POLYBII HISTORIARVM

TOMVS VI.

ΠΟΛΥΒΙΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

POLYBII
MEGALOPOLITANI
HISTORIARVM
QVIDQVID SVPEREST.

RECENSVIT, DIGESSIT,
EMENDATIORE INTERPRETATIONE, VARIETATE LECTIONIS, ADNOTATIONIBVS, INDICIBVS ILLVSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHÆVSER
ARGENTORATENSIS.

TOMVS SEXTVS.
ADNOTATIONES AD LIB. IV — X.

LIPSIAE
IN LIBRARIA WEIDMANNIA
MDCCXCII.

ADNOTATIONES

AD

POLYBII HISTORIARVM

LIBRVM IV.

Lib. IV.

TITVLVS editus est ex Bav. Πολυβίου λόγος Δ'. Vat. Flor. Vrb. Πολυβίου Ἱστοριῶν λόγος τέταρτος Aug. Reg. A.

CAPVT I.

Cap. I.

Verf. 1.

Verf. 1. In ἐδηλώσαμεν consentiunt omnes præter Flor. Aptius quidem videri poterat præteritum ut III. 1, 1. sed & aoristus bene habet, ut II. 1, 1. & hoc cap. verf. 2.

Verf. 2.

Verf. 2. Αὐφιδον. Ἄφιδον ed. 1. 2. cum solo Bav. Codicum Reg. B. C. dehinc nullam amplius faciam mentionem, nisi ubi ab editione prima, ad cujus exemplum descripti sunt, notabili quodam modo discedunt.

Verf. 3.

Verf. 3. διέξιμεν. διέξειμεν Aug. Reg. A.

Verf. 4.

Verf. 4. In τῆς κατασκευῆς nil variant libri. Poterat προκατασκευῆς dicere, ut sæpius aliâs, & hoc cap. verf. 9. sed & illud fortasse satis erat. conf. I. 13, 5. Opponit tamen inter se προκατασκευὴν & κατασκευὴν II. 37, 2-5. — *Ibid.* περὶ τῶν Ἑλλην. Particulam μὲν, quam vulgo hic inferunt cum Bav. delevi cum ceteris codicibus, Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et sic semper deinde, ubi sive in scholio infra contextum, sive in his Adnotationibus dixero, a nostra lectione discedere Bav. intelligere debebit Lector, ceteros codices cum nostra consentire, & vicissim, nisi diserte monuero, ex conjectura nos a scriptura

codicum omnium difceffiffe. — *Ibid.* πρὸ ἡμῶν. Temere πρὸς ἡμῶν ed. 1. cujus generis aberrationes, uni aut alteri editioni proprias, pofthac, nifi qua peculiaris ratio fuaferit, fuperfedebo adnotare.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀπὸ Τισαμενοῦ &c. Conf. II. 41. — *Ibid.* ἀπὸ μὲν τούτου correxi ex II. 41, 5. fuadente etiam re ipfa. Sic jam fcripferat Meurfius, proferens hunc locum in Commentario de Regno Laconico cap. 6. p. 28. Perottus: *ab hoc*, *ufque ad* &c.

Ibid. ἕως εἰς Ὤγυγον. ὡς εἰς, quod habent codices, non eft in ufu, nifi defendere velis ex I. 19, 4. ubi pariter corrigendum putavi cum viris doctis. Litera ε, adnexa in msstis initio literæ ω, fpiritus afperi formam refert; quo facilius fieri potuit, ut negligeretur a librariis. Si optandum effet inter duas diverforum codicum lectiones, præferrem equidem εἰς Ὤγυγον alteri ὡς εἰς. II. 41, 5. ἕως Ὠγύγου habemus.

Ibid. Μακεδονίας in verfione latina jam expreſſerat Cafaub. & ejus monitu in contextum recepit Gronovius. Recte; confer II. 41, 9. Et aliâs paffim perperam inter fe commutata a librariis eadem nomina Μακεδον. & Λακεδαιμον. videmus; IV. 29, 1. IX. 28, 1.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἑξῆς δέ. Particula δὲ, poft adverbium temporis ἑξῆς, ea ratione nunc ufurpatur, de qua dixi ad I. 29, 6. De quo ufu cum aliâs bene præcepiffet Reifkius, hoc loco, ejufdem ufus immemor, hiatum ineffe putavit in oratione, nifi poft κώμας aut paulo ante inferatur verbum ἐλέγομεν, quo fane facile caremus.

Verf. 9. *Verf.* 9. ποιήσασθαι. Ne ποιήσεσθαι fufpiceris, vide Adnot. ad II. 64, 5.

Cap. II.

CAPVT II.

Verf. 1. *Verf.* 1. ὑπόστασιν *fundamentum* interpretatus eft Cafaubonus. Et fic rurfus in Commentario ad vocab. ἀνυπόστατος I. 5, 3. ὑπόστασιν ait h. l. fignificare *principium, cui ceu bafi univerfum opus innititur.* Simul tamen monet,

poffe

poſſe & *ſubjectum tractationis, argumentum, inſtitutum* verti, ut apud Diodorum Sicul. I. 4 ſq. XV. 70. & alibi. — *Ibid.* Ἀράτου. cf. I. 3, 2.

Verſ. 2. οὕτω συντρέχειν. οὕτως συντρέχειν Bav. Reg. A. Verſ. 2.

Verſ. 3. τὸ γὰρ ἀνωτέρω προσλαμβάνειν τοῖς καιροῖς. Verſ. 3. προλαμβάνειν ſoli Reg. Reg. B. C. quod et REISKIO venerat in mentem, qui id tamen non urget, &, προσλαμβάνειν idem eſſe, ait, ac ſi dixiſſet τῇ ὑπαρχούσῃ καὶ προκειμένῃ διηγήσει προσλαμβάνειν τὰ γεγονότα ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις. Aliâs in hac re verbo προσανατρέχειν utitur Polybius.

Ibid. ἀσφαλεῖς ἔχειν &c. Defendi utcumque poſſe codicum lectio videtur, intelligendo κατὰ ad τὰς διαλήψεις & ad τὰς ἀποφάσεις, ſi modo τ ὰ ς διαλήψεις darent, non γὰρ διαλήψεις, quod indicium eſſe videtur profundioris vulneris, & defectus alicujus, quo paulo poſt iſta verba laborat oratio. Nil autem variant veteres codices, niſi quod in Aug. in contextu eſt τὸ ἀληθὲς, ſed inter lineas ab eadem manu τὸ ἀσφαλές. Nos interim, dum certius aliquid meliores (ſi qui ſuperſunt) codices dederint, minime aſpernandam duximus Caſauboni emendationem. Illius emendationis pars aliqua, ut ipſe etiam in ora Baſileenſi adnotavit, ducta eſt ex codice Reg. B. in quo, cum in editione Obſopœi temere ἀσφαλὲς ἔχειν eſſet abſque τὸ, omiſſo eodem articulo primum ſcriptum erat ἀσφαλεῖς aut ἀσφαλῶς, (nec enim liquido diſcernere potui,) & id quidem deinde rurſus in ἀσφαλὲς mutatum, ſed in marg. adſcriptum γρ΄. τὸ ἀσφαλεῖς. (*ſic*) In reliquis autem nihil ab aliis codex ille diſcedit.

Verſ. 7. διεδέδεκτο. Mendoſe διέδεκτο editum erat ex Verſ. 7. Bav.

Verſ. 11. Ἀντίοχος δέ. Carent δὲ edd. invitis msstis. — Verſ. 11. *Ibid.* Ἀχαιοὶ correxit Caſaub. & ſic in ſolo Reg. A. inter lineas recentiori manu ſcriptum. Mendoſe Ἀχαιὸς ex verſ. 6. huc traductum habent ed. 1. & 2. cum msstis.

CAPVT III.

Cap. III. Verf. 1. *Verf.* 1. Αἰτωλοὶ πάλαι &c. *Iam pridem Aetoli pacem iniquo animo ferebant.* Vide II. 44 fqq. conf. hoc cap. vf. 8.

Verf. 2. *Verf.* 2. Ἀντίγονος. *Antigonus* ille, qui *Dofon* eft cognominatus, Philippi, Demetrii filii, vitricus & tutor. De cujus obitu dixit II. 70. — *Ibid.* δεδιότες Μακεδόνας. δεδ. τοὺς Μακεδόνας Aug. Reg. A.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἀξιοχρεωτέρους. ἀξιωτέρους prorfus nihili eft. Sed ἀξιοχρέους praeferam; nec enim fatis video, quæ fit vis comparativi. Vivente Antigono, Achæorum amico atque focio, nihil movere Aetoli contra Achæos funt aufi: illo mortuo, cum in pueritia Philippi auxilium Achæis non laturos Macedonas putarent, (cf. cap. 5, 3.) *fatis fibi virium effe rati funt ad bellum cum folis Achæis fufcipiendum.*

Verf. 5. *Verf.* 5. Δορίμαχος. Δωρίμαχος Vat. Flor. Aug. & nunc & deinde. In vulgatam cum Bav. recte h. l. confentit Reg. A. qui tamen deinde cum ceteris facit.

Ibid. Τριχωνεύς. Vt hoc loco, fic rurfus XVII. 10, 9. dant Τριχονεὺς codices noftri omnes, quod teneri poterat, quandoquidem & Τριχόνιος per ο breve inveniri Stephanus Byzantinus ait. Sed quum & Τριχώνιον, V. 7, 7. & Τριχωνὶς λίμνη, V. 7, 8. & Τριχωνεὺς V. 13, 3. per ω longum fcripta fint, confentientibus omnibus noftris libris, leviffima mutatione ο in ω mutavi: terminationem autem, quamquam Τριχωνιεὺς habet Stephanus, quod & alibi editores apud Polybium invitis msstis expreflerunt, & h. l. repofitum Gronovius voluit, non neceffe duxi mutare.

Ibid. Νικοστράτου, τοῦ παρασπονδήσαντος &c. Conf. IX. 34, 11. *Nicoftrati*, Aetolorum ducis, nefcio an hujus, meminit Frontinus Strateg. I. 4, 4.

Ibid. εἰς τὴν τῶν Φιγαλέων πόλιν. Sic Vat. & Flor. Cum ab aliis abeffet articulus τῶν, τὴν Φιγαλέαν dederunt Aug. & Reg. A. τὴν Φυγαλέων ed. 1. 2. cum Bav. per ypfilon:

ypfilon; conf. verf. 8. & cap. 6, 10. & c. 31, 1. εἰς τὴν Φιγαλέων πόλιν ed. Cafaub. & feqq. cum Vrfino. Iidem æque recte Φιαλεῖς plus femel nominantur infra, cap. 79.

Verf. 6. Μεσσηνίων. Μεσηνίων conftanter ed. 1. 2. cum Bav. fæpe etiam Reg. A. & Aug. fed fuperfcripta fubinde altera litera σ. Verf. 6.

Verf. 7. τήν τε πόλιν καὶ χώραν. Commodius τήν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrfin. quod ita expreffam in contextu noftro mallem; certe articulus ad nomen χώραν repeti debuit. Verf. 7.

Verf. 8. In Φιγαλέαν nunc confentiunt omnes, & in Bav. υ, quod ftatim erat, (cf. ad vf. 5.) in ι eft mutatum. Infra cap. 6, 10. in aliis, & c. 31, 1. in omnibus Φιγαλία nominatur, quod perinde eft. Vide Cellar. Geogr. Ant. II. 13. p. m. 1232. Verf. 8.

Verf. 10. τὰς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν οἰκίας. ἐπὶ, quod ignorant vulgo, inferui cum Vat. & Flor. Verf. 10.

Verf. 13. προσπορευομένων. Citat hunc locum Suidas in hoc verbo. Verf. 13.

CAPVT IV. Cap. IV.

Verf. 1. Χείρωνος. Scripturam Χυρῶνος etiam Reg. B. in ora habet. Poffis Σκύρωνος fufpicari, ut fit ejufdem viri nomen, qui paulo poft nominatur. Verf. 1.

Verf. 2. ἀνεκαλοῦντο αὐτὸν &c. Citat Suidas, hoc verbo. — *Ibid.* συναρχίας. Temere συναρχείας ed. 1. Verf. 2.

Verf. 3. ἀπολωλ. πάντα. Deeft πάντα Aug. — *Ibid.* δωσιδίκους. Suidas interpretatur ἐκδότους τῇ δίκῃ. Paulo alia notione accipitur hoc vocab. apud Herodot. VI. 42. ubi plerique codices, ficut Polybiani noftri omnes, per σ breve δοσιδίκους efferunt. Verf. 3.

Verf. 4. δεινὸν ἡγεῖτο. Citat Suidas in Ἐπιστροφή. — *Ibid.* ἔφη τεύξεσθαι. τεύξεσθαι ἔφη ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* πείσεσθαι. πήσεσθαι ed. 1. 2. Bav. Verf. 4.

Verf. 5. ἀσυρὴς, *impurus, fædus*. Vide Hefych. in Ἀσυρὲς & Ἀσυρῆ, & ibi Interpretes. ἀσύρης Aug. Verf. 5.

 Reg.

Verſ. 5. Reg. A. — *Ibid.* τῶν ἐξηρμένων τὸν ἄνδρα κατὰ πάντα τρόπον. Quod in Reg. B. C. eſt, ἐξηρημένων, idem in Flor. fuiſſe olim videtur, in quo inter ρ & μ eraſa litera eſt. Sed parum refert, & bene habet vulgata, in quam conſentiunt veteres libri, niſi quod jota non habent ſubſcriptum. ἐξαίρειν (ut ἐξαιρεῖν) eſt *eximere, tollere.* ἐξηρμένος τὸν ἄνδρα, *qui virum*, id eſt, *virilitatem exuit, cui exemta virilitas eſt.* Strictiſſime pro *exſecto ſpadone* accepit vetus interpres germanicus, Guil. Xylander, *ein unreiner verſchnittener Mann:* quemadmodum apud Lucianum in Lucio ſive Aſino, c. 33. T. II. p. 602. *aſinus exſecandus*, ἀπολέσων τὸν ἐν τῷ ὄνῳ ἄνδρα dicitur. Nimis late & tropice Reiſkius: *cui vir*, id eſt, *virilitas, gravitas, dignitas, conſtantia, ſapientia omnis exemta eſt.* Quæ ſicut non nego ſimul comprehendi illa dictione, quandoquidem *quovis modo virilitatem exuiſſe iſtum hominem* dicit, ſic non ſatis eſſe arbitror; ſed id potiſſimum ſignificare Polybius videtur, quod Epictetus in Diſſertationibus, ab Arriano editis, lib. II. c. 10. p. 219. dicit, cum ait: Τί ἀπολλύει ὁ τὰ τοῦ κιναίδου πάσχων; Τὸν ἄνδρα. Multa ejuſdem generis idem Epictetus habet, veluti mox ibidem: Τί ἀπολλύει ὁ μοιχεύων; Τὸν αἰδήμονα, τὸν ἐγκρατῆ &c. *amittit verecundum, continentem*, id eſt, *verecundiam, continentiam.* Sic lib. II. c. 4. p. 183. ἀπόλλυμεν καὶ ἀναιροῦμεν τὸν πιστὸν, τὸν αἰδήμονα, τὸν ὅσιον. &c. Mire vero hoc loco Caſaubonus: *homo impurus, Dorimacho plane modis omnibus deditus.* Et in eamdem ſententiam (ut alios taceam) recentior germanicus interpres: *der den Dorimachus vor allen andern erhob.* Idem tamen Caſaubonus, ut Mericus docet, re melius conſiderata, ad oram exempli Baſileenſis ſic adſcripſit: „An intelligit *virilitatem exſectum, & tum corpore, tum animo effœminatum?*“

Ibid. Βαβύρτας. Βαβύτας h. l. Vat. & Flor. Sed paulo poſt conſentiunt iidem cum ceteris. — *Ibid.* οἷόν τ' præter Vat. & Flor. dedit etiam Vrſini codex. Reiſkius, pro

pro vulgato οἷός τ' εἶναι, legendum οἷός τ' ἦν censuit. εἶναι & εἴη, ut hoc loco, sic II. 24, 2. inter se permutata vidimus. Et pro ἦν, Bav. εἶναι habet III. 10, 2.

Vers. 7. ἀνατατικῶς ex conjectura correxit Casaub. quam confirmant codices Vat. & Flor. Ceteri male ἀναστατικῶς. Sic & mox *vers.* 8. ἀνατάσεως perspecte correxit idem Casaubonus, ubi codd. omnes ἀναστάσεως dabant. Post ἀνατατικῶς vero, pro τότε, quod habet ed. 2 & seqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A., est τε in ed. 1. & Bav. quod minime spernam, ἀνατατικῶς τε καὶ μάλα ὑπερηφάνως. Pro μέλειν *vers.* 8. est μέλλειν in Vat. & sic primum fuerat in Aug. sed erasa altera litera λ. Vers. 7 sqq.

Vers. 8. ποιήσασθαι. ποιήσεσθαι Flor. Aug. Reg. A. Vers. 8.

Vers. 9. εὔλογον. ἄλογον Aug. — *Ibid.* διʼ αὐτὸ τοῦτο. Quin mendosum sit id, quod vulgatum est, dubitari non debet. Majori vero ambage Reiskius διὰ τὸ ὄνειδος τοῦτο suspicatus erat. Vers. 9

CAPVT V. Cap. V.

Vers. 1. οὗτος δέ. δὲ caret ed. 1. invitis msstis. Vers. 1.

Vers. 2. ἐκ παρανομίας καὶ σκώμματος γεγονέναι τὴν ὁρμήν. *ob commissa scelera & jactum in se dicterium, ad hoc bellum ipsum stimulari.* ἐκ παρωνυμίας scripsisse Polybium, suspicatus est MERICVS CASAVBONVS, παρωνυμίαν autem pro *falso vel alieno nomine* posuisse. conf. cap. 4, 7 sqq. Quam conjecturam calculo suo probans REISKIVS: — „Statim, inquit, mihi suspectum visum est vocab. παρανομίας, quod quamquam potest interpretatione quodam modo colorari, est tamen ea coacta & improbabilis. παρανομία tum esset ea, quam Dorimachus agitasset atque exercuisset; σκῶμμα autem, quod in se conjectum, velut telum corpore, excepisset. Durius hæ duæ notiones, altera activa, passiva altera, coalescunt. Quare, ut primum cognovi, amplexus sum Merici scitum inventum, παρωνυμίας. Erat enim *Babyrtas* Dorimachi Vers. 2.

παρώνυμον, *cognomen contumeliosum.* παρωνυμία καὶ σκῶμμα est hendiadyoῖν, pro παρωνυμία σκωπτική." —

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Ἠλείων. Ἠλίων Vat. quæ levior aberratio notanda, quia graviori mendo viam paravit, ἰδίας pro ἠλείας, cap. 9, 9.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐν Πελοποννήσῳ. ἐν deeſt ed. Caſaub. errore operarum.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. συνίσταντο. Perperam συνιστάντες Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἐξακολουθήσουσαν. Teneri potuerat debueratque ſcriptura, in quam codices noſtri omnes & Vrſini vetus liber conſentiunt, ἐξακολουθήσασαν. conf. ad II. 22, 2. & ad II. 64, 5. Operarum errore in ed. 1. ἐξακολουθήσαν eſt, & ἐξακολοθήσαν in ed. 2.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. οὐκ ἐρεῖν ἐγκλήματα τοῖς ἀμυνομένοις. — „Fateor, me vim & rationem hujus dictionis non perſpicere, niſi idem ſignificat atque illa altera, Græcis uſitata, οὐ μέμψεσθαι αὐτοῖς ἀμυνομένοις. - - Quod ſi verum cenſemus, legendum erit οὐκ ἐρεῖν ἐγκλήματ' αὐτοῖς ἀμυνομένοις." REISKIVS. — Mihi non ferendum ἐρεῖν videtur; ſed minus etiam probatur ἀρεῖν, quod ejus loco poſuit Scaliger. Poſſes οὐ φέρειν, poſſes οὐχ εὑρεῖν ſuſpicari, niſi futurum potius, quam vel præſens tempus, vel indefinitum ſecundum, requiri videretur. Quare adhuc quidem nihil commodius nobis ſe obtulit, quam οὐχ ἕξειν. Vſitata dictio ἔγκλημα ἔχειν, pro ἐγκαλεῖν vel ἔγκλημα ἐπιφέρειν, Thucyd. I. 26. IV. 23. ubi vide Scholiaſten. Sic viciſſim συγγνώμην ἔχειν τινὶ, *veniam dare alicui, excuſatum aliquem habere*, ſæpe apud Polybium. Quod autem ad alteram ſpectat Reiſkii emendationem αὐτοῖς pro τοῖς, nec incommodam eam utique arbitror, nec vero admodum neceſſariam.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. οὔτε κοινὴν &c. οὔτε τὴν κοινὴν malim, ut eſt apud Suidam in Ἀπόκλητοι, ubi citantur iſta Polybii verba. Ἀποκλήτους vero (ut Livius ait, XXXV. 24.) Aetoli vocabant *ſanctius conſilium, ex delectis conſtans viris.*

Verſ.

Verſ. 10. Ἀκαρνᾶσι expreſſi ex Aug. Ceteri h. l. Ἀκαρνάσι. Variant libri noſtri, & interdum etiam omnes α longam faciunt in hoc nomine, interdum brevem omnes. Vide II. 10, 2. II. 66, 6. IV. 11, 6. IV. 80, 15. Nos, probatorum ſcriptorum græcorum & latini ſermonis uſum ſecuti, α ubique longam fecimus. Verſ. 10.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verſ. 1. Κύθηρα. Minus recte penacute Κυθήρα Aug. Reg. A. — *Ibid.* σὺν τούτοις δὲ καὶ τὴν ναῦν Bav. σὺν δὲ τούτοις τὴν ναῦν Vat. Flor. Aug. Reg. A. σὺν τούτοις δὲ καὶ ναῦν ed. 1. σὺν δὲ τούτοις καὶ ναῦν ed. 2 & ſeqq. Verſ. 1.

Verſ. 2. Κεφαλλήνων. Κεφαλήνων ed. 1. 2. Bav. & ſic rurſus verſ. 8. — *Ibid.* ἐπεβάλλοντο recepi ex Aug. Ceteri ἐπεβάλοντο cum edd. Verſ. 2.

Ibid. Θύρσεον editum h. l. ex Bav. Θύραιον Vat. Flor. Aug. Reg. A. Sed cap. 25, 4. in Θύριον conſentiunt codices, quam ſcripturam Stephanus probavit in Θυρέα. Rurſus idem oppidum Θούριον ſcribitur, XVII. 10. 10. & XXVIII. 5, 1. & cives Θουριεῖς, XXII. 12. 4. Non confundi debet hoc Acarnaniæ oppidum cum Thyræo Arcadiæ (Θυραῖον) cujus Stephanus meminit, & Pauſan. in Arcadicis p. 671. nec cum Thyrea vel Thyræa Argolica, & aliis ejuſdem vel vicini nominis.

Verſ. 3. διῆγον ἐν τούτῳ πρὸς τὰς ἁρπαγάς· Reiſkius poſt ἐν τούτῳ inſerendum ſuſpicatus erat verbum, e. c. ὁρμώμενοι, τετραμμένοι, aut γενόμενοι. Verſ. 3.

Verſ. 4. ἀλλὰ τοῦτο μέν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὲν edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Delevi cum Vat. & Flor. particulam, quæ importuna h. l. videbatur. Verſ. 4.

Verſ. 5. διὰ τοὺς Κλεομ. καιρ. dederunt Vat. Flor Aug. Reg. A. quod prætuli cum Reiſkio, quoniam κατὰ modo præceſſit. — *Ibid,* Ὀρχομενὸν & vſ. 6. Ὀρχομενῷ recte edidit Gronovius, conſentientibus msſtis. Ὀρχόμενον & Ὀρχομένῳ ed. 1. 2. 3. — *Ibid.* δὲ κατὰ κράτος reſtitui ex msſtis, μὲν κατὰ κράτος ed. 1. 2. operarum errore. Verſ. 5.

Tum μὲν in μέν τοι mutarunt Reg. B. C. quod arripuit Casaub. & tenuerunt sequentes editores.

Vers. 6. *Vers.* 6. ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. ὡς ἐμοί γε δοκεῖ Aug. — *Ibid.* In τὴν μεσόγαιαν nunc consentiunt omnes, qui aliâs τὴν μεσόγαιον praeferunt.

Vers. 7. *Vers.* 7. Ἄρατος δέ. Perperam δὲ abest ed. 1. 2. Bav. — *Ibid.* τὸν ἐπιόντα. Temere h. l. articulum neglexit ed. 1.

Vers. 8. *Vers.* 8. τὴν Μεσσηνίαν ex Reg. B. recepit Casaub. cui adsentiuntur Vat. & Flor.

Vers. 9. *Vers.* 9. In Πατραιέων nihil nec h. l. nec cap. 7, 2 sq. variant libri, qui tamen in Πατρεῖς omnes consenserunt II. 41, 12. & XL. 3, 4. & sic Stephanus: Πάτραι· πόλις Ἀχαΐας. ὁ πολίτης Πατρεύς. — *Ibid.* βούλεσθαι. βουλεύεσθαι solus Flor.

Vers. 10. *Vers.* 10. κακοποιοῦντες αὐτὴν revocavi ex msstis. κακοπ. αὐτοὺς edd. errore Obsopoei, compendium scripturae perperam accipientis.

Ibid. Φιγαλέαν ed. Casaub. & seqq. Φυγαλέαν ed. 1. 2. Bav. Φιγαλίαν Vat. Flor. Aug. Reg. A. conf. ad cap. 3. vers. 5. & 8.

Vers. 11. *Vers.* 11. ὑπαρχ. αὐτοῖς. Perperam αὐτῆς ed. 1. 2. Bav.

Vers. 12. *Vers.* 12. ἅπαντα. πάντα Suidas, in hac ipsa voce; ubi citat hunc Polybii locum.

Cap. VII.

CAPUT VII.

Vers. 3. *Vers.* 3. Πατραιεῦσι καὶ Φαραιεῦσι. Πατριεῦσι καὶ Φαριεῦσι solus Flor. Conf. ad cap. 6, 6.

Vers. 4. *Vers.* 4. καθάπαξ. καθάπερ ed. 1. 2. ignoratione compendii scripturae. — *Ibid.* In ἐπιβαλλόμενοι consentiunt omnes, nisi quod Bav. alteram λ intra lineas habet, ab eadem tamen manu. Nil opus est, ut cum Reiskio ἐπιβαλομ. corrigamus.

Vers. 6. *Vers.* 6. ὅσον οὔπω ληγούσης &c. *quoniam propediem decessurus erat magistratu, simul vero, quoniam Achaei &c.*

Nisi

Nisi adjeceris ὅσον, nil habet, quo referatur ἅμα δέ. Etenim quænam hæc est oratio? *quoniam nondum finitum erat ejus imperium, simul vero, quoniam male exercitati in armis erant Achæi, &c.* Post στρατηγὸς facile excidere ὅσον potuit, cujus vocabuli terminatio per scripturæ compendium superne indicata erat. Vers. 6.

Vers. 8. προϋπαρχούσης αὐτοῖς ἀλλοτριότητος cum Casaubono accepi de *Arati odio adversus Aetolos*. Aliter REISKIVS: „αὐτοῖς. Timoxeno, puta, & *Arato*. Intercedebant inter hos duos vetustæ simultates, per quas fiebat, ut alter ad alterius studia frigeret atque torperet.“ — Vers. 8.

Vers. 10. πρός τε τὰς πόλεις ἔγραφε. Sic perspecte correxit Casaub. cum Reg. B. C. πρός γε τὰς πολ. ed. 1. 2. cum vett. codd. Vers. 10.

Vers. 11. προειπεῖν. προσειπεῖν Aug. Reg. A. Vers. 11.

CAPVT VIII. Cap. VIII.

Vers. 1. τέλειος ἀνήρ. τε, quod ante τέλειος ed. 1. 2. inferunt, ignorant veteres libri omnes. Hunc locum de *Arato*, ab initio hujus cap. usque ad vers. 9. extr. lexico suo inseruit Suidas, in Ἄρατος. Totum locum, usque ad finem capitis, habet *Codex* VRBINAS in Excerptis; ubi ad oram libri notatur argumentum his verbis: Ἀράτου ἔπαινος. Vers. 1.

Vers. 2. στέξαι τὸ κριθὲν, *tegere consilia*. Mendose στέρξαι solus ex codicibus nostris Florentinus; sic autem & Suidas. Reg. B. vero in margine imperite: ἴσως στέρξας. — *Ibid.* ἐνδήσασθαι. Mendose ἐνδύσασθαι Suidas & Reg. B. C. Vers. 2.

Vers. 4. Totum hunc versum omisit Suidas. — *Ibid.* τῶν τοιούτων μαρτύρια dederunt Vrb. Vat. Flor. & Vrsini codex. — *Ibid.* ἐπιφανέστατα δὲ τοῖς ἱστορ. bene edd. cum Bav. consentiente etiam puto Vrb. e quo nulla notatur varietas. πλείω μὲν ἐκφανέστατα τοῖς ἱστορ. absque δὲ, Aug. & Reg. A. Magis etiam corrupte Vat. & Flor. ἐκφανεστάτοις, pro ἐκφανέστατα τοῖς. — *Ibid.* Post κατὰ μέ- Vers. 4.

ρος delendum distinctionis signum, cui non erat hic locus. — *Ibid.* Πελληνέων Vrb. Vrsin. & ed. Casaub. & seqq. Πελληνέων ed. 1. 2. Bav. Πελληναίων Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* εἰς Ἀκροκόρ. Carent εἰς Vrb. & Vat.

Vers. 5. *Vers.* 5. ὅτε. Placet ὁπότε, quod habet Suidas. — *Ibid.* ἄτολμος, Perperam εὔτολμος Suid. — *Ibid.* ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς. Super ἐν in Aug. ab eadem manu superscr. ἐπὶ, quod Reg. A. in margine habet.

Vers. 9. *Vers.* 9. συγκαταστάσεις. Perperam συγκατασπάσεις Suid. — *Ibid.* In καὶ τῆς τε & in ἐνίων nihil variant codices. καὶ sequente τε æquivalet Latinorum *atque etiam.* σύνταξις ἐνίων, *acies ex pluribus instructa.* Cum ἔργων suspicarer, ad ἄπρακτοι referendum hunc genitivum putaveram; sed intelligo, non solicitari debuisse codicum scripturam. Vt autem de ἔργων pro ἐνίων reponendo cogitarem, occasionem dederat error librariorum, quem, cum per id ipsum tempus subsecivas horas excutiendis Herodiani Historiis tribuerem, observaveram editiones omnes illius scriptoris obsedisse, cum in ipso Præfationis initio ἐνίων τε πάλαι γεγονότων habent, pro ἔργων τε πάλαι γεγονότων, quod & ratio suadebat & meliores præstant codices: quem errorem non dubito in nova Herodiani editione, quæ haud ita pridem prodiit, sublatum esse a docto Editore, qui iisdem melioribus codicibus est usus.

Vers. 10. *Vers.* 10. κατ᾽ ἴλην. κατ᾽ εἴλην Vat. Flor. constanter. — *Ibid.* παρατάξεως. Corrupte πράξεως Vrb. Vat. Flor.

Vers. 12. *Vers.* 12. ποιώμεθα revocavi ex msstis. Temere ποιούμεθα ed. 2. quod inde tenuerunt posteriores.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Vers. 2. *Vers.* 2. παρεσπονδ. Verius videtur παρασπονδουμένοις, quod alii dant codices. — *Ibid.* βουλομένων δὲ καί. καὶ deest ed. 1. Bav. Reg. A. — *Ibid.* ἐπιγραφῆναι, scil. ἐπὶ τὴν στήλην, ut monuit Reiskius. conf. II. 41, 12.

Verſ. 4. Ἀκαρνᾶσι. Perſpecte monuit Gronovius, *Arcadas*, ſub *Achæorum* nomine comprehenſos, non opus fuiſſe hic ſigillatim nominari, præſertim in numero atque ſerie eorum ex fœderatis populis, qui extra Peloponneſum habitabant; quorum in numero conſtanter aliàs *Acarnanes* nominare conſuevit Polybius, ut IV. 5, 10. V. 3, 3. IX. 38, 5. — Adde IV. 15, 1. Verſ. 4.

Verſ. 5. ὅμηρα. ὁμήρω Aug. Reg. A. quemadmodum & alibi permutatas inter ſe literas α & ω vidimus. Verſ. 5.

Verſ. 6. τοῖς τῶν Μεγαλοπ. τῶν deeſt ed. 1. 2. Bav. Reg. A. B. C. Recepit Caſaub. monente Vrſino, & conſentiunt Vat. & Flor. Verſ. 6.

Verſ. 8. συμφέρειν σφίσι τότε πείθεσθαι. Non opus eſt articulo τὸ ad πείθεσθαι, (cf. cap. 10, 7.) percommodum vero eſt adverbium τότε, quod adeo ſervari debuit, cum ab omnibus codicibus agnoſcatur. τίθεσθαι autem defendere non auſim, quod REISKIVS ait idem notare ac συντίθεσθαι, πείθεσθαι, *obtemperare*, *obſequi*, *aſſentiri*, intelligendo τὴν ψῆφον, provocatque ad Dionyſ. Halic. p. 682, 24. — At ibi σφίσιν αὐτοῖς ἔθεντο (perinde utique ac συνέθεντο) denotat *inter ſe pacti ſunt*, *ſibi invicem ſpoponderunt:* hoc vero loco omnino requiritur verbum quod *obtemperare* ſignificat, quod nullum aliud eſt, niſi πείθεσθαι, atque id Polybio reſtituendum, ante Caſaubonum jam viderunt Vrſinus & Scaliger. Verſ. 8.

Verſ. 9. ἐξαπέστελλον. ἐξαπέστελον Flor. — *Ibid.* Κυλλήνην. Κυλήνην Bav. *Cyllene*, Eleorum navale. Verſ. 9.

Ibid. τῆς Ἠλείας εἰς τὴν Φειάδα καλουμένην νῆσον. Non dubitanter Reiſkius dicturus fuiſſet, *fortaſſe* Ἠλείας *pro* ἰδίας *eſſe ſcribendum;* ſi ſciviſſet, mox pro τὴν Ἠλείαν pariter τὴν ἰδίαν dare Vat. & Flor. (conf. cap. 5, 4.) vel ſi, quænam eſſet inſula, quam Φλιάδα vulgo h. l. nominatam legimus, certum habuiſſet. Nunc autem quæſivit: „Ergo *Phlias* inſula erat *Elidis?*" — At, vel Φειάδα vel Φιάδα ſcripſiſſe Polybium, nemo dubitabit, qui Strabonem conſuluerit lib. VIII. p. 342 ſq. (qui Φειὰν *promontorium &*

oppi-

oppidum cum insula atque portu in Eleorum regione esse docet) & Eustathium ad Iliad VII. 135. contulerit, & Stephanum Byzant. in *Φέα*, & in *Φία*.

Vers. 10. *Vers.* 10. *τὰς λείας*. *τῆς λείας* Vat. Flor. — *Ibid.* *ἐπὶ τὴν* Ἠλείαν correxi, duplicem inter se componens scripturam, *ἐπὶ τὴν* Ἠλείων, quam habent edd. cum Bav. Aug. Reg. A. & *ἐπὶ τὴν ἰδίαν*, quod est in Vat. & Flor. conf. ad vers. 10. & cap. 5, 4. — *Ibid.* Verba *χάριν τοῦ* usque *λῃστείας* temere omisit Obsopœus. *χάριν τινῶν*, pro *χάριν τοῦ*, invitis msstis habet ed. 2.

Cap. X.

CAPVT X.

Vers. 1. *Vers.* 1. *εὐήθως*. Imperite *ἀήθως* Aug. Reg. A. — *Ibid.* *οἰκείαν* dedit Bav. & Reg. C. *οἰκίαν* edd. & ceteri codd.

Vers. 2. *Vers.* 2. *ἀντιπαράγειν τοῖς Αἰτωλοῖς προαιρούμενος*. Vereor, ne nimis stricta notione verbum *ἀντιπαράγειν* acceperim, cum interpretatus sum *a latere ex aliquo intervallo sequi;* quæ significatio quidem I. 77, 2. & sæpe libro III. locum habet. Sed nunc locorum situs (quem tamen mihi non satis compertum esse fateor) non ferre videtur, ut dicamus, Aratum voluisse hostem *a latere sequi:* saltem primo per satis longum itineris spatium *obviam hosti ducere copias suas* debuit; & cum hoc versu, tum vers. sequente, *ἀντιπαράγειν* intelligendum fuerit *adversus hostem ducere, ut ex aliquo intervallo eum observemus.* conf. I. 84, 3. Quam in sententiam haud incommode locum hunc latine his verbis reddidit Casaubonus: *versus Patras ea mente proficiscitur, ut neque absistens ab Aetolis, neque congrediens, duceret.*

Vers. 3. *Vers.* 3. *συμμένειν*, monente Vrsino, primus edidit Casaub. Et confirmant eam lectionem, quam ex suo codice utique depromsisse Vrsinus videtur, codices Vat. & Flor. — *Ibid.* *διαγωνιάσαντες*. Mendose *διαγωνίσαντες* Vat. Flor.

Vers.

Verſ. 4. τὸ Ῥίον. τὸν Ῥίον ed. 2. & ſeqq. temere & invitis msstis. — *Ibid.* Pro ταῦτα, μετὰ ταῦτα legere juſſit Reiſkius. Sane impedita eſt vulgata lectio. Verſ. 4.

Verſ. 6. Κλειτορίαν. Non urbis nomen, ſed agri, ad eam urbem pertinentis, cui Κλείτωρ nomen apud Noſtrum IV. 18, .0. & XXIII. 5, 2. pariterque apud Strab. Pauſan. Ptolemæum. Κλιτορίαν h. l. Vat. & Flor. per ι pro ει, ſicut II. 55, 9. ubi in οἱ Κλιτόριοι conſentiebant omnes. Sed mox IV. 11, 2. 18, 10. 25, 5. in Κλειτ nil variant libri. Verſ. 6.

Verſ. 8. In ὑπολαβόντες cum ceteris conſentit Vat. Solus Flor. ὑπολαμβάνοντες habet. — *Ibid.* τρέψωνται revocavi ex ed. 1. & msstis, quibus invitis στρέψωνται eſt in ed. 2. & ſqq. Verſ. 8.

Ibid. προκατασύραντες. προσκατασύρ. ſuſpicatus eſt Caſaub. in ora Baſil. Et ſic codices nonnulli (quos tamen non viderat Caſaub.) dant IV. 19, 9. προκατασύρ. defendit Reiſkius, contendens, πρὸ ſignificare hic *priuſquam diſcederent e Peloponneſo:* quam vim ſicut non præciſe negem ineſſe h. l. præpoſitioni illi, ſic nec magnopere urgeam. Mihi videtur πρὸ in hoc verbo (velut in προνέμεσθαι, προνομεύειν, & ſimilibus) ad *locum* potius, quam ad *tempus*, pertinere, ut προκατασύρειν, ſit *ante ſe vaſtare, vaſtando progredi, pervaſtare, late vaſtare atque diripere.*

Verſ. 10. Μεθύδριον. Μηθύδριον ſolus Flor. Sed idem mox cap. ſq. conſentit cum ceteris.

CAPVT XI. Cap. XI.

Quæ exponuntur hoc capite & ſeqq. uſque cap. 13, 2. ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τετελευτηκότας, habet *Codex* VRBINAS in *Excerptis*, cum Titulo ad oram libri: Πόλεμος Ἀχαιῶν καὶ Αἰτωλῶν ἐν Κλειτορίᾳ ἐν (voluit puto καὶ) Καφύαις.

Verſ. 3. ἐξάγοντες. ἐξαγαγόντες ſolus Reg. C. Verſ. 3

Verſ. 4. τάφροι καὶ πλείους recte Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. conf. ad II. 8, 2. — *Ibid.* ἐπίφασιν correxit Caſaub. ex conjectura, quam confirmant codices Vat. Verſ. 4.

Flor.

Vers. 4. Flor. Aug. Reg. A. ἐπίβασιν ed. 1. 2. Bav. Hinc Scaliger correxerat διὰ τὴν ἐπιβάσεως ἑτοιμότητα.

Ibid. τοῦ μὲν ἐγχειρεῖν - - ἀπεδειλίασαν. Verbum ἀποδειλιάω aliàs nonnisi cum accusativo aut cum præpositione πρὸς constructum memini; quare nescio, an τὸ μὲν ἐγχειρεῖν sit scribendum. Sed mutare nil ausim. Potest ἀποδειλιᾶν cum accusat. denotare *timere aliquid;* cum genitivo, *timore deterreri ne faciamus aliquid.*

Vers. 5. *Vers.* 5. In τὸν Ὀλίγυρτον cum editis & Bav. consentiunt (ni fallor) h. l. Vat. & Flor. Conf. cap. 70, 1. quo ex loco cum hoc collato adparet, *Oligyrtum* vel *Olygyrtum* a Polybio montem dici, haud procul a Caphyis situm. Apud Plutarchum in Cleomene p. 817. τὸ Ὀλόγουντον castellum montanum est inter Phliuntem & Orchomenum, adeoque eodem fere loco, quo Oligyrtus vel Olygyrtus Polybii. conf. vers. 13.

Vers. 6. *Vers.* 6. πρωτοπορείας. πρωτοπορίας Bav. & Reg. A. Et sic mox iidem vers. 7. πρωτοπορίαν.

Ibid. προβαινούσης temere expressum erat in ed. 1. & inde servatum in seqq. Consentit tamen Aug. ac nescio an Vrb. e quo nulla notatur varietas. Sed προσβαινούσης utique scribendum cum Bav. Vat. Flor. Reg. A. προσβαίνειν est *adscendere*, *conscendere montem*. Vide II. 67, 6.

Ibid. τῷ προσαγορευομένῳ Πρόποδι τῆς παρωρείας. Notum est, πρόποδα aliàs commune & adpellativum, quod dicunt, nomen esse, denotans *radicem montis* vel *minores colles præjacentes altioribus montibus.* Sed nil impedit, quo minus etiam pro proprio nomine potuerit usurpari.

Ibid. Ἐπίστρατον correxit Casaub. Ante eum omnes ἐπὶ στρατὸν, & hæc verba superioribus jungunt, interjectoque commate separant a sequentibus. ἐπιστρατηγὸν, minus feliciter, suspicatus erat Vrsinus. ἐπὶ τούτοις στρατηγὸν ora libri Vossiani. — *Ibid.* Ἀκαρνᾶνα. Vulgo omnes Ἀκαρνάνα, cum aucto accentu. Vide ad IV. 5, 10.

Vers. 8. *Vers.* 8. οὕτω. οὕτως Vrb. Vat. — *Ibid.* γὰρ ἄν. ἂν deest editis & Bav. Adjeci cum Vrb. Vat. & ceteris.

CAPVT

CAPVT XII.

Cap. XII. Verſ. 2. *Verſ.* 2. ὑποχωροῦντας. Suſpicari poſſes ἀποχωροῦντας, ſicut verſ. 1. ἀπεχώρουν dixit. Sed nil variant libri; & utrumque ſtare poteſt.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ὑπὸ τὴν παρώρειαν, Sic ſcribendum & Caſaub. in ora Baſil. & omnes poſt eum interpretes & editores monuerunt: miror, cur in contextum recipere dubitarint, refragantibus licet codicibus omnibus.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. καὶ παραβοηθούντων caret Aug. a pr. manu.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἐνέβαλον. ἐνέβαλλον ſolus Reg. B.

Verſ. 7. *Verſ.* 7 Ἐν δὲ τῷ. Temere τῷ carent ed. 1. 2. Recte articulum agnoſcunt Reg. B. C. cum ceteris codd. οἱ δὲ ἐμπίπτοντες. In συμπίπτοντες inferius conſentiunt omnes verſ. 12.

Verſ. 8 ſq. *Verſ.* 8. συγκαταστάσεως. συγκαταβάσεως Aug. Reg. A. Sed vide verſ. 6. & IV. 8, 9. — *Verſ.* 9. Ἐπιπολαστικῶς. Citat Suidas, hac voce.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. μακροὺς ὄντας ἐν πορείᾳ potes intelligere *multum viæ progreſſos*. Caſaubonus vero pro ἀραιοὺς, *tenuibus, raris ordinibus*, videtur accepiſſe, ut fere idem ſit, quod διαλελυμένους. Sane ad ipſam vocem μακροὺς, in ora Baſilenſi, hæc adſcripſit: „Nota peccatum Arati. Nam cum ad hoſtes itur, oportet denſare aciem. Ea eſt quæ proprie πύκνωσις dicitur Aelian. ιά." — *Ibid.* Pro διαλελυμένους, διαλελειμμένους habet Aug. & Reg. B. Temere διαλελυμμένους ed. 1. 2.

Ibid. διαβαίνοντες. Proxime inhæret hæc emendatio veſtigiis ſcripturæ codicum. Nam μένειν & βαίνειν paulo etiam ante, cap. 10, 3. & III. 72, 4. permutata a librariis noſtris vidimus. Fateor tamen, mihi nullum aliud exemplum eſſe compertum, quo verbum διαβαίνειν iſta notione *digrediendi, dilabendi* uſurpatum inveniatur. — *Ibid.* Verba ἐπὶ τὰς παρακειμ. πόλεις deſunt ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Adſcivit Caſaub. ex Reg. B. monente etiam Vrſino, & conſentientibus Vat. & Flor. puto & Vrb.

Verf. 13. *Verf.* 13. ἐπὶ τὰς πόλεις. κατὰ Bav. fed fuperfcr. ead. manu ἐπί.

Cap. XIII. CAPVT XIII.

Verf. 2. *Verf.* 2. ἤλπισαν. ἤλπισε Aug. Reg. A. — *Ibid.* κινδυνεύσειν. Temere κινδυνεύειν ed. 1. 2. — *Ibid.* Ante τετελευτηκότας imperite τοὺς inferit ed. 2. cum Aug. & Reg. A.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἠτυχηκότας monente Vrfino correxit Cafaub. Et Vrfinus quidem *ex ingenio* ait fe ita emendare, cum tamen codex ejus id dediffe videatur: fic certe & Flor. Vat. Aug. Reg. A. ἠδικηκότας ed. 1. 2. & Reg. B. C. cum Bav. Eodem modo III. 20, 6. confufa vidimus ἀδίκημα & ἀτύχημα.

Verf. 4. *Verf.* 4. λοιπὸν ἤδη. τὸ λοιπὸν ἤδη ed. 1. 2. invitis msstis.

Verf. 5. *Verf.* 5. Πελληνέων. Πεληνέων ed. 1. 2. cum Bav. ut aliàs. — *Ibid.* Σικυωνίων. Σικυωνίαν χώραν Flor.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐκ τοῦ &c. ἐκ τοῦ γενομένου δόγματος ἁπάντων μετὰ ταῦτα τῶν συμμάχων ed. 1. 2. Reg. B. C. cum Bav. trajectione verborum, non infolita Polybio. Seriem verborum mutavit Cafaub. cum Vrfino, & Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* οἱ συνελθόντες. Præferrem ὁ συνελθ. fi darent libri; quod & Cafaubono & Reifkio venit in mentem. ὁ οἱ συνελθ. fuafit Gronov. — *Ibid.* διαπροστατεύσαντος in duo verba διὰ προστατεύσαντος dirimendum putavit Reifkius; quod mihi fecus videtur. Amat verba dupliciter compofita Polybius. Mendofe διαστρατεύσαντος Aug. De concilio Achæorum, quo, præfidente Philippo, factum eft decretum de bello inferendo Aetolis, vide cap. 25.

Cap. XIV. CAPVT XIV.

Verf. 3. *Verf.* 3. τὸ, ante μηδέπω, correxit Cafaub. cum Reg. B. C. monente etiam Scaligero. Mendofe τοῦ ed. 1. 2. cum vett. codd. — *Ibid.* τὰς τοιαύτας prætuli cum

ed

ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. C. Signantius hoc eſt, quam omiſſo articulo. — *Ibid.* διεσφαλμένῳ. Optionem dederat Reiſkius inter hanc emendationem, & illam συνῄδει πολλὰ πολλάκις αὐτῷ διεσφαλμένα. Haud dubie vera prior. Simillima ſtructura XXV. 8, 6. συνειδὼς αὑτῷ κακῶς κεχειρικότι τὰ τῆς πόλεως. Et XXVII. 13, 13. αὑτοῖς συνειδότες ἀλλότριον βουλομένοις Ῥωμαίων. Literas α & ω confuſas a librariis vidimus IV. 9, 5. I. 12, 7. I. 17, 3. III. 49, 6. &c. — Verſ. 3.

Verſ. 4. ἐν μέσῳ Πελοποννήσου. Πελοποννήσῳ Vat. Flor. Aug. Reg. A. bene, ſi eſſet ἐν μέσῃ. — Verſ. 4.

Ibid. προδιειληφότα ed. Caſaub. cum Vrſ. Vat. Flor. Ceteri προειληφότα, quod defendit Reiſkius ex vulgato uſu vocabuli πρόληψις. Poterat etiam ad ipſius verbi προλαμβάνειν uſum III. 1, 7. & III. 112, 7. quodammodo provocare. Sed iſtud tamen cum hoc commutatum equidem nolim.

Ibid. συνταράξαι τὸν πόλεμον. Sic συγχέαι τὸν πολ. IV. 10, 3.

Verſ. 5. οὔτω μετ᾽ ὀλίγων. οὔπω μετ᾽ ὀλ. ed. 2. operarum errore. — *Ibid.* συναγαγεῖν. Imperite συνεγγεῖν ed. 1. 2. perperam accipiente Obſopæo nexum ſcripturae in cod. Bav. — Verſ. 5.

Verſ. 6. προθέμενόν γε συμβαλεῖν. Temere invectam a Caſaubono particulam γε, nunc demum animadverto. Reſcribe cum ed. 1. 2. & codicibus omnibus προθέμενον καὶ συμβαλεῖν. — Verſ. 6.

Ibid. ἐν ταῖς παρωρείαις. Præpoſitionem cum Reg. B. C. adjecit Caſaubonus. Abeſſe poſſe, cenſuit Reiſkius: ſed videtur intercepta fuiſſe ab extrema litera vocis præcedentis.

Verſ. 7. προελθόντα. προσελθόντα cum Vrſino melius h. l. judicavit Scaliger. At per ſe perinde eſt, utrum eligas. conf. ad I. 69, 10. & ad II. 2, 10. Sed in priorem ſcripturam conſentiunt nunc libri. — Verſ. 7.

Ibid. οἴεσθαι δὲ δεῖν. δὲ, quod aberat vulgo, opportune dederunt Vat. & Flor.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. Ταῦτα μὲν οὖν εἰς τὴν προτέραν ἔπεσεν Ὀλυμπιάδα &c. *Hæc igitur in ſuperiorem inciderunt Olympiadem; quæ vero deinde geſta ſunt, in centeſimam quadrageſimam.* Quærent fortaſſe nonnulli, cur, quum videatur nunc Polybius ad exponendas res, *Olympiade* CXL. geſtas, pergere, tamen per complura adhuc capita *Olympiadem* CXXXIV, & *annum Vrbis* 534. ad marginem adſcripſerimus, quin & in eodem adnotando anno perrexerimus etiam poſt cap. 26. quamquam ibi rurſus declarare Scriptor videatur, in rebus Olympiadis CXL. verſari narrationem. Cujus inſtituti noſtri rationem ita reddere conabimur, ut eadem ſimul opera totam *Rationem* exponamus, *qua in referendis annis Olympicis ad annos conſulares Romanorum uſum Polybium eſſe animadvertimus.* Scilicet, ut intelligatur, qua ratione annos Olympicos cum annis Romanis conferat Polybius, notemus primum id, quod ex Livio XXVII. 35. & XXVIII. 7. diſcimus, ea æſtate, qua C. Claudius Nero, M. Livius Salinator II. conſulatum geſſerunt, (quem annum Vrbis 547. cum Simſono & cum Faſtis Ianſonianis numeramus,) peractos eſſe Olympicos ludos, atque adeo ea æſtate novam Olympiadem initium cepiſſe, quam eſſe Olymp. CXLIII. ſatis ceteroquin conſtat. Ex ea ratione, ſi retro computemus, annus I. Olymp. CXLII. incidit in A. V. 543. Cn. Fulvio II. P. Sulpicio Galba Coſſ. Tum annus I. Olymp. CXLI. in A. V. 539. L. Poſtumio III. Tib. Sempronio Graccho Coſſ. Denique annus I. Olymp. CXL. in A. V. 535. M. Livio, L. Aemilio Paullo Coſſ. Iam vero eadem ratione Polybius L. Aemilii conſulatum in eundem ann. I. Olymp. CXL. ponit lib. III. c. 16, 7. & IV. 66, 8-10. coll. cum III. 19, 12. Parique modo conſulatum C. Flaminii (A. V. 537.) & pugnam ad Traſimenum lacum, in qua occiſus ille conſul eſt, in annum 3. Olymp. CXL. ponit lib. V. 105, 3. coll. III. 83. & 84, 11. Eamdemque rationem

Olympyadum ratio apud Polybium.

siem in sequentibus pariter annis, per totam suam Historiam, constanter tenuisse Polybium, ex Reliquiis eorum librorum, qui injuria temporum interciderunt, etiam nunc satis adparet. Libri noni historiam a nova Olympiade initium cepisse, patet ex IX. 1. eamque esse Olympiadem CXLIII. ordo temporum rerumque docet. Continebat autem initium illius libri noni res gestas a Cn. Fulvio, P. Sulpicio Coss. (vid. IX. 6, 6. coll. cap. 3, 1. & 5, 8.) Qui cum A. V. 543. gesserint consulatum, intelligitur, a Polybio annum istum Vrbis 543. relatum esse ad annum 1. Olymp. CXLIII. Eadem ratione annus 4. Olymp. CXLVII. qui nominatim commemoratur in Eclog. XXXV. de Legat. lib. XXII. 24. 1. respondet anno Vrbis 566. quo Cn. Manlius, superiore anno Consul, nunc pro consule res Asiæ ordinavit; coll. Liv. XXXVIII. 37 sq. Rursus annus 1. Olymp. CXLIX. qui memoratur Legat. XLVI. lib. XXIV. 1, 1. (esse enim eum annum *primum illius Olympiadis*, intelligitur ex eo, quod mox deinde Legat. LI. lib. XXIV. 10, 1. diserte *annus secundus ejusdem Olymp.* memoratur,) respondet anno Vrbis 571. M. Claudio Marcello, Q. Fabio Labeone Coss. ut adparet collato Livio XXXIX. 46. Et annus 2. Ol. CXLIX. apud Polyb. lib. XXIV. 10. incidit in annum Vrbis 572. & in consulatum Cn. Bæbii, L. Aemilii Paulli, coll. Liv. XL. 2. Itaque omnino series annorum Olympicorum cum annis consularibus Romanornm, ex Polybii ratione, hujusmodi est:

Vers. 9. Olympiadum ratio apud Polybium.

Anni Olymp.	A. V.
CXXXIX. 1.	531. C. Flaminio, P. Furio Coss.
CXL. 1.	535. M. Livio, L. Aemilio Paullo Coss.
CXL. 2.	536. P. Cornelio Scipione, Tib. Sempronio Longo Coss.
CXL. 3.	537. Cn. Servilio Gemino, C. Flaminio II. Coss.
CXLI. 1.	539. L. Postumio III. (Q. Fabio Max. III.) Tib. Sempronio Graccho Coss.

Verf. 9. Olympiadum ratio apud Polybium.

Anni Olymp.	A. V.
CXLII. 1.	543. Cn. Fulvio II. P. Sulpicio Galba Coff.
CXLIII. 1.	547. C. Claudio Nerone, M. Livio Coff.
CXLIV. 1.	551. Cn. Servilio Cæpione, C. Servilio Gemino Coff.
CXLV. 1.	555. L. Cornelio Lentulo, P. Villio Coff.
CXLVI. 1.	559. L. Valerio Flacco, M. Porcio Catone Coff.
CXLVII. 1.	563. P. Cornel. Scip. Nafica, M. Acilio Glabr. Coff.
CXLVIII. 1.	567. M. Aemilio Lepido, C. Flaminio Coff.
CXLIX. 1.	571. M. Claudio Marcello, Q. Fabio Labeone Coff.
CXLIX. 2.	572. Cn. Bæbio Tamphilo, L. Aemilio Paullo Coff.

Et fic de ceteris. Iam vero, quod ad rationem adtinet, qua initium finemque annorum olympicorum cum initio atque termino annorum confularium conciliavit Polybius: quamquam annus olympicus proprie ab ea tempeftate, qua celebrari Olympia confueverunt, id eft, a media æftate cœpit, & decurrit ufque ad mediam æftatem anni confularis confequentis; tamen illius differentiæ rationem non habuit Scriptor nofter, fed idem initium eumdemque finem anni olympici & anni romani fecit. Scilicet quoniam omnium quidem paulo notabiliorum fua & patrum ipfius ætate populorum, at maxime tamen romani populi res geftas hiftoriis fuis eft complexus; ita quidem, ut in qualibet parte harum hiftoriarum, & inde a libro VII. ab anno tertio Olympiadis CXL. (conf. lib. IV. 28, 5.) in cujufque etiam anni hiftoria, a rebus Romanorum in Italia geftis ordiretur narrationem; (vide XXVIII. 14, 9 fqq. & conf. cum cap. 2.) confentaneum erat, ut anni cujufque hiftoriam ab ea tempeftate inciperet, qua apud Romanos annus Confularis initium capiebat, nempe a primo vere & Martio menfe; quandoquidem eis temporibus, quorum res geftas complectitur longe maxima pars Hiftoriarum Polybii,

Polybii, idibus Martiis novi Consules magistratum inire consueverunt. (vide Liv. XXVI. 1. XXXIX. 52. XLI. 6, 8. & Epit. libri XLVII. ibique Interpretes.) Itaque, cum annus romanus Polybio veluti mensura esset, juxta quam rerum gestarum narrationem partiretur, fieri sine perpetua confusione non poterat, ut in temporum notatione per Olympiades (quam Græcorum in gratiam adhibuit) anni cujusque olympici initium a media æstate, & a medio fere anno romano statueret. Quare quemque annum romanum, cujus media æstate Olympia celebrata sunt, atque adeo nova Olympias agi cœperat, totum pro primo anno ejus Olympiadis numerare consuevit; totum annum sequentem romanum, pro secundo; & sic deinceps.

Vers. 9.

Atque (ut eo redeamus, unde progressa hæc disputatio est) eamdem, quam modo dixi, rationem observatam a Scriptore nostro, in eo anno videmus, quem primum annum numerat Olympiadis CXL. Nam licet nusquam diserte declaret, a qua parte anni romani initium faciat hujus anni I. Olymp. CXL. tamen exitum ejus satis adcurate definit lib. IV. c. 66. ubi eumdem ei finem statuit, quem anno consulari, quo L. Aemilius consulatum gessit, id est, anno Vrbis 535. Etenim *post triumphum L. Aemilii de Illyriis, & post novorum Consulum creationem, P. Cornelii, Tib. Sempronii,* (qui in annum Vrbis 536. creati sunt) *exiisse*, ait, *primum annum Olympiadis* CXL. Quod sicut convenit cum eo, quod III. 15, 7. dicit, *ineunte æstate L. Aemilium Consulem* adeoque paulo post initium anni Vrbis 535.) *in Illyricum esse missum anno primo Olympiadis* CXL. & cum eo, quod III. 19, 12. scribit, *exeunte ejusdem anni æstate, ex Illyrico rediisse Aemilium:* sic intelligitur, ex Polybii ratione integrum annum I. Olymp. CXL. respondere integro anno consulari 535. & nullam illius partem referri ulla ratione ad annum superiorem 534. posse. Iam vero res eæ, quas hoc loco, in quo interpretando versamur, exposuit Polybius, non sub finem anni Vrbis 534. sed paulo post ejus initium acciderant. Nam

Verſ. 9. ſub vergiliarum ortum, id eſt medio fere menſe Majo legitimum tempus fuit, (vide IV. 37, 2, V. 1, 1.) quo inire præturam Aratus pater debuerat; id autem tempus etiam anticipaverat ille: tum vero paucis poſt diebus clades accidit Achæorum; (IV. 7 ſqq.) rurſusque brevi poſt tempore (c. 14, 1.) concilium Achæorum convenit. Itaque, quæ proxime poſt hoc concilium geſta ſunt, non geſta ſunt A. V. 535. nec anno 1. Olymp. CXLI. ſed etiamnum anno ſuperiori, A. V. 534. Ol. CXXXIX. 4. Porro, quæ de Demetrio Phario & Scerdilædo cap. 16. narrantur, ea ad eumdem annum pertinere, intelligitur ex III, 16. Et per complura etiamnum capita pergere Polybium in ejuſdem anni rebus narrandis, manifeſte adparet ex cap. 27. ubi Scopam, ait, adpetente legitimo comitiorum tempore, prætorem Aetolorum poſt Ariſtonem (cap. 5, 1. & 17, 1.) eſſe creatum: id autem tempus autumnale eſt, menſe Octobre. (IV. 37, 2.) Tum vero, quæ ſequuntur cap. 29 ſeqq. per hiemen geſta ſunt, ut intelligitur ex c. 29, 1. partim ex c. 35, 8. coll. cum II. 69. Quæ vero hieme geſta ſunt, in præcedentis anni hiſtoria referre Polybius ſolet. Adeoque ad expoſitionem rerum, in Peloponneſo A. V. 535. anno 1. Olymp. CXL. geſtarum, nonniſi fere a prætura Arati filii, qui patri in magiſtratu ſucceſſit, capite 37. hujus libri accedit; ſed & tunc rurſus continuo eas deſerit, &, interpoſitis primum rebus Rhodiorum, Byzantinorum & Cretenſium, ſub finem Olymp. CXXXIX. geſtis, ad illarum tractationem redit cap. 57 & ſeqq. Igitur (ut nos quoque ad propoſitum redeamus) ex eis, quæ expoſuimus, intelligi debet, quo pacto cap. 14. verſ. 9. in quo ſubſtitimus, Polybius dicat: Ταῦτα μὲν οὖν &c. Nempe: *Hæc igitur* (ſcil. in quibus exponendis nunc verſamur, quæ in hac Arati prætura geſta ſunt, & quæ Bellum Sociale præceſſerunt) *ſuperiore acciderunt Olympiade; quæ autem deinde geſta ſunt*, (ipſum nempe Bellum Sociale) *Olympiade* CXL. Quod autem in media narratione rerum, ad Olymp. CXXXIX. adhuc pertinentium, adeo ſtudioſe

diose & h. l. & rursus cap. 26, 1. Olympiadis CXL. meminit, caussa hæc est, quod non solum initio operis & sæpius deinde professus erat, ab Olympiade CXL. initium sumere propriam ipsius Historiam, reliquaque omnia nonnisi præparationis ac veluti introductionis caussa præmitti; sed quod etiam initio ipsius libri hujus quarti declaraverat, *hoc libro se Res Græcorum, inde ab Olymp.* CXL. *gestas, persecuturum*: quare, ne instituti sui oblitus videatur, subinde monet, in confinibus illius Olympiadis nunc historiam suam versari. Pro ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν, est ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν in solo Flor. contra quam aliâs solet, & contra grammaticam rationem. Vers. 9.

CAPVT XV. Cap. XV.

Vers. 1. Ἀκαρνᾶνας. Rursus vulgo omnes Ἀκαρνάνας. Vers. 1.

Vers. 2. εἰσβεβηκότες. εἰσβεβληκότες Vat. & Flor. quemadmodum suspicatus erat Reiskius. Et hoc receptum malim. — *Ibid.* αὐτοῖς, si tenemus, a βοηθεῖν pendebit, & ad Achæos referetur: αὐτοὺς pendebit a παρακαλεῖν, & pertinebit ad socios. Et hoc sane probabilius. Vers. 2.

Vers. 4. ὅσους cum Vrsino ex ing. correxit Casaub. Mendose ὅσοις ed. 1. 2. cum msstis. Vers. 4.

Vers. 5. τὰς πρεσβείας. τοὺς πρέσβεις Aug. τὰς πρέσβεις Reg. A. Vnde conjicere licet, fuisse olim καθεσταμένοι πρέσβεις, τὰς πρεσβείας ἐπετέλουν. Quam conjecturam adnotatam in ora libri Vossiani video. Sed potest etiam haud incommode vocabulum πρέσβεις ex versu 1. subintelligi. Vers. 5.

Vers. 8. πρός τε Λακεδ. πρὸς μὲν voluit Reisk. sed vetat librorum consensus. Vers. 8.

Vers. 9. ἐὰν μὲν ἀφιστ. Caret μὲν solus Aug. Vers. 9.

Vers. 10. αὐτοὶ σύμμαχοι. Sic recte Casaub. cum Reg. B. C. monente etiam Vrsino ex ingenio. αὐτοῖς ed. 1. 2. cum msstis. In Flor. tamen superscr. αὐτοί. Vers. 10.

CAPVT XVI.

Cap. XVI. Verf. 3. *Verf.* 3. ἐψηφίσαντο ex msstis reftitui. Temere ἐπι-ψηφίσαντο ed. 1. & ἐπεψηφίσαντο ed. 2 & fqq. — *Ibid.* ἄγειν πρὸς αὐτούς. αὐτοὺς fi abfque πρὸς fervatum cujus, referetur ad Epirotas & Philippum, & oppofitum fuerit Achæis, hac fententia: *licet Achæi bellum decreverint, fe tamen pacem culturos.* Reifkius non modo πρὸς adjectum voluit, fed etiam adverbium τέως, *in præfentia rerum, non femper, fed tantifper, donec ipfe (Philippus) in Peloponnefum veniret,* atque cum fociis deliberaret. Nam poftea, ait Reifkius, bellum acre cum Aetolis geffit Philippus. At vero non in Peloponnefum venit Philippus, nifi poftquam novam irruptionem fecerunt Aetoli. vide cap. 22, 1 fq.

Ibid. Sententiola illa, Οὕτως ἡ συνεχὴς ἀδικία &c. pro more oræ adfcripta eft Codicis Vrbinatis.

Verf. 4. *Verf.* 4. In ἀνεπαγγέλτους confentiunt cum editis veteres codices omnes, excepto Flor. — *Ibid.* πολλοῖς. πολλοὺς πολλοῖς fufpicatus eft Reifk. — *Ibid.* δικαιοδοσίας ex Reg. B. adfcivit Cafaub. quocum faciunt Vat. Flor. Reg. C. Eamdem fcripturam ex nefcio quo vetere codice laudat Henr. Steph. in Thefauro ad hoc vocab. Parum videtur intereffe; fed δικαιοδοσίαν rurfus legimus XX, 6, 2. Et Polybianum hoc effe, confirmat Suidas. Vide Fragm. gramm. XXXIX. Eft autem δικαιοδοσία & *fatisfactio pro damno inlato,* & *fponfio* vel *fatifdatio de damno non inferendo.*

Verf. 5. *Verf.* 5. τῆς τῶν Ἀχαιῶν· τῆς deeft Flor. Verba μηδὲν ὑπεναντίον defunt ed. 1. invitis msstis.

Verf. 6. *Verf.* 6. Σκερδιλαΐδας. Corrupte h. l. Σκεδιλαΐδας Bav. & Reg. A. Mox vf. 9. recte Bav. fed Σκορδιλ. Reg. A. & Κερδιλ. Aug. De *Scerdilaida* hoc vel *Scerdilædo* confer quæ diximus ad II. 5, 6. — *Ibid.* ἐνενήκοντα. ἐννενήκοντα edd. & fic Aug. Reg. A. ἐν ἐνενήκοντα Vat. & Flor. ubi vocula ἐν ex σὺν truncata videtur, litera σ intercepta ab extrema litera vocis præcedentis; fed nil opus eft præpofitione. — *Ibid.* παρὰ τὰς Ῥωμ. συνθήκας. Vide II. 12, 3. III. 16, 3.

Verf.

Verf. 7. προσμίξαντες. Sic ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. Cum autem in Vat. & Flor. effet συμμίξαντες, in ora vero Vat. notaretur προς, & in Flor. προς fuperfcriptum effet initio verbi συμμίξαντες, utraque fcriptura imperite conjuncta eft in Reg. B. C. atque ita edidit Cafaub. & fequentes, συμπροσμίξαντες. Verf. 7.

Verf. 8. μετὰ δὲ ταῦτα Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrfin. μετὰ ταῦτα δὲ edd. cum Bav. Verf. 8.

Verf. 9. Ἀμύνᾳ. Forte Ἀμυνᾶ fcribendum, (ut placuit Cafaubono in ora Bafil.) ut decurtatum fit ex Ἀμύνανδρος, quod eft notum nomen regis Athamanum, cujus mentio frequens deinde apud Polybium & apud Livium occurrit. Quod fi ejufdem viri nomen eft, fuerit κηδεστὴς *gener* intelligendus, ut alibi apud Polybium. Certe Amynander ille natu minor effe debuit Scerdilædo. Verf. 9.

Verf. 11. πρατ]ομένης. Perperam πρατ]ομένοις Flor. — *Ibid.* Κυναιθέων recte ed. Cafaub. cum Vat. Flor. Vrfin. Reg. B. C. Corrupte Σκυθέων ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. & τῆς περὶ τῶν Σκυθέων Aug. Verf. 11.

CAPVT XVII. Cap. XVII.

Verf. 1. ἐπὶ τῆς οἰκίας. Sic omnes. Videtur tamen οἰκείας, ut alibi, fcribendum. Conf. ad cap. 19, 12. Verf. 1.

Verf. 2. ὑπολαμβάνῃ. ὑπολαμβάνει ed. 1. 2. invitis msstis. — *Verf.* 3. Ἀχαιάτιδος recte Cafaub. cum Reg. B. C. Ἀρχαιάτιδος ed. 1. 2. cum vett. msstis. Verf. 2. 3.

Verf. 6. συνεσχῆσθαι. συνεσχίσθαι Aug. συνεσχήσεσθαι Flor. Sed Bav. Vat. Reg. A. & Vrfin. in verum confentiunt. Verf. 6.

Verf. 8. Nifi gravius etiam vulnus inerat huic loco, recte utique verba ordinavit Cafaubonus; quorum ordo magis etiam turbatus erat eo, quod τῶν Ἀχαιῶν cum præcedentibus erant juncta, & majori puncto feparata a fequentibus. In eamdem cum Cafaubono fententiam Vrfinus correxit: Τῶν δ' Ἀχαιῶν ἐπιχωρ. ἑτοίμως. Sed fortaffe alio modo laborabat hic locus: &, cum fic darent codi- Verf. 8.

Verſ. 8. codices, *βουλόμενοι μετὰ τῆς ἐκείνων γνώμης ποιεῖσθαι τὰς διαλύσεις τῶν Ἀχαιῶν. ἐπιχωρησάντων δ' ἑτοίμως* &c. intercíderunt forſan inter *διαλύσεις* & *τῶν Ἀχαιῶν* verba nonnulla, quibus dixerat Polybius, *in oppido Cynethenſium præſidium tunc fuiſſe Achæorum.* cf. verſ. 9.

Ibid. ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς. Perperam *ἐν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς* Vat. Flor. Reg. C.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. *κατανοστήσαντες* opportune dederunt Vat. & Flor. & codex Vrſini. — *Ibid. οὐχ ὡς. οὐχ ὅπως* voluit Reiſkius, *ne dicam, non modo non.*

Verſ. 12. *Verſ.* 12. *ἐπεσπῶντο* &c. Citat Suidas in Ἔπρατ]ον.

Cap. XVIII.

CAPVT XVIII.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *Ταύτην δὲ συμβαίνει τὴν ἀρχὴν* &c. Habet Suidas, in *Πολέμαρχοι*, & Scholiaſt. Ariſtoph. ad Veſp. 1037. Vterque vero Aetolorum hunc eſſe magiſtratum ait, quod non dicit Polybius. Phigalenſes, apud quos idem memoratur magiſtratus IV. 79, 5. cum Aetolis quidem faciebant, & præſidium Aetolorum in urbe habebant, (IV. 3.) nec tamen ipſi erant Aetoli. — *Ibid. ἐπὶ τῶν πυλώνων.* Immerito hoc vocab. ſolicitavit Meurſius, Lect. Atticar. lib. II. c. 14. p. 83. & in *πυλῶν* mutatum voluit. Cf. verſ. 4.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *ἑτοίμους. ἑτοίμας* Aug. Reg. A. Neutrum male.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. *τοὺς εἰσαγαγόντας.* Temere *τοὺς* caret ſola ed. 1.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. *ἐστρέβλωσαν δὲ πολλοὺς* &c. Citavit, tacito auctoris nomine, Suidas, in *Διάφορον.* — *Ibid.* In *οἷς ἠπίστησαν ἔχειν* cum codicibus noſtris conſentit Suidas l. c. Quæ phraſis prima quidem ſpecie videri poteſt contrarium denotare ejus ſententiæ, quam hoc loco res ipſa poſcit. Nam ſi *ἀπιστεῖν* exponis *non credere;* hoc dicere videbitur, *quibus non credebant, habere eos abſconditam pecuniam.* Quare adjiciendam particulam negantem *μὴ* ſuſpicatus erat Küſterus. Sed id quidem plane contra eſt. Ex

Ex græci ſermonis uſu, ἀπιστέω τοῦτο μὴ εἶναι ſignificat *non credo, hoc ita eſſe; ſuſpicor, hoc ita non eſſe.* Vide Thucyd. I. 10. (ubi Scholiaſtes ait, μὴ Attico more redundare) & II. 101. ibique Dukeri obſervationem. Contra, quemadmodum ἀπιστεῖν τινι eſt *ſuſpicari aliquem, ſuſpectum eum habere:* ſic οἷς ἠπίστησαν ἔχειν &c. erit, *quos ſuſpicabantur habere pecuniam reconditam.* Verſ. 8.

Verſ. 9. Λούσων. Conſtanter libri noſtri omnes & h. l. & mox in Λουσιᾶται, (quibus duobus locis cum libris noſtris conſentit etiam Peireſcianus Codex, e quo iſtam lectionem enotavit Valeſius ad calcem Excerptorum de Virtutibus & Vitiis;) tum rurſus c. 25, 4. & lib. IX. 34. 9. ſimplici litera σ, & cum accentu in penultima, ſcribunt hoc nomen. Duplicem σσ Caſaubonus ex veteribus Stephani Byzantini editionibus arripuit. Caſum rectum Λουσοὶ facit Stephanus cum Pauſania, ſed Polybius videtur cum aliis τὰ Λοῦσα feciſſe. Vide Interpretes Stephani, & Scholiaſt. Callimachi ad Hymn. in Dianam vſ. 235. ibique Spanhemium. In cod. Bav. h. l. ſic Λοῦσον (ω ſuperscr.), quo duplex ſcriptura indicatur, prima Λοῦσον, altera Λούσων: Imperite utramque confundens Obſopœus, Λοῦσων edidit. Verſ. 9.

Verſ. 11. Λουσιᾶται. Accentum mutavi, qui in codicibus noſtris & in editis acutus erat. — *Ibid.* καὶ τὸ μηδὲν edidit Caſaub. ex Reg. B. C. Quod ſi τοῦ ſervatum cupis, delenda fuerit particula καὶ, ut ad genitivum intelligatur ἕνεκα. Verſ. 11.

Verſ. 12. προσεστρατοπεδ. ex msstis revocavi, quibus invitis temere προεστρατοπεδ. dabant editi. προσεστρ. etiam ex conject. correxit Scaliger. Verſ. 12

CAPUT XIX.

Cap. XIX.

Verſ. 1. ἐξαπέστειλε. ἐξαποστέλλει ſolus Aug. — *Ibid.* παρὰ Λακεδαιμονίων. Temere præpoſitionem omiſerant editores. Verſ. 1.

Verſ. 3. προσβολάς. Temere προσβολὰς edd. — *Verſ.* 4. ἀνεστρατοπ. Perperam ἀντεστρατ. ſolus Aug. — *Ibid.* Verſ. 3. 4.

Ibid. ὅμως. Non utique abjectum velim ὁμοίως, de qua lectione dixi ad I. 59, 1.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. προῆγον Vat. Flor. & ſic Scaliger & Reiſk. ex conjectura. προσῆγον edd. cum ceteris codd.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Ὁ δὲ Ταυρίων. Perperam δὲ caret Aug. — *Ibid.* Κεγχρεάς. Κεγχρέας Aug. Reg. A. — *Ibid.* διϊσθμήσαντα τοὺς λέμβους. Cum eodem modo hæc verba Polybii recitentur apud Suidam, in ipſa voce Διϊσθμήσαντα, perſpecte ſic ibi monuit KÜSTERUS: „Cum verbum hoc active a Suida hic exponatur, [ſcil. τὸν Ἰσθμὸν διαβιβάσαντα.] ſcribendum eſt διϊσθμίσαντα, per ι, a διϊσθμίζω. Τὸ διϊσθμήσαντα enim eſt verbum neutrum, ut Grammatici loquuntur, a διϊσθμεῖν, quod huc non facit.“ — Sic ſane & ὑπερισθμίσας τὰ λοιπὰ τῶν πλοίων, V. 101, 4. conſentientibus omnibus libris legimus. Et apud Suidam, in Ἡμιολίας & in Ὑπερισθμ. (vide Fragm. Polyb. Grammat. num. CXXXII.) cum ὑπερισθμήσας darent ſuperiores editiones, recte Küſterus, auctoritate optimi codicis manuſcripti, ὑπερισθμίσας reſcripſit. Et mox apud Polyb. hoc cap. vſ. 9. ferri quidem ὑπερισθμήσας poterit, ſi abſolute dictum intelligas; quod ſi vero ex verſ. 7 & 8. τοὺς λέμβους ſubintelligas, fuerit cum Vat. & Flor. ὑπερισθμίσας ſcribendum.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ὑπέρβασιν τῶν λέμβων. Adcurate ſi ſcribere voluit Polybius, utique ὑπερβίβασιν ſcripſerit. Sic modo vidimus, apud Suidam διϊσθμήσαντα per διαβιβάσαντα τὸν Ἰσθμὸν exponi.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ὑπερισθμήσας. Vide ad verſ. 7. — *Ibid.* προκατασύρας. Conf. ad c. 10, 8 προσκατασύρας Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* εἰς τὴν Κόρινθον. Deeſt τὴν ed. 1. & Bav.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. In ἐνεκάκησαν conſentiunt omnes. Quod verbum licet nuſquam aliàs reperiatur, niſi apud Heſychium, Ἐγκακοῦμεν· ὑψοῦμεν. (ubi incertum eſt, in ipſo verbo, an in interpretamento, an denique in utroque peccatum ſit;) non tamen opus videtur, ut illam apud Polybium ſcripturam cum Erneſto in Lex. Polyb. ſuſpectam habea-

habeamus, & ἐξεκάκησαν (ab ἐκκακεῖν) fcribendum putemus. Verf. 10.

Ibid. τοῦ δοκεῖν μόνον. μόνου ed. 1. & Reg. B. invitis vett. codd.

Verf. 11. τοὺς Ἀχαιοὺς ἔχων. ἔχων, monente Vrfino, correxit Cafaub. & confentiunt Vat. Flor. Reg. C. Perperam ἔχειν ed. 1. 2. cum ceteris. Verf. 11.

Verf. 12. ὡς τὴν οἰκείαν. Sic ed. 1. 2. cum Bav. nefcio an & cum Vat. e quo nil notatur. Atque id reftituit Erneftus, poftquam οἰκίαν, cafu magis, puto, quam confilio, ediderat Cafaub. & tenuerat Gronovius. In οἰκίαν tamen confentiunt h. l. Aug. & Reg. A. nec ex Flor. diffenfum adnotavit Gronov. Conf. ad c. 17, 1. Verf. 12.

Ibid. καὶ μονονοῦ σαλπιγκτοῦ δεομένων. Cafaubonus: *ubi vel folus tubicen ad victoriam fufficiebat.* — „Legit igitur ὁ πάνυ, [fic ad h. l. commentatus eft GRONOVIVS,] καὶ μόνον σαλπιγκτοῦ, *quæ tantum tubicine egerent; ubi fi audirent tubicinem Aetoli, ftatim in pedes fe conjeciffent.* Quomodo I. 72, [4.] οἱ μὲν ἄνδρες οὐχ οἷον παρακλήσεως πρὸς τὴν ἀπόστασιν, ἀλλ᾽ ἀγγέλου μόνον, ἐδεήθησαν. Et quafi fic vulgo editum effet, citat ad geminum Diodori locum in Excerptis Valefius, p. 48. [T. II. p. 578. ed. Weffeling.] Poffes tamen ad vulgatum tuendum τὸ δεομένων interpretari καλουμένων, ut millies, δεόμενοι σφίσι βοηθεῖν, ut ipfis locis velut animatam vim tradat, *quæ tantum non vocarent tubicinem*, velut infefta Aetolis, & promittentia Achæis certam victoriam. Quomodo V. 35, [2.] οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καιροὶ μονονοὺκ ἐπ᾽ ὀνόματος ἐκάλουν τὸν Κλεομένην. III. 51, [2.] οἱ βάρβαροι ἐξεπλήθησαν ὑπὸ τοῦ συμβάντος.“ — Ad hæc REISKIVS: „Mea fententia, nil refert; [μόνον, an μονονοὺ legas.] Si μονονοῦ, quod eft *pæne, propemodum, tantum non*, fervas, in σαλπιγκτοῦ fubauditur μόνον, quod fæpiffime omittitur. Nihil opus eft, ut in hoc quidem multum laboremus.“ — Etiam Weffelingium video (ad Diodor. l. c.) pronunciantem, eodem redire, μόνον, an μονονοὺ apud Polybium

legas;

Verf. 10. legas; nec tamen explicantem, qua ratione nihil intereffe exiftimet. Sane, fi μονονοὐ cum Reifkio *pæne*, *propemodum*, *tantum non*, interpretemur, multum intererit; nam quod ad σαλπιγκτοῦ deinde fubaudiendum μόνον ait, durum videtur. At, fi (quemadmodum III. 64. 5.) divifis vocibus fcribamus μόνον οὐ, quod idem valet ac οὐδὲ, *ne quidem;* tum, pro eo, quod vulgo veluti in proverbio dici folitum videtur, *tantum tubicine opus eft*, fignantius quodammodo & majori cum emphafi nunc dixerit Polybius, *ubi ne tubicine quidem opus erat futurum*, id eft, *ubi ne pugna quidem erat opus futurum*, fed fine prælio cædi potuerant Aetoli & internecione deleri.

Verf. 13. *Verf.* 13. ὅμως παντ. ἀνθρωπ. &c. Alia verborum ferie ed. 1. cum Bav. ὅμως ἔδοξαν παντ. ἀνθρ. ἠτυχ. — *Ibid.* δικαιότατα ex msstis reftitui. δικαιότατον ed. 1. 2. errore Obfopœi, fcripturæ compendium in cod. Bav. perperam interpretantis. Id in δικαιότατοι mutarunt Reg. B. C. quod edidit Cafaub.

Cap. XX.

CAPVT XX.

Verf. 1. *Verf.* 1. Ἐπειδὴ δὲ κο. — *Ibid.* Ἀρκάδων. Ἀρκαδίων h. l. Aug. & Reg. A. — *Ibid.* In ἤθεσι cum codicibus noftris confentit Peirefcianus. cf. cap. 21, 1 fq.

Verf. 2. 3. *Verf.* 2. τοσοῦτο. τοσοῦτον Aug. — *Ibid.* καιρούς. χρόνους idem Aug. — *Verf.* 3. ταῦτα δή. ταῦτα δὲ Vat. Flor.

Verf. 4. *Verf.* 4. τήν γε ἀληθῶς μουσικὴν, *eam dico, quæ vere Mufica nominatur.* Significat, puto, fe *Muficæ* nomen nunc propria ac vulgari notione accipere; non illa latiore & auguftiore, apud veteres Philofophos & apud Platonem inprimis ufitata, qua humaniorum omnium literarum difciplina atque cultura eodem nomine defignabatur.

Verf. 5. *Verf.* 5. Οὐ γὰρ ἡγητέον, μουσικὴν &c. Totum hunc locum, *de Muficæ ftudio, Arcadibus neceffario*, ufque ad cap. 21, 9. magnam partem ad verbum ex Polybio defcripfit Athenæus, Deipnof. lib. XIV. c. 5. p. 626.

Ibid.

Verſ. 5. *Ibid.* ἁρμόζοντα λόγου αὐτῷ. αὑτῷ Bav. — *Ibid.* ῥίψας. Mendoſe ῥίψαι Vat. Flor. & ἂν τῷ ῥίψαι Vrb. Vnde orta ſit confuſio terminationum αι & ας, cum alibi docui, tum ad I. 15, 10. — *Ibid.* παρεισῆχθαι. παρεισήχθη Vat. Flor.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν εἰς τὸν πόλεμον &c. Conf. Sextum Empir. lib. VI. ſect. 9 ſq. & quos ibi auctores citavit Fabricius.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Verba τὴν μουσικὴν παραλαβεῖν nec edd. nec ſcripti noſtri codices Polybiani agnoſcunt. Licet autem videri poſſit, ex præcedentibus intelligi potuiſſe αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν εἰσαγαγεῖν, tamen ex ſequentibus (σύντροφον ποιεῖν αὐτὴν) adparet, deſiderari h. l. ejuſmodi quædam verba, qualia opportune Athenæus obtulit.

Ibid. παισίν. ἐν παισὶν idem Athenæus; & ἐν νεανίσκοις, pro νεανίσκοις. In Scholio noſtro, infra Contextum, lege: *recipiendum fuit* ἐν παισὶν, & ἐν νεανίσκοις.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. πρῶτον μέν. Deeſt μὲν ed. 1. & Bav.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τοῖς Διονυσιακοῖς αὐλήταις recepi ex Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrb. Et conſentit Athenæus, apud quem quidem ita edidit Caſaubonus; & in Commentario ait, eſſe hanc ſcripturam omnium exemplarium Athenæi; quamquam Baſileenſis Athenæi editio (apud Valderum, anno 1535.) αὐλοῖς habet eodem modo, ut vulgo ex Bavarico codice apud Polybium legebatur. Commendaverat jam ſcripturam iſtam REISKIVS, monueratque, eadem ratione dici τοῖς Διονυσιακοῖς αὐλήταις ſcil. ᾄδουσι, *cum canunt tibicines Liberales*, quæ in pſephiſmate Cteſiphonteo apud Demoſthenem pro Corona ſæpius legitur καινοῖς τραγῳδοῖς, ſcil. ᾄδουσι, *cum canunt novi tragœdi.*

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τὰς ἀγωγὰς τὰς ἐν ταῖς συνουσίαις. Nullum hoc loco auxilium præſtat Athenæus, qui vocabulum illud, de quo dubitamus, prorſus præteriit. Codices vero noſtri in ἀγωγὰς conſentiunt omnes. Quid autem ſit hoc, τὰς ἀγωγὰς τὰς ἐν ταῖς συνουσίαις ποιοῦνται, fateor, mihi non ſatis eſſe perſpectum. διαγωγὴν *oblectationem* de-

Verſ. 10. notare, vidimus III. 57, 9. Ad ταῖς συνουσίαις Athenæus ταῖς κοιναῖς adjecit.

Ibid. δι' αὐτῶν recte ex Vrb. recepit Caſaubonus, & conſentiunt Vat. Flor. & codex Vrſini. Mendoſe διὰ τῶν ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. qui error & Athenæi pariter codices occupavit.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. ἐμβατήρια. Sic & Scaligerum video correxiſſe. Cum ἐμβατηρίας apud Polybium vulgo, conſentientibus libris, legeretur, defendens eam lectionem Reiſkius, ſubaudiri ait προόδους, *proceſſiones militares.* At, ſi adjectivum ſtatuis illud nomen, erit communis generis, & ἐμβατηρίους, non ἐμβατηρίας fuerat dicendum. τὰ ἐμβάτηρια (intell. ᾄσματα vel αὐλήματα) ſunt νόμοι πολεμικοί, modi & rhythmi, ad quorum normam fiebant motus militares, ut diſcimus ex Scholiaſte Thucyd. ad V. 69. Eodem pertinent, quæ Scholiaſtes Hermogenis habet, cujus verba protulit Fabricius ad Sextum Empir. p. 358. A. Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὸν ἐμβατήριον τοῦ αὐλοῦ ῥυθμὸν κατὰ πολεμίων ἐχώρουν. Caſaubonus in ora Baſil. olim probaverat ἐμβατήρια, deinde vero adſcripſit: „Lego ἐμβατήρι' ᾄσματα μετ' αὐλοῦ."

Ibid. ἐν τοῖς θεάτροις ἐπιδείκνυνται τοῖς αὑτῶν πολίταις οἱ νέοι. *in theatris juvenes prodeunt & ſpectandos ſe præbent civibus ſuis.* ἐπιδείκνυνται, non ἀποδείκνυνται, proprium in hac re verbum mihi viſum eſt. Hinc ἐπιδεικτικός, *ad oſtentationem comparatus* XII. 28, 8. XVI. 18, 2.

Cap. XXI.

CAPVT XXI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. μοι δοκοῦσιν. μοι carent Aug. & Reg. A. — *Ibid.* παρεισαγαγεῖν recepi ex Vat. & Flor. & ſic jam ipſe Caſaubonus & Reiſkius ſuſpicati erant. conf. verſ. 3. & cap. 20, 5.

Ibid. τρυφῆς. τροφῆς Bav. ſed ſuperſcr. litera υ. — *Ibid.* περιέχοντος. Mendoſe περιέποντος Vat. Flor. Aug. & Reg. A. a pr. manu. — *Ibid.* in στυγνότητα conſentiunt Vat. cum ſuis, tum & Vrb. & Athenæus, & Perotti codex.

dex. — *Ibid.* ᾧ συνεξομ. οἷς συνεξ. Athenæus, *quibus rebus:* quod probat Reiſkius, & eodem modo in edit. Polybii Hagenoënſi ait legi; ſed meum quidem exemplum in ᾧ conſentit.

Verſ. 5. παρατριβὰς ex Athenæo adſcivit Caſaubonus; quamquam, unde in Athenæi editionem Caſaubonianam fuerit adſcitum, non adparet: ſane in edit. Baſil. eſt διατριβὰς, ut apud Polybium, & mutationis nullam rationem in Commentario reddidit Caſaubonus. Verſ. 5.

Verſ. 7. τοῖς τοιούτοις. Nil opus eſt, ut cum Reiſkio ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ſuſpicemur. Vide Adnot. ad I. 11, 1. Verſ. 7.

Verſ. 8. In πάντες αὐτοὺς conſentit Athen. cum edd. & Bav. πάντας αὐτοὺς Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Verſ.* 9. πάσης. ἁπάσης Athenæus. Verſ. 8. 9.

Verſ. 10. μὴ διὰ μίαν, pro vulgato μηδεμίαν, opportune dederunt Vat. Flor. & Reg. A. ex emend. Eadem lectio notata in ora libri Voſſiani. Optima iſta lectio, eademque certiſſima, anſam præcidit aliis omnibus conjecturis. — *Ibid.* χάριν τοῦ μή. μὴ temere & invitis msstis omiſit ed. 1. quod miror probari potuiſſe Reiſkio. Verſ. 10.

Verſ. 11. ἐάν ποτ' αὐτοῖς ὁ θεὸς εὖ δῷ. ὁ θεὸς δῷ ed. 1. 2. cum Bav. & Reg. A. in contextu, ſed in hujus ora eſt γρ'. εὐοδῶ, & ſic Aug. in contextu. Cum in contextu Vat. eſſet ὁ θεὸς δῷ, inter lineas adſcripta eſt particula εὖ, & in ora γρ'. ὁ θεὸς εὖ δῷ. Et hoc ipſum εὖ δῷ dant Vrb. Flor. & Vrſin. Recte omnino: nam, quamquam per ſe, ut Reiſkius monet, ſufficere poſſet ἐάν ποτ' αὐτοῖς ὁ θεὸς δῷ, tamen melior lectio, quam præſtant probatiſſimi codices, reſpui non debet. Eſt autem proverbialis quodammodo illa dictio. Sic Euripides, Oreſt. 667. ed. Muſgrav. Verſ. 11.

Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί χρὴ φίλων;

Quem verſum repetit Ariſtoteles, Ethic. ad Nicomach. IX. 9. Quo magis miror, quid commoverit Caſaubonum, ut, cum ſcripturam codicis Vrb. ipſe adnotaſſet, eamdemque Vrſini codice vidiſſet comprobatam, atque etiam Ari-

 ſtotelis

Verf. 11. ftotelis locum, quem modo citavi, ob oculos habuiffet, (nam ipfe eum in ora Bafil. citavit,) tamen confulto optimam deferens fcripturam, invitis omnibus libris ὁ θεὸς ἐνδῷ edere maluerit; unum, ut videtur, Perottum fecutus, qui habet, *fi quando Dii permiferint.* Docet tamen Mericus Cafaubonus, veram fcripturam εὖ δῷ deinde probatam fuiffe patri, qui eam exemplo fuæ editionis adfcripfit, & illum etiam Euripidis verfum ibidem laudavit. Pro εὖ διδόναι, VII. 9, 10. eft διδόναι τὴν εὐημερίαν. ἕως ἂν ἡμῖν οἱ θεοὶ διδῶσι τὴν εὐημερίαν.

Ibid. ἡμερώσειαν αὐτούς. Perinde eft, ut fæpe vidimus, αὐτοὺς fcribamus, an αὑτοὺς, quod h. l. Vrfinus & Scaliger voluerunt. Vtrumque fimul fpiritum adpinxit Reg. B. Quod ad verbum adtinet, nihil habet utique, a quo pendeat infinitivus ἡμερώσειν, quem hic præferunt cum ed. 1. & 2. veteres codices omnes: & omnino vel conjunctivus, qui vocatur, modus, vel optativus requirebatur, quorum utervis penderet a præcedente conjunctione ἵνα. Præftabat autem optativus, variationis caufa, quoniam in medio interfertus jam erat conjunctivus, pendens a particula ἄν. Itaque recte ἡμερώσειαν fcripfit vir ille doctus, cujus ingenio atque doctrinæ complures præclaras lectiones debent codices Reg. B. & C. Et recte hoc recepit Cafaubonus. Ac vel hoc idem ipfum, vel (quod eodem redit) ἡμερώσαιμεν in animo habuiffe puto Vrfinum & Scaligerum, cum ἡμερώσειεν hoc loco fcriberent; nam fingularis quidem numerus, qui ad ὁ θεὸς referretur, cum per fe non fatis commodus videtur, tum τραπέντας in accufativo requirebat, pro τραπέντες.

Ibid. Verba καὶ μάλιστα ταύτης &c. adparet referenda effe ad illa fuperiora πρὸς παιδείαν: nec vero aliena eft hujufmodi trajectio verborum a ftylo Polybiano.

Verf. 12. *Verf.* 12. ἐπάνιμεν. ἐπάνειμεν Vat. Aug. Reg. A.

CAPVT

CAPVT XXII.

Verſ. 1. οἰκείαν. οἰκίαν Aug. Reg. A. Verſ. 1.

Verſ. 2. In βιβλιαφόρους conſentiunt omnes, niſi quod in Reg. A. prius videtur fuiſſe βιβλιοφόρους. Vtrumque in uſu fuiſſe videtur. Sic certe & θυρεαφόρους V. 53, 8. libri omnes per α ſcribunt, quod ſervari ibi a nobis debuerat. Et ipſum hoc βιβλιαφόροι frequenter legitur apud Diodorum. Vtramque ſcripturam Suidas agnoſcit. Nam βιβλιοφόρον dant editiones omnes in fragmento, quod adfertur ad voc. Ἐξαυτῆς. (Fragm. Polyb. Hiſtor. n. XXXVIII.) In alio autem Fragmento, quod ad hoc ipſum vocab. Βιβλιοφόρος recitatur, per ο quidem vulgo ſcriptum legitur hoc nomen; ſed cum ex literarum ſerie, tum ex altero fragmento, quod ibidem exhibetur, intelligitur, βιβλιαφόρος fuiſſe ibi ſcribendum. Sed quid multa? Diffidebant jam de hujus vocabuli & ſimilium ſcriptura veteres Grammatici. Vide Phrynichum p. 30. ad voc. Βιβλιαγράφος, & Thomam Magiſtrum p. 152. in Βιβλιογράφος, ad quos multa in utramque partem congeſſerunt viri docti. Quod autem Henr. Stephanus in Theſ. T. I. col. 797. ait, Βιβλοφόρος in Lexicis citari ex Polybio, id, quo pertineat, non video. Verſ. 2.

Ibid. πέμπειν ἑκάστους παρ' αὐτὸν, *ut quique mitterent ad ipſum.* Sic editi omnes: nec per ſe ea lectio ſuſpicionem ullam corruptelæ poterat præbere, Sed temere ita edidit Obſopœus. παρ' αὐτῶν dat Bav. & conſentiunt Flor. Aug. Reg. A. nec dubito, quin & Vat. quamquam non adnotavit Spallettus, quemadmodum & Bœclerus ex Auguſtano adnotare neglexit, in quo tamen perſpicue ita ſcriptum. Eadem ſcriptura (puto ex cod. Reg. A.) notata eſt in ora libri Voſſiani. Quæ cum firmetur librorum conſenſu, non modo non negligi a nobis, verum etiam haud dubie *in contextum recipi* debuerat. πέμπειν ἑκάστους παρ' αὐτῶν κατὰ σπουδὴν εἰς Κόρινθον τοὺς βουλευσομένους, *ut quique celeriter de ſuis* (vel, *ſuorum nonnullos*) *Corinthum mitterent, qui deliberarent* &c.

 Ibid.

Verf. 2. *Ibid.* εἰς Κόρινθον κατὰ σπουδήν. Sic ed. 1. cum Bav. & rurfus ed. Cafaub. & feqq. Sed concinnior videtur feries verborum, quam habet ed. 2. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. κατὰ σπουδὴν εἰς Κόρινθον.

Ibid. τοὺς βουλευσομένους. Articulum τοὺς temere & invitis msstis omifit ed. 1. βουλευσομένους ex Reg. C. adfcivit Cafaub. & confentit Reg. C. Sed veteres codices omnes cum ed. 1. 2. βουλομένους habent, quod ferri fane nullo modo potuit: nam βουλεύεσθαι quidem recte interdum pofitum videmus, ubi aliquis βούλεσθαι maluiffet; (vide Adnot. ad I. 38, 5.) non vero viciffim βούλεσθαι ὑπὲρ τῶν συμφερόντων dici poteft, pro βουλεύεσθαι. Eadem verba eodem modo perperam inter fe vulgo permutata V. 67, 8. videbimus. Vide & Adnot. ad IV. 26, 8. τοὺς βουλευσαμένους hoc loco, in quo verfamur, habet ora libri Voffiani. τοὺς βουλευομένους Scaliger.

Verf. 4. *Verf.* 4. πάντα revocavi ex ed. 1. & Bav. πάντως ed. 2 & feqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Ibid. βασιλέως δὲ οὐχ ὑπάρχοντος. Sic Cafaubonus edidit, Vrfinum fecutus, qui hoc, ex fuo codice puto, adnotavit; nam eodem modo dant Vat. & Flor. Et fic quidem res pofcebat. conf. cap. 35, 8. Perperam βασισιλέως δ' ὑπάρχοντος, omiffa particula negante, Bav. Aug. Reg. A. & fic ed. 2. Particulam δὲ vero fimul omifit ed. 1. In ora libri Voffiani notatum invenio, ἴσως δέ μοι. Voluit, quifquis id fcripfit, δὲ μὴ, defiderari intelligens negantem particulam.

Verf. 5. *Verf.* 5. τὸν Φίλιππον. Temere articulum neglexit ed. 1. — *Ibid.* Verba τοῖς κατὰ τὴν Πελοπόννησον πράγμασιν ἐπαρκεῖν minus recte cum Cafaubono interpretatum me effe intelligo, *ut regendis rebus Peloponnefi par effe poffet.* Debueram, *quam ut rebus Peloponnefi opem ferre* (vel, *providere*) *poffet.*

Verf. 7. *Verf.* 7. δυοῖν. δυεῖν Flor. ut folet: quod in fœminino genere ferri poterat; non item in mafculino. — *Ibid.* συνειδέναι σφίσι. Ignorant σφίσι ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg

Reg. A. Recepit Casaub. ex Reg. B. & consentiunt Vat. Flor. Vrsin. & Reg. C.

Vers. 8. προϊέναι ex Reg. B. adoptavit Casaubonus, nullo suffragante vetere codice, nisi fortasse Flor. de cujus dissensu nil monuit Gronovius. Simplex verbum ἰέναι habent ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. nec varietatem ex Vat. adnotavit Spallettus. Atque id teneri fortasse debebat. Certe, si præpositione erat opus, mallem cum Reiskio παριέναι vel συνιέναι, nisi ante urbem situm fanum illud statuamus; sed in ipsa urbe fuisse Pausanias testis est, III. 17. & X. 5. — Vers. 8.

Vers. 9. προπορευθείς. Sic omnes, excepto Aug. in quo simplex verbum πορευθείς. De isto verbo diximus ad I. 69, 10. — Vers. 9

Vers. 11. Πολυφόντην edd. ex Bav. Πολυφῶντα Flor. — Vers. 11.

CAPVT XXIII.

Cap. XXIII.

Vers. 1. Initium hujus capitis, usque ad verba τὸν Φίλιππον, deest Aug. a pr. manu & Reg. A. — Vers. 1.

Vers. 3. διακούσας ed. Casaub. cum Vrsin. Vat. Flor. ἀκούσας ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. C. — *Ibid.* κατὰ τὸ συνεχές. ὅτι τὸ κατὰ τὸ συνεχὲς ed. 2. cum Aug. & Reg. A. — *Ibid.* οἴεται δεῖν. δεῖν deest Aug. Reg. A. — Vers. 3.

Vers. 6. αὐτῷ δὴ τῷ Φιλίππῳ. Sic edd. ex Bav. Ceteri αὐτῷ οἱ τῷ Φιλ. In qua scriptura, si statuere licet, literas οι diversam lectionem indicare, & olim vel inter lineas super αὐτῷ, vel ad marginem fuisse scriptas, vera fuerit scriptura hæc, πάντα δ' ὑπισχοῦνται ποιήσειν αὐτοὶ τῷ Φιλίππῳ, ut αὐτοὶ, *ipsi*, opponantur *Adimanto*, quem ut turbarum auctorem accusabant. — Vers. 6.

Ibid. ἀληθινῶν αὐτῷ φίλων revocavi ex msstis, qui in hoc consentiunt. ἀληθινῶς edd. non male, sed invitis exemplaribus.

Vers. 8. Quæ sunt post τούς τε Λακεδαιμονίους usque ποιῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους, desiderantur in Aug. a pr. manu — Vers. 8.

manu & Reg. A. — *Ibid.* ἐχρήσατο Θηβαίοις. Θηβαίοις ἐχρήσατο ed. 2. cum ſolo Aug.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. εἶναι τῶν γεγονότων ed. 2 ſeqq. τῶν γεγονότων εἶναι ed. 1. Reg. B. C. cum ſolo Bav.

Cap. XXIV.

CAPVT XXIV.

Verſ. 1. 2. *Verſ.* 1. τὰς τότε (ſupple ῥηθείσας, quod adjicitur verſ. 3.) γνώμας, *ſententias, quæ tunc dicebantur.* ἑπτακαιδεκαετῆ. Sic, cum accentu in ultima, dederunt Aug. & Flor. Vulgo *penacute,* cum Bav. & Reg. A. — *Verſ.* 2. ἡμῖν μέν. Temere μὲν omiſit ed. 1. — *Ibid.* ἀνατιθέναι. ἀντιθέναι Reg. A. ſuperſcripta tamen inter lineas litera α poſt ἀν. ἀντιτιθέναι Aug.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Verba διορθοῦν καὶ abſunt ab ed. 1. & Bav. Sed habent ea Reg. B. C. cum ceteris.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Ὁ γὰρ Φίλιππος &c. Habet hæc *Codex* VRBINAS in Eclogis, uſque verſ. 7. βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν. Pro ὁ γὰρ, ὁ γοῦν ſcripſit Scaliger, nulla urgente cauſa. Particulam γὰρ h. l. per *igitur* eſſe exponendam, ait Reiſkius. Sed poteſt, puto, commode teneri *cauſſalis ſignificatio:* nempe ex ipſo reſponſo regis intelligitur, recte judicaſſe Polybium, cum ait, *ſibi videri, regem non per ſe in illam ſententiam incidiſſe, ſed fuiſſe eam a ſeniore quodam viro, eoque prudente & moderato, qualis Aratus erat, regi ſubgeſtam.*

Verſ. 6. *Verſ.* 6. οὐ καλῶς ἔχον εἶναι. Sic recte ed. 1. & rurſus ed. 3 & ſeqq. cum Bav. Aug. Reg. A. B. C. Mendoſe εἶχον εἶναι Vrb. Vat. Flor. Temere ἔσχον εἶναι ed. 2. Hinc ἔχον reſcribere juſſit Vrſinus, *ex ingenio*, ut ait; puto, quod & codex ipſius cum aliis εἶχον daret.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἐφ᾽ οὕτω μικρᾶς αἰτίας recepi ex Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Sed, ne quid diſſimulem, videtur cum genitivo illo caſu requiri potius præpoſitio ἀπὸ, quam ἐπὶ, quare ἀφ᾽ οὕτω μικρᾶς αἰτίας malim; niſi ἐπὶ interpretandum ſit *in*, *in tam levi cauſa*, ut in illis ἐπὶ παντὸς, *in omni re*, III. 7, 8. ἐπὶ τοῦ παρόντος, *in præ-*

ſentia,

ſentia, III. 64, 3. &c. In qua dubitatione non prorſus ſpretam velim lectionem vulgatam ἐφ᾽ οὕτω μικραῖς αἰτίαις.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ὅτι δεῖ παριδεῖν. Quid ſit, quod hæc verba, in quæ cum ed. 1. & 2. conſentiunt codices omnes, cum illis τοῦ δεῖν παριδεῖν commutarit Caſaubonus, equidem non capio; niſi virum doctiſſimum aut ſaltem typothetam ejus decepit mirum illud & paullo rarius alioquin ſcripturæ compendium, quo in Baſileenſi editione hoc loco (nec tamen uno hoc loco, ſed paſſim aliâs) deſignatur particula ὅτι, ut τοῦ pro ὅτι legerit; quo facto in promtu erat, τοῦ δεῖ in τοῦ δεῖν mutare.

Ibid. In Πετρᾶιον conſentiunt h. l. libri. conf. V. 17, 6.

Ibid. τὸν αὐτοῦ φίλον. Aptius eſt quod dant Vat. & Flor. τῶν αὐτοῦ φίλων, intell. ἕνα, atque id receptum malim. — *Ibid.* ἐξαπέστειλε. ἐξαπέστελλε Vat. ἐξαπέστελε Flor. — *Ibid.* περὶ συμμαχίας. Minus recte περὶ συμμαχίαν Vat. Flor.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. μετὰ τῆς δυνάμεως. τῆς carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* ὡς ἐπὶ Κόρινθον, *Corinthum:* ὡς ἐπὶ Κορίνθου, *verſus Corinthum.*

Ibid. τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. Imperite ἑαυτῶν edd. errore Obſopœi, & invitis msstis; quod miror ſervatum a Caſaubono. — *Ibid.* τοῖς συμμάχοις. Temere prætermiſit τοῖς ed. 1. — *Ibid.* πρὸς τοὺς Λακεδ. Articulus abeſt ab ed. 1. & Bav.

CAPVT XXV. Cap. XXV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τῶν συμμαχίδων, intellige πόλεων. Sed videtur adjiciendum fuiſſe hac vocab.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Poſt Βοιωτῶν perperam τῶν inſerunt ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* Δαύλιον. Vide Berkelium ad Steph. Byz. in Δαυλίς. — *Ibid.* Θύριον. Conf. Adnot. ad cap. 6, 2.

Ibid. προσβαλεῖν. Poterat particula καὶ, ante προσβαλεῖν, majorem vim addere orationi, ut dicat, non ſo-

lum dolo, sed etiam vi adgressos esse urbem. Sed quandoquidem verba νυκτὸς ἔτι non tam ad συστησάμενοι, quam ad προσβαλεῖν, videntur pertinere; incommode utique καὶ insertum videri debebit.

Vers. 4. *Vers.* 4. Κλάριον. conf. IV. 6, 3. — *Ibid.* Λούσοις. Vide Adnot. ad IV. 18, 9. — *Ibid.* Πύλῳ scribendum monuerat etiam Vrsinus. De re confer IX. 38, 8.

Ibid. ἄρτι συνοικιζομένῃ τῇ Μεγαλοπόλει. *Megalopoli*, (insidiatos esse) *recens tunc instauratæ*, vel *frequentari rursus incolis cœptæ;* scilicet postquam a Cleomene fuerat vastata. II. 55. De ejus restauratione conf. V. 93. & Pausan. VIII. 49. p. 699. Perperam συνοικιζόμενοι Flor. Aug. Reg. A.

Ibid. μετὰ τῶν Ἰλλυριῶν. Adjiciendam præpositionem μετὰ, monuerat jam Gronovius in Notis editis ad h. l. Eamdem adjectam video in ora libri Vossiani; sed ibi simul τὴν Μεγαλόπολιν pro τῇ Μεγαλοπόλει. Vide cap. 16, 9 sqq. ubi his ipsis verbis utitur, ἐνέβαλον (οἱ Αἰτωλοὶ) εἰς τὴν Ἀχαΐαν μετὰ τῶν Ἰλλυριῶν. Adde c. 29, 5. & IX. 38, 8. Intercidit fortasse META ob similitudinem duarum priorum syllabarum ΜΕΓΑ vocabuli præcedentis. Verba ἀνάστατον αὐτὴν ποιῆσαι pendent ab ἐπιβουλεύσαμεν, & subintelligitur ὥστε, vel τοῦ - - ἕνεκα, *insidiati sunt, ut eam vastarent.* Sed pro αὐτὴν, αὖθις malim, aut hoc ad αὐτὴν adjectum: *ut illam denuo vastarent.*

Vers. 6. *Vers.* 6. παρακατεβάλοντο ψήφισμα, *in medium proposuerunt decretum.* Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Cum vulgo ex Bav. προκατεβάλοντο legeretur, divisis vocibus Reiskius προκατέβαλον τὸ ψήφισμα scribere jussit, & distinguendum monuit inter δόγμα & ψήφισμα, ut δόγμα sit idem, quod προβούλευμα, veluti *senatus consultum*, nempe *decretum legatorum*, quo decreto statuerunt, civitatibus Achæorum propter tales rationes proponendum esse hujusmodi quoddam ψήφισμα, vel *plebiscitum*, quod ab his confirmaretur. Itaque προκατέβαλον τὸ ψήφισμα interpretatus est *formulam plebisciti scripto consignarunt*, priusquam

priusquam civitatibus ad confirmandum (ἐπικυροῦν) *proponeretur.* At vocab. δόγμα pariter de *plebiscito* usurpatum, cum alibi, tum 26, 4. videmus. Verf. 6.

Ibid. ὅτι συνανασώσουσι. Scripturam hanc, haud dubie veram, (quam & aliæ rationes commendant, & locus huic geminus III. 77, 6.) conservarunt nobis codices Vat. & Flor. Quæ scriptura cum corrupta esset in Bav. Aug. Reg. A. & in συναντήσουσι mutata, doctus librarius codicis Bavarici, ut sequentia aptaret huic verbo, porro pro εἴ τινα κατέχουσιν, (in quod ipsum etiam codices Aug. & Reg. A. cum Vat. & Flor. consentiunt,) εἰς ἣν ἂν κατέχουσιν scripsit; atque ita expressum est in ed. 1. 2. Sed id rursus cum non satis græcum esse intelligeret is, cujus ex ingenio multa passim in codices Reg. B. & C. sunt recepta, κατέχωσιν posuit pro κατέχουσιν. Atque id expressit Casaub. & sequentes, hoc modo: ὅτι συναντήσουσι τοῖς συμμάχοις εἰς ἣν ἂν κατέχωσιν αὐτῶν &c.

Verf. 7. χώραν ἔχοντας. Perperam ἔχοντες Aug. — *Ibid.* πολιτείαις. πολιτείας Vat. Flor. Verf. 7.

Verf. 8. συνανακομιεῖσθαι Bav. Vat. Aug. Reg. A. B. C. Vrsin. Mendose συνανακομεῖσθαι ed. 1. 2. συνανακινεῖσθαι Flor. — *Ibid.* τὸ ἱερὸν, *templum;* scil. Apollinis Delphici, ut monuit Reisk. Verf. 8.

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

Verf. 1. Τούτου τοῦ δόγματος κυρωθέντος, scil. ὑπὸ τῶν συνέδρων *cum hoc decretum ratum esset habitum ab adsessoribus concilii.* Requirebatur tunc adhuc confirmatio civitatum, ἐπικύρωσις. (verf. 2.) Verf. 1.

Ibid. κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἑκατοστῆς &c. *anno primo Olympiadis* CXL. Verba hæc, quæ vulgo cum præcedentibus conjungi solent, ab illis interjecto inciso separavi, & ad sequentia retuli. Decretum, de quo agitur, factum confirmatumque est superiori adhuc Olympiade, in cujus rebus exponendis per complura etiamnum capita pergit Polybius; ut demonstravi ad IV. 14, 9. Sed ini-

tium

Verſ. 1. tium ipſius belli in annum ſequentem, qui annus primus eſt Olympiadis CXL. incidit. conf. cap. 37, 3 ſqq. tum, cap. 57 ſqq. Verba καὶ τεσσαρακοστῆς per errorem omiſſa ſunt in ed. 1.

Ibid. καὶ πρέπουσαν. Particulam καὶ ex Reg. B. recepit Caſaub. nec video, quo pacto carere illa commode poſſimus. Neſcio, an eamdem agnoſcat codex Flor. e quo nullum diſſenſum a contextu Caſauboniano adnotavit Gronov.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Quid dicat τὸν ἀπὸ τῆς χώρας πόλεμον ἐκφέρειν, (cf. cap. 30, 2.) utrum, *bellum inferre extra limites*, id eſt, *bellum non* modo *defenſivum*, quod dicunt, ſed & *offenſivum* ſuſpicere, an *conſcriptis ex tota regione copiis*, (quod eſt aliàs πανδημεὶ) non ſatis certum habeo. Caſaubonus: *ut omnes in ſua quique regione bellum Aetolis indicerent.* Rurſusque cap. 30, 2. *ut hominibus ditionis ſuæ bellum eſſet cum Aetolis edixerunt:* & conjunctum hoc putavit cum eo, quod verſ. 6. legimus, τὸ λάφυρον ἐξεκήρυξαν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. χωρὶς κοινοῦ δόγματος. κοινοῦ carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* οὐκ ἀμυνεῖσθαι. Non aſpernarer ἀμύνασθαι, ſi darent ſcripti libri; (vid. ad II. 64, 9.) ſed hi quidem in ἀμύνεσθαι conſentiunt omnes. Vnus Reg. B. in ora ſic habet: γρ'. ἀμυνεῖσθαι. conf. ad cap. 28, 2. Reiſkius ἀμύνασθαι probavit, intelligendo δεῖν, *non oportere ulciſci*, aut, *nefas ipſis eſſe ulciſci.* — *Ibid.* νομισθήσεσθαι. Perperam νομισθήσεται Aug.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τὸ μὲν πρῶτον. Particula μὲν temere omiſſa in ed. 2 & ſeqq. — *Ibid.* ἀπαντήσουσι. ἀπαντήσωσι Flor.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. παραγιγνόμενον recepi ex Vat. & Flor. qui quidem παραγινόμενοι abſque γ in medio h. l. ſcribunt.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. τὸ λάφυρον ἐπεκήρυξαν. Idem eſſe hoc monuit Caſaub. in ora Baſil. cum eo, quod planius Thucydides ait lib. V. c. 115. ἐκήρυξαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, εἴ τις βούλεται παρὰ σφῶν Ἀθηναίους λῄζεσθαι. Ceterum non ſatis fuiſſe cauſſæ videtur, cur Caſaubono vitio verterit Valeſius, (in

Præf.

Præf. ad Excerpt. Polyb.) quod τὰ λάφυρα *spolia*, non *prædam*, sit interpretatus.

Vers. 8. *Vers.* 8. προσελθόντος dederunt Vat. & Flor. — *Ibid.* διαλεχθέντος dant veteres libri omnes. Quod cum operarum errore in ed. 1. & hinc etiam in ed. 2. & Reg. B. C. in διαλαθέντος esset corruptum; διαλαληθέντος parum feliciter scribere jussit Vrsinus: cui cum obsequentem Scaligerum vidisset Casaubonus, ipse quoque paruit, & διαλαληθέντος in contextum recepit. — *Ibid.* τὰ ῥηθέντα Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrsin. τὰ λεχθέντα edd. cum Bav.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII.

Vers. 1. *Vers.* 1. ἀρχαιρεσιῶν. ἀρχαιρεσίων Vrb. Reg. A. Vide ad III. 106, 1. Insertum est hoc caput *Eclogis Codicis* VRBINATIS, usque ad vers. 8. extr. — *Ibid.* στρατηγὸν αὐτῶν εἵλοντο Σκόπαν. Sic edd. cum Bav. Vat. Flor. Speciem quidem habet αὐτὸν, *prætorem crearunt ipsum illum Scopam, qui &c.* Sed sic requiri videtur αὐτὸν εἵλοντο τὸν Σκόπαν, cum articulo, nomini præfixo. Et bene habet αὐτῶν, quo solet uti hac occasione Polybius: ut ᾕρηντο στρατηγὸν αὐτῶν Ἀννίβαν, IV. 2, 9. στρατηγὸν αὐτῶν Ἄρατον κατέστησαν, V. 30, 7. Sic I. 30, 1. V. 108, 10. &c.

Vers. 2. *Vers.* 2. μὴ πολεμεῖν. Non video, quî carere possimus particula negante, quam ex ingenio recte adjecit Casaub. Conf. c. 26, 4.

Vers. 4. *Vers.* 4. τὴν Καδμείαν Φοιβίδου παρασπονδήσαντος. Vide Diodorum XV. 20. Plutarch. in Pelopida p. 280. Cornel. Nep. in Pelopid. c. 1.

Ibid. παρὸν τἀναντία ποιεῖν. — „Nolo quidem dubitare, Polybium scripsisse παρὸν, sed debebat δέον scribere: non enim quæritur, quid *potuerint* Lacedæmonii facere, sed quid eos *decuerit*.“ REISK. — At in eamdem prorsus sententiam Suidas Παρὸν non solum ἐξὸν & δυνατὸν interpretatur, sed & δέον, *quod oportet, quod convenit, &*

suo

ſuo quaſi loco eſt. Eodem modo IX. 12, 5. σκοπεῖν ἤδη πάρεστι, *conſiderare nunc convenit.* Sic ſæpe πάρα, apud Tragicos.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐκήρυκτον ἀφιέναι. ἀφιέντες Vrb. Vat. Flor. Vrſin. quod, quo inſolentius videri poteſt, eo majorem veri ſpeciem habet.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. διοικίσαντες. διοικήσαντες Flor.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους. Mendoſe βουλομένους Vat. & Vrb. conf. ad IV. 22, 2. Ne quem vero turbet accuſativus caſus, cum adjectivo verbali ζηλωτέον conſtructus. ὃν οὐδαμῶς ζηλωτέον τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους idem eſt ac ὃν οὐδαμῶς ζηλοῦν δεῖ τοὺς ὀρθ. βουλευομένους. Sic IV. 41, 9. οὐκ ἀπιστητέον θεωροῦντας. Rurſus V. 32, 5. πλείστην ποιητέον σπουδὴν τοὺς λέγοντας καὶ τοὺς ἀκούοντας. De qua conſtructione nonnihil delibavi ad I. 14, 8.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. μετὰ τῆς δυνάμεως. Requiri articulum, recte monuit Reiſkius; & dederunt eum Vat. & Flor.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς &c. Conf. III. 15. & Adnot. ad IV. 14, 9. — *Ibid.* ἐντὸς Ἴβηρος haud incommode *trans Iberum* latine h. l. vertitur. cf. ad III. 76. 6. — *Ibid.* ἐποιεῖτο τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὴν Ζακ. πόλιν. Bene Caſaubonus: *adverſus Saguntinorum urbem ſe comparabat.* Nam anno ſequente demum eam *oppugnare* cœpit. cf. c. 37, 1. & III. 16, 9. & 17, 1. & 4.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. κατὰ παράθεσιν τοῖς Ἰβηρικοῖς. Sic recte edd. cum Bav. Aug. Reg. A. B. C. Vide Lexic. Polyb. Commodum videri poteſt παρένθεσιν, quod in ora habet Reg. B. ſed id ex conjectura viri docti, non ex vetere codice msto ductum eſt: & ſignum γρ'. quod ibi præfigitur, non γράφεται intelligi debet, ſed γράφε, quemadmodum cap. 26, 4. — *Ibid.* ἀκολουθοῦντας. ἀκολουθοῦντες Aug. & Reg. A. a pr. manu.

Verſ.

Verſ. 3. καὶ κατὰ τὴν Ἑλλάδα. καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἑλλ. ed. Caſaub. & ſqq. jubente Vrſino ex ingenio, invitis msstis. — *Ibid.* τὰς μὲν ἀρχὰς recepi ex Flor. & Reg. B. monente etiam Reiſkio ex ingenio. Vulgo τάς τε ἀρχάς. — *Ibid.* ἤρξαντο καὶ τὴν ἀναφ. ἔχειν. Temere & mendoſe ἤρξατο ed. 2 & ſeqq. καὶ commode *abeſt* a Vat. Flor. & Vrſini codice. Verſ. 3.

Verſ. 4. περὶ ἧς ἐν ἀρχαῖς ἐνεδειξάμεθα. *quam* (complicationem rerum romanarum cum externis) *jam initio indigitavimus.* Germanice diceres: *wovon wir ſchon anfangs einen Fingerzeig (einen Wink) gegeben.* Reſpicit ea, quæ dixit I. 3, 3 ſqq. De ſignificatione verbi ἐνδείκνυμι confer Adnot. ad III. 38. 5. — *Ibid.* παραδείξαντες, *ſimul obiter oſtendentes.* Obſcuritati difficultatique, quam in hac regione habebat tota auctoris oratio, mederi ſtudui adjectis parentheſeos ſignis. — *Ibid.* λοιπὸν ἤδη, *deinde demum.* Verſ. 4.

Verſ. 6. μόνον ed. Caſaub. & ſqq. cum Reg. B. C. Vat. Flor. μόνων ed. 1. 2. cum ceteris. Verſ. 6.

Ibid. καταπληκτικὴ, *ad excitandam admirationem comparata.* καταπλεκτικὴ Scaliger. Multo felicior haud dubie omnibus videbitur conjectura, quam Gronovius oræ ſui libri adſcripſit, κατ̓αληπτικὴ, cujus hæc fuerit ſententia: *ut non tantum ad intelligendum perſpicua, verum etiam ad complectendum animo tenendumque facilis ſit noſtra hiſtoria.* Nec dubitaſſem equidem illam adoptare emendationem, niſi geminus fere huic noſtro locus occurriſſet, ex quo liquido adparet, non ſolicitandum eſſe vocabulum illud, de quo quærimus. VIII. 4, 10. οὕτως ἂν εἴη μόνον σαφῆ τὰ γεγονότα, καὶ θαυμαστὰ, ubi σαφῆ reſpondet τῷ εὐπαρακολουθήτῳ, θαυμαστὰ vero τῷ καταπληκτικῷ. Et idem prorſus ibi, quod hoc loco, dicere voluiſſe auctorem, non dubitabis, ſi, quæ ibidem præcedunt, cum his, quæ hic ſcribit, contuleris. Ita ſedulo cavere editor debet, ne, inſigniori quadam ſpecie alicujus emendationis deceptus, in contextum eamdem recipere properet, priuſquam liquido

quido conftet, defendi fcripturam codicum nulla commoda ratione poffe.

Cap. XXIX.

CAPVT XXIX.

Verf. 1.

Verf. 1. ἠσφαλίζετο τὰ πρὸς τοὺς ὑπερκειμένους τῆς Μακεδονίας βαρβάρους. Articnlum τὰ, quem omittunt ed. 1. & 2. cum Bav. Aug. & Reg. A., recte adjecit Cafaubonus cum Reg. B. C. Vat. Flor. Vrfin. *Munivit ea, quæ objecta & obnoxia erant barbaris, fupra Macedoniam habitantibus.* Pro Μακεδονίας, corrupte Λακεδαιμονίας dant Vat. & Flor. Sic & Aug. & Reg. A. in contextu, fed in his a prima etiam manu inter lineas fcriptum Μακε, (fic) cum debuiffet faltem Μακεδο. Conf. Adnot. ad IV. 1, 5. In ed. 2. operarum errore eft πρὸς τοὺς τῆς ὑπερκειμένους Μακ. βαρβ. Seriem verborum, quae in prædictis codicibus obtinet, ex fuo codice indicavit Vrfinus, quem fecutus eft Cafaubonus cum Scaligero. Alia feries, in ed. 1. & Bav. minime incommoda, πρὸς τοὺς τῆς Μακεδ. ὑπερκειμ. βαρβάρους. Eamdem feriem tenentes Reg. B. C. articulum τῆς neglexerunt.

Verf. 3. *Verf.* 3. εὐκατηγορήτων. εὐκατηγόρων Aug.

Verf. 4. *Verf.* 4. Μή ποτε γὰρ οὐδὲν &c. Profert Suidas in Ῥᾳδιουργός. — *Ibid.* τὰ κατ' ἰδίαν ἀδικήματα. τὸ κατ' ἰδίαν ἀδίκημα Suid. — *Ibid.* μόνον temere omiffum in ed. 1. — *Ibid.* τῷ μὴ ποιεῖν. Perperam τὸ μὴ ποιεῖν ed. 1. 2. ex Bav.

Ibid. ταῖς εἰς αὐτοὺς ἀθεσίαις. Hoc aptius convenire vifum eft cum eo, quod præceffit, τούτῳ τῷ τρόπῳ, & τῷ μὴ ποιεῖν &c. Ceterum duplici errore τὰς εἰς αὐτοὺς ἀθείας dant ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. τὰς εἰς αὐτοὺς ἀθεσίας ed. Cafaub. & feqq. cum Reg. B. C. Vat. Flor. & Suida. Particulam autem διὰ, præter Reg. B. C. qui ex conjectura eam fupplerunt, ignorant codices omnes: nam & in Suidæ editionibus omnibus ante Küfterianam fruftra quæras, &, quod eamdem inferuit Küfterus, ex auctoritate Cafauboni fecit, qui eam in contextum Polybianum

bianum receperat; certe codicum msstorum Suidæ, e quibus ducta sit illa emendatio, mentionem nullam Küsterus fecit.

Verſ. 5. *δώσειν μέρος τι τῆς λείας.* In hanc feriem verborum cum editione prima conſentiunt codices omnes, excepto Aug. e quo *δώσειν τι τῆς λείας μέρος* habent ed. 2. & ſeqq. *Ibid.* *Ἀχαιῶν.* *Ἀχαΐαν* Vat. Verſ. 5.

Verſ. 6. *ἐποιήσαντο.* Suidas in *Μερίτης.* Et id deſiderabat ſermonis uſus & ſtylus Polybianus. Verſ. 6.

Verſ. 7. *ὑποκαθημένης* Vat. Flor. Reg. C. & Suidas ad hoc ipſum verbum, ubi hunc Polybii locum citavit. Eamdem ſcripturam notare voluiſſe Vrſinus videtur, ſed typotheta *ὑποθεμένης* poſuit. *ὑποκειμένης* edd. cum Bav. Aug. Reg. A. B. — *Ibid.* *τῆς κοινῆς συμμαχίας.* Caret *κοινῆς* ſolus Aug. Verſ. 7.

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verſ. 1. *Οἱ δὲ ἐξαποσταλέντες πρέσβεις.* Vide c. 26, 2. Verſ. 1.

Ibid. *ἐνετύγχανον τούτοις* recepi ex Vat. & Flor. Et ſic ſcribendum monuerat jam Caſaub. in ora Baſil. *ἐτύγχανον τούτοις* edd. cum ceteris.

Verſ. 2. *Ἀκαρνᾶνες.* Sic h. l. editi omnes. *Ἀκαρνάνες* Bav. *Ἀκαρνανεῖς* Vat. Aug. Reg. A. *Ἀκαρνεῖς* Flor. Sed vſ. 4. omnes in *Ἀκαρνᾶνες* conſentiunt, excepto Reg. A. qui *Ἀκαρνάνες* habet. — *Ibid.* *συνεπεκύρωσαν.* *ἐπεκύρωσαν* Aug. Reg. A. — *Ibid.* *τὸν ἀπὸ χώρας πόλεμον ἐξήνεγκαν.* *τὸν ἀπὸ τῆς χώρας* legitur cap. 26, 2. & eumdem articulum h. l. inſertum voluit Reiſkius. — *Ibid.* *καταμέλλουσι.* *καταμέλουσι* ed. 1. 2. cum Bav. Hinc pejus etiam *καταμελοῦσι* Reg. B. C. Vide ad I. 44, 1. Verſ. 2.

Verſ. 3. Verba *τὸ δὲ μέγιστον* uſque *πεῖραν* deſunt Aug. a pr. manu & Reg. A. — *Ibid.* *πρὸς Αἰτωλούς.* *πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς* dant iidem Aug. & Reg. A. Verſ. 3.

Verſ. 6. *διακούσαντες* Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* *ὁ βασιλεύς.* Deeſt artic. ed. 1. & Bav. Verſ. 6.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἀγεννῶς καί. Temere ἀγεννῶς δὲ καὶ ed. 1. 2. Hinc ἀγεννῶς δὴ καὶ Reg. B. C. utrumque invitis vett. codd.

Cap. XXXI.

CAPVT XXXI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῆς Φιγαλίας. Abeſt articulus a ſolo Aug. Φιγαλίας dederunt Vat. Flor. Aug. Φυγαλίας ed. 1. 2. Bav. Reg. A. B. C. Conf. ad cap. 3, 5. & 6, 10.

Verf. 2. *Verf.* 2. οἱ ἐφορεύοντες. Αἰτωλῶν ἐφορεύοντες ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. C. abſque articulo. Αἰτωλῶν οἱ ἐφορεύοντες Vat. Flor. Vrſ. Alienum vero prorſus ab hoc loco nomen Αἰτωλῶν eſſe, perſpecte monuit demonſtravitque PALMERIVS. Nec enim credi ulla ratione poteſt, Aetolorum magiſtratus concioni interſuiſſe civitatis Meſſeniorum, aut tantum auctoritate, hoſtes cum eſſent, apud Meſſenios valuiſſe. Nec convenit, quod ſequitur, ephoros illos a recta conſilii via aberraſſe: nam ſi Aetoli hi fuiſſent, optime & e reipublicæ Aetolorum utilitate feciſſent, quod Meſſenios ab hoſtium ſocietate abſtraxiſſent. Denique manifeſte, qui ἐφορεύοντες h. l. dicuntur, iidem ſunt, qui οἱ τῶν Μεσσηνίων προεστῶτες cap. 32, 1. Aetolorum porro magiſtratus non *Ephoros*, ſed *Apocletos* dici ſolitos, ſatis ex ipſo etiam Polybio notum eſt: Meſſeniorum magiſtratum *Ephoros* fuiſſe adpellatos, docet Noſter IV. 4, 3. Itaque in Μεσσηνίων mutandum Αἰτωλῶν contendit Palmerius; plane extruſum illud nomen voluerunt Gronovius & Reiſkius. Sed probabilius videtur, ex alio nomine, vel ex alio quocumque verbo, aut pluſculis etiam verbis, quorum vel vicinus quodammodo ſonus, vel vicina ſcriptura erat, fuiſſe detortum illud nomen. Forſan ſcripſerat οἱ τότε vel οἱ τότε αὐτῶν ἐφορεύοντες. conf. IV. 4, 3. In latina verſione deletum vocabulum *Aetolorum* velim, quod ex Caſauboni interpretatione propagatum eſt.

Verf. 3. *Verf.* 3. Ἐγὼ γὰρ &c. Habet hæc *Codex* VRBINAS uſque ad finem capitis, αἴσχιστον καὶ βλαβερώτατον. — *Ibid.* Φοβερὸν μέν. Caret μὲν ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* τὸ πολεμεῖν

μεῖν prætuli cum edd. & Bav. Aug. Reg. A. Perottus, *fugiendum esse bellum* interpretans, videtur utique cum aliis τὸν πόλεμον legisse.

Vers. 5. κατὰ τὰ Μηδικά. Bella Græciæ a Persis illata, τὰ Μηδικὰ a Græcis dici solita, satis notum est. Vide Thucyd. I. 69. Aristoph. Lysistr. 654. ut taceam alios. *Ibid.* Θηβαίους -- διότι τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀποστάντες κινδύνων. Ad Thermopylas. Vide Herodot. VII. 233. Adde Polyb. IX. 39, 5.

Vers. 5.

Ibid. τὰ Περσῶν εἵλοντο. Miro modo corrupte hic locus ante Casaubonum edebatur, τὰ περὶ ὧν ἐκινδύνευον εἵλοντο. Sic nempe legitur in Bav. Aug. Reg. A. Sed in Vat. & Vrb. solum τὰ περὶ ὧν εἵλοντο, quamquam in Vrb. super εἵλοντο ab alia manu superscriptum est ἐκινδύνευον. Adparet, ΠΕΡΙΩΝ ex ΠΕΡCΩΝ esse corruptum. De permutatione literarum I & C sæpe dixi: vide loca ad I. 15, 10. p. 188. harum Adnotationum citata. Et hoc loco etiam fortasse nonnemo, animadvertens errorem, C super I scripsit; quod alius perperam accipiens, figuram C pro spiritu aspero habuit, & jam diserte περὶ ὧν scripsit. Quidquid sit, haud dubie rectissime fecit Casaubonus, quod τὰ Περσῶν Polybio restituit, quam scripturam codices Reg. B. C. repræsentant, sive ex docti viri ingenio, sive ex vetustiore codice depromtam. Ac sane sic exhibere videtur Flor. e quo certe nullam a contextu Casauboniano discrepantiam adnotavit diligentissimus alioquin in adnotandis vel minutissimis dissensionibus Gronovius. Iam quod in aliis codicibus insertum verbum ἐκινδύνευον est; facile intelligitur, ortum illud debere hariolationi eorum, qui, quid valeret περὶ ὧν, non perspicientes, intercidisse hoc loco verbum putarent. Quo magis miror REISKIVM, eidem corruptæ scripturæ insistentem, manifestissimam emendationem cum contemtu respuisse, & alia ratione, dura quidem illa admodum & contorta, mederi huic loco esse conatum. Cujus conatus sicut per se infelix videri debet, sic infirmissima ratio, quam prætendit, cur τὰ Περσῶν hic locum ha-

Verf. 5. bere non poffit. — „Eos, inquit, qui Græciam tunc invaserunt, Græci non *Perfas,* fed *Medos,* appellant; adeoque nomen *Perfarum* fecundum τὰ Μηδικὰ non videtur fatis conveniens.“ — Atqui ipfe Herodotus, ut hoc utar, in eadem hiftoria, de qua hic agitur, promifcue Perfarum Medorumque nomen ufurpat: & eodem capite, quod paulo ante citavi, VII. 233. *Thebanos,* ait, ὡς εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων γιγνόμενα τὰ πράγματα, *cum res Perfarum fuperiores effe animadverterent, manus ad barbaros protendiffe, dicentes,* ὡς μηδίζουσι, *cum Medis fefe fentire.*

Ibid. διὰ τῶνδε τῶν ποιημάτων. Mendofe διὰ δὲ τῶν ποιημ. Aug. Reg. A.

Verf. 6. *Verf.* 6. Τὸ κοινόν τις ἀστῶν &c. Aliquanto plenius adfert hoc *Pindari Fragmentum* Stobæus Serm. LVI. p. 373. ed. Bafil. (Serm. CCXXIV. p. 742. edit. Wechel.) unde exhibuit Schneiderus, in Carminum Pindaricorum Fragmentis p. 54. & in Commentario germanice edito de Vita & fcriptis Pindari p. 38. Et quod fi quidem ea, quæ apud Stobæum fequuntur, cum fuperioribus contuleris, videbitur iniquior in Pindarum fuiffe Polybius. Ita enim *tranquillitatem* civibus commendat poëta, ut *ex animis pellant inteftinas difcordias, multum miferiæ adferentes, in paupertatem conjicientes, & educationi liberorum infeftas.*

Ibid. ἐν εὐδίᾳ τιθείς. Sic bene Cafaub. cum Vrb. Hinc verbum παρευδιάζεσθαι, cap. 32, 5. Male divifæ erant voces in Bav. Aug. Reg. A. ἐν εὖ διατιθείς. Et eodem modo fuerat in Vat. in quo dein erafa eft particula ἐν. Hinc εὖ διατιθεὶς, abfque ἐν, dat. Flor. & Reg. B. Apud Stobæum eft ἐν εὐδίᾳ κατατιθείς. — *Ibid.* ἐρευνασάτω. Perperam ἐρευνάσατο ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. C. *Ibid.* τὸ φαιδρὸν magis placet, quam ἱερὸν, quod eft apud Stobæum.

Verf. 8. *Verf.* 8. Εἰρήνη γὰρ μετὰ μὲν τοῦ δικαίου &c. *pace jufta et honefta nihil pulcrius, nihil utilius.* Confer, quæ in eamdem fententiam infra difputat cap. 74. hujus libri.

Ibid.

Vers. 8. *Ibid.* δουλείας ἐπονειδίστου. Etsi speciosum est δειλίας, fuit tamen δουλείας tenendum. Manifeste enim respicit id, quod apud Herodot. l. c. VII. 233. legimus, *non solum in servitutem ab eisdem Persis, quibus sese dediderant, redactos esse plerosque ex illis Thebanis, sed etiam in contumeliosissimam servitutem, regia nota frontibus eorum inusta.*

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII.

Vers. 1. *Vers.* 1. Οἱ δὲ Μεσσηνίων προεστῶτες. conf. cap. 31, 2. & ibi not. *Ibid.* καὶ στοχαζόμενοι. Particulam καὶ delere ex ingenio jussit Vrsinus. Reiskius ad ὀλιγαρχικοὶ adjiciendum participium ὄντες suspicatus est.

Vers. 5. *Vers.* 5. ὅταν. Nusquam aliâs apud Polybium ὅταν cum indicativo constructum, quemadmodum hic & sequenti versu, memini. Quare nescio, an utrobique ὅτε sit rescribendum.

Ibid. διὰ τὴν τοῦ τόπου παράπτωσιν. Casaubonus; *ob intervenientis loci naturam;* nec per se clare, nec ad vim græcorum verborum adcommodate. Ernestus: *ob non opportunum loci situm.* Imo vero opportune ad tranquillitatem Messeniorum situs locus erat, nempe *extra viam* erat Lacedæmoniis, quoad bello cum Arcadibus erant occupati.

Vers. 6. *Vers.* 6. ἀπερίσπαστοι recte Casaub. cum Reg. B. C. Sic & Bav. inter lineas. Et ora libri Vossiani: ἴσως ἀπερίσπαστοι. εὐπερίσπαστοι ed. 1. 2. cum Bav. in contextu, & Aug. & Reg. A. Conf. ad III. 90, 8. περίσπαστοι Vat. Flor.

Vers. 7. *Vers.* 7. ἠδύναντο. ἐδύναντο Flor. Aug. Reg. A. *Ibid.* βάρος τὸ Λακεδ. βάρος τῶν Λακ. Aug. Reg. A. C. *Ibid.* προκατεσκευασμένοι restitui ex vett. codd. Mendose προκατεσκευασάμενοι ed. 1. 2. Hinc προκατασκευασάμενοι Reg. B. C. quod recepit Casaubonus.

Ibid. δουλεύειν ἠναγκάζοντο τούτοις ἀχθοφοροῦντες. Helotarum in censum a Lacedæmoniis relatos esse Messenios, cum alii auctores docent, tum Pausanias IV. 23. p. 335. Et majorem partem Helotarum Messenios vel a Messeniis

 oriun-

Verſ. 7. oriundos fuiſſe, Thucydides tradit I. 101. ita, ut etiam promiſcue omnes & Meſſenii & Helotes nominarentur.

Ibid. In ἀχθοφοροῦντες conſentiunt libri omnes, in φεύγοντες unus a vero diſcedit Flor. nam quod & Vat. φεύγοντας habet, ab alia imperita manu eſt. ἀνάστατοι & λείποντες Caſaubonus reſtituit cum Reg. B. C. Eodem modo in ſuo exemplo correxerat Scaliger.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ὅπερ ἤδη πλεονάκις αὐτοῖς συνέβη παθεῖν οὐ πάνυ πολλοῖς πρότερον χρόνοις. *Quam quidem fortunam ſæpius jam illis experiri contigit, iaque non multis ante hæc tempora annis.* Meſſenios non multis ante ea tempora annis, in quibus nunc narratio Polybii verſatur, ſive patria pulſos, ſive in ſervitutem fuiſſe redactos, nuſquam aliâs, quod ſciam, legimus. Quin potius, ex quo a Thebanis poſt Leuctricam pugnam reſtituti ſunt in patriam, quod contigit Olymp. CII. (Pauſan. IV. 27. p. 346.) adeoque centum & quinquaginta annis ante hæc tempora, in quibus nunc verſatur hiſtoria; ex illo, inquam, tempore quieti urbem regionemque ſuam coluerunt. Neque per ſe ſatis bene hæc inter ſe conveniunt, quod ait, *ſæpe* hoc eis accidiſſe *non multis ante annis:* nam dictio hæc, *non multis ante annis*, videtur rem, certo quodam tempore geſtam, ſignificare, cui repugnat, quod dicit *ſæpius* factum. Nempe, verum ſi quærimus, de priſcis illis temporibus nunc loquitur Polybius, quibus perpetua cum Lacedæmoniis bella Meſſenii geſſerant, quæ Pauſanias libro IV. copioſe expoſuit: quorum unum, poſtquam per XX annos continuos geſtum eſt, finem habuit teſte eodem Pauſania IV. 13. p. 312. anno primo Olymp. XIV; alterum, quod *Ariſtomenicum* dicit Polybius, cap. 33, 2. calamitoſum inprimis & exitiale Meſſeniis, exarſit anno quarto Olymp. XXIII. (Pauſan. IV. 15. p. 315.) & finitum eſt anno primo Olymp. XXVIII, quo anno, qui ex ſuperioribus cladibus atque exſiliis reliqui erant Meſſenii, partim in Siciliam migrarunt, partim in ſervilem conditionem a Lacedæmoniis ſunt detruſi. Pauſan. IV. 23. p. 335 ſq. Hæc tempora reſpiciens Polybius

bius ait: *intra non admodum* multos *annos sæpius calamitatem illam* (partim exsilii, partim servitutis) *passos esse Messenios.* Atque ita haud dubie scripsit, οὐ πάνυ πολλοῖς χρόνοις, absque voce πρότερον, quod adsumentum recte respuunt codices Vat. & Flor. & rejectum e nostro contextu velim, ut temere & imperite a librario adjectum, qui nec vim verborum, nec rem, de qua agitur, satis perspectam habuerat. Vers. 8.

Vers. 9. Εἴη μὲν οὖν οἱονεὶ συμφῦναι τὴν νῦν ὑπάρχουσαν &c. *Iam opto equidem, ut, qui nunc est rerum status in Peloponneso, ita coalescat, &c.* Eum statum, puto, dicit, quo & Messene rursus & Sparta etiam in Foederis Achaici societatem erant receptæ; de quo vide lib. XXIV. 12. XXV. 1 sq. & III. 3, 7. Quare intelligitur, scripta hæc esse a Polybio ante eversam Corinthum & fœderis Achaici dissolutionem. Conf. quæ notavimus ad II. 38, 4. & 62, 4. Adde IV. 74, 8. Vers. 9.

Vers. 10. ὁρῶ. Perperam ὁρῶν Aug. Reg. A. — *Ibid.* κατὰ τὴν Ἐπαμινώνδου γνώμην, *ex Epaminondæ consilio.* Epaminondas enim & Arcadibus condendæ Megalopoleos, principis Arcadiæ urbis, auctor fuerat; (Pausan. VIII. 27. p. 654. & IX. 14. p. 739.) idemque Messenæ instaurator. (Paus. IX. 14. & IV. 26. p. 343.) Vers. 10.

CAPVT XXXIII.

Cap. XXXIII.

Vers. 2. τοῦ Διὸς τοῦ Λυκίου. Immo Λυκαίου Strab. lib. VIII. p. 388. Pausan. IV. 22. p. 334. In Lycæo (Λυκαίῳ) monte Arcadiæ, Strab. ibid. & Pausan. VIII. 38. p. 678 seq. Vers. 2.

Ibid. ἐν τοῖς κατ' Ἀριστομένην καιροῖς. Idem est quod vers. 5. dicit ὑπὸ τὸν Ἀριστομένειον πόλεμον. *Aristomenes* rex Messeniorum erat, quo regnante gestum est alterum illud Messeniorum bellum cum Lacedæmoniis, de quo dixi ad cap. 32, 8.

Ibid. καθάπερ καὶ Καλλισθένης φησί. Quonam in scripto *Callisthenes* hujus rei meminerit, incertum est. Ejus

Verſ. 2. Ἑλληνικὰ quidem nonniſi ab Olymp. XCIII. incipiebant, ut ex Diodoro docet Voſſius de Hiſtor. Græc. cap. IX. p. 41. at potuit tamen in eiſdem, ex alia occaſione, belli illius vel monumenti facere mentionem.

Ibid. γράψαντες τὸ γράμμα. ἐπίγραμμα ex Reg. B. adoptavit Caſaubonus. In ſolo ex paulo vetuſtioribus codicibus Reg. A. ἐπὶ inter lineas adjectum eſt: ceteri ſimplex γράμμα habent, perinde ut verſ. 4. ubi & Reg. B. C. & editi idem tenuerunt. Ceterum, quam a *Meſſeniis* cum iſta inſcriptione poſitam columnam Polybius ſcribit, eam ab *Arcadibus* poſitam Pauſanias ait, VIII. 22. p. 334. ubi eamdem inſcriptionem exhibet. Et videtur Polybius in hoc ipſum advocaſſe Calliſthenis teſtimonium, quod is pariter *Meſſeniis* eam inſcriptionem tribuerit.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Μεσσήνη. Hoc ipſo, quod Μεσσήνη in recto caſu legeret Polybius, poterat cum veri ſpecie *Meſſeniis* tribuere hujus monumenti erectionem. Et in eam ſententiam latine ſic verbotenus efferendus erat hic verſus: *Invenit Meſſene cum Iove proditorem.* Alia ratio eſt, ſi cum Pauſania Μεσσήνης legis, ubi ſententia eſt: *invenit tempus cum Iove proditorem Meſſenes.*

Ibid. χαῖρε Ζεῦ. Perperam deeſt Ζεῦ Aug. In Reg. A. intra lineas adjectum. — *Ibid.* σάω recepi ex Vat. & Flor. Eodem modo correxit Scaliger. Sic Callimachus in Hymno in Cererem, vſ. 135.

χαῖρε θεὰ, καὶ τάνδε σάω πόλιν —

Et Hymn. in Lavacr. Palladis, vſ. 140.

— καὶ Δαναῶν κλᾶρον ἅπαντα σάω.

Eſt hæc Dorica forma, quæ Meſſeniis convenit, quos Doricæ linguæ tenaciſſimos ad ſera etiam tempora fuiſſe Pauſanias ait IV. 27. extr. σάοζ' h. l. vulgo edebatur ex Bav. cum Aug. & Reg. A. σάοσ' Reg. B. C.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἐποίουν caret Reg. B. cum Flor. Nempe & in Vat. abeſt hoc verbum, & punctum ponitur poſt εἰκότως, ſed deinde habet ἐπεὶ οὖν οὐ γάρ.

Verſ.

Verf. 5. ὑπὸ τὸν Ἀριστομένειον πόλεμον. De *bello Ariftomenico* dixi ad cap. 32, 8. Notanda h. l. phrafis ὑπὸ τὸν Ἀριστ. πόλεμον, *tempore belli Ariftomenici*, de qua confer Adnot. ad II. 19, 10. — *Ibid.* in ὁμεστίους confentiunt cum editis libri veteres. ὁμοεστίους Reg. B. Verf. 5.

Verf. 6. τὴν Ἀριστοκράτους τοῦ βασιλέως προδοσίαν. *Ariftocrates*, rex Arcadum, pecunia a Lacedæmonibus corruptus, cum focius adeffet Meffeniis in prælio ad Foffam, per dolum Arcadas fuos e prælio abduxit, eoque cladis Meffeniorum fuit auctor. Cognito deinde dolo, quo ipfos Arcadas non minus, quam Meffenios, deceperat, lapidibus obrutus a fuis & interemtus eft. Paufan. IV. 17. p. 321 fq. & c. 22. p. 334. Verf. 6.

Ibid. περὶ Τάφρον. ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μεγάλῃ Τάφρῳ ait Paufanias locis citatis.

Verf. 7. τὰ τελευταῖα γεγονότα μετὰ τὸν &c. Non commode τὰ τελευταῖα cum Cafaubono expofuimus *noviffima*; quafi id, quod nunc dicit, non multo ante Olymp. CXXXIX, in qua nunc verfatur hiftoria, gefta effent; cum a Mantineenfi pugna, quæ Olymp. CIV. pugnata eft, ad hoc tempus centum & quinquaginta fere anni effluxerint. Commodius igitur dicemus: *quæ poftremo acciderunt, poft Megalopoleos* &c. De *Megalopoleos fundatione & Meffenes inftauratione* conf. Adnot. ad c. 32, 10. — *Ibid.* παράσχοι Vat. Flor. Reg. B. C. Ceteri παράσχῃ. Verf. 7.

Verf. 8. τῆς περὶ Μαντίνειαν μάχης τῶν Ἑλλήνων ἀμφιδήριτον ἐχούσης τὴν νίκην &c. Conferenda hæc & quæ fequuntur verf. 9. cum II. 39, 9. Cer[illegible], quæ ibi dixit, ex his lucem accipiunt. Adde Xenoph. Hift. Græc. VII. extrem. Diodor. Sicul. XV. 89. Plutarch. in Agefil. p. 616. Verf. 8.

Verf. 9. ἐπὶ τοσοῦτον Aug. Flor. ἐπὶ τοσοῦτο edd. cum aliis. — *Ibid.* διέσπευσαν recte ed. Cafaub. & fqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Vrfin. διέσπασαν ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* καὶ πάντες. Omifit hæc ed. 1. πάντες καὶ dat ed. 2. Vtrumque temere & invitis msstis. — *Ibid.* καὶ διαλύσεων. καὶ τῶν διαλύσεων ed. 2. & fqq. cum folo Aug. Verf. 9.

 Verf.

Verf. 11. *Verf.* 11. περὶ τὰς πατρίδας recte Cafaub. cum Reg. B. C. παρὰ τὰς πατρ. ed. 1. 2. cum vett. codd.

Verf. 12. *Verf.* 12. μήτε Φόβον ὑφορώμενοι, *neque terrores belli timentes.* Φόβος *tumultus et terrores belli.* Conf. II. 21, 7.

Cap. XXXIV.

CAPVT XXXIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. συνεχὲς in alienam prorfus fententiam, pro σύνηθες, accepit Cafaubonus; quod & in ora Bafil. notavit, & in verfione expreffit, *& quod familiare ipfis erat;* quafi idem effet cum eo, quod præceffit, τῶν εἰθισμένων τι.

Ibid. τέλος γὰρ &c. τέλος, pro eo quod εἰς τέλος aliàs dicit, *prorfus, omnino*; & nefcio an h. l. intercepta fuerit præpofitio εἰς a terminatione οις vocis præcedentis. Pro γὰρ, invitis omnibus libris γε edidit Cafaubonus, fcilicet ut mederetur laboranti paulo poft orationi, ubi ex Bav. legebatur πρέσβεις ἀναποκρίτους πέμψαντες. οὕτως ἐξηπόρησαν &c. quod & tenuit idem Cafaub. & feqq. Pro quo nos fubftituimus veriffimam codicum Vat. Flor. & Reg. A. fcripturam, quam eamdem & Reg. B. C. repræfentant, ἀναποκρίτους ἀπέστειλαν. οὕτως ἐξηπόρησαν &c. Eodemque modo dare debuerat Aug. in quo corrupte fcribitur ἀναποκρίτους ἀπέστειλαν. οὕτως ἐξαπέστειλαν, οὕτως ἐξηπόρησαν. Qui error nefcio, utrum ex mera dormitatione librarii ortus fit, an ex eo, quod in margine exemplaris, vel intra lineas, notatum fuerit, ἀπέστειλαν h. l. pro ἐξαπέστειλαν effe accipiendum; quod quidem vere monitum fuerit. Eodem modo IV. 66, 2. τοὺς πρέσβεις ἀπέστειλε, δοὺς ἀπόκρισιν, *dimifit, remifit* legatos. V. 10, 4. χωρὶς λύτρων ἀποστείλας τοὺς αἰχμαλώτους.

Verf. 2. *Verf.* 2. Πολλάκις τὸ τολμᾶν περιττὸν &c. Haud dubie difjecta membra funt nefcio cujus Poëtæ: quod miror non obfervatum Reifkio, qui nimis etiam profaice περιπίπτον aut περιιὸν, pro περιττὸν, maluit, hac fententia: *Audacia rediens, excidens, degenerans in dementiam, exire tandem & devenire folet ad nihilum, & difperire nullo effectu.* Sen-

Sententiolam illam, pro more, in ora notatam habet *Codex* VRBINAS.

Verf. 3. καὶ γενόμενοι ed. 1. cum msstis. Temere γινόμενοι ed. 2. & feqq. — *Ibid.* πρὸς τοὺς Αἰτωλούς. Deeft τοὺς Aug. Reg. A. Verf. 3.

Verf. 4. μετ' ὀλίγον Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et Perottus, *paucis interjectis diebus.* Verf. 4.

Verf. 5. προσῄεσαν. Propius etiam ad vulgatæ fcripturæ veftigia accedet πρόσισι *adeunt*, in præfente. Pluralis vero numerus neceffario requirebatur; redit enim ad illos, de quibus verf. 3. dixerat, οἱ κινήσαντες &c. Quo & pertinet, hoc ipfo verfu, οἰόμενοι, in quod confentiunt omnes. In Reg. B. poft ἐφόροις eft fpatium vacuum, in unius fere digiti latitudinem; & in ora notatur, λείπει τι. Hinc & Cafaubonus quatuor puncta, in lacunæ fignum, inferuit; quam lacunam pluribus verbis explere fruftra tentavit Reifkius. Nec magis feliciter Vrfinus οἱ οἰόμενοι legendum fufpicatus erat. οἰόμενος in fing. reftituendum putavit cum Cafaubono (in verfione) Henr. Valefius Emendationum lib. IV. cap. 9. extr. ut congruat cum verbo προσῄει. Verf. 5.

Ibid. καὶ βασιλέα καθιστάναι. καθιστάναι acuto accentu fcripfi, cum circumflexum haberent edd. & mssti noftri. βασιλέα autem cum msstis tenui in fingulari numero: nam licet deinde duos rurfus, ficut olim, creatos reges legamus, tamen, ficut Cleomenes folus rex fuerat, & is quidem adamatus Spartanis, fic poft ejus obitum cogitare etiam potuerunt Lacedæmonii de uno tantum rege ftatim in ejus locum creando. Nec magnopere turbare nos debet, quod mox verf. 6. περὶ τῶν βασιλέων in plurali fcribit: non enim adhuc definitum erat, unus ne, an duo reges effent creandi. — *Ibid.* καταλελυμένην. παραλελυμένην folus Flor.

Verf. 6. βουλεύσεσθαι bene ed. Cafaub. & feqq. cum Reg. B. & Aug. monente etiam Vrfino ex ingenio. βουλεύεσθαι ed. 1, 2. cum Bav. Vat. Flor. Reg. A. Verf. 6.

Verf.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἀλλὰ τῶν πρεσβ. ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. C. Conjunctionem delere juſſit Vrſinus, puto ex codicis ſui præſcripto; & ei paruit Caſaubonus. Ignorant autem eam Vat. & Flor. — *Ibid.* τοὺς Περιοίκους. τὰς περιοίκους Vat. Flor. — *Ibid.* ἐπεβούλευσαν. ἐπεβουλεύσαντο ſolus Aug.

Ibid. ἐπανάγοντες, *reducentes.* Cum vulgo omnes ἐπαγαγόντες darent, monuit Erneſtus, dictum id eſſe pro καταγαγόντες. Sed nullo modo ἐπάγειν eadem ſententia, qua κατάγειν, græce dici poſſe equidem putem. ἐπάγειν eſt *hoſtiliter ducere adverſus aliquem.* Et teneri h. l. ἐπαγαγόντας potuerat, niſi adjectum eſſet μετὰ δόλου, quod repugnare videtur notioni verbi ἐπάγειν.

Verf. 11. *Verf.* 11. εἰς τὴν οἰκείαν. οἰκίαν Aug. Reg. A.

Cap. XXXV.

CAPVT XXXV.

Verf. 4. *Verf.* 4. τότε δέ. δὲ carent Aug. Reg. A.

Verf. 5. *Verf.* 5. τοὺς περὶ Γυρίδαν τῶν γερόντων. Nil variant codices noſtri. Sed Perottus: *de ſenioribus, qui cum Hyrida ſenſerant;* ut Ὑρίδαν legiſſe in ſuo codice videatur.

Verf. 6. *Verf.* 6. καὶ τήν τε πρός. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Quod vulgo ex Bav. edebatur, διά τε τὴν πρὸς Ἀχαιοὺς ἀπέχθειαν, ſpeciem quidem habet, & commodum videri poteſt ad id, quod ſequitur vulgo, οὐχ ἥκιστα δὲ διὰ Κλεομένην. Sed ſic non bene habent, quæ in medio ſunt interjecta: & monuit jam Reiſkius, aut delendum eſſe verbum ὑπέμενον, aut majoribus etiam ambagibus remedium eſſe quærendum. Quodſi vero omnino ſervatum cupis διά τε τὴν πρὸς Ἀχαιοὺς ἀπέχθειαν, commodiſſima ratio hæc fuerit, ut mox deinde ſic legas: δι' ἣν καὶ τὴν πρὸς Μακεδ. &c. & verba hæc, uſque ὑπέμενον, parentheſi includas. τὴν πρὸς πάντας ἀλογίαν ὑπέμενον, *ita abſurde & contra rationem adverſus omnes agere ſuſtinuerunt.*

Ibid. Κλεομένην. Κλεομένη Vat. Flor. — *Ibid.* ἐλπίζοντες. ἐπελπίζοντες Flor. — *Ibid.* παρουσίας ἅμα καὶ σωτηρίας. — „Ordinem rerum ſi ſecutus eſt, ſcripſit σωτηρίας

τηρίας ἅμα καὶ παρουσίας, inverso verborum ordine." REISK. — Nil opus erat ista solicitare. Vide ad III. 5, 3.

Vers. 7. τοῖς συμπεριφερομένοις recte edd. ex Bav. cui suffragatur, ni fallor, Flor. Sed συμφερομένοις Vat. περισυμφερομένοις Aug. Reg. A. Vrb. qui error quo pacto ex illo superiori ortus sit, facile intelligitur. Habet autem rursus hanc gnomen in ora *Codex* VRBINAS. — Vers. 7.

Vers. 8. οἵ γε. Possis suspicari, excidisse nomen Λακεδαιμόνιοι. Sed id ex superioribus poterit intelligi. — Vers. 8.

Vers. 9. εὐθέως Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* βασιλεῖς. βασιλεῖ ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* καθιστάναι. Sic Reg. A. B. C. καθιστᾶναι ed. 1. 2. Bav. καθεστᾶναι Aug. — Vers. 9.

Vers. 10. στασιώταις. Temere στρατιώταις ed. 1. 2. — Vers. 10.

Vers. 11. τὸν δέ. τὸν, ut sæpe apud Nostrum, pro τοῦτον accipiendum: *hunc*, scilicet *Cleombrotum*. Vide Meurs. de Regn. Lacon. c. 14. p. 66 sq. & Pausan. in Lacon. cap. 6. p. 218 sq. — *Ibid.* Λεωνίδης. *Leonidas*, secundus hujus nominis, socer Cleombroti. Confer eosdem, quos modo laudavi, auctores. In istam formam autem nominis, Λεωνίδης, pro usitatiori aliâs Λεωνίδας, consentiunt nostri libri, quemadmodum etiam in superioris Leonidæ nomine IX. 38, 3. — Vers. 11.

Vers. 13. δυοῖν. δυεῖν pertinaciter dat Flor. — *Ibid.* υἱὸς Εὐδαμίδου. Sic primum edidit Hervag. ex Aug. in quo tamen ipso non nisi ex emend. ita legitur, cum statim fuisset Εὐλαμίδου, quod est in ed. 1. & ceteris codicibus. Mox deinde rursus verum dedit Aug. sed Εὐδαιμίδου Vat. & Reg. A. Εὐδομίδου Bav. At satis notum nomen illius familiæ, de qua confer Meursium, cap. 14. & auctores ab eo citatos. — Vers. 13.

Ibid. καὶ ἑτέρων δὲ πλειόνων. In his, ut monuit Reiskius, erat Chilon ille, de quo cap. 81.

Ibid. ἀπωτέρω scripsi cum Flor. Vulgo ἀποτέρω.

Vers. 14. Λυκοῦργον. Mirum, silentio præteritum hunc a Meursio, in Regum Spartanorum serie. — Vers. 14

Vers.

Verf. 15.

Verf. 15. εὔωνα πανταχῆ τὰ κακά. Quid commoverit Cafaubonum, ut καλὰ hic prætulerit, quod ne in codice quidem ullo reperire ei contigerat, non video. Scaligerum in ora fui exempli (quod ante oculos haud dubie Cafaubonus habuit) ita video olim fcripfiffe, fed idem ipfe continuo rurfus induxit. Equidem, quamquam ita & in Vat. a prima manu & in Flor. legi intellexerim, tamen, ut id probarem, adduci non potui. Regni titulus, auro emtus cum aliorum injuria, non video quo pacto inter καλὰ, fecundum vim græci vocabuli, referri poffit. Et manifefte, fi minus ea, quæ præcedunt, certe quæ continuo fequuntur, teftantur, de *fcelere*, non de re *pulcra* vel *præclara*, nunc cogitaffe Polybium, & hoc dixiffe, *vili pretio ubique venalia effe fcelera.* Cum Bav. Aug. & Reg. A. B. C. in κακὰ confentit Perotti codex: fic enim ille vertit: *adeo femper mala omnia vendibilia fuere.* Videtur autem & hæc fententia ex jambico aliquo poëta depromta.

Cap. XXXVI.

CAPVT XXXVI.

Verf. 2.

Verf. 2. Φιλονεικίαν. Perperam Φιλίαν ed. 1. 2. cum Bav. In veram fcripturam, cum ceteris, confentiunt Reg. B. C. — *Ibid.* τήν τε τῶν ἐν Αἰτ. ed. Cafaub. & feqq. cum Vrfin. Vat. Flor. Reg. B. C.

Verf. 3.

Verf. 3. διὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν συμπραττόντων, *per ftultitiam & perverfitatem eorum* (ex Spartanis), *qui cum eo faciebant.* Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. conf. verf. 9. ubi in eamdem fcripturam omnes confentiunt.

Verf. 5.

Verf. 5. Πολίχναν &c. In quatuor priorum nominum fcriptura nil variant libri noftri. — *Ibid.* Γλύμπεσι. Scripturam Γλυμπεῦσι Cafaubonus adfcivit ex V. 20, 4. — *Ibid.* ἀπέπεσε. Qui contulerit II. 53, 6. IV. 16, 7. & alia loca, quæ Lexicon Polybianum dabit, non dubitabit de veritate hujus emendationis.

Verf. 6.

Verf. 6. ἐπεκήρυξαν τὸ λαφ. οἱ Λακεδ. Prætuli hanc verborum feriem, quam habet ed. 2. cum Vat. Flor. Aug. Reg.

Reg. A. ἐπεκηρ. οἱ Λακεδ. τὸ λάφυρον & ed. 3. feqq. cum Bav. Reg. B. C. — Verf. 6.

Ibid. κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. κατὰ abeft ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. C. Adjecit Cafaub. ex Reg. B. monente Vrfino, cum Vat. & Flor.

Ibid. τοὺς Ἠλείους. cf. verf. 9. Emendationem illam, quam Cafaubonus jam in ora Bafil. adnotaverat, ibique Iof. Mercero tulerat acceptam, primus in contextum recepit Gronovius. — *Ibid.* περὶ τὸν Μαχατᾶν. Mendofe παρὰ τ. M. Vat. Aug. Reg. A.

Verf. 7. 8. — *Verf.* 7. ἐνέβαινον εἰς τὸν πόλεμον recte ed. Cafaub. & feqq. cum Bav. Vat. Flor. Reg. B. C. ἀνέβαινον Aug. Reg. A. ἐνέβαλον ed. 1. 2. temere & invitis msstis. — *Verf.* 8. ἔμελλον. ἔμελον ed. 1. 2. Bav. Sed ἔμελλον Reg. B. C. cum ceteris.

CAPVT XXXVII.

Cap. XXXVII.

Verf. 1. — *Verf.* 1. στρατηγίαν. Temere στρατείαν ed. 1. 2. *Aratus pater* præturam inierat Achæorum, vere anni 4. Olymp. CXXXIV. A. V. 534. Vide lib. IV. c. 6. *Scopas* præturam Aetolorum inierat autumno ejufdem anni. Vide IV. 27. & conf. Adnot. ad IV. 14, 9.

Verf. 2. — *Verf.* 2. τὰς γὰρ ἀρχαιρεσίας &c. Conf. lib. V. c. 1.

Verf. 3. — *Verf.* 3. τῆς θερείας ἐνισταμένης. ὑπὸ τὴν ὡραίαν ait III. 16, 7.

Verf. 4. — *Verf.* 4. ἐνεχείρει. Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Ζάκανθαν πολιορκεῖν. Conf. cap. 28, 1. & ibi notata. Ζάκανθον h. l. contra morem, pro Ζάκανθαν, fcribunt Aug. & Reg. A.

Ibid. Λεύκιον Αἰμίλιον. Vide III. 16. 7. & III. 18 feqq. — *Ibid.* μετὰ δυνάμεως. Sic Vat. & Flor. & eodem modo omnes III. 16, 7. Et in Aug. articulus non nifi inter lineas adjectus, quamquam ab eadem manu. μετὰ δυνάμεως, *cum exercitu.* μετὰ τῆς δυνάμεως effet, *cum fuo exercitu, de quo jam dictum eft;* quod non eft hujus loci. — *Ibid.* ἐξαπέστελλον. ἐξαπέστελον Flor. ut folet.

Verf.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *τοῖς κατά.* Perperam *ταῖς κατὰ* ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Recte Vat. Flor. Vrſin. — *Ibid. ἐπεβάλετο. ἐνεβάλετο* Bav. ſed *ἐπ* ſuperſcr. eadem manu.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. *Κλεομένει.* Perperam *Κλεομένῃ*, & deinde *τὸν τῶν* Μεγαλ. Aug. & Flor. — *Ibid. τὸ τῶν Μεγαλοπολιτῶν Ἀθήναιον ἐπολιόρκει. Athenæum Megalopolitanorum oppugnavit.* Conf. II. 46, 5. ubi *Κλεομένην ἐποικοδομοῦντα τὸ* Ἀθήναιον non exponi debuit, *Cleomenem exſtruere Athenæum*, ſed *Cleomenem adverſus Achæos munire Athenæum.* Sic enim utitur Polybius verbo *ἐποικοδομεῖν*, pro *ἐπιτειχίζειν*, quod & ab Erneſto video notatum in Lexico Polybiano. Confer II. 54, 3. ubi ſimul diſcimus, caſtellum illud ab Antigono ereptum eſſe Cleomeni, & Achæis traditum; nam caſtellum, quod in Belminate regione exſtructum adverſus Achæos ibi dicit, idem eſſe hoc Athenæum, intelligitur ex Plutarch. Cleom. p. 806.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. *Μακεδόνων* ed. 1. Bav. Vat. Flor. *Μακεδόνας* ed. 2 ſqq. cum Aug. Reg. A. — *Ibid. ἅμα δὲ τούτοις. ἅμα τούτοις* ed. 1. invitis vett. codd.

Cap. XXXVIII.

CAPVT XXXVIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *πάντων τῶν. πάντῃ τῶν* Vat. Flor. & Vrb. Habet enim *Codex* VRBINAS totum hunc locum de *Byzantio*, ab initio hujus Capitis, uſque Cap. 45, 9. *βαρέως φέρουσι τὸ συμβαῖνον.* In vetuſtioribus Codicibus h. l. in ora eſt Titulus: Περὶ Βυζαντίου. — *Ibid. ἀφυέστατον. εὐφυέστατον* Reg. B. & ſic videri fuiſſe in Flor. monet Gronov.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *ἐπίκεινται* revocavi ex msstis, quibus invitis *ἐπίκειται* dabant editi. — *Ibid.* Verba *μήτ' ἐκπλεῦσαι* temere omiſit ed. 1. — *Ibid. τῶν ἐμπόρων τινά. τινὰ* carent Vrb. Vat. Flor. perperam utique, ni legas *τοῖς ἐμπόροις*, vel *τοὺς ἐμπόρους.*

Ibid. In *κυρίως* conſentiunt omnes. — „Non male conveniret *καιρίως.* Sed vulgata bene habet, cum, quod Polybius ſolet *κυρίως* pro *ἀκριβῶς* & *σαφῶς* uſurpare, ut IV. 56, 5. IV. 64, 9. V. 22, 3. VIII. 28, 7. tum, quod

κυρί-

κυρίως proprio ſignificatu poteſt hic accipi, tanquam ſi ſcripſiſſet, διὰ τὸ ἐπικεῖσθαι τῷ στόματι τοῦ Πόντου, κύριόν ἐστι τοῦ τε εἴσπλου καὶ τοῦ ἔκπλου." REISKIVS.

Verſ. 4. θρέμματα ex uno Vrb. recipere non dubitavi: & θρέμματα quidem ex illo codice adnotavit Caſaub. in ora Baſileenſi, Spallettus autem noſter ex eodem θρέματα ſimplici litera μ enotavit; quæ ſcriptura (cum ſimplici μ) ſi in aliis pariter vetuſtioribus codicibus obtinuit, facilius etiam intelligitur ortus pravæ ſcripturæ, δέρματα, quæ reliquos omnes libros invaſit, quibuſcum & Perottus facit, qui *coria* habet. *Pecora* ad neceſſarios pertinent vitæ uſus, non *coria*. conf. III. 52, 7. & IV. 75, 2. Verſ. 4.

Verſ. 6. ἢ κωλύεσθαι δέον ἦν ὁλοσχερῶς Vat. Flor. Vrſin. ὁλοσχερῶς κωλύεσθαι δέον ἦν, abſque ἢ, Aug. Reg. A. ὁλοσχερῶς ἢ κωλύεσθαι δέον ἦν ed. 1. 2. cum Bav. ac neſcio an Vrb. ex quo nulla notatur diſcrepantia. ἢ κωλύεσθαι ὁλοσχερῶς δέον ἦν ed. Caſaub. & ſeqq. — *Ibid* τὴν ἀλλαγήν. τὴν ἀπαλλαγὴν ſola ed. 2. temere & invitis msstis. Verſ. 6.

Ibid. τότε δέ. Sic Vat. Flor. Vrb. Vrſin. Et parum abeunt Bav. & Reg. A. qui τοτὲ habent, quod expreſſum eſt in ed. 1. Sed recte ed. 2 & ſeqq. ποτὲ δὲ cum Aug. & Reg. B. C. Nam quo tempore geſtum eſt bellum, quod nunc expoſiturus eſt Polybius, non Thraces domini erant regionis, Byzantii finitimæ, ſed Galli eorumque rex Cavarus. (conf. cap. 52.) Sed is aliquot poſt annis occiſus eſt, &, Gallis in ea regione extinctis, Thraces rurſus rerum ſunt potiti. Vide cap. 46, 4. & ibi notata. Quare reſtitutum h. l. ποτὲ δὲ in noſtro contextu velim. Nec vero diſplicet Reiſkii conjectura, qui ſuaſerat ποτὲ δὲ καὶ πλείονα, *aliâs vero, idque vel maxime, Thracibus.* Particulas ποτὲ & τότε permutatas inter ſe mox rurſus videbimus IV. 44, 4.

Verſ. 7. τὴν στενοτ. Articulum, qui aberat vulgo, adjeci cum Vrb. Flor. neſcio an & Vat. — *Ibid.* καὶ τὸ παρακείμ. πλῆθος. καὶ διὰ τὸ παρ. ed. 2 ſeqq. cum ſolo Verſ. 7.

 Aug.

Aug. in quo tamen, ut ſpuria, punctis notatur particula διά. — *Ibid.* ἡμῖν ἦν. Caret ἦν edit. 1. cum Bav. ἢ pro ἦν habet Vat.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. λυσιτελῆ. Putabam περιγίνεται τὰ λυσιτελῆ.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. Ἐπεὶ δὲ recepi ex Vat. & Flor. ἐπειδὴ, absque δὲ, ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. C. neſcio an & Vrb. ἐπειδὴ δὲ ed. Caſaub. & ſeqq. invitis msstis. Conf Adnot. ad I. 30, 12. — *Ibid.* ἔξω κεῖσθαι recte Bav. Vrb. & alii. Minus adcurate ἐξωκεῖσθαι ed. 1. 2. Aug. Reg. A.

CAPVT XXXIX.

Cap. XXXIX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τὴν μὲν περίμετρον Vat. Flor. τὴν περίμετρον edd. cum aliis. Ex Vrb. nil notatum.

Ibid. κατὰ διάμετρον ἀλλήλοις κείμενα, *e diametro ſibi invicem oppoſita.* Exſpectare aliquis poterat ἀντικείμενα, ſed nec dant libri, nec opus eſt: & eſt is, ni fallor, uſitatus geometris mos loquendi. Ceterum longum foret, nec ad noſtrum pertinet inſtitutum, cum tota hac Polybii deſcriptione, & cum menſuris, quas ille tradit, ea conferre atque contendere, quæ de eisdem rebus apud alios Scriptores, Herodotum, Strabonem, Plinium, Arrianum, ceteros, legimus. Noſtrum eſt, quam fieri poteſt adcuratiſſime ea exhibere & interpretari, quæ Polybius ſcripſit; & cum ex codicibus Polybianis, tum ex aliis rei criticæ adjumentis, quoad opus fuerit, ea depromere, quæ ad ſtabiliendam vindicandamque eam ſcripturam, quam nos præ ceteris ſecuti ſumus, pertinere videantur. Sed illud non alienum fuerit ab hoc loco, ut moneamus, Plinium in Hiſt. Nat. lib. IV. cap. XII. ſect. XXIV. ex eodem noſtro Polybio etiam *menſuram* tradere *directi curſus, qui intereſt inter utrumque horum oſtiorum*, de quibus nunc verba facit; quem curſum *auctore Polybio* eſſe ait *quingentorum millium paſſuum*, id eſt 62500 ſtadiorum. Cujus menſuræ cum nullam hoc loco mentionem ſactam videamus, non continuo inde inſerendum erit, intercidiſſe hic eam partem

Verf. 1.

tem contextus Polybiani: fed par eft, ut ftatuamus, alia parte Hiftoriarum fuarum, fcilicet libro XXXIV. quo res, ad univerfam geographiam pertinentes, ex profeffo tractavit, de eodem rurfus Ponto Euxino verba feciffe Polybium, & ibi ea fcripfiffe, quæ ad illum auctorem referuntur a Plinio. Quare iftum Plinii locum in Spicilegio Reliquiarum ex Polybii libro XXXIV. retulimus p. 46. num. V.

Ibid. κατ' αὐτὴν tenui, fic editum inde ab ed. 2. quamquam (ut nunc video) invitis fcriptis exemplaribus. Mendofe καθ' αὐτὴν dabat ed. 1. fed καθ' αὐτὴν Bav. Flor. Aug. Reg. A. B. C. Ex Vat. tamen & ex Vrb. nulla notatur ab edit. 2. difcrepantia.

Ibid. In ἔχει confentiunt Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. C. ἐστὶ folus habet Bav. Id autem in ἔτι corruptum in ed. 1. 2. pro quo ἐστὶ revocavit Cafaub. — *Ibid.* τὴν περιγραφήν. τὴν περίμετρον γραφὴν Flor. duabus lectionibus in unam confufis. τὴν περίμετρον, abfque γραφὴν, Reg. B. C.

Verf. 4.

Verf. 4. Βόσπορος Θρᾴκιος. — „Forte Βόσπορος καὶ αὐτὸ, ἰδίᾳ δὲ Βόσπορος Θρᾴκιος." REISK.

Ibid. ἔστι δέ. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et ἐστὶ δὲ Bav. Vrb. Vrfin. tum ed. Cafaub. & feqq. Id in ἔτι corruperant ed. 1. 2. unde ἔχει fecerunt Reg. B. C. — *Ibid.* ἐφ' ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. καὶ temere & invitis msstis omifit ed. 2. & hinc editiones feqq. — *Ibid.* Poft πάντῃ etiam in Vat. olim ταύτῃ fuerat, fed antiquitus erafum ait Spallettus. ταύτῃ pravam fcriptionem effe vocis præcedentis πάντῃ exiftimavit Reifkius.

Verf. 5.

Verf. 5. In ἄρχει recte cum ed. 1. 2. confentiunt codd. omnes, excepto Reg. B. Conf. cap. 43, 1. — *Ibid.* Καλχηδόνα. Sic hoc quidem loco non nifi Aug. habet a prima manu, & Reg. A. & Perrotti codex. Sed in eam fcripturam deinde cap. 43. fub fin. & cap. 44. codices omnes plus femel confentiunt; rurfusque omnes lib. XV. cap. 23, 8. Quare quum & in nummis & apud

Verf. 5. apud plurimos cum græcos, tum latinos fcriptores in codicibus manufcriptis eamdem obtinere fcripturam (quamquam frequenter ab editoribus mutatam) intellexerim; putavi eadem fcriptura Polybium effe ufum, eamque ubique auctori huic reftitui, ubi five a librariis nonnullis, (quemadmodum hoc ipfo loco,) five pro folo editorum arbitrio, in Χαλκηδ. erat mutata. Vide Holften. ad Steph. Byzant. in Καρχηδὼν & in Χαλκηδών. Harduin. ad Plin. IV. 32, 43. p. 291. & in primis Ezech. Spanhemium, in Differt. II. de Vfu Numifm. T. I. p. 117 fq. & in Orbe Roman. p. 460 fq. Vno in loco, ubi fragmentum ex Polybio adfert Athenæus, (Reliq. hiftor. Polyb. lib. VIII. c. 6, 3.) intactam tenui vulgatam fcripturam Χαλκηδόνιος, quæ in impreffis Athenæi exemplis invenitur.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἰάσονα. Ἰάσωνα folus Flor. — *Ibid.* Σαραπιεῖον. Σαραπεῖον Aug. Reg. B. De *facrificio, duodecim Diis facto a Iafone,* conf. Apollon. Rhod. Argonaut. II. 533 fq. De fitu locorum fecundum Bofporum Thracium, e paulo vetuftioribus fcriptoribus cum Polybio maxime conferendus Dionyfii Byzantii Ἀνάπλους, f. Defcriptio Bofpori Thracii, Tom. III. Geographor. Minor. Hudfoni; e recentioribus Tournefort, in *Voyage du Levant*, T. II. Epift. XV. p. 61 fqq. & elegantiffima adcuratiffimaque Tabula Geographica, Bofpori Thracii defcriptionem exhibens, quæ eft inter Tabulas, ad mirificum illud græcæ omnis urbanitatis monumentum pertinentes, cui *Voyages du jeune Anacharfis* titulum fecit immortalis Auctor.

Verf. 8. *Verf.* 8. μηδεμιᾶς μέν. Carent μὲν Aug. Reg. A. — *Ibid.* δέον ἂν ἦν. ἦν in Vat. decurtatum in ἦ, in Flor. mutatum in εἴη. — *Ibid.* προσαναβαῖνον, ἀεὶ μείζω &c. Sic diftinxi, cum effet προσαναβαῖνον ἀεὶ, μείζω in Vat. Flor. Aug. & Reg. A. Contra ἀεὶ προσαναβαῖνον edd. cum Bav. ἀεὶ prorfus caret Vrb. Mihi bis fcriptum oportuiffe videtur ἀεὶ. fic: δέον ἂν ἦν, ἀεὶ προσαναβαῖνον, ἀεὶ μείζω &c.

Verf. 9. *Verf.* 9. τὰς τῶν ὄμβρων. Deeft τῶν Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἐπιτάσεις. Perperam ἐπιστάσεις Vrb.

Verf.

Verſ. 10. συνεχοῦς cum Reg. B. correxit Caſaub. idque requiri videtur a præcedente ἀδιαπαύστου. Ac neſcio, an ſic habeat Flor. e quo nulla notatur varietas. συνεχῶς ed. 1. 2. cum ceteris. Verſ. 10.

Verſ. 11. Vocab. αἰτίαι temere omiſſum in ed. 1. — *Ibid.* ἧς ἀκριβ. ed. Caſaub. & ſeqq. cum msstis, excepto Bav. cum quo ἣν habent ed. 1. 2. Verſ. 11.

CAPVT XL. Cap. XL.

Verſ. 1. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὸν τόπον ἐπέστημεν. *Quoniam autem huic loco inſiſtere cœpimus.* Sic monente Reiſkio ad III. 118, 11. græca verba reddidimus, cum ſatius fortaſſe fuiſſet, Caſauboni verſionem tenere: *quoniam autem ad locum iſtum devenimus.* Simili ratione XXXII. 9, 1. τῶν καιρῶν ἐφεστηκότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην, *cum temporum ſeries ad laudem hujus familiæ nos deduxerit.* Temere h. l. ἐπὶ δ' ἔτι τὸν τόπον ed. 1. 2. τὸν τόπον idem eſt ac τοῦτον τὸν τόπον, ut ſæpe aliâs. — *Ibid.* ἀποδεικτικῇ. Conf. ad II. 37, 3. Verſ. 1.

Verſ. 2. πρέπον εἴη. οὐκ ἂν ἔτι πρέπον ἂν εἴη Flor. repetita particula ἂν, quod pleonaſmi genus non memini aliâs in uſu eſſe Polybio. Verſ. 2.

Verſ. 3. ἀπίστους ἀμφισβητουμένων παρεχόμενοι βεβαιωτάς. Videtur dictum hoc *Heracliti* eodem pertinere, quo illud, quod citat Noſter XII. 27, 1. *Infidi* illi *rerum ſponſores* ſunt *aures*, incertam famam colligentes. Verſ. 3.

Verſ. 4. χώννυσθαι μέν. Deeſt μὲν ed. 1. 2. Bav. — *Ibid.* τὸν Πόντον reſtitui ex msstis, contra quorum fidem temere τὸν τόπον erat editum. De re confer, quæ habet Strabo lib. I. p. 50. & ibi Caſaub. Falſum autem eſſe Polybii vaticinium de Ponto, cumulis arenarum prorſus olim obruendo, monuit Buſbequius Epiſt. I. Legationis Turcicæ, p. 75. edit. Elzev. laudatus etiam a Caſaub. ad Strab. l. c. Fuiſſe hoc jam olim Democriti ſcitum, mare indies magis magiſque decreſcere, & tandem plane nullum eſſe futurum, ex Ariſtotele docuit Bruckerus in Hiſt. Crit. Verſ. 4.

 Philoſ.

Philof. T. I. p. 1194. n. 39. citatus h. l. a Reifkio, qui & alia nonnulla huc fpectantia congeffit.

Verf. 5. *Verf.* 5. ὁ μὲν χρόνος. ὁ deeft ed. 4. 5. errore operarum. — *Ibid.* πάντῃ πάντως ὡρισμένα. Vulgo omnes, editi & fcripti, πάνυ ἢ πάντως. Delendas duas pofteriores voces, ut natas e varia lectione, cenfuit Reifkius. Imo vero, ita, ut nos emendavimus, fcripfiffe Polybium, nemo dubitabit, qui contulerit I. 23, 10. XXIV. 9, 3. XXX. 17, 13. πάντῃ perinde eft, fic nude, an cum jota fubfcripto fcribas; fed illud fere ufitatius. Sicut autem nunc ex ΠΑΝΤ fecerunt ΠΑΝΥ, fic viciffim ΠΑΝΥ in ΠΑΝΤ corrupere librarii IV. 58, 11.

Verf. 6. *Verf.* 6. Quæ funt poft τῷ χρόνῳ octo verba, Κατὰ φύσιν γὰρ ufque ἀπείρῳ χρόνῳ, defunt ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Ex Reg. B. recepit Cafaub. cum quo facit Flor. & Reg. C. Eadem verba habent Vrb. Vat. & Vrfin. nifi quod carent γὰρ, & quod ifta cum præcedentibus conjungunt, nullo interpofito diftinctionis figno.

Ibid. ἢ φθειρόμενον. Sic veteres codd. omnes. Temere καὶ φθειρόμενον ed. 1. 2. Hinc ἢ καὶ φθειρόμ. Reg. B. C. quod tenuit Cafaubonus. καὶ φερόμενον Vrfin. ex ingenio; quod & Reifkio venit in mentem, nulla re urgente.

Verf. 7. *Verf.* 7. τὸ νῦν δὴ λεγόμ. τὸ δὴ νῦν λεγόμ. ed. 2. & feqq. cum folo Aug.

Verf. 9. *Verf.* 9. νῦν ἐστι. νῦν δ' ἐστι λίμνη Vat. Flor. non male. — *Ibid.* λίμνη γλυκεῖα. Vide Strabonem loco fupra cit.

Verf. 10. *Verf.* 10. παραπλήσιον. Conf. Adnot. ad I. 4, 8. — *Ibid.* τοῖς μέν τοι. τοῖς μέν τοι γε Vat. Flor. Aug. Reg. A. quod recipi debebat.

Cap. XLI.

CAPVT XLI.

Verf. 1. *Verf.* 1. συμβαίνει πρὸς τοῦτον σχεδὸν ἐπὶ χίλια στάδια συνιστάναι ταινίαν. Reifkius πρὸς τούτων, id eft ὑπὸ τούτων, legi voluit, *ab illis oftiis*; aut potius πρὸ τούτων, *ante*

ante illa ostia. Tum συνεστᾶναι, pro συνιστάναι. Mihi, si modo structura orationis recte accipiatur, omnia sana videntur: συμβαίνει τὸν Ἴστρον συνιστάναι ταινίαν πρὸς τοῦτον scil. τὸν Πόντον, *Ister fluvius efficit tæniam, Ponto obversam.* συνιστάναι, acuto accentu, scripsi cum Aug. Vulgo συνιστᾶναι edd. cum aliis. συνεστάναι Reg. B. fere ut voluerat Reiskius. Vers. 1.

Vers. 2. ἐποκέλλοντες Vat. Flor. Vrsin. Vers. 2.

Vers. 4. ἐπικρατοῦσι, scil. τῆς θαλάττης, *vincunt, superant vim maris.* conf. vers. 7. Vers. 4.

Vers. 5. ἐκλύηται recte ed. Casaub. cum Reg. B. C. & Aug. ἐκλύεται ed. 1. 2. cum Bav. & aliis. Vers. 5.

Vers. 6. τῶν μὲν λάβρων. Ignorat h. l. μὲν Flor. — *Ibid.* μακράν. μακρὰ ed. 1. 2. cum solo Bav. — *Ibid.* ἀγχιβαθῆ. Temere ἐγχιβ. ed. 1. 2. Vers. 6.

Vers. 8. ἀπιστητέον. Temere ἀπιστέον ed. 1. 2. Vers. 8.

Vers. 9. θεωροῦντας recte Casaub. cum codd. omnibus, excepto Vrb. in quo θεωροῦντος. Temere prorsus θεωροῦνται ed. 1. 2. quod in θεωροῦντι mutandum censuit Scaliger. Sed adjectivum verbale cum accusativo recte construitur. οὐκ ἀπιστητέον θεωροῦντας, idem est ac οὐ δεῖ ἀπιστεῖν θεωροῦντας. Conf. ad IV. 27, 8. — *Ibid.* ἡλιβάτους. ἠλιβάτους Bav. Aug. Reg. A. Vers. 9.

Ibid. μηδὲ γινώσκειν. Reiskius legendum suspicatus erat μηδὲ γινώσκειν ἐᾶν, vel γινώσκεσθαι ποιεῖν. Et μηδὲ γινώσκεσθαι correxit in suo libro Scaliger. Sed bene habet vulgata. Activum γινώσκειν passive accipiendum, per ellipsin pronominis τινὰ vel μηδένα. Vide Adnot. ad I. 4, 1. p. 136 sq.

CAPVT XLII. Cap. XLII.

Vers. 1. οὐκ εἰκὸς ex Reg. B. recepit Casaub. cui adsentiuntur Vat. Flor. Vrb. & Vrsin. Negantem particulam omiserant ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. C. — *Ibid.* Verba καὶ τοιοῦτοι restitui, cum abessent ab ed. Casaub. & seqq. errore operarum: *tales fluvii*, nempe tam rapidi. Vers. 1.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τοσούτῳ. Omnino neceſſaria fuiſſe videtur iſta Vrſini emendatio.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ὅταν ὁ χρόνος - - τοῦτον λάβῃ τὸν λόγον &c. *poſtquam tempus, quo completum eſt mare Mæoticum, pervenerit ad eam rationem, (ad eam proportionem,) quam habet alveus Ponti ad alveum Mæotidis, tum Pontus etiam complebitur.* — *Ibid.* Ad πρὸς τὸν χρόνον ſubaudiendum ait Reiſkius ἐν ᾧ συμβήσεται πληροῦσθαι τὸν Πόντον. Equidem, verum ut fatear, non ſatis expedio totam hanc loquendi rationem: ac vereor, ne prorſus importune intruſa ſint ipſa illa tria verba πρὸς τὸν χρόνον.

Verſ. 6. χώννυται. Hanc ſcripturam præter Reg. B. C. agnoſcit etiam Flor. Si tenendum χώννυσθαι cum ed. 1. 2. & ceteris codicibus, neceſſario adjiciendum fuerit συμβαίνει. — *Ibid.* καὶ νῦν bene editum eſt ex Bav. Ceteri vero codices ignorant h. l. particulam καί. — *Ibid.* συμβήσεται. Mendoſe συμβήσεσθαι ed. 1. 2. cum ſolo Bav. Ceteri verum tenent. — *Ibid.* τέναγος. Perperam πέλαγος Aug. & Reg. A. — *Ibid.* Quatuor verba ἔσται τὸ τηλικοῦτον πέλαγος per errorem omiſſa ſunt in ed. Gronov.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἐπικρίνειν δυνώμεθα. Perperam δυνάμεθα ed. 2. cum Aug. & Reg. A. — *Ibid.* ὑπό τινων ſcripſi cum Vrb. Vat. Flor. & Vrſin. ὑπό τινος edd. cum Bav. & Reg. A. B. C. Prorſus prætermiſit Aug.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Cum per errorem in ed. 1. eſſet τὸν Βυζαντίων, Reg. B. id mutavit in τοῦ Βυζαντίου, invitis vetuſtioribus codicibus.

Cap. XLIII.

CAPVT XLIII.

Ad totum hoc Caput conſule ſcripta, quæ commendavi ad cap. 39, 1. & 6.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. εἵπομεν tenui, editum ex Bav. Sic ἔφαμεν vſ. 4. conſentientibus libris; & rurſus εἵπομεν cap. 44, 2. — *Ibid.* κατὰ Βυζάντιον. κατὰ τὸ Βυζάντιον Flor.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Vulgo connectunt Ἕρμαιον τῆς Εὐρώπης, ne ſic quidem male. — *Ibid.* ἀκρωτηριαζούσης recepi ex Vat.

Vat. & Flor. Eo verbo utitur Strabo, cum alibi, ni fallor, tum lib. XVI. p. 760. Verſ. 2.

Ibid. Quænam vis ſit h. l. verborum ἐν τῷ στόματι, non perſpicio; niſi forte ἐν μέσῳ τῷ στόματι ſcripſit, *in medio oſtio*, id eſt, *in media freti longitudine;* nam στόμα *totum fretum* adpellat ſecundum totam longitudinem. — *Ibid.* στενώτατον tenui, editum ex Bav. conſentientibus Vat. & Flor. στενότατον Aug. Reg. A. B. Contra, verſ. 4. στενότατον editum erat ex eodem Bav. cum Aug. Reg. A. B. ubi στενώτατον, ut ſupra, ſcripſi cum Vat. & Flor. Nam quod Grammatici præcipere ſolent, in comparativo & ſuperlativo hujus nominis, contra generalem regulam, o pro ω uſurpari, ei præcepto probatiſſimos codices Polybianos, Appianeos, alioſque haudquaquam ſuffragari, ſatis intellexi.

Verſ. 4. ἐπὰν δὲ εἰς. Sic recte Caſaub. cum Reg. B. puto & conſentiente Flor. Mendoſe ἐπὰν δεὶ τὸ τῆς Vat. ἐπὰν δὲ τὸ, abſque εἰς, ed. 1. 2. Bav. Aug. & Reg. A. ſed in hoc ex δὲ factum δ' εἰς. — *Ibid.* Φερόμενος. Temere Φερόμενον ed. 1. 2. Verſ. 4.

Verſ. 5. τὰ περὶ τὰς Ἑστίας καλούμενα ἄκρα. Confer Dionyſium Byzantium de Boſporo Thracico in Geogr. Minor. Hudſoni, T. III. p. 10. — „Apparet ex hoc loco, etiam Græcos conſueviſſe, ſaxa, in ſummo lata & plana, e mari eminentia, *aras* appellare ad Latinorum morem. Quidquid a ſolo paululum eſt elevatum atque planum, id *ara* & ἑστία dicitur, quia aræ ſeu foco eſt ſimile. Vide Geſneri Theſ. L. L. h. v.“ REISKIVS. Verſ. 5.

Verſ. 6. πρὸς τὴν Βοῦν. conf. c. 44, 3. πρὸ τὴν Βοῦν ed. 3. 4. operarum errore. Verſ. 6.

Verſ. 7. περισχισθεὶς ed. Caſaub. ex ora Reg. B. Et ſic Vat. & Flor. Conf. III. 42. 7. περισχεθεὶς adfertur ex Vrb. περιχεθεὶς ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. περιχυθεὶς Reg. B. in contextu. Verſ. 7.

Ibid. βραχὺ μὲν εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ διορίζει, *aliquam ſui partem ſeparat & ſinui immittit.* Poteſt αὐτοῦ eſſe ad-

 verbium,

verbium, *ibi:* ſed rectius mihi videtur, intelligere *βραχὺ μέρος αὐτοῦ, parvam ſui partem.*

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Καλχηδών. Sic ed. 1. 2. conſentientibus ſcriptis libris, & nunc & deinde; contra quorum fidem Χαλκηδὼν conſtanter edidit Caſaubonus. Conf. ad cap. 39, 5.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. πεποιημένος edidit Caſaub. monente Vrſino, ſuffragante Vat. & Flor. — *Ibid.* πρὸς ὀξεῖαν γωνίαν. πρὸς ὀξεῖαν δὲ γωνίαν ed. 1. 2. Sic nempe erat in Bav. ſed ibidem δὲ ab ead. manu punctis notatur ut ſpurium.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. διὰ πόρου, *per medium mare.* διὰ τοῦ πόρου voluit Reiſkius, ſine cauſſa, imo contra ſermonis uſum. Conf. Adnot. ad I. 39, 6.

Cap. XLIV.

CAPVT XLIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. θέσεως. ὑποθέσεως ſolus Aug.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. οὐ ῥᾴδιον. Perperam carent οὐ Vat. & Vrb. — *Ibid.* πρὸς τὴν δὲ ex Reg. B. recte adoptavit Caſaub. — *Ibid.* κἂν μὴ βούλῃ. Perperam βούλει edd. cum ſolo Bav. βούλῃ cum ceteris codd. dant Reg. B. C.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Χρυσόπολιν. Conf. c. 43, 6. Ora codicis Auguſtani h. l. ſcholion habet: Χρυσόπολις· τὸ νῦν Σκούταρι.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἣν Ἀθηναῖοί ποτε κατασχόντες Haud dubie commodior particula τότε. Confuſionis particularum ποτὲ & τότε exemplum ſupra vidimus, cap. 38, 6. Hoc loco ſi τότε teneamus, referetur hoc adverbium ad ipſum illud tempus, quo decimas a Græcis exigere Athenienſes cœperunt: *Athenienſes primum decimas exigere a navigantibus per Boſporum conati ſunt de ſententia Alcibiadis, cum per id tempus præſidio tenerent Chryſopolin.* De re confer Diodor. Sicul. XIII. 64. & ibi Weſſeling.

Ibid. καὶ τῷ ἔμπροσθεν &c. Editi cum Bav. Aug. Reg. A. B. C. ſic habent: καὶ τῷ ἔμπροσθεν ἀφίασι κατάῤῥῳ, quod REISKIVS ait idem eſſe, ac ſi dixiſſet ἀφιᾶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸν φερόμενον ἐς τὸ πρόσθεν κατάῤῥουν, *demittunt ſe in curſum ſecundum undarum.* Non prorſus quidem incommode; ſed & impediti aliquid habere videtur iſta ſcriptura, & contra

uſum

Verf. 4.

ufum effe vocabuli *κατάῤῥους*, & omnino correctionem fapere. Codices Vrb. Vat. Flor. fic: *τῶν ἔμπροσθεν ἀφιᾶσι κατὰ ῥοῦν*, abfque conjunctione: quæ cum neceffario defideraretur, quumque fimul ex mendofa haud dubie fcriptura fit ΤΩΝ, leniffima, puto, medela fuerit, fi ΤΩΔ pro ΤΩΝ reftituendum ftatuerimus. Sic *τῷ δ' ἔμπροσθεν* idem fuerit, ac *ἐν δὲ τῷ ἔμπροσθεν, porro vero, in ea vero itineris parte, quæ conficienda fupereft.* Cogitaveram etiam *τὸ δ' ἔμπροσθεν*, fed adquiefcere in *τῷ* poffumus. *ἔμπροσθεν* eft *porro, in anteriorem vel ulteriorem partem.* Sic *εἰς τοὔμπροσθεν προβαίνειν, porro progredi, ulterius progredi*, *III. 79, 6. 82, 9. 64, 1. Ad *ἀφιᾶσι* non tam *ἑαυτοὺς*, quam *τὰς ναῦς*, fuerit intelligendum; quamquam parum intereft. *κατὰ ῥοῦν, fecundo flumine, fecundum vim fluminis*, III. 66, 8. & alias. Habet hanc fcripturam h. l. & Reg. B. in ora.

Verf. 5.

Verf. 5. *Ὅμοια δὲ τούτοις καὶ τὰ* &c. *καὶ τὰ*, ante *κατὰ τὸν*, ex Reg. B. recepit Cafaub. & confirmant Vat. & Flor. Totum autem hunc locum aliena ratione expofuit Interpres, cujus verfionem a nobis hic fervatam nollemus. Nihil eft in græcis de navigatione *aut fupra aut infra Byzantium.* De navigatione a parte feptemtrionali orientalique Byzantii, id eft, a parte Bofpori atque Ponti, adhuc dixerat Polybius: nunc ait: *Similis vero ratio eft navigationis ab altera parte urbis Byzantii;* fcil. a parte auftrali & occidentali, qua Propontis & Hellefpontus eft. Errorem verfionis Cafaubonianæ jam notaverat Gronovius in Notis editis ad h. l.

Verf. 6.

Verf. 6. *τοῖς Ἐτησίοις*, intellige *ἀνέμοις*, & figillatim h. l. *βορέας*. Etenim *in illis regionibus*

γαῖαν ἐπιψύχουσιν Ἐτήσιοι ἐκ Διὸς αὖραι

ἤματα τεσσαράκοντα. — ut ait Apollonius Rhod. Argonaut. II. 527. id eft, *terram refrigerant Etefiæ a Iove auræ per dies quadraginta.* Et monet ibi Scholiaftes, ad verf. 531. *Ὑπάρχουσιν ἐναντίοι οἱ Ἐτησίαι τοῖς εἰσπλέουσι τὸν Πόντον, ὄντες Βοῤῥᾶ κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους· ὥσπερ*

(*τοῖς*

Verſ. 6 (τοῖς πλέουσι) ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐναντίοι εἰσὶν οἱ Ζέφυροι. Confer Polyb. hoc cap. vſ. 10. Scaliger h. l. apud Polybium τοῖς Ἐτησίαις ſcriptum voluit. Et dicunt quidem plerumque Græci οἱ Ἐτησίαι; ſed, quemadmodum apud Apollonium l. c. αἱ Ἐτήσιοι αὖραι legimus, & apud Pollucem I. 61. τὰ ἐτήσια πνεύματα, ſic nil impedit, quo minus ſtatuamus, Polybium etiam ſcribere potuiſſe τοῖς ἐτησίοις, (ſcil. ἀνέμοις,) in quam quidem ſcripturam conſentiunt noſtri codices.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Ἀπὸ δὲ Καλχηδόνος παρὰ γῆν ἀεὶ τἀναντία τούτοις. παρὰ γῆν ex ora Reg. B. adſcivit Caſaub. & ſic in contextu habent Vat. & Flor. Et haud dubie παράγειν ex hac ſcriptura detortum eſt. At nec hæc ſana: & non jam ſuſpicor, ſed perſuaſum habeo, verba ΠΑΡΑ ΓΗΝ ΑΕΙ ex ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑCΙΑΝ eſſe corrupta, quae reſpondent illis παρὰ μὲν τὴν Εὐρώπην, quæ ſunt vſ. 6. & rurſus verſ. 8. Sic omnia plana atque perſpicua. Quam obvia ſit literarum Τ & Γ confuſio, non opus eſt ut admoneam. Quanta vero ſit inter ΑΕΙ & ΑCΙΑΝ cognatio, facile intelligent ii, qui meminerint, terminationem αν levi ductu calami ſolere ſuperne in veteribus codicibus plerumque notari, figuram vero literæ Ε ab C nonniſi tenuiſſima lineola diſtingui, quæ in medio tranſverſim ducitur & in antiquis codicibus ſæpe evanida eſt.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. Poſt πάλιν ἐκπλέοντα temere vocem πάλιν repetunt ed. 1. & 2.

Cap. XLV.

CAPVT XLV.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ἀποτρίψασθαι correxit Scaliger, & ſic repoponere juſſit Weſſeling. ad Diodor. T. II. p. 6. & Reiſk. ad h. l. — *Ibid.* τῶν ὄχλων, καὶ τῶν ὄχλων καὶ τῶν δυν. Vat. Flor. Vrb.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τὴν τούτων χώραν. Putares τούτου, quia præceſſit ἑνὸς, ſed nil variant libri, & ἡ τούτων χώρα intelligitur *locus, quem ille cum ſuis occupaverat.* — *Ibid.* βαρύτεροι. Perperam οὐ βαρύτεροι Vrb.

Verſ.

Verſ. 4. *πολεμίους* Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Verſ. 4.

Verſ. 5. *ἀϊδίῳ.* conf. verſ. 1. REISKIVS, poſtquam eodem modo pro *ἰδίῳ* ſcribendum fortaſſe *ἀϊδίῳ* monuiſſet, ſic pergit in hunc locum commentari: „Verumtamen, primum, *δυσχερεῖ* poſt *ἀϊδίῳ* languet. Deinde, *ἴδιος πόλεμος* ſatis bonam ſert interpretationem: *bellum ſui generis, rarum & mirificum,* & *ſolis Byzantiis proprium.* Quare acquieſcam vulgatæ.“ — Verſ. 5.

Ibid. *ἀστυγείτονος φαύλου.* Sic edd. ex Bav. Ex ceterorum codicum præſcripto oratio ſic fuerit diſtinguenda: *Τί γὰρ ἐπισφαλέστερον ἀστυγείτονος καὶ βαρβάρου πολέμου; τί δεινότερον;* Perottus quid legerit, neſcio. Sic autem ille: *Quid enim magis infidum, quam vicinus hoſtis? aut quid barbarico bello periculoſius?*

Verſ. 6. *Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτοις.* Poſt *οὐ μὴν* neceſſario requirebatur *ἀλλά.* Sic vult conſtans Polybii uſus. Et *ἀλλὰ* atque *ἅμα* confuſa invicem jam aliâs vidimus, II. 38, 4. Nec mirabitur, qui ſimilitudinem figurarum ΛΛ & M conſideraverit. Quod ſi quis vero h. l. juncta velit *ἀλλὰ ἅμα τούτοις,* me non habebit valde repugnantem. Vocabulum *τούτοις* temere neglexit ed. 1. Verſ. 6.

Ibid. *κατὰ γῆν* Flor. & Vrſin. ut cap. 49, 4. & conſtanter aliâs. Sicque ſcribendum monuit Reiſkius. Poſſit tamen fortaſſe *κατὰ γῆς* defendi ex III. 19, 7. III. 76, 10. IV. 72, 4. — *Ibid.* *τῶν παρεπομένων.* *τῶν* temere neglexerunt ed. 1. 2. — *Ibid.* *τιμωρίαν Ταντάλειον.* Suidas: *παροιμία, Ταντάλειοι Τιμωρίαι, ἐπὶ τῶν ἀγαθὰ μὲν ἐχόντων, μὴ συγχωρουμένων δὲ ἀπολαύειν· ὡς οἱ Βυζάντιοι, μὴ τολμῶντες ἔξω τοῦ ἄστεος διάγειν.*

Verſ. 7. *καταφθείρωσι* & *ἀποφέρωσι* ex Reg. B. adſcivit Caſaub. cui ex vetuſtis codicibus nullum video patrocinantem, niſi Flor. Ceteri omnes indicativum habent; *καταφθείρουσι* & *ἀποφέρουσι.* Nec id ita male fortaſſe. Pertinent enim hæc verba ad apodoſin, quæ incipit a voce *κἄπειτα,* in qua *καὶ* non eſt conjunctio copulativa, ſed vel abundat, ut I. 4, 8. (ubi vide Adnot.) vel Verſ. 7.

vel vim quamdam habet redditivam, *tum deinde, deinde vero.* Hoc certe paulo commodius videtur, quam ut apodosin a verbis τότε δὴ incipiamus.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. πόλεμον κατὰ τὴν συνήθειαν ἀναφέροντες. Adoptavi hoc ex Flor. & Vrſini codice, cum quo & facit Reg. B. Conf. ad I. 36, 3. Initium verbi vulgo interceptum erat a terminatione vocabuli præcedentis.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τῶν περὶ Κομοντόριον. Κομεντόριον ed. 1. 2. & Reg. B. C. cum Bav. τῶν vero deeſt ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Sed habent articulum Vat. Flor. Vrſin. Reg. A. B. C. In viri nomine ceteroquin nil variant libri, niſi quod cap. 46, 3. pro Κομοντόριον Flor. Κομόντοριν habet. Ceterum an idem hic putandus ſit *Comontorius* Polybii cum *Leonorio*, quem Livius aliique nominant, merito dubitavit Drakenborch. ad Liv. XXXVIII. 16, 2. nam Leonorius trans mare in Aſia ſedes cepit, hic in Thracia manſit.

Cap. XLVI.

CAPVT XLVI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἅμα τοῖς Vrſinus ex ingenio corrigere juſſerat, cui cum Scaligero obtemperavit Caſaubonus. Corruptiſſime Ἀχαιοῖς ed. 1. 2. cum ſcriptis omnibus. — *Ibid.* διαφυγόντες τὸν περὶ Δελφοὺς κίνδυνον. Non *periculo defuncti* erat vertendum, ſed *quum effugiſſent periculum.* Galli, qui in Thraciam iter averterunt, ſeceſſionem fecerant a Brenno, priuſquam ille Delphos invaderet. Liv. XXXIX. 16. Ex eis, qui cum Brenno Delphicam ſuſceperunt expeditionem, neminem evaſiſſe conſentiunt auctores, Diodor. Sicul. Ecl. 13. ex lib. XXII. Iuſtin. XXIV. 8. Pauſan. lib. X. p. 856. Pro κίνδυνον temere Aug. πόλεμον habet in contextu, ſed alterum in marg. ab ead. manu.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τὴν Τύλην. Stephanus Byz. rectum caſum Τύλις facit, gen. Τύλεως. Sed poteſt utrique ſcripturæ conſtare ratio; nec continuo cum Valeſio (ad Reliq. lib. VIII. 24, 1.) Τύλιν apud Polybium corrigendum eſt, ut monuit ad h. l. Gronovius.

Verſ.

Verf. 3. ποτὲ δὲ καί. δὲ caret folus Aug.

Verf. 4. ἕως εἰς Καύαρον. Sic (monente Valefio ad VIII. 24, 1.) primus h. l. edidit Gronovius. Et fic fere omnes dant codices paulo inferius, IV. 52, 1 fq. De Gallorum & Cavari in his regionibus imperio conf. cap. 38, 6. & ibi notata, tum Adnot. ad c. 51, 8. & 52, 1. — *Ibid.* ἐφ' οὗ κατελύθη μὲν ἡ βασιλεία &c. Exftinctio regni Cavari accidit feptem fere annis poft id tempus, in quo nunc verfatur Polybii hiftoria, Olymp. CXLI. 3. A. V. 541. ut colligere licet ex Excerpto Valefiano, collato cum Fragmento, quod legitur apud Athenæum, quæ utraque exhibuimus in Reliquiis libri VIII. cap. 24.

Verf. 5. ἐν οἷς καιροῖς. *quibus temporibus.* Non poft exftinctum Cavari regnum, fed eis temporibus, quibus Galli regionem, Byzantio, finitimam tenebant.

Verf. 6. πλείστων Cafaub. cum Vat. Flor. Vrfin. Mendofe πλεῖστον ed. 1. 2. cum ceteris codd. — *Ibid.* ἐπαναγκασθέντες. ἀπαναγκ. Flor. Aug. Reg. A.

CAPVT XLVII.

Verf. 3. ἅμα μὲν διὰ recepi ex Flor. Vulgo συνεξεγερθ. μὲν ἅμα διά. — *Ibid.* καταλύσειν revocavi ex ed. 1. 2. quibufcum faciunt codices omnes.

Verf. 4. οὐκ ἐντρεπομένων δὲ τοῖς ὅλοις. τοῖς λόγοις fufpicatus erat Reifkius, offendens, ut ipfe ait, ad illa verba τοῖς ὅλοις. Sine cauffa. τοῖς ὅλοις idem eft ac ὅλως, *omnino:* &, præcedente negatione, οὐ - - τοῖς ὅλοις, *omnino non, nullo modo, nulla in re.* — *Ibid.* Poft δίκαια λέγειν inferit αὐτοῖς ed. 2. & feqq. temere prorfus & invitis msstis; quo magis miror, tenuiffe Cafaubonum importunum adfumentum. Scaliger fufpicatus erat εἰκαῖα λέγειν αὐτούς.

Ibid. Ἑκατοντόδωρον. Si ab ἑκατὸν derivaretur hoc nomen, Ἑκατοντάδωρον fcriptum oportuiffe contendit REISKIVS: fed id genus nominum, e nominibus numeralibus compofitorum, ignotum fuiffe ait Græcis. Nomina

Verſ. 4. mina propria, in δωρος deſinentia, a nominibus deorum derivari pleraque monet, ut Diodorus, Olympiodorus, Hermodorus, Apollodorus, Artemidorus, Metrodorus: itaque etiam Hecatodorus, ab Hecate. Et *Hecatodorus*, alius quidem, memoratur apud Polyb. IV. 78, 5.

Verſ. 6. 7. *Verſ.* 6. ἐπανελθόντες δέ. δὲ perperam deeſt Bav. — *Verſ.* 7. Verba παρακαλοῦντες uſque τὸν Προυσίαν deſunt ed. 1. & Bav.

Cap. XLVIII.

CAPVT XLVIII.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. βραχεῖαν ex Reg. B. C. recepit Caſaub. poſtulante etiam ipſa ſententia. Conſentit autem e vetuſtioribus codicibus, quoad equidem cognovi, ſolus Flor. Ceteri βαρεῖαν. Sic I. 38, 7. confuſa ſunt a librariis nonnullis vocabula βαρυτάτη & βραχυτάτη. Poſſis vero etiam οὐ βαρεῖαν h. l. cum Reiſkio ſuſpicari.

Verſ. 5. 6. *Verſ.* 5. Ἀχαιὸς γὰρ ἦν μὲν ed. Caſaub. cum Vrſin. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Ἀχ. μὲν γὰρ ἦν ed. 1. 2. cum Bav. — *Verſ.* 6. Pro μάλιτ/α, quod operæ peccarunt, facile μάλιστα reponet æquus Lector.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ὑπερβαλών. Hoc participium indefiniti ſecundi omnes habent codices noſtri in eadem re, lib. V. c. 40, 6.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. κατὰ τὴν ἀναγκαιότητα reſtitui ex msstis. Sic enim Vat. Flor. Aug. Reg. A.. Et eodem modo dare debuit Bav. qui, cum in textu per errorem ἀναγκαίαν ſcripſiſſet, veram ſcripturam in margine poſuit; in quo eum ſecuti ſunt ed. 1. 2. Vnus Reg. B. pro ἀναγκαίαν, quod erat in contextu ed. 1., ſua auctoritate συγγένειαν ſcripſit, quod tenuit Caſaub. & ſeqq.

Ibid. τῶν δὲ δυνάμεων. τῶν τε δυν. Flor. non male.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τῶν γὰρ καιρῶν παρόντων αὐτῷ, *quum tempora opportuna ei adeſſent.* Acute Scaliger παρέντων, *permitterent*, *indulgerent ei.* Equidem tamen nihil mutem. — *Ibid.* συντρεχούσης edd. ex Bav. Videtur

vero

vero *συνεργούσης* præferendum. — *Ibid.* ἐνεργῶς. ἐνεργὸς Aug. Reg. A. C.

Verf. 12. προσαγορεύσας αὐτὸν edd. cum Bav. αὐτὸν Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἦν τότε. τότε deeft ed. 1. quod ferri poffet, quia mox repetitur eadem particula. Sed eamdem hoc pariter loco agnofcunt veteres codices omnes, atque etiam Reg. B. C.

Verf. 12.

Verf. 13. τὸν poft ἀνεδέξαντο carent Aug. Reg. A.

Verf. 13.

CAPVT XLIX.

Cap. XLIX. Verf. 1.

Verf. 1. ὅτι ψηφισαμένων τινὰς εἰκόνας αὐτοῦ, ταύτας οὐκ ἀνετίθεσαν. Mira utique videri debet ifta conftructio, & facile quifque adfentietur Reifkio, ψηφισάμενοι fuiffe fcribendum. Sed multas ejufmodi ἀνακολουθίας in ufu genitivorum participii obfervare apud Polybium licet. Sic mox, cap. 53, 2. ἐχόντων ὑποψίαν τῶν Ἐλευθερναίων --- ῥύσια κατήγγειλαν (*iidem Eleuthernæi*) τοῖς Ῥοδίοις. Pari ratione genitivo utitur, ubi accufativus requiri videbatur, I. 83, 11. τῶν δ' Ἰτυκαίων ἐγχειριζόντων σφᾶς, οὐ προσεδέξαντο. (intellige αὐτούς.) Rurfus, ubi dativus: V. 104, 6. τοῦτον τὸν τρόπον χρωμένου τοῖς πράγμασι, τοὺς μὲν Ἕλληνας εὔνους ὑπάρξειν αὐτῷ. Et I. 51, 4. ἡ χώρα μεγάλα συνεβάλετο αὐτοῖς, ἅτε πεποιημένων τὴν ἔκταξιν &c. Ad εἰκόνας αὐτοῦ monuit Reifkius, perinde effe, fervetur αὐτοῦ, an αὐτῷ legatur.

Ibid. εἰς ἐπισυρμόν. Cum ἐπισυρμὸν Cafaubonus *ludibrium* vertiffet, recte monuit Reifkius, διασύρειν illum in animo habuiffe, ἐπισυρμὸν vero effe *fegnitiem*, *focordiam*, *defidiam*, *cunctationem in rebus agendis*; quam notionem vir doctus ex ufu verbi ἐπισύρω & adverbii ἐπισεσυρμένως compluribus congeftis exemplis confirmavit. Pari modo τὸν ἐπισυρμὸν τῶν οἰκετῶν XL. 2, 10. *focordiam in muneribus domefticis obeundis* interpretatus eft Toupius in Epift. Crit. p. 17. edit. Lipf.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *τὴν Ἀχαιοῦ* ed. 1. cum Bav. Vat. Flor. *τὴν τοῦ Ἀχ.* ed. 2. ſeqq. cum Aug. & Reg. A.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *τοὺς συνθύσοντας.* Temere & invitis vett. codd. articulum neglexit ed. 1. — *Ibid. εἰς τὰ Σωτήρια.* Articulus omiſſus in ed. Caſaub. & ſeqq. operarum errore.

Cap. L.

CAPVT L.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *Τιβοίτην* h. l. & vſ. 8. ſq. dederunt Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et rurſus *Τιβοίτης* iidem cap. 51, 7. & *Τιβοίτου* cap. 52, 8. ubi conſtanter *Τιβιτ.* dabant edd. cum Bav. *Ζιβοίτης* (vel *Ζιβύτης*, *οι* pro more librariorum in *υ* corrupto,) apud alios auctores ſcribitur nomen illius familiæ hominum. Vide Ioh. Frid. Gronov. & Drakenb. ad Liv. XXXVIII. 16, 8. Eodem pertinet *Ζιβύτης* apud Suidam, hac voce.

Ibid. Ad *ἀντιπεριστήσειν* deeſſe verbum *ἤλπιζον* putaverat Caſaubonus, referente Merico. Sed, nil deeſſe, recte monuit Reiſkius; nam *αὐτοὶ ἀντιπεριστήσειν* manifeſte pendet a *πεπεισμένοι.*

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *ὃς κατὰ τήν.* Si recte ed. 1. & ed. 3. ſeqq. cum Bav. neſcio an & Flor. Temere *ὃ κατὰ* ed. 2. Primam vocem prorſus ignorant Vat. Aug. Reg. A.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *βουλόμενοι μηδεμίαν ἀφορμὴν μηδενὶ καταλιπεῖν.* Caſaubonus: *ut omnes omnibus nocendi occaſionem eriperent:* Quare Reiſkius ſuſpicatus eſt, poſt *ἀφορμὴν* intercidiſſe *τοῦ κακουργεῖν.* Equidem fateor, totius huius loci ſententiam non ſatis mihi eſſe perſpectam. — *Ibid. κατὰ τῶν εἰς τὸν Πόντον πλεόντων.* Sic recte edidit Caſaubonus; ex ingenio ille quidem, ſed confirmant conjecturam codices Vat. Flor. Aug. Reg. A. Notaverat tamen etiam ex parte Vrſinus, *κατὰ τῶν εἰς Πόντον* ſcribere jubens. Mendoſe *τῶν κατὰ τὸν εἰς Π.* ed. 1. 2. cum Bav. Eſt autem *κατὰ* h. l. idem ac *περὶ* quod ſtatim ſequitur, *quoad, quod attinet:* quam in ſententiam etiam Caſaub. vertit, *tum quod ad illos pertineret mercatores, qui in Pontum navigant.*

Ibid.

Ibid. τὰς ἐξ αὐτῆς τῆς θαλάττης ἐργασίας. ἡ ἐκ θαλάττης ἐργασία est *quaestus e mari;* qui si, ut hoc loco, distinguitur a τῇ ἐμπορίᾳ, nil aliud videtur esse, nisi *piscatio;* quo etiam spectare videtur, quod αὐτῆς adjicit, ἐξ αὐτῆς τῆς θαλάσσης, *ex ipso mari.* — Verf. 3.

Verf. 4. ἐπὶ τῆς Ἀσίας, *in Asiae ora.* Sic Casaub. cum Vrsin. Vat. & Flor. ἐκ τῆς Ἀσίας ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. quod defendi fortasse poterat ex IV. 52, 9. I. 81, 6. II 40, 5. III. 74, 1. & aliis similibus locis, ubi ἐκ vel abundare, vel pro ἐν positum videri potest. — Verf. 4.

Verf. 5. προσλαβόντες. Simpliciter λαβόντες solus Aug. — *Ibid.* Ξενόφαντον. Ζηνόφαντον suspicatus est Reiskius, ut eadem ratione dictum sit hoc nomen atque Διόφαντος. — Verf. 5.

Verf. 6. ὁρμοῦντες. Bene Perottus: *novem navibus circa Sestum constitutis.* Miror in vulgata lectione adquiescentem Reiskium. Ad ὁρμῶντες requirebatur ἐπὶ, pro περί. — *Ibid.* μεταμέλοιντο scripsi cum Aug. Vulgo μεταμελοῖντο cum aliis. — Verf. 6.

Verf. 7. ἀπῆρε πάσαις εἰς τὴν Ῥόδον, *cum omnibus navibus Rhodum est profectus;* scil. ad majores belli adparatus faciendos. — Verf. 7.

Verf. 10. ὑπόστασιν esse *institutum, consilium, propositum,* vidimus ad IV. 2, 1. Includit tamen simul notionem *constantiae, firmitatis;* (conf. c. 51, 1.) nec incommode h. l. *constantem fiduciam* interpretatus est Casaub. — Verf. 10.

CAPVT LI.

Cap. LI.

Verf. 3. ἐβουλεύετο ed. 1. 2. cum Bav. Vat. & Flor. Vide ad I. 38, 5. — *Ibid.* καὶ τὸ τὸν Ἀχαιόν. Sic Aug. & Reg. A. quod commodius connectitur cum eo quod praecessit διὰ τὸ τά τε &c. Mendose prorsus Flor. κατὰ τὸν Ἀχαιόν. — Verf. 3.

Verf. 6. παρείλοντο. παρείλαντο Flor. Aug. Reg. A. — Verf. 6.

Verf. 8. τοὺς Θρᾷκας μισθωσάμενος. *Thracas mercede conduxit* Prusias, ut Byzantios a continente premerent. — Verf. 8.

Verſ. 8. At tunc non Thraces, ſed Galli & Cavarus domini erant regionis circa Byzantium, ut intelligitur ex cap. 46, 1-4. coll. cum cap. 52, 1. Nempe Cavari opera uti non poterat Pruſias ad bello premendos Byzantios: nam is amicus erat Byzantiorum hac conditione, ut hi tributum annuum octaginta talentorum ei penderent. (cap. 46, 4.) Nec vero totius regionis dominus fuiſſe putandus eſt Cavarus: & iniquis oculis Thraces videre & imperium Gallorum, & fructum, quem ex Byzantiis ille capiebat, debuerunt: eoque facilius excitari a Pruſia potuerunt, ut fines Byzantiorum, ipſius Pruſiæ opibus freti, invaderent. Quare etiam Cavarus, cui idem bellum & minutionem imperii minabatur, & jacturam tributi a Byzantiis pendi ſoliti, propere adcurrit ad Byzantium, & ſummo ſtudio pacem inter Byzantios eorumque adverſarios conciliare conatur. (cap. 52, 1.)

Cap. LII.

CAPVT LII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *Καυάρου δέ.* Vide Adnot. ad c. 51. 8. *Καυάρου* vero recte nunc dant editi omnes cum Bav. & Reg. A. *Καύρου* h. l. Aug. Vat. Flor. Sed verſ. 2. etiam Vat. & Flor. in *Καυάρου* conſentiunt.

Ibid. διέχοντος τὰς χεῖρας. διέχειν τὰς χεῖρας ERNESTVS, in Lexico Polybiano, interpretatus eſt *laborare pro re aliqua;* — „unde poſt per *σπουδὴν* (ait) exprimitur. Germanice: *die Hände zu etwas bieten.*" — In quo multum a vera dictionis illius vi aberraſſe videtur vir doctus. Propius ad verum accedit Caſaubonus: *quum rex Cavarus hinc inde qua Pruſiæ qua Byzantiis manus porrigeret.* Optime, ſi quid video, ad hunc locum commentatus REISKIVS eſt: — „*διέχοντος τὰς χεῖρας, diſtinente* (h. e. *in diverſa porrigente*) *manus*: quamam? ſuaſne, an Pruſiæ & Byzantiorum? Perinde eſt, utrum, an utrumque intelligas. Nam qui agit inter duos inter ſe litigantes, manu altera ſua alterum adverſariorum tenet & cum eo agit, altera rurſus alterum, & interloquendo ſic pacem con-

conciliat. Idem etiam facit, qui dimicantes divellit, & eorum manus (h.e. injurias & arma) dirimit injectis manibus." — Sic ille. Eamdemque fere notionem in animo habuisse Suidas videtur, cum Διέξειν vel διέξειν τὰς χεῖρας interpretatus est ἀπείρξειν, ubi fragmentum illud adposuit, quod inter Fragmenta Polybii Historica retulimus num. XLVIII. Simili ratione διϊστάναι τοὺς μαχομένους, *dirimere pugnantes*, dicit Lucian. de Gymnas. c. 3. T. II. p. 885. ed. Wetsten. οὐδὲ ὁ ἄρχων οὑτοσὶ διΐστησιν αὐτοὺς, καὶ λύει τὴν μάχην. — Vers. 1.

Vers. 2. πυθόμενοι δὲ Ῥόδιοι edd. cum Bav. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Ἀριδίκην. Ἀρδίκην solus Aug. — *Ibid.* Πολεμοκλῆν. Πολεμοκλῆ Vat. Flor. — Vers. 2.

Vers. 3. καὶ τὸ δόρυ. In Bav. non, ut in scholio nostro per errorem expressum video, ἅμα καὶ δόρυ legitur, sed ἅμα καὶ τὸ δόρυ. In ora cod. Vat. & Aug. est Nota: Δόρυ καὶ κηρύκειον. προοίμιον. Vsurpatur illud proverbium de eis, *qui precibus minas jungunt.* Confer Suidam in Δόρυ, & quae ibi notavit Küsterus. — Vers. 3.

Ibid. πρὸς τοὺς Βυζαντίους. Deest articulus Aug. & Reg. A.

Vers. 4. Ἱερομνημονοῦντος. Ἱερομνήμονας adpellatos fuisse legatos, qui ex singulis Graeciae civitatibus ad concilium Amphictyonum mittebantur, vel ex Lexicographis, Harpocratione, Hesychio, Suida constat. Apud Megarenses Neptuni sacerdotes ita vocari solitos, Plutarchus docet, Sympos. lib. VIII. quaest. 8. p. 730. edit. Wechel. Apud Byzantios vero nomen illud fuisse annui magistratus, cum ex hoc Polybii loco intelligi videtur, tum ex decreto Byzantiorum apud Demosth. pro Corona, p. 255. edit. Reisk. — Vers. 4.

Vers. 6. μὴ στρατεύειν. μὴ caret Aug. — Vers. 6.

Vers. 7. καταληφθέντα ἐν τοῖς ἐρύμασιν. Mendose καταλειφθέντα Flor. & Reg. B. ἐν adjicere ante Casaubonum jusserat Vrsinus. Cum in antiquo codice, unde nostri codices manarunt, terminatio τα verbi praecedentis — Vers. 7.

 pro

Vers. 7. pro more extremae voci esset superscripta, ex occasione reliquae terminationis θεν intercidit vocula ἐν. In Aug. & Reg. A. quae sunt post ἀρχὰς ληφθέντα usque καταληφθέντα, per librariorum festinationem omissa sunt; in eisdem autem pariter deest ἐν.

Ibid. τὴν λιθείαν perspecte Casaubonus restituit, & recte *marmora* interpretatus est, quamquam nec male in ora Basil. notavit, *omne genus lapidum ad aedificandum* se intelligere. Nam λιθείαν vel λιθίαν non de pretiosis, qui vulgo dicuntur, lapillis duntaxat usurpari, post Salmasium ad Solinum p. 762. demonstravit Wesseling. ad Diodor. I. 46. Sic apud Iosephum Ant. Iud. VIII. 2, 9. ἡ λιθεία (vel λιθία) est *lapidum omne genus* ad construendum templum Hierosolymas devectum: & Strabo, plus semel, vulgares lapides, sed marmora praesertim, λιθίας nomine descripsit. Ceterum obiter monere liceat, quod apud Suidam vulgo legitur Λιθείας· πολυτελείας. non videri cum Salmasio in Λιθείας πολυτελεῖς mutandum, sed in Λιθείας πολυτέλειαν, quae ipsa verba leguntur apud Diodorum I. 46.

Ibid. τὸν κέραμον. Nil opus erat, cum Casaubono *lateres & tegulas* scribere. Sufficiebat posterius vocabulum; & deletum velim prius. Rursus cap. 65, 4. scribit, Philippum, cum Paeanium oppidum, egregiis aedificiis conspicuum, demolitus esset, τὰ ξύλα καὶ τὸν κέραμον, *ligna & tegulas*, inde deportasse. Erant nempe *tegulae* ex pretiosa interdum materia. Marmoreae fuerunt tegulae templi Iunonis Laciniae, teste Livio XLII. 3. Argenteae fuerunt (κεραμίδες ἀργυραῖ) Ecbatanis in regia Medorum; Polyb. X. 28, 10. Nescio an cum Reiskio pavimenta etiam tessellata & opere musivo artificiose constructa eadem denominatione τοῦ κεράμου comprehendantur.

Ibid. ἐκ τοῦ Ἱεροῦ χωρίου. Non satis adcurate Casaub. *e loco sacro*. Manifeste enim nunc illud oppidum sive castellum dicit Polybius, cui *Hieron* nomen erat; (confer cap. 39, 6. 43, 1. 50, 2 sq. & hoc ipso capite 52, versum proxime

xime ſequentem;) quare etiam, ne qua ambiguitas ſuper-eſſet, vocabulum χωρίου adjecit.

Verſ. 10. πρὸς Βυζαντίους συστὰς πόλεμος. Sic libri omnes, excepto Aug. in quo συστὰς πολ. πρὸς Βυζ. quam verborum ſeriem adoptavit ed. 2. & inde poſteriores editiones. Verſ. 10.

CAPVT LIII. Cap. LIII.

Verſ. 1. Κνώσσιος duplici σσ primus edidit Caſaub. Sic autem ex codicibus noſtris nullus fere habet, niſi Aug. & Reg. A. & ne hi quidem conſtanter. Paulo inferius tamen etiam Bav. duplici ſigma utitur, quod ibi & ed. 1. & 2. adoptarunt. — *Ibid.* Πολεμοκλέους. Vide cap. 52, 2. *Ibid.* τρία τῶν ἀφράκτων, *tres naves non tectas.* Verſ. 1.

Verſ. 2. Ἐλευθερναίων. De Eleutherna, Cretæ oppido, præter Stephanum Byz. Cellarium alioſque, confer. Weſſeling. ad Hieroclis Synecdemon, in Itinerar. p. 650. *Ibid.* Πολεμοκλῆν. Πολεμοκλῆ Vat. Flor. Verſ. 2.

Ibid. ῥύσια κατήγγειλαν τοῖς Ῥοδίοις. — „*Proſcribebant Rhodios cum bonis ſuis;* dabant, lege lata & publicata, ſuis civibus jus & facultatem, ut Rhodios, & ipſos, & eorum naves, merces, facultates, ubi poſſent, in poteſtatem ſuam redigerent, caperent, retinerent, & damna ab ipſis accepta iis compenſarent. Vid. Weſſeling. ad Diodor. Sicul. T. II. p. 548, 37. Polyb. p. 1326. [XXXII. 17, 4.] & Henr. Valeſ. ad Harpocrat. voc. Σύλας." REISK. — Adde Polyb. XXIII. 2, 13. Poterat autem dicere κατὰ τῶν Ῥοδίων, ut locis citatis; quemadmodum & eadem fere ſententia dixit τὸ λάφυρον ἐπικηρύττειν κατά τινος IV. 26, 7. & 36, 6. Sed καταγγέλλειν ῥύσια τινὶ eodem modo dictum eſt, quo καταγγέλλειν πόλεμον τινί. Apud Suidam ῥύσια exponuntur ἐνέχυρα, *pignora;* quod eodem redit cum ea, quam vidimus, virorum doctorum interpretatione: nam ſpolia, quæ hoc modo ab hoſte capiuntur, vice *pignorum* ſunt, quæ tenet alter populus, donec alter ſatiſfecerit.

Verf. 3. *Verf.* 3. Λύτ]ιοι. Sic cum ed. 2. & feqq. dant fcripti libri omnes & h. l. & deinde, ignorantes fcripturam per κτ, pro τ]. Temere Κλύτιοι ed. 1. Conf. Weffeling. ad Diodor. T. II. p. 131. quem etiam Reifkius ad h. l. laudavit. Adde eumdem Weffel. ad Itinerar. p. 650.

Ibid. βραχύ. In Bav. fuperfcriptum βραχεῖ, quod imperite adoptavit Obfopæus & tenuit Hervag. — *Ibid.* πρὸ τούτων &c. Mendofe πρὸς τοῦτον τὸν καιρὸν ed. 1. 2. cum Bav.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἐποιήσαντο dederunt Vat. & Flor.

Verf. 5. *Verf.* 5. Verbum ἐπολέμουν deeft ed. 1. & Bav. Sed habent illud Reg. B. C. cum ceteris codd. — *Ibid.* ἔθος ἐστί. ἐστὶ caret ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* ἐστασίασαν πρὸς τοὺς ἄλλους. Si vera eft hæc fcriptura, ad verbum ἐστασίασαν intelligendi funt nominativi Κνώσσιοι καὶ Γορτύνιοι. Et fic ftare poffe vulgata videtur. πρὸς ἀλλήλους legendum effe, ante nos fufpicatus erat Cafaub. quod & in ora Bafil. adnotavit, & in verfione expreffit, *feditionem invicem agitant.* Eodem modo Reifkius, aut πρὸς ἑαυτοὺς legendum contendit, aut πρὸς ἀλλήλους, aut οἱ ἄλλοι πρὸς τοὺς ἄλλους.

Verf. 6. *Verf.* 6. Καὶ Πολυῤῥήνιοι μέν. μὲν caret Flor. — *Ibid.* Κερέται. Κερεᾶται voluiffe Meurfium (in lib. de Creta) monet Cellarius p. m. 1276. Sic nempe Stephanus Byz. in Βήνη. Κερεάτης vero fcribitur hoc gentile apud Suidam in Ῥιανός.

Ibid. In Λαμπαῖοι h. l. confentiunt codices. Sic & Stephanus: Λάμπη, πόλις Κρήτης. τὸ ἐθνικὸν, Λαμπαῖος. Aliàs quidem, & in nummis præfertim, Λαππαῖοι dicti; qua forma utuntur fere iidem noftri codices cap. feq. Vide Spanhem. de Vfu Numifm. Differt. VI. T. I. p. 342. ed. in fol. Adde Interpretes Stephani; Fabricium ad Dionem T. I. p. 87. & Weffeling. ad Itinerar. p. 650.

Ibid. Ὄριοι. Ex Vat. & Flor. nulla notatur varietas. Ὅριοι Aug. Reg. A. Et *Horii* Perottus. Vtrumque fpiritum fimul adpinxit Bav. fed prævalere ibi videtur lenis. Horum

Horum nulla apud ſcriptores reperitur mentio. Quæſivit igitur REISKIVS: — „Num Ὀάξιοι aut Ἐλύριοι. vid. Weſſel. ad Hieroclis Synecdemon p. 650 ſq. aut Πυλώριοι, aut Ὠλέριοι. Conf. Harduin. ad Plin. IV. 20. [& Animadv. num.] 78." — Adde Steph. in Ὤλερος. Verſ. 6.

Ibid. μετ' Ἀρκάδων. Ἀρκάδες urbis Cretenſis nomen, ſimulque nomen gentile, ut monuit Stephanus. Aliis *Arcadia* nomen urbis.

CAPVT LIV.

Cap. LIV.

Verſ. 1. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτούς. δὲ abeſt ab ed. 2 & ſqq. operarum errore. — *Ibid.* εἰς τὴν πολεμ. πανδ. πανδημεὶ εἰς τὴν πολ. ed. 1. cum Bav. Verſ. 1.

Verſ. 4. Λαμπαίων cum Reg. B. expreſſit Caſaub. monente etiam Vrſino; quemadmodum dederant codices noſtri cap. 53, 7. Sed nunc Λαπαίων dabant ed. 1. 2. cum Bav. Λαππαίων Vat. Flor. Aug. Reg. A. in Reg. A. tamen inducta prior litera π, & μ ſuperſcripta. Eodem modo rurſus mox verſ. 5. & cap. 55, 1. Verſ. 4.

Verſ. 6. Λύτ]ος. In ora Aug. ad h. l. antiqua manu notatur Λύκτος. Vide ad cap. 53, 3. — *Ibid.* καὶ συγγενὴς Ἀθηναίων. Si ἄποικος fuit Lacedæmoniorum, fuit ſane etiam συγγενής, ita quidem, ut pæne abſurdum videri debeat adjectum poſterius vocabulum. Quo minus temperare mihi potui, quin Gronovii adoptarem conjecturam, Ἀθηναίων excidiſſe monentis in ora ſui libri. Nititur & plane firmari videtur ea conjectura teſtimonio Plutarchi, qui de Virtute Mulierum p. 247. ita ſcribit: νομίζουσιν αὐτοὺς (οἱ Λύκτιοι) Ἀθηναίοις τε διὰ τὰς μητέρας κατὰ γένος προσήκειν, καὶ Σπαρτιατῶν ἀποίκους εἶναι. — *Ibid.* ἀρχαιοτάτη. Trojanis jam temporibus *bene habitatam* dicit Poëta, Iliad. XVII. 611. — *Ibid.* ἀνηρπάσθη. Sic Aeſchines, (ut monuit Caſaub. in ora Baſil. de Thebanorum urbe loquens, ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται ait, contra Cteſiphont. p. 523. ed. Reiſk. Verſ. 6.

CAPVT LV.

Cap. LV.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Ἰλλυριούς. Ἰλλυρίους ed. 1.2.3. invitis msstis. — *Ibid.* Πλάτωρ. Πλάτων ſolus Aug. — *Ibid.* Φωκέας ἑκατόν. Invitis veteribus codicibus δὲ inſeruit Caſaub. cum Reg. B.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐποιήσαντο. ποιήσαντες ſolus Flor.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τειχήρεις recte edd. cum Bav. τευχήρεις Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Ἐλευθερναίους. Ἐλευθεραίους h. l. Aug.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Τούτων δὲ γενομένων. Temere & invitis msstis συγγενομένων ed. 2. quod tenuerunt ſequentes.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Φαιστίων, monente Vrſino, edidit Caſaub. Sic autem Reg. A. ex emend. inducta litera α a prima manu, & in ora notavit Φαιστίων λιμὴν καὶ Γορτυνίων. Φαιαστίων ed. 1. 2. cum Bav. Vat. Flor. Aug. Φαιστέων ed. Ern. operarum errore. Stephanus: Φαιστὸς, πόλις Κρήτης. ὁ πολίτης Φαίστιος. Neque aliter alii ſcriptores. — *Ibid.* καὶ τὸν αὐτῶν τῶν Γορτυνίων. Sic recte Caſaub. cum Bav. & Vrſin. Temere καὶ τῶν αὐτ. τῶν Γορτ. ed. 1. 2. cum quibus caſu conſentiunt Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* λιμένα, poſt Γορτυνίων, habent editi omnes cum Bav. Carent Vat. Flor. Aug. Reg. A.

CAPVT LVI.

Cap. LVI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τῆς ἐπὶ τὸ τέλος ἀχθείσης ἀτυχίας Συνωπεῦσιν. — „Forte τῆς ἔπειτα πρὸς τὸ τέλος [aut potius τῆς ἔπειτα ἐπὶ τὸ τέλος] ἀχθείσης. Videtur caſum urbis ſignificare illum, quo a Pharnace, [Mithridatis hujus, quarti ejuſdem nominis, filio] Mithridatis magni avo, capta eſt, qui in ea domicilium regni Pontici conſtituit.“ REISKIVS. — Confer XXIV. 10, 2. ubi ejuſdem τῆς Σινωπέων ἀτυχίας meminit Polybius; quæ qualis fuerit, Strabo docet lib. XII. p. 545. Plura dabit Vaillant in Hiſt. Regum Ponti, & Drakenb. ad Liv. XL. 2, 6.

Verſ. 2. δεκατέσσαρας. δεκατέτταρας Flor.

Verſ.

Verf. 3. τριχὸς εἰργασμένης, *capilli præparati* (vel *elaborati) talenta trecenta; nervorum præparatorum talenta centum.* τρίχες pariter in eis rebus recenfentur, quæ Rhodiis poft ingentem ex terræ motu calamitatem Seleucus, Syriæ rex, dono mifit. Vfus autem capillorum tam in rudentibus erat, quam vice nervorum in intendendis ballistis; cui ufui & equorum fetæ & muliebres crines inferviebant. Vide loca veterum a Lipfio collecta in Polirocetico lib. III. dial. 3. Et quia plus pretii in nervis, quam in capillis, ideo pauciora eorum pondo, ut ibidem monuit Lipfius.

Verf. 3.

Ibid. καὶ πρός. Ferri quidem hoc poteft, editum ex Bav. Commodius tamen videtur abeffe πρὸς in aliis, quo & pertinent Aug. & Reg. A. nam in Aug. nonnifi a recentiori manu eft adjectum: nifi καὶ πρὸς τούτοις τοὺς ἀφέτας malueris, aut καὶ τοὺς ἀφέτας πρὸς τούτοις, quemadmodum Scaliger in fuo libro correxit. Quos vero nunc λιθοφόρους dicit, eofdem aliâs λιθοβόλους & πετροβόλους vocat, & fic conftanter alii. Eft autem hæc machina ex earum genere, qua ἀφετήρια ὄργανα vocantur: (Lipf. Poliorcet. III. 3.) unde ἀφέτης dicitur is, qui has machinas commode tractare novit.

Verf. 4. Verba ἃ καὶ λαβόντες ufque ἐπανῆλθον defunt Aug. a prima manu & Reg. A. — *Ibid.* ἦσαν ἐν ἀγῶνι. Si vera hæc fcriptura, in quam quidem confentiunt noftri libri; erit ἐν ἀγῶνι εἶναι five idem ac ἐν κινδύνῳ εἶναι, *in periculo effe*, five i. q. ἀγωνιᾷν, *metuere*, quo verbo & frequentiffime aliâs & mox verf. 7. in eadem re utitur. Ceterum ἀγὼν proprie *certamen, periculum*; ἀγωνία vero *metus* eft: fed ficut ἀγωνία paffim pro fynonymo τοῦ ἀγὼν *certamen*, ufurpatur; (de quo ufu præter Suidam & H. Stephanum, vide Zeunium ad Xenoph. Cyrop. II. 3, 15.) fic & ἐν ἀγῶνι Polybius pro ἐν ἀγωνίᾳ potuit ufurpare.

Verf. 4.

Verf. 5. παρὰ τὸν εἰς Φᾶσιν πλοῦν, *juxta navigationem ad Phafin*, id eft, *in via navigantibus ad Phafin.* Longe a Phafide abeft Sinope: fed quoniam ex antiqua expeditionis

Verf. 5.

Verſ. 5. nis Colchicæ fama notus erat omnibus Phaſis fluvius, in extremis Ponti finibus, idcirco Polybius, ut rem, minus notam, per aliam notiorem in animis lectorum inſigniret, ſitum Sinopes ita deſcribit, ut ad dextram occurrere dicat verſus Phaſin navigantibus.

Ibid. χεῤῥονήσου ed. 2 ſeqq. cum Aug. χερροννήσου ed. 1. cum Bav. Reg. A. B. χερονήσου Vat. Et ſic mox iterum. Ex Flor. vero nulla ab exemplo Caſauboniano diſcrepantia notatur.

Ibid. οὐ πλείων. Sic edd. cum Bav. Sed rectius utique οὐ πλεῖον Flor. Aug. Reg. A. (neſcio an & Vat.) quod recipi in contextum debuerat. — *Ibid.* δυοῖν. δυεῖν Flor. idque etiam videtur voluiſſe h. l. Reg. A. — *Ibid.* διακλείει κυρίως. Vide Adnot. ad cap. 38, 2.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. καὶ κατὰ τὴν ἀπέναντι ταύτης. καὶ deeſt ed. Erneſt. errore operarum. Pro τὴν autem, inepte editi cum msstis omnibus γῆν dabant. Vnus tamen Aug. propius nonnihil ad verum accedens κατὰ Γὴν ſcripſit, gravi accentu. Perſpecte Reiſkius, τὴν ſcil. πλευρὰν corrigendum, monuit.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὸ νησίζον. τὸν νησίζον ed. 2. 3. operarum errore. — *Ibid.* ἀποσταυροῦντες, id eſt, σταυροῖς ἀποκλείοντες, *palis intercipientes.* Sic Suidas hac voce; ubi ad hunc Polybii locum provocat. — *Ibid.* προσβάσεις conf. vſ. 6. Perperam προβάσεις h. l. Aug. Reg. A. Quod προσφάσεις ſcribitur in Vrſini Emendationibus, puto operarum culpa eſſe factum, cum alium errorem editionis Hervagianæ notare voluiſſet Vrſinus. Scilicet poſt προσβάσεις ed. 1. & 2. cum cod. Bav. iniquo loco ex verſ. 7. repetiverunt verba διόπερ ἀγωνιῶντες οἱ Σινωπεῖς. Quæ poſtquam per incogitantiam ita ſcripſiſſet Calligraphus codicis Bavarici, animadvertens deinde errorem, tamen, ne litura deformaret librum, noluit rurſus inducere, ſed, ut ſpecie quadam deciperet lectorem, hæc porro verba, ὡς εἴρηται, adjecit; quæ & ipſa expreſſerunt ed. 1. & 2. Totum iſtud adſumentum, ab Vrſino monitus, delevit Caſaubonus: & igno-

ignorant illud Vat. Flor. Aug. Reg. A. & haud dubie etiam ipſius Vrſini codex. — *Ibid.* τιθέντες ejuſdem Vrſini monitu repoſuit Caſaub. Et ſic dant Vat. Flor. Aug. Reg. A. ἐτίθουν ed. 1. 2. cum Bav.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τελέως δ' εὐκαταφρ. Hanc pariter emendationem Vrſino debuit Caſaub. τέως δ' εὐκαταφρ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. (conf. Adnot. ad II. 15, 10.) Propius ad verum, quamquam alia parte pejus, dant Vat. & Flor. cum ſuperioribus verbis hæc ita connectentes οὐ πολυτελῶς δ' εὐκαταφρον.

Ibid. τὰ μὲν περὶ Σινώπης. — περὶ Σινώπην ſcribere juſſit REISKIVS. „Longe enim aliud, inquit, ſunt τὰ περὶ Σινώπης, & περὶ Σινώπην. Cum genitivo, ſunt narratio hiſtorica *de Sinope;* verba, quæ ſcriptor de illa urbe facit. Sed τὰ περὶ τὴν πόλιν ſunt res ipſæ, in quibus eſt aliquod oppidum; fortunæ, conditio, ſive proſpera, ſive adverſa, qua utitur." — Quæ quamquam veriſſima eſt obſervatio, tamen nihil auſus ſum mutare ob ea quæ monui ad I. 54, 5. Quod ſi vero maxime accuſativo eſſet opus, poſſes peræque Σινωπεῖς, ac Συνώπην, corrigere.

CAPVT LVII.

Cap. LVII. Verſ. 1. *Verſ.* 1. Φίλιππος ἀναζεύξας ἐκ Μακεδονίας. Vide IV. 37, 7. — *Ibid.* εἰς Αἰτωλίαν dederunt Vat. & Flor.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. καὶ Δορίμαχος. Caret καὶ ſolus Aug. — *Ibid.* Οἰάνθειαν Flor. Aug. Reg. A. & Perott. Nec dubito, quin & Vat. quamquam non notavit Spallettus. Errorem vulgatæ editionis jam notaverat Berkel. ad Steph. Byz. & Dukerus ad Thucyd. III. 101. conf. Polyb. V. 17, 8. — *Ibid.* ἐπιβολὴν cum Vrſino correxit Caſaub. Et ſic Flor. ἐπιβουλὴν ed. 1. 2. Bav. Reg. A. B. C. Ex Vat. nil notatum.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Αἰγειράταις ed. 4. 5. Bav. Vat. Reg. B. C. Temere h. l. Αἰγυράταις ed. 1. 2. Αἰγεράταις ed. 3. Αἰγειλάταις Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Αἰγίου recte ed. Caſaub.

Verſ. 3. ſaub. cum Bav. Temere Αἰγύου ed. 1. 2. Αἰγείου Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ῥαθύμως. Perperam ῥαδίως Suidas in Διεξάγοντας, ubi citat hunc locum. — *Ibid.* τὰ κατά. Temere & invitis exemplaribus habent καὶ pro τὰ ed. 1. 2.

Ibid. πλεονάκις προβαλλόμενος ed. 1. 3. & ſeqq. cum Bav. Reg. A. B. C. προβαλλόμενος πλεονάκις ed. 2. cum Aug. πλεονάκις παραβαλλόμενος Flor. Ex Vat. vero adnotatur πλεονάκις παραβάλλοντες (ſic) neſcio quo errore. Apud Suidam bis citatur hic locus, & utrobique παραβαλλόμενος legitur: primo in Παραβαλέσθαι, ubi ait: Παραβαλλόμενος, ἀντὶ τοῦ, ἀδεῶς ἐπερχόμενος. (*temere ſe periculis objiciens* vertit Küſterus.) Ὁ δὲ παραβαλλόμενος, καὶ διαβαίνων πρὸς τὸν Δορίμαχον πλεονάκις. Tum rurſus in Παραβάλλεσθαι, ubi ſic: καὶ παραβαλλόμενος πλεονάκις· θαῤῥαλέως ὁρμῶν. Et Gronovius quidem, priorem Suidæ locum referens in Fragmentis Polybianis, (p. 1574. ed. Gron.) perſuaſum ſe eſſe ait, παραβαλλόμενος ſcripſiſſe Polybium. In eamdemque cogitationem REISKIVS, nihil tum de Suida aut Gronovio cogitans, & ſcripturam codicis Flor. vel Vat. ignorans, ex propria conjectura incidit. — „Forte παραβαλλόμενος, (ait;) *ſæpe audens facinus, diſcriminis plenum, ſæpe jactans hanc aleam*, ſcil. ut tranſiret in Aetoliam, & communicaret cum Dorimacho; erat enim hoc audax & temerarium, bello jam Aetolis denuntiato ab Achæis, quos inter ille ignoti nominis tranſfuga degebat." — Eademque ratio probabilis viſa eſt Erneſto in Lexico Polybiano; qui tamen προβάλλεσθαι hoc loco, ſi ſana lectio, exponendum monuit *proponere alicui.* Iam ego quidem vulgatam iſtam lectionem non pertinaciter defendam; & pulcre novi, frequentem Polybio uſum eſſe verbi παραβάλλεσθαι ea notione, quæ eſt a Suida & a Reiſkio expoſita; neque eam notionem alienam prorſus ab hoc loco dicam. Sed, verum ut fatear, non ita unice illa mihi arriſit, ut aſpernandam prorſus alteram ſcripturam ducerem, quæ percommodam atque opportunam, quam-

quam

quam rariorem paulo, admittere visa est interpretationem; scil. eam ipsam, quam Ernestus expressit. Nempe, sicut προβάλλεσθαι est *proponere aliquid ad deliberandum*, aut *proponere aliquem eligendum;* (cujus usus exemplum ex Platone post Guil. Budæum citavit H. Stephanus in Thesauro, & alia offert Reiskii Index Græcitatis Demosthenicæ;) sic hoc loco προβαλλόμενος, scil. τὸ πρᾶγμα, denotare poterit, *re sæpius proposita*, quod in versione latina posuimus. Quin etiam, quemadmodum idem verbum προβαλλόμενος apud Demosthenem *offerens sese*, *proponens*, *obtrudens se ipsum*, exponitur, in Orat. in Midiam p. 519. ed. Reisk. (conf. Taylorum ad eum locum, Tom. I. Adparatus ad Demosth. ed. Reisk. p. 578.) eodem modo nunc apud Polybium putavi προβαλλόμενος intelligi posse, *offerens sese suamque operam* ad rem, quam animo destinaverat, perficiendam.

Vers. 3.

Ibid. τοὺς περὶ Δορίμαχον. τοὺς περὶ τὸν Δορ. Flor. — *Ibid.* ἐξεκέκλητο citat hunc locum Suidas, ad hoc ipsum verbum. — *Ibid.* ἅτε λίαν. ἀτέλειαν Vat. Flor. Reg. C.

Vers. 5.

Vers. 5. Παρνασσόν. Παρνασὸν edd. cum solo Bav. — *Ibid.* ἀντίπερα. ἀντίπεραν Aug. Reg. A.

Vers. 7.

Vers. 7. Ἀρχίδαμον. Temere Ἀρχιδαμὸν ed. 2. 3. — *Ibid.* Πανταλέοντος. Temere Παντaπλέοντος ed. 1. 2. Reg. B. C.

Vers. 8.

Vers. 8. αὐτόμολος. Conf. vers. 3. Mire Casaubonus Αὐτόμολος, majuscula litera, & in lat. versione *Automolus*. Correxit Gronovius. — *Ibid.* ὑδρορροίας. ὑδρορρίας ed. 1. 2. cum Bav.

Vers. 10.

Vers. 10. Οἱ δὲ, παρεισπεσόντες ἀνεπινοήτως, λαμπρῶς ἐρχήσαντο τοῖς πράγμασιν. — „Crediderit-ne Casaubonus bonam hanc esse lectionem, (λαμπρῶς,) eique id inesse quod reddidit, *temerarie*, & *inconsiderate*, an aliud in mente habuerit, mihi non liquet. Recte quidem sic reddidit ad sententiam, sed legendum mihi videtur λαμυρῶς, id est, *petulanter*, *procaciter*, *proterve*, *audacter*, *inconsiderate*, *stulte*. Xenophon Conviv. p. 897. εἰ δὲ λαμυρώτερον λέγω,

μὴ

Verſ. 10. μὴ θαυμάζετε. ὅ τε γὰρ οἶνος συνεπαίρει, &c. Apud Plutarch. Opuſc. p. 2060. eſt pro *impudens.*" REISKIVS. — At non λαμπρῶς, ſed ἀπερινοήτως Caſaubonus latine per *temere & inconſiderate* expreſſit; quod rectius ab Erneſto, *præter opinionem, inopinato, improviſo* redditum puto. Sed λαμπρῶς ἐχρήσαντο τοῖς πράγμασιν non tam feliciter idem Erneſtus, *inſolentius ſeſe geſſere,* interpretatus eſt. Propius ad verum acceſſiſſe Caſaubonus videtur, *pro victoribus palam ſeſe gerere.* Ad verbum: *illi vero, poſtquam inopinato irruperant, nunc palam, (manifeſte, manifeſta vi) rem geſſerunt.* Sic λελυμένων λαμπρῶς τῶν σπονδῶν ait Thucydides II. 7. ubi λαμπρῶς, φανερῶς interpretatur Scholiaſtes, & cum eo Suidas hac voce. Eodemque modo alibi eodem vocabulo idem Thucydides utitur. Pariter apud Sophoclem in Trachin. 1199. λαμπρὰ in ſcholiis exponitur per φανερὰ, σαφῆ, πρόδηλα. Vide Küſter. ad Suid. l. c.

Cap. LVIII.

CAPVT LVIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τὰς οἰκίας. τὰς οἰκείας ed. 3. 4. operarum errore.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. οἷς μὲν ἐπέστησαν οἱ πολέμιοι κατὰ τὰς οἰκίας, *quorum ad domos venerunt hoſtes.* cf. ad III. 118, 11. IV. 40, 1. vel *quoſcumque in domibus adgreſſi ſunt hoſtes.* ὅσοις pro οἷς maluerat Reiſkius, quoniam ſequitur verſ. 3. ὅσοι δέ.

Ibid. ἐκπλαγεῖς καὶ περίφ. γενόμ. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ὡς ἤδη βεβαίως. Adjiciendam particulam ὡς, interceptam vulgo a terminatione vocabuli præcedentis, perſpecte monuerunt Reiſkius & Gronov. ac jam ante hos Caſaubonus in ora Baſil.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. οἰκιῶν. Perperam h. l. οἰκείων Vat. Flor. Reg. A. & οἰκειῶν Aug.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. οὗτοι μὲν οὖν. οὖν caret Flor. — *Verſ.* 5. συστραφέντες. Perperam οὐ συστραφ. ed. 2. cum Aug. Reg. A.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. οὔσης δὲ τῆς ἄκρας ἀτειχίστου. Conf. ad I. 30, 4.

Verſ.

Verf. 8. ἐγγλίματος correxit Cafaub. cum Scalig. Et fic recte Vat. & Flor. ἐγκλήματος ed. 1. 2. cum ceteris codd.

Verf. 8.

Verf. 9. Ὁ δὲ Ἀρχίδαμος. Vulgo omnes Δορίμαχος, vel Δωρίμαχος, quod h. l. habent Aug. & Reg. A. cum Vat. Equidem in græcum contextum recepi nomen, quod in latina verfione jam pofuerat Cafaubonus. Nempe cum Dorimachum eum, qui inter hujus expeditionis auctores fuit, (cap. 57, 2 fqq.) nullo modo diftinxerit Polybius ab eo, qui cap. 3 & feqq. fæpius eft commemoratus; vix dubitari debet, eumdem fuiffe hominem. Atque idem poft hanc expeditionem etiamnum vivus inducitur, prætor Aetolorum, cap. 57. & res magnas inter Aetolos gerens, cap. 77. V. 1. &c. *Archidamum* fupra, cap. 57, 7. una cum Alexandro & Dorimacho nominaverat. Si quis tamen arguat, audacius a nobis effe factum, quod confentientem codicum omnium fcripturam ex mera conjectura eliminavimus, quum præfertim nihil admodum impediat, quin diverfus effe potuerit hic *Dorimachus* ab eo, cujus ante & poft fit mentio; non ibimus inficias, cautius facturos nos fuiffe, fi *dubitationem* noftram & Cafauboni *de Dorimacho nunc occifo* in fcholio pofuiffemus, cooicum fcripturam in contextu fervantes. Sed cum hoc loco, tum aliâs, *non eliminatas prorfus a nobis* putari velim *eas Lectiones, quas in fcholio infra Contextum pofuimus.* Quin potius, (quod & in Præfatione declaravimus) quoniam non potuerunt duæ diffentientes fcripturæ fimul in Contextum recipi, hoc ipfo confilio lectiones, a noftro contextu difcrepantes, una cum eis, quæ a nobis adoptatæ funt, oculis fubjectas Lectorum voluimus, ut penes quemque effet poteftas, eam feligendi tenendique quæ cuique maxime probabilis vifa fuiffet.

Verf. 9.

Verf. 11. τὸ δὲ καὶ διασωθέν. Licet alteram fcripturam συνδιασωθὲν in folis codd. Aug. & Reg. A. invenerim, neque vero ex Vat. & Flor. enotatam eam videam; tamen vix dubito, quin ad ipfum Polybium aucto-

Verf. 11.

Verf. 11. rem, qui & omnino amat ejufmodi compofita, & verbo *συσσώζειν* paffim pro fimplici *σώζειν* ufurpat, fit referenda. Neque vero prorfus otiofa h. l. præpofitio *σὺν* fuerit. Ceterum fatis novimus, præpofitiones in compofitione verborum negligi frequentius a librariis, quam ex ipforum ingenio adjici folere.

Ibid. *πάνυ αἰσχρῶς.* conf. ad IV. 40. 5.

Cap. LIX.

CAPVT LIX.

Verf. 1. *Verf.* 1. *ἔτι δὲ τὴν* Τριτ. *χώραν.* Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. *καὶ* Τριταιέων *χώραν* ed. 1. cum Bav. & carent tribus verbis *ἔτι δὲ τήν.* Hinc *ἔτι δὲ καὶ* Τριτ. *χωρ.* ed. 2 & feqq. invitis msstis.

Verf. 2. *Verf.* 2. Μίκκος Vat. Flor. Aug. Reg. A. Perottus. Recte. Eft autem primitus nomen adpellativum, *μικκὸς*, dorica forma pro *μικρὸς*, quod accentu retracto fit proprium nomen. — *Ibid.* *ἐνεργότερον* refertur ad *προσέκειτο.* Vulgo in edd. & fcriptis, polito puncto poft *ἀπαλλαττομένοις*, jungebantur *ἐνεργότερον ἐμπεσὼν* &c. Commodiore diftinctione fubveniendum effe orationi monuerunt Gronovius & Reifkius: recte, nifi poft *ἐνεργότερον δὲ* aliud intercidit participium.

Verf. 4. *Verf.* 4. Ἄραξον pro mendofo Ἄρατον effe reponendum, primus docuerat Palmerius. Eft autem *Araxus* Elidis promontorium, cujus rurfus meminit Polyb. IV. 65, 10. ubi in veram fcripturam confentiunt libri.

Verf. 5. *Verf.* 5. *χρῆσθαι τούτῳ.* *τούτῳ χρῆσθαι* ed. 1. cum Bav.

Cap. LX.

CAPVT LX.

Verf. 1. *Verf.* 1. *ἐξαπέστελλον.* *ἐξαπέστελον* Flor. — *Ibid.* *περὶ τῶν αὐτῶν.* Perperam *περὶ αὐτὸν* Aug. quod deinde in *περὶ αὐτῶν* mutatum.

Verf. 2. *Verf.* 2. *καθόλου τε.* Temere *καθόλου δὲ* edd. Sane & ex Bav. *τε* pro *δὲ* adnotavi, & eodem modo eft in Flor. Aug. Reg. A. Ex Vat. quidem nulla varietas adfertur. — *Ibid.* *νωθρῶς.* *νοθρῶς* ed. 3. operarum errore.

Verf.

Verf. 3. εἷλε τὸ τῶν Μεγαλοπολιτῶν Ἀθήναιον. conf. IV. 37, 6. & 81, 11. εἷλε nunc non *occupavit* erat interpretandum, fed *cepit*, *expugnavit*. — *Ibid.* Εὐριπίδας. Εὐριππίδας h. l. Aug. Verf. 3.

Ibid. Γόργον τὸν τῆς Τελφουσίας. — „Forfan Γορτύναν τὴν τῆς Τελφουσίας. vid. Harduin. ad Plin. IV. 10. Emend. 22. & 23." REISK. — Cujus feliciffimæ conjecturæ in fcholiis faltem infra contextum noftrum ratio fuerat habenda, nifi potius in ipfum contextum recipienda emendatio. *Gorgum* fane nemo novit, nifi viri nomen. *Gortyn* autem vel *Gortyna* oppidum Arcadiæ fuit in Telphufæ vicinia, cujus plus femel mentionem fecit Paufanias, tum & Rhianus apud Stephanum in Μέλαιναι. Quare fic fcripfiffe Polybium putem, Γόρτυναν τῆς Τελφουσίας. Quod fi articulum τὴν adjecit, fecit illud, quo fignatius hanc diftingueret a notiore Cretæ urbe ejufdem nominis, de qua paulo ante (cap. 53.) verba fecerat. Τελφουσίας autem codices noftri omnes per literam T fcribunt & fimplicem σ. Temere Τελφουσσίας ed. Cafaub. & feqq. Vide quæ notavimus ad II. 54, 2. & adde Harduin. Emend. 23. ad Plin. IV. 10. laudatum a Reifkio.

Verf. 4. συνεφρ. ἀλλήλ. συνεφρόνησαν δ' ἀλλήλοις Vat. nefcio quo cafu quove confilio. — *Ibid.* εἰσφοράς. συμφορὰς Aug. Reg. A. — *Ibid.* Vtrum συντελεῖν legas cum Bav. an τελεῖν cum aliis, nihil intereft. Verf. 4.

Verf. 6. ἐνδεχομένως. ἐνδεχομένων Vat. Flor. Verf. 6.

Verf. 8. ταύταις. Aut ταύτῃ h. l. legendum, aut paulo fuperius τινῶν ἐλπίδων, monuit Reifkius. Orationis ἀνακολουθίαν intelligens vir doctus, cujus ex ingenio multa paffim in codicem Reg. B. funt recepta, ταῖς ἐλπίσι ante ταύταις inferuit. Verf. 8.

Verf. 9. Δυμαιεῦσιν. δυναμεῦσιν ed. 1. operarum errore. — *Ibid.* ἀπεῖπον. ἐπῖπαν Vrb. Vat. Flor. Pofteriorem partem hujus capitis, a verf. 8. ufque ad finem capitis, in Eclogis habet *Codex* VRBINAS. Verf. 9.

CAPVT LXI.

Cap. LXI. Verſ. 2.

Verſ. 2. ἐξ Ἀχαΐας. ἐξ carent Flor. Aug. Reg. A. C. — *Ibid.* σφενδονήτας. σφενδονίτας Aug. Reg. A.

Ibid. τοὺς παρὰ Πολυῤῥηνίων ἀπεσταλμένους Κρῆτας πεντακοσίους. Vnde *Meſſenii*, qui ne ſocietatem quidem cum Philippo & Achæis inierant, (IV. 31.) huc ſint intruſi, difficile fuerit hariolari. Immenſum quidem inter ſe differunt duo nomina, Μεσσήνιοι & Πολυῤῥήνιοι, nec tamen aliud, quam hoc ipſum poſterius, quod huc trahi poſſit, invenitur cap. 55, 5. ex quo loco omnino hic, in quo nunc verſamur, fuit emendandus; quod perſpecte Caſaubonus fecit. Ex eodem autem loco πεντακοσίους pro τριακοσίους, quod omnes vulgo & ſcripti & editi habebant, reſtitui. Nam quum adjicit h. l. articulum τοὺς, ſignificat, omnes ſecum habuiſſe Philippum, qui fuerant miſſi. Ac video quidem, cap. 67, 6. rurſus *trecentos Cretenſes* in exercitu Philippi commemorari; at ibi non de toto exercitu, ſed de parte copiarum agitur.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. εἰς τὴν μεσόγαιαν. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Mendoſe vulgo edd. omnes cum Bav. εἰς τὸν μεσόγαιαν, & duplici errore μεσσόγαιαν ed. 1. 2. Forſan τὴν μεσόγαιον dare debuerat Bav. Vtrumque autem dicitur ἡ μεσόγαιος, & ἡ μεσόγαια, ſed in hoc plerumque conſentiunt noſtri libri. Porro utrum τὴν Αἰτωλίας, an τῆς Αἰτ. legamus, parum refert.

Ibid. ἐπετεθείκει Vat. Flor. Reg. A. & Aug. a pr. manu, ſed in hoc mutatum in ἐπετεθήκει. Particula ἂν recte adjecta eſt in Bav. at poterat etiam citra errorem abeſſe, ut vidimus ad I. 1, 1. Adnot. p. 115.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. εἰς τὸ καὶ στῆναι. Non improbo καταστῆναι, quod voluit Reiſkius, ſed non neceſſarium puto. στῆναι eſt *ſeſe componere*, & quaſi *firmum locum capere*. Sic ἀνδρωδῶς ἔστη, I. 31, 8. *viriliter ſeſe compoſuit.* Eodem pertinet λόγος ἑστὼς, *firma, conſtans ratio.* καὶ προνοηθῆναι τε bene habet, præſertim ſi παρεσκευάσθαι ſequitur, quod habent editi cum Bav. Aug. Reg. A. (niſi quod παρεσκευᾶσθαι

σκευᾶσθαι circumflexo accentu ſcripſit Caſaub. & ſeqq.) Mendoſe παρασκευάσθαι Vat. Sed quoniam ex Flor. citatur καὶ προνοηθῆναί τι καὶ παρασκευάσασθαι, facile patiar, ſi quis hoc receptum maluerit.

Verſ. 5.

Verſ. 5. τοῦ κοινοῦ τῶν συμμάχων. Sic recte ed. 1. cum codd. omnibus. In ed. 2. per errorem ejus viri, qui lectiones codicis Auguſtani cum Hervagio communicavit, ſcribitur τοῦ κοινοῦ παρὰ τῶν Αἰτωλῶν τῶν συμμάχων, invitis libris. Quod quo pertineret quum neſciret Caſaubonus, τῶν Αἰτωλῶν quidem abjecit, monente etiam Vrſino, ſed παρὰ tenuit, & eodem modo poſteriores editores. Vrſinus πρὸ τοῦ κοινοῦ τῶν συμμ. ſuaſerat.

Ibid. ὑφ' αὑτοὺς ποιῆσαι. Rectius ποιήσασθαι Vat. Flor. quod in contextu poſitum velim. — *Ibid.* Verba περὶ τὸ χωρίον & ſeqq. uſque Ἀμβρακίαν verſ. 6. per errorem neglecta ſunt in Aug. Reg. A.

CAPVT LXII.

Cap. LXII. Verſ. 1.

Verſ. 1. τὸ πεδίον ἐπιπορ. τὸ κατὰ τὴν Πιερ. Conjecturam iſtam, quam & in ora Baſil. adnotavit Caſaubonus, & in verſione expreſſit, adoptavi, non quod unice veram certamque habuerim, aut quod probabilis quædam ratio facile intelligatur, qua factum ſit, ut τὸ πεδίον in τὸν τέριον vel τὸν τέριτον fuerit corruptum; ſed quod probabilius nihil eſſet in promtu, cum & τὸν τέριον & τὸν τέριτον haud dubie utrumque pariter corruptum aut ſaltem dubium eſſet, ita, ut nullam viderem rationem, cur ex his duabus ſcripturis, quæ ſunt in codicibus noſtris, alteram alteri præferrem. Quod ad aliorum adtinet conjecturas, ſane nec τό τε Ῥίον Vrſini, nec τὸ Κιέριον Gronovii, ad Stephanum Byz. in Ἄρνη provocantis, nec τὸν Πηνειὸν Reiſkii, huc facere quidquam poſſunt. Quodcumque vocabulum fuerit, ſive proprium, ſive adpellativum, quod h. l. Polybius ſcripſit, facile adparet, debuiſſe illo *regionem* aliquam vel *agrum, in Pieria ſitum,* ſignificari, *quem prædando, agendo, ferendo, percurſarunt*

Verf. 1. *Aetoli.* Porro haud abs re fuerit cum his Polybii verbis, in quibus hæremus, conferre illa, quibus utitur ubi de ultione loquitur, quam Philipus de Aetolis cepit ob hanc ipſam incurſionem. V. 8, 4. ἀφῆκε τὴν δύναμιν τάς τε περιοικίδας κώμας πορθεῖν, καὶ τὸ τῶν Θερμίων πεδίον ἐπιτρέχειν, &c.

Ibid. περιβαλόμενος. περιβαλλόμενος Aug.

Verf. 4. *Verſ.* 4. ἐλπίδων καινῶν. Sic ex conjectura expreſſum video in ed. 2. & ſeqq. Nam in ed. 1. prorſus omiſſum erat hoc vocabulum, codex vero Aug. cum Bav. & Flor. κενῶν habet: ſic & Reg. A. in quo tamen prius fuiſſe videtur καινῶν. Ex Vat. qui cum ed. 2. collatus eſt, nulla varietas adſertur, ita, ut καινῶν ille agnoſcere videatur; quare, cum commode dictum videretur ἐλπίδων καινῶν, nolui hoc rejicere. Si cui tamen κενῶν magis arrideat, quod etiam Reiſkio placuit, neutiquam cum eo equidem contendam. Sæpiſſime iſta confunduntur a librariis; ſæpe vero etiam καινὸς, in hujuſmodi connexione, invitis libris in κενὸς mutatum eſt ab editoribus.

Ibid. φρονήματος ἀλόγου. De veritate emendationis ΑΛΟΓΟΥ pro ΛΟΓΩ vix quisquam, puto, erit qui dubitaverit.

Verf. 5. *Verſ.* 5. τῆς μὲν Αἰτωλίας recipiendum utique putavi ex Vat. & Flor. — *Ibid.* πορθήσοντες. Perperam πορθήσαντες Flor.

Cap. LXIII.

CAPUT LXIII.

Verf. 2. *Verſ.* 2. τοῖς τε χώμασιν cum Scaligero correxit Caſaubonus τοῖς τειχώμασιν ed. 1. 2. cum manuſcriptis. τοῖς χώμασιν quidem Bav. ſed ſtatim eadem manu ſuperſcriptum τεῖ.

Verf. 3. 4. *Verſ.* 3. φυλάττοντας. φυλάσσοντας Flor. — *Verſ*, 4. προῆγε. Perperam προσῆγε idem Flor.

Verf. 4. *Verſ.* 4. παρὰ Χαράδραν. *Charadram* illam Epiri nulli præter Polybium ſcriptori memoratam novimus. Sed apud eumdem Polybium ejuſdem haud dubie oppidi mentio recurrit

currit XXII. 9, 7. ubi quidem Χάρανδρον Vrfinus ediderat, nos ex Bavarico codice Χάραδρον reftituimus. Vtrum verum nomen, Χάραδρος, an Χαράδρα, an utrumque perinde fuerit ufurpatum, equidem non definiam. Verf. 4.

Ibid. ὃς στενώτατός ἐστι recte Bav. Aug. Reg. A. (excepto quod duo pofteriores στενοτ. pro στενωτ. dant.) Mendofe ὃ στενώτατόν ἐστι Vat. Flor. ὡς στενώτατός ἐστι ed. 1. 2. temere & invitis msstis. De *Ambracico finu* vide rurfus V. 5, 12 fqq. — *Ibid.* κατὰ τὸ τῶν Ἀκαρν. τὸ carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* Ἄκτιον recte Cafaub. cum Vrfino & Reg. B. C. Ἀκτίον ed. 1. cum Bav. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Sed in Aug. ab alia quidem manu in Ἄκτιον eft mutatum. Et Ἄκτιον habet ora Reg. A. a prima manu. Ἀκτίον ed. 2.

Verf. 6. *Verf.* 6. προπίπτει. Poffet quidem προσπίπτει intelligi πρὸς vel εἰς τὴν γῆν, fed quum præcefferit προβαίνων, non dubitari debet de veritate emendationis. Frequentiffime permutata ifta a librariis fatis novimus.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἧκε τῆς Αἰτωλίας πρὸς τὴν καλουμένην πόλιν Φοιτείας. Sic edd. cum Bav. Aug. Reg. A. & Perotti codice. Iidemque verf. 10. Φοιτείαις, ubi etiam Flor. confentit, qui h. l. Φοιτίαν habet; (non Φυτίαν, ut per errorem in fcholio dictum.) Φοιτίας h. l. Vat. fed idem Φυτείαις verf. 10. permutatis υ & οι, frequenti librariorum more. Stephanus: Φοιτίαι, πόλις Ἀκαρνανίας. Πολύβιος τετάρτῳ. hunc ipfum Polybii locum refpiciens, ubi tamen diferte Aetoliæ, non Acarnaniæ, adfcribitur hoc oppidum: quare errorem apud Stephanum notavit Holftenius. Et fæpe quidem apud hunc geographum ejufmodi occurrunt errores, five ipfius auctoris feftinatione admiffi, five epitomatoris, qui, omiffis nonnullis, quæ in medio erant interjecta, reliqua interdum imperite contexuit. Sed hoc quidem oppidum perinde fere eft, *Acarnaniæ*, an *Aetoliæ* fuiffe dicamus. Etenim fi Acarnaniam cum Strabone lib. VIII. p. 335. dicamus ab Aetolia Acheloo flumine disterminari, qui ab omnibus olim habitus erat terminus;

 in

Verf. 7. in Acarnania etiamnunc fuit Philippus, qui ab hoc oppido ad Stratum, quæ & ipfa in Acarnania eft, promovit caftra, ac deinde demum (cap. 64.) Acheloum fluvium fuperavit & in Aetoliam proprie nominatam eft tranfgreffus. Quare & idem oppidum, de quo nunc agitur, diferte in Acarnania Thucydides pofuit: nam, quæ apud eum Φυτία vulgo vocatur, III. 106. non effe diverfam a Polybii Φοιτίαις, itineris ratio declarat, ut recte monuit Palmerius. Quod fi vero imperium fpectamus, cui tunc fubjectum fuit hoc oppidum, *Aetoliæ* fuerit tribuendum, quia in *Aetolorum* fuit poteftate. Atque eadem ratio Strati urbis eft. (conf. ad vf. 10.) Quod vero idem oppidum, τὰς Φοιτείας vel Φοιτίας, alia etiam terminatione Φοίτιον dictum legimus apud eumdem Stephanum, ex confufione quadam fortaffe factum. Certe ab hoc diverfum illud eft, quod lib. V. 7, 7. memorat Polybius, quod ibi Φοίτεον vulgo cum codice Bav. fed rectius fortaffe Φύτεον ab aliis fcribitur; cujus fitus in media Aetolia, ab oriente Acheloi fluvii, haud procul Thermo, fatis clare ibi definitur. Quæ duo oppida perperam pro uno habita video a Cellario in Geogr. Ant. II. 13. p. m. 1109. De pofteriore illo Aetoliæ oppido intelligendum, quod habet Stephanus in Φύταιον. Φύταιον, πόλις Αἰτωλίας. Πολύβιος ἑνδεκάτῳ. Vide Reliq. lib. XI. hiftor. Polyb. c. 14, 4. coll. cum verf. 1. Quod vero apud Suidam eft, Φύττειον· ὄνομα πόλεως, poterit ad Φύτειον, Elidis oppidum pertinere.

Ibid. Ἀκαρνάνων. Ἀκαρνανῶν ed. 1. 2. cum Bav.

Verf. 8. *Verf.* 8. τοὺς ὄντας. τοὺς ἐνόντας dixit fupra, verf. 2. (& fic h. l. fcribere juffit Cafaub. in ora Bafil.) τοὺς φυλάττοντας ait verf. 3. τοὺς ἔνδον ὄντας cap. 80, 4.

Verf. 10. *Verf.* 10. ἐκ τοῦ περικαταληφθέντος σίτου. Cum legeretur vulgo περικαταλειφθέντος, in quod quidem omnes confentiunt libri; REISKIVS, aut παραληφθέντος, aut καταληφθέντος fcribere juffit; aitque: — „Fuit in aliis libris illa, in aliis hæc lectio, unde vitiofa illa vulgata eft conflata.“ — *Ibid.* προῆγε τὴν δύναμιν. Duo

pofte-

posteriora verba ignorant Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et percommode abesse possunt. Vers. 10.

Ibid. εἰς τὴν Στρατικήν. τὴν carent Aug. & Reg. A. Στρατικὴν scribendum monuerunt Vrsinus & Palmerius, & in contextum primus recepit Gronovius. Conf. V. 96, 3. — „Erat enim in illis partibus urbs Στράτος, *Stratus*, Acarnaniæ olim metropolis; eo vero tempore, de quo scribit Polybius, sub Aetolorum potentiorum imperio erat.“ PALMERIVS.

CAPVT LXIV.

Cap. LXIV.

Vers. 2. ὑποδεικνύντες. ὑποδεικνῦντες Aug. — *Ibid.* διαβάντα τὸ Ῥίον. *Rhium*, non solum promontorii & oppidi, sed & *freti* nomen esse, cum ex hoc loco discimus, tum ex Livio XXVII. 29. & XXVIII. 7. Vers. 2.

Vers. 3. Φήσας βουλεύσασθαι. Vide ad II. 64, 5. καὶ, insertum in ed. 2 & sqq. cum Aug. Vat. Flor. Reg. A. ignorat ed. 1. cum Bav. & delere jam jusserat Vrsin. — *Ibid.* Κωνώπης. Κώνωπος solus Aug. Sed mox idem Κωνώπην cum aliis. Vers. 3.

Vers. 4. τὴν δὲ πόλιν. τοῦ δὲ πόλιν ed. 4. operar. errore. — *Ibid.* προΐει. προΐει Flor. προείη ed. 1. 2. invitis msstis. Vers. 4.

Vers. 5. In κωλύειν cum ed. 1. 2. consentiunt nostri codices. Nec obstat futurum quod sequitur. Sæpe sic tempora variat Polybius. — *Ibid.* τελείως ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. C. puto & Vat. τελέως ed. 3 seqq. cum Vrsin. & Flor. Vers. 5.

Vers. 7. διαβῆναι perperam deest ed. 1. Bav. — *Ibid.* σημαίαν recte ed. 1. 3. & sqq. cum Bav. σημείαν ed. 2. cum Aug. Vat. Flor. & Reg. A. sed in hoc superscriptum αι. — *Ibid.* ὑφεστῶσαν nil opus est ut cum Scaligero in ἐφεστῶσαν mutemus. Vers. 7.

Vers. 9. καὶ ταύτην * * Ἰθωρίαν. Casaubonus sic ediderat, καὶ . . . . τὴν Ἰθωρίαν. De supplenda autem lacuna monuit in ora Basil. Brevius Reiskius, ἀδεῶς κατήντα εἰς Vers. 9.

Verf. 9. τὴν Ἰθωρίαν. quod minus placet; nam ad πορθήσας requiritur accufativus. De nomine Ἰθωρία fic idem REISKIVS: „Nomen hoc *Ithoria* nufquam reperio: quare fcriptionem hanc in medio relinquam. Satis enim ad damnandum aliquod nomen [præfertim in regione minus etiam aliàs nota] non eft, illud nufquam alibi legi.“ — Et ipfe Polybius, χωρίον vocans, fignificat, non magnum fuiffe oppidum, fed exiguum caftellum, quod genus mox πύργους, *turres*, adpellat cap. 65, 1.

Cap. LXV.

CAPVT LXV.

Verf. 2. *Verf.* 2. γέμοντος δὲ τοῦ στρατοπέδου πάντων τῶν ἐπιτηδείων. Facilis fuerat lapfus ex γέμοντος in γενόμενος, quod cum ita effet corruptum, aliam medicinam laboranti orationi quæfivit doctus & ingeniofus librarius codicis Bavarici; cujufmodi emendationum ex ejufdem viri ingenio profectarum paffim exempla adnotavimus. Vide ad I. 12, 1. ad I. 18, 7. ad II. 10, 4. &c. Amat autem Polybius verbum γέμω in illa connexione. V. 8. 8. παντοδαπῆς γέμοντες ὠφελείας. III. 80, 3. χώραν πολλῆς γέμειν ὠφελείας. IV. 75, 8. τῆς δυνάμεως ὑπεργεμούσης παντοδαπῆς ὠφελείας. XIV. 10, 2. καταγέμοντος ἤδη τοῦ στρατοπέδου τῆς λείας.

Ibid. ἧκε πρὸς τοὺς Οἰνιάδας. Ὀρνιάδας ed. 1. temere & invitis msstis, qui in Οἰνιάδας confentiunt. Et fic alii plerique fcriptores, quamquam apud Stephanum Οἰνειάδαι per diphthongum fcribitur hoc nomen, ubi vide quæ monuerunt Interpretes. Eft autem Οἰνιάδαι pariter urbis, & gentile nomen. cf. verf. 9. & XXII. 15, 14. Sed quin vocab. Ἀχαιοὺς ex errore hic natum fit, dubitari non debet: ac mihi omnino vel cum Reifkio ἧκε πρὸς τοὺς ἐπ' Ἀχελῴῳ Οἰνιάδας, vel ἧκεν εἰς τοὺς πρὸς τῷ Ἀχελῴῳ Οἰνιάδας fcripfiffe Polybius videtur. Sic Stephanus: Οἰνειάδαι, (nifi & ipfe Οἰνιάδαι fcripfit, ut judicavit Berkelius) πόλις Ἀκαρνανίας πρὸς τῷ Ἀχελῴῳ. Ifta adjectione *Acheloi fluvii* diftinguebatur fcilicet hoc oppidum ab alio cogno-

cognomine, cujus idem Stephanus meminit, & Strabo lib. IX. p. 434. Fluvium vero *Acheloum* h. l. nominatim commemoratum fuiſſe a Polybio, ex verſu 4. etiam ſit probabile, ubi ſimpliciter τῷ ποταμῷ ſcribit, quaſi de eo jam paulo ante dixiſſet. Sane magis placet iſta hujus loci Polybiani emendatio, quam quæ a Palmerio tentata eſt in Græc. Antiq. lib. III. c. 8. ubi confectam rem cenſuit, ſi, ſervato vocabulo Ἀχαιοὺς, verbum ἧκε in ἧγε mutaretur, quaſi hoc diceret Polybius: *duxit ad Oeniadas Achæos.* — „Legatos ſcilicet Achæorum, ut interpretatur idem PALMERIVS, quos ſecum retinuerat, (cap. 64. 3.) duxit ad Oeniadas, ut teſtes eſſent tam nobilis expeditionis, & ad ſuos referrent Philippi militarem diligentiam & ſtrenuitatem.“ — Quæ emendatio, licet leviſſima utique mutatione peracta, tamen neſcio quid duri & adfectati, reliquum contextum ſi conſideraveris, habere videbitur.

Verſ. 2.

Verſ. 3. **καταστρατοπεδεύσας δέ.** Quod δὲ abeſt ab ed. 1. temere & invito exemplari Bavarico factum eſt: adeoque fundamento caret conjectura, quam huic defectui ſuperſtruxerat Reiſkius. — *Ibid.* Παιάνιον. Sic Reg. A. & Aug. cum Bav. & editis. Sed in ora Reg. A. eſt Παιώνιον, at ſuperſcr. α eadem manu. A Pæanis, id eſt, Apollinis templo nomen puto habuiſſe hoc oppidum, quod in ipſis Oeniadarum finibus fuiſſe videtur.

Verſ. 3.

Ibid. τὴν σύμπασαν. Temere τὴν aberat vulgo, errore ex prima editione propagato. — *Ibid.* κατασκευὴν ex veteribus libris reſtitui, quibus invitis παρασκευὴν erat editum. Interdum quidem pro ſynonymis uſurpantur iſta nomina: conf. ad I. 19, 15. ſed παρασκευὴ proprie *adparatus* eſt, κατασκευὴ *ſtructura, conſtructio*, ut I. 21, 1. I. 22, 3. IV. 70, 10. conf. mox ad verſ. 6. — *Ibid.* οὐδ' ὁποίας ἧττων. ὁποιασοῦν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. citra neceſſitatem & invitis vetuſtis libris. ἧττων correxi cum Flor. Mendoſe ἧττω edd. cum ceteris codd.

Verſ.

Verf. 4.

Verf. 4. τὰ ξύλα καὶ τὸν κέραμον εἰς σχεδίας καθήρμοζε τῷ ποταμῷ μετὰ πολλῆς Φιλοτιμίας εἰς τοὺς Οἰνιάδας. Difficili loco nullam medicinam lucemve adferunt libri. Verfionem tenui Cafauboni: *materiam & tegulas, cum cura impofitas ratibus, Oeniadas per amnem devexit.* PALMERIVS, nihil in græcis corrigens: — „Non eft, (ait) ut arbitror, hæc Polybii fententia. Cur enim tanta cura Philippus ligna & tegulas fecundo flumine devehendas ad Oeniadas curaffet, quæ urbs erat hoftilis, & ejus materiæ (abfente præfertim Philippo) domina facta fuiffet? Sic igitur verto: *Ex lignis & tegulis rates factas cum multa cura, flumini adaptavit, ut trajiceret Oeniadas verfus.* Pæanium illud, a Philippo dirutum, erat in ipfa Aetolia, ad finiftram Acheloi ripam defcendendo fecundo flumine: Oeniadæ vero in Acarnania, ad dextram ejufdem fluminis. Abundans igitur ligno & alia materia, pontem ex ratibus fabricavit, quo uteretur, ut exercitum traduceret verfus Oeniadas Philippus." — Hæc ille. At cuinam ufui ligna & tegulas Pæanio Oeniadas devehi Philippus curarit, quod quærit Palmerius, ipfe docet Polybius verf. 11. Nec opus eft, ut ftatuamus, devecta hæc ad illam urbem effe, priusquam eam cepiffet Philippus; quem, nil impedit, quo minus credamus, poft captas Oeniadas demum id faciendum curaffe, quamquam nunc ftatim ejus rei meminit Polybius, ubi de Pæanio cum maxime verba facit. Præterea non morata eft regem obfidio urbis Oeniadarum; quam nullo negotio, primo adventu, cepit præfidio nudatam. Iam ratibus quidem opus effe potuit Philippo ad trajiciendum etiam ipfum exercitum ad urbem Oeniadarum, quæ ad oftium Acheloi, non quidem in oppofita, in dextra dicas, totius fluminis ripa (quæ fententia fuit Palmerii) videtur fita fuiffe, fed inter duo brachia Acheloi intercepta; quod cum ex Thucydid. II. 102. intelligi videtur, (cujus verba Cellarius etiam adfert Geogr. Antiq. II. 13. p. 1105.) tum ex eo, quod ab aliis auctoribus ad dextram, ab aliis ad finiftram ejus fluminis ripam

vide-

videtur poni. Et, τὰ ξύλα εἰς σχεδίας καθήρμοζε, per ſe quidem commode intelligi poterit *ex lignis rates compegit:* ſed, quo pacto *ex tegulis* pariter *compegerit rates*, difficile fuerit dictu. Denique, ſi vel maxime verba iſta τὰ ξύλα &c. interpretaremur, *ex lignis & tegulis rates eſſe compactas;* deſideraretur etiam ſic aliud verbum, ad quod referretur τῷ ποταμῷ, & quo ſignificaretur, quid eis ratibus fecerit Philippus. Quare hac quidem ex parte cum REISKIO ſentio, qui — „Caſauboni, ait, interpretationem malo hic, quam Palmerii, ſequi, quæ multis premitur difficultatibus & repugnantiis;" — ſed nec illam carere difficultatibus video, quibus non ſatis mederi puto id, quod idem REISKIVS propoſuit, cum ait: — „Forte κέραμον ἐνθεὶς εἰς σχεδίας καθήρμοζε τῷ ποταμῷ, ſubaudi σὺν vel ἐν, συνεργοῦντος τοῦ ποταμοῦ, *ope fluvii.* καθαρμόζειν h. l. eſt *applicare, appellere aliquid*, ut ratem, *aliquem ad locum.*" — Quod quidem quam ſit aſperum & ab uſu ſermonis alienum, non opus eſt ut moneam. Mihi vero utique poſt καθήρμοζε aliud deſiderari verbum videtur. Tum vero fateor, quid κέραμος h. l. ad munitionem faciat, (conf. verſ. 11.) non ſatis mihi liquere. Sane non ſunt *pretioſæ tegulæ*, quales illæ, quarum cap. 57, 7. facta eſt mentio. Et requiro hic τὴν λιθείαν, *lapides*, munitioni inprimis inſervituros; niſi ipſe hic κέραμος, qui nunc commemoratur, *lateres* ſunt *coctiles*, ex deſtructis ædificiis ad exſtruendos novos muros repoſiti.

Verſ. 4.

Verſ. 5. ἐπεβάλοντο ex ſcriptis libris reſtitui, quibus invitis ἐπεβάλλοντο erat editum. Et requiri videbatur aoriſtus, ſignificatione præteriti pluſquamperfecti.

Verſ. 5.

Verſ. 6. Ἔλιαος ed. 2 ſeqq. cum Aug. Reg. A. Ἔλαος ed. 1. Bav. Vat. Flor. Perott. Apud alios ſcriptores nullam hujus oppidi mentionem reperio. *Eleus* unde in Danvillii tabulas depromtus ſit, niſi ex ipſo hoc Polybii loco, compertum non habeo. — *Ibid.* κατασκευὴν reſtitui ex ſcriptis libris. Temere παρασκευὴν edd. cf. ad verſ. 3. Sed ſimul immutanda paululum interpretatio erat; hoc

Verſ. 6.

enim

Verf. 6. enim nunc dicunt græca: *Attalus exſtruendum illud caſtellum* (ſimul tamen includi poterit notio, *& rebus omnibus neceſſariis inſtruendum*) *receperat Aetolis.* Ceterum de Aetolorum cum Attalo commercio nihil aliud jam compertum habeo: illud video, cognationem quamdam intercedere inter hujus caſtelli nomen, & nomen *Elææ* urbis, quæ navale erat regum Attalicorum, ut docet Strabo lib. XIII. p. 615. & 622.

Verf. 8. *Verſ.* 8. πρὸς τὰς εἰς Πελοπ. Sic Flor. Aug. Reg. A. In ſcholio infra contextum delenda verba *& Regiis;* nam recentiores quidem Reg. B. C. exemplum editionis primæ, ut ſolent, ſequuntur. Reg. A. vero cum Aug. facit. Ex Vat. nil notatur.

Verf. 9. *Verſ.* 9. τοὺς γάρ. τοὺς μὲν γὰρ ed. 2 ſeqq. cum ſolo Aug. Ceteri codices ignorant μέν. — *Ibid.* πρὸς Αἰτωλούς. πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς Aug. Reg. A. — *Ibid.* περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, *circa principium ſinus Corinthiaci.* Temere ſuſpecta habuit hæc verba Cellarius, Geogr. Antiq. II. 13. p. 1105. Scilicet pro ſitu locorum, qui deſcriptus eſt in Tabula, quam exhibet idem Cellarius, ægre ſane intelligebatur, quo pacto hoc dicere potuerit Polybius. Sed quantum illa Tabula, his quidem in regionibus, diſtet a vero, ut alia taceam, oſtendit ipſa diſtantia, quæ ibi inter *Araxum* promontorium & *Oeniadas* Aetoliæ intercedit, quod intervallum *non amplius centum ſtadiorum* eſſe Polybius docet. Qui Danvillianam inſpexerit Tabulam, & recte expreſſam illam diſtantiam videbit, nec incommode a Polybio dictum judicabit, *Oeniadas ad initium ſinus Corinthiaci eſſe ſitos.*

Verf. 10. *Verſ.* 10. ἔγιστα δ᾽ αὐτῆς, ſcil. τῆς παραλίας τῆς τῶν Δυμαίων vel τῆς Πελοποννήσου. αὐτοῖς edd. cum Bav. & Aug. αὐτῆς legendum ex ingenio viderat Reiſkius; ſic autem dederunt Flor. & Reg. A. puto & Vat. quamquam ex hoc nil notatum.

Verf. 11. *Verſ.* 11. Conf. ad verſ. 4. — *Ibid.* χρώμενος εἰς τήν. Tenui hoc, ſic editum a Caſaubono ex Reg. B. Mendoſe

dose χρωμένοις εἰς τὴν ed. 1. cum Bav. Mendosius χρωμένοις τὴν εἰς οἰκ. ed. 2. χρωμένοις πρὸς τὴν Aug. Reg. A. Denique χρώμενος πρὸς τὴν Vat. Flor. Vrsin. quod recipi debebat. — *Ibid.* οἰκονομίαν. — „Cur non potius οἰκοδομήν?“ CASAVB. *in ora Basil.* Imo οἰκοδομίαν, quod conjecit Reiskius, propius etiam accedit, & satis usitatum Polybio vocabulum est. Sed stare posse vulgata, in quam consentiunt libri, visa est. Vers. 11.

CAPVT LXVI. Cap. LXVI.

Vers. 1. τοὺς Δαρδανεῖς &c. Miratur Reiskius, nihil ad regem perlatum de Scopæ cum Aetolis invasione & Dii devastatione. Nempe ista incursio ita raptim erat suscepta, ut, quo tempore nuncius ejus rei ad Philippum perveniebat, jam retrogressi essent Aetoli. — *Ibid.* ὑπονενοηκότας non tam *suspicantes* debuit verti, quam *intelligentes*, sicut c. 67, 7. & sæpe aliàs. — *Ibid.* δυνάμεις. δύναμιν Bav. in contextu, sed superscr. εις. Vers. 1.

Vers. 2. παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις. vide cap. 64. — *Ibid.* τοῖς προσηγγελμένοις recte Vat. Flor. & Suidas hac ipsa voce. — *Ibid* κατὰ δύναμιν ed. 1. cum Bav. Vat. Flor. & Suid. κατὰ τὴν δυν. ed. 2 & sqq. cum Aug. Reg. A. Vers. 2.

Vers. 4. Δημήτριος ὁ Φάριος. Vide III. 19. Vers. 4.

Vers. 5. εἰς τὴν Ἤπειρον. εἰς aberat ab editis, errore primæ editionis. Vers. 5.

Vers. 6. Θρᾳκῶν τινων. τινων, quod aberat vulgo, adjeci cum Flor. Aug. Reg. A. & Perotto. — *Ibid.* τὴν στρατιὰν ed. Casaub. & seqq. cum Reg. B. & Flor. στρατείαν ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. puto & Vat. Non male. — *Ibid.* ἤδη caret solus Aug. Vers. 6.

Vers. 7. In Δαρδανέων cum ed. 1. & 2. consentiunt scripti libri omnes. Vers. 7.

Vers. 8. κατὰ δέ. δὲ deest Vat. — *Ibid.* Αἰμίλιος &c. Exeunte æstate hoc factum ait III. 19, 12. De toto hoc Synchronismo conf. quæ diximus ad IV. 14, 9. — *Ibid.* Ἀννίβας δὲ &c. Vide III. 17. & 33, 5. — *Ibid.* Ζάκανθαν. Vers. 8.

Verf. 8. *κανθαν*. Hac forma nominis libro III. conftanter ufus eft, & eadem h. l. utitur Aug. & Flor. in contextu, fed idem Flor. terminationem *ον* intra lineas habet. Ex Vat. autem quum nulla notetur varietas, videtur ille in Ζάκανθον confentire cum editis. — *Ibid.* παραχειμασίαν ex msstis reftitui. Temere παραχειμασίας edd.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἐξαιτήσοντας. Flor. Aug. Reg. A. αἰτήσοντας edd. cum Bav. nefcio an & Vat. e quo nulla notatur varietas. De re confer III. 20.

Verf. 11. *Verf.* 11. τὸ μὲν πρῶτον ἔτος ἔληγε &c. Conf. ad IV. 14, 9. ἔληγε, non *exierat*, fed ***in exitu erat***, ***ad finem properabat primus annus Olympiadis*** CXL. Confer ad cap. 67, 6.

CAPVT LXVII.

Cap. LXVII.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῶν ἀρχαιρεσίων. Sic h. l. omnes, fcripti editique. Conf. ad III. 106. 1. De tempore, quo agi folebant comitia ifta Aetolorum conf. IV. 37, 2. — *Ibid.* Δορίμαχος. Vide dicta ad cap. 58, 9. — ***Ibid.*** καταφθορᾶ. Mendofe καταφορᾶ Bav.

Verf. 4. *Verf.* 4. ὥστε μήτ' εἰρήνης ὅρον μήτε πολέμου πρὸς Αἰτωλοὺς ὑπάρχειν, ***ita ut quoad Aetolos***, (Aetolorum in oculis; & in ratione, qua hi cum aliis agebant,) ***neque pacis, neque belli termini, fines & jura ulla effent:*** id eft, ***ut & pacis & belli jura nihil ad fe pertinere illi arbitrarentur.*** — *Ibid.* παρὰ τὰ κοινὰ recte edidit Cafaubonus & feqq. Sic & Scaliger correxit in ora fui libri. Mendofe περὶ ed. 1. 2. cum msstis, in uno Reg. A. παρὰ intra lineas indicatur.

Verf. 5. *Verf.* 5. οἰκείαν tenui ex ed. Erneft. monente etiam Reifkio: fic autem dedit etiam Bav. οἰκίαν edd. cum ceteris.

Verf. 6. *Verf.* 6. Τοῦ δὲ χειμῶνος ἔτι προβαίνοντος &c. ***adulta hieme***, ***progrediente magis magifque hieme*** &c. Diferte mox ait verf. 7. ***circa brumam***, id eft, ***circa folftitium hybernum Corinthum adveniffe Philippum.*** Ita quæ fequuntur dehinc res geftæ, incidunt in novum annum, ex noftro

more

Verſ. 6. more agendi initium novi anni. Atque id me imprudentem commoverat, ut ad oram contextus h. l. & deinde novum annum, *Olymp.* CXL. 2. *annum Vrbis* 536. adſcriberem; quo accedebat, quod verba extrema capitis præced. ita acceperam, tamquam diceret Polybius, *exiiſſe jam annum primum Olympiadis* CXL. Sed (ut paulo ante monui, ad c. 66, 11.) non dicit *exiiſſe jam*, ſed *in exitu fuiſſe*: & quod jam ad IV. 14, 9. adnotavi) ſolet Polybius, quæ tota hieme geſta ſunt, ad annum ſuperiorem referre; quod eo etiam magis erat conſentaneum, quoniam annus Conſularis Romanorum, per quem potiſſimum diſtinxit ſcriptor noſter ſuam narrationem, cum vere incipiebat; cum quo tempore, in Achæorum hiſtoria, coincidit fere tempus, quo novus Prætor Achæorum inibat magiſtratum. Itaque ſecundum eamdem rationem quam ad IV. 14, 9. expoſui, quemadmodum annum 1. Olymp. CXL. & annum Vrbis 535. adſcribere primum cœpi ad cap. 37. ubi Aratus, Arati filius, præturam apud Achæos iniit; ſic debuerat hoc loco uſque ad finem hujus libri IV. continuari in ora libri Ol. CXL. 1. A. V. 535. & demum cum libri quinti principio, cum novo Achæorum prætore, incipi *Ol.* CXL. 2. *A. V.* 536.

Ibid. Κρῆτας τριακοσίους. Conf. ad cap. 61, 2. — *Ibid.* ἱππεῖς τοὺς περὶ τὴν αὐλήν. τῶν περὶ τὴν ſuſpicatus erat Reiſk. ſed nil variant libri. — *Ibid.* προῆγεν ἀπὸ Λαρίσσης recte edd. cum Bav. conf. cap. 66, 7. ἐπὶ Λαρίσσης Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τοῦ Κορίνθου dederunt Vat. & Flor. Conf. c. 72, 8. Poterat autem pariter vulgata ſcriptura τῆς Κορίνθου teneri, quam & IV. 19, 9. & 25, 1. & V. 18, 1. & alibi tenui, ubi in eam codices omnes conſentiebant. Vtroque genere uſurpatum hoc nomen invenitur, ſed in fœminino maxime. Apud Strabonem promiſcue ὁ & ἡ Κόρινθος expreſſum video. ἐν τῇ Κορίνθῳ p. 377. b. ἐρήμη μείνασα ἡ Κόρινθος pag. 381, d. ὁ Κόρινθος pag. 378. a. 380.

Verf. 8. 380. d. &c. Apud Polybium rurfus XVII. 6, 8. & 11, 4. fcripti libri omnes in mafculinum genus confentiunt.

Ibid. *διαλαβὼν τὰς ὁδοὺς* &c. Citat Suidas in *Διαλαβών*. — *Ibid.* *ὡς αὐτὸν* caret ed. 1. & Bav.

Cap. LXVIII.

CAPVT LXVIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. *Εὐριπίδας.* *Εὐριππίδας* Aug. Conf. c. 59. — *Ibid.* *εἰς δισχιλίους.* Caret *εἰς* Aug. — *Ibid.* *ἅμα δὲ τούτοις.* *ἅμα δὲ καὶ τούτοις* ed. 1. 2. Bav. Aug Reg. A. C. Delevit *καὶ* Caub. cum Reg. B. Vat. Flor. Vrfin. — *Ibid.* *ὁρμήσας* caret ed. 1. operarum errore. — *Ibid.* *ἐκ Ψωφίδος.* De hac urbe vide cap. 70, 3 fq.

Ibid. *Φενικῆς*, id eft, ***agri, ad Pheneum, Arcadiæ urbem, pertinentis.*** Vide Steph. Byz. in *Φενεὸς*, & Weffeling. ad Diodor. II. p. 41. Leviufcule erraverant ed. 1. 2. cum vett. codicibus, *Φενίκης* dantes penacute. Nihil huc pertinebat *Phœnice*, quod Epiri oppidum eft.

Verf. 2. *Verf.* 2. *ἐμβάλλειν.* *ἐκβάλλειν* Aug. Reg. A. fed in hoc fuperfcr. *μ.* — *Ibid.* *οἷός τ' ἦν*, ***paratus erat.*** Aberat hoc ab ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Adjecit Cafaub. ex Reg. B. cum quo faciunt Vat. & Flor.

Verf. 3. *Verf.* 3. *προνομὰς* edd. ex Bav. Suidas: *Προνομή· διαρπαγή.* Et *Προνομεία· ἡ σκύλευσις.* Et apud Hefychium *Λῄη* exponitur *προνομία.* Conf. eumdem in *Προνόμια*, & ibi Interpretes.

Verf. 4. *Verf.* 4. *προσπεπτωκότων.* *προσπεπτωκώτων* ed. 1. 2. 3. errore operar. ex ed. 1. propagato, quem correxit Gronov. *Ibid.* *ἐν ᾗπερ ἧκε*, ***qua venerat.*** Sic *ἧκε*, ***venerat***, notione præteriti plufquamperfecti, IV. 80, 1. & aliâs. Satis autem fuerat *ᾗπερ*, abfque *ἐν*, ac fortaffe præpofitio hæc orta ex litera *ν*, in quam definit vox præcedens.

Verf. 5. *Verf.* 5. *κατελπίζων.* *καθελπίζων* ed. Cafaub. operarum errore. — *Ibid.* *καταταχήσειν* correxit Cafaub. monente Vrfino. Sic autem & Reg. A. ex emendatione quidem, fed ab ead. manu. Et ora Reg. B. *ἴσως καταταχήσειν.*

Verf.

Verf. 6. αὐτὸν τὸν Στυμφ. Temere τὸν deerat ed. Cafaub. & feqq. Ipfa urbs diftinguitur ab agro, cujus nomen Στυμφαλία eft. Verf. 6.

CAPVT LXIX.

Cap. LXIX.

Verf. 1. πρωτοπορείας & mox πρωτοπορείαν folus nunc quidem dedit Aug. — *Ibid.* Ἀπέλαυρον. Vide Liv. XXXIII. 14, 10. & ibi Drakenb. Verf. 1.

Verf. 4. Ἀχαιῶν αὐτῶν τινας. Sic Vat. & Flor. ut fufpicatus erat Reifkius. τινὰς αὐτῷ ed. 1. cum Bav. αὐτῷ τινὰς ed. 2. & feqq. cum Aug. Reg. A. — *Ibid.* συμβεβοηθηκέναι recte edd. cum Bav. Aug. Reg. A. συνέβη βεβοηθηκέναι Vat. Flor. συμβεβηκέναι. Reg. B. Verf. 4.

Verf. 5. ἐν τῷ περὶ Σελασίαν πρὸς Κλεομένην κινδύνῳ. Verba ἐν τῷ iterum ponunt ed. 1. 2. cum codd. omnibus poft Σελασίαν. Priori loco ifta verba, monente Vrfino, deleverat Cafaubonus: nos, cum Reifkio, ibi reftituimus, & altero loco delevimus. De re vide II. 65 fqq. Pro Σελασίαν mendofe Σικελίαν dant Aug. Reg. A. Κλεομένη pro more Flor. pro Κλεομένην. Verf. 5.

Verf. 6. προάγοντας. προσάγοντας Flor. & Reg. B. Scilicet hi cum hoc verbo conftruxerunt pronomen αὐτοῖς, quod potius pendet a σύνεγγυς. Verf. 6.

Verf. 7. διεφθάρη. ἐφθάρη ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* οὐ πλείους. οὐ πλέον folus Reg. B. Verf. 7.

CAPVT LXX.

Cap. LXX.

Verf. 1. περὶ τὸν Ὀλίγυρτον. Sic corrigendum putavi, collato IV. 11, 5. & Plutarchi loco ibi citato. In fcholio infra contextum h. l. peccarunt nonnihil operæ. Non Λίγυρτον vulgo h. l. dabant editi cum Bav. fed Λίγυργον, quod inde Danvillius in Tabulam Græciæ recepit. Nec Vat. & Flor. Λύγυρτον habent, fed Λύγυργον. Et ex Vat. ne hoc quidem, fed τὸν Λύγυρον, notavit Spallettus. Verf. 1.

Verf. 2. ἐπὶ δύο ἡμέρας. ἐπὶ δυ' ἡμέραις Reg. A. & ἐπὶ δύο ἡμέραις Aug. ut III. 51, 12. III. 52, 8. — *Ibid.* Verf. 2.

ἅμα τούτῳ correxit Casaubonus, monente Vrsino ex ingenio. Sic vero dedit Aug. ἅμα τούτοις ed. 1.2. cum ceteris codd. — *Ibid.* διὰ τῆς Κλειτορίας, *per agrum Clitoris oppidi.* Conf. ad IV. 10, 6.

Vers. 3. sqq. *Vers.* 3. τῆς Ἀζανίδος. *Azanis*, vel *Azania*, ut Stephanus scribit, pars Arcadiæ, septemdecim oppida comprehendens. In horum numero *Psophis* erat. — *Ibid.* τὴν μεσόγαιαν edd. ex Bav. (nisi quod ed. 1. & 2. per Obsopoei errorem σ duplicant.) τὴν μεσόγαιον Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* συνάπτουσα Bav. Aug. Reg. A. Temere & imperite συναπτούσης edd. errore ex ed. 1. propagato. — *Ibid.* Vocab. Ἀχαιῶν deest Flor. Pro προσεσπερίων simplex ἑσπερίων habet solus Reg. C. — *Vers.* 4. Confer c. 71, 2. — *Vers.* 5. Caret τριταῖος ed. 1. cum Bav. *Ibid.* ΚαΦυῶν cum Scaligero correxit Casaub. ΚαΦύων ed. 1. 2. consentientibus codicibus nostris. — *Ibid.* κατεστρατοπέδευε. κατεστρατοπέδευσε ed. 4. 5. invitis libris.

Vers. 7. *Vers.* 7. τὴν γὰρ ἀΦ' ἑσπέρας. γὰρ deest ed. 1.2. Bav. Aug. Reg. A. Adjecit Casaubonus ex Reg. B. Varietas nulla enotata est ex Vat. & Flor. ex quo intelligitur, Vat. ignorare particulam, sed Flor. eamdem agnoscere, unde etiam hausit Reg. B. Probanda utique conjectura, quam habet codex Vossianus in ora: παρὰ μὲν γὰρ τήν. conf. vers. 8. Eadem fuit Reiskii sententia. κατὰ ad oram sui libri adscripsit Scaliger. — *Ibid.* λάβρος dedit Vat. Flor. Aug. Perott. Et sic ex conjectura scribere jusserat Reiskius. Nec tamen omnino spernam adverbium λάβρως, ad verbum καταΦέρεται referendum: *rapide fertur.* λάθρως operarum errore est in ed. 4. Quod in Perotti versione vulgo *felicissimus torrens* scribitur, adparet, *velocissimus* voluisse interpretem.

Ibid. τὸ παράπαν. Restitui τὸ, quod temere & invitis msstis aberat ab ed. 2. & seqq. — *Ibid.* κατὰ βραχὺ τῷ χρόνῳ. κατὰ βραχὺ τῶν χρόνων Vat. Flor.

Vers. 8. *Vers.* 8. ἔχει. Mendose ἔχειν ed. 1.2. cum Bav. Vat. Flor. Monente Vrsino correxit Casaub. Et verum habent

bent Aug. Reg. A. B. C. conf. verf. 10. — *Ibid.* τὸν Ἐρύμανθον. *Erymanthus* & fluvii & montis nomen, de quibus copiofe Paufanias. Notus Erymanthius aper, ab Hercule confectus. — *Ibid.* καὶ ὑπὸ πολλῶν. ὑπὸ adjiciendum monuit Vrfin. Et cum id ipfum daret Flor. non dubitavi recipere; licet non diffitear, etiam abfque præpofitione ftare orationem poffe. Verf. 8.

Verf. 9. τὸν προειρημ. τρόπον. Correxit Cafaubonus. τόπον ed. 1. 2. cum msstis. In uno Reg. A. ρ fuperne adjectum a pr. manu. Verf. 9.

Verf. 10. ἔχει δὲ, monente Vrfino, correxit Gronovius. ἔχειν δὲ ed. 1. 2. 3. confentientibus msstis; unde videri poteft excidiffe verbum συμβαίνει. Confer tamen verf. 8. Verf. 10.

Verf. 11. καὶ τὸν Εὐριπίδαν. Reftitui articulum, temere omiffum in ed. Cafaub. & feqq. Verf. 11.

CAPVT LXXI.

Cap. LXXI.

Verf. 1. λογιζόμενος. Receptum malim συλλογιζόμενος ex Vat. & Flor. Verf. 1.

Verf. 2. ἐπέκειτο τοῖς Ἀχαιοῖς τότε. τότε caret ed. 1. cum Bav. quod immerito probavit Reifkius. Imo recte illam particulam inferunt ed. 2. & feqq. cum ceteris codicibus. Nempe verbum ἐπέκειτο nunc non nude *imminebat* eft interpretandum, media quadam notione; fed in partem adverfam accipiendum, *hoftiliter imminebat, oppofita erat;* cui mox opponitur προκεῖσθαι, *præfidio effe.* Igitur *tunc, quum Eleorum fequeretur partes,* (conf. c. 70, 4.) *oppofita erat* Pfophis Achæis & Arcadibus: fi Philippus eam cepiffet, erat eifdem *præfidio* futura. Verf. 2.

Ibid. κατὰ τοσοῦτον Flor. Aug. Reg. A. Vulgo κατὰ τοσοῦτο edd. cum Bav. — *Ibid.* τοῖς Ἠλείοις Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et Perottus, *Elienfibus.*

Verf. 3. παρήγγειλε. παρήγγελε Flor. pro more. Verf. 3.

Verf. 5. τῷ πεπεῖσθαι recte ed. Cafaub. & feqq. cum Reg. B. C. & Bav. & Vrfin. Temere τῷ τε πεῖσθαι ed. 1. Verf. 5.

 quod

quod tenuit ed. 2. τῷ τε πεπεῖσθαι Aug. Reg. A. τοῦ πεπεῖσθαι Vat. & Flor.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. διηπίστουν ἀλλήλοις. Cum διηπόρουν vulgo omnes darent, Caſaubonus in ora Baſil. notavit: „Forte διηπόρουν ἐν ἀλλήλοις, vel διηπίστουν." Et hoc poſterius, quod mihi unice verum viſum eſt, in verſione expreſſit, *diffidere ſibi invicem incipiebant.* Verbum διηπόρουν ex præcedentibus imperite repetitum videtur: nec ſatis puto, pro ἀλλήλοις cum Reiſkio aut ἀλλήλους, aut, quod illi magis placuit, ἐπ᾽ ἀλλήλοις corrigere.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. ἐπεὶ δ᾽ ἥ τε. ἐπειδὴ δὲ χορηγ. Flor. minus commode. Nam & articulus ἡ requirebatur, & particula τε reſpondet ei, quæ ſequitur, οἵ τε Μακεδ. Lubens acciperem ἐπειδὴ δ᾽ ἥτε χορηγ. — *Ibid.* ἐπὶ τὴν τοῦ ῥιφ. ἐπὶ τοῦ τὴν ῥιφ. ed. Caſaub. operarum errore. — *Ibid.* ἀμελλήτως correxit Gronovius. ἀμελήτως ed. 1. 2. 3. conſentientibus msstis. Conf. Adnot. ad I. 44, 4.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. ἐξελθόντας. ἐπεξελθόντας Flor. quod licet ex nullo alio codice adferatur, tamen recipi debebat; quia probabilius eſt, neglectam eſſe illam præpoſitionem ab aliis librariis, quam ab hoc ex ingenio adjectam.

CAPVT LXXII.

Cap. LXXII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἐνδυμενίαν. Conf. V. 81, 3. Suidas ex hoc loco: Ἐνδυομενίαν· τὰ ἔπιπλα. Τὴν μὲν ἐνδυομενίαν ἅπασαν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐξήρπασαν. Heſychius: Ἐνδομενία· κτῆσις, ἡ ἀποσκευή. Confer Interpretes utriuſque grammatici; ſed inprimis Interpretes Pollucis, ad Onomaſt. X. 12.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. κατὰ χώραν ſolus quidem h. l. dedit Flor. Sed id requirebat uſus, cum aliorum, tum ipſius Polybii, III. 46, 9. VIII. 36, 13. XL. 3, 3. Alia enim ratione dicitur κατὰ τῆς χώρας, III. 76, 10. XL. 3, 10. conf. ad III. 19, 7. & ad IV. 45, 6. Itaque quum h. l. κατὰ χώρας cum Bav. aliiſque codd. darent editi, monuit REISKIVS: „Forte

κατὰ

κατὰ χώραν: nisi *pluralem* prætulit, ad significandam multitudinem locorum, ubi quique erant." —

Vers. 5. τινὰς ἡμέρας recte edd. ex Bav. Perperam ἐπὶ τόπου τινὸς ἡμέρας Vat. Aug. Reg. A. Vers. 5.

Vers. 6. ἀπελογίσατο, præeunte Scaligero, correxit Casaub. Sic autem præferunt Aug. & Reg. A. Sed ἀπελογήσατο ed. 1. 2. cum Bav. Vat. & Flor. Conf. ad II. 12, 4. & ad II. 54, 4. Vers. 6.

Vers. 8. τὰς αὐτῶν. τὰς αὑτῶν Bav. — *Ibid.* τὸν Κόρινθον. Sic h. l. Aug. in contextu, & Flor. inter lineas. Conf. ad c. 67, 8. Vers. 8.

Vers. 9. Πρόσλαον. — „Miror novitatem nominis. Num Ἡρόστρατον?" REISK. — Nil variant codices. Vers. 9.

Vers. 10. ἐπετέλεσθη recepi ex Vat. Flor. Aug. Reg. A. Conf. II. 58, 7. III. 84, 15. Vers. 10.

CAPVT LXXIII.

Cap. LXXIII.

Vers. 1. πεπυσμένοι, monente Gronovio, correxit Ernestus. Sic autem Vat. Aug. Reg. A. Ceteri πεπεισμένοι. Vers. 1.

Vers. 2. συναύξων δὲ τὴν πρόθεσιν. Capite superiori vers. 6. τὴν αἵρεσιν dixerat καὶ τὴν εὔνοιαν. πρόθεσιν nunc videtur dicere, *propositum suum bene merendi de Achæis, & eos sibi devinciendi.* Vers. 2.

Ibid. τὴν Στράτον. Retraxi accentum, qui vulgo ponebatur in ultima. — „Si bene habet τὴν Στράτον, videtur hæc *Stratos* eadem cum *Stratia* Homeri Iliad. B' 607. cujus & Pausanias p. 651. & ex Homero Statius meminit Thebaid. IV." REISK. — Eam sua ætate deletam ait Strabo lib. VIII. p. 388. ita quidem, ut ne locus quidem, quo fuerit olim, definiri potuerit. — *Ibid.* Τελφουσίοις. Τελφουσσίοις ed. Casaub. & seqq. invitis msstis.

Vers. 4. τὰς μὲν προνομάς. τοὺς μὲν προνομεῖς corrigendum putavit Scaliger, nulla urgente causa. τὰς προνομὰς idem sonat ac τοὺς προνομεύοντας. conf. V. 19, 8. Sic αἱ ἔφοδοι idem est ac οἱ ἐφοδεύοντες, & id genus alia. — *Ibid.* αὐτὸς δὲ bene Casaub. & seqq. cum Reg. B. C. puto & cum Vers. 4.

Flor. e quo nulla notatur diſcrepantia. αὐτός τε ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. neſcio an & Vat.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. γέμειν σωμάτων καὶ κατασκευῆς. κατασκευὴν commode nunc *rerum omnium copiam* interpretatus eſt Caſaub. Confer ad I. 19, 15. Sic III. 17, 10. & ſæpe Thucydides, ut I. 89. II. 5. VI. 46. Adde Pollucem in Onomaſt. X. 11. & ibi Interpretes. Infra, cap. 75, 2. pro ſynonymo ejuſdem vocabuli utitur ἀποσκευῇ.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ὥστε τινὰς ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς γενεὰς, ἔχοντας ἱκανὰς οὐσίας, μὴ παραβεβηκέναι τὸ παράπαν εἰς Ἠλείαν. Caſaubonus: *ut reperiantur ſic ſatis divites, qui per alteram aut tertiam generationem urbem Elidem omnino non adierint.* Ad hanc ſententiam adaptavi diſtinctionem orationis, interpoſito commate poſt γενεάς. REISKIVS, verba ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς γενεὰς conſtruens cum proxime ſequentibus, hanc eſſe ait Polybii ſententiam: „*Eleorum quoſdam adeo deditos fuiſſe vitæ, quæ ruri agitur in opere ruſtico, duræ & laborioſæ, ut, quum ſatis ipſis eſſet, unde vel nepotes ipſorum, nedum ipſi commode viverent,* (vel, *quamquam opibus abundarent, ad ſecundam, quid quod & tertiam hominum generationem ſuffecturis,*) *nollent tamen ab illa vitæ duritie & ærumnis deſiſtere, atque in urbem deſcendere, & otio lautitiiſque ſe tradere.*“ — Optet eruditus lector. Mihi videntur ea, quæ proximo verſu ſequuntur, Caſauboni commendare interpretationem. Quodſi vero Ἠλείαν h. l. ſcripſit Polybius, contra uſum & ſuum & aliorum ſcriptorum eodem nomine & regionem & urbem deſignavit. CASAVBONVS ad oram Baſil. adſcripſerat: „Scribendum videtur εἰς μηδεμίαν πόλιν Ἠλείας.“

Verſ. 9. *Verſ.* 9. διὰ τὸ πλῆθος μὲν τῆς χώρας. Caſaubonus obſcurius: *propter laxum agri modum.* Reiſkius: *quod Elis eſſet regio ampliſſima, cujus in extremis finibus qui habitarent, propter magnitudinem intervalli non poſſent ſæpe ad urbem commeare.* Forſan τὸ πλῆθος de πολυανθρωπίᾳ intelligendum, id eſt, *de cultorum multitudine.*

Ibid.

Ibid. ἱερὸν βίον. Sic ed. I. cum codd. omnibus, excepto Aug. e quo βιὸν ἱερὸν habet ed. 2. & seqq. De re confer Diodorum Siculum T. II. p. 547. citatum etiam a Reiskio, & Strabonem lib. VIII. p. 333. — Vers. 9.

CAPVT LXXIV.

Cap. LXXIV.

Vers. 1. Πισάτιδος. Sic Vat. Flor. Aug. Πισατίδος, penacute, editi cum Bav. & Reg. A. De antiquis Eleorum cum Arcadibus controversiis & bello conf. Diodor. XV. 77. *Ibid.* μεταλαβεῖν. μεταβάλλειν ante Casaubonum scribere jusserat Vrsinus, nulla urgente causa. Conf. ad I. 61, 3. — Vers. 1.

Vers. 2. ἔμειναν ἐπὶ τῶν αὐτῶν, *in eodem statu manserunt:* id est, *armati manserunt;* arma non deposuerunt, quæ ista occasione ceperant, cum olim belli prorsus fuissent immunes. Verba ista ἐπὶ τῶν αὐτῶν temere prætermisit ed. I. Habet autem ea Bav. cum aliis. — Vers. 2.

Ibid. οὐκ ὀρθῶς κατά γε τὴν περὶ τοῦ μέλλοντος ποιούμενοι πρόνοιαν. Tenui hoc, non quod persuasus fuerim unice verum esse, sed quod nec certius quid haberem, & quod scriptura hæc veterum codicum Vat. Flor. & Vrsini utcumque defendi posse videbatur, naturalem verborum seriem hanc intelligendo, οὐκ ὀρθῶς ποιούμενοι, κατά γε τὴν περὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοιαν, *in quo male fecerunt, certe quod adtinet providam futuri curam.* Pulcre autem intelligo, nec per se satis expeditam esse eam rationem, & in hanc sententiam ποιοῦντες potius, quam ποιούμενοι, fuisse scribendum, & ex usu sermonis ac præsertim ex ipsius styli Polybiani usu connectenda ista verba utique videri, περὶ τοῦ μέλλοντος ποιούμενοι τὴν πρόνοιαν. Itaque minime contemnendam putavi CASAVBONI emendationem, κατά γε τὴν ἐμήν, scil. γνώμην vel δόξαν, quam, dubitanter primum oræ Basil. inscriptam, in ipsum contextum deinde recepit doctissimus ille Polybii editor. Eamdemque haud cunctanter & equidem tenuissem, si aliâs eam formulam, quam Platoni quidem frequentatam scio, Polybio usurpa-

Verſ. 2. tam meminiſſem. Nunc quum alii codices, pro κατά γε τὴν, κατὰ γένος τὴν darent, corruptiſſimum quidem hoc eſſe intellexi; ſed eam ipſam ob cauſam viſa mihi eſt hæc ſcriptura non ex ingenio & conjectura librarii alicujus, qui κατά γε τὴν in ſuo exemplari inveniſſet, manaſſe, ſed veſtigia fortaſſe paulo minus obſcura, quæ ad veram ſcripturam probabili via nos adducere poſſent, continere. Sane ſpeciem aliquam admodum probabilem mihi viſa eſt habere REISKII conjectura, κατὰ γένος τὴν ex καταγελαστὴν corruptum ſuſpicantis. Et reliquam quidem ejuſdem ſagaciſſimi viri emendationem, ἀλλ' ἔμειναν ἐν οὐκ ὀρθοῖς, καταγελαστὴν περὶ τοῦ μέλλοντος ποιούμενοι πρόνοιαν, nullo modo potui probare; quoniam nec per ſe tam commoda viſa eſt, quam vulgata lectio, in quam libri omnes conſentiunt; & quod falſæ hypotheſi eam ſuperſtructam vidi, quaſi verba ἐπὶ τῶν αὐτῶν a veteribus nonnullis abeſſent codicibus, quæ quidem non niſi operarum aut Obſopoei errore deſiderantur in prima editione. Sed, reliquam codicum ſcripturam tenendo, ſic fortaſſe ſcripſiſſe Polybium ſuſpicatus eram: οὐκ ὀρθῶς, καταγελαστὴν (aut καὶ καταγελαστὴν, vel καὶ γελαστὴν, vide ad I. 51, 7. & ad III. 23, 3.) περὶ τοῦ μέλλοντος ποιούμενοι πρόνοιαν. Ne quid tamen diſſimulem, ut nunc quidem ſtat ſententia, maxime omnium probabilis Caſauboni mihi videtur ſententia, eamque in contextu ſervatam malim.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. λέγω δὴ τὴν εἰρήνην. De *Pacis juſtæ & honeſtæ proſperitate* confer quæ dixit hoc eodem libro, cap. 31. δὴ h. l. ex msstis reſtitui, contra quorum fidem δὲ vulgo erat editum.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. προθεμένοις. ποθεμένοις ed. 1. operarum errora; nec id ex ποθουμένοις fortaſſe corruptum putes, nam in προθεμ. conſentiunt codices.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. οὔτε ποτέ. Ad οὔ τε refertur deinde τὴν δέ. Confer Adnot. ad I. 13, 6. & in ea Adnotatione pro eo, quod operarum noſtrarum errore legitur, *Vulgo edebatur* οὐθ' ἡμῖν, reſcribe, *Vulgo legebatur* οὐδ' ἡμῖν. Confer

&

& I. 62, 2. & III. 118, 3. Nec tamen diffimulabo, οὐδέ ποτε pro οὔτε ποτὲ, me hoc loco maluiffe. Verf. 8.

Ibid. πρὸς τὸ παρὰ πάντων &c. Vt tam de neceffitate emendandi vulgatum contextum, quam de probabilitate earum emendationum, quas nos (præeunte Cafaubono partim in ora Bafil. partim in latina verfione) adhibuimus, planius judicare lector eruditus poffit; totam ῥῆσιν, qualem vulgo exhibent libri omnes, fcripti cum editis, hic adpofuiffe juvabit. Eft autem hujufmodi: ἐπειδὴ τὰ τῶν καιρῶν, οὔτε ποτὲ πρότερον εὐφυεστέραν διάθεσιν ἔσχηκε τῆς νῦν παρὰ πάντων ὁμολογουμένης κτήσασθαι τὴν ἀσυλίαν. τὴν δὲ χώραν, καθάπερ ἐπάνω προεῖπον, ἐπὶ τῆς παλαιᾶς συνηθείας οἷον αἰθυγμάτων ἐμμενόντων, οἰκοῦσι διαφερόντως οἱ λαοί. Scaliger pro eo, quod nos πρὸς τὸ παρὰ πάντων pofuimus, τοῦ παρὰ πάντων fcripfit. In ὁμολογουμένην vero, & in ἔτι, nobifcum confentit. Ceterum quod de *præfenti rerum ftatu* dicit Polybius, ad idem fere tempus pertinet, de quo dixi ad IV. 32, 9. & locis ibi citatis. Etenim licet de Eleorum in foedus Achaicum receptione in Reliquiis Hiftoriarum Polybii nulla mentio occurrat, videntur tamen utique jam ante Meffenios & Lacedæmonios, de quibus dictum eft locis citatis, Elei foederi illi acceffiffe, quos jam octavo ante id tempus anno ad Achæorum focietatem pronos fuiffe difcimus ex Livio XXXVI. 31.

CAPVT LXXV.

Cap. LXXV.

Verf. 2. ὃ καλοῦσι Θαλάμας. Fuit oppidum *Thalamæ* in Laconia, cujus meminit Polyb. XVI. 17. & Ptolemæus atque Paufanias. Fuit aliud Meffeniæ, eidem Paufaniæ & Stephano Byz. memoratum. *Thalamarum* harum Elidis apud nullum alium Scriptorem mentionem reperio; ac nefcio, unde Danvillius fitum hujus caftelli didicerit, qui illud in ea parte Elidis pofuit, quæ & Achaiæ & Arcadiæ confinis eft. Verf. 2.

Ibid.

Ibid. τήν τε χώραν. Caret τε Aug.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἀναλαβὼν caret ed. 1. cum Bav.

Verf. 5. *Verf.* 5. συμπεφευγότων Vat. Flor. Vrfin. Et fic debuerat etiam Reg. B. in quo mendofe συμπεφευγόντων, quod ita expreffit Cafaubonus, fed συμπεφευγότων recte ed. Gron. & Ern. Simplex πεφευγότων ed. 1. 2. cum aliis codd.

Ibid. Pro ἅτε λίαν corrupte eft ἀτελῆ in Vat. & ἀτελῶς in Flor. Idem error IV. 57, 14. — *Ibid.* ἅμα δὲ καί. καὶ caret ed. 1. operarum errore. — *Ibid.* αὐτούς. αὐτοὺς Aug. Reg. A.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἀμφίδαμος fcripfi cum Vat. Flor. & Perotto, in quam fcripturam infra cap. 84 fq. libri omnes confentiunt.

Verf. 7. *Verf.* 7. πρὸς δὲ τούτοις τετράποδος λείας. Sic, abfque articulo, habent ed. 1. 2. cum Bav. fed in his τετράποδος in τετράποδα eft corruptum, & punctum ponitur poft hoc vocabulum. πρὸς δὲ τού τῆς τετράποδος λείας citatur ex Vat. ubi facile adparet, τού τῆς ex τούτοις effe corruptum. πρὸς δὲ τούτοις τῆς τετράποδος λείας Flor. Reg. A. Aug. quod ex marg. ed. 2. recepit Cafaub. In Reg. A. tamen prius aberat τῆς, fed mox ab eadem manu adjectum.

Verf. 8. *Verf.* 8. παντοδαπῆς Vat. Flor. in quam formam alibi confentiunt codices noftri.

Cap. LXXVI.

CAPVT LXXVI.

Verf. 1. *Verf.* 1. Ἀπελλῆς δέ. Perperam Ἀπελλῆς μὲν Aug. & Reg. A. qui tamen mox recte cum aliis ὃς ἦν μὲν dant. — *Ibid.* ἀγαγεῖν fcripfi cum Flor. Aug. Reg. A. Ex Vat. nil notatur: miror vero, fi cum Bav. in διαγαγεῖν confentiat. In Bœcleri lectionibus Polybianis, per errorem, ἀγαγεῖν editis tribuitur, & διαγαγεῖν codici Auguftano.

Verf. 2. *Verf.* 2. Θετταλοὶ γάρ. Temere Θετταλοὶ μὲν γὰρ ed. 2. feqq. cum Aug. & Reg. A. & mox tamen iidem ἐδόκουν μέν.

Verf. 3. *Verf.* 3. πρὸς ταύτην. Perperam πρὸς caret Aug.

Verſ. 4. ἐπέτρεψε. Neſcio, quo caſu quove conſilio ἐπετρέπετο in marginem ed. 2. irrepſit, quod nullus codex habet. — *Ibid.* καταλύσεις. Putaveram τὰς καταλύσεις, ſed articulum nullus codex agnoſcit. Verſ. 4.

Verſ. 6. πεπεισμένος cum Vrſino & Scaligero correxit Caſaubonus. Sic & ora Reg. B. ἴσως, πεπεισμένος. Et Perottus: *ſperans.* πεπεισμ. ed. 1. 2. cum msstis. — *Ibid.* τῷ κατὰ βραχύ. Sic omnes cap. 82, 2. *Verſ.* 6. λῆσιν recte edd. cum Bav. Corrupte δῆσιν Vat. Aug. Reg. A. Prorſus omiſit hanc vocem Flor. ſed vacuum reliquit ſpatium. — *Ibid.* ἀγαγών. ἀναγαγὼν ed. 1. operar. errore, & inde Reg. B. Verſ. 6.

Verſ. 7. πρότερον. Sic recte ed. Caſaub. & ſeqq. Reg. B. Vat. Flor. Vrſin. Perperam ὕστερον ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. Totam ῥῆσιν, a verbis καὶ ταῦτα uſque προσταττόμενον prætermiſit Perottus. — *Ibid.* συνεστρατευμένος καὶ τεθεαμένος. Sic ſcripti omnes cum editis. Quod συνεστρατευμένους τεθεαμένος habet Vrſinus, ex ipſius conjectura eſt, quam nemo deſideraverit. — *Ibid.* ποιεῖν Κλεομένει τὸ προσταττόμενον. Sic recte edd. cum Bav. & Flor. niſi quod in hoc mendoſe Κλεομένῃ eſt pro Κλεομένει. Κλεομένην προσταττόμενον Aug. & Reg. A. ſed in Reg. A. vera lectio ab eadem manu inter lineas indicatur. Κλεομένει προσταττόμενον (abſque artic. τὸ) Vat. & Vrſin. Verſ. 7.

Verſ. 9. τῷ δ' Ἀπελλεῖ. τῷ δ' Ἀπελλῇ Vat. Flor. Aug. Reg. A. Verſ. 9.

CAPVT LXXVII.

Cap. LXXVII.

Verſ. 1. ἐν ὑπαίθροις. Sic edd. cum Bav. In edit. Erneſt. tamen ἐν omiſſum errore operarum. Sed eamdem præpoſitionem ignorant codices Vat. Flor. Aug. Reg. A. *Ibid.* συνδιατριβ. Temere διατριβ. ed. 1. Verſ. 1.

Verſ. 3. χάρις. Caſaub. *venuſtas.* Commodius fortaſſe foret *ſuavitas.* — *Ibid.* ἐπίφασις βασιλικὴ καὶ δύναμις. Vocabulum δύναμις *majeſtatem* interpretatus eſt Caſaub. Verſ. 3.

Vers. 3. Casaub. & in ora Basil. adnotavit δύναμις *auctoritas*, *majestas*. Idem vocabulum Reiskius pro *facundia naturali*, *potentia in dicendo* accepit. Mihi, sicut στρατηγικὴ δύναμις *ingenium imperatorium*, sic βασιλικὴ δύναμις *regium ingenium* esse videtur. Vide Adnot. ad I. 84, 6.

Vers. 4. *Vers*. 4. ἄλλος ἁρμόσει καιρὸς μᾶλλον. Vide lib. VII. c. 12 seqq.

Vers. 5. *Vers*. 5. ἐκ τῆς Ὀλυμπίας. Sic & ora cod. Vossiani, conf. cap. 75, 8. Ὀλυμπιάδος, quod ed. 1. & 2. dabant cum msstis, Xylander in germanica versione pro *regione Olympiaca* sive *agro Olympico* accepit.

Ibid. ἀναζεύξας τὴν ἐφ' Ἡραίας. Quod vulgo habent omnes τὴν ἐπὶ Φαραίαν, statim eo nomine peccare mihi visum est, quod accusativus casus adhibetur, ubi genitivus requirebatur, ut in illo II. 54, 12. προῆγε τὴν ἐφ' Ἡραίας καὶ Τελφούσης. Itaque saltem τὴν ἐπὶ Φαραίας fuerat scribendum. Φαραία autem nescio quid sit, nisi ager urbis, cui Φαραὶ nomen est. Sed sic ad Φαραίας requiri visus erat articulus, τῆς Φαραίας. Præterea urbs *Pharæ* ita longe hinc abest in Achaia, ut nullo modo probabile mihi fuerit, hujus urbis mentionem nunc facere voluisse Polybium, ubi de itinere, Olympia Telphusas & Heræam instituto, agitur. Itaque, quum *Heræam petiisse Philippum* diserte mox dicat Polybius, hoc loco τὴν ἐπὶ Φαραίας ex τὴν ἐφ' Ἡραίας corruptum putavi. Neque huic rationi obstat, quod mox ait, *primum Telphusam*, quæ tamen longius aberat ab Olympia, *pervenisse Philippum*, *& inde demum Heræam*, quæ propius Olympiam sita est. Nam Olympia in Arcadiam proficiscentibus, sive Heræam peterent, sive Telphusam, eadem via primum proficiscendum erat, donec extra Elidos fines pervenissent: eamque viam τὴν ἐφ' Ἡραίας vocat Polybius, quia Olympia Heræam recta ducebat. Sed priusquam Heræam perveniretur, declinabat inde alia via paulisper versus septemtrionem, Telphusam ducens: & consulto hanc urbem, cujus cives nuperrime magno beneficio sibi devinxerat, (cap. 73, 2.) prius

prius petiit Philippus, quam ipſam Heræam intraret, unde in Triphyliam erat invaſurus. Ceterum video, ad defendendam quodammodo ſcripturam codicum, τὴν ἐπὶ Φαραίαν, provocari ad Strabonem poſſe, apud quem lib. VIII. p. 356 extr. & ſeq. hæc verba legimus: παρὰ δὲ τὴν Ὀλυμπίαν ἔστι καὶ ἡ Ἔπινα, [ſive Ἄρπινα,] δι᾽ ἧς ῥεῖ ποταμὸς Παρθενίας, ὡς εἰς Φηραίαν ἰόντων. Quamnam vero ibi Φηραίαν Geographus dicat, cum per ſe obſcurum ſit, tum magis etiam incertum ſit ex eis quæ continuo ibi ſequuntur: ἡ δὲ Φηραία ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας &c. Nam *Pheræam* quidem *Arcadiæ* nemo novit. Sed ob id ipſum, quod in utramque partem dubia res eſt, non ibo inficias, cautius me facturum fuiſſe, ſi codicum ſcripturam interim, dum certius quid proferatur, in contextu tenuiſſem. Quanta vero difficultate omnino prematur noſtra notitia iſtarum regionum, & quam lubrico loco conjecturam aliquam meam interponere auſus ſim, nunc demum maxime intelligo, poſtquam Elidis tabulam, a conſummatiſſimo in Geographia antiqua viro Danvillio delineatam, conſerre ſubiit cum ea, quæ nuper ductu doctiſſimi Auctoris Itinerum juvenis Anarcharſidis eſt deſcripta; quarum in altera idem ille *Parthenias* fluvius, quem Strabo loco citato commemorat, ubi *viæ* mentionem facit, *quæ ab Olympia* εἰς Φηραίαν *ducit*, velut a ſeptemtrione verſus Olympiam decurrens deſcribitur, in altera a meridie & a parte e diametro oppoſita.

Verſ 5.

Ibid. Τέλφουσαν, ut alibi, reſtitui ex ſcriptis libris, quibuſcum conſentiunt ed. 1. 2. Temere Τέλφουσσαν ed. Caſaub. & ſeqq.

Ibid. βουλόμενος ταύτῃ ποιήσασθαι τὴν εἰς τὴν Τριφυλίαν εἰσβολήν. Habuerat brevius iter in Triphyliam ex Olympia; ſed voluerat prius prædam, qua onuſtus erat exercitus, in amica regione partim in tuto deponere, partim divendere. Conf. cap. 78, 2. Simul eo conſilio fortaſſe in Arcadiam rediit, ut ſecuros redderet Eleos & Triphylios, tamquam nullum amplius periculum eis immineret.

Articu-

Verf. 5. Articulum τὴν, qui vulgo defiderabatur ad Τριφυλίαν, adjeci cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. In fcripturam autem Τριφυλίαν cum aliis omnibus auctoribus confentiunt codices noftri Vat. & Flor. Ceteri partim Τριφυλίαν dant, partim Τρυφαλίαν. Τριφαλίαν h. l. Reg. A. & Perott. Τρυφαλίαν primum fuerat in Bav. fed id in Τριφαλίαν mutatum. Viciffim in Aug. primum Τριφαλ. videtur fuiffe, fed id in Τρυφαλ. mutatum. Conf. V. 27, 4. XVIII. 25, 7. & XVIII. 30, 10.

Verf. 6. *Verf.* 6. Δορίμαχος. Δωρίμαχος Aug. Reg. A. conftanter. — *Ibid.* Φιλίδαν Vat. Flor. Aug. Reg. A. Perottus. Φυλίδαν edd. cum Bav.

Verf. 7. *Verf.* 7. τοὺς Ταραντίνους. *Tarentini*, levium equitum genus. conf. XI. 12 fq. De his confule Arcerium ad Aeliani Tact. p. 15. & quos ibi citat, in primis Suidam in Ἱππική. Eorumdem ex Polybio meminit Livius XXXV. 28 fq. — *Ibid.* βοηθῶν εἰς τὴν Τριφυλίαν. Τρυφαλίαν h. l. dant codices omnes; fane nec ex Vat. hic notatur difcrepantia ab editis. Sed in Flor. inter lineas vera lectio Τριφυλίαν indicatur, quam inde in contextum recepit alter Florentinus Laurentianus.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἀπὸ Τριφύλου. Τριφύλου recte dederunt Vat. Flor. Reg. A. Τριφάλου Bav. & Perott. fed in Bav. fuper ι eft υ, quod tenuerunt editores & Reg. B. C. Eodem modo Aug. Τρυφάλου. — *Ibid.* τοῦ τῶν Ἀρκάδος παίδων ἑνός. Sic recte ed. 1. cum Bav. Confentit Paufanias X. 9. p. 819. οἱ τοῦ Ἀρκάδος παῖδες, Ἔλατος καὶ Ἀφείδας, καὶ Ἀζάν· ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Τρίφυλος. Mendofe Τριφύλου τῶν Ἀρκάδων παίδων ἑνὸς Vat. Flor. Reg. Τρυφάλου τοῦ τῶν Ἀρκάδων παίδων ἑνὸς Aug. Hinc Τρυφάλου τοῦ τῶν Ἀρκάδων παιδὸς, deleta voce ἑνὸς, ed. 2 & fqq. A tribus φύλοις in unum coalitis nomen *Triphyliæ* Strabo repetit lib. VIII. p. 337. cujus originis etiam Stephanus Byz. meminit.

Ibid.

Ibid. εἰς τὸ Λιβυκὸν πέλαγος. τὸ Σικελικὸν πέλαγος scribendum contendit Gronovius in Notis msstis ad I. 37, 4. Verſ. 8.

Ibid. ἐσχατεύουσα τῆς Ἀρκαδίας ὡς πρὸς χειμερινὰς δύσεις. Quod vulgo libri omnes habent τῆς Ἀχαΐας, manifeſte pugnat cum eis, quæ & ſatis liquido ceteroquin *de Triphyliæ ſitu* novimus, & quæ modo ipſe docuit Polybius, cum *inter Elidem & Meſſeniam interjectam* ait. Itaque PALMERIO obtemperare non dubitavi, ad hunc locum monenti: Lege Ἀρκαδίας. Non enim attingit *Achaiam* Triphylia, ſed jacet ad occidentem hibernum *Arcadiæ*, Achaia ad ſeptemtrionem." —

Verſ. 9. Λέπρεον. Rectum caſum τὸ Λέπρεον facit Polybius, cap. 79 ſeq. ſicut Strabo; ὁ Λέπρεος Pauſanias. — *Ibid.* Ὑπάναν. Ὕπαναν reſcribe. Corrupte h. l. Ὑγίαναν ed. 1. 2. cum Bav. & Ὑγίανναν Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Perottus. Sed deinde cap. 79, 4. recte ed. 1. 2. cum codicibus omnibus Ὕπαναν, quod ita editum & ibi & h. l. oportebat. Ὑπάναν penacute & h. l. & deinde edidit Caſaub. & ſeqq. minus adcurate, nam cum accentu in antepenultima & apud Strabonem lib. VIII. p. 344. ſcribitur hoc nomen, & apud Stephanum, qui diſerte ad Polybii librum hunc quartum provocat. Verſ. 9.

Ibid. Τυπανέας dederunt Vat. & Flor. cum h. l. tum cap. 79, 2. Et conſentit Stephanus, apud quem Τυπανέαι, πόλις Τριφυλίας. Conf. Caſaub. ad Strab. VIII. 344. Τυπανέαν h. l. Aug. & Reg. A. Τυπαναίας Vrſin. Conf. ad c. 78, 1.

Ibid. Πύργον. Πῦργον h. l. Aug.

Ibid. Αἰπιὸν Vat. Flor. Aug. Reg. A. Et ſic rurſus Aug. cap. 80, 13. *Epion* utrobique Perottus. Collata ſcriptura codicum utroque loco, Αἰπιὸν veriſſimum judicari debuit. Nam quod ex cap. 80, 13. hoc loco Ἐπειὸν reponendum Reiſkius cenſuit, aliter fortaſſe judicaturus ille fuerat, ſi ſciviſſet, unius codicis Bav. auctoritate ibi niti vulgatam lectionem. Quod enim ſimul ad Strabonem

VIII. ad Paufaniam, & ad Stephanum in Ἐπειοὶ provocat, qui docent, *Eleos* olim *Epeos*, Ἐπειοὺς, fuiffe adpellatos, id quidem nullam vim habet ad nomen hujus oppidi Triphyliæ, de quo nunc agitur, ftabiliendum.

Verf. 9. *Ibid.* Βώλακα, Στυλλάγγιον. Mendofe ed. 1. 2. cum fcriptis libris omnibus Βώλακας, Τυλάγγιον. Recte vero extremam literam prioris vocabuli ad initium alterius a Cafaubono effe tractum, cum ex Stephano Byzantino, tum ex ipfo Polybio cap. 80, 13. fatis intelligitur. Sed cum & hoc loco & cap. 80, 13. codices ad unum omnes fimplex dent λ, & duplex γγ, teneri hæc codicum Polybianorum fcriptura Στυλάγγιον debuit; atque ita refcriptum utroque loco velim, quamquam apud Stephanum Στυλλάγιον, quod amplexus Cafaubonus eft, vulgo legatur.

Ibid. Φρίξαν. Sic edd. & mssti cap. 80, 13. & h. l. Vat. Flor. Aug. Reg. A. atque fic correxit h. l. Gronovius, cum ante eum ex Bav. Φρύξαν effet editum. Confentit Paufanias & Stephanus.

Verf. 10. *Verf.* 10. Ἀλιφειραίων. — „Poffit videri ab Ἀλίφειρα derivari Ἀλιφειραῖος. Sed Stephanus edit Ἀλιφειρεὺς, unde legendum h. l. Ἀλιφειρέων, quam lectionem confirmat etiam noftri cap. 78, 8. ubi Ἀλιφειρεῖς legitur.“ REISK. — Nihil variant codices; & nil impedit, quo minus utraque terminatio in ufu effe potuerit.

Ibid. συντελοῦσαν (vel τελοῦσαν) ἐξ ἀρχῆς εἰς Ἀρκαδίαν καὶ Μεγαλόπολιν, *quæ ab initio* (vel, *quæ olim*) *Arcadiæ & Megalopoli attributa fuerat.* Quod fi fervatum cupis οὖσαν, in quod confentiunt libri omnes, neceffario deinde Ἀρκαδίαν καὶ Μεγαλόπολιν in Ἀρκαδίας καὶ Μεγαλοπόλεως vel καὶ Μεγαλοπολιτῶν mutari debebit. Et Ἀρκαδίας quidem unus recentiffimus Reg. B. habet; ceteri in eam, quam dixi fcripturam, confentiunt, & καὶ Μεγαλόπολιν ipfe etiam Reg. B. fervavit: quæ ratio miror quo pacto probari Cafaubono potuerit, qui & in græcis eam eft fecutus, ita fcribens, οὖσαν ἐξ ἀρχῆς Ἀρκαδίας· καὶ Μεγαλόπολιν, Ἀλλιάδου τοῦ Μεγαλοπολίτου

πολίτου &c. & latine hunc locum ſit expreſſit: *urbem quoque Alipheræorum adjecerunt, quæ ab initio Arcadiæ attribuebatur: adjecere & Megalopolim, Alliada Megalopolitano, tempore tyrannidis ſuæ, tradentes* [*tradente* ſcribere voluit, quemadmodum correxit Gronovius] *in permutatione propter privatas quaſdam cauſas ab eo cum Eleis inſtituta.* Quæ ſententia quam & per ſe abſurda ſit, & reliquæ Peloponneſi hiſtoriæ contraria, abunde cuilibet paulo attentiori doctiorive lectori patere dicerem, ni in ea adquieſcentes recentiores omnes interpretes viderem. Vnus ipſe ISAACVS CASAVBONVS, errorem poſtmodum intelligens, ad oram exempli ſuæ editionis adnotavit: „*Scribe* Μεγαλοπολιτῶν, *ex emend. Ioſ. Merceri.*" — Sed, qui hoc in Notis editis ad h. l. retulit MERICVS CASAVBONVS, quænam vis eſſet iſtius emendationis, non magis, quam multa alia, quæ in ſchedis Iſaaci patris invenit, percepiſſe ſe ſatis prodidit, cum ad prædicta verba de ſuo ingenio hæc adjecit: „Verſio igitur corrigenda: *quæ ab initio Arcadiæ attribuebatur; & Megalopolitanorum Alliada* &c." — At jam pridem ante Iſ. Caſaubonum genuinam Polybii ſententiam, quam nos & in græcis reſtituimus, & in latina verſione expreſſimus, præclare perſpexerat germanicus Interpres, Xylander: *auch die Statt Aliphera, welche zuvor den Arcadiern und Megalopolitern hat zugehört.* Quæ ſententia Livii confirmatur teſtimonio, lib. XXVIII. c. 8. *Alipheram (Philippus) Megalopolitis, quod ſuorum fuiſſe finium ſatis probabant, reſtituit.* Ex eodemque Livio XXXII. 5. & ex Pauſania VIII. 26. p. 652. & c. 27. p. 654 ſq. diſcimus, *Alipheram* (Ἀλιφήραν Pauſanias ſcribit) *unam eſſe ex iis urbibus, quæ ad condendam Megalopolim ex concilio Arcadum fuerant contributæ.*

Verſ. 10.

Ibid. Λυδιάδου τοῦ Μεγαλοπολίτου. Cum vulgò Ἀλλιάδου legeretur, notavit ad h. l. GRONOVIVS: „Credo, pro Λυσιάδου, cujus meminit lib. II. cap. 44. & 51. & Plutarchus Arato. In Legationibus quoque men-

Verf. 10. tio fit *Lysiadæ* legati, quo certius conſtat, Achaicum hoc nomen fuiſſe.“ GRONOV. — „Conjecturæ Gronovii favet ille Pauſaniæ locus, p. 656. ubi tempora Megalopolis enarrans, duos tantum in ea urbe tyrannos ait fuiſſe, Ariſtodemum, &, duabus ætatibus poſt, *Λυδιάδην*, Cleomeni æqualem.“ REISK. — De hoc viro & ejus nomine confer quæ notavimus ad II. 44, 5. nec dubitabis, puto, recte hunc locum eſſe a nobis emendatum.

Cap. LXXVIII.

CAPVT LXXVIII.

Verf. 1. *Verſ.* 1. Φιλίδας. Sic Aug. Reg. A. & Bav. ſed in hoc ſuperſcriptum *υ*, unde Φυλίδας edd. Conf. cap. 77, 6. Φαλαίδας nunc Vat. & Φαλαίδας Flor. — *Ibid.* Τυπανέαις h. l. ſolus Aug. ſed in eo videtur primum fuiſſe Τυπανείαις. (Τυμπάνεια nomen hujus oppidi editur apud Ptolemæum.) Τυμπανίαις ed. 1. 2. cum Bav. Τυπανίαις h. l. ed. Caſaub. & ſeqq. caſu magis, puto, quam conſilio: nam iidem cap. 77, 9. Τυπαναίαν dant; cap. 79, 2. vero, τὰς Τυπανέας. Sed h. l. in Τυπανίαις conſentiunt Reg. A. & Flor. Ex Vat. nulla ab ed. 2. diſcrepantia hic notatur. *Typaneis morabatur*, Perott.

Verf. 2. *Verſ.* 2. Ἡραιέων. Ἡραίων ed. 2 & ſqq. temere & invitis msstis. — *Ibid.* πρὸς τὴν Ἀλίφειραν. Ἀλίφυραν ed. 1. 2. & τὴν omittunt editiones omnes; utrumque contra codicum fidem.

Verf. 3. *Verſ.* 3. ἔχοντος πλεῖον ἢ δέκα σταδίων πρόσβασιν. Triginta fere ſtadiorum itinere adſcendi per clivum in hoc oppidum, ait Pauſanias VIII. 26.

Verf. 5. *Verſ.* 5. διότι τῶν μεγαλ. Suum reſtitui auctori. Temere ὅτι cum Reg. B. C. edidit Caſaub. In διότι conſentiunt veteres omnes codices cum ed. 1. 2. — *Ibid.* μεγαλομερεστάτων adoptavi ex Vat. & Flor. uſitatum Polybio vocabulum. — *Ibid.* Verba καὶ τεχνικωτάτων ex Reg. B. C. primus edidit Caſaubonus, & agnoſcunt eadem codices Vat. Flor. & Vrſin.

Ibid.

Ibid. Ἑκατοδώρου. Ignotum aliis auctoribus *Hecatodori* nomen. Ὑπατοδώρου ἔργον, *Hypatodori opus hoc* Paufanias ait, lib. VIII. c. 26. p. 653. Ejufdemque artificis alibi rurfus idem meminit auctor. Floruit autem Hypatodorus ftatuarius (Plinio tefte lib. XXXIV. 8, 9.) Olympiade centefima fecunda. *Softratum* ad Olymp. CXIV. refert idem Plinius ibidem. Ejufdem Paufanias meminit VI. 9. — Verf. 5.

Verf. 6. κατὰ πλείους τόπους cum Reg. B. C. correxit Cafaub. κατὰ πλείους τελείους τοπ. ed. 1. 2. cum vett. codd. — *Ibid.* τὰς τῶν μισθοφόρων ἐφεδρείας πρὸ τούτων. Habes hic rurfus ἐφεδρείας, quæ *præeunt*, non *fequuntur*, ut III. 72, 7. — Verf. 6.

Verf. 7. πᾶσι προσέταξε προσβαίνειν. Caret tribus his verbis ed. 1. cum Bav. — Verf. 7.

Verf. 10. ἀποδοθέντος δὲ τοῦ συνθήματος. Correxi hoc, monitus ab Vrfino, Reifkio, & Cafaubono in ora Bafil. Eodem modo Scaliger & cod. Voff. Vulgo omnes ἀποτεθέντος δέ. — Verf. 10.

CAPVT LXXIX. — Cap. LXXIX.

Verf. 1. Τριφυλίαν Vat. Flor. Τριφαλίαν Reg. A. Τρυφαλίαν edd. cum Bav. & Aug. Sic rurfus verf. 5. — Verf. 1.

Verf. 2. Φιλίδας ed. 1. 2. Bav. Aug. Φιλλίδας h. l. Vat. Flor. Reg. A. Φυλίδας ed. Cafaub. & feqq. Sic rurfus c. 20, 2 fqq. — *Ibid.* τὰς Τυπανέας ed. Cafaub. & feqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. τὰς Τυμπανέας ed. 1. 2. cum Bav. — Verf. 2.

Ibid. τινὰς τῶν οἰκειῶν. οἰκιῶν correxit Scaliger, commode: *domos nonnullas.*

Verf. 3. ἐπίχειρα. τἀπίχειρα malueram, ut IV. 63, 2. & VIII. 14, 5. Et poft ταῦτα præfertim adjici debuit artic. τά. — *Ibid.* πάσχειν. παρασχεῖν Vat. Flor. — Verf. 3.

Verf. 4. Τυπανεᾶται. Τυμπανεάται ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* Ὑπάναν. Ὕπαναν refcribe, ut eft in ed. 1. 2. confentientibus msstis. Vide ad c. 77, 9. — Verf. 4.

Verf. 5. In Φιαλεῖς confentiunt omnes. Conf. ad IV. 3, 5. & Steph. Byz. in Φιγαλέα. — *Ibid.* Πολεμάρχιον Vat. Flor. — Verf. 5.

Flor. Aug. Reg. A. Πολεμαρχεῖον Reg. B. De eo magiſtratu confer IV. 18, 2.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἐν ταύτῃ τῇ πόλει recepi ex Flor. Conſentit Perottus: *in ea urbe.* De prædonibus, qui Phigaleam confluxerant, conf. IV. 3.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. σφᾶς αὐτούς. Temere σφᾶς αὐτοὺς ed. 2. 3. 4.

Cap. LXXX.

CAPVT LXXX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Ἔτι δέ. Ἔτι δὴ Flor. — *Ibid.* Λεπρεᾶται. Vulgo omnes Λεπρεάται, acuto accentu, & ſic fere conſtanter & in hoc & in aliis ejuſdem formæ nominibus.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Φιλίδαν. vide ad c. 79. 2. — *Ibid.* καταπληξάμενοι. Temere καταπληξάμενοι ed. 1. 2.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Φιαλίαν. Corrupte Φιλίαν Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* αὐτοῦ δέ. Poterat teneri τοῦ δὲ, in quod conſentiunt libri. — *Ibid.* προάγοντος. προσάγοντος Flor. — *Ibid.* προσεπεῤῥώσθησαν. Temere & invitis exemplaribus προσεῤῥώσθησαν ed. 2. & ſqq.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τῆς ἑαυτῶν πατρίδος. Perperam & contra codicum fidem τῆς τῶν ἑαυτῶν πατρ. ed. 2 & ſeqq. Plurima ejuſmodi ſphalmata ex Hervagiana editione in ſuam derivavit Caſaubonus, quæ poſteriores deinde pariter obſederunt editiones.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Caret τῶν ed. 1. cum Bav.

Verſ. 6. 7. *Verſ.* 6. οἰκείαν recte Caſaub. cum Bav. & aliis. Temere οἰκίαν ed. 1. 2. Sic tamen & Aug. & Reg. A. — *Verſ.* 7. ἐξαπέστειλε. ἐξαπέστελε Flor. — *Ibid.* ἐγχειρίζον. Sic recte ed. 1. 2. 3. cum Aug. puto & Vat. ἐγχειρίζοντας ed. 4. 5. non male, ſed invitis msstis. Perperam ἐγχειρίζων Bav. Flor. Reg. A.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. καταλαβών. μὴ καταλαβὼν δὲ Vrſin. nec vero id ex codice ſuo; ſane nullus noſtrorum particulam negantem agnoſcit, qua perfacile caremus. — *Ibid.* κατεπάχησαν cum Vrſino correxit Caſaub. — *Ibid.* παραπεσόντες. παρεισπεσόντες maluerat Reiſkius.

Verſ.

Verſ. 10. προσστρατοπεδεύσας. προστρατοπεδ. ed. 2 & ſeqq. temere & invitis msstis. Verſ. 10.

Verſ. 11. πλὴν χειρῶν. πλὴν χερῶν Vat. Flor. Verſ. 11.

Verſ. 13. In Φρίξαν h. l. conſentiunt omnes. Conf. ad cap. 77, 9. — *Ibid.* Στυλλάγγιον. Imo Στυλάγγιον, ut monui ad cap. 77, 9. In hoc enim cum ed. 1. & 2. codices conſentiunt omnes. Στυλλάγιον ed. Caſaub. & ſqq. — *Ibid.* Αἴπιόν. Vide ad c. 77, 9, — *Ibid.* Ἐπιτάλιον. Stephanus: Ἐπιτάλιον, πόλις τῆς Τριφυλίας. Πολύβιος τετάρτῃ. Verſ. 13.

Verſ. 14. ποιησάμενος. Commodius videtur πεποιημένος, quod eſt in Flor. Verſ. 14.

Verſ. 15. ἐπιμελητὴν ex Reg. B. adſcivit Caſaub. Sic autem dant & Vat. & Flor. Bene quidem græcum eſt, nec a Polybii ſtylo alienum, ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς Τριφυλίας Λαδικὸν, *reliquit Triphyliæ præſidem Ladicum;* ſed particula μὲν, quam inſerit codex Bav. (quem in hoc ſecutæ ſunt ed. 1. & 2.) non erat hujus loci; & ſatis adparet, eſſe hanc probabilem emendationem ſcripturæ magis corruptæ, quam exhibent codices Aug. & Reg. A. Vocabulum autem ἐπιμελητὴν, e quo iſta ſcriptura detorta eſt, ſimillima ratione uſurpat ſcriptor noſter III. 79. 4. X. 17, 10. Eſt autem ἐπιμελητὴς, *curator.* Verſ. 16.

Ibid. Τριφυλίας. Codices Vat. & Flor. qui hucuſque conſtanter probam tenuerant ſcripturam, nunc & dehinc in Τριφυλλ. cum duplici λλ aberrant. Ceteri codices & editi libri ſuum morem ſervant. — *Ibid.* τὸν Ἀκαρνᾶνα, Sic cum accentu circumflexo nunc nomen hoc & editi efferunt & codices Bav. & Aug. Conf. a IV. 5, 10.

Verſ. 16. διένειμε πᾶσαν. Perottus: *prædam omnem inter milites diſtribuit.* — *Ibid.* Ἡραίας. Ἡρείας ſola ed. Caſaub. operarum errore. Verſ. 16.

CAPVT LXXXI.

Cap. LXXXI.

Verſ. 1. Χίλων tenui, editum ex Bav. Et eſt hoc antiquum nomen Spartanum. Articulum ὁ, temere vulgo Verſ. 1.

omiſſum, reſtitui ex msstis. — *Ibid.* αὐτῷ. αὐτῷ Bav.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τῶν ἀναδασμῶν. τὸν ἀναδασμὸν Flor.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. καὶ λαβὼν κοινωνούς. Sic recte Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. Verba καὶ λαβὼν perperam deſunt ed. 1. & Bav. καὶ λαβὼν τοὺς κοινωνοὺς ed. 2 ſeqq. temere & imperite inſerto articulo.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ὑπάρχον Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. πάντας αὐτοῦ κατέσφαξε. Sic Caſaub. in ora Baſil. „*ſcribe* αὐτοῦ." & in verſione latina, *in ipſa cœnatione.* Et Reiſkius: αὐτοῦ, id eſt, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου." — Vide III. 79, 9. III. 116, 11. IV. 35, 2. V. 76. 4. — *Ibid.* ἐπιθείσης ed. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. C. Flor. Vrſin. Mendoſe ἐπιθήσεις ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. φίλων καὶ γειτόνων. Sic edd. ex Bav. & eodem modo Aug. & Reg. A. ex emend. In veteris ſcripturæ veſtigiis latere videtur διά τινων κήπων γειτόνων, *per vicinos hortos ſeſe ſubripiens;* quamquam ſcrupulum movere poteſt καὶ ante γειτόνων inſertum. — *Ibid.* Tolle *comma* poſt ἀνοδίαις.

Ibid. εἰς τὴν ἐν τῇ Τριπόλει προσαγορευομένην Πελλήνην. Πελήνην ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. nec ex Vat. diſcrepantia adfertur. Πελλήνην cum Vrſino edidit Caſaub. & ſqq. neque ex Flor. notatur varietas. Perinde eſſe videtur. Alia *Pellene* Achaiæ fuit, cujus meminit Polyb. II. 41, 8. & II. 52, 2. Hæc, Laconiæ, dorica dialecto alias ἡ Πελάνα dicta, Pauſan. III. 20. & Πελάνα Strab. VIII. p. 386. (ubi vide, an recte in plurali efferatur τὰ Πέλανα) *caſtellum*, vel *locus munitus*, χωρίον ὡς πρὸς τὴν Μεγαλοπολῖτιν νεῦον, *verſus Metalopolitidem vergens*, ut Strabo ait. Hujus rurſus mentionem Polybius facit XVI. 37, 5. Cognominatam autem hanc ait a regione, in qua ſita eſt, τὴν ἐν Τριπόλει Πελλήνην. *Tripolin* autem iſtam, ut jam Reiſkius monuit, Livius docet XXXV. 27. fuiſſe regionem *Laconici agri, qui proximus finem Megalopolitarum eſt;* quod mire convenit cum ſitu, quem iſti

iſti oppido tribui a Strabone vidimus. Quare cum Cellarius Geogr. Antiq. II. 13. p. 1205. nulli, præter Livium, auctori memoratam iſtam *Tripolin Laconicam* ait, adjicienda ibi fuerit Polybii auctoritas ex hoc, in quo verſamur, loco.

Verſ. 8. *Verſ*. 8. πράττειν δ' ὅμως ἠναγκ. ed. Caſaub. & ſeqq. ex Reg. B. cum Vat. & Flor. καὶ πράττειν ἠναγκ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A.

Verſ. 11. *Verſ*. 11. τὸ τῶν Μεγαλοπολιτῶν Ἀθήναιον. Cf. cap. 37, 6. & cap. 60, 3.

Verſ. 12. *Verſ*. 12. ἔχοντες. Nil opus eſt σχόντες corrigere cum Reiſk. Vide ad I. 1, 1. — *Ibid*. ἀπ' αὐτῆς. Cum vulgo omnes αὐτῆς abſque propoſitione darent, Reiſkius ἐξ αὐτῆς vel ἀπ' αὐτῆς ſcribere juſſit. Quod ni placet, vide an αὖθις magis arrideat. Sane non ferendum videtur vulgatum.

Verſ. 13. *Verſ*. 13. πόνων. Reiſkius, φόνων probans, quod Caſaubonus in ora Baſil. adnotaverat, provocat ad Polyb. VI. 46, 9.

Verſ. 14. *Verſ*. 14. ὑπὸ πολλῶν Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid*. ἃ νῦν δὴ ὑφ' ἡμῶν. Reiſkii hæc eſt conjectura, quam adoptavi. Codicum ſcripturam in ſcholio infra Contextu indicavi. Supereſt, ut vulgatam inde a Caſaubono ſcripturam, quæ Caſauboni debetur ingenio, adponam. Ea igitur ſic habet: παρὰ πολλῶν εἴρηται· τὰ δ' ἐναργέστατα, (αὐτὰ δ' ἐστὶν, ἀφ' οὗ Κλεομένης ὁλοσχερῶς κατέλυσε τὸ πάτριον πολίτευμα) νῦν ὑφ' ἡμῶν ῥηθήσεται &c.

CAPVT LXXXII.

Cap. LXXXII.

Verſ. 1. 2. *Verſ*. 1. ἀναζεύξας ἐκ τῆς. ἀναζευξ. διὰ τῆς ed. 1. cum Bav. — *Ibid*. διὰ τῆς Τεγέας. Deeſt τῆς Flor. Aug. Reg. A. Τεγαίας habent Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Verſ*. 2. τῷ κατὰ βραχύ. τῷ deletum voluit Vrſin. Sed vide cap. 76, 6.

Verſ. 3. *Verſ*. 3. σύστασιν. Mendoſe στάσιν Aug. Reg. A. — *Ibid*. τοιῷδέ τινι. Caret τινι Aug. — *Ibid*. ἐπεσπάσατο.

ἐπεσπάτο ed. 1. operarum errore, nec id ex ἐπεσπᾶτο corruptum, ut Reiſkius putavit. Sane in ἐπεσπάσατο conſentiunt veteres libri. — *Ibid.* ἑαυτοῦ Φιλίαν. Temere ἑαυτῶν Φιλίαν ed. 1. 2.

Verſ. 6. 7. *Verſ.* 6. In ἀρχαιρεσίων (quod a nominativo τὰ ἀρχαιρέσια formatur) conſentiunt libri, licet iidem omnes mox verſ. 7. τὰς ἀρχαιρεσίας dent. Vtrumque recte. — *Verſ.* 7. ποιούμενον recte edd. cum Bav. puto & Vat. & Flor. ποιούμενος ex cod. Peireſc. citavit Valeſius, nec tamen probavit ipſe. ποιούμενοι Aug. & Reg. A. ſed in hoc ſuperſcr. litera ν.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. οἷς δ' ἀνατεινόμενος ex conjectura correxit Caſaubonus. οἱ δ' ἀνατεινόμενοι ed. 1. 2. cum Bav. Aug. & Reg. A. ſed in hoc inter lineas eadem manu indicatur vera ſcriptura, eadem quam dedit Caſaub. τοὺς δ' ἀνατεινόμενος cum Flor. habent Reg. B. C. Ex Vat. nil notatur. — *Ibid.* Φαραιέα recte edd. ex Bav. Φαρασέα Vat. Flor. Aug. Reg. A. Φαρέα cod. Peireſc.

CAPVT LXXXIII.

Cap. LXXXIII.

Verſ. 1 ſqq. *Verſ.* 1. Τεῖχος. Confer IV. 59, 4 ſq. — *Verſ.* 2. σπεύδων δέ. δὴ Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* προσεστρατοπέδευσε. Sic codd. omnes. Temere προεστρατ. edd. errore ex ed. 1. propagato. — *Verſ.* 4. οὐ πλείω. οὐ πλεῖον ed. 1. 2. cum Bav. — *Verſ.* 5. περιβαλόμενος. περιβαλλόμενος Flor. Aug.

CAPVT LXXXIV.

Cap. LXXXIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. καθεστᾶσθαι cum Reg. B. correxit Caſaub. κατεστ. ed. 1. 2. conſentientibus vett. libris. — *Ibid.* ἀποσπάσαι ex msstis reſtitui, quibus invitis ἀποσπᾶσθαι erat editum. — *Ibid.* πρὸς αὐτούς. Temere πρὸς Αἰτωλοὺς unus Aug.

Verſ. 2. 3. *Verſ.* 2. Ἀμφίδαμος &c. Conf. cap. 75. — *Verſ.* 3. Φάσκων εἶναι δυνατός. δυνατὸς εἶναι cod. Peireſc. & caret Φάσκων.

Verſ.

Verf. 5. πράγμασι, quod Bav. in contextu habet, per fe quidem neutiquam alienum eft; fed videtur utique ex conjectura docti librarii effe, qui corruptam exemplaris fcripturam in ora libri adfcripfit. Verifimilius eft autem, ex πολιτεύμασι vel πολιτείαις corruptum effe πολέμοις; & his vocabulis fimili in re utitur Polybius, IV. 25, 7. V. 9, 9. XXII. 27, 7. &c. πολιτεύμασι habet ora cod. Voffiani. — Verf. 5.

Verf. 6. διακούσαντες τούτων, &c. — „Forfan οἱ μὲν Ἠλεῖοι, διακούσαντες, τούτων οὐδενὶ προσέσχον. "REISK. — *Ibid.* εἶναι δοκούντων. δοκούντων εἶναι ed. 1. cum Bav. — Verf. 6.

Verf. 7. πρὸς τοὺς Μακεδόνας. *Dele articulum*, quem ignorant veteres codices, temere infertum ab editoribus. — *Ibid.* ἀληθῶς. ἀληθινῶς Flor. — Verf. 7.

Verf. 8. κατ' ἰδίαν λαβόντας. λαμβάνοντας cod. Peirefc. — *Ibid.* ἐπιτρίψαι. De verbo ἐπιτρίβειν, quod fignificat *aures terere alicui*, *vellicare*, *folicitare*, *inftigare aliquem* dixi ad Appiani Punic. cap. 50. Adnot. p. 417 fq. & in Emendationibus in Suidam p. 39 feqq. ἐπιστρέψαι fcribere juferat Vrfinus, quod in ora Bafil. probavit Cafaub. — Verf. 8.

CAPVT LXXXV.

Cap. LXXXV.

Verf. 2. προσεπεῖπε recte edd. ex Bav. προσέπιπτε Vat. Flor. προσεῖπε Aug. Reg. A. fed utrobique in marg. eadem manu γρ'. προσεπεῖπε. — *Verf.* 3. ὑμᾶς. ἡμᾶς Aug. Reg. A. — *Ibid.* κρίνει. κρινεῖ ed. 1. 2. cum Bav. — *Verf.* 4. μηδενὶ τῶν λεγομ. μηδὲν Aug. — Verf. 2 fqq.

CAPVT LXXXVI.

Cap. LXXXVI.

Verf. 1. ἐξετάσειν. ἐξετάζειν Flor. fed fuperfcr. σ. — *Verf.* 2. συγκύρημα. συγκήρυγμα Aug. — *Verf.* 8. Ἀπελλῆν. Ἀπελλῆ Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* λοξότερον. λοξώτερον Bav. & inde ed. 1, 2. fed in Bav. fuperfcript. o breve. — Verf. 1 fqq.

CAPVT

CAPVT LXXXVII.

Cap. LXXXVII. Verf. 1 fqq.

Verf. 1. τὸν Ταυρ. Caret τὸν ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* διέβαλλεν. διέβαλλον ed. Cafaub. operar. errore. — *Verf.* 2. τοῖς ἐν Πελοποννν. Temere & invitis msstis ἐν τοῖς ἐν Πελοποννν. edd. — *Verf.* 5. ἐπὶ τῆς θεραπ. Perperam ἐκ τῆς θεραπ. Aug. Reg. A. — *Ibid.* δι' αὐτοῦ. δι' αὑτοῦ Bav. — *Verf.* 7. διέταξε. Mendofe διεξέταζε Aug. Reg. A. Iidemque χαρίζεσθαι dant pro χειριζ. — *Verf.* 9. Μεγαλέαν recepi ex Vat. Flor. Aug. Reg. A. Μεγαλέα h. l. Bav. Μεγαλέαν edd. — *Ibid.* δι' αὐτοῦ. δι' αὑτοῦ Bav. — *Verf.* 10. ὁ δή. ὁ δὲ ed. 4. & 5. operarum errore. — *Ibid.* Ἄρατον αὐτῷ. αὑτῷ Bav.

ADNO-

ADNOTATIONES

AD

POLYBII HISTORIARVM

LIBRVM V.

TITVLVS huic Libro in Bav. nullus eſt præfixus. In Vat. & Flor. Πολυβίου λόγος έ. In Aug. & Reg. A. Πολυβίου Ἱστοριῶν λόγος πέμπτος. Ad rationem tituli, qui in Bav. libro primo præfixus eſt, Obſopœus edidit Πολυβίου Μεγαλοπολίτου ἱστωριῶν πέμπτη. idque ex Reg. B. (qui tenuit ex ed. Obſop.) reſtituit Caſaubonus, poſtquam pro πέμπτη in ed. 2. fuerat λόγος έ. Lib. V.

CAPVT I. Cap. I.

Verſ. 1. τότε τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος. Vrſini iſta emendatio confirmatur ex IV. 37, 2. De Synchroniſmo conſule ibidem totum caput. Verſ. 1.

Verſ. 2. Ἐπήρατος. Conf. IV. 82, 8. — *Ibid.* Δορίμαχος. IV. 67, 1. Verſ. 2.

Verſ. 3. ἐνήρχετο. conf. vſ. 5. Perperam h. l. ἀνήρχετο Flor. Verſ. 3.

Verſ. 5. τὸ λόγῳ διεξάγειν recte Caſaub. cum Vrſin. Vat. & Flor. τῷ λόγῳ διεξ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A.B. Verſ. 5.

Verſ. 7. τοὺς μὲν περὶ Ἄρατον. Frequentius quidem in illa dictione adjicitur articulus. Sed & alibi paſſim eum ignorant libri omnes, veluti IV. 35, 5. V. 5, 4. VII. 2, 3 & 5. &c. Quare nec hoc loco erat invitis libris obtrudendus. — *Ibid.* ἄπρακτον ὄντα τῇ φύσει. φύσει, abſque articulo, dat ed. 1. non male per ſe, ſed contra codicum fidem. τῇ φύσει eſt *ſua natura.* cf. V. 39, 6. Verſ. 7.

Verſ. 8. Λεόντιον. Vide IV. 87, 8 ſq. & V. 2, 8. Verſ. 8

Verſ.

Verf. 11. *Verf.* 11. εἰς τὴν πρώτην ἀναζυγὴν, *pro prima expeditione.* Cafaubonus: *quo die primum caftra Rex moveret.* At jam tribus abhinc menfibus ex Macedonia cum exercitu aderat, & jam fatis juverat Achæos. — *Ibid.* τριμήνου revocavi ex ed. 1. confentiente Bav. & Flor. Sic XV. 18, 6. σιτομετρῆσαι τὴν δύναμιν τριμήνου. τριμηναίου h. l. edit. 2 & feqq. cum Reg. A. nefcio an & Vat. e quo nulla notatur difcrepantia. — *Ibid.* σίτου προσθεῖναι μυριάδα. Intellige μεδίμνων, ut V. 89, 7 fq. (ubi conf. verf. 1. & 4. & adde XXVIII. 2, 5.) Quod genus ellipfeos non intactum præteriit Lambertus Bofius. Si verum eft μυριάδας, quod h. l. cum Vat. Flor. & Vrfino habet Reg. A. exciderit neceffe eft numeralis nota.

Cap. II.

CAPVT II.

Verf. 1 fqq. *Verf.* 1. βουλευομένῳ. βουλομένῳ ed. 1. 2. invitis msstis. — *Verf.* 2. μόνως ex conject. edidit Cafaub. quam confirmant Vat. & Flor. μόνος ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. — *Verf.* 3. ὁ πόλεμος ἦν αὐτῷ. Sic Cafaub. cum Vrfin. Vat. Flor. Aug. Reg. A. ἦν ὁ πολ. αὐτῷ ed. 1. 2. cum Bav.

Verf. 4. *Verf.* 4. τάς τε τῶν Αχ. τε caret ed. 1. operar. errore. — *Ibid.* Λέχαιον correxit Erneftus. Ante eum h. l. omnes Λέχεον edd. & mssti. Sed in diverfa abibant V. 15, 9. & 25, 4. — *Ibid.* ποιούμενος. ποιουμένας Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 5. *Verf.* 5. δοκιμώτατοί γε καὶ γενναιότατοι. Cur γε fervaverim, quod temere Hervagius pofuit, jam ipfe nefcio. Refcribe τε ex Bav. quod & ed. 1. & cum ea Reg. B. habet. Monuit etiam Reifkius.

Verf. 6. *Verf.* 6. οἵους Ἡσίοδος &c. In fuperftitibus Hefiodi carminibus verfus ifte non legitur. — *Ibid.* κεχαρηότας. Tenui hoc, ab Ernefto emendatum, quod confirmant Vat. Flor. Suidas & Vrb. Habet enim *Codex* VRBINAS in ora fcriptam hanc fententiam. κεχαρκότας erat in ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. quod in κεχαρηκότας cum Scaligero

gero mutavit Casaubonus. Ad quem locum monuit REISKIVS: „ex κεχαρκότας, quod est in edit. Hagen. effici debuisse κεχαρήοτας, quemadmodum legi vult Davisius ad Maximi Tyrii Orat. XXXV. p. 411. ubi observat, hunc Polybii locum apud Suidam in voc. Δαῖτας afferri. [quod ad Suidam non adnotaverat Küsterus.] Sæpe H & K in codd. msstis ita similibus modis exarantur, ut difficile sit eas literas inter se distinguere." — *Ibid.* ἤϋττε recepi ex Vat. Flor. Vrb. & Suida. Habet & Reg. A. in marg. qui in contextu dat ἦγε, sicut Bav. & Aug. & ex his ed. 1. 2. Ex ἦγε vero, ἠέγε cum Scal. fecit Casaubonus. — Vers. 6.

Vers. 7. τῷ Κορίνθῳ dederunt Vat. Flor. Aug. Reg. A. Teneri & τῇ potuerat, ut cap. 18, 1. & alibi. Vide ad IV. 67, 8. — Vers. 7.

Vers. 8. παραγίγνηται dederunt Vat. & Flor. γίγνηται edd. cum aliis. — Vers. 8.

Vers. 10. πρὸς αὐτὴν τὴν χρείαν. Sic ed. 2 & seqq. cum Aug. & Reg. A. αὐτὴν abest ab ed. 1. & Bav. Vat. Flor. — Vers. 10.

Vers. 11. ταῖς εἰρεσίαις κατηρτισμένων. Vide ad I. 25, 3. — *Ibid.* μισθοφόρος. Levem operarum errorem facile corriget Lector, & μισθοφόρους reponet. — Vers. 11.

CAPVT III.

Cap. III.

Vers. 1. Νεοκρήτων. Νεοκρῆτες sunt, puto, νεήλυδες vel νεοσύλλογοι Κρῆτες, *tyrones Cretenses*, vel *Cretenses recens conducti.* conf. V. 65, 7. & 79, 10. — *Ibid.* Κυλλήνην ed. Casaub. & seqq. consentientibus Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Steph. Byz. Eleorum navale. Κυλήνην ed. 1. 2. cum Bav. In ora cod. Aug. antiqua manu scriptum hoc scholion: Κυλήνη, ἡ νῦν Κλαρίνται. de terminatione tamen dubius sum, sit ne ται, τη, an τα, sed videtur esse ται. *Chiarenza* hodie nomen esse, satis constat. — Vers. 1.

Vers. 2. ἐν τῇ τῶν Δυμαίων πόλει. Ora codicis Aug. antiqua manu, sed neglectis admodum & intricatis calami ductibus: Δύμη πόλις, νῦν Ἕρμαιον λεγομένη Ἀχαίας. si — Vers. 2.

modo

Verſ. 2. modo Ἕρμαιον eſt, quod ita equidem lego, nec aliud quid extricare poſſum. At de Hermæo, id eſt, Mercurii templo, in hac regione Pauſanias quidem, ubi de Dyme agit, lib. VII. c. 17. nihil meminit. Ex Pauſania ſuſpicari quodammodo poſſis Ἡρακλεῖον, ſed hoc alienum eſt a codicis ſcriptura. — *Ibid.* προφυλακῆς. φυλακῆς ed. 1. & Reg. B. invitis vett. codd.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τοῖς Μεσσηνίοις. conf. cap. 4, 4 ſq. — *Ibid.* Ἀκαρνᾶσι. Sic Aug. Ceteri vulgo Ἀκαρνάσι. — *Ibid.* Σκερδιλαΐδᾳ. Conf. ad IV. 29, 7. — *Ibid.* τὰ παρ' αὐτοῖς πλοῖα. Sic nunc quidem omnes. Forſan tamen παρ' αὐτῶν ſcripſit Polybius. Vide ad II. 10, 3. & ad III. 9, 2. — *Ibid.* Κεφαλληνίαν duplicata litera λ conſtanter ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. Simplicem λ cum Bav. habent ed. 1. & 2. — *Ibid.* Πρόννους recepi ex Vat. Flor. Aug. Reg. A. Conf. viros doctos ad Thucyd. II. 30. ubi plura de Cephallenia inſula ejuſque oppidis.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τὴν τῶν Παλαιέων πόλιν. Sic edd. cum Bav. Aug. Reg. A. B. Παλαιῶν Vat. & Flor. quod ex Παλεῶν vel Παλέων corruptum videri poterat; cui convenit Παλῆς vel Παλεῖς apud Thucydidem I. 27. & II. 30. ubi vide, quæ monita ſunt ab Interpretibus. Sed in Παλαιέων conſentiunt codices Polybiani omnes V. 5, 1. & rurſus omnes in Παλαιεῖς cap. 16, 6. & c. 17, 5. Ad hunc vero locum in ora codicis Vaticani eſt ſcholion a primi librarii manu, hujuſmodi: Παλοῦς, πόλις Κεφαλληνίας. Παλαιεὺς ὁ πολίτης. Θουκυδίδης. Μεγαρέων ἐδεήθησαν, ναῦς σφίσι ξυμπροπέμψειν. Οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ὀκτὼ ναυσὶ ξυμπλεῖν, καὶ Παλεῖς Κεφαλλήνων τέσσαρσι. Sic nempe fere Thucyd. I. 27. Ibi vero Scholiaſtes nomen urbis ἡ Πάλη perhibet. Sed ὁ Παλοῦς, τοῦ Παλοῦντος, ipſe Polybius formavit, cap. 5, 10.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. συνορμίσας. συνορμήσας ed. 1. 2. invitis vett. libris.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Αἰτωλῶν. Corrupte αἱ τῶν Vat. & αὐτῶν Flor.

Verſ.

Verf. 8. *Verf.* 8. παρασκευάσῃ μὲν Cafaub. cum Vrfin. Vat. Flor. Reg. B. Carent μὲν ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. — *Ibid.* παρασκευάσῃ δὲ καὶ. Particulam καὶ, temere omiffam in editis, adjeci cum Bav. Aug. Reg. A. Videntur tamen eamdem ignorare Vat. & Flor. e quibus nil notatur in fchedis. — *Ibid.* τῆς τῶν πολεμίων. Carent τῶν Vat. & Flor.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῆς τῶν πολεμίων. Caret τῶν Flor. In Nota marginali ad initium Cap. IV. pro *Palantem*, *Paluntem* fcriptum oportebat.

Verf. 2. *Verf.* 2. αὐτῆς ὑπαρχ. αὐτοῖς ed. 1. 2. invitis msstis. *Ibid.* τὸν πρὸς τὴν Ζακ. τὸ πρὸς τ. Ζ. Vat. Flor.

Verf. 3. *Verf.* 3. βασιλεὺς caret Flor. — *Ibid.* Σκερδιλαΐδου. Σκερδιλαΐδα ed. Cafaub. & feqq. invitis omnibus exemplaribus. — *Ibid.* τοὺς γὰρ πλείστους ἐκωλύθη πέμψαι. Nec per fe placet τοὺς πλείστους, nec congruit cum IV. 29, 7. ubi inter leges fœderis cum Scerdilaida commemoratur, ut ille *triginta lembis* bellum gereret. Ergo *dimidium* nunc domi manferat, non *major pars.* Itaque τοὺς πάντας, *omnes*, aut τοὺς πλείους, *plures*, (nempe, *quam quindecim*,) fcriptum oportuit.

Ibid. περὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα δυνάστας. Sic etiam Scaliger correxit, deleto tam vocab. τόπους, quod in contextu habet editio Bafil. quam vocab. πόλιν, quod ibi eft in margine. Ex duplici codicum lectione, quam in fcholio infra contextum retuli, Reifkius, cum earum alteram ex edit. 1. alteram ex Bœcleri collatione codicis Auguftani cognoffet, (nam editio Bafileenfis ei non erat ad manus) colligendum putavit, in quibufdam codicibus olim fuiffe περὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τόπους καὶ δυνάστας, in aliis περὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα πόλεις καὶ δυνάστας. Quod vero in ed. Cafaub. & feqq. vulgo legitur περὶ τοὺς τῶν κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τόπων δυνάστας, ex unius Cafauboni ingenio eft profectum.

Verf. 5. *Verf.* 5. Τῆς γὰρ τῶν Φιαλέων πόλεως ἐξαιρεθείσης. Sic ed. Cafaub. & feqq. Φυγαλαίων ed. 1. 2. ex Bav. fed in ora ejufdem cod. notatur eadem manu γρ'. Φιαλέων, & fic eft in Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Vrfini codice. De nomine conf. Adnot. ad IV. 3, 5. De re vide IV. 31, 1. & 79, 5 fqq. — *Ibid.* μετεῖχον Cafaub. cum Vrfin. Vat. Flor. Reg. B. κατεῖχον ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A.

Verf. 6. *Verf.* 6. κατὰ τοὺς ἁρμόζοντας τόπους. Articulus τοὺς abeft a fola ed. Cafaub. errore operarum. — *Ibid.* προσῆγε τὰς μηχανάς. προῆγε ed. 1. 2. 3. invitis msstis. In ora Bafil. dubitanter Cafaubonus quæfiverat, *an* προσῆγε? Id Gronov. in contextum recepit. Sic autem vett. codices omnes.

Verf. 10. *Verf.* 10. τρὶς ἑξῆς τοὺς νεκνίσκους. Et ipfa fententia, & grammatica ratio, τρεῖς in τρὶς mutare juffit. Articulum τοὺς communi confenfu veteres codices agnofcunt omnes. — *Ibid.* ὑπερβάντας τὸ πτῶμα. Ex Reg. B. hoc adoptavit Cafaub. Confentiunt autem in idem Vat. & Flor. τῷ πτώματι ed. 1. 2. cum aliis.

Verf. 11. *Verf.* 11. προδιεφθαρκότες. Præcedens punctum majus & inferius, cum minori & inferiori eft permutandum. καὶ προδιεφθ. legendum fufpicatus eft Reifkius. Mihi verfu feq. potius inferenda præpofitio videtur. Conf. mox ad verf. 12. — *Ibid.* τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν κατὰ μέρος ἡγεμόνων. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. τοὺς κατὰ μέρος ἐπιφ. τῶν ἡγεμ. ed. 1. 2. cum Bav. Hinc Cafaub. ex ingenio edidit κατὰ μέρος τοὺς ἐπιφ. τῶν ἡγεμ.

Verf. 12. *Verf.* 12. τέλος ἐξέπεσον. Si verfu fuperiori, pofito cum cod. Bav. puncto minori poft ἡγεμόνων, verba ἐθελοκακοῦντες δὲ referremus ad hæc τέλος ἐξέπεσον, non opus effet h. l. conjunctione. Sed videntur utique illa ἐθελοκακοῦντες δὲ arctius cohærere cum eis, quæ præcedunt, προδιεφθαρκότες μέν. Si quis tamen contendat, trahi nihilominus illam præpofitionem δὲ pariter ad fequentia poffe, non pertinaciter equidem repugnem. — *Ibid.* πολλὰς πληγάς. πολλὰς carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* εὐχερῶς.

Temere

Temere & invitis exemplaribus εὐκαίρως dant edd. errore ex ed. 1. propagato.

CAPVT V.

Cap. V.

Verſ. 1. Δορίμαχος. Δόριχος ſola ed. Caſaub. operarum errore. — *Ibid* ἐπεποίητο Vat. Flor. Aug. Reg. A. — Verſ. 1.

Verſ. 2. καὶ παρὰ Μεσσην. Caret h. l. παρὰ ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* ἀποστῆσαι Vat. Flor. Aug. Reg. A. Conf. V. 76, 7. ἀποσπᾶσαι ex ſuperioribus temere huc tractum videtur. — *Ibid.* εἰς τὴν Μακεδ. Articulum τὴν, qui abeſt vulgo, dederunt Vat. & Flor. — Verſ. 2.

Verſ. 3. στάσιν ἐχόντων idem valet quod ἐπεχόντων verſ. 6. Conf. ad I. 48, 2. — *Verſ.* 4. διὸ οἱ περί. Sic recte Flor. Et Perott. *quamobrem.* Miror nil adnotatum ex Vat. — Verſ. 3.

Verſ. 5. τὴν αὐτῶν ὑποθ. αὐτῶν Bav. τὴν αὐτὴν ὑποθ. Scalig. — *Ibid.* θερείαν. θερίαν Aug. Reg. A. *Verſ.* 7. κατασυροῦσι καὶ πορθήσουσι. Sic etiam correctum in Scaligeri libro. Servari autem fortaſſe poterat codicum lectio, κατασύρουσι καὶ πορθοῦσι. — Verſ. 5.

Verſ. 8. λυμαινόμενοι. Videtur hoc verbum deſiderare nomen in accuſativo caſu, ſicut cap. 2, 8. & conſtanter aliâs. Potuit autem a nomine ὁ λυμεὼν, *perditor*, *vaſtator*, *peſtis*, verbum λυμεωνεύεσθαι, id eſt, *perniciem*, *noxam moliri*, formare Polybius. — *Ibid.* καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ carent Flor. & Aug. — Verſ. 8.

Verſ. 10. ἐκ τοῦ περὶ τὸν Παλοῦντα διαβουλίου, *ex ipſa hac conſultatione ad Paluntem habita.* De nomine vide ad cap. 3, 4. In ora codicis Voſſiani, pro περὶ τὸν Παλοῦντα, notatur, ἴσως, περὶ τὸν Ἀπελλῆν. — Verſ. 10.

Verſ. 11. παρῆν δευτεραῖος &c. Sic ed. 1. cum Bav. Vat. Flor. Reg. A. B. — Verſ. 11.

Verſ. 12. εὐτρεπισάμενος δὲ τὰ περὶ τὸν Διόρυκτον. *Paratis omnibus, quæ ad transfretandas aves pertinebant.* — „Διόρυκτος appellabatur *canalis manu factus*, per quem Leucas, olim peninſula, mutata fuit in inſulam. vide Strabon. — Verſ. 12.

 p. 693.

Verf. 12. p. 693. [lib. X. p. 451 sq. ed. Casaub.] & ibi Casaubonum. Quod autem διακομίσας ait, id non de navibus, super phalangibus seu cylindris ligneis per siccum traductis, accipi debet, sed de tractis helcio per undas. Insignis est & egregie ad nostrum hunc locum declarandum facit ille Iulii Hygini locus apud Sosipatrum grammaticum p. 108. edit. Putschii, cujus indicium Casaubono debeo. *Ab Actio navigantes stadia XL*, ait, *veniunt ad Isthmum Leucadiensium: ibi solent iteris* (hujus enim formationis antiquae pro usitatiore *itineris* stabiliendae causa grammaticus hunc Hygini locum adducit) *minuendi causa remulco, quem Graeci πάκτωνα dicunt, navem traducere.* Quod ait, *iteris minuendi causa*, hoc sibi vult, ne cogerentur totam insulam Leucada circumnavigare. Idem auctor ibidem, quod Noster Διόρυκτον vocat, *Traductionem* appellat. Livius XXXIII. 17. *Leucadia, nunc insula, & vadoso freto, quod perfossum manu est, ab Acarnania jam divisa, tum peninsula erat.* Sed fallitur Livius: jam dudum enim ante illa tempora, de quibus ibi loquitur, ea erat insula facta." REISKIUS. — *Dioryćti* nomen habes etiam apud Dionys. Halic. lib. I. c. 50. & apud Plinium Hist. Nat. IV. 1, 2. Confer Palmerium & Dukerum ad Thucyd. IV. 8.

Ibid. In ἀπόπλουν consentiunt omnes libri, praeter Aug. cujus scripturam ἀνάπλουν veriorem censuit Reiskius.

Verf. 13. *Vers.* 13. De *Ambracico sinu* conf. lib. IV. c. 63.

Cap. VI. CAPVT VI.

Verf. 1. *Vers.* 1. ἀνώτερον. ἀνωτέρω Aug. — *Ibid.* ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν. τῶν ignorant Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 2. *Vers.* 2. ἐπαρκείας. Dubitanter hoc proposuerat Casaub. in ora Basil. & praeferre visus est ἐπιτυχίας, sed ἐπαρκείας (*auxilii*) in versione expressit; quod merito unice probavit Reiskius & Ernestus. Habet hoc etiam margo libri Scaligerani & Vossiani. Idem error, qui codices omnes hic invasit, obtinet etiam apud Suidam in Fragmento Poly-

Polybiano, quod posuimus inter Fragmenta Historica, num. III.

Vers. 4. *Vers. 4.* *ἔχων ἀπῆν Δορίμαχος.* Conf. cap. 5, 1.

Vers. 6. *Vers. 6.* *νυκτοπορήσας* recte edd. ex Bav. *νυκτοποιήσας* Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* *Θέρμοις.* Sic scripti libri Polybiani omnes, & h. l. & cap. sq. vers. 2. Recte vero in nomine proprio retrahitur accentus, quem temere in ultima posuerunt editores. Apud Strabonem tamen lib. X. p. 463. pariter *τὰ Θερμὰ*, acuta voce, vulgo legitur: sed secus apud Stephanum. Conf. ad cap. 8, 1.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Vers. 1. *Vers. 1.* *Οἱ δέ.* *Οἱ καὶ* ed. 2. operarum errore. — *Ibid.* *καθιξόμενον* ex conjectura edidit Casaubonus, quam confirmarunt codd. Vat. & Flor. Sic & Reg. A. ex emend. *κατεξόμενον* ed. 1. 2. *καθεξόμενον* Bav. Reg. B. *καθεζόμενον* Aug. & Reg. A. a pr. manu. — *Ibid.* *τοὺς δὲ Αἰτωλούς.* Carent *δὲ* Vat. Aug. & Reg. A. pr. manu. — *Ibid.* *ἀδυνατήσοντας τοῖς παροῦσι.* — „An deest verbum *ἀμῦναι*? CASAVB. *in ora Basil.* — „Post *ἀδυνατήσοντας* deesse videtur *ἐπικουρεῖν* vel *ἐπαμύνειν* vel *ἐπιβοηθεῖν* aut aliquid simile.“ REISKIVS.

Vers. 3. *Vers. 3.* *εἰς ἃ βλέποντες.* De ista constructione orationis vide Adnot. ad I. 82, 13. *εἰς ἃ* idem est, ac *εἰς ταῦτα οὖν.* — *Ibid.* *προσαναπαῦσαι.* — „An *προαναπαῦσαι*?“ REISK. — Nil opus. Amat Polybius verba cum *πρὸς* composita.

Vers. 4. *Vers. 4.* *διεμαρτύροντο τὸν Φιλ.* &c. Habet Suidas in *Παριέναι.*

Vers. 6. *Vers. 6.* *ὡς ἐπὶ τὸ Θέρμον.* Temere caret *ὡς* ed. 1. In *τὸ Θέρμον* consentiunt h. l. omnes. Videtur tamen *τὸν Θέρμον* rescribendum. Conf. ad cap. 8, 1. In calce codicis Vat. est scholion: *τὸ Θέρμον ἐστὶν ὁ Λόγγος ὁ νῦν λεγόμενος.* Idem scholion paulo inferius habet codex Reg. A.

Vers. 7. *Vers. 7.* *ἐκ δὲ δεξιῶν* dedit Flor. *ἐκ δεξιῶν δὲ* Bav. Conjunctionem temere omisit ed. 1. unde eamdem ignorant

 cete-

Verf. 7. ceteræ editiones. Abeft tamen eadem & a codd. Aug. & Reg. A. nefcio an & Vat. — *Ibid.* Φοίτεον. Sive Φοίτεον nomen eft hujus urbis, five Φύτεον, ut habent alii codices, vel Φύταιον, ut fcribitur apud Stephanum Byzantinum; (cf. Reliq. hiftor. Polyb. XI. 4, 4.) adparet, fuiffe hanc in media Aetolia; adeoque diverfam a Φοιτείαις, quod Acarnaniæ olim fuerat oppidum, ab occidente Acheloi fluvii fitum, quamquam per ea tempora, cum magna Acarnaniæ parte, Aetolis fubjectum. Vide IV. 63, 7. & ibi notata. — *Ibid.* Ἀγρίνιον, Θεστιεῖς. — „Ἀγρίνιον memorat etiam Diodorus Siculus T. II. p. 370. ubi & Δεριεῖς nominantur, quos viri docti æque ignorant atque hic nominatos Θεστιεῖς." REISKIVS.

Verf. 8. *Verf.* 8. Μέταπαν. Μετάπαν edd. cum Bav. Retraxi accentum, cum Flor. Aug. Reg. A. Et fic Stephanus Byzantinus: Μέταπα, πόλις Ἀκαρνανίας· Πολύβιος πέμπτῳ. perperam quidem in Acanania ponens, quam in media Aetolia fitam clare tradit Polybius. conf. cap. 13, 8. — *Ibid.* πάρα ταύτῃ. παρὰ ταύτην Aug. minus recte. — *Ibid.* τοῦ προσαγορευομένου Θέρμου. Nefcio quo pacto melior videri potuerit Reifkio vulgata lectio προαγορευομ. Illud confirmare poffum, temere & invitis exemplaribus eam irrepfiffe in editionem Hervagianam, ex qua in ceteras tranfiit.

Verf. 9. *Verf.* 9. εἰσαγαγὼν recte edd. ex Bav. εἰς ἀγωγὴν Flor. εἰσαγωγὴν Aug. Reg. A. fed in Reg. A. vera lectio alteri fuperfcripta. — *Ibid.* ἐφεδρεία. ἐφεδρείᾳ fcribe, fubfcripto jota.

Verf. 11. *Verf.* 11. ἀντιπαραπορευομένων recte ex Aug. receptum in ed. 2. & feqq. confentientibus Vat. Flor. Reg. A. Habet & ora codicis Voffiani. Eadem ratione fæpius verbo ἀντιπαράγειν utitur Polybius. — *Ibid.* ταῖς χώραις. — „Opponit has τῇ ὁδῷ. Nam reliquus exercitus *in via* ibat: hi ibant ταῖς ἀνοδίαις, *extra viam*: hoc vocat ταῖς χώραις." CASAVB. in ora Bafil. — Commodius aliâs ταῖς παρωρείαις dicere folet.

Verf.

Verf. 12. ἠσφαλίσθη λίμνῃ. — „Forte ἠσφαλίσθαι συνέβη λίμνῃ.“ REISK. — ἠσφαλίζετο λίμνῃ habet ora cod. Voff. in verbo medio. Nempe dubitare utique licet, an ἠσφαλίσθη active fumi poffit, ut λίμνη fit nominativus. Sed fortaffe leviffima mutatione verum fuerit ἠσφαλίσθη λίμνῃ, fcil. ὁ Φίλιππος; ut ἠσφαλίσθη notione reciproca accipiatur, & accufativus τὴν ἐπιφάνειαν five ab eodem hoc verbo regi intelligatur, five a fupplenda præpofitione κατὰ, *lævum latus agminis tutum fibi præftiterat lacu*, vel *quoad lævum latus agminis tegebatur lacu.* Sic fere ufurpat præteritum paffivum V. 43, 6. ἠσφαλισμένος τὰ κατὰ τὰς στρατείας. — Verf. 12.

CAPVT VIII. — Cap. VIII.

Verf. 1. Παμφίαν. τὸ Πάμφιον c. 13, 8. — *Ibid.* πρὸς τὸ Θέρμον. Pariter quidem in neutro genere formant hoc nomen libri omnes cap. 7, 6. At in mafculinum τὸν Θέρμον, quod h. l. quatuor dant codices, Bavaricus etiam confentit cap. 13, 3. pariterque Peirefcianus codex lib. XI. 4, 1. Quibus fuffragatur Stephanus Byzantinus, Polybium nominatim citans auctorem. Vide tamen mox ad verf. 3. — *Ibid.* προσάντη ex Aug. receptum in ed. 2. & feqq. Et confentiunt Vat. Flor. Reg. A. — Verf. 1.

Verf. 3. πολλῆς ὥρας, *multo die, die jam multum provecto.* Vide Raphelium & Wettftenium ad Marci 6, 35. ubi, quod dicitur ὥρας πολλῆς γενομένης, id Matth. 14, 15. eft ὀψίας γενομένης, Lucæ 9, 12. vero ἡμέρας ἀρξαμένης κλίνειν, ut monuit Hoogeveen ad Vigerum de Idiotifmis p. 111. Si effet πολλῆς ἔτι ὥρας, alia foret fententia, fcil. *multo adhuc die*, ut ait Tacitus Hift. II. 44, 3. — *Ibid.* In τὸ Θέρμον h. l. rurfus, ut cap. 7, 6. confentiunt omnes. — Verf. 3.

Verf. 4. ἀφῆκε, an ἐφῆκε fcribas, parum intereft. conf. cap. 3, 5. — *Ibid.* τῶν Θερμίων. Ab ὁ Θέρμος Aetoliæ, gentile Stephanus ὁ Θέρμιος format; a τὰ Θέρμα Siciliæ, ὁ Θερμαῖος. — *Ibid.* τῆς παρ' Αἰτωλῶν ex conjectura Vrfini adoptavit Cafaub. Teneri vero poterat τῶν, — Verf. 4.

quod ſimul ad κατασκευῆς, ſimul ad σίτου καὶ τῆς τοιαύτης χορηγίας refertur.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. συντελούντων. Delevi αὐτῶν, quod citra neceſſitatem & invitis msstis adjecerat Caſaubonus.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. In διότι περ, *quare*, nil mutant libri. Non memini tamen alibi hanc vocem apud Polybium legere; pro qua conſtanter διὸ vel διόπερ uſurpat.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Habet hanc Pericopam *Codex* VRBINAS *in Excerptis*, uſque ad finem capitis XI.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τῶν ἐν Δίῳ καὶ Δωδώνῃ πεπραγμένων. Vide lib. IV. cap. 62. & 67. — *Ibid.* διέφθειρον. διέφθειραν Flor. quod habent omnes verſ. 3. — *Ibid.* κατασκευαῖς. παρασκευαῖς Reg. A. in contextu, ſed vera lectio inter lineas.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἀνέτρεψαν ed. 1. cum Bav. & Flor. Ex Vat. nil notatur. Reſtituendum illud verbum Polybio monuit Reiſkius. Ceteri ἀνέστρεψαν. — *Ibid.* ὄντας οὐκ ἐλάττους δισχιλίων Vrb. Vat. Reg. A. ὄντας οὐχ ἐλάττους χιλίων Aug. οὐκ ἐλάττους δισχιλίων ὄντας edd. cum Bav. & Flor. *Vltra duo millia* Perottus cum aliis. — *Ibid.* τῶν δὲ τοιούτων recepi ex Flor. Aug. Reg. A. δὴ pro δὲ editum erat ex Bav. E Vat. nil notatur. — *Ibid.* ἀπέσχοντο. ἀπέχοντο edd. errore operarum ex ed. 1. propagato.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τῆς Σάμου. Sic, abſque articulo τοῦ ad Σάμου, dederunt Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Σάμος rurſus vocatur hic poëta apud Noſtrum lib. XXIV. 8, 9. — „Verſum Sami, ὁρᾷς τὸ δῖον expoſui in Notitia poëtarum Anthologiæ Conſtantini Cephalæ p. 267. ubi etiam diſputavi, rectiuſne Noſter Σάμον illum poëtam appellarit & hic & in Excerpt. Valeſ. an Meleager Σάμιον in præfatione ſuæ Coronæ, & Plutarchus in Diſcrimine Amici & Adulatoris p. 92, 24. [pag. 53. edit. Wechel.] Mihi quidem forma Σάμος præhabenda videtur, ut Ἴστρος dicitur, non Ἴστριος, ut Νεῖλος, non Νείλιος aut Νειλῷος.“ REISK. —

Conf.

Conf. Analecta Veterum Poëtarum ed. Brunckii T. I. p. 1. & p. 485. & in eadem Analecta Emendationes T. III. p. 1. & p. 114.

Vers. 5. *Verſ.* 5. Ὁρᾷς τὸ δῖον &c. — „Iocus eſt in voce δῖον, quæ & *divinum* & *Dium* [Macedoniæ urbem] poteſt ſignificare." CASAVB. *in ora Baſil.* — Ceterum eſſe iſtum verſum parodiam verſus Euripidei in Supplicibus vſ. 860, monuit Toupius, Emendatt. in Suidam Part. III. ad voc. Σημός. Conf. Muſgrav. ad Euripid. Supplic. 862.

Vers. 6. *Verſ.* 6. καὶ μεγίστη δὴ καί. Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. *Ibid.* παράστασις ἐπὶ τούτοις εἶχε. Cum verba iſta ſic interpretatus eſſet Iſ. Caſaubonus, *regem rei magnitudo velut in ſtuporem dabat*, monuit MERICVS CASAVBONVS. — „Merito deinde eidem diſplicuiſſe iſtam interpretationem, cum longe aliud verbo παράστασις voluerit hic Polybius: *eos nempe, quod agebant, plena quadam præclari facinoris perſuaſione actos & impulſos id egiſſe;* qualem bonæ conſcientiæ πληροφορίαν ſolent etiam ſæpe fanatici Chriſtiani, a ſuis myſtagogis pravis opinionibus imbuti, in ſimilibus oſtendere. Ea certe vis eſt iſtius παραστάσεως hoc loco, ut *certam perſuaſionem & fiduciam*, quomodo ad illas ſuas oras [exempli editionis Baſileenſis] exponit, ſignificet. Fuit autem Polybius ita ab omni ſuperſtitione (quod tot locis prodit & profitetur) alieniſſimus, ut tamen ſacrilegium & divinorum profanationem odiſſet & deteſtaretur. Vertemus igitur: *Et regem quidem ipſum ejuſque amicos certa quadam geſtientis animi fiducia pertentabat, quum juſte & honeſte* &c." Hæc Mericus Caſaub. — Ad eumdem locum REISKIVS: — „παράστασις, ait, quid h. l. ſignificet, dubium eſt, quum duplici gaudeat ſignificatu, qui uterque hic locum habere poteſt: nam ſive per *ſtuporem* reddas atque *admirationem*, ſive per *fiduciam, confidentiam, ſecuritatem & firmitatem animi*, perinde eſt. vid. Mericum ad h. l. & nos ad p. 326, 31. [III. 84, 9. Confer Lexicon Polyb.] Aliàs eſt, quod tamen huc non pertinet, ἡ παράστασις idem atque τὸ ἑκάστῳ παραστὰν

Verf. 6. τῆς διανοίας. παραστήματα appellat M. Antoninus *fententias animo infixas, ratas*, quibus imbuit aliquis animum atque obfirmat, III. 11. ubi minus recte ceperunt. vid. Gataker. p. 113. Pari modo παρατίθεσθαι dixit Iofephus Ant. Iud. p. 51, 22. pro *ingerere animo fuo, inducere animum, fibi perfuadere.*" — Ego vero, cur notionem illam, τὸ ἑκάστῳ παραστὰν τῆς διανοίας, (id eft, *cogitatio, perfuafio, quæ cuique in animo infidet*, alienam ab hoc loco Reifkius judicarit, fateor me non perfpicere. Mihi fane inprimis huc pertinere illa vifa eft: modo velim, certa exempla illius fignificationis adtuliffet vir doctus. Sicut ex phrafibus παραστῆσαί τινι ὁρμὴν, φόβον &c. natæ funt illæ vocabuli παράστασις notiones, *animi ardor & impetus, animi perturbatio* &c. fic ex illis, παραστῆσαί τινι πίστιν, *fidem alicui facere*, παραστῆσαί τινι δόξαν vel γνώμην, *opinionem, perfuafionem alicui adferre*, &c. videtur derivari fignificatio vocabuli παράστασις, *perfuafio*. Sic apud Platonem in Phædro c. 2. παρίσταταί μοι, fcil. ἡ γνώμη, *perfuafus fum*; in quam eamdem fententiam alia nonnulla exempla Henr. Stephanus in Thefauro collegit.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἀλλὰ τοῖς ἐξ αὐτῆς τῆς &c. Sic edidit Cafaub. ex Vrb. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τοῖς τῆς οἰκ. ed. 1. 2. ex Bav.

Verf. 8. *Verf.* 8. νικήσας μάχῃ Κλεομένην τὸν βασιλέα. Sic recte Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. codex Peirefc. & Suidas in Ἀντίγονος, ubi totum hunc locum de Antigono inferuit. Cum vero verbum νικήσας temere omiffum fuiffet in exemplo, e quo derivatus eft codex Bavaricus, in Bav. aliud verbum ex ingenio eft fuppletum, Κλεομένην φυγαδεύσας τὸν βασιλέα, non fane feliciter; φυγαδεύειν enim eft *in exilium mittere*, nec dicunt Græci μάχῃ τινὰ φυγαδεύειν, *in fugam pellere*. Imperite vero editor Bafileenfis fimul νικήσας ex cod. Aug. adfcivit, fimul φυγαδεύσας ex ed. 1. (quæ habebat ex Bav.) fervavit, & ita pofteriores editores.

Verf.

Verſ. 9. ὥστ' ἐκ τῶν ἐναντίων. Tenui hoc, ſic editum inde a Caſaub. ex ſolo Reg. B. cf. cap. 10, 6. Debuerat tamen fortaſſe a nobis reſtitui conſentiens veterum codicum omnium, quos paulo ante enumeravi, ſcriptura, ὡς ἐκ τῶν ἐναντ. quam & repræſentarunt ed. 1. & 2. ὥστε τοὐναντίον voluerat Vrſinus. — *Ibid.* εἰς τὴν οἰκείαν correxit Caſaub. εἰς τὴν οἰκίαν ed. 1. 2. cum msstis.

Verſ. 9.

CAPVT X.

Cap. X. Verſ. 1.

Verſ. 1. χαιρονείᾳ Caſaub. cum Bav. & Suida, qui totum hunc locum de Philippo inſeruit ſuo Lexico, in Φίλιππος ὁ βασιλεύς. Χερωνίᾳ Vat. Aug. Reg. A. Χερωνείᾳ Flor. & ſic temere ed. 1. Pejus etiam Χερονείᾳ ed. 2. De re, quæ hic agitur, conferre Reiſkius juſſit Diodorum T. II. p. 589 ſq. ſcil. Excerpt. de Virtut. & Vitiis ex lib. XXXII.

Verſ. 10.

Verſ. 2. αὐτῶν μόνων reſtitui ex msstis, qui in id conſentiunt. Temere αὐτῶν μόνον edd.

Verſ. 2.

Verſ. 3. οὐκ ἐπιμετρῶν τὸν θυμὸν τοῖς πραττομένοις, *ad ea, quæ (bello) erant patrata, non majorem iræ modum adjecit; mala bello patrata non novo iræ cumulo auxit.* Sic XXVIII. 5, 2. πολλὰ τῶν εἰς φιλανθρωπίαν ἡκόντων (ſive ἀνηκόντων mavis) ἐπεμέτρησεν. τὸν θυμὸν recepi ex Flor. & Suida. τῷ θυμῷ edd. cum Bav. & aliis. Ex Vat. nil notatum. Verbum ἐπιμετρεῖν abſque caſu poſitum habes cap. 15, 8. & ſæpe aliâs. — *Ibid.* καὶ φιλονεικῶν. Perperam καὶ νικῶν Suidas.

Verſ. 3.

Verſ. 4. κηδεύσας. θάψαι κελεύσας Suidas, ex interpretamento. — *Ibid.* συνθεὶς Ἀντιπάτρῳ τὰ τούτων ὀστᾶ. — „Recte & ſcite reddidit Caſaubonus: [*eorumque oſſa per Antipatrum Athenas deferenda curaſſet.*] Græci συντιθέναι τινί τι, item ἐπιτιθέναι, dicunt pro *committere*, vel *mandare alicui aliquid agendum, curandum, expediendum vel alio deferendum.*“ REISK. — Vide VIII. 19, 4. XXVII. 6, 1. XXVIII. 18, 3. quæ loca idem citavit Reiſkius; de re vero conferre juſſit Diodor. T. II. p. 149. id eſt, lib. XVI. c. 87.

Verſ. 4.

c. 87. & Polyb. IX. 28 seq. Vſus iſtius verbi *συντιθέναι* immemor Suidas, pro *συνθεὶς* ſcripſit *συνθεῖναι*, quod refertur ad id, quod paulo ante invitis pariter libris Polybianis poſuit, *θάψαι κελεύσας*. — *Ibid.* *κατειργάσατο*. *ἀπειργασ.* Suid.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. *περὶ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως.* — „Dubium videri poſſit, ſit-ne *περὶ* ſervandum, an *παρὰ* legendum.“ REISK.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. *ἁμάρτημα γενέσθαι.* *γίνεσθαι* cod. Peireſc.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. *τῶν δὲ τοῖς θεοῖς κατεπιπεφημισμένων*, *quae diis dedicata erant.* *καταπεφήμισται* Polybius uſurpat pro *fama fert, fama vulgata eſt*, XVI. 12, 3. Quare cum h. l. *τοῖς θεοῖς καταπεφημισμένων* vulgo legeretur, (in quam quidem ſcripturam libri conſentiunt omnes;) ERNESTVS in Lex. Polyb. — „Vereor, ait, ut incorruptum ſit. Forte fuit *κατεπιπεφημ.* Nam *ἐπιφημίζειν τινὶ* eſt *adſcribere alicui*, [& ſigillatim, *Deo conſecrare:*] unde decompoſitum, quod genus amat Polybius, idem ſignificare poteſt.“ —

Verſ. 10. *Verſ.* 10. *συγγενὴς Ἀλεξάνδρου.* — „Volebat videri Philippus, ſed non erat. vid. Pauſan. p. 539.“ REISK.

Cap. XI.

CAPVT XI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Tria verba *ἦν ἐν καὶ* in unum *ἤνεγκε* corruperunt Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* *κακῷ κακὸν ἰώμενος*, *malum malo ſanans.* Proverbialiter dictum eſſe monet Reg. A. in marg. adſcripta voce Παροιμία.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *παρὰ τοῖς ἀκούουσι.* *ἀκούσασι*, quod habent alii, in modo potentiali eſt intelligendum, *qui audituri eſſent.*

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *ἄν τις ποιήσαι.* Perperam caret *τις* ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* *καὶ τὰ τούτου δίκαια.* *τούτων* ſolus Aug.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. *τὸ δὲ* reſtitui ex Flor. Aug. Reg. A. Qui *τὰ δὲ* primus ſcripſit, quod ex Bav. in editos tranſiit, is *μέλλοντα*, quod ſequitur, pro plurali neutrius generis habuit, cum

cum ſit maſculinum ſingulare. Ex Vat. nil notatur ad hunc locum. — *Ibid.* ἐκ περιττοῦ, *nullo bono*, interpretatus eſt Caſaub. quod minime equidem ſpernam; ſed eamdem vim eſſe putavi hujus dictionis, quam illius ἐκ περιουσίας apud Demoſthenem, quæ, ut monuit Reiſkius in Indice græcitatis Demoſtenicæ, ſignificat *joci gratia*, aut *otii fallendi ergo, neceſſitate nulla cogente, ſed ex mera protervia & lædendi libidine.* Verſ. 4.

Verſ. 5. ἀγνοήσασι dederunt Vat. Flor. Aug. Reg. A. Sic & debuit Vrb. in quo eſt ἀγνωήσασι. — *Ibid.* ἠδικηκόσι. ἠδικηκόσιν ſcribe. — *Ibid.* Tria verba ἀλλὰ συσσώζειν μᾶλλον deſiderantur in ed. 1. & Bav. & Vrb. Duo verba ἀλλὰ συσσώζειν adjecit editor Baſil. ex Aug. cum quo faciunt Vat. Flor. Reg. A. ſed temere omiſit μᾶλλον, quod pariter dant iidem quatuor codices. — *Ibid.* τοῖς ἀναιτίοις perſpecte dederunt Aug. & Reg. A. Habet id etiam Flor. ſed in hoc duæ priores ſyllabæ ἀναι alii ſcripturæ, quæ eraſa eſt, ſuperſcriptæ ſunt. Et ἀναιτίοις & ἀλλὰ συσσώζειν μᾶλλον habet etiam ora cod. Voſſiani. Gronovius quoque in Notis editis ἀναιτίοις commendat, idque Grotio acceptum refert. Verſ. 5.

Verſ. 6. ἀκουσίων legendum viderat jam idem Gronovius, & monuit Reiſkius. — *Verſ.* 7. ᾐκίσατο recte edd. & Reg. B. Perperam ᾐκίσαιτο veteres mssti omnes. Verſ. 6.

Verſ. 8. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι. Perperam abeſt οἶμαι ab ed. 1. & Bav. Sed habet id verbum Reg. B. cum aliis codd. *Ibid.* συνιδόντας μὲν αὐτοῖς, *conſcios quidem ſibi.* Vtique magis proprium verbum, & Polybio ut aliis ſcriptoribus frequentatum eſt συνειδότας, quod & in ora libri Scaligerani & Voſſiani adſcriptum eſt, & a Gronovio commendatur. Sed pariter XV. 3, 2. probatiſſimi codices συνιδόντες σφίσι agnoſcunt. Quare excuſavit REISKIVS, & vulgari modo hoc dictum a Polybio, ait, pro συνειδότας, ut ἰδεῖν paſſim dicitur pro εἰδέναι. Sic vero viciſſim cap. 13, 5. eſt προειδὼς τὸ μέλλον, pro προϊδὼν τὸ μέλλον. — *Ibid.* ὅτι ὁ Φίλιππος. Sic perſpicue Aug. ὅθ' ὁ Φιλ. edd. Verſ. 8.

ex

Verſ. 8. ex Bav. Eodem modo eſt in Vat. ſed ſuperſcripta litera τ ſuper ὅϑ' Vnde intelligitur, qui factum ſit, ut ὅϑεν τε ὁ Φίλιππος habeat Vrb. In Reg. A. miri ſunt ductus ſcripturæ ſuper ὅϑ', puto quoniam librarius non intellexerat vim ſcripturæ, quam in exemplari invenit, quæ eadem fuiſſe videtur ac in Vat. In Flor. (ni fallunt indicia) eſt ὅτι Φίλιππος, abſque articulo.

Cap. XII.

CAPVT XII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. αὐτῶν μὲν καταγ. tenui ut editum inde a Caſaub. inveni. Sic vero habet Aug. a pr. manu, & Reg. A. & Flor. neſcio an & Vat. ἀύτῶν ed. 1. 2. cum Bav. — *Verſ.* 2. μὴν τό γε νικῆσαι. μήν γε τὸ νικ. edd. invitis msstis, errore Obſopœi.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. — „οἱ λειφθέντες, *victi*, a verbo λείπεσθαι, *vinci:* quod verbum a ſtadio & palæſtra ductum eſt. vide Caſaub. ad Dionem Chryſoſt. p. 45, 27. & Fragm. Polyb. [nobis Fragm. gramm. XCI.] & varietatem lectionis ad Diodori Siculi T. I. p. 114, 62. & Weſſeling. ad p. 139. ejuſdemque indicem in v. λείπειν. Locum hunc affatim agitat Themiſtius in Orationibus panegyricis." REISKIVS. — Frequentiſſimi uſus eſt apud Polybium verbum λείπεσθαι, nec raro eadem ratione, ac nunc, corruptum a librariis. Vide ad I. 27, 5. II. 5, 8. &c. De corrigenda h. l. vulgata lectione jam monuerat Gronov.

Ibid. Verbum ποιεῖται, perperam omiſſum in ed. 1. 2. & Bav. agnoſcunt ceteri codices omnes. Ex Reg. B. & Vrb. adſcivit Caſaub.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. αὐτῷ τῷ Φιλίππῳ edd. ex Bav. αὐτῷ Φιλίππῳ Vrb. Flor. Sic & debuerunt Aug. & Reg. A. in quibus eſt ἄν τις ἂν τῷ Φιλ.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Neceſſaria utique videtur fuiſſe emendatio ποτέρου, quam ex ora Reg. B. adſcivit Caſaub. niſi ἑ ποτέρου Polybius ſcripſit. In ora Aug. & Reg. A. notatur γρ'. ϑατέρου.

Verſ.

Verſ. 7. περὶ δὲ Δημήτριον reſtitui ex msstis. Temere περὶ δὲ Δημητρίου edd. — *Ibid.* ἐν τοῖς παραπλησίοις. Pro ἐν οἷς, quod eſt in libris msstis, ἐνίοις ſuſpicatus erat Scaliger. Si vera eſt librorum ſcriptura ἐν οἷς παραπλησίως, quod non negem equidem; neceſſe eſt interciderit nonnihil, adeoque fuerit poſt illa verba *lacunæ ſignum* ponendum. — *Ibid.* ὑπὲρ οὗ λαβόντες &c. Vide VII. 13 ſq.

Verſ. 7.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Verſ. 1. δυνατὸν ἦν ἄγειν καὶ φέρειν. δυνατὸν ἄγειν καὶ φέρειν ἦν ſolus Aug. — *Ibid.* προβαλόμενος. προβαλλόμενος Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Ἀκαρνᾶνας Aug. Ἀκαρνάνας edd. cum ceteris codd.

Verſ. 1.

Verſ. 2. διανῦσαι. διανύσαι Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἐξάψασθαι. ἐξάψεσθαι Vat. Flor. Aug. Reg. A. quod ſi quis receptum malit, non repugnem. Nec tamen damnandus aoriſtus.

Verſ. 2.

Verſ. 3. Τριχωνέως ed. 1. 2. Bav. Vat. Flor. Reg. A. Τριχωνέος Aug. Conf. IV. 3, 5. & ibi Notata. — *Ibid.* τὸ Θέρμον. Rectius τὸν Θέρμον. Vide ad c. 8, 1.

Verſ. 3.

Verſ. 5. προειδὼς τὸ μέλλον. Conf. ad cap. 11, 8.

Verſ. 5.

Verſ. 7. τὸ Πάμφιον. τὴν Παμφίαν dixit cap. 8, 1.

Verſ. 7.

Verſ. 8. Ἄκρας. Sic edd. & ſcripti omnes. — „Stephanus in ſingulari effert. Ἄκρα --- Ἀκαρνανίας. Etiam alia tribuit ille Acarniæ, quæ Polybius Aetoliæ.“ REISK. — Sic Metapam Acarnaniæ tribuit, ut monui cap. 7, 8. Ceterum & *Acræ* in Sicilia Stephano ἡ Ἄκρα in ſing. eſt, quæ Thucydidi αἱ Ἄκραι in plurali numero.

Verſ. 8.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verſ. 1. περὶ τετρακοσίους. περὶ, quod deerat vulgo, recepi ex Flor. Aug. Reg. A. Sic & Perottus, *fere.*

Verſ. 1.

Verſ. 3. τῶν Αἰτωλικῶν ἱππέων. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. & cod. Voſſ. τῶν Αἰτωλῶν ἱππ. edd. ex Bav.

Verſ. 3.

Verſ.

Verf. 8.sq. *Verf.* 8. ἑστιᾶσαι. ἑστιάσαι Aug. Reg. A. — *Verf.* 9. δεδωκέναι. δεδυκέναι voluit Vrfin. nulla urgente neceſſitate.

Verf. 10. *Verf.* 10. οὗτος μέν. Solet ſic uti hoc pronomine. Vide c. 17, 7. c. 26, 16. &c. οὕτως voluit Scaliger. — *Ibid.* πρὸς τοῦ Ἀπελλοῦ. Sic ſcribendum monuit Reiſkius. Ἀπελλῆ mendoſe pro Ἀπελλοῦ dederunt etiam codices nonnulli cap. 16, 9. Caſaubonus, *ut qui Apelli recepiſſent:* id vero græce foret, συνταξάμενοι πρὸς τὸν Ἀπελλῆν. — *Ibid.* Si recte utrobique poſita eſt particula μὲν, reſpondebit priori adverſativa ἀλλὰ, initio verſ. 12. alteri vero, poſt πάσαις, reſpondebit δὲ, quod mox ſequitur. Poteſt autem μὲν poſt διατεταγμένοι ex fine hujus vocis præcedentis, in qua terminatio οι ſuperne ſuperſcripta erat, temere repetita videri. — *Ibid.* Vulgo interpungunt (inde ab ed. 2.) ante μὴ δυνάμενοι δὲ, & comma ponunt poſt ποεῖν. Mihi commodior viſa eſt diſtinctio orationis, qua utitur ed. 1. cum Bav.

Cap. XV. CAPVT XV.

Verf. 2. *Verf.* 2. γενομένης Flor. Aug. Reg. A. γινομένης edd. ex Bav. Nil notatur ex Vat. — *Ibid.* ἀκαιρίας καὶ πολυποσίας. Temere particulam καὶ omiſit Caſaubonus; quem ſecutus Gronovius, ἀποκαιρίας legendum ſuſpicatus eſt. Reſtituit καὶ Erneſtus ex veteribus editionibus, quibus adſentiuntur mssti omnes. ἀκαιρία eſt *intemperantia, immoderatio*, ut XI. 8, 4. — *Ibid.* ἐξεθεατρ. αὐτούς. Sic ed. Caſaub. & ſeqq. cum Bav. Sed αὐτοὺς ed. 1. 2. cum Aug. Reg. A. Flor.

Verf. 3. *Verf.* 3. λυθείσης. αὖθίσης eſt in Vat. Hinc ἀφθίσης Reg. A. In Flor. vero ſic, ἐξεθεατρ. αὐτοὺς αὖθις... τῆς συνουσίας, ſpatio vacuo relicto poſt αὖθις. Perottus, *ſoluto convivio.*

Verf. 6. *Verf.* 6. τοὺς συμπαρόντας ex ora ed. 2. recepit Caſaub. & ſic Vat. Flor. Aug. Reg. A. τοὺς σύμπαντας ed. 1. 2. cum Bav.

Verf.

Verſ. 8. οἱ δ᾽ οὐχ οἷον συνεστάλησαν, ἀλλ᾽ ἐπεμέτρησαν. Verſ. 8.
In Vat. deſunt hæc συνεστάλησαν ἀλλ᾽ ἐπε, & ſpatium vacuum relictum. Idem a pr. manu obtinet in Aug. & Reg. A. & in his lacunam ſupplevit recentior manus. Ex Flor. de lacuna nil monuit Gronov. in illius codicis collatione.

Ibid. τὸν μισθὸν ἐπιθῶσι. ἐπιδῶσι voluit Scaliger. Sed bene REISKIVS monuit: ἐπιτιθέναι μισθὸν eſt *alicui mercedem ſuam imponere*, h. e. abeunti addere, quam domum ſecum referat, ut aliquis proficiſcenti ἐπιστολὴν ἐπιτίθησι, *literas imponit*, h. e. *injungit*, *addit*, *committit deferendas*. Similis eſt dictio apud Lucian. I. 634. ἐπιτιθέναι τινὶ τὴν δίκην. τὴν τιμωρίαν apud Diodor. I. 418, 18. ἐπιστολὰς apud Demoſth. p. 542. & ἀντεπιτιθέναι ἐπιστολὴν Thucyd. p. 83, 56.“ —

Verſ. 9. κατεγγυήσας. — „*Cum coëgiſſet eos pro ſe prædes dare*, qui reciperent, mulctæ nomine, ſi captivi condemnarentur, ſe ſatis daturos ad viginti talenta. κατεγγυᾶν eſt *aliquem prædes poſcere qui pro eo ſatiſdent*, *vadari*. vide Demoſth. p. 532. 534. 732.“ REISKIVS. — Pariter CASAVB. *in ora Baſil.* „Apparet, moris fuiſſe, ut, cum aliquis reus eſſet & conjiceretur in carcerem, pignora caperentur ante ſententiam, ut caveretur ita de mulcta.“ — Nempe, ſi inventum eſſet ſufficiens vadimonium, vinculis liberabatur reus. Itaque κατεγγυήσας non eſt exponendum, *cum coëgiſſet eos prædes dare*; ſed *cum eos prædes popoſciſſet*: mox enim, poſtquam ſatis dedit pro Megalea Leontius, vinculis ille liberatus eſt. conf. cap. 16, 8. c. 26, 8. & 14. c. 27, 1. De verbo κατεγγυᾶν conſule Reiſkii Indicem in Demoſth. Verſ. 9.

CAPVT XVI. Cap. XVI.

Verſ. 3. τῷ Μεγαλέᾳ. Ex Aug. adſcitus eſt articulus in ed. 2 & ſqq. quem ignorant Bav. Flor. Reg. A. Ex Vat. tamen nulla notatur ab ed. 2. diſcrepantia. — *Ibid.* εἰς τὴν φυλακήν. Caret τὴν Aug. Verſ. 3.

Verf. 4. *Verf.* 4. αὐτὸν neceffario fcriptum oportuit, referendum ad συντεταχέναι. A genitivis βασιλέως & Φήσαντος decepti librarii, αὐτοῦ fcripferunt; & fic ed. 1. 2. quod in αὐτὸν mutavit Cafaub. αὐτὸν notatum in ora libri Scaligeri.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐν Ἄργει. Nude ac fimpliciter hanc emendationem propofuit Reifkius, ipfa evidentia confifus. Cædis tamen illius, de qua nunc agitur, nufquam aliâs mentionem factam reperio. Antigoni autem difceffus ex Argis haud dubie ille intelligendus, quem commemoravit Polybius II. 70. Occafio vero & prætextus cædis intelligi poteft ex II. 64. Quam facile porro a librariis ἐν Ἄργει detorqueri in ἐναργῆ potuerit, nil opus eft ut demonftremus. Frequentiffime ει & H ab illis hominibus confundi folent. Alio modo nomen Ἄργος obfcurarunt lib. II. c. 54, 1. ubi in ἔργον mutarunt.

Verf. 7. *Verf.* 7. πάντα ταῦτα. ταῦτα πάντα Flor.

Verf. 8. *Verf.* 8. καὶ Κρίνων μέν. Sic ed. 1. 2. cum vett. codd. omnibus. καὶ ὁ Κρίνων μὲν ed. Cafaub. & feqq. cum Reg. B. — *Ibid.* Λεόντιος ἀνεδέξατο recte edd. ex Bav. conf. cap. 27, 1. & Adnot. ad cap. 15, 9. ἐλθόντος ἀνελέξατο Reg. A. & Aug. a pr. manu, fed in hoc a recenti manu correctus error.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἡ μὲν οὖν τοῦ Ἀπελλοῦ καὶ τῶν περὶ τὸν Λεόντιον πρᾶξις ἐν τούτοις ἦν. Sic plane Vat. & Flor. nifi quod ignorant articulum τοῦ, qui nefcio quo cafu in contextum noftrum irrepfit, eumdemque inde rejectum velim. Cum Vat. vero & Flor. confentiunt Aug. & Reg. A. præterquam quod Ἀπελλῆ dent pro Ἀπελλοῦ, de qua aberratione conf. Adnot. ad cap. 14, 10. Codicis Bavarici fcriptura ex librarii ingenio profecta eft, cum is pariter Ἀπελλῆ in fuo exemplari pro Ἀπελλοῦ inveniffet. — *Ibid.* ταῖς ἐξ ἀρχῆς. Temere τῆς ἐξ ἀρχ. ed. 1. 2.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

Verf. 1. *Verf.* 1. Λυκοῦργος ἐκ μὲν τῆς Μεσσηνίας. Vide fupra, cap. 5. — *Ibid.* τὴν τῶν Τεγεατῶν πόλιν. Recte Cafaubo-

ſaubonus, quamquam in græco contextu Ἐλεατῶν ſervavit, tamen & in verſione *Tegeatarum urbem* ſcripſit, & græcum ipſum nomen, ut mendoſum, aſteriſco notavit. *Tegea*, Arcadiæ oppidum, prope fines Laconiæ & Argolidis, Spartanorum invaſioni perpetuo obnoxia. Vide infra verſ. 9. & c. 18, 1. & 24, 3 & 7. Adde II. 46, 2. II. 70, 4. XI. 11, 1 ſq. — Verſ. 1.

Verſ. 3. βοηθήσαντας dedit Flor. Sic & Perottus, *qui ſubſidii cauſa venerant.* — *Verſ.* 4. Πολυμήδην. Πολυμήδη Vat. Flor. Aug. — *Ibid.* Διοκλέα ſcripſi cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Perotto. Μεγακλέα edd. ex Bav. — Verſ. 3. 4.

Verſ. 5. τὴν μὲν πρώτην ἔξοδον ἐποιήσατο. — „Forte τὴν μὲν πρώτην τὴν ἔξοδον. Cave πρώτην cum ἔξοδον conſtruas. Subauditur κατὰ, & ἀρχὴν vel ὁρμὴν, *in primo impetu*, vel *a principio, primitus.*" REISK. — *Ibid.* κατασύρειν. Sic ed. 1. 2. conſentientibus msstis: nec obſtat futurum ἀναστήσειν quod ſequitur; amat enim Polybius variare tempora. At poterat tamen teneri κατασυρεῖν, quod Caſaub. edidit ex Reg. B. De re confer ſupra cap. 5, 1. — *Ibid.* περὶ τοὺς Παλαιεῖς. Sic recte Caſaub. cum Vrſino, Vat. & Flor. παρὰ τ. Π. ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. — Verſ. 5.

Verſ. 6. Χρυσόγονον. *Chryſogonum* patrem fuiſſe Sami poëtæ, docuit ſupra, cap. 9, 4. — *Ibid.* Πετραῖον dedit Flor. Et cum Πατραῖον vulgo legeretur cum aliis codicibus, monuit ad h. l. GRONOVIVS: „Potius Πετραῖον, qualis nominatur lib. IV. c. 24. Et hoc nomine aliquem ex Centauris appellavit Ovidius, indicans, hoc nomen Theſſalis fuiſſe frequens. Videtur idem corruptum in Legat. XXVII. [Reliq. lib. XXII. 9, 7.] παρατηρηθέντες ὑπὸ Σιβήρτου τοῦ Πετράτου, cum legendum ſit Πετραίου." GRONOVIVS. — Verſ. 6.

Verſ. 8. Οἰανθέων. conf. IV. 57, 2. Sæpe inprimis οι & υ confunduntur a librariis. — Verſ. 8.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ὁρμίσας recte edd. ex Bav. ὁρμήσας Flor. Aug. — *Ibid.* Λεχαίῳ edd. cum Bav. & Aug. Λεχέῳ Vat. Flor. Reg. A. cf. ad V. 3, 4. Sæpius deinde codices noſtri omnes per ε ſcribunt hoc nomen in ſecunda ſyllaba. — *Ibid.* ἐξεβίβαζε. ἐξεβίαζε Aug. Reg. A.

Cap. XVIII.

CAPVT XVIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἐν τῇ Κορίνθῳ. Sic ſcripti omnes cum editis. conf. ad IV. 67, 8.

Verſ. 3. *Verſ* 3. τὸ Μενελάϊον. Livio *mons* eſt *Menelaius*, Spartæ proximus, lib. XXXIV. c. 28. Polybio locus in monte, vel juxta montem poſitus, conf. verſ. 10. & cap. 21, 1. & 22, 2. templum puta cum vico vel oppido. Sic & Stephanus in Μενέλαος· ἔστι καὶ χωρίον Σπάρτης, Μενελάϊον. Ac videtur idem locus eſſe, cujus proprium nomen *Therapne* prodit Pauſanias, III. 19. p. 258 ſq. in quo templum fuiſſe Menelai ait, & ſepulcrum Menelai & Helenæ. Facile tamen credas, ab eo loco & totum montem nomen *Menelaii* obtinuiſſe. Ceterum *de ſitu Spartæ & circumjacentis regionis* vide Noſtrum mox cap. 22. & conſule duas Tabulas, ſolerter & eleganter deſcriptas, quæ pertinent ad cap. XLI. *Itinerum juvenis Anacharſidis.*

Ibid. Ἀμύκλας. Ora cod. Aug. antiqua manu: τὸ νῦν Ἐνίκλειον.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. παράγουσαν τὴν δύναμιν ex Aug. receptum in ed. 2 & ſqq. & conſentiunt Vat. Flor. Reg. A.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ὑπὲρ τοῦ Φιλίππου. Eodem modo correxit Scaliger. Nil mirum, permutatas a librariis voculas ὑπὲρ & ὑπό. Viciſſim ὑπὲρ ſcripſerunt pro ὑπὸ, IV. 12, 4. Reiſkius h. l. ſuaſerat περὶ τῆς ὑπὸ Φιλίππου καταφθορᾶς. — *Ibid.* ταῖς ἐν Αἰτ. πράξεσι. Nil opus eſt, ut cum Scaligero τὰς ἐν Αἰτ. πράξεις corrigamus.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἐκ τηλικοῦτου διαστήμ. ἐκ τοῦ τηλικ. διαστ. ed. 2 & ſqq. invitis msstis. — *Ibid.* διενοεῖτο τὸ παράπαν reſtitui ex Bav. Aug. & Vat. Temere διενοεῖ τότε

παρά-

παράπαν ed. 1. quod servarunt ceteri editores, διενόει scribendo pro διενοεῖ. Mendose Flor. & Reg. A. διενοεῖτο παράπαν.

Vers. 7. ἅπαντας, ante ἦγε, caret Flor. Vers. 7.

Vers. 9. ἐν Λεχαίῳ καθορμίσθη. Verborum hic ordo ex Aug. receptus in ed. 2 & sqq. & consentiunt Vat. Flor. Reg. A. καθορμ. ἐν Λεχ. ed. 1. cum Bav. Ceterum Λεχέῳ hoc loco per ε efferunt ed. 1. 2. cum codd. omnibus, & sic sæpius deinde, ut paulo ante monui. Vers. 9.

Vers. 10. τὸ Μενελάϊον λόφοις. τὸν Μενελάϊον λόφον solus Bav. & magis etiam corrupte ed. 1. τὸν μὲν ἐλαίου λόφον. & ed. 2. τὸν μὲν ἐλαίων λόφον. Vers. 10.

CAPUT XIX. Cap. XIX.

Vers. 2. καλλιδενδρ. καὶ καλλικαρπ. Vat. Flor. Aug. Reg. A. καλιδ. καὶ καλικ. ed. 1. 2. 3. 4. cum solo Bav. Monuit de mendo Reiskius, & correxit Ernestus. Livius XXXIV. 28. *Quinctius prope Amyclas posuit castra. Inde quum perpopulatus omnia circumjecta urbi frequentis & amœni agri loca esset*, &c. — *Ibid.* στάδια. σταδίους Vat. Flor. Perinde est. Vers. 2.

Vers. 3. ἐν αὐτῷ. Caret ἐν ed. 1. cum Bav. Vers. 3.

Vers. 4. εἰς τὸν Πύῤῥου καλούμενον κατέβη χάρακα. Πύῤῥιχος apud Pausaniam vocatur iste locus, III. 21. p. 264. & c. 25. p. 274. — *Ibid.* Verba ἐπιδραμὼν καὶ desunt ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. Ab Ursino accepit Casaub. & agnoscunt eadem Vat. & Flor. — *Ibid.* περὶ τὸ Κάρνιον. *Carnium*, Laconiæ oppidum, nulli veteri scriptori memoratum reperio. In Arcadia Carnion ponit Plinius IV. 6, 10. sed dubia scriptura. In Messenia, haud procul a Pharis, Κάρνιον, Ἀπόλλωνος ἄλσος, Apollinis nemus, habet Pausanias IV. 31. p. 355. In ea vero parte Laconiæ, de qua hic agitur, ex ejusdem Pausaniæ descriptione, III. 24. p. 273. est Καρνεῖος καλούμενος Ἀπόλλων. Fuerunt autem plura in Laconia *Apollinis Carnei* Vers. 4.

 sive

five *Carnii* templa atque figna, ut docet idem Paufan. III. 13. p. 238. c. 21. p. 265. & c. 26. p. 277.

Verf. 5. *Verf.* 5. Ἀσίνην correxit Cafaub. ex Stephano, Paufania, Strabone. Confer Stephani Interpretes, & Strabonem lib. VIII. p. 363. & Thucyd. IV. 54. — *Ibid.* τὴν ἐπὶ τὸ Κρητ. Perperam τὴν omittunt Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 6. *Verf.* 6. Μεταβαλλόμενος recepi ex Aug. & Flor. Vulgo μεταβαλόμ. ex Bav. & fic Reg. A. — *Ibid.* παρὰ τὸ ναύσταθμον· περὶ Bav. in contextu, fed in marg. γρ΄. παρὰ, quod recte dant ceteri. τὸ ναύστ. in neutro genere dedit Aug. Pobavit autem hoc Reifkius, quia fequitur ὃ & τοῦτο, quæ tamen peræque ad Γύθιον referri poffunt. Itaque teneri poterat τὸν ναύσταθμον, quod habent editi cum codd. omnibus præter unum Aug. Nam utrumque recte dicitur, ὁ ναύσταθμος, & τὸ ναύσταθμον. — *Ibid.* Γύθιον. Vtroque modo fcribi folet Γύθιον, & Γύθειον. Ora codicis Aug. Πασαβᾶς νῦν. Nempe *Paffava* hodiernum etiam nomen.

Ibid. τῆς δὲ πόλεως ἀπέχει τριάκοντα στάδια. — „Videtur hic in numeris effe peccatum: nimis enim difcedunt hi numeri ab illis Strabonis, cujus hæc funt verba p. 559. [lib. VIII. p. 363. edit. Cafaub.] Γύθιον τὸ τῆς Σπάρτης ἐπίνειον, ἐν διακοσίοις καὶ τετταράκοντα σταδίοις ἱδρύμενον.“ REISK. — De eadem re monuerat jam BERKELIVS ad Stephanum in Γύθειον, & „Noli dubitare, ait, quin apud Polybium ducenta & forte plura ftadia perierint.“ — Nempe veriffime hoc ab illis monitum fuerit, fi πόλιν apud Polybium *Spartam* intelligas, & de Gythii diftantia a Sparta agi ftatuas. Quodfi vero hoc dicit Polybius, (quam quidem interpretationem pati verba ejus videntur,) *portum & navale triginta ftadia a Gythio oppido abeffe;* non repugnabit Strabo, & fuffragantes Polybius habebit Paufaniam ac Ptolemæum; quorum ille (p. 266.) *triginta ftadia a Gythio abfuiffe Trinafum* ait, hic vero *Trinafum navale fuiffe* (Τρίνασος ἐπίνειον) docet. Quibus ex locis inter fe collatis

collatis intelligi par eſt, *Trinaſum* proprium fuiſſe portus & navalis nomen; ſed idem navale cum portu, a vicino oppido, *Gythium* etiam vel *Gytheum* vulgo fuiſſe adpellatum.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Ἑλίαν. Agrum dicit, ad oppidum pertinentem, cui Ἕλος, *Helos*, olim nomen; de quo ſatis Cellarius Geogr. Antiq. lib. II. c. 13. p. m. 1199. Scriptoribus ab eo laudatis addi poterant Thucyd. IV. 54. Strabo VIII. p. 363. & Stephanus in Ἕλος, apud quos cunctos cum aſpero ſpiritu ſcribitur illud nomen. — *Ibid.* ὡς πρὸς μέρος θεωρουμένη. Eamdem phraſin habes infra, cap. 44, 3. — *Ibid.* πλείστη χώρα quid ſit, haud ſatis adparet. An *maxima planities totius Laconiæ?* An *opulentiſſima* regio? An *hominibus maxime frequentata?* Hoc quidem græce foret πολυανθρωποτάτη.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ἀφιεὶς τὰς προνομὰς, id eſt, τοὺς προνομέας. conf. ad IV. 73, 4. Sic ſane nil opus eſt, cum Scaligero εἰς τὰς προνομὰς corrigere, quod & Caſaubono & Gronovio in mentem veniſſe video. ἀφιεὶς recepi ex Flor. Aug. Reg. A. Vulgo ἀφεὶς. — *Ibid.* πρὸς Ἀκρίας καὶ Λεύκας &c. Ab altera parte ſinus Laconici ſita hæc loca. *Leucas* jam ſupra nominavit Polybius IV. 36, 5. quamquam ibi quidem ex ſitu aliorum locorum, quibuſcum componitur, merito ſcrupulus injectus eſt Cellario, quem vide in Geogr. Antiq. p. 1199. — *Ibid.* τὴν τῶν Βοιῶν χώραν. Vide eumdem Cellar. p. 1196.

CAPVT XX.

Cap. XX.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. εἰς Τέγεαν. εἰς τὴν Τέγεαν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrſino, invitis msstis.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. διὰ τὰς προγεγενημένας περὶ αὐτοὺς ὑποψίας. Sic Caſaub. cum Vrſin. & Vat. Flor. Aug. Reg. A. περὶ αὐτῶν ed. 1. 2. cum Bav. non male, ac fortaſſe etiam rectius. Sane diverſa notione aliâs frequentatur hæc formula τοῦτο γέγονε περὶ αὐτὸν, de qua vide Adnot. ad V. 110, 7. De re confer cap. 4, 5. & loca ibi citata. — *Ibid.*

 διὰ

διὰ τῆς Ἀργείας. Corrupte h. l. Vat. διὰ τῆς ἁρπαγίας, & διὰ τὰς ἁρπαγίας Flor. superscripto τῆς super τάς.

Vers. 4 sqq. *Vers.* 4. Γλυμπεῖς. Conf. IV. 36, 5. — *Vers.* 6. ἐπέθετο. Mendose ὑπέθετο Aug. — *Vers.* 7. τὸ προελθεῖν. πρὸ τοῦ ἐλθεῖν conjecerat Scaliger. — *Ibid.* ἐκ τῆς Τεγέας. τῆς caret ed. Casaub. & seqq. invitis msstis. — *Ibid.* ἑαυτῶν σωτηρίαν. Temere ἑαυτοῦ ed. 1. 2.

Vers. 9. *Vers.* 9. τῶν μὲν ἵππων &c. *equis plerisque Lycurgus est potitus;* puta, quoniam ob subitam invasionem spatium non fuerat frenandi equos & abducendi.

Vers. 10. *Vers.* 10. ἀπεκομίσθησαν. Commodius Flor. ἀνεκομίσθησαν. Quod vero dicit, δι' Ἄργους, *per Argos domum redisse*, id quale sit, ægre intelligitur. Mitigavit Xylander in versione, *durch das Argivische Land*, id est, *per Argivorum ditionem;* sed id græce est δι' Ἀργείας, (cf. vers. 3 sq.) atque sic h. l. scribendum videtur.

Vers. 11. *Vers.* 11. ἐκ τῆς χώρας. Ferri posse putavit Reiskius ἐπανελθεῖν τῆς χώρας absque præpositione, quod habent ed. 1. 2. consentientibus veteribus omnibus.

Vers. 12. *Vers.* 12. Ἑλίας. Ἐλίας edd. cum Bav. Prorsus corrupte Ἠλείας Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vide ad cap. 19, 7.

Cap. XXI.

CAPVT XXI.

Vers. 1. *Vers.* 1. τὸ Μενελάϊον. τὸν Μενελάϊον solus Flor.

Vers. 2. *Vers.* 2. βλέπουσαν ἐπί. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* καθ' ὃν ἐλάχιστον τόπον ἀπέχει τῆς πόλεως ὁ ποταμός. Possis cum Scalig. legere καθ' ὃν τόπον ἐλαχ. ἀπέχει. Sed non solicitanda videtur ista trajectio verborum, satis usitata Polybio. De re confer cap. 22, 3 sq. & 24, 3.

Vers. 4. *Vers.* 4. ἀνυπόταντα ex Reg. B. edidit Casaub. Et sic Vat. & Flor. Conf. III. 36, 4. & III. 38, 4. Imperite ἀνύδεικτα ed. 1. ex Bav. qui per errorem ita scripsit pro ἀνυπόδεικτα, quod habet ed. 2. cum Aug. & Reg. A.

Vers.

Verſ. 5. τοὺς ἀγνοουμένους. τοῖς ἀγνοουμένοις ſolus Aug. — *Verſ.* 6. καὶ κατὰ θάλατῆαν. Temere κατὰ h. l. omiſit Caſaubonus & poſteriores editores. Verſ. 5. 6.

Verſ. 7. In λιμέσι conſentiunt libri. Sed, λίμναις interpretatum eſſe Perottum, notavit Caſaub. in ora Baſil. Nempe *paludibus* habet vetus interpres in edit. Baſil. At ea interpretatio non Perotti eſt, qui hunc Polybii locum tranſſiliit, ſed Wolfgangi Muſculi, qui, quæ prӕterierat Perottus, ſupplevit. Verſ. 7.

Ibid. χώραις, ἐπωνύμοις. Hæc cum vulgo conjunctim legerentur, in hunc locum ſic commentatus eſt ERNESTVS in Lex. Polyb. „Quæ χώραι ἐπώνυμοι h. l. ſint, difficile eſt reperire. Interpres latinus ſtulte vertit, *nomine agri.* Forte legendum (ὄρεσι) χώραις ἐπωνύμοις, *montes qui aut dederunt regioni nomen, aut ab ea accepere.* De qua conſtructione & ſignificatione duplici, adeundus Hemſterhuſ. ad Lucian. Dial. Marin. 9. ut alios taceam.“ — Mihi quidem non tam ſtulta eſſe viſa eſt Caſauboni interpretatio, *nomine agri*, quam unius prioris nominis (χώραις) vim exprimere. ἐπωνύμοις autem accipiendum videbatur de locorum *cognominibus*, quæ græcis Polybii lectoribus interdum notiora erant, quam propria nomina. Sic, ut hoc utar, cum *Padi* fluvii nomen minus notum eſſet Græcis, monuit Polybius II. 16. eſſe eumdem eum *Eridano*, poëtarum fabulis celebrato. Eodem pertinet *camporum Phlegræorum* mentio II. 17. & III. 91. & id genus alia. Totus autem hic locus, a verbis ποτὲ δὲ πάλιν uſque διαφορᾶς, deſideratur in Aug. a pr. manu & in Reg. A.

Verſ. 8. αἱ ἐκ τοῦ περιέχοντος διαφοραὶ ſunt *diverſæ mundi plagæ.* Vide II. 36, 6 ſq. Et totum illud caput 36. libri II. cum toto hoc loco confer. — *Ibid.* κοινόταται dederunt ſcripti libri omnes. Temere κοινόταται edd. — *Verſ.* 9. ἀγαγεῖν. ἀναγαγεῖν ed. 1. 2. cum Bav. Verſ. 8. 9.

CAPVT XXII. Cap. XXII.

Verſ. 2. Εὐρώτας. Ora cod. Aug. ὁ νῦν Ἶρις. — *Ibid.* τὸ Μενελάϊον. Vide ad C. 18, 3. Verſ. 2.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐπὶ τῶν λόφων ἐφεστῶτας. ἐπὶ τὸν λόφον Vrb. Aug. Reg. A. Habet autem *Codex* VRBINAS *in Excerptis* totum hoc cap. & ſeq. uſque ἐπανήει πρὸς τὴν δύναμιν, c. 23, 6.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. δέ τι . . καὶ τοιοῦτον. Sic Vat. Aug. Reg. A. δ' ἔτι - - καὶ τοιοῦτον adfertur ex Flor. δὲ πρὸς τοῖς ὑπαρχ. καὶ τοιοῦτόν τι edd. ex Bav. τι poſt τοιοῦτον ignorat Vrb. cum aliis codd. quare puto & in δέ τι hunc cum eiſdem conſentire.

Ibid. ἐπὶ τὸν μεταξὺ τόπον τῆς πόλεως καὶ τῶν βουνῶν ἐφῆκαν· οὗ διαβρόχου γενηθέντος &c. Perſpecte hunc locum ſic emendavit Caſaubonus, cum in codice Vrbinate, quo ille uſus eſt, pro καὶ τῶν βουνῶν ἐφῆκαν· οὗ ſcriptum eſſet καὶ τὸν βουνὸν ἐφικανοῦ. Cum Vrb. faciunt Vat. & Flor. niſi quod ἐφ' ἱκανοῦ diſtinctis vocibus ſcribant. Ita quum ſemel corrupta eſſent verba, latius (ut fieri ſolet) manavit malum. καὶ τοῦ βουνοῦ διαβρόχου γενηθέντος ſcripſerunt Aug. & Reg. A. omiſſo ἐφ' ἱκανοῦ vel ἐφικανοῦ. Tum hanc eamdem ſcripturam in ſuo exemplari inveniens librarius codicis Bavarici, τοῦ βουνοῦ in τοῦ τόπου mutavit; quem ſecutæ ſunt ed. 1. & 2. ut in his continua oratio hæc ſit: φράξαντες γὰρ τὸν ποταμὸν ἄνωθεν ἐπὶ τὸν μεταξὺ τόπον τῆς πόλεως, καὶ τοῦ τόπου διαβρόχου γενηθέντος, &c. Quam mutilatam corruptamque ſcripturam immerito contra Caſaubonianam lectionem emendationemque defendit Reiſkius.

Ibid. οὐχ οἷον τοὺς ἵππους, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς πεζούς. — „Videatur inverſo dicendum ordine fuiſſe, οὐχ οἷον τοὺς πεζούς, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἵππους. Nam & altius eminet ex aquis equus, quam vir, & melius natat. Sed poteſt vulgata defendi: pedes enim armatus certius & ſecurius graditur in undis, quam equus." REISKIVS.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. μετὰ τῶν φίλων. Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. & ora cod. Bav.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τούς τε μισθοφ. τοὺς τότε μισθοφ. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἐπὶ δὲ τούτοις. διὰ δὲ τούτων Flor. & μετὰ

idem

idem inter lineas. — *Ibid.* ὡς ἐπὶ τούς. Carent ὡς Aug. Reg. A.

Verſ. 10. τὸ σημεῖον recte Vrb. Vat. Flor. cf. c. 21. 2. Carent τὸ edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Verſ. 10.

CAPVT XXIII.

Cap. XXIII.

Verſ. 1. αὐτοὺς ἐφῆκε, *ſolos immiſit.* In iſto pronomine, ubi hac notione ſumitur, nimis ſæpe errarunt librarii, quam ut religioni nobis ducere oporteat, vel invitis omnibus codicibus ex mera conjectura ſuum reſtituere auctori. Verſ. 1.

Verſ. 3. ὑπέβαλε Caſaub. ex Vrb. & Reg. B. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. ἀπέβαλε ed. 1. 2. ex Bav. ἐπέβαλε Vrſinus ex ing. — *Ibid.* ὑπεράρας. ὑπάρας ed. Caſaub. operarum errore, qui inde in ſequentes editiones eſt propagatus. Verſ. 3.

Verſ. 5. τὴν εἰς τὴν πόλιν recepi ex Flor. τὴν εἰς πόλιν edd. cum aliis — *Verſ.* 6. κατελάβετο. Mendoſe κατεβάλετο Vrb. Verſ. 5. 6.

Verſ. 8. ὁ μὲν οὖν. Carent οὖν Aug. Reg. A. — *Ibid.* διαβὰς τὸν ποταμόν. Forſan ἐπιδιαβὰς ſcripſit, vel πάλιν διαβάς. Conf. cap. 22, 9. & hoc cap. 23, 10. Sed nil opus eſt novare, quoniam diſerte dixerat ἐπανῄει verſ. 6. — *Ibid.* ἐφήδρευε ex ed. 1. 2. & msstis reſtitui. Temere ἐφήδρευσε ed. Caſaub. & ſqq. Ad τοῖς εὐζώνοις &c. intelligenda præpoſitio σὺν, ut III. 113, 9. & ſæpe aliâs. — *Ibid.* Cum ἐπὶ τοῖς ἱππεῦσι eſſet in ed. 2. & abeſſet deinde particula ἕως, Scaliger ita conſtituit orationem: ἐπὶ δὲ τοῖς ἱππεῦσι τὰ βαρέα τῶν ὅπλων παρεμβαλὼν ὑπ' αὐτοὺς τοὺς βουνοὺς &c. Verſ. 8.

Verſ. 9. ἐπιβαλλομένων. ἐπιβαλομ. Flor. Aug. Reg. A. Verſ. 9.

Verſ. 10. καὶ περὶ τοῦτον τὸν καιρόν. καὶ deletum voluit Reiſkius. Imo bene habet: *etiam hac occaſione.* — *Ibid.* Φίλιππος. Poterat articulus adjici ὁ Φίλιππος cum Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἀπουράγει τοῖς αὐτοῦ Φαλαγγίταις ſcil. μετὰ τῶν εὐζώνων, καὶ πελταστῶν καὶ ἱππέων, Verſ. 10.

πέων, de quibus dictum est verf. 8. conf. IV. 49, 12. V. 7, 11. &c.

Cap. XXIV.

CAPVT XXIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. αὐτοῦ στρατοπεδεύειν ed. Casaub. & seqq. cum Vrsino & Reg. B. cf. verf. 8. Mendose αὐτοὺς ed. 1. 2. cum vett. codd. omnibus. Et in hoc adverbio αὐτοῦ, *ibi*, saepe lapsos librarios vidimus. cf. IV. 81, 5. II. 25, 6. III. 116. 11.

Verf. 2. *Verf.* 2. τῶν ἡγουμένων recte edd. ex Bav. τῶν ἡγεμόνων Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* περιβαλομένων ed. 1. 2. consentientibus msstis; quod nil opus fuisse mutare, monuit Reiskius. Ac sane, sicut περιβάλλεσθαι λείαν & aliàs saepe dicitur & III. 69, 7. (ubi perperam Bav. in περιλαβέσθαι mutavit) *cinctam capere praedam*, & περιβάλλεσθαί τι διανοίᾳ, *mente complecti*, XVI. 17, 1. & περιβάλλεσθαι λόγον, *orationem animo complecti*, Spicil. Reliq. ex libr. XVIII. p. 40. & alia hujusmodi; sic περιβάλλεσθαι τόπον (scil. στρατοπεδείας vel εἰς στρατοπεδείαν) erit *cingere, capere locum castris*. Quod vero III. 68, 6. vulgo omnes habent περιβαλὼν τάφρῳ καὶ χάρακι τὴν παρεμβολὴν, id quidem, satis ne sanum sit, dubitari potest: nam aut περιβαλλόμενος scribendum videtur, aut περιλαβὼν, ut I. 48, 10. χαρακὶ περιλαβὼν τὴν πόλιν. περιβαλὼν enim aliam constructionem videtur desiderare, scil. περιβαλὼν τάφρον καὶ χάρακα τῇ παρεμβολῇ, cujus generis exempla ex aliis scriptoribus collegit Henr. Stephanus in Περιβάλλω. — *Ibid.* ἄλλον τις recte edd. ex Bav. ἄλλος τις Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 3. *Verf.* 3. παραγιγνόμενος. Temere παραγενόμενος ed. Casaub. & sqq. cum Reg. B. — *Ibid.* ἀπέχων μέν. Caret μὲν Aug. — *Ibid.* δύο μάλιστα σταδίους. conf. c. 21, 2. & 22, 3 sq.

Verf. 4. *Verf.* 4. τούτου δὴ bene edd. cum Bav. & Reg. A. τοῦτο δὴ Vat. Flor. Aug. — *Ibid.* ἀνόδῳ μεγάλῃ καὶ παντελῶς ἀπροσίτῳ. Casaubonus, *alto montis jugo prorsusque* in-

inaccesso. Hinc ERNESTVS in Lexico Polyb. „ἄνοδος, non *ascensus*, ait, ut Lexica habent; sed *jugum* s. *continuatio montis.*" — Quae mihi quidem gratuito & precario dicta videntur. Imo ἄνοδος, si vera vulgata lectio, quae ex solo Bav. ducta est, nihil aliud poterit significare, nisi aut *adscensum;* cujus significationis exempla haud dubia Guil. Budaeus & Henr. Stephanus collegerunt; aut idem quod ἀνοδίαν, *viam inviam;* quarum tamen notionum utramque non satis commodam hoc loco esse intelligo. Ex aliorum codicum lectione colligere licet, gravius vulnus insidere isti vocabulo. Suspicatus sum ἀποῤῥῶγι μεγάλῃ, (cf. III. 54, 7. VII. 6, 3.) *ingenti rupe & prorsus inaccessa.* — *Ibid.* In γεῶδες cum Bav. convenit Aug. & sic edd. — *Ibid.* κάθυδρον. κάθυγρον Flor. — *Ibid.* ἅμα δὲ καί. Carent καὶ Aug. Reg. A. — *Ibid.* Verba εὐφυῶς κείμενον ex Reg. B. adoptavit Casaubonus; eademque agnoscunt codices Vat. & Flor. Desiderantur in ceteris. Vnde ἐπιτήδειον inserendum suspicatus erat Scaliger. (Vers. 4.)

Vers. 5. ὥστε τὸν στρατοπεδ. τὸν carent Aug. & Reg. A. — *Ibid.* τὸν ὑπερκείμενον λόφον, *imminentem collem;* eum, puta, quem antè Lycurgus obtinuerat, & nunc Philippus Illyriis occupatum tenebat. cf. c. 23, 6. περικείμενον solus Aug. — *Ibid.* δοκεῖν μὲν ἐν ἀσφαλεῖ &c. μὲν, quod aberat vulgo, adscivi ex Vat. & Flor. — „Forte transponenda sunt vocabula ἀσφαλεῖ & καλλίστῳ, ut hic sit loci habitus: δοκεῖν ἐν καλλίστῳ στρατοπεδεύειν -- στρατοπεδεύειν δὲ καὶ ἐν ἀσφαλεῖ &c. *ut videatur, qui eum locum castris obtinet, & in pulcherrimo loco castra posuisse, vicinae urbis spectaculo jucundissimo oculis obversante, & idem etiam in munitissimo eodem loco, quippe qui sua in potestate habeat faucium illarum & ingressum & egressum.*" REISKIVS. — Nihil novandum. Recte verba illa διὰ τὴν παράθεσιν τῆς πόλεως Casaubonus interpretatus est, *quod ad propinquam quidem urbem attinet.* Et accipienda hoc loco praepositio διὰ eodem modo quo ἕνεκα, ut monuit Raphelius in (Vers. 5.)

Anno

Verf. 5. Annotationibus ex Polybio ad II. Corinth. 3, 10. Hoc dicit Polybius: *qui illum locum tenebant, ii vicinæ quidem urbis caufa in tuto erant collocati*, id eft, *nihil illis ab hoftium eruptione ex urbe, quamvis vicina, erat timendum.* ἐν καλλίστῳ vero non *in pulcherrimo loco* interpretandum eft cum Cafaub. & Reifkio, fed *optime, commodiffime, opportuno maxime loco;* eadem ratione, qua vulgo dicitur ἐν καλῷ ϑέσϑαι, quo utitur Nofter II. 22, 10. ubi fere idem fonat ac ἐν ἀσφαλεῖ. Eodem pertinet ἐν καλῷ τοὺς πολεμίους ἀπειληφέναι, III. 92, 4. *opportune, opportuno loco intercepiffe hoftem.*

Ibid. κρατοῦντα τῆς εἰσόδου καὶ τῆς διόδου τῶν στενῶν. Aut hoc, aut fimili quodam modo, refingenda erat oratio. Vulgo edebatur κρατοῦντα τῶν τῆς εἰσόδου καὶ τῆς διόδου στενῶν ex Bav. nec ex Flor. notatur varietas. Sed κρατοῦντα τῆς εἰσόδου καὶ τῆς διόδου στενῶν Vat. Aug. Reg. A. κρατοῦντα τῶν στενῶν τῆς τε εἰσόδου καὶ τῆς διόδου fuaferat Reifkius.

Verf. 6. *Verf.* 6. καταστρατοπεδεύσας. στρατοπεδεύσας folus Aug. Ceterum perinde eft. conf. vf. 1. — *Ibid.* προαπέστειλε. προσαπεστ. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἐξέταξεν recte edd. ex Bav. ἐξέταζεν Aug. Reg. A. ἐξήταζεν Flor. — *Ibid.* ἐν τοῖς ἐπιπέδοις. ἐκ τοῖς ed. 3. 4. operarum errore.

Verf. 9. *Verf.* 9. τόποις ἐν οἷς ’Αντίγονος &c. Conf. II. 66.

Verf. 11. *Verf.* 11. καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς περὶ τῆς διαλύσεως. Sic Vat. & Flor. cum articulo; recte, quia jam præcefferat περὶ διαλύσεως. Vulgo utrobique abeft articulus.

Verf. 12. *Verf.* 12. Λέχαιον ed. Cafaub. & feqq. Λέχεον ed. 1. 2. cum mssatis. Sic rurfus cap. 25, 4.

Cap. XXV.

CAPVT XXV.

Verf. 1. *Verf.* 1. Πτολεμαῖον. conf. c. 26, 8. & 29, 6. — *Ibid.* καὶ λύειν. καὶ λύσειν folus Reg. B. Nec vero opus eft futuro, licet futurum καταπλήξεσϑαι præcefferit.

Verf. 2. *Verf.* 2. τὰς λείας. Corrupte τὰς τελείας Vat. Flor. Si quid mutandum, quoniam rarius αἱ λεῖαι in plurali occurrit,

currit, suspicarer τὰς ὠφελείας, quod tamen nequaquam urgere velim. — *Ibid.* κατακόπτειν τὸν κέραμον, *tectum effringere.*

Vers. 6. *Vers.* 6. ἀκρισίας adoptavit etiam Scaliger: frequentatum Polybio vocabulum. — *Ibid.* βάλλειν τοὺς αἰτίους, *ferire;* gladio-ne, an *lapidibus*, ut I. 69, 10. & 12? Corrupte καλεῖν Vat. Flor. & Reg. B. permutatis inter se literis β & κ, de quo errore dixi ad I. 37, 9.

Vers. 7. *Vers.* 7. οὐ προσποιηθεὶς δέ. Sic recte Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Ursini codex. Idem sonat, ac προσποιηθεὶς δὲ οὐκ εἰδέναι. Temere particulam negantem omisit Bav. & hinc editi.

CAPUT XXVI.

Cap. XXVI.

Vers. 1. *Vers.* 1. αἱ μὲν ἐν τῇ Φωκίδι προφανεῖς πράξεις. Relegens hæc, intelligo, nihili esse istam dictionem προφανεῖς πράξεις. Haud dubie προφανεῖσαι πράξεις scribendum, *occasio aliquid moliendi, quæ ei fuerat ostensa.* Sic περιστάσεως προφαινομένης I. 54, 6. & ἐπειδὰν μείζων τις αὐτοῖς προφαίνηται κίνδυνος VI. 20, 8. Terminatio αι, quæ extremo verbo προφανεῖσ olim erat superscripta, temere deinde neglecta est a librariis. Aliud est illud, καταφανοῦς δὲ τῆς πράξεως γενομένης, V. 76, 4.

Vers. 2 sqq. *Vers.* 2. ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας. ἐν αὐτοῖς Bav. — *Vers.* 3. Ἀπελλῆν. Ἀπελλῆ Flor. constanter. — *Ibid.* ἐν Χαλκ. ἐν τῇ Χαλκίδι idem Flor. — *Vers.* 4. ὑπ' αὐτὸν ὄντα edd. ex Bav. ὑφ' αὐτὸν Vat. Flor. ὑπ' αὐτῶν Aug. Reg. A. — *Ibid.* εἰς ἑαυτόν. εἰς αὐτὸν Flor. Aug. Reg. A.

Vers. 6. 7. *Vers.* 6. ὁ Φίλιππος. Caret ὁ Flor. — *Ibid.* ἐξεργαζομένου. Temere ἐργαζομένου ed. 1. & inde Reg. B. — *Vers.* 7. τὰ κατ' αὐτόν. τὰ καθ' αὐτὸν Flor.

Vers. 9. *Vers.* 9. γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τραγικῆς. Sic ed. 1. cum Bav. Vat. & Flor. quam esse veram lectionem, ab iis mutatam deteriore, qui ejus pretium non intelligebant, monuit REISKIUS, cui ea ex ed. 1. innotuerat. „*Tragica*, ait, Græcis & Latinis dicuntur omnia *pompatica*, *regia*,

Verf. 9. *regia, magnifica, ad ſplendorem admirationemque ciendam compoſita.*“ — Sic Lucian. in Imaginib. c. 21. T. II. p. 479. οὐδὲν τραγικὸν ἐμφαίνουσι, *nullum faſtum præ ſe ferunt:* & τραγῳδεῖν apud Demoſthenem eſt *pompoſis verbis uti, verbis rem augere & exaggerare.* Sic apud Noſtrum ἐκτραγῳδεῖν VI. 15, 7. *cum pompa celebrare.*

Verf. 10. *Verſ.* 10. παρακατέσχε. προκατέσχε Aug.

Verf. 12. *Verſ.* 12. Βραχεῖς γὰρ δὴ &c. Sententia iſta, uſque ad verba ἐλεεινοὶ γίγνονται, inſerta eſt Excerptis *Codicis* VRBINATIS.

Verf. 13. *Verſ.* 13. ἐκεῖναί τε γάρ. ſcil. ψῆφοι. τε caret Vrb. ſed in mendoſo ἐκεῖνοι cum ceteris convenit. Scitæ iſtius comparationis *hominum aulicorum cum calculis, quibus utimur in componendis rationibus*, Solonem auctorem perhibet Diogenes Laërtius I. 59. Ἔλεγε δὲ (ὁ Σόλων,) τοὺς παρὰ τοῖς τυράννοις δυναμένους παραπλησίους εἶναι ταῖς ψήφοις ταῖς ἐπὶ τῶν λογισμῶν. καὶ γὰρ ἐκείνων ἑκάστην ποτὲ μὲν πλείω σημαίνειν, ποτὲ δὲ ἥττω. καὶ τούτων τοὺς τυράννους ποτὲ μὲν ἕκαστον μέγαν ἄγειν καὶ λαμπρὸν, ποτὲ δὲ ἄτιμον. Iſtudque Solonis dictum reſpiciens Polybius, ait: ὄντως γάρ εἰσιν &c. confirmans dicti illius veritatem. In eamdem ſententiam, referente Plutarcho in Apophthegm. p. 174. ed. Wechel. *Orontes, regis Artaxerxis gener, ignominia a rege irato adſectus ac damnatus, dixit:* καθάπερ οἱ τῶν ἀριθμητικῶν δάκτυλοι νῦν μὲν μυριάδας, νῦν δὲ μονάδα τιθέναι (niſi temere inſertum ab imperito librario hoc verbum τιθέναι eſt) δύνανται, τὸ αὐτὸ καὶ τοὺς τῶν βασιλέων φίλους νῦν μὲν τὸ πᾶν δύνασθαι, νῦν δὲ τοὐλάχιστον. *Quemadmodum digiti eorum, qui rationes ſupputant, modo myriadas, modo unitates repræſentant: ita regum amici mox omnia valent, mox rurſus minimum.* Duo iſta loca laudavit Caſaub. in ora Baſil.

Verf. 16. *Verſ.* 16. Λεχαίου. Rurſus Λεχέου ed. 1. 2. cum msstis. — *Ibid.* ἐξ Ἐλατείας. *Elatea* præcipua urbs Phocidis.

CAPVT

CAPUT XXVII.

Cap. XVII. Verf. 1.

Verf. 1. ἀπεχώρησε. ἀνεχώρησε Bav. in contextu, fed idem eadem manu inter lineas ἀπεχωρ. quod ceteri in contextu habent. — *Ibid.* ἔγ*ſ*υον τῶν εἴκοσι ταλάντων. Mire corrupta fcriptura in omnibus libris. ἐν τῇ τῶν εἴκοσι Vat. Flor. ἔν τι τῶν εἴκοσι Aug. Reg. A. ἔγκυτον εἴκοσι Bav. in contextu; in marg. vero γρ'. ἔντιτον, nifi potius ἔνγιτον eft, nam utrum T fit tertia litera, an Γ, dubito. ἔνγιτον εἴκοσι ed. 1. 2. & ἔτι τῶν εἴκοσι marg. ed. 2. In communi codicum noftrorum exemplari fuerat puto ἔγ*ſ*υ τῶν, fuperfcripta fuper ἔγ*ſ*υ terminatione ον, quæ deinde neglecta eft a librariis. Imo pro ἜΓΓΥ probabile eft fuiffe ἜΝΓΥ, quemadmodum & in Vaticano noftro conftanter fere νγ pro γγ ufurpatur. Quo facilius deinde ex itacifmi confufione nata eft fcriptura EN TH. Eft autem ἔγ*ſ*υος idem ac ἐγ*ſ*υητὴς, ut interpretantur Hefychius & Suidas: & eamdem conftructionem, quæ h. l. obtinet, ex Ariftotele adfert Henr. Stephanus in Thef. καθιστάναι τοὺς ἐγ*ſ*ύους εἴκοσι ταλάντων. Articulum autem τῶν, quem confervarunt quatuor codices, ægre abeffe patiar equidem, quoniam *illorum viginti talentorum* jam ante mentio erat facta, cap. 15, 9. ἔγ*ſ*υον h. l. video etiam a Scaligero correctum, & ἔγ*ſ*υον τῶν habet ora libri Voffiani. ἐγ*ſ*υητὸν, quod fuafit Reifkius, non eft hujus loci.

Verf. 3.

Verf. 3. πρὸς δὲ τὸν Ἄρατον. Ex codicum fcriptura Reifkius, qui illam ex ed. 1. & ex collatione Boecleriana codicis Auguftani intellexerat, fufpicatus eft, fcriptum olim fuiffe ἐν δ' Ἀράτου καταλύσας, fcil. δώμασι. — *Ibid.* τὴν πᾶσαν. Carent τὴν Aug. Reg. A.

Verf. 4.

Verf. 4. Τριφυλίαν correxit Cafaub. Τριφαλίαν ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. Sed propius ad verum Τριφυλλίαν Vat. Flor. Conf. Adnot. ad IV. 77, 5. — *Ibid.* ὡς τινος χρείας. Temere ὡς τινας χρείας ed. 1. 2. 3. 4. errore operarum ex ed. 1. propagato, quem denique correxit Erneftus.

Verf. 4. *Ibid.* *ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τὸν Λεόντιον πρὸς τὴν ἀναδοχήν.* Quod pro *ἀναδοχὴν* ora libri Voff. *ἐγγύην* habet, ex nullo codice msto ductum eft. Cafaubonus: ***Leontium ad luendam pecuniam, pro qua fpoponderat, in vincula duci jubet.*** Perfpecte fane: nam ficut verbum *ἀναδέχεσθαι* non modo aliâs fignificat *fpondere pro aliquo*, fed & in eadem hac re ufurpatum eft a Polybio, V. 16, 8. fic non eft cur dubitemus, quin nomen *ἀναδοχὴ* eadem notione nunc fit capiendum, idemque denotet ac *ἡ ἐγγύη*, verf. 7. & c. 28, 6. Et *πρὸς* eft *intuitu, refpectu, propter;* quemadmodum gallice dicimus *par rapport à cela*, pro *à caufe de cela.* Itaque *πρὸς τὴν ἀναδοχὴν* eft *fponfionis caufa*, ficut verf. 5. *πρὸς ἄλλο τι, propter aliam rem,* & verf. 7. *πρὸς τὴν ἐγγύην,* & rurfus cap. 28, 6. Eodem modo *τοὺς ἀπαγομένους εἰς φυλακὴν πρὸς τὰ χρέα.* XXXVIII. 3, 10. *æris alieni caufa.* Et V. 108, 1. *πρὸς ἃ* fcil. *προσοφειλόμενα χρήματα, quorum intuitu, quorum caufa.* Itaque nihil cauffæ eft, cur *ἀναδοχὴν* in *ἀποδοχὴν* mutemus cum Scaligero: & prorfus extra oleas hoc loco vagatus videri debet REISKIVS, ita fcribens. „*ἀναδοχήν.* Forte hoc eft e dialecto Macedonica, fignificans *carcerem* vel *cuftodiam*; quafi dicas receptaculum, locus, quo quis attinetur ad tempus ufque præfinitum." — Nempe, poftquam *ἀπαγαγεῖν* Cafaubonus interpretatus erat *in vincula ducere,* in mentem venit Reifkio, *ἀναδοχὴν* fortaffe *cuftodiam* poffe denotare. At *ἀπαγαγεῖν*, nullo etiam adjecto nomine, fed intellecto *εἰς φυλακὴν* vel *εἰς τὸ δεσμωτήριον, ducere in vincula* fignificare poteft. Sed hoc loco ne opus quidem eft, ut hanc notionem verbo illi fubjiciamus: & peræque, atque etiam commodius intelligere poffumus *ducere ad magiftratum;* cujus deinde res erat, fi fatiffacere homo non poffet, in cuftodiam eum mittere. Sic in fimillima re cap. 28, 6. dicit Polybius, *προστάξας ἄγειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς πρὸς τὴν ἐγγύην.* Et in hac phrafi, *ducere ad magiftratum*, non modo fimplici verbo *ἄγειν* utuntur Græci, fed & eodem compofito *ἀπάγειν*; velut Demofthenes *ἀπάγειν ὡς θεσμοθέτας.*

θέτας, ἀπάγειν τοῖς ἕνδεκα, & ſæpe ſimpliciter ἀπάγειν, *ad judicem rapere.*

Verſ. 5. ἐξαπέστειλαν. Perperam ἐξαπέστειλε ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* πεποίηται τὴν ἀπαγωγήν. Sic voluiſſe Caſaubonum, refert Mericus ex ora Baſil. idque unice probarunt Reiſkius & Erneſtus, videntes præſertim præcedere verbum ἀπαγαγεῖν. Eodemque modo locum hunc Polybii recitavit Guil. Budæus in Comment. Ling. Græc. p. 214. & ex eo Henr. Stephanus in Theſauro. Quorum virorum auctoritati conceſſi, licet in vulgatam ſcripturam ἐπαγωγὴν codices noſtri conſentiant omnes, & apud Lexicographos etiam, Heſychium, Suidam, Etymologum, ipſum hoc nomen ἐπαγωγὴ per αἰχμαλωσία exponatur; de qua notatione conf. quæ monuerunt viri docti ad Heſych. in Ἐπαγωγάς. — Verſ. 5.

Verſ. 6. ὅτι νομιοῦσι. Perperam ὅτε νομ. Vat. Flor. — *Ibid.* παρολιγωρεῖσθαι. παρωλιγωρεῖσθαι Aug. Reg. A. quod ex παρωλιγωρῆσθαι corruptum videri poſſit: ſed ſolicitatam nolim vugatam. — *Ibid.* πάντες dedit Vat. Flor. Aug. Reg. A. — Verſ. 6.

Verſ. 7. τὴν ἐγγύην τοῦ Μεγαλέου. τὴν ἐγγύην τὴν τοῦ Μεγαλ. ed. Caſaub. & ſeqq. invitis msstis. — *Ibid.* κατὰ κοινόν. Miror quo conſilio, quove caſu, in ora ed. 2. notata ſit prodigioſa ſcriptura κατὰ κοννὸν, quam nullus ſcriptus liber agnoſcit. — Verſ. 7.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII.

Verſ. 1. Οἱ δὲ παρὰ τῶν Ῥοδίων &c. Conf. cap. 24, 11. — Verſ. 1.

Verſ. 3. ἐκ Λεχαίου κατέπλευσε. Λεχέου rurſus ed. 1. 2. cum msstis. Et κατέπλευσε ex conjectura correxit Caſaubonus, cum corrupte κατέπαυσε darent libri omnes. — Verſ. 3.

Verſ. 4. πρὸς τοὺς Αἰτωλούς. Carent τοὺς Aug. & Reg. A. *Ibid.* ἔξω τελέως ἐστί. Quantumvis ſuſpecta ſit iſta ſcriptura, nihil quidquam tamen variant libri. — „An ſcribendum ἔξω ἐλπίδος τελέως? an potius ἐξώλη τελέως?" — Verſ. 4.

Verf. 4. IS. CASAVB. in ora Bafil. — „Audebo tamen & meam hic conjecturam ponere: ἐξίτηλα ἔστι, vel ἐξίτηλα τελέως ἐστί. Hoc eadem verbo ufus in hac ipfa re Plutarchus in Cæfare, (Stephani Thefauro eum me locum debere, non diffitebor:) οἰόμενοι ταχὺ τῶν ἀναλωμάτων ἐπιλιπόντων τὴν δύναμιν ἐξίτηλον γενέσθαι." MERICVS CASAVB. — Non difplicet Cafauboni ἔξω ἐλπίδων. Fuit, cum mihi incideret ἔξωρα." REISK. — Optet eruditus Lector: certi equidem nihil habeo. Placuerat olim ἐξίτηλα ex Plutarchi Cæf. c. 4. pag. 709. edit. Wechel: Sed ἐξώλη τελέως video a librorum fcriptura propius abeffe. Extrema fyllaba λη, cum fuperfcripta effet reliquæ voci, neglecta eft per librariorum incuriam. Sicut vero ἐξώλης ἀνὴρ dicitur *homo* quocumque modo *perditus*, fic percommode τὰ κατὰ Φίλιππον ἐξώλη *res Philippi perditas* poterit denotare.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀναγνοὺς δὲ ταύτας, intellige ἐπιστολὰς ex initio verf. 4. Et ταύτας quidem dederunt libri omnes, Bav. Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Vrfini codex; quibus invitis ταῦτα erat editum. — *Ibid.* Ἀπελλῆν. Ἀπελλῆ Flor.

Verf. 7. *Verf.* 7. ὁ Μεγαλέας. Articulum, qui aberat vulgo, adjeci cum Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* αὐτῷ. αὐτῷ προσήνεγκε Bav.

Cap. XXIX.

CAPVT XXIX.

Verf. 1. *Verf.* 1. τὰ μὲν ἔσπευδον. — „Forte τὰ μὲν πρῶτα, vel τὰς μὲν ἀρχὰς, *initio quidem urgebant pacem.* Refertur hoc *initio quidem* ad fequens ἅμα δὲ προσπεσούσης [verf. 3.] ubi recta fuiffet oratio ἔπειτα δὲ προσπεσούσης: fed oblitus ille initii, paulo alia forma exfecutus eft orationem" REISKIVS. — Ad τὰ μὲν proprie inferri debuit τὰ δέ. Sed nihil impedit, quo minus, loco τὰ δὲ, fit illud ἅμα δὲ verf. 3. Sic erit τὰ μὲν, ut alias folet, *partim quidem*; fcilicet hactenus, quatenus bello premebantur, & quatenus Philippus in eo bello & folertia & fortuna erat ufus, quam illi non exfpectaverant.

Verf.

Verf. 2. ἐλπίσαντες γάρ. Pro δὲ, quod cum Bav Aug. & Reg. A. dabant editi, γὰρ eſſe ſcribendum, ex conjectura viderat Reiſkius. Eam conjecturam confirmarunt codices Vat. Flor. Reg. B. — *Ibid.* τέλειον ἄνδρα. τέλειον caret ed. 1. cum ſolo Bav. — Verſ. 2.

Verf. 3. ὑπερτιθέμενοι. Temere ἐπιτιθ. Aug. — Verſ. 3.

Verf. 4. προδιειληφώς. Simpl. εἰληφὼς ed. 1. cum Bav. *Ibid.* τὰ πρὸς διαλύσεις πράσσειν. Sic corrigendum monuerunt Reiſkius & Erneſtus. Et ſuſpectum eſſe h. l. verbum εἰσπράσσειν, adnotaverat etiam Caſaub. in ora Baſil. — „εἰς (ut obſervavit REISKIVS) adhæſit e fine vocabuli præcedentis." — *Ibid.* αὖθις. αὖτις Aug. & Reg. A. & ſic iidem jam ſæpe ſuperius, ubi adnotare neglexi. Sic mox rurſus verſ. 8. & conſtanter deinde. — *Ibid.* In τὴν Κόρινθον conveniunt h. l. edd. & mssti, excepto Flor. — Verſ. 4.

Verf. 5. καὶ τοὺς μέν. μὲν carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* verba διὰ Θετταλίας deſiderantur in ed. 1. & Bav. Agnoſcit ea Reg. B. cum aliis. — *Ibid.* Κεγχρεῶν. Κεγχραιῶν Aug. Reg. A. — *Ibid.* δι' Εὐρίπου. δι' Εὐριπίδου Flor. — *Verf.* 6. λοιπὸς recte edd. cum Bav. & Flor. λοιπὸν Vat. Aug. Reg. A. ſed in Vat. ſuperſcripta litera ς. — Verſ. 5.

Verf. 7. ἀντεστρατοπέδευε. ἀνεστρατοπεδ. Aug. Reg. A. — Verſ. 7.

Verf. 9. ἀθροίσαντες τοὺς νέους νυκτός. Sic libri ſcripti omnes. Temere vocem νέους omiſit Obſopoeus. Hinc, cum eſſet τοὺς νυκτὸς, id in τῆς νυκτὸς mutavit editor Baſileenſis, quod fideliter tenuit Caſaub. & ſequentes editores. Claudicantem ſentiens orationem Scaliger, ἀθροισθέντες ſcripſit pro ἀθροίσαντες. — *Ibid.* οἰκίαν. οἰκείαν Aug. — Verſ. 9.

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verf. 1. καταπεφρονημένου μέν. Temere μὲν neglectum vulgo erat ab editoribus. Adjeci cum Bav. Aug. Reg. A. Ex Vat. quidem & Flor. nil eſt adnotatum; ſed illos pariter agnoſcere hanc particulam, ex eo colligo, quod eamdem habet Reg. B. Quod ſi vero deeſt in Vat. — Verſ. 1.

 & Flor.

Verf. 1. & Flor. neglecta fuerit (ut fæpe factum obfervavimus) ob fimilem exitum verbi præcedentis, cujus terminatio non in contextu fcripta erat, fed fuperne inter lineas adpofita. Perperam καταπεφρονημένος μὲν (in nominativo) dat Aug. *Ibid.* παραγγελλομένοις. Simplicem literam λ habet idem Aug.

Verf. 2. *Verf.* 2. Πυῤῥίας. Πυρίας ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* καὶ τριακοσίους reftitui ex veteribus msstis, qui in hoc confentiunt omnes. Et Perottus, *trecentos.* Temere τετρακοσίους edd. & Reg. B. errore ex ed. 1. propagato.

Verf. 3. *Verf.* 3. συνεχῶς ἐπόρθει χώραν. Sic ed. 1. cum msstis omnibus, excepto Aug. in quo eft χώραν ἐπόρθει, & defideratur συνεχῶς. συνεχῶς χώραν ἐπόρθει. ed 2. & feqq.

Verf. 4. *Verf.* 4. τὸ Παναχαϊκὸν ὄρος. Ora codicis Aug.! Παναχαϊκὸν ὄρος, ὅ νῦν Βοδίας. fi modo recte extrico inficetam fcripturam. — *Ibid.* ἐπιστρατοπεδεύσας. στρατεύσας ed. 1. cum Bav.

Verf. 5. fqq. *Verf.* 5. δυσχερῶς προσῆγον τὰς εἰσφοράς. Vel ἐπὶ vel πρὸς τὰς εἰσφορὰς legendum conjecerat Reifkius, *ægre & inviti accedebant ad præftanda tributa.* Ac nefcio an recipiendum in contextum hoc fuerit πρὸς τὰς εἰσφορὰς, quod perfpicue dant Vat. & Flor. Nam, abfque præpofitione, non προσάγειν recte dicimus τὰς εἰσφορὰς, fed προσφέρειν vel εἰσφέρειν. At quum non magis ufitata videatur dictio προσάγειν πρὸς τὰς εἰσφορὰς, fufpicari licebit προσεῖχον πρὸς τὰς εἰσφορὰς, ut Heynius Vir Clariff. me admonuit. Et fane alibi etiam duo ifta, ἦγον & εἶχον, confufa funt a noftris librariis. vide ad II. 67, 2. III. 83, 5. — *Ibid.* περὶ τὰς βοηθείας. ἐπὶ τὰς βοηθ. ed. 1. cum folo Bav. In περὶ convenit Reg. B. cum ceteris codd. — *Verf.* 7. κατέστησαν τὸν πρεσβ. Mendofe Flor. κατεστήσαντο πρεσβύτερον. — *Verf.* 8. αὖθις. Rurfus αὖτις Aug. & Reg. A.

CAPVT

CAPVT XXXI.

Cap. XXXI. Verf. 1.

Verf. 1. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν. Vide I. 3, 1. III. 2, 4. — *Ibid.* συστάντα. Temere συστήσαντα ed. 1. 2. invitis omnibus msstis.

Verf. 2.

Verf. 2. ἐλήξαμεν τῶν Ἑλληνικῶν. Sic recte edd. & fcripti. In uno Bav. inter lineas eft τὸν Ἑλληνικόν. — *Ibid.* ὅσον οὔπω κρίνεσθαι συνέβαινε, *exitui proximum erat.* Recte: nam in rebus Græciæ fubftitit narratio ad Olymp. CXL. 2. A. V. 536. bellum vero Antiochi & Ptolemæi finitum eft Ol. CXL. 3. A. V. 357. poft pugnam ad Raphiam. vid. V. 79. & 87. Adjiciendam vocem ὅσον monuit Vrfinus, & eam dederunt codices noftri Vat. Flor. Reg. B.

Verf. 3.

Verf. 3. Τοῦ μὲν γὰρ dederunt iidem Vat. & Flor. Sic & Scaliger in ora fui libri correxit.

Verf. 4.

Verf. 4. Τὸ δ' εὐπαρακολούθητον καὶ σαφῆ γίγνεσθαι τὴν διήγησιν. Ferri poffe, adeoque reftitui debere vifa eft hæc confentiens veterum codicum fcriptura. Τὸ - - γίγνεσθαι abfolute pofitum intelligi poterit, *ad hoc vero quod adtinet, ut facilis intellectu fit* &c. Sicut præpofitionem πρὸς adjecit Cafaubonus, fic Scaliger τὸ in τῷ mutavit, in quo confentientem Reg. B. habet.

Verf. 5. 6.

Verf. 5. κατάλληλα. In duas voces diremit Cafaubonus, κατ' ἄλληλα. — *Verf.* 6. ὡς εἰπεῖν. *ut verbo dicam, ut dicam quod res eft.* Non debuit prætermitti hæc phrafis in verfione.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII. Verf. 1.

Verf. 1. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι &c. Ad hanc difputationem non immerito CASAVBONVS in ora Bafil. adnotavit: „Digreffio longa, prolixa, molefta, Græcanica!" — At tale erat judicium illius hominis, qui *Excerpta ex Polybii Hiftoriis* confecit, ut, ficubi difputatiunculis nonnullis ex hoc genere indulfit Polybius, quæ rhetoricæ fcholæ umbram magis decebant, quam reliquam Scriptoris noftri gravitatem, has potiffimum dignas cenferet, quas in Eclogarum fuarum compilationem referret, prætermiffa multa-

Verf. 1. rum rerum maximi momenti & fcitu digniffimarum narratione. Habet totum caput XXXII. & fequens *Codex* VRBINAS in Eclogis.

Ibid. τὴν ἀρχὴν ἥμισυ τοῦ παντὸς εἶναι. In ora cod. Vrb. Vat. & Reg. A. notatur: Ἡσίοδος, vel Ἡσιόδου. Et Hefiodo fententiam illam tribuit Lucianus in Hermotimo cap. 3. T. I. p. 742. apud quem fignificantius etiam legitur, in Ἐργ. καὶ Ἡμερ. vf. 40. Νήπιοι· οὐδ' ἴσασιν, ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός. Ceterum vide quæ adnotarunt viri docti ad Luciani Somn. c. 3. T. I. p. 5 fq.

Verf. 3. 4. *Verf.* 3. οἷόν τε. οἴονται Vrb. In eadem dictione & aliâs paffim fimiliter peccatum eft. *Verf.* 4. πῶς ἢ διὰ τί. Sic Vrb. Flor. Aug. Reg. A. nefcio an & Vat.

Verf. 5. *Verf.* 5. νομίζοντας. Conf. Adnot. ad I. 14, 8. & ad IV. 27, 8. Perperam νομίζονται ed. 1. 2. cum Bav.

Cap. XXXIII.

CAPVT XXXIII.

Verf. 1. fq. *Verf.* 1. Καί τοι γ' οὐκ ἀγνοῶ. Particulam γε dederunt Vrb. & Flor. Ex Vat. autem nil notatur — *Verf.* 2. Ἔφορον. Mendofe ἔφερον Vat. Flor. Vrb. De *Ephoro* adcurate egit Voffius lib. I. de Hiftor. Græc. cap. 7. Scripfit τὰς κοινὰς Πράξεις, a reditu Heraclidarum, ufque ad vicefimum annum Philippi, Amyntæ filii. Sæpe hujus Scriptoris meminit Polybius: loca Index collecta dabit. Ad hunc locum conf. I. 4, 2. & ibi Adnot.

Verf. 3. *Verf.* 3. μνηςθήσομαι ex Reg. B. adfcivit Cafaub. & confirmant Vat. & Flor. μεμνησόμεθα ed. 1. 2. cum Bav. & aliis. — *Ibid.* διότι ex ed. 1. 2. & vett. codd. reftitui. ὅτι pro fuo more fcripfit Reg. B. quod h. l. temere adoptavit Cafaubonus. — *Ibid.* τέταρσιν ἐξηγησάμ. σελίσιν ἡμῖν. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrb. — *Ibid.* τὸν Ῥωμαίων πόλεμον. Sic fcripti libri omnes. Temere τῶν Ῥωμαίων, abfque τὸν, ed. 1. 2. Hinc τὸν τῶν Ῥωμ. πολ. ed. Cafaub. & feqq. — *Ibid.* τὰ καθόλου. τὸ καθόλου Aug.

Verf. 4. *Verf.* 4. Καί τοι διότι. Rurfus καί τοι ὅτι edidit Cafaub. e folo Reg. B. — *Ibid.* πλεῖσται μέν. μὲν, quod dant veteres

teres codices omnes, temere omiferant editores — *Ibid.* δὲ poft ἔτι, & rurfus poft ἐπιΦανεστ. utrobique temere omifit ed. 1. — *Ibid.* ἠναγκάσθημεν. Videtur ἠναγκάσθησαν debuiffe fcribi; nam id certe, quod fequitur, δεδιότες τὴν συντέλειαν τῶν ἀποβησομένων, ad Polybium quidem non poteft pertinere, qui vix uno aut altero anno ante finem ejus belli in lucem eft editus. Mitigavit nonnihil difficultatem Cafaubonus in verfione, his verbis, *metuentibus cunctis, quorfum tandem illud evaderet.* — *Ibid.* τίς οὕτως ἀδαής. ὃν τίς οὕτως ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Importunum ὃν ignorant Vrb. Vat. Flor. & Reg. B. cum quo delevit illud Cafaubonus. Verf. 4.

Verf. 5. οὐδὲ ἐΦ' ὅσον edd. cum Bav. Aug. Reg. A. B. recte, cui refpondet quod fequitur οὐδ' ἐπὶ τοσοῦτον. Corrupte οὐδὲ σΦίσιν Vrb. Vat. Flor. Verf. 5.

Ibid. οἱ τὰ κατὰ καιροὺς ἐν ταῖς χρονογραΦίαις ὑπομνηματιζόμενοι, *qui ea, quæ diverfis temporibus acciderunt,* (*quæ quoque tempore infigniora acciderunt:* nam καιροὶ non modo χρόνοι funt, fed tempora infigniora, memorabilia:) *in tabulis temporum memoriæ caufa defcribunt.* πολιτικῶς, *fimplici, vulgari, populari ratione, nulla arte.* ἐν τοίχοις, *in parietibus.* Tabulas dicit five in albo pariete depictas, five lapidi incifas, ficut celebratiffimum illud Chronicon Parium, tabulæ marmoreæ incifum. Inufitatum veteri Græciæ vocabulum, χρωματογραΦίαις, librariorum paulo juniorum videtur effe inventum, qui de *picturis* in albo pariete cogitarunt, quæ tamen nihil huc pertinent. Breves, ficcos & exfangues nonnullorum *annales*, quos illi pro *Hiftoriis* venditarunt, comparat tabulis illis, quas vulgo patresfamilias domi in pariete defcriptas habebant, quibus rerum maxime memorabilium tempora notata erant. De vocabulo πολιτικῶς bene REISKIVS commentatus eft.— „Πολιτικῶς duplici modo, ait, poteft reddi; five *inftar hominum urbanorum & elegantium;* five *rudiufcule, defunctorie, populariter, pinguiori Minerva.* Πολιτικὸν eft, tam, *elegans & fcitum*, quatenus agrefti & inficeto con-

Verſ. 5. trarium eſt; quam, *paulo liberalius perfectum*, *neque ad ſeveras artis leges exactum, quemadmodum ſeveri magiſtri poſtulant*, ſed qualia præſtare ſolent homines non docti, non tamen illi plane ſtulti: *ut unus paterfamilias*, ait Antonius apud Ciceron. de Orat. I. 29. Sic Phrynichus opponit orationem πολιτικὴν τῇ ποιητικῇ, *forenſem* poëticæ, *omnibus apertam & familiarem* obſcuræ pleriſque & nonniſi paucis perſpicuæ. Dio Chryſoſtomus pariter ſonoræ, pompaticæ & difficili Aeſchyleæ orationi, p. 549. opponit Euripideam dictionem πολιτικήν." Hæc REISKIVS, & in eamdem ſententiam alia. — Adde quæ ad Lucian. de conſcribenda Hiſtoria cap. 43. T. II. p. 57. adnotavit Ioh. Georg. Grævius, & intelliges, ſicut apud Hermogenem, quem ille citat, (περὶ Ἰδεῶν, lib. I. c. 1. & lib. II. c. 10. & ſeqq.) πολιτικῇ λέξει opponitur σοφιστικὴ & λογογραφικὴ, dictio ſophiſtica & declamatoria, ab eademque diſtinguitur τὸ ἀγοραῖον καὶ πανηγυρικὸν, forenſe & panegyricum dicendi genus; ſic χρονογραφίαν πολιτικὴν vel πολιτικῶς ὑπομνηματιζόμενην opponi a Polybio *hiſtoriæ, ex artis lege ſcriptæ*, eſſeque adeo *nudam, ſimplicem temporum notationem*.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Τούτου. A Polybio profectum videtur Τοῦτο δ' ἔστιν αἴτιον. Certe eodem modo dant libri noſtri omnes IX. 21, 4. ubi ſua auctoritate mutavit Caſaubonus. Sic vero ſubintelligendus fuerit genitivus τούτου.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. πᾶσι κοινὸν, ὡς ἔπος εἰπεῖν. Prætermiſſa in verſione tria poſteriora verba ſic ſupple; *prope dixerim*, vel *fere dicam*, *commune eſſe omnibus*. — *Ibid.* τολμᾷν δυναμένοις. Mendoſe τόλμα Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Scilicet litera ν in fine vocum olim ſæpe nonniſi lineola, tranſverſim ſuperſcripta, indicabatur, quæ dein ſæpe neglecta eſt ab aliis librariis.

Ibid. σπανίοις συνεξέδραμε κατὰ τὸν βίον, *pauciſſimis contigit in omni vita;* ſive *in vita ſua* intelligere volueris, ſive *in omni hominum vita*. Recte Reiſkius Caſauboni damnavit verſionem, quæ hujuſmodi erat: *quod oppido paucis*, *vel*

vel in extremo vitæ tandem contingit. Nec vero audiendus Gronovius, cum ait: „Forte τὰ κατὰ τὸν βίον." & provocat ad illud, III. 5, 7. προσδεῖ δὲ τῶν τῆς τύχης, ἵνα συνδράμῃ τὰ τοῦ βίου. nam diversa prorsus harum dictionum ratio est.

Vers. 8. *Verf.* 8. καὶ τὰς ἰδ. πραγμ. ed. 1. cum Bav. Vrb. Flor. Reg. A. Ex Vat. nil notatum.

CAPVT XXXIV.

Cap. XXXIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. μεταλλ. τοῦ πατρὸς, *mortuo patre*, Ptolemæo Evergeta. — *Ibid.* τὸν ἀδελφὸν Μάγαν. conf. cap. 36, 1. & XV. 25.

Verf. 2. *Verf.* 2. δι' αὐτοῦ. Sic III. 5, 2. de Ariarathe, ἀνεκτήσατο δι' αὐτοῦ τὴν πατρῴαν ἀρχήν. ubi tamen pro δι' αὐτοῦ videtur δι' Ἀτ]άλου legendum. δι' αὐτοῦ hoc loco Bav. plane ut ibi.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἀνεπίστατον. Passive acceperunt Reiskius & Ernestius, *cui nemo possit* ἐπιστῆναι, *supervenire; qui prorsus adiri non possit.* Imo recte Casaub. active cepit, *incuriosum, negligentem* se præstitit. conf. c. 35, 6. Sic adverbium ἀνεπιστάτως frequentissime activa notione usurpat Polybius. — *Ibid.* αὐτόν. αὐτὸν Bav. Reg. A. — *Ibid.* καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τὰ κατὰ &c. καὶ τοῖς κατὰ Flor. omissis mediis. Et τὰ carent ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Vat. & Flor. Recte adjecit Casaub. cum Vrsino & Reg. B. — *Ibid.* ὑποδεικνύων, reciproce, intell. ἑαυτὸν, ut II. 39, 12. & sæpe aliâs.

Verf. 6. *Verf.* 6. καὶ κατὰ γῆν. καὶ carent edd. cum Bav. Dederunt Flor. Aug. Reg. A. Ex Vat. nil notatum. — *Ibid.* βασιλεύοντες tenui, quia paulo post sequitur κυριεύοντες, verf. 8. & variare voluisse visus est orationem, βασιλεύοντες, δεσπόζοντες, κυριεύοντες. Sed fortasse istam subtilitatem non curavit Polybius.

Verf. 8. *Verf.* 8. Μαρώνειαν. Μαρωνίαν Vat. — *Ibid.* πορρώτερον restitui ex ed. 1. 2. & msstis. Citra necessitatem id in πορρωτέρων mutavit Casaub.

Verf.

Verf. 9. *Verf.* 9. εὗρε καὶ πλείους recte Vat. & Flor. Sæpe ifta ratione particulam καὶ pofitam ante vocab. πλείους vidimus. εὕρηκε πλείους edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Conf. ad I. 20, 6.

Verf. 11. *Verf.* 11. Κλεομένης. Conf. II. 69. extr.

Cap. XXXV.

CAPVT XXXV.

Verf. 2. *Verf.* 2. ἐκεῖνος μέν. μὲν carent Aug. Reg. A. — *Ibid.* μονονοὺκ ἐπ' ὀνομ. dederunt Vat. Flor. Poterat tamen & vulgatum fervari. De re confer lib. IV. c. 35. — *Ibid.* προϑ. τὴν Κλεομ. Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐφιστάνων οὐδενί. ἐν, quod erat infertum, delevit Cafaub. cum Reg. B. Recte, fi quid video. Adhæferat nempe illa vocula ex fine vocis præcedentis; ut IV. 63, 4. ὁδὸν ἐν ἧπερ ἧκε. & IV. 17, 4. χρόνων ἐν ἀκαταπαύστοις, quibus locis pariter ex eadem occafione irrepfiffe eadem vocula videtur. Confer ad cap. 40, 4. Et alibi prorfus temere infertam vulgo vidimus, ut IV. 87, 2. Verbum ἐφιστάνειν vel συνεφιστάνειν, fcil. τὸν νοῦν, idem eft, ac ἐπιστῆσαι (τὸν νοῦν) vel ἐπιστῆναι. Et conftruuntur hæc cum dativo τινὶ, vel cum ἐπί τι, non ἐν τινί. Quare aut οὐδενὶ aut ἐπ' οὐδὲν fcriptum oportuit.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἀκονιτί. ἀκονητὶ Flor. — *Ibid.* αὐτὸς ὁ Κλεομένης. — „*Ipfe Cleomenes*, qui a fe effet beneficiis maximis ornatus." REISK. — Sane αὐτοῖς, longius ita diftractum a σφίσιν, quod fequitur, ferri non poterat.

Verf. 10. *Verf.* 10. αὐτῶν τὰ πράγματα recte ex Reg. B. recepit Cafaub. αὐτῷ edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Erroris eadem origo, quam notavi ad verbum τολμᾷν, cap. 33, 7. — *Ibid.* παρακρεμάμενα. παρακρεμμαμένα ed. 1. cum Bav.

Verf. 12. *Verf.* 12. Δι' ἅ. Cum Διὰ ταύτην fuiffet in ed. 1. 2. & msstis, vocem hanc, ut importunam hoc loco, prorfus abjecit Cafaub. & feqq. editores. In Reg. B. eft διὰ μὲν οὖν τὴν ἐπιβολὴν, & in ora adjicitur pronomen ταῦτα, inferendum poft διά. — *Ibid.* ἐπιβολήν. ἐπιβουλὴν Aug.

fre-

ſrequenti & aliâs errore. — *Ibid.* κατέχειν. Mendoſe μετέχειν idem Aug.

CAPVT XXXVI.

Cap. XXXVI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἀναίρεσιν τοῦ Μάγα. vid. c. 34, 1. — *Ibid.* Βερενίκης utrobique dederunt Vat. & Flor. Βερονίκης edd. cum ceteris codd. ut apud Iuſtinum & paſſim apud alios ſcriptores. Sed vide verſ. 6. — *Ibid.* αἰκάλλειν, *blandiri*, opportune dederunt Vat. & Flor. Eodem verbo utitur Noſter XVI. 24, 5. De canibus ſigillatim uſurpavit Aelianus Hiſt. Animal. VIII. 2. XI. 3. & 20.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Κλεομένην. Κλεομένη Aug. Reg. A. Sic rurſus cap. 37, 2.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Βερενίκης nunc etiam editi habebant, conſentientibus Bav. Vat. Flor. Βερονίκης Aug. Reg. A.

CAPVT XXXVII.

Cap. XXXVII.

Verſ. 1. ſq. *Verſ.* 1. Μεσσήνιος. Μεσήνιος ed. 1. 2. cum Bav. conſtanter ſimplici litera σ. — *Verſ.* 2. τὶς ἦν. ἦν τις Aug. *Ibid.* Ἀρχίδαμος ἐκ τῆς Σπάρτης ἔφυγε. cf. VIII. 1, 3 ſqq. & Plutarch. in Cleom. Ejuſdem meminit Polyb. IV. 35, 13. — *Ibid.* ἀναγκαίοις recte edd. Mendoſe ἀνοῖς Flor. Aug. Reg. A. quod ἀνθρώποις ſignificat, & id ipſum perſpicue eſt in Vat. — *Ibid.* ὑπεδέξατο. Simplex ἐδέξατο dant Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τοῦ Κλεομένους. Temere καὶ Κλεομ. ed. 1. — *Ibid.* ἔδωκεν αὐτόν. Cum nil intereſſet, tenui hoc ſicut ediderant Gron. & Erneſt. & ſic Bav. pro more. αὐτὸν ed. 1. 2. cum Aug. Reg. A. — *Ibid.* διαποστολὰς reſtitui ex ed. 1. & msstis. Perperam διαστολὰς ed. 2. & ſqq. cum uno Aug.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ὧν κυρωθέντων. — „Debebat, ſi diligentia in dicendo voluiſſet uti, dicere κυρωθεισῶν. præmiſit enim συνθήκας.“ REISKIVS. — Spiſſam deinde exemplorum ſylvam collegit idem vir doctus, quibus ad ſubſtantivum fœminini generis refertur participium generis maſculini.

Quæ

Quæ omnia nihil huc videntur pertinere. Neque enim ex Polybio ullum exemplum protulit, neque equidem aliquid ſimile in hoc ſcriptore obſervare me memini. Et hoc quidem loco ὧν κυρωθέντων in neutro genere ego acceperim.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. πρὸς μὲν οὖν. οὖν carent Aug. & Reg. A.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Ἱππίταν. Ἱππότας apud Plutarchum in Cleom. p. 822. nomen vulgo proditur amici illius ſociique Cleomenis, cujus & fides in regem & animi conſtantia ibidem laudatur. — *Ibid.* περιπατοῦντας recte ed. Caſaub. & ſeqq. cum Bav. Vrſin. & Reg. B. Temere περιπατοῦντα ed. 1. 2. περιπατῶντας Vat. Aug. Reg. A.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τί παρείη. Sic ex conject. primum correxeram. Conjecturam dein confirmatam vidi codicis Flor. auctoritate.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Ἐβουλόμην ἂν σὲ &c. Verba hæc, uſque κατεπείγεται habet ora *cod.* VRB. — *Ibid.* κιναίδους. κυναίδους Flor.

Ibid. σάμβυκας cum accentu in antepenult. dederunt ed. 1. 2. 3. 4. cum codicibus noſtris ad unum omnibus, Bav. Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. a qua ſcriptura, quamquam paulo inſolentiore, recedere in tanto codicum conſenſu nefas duxi. Fuerit autem σάμβυκας a recto caſu ἡ σάμβυξ derivatum, pro quo aliâs vulgo & apud alios ſcriptores & apud Polybium noſtrum ἡ σαμβύκη, τῆς σαμβύκης, uſurpatum videmus. Verumtamen rurſus apud Noſtrum VIII. 6, 2. τὰς σάμβυκας editi & ſcripti libri omnes, & iterum VIII. 7, 8. eodem modo quatuor codices habent; quam ſcripturam & Suidas ob oculos utique habuit, cum ſcripſit: Σάμβυκες· εἶδος μηχανήματος πολιορκητικοῦ, ὡς Πολύβιος φησί. Quam eamdem ſcripturam etiam nos prædictis locis tenuiſſemus, niſi in eadem illa narratione apud eumdem Polybium rurſus libros omnes VIII. 6, 8 & 10. in τῆς σαμβύκης, & VIII. 6, 11. in τῇ σαμβύκῃ, & in αἱ σαμβύκαι VIII. 7, 10. denique in ipſum τὰς σαμβύκας VIII. 8, 6. conſentientes vidiſſemus. Sed vel ſic duobus, quæ dixi, locis poterat atque etiam fortaſſe debebat a nobis τὰς

σάμβυ-

Verſ. 10.

σάμβυκας teneri; nam ex eorumdem locorum cum hoc noſtro & cum memoratis Suidæ verbis collatione intelligi par eſt, Polybium quidem peræque ἡ σάμβυξ & ἡ σαμβύκη, vel ſaltem in plurali numero αἱ σάμβυκες & αἱ σαμβύκαι, τὰς σάμβυκας & τὰς σαμβύκας uſurpaſſe. Denotat autem iſtud vocabulum ἡ σαμβύκη, ſive ἡ σάμβυξ, plerumque quidem, quemadmodum in locis, ex libro VIII. citatis, *machinam bellicam navibus impoſitam, cujus uſus erat in oppugnatione urbium maritimarum*: de qua machina, præter ipſum Polybium VIII. 6. ſqq. & Appianum Mithrid. cap. 26. conſule, ſi vis, Athenæum Deipnoſoph. lib. XIV. cap. 8. p. 633 ſq. Bitonem, in Κατασκευαῖς πολεμικῶν ὀργάνων καὶ καταπελτικῶν, in Veterum Mathematicorum operibus, Lutetiæ 1693. editis, pag. 110 ſeq. Athenæum Mathematicum, περὶ Μηχανημάτων, ibid. p. 7. Vegetium de Re Milit. IV. 21. & ex recentioribus Lipſium in Poliocret. lib. I. dialog. 6. Sed proprie ſignificat *inſtrumentum muſicum*, a cujus forma nomen invenit bellica illa machina. Erat autem inſtrumentum pulſatile, triquetrum, fidibus inæquali longitudine conſtans, *harpæ* noſtræ fere ſimile, ut poſt Turnebum in Adverſarior. lib. XX. 1. docuit Marcellus Donatus ad Livii libr. XXXIX. c. 6. in Livii edit. Drakenborch. & in Gruteri Theſauro Critico T. VI. part. II. p. 78. cujus viri diſputatio ad ipſum etiam hunc Polybii locum, in quo verſamur, ſpectat. Satis autem eodem hoc loco adparet ex connexione, σάμβυκας nunc ne ipſa quidem *inſtrumenta muſica* dici, ſed *puellas, inſtrumenta pulſantes*, quas σαμβυκιστρίας aliàs Græci, Latini *ſambuciſtrias*, vocant. Quare in eadem hiſtoria Plutarchus, Polybii hanc narrationem haud dubie in animo habens, Cleomenis verba in hunc modum refert: Ἐβουλόμην ἄν, σὲ μᾶλλον ἥκειν ἄγοντα σαμβυκιστρίας καὶ κιναίδους. (in vita Cleomen. p. 821. edit. Wechel.) Ne quis vero ob hæc, quæ Plutarchus habet, ſolicitandam putet codicum Polybianorum ſcripturam, & σαμβυκιστρίας Polybio pro σάμβυκας velit obtrudere. Etenim non ſolum per tropum quemdam orationis, in aliorum

Verſ. 10. rum pariter populorum linguis haud infrequentem, *inſtrumenti* nomen pro *homine, qui illud commode pulſat,* uſurpare potuit Polybius; ſed in hoc quidem nomine etiam vulgari uſu id obtinuiſſe probabile eſt. Certe in illo M. Marcelli dicto, quod ut feſtivum refert Noſter VIII. 8, 6. ſalem omnem & acumen deſideraveris, niſi vocabulum σαμβύκη (ſive, quod eodem pertinet, σάμβυξ) pariter & *ſambuciſtriam*, & ipſam *ſambucam*, ex familiari ſermonis uſu denotaſſe ſtatuas. Ac ſane eadem notione latino etiam nomine, *ſambuca,* Plautum uſum videmus in Sticho, Act. II. Sc. 2. verſ. 56 ſq.

— — — — *fidicinas, tibicinas,*
ſambucas advexit ſecum forma eximia. —

ubi, poſtquam, contra veterum editionum & contra codicum manuſcriptorum (quoad quidem ſciam) fidem, *ſambucam* edi cœptum eſt, veterum ſcripturam ſedulo defenderunt Io. Bapt. Pius, in Annotationib. poſteriorib. cap. 3. Tom. I. Theſauri Critici Iani Gruteri p. 393. & Marcellus Donatus ad Livii lib. XXXIX. 6. in cod. Theſ. Crit. T. VI. P. II. pag. 78. Confer, ſi tanti videtur, quæ de eodem vocabulo Σαμβύκη uberius etiam diſputavimus in Emendationibus in Suidam pag. 71 ſqq.

Ibid. τούτων γὰρ ὁ νῦν βασιλεὺς κατεπείγεται. Ora cod. Aug. & Reg. A. ἤγουν φροντίζει. Plutarchus in Cleom. p. 821. ταῦτα γὰρ νῦν μάλιστα κατεπείγει τὸν βασιλέα. Ad τούτων apud Polybium intelligendum aut ὑπὲρ aut σπουδῇ monuit Reiſkius.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. ῥηθέντα caret Flor. — *Verſ.* 12. προϋπάρχουσαν αὐτῷ edd. cum Bav. & ex Vat. nihil varietatis adfertur. ἑαυτῷ Flor. Aug. Reg. A.

Cap. XXXVIII.

CAPUT XXXVIII.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἀνενεχθείσης. Mendoſe ἀνεχθείσης Aug.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. εὐθέως. Nova utique periodus ab hoc verbo incipienda videtur, ſcribendumque εὐθέως οὖν ὁ Σωσίβ. Frequenter particulam οὖν librariorum negligentia omiſſam obſervavimus. Vide ad III. 12, 7. III. 13. 3. V. 39, 6. &c.

Ibid.

Ibid. μὴ μέλλειν. Temere μὴ μένειν ſolus Reg. B.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. παραφυλαττόμενος ab Vrſino accepit Caſaub. Habet autem hoc Vat. & Flor. Simpl. φυλαττόμενος ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. — *Ibid.* τῶν ἄλλων τῶν ἀπηγμένων. Reſtitui duo verba τῶν ἄλλων, temere & invitis msstis omiſſa in ed. Caſaub. & ſeqq. — *Ibid.* ὑπηγμένων pro ἀπηγμ. dant Vat. & Flor.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τὸ τοιοῦτον. Caret τὸ Aug. Reg. A. — *Ibid.* προτιθέμενος, *ob oculos ſibi proponens.* Sic ſcripti libri ad unum omnes. Cum operarum errore in ed. 1. & inde in ed. 2. fuiſſet ποτιθέμενος, Vrſinus, codicem ſuum mstum non inſpiciens, ὑποτιθέμενος ſcribere juſſit; in quo ei temere obtemperavit Caſaub. & ſeqq. — *Ibid.* Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε &c. Iliad. lib. XXII. 304 ſq.

CAPVT XXXIX.

Cap. XXXIX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. καὶ καταμεθυσθέντων accepi a Vat. & Flor. Sæpe præſertim poſt καὶ neglecta eſt a librariis præpoſitio κατά.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Πτολεμαίῳ τῷ τότε. Perperam τῷ Πτολ. τότε Aug. Reg. A. — *Ibid.* παρέκλεισαν. — „Si recte habet vulgata, & παρακλείειν ſignificat *includere carceri*, quam ſignificationem ei Caſaubonus tribuit, videtur e dialecto Macedonica ductum eſſe.“ REISKIVS. — Quid ſcripſerit Polybius, non adſequor. Hoc video, conſentaneum non eſſe, ut deſperatos hos credamus ſpatium ſibi ſumſiſſe ad *trahendum* Ptolemæum *in cuſtodiam*. Pariter multo lenius eſt, quam ut huc quadret, id quod ERNESTO in mentem venit: „Poſſis conjicere παραλύουσιν, ſc. τῆς ἀρχῆς, *movent poteſtate quam in urbe habebat.*“ — Perſpicue Plutarchus in Cleom. p. 822. ait: τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ δορυφόρους διεσκέδασαν, αὐτὸν δὲ (Πτολεμαῖον) κατασπάσαντες ἀπὸ τοῦ ἅρματος ἀπέκτειναν. Placeret apud Polybium παρέκτειναν, ſi modo uſquam aliâs uſurpatum hoc verbum reperiretur. Proxime a codicum ſcriptura abeſſet περιέκλεισαν, *cinxerunt*. Sed vide an παρέλευσαν aut περιέ-

λευσαι scripserit, eadem notione qua aliâs καταλεύειν vsurpat, *lapidibus obruerunt.*

Verſ. 4. *Verſ.* 4. συνεξανισταμένου edd. ex Bav. Conf. ad III. 34, 9. — *Ibid.* εἰς Φυλακήν. εἰς τὴν Φυλακὴν Vat. Flor. Aug. Reg. A. quod recipi in contextum poterat.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. μὲν οὖν. Caret οὖν Aug. — *Ibid.* ἐπιδέξιος ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrſino Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Suida in Κλεομένης. περιδέξιος ed. 1. 2. ex Bav. — *Ibid.* τῇ Φύσει. τὴν Φύσιν Suidas.

CAPVT XL.

Cap. XL.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Μετὰ δὲ τοῦτον. τοῦτο Aug. Bene habet τοῦτον, ſcil. *poſt Cleomenem*, qui *primus* fuerat, qui res novas contra Ptolemæum Philopatorem moveret. vide cap. 34, 11. — *Ibid.* Tria verba οὐ πολὺ κατόπιν, temere & contra Bavarici exemplaris fidem omiſit ed. 1.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ἐπιβολὴν Ἀντιόχου τοῖς κατὰ Κοιλ. Συρ. πράγμασι. Nomen adſciſcens caſum ſui verbi; de qua conſtructione dixi ad I. 11, 1. De re, quam hic dicit Polybius, vide cap. 46.

Ibid. In τυχεῖν conſentiunt libri omnes. In uno Aug. primum fuerat τυγχάνειν, quod inde in oram ed. 2. eſt receptum, ſed in Aug. ob eadem manu correctum τυχεῖν.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐπεβάλετό τε λαλεῖν. Sic ed. Caſaub. & ſeqq. cum Bav. ex prima ſcriptura, & Aug. & Reg. A. Sed in Bav. eadem manu ſtatim altera litera λ ſuperſcripta, unde ἐπεβάλλετό τε ed. 1. 2. & Reg. B. At Vat. & Flor. perſpicue dant ἐπεβάλετο τότε λαλεῖν, quod commodius eſt, & recipi in contextum debuit.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ποιησόμεθα. Perperam ποιησώμεθα Flor. — *Ibid.* ἐπὶ τὴν ἀρχήν. ἕως ἐπὶ maluit Caſaub. — *Verſ.* 5. τἀδελφοῦ. τοῦ ἀδελφοῦ Aug. — *Ibid.* πρῶτον ἐν τοῖς. ἐν carent Vat. Flor. Aug. Reg. A. abſorptum ab extrema litera ν vocis præcedentis. Vice verſa, poſt eamdem literam finalem, temere inſertam præpoſitionem ἐν vidimus V. 35, 6.

Verf. 6, 7. *Verf.* 6. ὑπερβαλὼν τὸν Ταῦρον. conf. IV. 48, 8. — *Verf.* 7. ἐγκεχειρικῶς recte ed. Cafaub. & feqq. Et fic Aug. & Reg. A. Mendofe ἐγκεχειρηκῶς ed. 1. 2. cum Bav. Pejus ἐγκεχειρεῖν Vat. & Flor. — *Ibid.* τοῦ Μόλωνος. τῷ Μόλονος Vat. Flor. — *Ibid.* Μηδίας. In hanc fcripturam libri confentiunt omnes lib. X. c. 27. Scriptura per ει ex Colchicæ *Medeæ* nomine adhæfit librariis, quorum hominum opera in Tragicorum defcribendis codicibus præcipue verfabatur.

CAPVT XLI.

Cap. XLI.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. διαστρέφειν. διατρέχειν Aug. Reg. A. — *Verf.* 2. ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐπὶ caret folus Aug. — *Ibid.* ἐγχειρισ. ἐγχειρησ. ed. 1. 2. Bav. Aug. — *Ibid.* Ταῦρον. Πάδον Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 3. *Verf.* 3. τῶν μὲν τὰς ἀγνοίας. Sic Vat. Flor. & Vrfin. a quo accepit Cafaub. τῶν μὲν τῆς ἀγνοίας Aug. Reg. A. τοὺς μὲν τῆς ἀγνοίας ed. 1. 2. ex Bav. — *Ibid.* ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐνδεχόμενος, *in pejorem partem accipiens, interpretans.* Nil mutant codices. Videtur tamen utique ἐκδεχόμενος cum Scaligero, Reifkio & Ernefto legendum, quo verbo & alibi Polybius eadem notione utitur. Nam quod ἐνδεχομ. ex Lucian. T. I. p. 698, 93. & T. II. p. 357, 49. defendere tentavit Reifkius, vereor ut id, quod voluit vir doctus, efficiat, quandoquidem alia notione ibi accipitur iftud verbum.

Ibid. τοῖς δὲ χειροποιήτους καὶ ψευδεῖς ἐπιφέρων αἰτίας, ἀπαραίτητος ἦν καὶ πικρὸς δικαστής. *aliis per calumniam falfa crimina impingens, inexorabilem fe & immitem judicem præbebat.* τοὺς δὲ, pro τοῖς δὲ habent ed. 1. 2. confentientibus veteribus msstis cunctis. Porro vocabulum αἰτίας, ut jam fignificavi in fcholio, fcripti libri prorfus ignorant ad unum omnes. Tum vero ἀήττητος ἦν dant ed. 1. 2. cum Bav. Aug. & Reg. A. eodemque modo Vat. in contextu. In ora vero Reg. A. hæc eft nota: εἶχε τὸ ἀντίγραφον αἴτητος. Eademque nota fuerat in Aug. fed

 ibi,

Verf. 3. ibi, ob nimis circumcifam a recentiore bibliopego marginem, tres pofteriores literæ hodie defiderantur. In Vat. fimillima eft adnotatio: οὕτως εἶχε τὸ ἀντίγραφον, αἴτητος. Sed in eifdem Vaticanis membranis tres priores literæ vocis ἀήτ]ητος, quæ in contextu eft, punctis inferne notantur ut fpuriæ, & fuperfcriptæ funt literæ ἀπαραι, quibus indicatur vocabulum ἀπαραίτητος, quod ipfum folum in contextu habent Flor. & Reg. B. nulla adjecta nota. Et ἀπαραίτητος Xylander etiam (tefte Cafaubono in ora Bafil.) adnotaverat ad oram exempli editionis Bafileenfis, quo ille ufus olim erat, quod deinde ad Cafaubonum miffum eft a Wechelianis hæredibus. (Vide Cafaub. ad I. 26, 6. in Adnotat. noftris p. 218. & confer ejufdem Cafauboni Epift. CXIX. & CXX. ad Bongarfium datas.) His præmiffis de codicum fcriptura, primum nemo dubitabit, quin corruptum fit τοὺς δὲ, quod erat initio hujus commatis. Id vero in τοῖς δὲ recte mutavit Reg. B. & cum hoc Cafaubonus & fequentes editores. Reliqua fortaffe ferri potuerant. Nam αἰτίας quidem non neceffario requirebatur, quandoquidem ex præcedentibus haud incommode intelligi poterat nomen ἀγνοίας. Sed poftquam receptum illud erat a Cafaubono, nolui rurfus ejicere, cum & per fe commodiffimum effet, & latere quodammodo videri poffet in αἴτητος, quod habet ora noftrorum codicum; quamquam id ipfum peræque ex ἀήτητος corruptum effe poteft. Denique ἀήτ]ητος κριτής, *invictus judex*, fcil. *precibus invictus*, dici utcumque poterat pro ἀπαραίτητος, *inexorabilis:* at quoniam hoc ipfum ἀπαραίτητος, proprium in hac re vocabulum, in codicibus nonnullis eft repertum, non afpernandum duxi. Ceterum vocabuli χειροποίητος ufum, qui hoc loco obtinet, ut minus terfum notavit Reifkius, & ex Macedonica dialecto adhæfiffe Polybio contendit.

Verf. 4. *Verf.* 4. περὶ παντὸς ἐποιεῖτο βουλόμενος ἐπανελέσθαι. — „Fuit, cum vocabulum βουλόμενος mihi redundare & delendum effe videretur. Sed deprehendi poftmodum ufu Poly-

Polybii, eum ſolere poſt dictionem ἐποιεῖτο περὶ παντὸς adjungere participium aliquod, ut βουλόμενος vel σπουδάζων, quod plane redundat. Exemplum ejus rei habemus p. 549." [V. 50, 4.] REISKIVS. Verſ. 4.

Ibid. τὸν ἀπονομίσαντα, *qui reduxerat.* Sic ex conjectura cum Scaligero correxit Caſaubonus. ἀπονομίσοντα *qui abducturus erat*, ed. 1. 2. conſentientibus msstis, excepto Flor. qui (ni fallit Gronoviana collatio) cum Caſaubono facit. — *Ibid.* τὰς Σελεύκῳ. Temere caret τὰς ed. 1. Perperam τὰ habet Aug.

Verſ. 5. ἐπεῖχε. Caſaubonus: *omnia obſervabat.* Poſſis & vertere, *continuit ſe*, *exſpectavit.* — *Ibid.* ὁρμῆς pro ἀφορμῆς poſitum monuit Caſaub. in ora Baſil. Verſ. 5.

Verſ. 7. διότι reſtitui ex ed. 1. 2. & vett. codd. contra quorum fidem ὅτι ſcripſit Reg. B. quod adoptavit Caſaub. — *Ibid.* δεῖ μὴ μέλλειν recepi ex Vat. & Flor. conf. c. 49, 2. Ceteri vulgo οὐ δεῖ μέλλειν. Verſ. 7.

Verſ. 8. οὕτω γάρ. οὕτως γὰρ ed. 2 & ſeqq. invitis msstis. — *Ibid.* οὐδὲ τολμήσειν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrſin. Vat. Flor. Aug. Reg. A. οὐ τολμήσειν ed. 1. & Reg. B. ex Bav. Temere οὐδὲν τολμήσειν ed. 2. — *Ibid.* παρόντος καὶ τοῖς πολλοῖς ἐν ὄψει γενομ. ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrſino, Vat. &c. παρόντος ἐν ὄψ. καὶ τοῖς πολλ. γενομ. ed. 1. 2. cum Bav. Verſ. 8.

Verſ. 9. Vocab. ὑποχειρίους temere omiſſum eſt in ed. Caſaub. & ſeqq. Verſ. 9.

CAPVT XLII. Cap. XLII.

Verſ. 1. ἔτι τοῦ προειρ. Sic recte Caſaub. & ſeqq. cum Vrſin. Flor. & Reg. B. puto & Vat. quamquam ex hoc nil notatur. ἐπὶ τοῦ προειρημ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. — *Verſ.* 2. συμβουλῆς. συμβολῆς ed. Caſaub. operarum errore. — *Ibid.* ἐγχειρίσαι Vat. Flor. Aug. & inter lineas Reg. A. ἐγχειρῆσαι edd. cum Bav. Verſ. 1. 2.

Verſ. 3. ὑποθύψας bene vertit Caſaub. *leviter accendiſſe.* Emendandam ſcripturam monuit Erneſtus. Pari modo Verſ. 3.

Verf. 3. modo erratum erat VI. 59, 4. Vide Suidam in Θύψις, & Θύψας, & Ὑποτυφούσης. Eſt enim a verbo ὑποτύφω, cujus verbi uſum exemplis illuſtravit Reiſkius ex Lucian. T. II. p. 908. ſ. de Gymnaſ. c. 26. & T. II. p. 185. ſ. Abdicati cap. 30. Tum ex Aeliani Var. Hiſt. IX. 41. ubi conſulere jubet Perizonium.

Verf. 4. *Verſ.* 4. τοῦτον εἶναι πεπεισμένος. πεπεισμ. εἶναι τοῦτ. Flor.

Verf. 5. *Verſ.* 5. ἐπὶ μὲν τὸν Μολ. Temere caret μὲν ed. Caſaub. & ſeqq. — *Ibid.* μετὰ δυνάμεως Flor. Aug. Reg. A. B. puto & Vat. τῆς δυνάμεως, abſque μετὰ, ed. 1. cum Bav. μετὰ τῆς δυνάμεως ed. 2 & ſeqq.

Verf. 6. *Verſ.* 6. τῷ νεανίσκῳ περιστάίη πόλεμος Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrſin. περιστ. τῷ νεαν. πολ. edd. cum Bav. — *Ibid.* κωλυθήσεσθαι. Videtur proprium huic loco verbum eſſe κολουθήσεσθαι vel κολουσθήσεσθαι, cujus vis potiſſimum ineſt in *accidenda & minuenda poteſtate.* Exemplorum ſylvam Henr. Stephanus in Theſauro collegit; in quorum numero tamen nullum eſt, in quo eadem prorſus ratione, qua hoc loco, conſtruatur id verbum. Ceterum idem verbum κολούω apud Herodianum pariter cum κωλύω permutatum a librariis fuiſſe III. 11, 6. probabiliter utique ſuſpicatus eſt Henr. Stephanus p. 77. ſuæ editionis: & apud eumdem auctorem I. 8, 16. eam permutationem eſſe factam certo pronunciare licet, ubi pro vulgato κωλύειν perſpicue κολούειν habet codex Bavaricus, quem olim excuſſimus, (idem qui quinque priores Polybii libros ab eadem manu ſcriptos continet) & eadem dictio eſt qua plus ſemel Ariſtoteles in Politicis uſus eſt, (loca citavit Stephanus in Theſauro) κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας.

Ibid. Pro τοὺς ἀεὶ περιϊστ. eſt τοὺς ἐπὶ περιϊστ. in ed. Erneſt. operarum errore.

Verf. 7. *Verſ.* 7. διό. διὰ (id eſt δι' ἃ) ſolus Aug. — *Ibid.* τὸ τελευταῖον. τὸ carent edd. invitis msstis. — *Ibid.* καὶ

φησὶ

φησὶ καί. Posterius καὶ, cum abesset vulgo, adjeci ex Vat. & Flor.

Vers. 8. *Verf.* 8. ἐπιγραφῆς. conf. ad II. 2, 9. — *Ibid.* αὐτῷ. αὐτῷ Reg. A. B.

CAPVT XLIII.

Cap. XLIII.

Vers. 1. *Verf.* 1. περὶ Σελεύκειαν τὴν ἐπὶ τῷ Ζεύγματι. Vide Cellar. Geogr. Ant. lib. III. c. 12. p. 407 sq.

Vers. 2. *Verf.* 2. εὔχετο. ηὔχετο Flor. non Bav. quod per errorem positum est in schol. — *Ibid.* ἐπανελομ. ed. 2. & seqq. cum Aug. Vat. Flor. Reg. A. Solet hoc composito verbo uti Polybius pro simplici, quod habet ed. 1. cum Bav.

Vers. 3. 4. *Verf.* 3. προστασίας. Temere προστατείας ed. 1. 2. — *Verf.* 4. εἰς τὴν Ἀντιόχειαν. Caret τὴν Flor.

Vers. 5. *Verf.* 5. ἑτοίμους. ἑτοίμως Aug. — *Ibid.* τὰς ἐκ τῶν. Temere h. l. caret τὰς ed. 1. — *Ibid.* ἀνατατικὰς Casaub. & seqq. cum Bav. Vat. Flor. ἀναστατικὰς ed. 2. cum Aug. Reg. A. ἀνατητικὰς ed. 1. hinc ἀπατητικὰς Reg. B. In ora vero Aug. & Reg. A. est scholion, ἤγουν ἀπειλητικάς.

Vers. 6. *Verf.* 6. καὶ τὰ κατά. Caret τὰ Aug. — *Ibid.* δυνάμεως ἐπὶ τούς. Temere δυνάμεως caret ed. 1. & τοὺς caret ed. 2.

Vers. 8. *Verf.* 8. τῆς Ἀπολλωνιάτιδος χώρας. Ἀπολλωνιτίαδος Aug. Reg. A. De *Apolloniatide* ad loca, quæ habet Cellarius l. III. c. 17. p. 771 sq. adde Strabon. lib. XV. p. 732. — „Est ubi hodie Nahawend in Laurestan.“ REISK. — Cf. cap. 44, 6. ex quo loco intelligitur, inter Mesopotamiam & Persidem a Polybio poni *Apolloniatidem*. — *Ibid.* ὑπερβαλλόντως. Perperam ὑπερβαλόντως edd. ex Bav. — *Ibid.* φοβερὸς μέν. μὲν caret Aug. Quam vero hoc loco interrumpit orationem, eam post excursum de Media, quem cap. seq. interposuit, resumit & continuat cap. 45, 1.

CAPVT XLIV.

Cap. XLIV. Verf. 1.

Verf. 1. ἱπποφόρβια recte edd. ex Bav. Videndum tamen, ne non prorfus damnanda fit ceterorum codicum fcriptura. Ex Platonis Politico Iungermannus ad Pollucem VII. 210. τὴν ἱπποφορίαν citat; id vero in ἱπποφορβίαν mutandum contendit. De *equorum Medicorum præftantia* confer Noftrum X. 27, 1 fq. Celebres ibi *Nifæi campi*, de quibus confule loca, quæ ex Herodoto, Strabone & Euftathio ad Dionyf. collegit Cellar. in Geogr. Ant. lib. III. cap. 18. p. 785 fq.

Verf. 2. *Verf.* 2. περί γε μήν. μὴν temere caret ed. 1,

Verf. 3. *Verf.* 3. Ἡ γὰρ Μηδία. De fcriptura vide Adnot. ad cap. 40, 6. De re confer lib. X. c. 27. Habet hunc locum *de Media*, ab his verbis, ufque ad finem hujus capitis, *Codex* VRBINAS in Excerptis. — *Ibid.* κατὰ τὴν εἰς ὕψος ἀνάτασιν. Sic ed. Cafaub. & feqq. cum Vat. Flor. Vrfin. & Reg. B. Mendofe κατὰ τὸ ὕψος ἀνάτασιν ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. Puto & Vrb. in quo præterea pro ἀνάτασιν eft ἀνάστασιν, quod ipfum & ex Vat. adfertur. — *Ibid.* ὡς πρὸς μέρος θεωρουμένη. Cafaubonus: *fi hanc partem cum ceteris contendas.* Ad ifta verba eft fcholion in cod. Reg. A. (non quidem ab ipfius librarii manu) hujufmodi: ἤγουν, οὐ πρὸς ὅλην τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ πρὸς τὰ αὐτῆς μέρη συγκρινομένη. Eamdem phrafin jam vidimus V. 19, 7. Quanam vero ratione *Mediam omnium Afiæ locorum vel regionum maximam* dicat Polybius, fateor mihi non liquere, nifi *maximam omnium provinciarum* fignificat, *imperio regum Syriæ fubjectarum.* Ceterum huic eidem *Mediæ*, de qua verba facit Polybius, cognomen *Magnæ* fuiffe, Strabo docet lib. XI. p. 522.

Verf. 4. *Verf.* 4. τὰ κατὰ τὴν ἔρημον πεδία, τὴν μεταξὺ κειμένην τῆς Περσίδος καὶ τῆς Παῤῥασίας. Neutiquam damnare equidem aufim τὰ κατὰ τὴν ἔρημον πεδιάδα, quod eft in vetuftioribus codicibus. De Παῤῥασίας vero etiam atque etiam dubitare licebit. Cum quinque codices παρουσίας habeant, vidimus quidem & alibi jam aliquo-

Verf. 4.

aliquoties diphthongum *ου* cum *α* permutatam a librariis: ex quo probabilis poterat emendatio videri quam codex Bav. adtulit, Παρασίας fcribens: & tum quidem pronum fuit literam *ρ* duplicare, quod cum Vrfino fecit Cafaubonus, quem fecuti funt pofteriores editores. Iam *Parrhafii* quidem apud Strabonem commemorantur lib. XI. p. 508. (conf. Holften. ad Steph. Byz. p. 16 fq.) & *Parrhafini* apud Plinium lib. VI. 16, 18. p. 314. ed. Harduini, ad Cafpium mare, adeoque Mediæ a feptemtrione incolentes; quos illi cum Anariacis, Cadufiis, Matianis nominant, quos eofdem Polybius a feptemtrione Mediæ ponit verf. 9. Sed, primum quidem, obfcurus is populus eft, & regio *Parrhafia* nemini memorata; quum tamen & notam fatis & amplam regionem dicere voluiffe videatur, quam Perfiæ opponit, & a Perfia interjecto illo deferto diremtam ait. Accedit, quod Hyrcania, cui accenfentur illi Parrhafii, nimis longe ad feptemtrionem reducta eft, quam ut inter illam regionem & Perfiam nonnifi defertum hoc, quod commemorat Polybius, interjectum dici poffit. Habebat Hyrcania a meridie, partim quidem, ipfam Mediam, maxime vero *Parthiam*, quæ Mediæ ab oriente erat, (conf. Ptolem. lib. VI. cap. 5. init.) montium jugis illis, in quibus funt *Cafpiæ Portæ*, a Media feparatam. (Cellar. Geogr. lib. III. c. 18. p. 784 fq. Itaque cum eadem Media a meridie (nempe ab ea parte, qua verfus orientem fpectat meridies) Perfiam habeat; (hoc cap. verf. 6.) confequens eft, ut illa *regio, quam per defertum, ab oriente Mediæ fitum, diremtam a Perfia* dicit Polybius, nulla alia nifi *Parthia* effe poffit. Quod & convenit cum ordine, quem fequitur Polybius in adfignandis finibus Mediæ a parte orientali. Incipit enim ab ea parte orientis, quæ verfus meridiem fpectat, & ibi hoc ipfum defertum ponit: tum pergit ad orientem proprie dictum, ubi funt *Cafpiæ Portæ:* deinde ad eam progreditur partem, qua ad feptemtrionem vergit oriens, ubi ait effe *Tapyrorum montes*, qui non longe ab Hyrcano vel Cafpio mari abfunt, & Mediam par-

Verſ. 4. tim ab Hyrcania, partim etiam a Parthia, ſeparant. (cf. Strab. XI. p. 514. & Ptolemæum lib. VI. c. 2. qui ab oriente Mediæ & Parthiam & Hyrcaniam ponit.) Mire porro convenit hæc ratio cum itinere illo, quod ab Antiocho ex Media in Parthiam ſuſceptum Polybius narrat lib. X. c. 28. ubi *Mediæ finitimum memoratur deſertum*, per quod Antiochus trajecit, *ex Media in Parthiam* ducens exercitum: quod ipſum utique idem illud videtur eſſe deſertum, cujus hoc loco mentionem factam videmus. Et Ptolemæus pariter (loco ſupra citato) *a meridie Parthiæ* deſertum ponit, quod Carmaniæ adtribuit, & *Carmaniam deſertam* vocat: eodemque modo Agathemerus, cujus verba retulit Cellarius III. 20. p. 814. — REISKIVS ait, deſertum a Polybio ſignificari illud, quod inter Perſidem & Segjeſtanam intercedit, de quo conferre jubet Abulfedæ tab. XI. & XII. Nobis vero nunc quidem non vacat, Arabas conſulere Geographos: ſed ex eis, quæ adhuc diſputavimus, probabile utique fieri putamus, vero proximam eſſe illam conjecturam, quam in ora cod. Reg. A. propoſitam diximus, ἴσως Παρθυηνῆς. At quoniam Parthia Græcis non ſolum Παρθυηνὴ vel Παρθυήνη, verum etiam Παρθυαία eſt dicta; (vide Strab. XI. p. 514 ſq. & Steph. Byz. in Παρθυαῖοι.) quod ſi ſtatuamus, ΠΑΡΘΥΑΙΑΣ hoc loco ſcripſiſſe Polybium, pronior fere etiam ex hac ſcriptura, quam ex ΠΑΡΡΑΣΙΑΣ, fuerit tranſitus in ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ, quod plerique & in his vetuſtiſſimi codices noſtri habent.

Ibid. Ταπύρων. Ταπείρων ſolus Aug. — *Ibid.* ἃ δὴ τῆς Ὑρκανίας θαλάττης οὐ πολὺ διέστηκεν, *qui* (Tapyrorum montes) *non longe abſunt ab Hyrcanio mari.* Caſaubonus, *qui non longe abſunt ab Hyrcania;* quæ vera quidem eſt ſententia, ſed non reſpondet verbis Polybii.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Ἀπολλωνιᾶτιν χώραν. Conf. ad cap. 43, 8. Adde cap. 51, 8. & cap. 52. — *Ibid.* Ζάγρον ὄρος. ὁ Ζάγρος cap. 54, 7. & 55. 6. Mendoſe h. l. τὸ Ξάγρον ὄρος ed. 1. Bav. Flor. τὸ Ζάγριον ὄρος Strabo ſcribit, eoque

Mediam

Mediam a Babylonia & Assyria ait disterminari lib. XI. p. 522.

Vers. 7. διαφορὰς δὲ καὶ συγκλείσεις πλείους ἔχον ἐν αὐτῷ. — „διαφορὰς si bene habet, [quidni?] significat *discessus montium*, ut transitum relinquant. συγκλείσεις sunt *scopulorum congressus*, exitum intercludentes. συγκλείειν de montibus inter se coëuntibus est verbum proprium. vid. Herodot. p. 272, 36. [lib. IV. c. 157.] & Nostri p. 574. [V. 69, 1.] συγκλειούσης εἰς στενὸν τόπον τὴν παραλίαν τῆς παρωρείας, *monte litus in angustum concludente vel coarctante.*" REISK. — διαφοραὶ videntur loca, ubi adeo *late discedunt* a se invicem montes, ut αὐλῶνες, id est, *satis amplæ planities* sint interjectæ; συγκλείσεις sunt *angustiæ*, quæ nonnisi κοιλάσι, id est *cavis convallibus* locum faciunt. (Vers. 7.)

Ibid. ἔχον. ἔχων ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* Κοσσαῖοι καὶ Κορβρῆναι. Apud Strabonem lib. XVI. p. 744. *Cossæi* Susianæ accensentur; *Corbiana*, ἡ Κορβιάνη, (sic enim ibi scribitur) Elymaidi. — *Ibid.* Κάρχοι. *Carchos* nemini alii scriptori memoratos video: nisi huc spectant Καρχοῦδοι, aut *Carchuci* Ptolem. VI. 2. quorum verum nomen Καρδοῦχοι est, quod ibi codex Palat. habet, consentiente Strabone & Plinio. Reiskius quidem *Carchorum* nomen superesse putavit in *al Carch*, quod medio ævo nomen fuit partis urbis Bagdad. (conf. Danville Geographie Ancienne T. II. p. 248.) Esseque etiam ait *Carg* [nisi *Carch* scribere voluit; nam arabicis literis usus est, in quibus *g* & *ch* nonnisi puncti situ differunt] in *Chuzistana*.

Vers. 8. τοῖς δὲ πρὸς τὰς δύσεις μέρεσι κειμένοις, συνάπτει τοῖς Σατραπείοις καλουμένοις. Et situs ratio, & quæ de eodem populo atque regione cap. 55, 6 sqq. memorantur, dubitare nos non sinunt, eam hic a Polybio regionem dici, quæ *Atropatene* vulgo vocatur, quam eamdem τὴν Ἀτροπάτιον Μηδίαν Strabo nominat lib. XI. p. 522 seq. Ea, ut Strabo docet, superioribus tempori- (Vers. 8.)

bus

Verf. 8. bus Mediæ accenfa, reliquæ Mediæ, de qua hic agitur, quæ Magna cognominatur, ab occafu adjacet, & verfus feptemtrionem protenditur: nomen autem ab *Atropato* habet, (quem in Ἀτράπην commutarunt librarii apud Diodor. Sicul. XVIII. 3. conf. Arrian. Exp. Alex. IV. 18. & Iuftin. XIII. 4.) qui, cum Perficorum regum nomine regioni ei præfuiffet, a Macedonum poteftate eam defendit, & peculiare regnum conftituit, quod Strabonis adhuc ætate fub Atropati fucceffòribus floruit; quorum e numero fuit Artabarzanes ille, adverfus quem Antiochus expeditionem eam fufcepit, quæ inferius cap. 55. exponitur. Quodfi igitur ftatuamus, τοῖς ἀτροπατίοις vel ἀτροπατείοις hoc loco fcripfiffe Polybium; intelligitur, quam facilis fuerit lapfus librariorum, τοῖς σατραπείοις fcribentium, præfertim cum ex cap. 41, 1. (ac forte etiam ex III. 6, 10.) αἱ ἄνω σατραπεῖαι memoriæ adhuc eorum inhærerent. Et, quoniam rurfus cap. 54, 9. & 13. & cap. 55, 1. σατραπεῖαι memorantur, eo pronior etiam fuit lapfus cap. 55, 2. ut iterum τῶν σατραπειῶν pro τῶν Ἀτροπατείων ponerent. Itaque rectius fortaffe, quam nos, Cafaubonus fecit, quod utroque loco (& hic, & cap. 55, 2.) haud cunctanter *Atropatios* in latina faltem verfione fcripfit, & in græco contextu nomen Σατραπείοις & Σατραπειῶν adjecto afterifco, ut mendofum, notavit. Sufpicari quidem poffes, regioni huic, quia fub Satraparum Perficorum ditione manfit, Σατραπειῶν nomen fortaffe a Græcis fuiffe inditum, & populos hos Σατραπείους adpellatos. Sed, ut taceam, nemini veterum geographorum aut hiftoricorum id effe obfervatum, eidem fufpicioni id ipfum obftat, quod alias provincias veteris perfici imperii, quæ nunc fub Syriæ regibus erant, pariter σατραπείας vocatas videmus. (conf. Diodor. Sicul. lib. XVIII. c. 3.) Vulgatam tamen fcripturam hoc loco apud Polybium tuetur Reifkius, ita quidem, ut, pro τοῖς Σατραπείοις καλουμένοις, ταῖς Σατραπείαις καλουμέναις maluerit: provocans primum ad ipfum cap. 55, 2. tum vero ad Arabum geographorum teftimonium.

Sed,

Vers. 8.

Sed, quod cap. 55, 2. in τῶν Σατραπειῶν cum accentu in ultima (tamquam a nominativo αἱ σατραπεῖαι) consentiunt libri, id quidem ipsum pertinet ad eamdem, quam modo notavi, sive incuriam sive imperitam licentiam librariorum; qui vocabulum illud, quod paulo ante erat repetitum, (cap. 54, 9 & 13. & c. 55, 1.) cum populi nomine, quod cap. 55, 2. scripserat Polybius, confuderunt: quod ibi etiam eo magis imperite ab illis factum est, quoniam verba quæ sequuntur, καὶ τῶν τούτοις συντερμονούντων ἐθνῶν, satis indicant, *populi* nomen in *masculino* genere ibi scriptum oportuisse. Quod vero ad Arabes geographos adtinet, judicet Lector, an in verbis quæ ex eis ipse REISKIUS protulit, vis idonea inesse videatur ad id, quod voluit vir doctus, efficiendum. — „Est illa regio, ait, quam Arabes postea simili quodam nomine appellarunt, *Sarir Allân*, *solium Allanorum*, & de quo pro sua historiarum imperitia sic nugantur apud Abulfedam tab. XVIII. ut tamen huic loco lucis nonnihil affundant, & admoneant, regionem hanc, postmodum *Atropatianam* dictam, obtinentibus Persis esse *Satrapias* seu *ditionem Satraparum* appellatam. Sic autem Ibn Said l. c. tradit: *Oppidum Sarir est primaria tractus Sarir; cujus nominis hæc est ratio. Posuerat aliquis Cosreorum* (seu regum Persicorum) *ibi sarirum seu solium alicui suorum propinquorum, & eum ibi suo loco atque nomine regnare jusserat; unde adhæsit ei tractui nomen terrarum solii. Incolæ sunt miscellanei, non unius generis.*" — Hæc Reiskius: quæ mihi tum, cum contextum Polybianum prelo pararem, & in eo essem, ut damnarem vulgatam & consentientem librorum nostrorum scripturam, scrupulum aliquem injecerant; immerito, ut nunc quidem videtur. Σασπείροις legere Gronovius jussit, ad Herodoti provocans auctoritatem, in Notis manuscriptis ad oram exempli suæ editionis. Cui sententiæ singularem aliquam speciem inesse non negabit, quisquis, quæ Herodotus de populo illo, qui Σάσπειρες, Σάπειρες, Σαπειροὶ vocantur, cum alibi, tum præsertim

lib.

Verf. 8. lib. I. cap. 104. & c. 110. lib. IV. c. 37. fcribit, cum hoc Polybii loco & cum cap. 55, verf. 2 fq. & verf. 6 fq. contulerit.

Ibid. τούτοις δὲ συμβαίνει. δὲ, temere omiffum in editis, adjeci ex msstis, qui agnofcunt illud omnes, ne Reg. B. quidem excepto. τούτοις ex eifdem msstis & ex ed. 1. & 2. reftitui, cum præter neceffitatem a Cafaubono in αὐτοὺς effet mutatum. conf. ad I. 37, 10. Adde V. 46, 12. — *Ibid.* μὴ πολὺ διεστᾶναι. μὴ caret Vrb. perperam. conf. V. 55, 7.

Verf. 9. *Verf.* 9. Ἐλυμαίος. Recte monuit Sam. Bochartus Geogr. Sacr. Part. I. lib. I. c. 2. p. 79. Polybium, cum *Elymæos ad feptentrionem Mediæ* ponit, omnium geographorum fententiæ palam obfiftere. Nempe a meridie Mediæ vulgo ponunt omnes. Videtur tamen & Ptolemæus a communi fententia abire lib. VI. c. 2. p. 171.

Ibid. Ἀνιαράκαις ex msstis reftitui. Ἀριαράκαις edd. cum Bav. in contextu, fed in eodem Bav. fuper ρ inter lineas eadem manu fcripta eft litera ν, quam in contextu habent ceteri. Ἀναριάκαι vocantur apud Strabonem & Plinium: & fic fortaffe apud Polybium reponendum monuit Holften. ad Stephanum. Apud Ptolemæum alio modo corruptum eft vocabulum.

Ibid. Καδουσίοις Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. ut apud Strabonem & alios. conf. cap. 79, 7. Καδδουσίοις edd. cum Bav. — *Ibid.* Ματιανοῖς recte Cafaub. cum Vrb. Vat. Flor. Mendofe Μαντιανοῖς ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B.

Verf. 10. *Verf.* 10. ὑπέρκειται. ὑπέρκεινται voluit Reifkius in plurali, fcil. hæ gentes. Sed id nec fert grammatica ratio, nec voluit Polybius. Sicut ditio Artabarzanis, Mediæ finitima, ὑπέρκειται τοῦ Πόντου, cap. 55, 7. fic *Media* (quæ longe altiffima eft) ὑπέρκειται τῶν συναπτόντων (πρὸς τὸν Πόντον vel) πρὸς τὴν Μαιῶτιν τοῦ Πόντου μερῶν, *imminet eis regionibus, quæ ei parti Ponti adjacent, quæ Mæotis vocatur.*

Verf.

Verf. 11. *αὐτὴ δέ.* Sic pro *αὕτη δὲ* eſſe ſcribendum, a Reiſkio etiam monitum video. Dixerat Polybius adhuc de *finibus* Mediæ, nunc de *ipſa* Media. — *Ibid.* *ἀπὸ τῆς ἠοῦς ἕως.* Et hoc perſpecte Reiſkius viderat. Litera H cum N permutata. *ἀπὸ τῆς ἠοῦς* habes V. 59, 5. *ἀπ' ἠοῦς* IV. 70, 8.

Verſ. 11.

CAPVT XLV.

Cap. XLV.

Verf. 1. *Κυριεύων δὲ ταύτης τῆς χώρας.* Poſt hæc verba excidiſſe nomen ὁ *Μόλων* putavit Reiſkius. Intelligendum certe ex fine capitis XLIII, cum quo hoc cohæret. — *Ibid.* *εἶπα* recepi ex Vat. qui & h. l. & ſæpiſſime aliàs hoc habet, ubi vulgo *εἶπον.* Conſentit autem h. l. Flor. Ceteri *εἶπον.*

Verſ. 1.

Verf. 2. *τῶν τοῦ βασιλ.* Vat. Flor. Negligunt articulum edd. cum aliis. — *Ibid.* Septem verba *καὶ τῶν ἰδίων* &c. uſque *ὁρμαῖς* omittunt ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. qui deinde *διὰ τὸ μὴ κατὰ λόγον* dant. Verum expreſſit Caſaub. ex Reg. B. monente etiam Vrſino, quibus ſuffragantur Vat. & Flor. — *Ibid.* *τοῖς τὴν Ἀσίαν* Caſaub. cum Vrſin. Vat. Flor. Aug. Reg. A. *τοῖς κατὰ τὴν Ἀσ.* ed. 1. 2. & Reg. B. cum Bav.

Verſ. 2.

Verf. 4. *εἰς τὴν ἐν τῇ Κτησιφῶντι λεγομένῃ στρατοπεδείαν.* *Cteſiphonte* reges Parthiæ quotannis ſolitos eſſe hiberna agere, Strabo docet lib. XVI. p. 743. & Ioſephus Ant. Iud. lib. XVIII. extr. Sed id quidem poſt hæc tempora. Nec ulla ratio adparet, cur *τὴν λεγομένην στρατοπεδείαν* dicturus fuerit Polybius. Sed ad nomina propria, quæ græcis lectoribus minus nota erant, amat illud participium adjicere. Et erat *urbs Cteſiphon* Polybii ætate nondum ita nobilis, quemadmodum deinde, poſtquam in Parthorum venit poteſtatem: contra notum & pervulgatum *viri* nomen erat, quod etiam librarios nonnullos decepit, ut *τῷ Κτησιφῶντι* pro *τῇ* ſcriberent, ut Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. Eam ipſam ambiguitatem ut caveret Polybius, *ἐν τῇ Κτησιφῶντι λεγομένῃ* ſcripſit: quod ni placet,

Verſ. 4.

placet, fuerit γενομένην corrigendum. (conf. ad I. 6, 2. & ad X. 47, 4.) Vtrumque Reiſkius propoſuit, lectori optionem permittens. Nobis hoc quidem loco prior ratio haud dubie præferenda viſa eſt.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. προΐεσθαι. προϊέσθαι Aug.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὸν αὐλῶνα τὸν προσαγορευόμενον Μαρσύαν. τὸν poſt αὐλῶνα deeſt Flor. Aug. Reg. A. De hoc *Marſya campo* pauca ex Strabone protulit Cellarius Geogr. lib. III. c. 12. p. 432. quibus addi merebantur hæc Polybiana.

CAPVT XLVI.

Cap. XLVI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἀπολείποντα. ἀπολιπόντα Flor. minus commode. — *Verſ.* 2. προσαγαγόμενος προσαγόμενος Aug. Reg. A. — *Ibid.* παρακειμένας. προκειμ. Aug.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. διωχυρωμένον, in accuſat. ſing. & ſignificatione activa, (vel reciproca quodammodo,) neceſſario requirebant ea quæ præcedunt & ſequuntur, προκατειληφότα, & διειληφότα. *qui (ſibi) muniverat, (ad ſe defendendum) muniverat.* Eodem modo verbum ἀσφαλίζεσθαι & ſexcenta alia frequentantur.

Verſ. 4. 5. *Verſ.* 4. ἀπέστη. ἐπέστη Vat. Flor. male. — *Verſ.* 5. ἐπτακέναι vett. codd. omnes. Mendoſe ἐπτωκέναι ed. 1. 2. Hinc πεπτωκέναι Reg. B. quod temere adoptavit Caſaubonus. — *Ibid.* τὸν Μόλωνα. Neglexit articulum Aug.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. προεῖπα Vat. & Flor. ut cap. 45, 1. προεῖπον edd. cum ceteris.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. καταζεύξας εἰς τὴν Σελεύκειαν. Caſaub. *cum Seleuciam caſtra moviſſet.* At id quidem eſt ἀναζεῦξαι, quod verbum abſolute poni ſolet; ſed καταζεῦξαι, ſequente εἰς, πρὸς, παρὰ, vel ἐν, eſt *conſidere cum exercitu ad aliquem locum.* — *Ibid.* τὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάττης. θαλάσσης Aug. *Rubrum* vel *Erythræum mare* non modo Arabici ſinus, ſed & *Perſici* vulgatiſſimum fuit nomen. Sic cap. 48, 13. c. 54, 12. XIII. 9, 1. Vide Strabon. l. XVI. p. 765. & Plin. l. VI. c. 23 ſq. ſect. 28. Eodem modo Arrian. Ind. c. 32. & 37. Diodor. II. 11. & XIX. 100. &c.

Inde

Inde præfectus, qui regum nomine ei regioni præerat, quæ a meridie Babyloniæ, Perfico finui a parte Arabiæ adjacet, *præfectus maris rubri* vel *Erythræi* vocabatur.

Verf. 9. τῆς ὑποδειαν. τῆς ἐπίδειαν. Aug. — *Verf.* 11. σταδια, an σταδίους malueris, nihil intererit. Verf. 9. 11.

Verf. 12. νυκτὸς ἔτι κατεστρατοπέδευσε. νυκτὸς ἐπιστρατοπέδευσε Aug. quod ex ἐπεστρατοπέδευσε (probo verbo, quod & cap. 47, 5. & aliâs frequentat Nofter) leviter corruptum videri poffet, nifi confentiens ceterorum codicum fcriptura, ἐπικατεστρατοπέδευσε, proderet quid fuerit quod librarius ille in fuo exemplari habuerat. Sed ipfum ἐπικατεστρατοπ. corruptum haud dubie verbum eft. ἐπὶ autem fæpe perperam pro ἔτι pofuerunt librarii, cujus permutationis exemplum cap. 42, 1. vidimus, aliaque notavimus ad I. 55, 10. Et amat Polybius ad νυκτὸς jungere hanc voculam ἔτι, etiam ubi fere fuperflua videri poterat, ut IV. 25, 3. IV. 57, 6. VIII. 15, 5. X. 31, 3. &c. Et fimillimo errore, atque hoc loco, νυκτὸς ἐπιποιήσασθαι VIII. 7, 4. fcripfere librarii noftri, pro νυκτὸς ἔτι ποιήσασθαι. Quare, quam emendationem dubitanter propofuerat Reifkius, eamdem confidenter equidem in contextum recipiendam putavi. Verf. 12.

CAPVT XLVII.

Cap. XLVII.

Verf. 1. τοὺς ἐπιδιαβαίνοντας. Eft quidem probum utique per fe verbum ἐπιδιαβαίνειν, de quo dixi ad III. 71, 10. Sed quifquis obfervaverit, opponi inter fe τοὺς ἐπιδιαβαίνοντας & τοὺς ἤδη διαβάντας, memor præfertim eorum, quæ modo ad cap. 46, 12. adnotavimus, vix fibi temperare poterit, quin, priori loco τοὺς ἔτι διαβαίνοντας fcriptum reliquiffe Polybium, fibi perfuadeat. — *Ibid.* πολλοὶ δὲ καὶ διεφθάρησαν. καὶ, quod vulgo defiderabatur, dederunt Vat. & Flor. Verf. 1.

Verf. 4. συμβῇ Vat. Flor. Aug. Reg. A. ξυμβῇ edd. cum Bav. contra morem Polybii. — *Ibid.* σύντονον. σύντομον ed. 1. cum Bav. — *Verf.* 5. πρὸς αὐτὸν Bav. Flor. Verf. 4. 5.

Verſ. 6. 7. Flor. πρὸς αὐτὸν ed. 1. 2. cum Aug. Reg. A. — *Verſ.* 6. καὶ καλὰς ἐλπίδας ἔχειν &c. Vat. Flor. Aug. Reg. A. ἐλπίδας, perperam omiſſum in Bav. ex conjectura & ex Perotti verſione adjecit Obſopœus, ſed poſt ὑπὲρ τῶν ὅλων poſuit; & ibi tenuerunt poſteriores editores. — *Verſ.* 7. θεραπεύειν αὐτούς. αὑτοὺς Aug.

CAPVT XLVIII.

Cap. XLVIII.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. δειπνοποιησάμενος. δεῖπνον ποιησάμ. Flor. — *Ibid.* μεθύοντας πάντας ed. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. Vat. Flor. Deeſt πάντας ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A.

Verſ. 3. 4. *Verſ.* 3. τοῖς συμβαίνουσι. τοῖς πεπραγμένοις Flor. in contextu, & alterum in marg. — *Verſ.* 4. ἀντίπερα ed. Caſaub. & ſeqq. ἀντίπεραν ed. 1. 2. cum msstis; quod teneri potuerat: ſed mox verſ. 6. & 8. in ἀντίπερα conſentiunt omnes. cf. ad I. 17, 4. — *Ibid.* ἀπώλλυντο Vat. Flor. Mendoſe ἀπώλλοντο ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. quod in ἀπώλοντο mutavit Caſaub.

Verſ. 6 ſq. *Verſ.* 6. καὶ τῆς ἀντίπερα. καὶ περὶ τῆς ἀντίπερα ed. 1. 2. conſentientibus msstis. Præpoſitionem, temere ex περιδεεῖς repetitam, monente Vrſino delevit Caſaub. — *Verſ.* 8. συνεργήσοντος. Temere συνεργήσαντος ed. 1. 2.

Verſ. 10ſqq. *Verſ.* 10. τῆς τούτων στρατοπ. τῆς αὐτοῦ στρατ. ed. 1. 2. & Reg. B. cum Bav. qui ſic in contextu, ſed idem in marg. γρ' τούτων, quod ceteri codd. in contextu, & ed. 2. in marg. habet. — *Verſ.* 11. Σελεύκειαν. Σελεύκιαν ed. 1. contra codicum fidem. — *Verſ.* 12. προάγων. προσάγων Flor. — *Ibid.* ἀκονιτί. Temere ἀκονιστὶ ed. 1. 2. ἀκονητὶ Flor. — *Verſ.* 13. τῆς περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν, ſcil. σατραπείας. conf. c. 46, 7. & ibi Adnot. — *Verſ.* 14. φθᾶσαι. φθάσαι Vat.

Verſ. 15. *Verſ.* 15. πολιορκήσοντας. πολιορκήσαντας Aug. male αὐτὴν autem, quod vulgo ſequebatur, abeſt a Vat. Flor. Aug. Reg. A. & commodiſſime abeſſe poſſe viſum eſt. — *Ibid.* κατὰ τὸ συνεχὲς ἀνέζευξε. κατ' αὐτὸ συνέζευξε edd. cum Bav. Aug. Reg. A. niſi quod καταυτὸ Bav. una voce habet.

habet. κατὰ τὸ συνέζευξε Vat. κατὰ τὸ συνεχὲς συνέζευξε Flor. Ad vulgatam lectionem monuit REISKIVS: „aut κατ' αὐτὸν, id est καθ' ἑαυτὸν, esse legendum, *seorsim per se*, sine illis copiis ad Susa relictis; aut κατ' αὐτὸ idem esse atque κατὰ ταῦτα vel οὕτως, *sic*, aut μετὰ ταῦτα, *deinde*, aut παρ' αὐτὰ, *statim post.*" — Sed quidquid statuas, incommodum est & insolitum. Verbum vero συζευγνῦναι hac notione, *castra movere*, vel *redire cum exercitu*, nusquam plane occurrit; pro quo constanter ἀναζευγνῦναι usurpatur. Casaubonus in ora Basil. notaverat: „Forte κατ' αὐτὸς ἀνέζευξε." — *Ibid.* πάλιν εἰς Σελεύκειαν Vat. Flor. Aug. Reg. A. εἰς Σελπάλιν edd. cum Aug. — *Ibid.* τὴν ἐπὶ τῷ Τίγριδι ed. 2 seqq. & sic Vat. Flor. ἐπὶ τῷ Τίγριδι Aug. & Reg. A. absque τὴν, quod tamen in Reg. A. ab eadem manu superne adscriptum est. τὴν ἐπὶ Τίγρ. ed. 1. absque τῷ ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* πολλὴν δὲ ποιησάμενος ἐπιμέλειαν, absque τὴν, Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Vers. 15.

Vers. 16. τὴν μὲν Παραποταμίαν. — „Sic dicitur aliâs ille *Syriæ* tractus, qui Euphratis oram occidentalem prætendit, & eum inter & Marsyam situs est. vide Strab. p. 1093. [lib. XVI. p. 753. b.] Nequit tamen ille tractus hic significari, quia tractus ille Antiocho pacatus erat. Quare malim de *tractu ad ripam Tigridis orientalem* accipere." REISK. — De eo tractu Plinius VI. 27, 31. ait: *proxima Tigri regio Parapotamia appellatur:* cui jungi Chalonitidem dicit. Contra *Parapotamiæ ad Euphratem* mentionem facere videtur Polybius c. 69, 5. Quænam sit, quam Plinius dicit XII. 28, 61. non liquet: sed videtur illa esse ad Tigrim, de qua supra dixerat.

Vers. 16.

Ibid. μέχρι πόλεως Εὐρώπου &c. — „Multas fuisse *Europos* in Asia, urbes sic dictas, necesse est. De *Europo* Syriæ vid. Wesseling. ad Hierocl. p. 713. De *Europô*, quam eandem dicit cum Ragis vel Ragæa, aliâs Re, urbe Chorasanica, vid. Strab. p. 796. [l. XI. p. 524. ed. Casaub.] Hanc, de qua Noster loquitur, suspicor haud procul Ti-

 gride.

Verf. 16. gride in Curdiftan aut Atropatiana fitam fuiffe, & Lucianum quoque T. II. p. 36. de illa loqui. Mirari tamen fatis non poffum, qui fiat, ut Polybius *Europum* & *Dura* diverfas faciat, quas Ifidorus Characenus pro una habet, p. 4. T. II. Geograph. minor. Hudfoni, ubi vide Hudfon. Neceffe quoque eft, ut plura oppida eodem nomine [Δοῦρα] *Dura* fuerint. Nofter enim p. 552. [V. 55, 2.] *Dura* ultra Tigridem ftatuit, uti etiam Ammianus Marcell. XXV. 26. ubi vide Valef. Alii autem ad Euphratem ponunt." REISKIVS. — Cum c. 55, 2. ultra Tigrim *Dura* ftatuat Polybius, nec tamen diverfam videatur urbem dicere ab hac, quam hic commemorat; oboriri fufpicio poteft, permutatas fortaffe invicem a librariis effe hoc loco fedes duorum nominum Παραποταμίαν & Μεσοποταμίαν. Sed meras conjecturas jam perfequi nec lubet nobis, nec vacat. Multæ fuperfunt in hac parte veteris Geographiæ difficultates, quas doctioribus viris, qui & ingenii copia & otio abundant, extricandas relinquimus. Illud tamen velim confiderari, pofci quidem & exfpectari a Polybio poffe, ut fibi fit conftans: id non effe neceffe, ut, diligentiffimum licet fcriptorem, immunem ab omni errore in hoc præfertim genere ftatuamus.

Verf. 17. *Verf.* 17. ὡς ἐπάνω προεῖπον. vide cap. 46, 5. Ad προεῖπον nulla nunc varietas ex libris adnotatur.

Cap. XLIX. CAPVT XLIX.

Verf. 1 fq. *Verf.* 1. αὖθις τοῦ Ἐπιγένους recte edd. ex Bav. αὐτὸς Ἐπιγένους, abfque τοῦ, Vat. Flor. Aug. Reg. A. fed in ora Flor. γρ΄. αὖθις. — *Verf.* 3. ἐξοργιϑείς. ὀργιϑεὶς Aug.

Verf. 4. *Verf.* 4. αὐτὸν ἐγνωμ. Bav. Reg. A. ed. 4. 5. αὐτὸν ed. 1. 2. 3. Aug. — *Ibid.* ἀστόχους δὲ Bav. Flor. puto & Vat. ἀστόχως δὲ Aug. & Reg. A. fed in hoc mox mutatum in ἀστόχους δέ. ἀστόχους τε edd. invitis msstis. — *Ibid.* Poft μὴ παριδεῖν οὕτως ἀλόγως deeffe verbum ἀπατώμενος aut παρασπονδούμενος aut aliquod fimile putavit Reifkius. Sed intelligi poterit τὰς περὶ Κοίλης Συρίας ἐλπίδας.

Verf.

Verſ. 5. καὶ τὸν Ἀντιοχ. καὶ caret Aug. — *Ibid.* συμφορώτερα ed. 1, conſentientibus msstis, excepto Aug. — *Verſ.* 7. Verbum ποιεῖν perperam deeſt Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* καὶ πολύς. Temere καὶ ὁ πολὺς Aug. conf. ad III, 103, 7. — *Ibid.* πρὸς ταῖς παρασκευαῖς. πρὸς τὰς παρασκευὰς Aug. in contextu, ſed & ibi altera lectio intra lineas notata.

Verſ. 5. 7.

CAPVT L.

Cap. L.

Verſ. 1. ἐγγενομένης Flor. Aug. Reg. A. ἐγγινομ. edd. cum Bav. Ex Vat. nil notatur. — *Verſ.* 2. διαλύσειν ed. 2 ſqq. & ſic Vat. Flor. Reg. A.

Verſ. 1. 2.

Verſ. 3. κατὰ τὴν στρατείαν non debuit *in exercitu* verti, ſed *in hac expeditione, in hoc bello.* Diſcordia ducum, ait, morabitur res gerendas, & conſilia turbabit. Nihil eſt in hoc ratiocinio, quod morari debuiſſet Reiſkium.

Verſ. 3.

Verſ. 4. ἤκουσε ed. 1. cum msstis. Temere ἤκουε ed. 2 & ſeqq. — *Ibid.* περὶ παντὸς ἐποιεῖτο σπουδάζων. Vide ad c. 41, 4.

Verſ. 4.

Verſ. 5. οἰκονομίαις, *variis artibus, aſtuta rerum adminiſtratione.* — *Ibid.* θεραπείαις edd. cum Bav. Aug. Reg. A. & cultius hoc videtur, quam χορηγίαις, licet hoc planius videri poſſit. Ceterum non χωρηγείαις, ut per operarum errorem in ſcholio ſcribitur, ſed χορηγείαις, eſt in Vat. — *Ibid.* Verba οὐκ ἦν αὐτοῦ uſque εἴκων deſunt Aug. & Reg. A.

Verſ. 5.

Verſ. 6. Quin ex recentioris critici emendatione in codicem Reg. B. receptum fuerit εἰς Ἀπάμειαν, nullus dubito. Et conceſſit quidem *Apameam* Epigenes, ut ex verſ. 10 & ſeqq. adparet: ex quo ſimul intelligi videtur, non in ipſa urbe regem cum amicis & exercitu eſſe verſatum, ſed in caſtris ex aliquo ab urbe intervallo. Sed nimis differt vocabulum Ἀπάμειαν a veſtigiis veteris ſcripturæ, quæ latent in ἱμάτιον, quod acute ſane Reiſkius ex χειμάδιον, id eſt *hiberna*, corruptum ſuſpicatus eſt.

Verſ. 6.

Verſ. 6. Certe *ſub initium hiemis* ſuſceptam eſſe hanc expeditionem diſcimus ex cap. 51, 1. Et nomen χειμάδιον aliàs Polybio quidem frequentari non memini; ſed frequentant optimi quique ſcriptores: Demoſth. Philipp. I. p. 49. ed. Reiſk. Plutarch. in Cæſ. c. 24. p. 719. d. edit. Wechel, Dio Caſſius p. 192, 98. Strabo l. XI. p. 522 extr.

Ibid. οἱ μὲν ἐν τῷ συνεδρίῳ. Mireris, qui odoratus ſit ſagaciſſimus Reiſkius, poſt οἱ μὲν ſtylo Polybiano convenire inſertam particulam οὖν, quam ignorant quidem vulgo omnes, ſed eamdem ipſam repræſentat ibi codex Flor.

Ibid. κατεπλάγησαν διὰ τὸν Φόβον. Iam pæne neſcio ipſe, quis ſcrupulus inſederit menti, quod non confidenter, monente præſertim Reiſkio, rejicerem voculam, temere & importune a Caſaubono intruſam. Multo aliam vim hic habet nomen Φόβος, ac deinde verſ. 9. & 13. Et perſpecte jam docuerat REISKIVS: „ſane bene græcum eſſe κατεπλάγησαν τὸν Φόβον, *metuebant tumultum.* Nam Φόβος, inquit, eſt omnis *trepidatio, æſtuatio, concurſatio;* ὅταν Φέβουσι, h. e. Φεύγουσι καὶ κλονοῦνται καὶ συνταράττονται οἱ ἄνθρωποι." — Et ERNESTVS, de tollenda quidem præpoſitione διὰ nil monens, tamen ait „videri Φόβον h. l. eſſe *ſeditionem* militum," — Sed nimirum exempla hujus uſus nulla in medium protulerant docti illi viri, nec mihi tunc ſuccurrebant. At vide ipſum Polybium II. 21, 7. IV. 33, 12. nec dubitabis de veritate obſervationis Reiſkianæ.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Κυῤῥηστῶν. Stephanus: Κύῤῥος, πόλις Συρίας. ὁ πολίτης Κυῤῥέστης, ὡς Πολύβιος πέμπτῳ. Κυῤῥήστης per η ſcriptum oportuiſſe, docent nummi, ad quos provocat Holſtenius. Et ſic, per η, Polybiani libri omnes & h. l. & c. 57, 4.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τοῦ βασιλέως poſt Φίλους abeſt Vat. Flor. Aug.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. Γράψας γάρ. Non ſolum carent γὰρ Vat. & Flor. ſed & γράψαι ſcribunt pro γράψας, perperam utrumque

que. — *Ibid.* κατaμίξαι. καταμῖξαι cum circumfl. Vat. Aug. Reg. A.

Verf. 13. Cafaubonus, πικρῶς ad ἀπειπαμένου referens, fic interpretatur, *ille enimvero irafci, & negare factum;* quod quamquam non fecutus fum, minime tamen fpernam. Ceterum REISKIO obtemperavi, comma ponens ante πικρῶς. — „Redit enim ad ᾔτει, inquit: *acerbe poftulabat, fibi copiam inquirendi dari.*“ — Verf. 13.

CAPVT LI. Cap. LI.

Verf. 1. αὖθις. αὖτις Aug. Reg. A. ut fæpe aliâs. — *Antiochia Mygdoniæ*, aliâs *Nifibis*, in Mefopotamia. — *Ibid.* ἀποδέξασθαι τὴν ἐπιφορὰν καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ χειμῶνος, *ut ibi exciperet impetum atque vim hiemis.* καὶ poft ἐπιφορὰν temere abeft ed. 1. 2. — „Raro fignificatu hic eft ufurpatum verbum ἀποδέχεσθαι, pro *fufcipere ufque ad finem*, h. e. *perferre*, *perdurare*, in toleranda alicujus rei moleftia & importunitate perfeverare, donec nihil ejus fuperfit, fed omne tædium fuperatum & exhauftum fit.“ — Conf. III. 43, 3. & ibi notata. Verf. 1.

Verf. 2. τετ]αράκοντα ἡμέρας. τετ]αράκονθ' ἡμέρας Bav. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* προῆγεν. προσῆγεν Flor. male. — *Ibid.* Λίβαν. Nullam hujus oppidi mentionem apud alios inveniri, Cellarius atque Reifkius monuerunt. Videndum autem REISKIVS putavit, fit ne Χίβαν. Et *Chifn Caifa*, ait, [id eft, arx vel munimentum *Caifa*] vel, ut rectius effertur *Chifa* (vid. Affeman. Bibl. Orient. T. III. p. 736.) eft locus munitus in ipfa Tigridis ripa occidentali, inter Nifibin & Amidam.“ — Cellario (p. 735.) vifum erat hoc oppidum non longe a Nifibi ortum hibernum verfus fuiffe pofitum. Sed ex eis, quæ fequuntur apud Polybium, intelligi videtur, paulo longius abfuiffe a Nifibi, & quidem verfus orientem æftivum. Ac mire convenit fitus, quem Danvillius, (& in Tabulis, & in Géogr. Anc. T. II. p. 203.) Ptolemæum fecutus lib. V. c. 18. p. 164. oppido tribuit, cujus Verf. 2.

 nomen

nomen *Lambana*, vel *Labbana*, apud Ptolemæum editur; (conf. Cellar. p. 723.) ad quod ipsum posterius nomen propius etiam accedit *Libba*, quod apud Polyb. h. l. offerunt Vat. & Flor.

Verf. 3. *Verf.* 3. ποίᾳ δεῖ προάγειν ὁδῷ edd. cum Bav. ὁδῷ abeft a Vat. Flor. Aug. Reg. A. ne fic quidem male. — *Ibid.* πῶς καὶ πόθεν. Perperam καὶ deeft iifdem codicibus.

Verf. 4. *Verf.* 4. Ἑρμείᾳ μέν. Perperam Ἑρμ. δὲ Aug. — *Ibid.* προβαλλομένους. προβαλομένους Vat. Temere προβαλλόμενος ed. 1. — *Ibid.* καὶ τὸν Λύκον ποταμὸν καὶ τὸν Κάπρον. — „Paffus hic eft humani aliquid Polybius, ut *Lycum* & *Caprum* exiftimaret in ripam Tigridis occidentalem incurrere; qui duo fluvii in Tigridem exeunt ab ejus parte orientali. Sed error hic illi cum aliis vetuftis auctoribus communis eft. Miror tamen, Polybio potuiffe imponi, qui fuas narrationes ex commentariis bonæ notæ excepiffe videtur.“ REISKIVS. — Poffet tamen, fi opus effet, defendi fortaffe cauffa Polybii. Nec enim clare fignificat, ab occidentali Tigridis parte effe illos fluvios: & poterit intelligi, hoc dici ab Hermea, fi in occidentali ripa pergeret Antiochus cum exercitu, nullum effe ab infidiis hoftium periculum; non folum enim Tigrim intereffe, fed &, priufquam ad alteram Tigridis ripam (proximis certe diebus) occurrere Antiocho Molo poffet, *Caprum* etiam & *Lycum* fluvium effe ei trajiciendum: nam cis Tigrim per defertum ex Babylonia effe occurfurum, nec probabile erat ullo modo, nec periculofum Antiocho erat futurum, quoniam infidiis defertum nullum præberet locum.

Verf. 5. *Verf.* 5. τὴν τοῦ Ἐπιγένους. τοῦ deeft Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* προδήλου. προεδήλου Aug. Reg. A. male.

Verf. 6. *Verf.* 6. ὁδὸν ἔρημον. — „Vide Rauchwolf. Itiner. II. 9.“ REISK. — *Ibid.* τὴν βασιλικὴν διώρυχα. — „Arabice, *Nahr al Malk*. Ναρμάλχαν apud Ifidor. Charac. p. 5.“ REISK.

Verf.

Verf. 7. τὴν διάβασιν αὐτῆς. αὐτοῖς maluerat Scaliger. — *Ibid.* τὴν διὰ τῆς ἐρήμου Cafaub. cum Vrfin. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Perperam διὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἐρήμου ed. 1. 2. cum Bav. Verf. 7.

Verf. 8. πρόσκλισιν Flor. Aug. Reg. A. Monuerat jam Reifkius, provocans ad IV. 51, 5. Conf. viros doctos ad I. Epift. Pauli ad Timoth. c. 5, 21. Alberti Gloffar. Græc. p. 158. & Hemfterhuf. ad Ariftoph. Plut. p. 373. quos laudavit Erneft. in Lex. Polyb. ad hanc voc. De ftructura πρόσκλισιν τῷ βασιλεῖ vid. Adnot. ad I. 11. 1. — *Ibid.* διὰ τὸ καὶ νῦν. Carent καὶ ed. 4. 5. errore operarum. Verf. 8.

Verf. 9. πρόδηλον δὲ τὴν δαψ. πρόδ. δὲ διὰ τὴν δαψ. Aug. Reg. A. male. — *Ibid.* τοῖς στρατοπέδοις caret ed. 1. cum Bav. Verf. 9.

Verf. 11. μεταβαλέσθαι. Aoriftum infinitivi pro futuro ufurpatum jam fæpe vidimus. Verf. 11.

CAPVT LII.

Cap. LII.

Verf. 2. ὡς ἐπὶ Δούρων. conf. cap. 48, 16. & ibi notata. Verf. 2.

Verf. 3. τὸ καλούμενον Ὀρεικὸν ὑπερέβαλον. — „τὸ Ὀρεικὸν *montana* funt, quafi ὀρεινὸν, nifi plane ὀρεινὸν legendum eft." Sic CELLARIVS Geogr. Ant. III. 17. p. 772. & eodem refert τὴν τραχεῖαν τῆς Ἀπολλωνιάτιδος verf. 5. — In Ὀρεικὸν confentiunt veteres codices: & *montem* intelligi adparet ex verbo ὑπερέβαλον; effe autem Ὀρεικὸν proprium nomen, indicari videtur adjecto verbo καλούμενον. Quo minorem veri fpeciem habet REISKII conjectura, quærentis „num legendum Θόρεικον aut Δόρεικον. *Dorek*, ait, oppidum in Ahwaz vel Choreftan, quæ eft pars Appolloniatidis, ponit Abulfeda Tab. IX." — *Ibid.* Ἀπολλωνίαν. Ἀπολωνίαν Vat. Aug. Reg. A. & fic rurfus verf. 5. & 7. Verf. 3.

Verf. 5. σφενδονητῶν. σφενδονιτῶν ed. 1. 2. cum Bav. male. — *Ibid.* Κυρτίων. λῃστρικὸν ἔθνος, id eft *prædatorem populum*, *Cyrtios* vel *Curtios* Strabo vocat lib. XV. p. 727. conf. eumdem lib. XI. p. 523. Horum nomen fu- Verf. 5.

pereſſe in *Curdorum* nomine, nec adfirmare equidem, nec negare auſim.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. κατά τινας τόπους. — „Forte κατὰ βουνώδεις (aut κρημνώδεις) τινὰς τόπους.“ REISKIVS. — *Ibid.* ἐξ ὑπερδεξίου. Caret ἐξ ed. 1. cum Bav.

Cap. LIII.

CAPVT LIII.

Verſ. 1. 2. *Verſ.* 1. πᾶσαν. πᾶσιν ed. Ern. operarum culpa. — *Verſ.* 2. τοὺς ad ξυστοΦόρους deeſt ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* Ἄρδυν. Sic omnes cap. 60, 7 ſq. Ἄρδην h. l. Flor. & Reg. B.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Γαλάται Τεκτόσαγες. Nonniſi tres populi Gallici commemorantur, qui in Aſiam olim commigrarunt, *Trocmi*, *Toliſtoboii*, & *Tectoſages* vel *Tectoſagi*. Et *Tectoſagis* quidem, qui circa Halyn fluvium ſedes ſibi ceperant, Syriæ reges ſtipendium dediſſe Livius docet XXXVIII. 16. quod conſentaneum eſt non gratuito ab his factum, ſed intercedente pacto de ſuppeditandis copiis auxiliaribus. Et *Tectoſagos* cum Trocmis & Toliſtoboiis Romano etiam bello in exercitu Antiochi fuiſſe, Appianus tradit Hiſt. Syr. cap. 32. & intelligitur ex Liv. XXXVIII. 24 ſqq. Confer vero quæ notamus ad cap. 77, 2.

Ibid. οἷς ἐχόμενον. Sic veteres codices omnes; quod, cum in ed. 1. & 2. in ἐΦόμενον eſſet corruptum, in ἑπόμενον mutavit Reg. B. quem temere ſecutus eſt Caſaubonus, qui tamen verum diſcere potuerat ex codice Bav. qui ei ad manus fuit. Et monuerat etiam Vrſinus, ἐχόμενον eſſe ſcribendum, quod haud dubie codex ejus dabat; ſed neſcio quo caſu Vrſinus adjecit, ſe *ex ingenio* ita emendare. ἑπόμενον vero Scaliger etiam ad oram ſui libri adnotavit.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Ἑταίροις. Perperam ἑτέροις Flor. & Aug. in contextu, ſed ibi ab eadem manu ſuperſcriptum αι. ἑταιρικὴν ἵππον vocat Noſter XVI. 8, 7. Eodem modo Appian. Hiſt. Syr. c. 32. cf. Diodor. Sic. XVII. 37. XVIII. 2. XIX.

21.

21. — *Ibid.* ἐν διαστήμασι. Temere ἐν διαστήματι ed.
1. 2. — *Ibid.* τὸν ἀριθμόν. τῶν ἀριθμῶν Aug.

Verſ. 7. ἐν τῇ νυκτί. Caret τῇ Flor. Verſ. 7.

Verſ. 8. θυρεοφόρους. Poterat teneri θυρεαφόρους, in quod conſentiunt codices, niſi quod θυραιαφόρους dent Aug. & Reg. A. Sic βιβλιαφόροι IV. 22, 2. ubi vide Adnotata. Et eodem modo θυρεαφόροι eſt apud Arrian. in Tactic. c. 6. p. 5. quod abſque msstis in θυρεοφόροι mutavit Blancardus, jubente Scheffero in Notis. Rurſus θυρεαφόροι Plutarch. in Aemil. p. 265. Polyæn. IV. (in Antigon.) 6, 17. Sed θυρεοφόροι Aelian. Tact. c. 2. p. 15. ed. Arcerii, Diodor. Sicul. XXII. 13. & Suidas in Θυρεός. Et apud Aelianum quidem & Arrianum ſunt equites θυρεοφόροι vel θυρεαφόροι; apud Diodorum & Polyænum Galli pedites: apud Plutarchum legionarii Romani; recte, habent enim nomen a θυρεῷ, quod eſt ſcutum majus & oblongum, quali utebantur legionarii Romani. Verbum θυρεοφορεῖν habet Polyb. X. 13, 2. Verſ. 8.

Ibid. καὶ Γαλάτας. Delenda copula viſa erat Reiſkio, ut eſſet θυρεαφόρους Γαλάτας, ſicut apud Diodor. & Polyæn. locis cit. Verba καὶ Γαλάτας &c. uſque τοξότας, quæ in exemplari Bavarico unam complebant lineam, fugitivo oculo feſtinanteque calamo tranſſiliit Obſopœus. Quod Χαλώτας habet Aug. ortum ducit ex Γαλώτας, quod habuerat vetuſtior codex, unde ille manavit; quod ipſum Γαλώτας tenuit Reg. A. imperite confuſis literis α & ω, ut paſſim alibi.

Verſ. 9. ἔτι δὲ καὶ τοὺς τοξότας. καὶ ſua auctoritate inſeruit Caſaub. haud incommode quidem, ſed invitis msstis, nec ulla cogente neceſſitate. — *Ibid.* τοιοῦτον. τοιοῦτο Vat. Flor. Verſ. 9.

Verſ. 11. Νεωλάῳ. Νεωλαίω Aug. Reg. A. perperam tranſpoſitis poſtremis literis, cum in exemplari fuiſſet Νεωλάωι. Verſ. 11.

CAPVT

Cap. LIV.

CAPVT LIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. συνέβαλε. συνέβαλλε Aug. Reg. A. — *Ibid.* συνιὸν, ſi abeſſet, nemo deſideraret. Sed cum offerant plerique codices, quibuſcum & Vat. conſentire videtur; (nulla enim ex hoc adfertur varietas) abjicere non ſum auſus. Et eſt συνεῖναι vel συνιέναι probum verbum de *congreſſu ad pugnam.*

Verſ. 5. 6. *Verſ.* 5. ὁ δὲ Νεώλαος. ὁ δὲ Νεώλας ed. 1. 2. quod ferri poſſet, & idem nomen videri poterat, ſed in Νεώλαος conſentiunt mssti, præter Flor. in quo Νεόλαος, quod & ſuperſcr. in Bav. ut c. 53, 11. — *Ibid.* εἰς τὴν Περσίδα, Perſiæ præfectus erat Alexander. V. 40, 7. — *Verſ.* 6. ἐπιφανέστατον τόπον. ἐφανέντα τὸν τόπον ed. 1. nulla exemplaris Bavarici, ſed partim editoris, partim operarum culpa.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. εἰς τὴν Καλλωνῖτιν. Nil mutant libri, niſi quod Καλλωνίτιν cum *acuto* dent accentu, pro quo ponendum *circumflexum* putavi. Χαλωνῖτιν vocant alii, Strabo, Iſidorus Characenus, Plinius. Vide Cellar. Geogr. Ant. III. 17. p. 774. & Caſaub. ad Strabon. lib. XI. p. 529. & l. XVI. p. 736. Maxime meridionalis pars eſt Aſſyriæ, Apolloniatidi finitima, & monte Zagro diviſa a Media. *Chalonitidos* nomen Reiſkius ſupereſſe putavit in Arabico nomine *Holwan*, quod a Perſis *Chalou* aut *Cholon* efferri ait. Sed confer Danville Géogr. Ancienne T. II. p. 251. Quod Weſſelingius ad Diodorum Sicul. lib. II. c. 13. ſtatuit, Χαυωνῖτιν ſcribendum h. l. apud Polybium, in eam ſententiam adductus eſt vir doctiſſimus, quod exiſtimaret, res has, quas narrat Polybius, in interiore Media eſſe geſtas, ubi urbs memoratur Χαύων. Sed prælium Antiochi cum Molone commiſſum eſt in Apolloniatide, & cadaver Molonis juſſit quidem Antiochus e cruce ſuſpendi in loco maxime conſpicuo Mediæ: jam vero cum *Chalonitis* monte *Zagro* diviſa eſſet a Media, cadaver Molonis ex Apolloniatide per Chaulonitim in Zagrum montem traductum eſt, & ab ea montis parte, quæ Mediam ſpectabat, e cruce

ſuſpen-

ſuſpenſum eſt. Præterea urbs illa Chauon, quam dicit Weſſelingius, nuſquam niſi in Cteſiæ fabuloſa hiſtoria Semiramidos memoratur: nam a Cteſia & Diodorus & Stephanus Byzantinus ea, quæ de Chauone habent, hauſerunt. Caſaubonus etiam olim apud Strabonem XI. p. 529. pro Χαλωνῖτιν, in quod ibi conſentiunt libri, Χαυωνῖτιν ſuſpicatus erat legendum; ſed conjecturam illam ipſe retractavit in Commentar. ad eum locum. Verſ. 7.

Verſ. 8. Μετὰ ταῦτα δὲ Bav. Flor. Reg. A. μετὰ δὲ, abſque ταῦτα, Aug. μετὰ δὲ ταῦτα edd. Verſ. 8.

Verſ. 10. Ἀδειγάνας. Sic msstis ad unum omnes Bav. Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. Peireſc. (e quo hanc lectionem protulit Valeſius) & codex Vrſini. Perottus totum locum transſiliit. Temere prorſus Δειγάνας vulgo eſt editum, errore e prima editione in ceteras propagato. Et hæc tamen mendoſa ſcriptura, neque aliud quidquam, quod ſciam, anſam Caſaubono dedit ſuſpicandi, *eſſe illud magiſtratus apud Seleucios nomen;* quam ſententiam etiam ipſi verſioni latinæ inſerere non dubitavit. Cogitaverat nempe vir doctus (ut ex ora Baſileenſi intelligo, cujus notas Gronovius deſcripſit) de Arabico verbo *dân* vel *dîn, judicare;* unde *dajân, judex, adminiſtrator.* Dein, quum in msstis eſſe Ἀδειγάνας videret, perinde hoc eſſe putavit; literam initialem α ratus reſpondere articulo, quem nominibus præfigere ſolent Arabes & Hebræi. In eamdemque prorſus cogitationem Reiſkius incidit; niſi quod ex Chaldæorum ſermone derivavit id nomen, in quo pariter *dajân judicem* ſignificat: at Chaldæi, quoad quidem nos novimus, non uſi ſunt articulo nominibus præfixo. Mihi, ut dicam quod ſentio, toti huic rationi videtur aliquid ineſſe lubrici: (conf. ad cap. 70, 6.) nec tamen quidquam, quod certius ſit, & ne probabile quidem quidquam aliud, quo nominis illius vel vim vel originem declarem, equidem habeo. Verſ. 10.

Verſ. 11. ἃ δὲ καί. τὰ δὲ καὶ Reg. B. invitis vetuſtis codicibus. Poſt τὰ μὲν eodem modo ἃ δὲ poſitum vidimus Verſ. 11

Verſ. 11. mus V. 38, 1. — *Ibid.* ἐπιτίμιον ex Aug. primum receptum eſt in ed. 2. & confirmant id Vat. Flor. Reg. A. B.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. Διογένην. *Diogenes* antea Suſianæ erat præfectus. vide c. 46, 7. — *Ibid.* Vulgo in editis, poſito commate poſt στρατηγὸν, conjungebantur hæc verba ἀρχιγραμματέα τῆς δυνάμεως στρατηγὸν, quæ Caſaub. interpretatus eſt *ſcribarum principem, qui præfectus erat exercitui.* Ego cum Aug. poſt ἀρχιγραμματέα incidi orationem; quod nollem factum: nam cohærere videntur τὸν ἀρχιγραμματέα τῆς δυνάμεως, *qui ſcribis & quæſtoribus in exercitu fuerat præfectus;* tum στρατηγὸν ad ſequentia pertinet, *hunc miſit qui locis circa mare Erythræum præeſſet.* Sic paulo ante, στρατηγὸν ἀπέλιπε Μηδίας, *prætorem, præfectum reliquit Mediæ.* Eſt enim h. l. στρατηγὸς idem quod ἔπαρχος. conf. c. 46, 7. & c. 48, 14. De *Erythræo mari* vide notata ad V. 46, 7.

Cap. LV.

CAPVT LV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἀνατεθῆναι recte edd. ἀνατεθῆναι Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. ἀνατεθεῖναι Bav. in contextu, ſed eadem manu inter lineas ἀνατεθῆναι. Familiare Polybio hoc verbum; & forma paſſiva notione activa accipienda, *minari, minas intendere.* Conf. c. 58, 1. — *Ibid.* συμπολεμεῖν, quod codex Bav. in ora habet ab ejuſdem librarii manu, in contextu poſuit Reg. B. neſcio utrum ex conjectura, an ex vetuſto codice. Ex coniectura συμπολεμεῖν ſcribere juſſerunt Palmerius & Reiſk.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τῶν Σατραπειῶν. Vide notata ad cap. 44, 8. ubi & de *Artabarzane* nonnihil dictum.

Verſ. 4 ſqq. *Verſ.* 4. παθεῖν. Temere μαθεῖν Aug. Reg. A. & omiſerunt ἄν τι. — *Verſ.* 5. ἐπανέληται. Perperam ἐπανέλῃ Aug. — *Verſ.* 6. Κριθέντων δέ. δὲ caret Vat. *Ibid.* τὸν Ζάγρον. Conf. ad c. 44, 6. — *Ibid.* εἰς τὴν Ἀρταβαρζάνου χώραν &c. Vide ad c. 44, 8. REISKIVS: Hæc eſt illa, quæ hodie *Aderbigjan* vel *Adrabigjan* dicitur; nomine, ut apparet, paululum ex *Artabazan* detorto." —

Verſ.

Verf. 9. ἀπὸ Περσῶν ἔτι. ὑπὸ voluit Vrfinus. Haud incommode. Et fæpe quidem a librariis noftris confunduntur ἀπὸ & ὑπό. Sed bene habet vulgata, in quam confentiunt codices: *inde a Perfarum temporibus.* conf. c. 43, 2. — *Ibid.* παροραθείσης αὐτῆς. πάρορ. αὐτοῖς Aug. Reg. A. — *Verf.* 10. γεραιός. γηραιός fcribe, cum ed. 1. & msstis. Operarum error, invito me ex fuperioribus editionibus inde ab ed. 2. propagatus.

Verf. 9. 10

CAPVT LVI.

Cap. LVI.

Verf. 1. κατὰ σχῆμα. — „Subaudi τὸ προσῆκον. Pari modo debet idem aut fimile participium, δέων e. c. aut καθήκων, affumi & fubaudiri in his, κατὰ τρόπον, κατὰ λόγον, κατὰ τάξιν." REISK. — *Ibid.* καθ' ἑαυτόν. καθ' αὑτόν. Flor.

Verf. 1.

Verf. 2. μέχρις ἂν οὗ. Perperam οὐ pro οὗ ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. B. Vocula prorfus deficit Flor. In Vat. erafa eft. — *Verf.* 6. τῆς αὐτοῦ τε. τε temere omiffum in edd. adjeci ex msstis.

Verf. 2.

Verf. 7. σκοτωμάτων. Mendofe σκωμάτων Aug. — *Ibid.* In παρευτακτεῖν confentiunt fcripti & editi. Ad locum vero hunc fpectat, quod nefcio unde habet HENR. STEPHANVS in Indice Thefauri: „παρευτάττειν ex Polyb. lib. V. affertur pro *recte atque ordine apparare* [*apparere* voluiffe videtur] *ut qui apparituras faciunt.* Sed mendofa procul dubio fcriptura, & forfan legendum παρευτάττειν." — At hic quidem Magifter, ut ajunt, non tenetur. — REISKIVS: „παρευτακτεῖν, rarum verbum, ideoque enucleandum. εὐτακτεῖν eft *obfervare bonum ordinem.* παρὰ hic fignificat eum, penes quem boni ordinis ratio habetur, fcil. regem. Dicitur itaque hoc verbum de *purpuratis, ad comitatum principis & in ejus confpectum quotidie convenientibus, & copiam fui facientibus, fi quid ei fit, quod imperet.*" Hoc magis placet, quam quod ERNESTO vifum erat, effe fimpliciter *ftationes, vigilias agere apud regem.* Nam licet III. 50, 7. de militibus ufur-

Verf. 7.

Verſ. 7. uſurpetur, qui *rite funguntur muneribus;* non tamen inde conſequitur, eſſe verbum mere militare. Θεραπείαν vero nolim hoc loco cum Reiſkio *corporis cuſtodiam*, *cohortem prætoriam* intelligi: non enim, ſi rex minus bene valet, idcirco dimittuntur cuſtodes corporis, qui vigilias ante ejus tentorium agunt. Sed ſignificari videtur idem fere, quod deinde per εὐτακτεῖν effertur, & eadem fere notione ſumitur nunc θεραπεία ut V. 50, 5. *officioſo cultu*, *officioſa adparitione.* Intelligendum autem hoc, quod dicit Polybius, de ducibus aliiſque principibus viris, quorum nonnulli per totum diem circa regem verſari, & ei præſto eſſe ſolent; ut vix ullum temporis momentum ſuppetat, quo ſolus aliquis & privatim cum rege colloqui poſſit.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. πρὸς δὲ τοὺς Φίλους ἔλαβον ἐξουσίαν οἷς βούλοιντο κατ' ἰδίαν χρηματίζειν. Non adſentior Reiſkio, οἳ βούλοιντο legere jubenti; aut οἷς βούλοιτο, ſcilicet rex. οἷς pendet a χρηματίζειν. Qui autem *cum amicis privatim & ſecreto agere & colloqui* voluerant, ſunt *rex & Apollophanes* medicus. Et hi ea ratione, quæ modo expoſita eſt, *facultatem nacti ſunt* (ſic enim, uſitata notione, accipienda verba ἔλαβον ἐξουσίαν, non *poteſtatem ſibi ſumſerunt*) *privatim agendi & colloquendi cum eis ex amicis, quibuſcum voluiſſent.*

Verſ. 9. *Verſ.* 9. πρὸς τὴν πρᾶξιν. Perperam τάξιν Vat. Flor. Sæpe iſta confunduntur. — *Ibid.* πρὸς τὸν Ἑρμείαν. τὸν deeſt Flor. — *Ibid.* In πρὸς τὸ συντελεῖν conſentiunt ſcripti & editi. Scaliger pro ſuo more πρὸς τῷ correxit.

Verſ. 10. ſqq. *Verſ.* 10. ἅμα τῷ Φωτί. τῷ deeſt ed. 2. & ſeqq. invitis msſtis. — *Ibid.* ὑπὸ τὸ ψῦχος. Vide ad II. 19, 10. — *Ibid.* οἱ συνειδότες. Mendoſe συνιδότες Aug. Hinc συνιδόντες Reg. B. — *Verſ.* 12. ἀποσπασ. αὐτόν. Temere τὸν αὐτὸν ed. 2. — *Verſ.* 14. δυσχρηστίας. δυσχρηστείας Aug. — *Verſ.* 15. καὶ κατά. Deeſt καὶ Aug. — *Ibid.* κατέλευσαν bene edd. cum Bav. κατέλυσαν Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* υἱεῖς. υἱοὺς. Aug.

CAPVT LVII.

Cap. LVII. Verſ. 1. 2.

Verſ. 1. οἰκείαν. οἰκίαν Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* De *Achæo* conf. V. 40, 6 ſq. IV, 48. IV. 2,6. — *Verſ.* 2. πρῶτον μέν. μὲν deeſt Aug. — *Ibid.* προλέγων. Temere προάγων ed. 1. 2. invitis msstis, quod mirum eſt defendere voluiſſe Reiſkium. Et autem προλέγειν h. l. (ut idem Reiſkius monuit) ſimpliciter *denunciare*. Sic apud Demoſthenem & alios. — *Ibid.* κινούμενος. κοινούμενος ed. 3. 4. operarum errore. Id ipſum tamen inter lineas habet Flor.

Verſ. 4.

Verſ. 4. Κυῤῥηστῶς. Vide c. 50, 7. — *Verſ.* 5. Συνίριδος. Reiſkius, Συνόριγος conjiciens, Gallicum hoc eſſe nomen putavit. Sed Συήριδος, ut dixi, dant Vat. & Flor. Et, his ſcriptis, demum animadverto, ad verum hominis nomen proxime accedere hanc ſcripturam. Eſt enim haud dubie Γαρσύηρις ille, cujus infra (cap. 72 & ſeqq.) frequens mentio occurrit: & confidenter Γαρσυήριδος h. l. reſcribendum. Nihil frequentius in codicibus, quam capite truncata a librariis nomina propria, quæ paulo minus in vulgus nota ſunt. Et id huic accidiſſe, quod a ſyllaba γαρ incipit, eo minus etiam mirum videri debet. Vnde vero fuerit profugus ille homo, aut in exilium pulſus, non liquet.

Verſ. 7. 8

Verſ. 7. διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς. Licet defendi utcumque cum Reiſkio poſſit præpoſitio διὰ, ſcabroſam tamen utique reddit orationem. Quare, cum videam abeſſe eam a codice Florentino, deletam & ego malim. Agnoſcit tamen Vat. qui mox deinde male τὴν ἐν τοῖς διατρ. habet. Scaliger διὰ in ἤδη mutandum cenſuerat. — *Verſ.* 8. οἰκείαν ed. 1. 2. & Reg. B. cum uno Reg. A.

CAPVT LVIII.

Cap. LVIII. Verſ. 1.

Verſ. 1. Debuerat h. l. ad marginem notari *annus 1. Olymp.* CXL. *A. V.* 535. quoniam (ut adparet ex verſ. 2.) quæ hoc capite narrantur, jam geſta ſunt anno ſequenti, poſt ea quæ ſuperius ſunt expoſita.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ἀνέδωκε Flor. Aug. Reg. A. & miror ni Vat. ἐνέδωκε dederat h. l. Bav.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. περὶ παρασκευῆς. Articulum τῆς inſertum voluit Reiſkius. — *Ibid.* ὑπὲρ οὗ καὶ πρότερον. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. ὑπὲρ οὗ τὸ πρότερον edd. cum Bav. Parum refert. — *Ibid.* ἐπέτεμε πάσας τὰς προειρημένας γνώμας. Eodem modo hoc dictum eſt, ut Cicero *incidere deliberationem* dixit, & *incidere ſpem* Livius, pro *tollere*, *evertere:* de qua phraſi conf. Erneſt. Ind. latinitatis Ciceron. Idem verbum ἐπιτέμνειν, eadem notione, ex conjectura reſtitui Polybio XXXV. 4, 6. ubi ἐπιτείνειν dederant libri.

Verſ. 5. 6. *Verſ.* 5. βασιλέων. βασιλέως ed. 1. temere & invitis msstis, ut nullus locus ſit ſuſpicioni, quæ inde aborta erat Reiſkio. — *Verſ.* 6. κρατουμένην μέν. μὲν deeſt Aug. Reg. A. Perperam. Ad hanc particulam refertur deinde adverſativa γε μὴν verſ. 8.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. οὗ γὰρ ἂν ἐπινοήσωσιν ἀεὶ προβαίνειν. Sic Caſaubonus edidit, monente Vrſino, ſuffragantibus Vat. & Flor. οὗ γὰρ ἀεὶ προβ. ἂν ἐπινοήσ. ed. 1. 2. & Reg. B. cum Bav. οὗ γὰρ ἂν ἐπινοήσ. προβ. ἀεὶ Aug. Reg. A. — *Verſ.* 8. οἰκείαν. οἰκίαν ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. — *Ibid.* εὐκαιρίαν. Imperite ἀκαιρίαν Aug.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. διὰ τῆς Βερενίκης συμπτώματα. Βερνίκης Flor. Aug. Reg. A. De re vide Iuſtin. XXVII. 1. & Appiani Syriac. c. 65.

Cap. LIX. CAPVT LIX.

Verſ. 1. ſqq. *Verſ.* 1. ὡς ἐπί. Caret ὡς Aug. — *Ibid.* στρατιᾶς. στρατείας Vat. Flor. — *Verſ.* 2. Θεόδοτον τὸν Ἡμιόλιον. Cognomine iſto, quod fortaſſe *a proceritate ſtaturæ* nactus eſt, diſtinguitur hic ab Aetolo illo Theodoto, cujus ſæpe in eiſdem his Coele-Syriæ rebus ſit mentio. Ἡμίλιον quidem h. l. dant Vat. & Flor. ſed alibi in vulgatam conſentiunt. — *Verſ.* 3. Τὴν δὲ τῆς. Temere τὴν δὲ

τὴν

τὴν τῆς ed. 1. 2. Reg. B. — *Ibid.* ἔχειν. Perperam ἔχει Aug. Reg. A.

Verſ. 4. ὄρος ὑπόκειται. Si vera eſt hæc ſcriptura, ad propinquitatem referetur hoc verbum ὑπόκειται, (*ſubjectus eſt*) ut monuit Mericus Caſaubonus. Reiſkius ὑπόκειται idem valere ait ac πρόκειται, *jacet ante*, Syriam puta & Ciliciam; *prætentus eſt* ille mons utrique, ut ambas, ne mutuo coëant, impediat: quam interpretationem probare equidem non poſſum. Placet Caſauboni conjectura in ora Baſil. ὑπέρκειται; vel potius ἐπίκειται, quod proprium & familiare Polybio in hac re verbum eſt, *imminet urbi*. Et frequentiſſime inter ſe permutantur a librariis ὑπὸ & ἐπὶ, ob ſimilitudinem notæ compendiariæ, qua efferri ſolent. Ac licet cum dativo caſu conſtrui ſoleat verbum ἐπίκειμαι, tamen præcedere poſſunt illi genitivi, abſolute poſiti, κειμένης γὰρ αὐτῆς. Sufficit, ut ad ἐπίκειται intelligamus αὐτῷ. Conf. Adnot. ad IV. 49, 1. Ceterum verbum ὑπέρκειται habemus verſ. ſeq. — *Ibid.* Κορυφαῖος. Pars, puto, montis *Pierii*, qui & regioni & ipſi urbi cognomen dedit.

Verſ. 4.

Verſ. 6. διεζευγμένην Φάραγξι κοίλῃ. *prærupta & profunda valle diviſa eſt.* Id duobus modis intelligi poteſt: aut, ut vallis per ipſam urbem decurrat, eamque in duas partes dividat; quemadmodum verbum illud accipitur V. 44, 11. aut, ut iſta valle disjungatur urbs a monte imminente.

Verſ. 6.

Verſ. 8. καὶ τὸ σύμπαν. καὶ caret Aug. — *Verſ.* 9. ἐγκλίμασι. Quod ſic dare ed. 1. ait Reiſkius, in cod. Aug. vero eſſe ἐν κλίμαξι, in altero a ſe ipſe, in altero a Bœclero deceptus eſt vir doctus. Vterque liber cum reliquis codd. in ἐνκλίμασι conſentit: ſed id idem valet quod ἐγκλίμασι. In vetuſtiſſimis exemplaribus ſemper ν ante γ ſervatur, ubi recentiores γΓ ſcribunt: & antiqui moris ubique tenaces ſunt Vaticanæ membranæ. Verum autem eſſe ἐγκλίμασι, recte monuit idem Reiſkius. — *Ibid.* σκαλώμασι. Caſaubonus: *inciſuris ſarculo excavatis.* Mihi

Verſ. 8. 9.

 viſum

Verf. 9. visum est hoc nomen eamdem fere vim habere cum præcedente. Est ab eadem radice cum σκαληνὸς, quod exponitur per σκολιὸς apud Hesychium: & σκολιώματα sunt *obliqui amfractus* apud Strabonem; nisi ipse etiam Polybius σκολιώμασι h. l. scripsit, idque a librariis in σκαλώμασι corruptum est, quod ex recentiorum Græcorum usu *scalas* denotat. Sed fortasse ne spernenda quidem codicum Vat. & Flor. lectio est, σκαιώμασι.

Verf. 10. *Vers.* 10. τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον. Est Hebræorum & Syrorum *amùk* vel *amìk*, quod *profundum* significat: & intelligitur, hoc cognomen dedisse indigenas ei regioni eadem ratione, qua Græci Κοίλην cognominarunt Syriam. Eodem nomine usum esse Arabico sermone Abulfedam, observavit Reiskius, & conferre jussit Noris. Epoch. Syro-Macedon. p. 276. Præiverat jam Bochartus in Geogr. Sacr. P. II. lib. I. c. 1. p. 366.

Verf. 11. *Vers.* 11. λύμας. In ora codd. Vat. Aug. & Reg. A. est scholion: Ὅμηρος· λύματα τ' ἐξεκάθαιρον. Vide Iliad. I. 314. & XIV. 171.

Cap. LX.

CAPVT LX.

Verf. 2. sqq. *Vers.* 2. ποιησόμενος. Temere ποιησάμενος solus Aug. *Vers.* 4. Διογνήτῳ. Νεογνήτῳ h. l. ed. 1. cum Bav. sed mox cum ceteris consentiunt. — *Vers.* 5. κρατήσῃ. Perperam κρατήσει edd. errore ex ed. 1. propagato. — *Ibid.* ἐγχειριθ. Corrupte ἔχει χριθησομένης Aug. & inde ἔχει χρηθ. ora ed. 2.

Verf. 7. *Vers.* 7. τετραποδητὶ, *manibus pedibusque*, ut interpretatus est Suidas in hac voce, verba ipsa Polybii adferens; quæ parum intellecta sunt a Suidæ interpretibus, cum nescirent, ex Polybio esse ducta, & connexionem ignorarent. — *Ibid.* τρόπον. Temere τόπον ed. 1. 2. pro quo cum *ex conjectura* τρόπον se corrigere ait Vrsinus, ostendit, (ut passim aliâs) se non necesse putasse, ut codicem suum in levibus hujusmodi erroribus inspiceret. Nostri sane mssti omnes verum tenent; & sic haud dubie etiam Vr-

sini

fini codex dabat. — *Ibid.* τὸ παράπαν utique fcripfiffe putem Polybium, ut conftanter aliâs. vide c. 66, 7. 67, 11. 85, 1. &c. Omiffus h. l. articulus, quoniam & aliud nonnihil fimul peccarunt veteres librarii, nam παρὰ πάντα δὲ νεώρια dant Vat. & Flor. Conf. ad III. 26, 4. — *Ibid.* κλιμάκων. κλιμάτων ed. 1. 2. Bav. Verf. 7.

Verf. 8. νεωρίοις. νεωτέροις Aug. — *Ibid.* προηρεικότων. προσειρηκότ. Aug. — *Verf.* 9. προστρέχοντες. προτρέχοντες Aug. — *Verf.* 10. δὲ poft καταπεπληγ. carent ed. 1. 2. invitis msstis. — *Ibid.* τοὺς θησομένους. Deeft τοὺς Aug. male. — *Ibid.* πάντων carent Aug. & Reg. A. Verf. 8. fqq.

CAPVT LXI. Cap. LXI.

Verf. 1. ἔντευξιν. ἔνταξιν Aug. — *Verf.* 2. ἀπέδωκε ex ing. corrigere juffit Vrfinus. Sic autem & fcripfit Reg. B. Conf. V. 9, 9. Verf. 1. 2.

Verf. 3. ἀπορ. ἦν καὶ δυσχρ. πλήρης. Sic Flor. Aug. Reg. A. puto & Vat. licet ex eo non notatum. ἀπορ. καὶ δυσχρ. ἦν πλήρης edd. cum Bav. — *Ibid.* προσαγγελλομένοις ed. Cafaub. & feqq. cum Reg. B. Vat. Flor. προαγγελομ. ed. 1. Bav. προαγγελλομ. Aug. Reg. A. Verf. 3.

Verf. 4. καθάπερ ἐπάνω προεῖπον. vide cap. 40. — *Ibid.* ἐπὶ δὲ τούτοις. Perperam ἐπεὶ δὲ τούτοις Vat. ἐπειδὴ τούτοις Flor. — *Ibid.* ἐποιεῖτο. Imperite ed. 1. ἐποῖτο, tum in marg. „*aliâs* ἐπεῖτο.“ — Nempe in Bav. cum per errorem ἐπεῖτο fcripfiffet librarius, mox errorem corrigens fuperne adpofuit οι. Verf. 4.

Verf. 5. διὰ μὲν αὐτοῦ. διὰ μὲν αὑτοῦ Bav. — *Ibid.* Παναιτώλου. Sic h. l. Aug. Reg. A. Παναιτωλοῦ edd. cum Bav. — *Verf.* 6. καὶ τὰς ἐπί. Temere neglexit καὶ ed. 1. *Ibid.* ὑπερτιθέμενος. ὑπερθέμενος Vat. Flor. — *Ibid.* τἄλλα πάντα. πάντα τἄλλα Aug. Verf. 5. 6.

Verf. 7. αὐλῶνα Μαρσύαν. vide c. 45, 8. — *Ibid.* κειμένη temere caret ed. 1. — *Verf.* 8. προσκαθῆσθαι. προκαθ. Verf. 7.

καθ. Aug. — *Ibid.* πολιορκεῖν. πολεμεῖν Aug. Conf. ad I. 15, 10.

Verf. 9. 10. *Verf.* 9. πεπυσμένος ed. Caf. & feqq. cum Reg. B. Vat. Flor. Perperam πεπεισμ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. — *Ibid.* τὰ στενὰ τὰ περὶ Βηρυτὸν, *fauces prope Berytum*: eafdem, puto, quas dicit cap. 68, 6. — *Verf.* 10. ἐπεστρατοπέδευσε. ἐστρατοπέδ. Flor.

CAPUT LXII.

Cap. LXII.

Verf. 2. 3. *Verf.* 2. Παναίτωλον. Παναιτωλὸν h. l. edd. & mssti. Retraxi accentum, ut fecit Cafaubonus X, 49, 11. fq. Conf. fupra, cap. 61, 5. — *Verf.* 3. Sex verba ἐν οἷς οὐδὲν &c. defunt ed. Reg. B. & Bav.

Verf. 4. *Verf.* 4. τάς τε διώρυγας ἀναστομοῦν. διωρυχὰς Vat. ἀποστομοῦν voluerunt Reifkius & Erneftus, id eft, *obturare, occludere canales Nili*, ne fcilicet navibus ad ipfum venire Antiochus poffet: & ita apud Polybium legiffe Suidam putarunt, decepti opinione Gronovii, qui fragmentum illud, quod in Fragm. Polybii grammaticis num. XXVI. (T. V. p. 81.) retulimus, ex hoc Polybii loco ductum fufpicatus erat; quæ quidem fufpicio & per fe fundamento carebat, &, fi vera effet, indicio erat futura, vitiofo codice ufum effe Suidam. Imo ἀναστομοῦν, *aperire Nili clauftra* jufferat Ptolemæus, ut aquis tegerentur campi, nec aditus pateret hofti, a Syria introituro in Aegyptum.

Verf. 6. 7. *Verf.* 6. ἃς ἠναγκάζετο. οὓς ἠναγκ. Bav. — *Verf.* 7. τοῦ μὲν ἐκ. τὸ μὲν Flor. — *Ibid.*] παρεσπονδημένοι reftitui ex ed. 1. 2. &. vetuftioribus codd. παρεσπονδημένοις ed. Cafaub. & fqq. cum folo Reg. B. — *Ibid.* ἀδυναμίαν. δύναμιν Aug.

Ibid. ἐκ χειρὸς βοηθεῖν τοῖς πράγμασι ex Polybio adfert Suidas in Ἐκ χειρὸς, quod interpretatur μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἐπιτεταμένως, συντόνως. Rectius vero exponi videtur *e veftigio*, ut I. 76, 8. & XVII. 7, 2.

Verf. 8. *Verf.* 8. γὰρ αὐτοῖς ὠλιγώρητο. γὰρ αὐτοῖς caret Aug. Temere γὰρ αὐτῆς ὠλιγωρήσατο habent ed. 1. 2. — *Ibid.*

πάντα

πάντα τὰ κατά. Perperam τὰ deest ed. 1. 2. Bav. Habet Reg. B. cum ceteris codd.

CAPVT LXIII.

Cap. LXIII.

Verſ. 1. ἐκ τῶν ἐνδεχομένων τὸ δυνατὸν ἔλαβον πρὸς τὸ παρόν. Tolle comma poſt ἔλαβον, & poſt βασιλείας, *ex eis quæ fieri poterant,* (quæ propoſita erant; quæ in eo rerum ſtatu conſentaneum erat ut fierent) *id quod poſſibile erat in præſentia elegerunt.* Sic fere V. 20, 7. τὸ δυνατὸν ἐκ τῶν πραγμάτων ἔλαβον πρὸς τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν. — Verſ. 1.

Verſ. 2. τοῦ πολέμου. τοῦ Πτολεμαίου Aug. & Reg. A. ſed in hoc correctum in marg. eadem manu. — *Ibid.* κατεκλύειν recte codd. omnes. Temere κατακλύειν ed. 1. 2. Hinc κατακλείειν Vrſin. ex ingenio. — *Ibid.* ἔμφασιν. ἔμφρασιν Flor. — *Ibid.* περὶ αὐτόν. Temere caret περὶ ed. 1. — Verſ. 2.

Verſ. 3. ἂν τολμήσοντος. ἀντολμήσαντος ed. 1. 2. Lubens acciperem ἂν τολμήσαντος, ſed in futurum conſentiunt codices. — *Ibid.* διδάξοντος. διδάξαντος ed. 1. 2. non male, ſed invitis msstis. — Verſ. 3.

Verſ. 7. προκαθήμενοι Vat. Flor. ut habent omnes cap. 66, 8. Perperam h. l. προσκαθήμενοι edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Appianus Punic. c. 49. ἐφ' ὑψηλοῦ προκαθήμενος ἐχρήματιζεν. Rurſus ib. c. 87. προὐκάθηντο ἐπὶ βήματος. & Bell. Civil. I. c. 71. ἐπὶ τοῦ θρόνου προὐκάθηντο. — Verſ. 7.

Ibid. παραπλησίως δέ. δὲ temere neglectum erat in ed. Caſaub. & ſeqq. — *Ibid.* παρὰ τῶν περὶ τὸν Ἀντ. recte Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. Vat. & Flor. παρὰ τὸν Ἀντίοχον ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. omiſſis mediis. Vnde παρὰ τοῦ Ἀντιόχου voluit Vrſin.

Verſ. 9. ἐξαπέστελλον. ἐξαπέστελον Flor. — Verſ. 9.

Verſ. 11. Φοξίδα. Φωξίδα ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* τῷ Μελιταιεῖ. — „Ex *Melitia* [*Melitea*, vel *Melitæa*] Theſſaliæ oriundo, aut Achaiæ; quapropter etiam hic *Phoxidas* p. 569. [c. 65, 3.] *Achæus* vocatur, illius Achaiæ nimirum, quæ in Theſſalia ad ſinum Pagaſeum eſt: qua de — Verſ. 11.

 Meli-

Verf. 11. Melitia vid. Interpp. ad Thucyd. IV. 78. & Noſtri p.608. [V. 97, 5 ſq.]" REISK. — De *Melitæa* recte monitum: conf. Steph. Byz. in Μελιταία. Sed mirum, quo pacto Polybius loc. cit. *Achæum* adpellare voluerit hominem, ex Phthiotide oriundum, qua in regione jam pluribus abhinc ſeculis exoleverat Achæorum nomen. Et tamen eumdem hominem utique prædictis locis rurſusque c. 72, 6. dicere videtur. Forte in Peloponneſo per aliquod tempus verſatus, civitate Achæorum in Achaia Peloponneſi erat donatus.

Verf. 12. *Verſ.* 12. Κνωπίας Ἀλωρίτης. Κωνωπίας ſuſpicatus eſt Reiſk. h. l. & c. 65, 7. nullam tamen adferens rationem. Κλοπίας h. l. Aug. & Reg. A. mendoſe. Ἀλωρίτης dederunt h. l. Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Perottus *Cnopias Alorites;* recte, ex *Aloro*, Macedoniæ urbe, cujus gentile Ἀλωρίτης Stephanus etiam prodidit. ὁ Λωρίτης ed. 1. & Bav. Ὁλωρίτης ed. 2. ὁ Ἀλωριάτης Caſaub. & ſeqq. nempe Ἀλωριάτης ex Reg. B. adoptavit; articulum autem, quem ignorant ceteri, tenuit ex Bav. & partim ex ed. 2. Rurſus tamen idem Caſaub. c. 65, 7. Stephanum ſecutus, recte Κνωπίας Ἀλωρίτης edidit, ubi mendoſe Ἀλαριώτης dabant ed. 1. 2. cum Bav. & Ἀλλαριώτης Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. rurſuſque Ἀλωριάτης Reg. B.

Verf. 13. *Verſ.* 13. εὐκαιρότατα. Temere εὐκαιρότατον ed. 1. 2. Reg. B. errore Obſopoei. — *Ibid.* Δημητρίῳ καὶ Ἀντιγόνῳ. Philippi patri & vitrico. — *Ibid.* συστρατευόμενοι Nil urget, ut cum Reiſkio συνεστρατευμένοι aut συστρατευσάμενοι corrigamus. Vide quæ ad τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀναγράφουσι I. 1, 1. notavimus. — *Ibid.* τῆς ἀληθείας. Vim hujus vocabuli declarabit locus parallelus I. 21, 1-3. — *Verſ.* 14. Verba τὸ πλῆθος &c. uſque διελόντες cap. ſq. verſ. 1. deſunt ed. 1. errore editoris, unam lineam exemplaris Bavarici tranſſilientis.

CAPVT

CAPVT LXIV.

Cap. LXIV.

Verſ. 1. Totum hoc caput cum ſequente inſertum eſt Excerptis *Codicis* VRBINATIS, adjecto ad oram titulo, Ἄθροισις λαοῦ Πτολεμαίου. — *Ibid.* ἀνέδοσαν. Temere ἐνέδοσαν Reg. B. — *Verſ.* 3. κινήσεσιν. Temere κινήσεων ed. 2. — *Verſ.* 6. Μυασιάδου. Μυασίδου ſolus Reg. B. — *Verſ.* 7. οἱ καὶ κατ' ἰδίαν. οἱ μὲν καὶ ed. 1. 2. Reg. B. invitis vett. msstis; quare carere poſſumus Reiſkii conjectura.

Verſ. 1 ſqq.

CAPVT LXV.

Cap. LXV.

Verſ. 1. ταῖς ἰδίαις. ταῖς caret ed. 1. temere, ut multa alia. — *Verſ.* 2. ὑφ' ἑαυτόν. ὑφ' αὑτὸν Flor. — *Verſ.* 3. Ἀχαιὸς Φοξίδας. Vide notata ad c. 63, 11. — *Verſ.* 3. ὁ Ἀσπένδιος. Articulum, quem agnoſcunt h. l. ſcripti libri omnes, temere neglexerunt editi. — *Verſ.* 5. Interſere comma poſt τὴν αὐλήν. — *Ibid.* Πολυκράτης. Temere καὶ Πολυκρ. ed. 1. 2. Reg. B.

Verſ. 1 ſqq.

Verſ. 6. καὶ πᾶν τὸ τῶν dederunt Vat. & Flor. καὶ πάντων Aug. & Reg. A. puto & Vrb. ut Bav. — *Ibid.* ἱππέων πλῆθος Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. & Vrb. qui iidem deinde ignorant τὸ πλῆθος ante εἰς δισχίλιους. — *Ibid.* παρέσχετο. παρέχετο Aug. Reg. A.

Verſ. 6.

Verſ. 7. Κνωπίας Ἀλωρίτης. Vide ad c. 64, 7. — *Ibid.* Κνώσσιον Caſaub. & ſeqq. conſentiente Flor. Κνώσιον ed. 1. 2. Bav. Reg. A. Ex Vat. & Vrb. nil notatum. In Aug. plura verba deſunt, ab uno τρισχιλίους ad alterum.

Verſ. 7.

CAPVT LXVI.

Cap. LXVI.

Verſ. 1. συνεσταμένος recte ed. 1. conſentientibus msstis, excepto Aug. e quo imperite συνεπισταμένος adſcitum in ed. 2. quod tenuere poſteriores editores.

Verſ. 1.

Ibid. περὶ τὴν καλουμένην πόλιν Δοῦρα. Sic quidem mssti omnes cum editis, haud dubio errore, qui obſervationem noſtram effugerat. Δῶρα ſcribendum perſpecte monuit Reiſkius, Noriſium conferre jubens in Epo-

Verſ. 1. chis Syro-Macedon. p. 543 ſqq. Adde Cellar. III. 13. p. m. 521. *Dora*, maritima urbs Galilææ ſive Phoeniciæ, Ptolemaidi & Carmelo monti ad meridiem. — „Librariis, ut obſervavit Reiſkius, *Dura* Meſopotamiæ, aut illa ultra Tygridem poſita, quorum ante meminit auctor, adhuc obverſabantur memoriæ.“

Ibid. τὰς τῶν περὶ τὸν Νικόλαον παραβοηθείας. Simpl. βοηθείας ſolus Aug. Caſaubonus: *obſeſſis ſubinde opem ferebat Nicolaus*. At *ſubinde* non eſt in græcis; & παραβοήθειαι, in plurali numero, etiam de *auxiliis ſemel miſſis* dici poterat. Forte illi, qui a Nicolao miſſi erant ad occupandas viarum anguſtias, poſtquam repulſi ſunt ab Antiocho, (cap. 61, 9 ſq.) Dora ſeſe receperant: cum quo convenit quod ait τῶν περὶ τὸν Νικόλαον.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τετραμήνους correxit Caſaub. τετραμμένος ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. puto & Vat. τετραμμένους Flor. *Verſ.* 5. Ante διαφῆκε temere ex ſuperioribus repetunt ἀπολιπὼν δὲ Φυλακὰς Aug. & Reg. A.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη. Caret τὸ ed. 1. cum Bav. καὶ τὸ λοιπὸν μὲν ἤδη τοῦ μὲν Vat. Flor. — *Ibid.* ὄχλους. ολους Flor. — *Ibid.* προσδεηθήσεσθαι. Sic προσεδεήθησαν V. 77, 3. pariter in paſſivo. — *Ibid.* μάχης. τῆς μάχης Aug. Reg. A. — *Ibid.* τῆς Κοίλης Συρ. edd. cum Bav. Abeſt τῆς Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. πρὸς τὸν Ἀντίοχον. — „Vir magnus (Iſ. Caſaub.) voluit Πτολεμαῖον, vertens *ad Ptolemæum*. Cogitabam tamen, minori mutatione, παρὰ τοῦ Ἀντιόχου, *ab Antiocho*. Sed explicari commode vulgatum poteſt: nempe Soſibium ita tectos habuiſſe Alexand. apparatus, ut ne iis quidem legatis, quos ipſe ad Antiochum mittebat, plane noti fierent; ne forte ab Antiocho poſtea corrupti omnia ei ſignificarent.“ GRONOV. — Nempe hi legati, quos ad Antiochum miſſos ait, non Aegyptii erant, ſed externi amici utriuſque regis, Rhodii, Byzantini &c. conf. c. 63, 5 ſq. & Adnot. ad c. 67, 11.

CAPVT

CAPVT LXVII.

Cap. LXVII Verſ. 1.

Verſ. 1. τότε. — „Cum jam rediiſſet e caſtris Antiochus ad Seleuciam, & milites in hiberna dimiſiſſet.“ REISKIVS.

Verſ. 2.

Verſ. 2. καθάπερ. Non diſplicet καθάπαξ, id eſt, *omnino, quoquo modo*, quod ſuaſit Reiſkius: & nonnumquam in msstis καθάπερ eo nexu ſcripturæ in fine depingitur, litera ε ſuperne literae ρ adnexa, ut videatur eſſe καθάπαξ. Sic in cod. Reg. E. VI. 13, 7. & 48, 6. XI. 31, 5. (conf. ad V. 61, 1.) Quo facilius confundi illa potuerunt. Sed & καθάπερ locum poteſt tueri. Et καθάπαξ non aliter apud Noſtrum, quam adjecta negatione uſurpatum memini; ſic locis modo citatis, quibus adde hoc cap. verſ. 13. &c.

Verſ. 3.

Verſ. 3. καὶ δή. ἢ μαὶ πάραγεν. Vat. εἰ καὶ Aug. & Reg. A. a pr. manu; quæ ex ἢ καὶ corrupta videri poſſunt. Ex Flor. nulla notatur varietas.

Verſ. 4.

Verſ. 4. τὸ μὲν ἄρτι γεγονὸς ἀτύχημα. Poteſt quidem ἀτύχημα cum Caſaubono intelligi *damnum illatum, calamitas illata:* quemadmodum οἱ ἠτυχηκότες IV. 13, 3. ſunt *qui in prœlio ceciderunt*, & III. 20, 6. τὸ γεγονὸς κατὰ τοὺς Ζακανθαίους ἀτύχημα, *Saguntinorum clades* vel *calamitas;* adde V. 74, 3. Sed opportune Reiſkius monuit, & apud alios auctores, & apud Polybium præſertim, ſicut vocabulum ἀτυχία XII. 13, 5. & XVII. 15, 6. (addi poterat IV. 21, 6 ſq.) ſic & ἀτύχημα VI. 8, 6. & XII. 14, 2. pro *ſcelere, flagitio* uſurpari. Quæ notio perapte in hunc locum, in quo verſamur, quadrat. Eodemque modo vocabulum ἀτύχημα III. 20, 6. accepit librarius ille, qui pro eo ἀδίκημα ibi poſuit. Nec abſque veri ſpecie idem vocabulum defendit Reiſkius apud Diodorum Sicul. XIII. 30, ubi in ἀδίκημα cum Rhodomanno mutatum voluit Weſſelingius.

Verſ. 5.

Verſ. 5. τὸ δὲ πλεῖστον, *maxime vero.* Sed nunc quidem aut idem valere videtur ac τὸ δὲ πλεῖον, *immo vero, quin potius;* aut cum illo a librariis eſſe permutatum. Sic

vero

vero & II. 45, 1. pro τὸ δὲ πλεῖον codex Flor. τὸ δὲ πλεῖστον habet. Similiter iſta inter ſe permutata vidimus I. 13, 11. I. 59, 6. V. 4, 3.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. *Ἀντιγόνου τοῦ Μονοφθάλμου.* Quatuor celebres belli duces commemorat Plutarchus, in exordio vitae Sertorii p. 568. qui *altero lumine* fuere *orbati*, Philippum, Antigonum, Hannibalem & Sertorium. *Antigonum* hunc *primum Syriæ regnum obtinuiſſe*, rurſus contendit Antiochus Epiphanes apud Polyb. XXVIII. 17. *& in ejus jura, conſentientibus cæteris regibus, poſt prælium ad Ipſum ſucceſſiſſe victorem Seleucum.*

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ἐπίεζε ed. 2 ſeqq. Aug. Flor. Reg. B. & ora Reg. A. Mendoſe ἐππιέζει ed. 1. Bav. & Reg. A. in contextu. ἐκπίεζει Vat. Sed in marg. γρ'. ἐπίεζε. — *Ibid.* βουλευόμενοι Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. & Flor. βουλόμενοι ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Ex Vat. nil notatur. Conf. ad IV. 22, 2. — *Ibid.* Κάσσανδρος ed. Caſaub. & ſeqq. Vat. Flor. Κάσανδρος ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B.

Verſ. 9. 10. *Verſ.* 9. παρὰ Πτολεμαίου. παρὰ τοῦ Πτολ. Flor. — *Ibid.* ηὖξον. ηὔξων Flor. — *Verſ.* 10. προεφέροντο recte dedit Flor.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. *τῆς δικαιολογίας γιγνομένης διὰ τῶν κοινῶν φίλων, quoniam per communes amicos controverſia diſceptabatur.* At ſic conſentaneum erat facilius terminari litem poſſe, ſi communes adeſſent amici, qui velut arbitri ſederent. Sed hoc ipſum mox *negat*, *ſediſſe in medio, qui inhibere poſſent impetum illius, qui lædere alterum videretur.* Quæ ita concilianda, ut intelligamus, (id quod ſatis etiam clare ipſe Polybius ſignificat) primum quidem *legatos de ſuis* ad Antiochum miſiſſe, Agathoclem & Soſibium (cap. 63, 4.) ſed deinde legationes ulto citroque non niſi *per externos communes amicos, Rhodios, Byzantios, Cyzicenos, Aetolos*, eſſe adminiſtratas; (ib. verſ. 5 ſq.) qui mandata quidem ab altero rege ad alterum perferebant, ceterum nec cauſſam juraque utriuſque ſatis cognita habebant, ut ad ea, quæ quoque tempore ab altera parte reſpon-

ſpondebantur, regerere & opponere quæ ad rem pertinebant, poſſent; nec auctoritate atque pondere apud reges tantum valebant, ut eos compellere quodammodo ad componendam litem, &, ne nimis manifeſte alter alterum læderet, prohibere poſſent. Conf. c. 66, 9. & ibi notata.

Verſ. 13.

Verſ. 13. λόγον ἠνείχετο. λόγου ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* A verbis δεινὸν ἡγούμενος uſque τῶν τοιούτων temere omnia tranſſiliit ed. 1. — *Ibid.* καὶ τολμᾶν. καὶ deeſt ed. 2. & Aug.

Cap. LXVIII.

CAPVT LXVIII.

Verſ. 1.

Verſ. 1. πρεσβεύοντες μὲν ἄλις εἶχον. Vulgatam ſcripturam ἄλξεις latine ſic reddiderat Caſaubonus: *quum igitur, dum per legatos agerent, utrique ſuis ſe propugnaculis tuerentur.* ἀλύξεις, id eſt *effugia*, ſuſpicatus erat Scaliger. Sed ita opportunum eſt ἄλις, ut, hoc ſemel in medium prolato, nil aliud quæri debuerit; & ut merito miratus ſit Reiſkius, Caſaubonum in apertiſſimo mendo tuendo potuiſſe operam perdere. — „Incredibile dictu eſt, ait idem REISKIVS, quot mendas pepererit ille ductus ξ ſimilis, quem tamquam caudulam græci librarii clauſulis vocum appendent, aliâs alia ſignificantem, κός, κῆ, κόν, ικος &c. &, ut ex hoc loco conjicio, etiam ις. Primum itaque videtur aliquis pro ἄλις ſcripſiſſe, per compendium idem ſignificans, ἄλξ. Venit deinde alius, & illud compendium interpretans ις vel εις adſcripſit. Inde utroque, & compendio & ejus interpretamento, confuſo natum ἄλξεις, vox hic quidem nihili.“ — Mediis etiam vocibus interdum interſeritur illa cauda. Habes illius notæ, ικ ſignificantis, exempla in Tabula ad Montfauc. Palæogr. græc. p. 344. col. 3. ſub finem in vocabulis βασιλικὸν & θανατικῇ. De ſimillima figura, valente ερ, dixi ad cap. 67, 2. Quod, vice verſa, pro ἀλλ᾽ ἀπρὶξ, ἀλλὰ πρὶν legerunt ſcripſeruntque librarii XII, 11, 6. ex pari cauſa ortum. Iam & ipſas ις literas eadem figura expreſſas in ſcriptis libris obſervaſſe mihi videor, nec tamen locus nunc menti

menti occurrit, nec plane adſeverare velim: ſed facile intelligitur, ſi fugiente calamo literæ ι inferne adnectitur litera ς, ſimilem literæ ξ poſſe figuram prodire.

Ibid. εἰσβαλῶν ſcripſit Caſaub. εἰσβαλὼν ed. 1. 2. cum msstis.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ὁλοσχερέστερον ἐπιτρέψαντες. Poſſis ſuſpicari τὸ ὁλοσχερέστ. Sed ὁλοσχερέστερον adverbium eſt, non accuſativus nominis: & frequentiſſime abſque accuſativo conſtruitur verbum ἐπιτρέπειν, in illa præſertim phraſi ἐπιτρέπειν τινὶ περὶ τῶν ὅλων, cui æquivalet fere hæc ὁλοσχερέστερον ἐπιτρέπειν τινί. Invitis msstis h. l. ἐπιστρέψαντες dant ed. 1. 2.

Ibid. χορηγίας τε παρεῖχον εἰς τοὺς κατὰ Γάζαν τόπους. — „Videtur παρῆγον ſcribendum. Sic lib. I. c. 18, [5.] τὰ χορηγεῖα καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἤθροιζον καὶ παρῆγον εἰς Ἐρβησσόν.“ GRONOVIVS *in Notis msstis.*

Verſ. 3. *Verſ.* 3. εἰς τὸν πόλεμον ἐνέβαινε. Sic ſcribendum monuerat Reiſkius, & id ipſum obtulerunt codd. Flor. Aug. Reg. A. Ex Vat. quidem nil notatum.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τὰ κατὰ Πλάτανον στενὰ &c. De his geographicis Coeleſyriæ & Phœniciæ, ad Noriſii Epoch. Syro-Maced. p. 431. & 463. ablegat Reiſkius, & ad Weſſelingii Adnotationes ad Itineraria. Eſt autem alia *Platanus* Syriæ, cujus meminit Antonini Itinerar. p. 147. inter Antiochiam & Laodiceam ad mare vel Laudiciam: alia Phœniciæ eſt, quam nunc Polybius dicit; quæ, ut Weſſelingius ad Itin. l. c. monuit, Πλατάνη apud Ioſephum vocatur Ant. Iud. XVI. 11, 2. & Bell. Iud. I. 27, 2. quam κώμην Σιδωνίων Ioſephus eſſe ait, haud procul Beryto ſitam. Eadem intelligenda apud Stephanum videtur, cum ait Πλάτανος, πόλις Φοινίκης. Eodem modo idem Stephanus: Πορφυρεών, πόλις Φοινίκης. quam Procopius (citante Weſſel. ad Itinerar. Hieroſol. p. 583.) pariter κώμην vocat. Haud procul Platano *Porphyreon* vel *Porphyrion* ſita erat, ad ipſum mare, inter Berytum & Sidonem, XX. M. P. a Beryto. De qua conſule Relandi Palæſtin. p. 956 ſq.

Ibid.

Ibid. ταύτῃ παρεφύλαττε Casaub. & seqq. cum Reg. B. consentiente Flor. nescio an & Vat. Ferri autem pariter ταύτην poterat. De *angustiis*, quas dicit Polybius, conf. 69, 1.

Vers. 7. *Vers.* 7. εἰς Μάραθον. *Marathus*, oppidum in finibus *Aradiorum*. — *Ibid.* Ἀραδίων correxit Casaub. Sic vero & Vat. & Flor. Ἀρκαδίων ed. 1. 2. Bav. Aug. Ἀρκάδων Reg. A. Et sic iidem mox iterum. Simili errore apud Stephanum, sive epitomatoris culpa, sive librariorum, legitur Μάραθος, πόλις Ἀκαρνανίας, pro quo, cum Marathum Acarnaniæ nemo noverit, Ἀραδίας vel Ἀραδίων scriptum oportuisse nemo dubitabit, qui veterum loca consuluerit, quæ Cellarius Geogr. Ant. III. 12. p. 416. & p. 425. congessit.

Vers. 8. *Vers.* 8. Κάλαμον. *Calamum*, Straboni & aliis prætеritam, cum *Triere* & *Botry* nominavit Polybio consentiens Plinius lib. V. cap. 20. sect. 17.

Vers. 9. *Vers.* 9. προαπέστειλε. ἀπέστειλε solus Aug. — *Ibid.* προκαταλαβέσθαι. καταλαβέσθαι ed. 1. & Reg. B. cum solo Bav. — *Ibid.* τὰς δυσχωρίας περὶ τὸν Λύκον καλούμενον ποταμὸν &c. Hæc, collata cum eis, quæ sequuntur αὐτὸς δὲ - - κατεστρατοπέδευσε περὶ τὸν Δαμοῦραν ποταμὸν, ita dicta videntur, quasi a *Beryto* meridiem versus progredienti primum occurreret *Damuras* fluvius, deinde vero *Lycus*: nam, *dum Theodotum & Nicarchum cum expeditis præmittit ad Lycum fluvium Antiochus, ipse interim cum omni reliquo exercitu progreditur, & ad Damuram castra locat.* Et de *Damura* quidem consentit Strabo lib. XVI. p. 756. esse a meridie Beryti, inter Berytum & Sidonem. Nam, qui apud Strabonem Ταμύρας vocatur, eumdem esse cum Polybii Δαμούρᾳ, non solum locorum situs & soni similitudo probat; sed & nomen, quibus ab indigenis adpellatur, *Nahr-Damur*, evincit. Et opportune ait Polybius, *ad Damuram fluvium cum exercitu substitisse Antiochum*; nam ultra illum erat Porphyrion oppidum, juxta quod sunt angustiæ illæ inter montes & mare, (de quibus jam di-

ctum

Verf. 9. ctum eft ad verf. 6. conf. Danville Geogr. Ancienne T. II. p. 147.) quas copiis fuis obfeffas Nicolaus tenebat. At, *Lycum* fluvium, confentiunt fcriptores, a feptemtrione Beryti in mare exiiffe. Quare videndum, Polybii-ne errore turbatum aliquid fit hoc loco, an ex noftra locorum infcitia difficultas oriatur. Fieri poteft, ut a meridie Cœlefyriæ decurrens Lycus fluvius ultra Berytum a feptemtrione circumfluat: & fic credi poteft, fuiffe *prope Lycum* a meridie Beryti verfus orientem quafdam montium fauces, (eafdem fortaffe, quas *ad Platanum* oppidum effe fupra dixit) quas prius occupare, aut e quibus propellere hoftes neceffe erat, quam de tentando tranfitu per anguftias ad Porphyrionem cogitari tuto poffet.

Cap. LXIX.

CAPVT LXIX.

Verf. 1. *Verf.* 1. κατὰ τοὺς τόπους τούτους Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. & Perott. — *Ibid.* ῥάχει δυσβάτῳ correxit Cafaubonus. βραχεῖ h. l. ed. 1. 2. cum msstis, fed mox verf. 4. in ῥάχιν confentiunt omnes. καὶ τραχεῖ. Sic quidem omnes, fcripti & editi. Sed omnino καὶ τραχείᾳ corrigendum, quod in ora fui libri notavit Scaliger. — *Ibid.* στενὴν δέ. Mendofe στενῇ δὲ Aug. Reg. A. στενήν τε ed. 3. fola, invitis msstis, & citra neceffitatem. — *Ibid.* ἀπολειπούσῃ Flor. Aug. Reg. A. ἀπολιπούσῃ edd. cum Bav. ἀπολείποντα ora libri Voff. ex conject. minime neceffaria.

Verf. 3. *Verf.* 3. τὸ μὲν ἕν. καὶ τὸ μὲν ἓν Aug. Reg. A. — *Verf.* 4. τὸ δὲ ἕτερον μέρος ed. 2 & fqq. cum folo Aug. — *Ibid.* Μενεδήμῳ. Memoratur cap. 79, 6. dux copiarum Antiochi *Menedemus Alabandenfis*, qui ab hoc fortaffe non eft diverfus.

Verf. 5. *Verf.* 5. τῆς Παραποταμίας. conf. ad c. 48, 6.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἐξ ὑπερδεξίου τὴν ἔφοδον, τραπέντες οἱ περὶ τὸν Νικ. Orationis feriem recte fic conftituit Cafaub. cum Reg. B. Perperam ἐξ ὑπερδ. τραπέντες τὴν ἔφοδον οἱ περὶ τ. Ν. ed. 1. 2. cum msstis.

Verf.

Verſ. 11. κατὰ τοὺς πεζούς. τοὺς carent ed. 1. 2. & Bav. Verſ. 11.

CAPVT LXX.

Cap. LXX.

Verſ. 4. Φιλοτερία. Φιλωτέρα & Φιλωτερία ſcribitur apud Stephanum. Confer Reland. Palæſt. p. 954 ſq. — *Ibid.* παρ' αὐτὴν τὴν λίμνην &c. Ad *lacum Geneſar*, cui & a *Tiberiade* nomen eſt. — *Ibid.* τὴν Σκυθῶν πόλιν *Scythopolis*, olim *Beth-ſan.* Vide Cellar. p. 517 ſq. & Reland. p. 992 ſq. Verſ. 4.

Verſ. 6. ἐπὶ Ἀταβύριον. *Thabor* mons & caſtellum. Ἰταβύριον vocatur in verſ. græc. Hoſeæ V. 1. & apud Ioſeph. de Bell. Iud. IV. 1, 8. & ſæpe aliâs. Adi Cellarium p. 500 ſq. Ex Polybio, puto, Ἀταβύριον, Φοινίκης πόλις, habet Stephanus Byzant. Quod præfixa litera A ex Hebræorum articulo ortum ducat, quod ait Reiſkius, id quidem in dubium vocare licebit. Quod ſi enim ita eſſet, multo magis & græcus Hoſeæ interpres & Ioſephus, natione Hebræi, Ἀταβύριον, non Ἰταβύριον erant dicturi. Cum Atabyrium montem & Atabyrium Iovem Rhodi & Agrigenti noſſet Polybius: (vid. IX. 27, 7.) inde proclive erat, ut idem nomen in ſimillimi nominis montem Cœleſyriæ transferret. Nam quod pro Ἀταβύριος apud Appianum in Mithrid. c. 26. Ταβύριος olim vulgo legebatur, id non ab auctore, ſed a librariorum imperitia, nomina propria truncantium, profectum videri debet, neque commune quidquam cum Hebræorum articulo habet, quem aliâs adeſſe in hoc nomine, aliâs abeſſe, Reiſkius ait. Conf. Adnot. ad c. 54, 10. Verſ. 6.

Verſ. 8. προκαλεσάμενος Flor. & ſic ed. 4. 5. Monuerat etiam Caſaub. in ora Baſil. Mendoſe προσκαλ. ed. 1. 2. cum ceteris msstis. — *Ibid.* ἐκ μεταβολῆς τῶν φευγόντων καὶ διαναστάσεως τῶν ἐγκαθημένων. διαναστάσεως una voce ſcripſi cum Flor. monente etiam Reiſkio. δι' ἀναστάσεως edd. cum ceteris msstis. διαναστῆναι proprium verbum eſt de eis *qui ex inſidiis ſurgunt.* Verſ. 8.

Verf. 9. *Verf.* 9. In προκαταπληξάμενος confentiunt libri. Sed nunc non erat locus præpofitioni πρό. Compofitis ex πρὸς frequentiffime pro fimplicibus utitur Nofter, ita tamen, ut ipfa præpofitio majorem quamdam vim addere videatur verbo.

Verf. 10. *Verf.* 10. Κεραίας. — „An Χαιρέας?“ CASAVB. in ora Bafil. Sic & Reifkius: hac una, puto, ratione nifus uterque, quod *Chæreas* notum inter Græcos nomen fit. Nam, quod Gronovius adnotavit, Χαιρέαν nominari in libris Maccabæorum; (II. Maccab. 10, 32 & 37.) is quidem alius eft, & ætate pofterior. Quod vero ex fcriptura, quam cap. 71, 11. editio prima exhibet, occafionem idem Reifkius cepit conjiciendi, Κερκέας fortaffe aut Κερκίας verum effe nomen, ejus rationis fundamentum prorfus nullius eft momenti, nam temere ibi a confentiente codicum fcriptura difceffit editor.

Ibid. Verbum ὑπάρχων deeft Flor. fine damno fententiæ. Tenendum autem vifum eft, ex ufu Polybii, participium præfens ab ὑπάρχω; non, ut aliquis cogitare poffit, τῶν ὑπάρχων, ab ὁ ὕπαρχος. — *Ibid.* πολλοὺς ἐμετεώρισε. Mendofe πολλοῖς Vat. Flor.

Verf. 11. *Verf.* 11. Ἱππόλοχος. Temere Ἱππόλογος ed. 1.

Verf. 12. *Verf.* 12. Πέλλα. Notum oppidum, in Decapoli trans Iordanem. — *Ibid.* Καμοῦν. In eodem tractu. Nil enim differt a Καμὼν, (ut monuit Reland. in Palæftin. p. 679.) quæ memoratur in libro Iudic. 10, 5. & apud Iofeph. Antiq. Iud. V. 7, 6. ac Menaffitis & Galaaditidi olim erat accenfa. — *Ibid.* Γεφροῦν. *Gephrus*, nulli alii fcriptori memorata, in eadem regione quærenda erit. Hebronem in hoc nomine agnofcere fibi vifus erat Reifkius, fed hæc quidem longius hinc remota, quam ut de ea nunc cogitari poffit.

Cap. LXXI.

CAPVT LXXI.

Verf. 2. *Verf.* 2. κατασχὼν εἰς τὴν Γαλάτιν. Γαλᾶτιν Aug. Reg. A. B. Vide Cellar. III. 13. p. 636. Γαλααδῖτις & Γα-

λαδηνὴ

λαδηνὴ vocatur is tractus apud Iosephum. Potuit ipse Polybius, potuerunt librarii nomen detorquere. Γαλαδηνὴν forsan scripserat, quod primum in Γαλαδινὴν, ut non-numquam apud Iosephum, & ad extremum in Γαλάτιν facile potuit deflecti. Quod vero ait κατασχὼν εἰς τὴν Γαλ. *venit in Galaaditidem*, insolitus verbi κατέχειν usus de itinere pedestri: *navibus aliquo pervenire* vel *adpellere*, κατέχειν εἰς τόπον τινὰ dici, satis notum est. — Vers. 2.

Ibid. κύριος γίγνεται Ἀβίλων. Cum vocab. κύριος ignorent veteres libri, possis etiam cum Gronovio (in Notis msstis) περιγίγνεται Ἀβίλων suspicari. Pro Ἀβίλων perperam Ἀβύλλων habet Aug. & Ἀβίλλων Reg. A. Conf. XVI. 39, 3. De hoc oppido breviter Cellarius p. 638. uberius Reland. p. 525 sq. Ex hoc Polybii loco Stephanus Byzant. illam urbem Ἄβιλα commemorasse videtur, quam imperite in Phœnicia sitam perhibet. — *Ibid.* εἰς αὐτὰ, pro vulgato εἰς αὐτὸ, correxit etiam Scaliger; idemque, pro κύριος, quod paulo ante cum Vrsino inseruit Casaubonus, ἐγκρατὴς posuit post παραβεβοηθηκότων.

Ibid. Μεννέου. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. Eodem modo in suo exemplari legerat Perottus, in cujus versione, errore in prima litera commisso, *Nennei* editur, pro *Mennei.* Mirum vero, *Niciam* illum, de quo hic agitur, ita insigniri a Polybio, ut dicatur cognatus fuisse *Mennei*, hominis æque obscuri. Μενναῖος, *Mennæus*, pater Ptolemæi, Chalcidenes in Syria domini, Iosepho memoratur & Straboni lib. XVI. p. 753. sed is quidem sesquiseculo ætate posterior est.

Vers. 3. — *Vers.* 3. τῶν Γαδάρων. Sic & XVI. 39, 3. Γαδαρῶν h. l. Vat. minus recte; nam τὰ Γάδαρα in primo casu usurpatur. Peræ metropolin Iosephus dicit. Vide Cellar. p. 640 sqq. & Reland. p. 773 seqq. — *Ibid.* ἃ δοκεῖ τῶν ἀδοκίτων Vat. ἀδοκήτων Flor.

Vers. 4. — *Vers.* 4. τὰ Ῥαββατάμανα. Conf. vers. 11. ubi in τῶν Ῥαββαταμάνων consentiunt optimi libri. Et sic Stephanus, nisi quod μ literam duplicat. Conf. eumdem in Φιλαδέλ-

Verf. 4. λαδέλφεια, quod eft ejufdem urbis nomen. Satis de ea Cellarius III. 13. p. 648 fq. τὰ Ῥαβατάμανα, cum β fimplici, ed. Cafaub. & feqq. Cum Bav. faciunt ed. 1. 2. — *Ibid.* Ἀραβίας. Ἀῤῥαβίας ed. 1. 2. cum Bav. Et fic mox iidem Ἀῤῥάβων. — *Ibid.* καὶ πλείους. καὶ, familiarem Polybio in hac connexione particulam, obtulerunt Vat. & Flor. — *Ibid.* παντ' ἐν ἐλάττονι θέμενος. ἐν carent Aug. Reg. A. male.

Verf. 6. 7. *Verf.* 6. αὑτὸν παρεσκ. αὐτὸν Bav. Reg. A. — *Verf.* 7. Θεοδ. καὶ Νικαρχ. Νικ. καὶ Θεοδ. Aug.

Verf. 8. *Verf.* 8. καὶ νύκτωρ. Sic fcripti omnes. Temere neglectum h. l. erat καὶ ab editoribus. Commode vero poft καὶ νύκτωρ particulam μὲν inferunt Vat. Flor. Aug. Reg. A. quæ ne a nobis quidem negligi debuerat: refpondet enim ei verfu fq. οὐ μήν. — *Ibid.* παραλιπόντες. Temere παραλειπόντες folus Reg. B. Hinc παραλείποντες Cafaub.

Verf. 9. *Verf.* 9. ὑποδείξαντος ed. 2 & feqq. cum msstis, excepto Bav. — *Ibid.* ἀναῤῥήξαντες. ἀναῤῥίξαντες Aug. Poffis ἀνωρύξαντες fufpicari. Sed nil urget: bene habet vulgata, in quam confentiunt libri. — *Ibid.* ἐνέφραξαν. ἀνέφραξαν Aug. male.

Verf. 10. *Verf.* 10. παρέδοσαν. παρεδίδοσαν Flor. — *Ibid.* αὐτοὺς tenui, ut editum inveni ab omnibus. Sed αὑτοὺς Bav. Aug. Reg. A. B.

Verf. 11. *Verf.* 11. Ῥαββαταμάνων Vat. Flor. Reg. A. Ῥαβαταμάνων edd. cum Bav. & Aug. Conf. verf. 4. — *Ibid.* ἐπὶ μὲν τούτων. Verba ἐπὶ μὲν temere neglexit ed. 1. — *Ibid.* In Κερεαίαν rurfus, ut cap. 70, 10. confentiunt libri, quibus invitis Κερκαίαν dant ed. 1. 2. — *Ibid.* ἀποστάντας. ἀποστάτας Aug. — *Ibid.* προκατασκευάζειν. Confentiunt quidem libri; putem tamen προσκατασκευάζειν fcripfiffe Polybium, five per pleonafmum pro more fuo adjecta præpofitione πρὸς, (conf. ad c. 70, 9.) five ea vi præpofitionis, ut dicat, *ad fecuritatem eam, quam fibi ipfa præftare illa loca poffint, accedere debere tutamen a copiis Antiochi præftandum.*

CAPVT

CAPVT LXXII.

Cap. LXXII. Verſ. 1.

Verſ. 1. *θερείαν.* *θερίαν* Flor. — *Ibid.* In Πεδνηλισσεῖς conſtanter conſentiunt codices; unus Aug. h. l. Πεδνιλησσεῖς. Mendoſe Stephanus: Πεδνιλισσὸς, πόλις Πισιδίας, & τὸ ἐθνικὸν Πεδνιλισσεύς. — *Ibid.* Σελγέων. Σελγαίων Vat. & Flor. quemadmodum & apud Strab. l. XII. p. 571. editur; minus recte, nam in primo caſu Σελγεῖς ſcribunt omnes, conſentiente Stephano Byz. *Selge*, Lacedæmoniorum colonia, *Piſidiæ* pariter, ut *Pedneliſſus*, accenſebatur.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Γαρσύηριν. In hoc nomine conſtanter in tota hac narratione conſentiunt libri. Supra, c. 57, 5. capite truncatum, & ad extremum in Σίνιριν detortum vidimus.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. *τὰ στενὰ τὰ περὶ τὴν καλουμένην* Κλίμακα. *Climax* mons, Lyciam *Milyademque*, quæ pars Lyciæ habetur, a *Piſidia* & Pamphilia ſeparans, itinere Alexandri M. nobilitatus. (Vide Plutarch. in Alex. p. 673 ſq.) Per illum montem, ex occidentalibus minoris Aſiæ partibus verſus orientem proficiſcentibus, duplex tranſitus patet, ut docet Strabo lib. XIV. p. 666: alter ex Lycia proprie dicta in Pamphyliam, per anguſtias eas, quæ poſt Phaſelum urbem ſunt inter ipſum montem atque mare, quâ Alexander exercitum ſuum tranſduxit: alter, ex *Milyade* in *Piſidiam*, per ipſas montium fauces, haud procul Termeſſo, Piſidiæ urbe. Iam Garſyeris, ex Lydia ab Achæo miſſus, per Milyadem in Piſidiam intrare debuit: quare iſtæ intelligendæ montium fauces, quas *Selgenſes*, quorum magnam in ea regione fuiſſe tunc potentiam adparet, occuparunt.

Ibid. *τὴν μὲν εἰσβολὴν τὴν ἐπὶ Σάπορδα κατεῖχον.* Videtur hic eſſe præcipuus tranſitus: neſcio an idem, quem prope Termeſſum ſtatuit Strabo. *Saporda* vel *Sarpoda* quid ſit, doctiores inquirant. Mihi nil, quod huc ſpectet, reperire licuit. De Sarpedone, Ciliciæ promontorio, cogitari nunc nequit. — *Ibid.* *προσβάσεις.* Sic veteres

codices omnes. Temere prorſus παραβάσεις edd. errore ex ed. 1. continuato.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. εἰς τὴν Μιλυάδα. Vide notata ad verſ. 4. — *Ibid.* Κρητῶν πόλιν. Κρητόπολις vel Κρησσόπολις vocatur apud Ptolemæum. — *Ibid.* τὴν εἰς τοὔμπροσθεν πορείαν, τὴν εἰσπορείαν Flor.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἀπεχώρησαν Flor. Aug. Reg. A. B. Præſtat hoc alteri; nam ἀναχωρεῖν proprie dicitur, qui ob hoſtium adventum, aut preſſus jam ab hoſtibus, ſeſe recipit. — *Ibid.* τὴν τοῦ σίτου κομιδήν. τοῦ caret Aug. κομιδὴν vero perperam neglexerunt Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 8. 10. *Verſ.* 8. ἐνεργόν. Temere ἔνεργον ed. 1. 2. 3. — *Ibid.* Φαΰλλου dederunt Vat. & Flor. ut ſuſpicatus erat Reiſkius, Φαΰλου Bav. Aug. Reg. A. Φαΰλον edd. Et ſic rurſus cap. 73, 1. — *Verſ.* 10. Πεδνηλισσεῦσι. Πεδνιλησσεῦσι h. l. ed. 1. & Reg. B. invitis vetuſtioribus msstis.

Cap. LXXIII.

CAPUT LXXIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Σελγεῖς. Σέλγεις, penacute, conſtanter Vat. minus recte.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Ἐτεννεῖς tenui, ut erat editum. In Bav. Aug. & Reg. A. eſt Ἐντεννεῖς, ſuperſcripta litera ε ſuper ſecunda nominis litera, ut neſcias, voluerint-ne Ἐνετεννεῖς, an Ἐτεννεῖς. Sed pro poſteriore lectione pugnat Flor. in quo eſt Ἐτενεῖς, & Perottus, qui *Etennenſes* habet, & Vat. e quo nulla diſcrepantia ab editis adnotata eſt. Et Ἐττένη vel Ἐτένη, Pamphyliæ urbs, epiſcopi ſedes, aliàs etiam memorata reperitur, ut docuit Cellar. Geogr. III. 6. p. 225. cui non repugnat, quod Piſidiæ hunc populum accenſet Polybius; nam & *Side* etiam, ſupra quam in montanis habitaſſe Etennenſes dicit, Pamphyliæ eſt; unde intelligitur, in confinibus Piſidiæ & Pamphyliæ habitaſſe *Etennenſes*. *Aſpendus* pariter Pamphyliæ.

Verſ. 4. 5. *Verſ.* 4. Σιδῆται recte Vat. Flor. Aug. Reg. A. Σιδῆται edd. cum Bav. — *Verſ.* 5. πεπεισμένος. πεπεισμένοι Aug.

Verſ.

Verf. 6. ἐνδείας. Imperite ἀνδρείας Aug. Reg. A. — *Ibid.* μέδιμνον πυρῶν recte Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. nifi quod Aug. & Reg. A. perperam ρ duplicant. Mendofe πυρὸν ed. 1. cum Bav. Id in πυροῦ mutavit ed. 2. quod tenuere fequentes. Amant vero Græci in hoc nomine pluralem numerum. Verf. 6.

Verf. 8. ἐν τοῖς πολεμίοις, *in rebus bellicis*, vel *ad bellum pertinentibus*. Sic quidem ed. 1. 2. confentientibus omnibus codicibus. Vrfino obtemperans Cafaubonus πολέμοις edidit. πολεμικοῖς correxit Scaliger. Sed τὰ πολέμια, ut monuit Reifkius, idem funt ac τὰ πολεμικά. Vide Adnot. ad II. 36, 2. Verf. 8.

Verf. 9. προσέβαλλον. προσέβαλον Flor. Aug. Reg. A. — *Verf.* 10. τοῦ χάρακος. Temere τῆς χαρ. ed. 1. 2. — *Verf.* 13. συμβαίνοντος. συμβάντος folus Aug. Verf. 9 fqq.

CAPVT LXXIV.

Cap. LXXVI.

Verf. 1. συνεγγίσαι recte Cafaub. cum Reg. B. & Bav. συνεγγίσας ed. 1. 2. Flor. Aug. Reg. A. — *Ibid.* καὶ βουλεύσασθαι. ἢ βουλευσ. edd. & Reg. B. invitis vett. msstis. Verf. 1.

Verf. 4. Ἀντιόχου τοῦ μεταλλάξαντος τὸν βίον ἐπὶ Θρᾴκης. *Antiochum* hunc quemnam dicat in Thracia mortuum, videant viri docti. Mihi non liquet; & vanas confectari conjecturas nil adtinet. — *Ibid.* δοθείσης δ' ἐν παρακαταθήκῃ καὶ Λαοδίκης αὐτῷ, τῆς Ἀχαιοῦ γενομένης γυναικός. Ita dictum hoc videri poterat, ac fi *Laodice* ifta fuiffet filia Antiochi illius, quem in Thacia vita functum ait; quæ a patre, cum in Thraciam difcederet, fidei Logbafeos fuiffet commiffa. Sed *Laodicen*, *Achæi* uxorem, Mithridatis regis fuiffe filiam, diferte ait Nofter VIII. 23, 11. Verf. 4.

Verf. 7. τοσοῦτον. τοσοῦτο Flor. — *Ibid.* ἀπέσχε τοῦ βοηθεῖν. Sic vett. codd. omnes. Temere ἀπέχετο ed. 1. hinc ἀπέσχετο Reg. B. & ed. 2. Verf. 7.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἐπισπασομένους. ἐπισπασαμένους Flor. In Bav. videtur nonnemo ex ἐπισπασ. voluisse ἐπισπευσομ. facere.

Cap. LXXV.

CAPVT LXXV.

Verf. 2. *Verf.* 2. καὶ πολλοῖς καὶ πολλάκις. Alterum καὶ, quod aberat vulgo, dedit Vat. Flor. Aug. Reg. A. Leve mendum, πολλάκης pro πολλάκις, lubens typothetæ condonabit æquus Lector. — *Ibid.* εὐπαραλογιστ. Imperite ἐν παραλογ. ed. 1. & ἀπαραλογιστ. ed. 2. contra codicum fidem. — *Ibid.* δοκοῦν εἶναι πανουργότατον. Similis & sententia & oratio XVII. 15, 15. πανοῦργος in bono, saltem non malo sensu accipiendum, pro *callidus*, *prudens*, *ingeniosus*, ut XL. 5, 8. Habet hunc locum *Codex* VRBINAS in Excerptis, a verbis Καί μοι δοκεῖ, usque ἐμπειρίαν vers. 6.

Verf. 4. *Verf.* 4. αἰεὶ dedere veteres codices omnes; ἀεὶ edd. & Reg. B.

Verf. 6. *Verf.* 6. παρέχεται χρείας, τὰς ignorant Vrb. Vat. Aug. Reg. A. nescio an Flor. e quo nil notatum. — *Ibid.* πολυπραγμοσύνη est *variarum artium & literarum studium.* — „ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ πολυπραγμοσύνης idem est, judice REISKIO, ac si dixisset ἐκ τῆς ἱστορικῆς πολυπραγμοσύνης, *e curiositate seu sedulitate multa cognoscendi, quae satiatur percunctando.*" — *Ibid.* περιποιεῖσθαι. Perperam simpl. ποιεῖσθαι Aug.

Verf. 10. *Verf.* 10. In ἐπιθήσοντας consentiunt libri. ἐπιθήσοντες se malle jam Casaub. in ora Basil. & Reiskius significarunt.

Cap. LXXVI.

CAPVT LXXVI.

Verf. 2. *Verf.* 2. τὸ Κεσβέδιον vel Κεσβέλιον proprium videtur monti fuisse nomen, in quo templum erat Iovis.

Verf. 3. *Verf.* 3. ὑπὸ τὸν θυμόν. Vide ad II. 19, 10.

Verf. 4. *Verf.* 4. ταῖς αὐλείοις recte edd. ex Bav. intell. θύραις. Perperam τοῖς αὐλείοις ora libri Voss. quod nullus ex nostris codd. habet. — „Erant binæ *januæ* vel *fores atrienses,*

sis, exteriores in viam publicam exeuntes, alterae interiores ex atrio in domum ipsam ducentes." REISK.

Vers. 6. τὸ Κεσβέδιον. τὸν Κεσβ. h. l. Aug. — *Vers.* 7. Μυσῶν. Temere μισῶν ed. 1. 2. — *Ibid.* ἀπέστησαν τῆς ὁρμῆς. — „Non improbo ἀπέστησαν. Est tamen in hac re usitatius ἐπέστησαν, *inhibuerunt eorum impetum.*" REISKIUS. — Sed cf. V. 5, 2.

Vers. 6. 7.

Vers. 9. ἐπιστρατοπεδείαν. Simpl. στρατοπεδ. Aug. — *Ibid.* τοὺς πρεσβυτ. Temere πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους idem Aug. — *Ibid.* σπονδάς. σπουδὰς ed. 1. 2. 3. — *Vers.* 11. δὴ οὖν. Rectius delebitur δὴ cum Vat. & Flor. — *Ibid.* συγγένειαν recte ed. Casaub. & seqq. cum Reg. B. & Vrsino. Sic & Perottus, *conjunctionem.* Stephanus: Σέλγη, πόλις Πισιδίας, ἄποικος Λακεδαιμονίων.

Vers. 9. 11.

CAPVT LXXVII.

Cap. LXXVII.

Vers. 3. τοὺς Τεκτοσάγας. Conf. Adnot. ad c. 53, 3. Vereor tamen, ne non satis caute hoc quidem loco fecerim, quod a consentiente codicum scriptura, Αἰγοσάγας, discessi. *Tectosagi* enim & multo ante haec tempora in Asiam erant transgressi, & hoc tempore numerosus populus erant, in mediteranea Asiae minoris parte late potens, (Liv. XXXVIII. 16.) & longe posthac grave bellum cum Romanis sustinuerunt. (Liv. ib. cap. 24 sqq.) Hi autem Galli, de quibus nunc agitur, quos τοὺς Αἰγοσάγας (adjecto articulo) nominant codices Polybiani, ab ipso hoc Attalo primum ex Europa in Asiam nuperrime erant vocati, (vide c. 78, 4. & c. 111, 2.) & paulo post a Prusia, Bithyniae rege, internecione deleti. (cap. 111, 5 sq.) Ex quo adparet, fuisse peculiarem gentem Gallicam, non nimis numerosam, cui fortasse nihil cum *Tectosagis*, nisi Gallicum nomen & origo Gallica, commune erat; quae adeo peculiare nomen, nobis ceteroquin obscurum, potuit habere. Restitutos igitur Polybio *Aegosagas*, donec de eorum nomine aliud quid certius constiterit, velim. Dubitanter Casaubonus in latina versione

Vers. 3.

scripserat: *Attalus Aegosages (sive ii sunt Tectosages) Gallos secum habens.*

Vers. 3. *Vers.* 3. προσέθεντο ed. 2 & seqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. προσέθεσαν ed. 1. & Reg. B. cum Bav. — *Ibid.* τῆς βίας. τῇ βίᾳ ed. 1. 2. & Reg. B. cum Bav.

Vers. 4. *Vers.* 4. Φώκαια recte edd. cum Bav. Φωκέα Vat. Flor. Φώκεα Aug. Reg. A. — *Ibid.* Αἰγαιεῖς καὶ Τημνῖται. Strabo lib. XIII. p. 621. ταῖς Αἰολικαῖς πόλεσιν ἔτι καὶ τὰς Αἰγὰς προσληπτέον καὶ τὴν Τῆμνον. Vide Cellar. III. 3. p. 66 sq. In Αἰγαιεῖς consentiunt scripti cum editis; unus recentissimus Reg. B. Αἰγεεῖς habet. Infra, XXXIII. 11, 8. vulgo Αἰγέων in gen. plur. legebatur, quod in Αἰγαιέων mutavimus. In nummo vet. apud Patin. p. 5. esse Αἰγαέων monuit Harduin. ad Plin. T. I. p. 280. n. 22. Invenitur vero & Αἰγιεῖς & Αἰγαῖοι gentile. Τημνῖται vel Τημνῖται scribendum Mercerus, Casaubonus, Valesius, (ad lib. XXXII. 26, 12.) Palmerius, monuerunt; & in versione lat. hoc expressit Casaub. in græcum vero contextum primus Gronovius recepit. Sic vero dederunt Vat. & Flor. Δημνίται ed. 1. 2. 3. cum Bav. Δημνῖται Aug. Reg. A.

Vers. 5. 6. *Vers.* 5. ἧκον δὲ καί. καὶ caret Flor. — *Vers.* 6. ἐπὶ ταῖς συνθήκαις. — „Forte ἐπὶ ταῖς αὐταῖς συνθήκαις.“ REISK.

Vers. 7. *Vers.* 7. διαβὰς τὸν Λύκον ποταμόν. Est *Lycus*, Phrygiæ & Cariæ fluvius, in Mæandrum influens, prope Laodiceam. (Strab. l. XII. p. 578. Ptolem. V. 2. p. 118. & 119.) Eum h. l. dicere Polybius non potuit. Est alius, cujus Plinius meminit, lib. V. 29, 31. ad Thyatira urbem, quæ inter Pergamum & Sardes est; (conf. Cellar. III. 4. p. 129. & Antonin. Itinerar. p. 335 sq.) ignotus ceteris scriptoribus. Ad *Caicum*, Κάϊκον, nobilem amnem, *Mysia* est, in quam nunc intrasse Attalum Polybius dicit, (cf. Strab. XII. p. 571. & sæpe aliàs.) Videndum ergo, ut innuit Reiskius, an Κάϊκον pro Λύκον sit substituendum. Quodsi vero is est *Lyci* illius, qui Thyatira adluit, cursus, quem ei Danvillius in Asiæ tabula tribuit, qui in *Caicum*

rum facit influentem; nil opus fuerit, ut alium circumſpiciamus. Eſt vero & Plinio teſte V. 32, 40. *Lycus* antiquum nomen *Rhyndaci* fluvii, de quo mox. Verſ. 7.

Ibid. πρὸς Καρσέας. An Καρησέας, a *Careſo*, Troadis fluvio & oppido olim cognomine, cui circumjecta regio Καρησηνὴ vocatur apud Strab. XIII. p. 603.

Verſ. 8. τὰ Δίδυμα τείχη. Δίνδυμα fortaſſe ſcripſit: nam dicere utique videtur *caſtellum* vel *caſtella* quædam in monte illo ſita, qui Cyzico imminet, cui τὸ Δίνδυμον vel τὰ Δίνδυμα nomen fuit. De quo monte ſatis dixerunt geographi: conſule ſaltem Strabonem lib. XII. p. 575. & Stephanum, ejusque Interpretes. Potuit vero etiam Δίδυμα ſcribere Polybius, quemadmodum Nicandri Scholiaſtes; quem erroris quidem arguit Holſtenius ad Stephanum; ſed fortaſſe immerito; nam a διδύμοις repetitur origo nominis, ut monuit Scholiaſtes Apollon. Rhod. ad I. 985. & Etymologus in Δίνδυμον. — *Ibid.* καταλελειμμ. καταλελιμμένος Vat. Temere καταλελυμμ. ed. 1. 2. Verſ. 8.

Verſ. 9. τὸ Ἀπίας πεδίον. *Appia* vel *Apia*, Phrygiæ memoratur oppidum. Vide Harduin. ad Plin. T. I. p. 275. n. 3. Cellar. Geogr. Ant. III. 4. p. 163. & Hieroclis Synecdemon in Itinerariis a Weſſel. editis, p. 668. Ex narrationis quidem filo apud Polybium intelligi videtur, Myſiæ fuiſſe hoc oppidum: ſed & alia oppida ab aliis Phrygiæ, ab aliis Myſiæ accenſentur, ut docuit Cellarius III. 3. p. 38. — *Ibid.* τὸν Μέγιστον πόταμον. *Rhyndacum* hunc eſſe, docet Scholiaſtes Apollon. I. 1165. qui eum fluvium ſua ætate Μέγιστον adpellatum ait. Verſ. 9.

CAPVT LXXVIII.

Cap. LXXVIII.

Verſ. 1. ἐκλείψεως σελήνης. Diem hujus *defectus lunæ* definire conati ſunt Scaliger ad Euſeb. p. 138. & Petavius de Doctr. Tempor. T. II. p. 68. quorum tamen calculi duobus inter ſe differunt annis. Verſ. 1.

Verſ. 3. καθ' ἑαυτούς. καθ' αὐτοὺς Flor. — *Ibid.* στρατοπεδεύοντας. στρατεύοντας ed. 1. 2. & Bav. in contextu, Verſ. 3.

textu, fed vera lectio in marg. eadem manu. — *Verf.* 4. ἐξακολουθήσουσαν fe malle fignificavit Cafaub. in ora Bafil.

Verf. 5. *Verf.* 5. Διὸ τῆς &c. ufque διάβασιν defunt omnia in Aug. & Reg. A. — *Ibid.* λαβόμενος. Verum videtur ἐπιλαβόμενος, quod offert Flor. — *Ibid.* ὅποσα ἂν αὐτὸν παρακαλῶσι τῶν δυνατῶν. ὅπ. ἂν παρακ. τῶν δυν. αὐτὸν ed. 1. cum Bav.

Verf. 6. *Verf.* 6. τοὺς Τεκτοσάγας. τοὺς Αἰγοσάγας reftitue. Vide ad cap. 77, 3. — *Ibid.* Ἀλεξανδρεῦσι. Ex *Alexandria Troade.* conf. cap. 111, 3.

Cap. LXXIX.

CAPVT LXXIX.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἑτοίμους ex Reg. B. adoptavit Cafaub. cui fuffragatur unus Flor. ἑτοίμας ed. 1. 2. cum ceteris; nec ex Vat. notatur difcrepantia. Neutrum male. Vide IV. 18, 3. III. 96, 3. — *Ibid.* ἐγίγνοντο πρὸς τῷ Flor. Aug. Reg. A.

Verf. 3. *Verf.* 3. Ἀντίοχος δὲ γνοὺς &c Habet hæc & quæ fequuntur ufque ad finem defcriptionis *Pugnæ ad Raphiam*, cap. 86, 7. *codex* VRBINAS in Excerptis; in cujus margine ad h. l. eft Titulus: Ἄθροισις λαοῦ Ἀντιόχου.

Ibid. ἦσαν δ᾽ αὗται. Particulam δ᾽ temere neglexerunt ed. 2 & feqq. — *Ibid.* μὲν poft Δᾶαι caret unus Aug. — *Ibid.* Καρμάνιοι καὶ Κίλικες Sufpectum hoc loco fuit REISKIO *Carmanorum* nomen, cum quia Cilicibus junguntur, tum quia mox infra rurfus verf. 7. memorantur *Carmani:* itaque aut Ἀρμενοὶ h. l. legendum fufpicatus eft, aut Καραμανοὶ οἱ καὶ Κίλικες, quafi iidem effent *Carmani* atque *Cilices;* nam „qui poftmodum, ait, *Cilices* funt a Græcis dicti, fuo nomine fefe appellitabant *Karamanos*, aut *Kermeanos*, ut Turcæ pronunciant.“ — Sed, quo nomine five Turcæ five Arabes adpellent Ciliciæ incolas, parum id ad Polybium pertinere confentient puto omnes. Illud intelligi velim, idcirco nominari h. l. *Carmanos* vel *Carmanios* cum Cilicibus & Dahis, quoniam eodem modo erant armati, fcil. in modum levis armaturæ

Mace-

Macedonicæ; quare & Macedonem ducem habuerunt. conf. c. 82, 10. Cui non repugnat, quod in eodem exercitu fuerint alii rurſus *Carmani*, alio modo armati, quibus dux natione Medus erat præfectus.

Verſ. 4. ἄνδρες μύριοι ed. 1. Bav. Vrb. Flor. Reg. B. Perottus. Ex Vat. vero, qui cum ed. 2. collatus eſt, nil adnotatur. Iſtum autem numerum flagitat ſumma copiarum, quam ſubducit verſ. 13. — *Ibid.* Ἀργυράσπιδες. Ad gravem armaturam hi pertinebant. Diodorus Sicul. XVII. 57. τὸ τῶν Ἀργυρασπίδων πεζῶν τάγμα, διαφέρων τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀρετῇ. ubi vide Weſſel. & confer ab eodem laudatum Freinſhemium ad Curt. VIII. 5, 4. — Verſ. 4.

Verſ. 6. Ἀγριᾶνες cum circumflexo accentu ſcripſi. Ἀγριάνες edd. cum Bav. & Aug. Ἀγριάννες Vat. Flor. Vrb. Reg. A. — *Ibid.* τοξόται. καὶ τοξόται ſolus Vrb. — *Ibid.* ὁ Ἀλαβανδεύς. Sic bene Caſaub. & ſeqq. Perperam ὁ Λαβανδεὺς ed. 1. 2. cum Bav. & Vrb. Ἀλαβανδεὺς Vat. Flor. Aug. Reg. A. abſque articulo, quo carere etiam poteramus. *Alabanda*, nobilis urbs Cariæ. Λάβρανδα ejuſdem Cariæ vicus perhibetur; (vide Steph. & ejus Interpretes:) nec tamen idcirco quidquam ſuadet, ut ὁ Λαβρανδρεὺς cum Reiſkio h. l. ſuſpicemur. Idem *Menedemus* jam ſupra nominatus eſt, cap. 69, 4. ſed abſque patriæ mentione. — Verſ. 6.

Verſ. 7. Κισσίων Vrb. Flor. Aug. Reg. A. Perott. Sic vero & Bav. cap. 82, 12. *Ciſſia*, pars Suſianæ, in qua urbs ipſa Suſa. vide Cellar. III. 19. p. 798. & de ſcriptura confer Holſten. ad Steph. in Σοῦσα. — *Ibid.* Καδουσίων. conf. c. 44, 9. — *Ibid.* Καρμανῶν. Nil neceſſe erat, in Καρμανίων hoc mutare, licet eoſdem Καρμανίους dicat cap. 82, 12. Vtramque formam nominis gentilis, Καρμανοὶ & Καρμάνιοι, diſerte agnoſcit Stephanus. Nec opus eſt, ut Ἀρμενίων h. l. ſuſpicemur cum Gronovio. Confer Adnot. ad verſ. 3. — *Ibid.* προσετέτακτο τοῦ Μήδου. Mendoſe προσέτακτο Μήδου Aug. — Verſ. 7.

Verſ.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. In Ζαβδιβήλῳ cum edit. 1. conſentiunt codices ad unum omnes. Temere prorſus Ζαβδιφίλῳ ed. 2 & ſeqq.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τῶν δ' ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Conjunctionem δὲ temere neglexerunt editi. — *Ibid.* εἰς πεντακισχιλίους. Sic Caſaub. & ſeqq. conſentientibus msstis, excepto Bav. in quo deſunt hæc verba. Obſopœus ex Perotti verſione ſupplens numerum, πεντακισχίλιοι ediderat. Imperite πενακισχιλίους, abſque εἰς, ed. 2.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. χιλίους μὲν καὶ πεντ. Carent μὲν editi, invitis msstis. — *Ibid.* Ζέλυν Vat. Flor. Aug. Reg. A. Perott. Ζέλην Bav. nec ex Vrb. notatur varietas. — *Ibid.* Γορτύνιον. Perperam Γοργύνιον Vrb. Flor. Aug. Reg. A. In Aug. tamen litera τ antiqua manu ſuperſcripta. *Gortynii*, Cretenſes. IV. 53 ſqq.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. ἀκοντισταὶ Λυδοί. ἀκοντισταὶ μὲν Λυδοὶ Vat. Vrb. & Vrſin. — *Ibid.* Κάρδακες. Militum mercenariorum genus, bellicoſorum & rapina vivere ſolitorum. Vide Interpretes Heſychii ad voc. Κάρδακες, & Intt. Cornelii Nepotis in Datam. c. 8. Euſtathius in Β'. Iliad. p. 279. ed. Baſ. (368. ed. Rom.) laudatus a Sopingio ad Heſychium: Κάρδακες, στρατιῶται περὶ Ἀσίαν. Ὁ δὲ Αἴλιος Διονύσιος οὕτω φησί· Κάρδακες οὐ δίκαιόν τι γένος, ἀλλ' οἱ μισθοῦ στρατευόμενοι βάρβαροι, παρὰ Θεοπόμπῳ. Ἁπλῶς δὲ, φησὶν, οἱ Πέρσαι πάντα τὸν ἀνδρεῖον καὶ κλῶπα Κάρδακα ἐκάλουν.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. ἀδελφιδοῦς. *Antipater*, Antiochi *fratris filius*. Liv. XXXVII. 45.

Cap. LXXX.

CAPVT LXXX.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τοὺς ἐφελκομένους, *qui tardius ſequebantur*; vel ſimpliciter, cum Caſaubono, *qui ſequebantur a tergo*. conf. IX. 40, 2. — *Ibid.* παρὰ τὸ Κάσιον καὶ τὰ Βάραθρα. Stephanus: Βάραθρον, τόπος κοῖλος. - - ἔστι καὶ Βάραθρα πλησίον τοῦ Κασίου. Et Strabo, l. XVI. p. 760. laudatus ibi a Berkelio: τὰ πρὸς τῷ Πηλουσίῳ Βάραθρα, ἃ

ποιεῖ

ποιεῖ ὁ παρεκχεόμενος Νεῖλος, Φύσει κοίλων καὶ ἑλωδῶν ὄντων τῶν τόπων, id eſt: *Barathra, ſ. voragines prope Peluſium, Nili effuſionibus factæ, cum ea loca natura cava ſint & paluſtria.* De *Caſio* monte idem ibidem. Pro βάραθρα mendoſe vulgo Strabonis etiam codices βάθρα dant l. XVII. p. 803. Neminem vero in errorem inducat, quod vulgo apud Stephanum editur, Τάβαθρα, πόλις Λιβύης, nam id ex Τάβρακα corruptum eſſe docebimus ad Polyb. XII. 1, 2.

Verſ. 2.

Verſ. 3. Quod ei proxime poſt verba διὰ τῆς ἀνύδρου, in quæ deſinit verſ. 2. in hunc modum legimus cum editis & ſcriptis libris omnibus, qui ad noſtram quidem notitiam pervenerunt, Παραγενόμενος δ' εἰς Γάζαν, καὶ προσαναλαβὼν αὐτοῦ (vel ἐνταῦθα) τὴν δύναμιν, αὖθις προῆγε βάδην, & deinde ſi ita pergimus, διανύσας δ' ἐπὶ τὸ προκείμενον & ſic porro; hoc dixerit Polybius, *Ptolemæum ex Aegypto primum Gazam veniſſe, deinde quinque rurſus dierum ſpatium progreſſum perveniſſe Raphiam, neque tamen uſque ad ipſam urbem, ſed ſubſtitiſſe cis Raphiam ad ſex millia paſſuum,* (hoc ipſo verſ. 3.) *eodem loco, quo deinde pugna cum Antiocho commiſſa eſt.* (verſ. 4-6. & cap. 82, 1.) Simul vero idem Polybius, reliquis omnibus conſentiens ſcriptoribus, nobis dicit, *eamdem Raphiam primam eſſe urbem, quæ proficiſcentibus ex Aegypto in Cæleſyriam* (& ſatis jam notum eſt, totam Palæſtinam ab eo *Cæleſyriæ* nomine conſtanter comprehendi) *occurrit.* Et conſentiunt omnes ſcriptores, *poſt Raphiam verſus ſeptemtrionem eſſe Gazam;* & docent itineraria, *Gazam a Raphia* non quinque dierum itinere, ſed XXII. *millibus paſſuum abeſſe:* (Antonin. Itin. p. 151. Ioſeph. Bell. Iud. lib. IV. extr.) & ipſe Polybius ſatis ſignificat, probe ſibi fuiſſe cognitum eum ſitum eamque diſtantiam; nam, *ex pugna,* ait, *Antiochum fuga ſtatim Raphiam ſe recepiſſe,* (cap. 85, 13.) *mox vero proxima nocte ulterius retrogreſſum Gazam petiiſſe,* (cap. 86, 4.) *&, caſtris ad Gazam poſitis, mortuos qui in pugna ad Raphiam ceciderant, impetratis ad*

Verſ. 3.

hos

Verſ. 3. *hoc a Ptolemæo induciis, ſepeliviſſe.* (ibid.) Quas res, tam manifeſte inter ſe pugnantes, quum nullo modo credibile ſit, excidere potuiſſe Polybio; PALMERIVS ad cap. 86, 4. ipſum ſibi conciliaturus Polybium, duas ſtatuit fuiſſe *Gazas*, unam in ditione Ptolemæi prope deſertum, ubi copias ſuas refecit Ptolemæus ex labore, quem in deſerto tranſmittendo habuerant; aliam Syriæ, in Antiochi ditione, quo poſt prælium ſe recepit Antiochus: inter quas duas Gazas ſitam fuiſſe, ait, Raphiam. Ad quæ RELANDVS in Palæſt. p. 791. „Certum eſt, ait, ſi omnia recte ſe habent in contextu Polybiano, duplicem Gazam ſtatui. Sed, ſi duplex fuiſſet, annon Polybius debuiſſet, vitandæ confuſionis ergo, id monere, aut unam ab altera diſtinguere aliquo cognomine? Et quis meminit illius Gazæ Aegyptiacæ? Videtur itaque mihi locus cubare in mendo, & vel pro Γάζαν nomen loci ignotioris ſubſtituendum, vel aliquid aliud, quo indicetur, Ptolemæum non jam appuliſſe Gazam, ſed profectum eo, & conſtituiſſe eo uſque iter facere cum exercitu.“ — De *Gaza* Palmerio hactenus quidem adſentitur Weſſeling. ad Diodor. XIX. 80. & ad Itinerar. p. 151. (niſus Diodori, Dexippi & Hieronymi teſtimoniis) ut duas fateatur fuiſſe *Gazas*, alteram nude Γάζαν, alteram παλαιὰν Γάζαν & Παλαιγάζαν adpellatam, eamdem, quam ἔρημον dixit Lucas in Actis Apoſt. c. 8, 16. ſed eas non ita longo intervallo ſejunctas, ut ei rationi, qua uſus eſt Palmerius, ulla vis inſit ad levandam hanc, de qua agimus, apud Polybium difficultatem. Iam ſi cum Relando nomini Γάζαν aliud dicas ſubſtituendum nomen; novimus & ex Antonini Itinerario & ex Ioſepho l. c. manſiones omnes, quæ ſunt inter Caſium montem & Raphiam, neque vero ullum reperitur nomen, quod non & immane quantum a *Gazæ* nomine differat, & aliis maximis prematur difficultatibus. Quare mihi & leniſſima ratio & unice maxime probabilis medendi deſperato malo, quo hæc pars narrationis Polybianæ adfecta erat, ea eſſe viſa eſt, ſi commodiorem in locum verba iſta, quæ

has

has turbas ciebant, rejicerem. Lubens vero certiorem rationem, ſi quis promſerit, expediendarum hujus loci difficultatum arripiam.

Verſ. 3.

Ibid. *διανύσας δ' ἐπὶ τὸ προκείμενον πεμπταῖος. quinto die, quo deſtinaverat, pervenit.* τὸ προκείμενον vel generatim intelligi poteſt *in Coeleſyriam*, vel ſpeciatim in ejus loci viciniam, ubi Ptolemæum Antiochus cum exercitu exſpectabat. (conf. ad verſ. 4.) Quidquid ſit, *quinto die*, ait, ſcil. ex quo profectus Peluſio Ptolemæus erat, caſtra metatus eſt *quinquaginta ſtadia* (id eſt, *ſex millia paſſuum*) *a Raphia*. Numerantur Peluſio Raphiam, ſecundum Itinerarium, CXIV millia paſſuum: Peluſio Pentaſchœnum XX. Caſſium XX. Oſtracenam XXVI. Rhincoruram XXVI. Raphiam XXII. Quod magnum ſpatium videri poteſt, cum ingenti exercitu intra quinque dies conficiendum: ſed per arida illa loca, quantum fieri poteſt, maturari ſolet iter. Titus Veſpaſianus, cum multo quidem minori utique exercitu, quartis caſtris Peluſio Raphiam pervenit, teſte Ioſepho de Bell. Iud. lib. IV. extr. primo die ad Iovis Caſii templum caſtra metatus eſt, altero ad Oſtracinen, quæ manſio aqua caret, tertio ad Rhinocorura, quarto Raphiæ; unde quinto die Gazam pervenit. Potuit igitur Ptolemæus, per plana illa & aperta loca, quamquam cum majoribus copiis, quarto die prope Raphiam pervenire.

Ibid. Ῥινοκόλουρα Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Perott. & ſic ed. 2. Nec tamen ſpernam Ῥινοκόρουρα, quod ex Bav. habuit ed. 1. & ex eodem Bav. & ex Reg. B. revocavit Caſaubonus. Vtraque ſcriptura apud probatos ſcriptores invenitur. Vide Stephan. Byz. ejuſque Interpretes, & Intt. Itinerarii Antonin. p. 151 ſq. Cellar. III. 13, p. 106.

Verſ. 4.

Verſ. 4. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀντίοχος ἧκε. *Eiſdem temporibus Antiochus cum exercitu advenit.* Iam ante Ptolemæum in hæc loca adveniſſe Antiochum, & caſtra ad Raphiam cepiſſe, ſcribit auctor libri III. Maccab.

 ipſo

Verſ. 4. ipſo initio. Et hoc quidem probabilius videtur. Nam ſi prior in hæc loca venit *Ptolemæus*, non intelligitur, cur *cis Raphiam* ſubſtiterit, nec propius *Gazam* acceſſerit, quam in urbem anno ſuperiori omne genus commeatuum convehendos curaverat. (cap. 68, 2.) Nempe eum antevorterat *Antiochus*, & Gazam atque Raphiam, ſive hoc ipſo tempore, ſive etiam ante per duces ſuos, præripuerat. Nam, *& Gazam & Raphiam nunc in Antiochi fuiſſe poteſtate*, ſatis etiam ex reliqua Polybii narratione intelligi videtur, cap. 85, 13 ſeqq. & c. 86, 8. conf. quæ notavimus ad verſ. 3. Sed, cum cogito, quam diligenter aliâs hic Scriptor momenta omnia ſoleat adnotare, quæ ad claram rerum geſtarum notionem animis legentium valeant informandam, miror ejus nunc *de captis ab Antiocho Gaza & Raphia* ſilentium, & manet ſuſpicio, graviore etiamnunc vulnere adfectum eſſe hunc locum, & intercidiſſe aliquam narrationis partem. Interim poſſumus verbum ἧκε notione pluſquam perfecti accipere, *venerat*, ut IV. 80, 1. & V. 103, 1.

Ibid. παραγενόμενος δ' εἰς Γάζαν. Vide notata ad verſ. 3. *Ibid.* ἐνταῦθα Vat. Flor. Vrb. Aug. Reg. A. Vrſin. In latina verſione addenda hoc loco verba: *refectis ibi copiis.* — *Ibid.* π ρ ο σ ή ε ι errori debetur operarum noſtrarum. Corrige π ρ ο ή ε ι βάδην.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τὸ μὲν οὖν πρῶτον. οὖν temere & invitis msstis neglexerunt ed. 2. & ſeqq. — *Ibid.* ἀντεστρατοπεδ. ἀνεστρατοπεδ. Aug. — *Ibid.* ἀλλήλοις. ἀλλήλους Vrb.

Verſ. 6. τόπον βουλόμενος εὐφυέστερον μεταλαβεῖν. τόπων & εὐφυεστέρων ed. 2. & ſeqq. perperam & contra codicum omnium fidem. — *Ibid.* περὶ τὸν Πτολεμαῖον. τὸν temere neglectum in ed. 3 & ſqq. *Verſ.* 7. καὶ πεζῶν. Caret καὶ Aug.

Cap. LXXXI.

CAPVT LXXXI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Θεόδοτος. De iſto *Theodoti facinore* conf. Maccab. lib. III. c. 1, 2 ſqq. — *Verſ.* 2. προγεγενημένης.

προ-

προγενομένης Vrb. — *Ibid.* ὁποία edd. ex Aug. ποία Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Nihil intereſt.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. περικοπὴν Vat. Flor. Vrb. Eſt hoc proprium in hac re vocabulum, & Polybio uſitatum, *corporis cultum* ſignificans. περιβολὴν ex interpretamento ei ſubſtitutum. — *Ibid.* ἐνδυμενίαν edd. cum Bav. Bene Perottus: *quippe variis illi quoque veſtibus utebantur.* De vocab. ἐνδυμενία conf. Adnot. ad IV. 72, 1.

Verſ. 5. 7. *Verſ.* 5. τὸν μὲν Πτολεμ. μὲν carent ed. 1. 2. cum Bav. Ex Vrb. & Reg. B. accivit Caſaub. & agnoſcunt ceteri codd. *Verſ.* 7. τῇ μὲν τόλμῃ. Sic Vrb. & Flor. puto & Vat. quamquam ex hoc nil notatum. — *Ibid.* διεσφαλμένος. Perperam διεσφαλισμένος Aug.

CAPVT LXXXII.

Cap. LXXXVII.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. συνίστάντο unus obtulit Flor. Et ponit quidem interdum Polybius cum plurali neutrius generis verbum in plurali numero; ſed mox verſ. 7. habet τὰ μὲν (θηρία) ἦν, & ἐτέτακτο, in ſingulari.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. αὐτὸς poſt Πτολεμαῖος temere carent ed. 1. 2. — *Ibid.* πρὸ τοῦ. πρὸς τοῦ Vat. Flor. — *Ibid.* κέρατος. κέρως Aug. — *Ibid.* ἐτέτακτο. τέτακτο Aug. ἔτακτο Vat. Flor. Vrb. — *Ibid.* κατ᾽ αὐτοὺς τοὺς μισθοφ. κατὰ τοὺς μισθ. Aug.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ἐπικαμπίῳ ed. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. Sic & Scaliger correxit. ἐπικάμπῳ ed. 1. cum Bav. ἐπικάμπτῳ ed. 2. cum cett. codd. Vide ad I. 27, 4.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τῶν εἰς τὸν Μακεδονικὸν τρόπον καθωπλ. &c. nempe *qui more levis armaturæ Macedonicæ erant armati.* conf. c. 79, 3. τοὺς εἰς τὸν Μακ. τρ. καθωπλισμένους dat ſolus Aug.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. Κάρδακας. vide ad c. 79, 11. — *Ibid.* ὑπὸ Μενέδημον Vrb. Aug. Reg. A. Ceteri perperam ὑπὸ Μενεδήμου.

Verf. 12. *Verf.* 12. Κισσίους recte edd. cum Bav. Vat. Flor. cf. c. 79, 7. Κισσαίους h. l. Aug. Reg. A. Κασσίους Vrb. — *Ibid.* Καρμανίους. Cf. ad c. 79, 7. & 3.

Verf. 13. *Verf.* 13. τοῦ λαιοῦ κέρατος προεβάλετο Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. & Perottus, prorfusque ignorant τοῦ βασιλικοῦ, quod hic habent editi cum Bav. qui deinde τοῦ λαιοῦ poſt προεβάλετο adjiciunt. — *Ibid.* τῶν βασιλικῶν τινα γεγονότα παίδων. Quoſnam dicat *regios pueros*, mihi non liquet. Suſpicatus eram τῶν βασιλικῶν τινος γεγονότα παῖδα, *qui filius erat alicujus ex regis amicis.*

Cap. LXXXIII.

CAPVT LXXXIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. κατὰ πρόσωπον. κατὰ τὸ πρόσωπον edd. temere & invitis msstis. *Verf.* 3. Vocab. Ἀντιόχῳ deeſt Vrb. Vat. Flor.

Verf. 4. 5. *Verf.* 4. Quod ait, *neutrum potuiſſe proprium aliquod factum inſigne in medium proferre*, id in *Antiochum* tamen non ſatis convenit; qui, ut monuit etiam ad hunc locum REISKIVS, ea jam peregerat, quæ alius magnæ ſibi gloriæ duxiſſet: domuerat Molonem, & Cœleſyriam in poteſtatem redegerat ſuam. — *Verf.* 5. παριστάναι Bav. Reg. A. B. παριστᾶναι ed. 2 & ſeqq. In Aug. uterque ſimul impoſitus eſt accentus. *Verf.* 6. ἐπιδεικνύντες. ἐπιδεικνῦντες Aug. Reg. A. — *Ibid.* τοὺς ἡγουμένους dant vett. codd. omnes. Operarum errore in ed. 1. erat ἡγεμόνους; hinc ἡγεμόνας Reg. B. & ed. 2. & ſeqq.

Cap. LXXXIV.

CAPVT LXXXIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἧκε μετὰ τῆς ἀδελφῆς Πτολεμαῖος μέν. Sic ed. 1. 2. conſentientibus vett. codicibus. Verborum ſeriem mutavit Caſaub. cum Reg. B. — *Ibid.* ἐπὶ τὸ πάσης τῆς σφετέρας παρατάξεως εὐώνυμον Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vrb. Vrſin. excepto quod Flor. ſimpl. τάξεως pro παρατάξ. habet. Aliter editi cum Bav. — *Ibid.* ἴλης. εἴλης Vat. Vrb. *Ibid.* συνέβαλον recte codd. omnes excepto Bav. τοῖς θηρίοις

ρίοις in ablativo casu est intelligendum, *ab elephantum pugna prælium inceperunt.*

Vers. 2.

Vers. 2. *τινα* abest ed. 1. & Bav. — *Ibid.* *συνήρεισε τοῖς ἐναντίοις.* Male *συνήρισε* unus Aug. Mox vers. 3. habemus *διερειδόμενα περὶ τῆς χώρας.* De verbo *συνερείδω* dixi in Emendatt. & Observv. in Suidam p. 68 sq. & breviter, sed quod satis esse potest, in Adnot. ad Fragm. Polyb. Gramm. num. LXXXIV. — *Ibid.* *ταῖς σαρίσσαις* perspecte correxit Casaub. cui præivit Reg. B. *ταῖς σαρίσαις* scribens. *ταῖς χερσὶ* ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. quod correctoris manum prodit. Nam *σαρίσ* habet Vat. qui, cum *σαρίσαις* ex more multorum pro *σαρίσσαις* scribere voluisset debuissetve, (conf. ad c. 85, 9.) neglexit compendium scripturæ superne adponendum, quo indicaretur terminatio *αις*. Eodem modo in suo exemplari invenerat Flor. qui *σαρίσι* inde effecit. Et Vrsinus, *ταῖς σάροις* scribens, quid spectarit difficile quidem dictu est; illud intelligitur, reperisse eum pariter *σάρισ* in suo codice. Ex Vrb. nihil ad h. l. adnotatum. Xylandrum ad marginem sui libri (exemplum id erat editionis Basil.) adscripsisse *σαρίσσαις*, refert Casaub. in ora Basil. — *Ibid.* *διαδορατιζομ.* Simpl. *δορατιζομ.* Aug. Reg. A.

Vers. 3.

Vers. 3. *ζώων.* *θηρίων* ora ed. 2. Scil. cum in Aug. per librarii errorem prorsus omissum esset vocab. *ζώων*, quod h. l. habent ceteri omnes; inter lineas ab alia manu adjectum ibi *θηρίων*, quod inde in oram ed. 2. adscitum. — *Ibid.* *εἰς ἀλλήλους* in contextum primus recepit Casaub. Sic autem Bav. in ora, & reliqui omnes in contextu. — *Ibid.* *ὠθεῖ τῇ βίᾳ* sc. *τῶν ὀδόντων*, *vi dentium alter alterum propellere conantur*, aut *τῇ βίᾳ*, *vi illa*, *immani illa vi qua pollent hæ belluæ.* Sic mox & *τῇ δυνάμει*, pariter adjecto articulo. Perperam vero *ὠθεῖν* ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. In *ὠθεῖ* cum ceteris consentit Reg. B. — *Ibid.* *διερειδόμενα.* Temere *διεριδόμενα* Reg. A. Consulto vero *διεριζόμενα* solus Aug. qui & vers. 2. sua auctoritate *συνήρισε* scripsit pro *συνήρεισε.*

Verf. 4. 6. *Verf.* 4. ὅπερ ἔθος ἐστὶ τοῖς Λιβυκοῖς ἐλέφασι. Notum est, minores esse Libycos elephantos Indicis. conf. Appian. in Syriacis c. 31. — *Verf.* 6. ἀλλὰ καί. καὶ caret Flor.

Verf. 7. *Verf.* 7. διαταραχθέντων. διαπραχθ. Vrb. — *Ibid.* καὶ πρὸς τὰς αὐτῶν τάξεις συνωθουμένων. Eadem verbi structura III. 74, 2. συνωθοῦντο πρὸς τὸν ὑποκείμενον ποταμόν. Malit fortasse aliquis defendere τὰς πρὸς αὐτῶν τάξεις, ut συνωθουμένων active accipiatur, & τὰς πρὸς αὐτῶν idem sit ac τὰς ἑαυτῶν τάξεις, at sic quidem τὰς παρ᾽ αὐτῶν, non πρὸς αὐτῶν, dicturus fuerat Polybius. τὰς πρὸ αὐτῶν quo pacto defendi queat, prorsus non video. Certe, quod Casaubonus in versione habet: *quum igitur consternatæ belluæ omnes ante se ordines in fugam averterent, Ptolemæi agema illis urgentibus est inclinatum:* id quam alienum sit ab hujus aciei ratione, non opus est ut pluribus ostendamus. — *Ibid.* ἐνέκλινε Casaub. cum Vrb. Vat. Flor. Reg. B. ἔκλινε ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A.

Verf. 8. 9. *Verf.* 8. ὑπὸ τοῦτον. Temere & invitis msstis ὑπὸ τούτων ed. 1. 2. quod tamen placuit Gronovio, quoniam præcessit τοῖς δὲ περὶ τὸν in plur. numero. — *Ibid.* οἱ περὶ τὸν ᾽Αντ. οἵ τε περὶ τὸν ᾽Αντ. edd. perperam & invitis omnibus msstis. — *Verf.* 9. προσυγκεχυκότων. Mendose προσυγκεχηκότων ed. 1. 2. Bav. — *Verf.* 10. πᾶν caret Flor.

Cap. LXXXV.

CAPVT LXXXV.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. ἔχων κέρας. κέρας ἔχων edd. invitis msstis. — *Ibid.* ἐκαραδόκει non debuit *opperiebatur* verti, sed *observabat*, ut X. 42, 6. & XI. 13, 2. — *Verf.* 2. ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. τῆς temere neglectum in ed. 3 & seqq.

Verf. 7. *Verf.* 7. ᾽Αντίοχος μὲν ἠγωνιζ. μὲν οὖν ἠγωνιζ. ed. 2. cum Aug. & Reg. A. Ceteri recte ignorant οὖν. — *Ibid.* ἠγωνίζετο. — „Forte ἐνηγωνίζετο, *perseverabat dimicare & persequi vestigia victoriæ ab ea parte sibi patefacta.*“ REISK.

Verf.

Verf. 8. 9. *Verf.* 8. προελθὼν εἰς μέσον. Sic unus Flor. Ceteri cum editis προσελθών. — *Verf.* 9. καταβαλόντες. Temere καταλαβόντες ed. 2. — *Ibid.* σαρίσσας correxit Cafaub. σαρίσας ed. 1. 2. confentientibus msstis. conf. ad c. 84, 2.

Verf. 10. 12. *Verf.* 10. ἀντέστησαν. ἀπέστησαν Vrb. male. — *Ibid.* οἵ τε μετὰ τοῦ Νικ. Commoda quidem videtur Cafauboni emendatio οἱ δὲ, nec tamen neceffaria. — *Verf.* 12. ἀνατρέχειν. ἀνατρέπειν Aug. — *Ibid.* σημαίας. Antiochi βασιλικὴ ἴλη memoratur cap. 84, 1.

Verf. 13. *Verf.* 13. ἐποιεῖτο τὴν ἀποχώρησιν εἰς τὴν Ῥαφίαν. Conf. c. 80, 3 fq. & ibi Adnot. Adde cap. 86, 3 & 8. — *Ibid.* καθ' ἑαυτόν. καθ' αὑτὸν Flor. — *Ibid.* τὴν τῶν ἄλλων. τὴν caret Flor. — *Ibid.* ἀγένειαν ex edit. Erneft. in noftram eft propagatum. ἀγένveιαν ed. 1. 2. 3. 4. & Reg. B. cum Bav. Rectius autem fuerit ἀγενίαν quod offert Vrb. vel potius ἀγεννίαν, quod eft in Flor. Aug. Reg. A. ficut edidimus XI. 2, 7. Suidas: Ἀγένεια· ἡ δυσγένεια. Ἀγεννία, ἡ ἀνανδρία καὶ ἡ δειλία.

CAPVT LXXXVI.

Cap. LXXXVI.

Verf. 1. *Verf.* 4. οὗτος. οὕτως Vrb. — *Ibid.* διέτεινε πρὸς Γάζαν. Vide Adnot. ad c. 80, 3 & 4. Adfentitur h. l. Reifkius Palmerio, & duas Gazas ftatuit; hanc Syriæ vel Phœniciæ, in vulgus notam, quæ inter Raphiam & Afcalonem fita eft; alteram Aegyptiacam, quam inter Rhinocoluram & Pelufium fitam ait, Palæogazam cognominatam. — *Ibid.* ἐκήδευσε τοὺς τεθνεῶτας ὑποσπόνδους. Sufpicatus eram ὑπόσπονδος, fed nil variant libri.

Verf. 6. *Verf.* 6. τῶν δὲ παρὰ &c. ufque ἑκκαίδεκα μὲν ἀπέθανον defunt ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. & Perott. Habent ea Vrb. Vat. Flor. Vrfin. Reg. B.

Verf. 7. 9. *Verf.* 7. Ἡ μὲν οὖν. Sic edd. & Reg. B. quibus fuffragari videtur Flor. Sed οὖν ignorant Bav. Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Verf.* 9. εὐφυές. Perperam εὐφυῆ καὶ πρόχειρον Vat. Flor.

Verf. 10. *Verſ.* 10. τότε δὲ καὶ Vat. Flor. τότε δὴ καὶ Aug. Reg. A. τότε δὲ, abſque καὶ, edd. cum Bav. — *Ibid.* τῇ γὰρ οἰκίᾳ ταύτῃ -- προσκυνοῦσι. — „Forte προσκλίνουσι, *propendent animis erga eos.*" REISKIVS. — Tertius caſus nominis, verbo προσκυνεῖν junctus, quod aliâs quartum amat, paratum quidem præſidium inveniet in eis exemplis, quae ad Evangel. Matth. cap. 2, verſ. 2 & 11. ex variis ſcriptoribus congeſſerunt viri docti. Sed ipſum verbum ei rei, quam vult Polybius, non videtur convenire. προσκλίνειν τινι, *propenſum eſſe in aliquem, favere alicui,* habuimus IV. 51, 5. Et eadem notione nomen πρόσκλισις V. 51, 8. Sic in fragm. apud Suidam ait neſcio quis, μὴ διαπράξασθαί τι κατ' ἔχθραν ἢ κατὰ πρόσκλισιν. Cf. Intt. ad Paul. Epiſt. ad Timoth. I. 5, 21. — *Verſ.* 11. οὐκ ἀπέλιπον ὑπερβολὴν cf. I. 36, 1. De re confer III Maccab. cap. 1.

Cap. LXXXVII.

CAPVT LXXXVII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Ἡμιόλιον. Quod Reg. B. in ora habet, γρ'. ἡμόλιον, id operarum errore expreſſum erat in ed. 1. — *Ibid.* τὴν τῶν ὑπεναντ. Carent τῶν Aug. Reg. A.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. οἰκεῖος recte Caſaub. οἰκεῖος τῆς ἡσυχίας, *quietis ſtudioſus, pronus ad quietem.* vid. III. 78, 7. IV. 57, 4. *Verſ.* 4. προσανατα θείς. Aliàs quoque ad hoc verbum, quamquam familiare Polybio, offenderunt librarii. Vide ad c. 55, 1. & conf. XVIII. 36, 9. & Fragm. grammnum. CVIII. Adde Lexic. Polyb. in προσανατείνεσθαι & in ἀνατειν.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Vocab. ἐνιαυσίους, operarum errore in edit. Caſaub. omiſſum, reſtituit Gronovius. — *Verſ.* 5. καὶ ἅμα τούτοις -- ἐξαπέστειλε Σωσίβιον. καὶ τούτοις habent ed. 1, 2. conſentientibus vett. codd. Neceſſario vero aut ἅμα fuit inſerendum, ut IV. 24, 8. V. 103, 3. aut ἐξαπέστειλε in συνεξαπέστειλε mutandum. καὶ ἅμα τούτοις video Scaligero etiam placuiſſe. Bene Perottus: *ac Soſibium una cum legatis -- ad Antiochum miſit.*

Verſ.

Verf. 9.

Verf. 9. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἀσίαν. Corrupte παρὰ μὲν οὖν τὴν Ἀσίαν Aug.

CAPVT LXXXVIII.

Cap. LXXXVIII.

Verf. 1.

Verf. 1. Ῥόδιοι δὲ &c. Mirum videri debet, quanam ex occafione nunc maxime has *res Rhodiorum* interferuerit Polybius. Cujus rei nullam aliam reperio caufam, nifi quod hoc maxime tempore abfoluta fuiffe videatur *Inftauratio murorum, navalium, ceterarumque urbis Rhodi partium, quæ ingenti illo terræ motu*, de quo nunc agitur, *fuerant everfæ*. Acciderat autem illa calamitas non folum vivo adhuc & Macedoniæ regnum adminiftrante *Antigono Dofone*, (c. 89, 6.) cui A. V. 531. Ol. CXXXIX, 1. Philippus fucceffit; verum etiam vivo & regnante in Syria *Seleuco Callinico, Antiochi patre*, (cap. 89, 8.) cui A. V. 528. Ol. CXXXVIII. 2. fucceffit Seleucus Ceraunus, frater Antiochi. Itaque ad A. V. 527. calamitatem illam Rhodiorum retulit Simfonus in Chronico Vniverfali. Orofius lib. IV. c. 37. Hieronymum fecutus, (ut ad Simfonum Weffelingius monuit) eumdem cafum in C. Flaminii confulatum, id eft, in A. V. 531. retulit: quod cum Polybii rationibus confiftere nequit, nifi apud hunc cap. 89, 8. pro ὁ πατὴρ fcribendum ftatuas ὁ ἀδελφὸς Ἀντιόχου, quod nemo temere urgebit. Sed ex Polybii rationibus intelligi debet, Seleucum illum non, ut multorum vulgo eft opinio, in Parthica captivitate obiiffe; verum in Syriam effe reverfum, & regnum ibi per aliquot adhuc tempus obtinuiffe.

Ibid. βραχεῖ χρόνῳ πρότερον. Mendofe βραχὺ Aug. Reg. A. *Decem* quidem *anni*, ut modo vidimus, excurrerant: fed *breve* hoc *tempus* erat, pro tanto reparando damno.

Verf. 3.

Verf. 3. Τοσοῦτον, τοιοῦτον Vat. Flor. — *Ibid.* καὶ τὰς ἐπιτυχίας. Sic ed. 1. cum codd. omnibus, præter Aug. e quo cum imperite κατὰ τὰς ἐπιτυχ. dediffet ed. 2. κατὰ delevit Cafaubonus καὶ vero revocare neglexit.

Verf. 4. *Verf.* 4. ὑπερβαλλούσας. ὑπερβαλούσας Bav. — *Ibid.* καὶ χάριν προσοφείλειν αὐτοῖς τοὺς διδόντας. Acute REISKIVS: „Imo vero αὐτοὺς, *ut ipsi illi, qui donarent, gratias haberent accipientibus benevolentiæ non repudiatæ.* Nam in eo maxima vis est, ut *ipsi* donorum auctores beneficio se putent affectos, cum donati dignantur oblata admittere." — Eodem modo Perottus, *ut dantes ipsi gratiam se ab illis accipere putarent.*

Verf. 5. *Verf.* 5. Ἱέρων γὰρ καὶ Γέλων. γὰρ carent h.l. Vat. & Flor. sed temere deinde eamdem particulam inferunt post τὰ μέν. *Hieronis liberalitatem in Græcos* laudat Noster VII. 8, 6. *Gelo*, Hieronis filius, amplius quinquaginta annos natus obiit ante patrem. Polyb. VII. 8, 9. Liv. XXIII. 30. Participem regni fuisse, ex his Polybii verbis intelligitur.

Ibid. ἑβδομήκοντα καὶ πέντε τάλαντα &c. Incredibilis utique summa, ut perspecte REISKIVS monuit, *septuaginta quinque talenta, ad oleum palæstrarum data*, præsertim ab eo, qui *nonnisi decem talenta ad sacrificia publica* dederit, *decem ad augendos cives*, nihil ad reficienda mœnia & navalia, in quibus præsidium & decus & salus erat Rhodiorum. Vide vero, an per se stent ista verba ἑβδομ. καὶ πέντε ἀργ. τάλαντα, & deinde legendum sit πρὸς δὲ, τὴν εἰς τὸ ἔλαιον - - χορηγίαν, id est, *ad haec*, vel *praeterea suppeditavit oleum omne* &c. Sed obstare fortasse videbitur id, quod proxime sequitur, τὰ μὲν παραχρῆμα &c. Ceterum multis partibus minuitur Hieronis donum apud Diodorum Sicul. in Eclog. VI. ex lib. XXVI. T. II. p. 513. sed partim Excerptoris aut librariorum, partim Editorum culpa. — *Ibid.* εἰς τὸ ἔλαιον. Temere articulum neglexerunt edd.

Verf. 6. *Verf.* 6. καὶ εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῶν πολιτῶν. *ad augendos cives.* εἰς, ut dixi, Casaubonus ex conject. adjecit. In ἐπαύξησιν vero consentiunt codices omnes: nam quod ἔπαυξιν habent ed. 1. 2. id ex operarum errore est. Quid autem sit hoc, εἰς τὴν ἐπαυξ. τῶν πολιτῶν, ita sibi obscurum esse ait Reiskius, ut ne conjectura quidem ulla probabilis ipsi

suc-

succurrat. Perottus, *ad usum civium;* nec tamen inde efficitur, ἀπόλαυσιν eum legisse. Casaubonus, *ad frequentandam urbem incolis;* accipiens scilicet *de civium numero augendo.* — „Malim, ait ERNESTVS in Lexic. Polybiano, *ad augendam rem familiarem civium,* scil. tenuiorum; si tamen lectio sana est, de quo dubito. Veram lectionem arbitror ἐπαυρέσεις vel ἐπαυρήσεις. Thucyd. II. 53. ἐπαυρέσεις πρὸς τὸ τερπνόν." — Forte eadem fere notione verum fuerit ἐπαύξησιν, *ad sublevandos cives.* Vers. 6.

Vers. 7. τριπήχεις. Mendose τριπήχυς ed. 1. 2. cum Bav. Sunt autem *catapultæ tricubitales,* quæ tela emittunt trium cubitorum. Vide Lipsii Poliorcet. lib. II. dial. 2. Vers. 7.

Vers. 8. ἐν τῷ τῶν Ῥοδίων Δείγματι. Quid fuerit *Digma Rhodiorum,* intelligitur ex Digmate Atheniensium, qui locus fuit in Piræeo, hominum copia, tam civium, quam peregrinorum, multum frequentatus, in quo mercatores δείγματα, id est, *specimina* exponere solebant rerum, quas venales habebant. Vide Suidam & Hesych. auctoresque ibi ab Interpretibus laudatos. — *Ibid.* ὑπὸ τοῦ δήμου. Perperam ὑπὸ τὸν δῆμον Aug. Vers. 8.

CAPVT LXXXIX.

Cap. LXXXIX.

Vers. 1. Πτολεμαῖος. *Ptolemæus* Evergetes. — *Ibid.* ἀρταβῶν. Hesychius & Suidas: Ἀρτάβη· μέτρον Μηδικὸν σίτου, (poterant addere, Περσικὸν καὶ Αἰγυπτιακόν) Ἀττικὸς μέδιμνος. Conf. Intt. Hesychii. — *Ibid.* ἓξ πεντήρων. Perottus: *ad faciendas quinqueremes sex, triremes decem.* Præferendum hoc visum erat REISKIO, quod res ipsa suadeat, minorem esse numerum quinqueremium, quam triremium. Scripturam autem καὶ, (in quam consentiunt veteres nostri codices omnes,) quam in δέκα cum Reg. B. mutavit Casaubonus, inde ortam suspicatus est idem Reiskius, quod sigla ϛ, (Latinorum literæ *S* fere similis,) quæ *numerum senarium* indicat, magnam similitudinem habeat, cum nota compendaria, qua significatur Vers. 1.

parti-

Verf. 1. particula καί. Ceterum fufpicari pariter licebat, vocem δέκα primum in δὲ καὶ, ut paffim aliàs, (conf. ad I. 85,3.) fuiffe corruptam, dein δὲ ab aliis omiffum effe, & folum καὶ relictum. Alia conjectura ufus eft Xylander in verfione germanica, pro καὶ πεντήρων καὶ δέκα τριήρων, legens πεντεκαίδεκα τριήρων, *ad quindecim triremes;* omiffis prorfus quinqueremibus. De navium numero, hoc præterea dubium nectit GRONOVIUS: „Quare tantummodo *alimoniam decem triremium* recipit, [verf. 4.] non etiam *decem quinqueremium*, ne quid deeffet fuo beneficio?" — Vide igitur, an fic fcripferit Polybius: ξύλα δὲ ναυπηγήσιμα καὶ πεντήρων καὶ τριήρων δέκα, *ligna fabricandis navibus decem, partim quinqueremibus, partim triremibus.* Sic verf. 4. τριήρων nomen, ut fæpe aliâs, generali notione pro omni genere *longarum navium in belli ufum inftructarum* fuerit accipiendum.

Ibid. πευκίνων τετραγώνων πήχεις ἐμμέτρους τετρακισμυρίους. Cafaub. *trabes e picea ad menfuram cubitorum quadraginta millium.* Nempe πεύκινα τετράγωνα, fcil. ξύλα, funt *ligna e picea cæfa* vel *ligna abiegna ad formam quadrangularem concifa*, id eft *trabes abiegnæ.* Neque vero filentio prætereundum eft, fua auctoritate Cafaubonum hæc a præcedentibus fejunxiffe interpofita majori diftinctione, quam nullam agnofcunt ed. 1. & 2. cum codd. msstis, ut ex horum præfcripto *trabes* hæ *piceæ vel abiegnæ* fint *ipfa illa* ξύλα ναυπηγήσιμα, quæ modo dixerat. Quare etiam Scaliger, pro πευκίνων τετραγώνων, correxit πεύκινα τετράγωνα. Quod vero deinde πήχεις ἐμμέτρους habent libri omnes, id fufpectum effe REISKIUS monuit: „Quamquam enim, inquit, cubiti alii aliis differunt longitudine, non tamen hic tam cubitorum ἐμμετρία vel *commoditas* fpectatur, quam *craffitiei lignorum.* ἔμμετρον eft *id, quod eft* ἐν μέτρῳ, fc. τῷ καθήκοντι, *in menfura jufta*, idem quod σύμμετρον. Sic Lucianus in libello de Saltat. c. 75. ἔμμετρον vocat *jufta forma* [*& ftatura*] *hominem.* Contrarium ejus eft τὸ ἔκμετρον, *excedens modum juftum*

justum in utramvis partem." Itaque aut πευκίνων τετραγώνων πάχους ἐμμέτρου πήχεις τετρακισμυρίους legendum suspicatus est, aut πευκίνων τετραγώνων ἐμμέτρων πήχεις τετρακισμυρίους. Possis vero etiam, adoptata Scaligeri emendatione πεύκινα τετράγωνα, deinde conjicere πάχους ἐμμέτρου τετρακισμύρια, *abiegnas trabes commodæ crassitiei quadragies mille;* nisi fortasse nimius videbitur hic trabium numerus. GRONOVIVS, nihil mutans in græcis, intelligere se ait „trabes quadratas varia longitudine, ex quibus dimensis omnibus ea cubitorum summa colligatur;" — græcaque verba simpliciter sic conversa voluit, *trabium quadratarum e picea commodos cubitos ad XL millia.* Fuerint autem ex hac vulgata lectione commodi *cubiti*, vel *commodæ ulnæ*, ut ait REISKIVS, idem atque *largæ & liberales, ubi mensuræ non tantum nil deest, sed etiam superest.* Quæ tamen sententia quam sit frigida, nemo non videt.

Vers. 11.

Vers. 2. ὀθονίων ἱστοὺς τρισχιλίους. Casaub. *vela & malos ter mille.* — „Legit igitur, vel, quasi sic scriptum esset, accepit, ut solet interdum, ὀθόνια καὶ ἱστοὺς, quorum nihil potest placere. Verto: *velorum* (vel *linteorum*) *telas ter mille.* Nam hoc quoque ἱστὸς est. Plutarchus in Romulo Tarchetium ait ἱστόν τινα παρεγγυῆσαι ταῖς κόραις ὑφαίνειν δεδεμέναις, quomodo & Hesiodus, aliique. Idem est, quod dicit Livius XXVIII. 45. *Etruriæ populi pro suis quisque facultatibus consulem adjuturos polliciti; Tarquinienses lintea in vela; &c.*" GRONOV. — „Dubium esse, ait REISKIVS, significet-ne ἱστὸς hic loci *telam*, hoc est *tantum quantum uno jugo textorio una opera detexitur;* an *mensuræ quoddam genus*, pro ementiendis pannis, quemadmodum Angli habent sua *Yard*, quod vocabulum est germanicum *gerte*, virga." — Simili ratione Latini vocabulo *pertica* pro mensura utuntur. Sed hujus usus nominis ἱστὸς nullum adfertur exemplum; alterius exempla prostant, & eam notionem h. l. res ipsa commendare videtur.

Vers. 7.

Vers.

Verf. 3. *Verf.* 3. *εἰς τὴν τοῦ Κολοσσοῦ κατασκευὴν, ad Coloffi reparationem.* Neque tamen rurfus erectum effe, intelligitur ex Plinii lib. XXXVII. 7, 18. ubi conf. quæ notavit Harduinus; adde Weffeling. ad Simfon. ad A. V. 527. Perperam h. l. *κολόσσου* penacute vulgo edebatur. *κολοσοῦ* Aug. Reg. A.

Ibid. τάλαντα τρισχίλια. — „Poft *τάλαντα* excidit *χαλκοῦ. talenta æris non facti,* nam de cufo & fignato ære paulo ante dixerat. Coloffus enim ille erat æneus." REISK. — Nifi hæc, de Coloffo, reponenda proxime poft illa, *καὶ χαλκοῦ νομίσματος τάλαντα χίλια,* ut ex communi nunc intelligatur *χαλκοῦ*, & ibi quidem æs fignatum, ad Coloffum æs crudum. Sic vero incommodum tamen fuerit, quod priori loco *χαλκοῦ* adjectivum eft, cum nunc quidem fubftantivum nomen requiratur. Poft *τάλαντα τρισχίλια*, pro commate, maiorem pone diftinctionem, quo hæc a fequentibus magis feparentur; nihil enim architecti ad Coloffum pertinent, fed ad murorum, navalium, ædium conftructionem.

Verf. 4. *Verf.* 4. *ἀρτάβας σίτου μυρίας δισχιλίας.* Sic primus Cafaubonus edidit cum Reg. B. Vrfin. & Perotto, quibus fuffragantur Vat. & Flor. REISKIVS, probans *μυριάδας δισχιλίας*, quam enormem fummam habent ed. 1. 2. cum aliis codicibus, oblitus videtur illarum *myriadum centum,* quarum jam verf. 1. facta eft mentio.

Verf. 6. *Verf.* 6. *Ἀντίγονος. Antigonus* is, qui *Dofon* eft cognominatus. conf. ad c. 88, 1. — *Ibid. ἐννεαδεκαπήχους. ἐννεαδεκαπήχων* Vat. in contextu, fed in fine fuperfcripta terminatio *ους*, in quam confentiunt ceteri. Miratur vero h. l. REISKIVS, defcendere Polybium a majore numero ad minorem: & „alius, inquit, dixiffet *ἀπὸ ὀκταπήχους ἕως ἐννεαδεκαπήχους.*" — Poffis fufpicari *ἀπὸ ἐννεαδεκαπήχους ἕως ὀκτωκαιδεκαπήχους* vel *ἕως εἰκοσιοκταπήχους.* Sed quid juvant hujufmodi conjecturæ, in re præfertim ceteroquin obfcura? Nam *Ibid.* quid fint *σφηνίσκοι*, quid fit *εἰς σφηνίσκων λόγον*, etiamnum

quæro,

quæro, nec certi quidquam reperio. Casaubonus, *in usum cuneorum.* At cui tandem usui *decem millia cuneorum?* aut major etiam numerus, si ex uno tigno plures conficerentur? tum quinam *cunei sedecim cubitorum?* aut, si ex uno tigno plures fierent, quid adtinebat, tignorum longitudinem notare. Nempe, gratuito Casaubonus, (præeuntibus vulgaribus nonnullis Lexicis, quæ dicit Henr. Stephanus) videtur nomen σφηκίσκος pro eodem cum σφηνίσκος accepisse. Docent quidem Grammatici, Suidas, Hesychius, & alii, cum Aristophanis Scholiaste ad Plutum vers. 301. *τὰ μικρὰ τῶν ξύλων καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα σφηκίσκους καλοῦσιν*, id est, *parva ligna in acutum desinentia, σφηκίσκους vocant:* at huic vocabulo σφηκίσκος nihil cum σφὴν vel σφηνίσκος, *cuneus*, commune faciunt; sed adjiciunt, *παρὰ τὸν σφῆκα, a vespa ita dici, ἐπεὶ καὶ οἱ σφῆκες τὴν κοιλίαν ἐπισυνεσταλμένην ἔχουσιν, ἰσχνοὶ ὄντες ὄπισθεν, quoniam vespis venter postice coarctatus est & in exile exit.* Quare etiam (sic pergunt) *homines graciles, ventremque minime obesum habentes, σφηκώδεις adpellantur.* Nec vero nunc magnopere urgebo, quod apud Hesychium non τὰ μικρὰ, sed τὰ μακρὰ τῶν ξύλων, *oblonga, prælonga ligna*, legitur; quod quidem non sine veri specie magis sibi placere Küsterus ad Suidam ait; & eam sane lectionem ipsa comparatio cum vespæ figura confirmare videtur. Quidquid sit, certe non necessario ad notionem σφηκίσκου pertinet, ut sit μικρὸν, *parvum* lignum; quod vel ex ipso hoc Polybii loco intelligi debet. Quare & alius Scholiastes apud eumdem Aristoph. eod. loco, omisso illo additamento, nude *σφηκίσκον, ὀξυμμένον ξύλον* esse ait, *ἐπεὶ καὶ ὁ σφὴξ ὀξὺς ἐκ τῶν ὄπισθεν.* Et glossa interlinearis in cod. Dorvill. *σφηκίσκον, πάλον, palum*, interpretatur. Dici igitur h. l. videntur *pali majores* vel *sublicæ, inferius tenuiores quam superius, & in imo præaculæ;* in aquam forte vel in terram prope littus defigendæ, sive struendis aggeribus, sive ad firmandum solum, cui inniterentur crepidines navalium aut fundamenta murorum. Et

Vers. 6.

ξύλα

Verſ. 6. ξύλα εἰς σφηκίσκων λόγον poterit denotare *ligna*, *ſublicis hujuſmodi deſtinata*, *uſum hunc præſtitura*. Pro λόγον perperam λόγων habent ed. 1. 2. quod primo quidem ſcriptum fuerat in Bav. ſed mox eadem manu in λόγον ibidem mutatum.

Ibid. Quod μυρίας dant ed. 1. 2. cum msstis omnibus, adhæſit litera ς ex vocabulo ſequenti. Neque vero ullus nec impreſſus liber, nec manuſcriptus, μυριάδας habet, quod falſo ex Auguſtano codice citavit Bœclerus: quare corruit fundamentum, quo nitebatur REISKII ſuſpicio „legendum forſitan eſſe εἰς σφηκίσκων ἢ δόκων μυρίαδα, ut per vocab. δόκων aut auctor ipſe aut aliquis lector vel ſcholiaſta explicuerit vocabulum σφηκίσκων."

Ibid. στρωτῆρας, *aſſeres* vertit Caſaubonus; *tabulas ad contabulationes* Erneſtus; *phalangas* putavit eſſe Gronov. in Notis msstis, provocans ad Plin. XII. 4, 8. Quorum nihil apud veteres reperio. Immo vero docet Suidas cum Harpocratione, eſſe *trabes minores*, *quæ majoribus e tranſverſo imponuntur*, velut eæ quibus conficitur lacunar conclavis; *trabes tranſverſarias.*

Ibid. Tria verba, πίττης τάλαντα χίλια deſunt Aug. — *Ibid.* ἄλλης ὠμῆς, *crudæ picis*. Caſaubonus: *liquidæ picis nec coctæ;* recte, nam hujus quantitas declaratur μετρητᾶις, quæ menſura liquidorum eſt.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Χρυσηῒς δ᾽ ἡ γυνή, *Chryſeis, uxor ejus.* Mire Caſaub. *Chryſeis*, *fœmina nobilis*. — „Euſebius in Chronico I. ſic ſcribit de Demetrio, Antigoni Gonatæ filio, ex Porphyrio: γήμας δέ τινα τῶν αἰχμαλώτων, καὶ Χρυσηΐδα προσειπών, Φίλιππον ἐξ αὐτῆς ἔσχεν, τὸν πρῶτον πολεμήσαντα Ῥωμαίοις. Eam *Chryſeidem*, Demetrii viduam, & matrem Philippi, duxit Antigonus, qui Δώσων dictus eſt, & tutor fuit Philippi." GRONOVIVS. — *Ibid.* σίτου μυριάδας, intell. ἀρταβῶν vel μεδίμνων. Sic rurſus verſ. ſq. conf. verſ. 1. & Adnot. ad V. 1, 11.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Σέλευκος δ᾽ ὁ πατὴρ Ἀντιόχου. Vide ad c. 88, 1. — *Ibid.* Quænam vis h. l. inſit illis particulis

χωρὶς

χωρὶς μὲν, χωρὶς δὲ, non ſatis video; niſi hoc dicit, primum nonniſi immunitatem conceſſiſſe, deinde alio tempore reliqua dona adjeciſſe.

Verſ. 9. μυριάδας πηχῶν. — „Aut μυριάδα leg. aut poſt ξύλων deeſt nomen, ſignificans rem, per *ulnas* menſurari ſolitam, ut recte cum *ea de re*, ignota nobis, tum de *tignis* poſſit *pluralis* uſurpari, quemadmodum de *reſina* & de *pilis* (*caprillis* puta vel ejuſmodi, ad torquendos funes) recte dixit ταλάντων χιλιάδας, hoc eſt, *mille pondo reſinæ, & rurſus alia mille pondo pilorum.*" REISKIVS. — De *pilis* conf. ad IV. 56, 3. Verſ. 9.

CAPVT XC. Cap. XC.

Verſ. 1. ἔτι δ' οἱ reſtitui ex ed. 1. & msstis. Temere ἔτι γ' οἱ ed. 2 & ſeqq. — *Ibid.* Λυσανίαν. Λισαίναν ed. 1. & Λισανίαν ed. 2. utrumque invitis msstis. De tribus iſtis *Aſiæ dynaſtis*, quos Polybius dicit, nihil magis nobis compertum eſt, quam Reiſkius ſibi fuiſſe fatetur. Multo poſt hæc tempora, Lyſanias, Ptolemæi Mennæi filius, Chalcidenes in Syria dynaſta & rex memoratur. Verſ. 1.

Verſ. 2. συνεπιλαμβανομένας Caſaub. ex Reg. B. conſentientibus Vat. & Flor. Simpl. ἐπιλαμβ. ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. — *Verſ.* 3. ἀφ' οὗ. Corrupte αὐτοῦ Aug. — *Ibid.* συνῳκίσθαι, *inſtaurari*, ut II. 55, 5. IV. 33, 7. Mendoſe συνῳκεῖσθαι Vat. Flor. — *Verſ.* 4. δοκεῖν. δοκεῖ Aug. Verſ. 2 ſqq.

Verſ. 5. πρῶτον μέν. Temere πρῶτον ἐπὶ ed. 1. & πρῶτον μὲν ἐπὶ ed. 2. — *Ibid.* περὶ τὰ κοινὰ προστασίας, *in publicis inſtitutis magnificentiam* vertimus. Sic προστατικῶς de eadem re V. 88, 4. *cum dignitate, cum adparatu & majeſtate.* Caſaubonus *Rhodiorum ſtudium erga ſuam rempublicam* eſt interpretatus. Verſ. 5.

Verſ. 7. προϊέμεναι. Sic ſcriptum oportuiſſe, ex conjectura viderat Scaliger, itemque Reiſkius; requirebatur enim participium ad præcedens verbum λανθάνουσιν. Id ipſum vero obtulerunt codd. Vrb. & Flor. Neſcio quid Vat. προϊέναι edd. cum Bav. Aug. Reg. A. Habet hunc Verſ. 7.

 locum,

locum, a verſ. 5. ταῦτα μὲν οὖν εἰρήσθω &c. uſque ad finem capitis, *Codex* VRBINAS in Excerptis, cum Titulo in ora libri: Οἵους χρὴ εἶναι τοὺς Βασιλεῖς.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὸ κατ' ἀξίαν ἑκάστοις τηρεῖν. Non improbans hoc Reiſkius, malle tamen ſe ait ἕκαστοι. — *Ibid.* ὅσῳ πλεῖστον διαφέρουσιν Ἕλληνες τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ὡς πλείστων Vrb. Ceteri omnes ὡς πλεῖστον. Ad quae verba ſic Reiſkius: „Poſt τηρεῖν videtur aliquid deeſſe. Quamquam enim ὡς ſæpe idem eſt atque καὶ γὰρ, quod etiam hic locum poteſt habere; cohæreret tamen oratio melius, ſi legeretur ἕκαστοι τηρεῖν, μεμνημένοι ὡς &c. [Sic ſcilicet Caſaub. in verſione vocabulum *memores* inſeruerat.] Aut poſſit aliâs pro ὡς legi ᾧ, *quo decoro ſervando præſtant Græci aliis hominibus.*" — Minime ſpernam ᾧ, ea notione quam Reiſkius explicavit. Mihi vero, cum ὅσῳ ſcriberem, (de qua voce conf. Adnot. ad I. 45, 9. & Dukerum ibi laudatum ad Thucyd. VI. 89.) viſum erat, intelligi in præcedentibus per ellipſin poſſe τοσούτῳ μᾶλλον. ὡς autem ex ὅσῳ facillime naſci potuiſſe videbatur, ſi in antiquo codice extrema litera ω, ut mos erat multorum librariorum, voci fuiſſet ſuperſcripta; quam literam alii deinde librarii, perperam accipientes, in locum literæ ο ſubſtituiſſent.

Cap. XCI.

CAPVT XCI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Ἀγῆτα μέν. Corrupte ἄγη μὲν τὰ unus Flor. Sed recte omnes cap. 96, 1. — *Ibid.* Ἀράτου δέ. Vide c. 30, 7. — *Ibid.* Λυκοῦργος. cf. c. 29, 8 ſq.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐτάττετο πρὸς Πυῤῥίαν. Πυρίαν ed. 1. 2. cum Bav. & ſic rurſus cap. ſeq. cf. c. 30, 2. Poterat συνετάττετο ſcribere, ut c. 92. 7. ſed illud probum. cf. II. 59. 3. & ibi Adnot. — *Ibid.* εἰς τὴν Μεσσηνίαν. τὴν ignorant ed. 1. cum Bav. non male. Μεσηνίαν cum ſimpl. σ eadem ed. 1. cum eodem Bav. pro more.

Verſ. 4. 5. *Verſ.* 4. διὰ τὸ τόν. Carent τὸ ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* ὡς ἐπάνω προεῖπον. cap. 30, 1. & 5 ſq. — *Verſ.* 5. ἀλλὰ

παρα-

παρακαλέσας. ἀλλὰ καὶ παρακαλέσας ed. 2. & ſeqq. cum ſolo Aug. Delevi particulam, quam ignorant ceteri omnes.

Verſ. 6. πεντακοσίους, *quingentos*. Non negligendum, quod *quinquaginta* equites mercenarios, non *quingentos* dicant codices noſtri omnes. — *Ibid.* Ἀχαϊκῶν. Ἀχαιῶν Aug. Verſ. 6.

Verſ. 8. ἔδοξε δέ. δὲ, quod ignorant edd. & ceteri mssti, unus obtulit Vat. — *Ibid.* περὶ τὴν Ἀκτήν. Temere Ἀρκτὴν ed. 1. Ἀκτὴν autem Peloponneſii vocabant *tractum* peninſulæ *orientalem*, & præcipue *oram Argolidis*, ubi ſunt Trœzenii & Epidaurii. Vide Berkelium ad Steph. in Ἀκτή, & præſertim Weſſeling. ad Diodor. XII. 43. — *Ibid.* Πάτρας. Πάτραν ed. 1. Bav. Verſ. 8.

CAPVT XCII. Cap. XCII.

Verſ. 2. προῆγον. παρῆγον ed. 1. 2. cum ſolo Bav. — *Verſ.* 3. ἐπιβολὴν recte Aug. Reg. A. Perperam vulgo ἐπιβουλήν. Verſ. 2. 3.

Verſ. 4. τὰς μὲν Κολάμας. μὲν caret Aug. *Calamas* Meſſeniæ vicum ſua ætate nominat Pauſan. IV. p. 356. Stephanus vero, ad eumdem quidem Pauſaniam provocans, πόλιν adpellat. Quidquit ſit, fruſtra Xylander in ora verſionis germanicæ, & Gronovius in Notis ad h. l. Θαλάμας maluerunt. Thalamæ Elidis fuit caſtellum, IV. 75. quod nihil ad hunc locum poteſt pertinere. Verſ. 4.

Verſ. 5. καὶ κατὰ τὴν εἰσβολήν. Aut deletum καὶ, aut additum participium γενόμενος voluerat Reiſkius. Mihi ſatis bene habere vulgata viſa eſt. — *Ibid.* Κυπαρισσέων. Κυπαρισσαίων ſolus Aug. Κυπαρισσεὺς gentile cum Polybio format Stephanus. Verſ. 5.

Verſ. 6. προσβολὰς ποιησάμενος πρὸς τὸν ἔνδειαν. Casaubonus: *paullulum graſſatus per hoſtium agros, & quantum ferebat virium ipſius tenuitas.* Xylander: *nachdem er ein wenig zur Nothdurft geraubt hat.* Reiſkius, *ob penuriam commeatuum*, & monet, πρὸς Polybio & Dioni Verſ. 6.

 Caſſio

Verſ. 6. Caſſio idem ſæpe eſſe quod διὰ, provocans ad V. 108, 1. Et de illo uſu præpoſitionis διὰ nos quoque diximus ad V. 27, 4. & vocabulum ἔνδειαν, abſolute poſitum, de *penuria commeatuum* aliâs etiam uſurpatum vidimus, veluti V. 73, 6. At phraſis illa προσβολὰς ποιεῖσθαι non *populari agros* denotat, ſed *impetum* vel *impreſſionem facere* in hoſtem, in acie ſtantem, aut in muros urbis, *oppugnare urbem*, ut III. 14, 1. IV. 65, 3. & ſæpe aliâs. Quare mihi etiam nunc probabile fit, urbis nomen in illo vocab. ἔνδειαν latere. Fuit autem Ἀνδανία, *Andania*, urbs Meſſeniorum, Straboni, Pauſaniæ aliiſque memorata; quam licet derelictam olim tempore Ariſtomenis Pauſanias dicat lib. IV. c. 17. p. 323. tamen non prorſus deſertam, ſed Strabonis etiam ætate ſuperfuiſſe adparet ex Strab. lib. VIII. p. 360. Confer de eadem Stephanum Byz.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Ταυρίωνα. *Taurionem* eum dicit, qui Philippi nomine Peloponneſo præſidebat. Philippus autem per id tempus alio erat occupatus, ut docet c. 97. — *Ibid.* ἱππεῖς ἐξαποστείλωσι καὶ πεζούς. ἱππεῖς καὶ πεζ. ἐξαποστ. Flor. Aug. Reg. A. neſcio an & Vat.

Verſ. 8. 10. *Verſ.* 8. παραφυλάττεσθαι. προφυλαττ. ed. 1. & Reg. B. invitis vett. codd. — *Verſ.* 10. Ἀχαϊκοῖς. Ἀχαιοῖς Aug. ut cap. 91, 6.

Cap. XCIII.

CAPUT XCIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. διέλυε ed. 1. conſentientibus msstis, præter unum Aug. e quo διέλυσε habet ed. 2 & ſqq. — *Ibid.* πρὸς αὑτοὺς reſtitui ex msstis, qui nunc in hoc conſentiunt. αὐτοὺς edd. quod tamen perinde erat. Verba autem iſta διέλυε πρὸς αὑτοὺς Caſaub. interpretatus erat *domum dimiſit*: quod per ſe quidem ferri fortaſſe poterat; certe eodem fere modo πρὸς αὑτοὺς accipitur IX. 10, 11. Sed aliud h. l. dici intelligitur ex verſ. 9. & ex cap. ſeq. vſ. 1. Itaque recte Reiſkius, cum Xylandro & Perotto, vertendum monuit, *reconciliavit eos ſibimet ipſis*; & de verbo διαλύειν conferre juſſit VI. 13, 6.

Verſ.

Verſ. 2. τούτους. Perperam τοὺς Flor. — *Ibid.* ἐπταικότας τῇ πατρίδι. Vide II. 55. & IV. 25, 4. — *Verſ.* 3. καὶ κοινῇ. Deeſt καὶ ed. 1. Reg. B. & Bav. — *Ibid.* ἐλλίπωσιν ex vett. codd. reſtitui; quibus invitis, licet per ſe minime male, ἐλλείπωσιν editum erat. Conſtructionem verborum ἐλλίπωσιν αἱ χορηγίαι τὰς ἐπιβολὰς temere ſolicitavit Reiſkius. Vide Adnot. ad I. 60, 2. Verſ. 2. 3.

Verſ. 5. καθίξονται, intell. τῆς ἐπιβολῆς. Perſpecte vero ſic correxit Caſaubonus. καθέξονται ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. καθίζονται Vat. Flor. — *Verſ.* 6. προσλαμβάν. προλαμβάν. Aug. Reg. A. — *Ibid.* ἀναπληρῶσιν. — „Forte ἀνακληρῶσιν, *ſortitionem;* quo confieret ager, in quem novi cives, aliunde adſciti, ſortito immitterentur.“ REISK. Verſ. 5. 6.

Verſ. 8. Μάλιστα δὲ περὶ τῶν νόμων. δὲ habet unus recentiſſimus Reg. B. δὲ & περὶ deſunt ed. 1. 2. cum mſstis. Et poſſe abeſſe judicavit REISKIVS: „nam ſæpiſſime, ait, præpoſitiones ὑπὲρ, περὶ, ἕνεκα, & ſimiles, omittuntur.“ — *Ibid.* Πρυτάνιδος. — „*Prytanidem*, Megalopolitarum legiſlatorem in illo indice legiſlatorum ſatis copioſo, quem Fabricius T. I. Bibl. Gr. p. 549 ſqq. dedit, non reperio. Sed meminit ejus auctor vitæ Ariſtotelis, quem Menagius ad Diogen. Laërt V. 36. p. 201. b. edit. Wetſt. edidit; &, ut videtur, Plutarchus etiam Sympoſ. I. p. 1088.“ REISKIVS. In Peripateticorum catalogo *Prytanidem* non neglexit Fabric. Bibl. Gr. T. II. p. 310. nec tamen Polybii hunc locum notavit. Plutarchi locus, quem dicit Reiſkius, ipſo initio legitur libri primi Συμποσιακῶν, p. 612. edit. Wechel. Verſ. 8.

Verſ. 9. ποιησάμενος Ἄρατος τὴν ἐνδεχομένην ἐπιστροφὴν, *ſummam, quam potuit, curam & attentionem adhibens.* cf. XXVI. 2, 6. — *Ibid.* φιλονεικίαν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Bav. Temere φιλονικίαν ed. 1. 2. φιλοτιμίαν Vat. Flor. Aug. Reg. A. quod verum videtur, nam & aliâs hoc vocabulo utitur Polybius pro *contentione* & *litigatione*, ut IV. 53, 5. IV. 87, 4. Itaque φιλονεικίαν ex interpretamento in contextum irrepſiſſe putem. Verſ. 9.

Verf. 10. *Verf.* 10. Verba παρὰ τὸν τῆς Ἑστίας &c. ufque ἀνα-ζεύξας cap. 94, 1. temere tranfiliit ed. 1. Diverfo ordine verba locavit ed. 2. ἀνέθησαν παρὰ τὸν τῆς Ἑστ. βωμ. invitis msstis. — *Ibid.* ἐν Ὁμαρίῳ. Eft Ὁμάριον *lucus, Iovi Homario vel Homagyrio* (id eft, *conventuum præfidi*) *facratus prope Aegium, in quo publicos & communes fuos conventus agere Achæi confueverant.* Vide Adnot. ad II. 39, 6. Cum ex communi Achæorum decreto mandatum fuiffet Arato, ut hanc reconciliationem inter Megalopolitanos perficeret; (verf. 1.) confentaneum erat, ut monumentum reconciliationis eo in loco, quo agebantur Achæorum conventus, poneretur.

CAPVT XCIV.

Cap. XCIV.

Verf. 1. 3. *Verf.* 1. συνέστησε Λύκῳ correxit Cafaub. Bene; nam mox verf. 5. & c. 95, 7. in *Lyci* nomen confentiunt omnes. Corrupte h. l. συνέστησε Σελεύκῳ ed. 1. 2. cum codd. ad unum omnibus. — *Ibid.* ὑποστράτηγον εἶναι τότε τῆς συντελείας τῆς πατρικῆς. — „Recte vertit Cafaubonus *ditioni.* Achæorum prætor erat Aratus: ejus ὑποστράτηγος domi fuæ erat *Lycus*, Pheris puta, agro Pheræenfium præfectus. Vnufquifque *tractus, in commune conferens viros & numeros*, appellabatur συντέλεια, id eft πλῆθος εἰς ἓν χωρίον καὶ πρᾶγμα συντελοῦν.“ REISKIVS. — *Verf.* 3. Φαραιικῆς. διὰ τῆς Ἀφαραιικῆς Vat. Flor. Reg. B.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἀνδρόλοχος deeft ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. Perott. Recepit Cafaub. ex Reg. B. cui fuffragantur Vrfin. Vat. & Flor.

Verf. 7. *Verf.* 7. Μολυκρίαν. Μολύκρεια, Μολύκρειον vel Μολυκρία, oppidum Aetoliæ, ad Antirrhium promontorium.

Verf. 8. *Verf.* 8. αὖθις δ' ὑποστρέψας. αὖτις Aug. & Reg. A. fuo more. Particulam δὲ temere neglexerunt ed. 1. 2. — *Ibid.* Χάλκειαν. Sive recte hoc fcriptum, five Χαλκίδειαν aut Χαλκιδίαν debuerunt, *regio* eft *circumjacens Chalcidi*, Aetoliæ urbi, ad mare. Sic cap. 95, 11. τὴν Καλυδωνίαν, τὴν Ναυπακτίαν. Hæc fcripferam, cum in REISKII ad

eum-

eumdem hunc locum animadversionem incidi hujusmodi: „*Chalcea* est oppidum Aetoliae, *ad Evenum fluvium* situm, de quo Strabo p. 707. [lib. X. p. 459 sq.] μετὰ τὸν Εὔηνον τὸ ὄρος Χαλκὶς, ἣν Χάλκειαν εἴρηκεν Ἀρτεμίδωρος. [Ex eis, quae ibi sequuntur, videtur τὸ ὄρος esse cognomen ejus urbis, de qua tamen dubitanter quodammodo Strabo loquitur.] Cavendum, ne *Chalcis* haec *ad Evenum* cum Chalcide item Aetolica [mediterranea] ad Acheloum permisceatur, de qua idem Strabo p. 687. [lib. X. p. 447. c.] & Steph. Byzant. voc. Χαλκὶς, loco tertio." — *Ibid.* τῶν δ᾽ ἐκβοηθησάντων. Temere τῶν δὲ βοηθησάντων ed. 2. cum in ed. 1. operarum errore fuisset τῶν δ᾽ ἐβοηθησάντων. — *Ibid.* Ῥίον Αἰτωλικὸν, *Rhium Aetolicum*, quod aliâs *Antirrhium*. Facit quidem Stephanus *Rhium Aetolicum* urbem Aetoliae, eamdem cum Molycria; sed proprie est promontorium, juxta Molycriam in mare excurrens. Vers. 8.

Vers. 9. ταῖς τε πόλεσιν. Mendose τῆς τε πόλεως Aug. Vers. 9.

CAPVT XCV.

Cap. XCV.

Vers. 1. Ἅμα δὲ τοῖς. Ἅμα δὲ καὶ τοῖς προειρ. Flor. — *Ibid.* Σκερδιλαΐδας &c. Vide IV. 29 extr. V. 3, 3. & V. 4, 3. Vers. 1.

Vers. 3. Ἀγαθύνῳ ed. Casaub. & sqq. consentientibus Bav. & Aug. Ἀγαθήνῳ ed. 1. 2. Reg. B. Ἀγαθινῷ Flor. Ἀγαθίνῳ Reg. A. & *Agatinum* scribit Perottus. Ex Vat. nil notatur. — *Ibid.* Κασσάνδρῳ cum dupl. σσ Casaub. & seqq. cum Flor. & Perotto. Κασάνδρῳ ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. — *Vers.* 4. τὴν ἀναγωγήν. τὴν caret Aug. — *Ibid.* ὡς ἐπὶ Μαλέας ed. 2 seqq. consentientibus msstis, praeter Bav. Vers. 3. 4.

Vers. 5. θερισμοῦ. Imperite μερισμοῦ ed. 1. cum Bav. — *Ibid.* τῆς τῶν ἄρτι ῥηθεισῶν πόλεων. cap. 92, 7 sqq. De usu particulae ἄρτι vid. Adnot. ad V. 111, 1. — *Vers.* 7. περὶ τὸν Λύκον. τὸν carent Vat. & Flor. — *Ibid.* τὸν τῶν Ἀχαιῶν. τὸν h. l. carent ed. 1. 2. Bav. Flor. Reg. B. puto & Vat. Adjecit Casaubonus, cui suffragantur Aug. & Reg. A. — *Vers.* 8. Φύξιον. *Phyxium* nemini alii memora- Vers. 5 sqq.

Verf. 9. 10. moratum reperio. — *Verf.* 9. προπεπτωκόσι ex conject. fcribere jufferat Reifkius; id ipfum vero obtulit Flor. — *Verf.* 10. τὴν περιελαθεῖσαν. τὴν caret Aug.

Verf. 11. 12. *Verf.* 11. καὶ Ναυπακτίαν. Sic rurfus τῆς Ναυπακτίας cap. 103, 4. Temere h. l. Ναυπάκτειαν edd. invitis msstis, errore ex ed. 1. propagato. — *Verf.* 12. Κλεόνικον τὸν Ναυπάκτιον. Recte fic emendavit Cafaub. conf. verf. præced. & cap. 102, 4 & 9. 103, 9. 107, 5. — *Ibid.* παραυτὰ una voce efferunt ed. 1. 2. cum vett. msstis. — *Ibid.* μετὰ δέ τινα χρόνον. Vide c. 102, 4 fq.

Cap. XCVI.

CAPVT XCVI.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἀντεμβαλόντες. ἀντιβαλόντες Aug. — *Ibid.* Στράτου. Perperam στρατοῦ idem Aug.

Verf. 4. *Verf.* 4. Φανοτεῖς. Φανοτεὺς, eademque Φανότη, & Φανότεια, urbs Phocidis. — *Ibid.* παλιμπροδοσία, una voce, fua auctoritate edidit Cafaubonus, quod lubens tenui. πάλιν προδοσία ed. 1. 2. cum msstis. Iam fæpius monui, vetuftas noftras membranas Vaticanas conftanter literam ν ante γ vel κ aut χ fervare, ubi alias in γ folet mutari: fic & nunc eamdem tenuerunt libri noftri, ubi commodius in μ fuiffet mutata. Vocabulo παλιμπροδότης Appianus utitur Civil. V. c. 96. — *Ibid.* τοιόνδε τινὰ τρόπον. Sic Bav. Aug. (in quo tamen per errorem eft τοιόνδε δέ τινα τρόπον) Reg. A. B. Sed Obfopœus, fcripturæ compendium perperam accipiens, quo Bav. expreffit vocem τινὰ, edidit τοιὸν δὲ τὸν τρόπον. Hinc ed. 2. τοιουδέ τινα τὸν τρόπου, quod tenuere fequentes editores. Ex Vat. & Flor. nil notatum; putem tamen hos convenire cum Bav.

Ibid. συνεστήσατο πρᾶξιν &c. Habet Suidas in Πρᾶξις. — *Ibid.* Ἰάσονος ed. 2 fqq. Bav. Reg. A. B. Suid. Ἰάσωνος Flor. Aug. Temere Ἰάσινος ed. 1. — *Ibid.* ὑπ' αὐτοῦ. Temere ἐπ' αὐτοῦ ed. 1. 2. — *Ibid.* τῆς τῶν Φανοτ. Carent τῶν ed. 1. 2. Reg. B. cum Bav.

Verf. 5. 6. *Verf.* 5. Ἀγήταν. Ἄγητα Suid. — *Ibid.* ὡμολόγησε &c. Habet hæc Suidas in Φανοτεῦσιν. — *Verf.* 6. παραγε-

ραγενομένης. παραγενόμενος Aug. — *Verſ.* 7. Ἰάσων. Temere Ἐάσων ed. 1. — *Verſ.* 8. αὖθις. αὖτις Aug. Reg. A. — *Ibid.* ὑφ' ἑαυτοῦ. Perperam ὑφ' αὐτῷ Vat. Flor. & ὑφ' ἑαυτῷ Aug. Reg. A. Verſ. 7. 8.

CAPVT XCVII.

Cap. XCVII.

Verſ. 1. κατελάβετο Caſaub. & ſqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. κατέλαβε ed. 1. 2. cum Bav. — *Ibid.* Βυλάζωρα. — „Stephanus Byz. habet Βύμαζος, πόλις Παιόνων, & teſtem excitat Ephorum. Sed cum Polybio concinit Livius XLIV. 26." REISK. — *Ibid.* Παιονίας. Temere Παιωνίας ed. 2. Verſ. 1.

Verſ. 4. Βοττίας. Βοττιαία, *Bottiæa*, & Græcis & Latinis vocatur aliàs hæc Macedoniæ regio, ab occidente Axii fluvii ſita, ubi in mare is exit; cui eidem fluvio ab oriente *Amphaxitis* adjacet, in qua urbs eſt Theſſalonica. Apud unum Etymologum (ad quem provocavit Caſaub. in ora Baſil.) legitur: Βόττιον, (Βόττιοι, puto, voluit) ἔθνος Μακεδονικόν. καὶ Βοττία, ἡ χώρα. Ibidem tamen etiam οἱ Βοττιαῖοι, & ἡ Βοττιαῖς memorantur. — *Ibid.* Ἔδεσσαν. Vide Cellar. II. 13. p. 1037 ſq. Sic & Steph. Byz. cum duplici σσ, qui & monet, Syriæ *Edeſſam* a Macedonica nomen habere. *Edeſſa*, eademque Aege, ad Axium fluvium. — *Ibid.* πάσης τῆς δυνάμεως. τῆς caret ed. 1. cum Bav. Verſ. 4.

Verſ. 5. ἐνεργῷ νυκτοπορίᾳ. ἐνεργῶν ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. adhærente ex vocab. ſeq. litera ν. νυκτοπορίᾳ tenui, editum ex Bav. quam in formam conſentiunt omnes V. 7, 3. — *Ibid.* ὑπὸ τὴν ἑωθινὴν ἧκε πρὸς Μελίτειαν. Μελιτείαν Aug. Reg. A. minus recte; nam cum accentu in penultima Μελιτίαν vel Μελιταίαν erat ſcribendum. — „De ſcriptione hujus nominis vid. Interpp. ad Steph. Byz. [in Μελιταία & Μελίτεια] & Weſſeling. ad Diodor. Sic. T. II. p. 268. & ſupra ad p. 568." REISK. — Vide ad V. 63, 11. De re autem confer IX. 18. ubi quidem cum eo, quod hic ait *prima luce ad Melitæam veniſſe*, pugnare vi- Verſ. 5.

deri potest, quod ibi (vers. 7.) scribit, *advenisse cunctis adhuc vigilantibus;* sed facile hæc conciliari sic possunt, ut ex IX. 18, 6. intelligamus, a rusticis, qui adventantem viderant Philippum, monitos oppidanos vigilasse.

Cap. XCVIII.

CAPVT XCVIII.

Vers. 2. 3.

Vers. 2. *πόλιν καταληψ.* *τὴν πόλιν* solus Aug. — *Vers.* 3. *καθ' ἑαυτούς.* *καθ' αὑτοὺς* Flor. — *Ibid. κατασκευὴν, fabricam.* Minus recte *παρασκευὴν* Aug. — *Ibid. ἔχοντα.* *ἐχόντων* ed. 1. 2. cum solo Bav. ut non opus fuerit *Vrsini ingenio* ad corrigendum *ἔχοντα;* haud dubie codex ejus msstus hoc offerebat cum aliis. — *Ibid. τὴν αὐτῶν πεῖραν.* *αὐτῶν* solus Bav.

Vers. 4.

Vers. 4. Οὐ *γάρ ἐστιν - - ἢ μὴ ποιῆσαί τι τῶν δεόντων, ἢ μηδὲν παθεῖν δεινόν.* *ἢ ποιῆσαί τι,* absque negatione, Vat. Flor. Reg. B. Male, si quid video. Videtur enim proverbialiter quodammodo dictum, ex Logicorum desumtum scholis: *non valet in hoc genere,* **aut hoc, aut illud;** id est; *non possunt hæc duo sejungi.* Itaque hoc dicit, *non posse sejungi duo hæc, negligere in hujusmodi rebus aliquid eorum, quæ facienda sunt, & sine damno abire.* Sed aut ego fallor, aut inest simul in istis verbis adlusio quædam ad alicujus poëtæ dictum, aut aliquod usu tritum proverbium, quod sic fere sonabat: *ἢ ποιεῖν τὸ δέον, ἢ παθεῖν τὸ δεινὸν,* aut in pentametri modulum, Ἢ *τὸ δέον ποιεῖν, ἢ δεινόν τι παθεῖν.* id est: *Aut faciendum quod convenit, aut damnum patiendum.*

Vers. 7.

Vers. 7. *καθ' αὐτῶν* ex Reg. B. accepit Casaub. ubi hoc in contextu; ibidem vero in marg. *γρ'. κατ' αὐτῶν,* quod habent ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. Ex Vat. & Flor. nil notatum: quare, nisi quid neglectum in collatione, habebit Flor. *καθ' αὐτῶν,* Vat. vero *κατ' αὐτῶν.* Parum refert.

Vers. 8.

Vers. 8. *τοῖς π α ρ ο ῦ σ ι* edd. ex Bav. Præstare utique videtur *τοῖς π α θ ο ῦ σ ι,* quod habent alii: *qui damnum acceperunt, aut in periculum venerunt* per ducum imprudentiam.

tiam. Placet etiam συνιεῖσι in præfenti. Quid fuerit in Perotti codice, nefcimus; nam totum hoc caput tranfsiliit ille interpres. — *Ibid.* προσέχειν αὐτοῖς ambiguum eft. Poteft enim pariter fignificare, *obſervare illos*, & *cavere ſibi.* Sententia eadem.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. τοῦ τοιούτου γένους. τοιούτου τοῦ γένους ed. 2 &feqq. invitis msstis. — *Ibid.* πάλιν μεταλαβόντες ἁρμόζοντα καιρόν. Stetit promiffis Polybius lib. IX. c. 19.

CAPVT XCIX.

Cap. XCIX.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Ἀμυρικὸν πεδίον. Vide Steph. in Ἄμυρος & in Ἰωλκὸς, ibique Holftenium. — „Eftne quæ in chartis recentioribus *l'Amiro* appellatur?" REISK. — *Ibid.* ἕως ἐπὶ ex Cafauboni emendatione eft. ὡς ἐπὶ ed. 1. 2. confentientibus msstis. Sed aliud eft ὡς ἐπὶ, aliud ἕως ἐπὶ, ut monui ad I. 19, 4. Solent autem librarii literam ε literæ ω ita adnectere, ut ea fpiritus afperi figuram referat; quo minus mirum, fæpe hæc duo ὡς & ἕως confundi. Conf. III. 53, 5. IV. 1, 5. &c.

Verf. 8. 10. *Verſ.* 8. τῷ δ' ἄλλῳ. τὸ δ' ἄλλο mendofe ed. 1. 2. Bav. — *Verſ.* 10. προσάγειν. προάγειν ed. 1, 2. invitis msstis.

CAPVT C.

Cap. C.

Verf. 1 fqq. *Verſ.* 1. ἀμύνεσθαι. ἀμύνασθαι Aug. Reg. A. quod non fpernam. — *Verſ.* 2. γενομένης. γινομένης ed. 1. Reg. B. Bav. — *Verſ.* 3. — „Poft συνεχεία videtur τοῦ πόνου aut fimile quid deeffe." REISK. — Poterit vero pariter e re ipfa fubintelligi. — *Ibid.* ἐννατῶοι. ἐνατῶοι Vat. Flor. Aug. Reg. A. — *Verſ.* 4. διεστύλωσαν. Corrupte διεστώλωσαν Aug. & ftatim Reg. A. fed in hoc correctum. Conf. V. 4, 6-8. — *Verſ.* 5. ἐρεισμάτων. Temere ἐρυσμάτων ed. 1, 2. — *Ibid.* ἐμβαλεῖν unus obtulit Flor. Sic autem fcriptum oportuit. cf. V. 4, 8. V. 8, 9. — *Verſ.* 6. Poft ἀνακάθαρσιν temere prorfus οἱ inferit ed. 2.

Verf. 7. *Verſ.* 7. ἐπανείλετο τὸν Λεόντιον. Vide V. 27. — *Ibid.* ἐν τῇ περὶ τοὺς Παλαιεῖς πολιορκίᾳ. vide V. 4.

Verſ.

Verf. 8. *Verf.* 8. *εἰσοικίσας*. *εἰσοικήσας* unus Flor. — *Ibid.* *Φιλίππου τὴν πόλιν ἀντὶ Θηβῶν κατωνόμασεν.* — „Vna addita literula locus erat integer, legendo nempe *Φιλίππους*. Fuit equidem *Φιλίππου πόλις* alia urbs, antea *Πονηρόπολις*, & poftea Trimontium a fitu dicta, fed in Thracia ad Hebrum. At hæc urbs, de qua hic fit mentio, Theffaliæ fuit, & eam femper per pluralem numerum, *Philippos*, Florus, Lucanus, Statius, Silius & Stephanus efferunt; & ejufdem nominis fuit cum altera, quæ in Thraciæ littore, in Macedoniæ limite fuit, de qua Lucas in Actis Apoftolorum.“ PALMERIVS. — Sed Polybio confentit Diodorus Siculus, in cujus lib. XXVI. Eclog. VII. hæc leguntur: Ἡ *νῦν καλουμένη Φιλιππόπολις κατὰ τὴν Θετταλίαν*, *Φτιώτιδες Θῆβαι ἐκαλοῦντο.* Ad quem locum WESSELINGIVS, commemorata Palmerii ad Polybium obfervatione: „Viri follertiam, inquit, laudo: nec fequor tamen. Diodori Excerpta Polybianæ fcripturæ patrocinantur, neque nocet admodum Stephanus. Nam ceteri ifti fcriptores, quos teftimonium dicere juffit, *Philippos* Thraciæ manifefto errore in Theffaliam tranfportarunt.“ — *Philippos*, Macedoniæ urbem, (Macedoniæ Adjectæ, quæ dicitur, in Thraciæ confinibus) ad quam a Triumviris fuperati funt Brutus & Caffius, per errorem confufam a Poëtis effe cum hac Theffaliæ urbe, monuerat jam Holftenius ad Steph. p. 136. Quod vero idem Stephanus, in *Φίλιπποι*, dicit, Theffalicas vel Phthioticas has *Thebas*, *Philippos* effe cognominatas; nil impedit, quo minus Polybio credamus *Φιλίππου πόλιν* fuiffe hac occafione a Philippo adpellatas. Idem nomen confirmatur ex Livii lib. XXXIX. c. 25. ubi *Philippopolis* manifefte eadem eft, quæ *Thebæ Phtioticæ.* Conf. quæ ibidem monuit Drakenborch. Alterius *Φιλίππου πόλεως*, quæ in mediterranea Thracia ad Hebrum fluvium fita erat, meminit Polybius XXVI. 6, 5. Quofnam ad *Philippos* pertinuerit gentile illud *Φιλιππηνός*, quo ufum effe Polybium Stephanus in *Φίλιπποι* fcribit, non liquet.

Verf.

Verf. 10. Φήσας οὐκ ἀλλλότριος εἶναι. — „Hoc poſcit, ait GRONOVIVS, Polybiana ſcribendi indoles." — Et provocat ad V. 24, 11. IX. 32, 9. XV. 6, 1. XXV. 5, 1. IV. 84, 3. Si ἀλλότριον ſervatum cupis, in quod conſentiunt libri, addendum eſſe ἑαυτὸν monuit Reiſkius. Conf. I. 38, 1. & ibi Adnot. — *Ibid.* ἔπεμψε. — „Forſ. ἀπέπεμψε." REISK. Poſſis & ἐξέπεμψε ſuſpicari, ut V. 24, 11. & ſæpe aliâs. Sed & ferri poteſt vulgatum. Verſ. 10.

Verf. 11. πράττειν τι τῶν ἑξῆς. Deſiderari τὶ viderat Reiſkius; & dederunt id Vat. & Flor. Verſ. 11.

CAPVT CI. Cap. CI.

Verf. 1. τοὺς Σκερδιλ. λέμβους. conf. c. 95, 4. — *Ibid.* ἐμπόροις. ἐμπορίοις ed. 1. 2. Reg. B. temere & invitis exemplaribus. — *Ibid.* παρεσπονδηκέναι δέ. cap. 95, 3. — *Ibid.* συνορμήσαντα Flor. Aug. Reg. A. B. Recte. Sic συνωρμηκέναι c. 110, 2. συνορμίζειν active ſignificat, III. 96, 14. V. 3, 5. Verſ. 1.

Verf. 2. ἡμιολίους ed. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. B. Vat. & Flor. ἡμιόλους ed. 1. 2. cum Bav. Aug. Reg. A. quod & ipſum ferri fortaſſe poterat. Nam & ἡμίολος & ἡμιόλιος invenitur, *ſeſquialter.* Vide Etymol. M. hac voce, & Aul. Gellium XVIII. 14. citatum ab Henr. Steph. in Theſ. Hinc ἡμίολος vel ἡμιόλιος dicta ναῦς, & ἡ ἡμιολία, pro quo & τὸ ἡμιόλιον Heſychius habet; quod exponitur μικρὸν πλοῖον δίκροτον λῃστρικὸν, id eſt, *minor navis, duobus remorum ordinibus inſtructa, qua piratæ inprimis utebantur.* Nomen autem inde habere Etymologus ait, quia τὸ ἡμιόλιον μέρος ψιλὸν (ſic enim ſcribendum adparet, pro vulgato ψιλῶν) ἐρετῶν ἐστι, πρὸς τὸ ἀπ' αὐτοῦ μάχεσθαι. id eſt, *quia ſeſquialtera pars remigibus nudata erat* (una tantum pars in longitudinem a remigibus occupata; tres partes, quæ faciunt *ſexuplum* alterius, remigibus nudæ erant;) *ut inde armati pugnarent.* Verſ. 2.

Verf. 3. ἡττῆσθαι Vat. Flor. & idem debuerunt Aug. & Reg. A. in quibus mendoſe ἡττεῖσθαι. — *Ibid.* τῇ περὶ Τυῤῥη- Verſ. 3.

Τυῤῥηνίαν μάχῃ. *ad Trasimenum lacum*. vide III. 84. Lapide h. l. τυραννίαν ed. 2. quod *ex ingenio* se emendare Vrsinus ait, cum Τυῤῥηνίαν scribere jubet; in quod tamen ipsum scripti libri omnes consentiunt, nec probabile est, unum Vrsini librum errori operarum Basileensium favisse.

Vers. 4. *Vers.* 4. Κεγχρεᾶς. Κεγχραιᾶς Aug. Reg. A. & Flor. sed in hoc superscripta litera ε. — *Ibid.* παρήγγειλε. παρήγγελλε Vat. παρήγγελε Flor. suo more.

Vers. 6. *Vers.* 6. θεωμένου. θεωρουμένου solus Aug. minus recte. Conf. ad I. 57, 1. — *Ibid.* ὅτι λείπονται Ῥωμαῖοι μάχῃ μεγάλῃ. Pari modo verbum λείπεσθαι in præsenti, notione præteriti, *victum esse*, usurpatum vidimus III. 85, 8. λειπόμεθα μάχῃ μεγάλῃ, ubi de eadem Romanorum clade agebatur.

Vers. 8. 9. *Vers.* 8. πρὸς τοὺς Αἰτωλούς. Sic Vat. Flor. Aug. Reg. A. τοὺς carent edd. cum Bav. — *Vers.* 9. τὸ προστατ7όμενον. Mendose τὸ πρατ7όμενον Vat. Flor. Aug. Reg. A. sed in Flor. superscripta vera lectio.

Vers. 10. *Vers.* 10. ἢ ἐκείνῳ edidit Casaub. cum Reg. B. ἢ κείνῳ ed. 1. 2. consentientibus vett. codicibus. *Ad neminem* autem *magis*, *quam ad Philippum*, *pertinere orbis imperium* ait, quoniam is ab Alexandro Magno se descendere gloriabatur. cf. V. 10, 11. & cap. sq. vers. 1.

Cap. CII. CAPVT CII.

Vers. 1. *Vers.* 1. κατὰ τὰς πράξεις. τὰς carent ed. 1. & 2. cum Bav. & Reg. A. Habet Reg. B. cum ceteris. — *Ibid.* ἐφίεται. Haud dubitanter ἐφίετο scribere Reiskius jusserat. Recte: non enim video, quo pacto in præsenti tempore loqui Polybius potuerit, cum nemo amplius illius familiæ, quo tempore hæc scripsit, superesset. cf. II. 37, 7 sq.

Vers. 2 sqq. *Vers.* 2. διαβούλιον ἀνεδίδου Flor. Aug. Reg. A. Perperam ἐνεδίδου edd. cum Bav. — *Vers.* 3. τῷ δοκεῖν. τὸ δοκεῖν Aug. male. — *Vers.* 4. Κλεόνικον μὲν τὸν Ναυπάκτιον. cf. c. 95, 12.

Vers.

Verſ. 5. Dele comma poſt ναῦς, & pone poſt δύναμιν. — *Ibid.* Ad ἔχων intellige αὐτὰς, ſcil. τὰς ναῦς καὶ τὴν δύναμιν..

Verſ. 6. προελθών. προσελθὼν edd. perperam & invitis msstis. — *Ibid.* τὸν ἐν τοῖς Περιππίοις Πύργον. REISKII ſecutus ſum conſilium, ad hunc locum ſic commentantis: „Haud proſpere hic loci ſucceſſit opera Caſaubono utrique. *Pyrgos* eſt nomen oppidi; non ſignificat h. l. turrim quamcunque. vide p. 473. & 477. [IV. 77, 9. & c. 80, 13.] ἐρειπίοις eſt Caſauboni ſenioris conjectura, in qua defendenda Mericus operam perdit. Præſtat in locis ejuſmodi corruptis ſervare veterem lectionem, ſi meliorem & certiorem in promtu non habes. Veteres edd. hic dant περιπίοις, [plures codices περιππίοις] quod acutiores videant quid ſibi velit." — Quod de Πηνειῷ fluvio in ſcholio dixi, alienum ab hoc loco videri poſſet, ſi de ſitu, quem *Laſioni* oppido Danvillius in Tabula Græciæ adſignavit, dubitare non liceret; ſic enim nimis hinc remotus Peneus fluvius foret. At in eadem tabula Pſophis etiam, quæ in vicinia Laſionis fuit, (conf. IV. 73, 1.) nimis, quam par erat, verſus meridiem locata videtur. Livius XXVII. 32. caſtelli, cui *Pyrgus* nomen, meminit, quinque millia paſſuum ab urbe Eleorum diſtantis: quod ipſum tamen nunc a Polybio dici non putem; nam hoc quidem, de quo nunc agitur, in confinibus Achaiæ vel Arcadiæ & Elidos ſitum eſſe debuit.

Verſ. 7. Poſt κατάλυσιν in fine verſ. præced. *minus punctum* pone, pro *majori*. Sic codices omnes. Temere & ſua auctoritate primus editor, majore interpoſita diſtinctione, mox μετὰ δὲ ταῦτα edidit, quod tenuere ſequentes. Delevi conjunctionem, quam ignorant ſcripta exemplaria.

Verſ. 9. περὶ Πάνορμον &c. — „Ad hunc locum reſpexit Stephanus Byz. voc. Πάνορμος, ubi ait, καὶ λιμὴν, ὡς Πολύβιος. quod ibi fugit Berkelium." REISK. Nempe, licet hodie unius in Sicilia *Panormi* fiat mentio apud Stephanum,

Verſ. 5. Verſ. 6. Verſ. 7. Verſ. 9.

phanum, facile tamen adparet, excidiſſe ibi nonnihil. Scilicet ſic fere ſcripſerat: Πάνορμος, πόλις Σικελίας, καὶ λιμὴν Πελοποννήσου, ὡς Πολύβ. vel Πάνορμος, πόλις Σικελίας καὶ λιμήν· ἔστι δὲ καὶ Πελοποννήσου λιμὴν, ὡς Πολύβιος. — *Ibid.* τοὺς τῶν συμμάχων. τοὺς caret Aug.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. δι' αὐτοῦ. δι' αὑτοῦ Bav. Reg. A.

Cap. CIII.

CAPVT CIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. καί τινας τῶν ἡκόντων ἅμα τούτοις. ἡκόντων, *qui venerant*, in pluſquamperfecto. conf. IV. 80, 1. & V. 80, 4. — „ἅμα τούτοις non cohæret cum ἡκόντων, ſed cum Ἄρατον καὶ Ταυρίωνα, *una cum Arato & Taurione emiſit quoſdam alios ex iis qui ad concilium Achæorum convenerant.* οἱ ἥκοντες ſunt οἱ συνελθόντες πρὸς τὸ συνέδριον καὶ τὴν κοινολογίαν. vid. pag. 615, 16.“ [hoc cap. verſ. 7.] REISKIVS.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐξαπέστελλον. ἐξαπέστελον Flor.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ὁρμηθεὶς τοῖς παρακαλουμένοις, *poſtulatis eorum incitatus.* ὀργισθεὶς Flor. male. Aut παρορμηθεὶς legendum, quo verbo & ſæpiſſime aliâs utitur Polybius, & in hac ipſa re cap. 105, 1. aut ὁρμηθεὶς pro illo poſitum. — *Ibid.* τὰ λεγόμενα Κοῖλα τῆς Ναυπακτίας. *Cœla, cava loca, convallis.*

Verſ. 6 ſqq. *Verſ.* 6. ἧκον. ἦλθον Vat. in contextu; ſed in marg. eadem manu γρ'. ἧκον, quod unice habent ceteri omnes. — *Ibid.* Φιλίππου deeſt Aug. & Reg. A. — *Verſ.* 7. ἐξέπεμπε. ἐξέπεμψε edd. & Reg. B. invitis vett. codd. — *Ibid.* ὥστε ἔχειν Caſaub. & ſeqq. Commodius ὥστ' ἔχειν, ed. 1. conſentientibus msstis. Temere ὥστε δ' ἔχειν ed. 2. — *Verſ.* 8. διαποστολαί. Corrupte διαστολαὶ Aug. ut c. 37, 3.

Cap. CIV.

CAPVT CIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Ὃς ἔφη. Perperam οὓς ἔφη Aug. Reg. A. *Agelai Aetoli oratio* hæc *de Pace ad Philippum Regem* inſerta eſt Excerptis *Codicis* VRBINATIS, cum Titulo in

ora:

ora: Ἀγελάου δημηγορία. Eamdem fere orationem Philippo tribuit Iuſtinus XXIX. 2 ſq. tamquam ad Græcos ſocios ab eo habitam. Notaverat hoc Caſaub. ad oram Baſil. — *Ibid.* τοῖς θεοῖς εἰ λέγοντες. Corrupte τοῖς ἔθνεσι λέγοντες Vrb. — *Ibid.* τὰς τῶν βαρβάρων ἐφόδους. — „Romanos deſignat, ut IX. 37, 5." REISK. — Verſ. 1.

Ibid. συμπλέκοντες τὰς χεῖρας, καθάπερ οἱ τοὺς ποταμοὺς διαβαίνοντες. Laudat ad h. l. Gronovius (in Notis msstis) Diodori verba XVII. 55. quæ & Freinſh. ad Curt. IV. 9, 17. citavit: *Alexander, milites Tigrim fluvium pedibus tranſituros, juſſit* τὰς χεῖρας ἀλλήλοις συμπλέκειν, καὶ τὴν ὅλην τῶν σωμάτων πυκνότητα ποιεῖν ζεύγματι παραπλησίαν, *manus inter ſe arcte conſerere, totamque corporum molem veluti ponti ſimilem facere.*

Verſ. 2. *Verſ.* 2. καὶ φυλάττεσθαι. καὶ συμφυλάττεσθαι ſolus Aug. & hinc ed. 2 & ſeqq. — *Ibid.* πρὸς ταῖς δύσεσι, *in occidente,* nempe in Italia. Confer mox verſ. 7 & 10. nec de veritate Reiſkianæ hujus emendationis dubitaveris.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. καὶ νῦν. — „Forte καὶ συνετῷ, aut καὶ νῦν ἔχοντι." REISKIVS. Nil opus. καὶ νῦν ad δῆλον referendum, *jam nunc adparet.* — *Ibid.* κατ' οὐδένα τρόπον. Poſterius vocab. temere neglexit ed. 1. — *Ibid.* ἐπὶ ταῖς. Perperam ἐπὶ τὰς ed. 1. & Reg. B. cum Bav. Pejus καὶ τὰς ed. 2. perperam accepto ſcripturæ compendio, quo in ed. 1. deſignabatur præpoſitio ἐπ'. — *Ibid.* δυναστείαις. δυναστείας ed. 1. contra librorum omnium fidem. — *Ibid.* διατείνειν, *tendere.* Nil opus erat ſolicitare hanc verbi formam.

Verſ. 5. ſqq. *Verſ.* 5. ποιῆται recte Vat. & Flor. In Vat. vero τ in σ videtur mutatum. ποιῆσαι Vrb. Aug. Reg. A. B. quod in ποιήσῃ mutavit Bav. & hoc tenuerunt editi. ποιεῖσθαι πρόνοιαν, non ποεῖν, dicunt Græci. — *Verſ.* 6. ὑπάρξειν. Poterat fortaſſe defendi ὑπάρχειν, *eſſe, ad manus eſſe, paratus eſſe.* Habemus tamen & aliâs exemplum literarum χ & ξ inter ſe permutatarum a noſtris librariis, I. 59, 8. *Verſ.* 7. πειρᾶσθαι. πειρᾶσθαι Vrb. Reg. A. — *Ibid.* παίζομεν.

Verſ. 5. ſqq. μεν. Temere πέζομεν ed. 1. 2. — *Verſ.* 8. τοῖς θεοῖς caret Aug. a pr. manu & Reg. A. — *Ibid.* ὑπάρχειν ἡμῖν τὴν ἐξουσ. &c. Sic Vrb. Vat. Flor. Aug. Reg. A. quæ ſeries verborum majorem & vim & perſpicuitatem addit orationi. τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἡμ. ὑπαρχ. edd. ex Bav. Sed mox καὶ πολεμεῖν ed. 1. 2. cum omnibus codd. Bene, ut arctius copulentur καὶ πολεμεῖν, καὶ διαλύεσθαι; articulo vero τοῦ haud ægre caremus.

Cap. CV.

CAPVT CV.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τὴν Ἀντιόχου περὶ Κοίλην Συρίαν. Poterat, ut maluit Reiſkius, περὶ Κοίλης Συρίας ſcribere, quemadmodum ſæpius τὸν πόλεμον περὶ Κοίλης Συρίας dixit; ſed cum μάχῃ bene habet περὶ Κοίλην Συρίαν. — *Ibid.* ἔτι δέ. ἐπὶ δὲ Vat. Flor. — *Ibid.* πρὸς Αἰτωλούς. πρὸς ἑαυτοὺς Flor.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἔτι δὲ τὰς Λιβυκάς. ἔτι δὲ καὶ τὰς Λιβυκὰς ſolus Aug.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. οὐ γὰρ ἔτι - - ἀλλ' ἤδη. Ad negationem illam intellige μόνον vel οὕτως, ex uſitato Græcorum more: *etenim jam non ſolum*, vel *non tam - - quam* &c. Sic IV. 42, 2. οὐ γὰρ εἰκὸς, ἀλλ' ἀναγκαῖον. — *Ibid.* πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ σκοποὺς, id eſt, ut Reiſkius monuit, *ad Romanos & Carthaginienſes:* conf. vſ. 7.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. καὶ πρὸς τοὺς νησιώτας καὶ πρὸς τοὺς τὴν Ἀσ. κατοικ. Alterum πρὸς abeſt Vat. Flor. Aug. Reg. A. Vtrobique περὶ, pro πρὸς, maluerat Reiſkius: commode quidem, ſed & πρὸς hac notione, *circa, quod adtinet,* paſſim uſurpatum videmus; ut V. 56, 8. πρὸς τοὺς φίλους, *amicos quod adtinet.* Adde III. 20, 5. IV. 67, 4. IX. 42, 1. &c.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. τῶν τῷ Ἀττάλῳ. τῶν Ἀττάλῳ ed. 1. Reg. B. Bav. Flor. non male. Perperam τῷ Ἀττάλῳ, abſque τῶν, ed. 2. Aug. Reg. A. neſcio an Vat. Vtrumque conjunxit Caſaubonus. — *Verſ.* 8. πρὸς τοὺς Ἕλληνας. τοὺς caret ſolus Aug.

Verſ.

Verf. 9. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόσχεσιν. Vide I. 3, 3 fqq. & IV. 28, 3 fqq. — *Ibid.* οἶμαι. Sic hoc verbum orationi & aliâs inferuit, & nuperime cap. 102, 1. ὡς ἂν οἶμαι καὶ νέον βασιλέα. Nullo vero pacto ferri ὑμᾶς poterat: nufquam enim lectores fuos ita adloquitur Polybius. Poftquam δεδείχαμεν in δεδίχαμεν corruptum erat, οἶμαι in ὑμᾶς eft detortum. Nihil familiarius librariis permutatione diphthongi οι cum vocali υ, quæ eodem prorfus modo olim pronunciabantur. Exempla & aliâs vidimus, & V. 17, 8. ubi idem error omnes noftros codices invaferat. De permutatione terminationum αι & ας jam fæpius diximus. In codice Perotti utraque videtur fuiffe lectio, ὑμᾶς, & οἶμαι, altera in contextu, altera inter lineas aut in ora. Sic certe habet ejus verfio: *manifefte vobis (nifi nos opinio fallit) oftendimus:* nec enim dubito, ita fcripfiffe illum interpretem, non, ut in edit. Hagenoënf. & Bafil. legitur, *manifefte nobis*, & deinde *nifi nos;* nec ut in edit. Lugdunenfi apud Sebaft. Gryphium 1542. in 8vo. ubi *manifefte vobis*, & deinde *nifi vos opinio fallit.* Miror, intactum hunc locum relictum effe a Reifkio. — *Ibid.* πότε καὶ πῶς. Temere πότε τοῦ πῶς ed. 1. 2. — Verf. 9.

Verf. 10. Κάνναν. Κάναν Bav. — *Ibid.* τῶν Ἰταλ. Temere τῶν neglexit ed. 1. — *Ibid.* Ad ἐξισώσαντες intellige αὐτὴν, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ Ἑλληνικὰς πράξεις. — Verf. 10.

CAPUT CVI.

Cap. CVI.

Verf. 2. αἱ κατὰ Πελοπ. αἱ caret ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* ἀνεκτῶντο τοὺς ἰδίους (βίους). Perottus: *refpublicas componebant.* Hinc Scaliger νόμους fupplevit. Præferenda tamen Cafauboni conjectura, qui fupplevit βίους. — Verf. 2.

Verf. 4. οὐ γὰρ οἶδ' correxit Cafaub. cum Reg. B. εὖ γὰρ οἶδ' ed. 1. 2. confentientibus vett. codd. — „Οὐ γὰρ οἶδ' legendum, non εὖ. Videntur corrupiffe, qui contraria fibi fcribere Polybium putabant, quia fequitur hujus rei cauffa. Negat vero cauffam rei fe fcire, cujus tamen cauffam mox fubjicit, ut cap. 75, 4." CASAUB. *in ora Bafil.* — Verf. 4.

Verf. 4. *Ibid.* Πελοποννήσιοι, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων οἰκειότατα πρὸς τὸν ἥμερον καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἔχοντες, ἥκιστα πάντων &c. Poft οἰκειότατα infertum verbum διακείμενοι voluerat Vrfinus. Quamvis vero οἰκειότατοι legeres, tamen ex græci ftyli & Polybiani præfertim indole defecta foret oratio, & requireretur faltem participium ὄντες. Notandum vero, licet ἥκιστα in contextu habeant codices omnes, tamen oram Bav. & oram Reg. A. habere γρ'. ἔλαττον. Quare videndum, an ἔλαττον fortaffe olim in contextu fuerit, ἥκιστα vero ex participio aliquo, quod ejus loco legebatur, fit corruptum, quod ipfum deinde vocem ἔλαττον fede fua depulerit. Quid vero fpectans Polybius, de univerfis generatim *Peloponnefiis* hoc prædicet, effe eos *maxime omnium hominum ad vitam manfuetam & humanam adcommodatos*, non fatis equidem perfpicio. Si in Arcadas, (conf. IV. 29, 1.) aut omnino in eos populos hoc dixiffet, qui fœdere Achaico erant juncti, nil mirum effet. Sed Spartanorum, ut hoc utar, (cum quibus præfertim bellum fere continuum erat reliquis Peloponnefi populis) virtutem quidem bellicam & feveritatem morum laudatam fcio; manfuetudinem, lenitatem morum, humanitatem nufquam magnopere prædicatam memini.

Ibid. κατά γε τοὺς ἀνώτερον χρόνους. Et hoc ex uno recentiffimo Reg. B. adoptavit Cafaubonus. κατά τε τοὺς &c. ed. 1. 2. confentientibus vett. msstis; quod locum tueri utique non poterat, nifi ftatueres, intercidiffe deinde nonnihil, veluti καὶ τοὺς τότε, aut aliquid fimile. — *Ibid.* αἰεὶ dedit ed. 1. cum fcriptis libris omnibus. ἀεὶ ed. 2. & feqq.

Ibid. πρασίμοχθοι. Cum πλησίμοχθοι vulgo legeretur, non modo Mufgravius, ut in fcholio dixi, Fragm. XCIX. ex incertis Euripidis Tragœdiis, (T. III. p. 600.) τλησίμοχθοι correxit, *laborum tolerantes* vertens; fed jam ante Mufgravium eodem modo Barnefius ediderat, in Incertis Euripidis Tragœdiis vf. 289. p. 511. Et pronum erat ita corrigere, quemadmodum & vir doctus in cod.

Bav.

Bav. fecit: nam pari ratione τληπόλεμος pro τλησιπόλεμος dictum novimus; & τλησίπονος Hesychius habet, quod τολμηρὸς & καρτερικὸς interpretatur. Sed plurium & in his vetustiorum codicum consensus aliud suadere videtur. In codice Vrbinate abrupta hæc Euripidis verba ad oram libri adscripta sunt hoc modo. Εὐριπίδου. ἦσαν αἰεὶ πρυσίμοχθοι τινὲς καὶ οὔ ποτε ἥσυχοι δορί. Et eodem modo πρυσίμοχθοι (non προσίμοχθοι, quod errori debetur typothetæ nostri) habent Aug. & Reg A. Quod, per itacismi fallaciam, ex πρησίμοχθοι proxime corruptum esse intelligi videtur ex membranarum Vaticanarum & Flor. scriptura πρασίμοχθοι, quæ dorica forma esse potest vocabuli modo dicti. Nam licet verba ista

— τλησίμοχθοι, κοὔποθ' ἥσυχοι δορὶ,

pro jambico versu, cui prima syllaba deesset, habuerint Barnesius atque Musgravius, nihil tamen impedit, quo minus ex chori cantu, cui dorica dialectus solennis est, decerpta putemus. Quemadmodum igitur verbum πρήθω non solum *accendo*, sed & *spiro* exponitur; sic πρασίμοχθος vel πρησίμοχθος esse poterit *belli ærumnas accendens*, vel *belli ærumnas laboresque spirans*. — Vers. 4.

Vers. 5. Φύσεσιν ὄντες recte edd. ex Bav. — Vers. 5.

Vers. 6. τῶν ἐκ Μακεδονίας φόβων ἀπελέλυντο Vat. & Flor. Et Perottus, *liberati*. Ceteri, ut editi, τὸν ἐκ Μακ. φόβον ἀπεδέδυντο, ne sic quidem male. — Vers. 6.

Vers. 7. Μικίωνι Vat. Flor. Aug. & Reg. A. Perott. *Euryclidam* & *Miconem* (Μίκωνα) Pausanias II. 9. p. 132. rhetores Atheniensium vocat, populo gratos. Eosdem dein Philippus veneno tollendos curavit. — *Ibid.* οὐδ' ὁποίας. οὐδ' ὁποίασοῦν solus Reg. B. & sic idem passim aliâs, ubi οὖν ignorant veteres Polybiani codices. — *Vers.* 8. ἀκρισίαν. Temere ἀκρασίαν unus Reg. B. — Vers. 7. sq.

CAPVT CVII.

Cap. CVII. Verf. 3. *Verf.* 3. ἐζήτουν ἡγεμόνα καὶ πρόσωπον. πρόσωπον, id eft, hominem, qui, ut ait REISKIVS, nominis fui auctoritatem, vel, fi mavis, umbram & larvam quafi aut perfonam præftaret Aegyptiis, fub qua latitantes, ea quæ vellent, peragerent. vid. XXVII. 6, 4. — *Ibid.* ὄντες αὐτοῖς. Vtrumque fpiritum, ut paffim aliâs, fuper αὐτοῖς pofuit Bav. ut nefcias, utrum præ altero probaverit.

Verf. 4. *Verf.* 4. θερείας. θερίας Flor. θεραπείας Aug. quod & fuerat in Reg. A. fed ibi literæ απ punctis inferne notantur ut fpuriæ. — *Ibid.* ὑπερέβαλε. ὑπερέβαλλε folus Reg. A.

Verf. 5. *Verf.* 5. παραυτά. παρ' αὐτὰ divifis vocibus ed. Cafaub. & feqq. invitis msstis. — *Ibid.* εὐδοκοῦντες nil opus eft, ut cum Reifkio in εὐδόκουν mutemus. Adjectis paulo poft parenthefeos fignis, clarus fit & fatis expeditus, pro Polybiani ftyli indole, orationis decurfus. Notaverat tamen & Cafaubonus in ora Bafil. videri fibi, εὐδοκοῦντες ἦσαν aut ηὐδόκουν fcriptum oportuiffe. Et εὐδόκουν Scaliger in ora fui libri correxit. Prorfus vero mendofe ἀδοκοῦντες Aug.

Verf. 6. *Verf.* 6. οὐδένα δὲ χρόνον edd. & Reg. B. cum Bav. & Flor. *Ibid.* διαλιπόντες. διαλειπόντες (fic) Aug. Reg. A. — *Ibid.* Pro διὰ, & mox pro πεποιῆσθαι, dant διὸ & πεποιεῖσθαι ed. 1. 2. Reg. B. temere utrumque. — *Verf.* 7. In τὴν προειρημένην τοιαύτην, quamvis fuperflua prorfus & ingrata fit media vox, confentiunt omnes. — *Ibid.* παρακατεῖχε. Temere προκατεῖχε ed. 2. παρατεῖχε ed. 1. operarum errore.

CAPVT CVIII.

Cap. CVIII. Verf. 1. *Verf.* 1. ἀνακομισθείς. Corrupte ἀναγκασθεὶς Aug. & inde ora ed. 2. — *Ibid.* πρὸς ἅ. Vide ad V. 27, 4. — *Ibid.* καὶ τότε Cafaub. & feqq. cum Reg. B. Vat. Flor. Vrfin. καὶ deeft ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. — *Ibid.* Πελαγονίας. *Pelagonia*, regio Macedoniæ, in qua urbs Stobi,

bi, a qua Iohannes Stobæus nomen habet. — *Ibid.* Πισσᾶον. Hinc Stephanus, Πισάον, Πελαγονίας. quod nomen ibi ex Πισσαῖον corruptum ordo literarum docet. Verf. 1.

Verf. 2. Δασσαρήτιδος ed. Cafaub. & feqq. Δασαρήτιδος h. l. Vat. Flor. Reg. B. Corrupte Δαρήτιδος ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. *Daffaretis*, Illyrica regio, Macedoniæ attributa. Δασσαρῖται, ἔθνος Ἰλλυρίας, apud Stephanum Byz. citatur ex Polybii lib. VIII. Confer infra vf. 8. *Ibid.* Φοιβάτιδας edd. & Reg. B. cum Bav. Φιβώτιδας Vat. Flor. Aug. Reg. A. Ignotum utrumque aliis fcriptoribus nomen. — *Ibid.* Ἀντιπατρίαν. *Antipatriam*, in extremis Macedoniæ, in faucibus anguftis fitam effe urbem docet Livius XXXI. 27. ex alia parte Hiftoriarum Polybii, hodie deperdita, quæ libro XVI. erat comprehenfa. Verf. 2.

Ibid. Χρυσονδίωνα edd. cum Bav. Χρυσονδύωνα Vat. Flor. Aug. Reg. A. Eadem fortaffe urbs, quam *Codrionem* & *Condrionem* vocant codices Liviani loco cit. Poffunt etiam duorum oppidorum vel caftellorum nomina in unum videri contracta. Quod vero Iac. Gronovius (in Differtat. Epiftolicis in Livii loca quædam geographica, adjectis Tomo II. editionis Livii Gronoviani, p. 34.) apud Polybium h. l. pro Χρυσονδίωνα legendum Κνίδον, Κοδριόνα, contendit; id quidem errore Scholiaftis Callimachi & ipfius Stephani Byzantini niti, poft Salmafium docuerunt Callimachi Interpretes ad Hymn. in Cerer. vf. 25. Conf. Weffeling. ad Diodor. T. I. p. 379.

Ibid. In Γερτοῦντα nil hic variant libri; fed mox verf. 8. Γεροῦντα dant omnes, nam Γερῶντα ibi ed. 1. 2. & Reg. B. invitis vetuftis exemplaribus habent, nifi quod *Gerontem* ibidem Perottus fcripfit. *Gerrunium*, in hac regione caftellum, Livius memorat l. c. lib. XXXI. c. 27. quod idem fortaffe eft cum hoc Polybiano Γεροῦντι vel Γερτοῦντι, aut cum *Creonio*, cujus meminit Nofter verf. 8.

Verf. 4. τὰ κατὰ τὴν Ἰλλ. Perperam τὰ caret Aug. — *Ibid.* εἰς Ἰταλίαν. εἰς carent Aug. & Reg. A. — *Verf.* 6. τῆς πρὸς Ῥωμ. Temere τῆς neglexerunt ed. 1. 2. — *Ibid.* Verf. 4. 6.

 ἕνεκεν

ἕνεκεν αὐτοῦ ed. 2 ſqq. cum Aug. puto & Vat. & Flor. αὐ. τοῦ ed. 1. Bav. Reg. A. B.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. μόνως γὰρ οὕτως ed. Caſaub. & ſeqq. Sic autem ex ingenio ſe emendare ait Vrſinus; *dederunt* vero id ipſum Vat. & Flor. Mendoſe μόνος γὰρ οὗτος ed. 1. 2. Bav. Aug. Reg. A. B. — *Ibid.* ἐν τῷ Φάρῳ. Sic hoc quidem loco omnes, cum articulo maſculino. At III. 18, 2 & 7. & III. 19, 12. conſtanter τὴν Φάρον in fœm. uſurpavit: neſcio, an, quod ibi oppidum, nunc totam inſulam dicat. *Ibid.* κατακτήσασθαι. Simpl. κτήσασθαι Aug.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Δασσαρήτιδος ed. 2. & ſqq. & ſic h. l. Vat. Flor. Aug. Reg. A. Δασαρ. ſimplici σ ed. 1. 2. Reg. B. cum Bav. Conf. ad verſ. 2. — *Ibid.* Κρεώνιον καὶ Γεροῦντα. *Corragum* & *Gerrunium*, caſtella hujus regionis, junctim nominantur apud Liv. l. c. quæ fortaſſe eadem fuerint cum his Polybianis. Conf. ſupra ad verſ. 2. Sed meræ hæ conjecturæ ſunt, neque præterea quidquam. Id unum moneo, lubrico admodum niti fundamento eos, qui ſcripturam *Corrago* apud Livium firmari exiſtimant auctoritate Aeſchinis, in cujus Orat. contra Cteſiphontem (p. 553. edit. Reiſk.) Κόῤῥαγος memoratur: nam ibi *Corragum* non caſtelli nomen, ſed ducis cujuſdam militum mercenaciorum eſſe, & alii perſpecte viderunt Interpretes, & contra Taylorum denuo adſeruit Reiſkius.

Ibid. περὶ τὴν Λυχνιδίαν λίμνην. Vide Steph. Byz. in Λυχνιδός. Vrbem, a qua nomen habet lacus, Λυχνίδα Polyb. vocat XVIII. 30, 12. — *Ibid.* Ἐγχελάνας. Ἐνχελάνας Vat. Aug. Reg. A. Stephanus: Ἐγχελᾶνες, (cum accentu circumflexo) ἔθνος Ἰλλυρίας, iidem qui aliâs Ἐγχελεῖς. — *Ibid.* De *Cerace* & *Satione* nihil habeo compertum. — *Ibid.* Βοιεύς. Nec magis, qui ſint *Boji* hi, ſive *Boei*, liquet. Gronovium video Βοιβίους eſſe ſuſpicatum, & de *Boebe* Livii XXXI. 41. cogitaſſe. Sed iſta quidem Theſſaliæ eſt. Habet vero Stephanus Byz. in Macedonia etiam λίμνην Βοίβην, quæ ab aliis Βόλβη adpellatur. Sed eam huc quidquam facere quis adfirmabit? — *Ibid.* Βαντίαν. An huc perti-

pertineat, quod Stephanus habet, Βάντιον, ἔθνος Θρᾴκης, viderint doctiores. Verf. 8.

Ibid. τῶν καλουμένων Πισσαντίνων. Duplici σσ cum Bav. habuit codex Perotti. *Piſſantini* vero hi, aut *Piſantini*, an pertinent ad Πισσαῖον, quod eſt verf. 1. memoratum? — *Ibid.* Ὄργυσον vel Ὄργυσσον. *Orgeſſi*, caſtelli in extremis Macedoniæ, meminit Livius loco jam ſæpius citato, XXXI. 27. quod non videtur ab hoc diverſum.

Verſ. 9. περὶ τὸ Γερούνιον. Vide lib. III. cap. 100. Ad finem libri feſtinantes librarii, miſere multa turbarunt. Sic nunc Γερούνιον in Γαλλόνιον vel Γαλώνιον corruperunt; moxque verf. ſeq. Αὖλον induxerunt Τερέντιον, quem ſane non noverat Polybius. Et paulo ante, pro Ἰταλίας, Ἐτωλίας habet Reg. A. pariterque Aug. a prima manu. Verf. 9.

Verſ. 10. κατέστησαν στρατηγοὺς αὐτῶν Γάϊον Τερέντιον. στρατηγοὺς Παῦλον Τερεντ. ed. 1. 2. cum Bav. Αὖλον ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A. B. & Vrſino. *Caium* quidem *Terentium* Perottus habet; ſed potuit ex Livio & ex Faſtis ex ipſoque Polybio III. 106, 1. 103, 3 ſq. &c. corrigere; quod nos in græcis etiam facere non dubitavimus. Et GRONOVIVM ſequendum duximus, qui ait: „Vide an fuerit κατέστησαν στρατηγοὺς αὐτῶν Γ. Τερέντιον. Procul dubio illud Γ. quod eſt Γάϊον, minuſcula ſcriptum, exhauſit præcedens litera. [aut majuſculam Γ. expulit ſequens litera T.] Sic I. 30. Καρχηδόνιοι στρατηγοὺς ἑαυτῶν εἵλοντο δύω." — Pari modo IV. 27, 1. οἱ Αἰτωλοὶ στρατηγὸν αὐτῶν (ubi quidem alii αὐτὸν habent) εἵλοντο Σκόπαν. IV. 2, 9. ᾕρηντο στρατηγὸν αὐτῶν Ἀννίβαν. V. 30, 7. στρατηγὸν αὐτῶν Ἄρατον κατέστησαν. Fit autem mihi probabile, primo per negligentiam alicujus librarii omiſſum fuiſſe vocabulum Γάϊον, ac deinde αὐτῶν in Αὖλον & a nonnullis in Παῦλον corruptum. Verf. 10.

CAPVT CIX.

Cap. CIX.

Verſ. 2. διαίρειν correxit Caſaub. Mendoſe διαιρεῖν ed. 1. 2. cum msstis. — *Ibid.* ἐπιφαίνεσθαι. Notata hæc emen- Verf. 2.

emendatio jam erat in ora cod. Reg. B. ἴσως ἐπιφένεσθαι. Et videtur ἐπιφαίνοιτο ab imperito aliquo vel dormitante librario ad formam præcedentis verbi πρόθοιτο fuiſſe effiĉtum. — *Verſ.* 3. διόπερ. Vide Anot. ad I. 82, 13.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. προσασκήσας. προασκήσας maluerat Reiſkius. Sed novimus, amare præſertim Polybium verba ex πρὸς compoſita: *exercitabat adhuc nonnihil*, ſcilicet quatenus patiebatur temporis anguſtia.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ποιησάμενος τὸν πλοῦν δι' Εὐρίπου καὶ τοῦ περὶ Μαλέαν. Si neceſſario tenenda eſſet hæc ſcriptura ſic foret exponenda, *navigavit per Euripum*, (eum, puta, qui ſimpliciter & per eminentiam ita dici ſolet, quo Euboea a Bœotia ſeparatur. conf. V. 29, 5. & c. 101, 2.) *& per illum, qui eſt ad Maleam;* ut intelligeretur fretum illud, quod inter Maleam promontorium & Cytheram inſulam intereſt, de quo vide Strab. lib. VIII. p. 363. & 378. Nam Εὔριπος, generale nomen, de quovis freto poteſt uſurpari. conf. Strab. lib. I. p. 54. & lib. XIII. p. 617. In eamdem ſententiam Reiſkius ad καὶ τοῦ περὶ Μαλέαν ſubaudiendum πόρου exiſtimavit. Sed nil opus videtur iſtis ambagibus, nudeque legendum καὶ περὶ Μαλέαν, *& circum Maleam.* conf. c. 101, 4. — *Ibid.* Κεφαλληνίαν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vat. Flor. Aug. Reg. A.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. πυνθανόμενος δὲ περὶ τὸ Λιλύβαιον αὐτοὺς ὁρμεῖν. Sic optime planiſſimeque ed. 1. conſentientibus mſstis. Temere & imperite ante περὶ τὸ Λιλυβ. ed. 2. τοὺς inſerſit; quod tenens Caſaubonus, & præterea αὐτοὺς ſua & Vrſini auĉtoritate in αὐτοῦ mutans, ſententiam prorſus corrupit. Iſtam vero παραδιόρθωσιν religioſe ſervarunt poſteriores editores.

Cap. CX.

CAPVT CX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τὸν Ἀῷον ποταμόν. Poterat & Ἄῳον antepenacute ſcribi, ut apud Strabonem. Ejuſdem vero nominis fluvium Cypri Ἀῷον penultima circumflexa Etymologus ſcribit. De corrigenda mendoſa codicum ſcriptura jam

jam Casaubonus in versione, & post eum disertius etiam Palmerius monuit. Satis patet erroris origo; tenuissima lineola differt Λ ab A; jota vero subscribendum ad latus olim poni solitum esse & in membranis nostris Vaticanis etiam nunc constanter ad latus positum conspici, jam sæpius adnotavimus. — „Emendationem suam, Ἀῷον, in versione proditam, tuetur Casaubonus ad Strab. p. 486. [lib. VII. p. 316.] ubi tamen monet, in Ptolemæi quoque codicibus Λῷον legi. Forsitan igitur his auctoribus restituit Valesius Nostro p. 1444, 26. [XXVII. 14, 3.] Λωὸν pro Λωτὸν, quod ei suus codex præstabat. Sed ille videtur vitium vitio mutasse, non sanasse.“ REISKIVS. — Nimirum in Peiresc. codice l. c. pariter ΛΩΤΟΝ ex ΑΩΙΟΝ erat detortum. *Aoi* fluvii, præter Strabonem, Plinium & alios, frequens satis fit apud Livium mentio.

Vers. 1.

Vers. 2. Σάσων, insula prope Acroceraunia promontorium. Scholion in ora Cod. Vat. Σάσων νῆσος, ἣν νῦν ἄσσωνας (Ἄσσωνα puto voluit) καλοῦσιν, κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ἰονίου κόλπου. Idem Schol. in Aug. & Reg. A. nisi quod in his, ἣν νῦν καλοῦσιν Ἄσσων. — *Ibid.* συνωρμηκέναι. Sic Flor. & Suidas in Προσαγγελία, ubi citantur hæc Polybii verba. συνορμικέναι duplici errore edd. συνωρμικέναι ceteri libri; perperam, nisi intelligas accusativum τὰ πλοῖα vel τὰς ναῦς conf. c. 101, 1. — *Ibid.* ἀπὸ πορθμοῦ. ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ malim cum Reiskio, *a freto, Siculo* puta. „Latini quoque (ut idem REISKIVS monuit) *fretum* nude pro *freto Siculo* usurparunt, cum ratio ipsa loci cujusque satis demonstraret, quod fretum designaretur. Livius XXX. 28. de Hannibale: *qui Italiam ab Alpibus ad fretum monumentis ingentium rerum complesset.*

Vers. 2.

Vers. 3. καταλίποιεν. καταλείποιεν Flor. — *Vers.* 5. Κεφαλληνίαν ed. Casaub. & seqq. cum Aug. & Suida in Ἀναζυγαῖς. Κεφαλην. ed. 1. 2. cum ceteris codd. — *Vers.* 6. βραχὺ δέ τι. Caret τι Flor. — *Ibid.* ἐπί τινας. ἐπί τινα Suidas in Ἔμφασιν. — *Ibid.* ἐπεστροφῶς. ἐπεστραφῶς Suidas ibid.

Vers. 3 sqq.

Vers.

Verf. 7. 8. *Verf.* 7. ψευδῶς γενέσθαι τὸν ὅλον φόβον περὶ αὐτόν. Casaubonus in verſione: *non erat autem in totum falſus nuntius qui terrorem hunc Philippo intulerat:* & in ora Baſil. „Videtur deeſſe negatio: imo omnino deeſt." — Imo temere prorſus ſcrupulus iſte injectus erat docto interpreti. Reiſkius, cum lacunæ ſignum aliquod in codicibus msstis repertum a Caſaubono putaret, nihil aliud videri deeſſe, ait, quam οὕτω. Sed nec hoc, nec quidquam aliud, ſive ad ſententiæ veritatem, ſive ad integritatem orationis, utique deſideratur. Quod vero περὶ αὐτὸν diſplicuit Reiſkio, qui id in περὶ αὐτῶν, *de illis*, ſcil. Romanis, mutandum ſuſpicatus eſt; non meminit familiariſſimam Polybio iſtam phraſin eſſe, τοῦτο γέγονε περὶ αὐτὸν, pro τοῦτο περιέστη αὐτὸν vel αὐτῷ, *hoc ei accidit*, vel *hoc ille habuit*, Vide I. 22, 1. X. 36, 1. XII. 14, 2. XII. 15, 5. XXIII. 14, 9. *Verſ.* 8. διεπέμπετο. Forſan διεπέπεμπτο, in pluſquamperf. *miſerat.*

Verf. 9. *Verſ.* 9. δεκαναΐαν ſcribendum in ora Baſil. monuit Caſaub. quia mox ſequitur ταύτην τὴν ὀφθεῖσαν, cum quo ſtare plane non poteſt δέκα νῆας, niſi ad ὀφθεῖσαν deinde adjicias βοήθειαν aut aliquod ſimile ſubſtantivum, ſicut Reiſkius ſuaſit. Sed multo expeditius eſt, ut cum Caſaub. ſtatuamus, δέκα νῆας ex librariorum natum eſſe imperitia, quibus minus familiaris ſuit vocab. δεκαναΐα, quo tamen & aliàs utitur Polybius, XXIII. 7, 4. & XXV. 7, 1. — *Ibid.* τὸ Λιλυβ. Mendoſe τὸν Λιλυβ. ſolus Aug. — *Ibid.* περὶ Ῥήγιον. περὶ τὸ Ῥήγιον Flor.

Verf. 10. *Verſ.* 10. διὰ τό. Caret h. l. τὸ Flor. — *Ibid.* πάσαις ταῖς. Corrupte ταύταις ταῖς idem Flor. — *Ibid.* γίγνεσθαι ſcripſi, ut ſibi conſtaret ſcriptura hujus verbi. γίνεσθαι erat h. l. in mssis, quod temere in γενέσθαι mutarunt editores. — *Ibid.* ἐκ τοῦ κατὰ λόγον. Sic recte Caſaub. conſentientibus msstis, niſi quod καταλόγον una voce Reg. A. habet. Familiaris illa dictio Polybio. Temere ἐκ τοῦ omiſit ed. 1. & καταλόγον junctim ſcripſit. Hinc dein ed. 2. ἐκ τοῦ καταλόγου perperam & invitis exemplaribus.

ribus. — *Ibid.* ἐγεγόνει. ἐγένετο unus Flor. in contextu, ſed ἐγεγόνει in marg.

Verſ. 11. ὑπὸ τῆς προσαγγελ. ἐκ τῆς Suidas in Προσαγγελία. Verſ. 11.

CAPVT CXI. Cap. CIX.

Verſ. 2. οὓς διεβίβασεν ἐκ τῆς Εὐρώπης ὁ βασιλεὺς Ἄτταλος. Temere διαβιβάσας ed. 1. 2. De re confer c. 78, 4. *Ibid.* διὰ τὰς ἄρτι ῥηθείσας ὑποψίας, *propter jam expoſitas ſuſpiciones.* — „ἄρτι paulo latius accipe: multa enim narrationi de Attali cum Gallis diſcidio interceſſerunt.“ REISK. — Nempe ſic particula ἄρτι & phraſi τὸ ἄρτι ῥηθὲν utitur Polybius; non ſolum de eo, quod *modo nunc* vel *proxime ante* dictum eſt, ſed & de eo quod *jam ſatis multo ante & pluſculis nonnullis interjectis*: cujus uſus exemplum habuimus cap. 95, 7. Verbo autem τὸ προειρημένον uſurpare ſolet de eo, cujus *proxime ante* mentio facta eſt. — *Ibid.* Ἰλιεῖς. Perperam Ἠλιεῖς Flor. Reg. A. & Aug. a prima manu. Et ſic iidem paulo poſt rurſus Ἠλιέων, pro Ἰλιέων. — *Ibid.* ἐπιβαλλομ. ἐπιβαλομένων Aug. Reg. A. Verſ. 2.

Verſ. 3. ἀγεννῆ. ἀγενῆς Aug. Reg. A. B. — *Ibid.* ὑπὸ τῶν τὴν Τρωάδα κατοικούντων Ἀλεξάνδρειαν. Sic recte Vat. Flor. Reg. A. Nil opus eſt adjecta præpoſ. περὶ, quam habet Bav. Corrupte prorſus Aug. ὑπὸ τῶν Τροάδων &c. ἡ Τρωὰς Ἀλεξάνδρεια eſt *Alexandria Trojana*, vel *Alexandria in Troade*, quæ & nude *Troas* nonnumquam adpellatur. Verſ. 3.

Verſ. 4. Θεμίστην. — „Res ipſa loquitur, viri hoc nomen eſſe debere, non fœminæ. Sed fœminæ nomen eſt Θεμίστα. Lege ergo Θεμίστιον.“ REISKIVS. Verſ. 4.

Verſ. 5. Ἀρίσβαν. Scholion in ora cod. Vat. Ὅμηρος· καὶ ὅ᾽ αν Ἀρίσβην. — *Ibid.* ἐπεβουλεύοντο. ἐπεβούλευον Flor. — *Verſ.* 6. τοὺς μὲν ἄνδρας. Caret μὲν Aug. — *Ibid.* χειρῶν. χερῶν Vat. Flor. Aug. Reg. A. Verſ. 5.

Verſ.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλεις. Vtrumque fert græci ſermonis uſus, ἐφ' Ἑλλησπόντῳ & ἐφ' Ἑλλησπόντου, quemadmodum pariter ἐπὶ θαλάττῃ & ἐπὶ θαλάττης dicunt de urbe *ad mare* ſita. — *Ibid.* ἀπέλιπε. ἀπέλειπε Aug. Reg. A. — *Ibid.* τοὺς ἐκ τῆς Εὐρώπης βαρβάρους. — „τοῖς ἐκ τῆς Εὐρώπης βαρβάροις, *ne quis regulus Aſiaticus barbaris Europæis facilem trajectum in Aſiam reddat.*" REISKIVS.

Verſ. 8. 9. *Verſ.* 8. Τὰ μὲν οὖν. Temere & imperite Ἃ μὲν οὖν ed. 1. 2. — *Ibid.* περὶ Κάνναν. περὶ τὴν Κάνναν Aug. Reg. A. — *Ibid.* τὰ πλεῖστα. τὰ μὲν πλεῖστα Flor. & Reg. B. — *Ibid.* μετετίθετο. μετέθετο ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* ἐν τοῖς πρὸ τούτων. Vide lib. III. c. 118. *Verſ.* 9. λήξαιμεν nil opus eſt ut cum Voſſ. in λήξομεν mutemus.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Ἐν δέ. Recte δὲ ſcripſit Caſaubonus; refertur enim ad præcedens νῦν μέν. Eodem modo correctum in ora libri Voſſ. — *Ibid.* βραχέα & quæ ſequuntur uſque τῇ βίβλῳ deſunt Aug. & Reg. A. — *Ibid.* προσαναμνήσαντες. Nil urget, ut cum Reiſkio προαναμνήσαντες legamus. Vide IV. 28, 6. IV. 29, 7. & Adnot. ad V. 109, 4. — *Ibid.* τῆς ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ προκατασκευῆς. At quæ hoc quinto libro continentur, nihil valent ad præparandos lectores ad intelligendum ſtatum reipublicæ Romanæ, aut ad illius cognoſcendi adferendam cupiditatem. Quare ſuſpicatus ſum, ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ ſcripſiſſe Polybium, ut reſpexerit ea quæ extremo capite libri III. dixerat. Aliàs vero notum eſt, librum I. & II. ſolere a Polybio προκατασκευὴν dici totius ſuæ Hiſtoriæ. *Ibid.* κατὰ τὴν ἐν ἀρχαῖς ὑπόσχεσιν. Tractationem *de Forma reipublicæ Romanæ* pollicitus erat non ſolum extremo libro III. ſed & I. 64, 2. & III. 2, 6.

ANNO-

ADNOTATIONES
AD
POLYBII HISTORIARVM
LIBRI VI.
RELIQVIAS.

ABSOLVIMVS Commentarios in Quinque illos priores Historiæ Polybianæ Libros, qui soli ex quadraginta, quos totum opus olim erat complexum, integri hodie supersunt, & in eisdem CODICIBVS MANVSCRIPTIS, quibus usi sumus in recensenda illa parte totius operis, ad nostram ætatem sunt conservati. Nunc, ubi ad ceteros libros pergimus, e quibus nil nisi *Excerpta* atque *Fragmenta* nobis reliquit temporum injuria, deserunt nos plerique ex illis codicibus, quorum frequentem adhuc mentionem in his Commentariis fecimus, & ex omni illorum numero nullus porro fere nos comitatur, nisi AVGVSTANVS atque VRBINAS, qui, præter alia, eas Reliquias ex libro sexto & sequentibus usque ad decimum octavum continent, quæ *Excerpta Antiqua* vocavimus; de quibus Excerptis diximus in Præfat. Tomo I. præmissa, pag. 7 seq. De ipso Codice AVGVSTANO, post ea quæ in eadem præfatione p. 36 seqq. dicta sunt, vide quæ monuimus in Præfat. ad Tom. II. p. 7. De VRBINATE, præter ea, quæ in Præf. ad Tom. I. dicta sunt, confer Præfat. ad Tom. II. p. 5 sq. De VRSINI codice, quatenus huc spectat, diximus ibidem p. 6. Duo REGII PARISIENSES Codices, quibus usi sumus in his *libri sexti Reliquiis*, diversi sunt ab eis, qui per quinque priores libros nos erant comitati; quare novis notis, alterum *Reg. D.* insignivimus, alterum *Reg. E.* eumdem, e quo Henr. Vale-

Valesius in Appendice editionis Excerptorum de Virtutibus & Vitiis lectiones nonnullas laudavit. De priore, qui in Catalogo Græcorum Codicum Msstorum Bibliothecæ Regiæ num. MDCLII. recensetur, diximus in Præf. T. II. p. 8 sq. De altero, qui est Codex Græcus Biblioth. Regiæ MMDCCCCLXVII, vide ibid. pag. 13 seq. Porro & in scholiis infra Contextum nonnunquam a nobis laudatus est, & in his Commentariis ad sextum librum sæpius citabitur OXONIENSIS Codex, de quo vide Præfat. Tom. II. p. 10. Eumdem codicem Gronovius in Notis msstis *Hæschelianum* adpellavit.

Quem Codicem nota *Med.* cum in scholiis passim insignivimus, tum in hisce uberioribus Adnotationibus insigniemus, est ille Codex membranaceus FLORENTINVS Bibliothecæ LAVRENTIANO-MEDICEAE, de quo diximus in Præf. Tom. II. p. 7 sq. uno eodemque volumine compactus cum eo, quem in quinque prioribus libris nota *Flor.* insignitum persæpe citavimus, sed ab alia manu scriptus. Cum hujus codicis lectionibus plerumque consentit *alter Codex Mediceus*, cujus ibidem mentionem fecimus: nonnumquam tamen ex hoc diversam lectionem adnotavit Gronovius. Hunc igitur codicem, sicubi ex eo nominatim lectio aliqua erit proferenda, hac nota *alter Med.* insigniemus. Quas lectiones passim ex LEIDENSI *Codice* citavimus (quem uno verbo tetigimus in Præfat. T. II. p. 12.) eas eidem Gronovio debeo, qui partim in Notis editis nonnumquam ad librum *MS.* provocavit, quem in Nota ad X. 19, 5. *chartam Lugdunensem* nominat, partim in Notis manuscriptis, ubi etiam *MS. patris* interdum adpellat. Vtrum vero sit unus idemque Codex Leidensis, qui librum sextum cum sequentibus continet, an alius, qui solum librum sextum, alius, qui Excerpta ex libro VII. & seqq. exhibet, non satis habemus compertum; nec ad manus nobis est, qui id docere forte poterat, Catalogus Bibliothecæ Lugduno-Batavæ, in quo p. 343. in Codicibus a Bonaventura Vulcanio legatis num. II. unus saltem codex Polybianus, Excerpta

ex

ex libris deperditis continens, recenſetur, ut ex Reiſkii Animadvv. ad Polyb. p. 615. intelligimus, & ex Reuſſii Præfatione ad Lectiones Polybianas ex Codice Tubingenſi excerptas. De REGIIS *Codicibus Pariſienſibus*, qui Excerpta Antiqua ex libro VII. & ſeqq. continent, (quos notis his *Reg. F.* & *Reg. G.* inſignivimus) tum de *Codice* VESONTINO & *Tubingenſi*, diximus in Præfat. T. II. p. X.

Variarum POLYBII EDITIONVM ubi in his Commentariis in Librum ſextum & in Excerpta Antiqua ex ſequentibus Libris fiet mentio, *editio prima* jam nihil ad Obſopæum pertinebit, ſed intelligenda ea erit, quæ in Adnotationibus in quinque priores Libros *editio 2.* erat ſignata, nempe *Baſileenſis*, quæ per *Io. Hervagium* Baſileæ anno MDXLIX. in lucem eſt emiſſa; quæ quidem, quoniam græci contextus recenſio *Arnoldo Peraxylo Arlenio* debetur, *Arleniana* poterat vocari; ſed uſus obtinuit, ut *Hervagiana* audiat. De ea expoſuimus in Præf. Tom. I. p. VII. & p. XVI ſqq. Pars quidem Excerptorum ex Libro ſexto, ut ibidem p. VIII ſq. docuimus, jam ante Hervagium cum Venetiis, tum Pariſiis & Baſileæ erat edita; ſed quoniam nullam ex eis editionibus ad hunc diem oculis conſpicere mihi licuit, nihil ex eis adferre potui, niſi ſicubi Reiſkius in Animadverſionibus paſſim lectionem aliquam ex Baſileenſi *Oporini* editione excerptam citavit. Confer quæ infra in Adnotationibus ad cap. 19. dicentur. Excerptorum Antiquorum *editio ſecunda* intelligenda erit *Iſaaci Caſauboni; tertia*, *Iac. Gronovii; quarta*, *Erneſtina Lipſienſis.* Sed duas quidem poſteriores, quemadmodum adhuc, ſic deinceps, rarior erit citandi occaſio, quoniam preſſo pede Caſaubonianam ſequuntur.

Rationem, quam tenuimus, tenere certe ſtuduimus, *in colligendis ordinandiſque horum Librorum Reliquiis*, quorum contextus non integer ad nos pervenit, expoſuimus in Præfat. T. II. p. XLIII ſeq. Concinnatio *Reliquiarum ſexti libri* non multi fuit laboris. Longe maximam partem harum Reliquiarum Antiqua illa, quæ diximus, Excerpta offerebant:

 nec

nec ullus alius eſt Polybii liber, e quo tam amplam mate-riam in ſuam *Epitomen*, quam vocavit, retulerit iſte compilator. Multum tamen abeſt, ut integrum exhibuerit hunc librum. Multa initio deſunt: multa in medio paſſim prætermiſſa; (in his, diſputatio de Saliorum & aliorum Pontificum collegiis, quam hoc libro fuiſſe olim comprehenſam diſcimus ex lib. XXI. c. 10, 11.) neſcio an & in fine, ita quidem, ut pro Titulo illo, quem capiti LVII. pag. 575. præfiximus, Ἐπίλογος ταύτης τῆς βίβλου, *Concluſio hujus Libri*, tutius factum fuiſſet, ſi Ἐπίλογος τούτου τοῦ λόγου, *Concluſio hujus diſputationis de Republica Romanorum* ſcripſiſſemus, aut titulum iſtum prorſus omiſiſſemus. Duo ſupererant ex eodem ſexto Libro *Excerpta Valeſiana*, id eſt, Eclogæ, ab Henr. Valeſio e codice Peireſciano inter *Excerpta de Virtutibus & Vitiis* (conf. Præf. T. I. p. XII. n. 7.) editæ: quorum Excerptorum prius illud, *de L. Tarquinio*, cum ex vetuſtiore romani populi hiſtoria eſſet deſumtum, cujus hiſtoriæ brevem ſummam præmiſerat Polybius diſputationi de Reipublicæ forma, initio Libri poſuimus, & cum aliis nonnullis minoribus Fragmentis, ex eadem hiſtoria decerptis, quæ a Dionyſio Halicarnaſſeo, ab Athenæo, a Stephano Byzantino conſervata ſunt, conjunximus: alteram Valeſianam eclogam, breviorem illam, quæ ex qua parte hujus Libri decerpta eſſet haud adparebat, in finem rejecimus cum aliis nonnullis minoribus Fragmentis, de quorum ſede, quam in libro olim integro occupaſſent, pariter haud ſatis conſtabat.

ADNOTATIONES

AD

RELIQVIARVM LIBRI SEXTI

Cap. I.

CAPVT I.

Cum interciderit hujus libri *Exordium*, quo haud dubie Polybius & *Argumentum*, quod in eo erat pertractaturus, brevi-

breviter expoſuerat, & (ut aliâs ſolet, ubi ad diſputationem olim promiſſam progreditur) in memoriam revocaverat Lectoribus id quod in ſuperioribus erat pollicitus; commode facturos nos putavimus, ſi Exordii loco nunc ex lib. III. cap. 2. ea repeteremus, quæ *de Argumento Libri ſexti* & de conſilio hujus diſputationis *de Republica Romanorum* præfatus erat. Poterant vero pari ratione Exordii & Introductionis loco in eamdem hanc diſputationem ea inſervire, quæ lib. I. c. 64, 1-4. & præſertim quæ lib. III. c. 118, 8 ſeqq. de eodem argumento præſtruxit; quæ hac occaſione repetiiſſe relegiſſeque neminem pœnitebit.

CAPVT II.

Cap. II.

Fragmentis hoc capite congeſtis titulum fecimus Ἐκ τῆς Ἀρχαιολογίας Ῥωμαϊκῆς. Etenim τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἀρχαιολογίαν, id eſt, vetuſtiorem populi romani hiſtoriam breviter attigiſſe Polybium, (quemadmodum monuimus etiam in Teſtimoniis de Scriptis Polybii, T. V. hujus operis p. 16.) diſerte teſtatur Dionyſius Halicarn. Antiq. Roman. lib. I. cap. 6. his verbis: Πρῶτον μὲν - - τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχαιολογίαν ἐπιδραμόντος Ἱερωνύμου τοῦ Καρδιανοῦ - - - ἔπειτα Τιμαίου τοῦ Σικελιώτου - - - ἅμα δὲ τούτοις Ἀντιγόνου τε καὶ Πολυβίου καὶ Σιληνοῦ καὶ μυρίων ἄλλων τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν οὐχ ὁμοίως ἐπιβαλόντων. &c. Rurſuſque ibid. cap. 7. Ἴσως γὰρ οἱ προανεγνωκότες Ἱερώνυμον, ἢ Τίμαιον, ἢ Πολύβιον, ἢ τῶν ἄλλων τινὰ συγγραφέων, ὑπὲρ ὧν ἐποιησάμην λόγον ὀλίγῳ πρότερον ὡς ὑπεσυρκότων τὴν γραφὴν, πολλὰ τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ γραφομένων οὐχ εὑρηκότες παρ᾽ ἐκείνοις κείμενα, σχεδιάζειν ὑπολήψονταί με &c. Iſtud autem argumentum cum in prioribus hiſtoriarum libris non perſecutus ſit, nullo alio Libro, niſi hoc Sexto pertractatum a Polybio eſſe conſentaneum eſt. Et revera hoc libro id factum oſtendunt tria Fragmenta Polybii ex illa *vetuſtiori Romanorum hiſtoria* decerpta, quæ vel diſertis verbis, vel ſatis claris indiciis *ad librum ſextum* referunt illi auctores, qui nobis ea conſervarunt, Compilator Eclogarum de Vir-

tutibus ac Vitiis, Athenæus, & Stephanus Byzantinus. Quare & illa Fragmenta huc congessimus, & eisdem alia nonnulla, ad idem argumentum pertinentia, quamvis liber, e quo desumta sunt, non esset declaratus, adjunximus.

Verf. 1. *Verf.* 1. Dionysius Halic. I. 74. Οὐ γὰρ ἠξίουν, inquit, ὡς Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος τὴν Ῥώμην ἐκτίσθαι πείθομαι· οὐδ' ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῖς Ἀγχισεῦσι κειμένου πίνακος ἑνὸς καὶ μόνου τὴν πίστιν ἀβασάνιστον ἀπολιπεῖν. id est: *Nolui enim, ut Polybius Megalopolitanus, hoc solum dicere, me credere, Romam conditam fuisse anno secundo septimæ Olympiadis: neque uni & soli Anchisensium tabulæ fidem, re non diligenter examinata, adhibere.* Ad quem locum CASAVBONVS notavit: „Videtur ergo Polybius nactus apud Anchisenses aliquod antiquitatis monumentum, ubi notatum erat conditæ Romæ tempus. Ei lapidi plus tribuisse Polybium, quam oportuerit, queritur Dionysius." — Poterat ad hunc locum etiam referri illud Fragmentum, quod ex Georgii Syncelli Chronographia protulimus in Spicilegio Reliquiarum p. 31.

Verf. 2. *Verf.* 2. Παλάντιον λέγεται &c. Fortasse plura nonnulla verba, quæ habet Dionysius, ad Polybium pertinent. Sic autem ille Antiq. Romanar. lib. I. cap. 31 extr. & initio cap. 32. ὄνομα τῷ πολίσματι τούτῳ τίθενται Παλάντιον, ὡς ἀπὸ τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ σφῶν μητροπόλεως. - - Ὡς δέ τινες ἱστοροῦσιν, ὧν ἐστι καὶ Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ἀπό τινος μειρακίου, Πάλαντος, αὐτόθι τελευτήσαντος· τοῦτον δὲ Ἡρακλέους εἶναι παῖδα καὶ Δύνας (Λαύνας) τῆς Εὐάνδρου θυγατρός· χώσαντα δ' αὐτῷ τὸν μητροπάτορα τάφον ἐπὶ τῷ λόφῳ, Παλάντιον ἐπὶ τοῦ μειρακίου τὸν τόπον ὀνομάσαι. id est: *Huic oppidulo nomen* Palantium *imposuerunt, in memoriam veteris suæ in Arcadia patriæ. - - Sed, ut nonnulli prodiderunt, inter quos est &* Polybius Megalopolitanus, *nomen habet ab adolescente quodam Palante, qui ibi obiit. Hunc vero Herculis & Dynæ, (Lavinæ) Evandri filiæ, filium fuisse tradunt: quum autem avus maternus in*

eo

eo colle ſepulcrum ipſi exſtruxiſſet, de adoleſcentis illius nomine locum ipſum Palantium *appellaſſe ajunt.*

Verſ. 3. Παρὰ Ῥωμαίοις &c. Diſerte ad ſextum Polybii librum hæc retulit Athenæus. Ait enim: Παρὰ Ρωμαίοις, ὥς φησι Πολύβιος ἐν τῇ ἕκτῃ, ἀπείρηται &c. Fuiſſe autem Romuli legibus *mulieribus romanis* vetitum, *ne vinum biberent,* & parem pœnam ebrietati, ac adulterio, fuiſſe poſitam, ex Dionyſio Halic. diſcimus lib. II. c. 25. Quare eo loco, ubi de Romulo agebat, hujus legis meminiſſe Polybius videtur. De totius hujus fragmenti argumento confer omnino Plinium Hiſt. Nat. XIV. 13, 14. & A. Gellium X. 23. quos ad Athenæum laudavit Caſaubonus. — *Ibid.* πάσσον πίνουσιν. Οὗτος δὲ ποιεῖται &c. Verba hæc Polybii laudavit etiam Euſtathius ad Iliad. Τ'. p. 1243. ed. Baſil.

Verſ. 3.

Verſ. 4. τῷ Αἰγοσθενείῳ γλυκεῖ, *vino dulci Aegoſthenenſi.* Aegoſthena, Megaridis oppidum. Αἰγοσθενείῳ correxit Caſaub. cum veteres editi & mssti τῷ Αἰγοσθενεῖ τῷ darent, quod in τῷ Αἰγοσθενίτῃ potius fuiſſe mutandum probabile ſit ex eo, quod apud Stephanum legimus, gentile ejus oppidi a Polybio Αἰγοσθενίτην formari. Vide Fragm. Polyb. hiſtor. & geogr. num. II. p. 54.

Verſ. 4.

Verſ. 5. οὐκ ἔχει οἴνου κυρίαν. Sic editur apud Athenæum: in commentario vero Caſaubonus ait, libros veteres & Suidam rectius κυρείαν habere; & ſic edidit Caſaub. in Fragmentis Polybianis. Prætuli tamen priorem formam, quam & editio Baſilenſis Athenæi habet, & qua alibi utitur Polybius, VI. 13, 1. & 3. c. 14, 10. c. 15, 6 &c. Ac licet apud Suidam legatur Κυρεία, ἡ ἐξουσία, tamen apud eumdem rurſus reperitur Κυρία, ἡ κατὰ φύσιν ὑπάρχουσα δύναμις.

Verſ. 5.

Verſ. 8. οὐ προσδεῖ διαβολῆς. Bene Caſaubonus: „*nulla opus eſt criminatione:* quippe cum ipſum crimen inter oſculandum ſe prodit." — Errore operarum noſtrarum factum eſt, ut perperam προθεῖ pro προσδεῖ ſcriberetur.

Verſ. 8.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. Ἔκτισε &c. Fragm. hoc diſerte ad *ſextum Polybii librum* refert Stephanus.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Λεύκιος ὁ Δημαράτου &c. E codice Peireſciano in Excerptis de Virtutibus & Vitiis edidit hoc Fragmentum Valeſius: ex eiſdem vero Excerptis ſuo etiam Lexico totum inſeruit Suidas, in Λεύκιος. Non videtur autem in Codice Peireſciano diſertis verbis fuiſſe adnotatum, *ex Libro ſexto Polybii ductam eſſe hanc Eclogam:* ſed VALESIVS, ad Librum VI. eam referens, de ea re in Notis ad Excerpta a ſe edita ſic diſſerit: „Recte hoc Fragmentum Libro ſexto Polybii adſcribi, patet cum ex ſerie ipſa fragmentorum; quæcunque enim præcedebant, ad libros V. priores Polybii pertinebant, quæ nos conſulto, quia edita erant, omiſimus: tum vero quod in lib. VI. Polybius univerſam populi romani hiſtoriam & antiquitatem breviter complexus fuerat, a regibus ipſis exorſus. Vel iſtud fragm. quod profert Steph. Byz. ex lib. VI. Polyb. ἔκτισε δὲ &c. nonne ad Ancum Marcium regem Rom. manifeſte ſpectat, qui Oſtiam condidiſſe ab omnibus hiſtoricis memoratur?" —

Ibid. οὐδενὸς ἔλαττον ἔξειν. Vocab. ἔλαττον aberat a cod. Peireſc. Ex Suida ſupplevit Valeſ. — *Ibid.* διά τινας ἀφορμάς. — „Forte διὰ τὰς ἀφορμάς. *propter opes ſuas:* nam *opes* ſunt idem atque ἀφορμαί. Subauditur τὰς ὑπαρχούσας αὐτῷ. Paulo poſt [verſ. 13. & 15.] appellat χορηγίαν." REISKIVS.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. ἔχων γυναῖκα. ἔχων καὶ γυναῖκα malim.

Verſ. 14. *Verſ.* 14. ὥστε συνοικεῖν καὶ συγχειρίζειν τῷ Μαρκίῳ τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν. — „Legendum συνδιοικεῖν, ut recte Aemilius a Porta conjecerat in interpretatione Suidæ. Sed & Diodorus Siculus habet συνδιῴκει. [in Exc. de Virt. & Vit. T. II. ed. Weſſel. p. 551.] καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιῴκει τῷ βασιλεῖ." VALESIVS.

Verſ. 15. *Verſ.* 15. καὶ Φήμην. Φήμην an Φήμης legas, multum non puto intereſſe." REISK.

CAPVT

CAPVT III.

Cap. III. Tituli Excerpt. Antiq.

Cum ab hoc capite incipiant *Excerpta Antiqua*, quæ vocamus, ex hoc ſexto Polybii libro; haud alienum erit, ut, quonam *Titulo* hæc Excerpta in quoque noſtrum Codicum & in Editionibus inſigniantur, exponamus. Scilicet in *Vrbinate*, in quo primus liber Excerptorum hanc inſcriptionem habet: Τῆς Πολυβίου Ἐπιτομῆς λόγος α. ſextus liber, pari ratione ac ceteri omnes, nude inſcribitur Πολυβίου τοῦ ϛ'. λόγου. intellecto vocab. ἐπιτομή. Tum vero prima pars Excerptorum hujus libri in ora codicis peculiarem titulum habet: Περὶ διαφόρων Πολιτειῶν, id eſt, *de variis Rerumpublicarum formis*: quem Titulum nos pariter primo Excerpto, quod à cap. 3. uſque cap. 10. decurrit, præfiximus. In eumdem fere modum *Reg. D.* & *Oxon.* inſcribuntur: Πολυβίου τοῦ ϛ'. λόγου. Περὶ διαφόρων Πολιτειῶν. Codex *Aug.* nullum alium, niſi hunc Titulum libri ſexti habet: Πολυβίου τοῦ ϛ λόγου κατ' ἐπιτομήν. & ſimilem Titulum ceterorum librorum. Denique Codex *Mediceus* & *Regius E.* cum *editione Hervagiana* Librum hunc ſic inſcriptum habent: Ἐκ τοῦ Ἕκτου τῶν Πολυβίου. περὶ συστάσεως καὶ αὐξήσεως τῆς Ῥωμαίων πολιτείας, ἔτι δ' ἀκμῆς τε καὶ διαφορᾶς πρὸς τὰς ἄλλας. Inſcriptio, quam *Iſaacus Caſaubonus* & ſequentes *Editores* Excerptis hiſce præmiſerunt, quæ hujuſmodi eſt, Ἐκ τῆς ἕκτης (ἑβδόμης, & ſic porro) ἱστορίας τοῦ Πολυβίου τοῦ Μεγαλοπολίτου Παρεκβολαί, id eſt, *E Polybii Megalopolitani ſexta Hiſtoria Excerpta*, ex nullo codice Manuſcripto ducta eſt, ſed a Caſaubono pro ſuo arbitrio compoſita. Idem doctiſſimus Editor, cum in Codice Vrbinate Excerpti cujuſque Argumentum duobus vel tribus verbis in ora libri eſſet indicatum, quod & in aliis nonnullis codicibus ſubinde, ſed rarius quidem, factum eſt, brevibus iſtis Titulis vel Argumentis non contentus, ſuo ex ingenio ſuaque doctrina cuique Excerpto multis verbis, quæ integram non-

Tituli Excerpt. Antiq. nonnumquam paginam complent, Argumentum tam græce quam latine præposuit. Ea Argumenta posteriores Editores, sicut omnia quæ erant in Casauboniana Editione, repetierunt; nos vero consulto prætermisimus, contenti partim brevibus Titulis, quos, quoad licuit, ex Vrbinate codice mutuatos adscripsimus, partim ratione illa, qua & in superioribus libris usi sumus, argumenta capitum latino sermone ad oram græci contextus adnotandi.

Vers. 1. *Vers.* 1. *εἰς τἀναντία.* *εἰς τοὐναντίον* habet Reg. E. non *εἰς τἀναντίον*, quod operar. errore positum est in scholio nostro. *εἰς* deest Aug. Reg. D. & Vrb. interceptum a literis *ης* in quas desinit vox præcedens. — *Ibid.* *ὁλοσχερῶς* potest utcumque ad verbum *πεῖραν εἴληφε* referri: sed commodius utique videri debet *μεταβολῆς ὁλοσχεροῦς.* conf. I. 19, 11. VI. 7, 2. — *Ibid.* *ῥᾳδίαν.* *ῥᾴδιον* solus Oxon. — *Ibid.* *ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος* recte edd. cum Med. ut supra *ὑπὲρ τῶν προγεγον.* At h. l. *ὑπὸ* Aug. Reg. D. E. Oxon. sed ora Aug. ab ead. manu *ὑπὲρ*, & ora Reg. E. *ἴσως ὑπέρ.* — *Ibid.* *ἀπόφασιν.* In Reg. D. superscripta est litera *ν*, ut sit *ἀπόφανσιν.*

Vers. 2. 3. *Vers.* 2. *γινωσκόμενα.* *γιγνωσκ.* Reg. D. — *Vers.* 3. *τῆς Ῥωμαίων.* *τῆς τῶν Ῥωμ.* Med. — *Ibid.* In *εὐχερὲς* cum edd. consentit Med. e quo certe nil discrepantiæ notatum. Sed *εὐχερῶς* perperam Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. — *Ibid.* *τῶν προγεγονότων περὶ αὐτοὺς ἰδιωμάτων.* *περὶ αὐτῆς* Reg. D. & Oxon. qood commodum videri potest, ut referatur ad *πολιτείαν*; sed requiritur accusativus, quemadmodum docuimus ad V. 110, 7.

Vers. 4. 5. *Vers.* 4. *εἰ μέλλοι.* *εἰ μέλλει* non male. — *Vers.* 5. *ὑποδεικνύειν.* *δεικνύειν* Aug. servans suum morem, composita verba præpositionibus suis nudandi. — *Ibid.* *τρία γένη λέγειν.* Carent verbo *λέγειν* Reg. D. E. Quæstionem quod adtinet *de Variis Rerumpublicarum Formis*, notum est copiose eam tractatam & omnes in partes versatam esse cum a Platone in Dialogo, qui Politicus inscribitur, & in libris de Republica, tum ab Aristotele in Politicorum libris. Quorum

rum post verbosas disputationes nec injucundum fuerit nec infructuosum, Polybium nostrum audire, de eodem argumento breviter ac dilucide commentantem. — *Vers.* 6. νὴ Δί carent Regii, Oxon. & Leid. Vers. 6.

Vers. 9. καί τοι οὐδ'. Sic Med. cum edd. in contextu. Mendose καὶ τὴν οὐδ' Vrb. & Aug. in contextu, sed idem Aug. in marg. eadem manu ἀλλ' οὐδ', quod & ed. 1. & Med. in marg. habent. Sed Reg. D. E. Oxon. & Leid. nil nisi ἀλλ' οὐδ' agnoscunt. Videtur hæc emendatio esse ab eis profecta, qui, unde corrupta esset vitiosa scriptura καὶ τὴν, nescirent. Vers. 9.

Vers. 10. οἷοί τ' εἰσί. οἷοί τ' ἦσαν Vrb. & Aug. in contextu, sed hic alteram lect. in marg. habet. — *Vers.* 11. ἔχειν τι. τι carent Reg. D. E. & Oxon. — *Vers.* 12. δημοκρατίας. δημοκρατείας Reg. E. qui & supra vers. 5. δημοκρατείαν habet; ubi & ἀριστοκρατείαν habet Aug. pro ἀριστοκρατίαν. Vers. 10sqq.

CAPVT IV. Cap. IV.

Vers. 4. ὅ τι ποτ' ἂν αὐτό. αὐτῷ Aug. male — *Ibid.* προσθῆται. προσθῆται Vrb. Aug. Vers. 4.

Vers. 5. In παρὰ δὲ ᾧ cum ed. 1. 2. consentit Med. Non spernenda tamen scriptura Aug. παρὰ δὲ δὴ ᾧ — *Ibid.* παρὰ τοῖς τοιούτοις. Ante hæc verba conjunctionem ἀλλὰ cum edd. & Reg. E. inserit etiam Med. sed recte eam ignorant Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. & codex Vrsini. — *Ibid.* ὅταν τὸ τοῖς. Carent τὸ Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* τοῦτο δεῖ καλεῖν. δεῖ ex conject. adjecit Casaubonus. τοῦτο δὲ καλεῖν Med. τοῦτο καλεῖν δημοκρ. ed. 1. Aug. Reg. D. E. Oxon. puto & Vrb. e quo nulla notatur discrepantia. Et abesse posse videtur verbum δεῖ. Reiskius tamen, ægre illo carens, scripsisse Polybium suspicatus est, τοῦτο καλεῖν δεῖ δημοκρατίαν; quo facto, facile δεῖ excidisse, ait, ob vicinitatem vocis δημοκρατίαν. — *Ibid.* Cum καλεῖν in καλὴν corruptum esset in Oxon. & Reg. D. librarius Reg. D. superscripsit ῶ, indicans καλῶν. Vers. 5.

Verf. 6. 9. *Verf.* 6. ῥητέον caret Leid. — *Verf.* 9. Δῆμος, *populus liber*, *popularis ftatus*, idem quod δημοκρατία, ut fæpe apud Thucyd. & apud Ariftot. Politic. V. 5.

Verf. 10. *Verf.* 10. ἀποπληροῦται. — „ἀποκληροῦται, *exit ut per fortem.* Sed quæ ejus verbi hic vis erit? Forte leg. ἀποπληροῦται, *tandem in fine exit in furiofam & tumultuofam plebis libidinem.* Et hoc idem, diu poft ifta fcripta, nunc invenio in margine codicis Herwagiani.“ REISKIVS. — Eadem in re verbo ἀποτελεῖν utitur c. 9, 8. — *Ibid.* ὀχλοκρατία. Imperite ὀλιγοκρατία Aug. in contextu, & ed. 1. & Med. in marg. Vide cap. 57, 7 fqq.

Verf. 11. *Verf.* 11. σαφέστατα ex marg. ed. 1. edidit Cafaub. Sic autem Aug. & (nifi difcrepantiam adnotare neglexit Gronovius) etiam Med. Mendofe σαφὲς τὰ ed. 1. in textu cum Regg. & Oxon. σαφὲς σαφῶς περὶ τούτων Vrb. quod dictum videri poteft ad fimilitudinem phrafium πάντη πάντως, & οὐδαμῶς οὐδαμῆ, quibus aliâs utitur Nofter; nec tamen id premere velim. — *Ibid.* οἷα. οἷον Reg. E.

Verf. 13. *Verf.* 13. κατὰ φύσιν. Perperam carent κατὰ Reg. E. & Oxon. — *Ibid.* ἀπ' ἀρχ. εἰληφ. εἰληφ. ἀπ' ἀρχῆς Reg. D. E. Oxon.

CAPVT V.

Cap. V.

Verf. 1. *Verf.* 1. διευκρινεῖται. διακρινεῖται Aug. — *Ibid.* ποικίλος. ποικίλως Aug. Reg. D.

Verf. 3. *Verf.* 3. Reifkius, fcribere jubens ἂν ἐλλείπειν τι δόξῃ τὸ τῆς καθολ. &c. (non enim exclufum voluit pronomen τι, quod in fcholio noftro infra contextum temere prætermiffum eft) dictionem τὸ τῆς καθολικῆς ἐμφάσεως ex more Polybii accipi voluit pro ἡ καθολικὴ ἔμφασις. Sed nil opus videtur vulgatam folicitare fcripturam, in quam libri omnes confentiunt. Pro τὶ δόξῃ temere τῇ δόξῃ habet ed. 1. fed verum dant mssti omnes.

Verf. 4. *Verf.* 4. Verbum φύεσθαι h. l. cum edd. & Vrb. agnofcit Aug. — *Ibid.* συνίστασθαι, poft πρῶτον, delevit Cafaub. & in ora Bafil. fcribit: *eft gloffa cod. Vrb.* Spallettus

lettus noster in lectionibus codicis Vrb. ait: *redundat* συνίσταϑαι, quod quo valeat, & habeat-ne hoc verbum codex ille in contextu, an in margine, non satis intelligo. Illud video, codicem Aug. id verbum prorsus ignorare. Si simul cum φύεϑαι servatum cupis, erit cum Reiskio καὶ συνίσταϑαι scribendum, quod fortasse fuerit proximum vero. Vers. 4.

Vers. 5. ἢ δι᾽ ἄλλας. Sic recte Aug. & Regii. Perperam vulgo ἢ δ᾽ ἄλλας. — *Ibid.* ὁ λόγος αἱρεῖ, trita philosophorum usu locutio: *ratio evincit, rationi consentaneum est.* Perperam ἐρεῖ Aug. Reg. D. E. Oxon. Vers. 5.

Vers. 6. πάντων τῶν ἐπιτηδ. τρόπων τῶν ἐπιτηδ. Reg. E. — *Ibid.* ἐκ τῶν. αὐτῶν idem Reg. E. Vers. 6.

Vers. 7. κατὰ τούτων, intelligo *contra alia animantia & eorum impetum.* conf. cap. 6, 8. Quodsi tenere opus esset τοῦτο, quod cum editis habent codd. omnes præter Reg. E. κατὰ (ut sæpe aliâs) in καὶ foret mutandum, καὶ τοῦτο scil. ζῷον, *etiam hoc animal.* — *Ibid.* εἰς deest quidem ed. 1. sicut ceteris editionibus; sed communi consensu agnoscunt præpositionem codices Vrb. Aug. Med. Reg. D. E. Oxon. εἰς τὸ ὁμόφυλον συναγελάζεϑαι, *cum sui similibus congregari.* Scaliger, pro ὅπερ εἰκὸς κατὰ τοῦτο τὸ ὁμόφυλον, legi voluit ἅπερ εἰκὸς κατὰ τὸ ὁμοφ. συναγελ. — *Ibid.* τὸν τῇ σωματικῇ. Sic scripti cum editis. Ex uno Leidensi Gronovius τὸν κατὰ σωματ. citat, quod ex τὸν καὶ τῇ σωματ. corruptum ille judicavit. — *Ibid.* τοῦτον ἡγεῖϑαι. Polybianum hoc est, & signate dictum, *hunc, inquam, necesse est præire & imperare,* scil. *ceteris.* conf. Adnot. ad IX. 3, 9. τούτων ex conjectura hominis est, qui necessario requiri genitivum putaverat, quo tamen facile caremus: sic mox vers. 8. τοὺς ἰσχυροτάτους ὁρῶμεν ἡγουμένους vel εἰσηγουμένους. Quod in scholio dixi, *oram Med. cum ora Hervag. in* τούτων *consentire,* diligentius denuo collationem Gronovianam inspiciens, video, τοῦτον *citari ex marg. Med.* Vers. 7.

Vers.

Verf. 8. *Verf.* 8. τῶν ἀδοξοποιήτων ζώων. τῶν h. l. carent ed. 1. Aug. & Regius uterque; neque ex Vrb. diffenfum ab ed. 1. notatum video. Requirebatur tamen articulus, quem recte adjecit Cafaubonus: &, ni fallit collatio Gronoviana, agnofcunt eumdem codd. Med. & Oxon. ἀδοξοποίητος, *qui non regitur opinione, fed uni naturæ paret.* conf. XVII. 15, 16. — *Ibid.* In θεωρούμενον confentiunt codices noftri ad unum omnes; etiam Aug. e quo quidem hanc lectionem adnotare neglexit Bœclerus. Sua auctoritate illud ejecit editor Bafil. & ad marginem relegavit. — *Ibid.* ἔργον ἀληθιν. ἀληθ. ἔργον Reg. D. Oxon. — *Ibid.* ἡγουμένους. Non fperno εἰσηγουμένους, quod habet Aug.; & debuit Vrb. in quo corrupte fcribitur ὁρῶμεν νης ἡγουμένους. Aliâs tamen ea ratione iftud verbum ufurpatum Polybio non memini.

Verf. 9. *Verf.* 9. συναθροιζομένων recte Cafaub. Sic vero ora Vrb. & ora Aug. ab antiqua manu, & Reg. E. in contextu. Ceteri συναθροιζομένους cum ed. 1. & fic Aug. & Vrb. in textu. — *Ibid.* καὶ τοῖς ἀλκιμωτ. Conjunctio καὶ abeft ed. Cafaub. & feqq. nefcio cafu-ne, an confilio: illud video, perperam id factum, & contra codicum omnium fidem.

Verf. 10. *Verf.* 10. τοῦτ' ἀρχὴ γίγνεται. Sic libri ad unum omnes: quæ fcriptura, cum ferri defendique poffet, revocanda nobis vifa eft. τότε ἀρχὴ habet etiam ora libri Scalig. fed nefcio an ab alia manu, non Scaligeri.

Ibid. πρώτως. πρότερον Leid. male.

Cap. VI. CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῶν εἰρημ. τοιόσδε, τοιόσδε τῶν εἰρημ. Reg. D. E. Oxon.

Verf. 2. *Verf.* 2. οἳ ἐκτρέφοιεν adoptavi ex Reg. E. quod ipfum habet etiam ora ed. 1. & ora Med. οἷς ἐκτραφείη context. ed. 1. & Med. οἷς ἐκτρέφοι Vrb. Reg. D. Oxon. & ora ed. 1. & ora Med. οἷς ἐκτράφη Aug. in contextu, & ed. 1. & Med. in ora. Quas vero lectiones ora Aug. in

in marg. habet, ἐκτρέφοι & ἐκτρέφοιεν, eæ recentiori manu ex ora ed. 1. descripta sunt. ὑφ' ὧν ἐτράφη voluerat Reiskius. In eodem verbo insolentiorem structuram habemus cap. 7, 2. τραφέντας ὑπὸ τοιούτοις, *sub talibus educati*, pro ὑπὸ τοιούτων, *a talibus*. — *Ibid.* ὁρᾷν τούτους recte dederunt Aug. Reg. E. Oxon. Perperam vulgo ὁρᾷν τούτοις. Verf. 2.

Verf. 3. τοὺς συνόντας pro vulgato τοὺς ἐνόντας scribendum monuit Casaub. in ora Basil. pariterque Reiskius. συνέντας correxit Scaliger in ora sui libri. Erroris origo haud obscura: literæ εν inter se connexæ in msstis simillimam formam literarum υν habent; σ autem ex voce præcedente facile duplicatum est. — *Ibid.* Pro θεραπείαν, temere vocabulum κακοπάθειαν ex præcedentibus repetit Aug. Verf. 3.

Verf. 4. διαφοράν. Sic recte libri omnes. Imperite διαφθορὰν margo ed. 1. Agitur de *discrimine* inter id quod justum est & contra. — *Verf.* 5. τὸ γιγνόμενον. γενόμενον Reg. E. sed superscripta litera ι indicatur altera scriptura. Verf. 4. 5.

Verf. 7. ἔννοια παρ' ἑκάστῳ τῆς τοῦ καθήκοντος δυνάμεως καὶ θεωρίας. Bene habet θεωρίας. ἡ τοῦ καθήκοντος δύναμις καὶ θεωρία, *vis & ratio honesti*. Dupliciter enim usurpatur hoc vocab. θεωρία; aliâs subjective, ut in scholis ajunt, pro *contemplatione*, *scientia*, *notitia*; sic vers. 9. ὑπογίγνεται θεωρία αἰσχροῦ καὶ καλοῦ, *subnascitur notitia quædam turpitudinis & honestatis*; sic III. 21. 10. &c. Aliâs objective, ut ajunt, accipitur, & idem notat ac *disciplina aliqua, principia, quibus scientia quædam continetur, ratio*: sic IV. 39, 11. ἡ κατὰ φύσιν θεωρία, *ratio physica, principia scientiæ naturalis*: sic VI. 42, 6. IX. 19, 5. XVI. 12, 6. & eodem modo hoc loco. Verf. 7.

Verf. 8. ὅταν. Mendose ὅτου Reg. E. — *Verf.* 9. μιμήσεως τυγχάνειν. τυγχάνον Aug. a pr. manu, Reg. D. Oxon. male. Verf. 8 9.

Verf.

Verf. 10.

Verf. 10. Ὅταν οὖν καὶ ὁ προεστώς. Ὅταν οὖν ὁ προεστὼς jam corrigere juſſerat Caſaub. in ora Baſil. ὁ abeſt uni Reg. E. — *Ibid.* συνεπισχύῃ τοῖς προειρημένοις. Caſaubonus: *quando illis, quos diximus laudem nactos, ſemper favet.* Reiſkius: *adjuvat prædicta;* & τὰ προειρημένα intelligit τὸ καθῆκον καὶ τὸ καλόν. Vtro modo accipias, parum intereſt. Perperam συνεπισχοίη Reg. E. — *Ibid.* κατὰ τὰς τῶν πολλῶν διαλήψεις. διαλέξεις, quod ſcripti omnes cum editis hic dabant, Caſaubonus interpretatus eſt: *favet protegitque eos ſua potentia in colloquiis cum multitudine.* REISKIVS olim ſe exiſtimaſſe ait, defendi poſſe διαλέξεις, & *delectus* exponi, (a verbo διαλέγειν, *deligere,* quo VI. 12,6. & c. 21,7. & alibi utitur Polybius,) ut ſententia eſſet: *ſi princeps populi in delectu civium rationem ſemper habeat decori & juſti.* Nunc vero διαλήψεις ſe præferre ait, quod idem eſt atque ὑπολήψεις, *opiniones.* Mihi, ſi ſervandum utique κατὰ τὰς τῶν πολλῶν διαλέξεις eſſet, ſententia, quæ ſola ferri utcumque poſſet, hæc eſſe videtur, *ſecundum populi ſermones*, id eſt, *ſecundum id quod populus, ſibi placere, ſermonibus ſuis vel colloquiis ſignificat.* Sed ne hanc quidem interpretationem ferre uſum vocabuli διαλέξεις putem, quod non tam de *vulgi ſermonibus, ſermocinationibus* & *colloquiis*, quam de *doctorum diſputationibus* & *diſſertationibus* uſurpatur; ut taceam, nuſquam id vocabulum a Polybio frequentari. Contra vocabulo διάληψις & διαλήψεις ſæpe utitur, vide II. 50. 11. III. 4, 6. III. 6, 7. &c. Quare mihi unice verum hoc viſum eſt, κατὰ τὰς τῶν πολλῶν διαλήψεις, *ſecundum plurimorum ſententiam, ſecundum populi notiones & opinionem.*

Ibid. δόξῃ. Corrupte δόξης Reg. E. jota ad η adſcribendo in ſigma mutato, qua parte & in aliis codicibus in ſuperioribus libris ſubinde peccatum vidimus. — *Ibid.* ὑποτατ]ομένοις. ὑποτεταμένοις idem Reg. E. quod valet ὑποτεταγμένοις, quod ipſum verbum c. 7, 5. in eodem codice eodem modo corruptum eſt. Sed bene habet participium

-cipium præſentis quod dicunt temporis; ut c. 5, 7. & ſæpe aliâs. — *Ibid.* διανεμητικός. διανεμητικῶς Vrb.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. εὐδοκοῦντες. Perperam εὐδοκιμοῦντες Aug. Et idem mox ὑποτάττωνται καὶ συσσώζωσι. Pro συσσώζουσι ſimplex σώζουσι dant ed. 1. & Med. σύσωζουσι Reg. E. συσώζωσι Reg. D. Quamquam enim non omnia ſphalmata conſtanter enotare decrevimus, quibus ſcatent codices noſtri, qui hæc Excerpta continenr; non inutile tamen erit ſubinde vitioſam ſcripturam, quibus modo unus & alter, modo plures ſimul, contaminati ſunt, referre, ut & genius cujuſque codicis, & plurium codicum inter ſe cognatio intelligatur: quod cum ad judicandum ſubinde de ſcripturæ cujuſque valore, tum potiſſimum ad inveſtigandam in locis difficilioribus probabili quadam via rationeque veram ſcripturam haud parum valebit. — *Ibid.* γηραιός. γεραιὸς ed. 1. Med. — *Ibid.* τῇ δυναστείᾳ. τῇ δυνάμει Reg. E.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. ἡγεμονίαν. ἡγεμονείαν Aug.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ἐπὶ πολὺ recte ex Vrb. adſcivit Caſaub. Sic & Vrſin. & ora Med. & idem debuit ora ed. 1. in qua mendoſe eſt ἐπεὶ πολύ. πολὺ abſque ἐπὶ Reg. E. πολλοὶ abſque ἐπὶ contextus ed. 1. & Med. tum Aug. Reg. D. Oxon. — *Ibid.* διαφυλάττουσι. φυλάττουσι Reg. E. — *Ibid.* ἐκ τοιούτων. Sic ed. Caſaub. neſcio an ex Vrb. e quo tamen nil notavit Spallettus: ſed conſentiunt Aug. Reg. D. E. ἐκ τούτων ed. 1. Med. — *Ibid.* τραφέντας ὑπὸ τοιούτοις, *ſub talibus educatos.* Nil variant libri. Videbatur tamen requiri ὑπὸ τοιούτων, *a talibus.* conf. ad c. 6, 2. Aliam rurſus ejuſdem verbi ſtructuram habemus X. 25, 1. τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς ὑπὸ Κλεάνδρου. — *Ibid.* παραπλησίως. Vel παραπλησίας cum Reiſkio, vel παραπλησίους utique (nam utroque modo formatur fœminum) ſcribendum videtur. Sic mox verſ. 5. παραπλήσιον ἔχειν τὴν βιοτείαν In terminationibus vocum præſertim multa

multa turbarunt librarii: & ως cum ους similiter commutatum nuper vidimus cap. 3, 1.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἀλλὰ κατὰ τάς. Si tenemus ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς, erit paulo ante ad οὐκ ἔτι vox μόνον subintelligenda.— *Ibid.* τὰς ante τῆς γνώμης carent Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* τῆς ἐξ ἀμφοῖν παραλλαγῆς, *discriminis, quod est inter utrosque.* ἐξ ἀμφοῖν per pleonasinnm vel periphrasin, pro simplici genitivo ἀμφοῖν. Sic κατὰ τὴν ἐξ αὐτῶν φύσιν I. 81, 6. idem valet quod τὴν αὐτῶν.

Verf. 4. *Verf.* 4. οἱ κριθέντες, *electi, probati.* οἱ ἐνκριθέντες Reg. E. quod valet οἱ ἐγκριθέντες, quo verbo utitur Noster IX. 2, 4. — *Ibid.* ὀχυρούμενοι. ὠχυρωμένοι Aug.

Verf. 7. *Verf.* 7. περὶ τὴν τροφὴν recte ed. Casaub. & seqq. ex ora ed. 1. cum qua facit ora Med. Et sic unice Reg. D. Ceteri τρυφήν. — *Ibid.* δὲ post ἀναντιῤῥήτους temere caret ed. 1.

Verf. 8. 9. *Verf.* 8. ἐγένετο. ἐγίγνετο Aug. & hinc ora ed. 1. sed in Aug. ab eadem manu superscr. ἐγίγνετο. — *Verf.* 9. ἦν οὐκ &c. ἦν correxit Casaub. cum ἣν darent editio 1. & mssti, idque cum superioribus conjungerent. — *Ibid.* ἔτι δὲ θαῤῥαλ. ἔτι δὲ καὶ θαῤῥαλ. Reg. E. recte. — *Ibid.* γενέσθαι. συνέβαινε γίγνεσθαι Aug.

Cap. VIII. CAPVT VIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. ὅταν λάβῃ edd. Med. Reg. E. ὅτε λάβοι est *quoties accipit*, vel *si quando accepit.* Vtrum teneas, parum interest. Et ante & post plerumque ὅταν utitur, aut ἐάν, cum suo subjunctivo; sed eodem hoc cap. vers. 4. habet pariter ὅτε cum suo optativo. Mendose h. l. ὅταν λάβοι Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* συνεπισχύοντος sc. αὐτοῖς, nempe τούτοις τοῖς προστάταις. — *Ibid.* καὶ γένεσιν prætermisit Reg. E.

Verf. 2. *Verf.* 2. τοὺς μονάρχους. τὰς μοναρχίας Reg. E. Mox idem mendose ἐπιδιδόντες, pro ἀπιδιδόντες.

Verf. 3. *Verf.* 3. τοῦ κοινῇ συμφέροντος. κοινοῦ Reg. E. & Leid. — *Ibid.* χειρίζοντες. χαρίζοντες Reg. E. — *Ibid.* καὶ τὰ

τὰ κατ᾽ ἰδίαν recepi ex Aug. & Vrb. Mire καὶ τοὺς κατ᾽ ἰδίαν edd. Med. Reg. D. E. & ora Aug. ab ant. manu. — *Ibid.* καὶ τὰ κοινὰ edd. Med. Vrb. Aug. καὶ κοινῇ τοῦ πλήθους Reg. D. E. Oxon. & ora Aug.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐν τοῖς πλήθεσι. ἐν caret Reg. C. — *Ibid.* τὰ παραπλήσια τοῖς ἄρτι ῥηθεῖσι. Nempe φθόνος, μῖσος & ὀργή, c. 6, 7 fq. & c. 8, 1. — *Ibid.* τὸ τέλος αὐτῶν. Temere τὸ τέλος ἀνθρώπων Reg. E. — *Ibid.* τοῖς περὶ τοὺς τυράννους ἀτυχήμασι. Cafaubonus ἀτυχήματα *calamitatem* interpretatus eft, non male: poffis vero etiam intelligere *fcelera*, *flagitia* regum, de quibus dixit cap. 7, 7. Conf. Adnot. ad V. 67, 4. Sic fententia erit: *eumdem tandem exitum hi invenerunt, quem habuerunt tyrannorum flagitia.*

CAPVT IX.

Cap. IX.

Verf. 1. *Verf.* 1. μῖσος. μίσος Aug. Reg. E. — *Ibid.* κἄπειτα θαῤῥήσῃ. Mendofe θαῤῥήσει Reg. D. E. & Oxon. θαῤῥήσας fufpicatus eft Reifkius, immemor ufus illius adverbii κἄπειτα pro fimplici ἔπειτα, de quo dixi ad I. 4, 8. Hinc deinde, pro λαμβάνει, λαμβάνῃ legendum putavit, perinde ac fi apodofis orationis a λοιπὸν inciperetur; in quo prorfus a filo orationis aberravit vir doctiffimus. — *Ibid.* ἕτοιμον καὶ συνεργὸν λαμβάνει. ἕτοιμον συνεργεῖν λαμβάνει ora ed. 1. fed id nullus ex noftris codd. agnofcit.

Verf. 2. *Verf.* 2. φονεύσαντες. φονεύοντες unus Reg. E. Poft iftud verbum vulgo defiderari nonnihil, non modo res ipfa loquebatur, fed & Reg. D. fpatio nonnullo relicto & duobus interfperfis punctis indicabat, & in Oxonienfis ora notatur, deeffe h. l. aliquid. *Lacunam* Cafaub. in verfione his verbis explevit, *aliis in exilium pulfis;* & in ora Bafil. notavit „*lego* οὓς δὲ φυγαδεύσαντες." — *Ibid.* Poft τολμῶσιν nullam diftinctionem agnofcunt Regii & Aug. Et fane æque commode particula ad præcedentia referri poteft, ac ad verbum δεδιότες, — *Ibid.* τῶν πρότερον

adoptavi ex Aug. Reg. E. & Leid. — *Ibid.* τῆς πρότερον ἀγνοίας. τῆς τῶν προτ. ἀγν. correxit Scaliger.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. δὲ σφίσι. δέ τισι Reg. E. male. — *Ibid.* καὶ πίστιν. Corrupte καὶ σφίσιν Reg. D. E. Mox iidem συνέλαβον, pro ἀνέλαβον. — *Ibid.* σφᾶς αὐτοὺς ſcripſi cum Aug. Reg. D. E. σφᾶς αὐτοὺς edd.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἔτι σώζωνται. ἔτι carent ed. 1. Reg. D. E. Oxon. Ex Vrb. adſcivit Caſaub. & habet Aug. puto & Med. e quo nil adnotavit Gronov. — *Ibid.* τῶν ὑπεροχῆς καὶ δυναστείας πεῖραν εἰληφότων. Caſaub. *qui potentiam dominationemque paucorum ſunt experti.* Non eſt in græcis vocabulum reſpondens latino *paucorum*, ſed facile ex connexione intelligitur: fieri vero etiam poteſt, verbum unum aut alterum omiſſum eſſe ab Excerptore. ὑπεροχὴ, oppoſitum τῷ ἰσηγορίᾳ, intelligi poteſt *eminentia*, *privilegium*, quod habet unus præ altero: ſed ſæpe ſigillatim uſurpatur pro *potentia*, *imperio*, *dominio.*

Verſ. 6. *Verſ.* 6. φιλαρχεῖν. φυλαρχεῖν Aug. — *Ibid.* τυγχάνειν τούτων. Sic hæc conjungenda eſſe, cum vulgo in edd. interjecto commate poſt τυγχάνειν cohærerent τούτων διαφθείρουσι τὰς οὐσίας, monuerunt Gronov. & Reiſkius: & intellexerat jam Caſaubonus, qui in ora Baſil. ad τούτων notavit „forſ. τῶν ἀρχῶν vel τιμῶν.“ — Mihi probabile fit, τούτου ſcripſiſſe Polybium, ſcil. τοῦ ἄρχειν, quod ex præcedenti verbo φιλαρχεῖν ſubintelligitur. — *Ibid.* διαφθείρουσι τὰς οὐσίας, *facultates perdunt*, vel, ut Caſaub. interpretatus eſt, *rem familiarem ſuam dilapidant.* Suſpicatus eram ταῖς οὐσίαις, *divitiis ſuis corrumpunt multitudinem:* quod & Reiſkio in mentem veniſſe video: ſed nil urget, ut vulgatam ſolicitemus lectionem.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. δοξοφαγίαν, *gloriæ aviditatem.* Vocabulum a Polybio, pro uſitatiori δοξομανία, ad ſimilitudinem præcedentis δωροφάγος effictum. Id quamvis excuſari poſſe fateatur Reiſkius, tamen, ingenio ſuo indulgens, δοξοφλυγίαν ſe malle ait, quaſi *temulentiam gloriæ*, ad ſimilitudinem vocabuli οἰνοφλυγία.

Verſ.

Verſ. 8. συνειθισμ. συνηθισμ. Reg. D. E. & ſic ſæpiſſime confundunt ει & η. — *Ibid.* τιμίων ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrb. Aug. Reg. E. puto & Med. Sic XII. 5, 3. πᾶσιν ἡμᾶς ἠμείψαντο τοῖς τιμίοις καὶ φιλανθρώποις. Diodor. Sicul. III. 9. p. 180. τοῖς πλουσιωτάτοις τοῦτο τὸ τίμιον (*hunc honorem*, ſcil. *regnum*) ἀπονέμουσιν. — *Verſ.* 9. πάλιν εὕρῃ. πάλιν abeſt Reg. E.

Verſ. 8. 9.

Verſ. 10. πάλιν εἰς αὐτὰ καταντᾷ. Suſpicari poſſis εἰς ταὐτά. Sed nil opus. εἰς αὐτὰ idem valet ac εἰς ἑαυτὰ, *in ſe ipſa redeunt*, id eſt, *redeunt ad id quod olim fuerant.* — *Ibid.* τὰ κατὰ &c. Articulus abeſt ed. 1. Aug. Reg. D. E. Oxon. Ex Vrb. recte adſcivit Caſaub. & habet etiam Med. ni fallit Gronoviana collatio.

Verſ. 10.

Verſ. 11. ποῦ τῆς αὐξήσεως, *quo loco* vel *quo gradu incrementi.* — *Ibid.* ἕκαστον. Intellige γένος vel εἶδος τῆς πολιτείας. Et fortaſſe ipſe Polybius vocabulum aliquod ejuſmodi adjecit. — *Ibid.* ποῦ μεταστήσεται. Caſaub. *in quam formam ſit immutanda:* id vero eſt ποῖ vel πῇ. Hoc dicit: *quiſnam gradus ſit is, ad quem ubi pervenerit, conſequetur mutatio.* — *Ibid.* διασφάλοιτο Reg. D. E. Ceteri cum editis διασφάλλοιτο. — *Ibid.* ἢ φθόνου. Aut ſic, aut καὶ φθόνου ſcribendum monuit Reiſk. Et Caſaub. jam interpretatus erat *ira atque invidia.* ἢ φθόνου ſcripſerat Scalig. in ora ſui libri.

Verſ. 11.

Verſ. 12. τῆς συστάσεως. τῆς στάσεως Aug. Vrb. male. Conf. verſ. ſeq. — *Verſ.* 13. ἕξειν. ἔχειν Med.

Verſ. 12.

CAPVT X.

Cap. X.

Verſ. 2. παρεπομένην. Corrupte παρεσομένην Reg. E. παρεσομένως Reg. D. παρεπομένως Oxon. — *Verſ.* 3. δι' ὧν recte Caſaub. cum Vrb. Aug. Regiis & Oxon. ΔΙ deeſt ed. 1. & Med. interceptum ab ΑΙ, in quod deſinit vox præcedens.

Verſ. 2. 3.

Verſ. 4. συγγίγνεται Aug. Reg. E. συγγίνεται edd. cum Med. Reg. D. Oxon. συγγέννηται (ſic) Vrb. συγγεννᾶται puto voluit. — *Verſ.* 6. προϊδόμενος. προειδόμενος Reg. E. D.

Verſ. 4. 6.

Verf. 7. *Verf.* 7. Κατὰ τὸν τῆς ἀντιπλοίας λόγον. Nil variant libri, nifi quod τῆς deeft Reg. D. Cafaubonus: *non fecus ac fieri femper amat in navibus, quas hinc inde par vis ventorum impellit.* In eamdem fententiam Erneftus, addubitans tamen de lectionis fanitate, *ut cum navis contrariis ventis in diverfas partes rapitur.* Mihi ifta interpretatio nec cum vi vocabuli, nec cum natura rei fatis convenire vifa eft; nec vero folicitandam vulgatam fcripturam putavi; certe nec ἀντιπαθείας, nec ἀντιπνοίας, quæ Reifkius tentavit, defideraturus eft, quifquis cogitaverit, (quod idem etiam Reifkius perfpecte monuit) ἀντίπλοιαν effe *cum quis adverfus flumen aut æftum maris* (poterat adjicere, *aut contra vim ventorum*) *nititur.* Eadem fere ratione, fi recte capio, Henr. Stephanus, in Indice Thefauri: „ἀντίπλοια, ait, effe dicitur *navigatio quæ fit averfo utrinque remorum actu & impulfu;* metaphorice autem accipi pro *æquabilitate atque parilitate*, ut in hoc Polybii loco." — Imaginis hæc ratio: ventus, ut hoc utar, regiminis Regii eo tendit, ut ad Defpotifmi & Tyrannidis faxa illidat navem; contra iftius venti vim continuo nititur, eamque, ne fuperior evadat, cohibet poteftas Populo tradita: & fic de ceteris.

Verf. 9. *Verf.* 9. κατ' ἐκλογήν. Perperam καὶ ἐκλογὴν Aug. — *Ibid.* ἀριστίνδην κεκριμένοι. κεχρημένοι Reg. E. ἀρίστην διακεκριμένοι Aug. & hinc ora ed. 1. Ceteri recte.

Verf. 10. *Verf.* 10. ὥστε. ὥς γε Reg. D. Oxon. Et τὴν, quod fequitur, deeft Oxon. — *Ibid.* προσκλίσει. προσκλήσει Aug. προσκλήσει Reg. D. E.

Cap. XI.

CAPVT XI.

Titulum illum, Περὶ συστάσεως τῆς τῶν Ῥωμαίων πολιτείας præeunte codice Vrb. ifto loco pofuimus: nude tamen codex περὶ συστάσεως πολιτείας habet, reliqua tria verba nos adjecimus.

Verf. 4. *Verf.* 4. Δεῖ δὲ τὸν ἀγαθὸν κριτὴν &c. Facile adparet, hæc cum præcedentibus non cohærere. Quare Reifkius monuit

monuit, aut omiſſa h. l. quædam & præterita eſſe ab Excerptore, aut alieno loco hæc eſſe poſita, & referenda ad cap. 5, 4. poſt verbum ἐπαπορηθέντων. Continuo tamen filo & eadem linea cum præcedentibus exarata hæc habent codices omnes. Fortaſſe Polybius, priuſquam ad ipſam Reipub. Romanæ deſcriptionem progrederetur, ampliore aliquo uſus eſt introitu: e quo, prætermiſſis ceteris, hanc unam ſententiam excerpſit Compilator. Et eſt hæc ſententia ex earum genere, quæ aliâs in codice Vrb. margini ſunt inſcriptæ; de quo genere jam ſæpius diximus. Eodem pertinent illæ, quas in fine hujus libri cap. 59. collectas dedimus. Verſ. 4.

Verſ. 6. διὰ τούτων. διὰ τοιούτων Med. — *Verſ.* 8. καὶ τότε, *& tunc.* Scilicet tempore belli Hannibalici, poſt pugnam Cannenſem. Mira enim ratio, qua tunc Romani brevi tempore res perditas reſtituerunt, occaſionem ſcriptori præbuerat hanc digreſſionem faciendi de Reipub. Romanæ forma; ut ipſe profeſſus eſt III. 118. conf. VI. 58. Et ex his verbis καὶ τότε intelligi videtur, paulo ante hunc locum, in memoriam lectoribus ſuis revocaſſe Polybium ſtatum rerum qui eo tempore fuerat: quod ipſum ſe, priuſquam ad diſputationem de Reipublicæ Romanæ forma tranſiturus eſſet, facturum prædixit V. 111, 10. Verſ. 6. 8.

CAPVT XII.

Cap. XII.

Verſ. 2. ἅς τε τὴν σύγκλητον &c. *A conſulibus*, ait, *legatos in ſenatum introduci ſolitos.* In hac vero muneris parte quænam ſimilitudo cum regia majeſtate inſit, difficile dictu fuerit. Prætoris urbani eas partes fuiſſe, intelligitur ex Ciceronis Acad. II. 45. & Appiani Mithrid. c. 6. & ipſe Polybius innuere videtur XXIV. 2, 9. Quod tamen non impedit, quo minus olim ad conſulem ea res pertinuerit, ut diſerte h. l. idem ſcriptor noſter docet. Verſ. 2.

Verſ. 3. Pro τῶν δογμάτων mendoſe dant ἐπὶ δογμάτων ed. 1. cum cod. Med. Idem Med. ſolus verſ. 4. cum ed. 1. Verſ. 3.

ἀεὶ agnoſcit. — *Verſ.* 5. κατασκευῆς. παρασκευῆς voluit Scalig. Perinde eſt. conf. ad c. 14. 2.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τοῖς συμμαχικοῖς. — „Aut ſubauditur στρατοπέδοις, aut eſt pro συμμάχοις, ut οἱ ἱππικοὶ pro ἱππεῦσι, & οἱ ναυτικοὶ pro ναύταις." REISKIVS. — *Ibid.* τὸ δοκοῦν. Intellige μέρος. — *Ibid.* τοὺς χιλιάρχους καθιστάναι. Cap. 19, 7. docet, *tribunos militum partim a populo, partim ab imperatore*, id eſt a conſule, fuiſſe lectos.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Dele comma poſt ὑπαίθροις. — *Verſ.* 10. ὑφ' ἡμῶν correxit Gronovius, conſentientibus msstis. Temere ὑφ' ὑμῶν ed. 1, 2.

CAPVT XIII.

Cap. XCIX.

Verſ. 1 ſq. *Verſ.* 1. ταμιείου. ταμίου Reg. D. quod ex ταμείου proxime corruptum. — *Verſ.* 2. Pro πλὴν τὴν eſt τάττειν in Ms. Leid. — *Verſ.* 3. πενταετηρίδα Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. πενταετηρίαν Med. cum edd. — *Verſ.* 4. Ὁμοίως καί. Carent καὶ Vrb. & Aug. — *Ibid.* δολοφονίας. δολοφονείας Aug. Reg. E. — *Ibid.* μέλει. Mendoſe μέλλει Vrb. Aug. Reg. E. μέλλοι Reg. D.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἰδιώτης. ἰδιῶτις Reg. D. qui tamen ſimul agnoſcit ἢ ante πόλις. — *Ibid.* Verba τῶν κατὰ τὴν Ἰταλ. deſunt Reg. D. E. Oxon. & Leid. — *Ibid.* φυλακῆς recte edd. & Med. φυλικῆς Reg. E. ſed a ſuperſcr. φιλικῆς Leid. φυσικῆς Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. ſed φυλακῆς ora Aug. ab antiq. manu.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. πρός τινας. πρός τινα Aug. — *Ibid.* διαλύσουσαν Vrb. Aug. Reg. D. E. διαλύουσαν edd. cum Med. & Oxon. — *Ibid.* παραληψ. Mendoſe παραλειψ. Aug. Caſaubonum vero, παραληψομένην vertentem *ad ſuſcipiendum aliquid*, recte reprehendit GRONOVIVS: „Quid enim? inquit: qui conciliandi pacem, hortandi, imperandi, aut bellum indicendi cauſſa, annon mittitur ad ſuſcipiendum aliquid?" — „Ego fateor, ſic pergit idem Gronovius, me expedire ægre poſſe, niſi legas ἢ προσληψομένην, & interpreteris, *aut ad accipiendos in ſocietatem vel deditionem*

tionem: quod unicum legationis officium in his verbis desidero; idque ad senatum pertinuisse patet ex Campanorum exemplo apud Livium VII. 31. Eodem pertinere videntur decem legati, mitti soliti ad ordinandam novam provinciam." — Sententiam scriptoris non dubito rectissime interpretatum esse Gronovium; sed eadem sententia mihi visa est haud incommode verbo παραλαμβάνεσθαι exprimi a Polybio potuisse. Vers. 6.

Ibid. πολεμεῖν ἐπαγγέλλουσαν. ἐπαγγελοῦσαν voluit Reisk. sed teneri præsens potest, licet futura præcesserint. Est autem, si quid video, ἐπαγγέλλειν πολεμεῖν, non *bellum indicere*, sed *edicere*, *jubere bellum*, (sicut apud Demosth. ἐπαγγείλαντες πανδημεὶ στρατεύειν) quod non est hujus loci, ubi agitur de *bello hostibus indicendo:* quare πολέμου utique pro πολεμεῖν requiri videtur.

Vers. 7. πρεσβειῶν. πρέσβεων Scaliger, commodius, quoniam sequitur ἑκάστοις. — *Ibid.* καθάπαξ. καθάπερ Reg. E. Conf. ad V. 67, 2. Vers. 7.

Vers. 9. τὴν σύγκλητον κυροῦν. Cum legeretur πρὸς τὴν &c. monuit REISKIUS: „aut πρὸς delendum, aut eo servato legendum κυρεῖν, aut tandem πρὸς τῆς συγκλήτου κυροῦσθαι." — Vers. 9.

CAPUT XIV.

Cap. XIV.

Vers. 2. ὑπάτων πάλιν. Temere πόλιν ed. 1. — *Ibid.* παρασκευάς. κατασκευὰς Reg. D. E. & Oxon. Sic & ora Aug. antiq. manu, ἐν ἄλλῳ κατακευάς, & hinc ora ed 1. — *Ibid.* τὴν ἐν τοῖς ὑπαίθροις ἐξουσίαν. Perperam τῆς & ἐξουσίας ed. 1. invitis omnibus nostris codd. Vers. 2.

Vers. 4. Τιμῆς. τιμὴ Aug. & τιμῇ Vrb. male. — *Ibid.* καὶ δυναστεῖαι. Deest h. l. καὶ Reg. E. — *Vers.* 5. πῶς γὰρ εἰκός. Abesse posse εἰκὸς putavit Gronovius, provocans ad cap. 37, 4. Sed hoc quidem loco, cum editis, agnoscunt illam vocem optimi quique codices, Vrb. Med. Aug. Reg. E. — *Ibid.* ἐν ἴσῃ τιμῇ. Temere ἐν ἴσῃ τιμῆς ed. 1. Vers. 4. 5.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. καὶ διαφόρου. καὶ ἀδιαφόρως Reg. E. ἴσως διαφόρως ora Aug. imperite. διάφορον eſt *pecunia*, *res pecuniaria:* quam nimirum plurimi æſtimant homines. — *Ibid.* ἐπιφανεῖς. ἐκφανεῖς Reg. D. Oxon. Et magis corrupte ἐπιφορὰς Reg. E.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ἔτι δὲ recte dederunt Aug. Reg. D. E. Vulgo ἔτι δή. — *Ibid.* Τιβουρίνων. Et Τιβυρτῖνος, & Τιβουρῖνος formari hoc gentile, docet Stephanus.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Ἔχει δὲ recte Caſaub. neſcio an cum Vrb. certe cum Reg. E. ἔχειν δὲ ed. 1. Med. Aug. Reg. D. Oxon. *Verſ.* 12. ὅτι μεγίστην. ὅταν μεγ. Med. male.

Cap. XV. CAPVT XV.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Ante ἐξουσίας articulum τῆς repetit ed. 1. quem ignorant codd. noſtri, & recte cum Vrſino delevit Caſaub. *Ibid.* συντέλειαν ex ora ed. 1. recepit Caſaub. Habet autem hoc codex Med. ni fallit collatio Gronoviana. Corrupte συγγένειαν ed. 1. in contextu, & Reg. D. E. Oxon. puto & Vrb. e. quo nulla diſcrepantia notatur. Sed ora Aug. antiqua manu, ἴσως συντέλειαν.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. προσδεῖται δέ. δὴ ed. 1. Med. Reg. D. — *Ibid.* ἐπὶ τέλος. ἐπὶ τέλους Aug. Reg. D. E. male. Mox ἱκανὸν pro ἱκανὸς Aug. Reg. D. Vrb. In Reg. E. correctum.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἄνευ δὲ τῆς συγκλήτου βουλήματος. βουλεύματος Aug. Videri autem poteſt hoc, quod nunc dicit, pugnare cum cap. 12, 8. & 13, 2. ſed facile conciliari poſſunt. Poſtquam decrevit ſenatus impenſam in bellum faciendam, & poſtquam pecunia tradita eſt quæſtori; tunc conſul utitur pecunia prout ipſi videtur. Sed & initio, & deinde, ubi novis commeatibus & pecuniæ ſupplemento opus eſt, in ſenatus poteſtate res eſt poſita.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐπιβολάς. ἐπιβουλὰς Med. Reg. D. E. male. Mox τῶν βουλομένων Leid. pro τῶν ἡγουμένων. — *Verſ.* 6. διέλθῃ. διέλθοι Reg. D. Oxon. ἔλθοι Reg. E. — *Verſ.* 8. ἐνάργεια. ἐνέργεια ed. 1. Reg. D. — *Ibid.* δύνανται, ſcil. οἱ στρατηγοί. Modo enim uſus erat plurali τῶν στρατηγῶν. *Ibid.*

Ibid. οὐδὲ συντελεῖν. Imperite οὐδὲ τὸ συντελεῖν ed. 1. Aug. Reg. D. Oxon.

Verf. 9. *Verf.* 9. εἰς τὸ διαλύεσθαι. Aut εἰς aut πρὸς fupplendum monuit Gronov. in ora fui libri. Violentius remedium fuafit Reifkius. — *Ibid.* ἀπὸ τῆς οἰκείας correxi cum Reifkio. Vulgo omnes οἰκίας.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Verf. 2. *Verf.* 2. διορθώσεις. Mendofe διορθώσεως ed. 1. & Med. *Ibid.* τῶν ἁμαρτανομένων κατὰ τῆς πολιτείας, *delicta quæ contra rempublicam admiffa funt.* Sic correxi, monente Cufaubono in ora Bafil. Vulgo edd. & mssti κατὰ τὰς πολιτείας, quod, fi quis fervatum cupit, videndum eft, utrum valeat idem ac ἐν ταῖς πολιτείαις, *quæ crimina graviffima in rebufpublicis committi poffunt*, (ut cap. 14, 4. τιμῆς ἐστι καὶ τιμωρίας ἐν τῇ πολιτείᾳ μόνος ὁ δῆμος κύριος.) an *delicta, in adminiftratione reipublicæ commiffa.* — *Ibid.* τὸ πρόστιμον. τὸ προστίμιον Reg. E.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἐὰν εἷς ἐνίστηται. ἐὰν εἰς ἓν ἵστηται Reg. E. D. Oxon. Sed in ora Reg. D. & Oxon. ἴσως ἐὰν εἷς ἐνίστηται. — *Ibid.* διαβουλίων. διαβουλιῶν Aug. Reg. D. male. *Verf.* 5. Διό. διὰ ed. 1. invitis msstis.

CAPVT XVII.

Cap. XVII.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. ὀφείλει recte Aug. Reg. D. E. Oxon. Corrupte ὁ φεῖ Vrb. ὀφείλων edd. & Med. — *Verf.* 2. τῶν ἐκδιδομένων. τῶν cum editis agnofcunt Med. & Aug. Sed deletum articulum malim cum Vrb. Reg. D. E. Oxon. Pro ἐκδιδομένων perperam dant ἐνδιδομένων Aug. Reg. C. Oxon. *Ibid.* κηπίων. — „κηπίων fufpectum, nifi *hortorum* vel potius *hortulationum* nomine faltus & venaturam complexus eft: nam faltim κηπειῶν legendum videtur, a verbo κηπεύειν, & nominativo ἡ κηπεία, non a τὸ κηπίον.“ REISKIVS. — κηπίον, vel potius κήπιον, *hortus*, habet Nofter XVIII. 3, 1. Nec fatis adparet, cur fcrupulum de

 hoc

hoc vocabulo injecerit Reiſkius. Ad omnes iſtos genitivos ex præcedentibus intelligi debet ὄντων ἐκδιδομένων.

Verſ. 3. 4. *Verſ.* 3. ταῖς ὠναῖς recte Caſaub. cum Vrb. Vrſin. Aug. Reg. D. E. & Oxon. Mendoſe ταῖς ὠρναῖς ed. 1. & ὀρναῖς Med. — *Ibid.* ταῖς ἐργασίαις ταῖς ἐκ τούτων non debuit cum Caſaubono verti *curationibus operum;* ſed *quæſtu ex illis (redemtionibus) faciendo.* Sic αἱ ἐκ θαλάττης ἐργασίαι IV. 50, 3. ſunt *quæſtus ex mari;* & ἐργάζεσθαι ἀπὸ τοῦ σώματος, XII. 13, 2. *quæſtum ex corpore facere;* & id genus alia. — *Verſ.* 4. περὶ τούτων. ὑπὲρ τούτων Scalig.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. καὶ γὰρ χρόνον δοῦναι. — „Aut γὰρ cum τοῦ mutandum eſt, aut deeſt aliquid.“ REISK. — Repete ex prioribus τὴν κυρίαν ἔχει, aut intellige vel adde δύναται. Potuit excerptor verbum unum aut alterum, quo uſus erat ſcriptor, prætermittere.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. συναλλαγμάτων. συναλλάγματα ſunt *negotia inter homines mutua, contractus;* tum *lites ex contractibus natæ, controverſiæ pecuniariæ;* ſic h. l. & XXIII. 2, 11. *Ibid.* ὅσα μέγεθος ἔχει. — „Forſan καὶ ὅσα. Nam idem eſt, ac ſi dixiſſet τῶν τε συναλλαγμάτων, καὶ τούτων τῶν ἐγκλημάτων, καὶ ἰδίων καὶ δημοσίων, ὅσα μέγεθος ἔχει.“ REISK.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. βουλημάτων. βουλευμάτων voluit Scaliger. Nil opus; nam & βουλήσεως dixerat cap. 16, 5.

Cap. XVIII.

CAPVT XVIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τῆς ἑκάστου. τῆς ἑκάστοις Reg. E. — *Ibid.* ἁρμογὴν αὐτῶν. Temere ἁρμ. αὐτῆς ed. 1. non αὐτοῖς, ut ex ea refert Reiſkius: ſed αὐτῶν eadem in ora, quod in contextum recepit Caſaub. conſentientibus codicibus.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. συμφρονεῖν. συμφορεῖν ed. 1. & ora Med. imperite.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ὥστε μήτε. μήτε ſcripſi, quoniam mox rurſus ſequitur μήτε. Sic & Scaliger h. l. correxit. Si quis tamen utique μηδὲ defenderit, quod propius ad librorum ſcripturam accedit, non magnopere repugnabo. Nec vero in

in hoc folo erratum erat, fed mox pro μηδὲν ἅτε erat μηδένα τε in ed. 1. & msstis, quod pariter ex ingenio perfpecte correxit Cafaubonus cum Scaligero. — *Ibid.* μήτε τὸ κριθέν. Sic Cafaub. cum Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. & Vrfino. μὴ τὸ κριθ. ed. 1. & Med. Pro quo fi μηδὲ fcripfit Polybius, paulo ante etiam μηδὲ fuo loco ftabit. Verf. 3.

Verf. 4. τὴν ἰδιότητα τοῦ πολιτεύματος idem valet, ac τοῦτο τὸ πολίτευμα διὰ τὴν αὑτοῦ ἰδιότητα. Verf. 4.

Verf. 5. ἐνδιατρίβωσι. ἐνδιατρίψωσι Reg. D. E. Oxon. — *Ibid.* ταῖς ἐκ τῶν. Perperam τοῖς ἐκ τῶν Vrb. Aug. — *Ibid.* τρέπωνται correxit Cafaub. τρέπονται ed. 1. Reg. C. D. & Aug. Ex Vrb. Med. & Oxon. nil notatur. — *Ibid.* ὃ δή. ὃ δεῖ Aug. Et idem paulo ante ὑπερηφάνειαν pro ὑπερηφανίαν. Verf. 5.

Verf. 6. τότε καὶ μάλιστα. καὶ carent Reg. D. E. Oxon. *Ibid.* αὐτὸ παρ' αὑτοῦ Cafaub. cum Aug. Reg. C. D. Oxon. & Vrfin. ex ingen. αὐτῷ παρ' αὑτοῦ ed. 1. & Med. Et ex Vrb. nulla notatur difcrepantia. Verf. 6.

Verf. 7. ἐπειδὰν γάρ. Defunt hæc duo verba Auguftano, qui deinde ἐνοικοῦντι habet pro ἐξοιδοῦν τι. ἐξοικοῦντι ed. 1. Med. Reg. D. Oxon. ἐξοικνοῦντι Reg. E. fed litera ν poft κ puncto notata, ut delenda. ἐξοιδοῦν τι cum Vrfino correxit Cafaub. quod & in ora Aug. ab antiqua manu notatum eft fic: ἐν ἄλλῳ. ἐπειδὰν γὰρ ἐξοιδοῦν τι. Codex Vrb. eadem, qua noftri codices, culpa teneri videtur. — *Ibid.* Verba φιλονεικῇ καὶ πλέον & quæ fequuntur ufque τῶν μερῶν prætermifit Reg. E. — *Ibid.* ἐπικρατῆται. ἐπικρατῇ aut ἐπικρατῆσαι βούληται fcriptum voluit Reifkius. Ac fane nufquam apud Polybium verbum ἐπικρατεῖσθαι, media vel paffiva forma, activa notione ufurpatum memini. Videndum eft, an fortaffe alio prorfus verbo hic ufus fit Polybius. Verf. 7.

Ibid. αὐτοτελοῦς. — „*ipfo per fe perfecto*, ut alieno fubfidio & fubventu opus nihil habeat." REISKIUS. — Non minus neceffaria, quam fagax doctaque emendatio; quæ

quæ jam a Caſaub. & in verſione expreſſa erat, & ab eodem in ora Baſil. notata. Et frequentatum Polybio illud vocabulum. — *Ibid.* ἐξοιδεῖ rurſus cum Vrſino correxit Caſaub. & ſic rurſus ora Aug. Mendoſe ἐξοικεῖ ed. 1. cum msstis.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. πάντα ex ingenio correxit Caſaub. quia ſequitur τὰ μὲν & τὰ δέ. πᾶν ed. 1. conſentientibus msstis, excepto Reg. E. in quo magis corrupte ποῦ.

Cap. XIX.

CAPVT XIX.

Pluribus ab Excerptore prætermiſſis, ſequitur nunc illa pars deſcriptionis formæ Reipublicæ Romanæ, quæ ad *Rem Militarem* pertinet; cui generalem Titulum præfiximus, ex Caſauboni argumentis deſumtum, Πολεμικὰ Ῥωμαίων ἐπιτηδεύματα, id eſt, *Populi Romani Inſtituta rei Militaris*, ſive de MILITIA ROMANA. Titulus enim, qui huic diſputationi in ed. 1. & in codd. Med. Vrb. Aug. Reg. D. & Oxon. vel præfixus vel ad oram libri adſcriptus eſt, Περὶ τῆς τῶν Ὁπλιτῶν καταστάσεως, non ad totum hunc locum, ſed ad partem tantum pertinet. Quare ad cap. 27. codex Vrb. rurſus novum habet titulum, *de Caſtris:* & fortaſſe etiam alibi alios. In Codice Reg. E. deſideratur tota hæc diſputatio uſque ad finem cap. 42. quare hujus codicis hac in parte nulla ratio haberi poteſt.

In editione Hervagiana ſive Baſileenſi, quam in his Adnotationibus ad Excerpta ex libro ſexto & ſequentibus hac nota *ed. 1.* deſignare ſolemus, diſputationi huic *de Militia Romana* brevis hæc Præfatio præmittitur: *Quæ hic de Re Militari Romanorum a Polybio* κατ᾽ ἐπιτομὴν *memorantur, cum ipſius Laſcaris latina verſione jam ante ſunt edita per Ioannem Oporinum noſtrum*, prælo Laſiano, cum a nato *Chriſto numerabatur annus M. D. XXXVIII. Quam editionem etiam in hac noſtra paranda cum msstis codicibus & editione Lutetiana (ibi ſiquidem Epitome ſexta per Io. Lodoicum excuſa eſt) acceſſione minime pœnitenda contulimus.*

In

In idem Fragmentum REISKIVS in Animadverſionibus hæc præfatus eſt: *Ad particulam, quæ nunc ſequitur, de Militia Romana, interdum libellum adhibui Baſileæ 1537. ab Oporino editum, in quo ea habetur græce tum primum in vulgus edita, cum Iani Laſcaris latina interpretatione, & ejuſdem Epigrammatibus græcis & latinis, & Iacobi Comitis Purliliani libris duobus de Re Militari. Appellabo hanc editionem typographi nomine Oporinum, quia altera Baſileenſis editio ex Hervagiana officina prodiit.*" — Falſum eſſe Reiſkium, qui ait primum omnium ab Oporino editum eſſe hoc Fragmentum, monuimus in Præfat. ad Tom. I. Polybii noſtri p. VIII ſq. ubi de Pariſina quidam illa editione, quam per Io. Lodoicum excuſam Hervagius vel Arlenius in editione Hervagiana dicit, profeſſi ſumus, nobis nihil ceteroquin compertum eſſe; ſed docuimus eumdem libellum & græce & latine ex ejuſdem Iani Laſcaris interpretatione jam anno M.D.XXIX. Venetiis in lucem eſſe editum. Nobis vero cum nullam ex iſtis editionibus licuerit oculis uſurpare, nihil ex eiſdem, niſi quæ Reiſkius ex Oporino ſubinde adnotavit, proferre in his Adnotationibus poterimus. Vna nobis ad manus fuit Laſcaris latina verſio, quæ & editioni Hervagianæ adjecta eſt, & Vegetii aliorumque ſcriptorum de Re Militari editioni, a Petro Scriverio curatæ, inſerta.

Græca Polybii, quatenus ſuperſunt, omnia per ſingulas minutas ſectiones inſerta ſunt FRANCISCI PATRICII libro, qui *Res Militaris Romana* inſcribitur, &, ex italica lingua in latinam a Ludolpho Neocoro converſus, continetur Tomo X. Theſauri Græviani Antiquitatum Romanarum. Neſcimus, an hic, in Italia ſcribens, Veneta uſus ſit editione, de qua modo diximus: illud videmus, ab Hervagiana ſubinde eum diſcedere, cum tamen ex ingenio nihil mutare voluiſſe videatur. Franciſci Patricii veſtigia preſſit IVSTVS LIPSIVS, in libris V. *de Militia Romana*, quos, ut in ipſo etiam Titulo ſignificavit, loco *Commentarii ad Polybium* ſcripſit; in quibus plurima Patricio Lipſium debere

bere, jam olim viri docti monuerunt. Græca Polybii Lipſius pariter ad exemplum Hervagianum expreſſit; ita quidem, ut loca, quæ corrupta putavit, rarius in contextu, ſæpius in commentario corrigeret. Quam Fragmento huic Polybiano poſt Patricium Lipſius navavit operam, eamdem poſt Lipſium IO. GEORG. POESCHELIVS, Conrector olim Gymnaſii Heilbronnenſis, præſtitit, qui *Polybii Megalopolitani de Militia Romana libellum, verſione latina, Commentatione perpetua, & Iconibus illuſtratum,* Norimbergæ 1731 edidit. Et hic quidem in græco contextu modo Caſauboni, modo Lipſii, uſus eſt emendationibus; ſubinde etiam, ſed perraro admodum, ſuo ex ingenio nonnihil correxit; in latina item verſione ab utroque iſtorum duumvirorum profecit; ceterum in Commentario preſſo fere pede, quod & ipſe ultro profitetur, Lipſium maxime eſt ſecutus, ita tamen, ut de ſuo ſubinde nonnihil adjecerit. Ex his quoniam in omnium manibus, qui hæc ſtudia curant, Lipſius verſatur, quæ ille ſive correxit in verbis hujus Excerpti, ſive quæ de rebus ipſis maxime memorabilia adnotavit, ea nonniſi breviſſime referemus, ceterum ad ipſam Lipſii tractationem ablegabimus Lectorem.

§. I. *Verſ.* 1. Ἐπειδὰν Caſaub. cum msstis noſtris. Commodius vero puto Ἐπεὶ δ' ἂν diviſis vocibus edit. 1.

Ibid. χιλιάρχους καθιστᾶσι. *tribunos* (militum) *creant.* Quis creat? Diceres eoſdem, qui conſules crearunt: ſed ex eis, quæ verſ. 7. obiter dicuntur, intelligimus, alios tribunos militum a populo, alios a conſulibus nominatos. Id haud dubie Polybius ex profeſſo, ſive in fine hujus verſus, ſive paulo ante in ea parte diſputationis, quam prætermiſit compilator, expoſuerat; ſimulque fortaſſe docuerat, *quotnam tribuni a populo, quot a conſulibus fuerint lecti;* quamquam diverſis temporibus diverſa ratio fuit, ut docuit Lipſius de Mil. Rom. lib. II. dial. 9. Conf. Liv. VII. 5. IX. 30. XXVIII. 27. XLII. 31. XLIII. 12. (al. 14.) XLIV. 21.

Ibid.

Verſ. 1.

Ibid. τεσσαρεσκαίδεκα. Sic Caſaub. & ſeqq. & Patric. cum Vrb. Aug. Reg. D. conſentientibus (ni fallit collatio Gronoviana) codd. Med. & Oxon. Et monent quidem grammatici, numeralia nomina a quinque ad centum indeclinabilia eſſe: itaque ſi pro uno vocabulo habeamus τεσσαρεσκαίδεκα, poterit hoc fortaſſe accuſativum caſum ſimilem nominativo formare; idque majori etiam jure in δεκατέσσαρες valere videtur, quod magis etiam ſpeciem habet unius vocabuli. Attamen δεκατέσσαρας in accuſativo conſentientibus libris omnibus legimus I. 36, 11. IV. 56, 2. Quare & h. l. præferri debebat ſcriptura τέσσαρας καὶ δέκα, vel τεσσαρασκαίδεκα, quam habent ed. Herv. & Oporin. & Patricius; quam & unice probatam video Reiſkio.

Ibid. ἐκ τῶν πέντε ἐνιαυσίους ἐχόντων ἤδη στρατείας &c. *Quatuordecim tribunos lectos*, ait, *ex eis qui quinque annua ſtipendia jam meruerant; decem ex eis qui decem ſtipendia.* Hos deinde (verſ. 9.) *ſeniores*, illos (verſ. 7.) *juniores* adpellat. Perſpecte vero Lipſius monuit, juniores intelligendos eſſe ex equeſtri & ſenatorio ordine; ſeniores ex plebejis; ſcilicet ut citius ad honores pervenirent ii, qui ex ampliore eſſent ordine: quod ſicut per ſe admodum eſt probabile, ſic veriſimile non eſt, inobſervatum id reliquiſſe Polybium; ſed vel a compilatore vel a librariis prætermiſſum videtur, qui etiam in eis, quæ continuo ſequuntur, multa turbarunt.

Verſ. 2.

Verſ. 2. τῶν λοιπῶν τοὺς μὲν ἱππεῖς &c. Quidquid facias, vereor ne numquam certa ratione reſtitui deſperatus locus poſſit, in quo genuina Polybii oratio non ſolum a librariis miſere corrupta, verum etiam ab ipſo compilatore horum Excerptorum imperite truncata videtur. Franciſcus tamen Patricius, ſcripturam editionis Hervagianæ h. l. verbotenus tenens: δέκα δ' ἄλλους ἐκ τῶν δέκα τῶν λοιπῶν, τοὺς μὲν ἱππεῖς δέκα, τοὺς δὲ πεζοὺς ἕξ. οὓς δεῖ στρατείας τελεῖν κατ' ἀνάγκην &c. verba iſta, nullo corruptelæ ſcrupulo injecto, his latinis reddidit: *& decem præterea alios*

ex

Verf. 2. *ex iis*, *qui* (præter illa *quina*, quæ jam dicta funt) *reliqua dena*, *fi equites; fena vero*, *fi pedites fint*, *meruerunt.* Atque ita hoc dicentem facit Polybium: *decem alios tribunos oportere habere quindecim annua ftipendia*, *fi fint equites; undecim*, *fi fint pedites.* Audacior Paulus Leopardus, Emend. lib. V. c. 3. in Gruteri Thef. Crit. T. III. p. 89. in hunc modum & interpungenda & legenda atque interpretanda Polybii verba cenfuit: *δέκα δὲ ἄλλους σὺν τούτοις. ἐκ τῶν δέκα τῶν λοιπῶν, τοὺς μὲν ἱππεῖς δ'. τοὺς δὲ πεζοὺς ἕξ. οὓς δεῖ* &c. hoc fenfu: *Præter hos*, *decem quoque alios. Ex his decem reliquis*, *quatuor quidem equites*, *fex vero pedites. Quos oportet facere neceffario ftipendia intra quadraginta fex annos ætatis.* Sed quod interpunctionem quidem adtinet, dubitari non debet, recte a Lipfio & Cafaubono (quibufcum faciunt, quotquot poft illos viri docti in hunc locum funt commentati) fuperiorem phrafin finiri in verbis *ἐκ τῶν δέκα*, fcil. *ἐνιαυσίους στρατείας ἐχόντων*, & a *τῶν λοιπῶν* novam incipi verborum periodum. Sed de ipfis ftatim his verbis *τῶν λοιπῶν* ambigitur; quæ fi teneas, fententia hæc erit: *reliquorum vero*, *equites quidem dena ftipendia oportet facere*, *pedites vero* &c. quafi vero ceteri, five equites, five pedites, peculiari legi fuiffent fubjecti, quæ ad eos non pertineret, qui tribuni effent creati. Imo vero confentaneum eft, generalem hanc fuiffe legem, quæ ad omnes pertinebat; ut adeo equites hi & pedites, quos dicit, non diftinguantur hac ex parte a tribunis. Itaque Cafaubonus primo quidem (ut ex ora Bafil. intelligo) de *λοιπῶν* in *πολλῶν* mutando cogitaverat; deinde vero *πολιτῶν* prætulit, idque in ipfum contextum recepit: fed intelligens, conjunctionem infuper defiderari, *τῶν γὰρ πολιτῶν* ex ingenio edidit; quod tenuere pofteriores editores. Iacobus nofter Gronovius, quum Prælectiones olim in Vniverfitate Leidenfi publice inftitueret in hanc partem hiftoriæ Polybianæ, commentariolos quofdam memoriæ caufa tunc confcripferat, in quibus nihil quidem abfolutum, nihil elaboratum, totus

(ut

(ut ipſe profitetur) juvenilis labor eſt. In illis igitur ſchedis, quæ cum reliquo theſauro Gronoviano ex Bibliotheca Vniverſitatis Lugdunenſis beneficio Ruhnkenii, illuſtris Viri, nobiſcum communicatæ ſunt, λόχων pro λοιπῶν legi Gronovius voluit, λόχους *centurias* intelligens, in quas diſtributæ ſingulæ claſſes civium Romanorum erant. Nobis, ut in ſcholio infra contextum ſignificavimus, quatenus in tam corrupto loco conjecturis licet indulgere, ſimpliciſſima placet emendandi ratio, quam Lipſius ſibi non diſplicere ait, ut τὸ λοιπὸν (quæ familiariſſima Polybio formula eſt) id eſt, *ceterum*, pro τῶν λοιπῶν legamus.

Verſ. 2.

Iam ad ea quod adtinet, quæ ſequuntur, τοὺς δὲ πεζοὺς εξ ου &c. maluimus rurſus corruptam codicum repræſentare ſcripturam, adjecto ſigno ſive lacunæ, ſive corruptelæ, quam incertam conjecturam in contextum adoptare. Quum autem ipſi inter ſe codices (in vocem ἐξ quidem & in diſtinctionem poſt hanc vocem conſentientes) differant in eo, quod alii deinde οὗς δεῖ, alii (atque ii plures) οὐ δεῖ ſcribant; nos quidem, omiſſa diſtinctione, omiſſiſque accentibus & ſpiritibus, in quibus pro lubitu fere plerumque egerunt librarii, εξ ου ſcripſimus; ut viris, & ingenio & doctrina valentibus, liber eſſet campus ſuas conjecturas & medelam deſperato loco adferendam tentandi. Vrſinus quid ſpectarit, cum pro eo, quod in editione Hervagii (τοὺς δὲ πεζοὺς ἔξ. οὓς δεῖ) ex ingenio τοὺς δὲ πεζοὺς ἐξ οὗ δεῖ reſcribere, neque vero quidquam amplius corrigere juſſit, non magis nos, quam Lipſius, perſpicimus, qui nec ſcintillam lucis ſe in illis verbis ait videre. Imo vero id quidem ſatis manifeſtum videtur, dixiſſe hoc loco Polybium *de numero ſtipendiorum annuorum*, *quæ quemque civem Romanum* (ex quinque certe claſſibus militiæ deſtinatis) *facere oportebat*, ſi ita res ferret. Et *equites* quidem ait *oportuiſſe dena annua ſtipendia facere*: quod convenit cum eo quod apud Livium legimus XXVII. 11. & apud Plutarch. in C. Graccho haud procul initio, p. 835. ad quæ loca Lipſius provocavit. De *peditibus* vero vix ulla ma-

Verſ. 2. jor lux ex aliis auctoribus, quam ex corrupta apud noſtrum ſcriptura, effulget; ſed in mera conjectura res verſatur. Octavianum quidem Auguſtum, reipublicæ dominum, annos militiæ definiturum, ante quos exactos nemini liceret præmia repetere, emeritis promiſſa, cohortibus prætoriis XII. annos, ceteris militibus XVI. annos ſtatuiſſe, Dio Caſſius docet lib. LIV. c. 25. ad A. V. 741. Eam vero rationem deinde A. V. 758. rurſus ab eodem Auguſto mutatam eſſe, & prætorianis XVI. ceteris XX. annos ſtatutos, docet idem Dio lib. LV. c. 23. Atque id dein ſequentibus temporibus ita ſervatum eſſe colligitur ex Taciti Annal. lib. I. c. 17. & 78. ex codice Iuſtinianeo lib. VII. tit. LXIV. leg. IX. & ex Suida in Βετερανός. Libera autem republica quid in hac parte moris fuerit, nuſquam definitum legimus. *Tib. Gracchum* legibus ſuis, quibus populi favorem captabat, *tempus militiæ*, id eſt *numerum annorum*, *quibus ſtipendia facere oportebat*, *minuiſſe* (τοὺς χρόνους τῶν στρατειῶν ἀφαιρῶν) docet Plutarch. in ejus Vita p 832. quiſnam vero fuerit legitimus numerus, non declarat. Vnus locus, quem Lipſius adfert, in quo conjectura ipſius (*ſcripſiſſe Polybium:* τοὺς δὲ πεζοὺς εἴκοσι δεῖ στρατείας τελεῖν) præſidium invenire videatur, oratio illa Sp. Liguſtini apud Livium eſt, lib. XLII. 34. ubi *ſtipendia omnia ſibi emerita eſſe* ait, *quippe qui* XXII. *annua ſtipendia in exercitu emerita haberet.* Poterat fortaſſe etiam ad Liv. III. 71. (quem locum Gronovius in ſchedis ſuis notavit) provocare, ubi Scaptius, magno natu civis Romanus de plebe, non ut rem aliquam inſolitam aut extraordinariam, ſed eo tantum ut intelligeretur, *non juvenem* fuiſſe eo tempore de quo loquebatur, ait, *viceſima jam ſtipendia ſe* tunc *meruiſſe.* Quod vero idem Lipſius ait, ex ipſo Polybio palam eſſe, εἴκοσι hoc loco eſſe legendum, quoniam is mox ſubjungat, (verſ. 3.) ὀφείλουσιν οἱ πεζοὶ στρατεύειν εἴκοσι στρατείας ἐνιαυσίους, *pedites debent conficere annua ſtipendia viginti*: id quidem mirum utique debet videri. Certe enim, ſi poſteriora hæc Polybii

bli verba in *eosdem pedites* dicta sunt, de quibus nunc (vers. 2.) agitur, neque mendum verbis illis inest, prorsus contrarium ejus rei, quam inde effectam Lipsius voluit, consequetur. Si enim dicit Polybius: *si quando gravius reipublicæ tempus urget, tenentur pedites ad* XX. *annua stipendia facienda;* sane intelligi debebit, ex consueto more & constanti lege non XX. annos, sed pauciores meruisse. Hanc rationem spectans Casaubonus, in Epist. LXV. ad Bongarsium data anno 1596. (diu antequam Polybium in lucem ederet) contendit, vel hoc loco (vers. 2.) εἴκοσι, & mox deinde (vers. 3.) εἴκοσι πέντε legendum ex Servio ad Aeneid. lib. II. v. 157. (de cujus verbis confer Lipsium p. 16.) vel h. l. δεκαέξ, & deinde εἴκοσι. Et hanc quidem posteriorem rationem, quam in editione Polybii deinde amplexus est, confirmari ait ex Taciti Annal. I. 17. ubi milites per seditionem postularunt, ut *sextus decimus stipendiorum annus finem militiæ adferret.* — „Etsi enim (ait Casaubonus) non dicit Tacitus, eum quondam fuisse modum legitimum stipendiorum; est tamen verisimile, veterem legem reposuisse istos, & juris antiqui & obsoleti mantelium suæ seditioni prætexuisse.“ — Imo vero, si superiorem aliquam legem reponere illi voluerunt, erat illa lex, quam ab Augusto latam ex Dione paulo ante retulimus. At ne hanc quidem maxime respexerunt seditiosi illi: rationem qua usi sunt, cum peterent, ut cum sextodecimo anno finiretur militia, ipse Tacitus satis declarat; scilicet, *quod prætoriæ cohortes, qui non plus periculorum quam ipsi susciperent, post sexdecim annos penatibus suis redderentur.* Itaque, cum unicum hoc sit fundamentum, quo nisus Casaubonus numerum XVI. hoc loco apud Polybium posuit, non ausi sumus meram conjecturam, tam lubrico ac vere nullo fundamento nitentem, pro re comperta in contextu Polybiano servare. Gronovius, in prædictis Prælectionibus in Polybium de Militia Romana, Lipsii emendationem ea una ratione improbans, quod „si sequentia verba Polybii sunt integra & vera, (quod dubitari

Vers. 2.

Verſ. 2. non poſſe ait,) ubi *in ſummis neceſſitatibus ad* XX. *uſque annos produci peditum ſtipendia* ſcribit, certum ſit omnino, ordinarium numerum eſſe minorem;" — tum vero Caſauboni emendationem nullo niti fundamento intelligens, novam exquiſivit medendi huic loco rationem, eamque in ipſis veteris ſcripturæ veſtigiis reperiſſe ſibi viſus eſt, ſtatuens, verba iſta *τοὺς δὲ πεζοὺς ἐξ ου δεῖ* ex his corrupta eſſe *τοὺς δὲ πεζοὺς έ. ξὺν δεῖ* vel *έ. ξυνδεῖ*, ut ſententia hæc eſſet: *pedites autem quinque annos adhaec* (ſcilicet præter prædictos decem annos, adeoque omnino *annos quindecim) militare oportet.* Itaque *ξὺν* eodem modo poni ſtatuit atque aliâs *πρὸς*, & *ξὺν δεῖ* (vel juncta voce *ξυνδεῖ*) idem eſſe ac *προσδεῖ* vel *πρὸς τούτοις δεῖ*. Cui rationi, ne quid nunc amplius dicam, vel hoc opponi poteſt, nuſquam nec formam *ξὺν* pro *σὺν*, niſi ſemel aut bis in uno aut altero codice, per totum opus Polybianum occurrere; ipſam autem præpoſitionem *σὺν*, iſto modo abſolute uſurpatam uti *πρὸς*, aut verbum *συνδεῖ* pro *προσδεῖ*, nuſquam nec apud Polybium, nec apud alium quemquam græcum ſcriptorem reperiri. Quod ſi de numero XVI. aliunde conſtaret, probabilius firmamentum Caſaubono licebat emendationi ſuæ ex ſcripturæ veſtigiis petere, ſtatuendo, pro *δεῖ ϛρατείας* ſcriptum olim fuiſſe *δεῖ ιϛ' ϛρατείας τελεῖν*. Sic vero aut delenda fuerint illa verba *ἐξ ου*, aut ſtatuendum intercidiſſe nonnulla in eam ſententiam quam in Scholio infra contextum indicavimus.

Ibid. *πλὴν τῶν ὑπὸ τὰς τετρακοσίας δραχμὰς τετιμημένων.* *τετρακόσιαι δραχμαὶ* ſunt *quatuor millia æris*; quemadmodum, quæ Livius XXXIX. 44. *quindecim millia æris* dicit, apud Plutarch. in Cat. Maj. p. 346. ſunt *δραχμαὶ χίλιαι καὶ πεντακόσιαι*. Ex iſtis autem verbis intelligitur, (quod Lipſius etiam monuit,) Polybii ætate mutatam fuiſſe Servii Tullii de cenſu legem, ex qua, quibuſcumque minor XI. millium æris cenſus eſſet, in ſexta illa claſſe erant, quæ ne claſſis quidem habebatur, & immunis erat a militia.

Verſ.

Vers. 3.

Vers. 3. ὀφείλουσι καὶ πεζῇ στρατεύειν εἴκοσι στρατείας ἐνιαυσίους. Cum omnes vulgo editi atque scripti ὀφείλουσιν οἱ πεζοὶ darent; ad eosdem τοὺς πεζοὺς hoc vulgo retulerunt interpretes, de quibus versu superiori dictum est: quæ ratio (ut paulo ante monuimus) commovit plerosque, ut statuerent, pedites legitime, nisi summa reipublicæ necessitas cogeret, minorem numerum stipendiorum fecisse. At connexionem orationis Polybianæ quisquis expenderit, manifestum ei putamus futurum, nunc non de eisdem peditibus, de quibus supra, sed de his loqui Polybium, quos *infra quatuor millia æris censos* modo dixerat: *hos* igitur, ait, *ad nauticos quidem usus reservari solitos esse; sed eosdem, si necessitas reipublicæ cogeret, in pedestribus etiam copiis meruisse*: & quidem hos pariter, atque reliquos pedites, *ad* XX. *annorum militiam* (sive illam nauticam regulariter, sive hanc pedestrem extra ordinem) *fuisse adstrictos.* Notum est, sicut in latino sermone *pedestres copias*, sic & apud Græcos τοὺς πεζοὺς vel τὴν πεζικὴν δύναμιν non modo *equitatui*, verum etiam *navalibus* opponi *copiis*; ut II. 2, 4. II. 11, 1 & 7. V. 68, 2. & sæpe aliàs. Quumque apud A. Gellium XVI. 10. legamus, & *proletarios* etiam, qui non amplius mille quingentis æris in censum deferebant, & *capite censos*, quibus census vel nullus erat vel non amplius CCCLXXVII. æris, *milites interdum* (hos quidem posteriores non nisi in maximis tumultibus) *esse scriptos;* credere fas est, eos, qui quaternis millibus æris censebantur, quos ordinarie in classium usum reservatos Polybius ait, necessariis reipublicæ temporibus in pedestri etiam exercitu meruisse. Denique, quum in ipsa belli Hannibalici historia, post cladem Cannensem, non solum legamus, *mille & quingentos milites, qui in classem jam scripti erant, Romam missos, ut urbi præsidio essent;* Liv. XXII. 57.) verum etiam, *ob liberorum capitum inopiam ac necessitatem, octo millia juvenum ex servitiis emta publice armataque;* (ibid.) quin & *qui capitalem fraudem ausi, quique pecuniæ judicati in*

Verſ. 3. *vinculis eſſent, milites eſſe lectos:* (Liv. XXIII. 14. Valer. Max. VII. 6, 1.) quis credat, non cives ex pauperiori ordine in militiam prius lectos, quam ad extremum iſtud remedium deſcenſum? Immo vero hanc ipſam illius temporis neceſſitatem ſpectaſſe nunc, cum hæc ſcriberet, Polybius videtur. Itaque hoc loco non niſi leve mendum græcis verbis, quæ vulgo exhibent libri, ineſſe putavimus: & poſt *χρείαν* pro majori puncto minus, pro *ὀφείλουσιν οἱ πεζοὶ* vero *ὀφείλουσι καὶ πεζῇ στρατεύειν* ponendum duximus. Poſſis vero in eamdem ſententiam, pro *οἱ πεζοὶ* etiam *καὶ πεζοὶ* vel *οἵδε καὶ πεζοὶ* ſuſpicari. Quam in ſententiam Pœſchelium etiam video abiiſſe; qui græca quidem verba minus commode, inſerta voce *ἐκεῖνοι*, ſic conſtituit, *ἐκεῖνοι ὀφείλουσιν οἱ πεζοὶ στρατεύειν εἴκοσι στρατείας ἐνιαυσίους*, ceterum hæc ita latine vertit: *quod ſi aliquando caſus aliquis gravior urgeat, illis etiam veluti peditibus vicena ſtipendia annua ſunt facienda.* Quod ſi quis vero inconſtantiæ nos accuſaverit, quod, cum in præcedentibus corruptæ librorum ſcripturæ nullam auſi ſimus emendationem adferre, nunc conjecturam noſtram ipſi contextui intulerimus; dicamus, priori loco, graviori vulnere adfecto, incertos prorſus nos hæſiſſe; hoc loco inſignem veri ſpeciem eſſe ſecutos.

Verſ. 6 ſqq. *Verſ.* 6. In *συναθροισθέντων* cum edd. conſentiunt Med. Reg. D. & Oxon. Sic & Patric. & Lipſ. — *Verſ.* 7. *καθάπερ ἂν ὑπὸ τοῦ δήμου* &c. Vide quæ ad verba *χιλιάρχους καθιστᾶσι* verſ. 1. notavimus. — *Verſ.* 9. In fine hujus verſus, poſt *εἰς τὸ τέταρτον* perperam ex initio verſus repetunt verba *τῶν δὲ πρεσβυτέρων* ed. 1. & Med. & *τῶν πρεσβυτέρων* Oporin. Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. quæ merito amputavit Caſaubonus.

Cap. XX.

CAPVT XX.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. *προσαχθέντων* h. l. & deinde ſcripſit Caſaub. cum Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. & Patric. — *Ibid.* *δεύτεροι.*

τεροι. δεύτερον Reg. D. fed jota fupra fcriptum. — *Ibid.* τελευταῖοι. τελευταῖον Reg. D. Oxon.

Verf. 7. διεῖλον. Indefinito tempore nunc utitur, & mox rurfus verf. 8. ἔνειμαν, paulo poft vero (verf. 9.) ad præfens tempus redit, τιθέασι. Sic cap. 22, 6. ἀφῆκαν in indefinito, mox vero verf. 7. διαλέγουσι in præfenti. Nempe de re, quæ & olim fieri confueverat, & ipfius adhuc ætate in ufu erat.

Verf. 7.

Verf. 9. τοὺς ἱππεῖς τὸ μὲν παλαιὸν ὑστέρους εἰώθεσαν δοκιμάζειν ἐπὶ τοῖς τετρακισχιλίοις διακοσίοις &c. mox *equites, olim quidem pofteriore loco moris erat deligere, poft quatuor mille & ducentos pedites* &c. Codicum veterumque editionum fcripturam iftam defendit Lipfius I. 5. & II. 6. ut, quod de veteris inftituti differentia a recentiore dicit Polybius, non ad *numerum* equitum pertineat, fed tantum ad *ordinem temporis*, quo electi funt; olim *poft pedites*, deinde *ante pedites*; utque adeo, quod mox de *trecentis equitibus* in legione dicit, generatim dictum fit, & tam in eas valeat legiones, quæ 4200 pedites habebant, quam in has quæ 5000. Cafaubonus vero, quafi hoc diceret Polybius, *olim cum 4200 peditibus nonnifi ducentos equites in legione fuiffe, deinde vero cum 5000 peditibus equites trecenos*, διακοσίους h. l. ex conjectura edidit; nifus (ut ex ejufdem Epift. LXV. ad Bongarfium data, & ex ora Bafil. ad h. l. intelligo) Livii teftimonio XXII. 36. & Polyb. III. 107, 10. Cafaubonique fententiam defenderunt Rualdus ad Plutarchi Romulum Animadv. II. & Salmafius de Re Militari Romanor. cap. 20. in Græv. Thef. Antiq. Rom. T. X. col. 1442 fq. Sed in Livii quidem loco citato parum præfidii hanc fententiam invenire, poft Lipfium II. 6. Dukerus inprimis ad Livium & Drakenborchius docuerunt. Et omnino nufquam apud Livium *ducenti equites* in legione memorati leguntur, femper *trecenti*, etiam antiquis temporibus ubi nonnifi 4200 pedites erant, ut Liv. VII. 25. Nam quod fequenti tempore lib. XLII. c. 31. cum quinis millibus *duceni equites* ex vulgata

Verf. 9.

Verſ. 9. lectione junguntur, id librariorum incuria factum eſſe, qui *quina millia & duceni pedites*, non *equites*, ſcribere ibi debuerunt, extra dubitationem poſuit Perizonius, cujus verba adtulit Drakenborch. ad Liv. l. c. At apud Polybium quidem III. 107, 10. ex conſtanti codicum omnium lectione, cum *quatuor millibus peditum* (rotundo ibi hoc numero utitur) junguntur *equites ducenti:* rurſuſque apud eumdem II. 24, 13. duæ memorantur legiones, quarum quæque *cum* 4200 *peditibus ducenos equites* habebat. Sed & apud eumdem rurſus, ubi ex profeſſo & univerſe de legionibus Romanis verba facit, in primi belli Punici hiſtoria, I. 16, 2. *trecentos equites* in legione, & *quater mille pedites* numerat. In iſta igitur varietate & inconſtantia, quam in prædictis ſcriptoris noſtri locis obſervamus, cum æqua in utramque partem momentorum ſint pondera, minime quidem ſpernendam Caſauboni emendationem judicavimus; ſed non ita certo niti fundamento illa viſa eſt, ut, damnata codicum ſcriptura, in contextu veluti conſecrari debuerit. Denique, ſi omnino *διακοσίους* h. l. legendum eſſet, ſuſpicari etiam liceret, ſic fortaſſe ſcripſiſſe Polybium, *ἐπὶ τοῖς τετρακισχιλίοις διακοσίοις διακοσίους*: quamquam hoc quidem non magnopere velim urgere, quandoquidem nihil impediebat, quo minus nunc numero rotundo *quater mille*, pro *quater mille & ducentis*, diceret, quemadmodum loco modo citato I. 16, 2. & mox VI. 21, 10.

Cap. XXI.

CAPVT XXI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *ἐπιλελεγμένους* tacite repoſuit Gronov. ex ora ed. 1. & ſic Med. Reg. D. Oxon. & Patric. Mendoſe *ἐπιλεγμένους* Aug. Vrb. *ἐπιλεγομένους* ed. 1. (Hervagianam ſemper intelligo.) *ἐπειλεγμένους* Caſaub. ſua auctoritate. Lipſius I. 6. cum in textu expreſſiſſet lectionem Hervagianam, in ora notavit: „Scal. *ἐπιλελεγμένους*." Vbinam vero ita legerit Scaliger, nobis non compertum eſt. In exemplo edit. Baſil. quod olim Ioſephi Scaligeri fuerat, neu-

neutram ex duabus lectionibus ἐπιλεγομ. & ἐπιλελεγμ. præ altera probatam video.

Verſ. 5. ἄρχοντα. Si certa eſſet conjectura, quam ad cap. 26, 5. propoſuimus, confidenter h. l. ἄρχοντας ſcribendum contenderemus.

Verſ. 5.

Verſ. 8. αὗται. τοιαῦται Aug. — *Ibid.* παρὰ Ῥωμαίοις. καὶ παρὰ Ῥωμ. Reg. D. & Oxon. temere.

Verſ. 8.

Verſ. 9. Poſt ἑξακοσίους temere οἶμαι inſerit Reg. D. — *Ibid.* τοὺς δὲ Πριγκ. χιλ. καὶ διακοσ. caret Aug. a prima manu & Vrb. Habet cum aliis Suidas in Πρίγκιπες. καὶ caret Reg. D. — *Ibid.* τοὺς δὲ λοιπούς. Temere δὲ deeſt Vrb. & Aug. *Reliquos* vero dicit *mille ducentos* qui ad complendum numerum 4200. deſiderabantur. Nam quod verſ. ſeq. ait, *ſi vero pluribus, quam quatuor millibus, conſtet legio;* numero rotundo utitur, neglectis *ducentis*, de quibus ſupra dixit. Conf. Salmaſ. de Re Milit. Rom. cap. 15. col. 1399. T. X. Theſ. Græv.

Verſ. 9.

Ibid. Γροσφοφόρους. Hos paulo ante γροσφομάχους adpellaverat, quemadmodum I. 33, 9. & VI. 33, 8. & 35, 5. XI. 22 ſeqq. quos latine *jaculatores* dicere poteramus; nec tamen dubitavimus *velites* cum Caſaubono non ſolum hoc libro, ſed jam I. 33, 9. in primi Punici belli hiſtoria nominare, quamquam vulgo perhibent, bello Punico ſecundo demum in Capuæ obſidione A. V. DXLIII. & nomen & totum genus hoc militum fuiſſe inventum; de quo & ſupra diximus ad I. 33, 9. & mox dicemus ad VI. 22, 2. De γρόσφῳ vide c. 22. verſ. 4.

CAPUT XXII.

Cap. XXII.

Verſ. 1. Inter extrema verba capitis præcedentis & initium hujus capitis, in Reg. D. exiguum ſpatium eſt, cum ſigno quo uti ſolet ad indicandum novum Fragmentum. Ac credi poteſt, nonnihil hoc loco prætermiſſum ab Epitomatore; quod ſæpe conſulto ab eo factum obſervavimus in Excerptis ex eis libris, qui integri etiamnunc

Verſ. 1.

 exſtant.

exſtant. — *Ibid.* *μάχαιρας φορεῖν καὶ γρόσφους.* Conf. Liv. XXXI. 35. XXXVIII. 21.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *τρίπεδον ἔχει τὴν διάμετρον.* *Parma diametrum habet tripedalem.* Quas Lipſius III. 1. difficultates nectit de iſta parmæ dimenſione, non videntur eæ tanti, ut ſatis cauſæ fuerit Caſaubono, cur vocab. *τρίπεδον* præfixo aſteriſco ut corruptum notaret, & contra librorum omnium fidem nonniſi *ſeſquipedalem* ſtatuerint parmarum iſtarum diametrum. Nam quod ſi ſequiores nonnulli ſcriptores *breves parmulas* paſſim commemorant; non inde conſequitur, Polybii ætate & ſuperioribus temporibus tripedalem non fuiſſe velitum parmam. Et brevis utique hæc ipſa etiam parma erat, cum ſcuto comparata; (de quo vide cap. 23, 2.) ſed habebat tamen, ut ipſe Polybius docet, *ſatis magnam amplitudinem ad tegendum corpus,* *μέγεθος ἀρκοῦν πρὸς ἀσφάλειαν,* quod de ſeſquipedali menſura vix dici potuerit. conf. Reliq. ex lib. XXIX. 6, 1. & Liv. XLIV. 35, 19. Quod autem figuram *περιφερῆ*, id eſt, *rotundam*, *orbicularem*, parmæ tribuit Polybius, id non impedit, quo minus ab utroque latere incurvata fuerit, adeoque & tractatu fuerit facilior, nec nimium ſpatium in latitudinem occupaverit. Iam quod Livius XXVI. 4. ſcribit, *parmas velitibus in Capuæ obſidione breviores datas eſſe quam equeſtres;* non eſt quidem probabile, equitum parmas majores fuiſſe quam tripedales: quare nec in *iſtos ad Capuam velites* (quos & Valerius Max. II. 3, 3. *parvo tegmine munitos* ait, & Frontinus IV. 7, 29. *parmulis non amplius armatos*) valebit id, quod Polybius nunc ſcribit, *parmas velitibus fuiſſe tripedales.* Sed nimirum illud velitum genus, & is eorum uſus, quem tunc primum in Capuæ obſidione anno Vrbis DXLIII. repertum hi ſcriptores aiunt, ſingularis plane fuit, nec diu utique duravit; neque enim umquam poſt id tempus mentio ejuſdem uſus ulla, quod ſciam, in Romanorum hiſtoria occurrit. At jam longe ante id tempus (quemadmodum ad I. 33, 9. monuimus, & ex parte docuit Salmaſius de Re Milit. Romanor.

cap.

cap. 16. Tom. X. Thef. Græv. col. 1401 feqq.) in exercitu Romano fuerat illud militum expeditorum & leviter armatorum genus, quos γροσφομάχους & γροσφοφόρους Polybius, *velites* Livius aliique fcriptores Romani adpellant. Et fane neque nomen, neque totum genus armaturæ velitum ad Capuam demum effe inventum, fatis etiam Livius in ipfa narratione illius ad Capuam inventi lib. XXVI. c. 4. fignificat, cum aliis rebus, tum eo, quod *haftam*, quæ novo illi velitum generi data eft, *ferro præfixam* ait, *quale haftis velitaribus ineft.* Quibus verbis in memoriam revocat lectoribus id, quod de velitibus eorumque haftis in rebus anni Vrbis DXL. lib. XXIV. c. 34. dixerat, quæ cum eis conveniunt, quæ de hafta velitari Polybius hoc cap. verf. 4. fcribit. Denique, ut ad *parmam* revertamur, quid multa? idem rurfus Livius, multis annis poft Capuæ obfidionem, in hiftoria belli Romanorum cum Gallis, Afiam incolentibus, quod anno Vrbis DLXV. geftum eft, de *velitibus* eorumque armis verba faciens, XXXVIII. 21. adcurate cum Polybio, & nominatim de *tripedalibus parmis*, confpirat. *Hic miles*, fcribit, (& confentiunt codices omnes) *tripedalem parmam habet, & in dextra haftas, quibus eminus utitur: gladio Hifpanienfi eft cinctus: quod fi pede conlato pugnandum eft, tranflatis in lævam haftis, ftringit gladium.* Quo magis miramur, paffim viros doctos, (in his Nieupoortium in Ritib. Roman. Sect. II. c. 3. n. 1.) citra dubitationem Cafauboni fententiam fequentes, confidenter fcripturam codicum Polybianornm corruptam h. l. pronunciaffe; cum tamen ad Livii locum, modo laudatum, a nemine, ex eis quidem, quorum adnotationes Drakenborchius collegit, quidquam monitum reperiamus. Ceterum, quod poft expofitum iftum ad Capuam ufum velitum, XXVI. 4. adjicit Livius: *inftitutum, ut velites in legione effent;* quafi ante nulli prorfus fuiffent, quos tamen & nomine & re exftitiffe vidimus, & idem Livius ante id tempus XXI. 55. & XXIV. 34. diferte commemoraverat;

Verf. 2.

id

id quale sit, quove pertineat, ipse viderit; nobis haud satis liquere profitemur.

Vers. 3. *Vers.* 3. προσεπικοσμεῖται δέ. Adparet, sive compilatoris culpa, sive librarii, excidisse nominativum ὁ γροσφομάχος, aut in eamdem sententiam alium — *Ibid.* λιτῷ περικεφαλαίῳ, *nuda galea*, i. e. *crista & cono carentem*, ut interpretatur Reiskius, & indicare videntur sequentia. Insolita autem ista nominis forma (in neutro genere) nescimus an diminutivi vice usus sit, quemadmodum *galericulos* velitum Frontinus dicit IV. 7, 29. aliâs sane consueta forma fœminini generis utitur, ut statim cap. 23, 8. περικεφαλαία χαλκῆ. — *Ibid.* ποτὲ δὲ λυκείαν. δὲ caret ed. Herv. & Lipsius cum msstis, excepto Aug. ποτὲ δὲ καὶ λυκείαν ed. Casaub. & seqq. nescimus an cum Oporino & editione Veneta; certe sic Patricius. Sed καὶ omnes pariter ignorant nostri codices. Nisi particulum δὲ expressam codex Aug. exhiberet, posses (quemadmodum Casaubono primum in mentem venisse intelligimus ex ejus notatis ad oram Basil.) suspicari ᾧ ποτε λυκείαν, ut ᾧ a terminatione vocis præcedentis interceptum statueretur. Sed nil opus est, ut a codicis hujus lectione discedamus. — *Ibid.* προκινδυνεύοντες, *in obeundis prœliis. Occupantes pugnam* maluit Gronov. monens, emphaticum quid esse in hoc verbo, & velitum proprium munus esse τὸ προκινδυνεύειν. Est nempe *ante alios* (& nunc quidem, *ante signa*) *pugnare.*

Vers. 4. *Vers.* 4. τὸ δὲ τῶν γρόσφων βέλος. Rarum vocabulum, ὁ γρόσφος, & in Græcorum historia inauditum, quod nusquam, nisi in rebus Romanorum, ubi de *velitum hastis* sive *jaculis* agitur, frequentavit Polybius, & quod præter hunc vix ab alio scriptore usurpatum legimus excepto Plutarcho. A latino vocabulo *crispus* derivavit Salmasius de Re Milit. Rom. p. 1406. respiciens puto illud Virgilii: *Bina manu lato crispans hastilia ferro.*

Ibid. ἐξεληλαμένον. Sic Ernestus correxit in Lexic. Polyb. ἐξεληλασμένον cum editis omnibus dant Vrb.

Aug.

Aug. & Med. Pari vero ratione VIII. 26, 6, dant ἐξελαθέντων Aug. & Med. pro ἐξελαθέντων. — *Ibid.* καὶ μὴ δύναθαι τοὺς πολεμίους ἀντιβάλλειν. Sic Livius XXIV. 34. *velitum telum inhabile ad remittendum.* — *Ibid.* κοινὸν γίγνεται τὸ βέλος. Simile ratione, *elephantos*, Appianus ait, κοινοὺς πολεμίους, *communes hostes adpellari solitos*, Histor. Hispan. c. 47. — Verf. 4.

CAPVT XXIII.

Cap. XXIII.

Verf. 1. πανοπλίαν, *justa arma.* Laudat ad h. l. Gronovius Livii verba XXXVIII. 22. *quum levis armatura tale prælium ediderit, quid ab legionibus, quid ab justis armis exspectandum?* — Verf. 1.

Verf. 2. δ' ἡ Ῥωμαϊκή. Articulum ἡ, temere omissum in editione Casauboni, restituit Gronovius. Argumentum hujus capitis tractavit Lipsius lib. III. dial. 2. — Verf. 2.

Verf. 3. ὁ δὲ μείζων ἔτι &c. Sententia haud obscura: verba non satis commode fluunt. Post μείζων levem distinctionem posuimus, quam ignorant editi & mssti nostri: alii fortasse malent post ὁ δὲ repositam. Pro ἔτι habent ἐστὶ Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* μοσχείῳ scripsimus cum Aug. monente etiam Reiskio. Sic vero jam Lipsius ediderat. Vulgo ceteri omnes μοσχίῳ. — Verf. 3.

Verf. 4. σιάλωμα. Suidas, hunc ipsum Polybii locum, ut videtur, respiciens: Σιάλωμα, σιδηρᾶ περιφέρεια τοῦ ῥωμαϊκοῦ θυρεοῦ. — *Ibid.* Recte ἐξερείσεις edit. Hervag. & seqq. cum Med. Sic & Patricius. ἐξερήσεις Vrb. ἐξαιρήσεις Aug. Reg. D. Oxon. & sic in edit. Oporini esse ait Reiskius; nescio, quid in Veneta. — *Verf.* 5. De vocabulo κόγχος diligenter inprimis egit Henr. Stephanus in Indice Thes. græc. ling. — *Ibid.* σαρισσῶν. σαρισῶν Reg. D. ut sæpe aliàs alii codices. — Verf. 4. 5.

Verf. 6. μάχαιρα. Sic scripti & editi, excepta ed. Hervag. quæ μάχαιραν habet, quod & Lipsius tenuit, hunc locum tractans lib. III. dial. 3. De *gladio* Romanorum, quem *Hispaniensem* adpellatum Polybius ait, vide — Verf. 6.

quæ

quæ notavimus ad II. 30, 8. & confer alia scriptoris nostri loca ibi laudata. — *Vers.* 7. ἐξ ἀμφοῖν. ἐν ἀμφοῖν unus Aug. in textu, sed in marg. ἐξ ab antiqua manu.

Vers. 7.

Vers. 8. 9. *Vers.* 8. ὑσσοί. ὕσσοι Aug. & idem mox ὕσσων, contra aliorum usum. De *pilo* vide Lipsium III. 4. — *Vers.* 9. Τῶν δ' ὑσσῶν οἱ μὲν &c. Habet Suidas in Ὑσσός.

Vers. 11. *Vers.* 11. οὗ τὴν ἔνδεσιν κατὰ τὴν χρείαν οὕτως ἀσφαλίζονται βιαίως. Cum vulgo καὶ τὴν χρείαν præferrent omnes, Casaubonus cum Lipsio verba ista sic latine reddidit, *cujus nexum usionemque adeo firmant valide.* Quorum verborum vis quum non satis plana nobis videretur, accidisse h. l. suspicabamur, quod sæpe factum vidimus, (conf. Adnot. ad III. 23, 3.) ut particula καὶ cum κατὰ fuerit a librariis permutata. Sed, verum ut fateamur, veremur, ne præpropera nunc quidem ista fuerit suspicio. Certe phrasis κατὰ τὴν χρείαν, si ita scripsisse statuamus Polybium, in ista verborum connexione non significaverit, *ubi usus requirit;* sed idem fere fuerit ac id quod mox sequitur, ἐν ταῖς χρείαις, id est, *in conflictibus, in pugnis:* (nam sic ex usu Polybiano dictio illa ἐν ταῖς χρείαις erat interpretanda, non *inter utendum*, ut cum Lipsio & Casaubono fecimus.) At nihil causæ est, cur putemus istam curam *firmandi nexum ferri cum ligno* tum demum adhiberi solitam, *cum instabat pugna;* quandoquidem nihil impediebat, quo minus initio statim ita firmaretur nexus, & semper ita parata essent *pila.* Quare, donec certius & planius aliquid adferatur, revocatam interim librorum scripturam καὶ τὴν χρείαν, velimus, hac sententia, *cujus insertionem in lignum & usum ita valide muniunt;* id est, *cui tantam curam adhibent, ut & firmiter ligno infixum maneat, & reliquum usum operamque certam præstet,* &c.

Ibid. ἕως μέσου, *usque ad dimidium sui*, scil. *ferri;* ut adeo nonnisi dimidium totius longitudinis ferri ultra lignum prömineret. Bene autem monuit Lipsius, non tam tubum aut aulifcum cogitandum esse, cui immissum fuerit lignum, quam duas alas vel laminas ex solido ferro utrimque ad

instar

Verf. 11.

inftar furcæ vel forcipis exeuntes, quibus lignum ad dimidium ufque fuæ longitudinis (quandoquidem par erat longitudo totius ferri totiufque ligni) inferebatur. Cum commodam fcripturam ἕως μέσου exhibuerit codex Reg. D. non opus erat, ut aut ἕως μέσων (fcil. τῶν ξύλων) cum Lipfio corrigeremus, quam emendationem ceteroquin & Cafaubonus in ora Bafil. & Reifkius probarunt, aut vulgatam ἕως μέσον teneremus, quam utrumque defendi poffe, adverbialiter fumta voce μέσον pro ἀνὰ μέσον vel ἐν μέσῳ, Reifkius exiftimaverat.

Ibid. ἐνδέοντες. ἐνδιδόντες Vrb. Aug. Reg. D. Cum vulgata facit Med. & Oxon. — *Ibid.* ὥστε μὴ πρότερον. Carent μὴ Aug. & Vrb.

Ibid. καίπερ ὄντα τὸ πάχος ἐν τῷ πυθμένι &c. πυθμὴν perinde eft, utrum fundum cavitatis intelligas, inter duas laminas five alas interceptæ, cui infertum erat lignum, an bafin coni illius vel pyramidis, quam referebat folidum ferrum, ultra lignum prominens. Quænam vero vis fit hoc loco particulæ καίπερ, rurfus fatemur nobis quidem non liquere; nifi fortaffe ita intelligendum, *quamquam id quidem* (fcil. ut frangatur ferrum) *vix fieri poteft, quippe quod fatis firmum eft, & in imo ad unius digiti cum dimidio craffitiem habet.* Sed eodem pertinet, & fimul hoc loco moneri a Polybio debuiffe videtur id, quod Appianus docet in Epit. Rerum Gallicar. cap. 1. (Tom. I. operum edit. noftræ, p. 72.) *excepta cufpide molle fuiffe reliquum pili ferrum;* ut nimirum, fi fcuto hoftis impactum inhæreret, incurvaretur adeoque pondere ligni impediret hoftem, non frangeretur: ne extrahi facile poffet, hamus impediebat. conf. Cæfarem de Bello Gall. I. 25.

Ibid. τριῶν ἡμιδακτυλίων. In marg. interiori codicis Reg. D. recentiori manu fcriptum ἑνὸς ἡμιδακτύλου.

Verf. 12.

Verf. 12. πτερίνῳ στεφάνῳ. Confentit Suidas in Πτερίνῳ. Nudis fimplicibufque utplurimum galeis ufos effe milites, fupra dixit cap. 23, 3. De materia reliquaque forma galeæ & ibi, & hoc loco, (nifi a compilatore non-

nulla

Verſ. 12. nulla prætermiſſa ſunt) tacet; puta, quia & varia fuit, nec multum diſcedens a more Græcorum. Vnius ornatus meminit, galeæ impoſiti. πτερίνῳ στεφάνῳ *apice plumeo* vertit Lipſius lib. III. dial. 5. *ſerto pennaceo* Caſaubonus. — *Ibid.* μέλασιν ὀρθοῖς recte edd. cum Med. Reg. D. Oxon. & ora Aug. antiqua manu. Corrupte μελχνορθοῖς Vrb. Aug. in contextu, & eodem modo Suidas.

Verſ. 14. *Verſ.* 14. προστίθενται Aug. Reg. D. Oxon. Oporin. προσετίθεντο Suidas in Καρδιοφύλαξ. προστίθεται ed. Hervag. & ſeqq. cum Med. Sic & Patricius, & Lipſius III. 6. *Ibid.* πρὸ τῶν στέρνων recte edd. omnes, Med. Aug. Suid.

Verſ. 15. *Verſ.* 15. ἁλυσ. περιτ. θ. θώρακας. ἁλυσιδωτοὺς χιτῶνας περιετίθεντο περὶ τοὺς θώρακας. Suidas.

Verſ. 16. *Verſ.* 16. ἀντὶ τῶν ὑσσῶν οἱ Τριάριοι δόρατα φοροῦσιν. *pro pilis Triarii haſtas gerunt.* Vide Liv. VIII. 8. & 10. & Duker. ad c. 8, 10. Polyb. II. 33, 4. ubi perperam *pila* pro *haſtis* noſtra interpretatio habet, ut monuimus in Adnot. Confer Lipſium III. 6.

Cap. XXIV. CAPVT XXIV.

De toto hoc capite conf. Lipſium II. 8. & II. 2.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ταξιαρχῶν. In hanc formam conſentiunt libri, quæ eſt a ſing. ὁ ταξιάρχης, quamquam & præceſſit modo & mox ſequitur ταξιάρχους, a ſingulari ὁ ταξίαρχος. Habent enim hoc (ut jam aliàs monere me memini) nomina ſubſtantiva ex verbo ἄρχω compoſita, ut promiſcue duplici illa forma, altera primæ declinationis, altera ſecundæ, frequententur. Sic ἵππαρχος & ἱππάρχης, aliaque ſimilia. *Ibid.* καὶ προσένειμαν. καὶ ἔνειμαν ora Reg. D.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τοὺς ἐπιβάλλοντας κατὰ τὸ πλῆθος, ἴσους ἐπὶ πάντα τὰ μέρη διένειμαν. *convenientem numerum, pro ratione multitudinis, per omnes illas partes æquabiliter diſtribuebant.* Poſſis ἴσως pro ἴσους ſuſpicari; ſed & hoc locum tueri poſſe videtur. Cuique manipulo, haſtatorum, principum, triariorum, ratum numerum velitum ait fuiſſe adtributum; neque adeo proprios velitum manipulos, nec

pro

proprios centuriones fuiſſe. Præter Lipſium II. 2. confer Franc. Patricium p. 887. & 912 ſqq. Hinc in præliis, poſtquam in hoſtem procurriſſent velites, ſagittaſque ſuas conjeciſſent, per intervalla aciei ad ſuos quique manipulos ſe recipiebant. Quare *velitum* σπεῖραι, quas commemorat Polyb. XV. 9, 9. non tam interpretandi erant *manipuli*, (quia propria vexilla velites non habebant,) quam *globi velitum*, quorum globorum quiſque ſuo manipulo aliâs erat adtributus, ſed nunc omnes relictis ſuis manipulis ante ſigna evolabant. Adde quæ de *velitibus* rurſus notamus ad VI. 31, 11. & 35, 5.

Verſ. 4.

Verſ. 5. τάγμα καὶ σπεῖραν καὶ σημαίαν. Hinc Suidas in Σημαία. Σημαία, σπεῖρα, τάγμα, ταὐτόν ἐστιν &c. Nempe ſic Polybius promiſcue tribus iſtis vocabulis uti ſolet, pro Romanorum *manipulo*: & hac notione conſtanter illa nomina frequentat, quamvis apud alios græcos ſcriptores paſſim τάγμα *legio ſit Romana*; & σπεῖρα *cohors*. Vide Lexic. Polyb. *Legionem* Polybius conſtanter στρατόπεδον adpellat. Pro *cohorte* nullum novit græcum nomen: τρεῖς σπείρας ait lib. XI. c. 23, 1. τοῦτο δὲ καλεῖται τὸ σύνταγμα τῶν πεζῶν παρὰ Ῥωμαίοις Κοόρτις. id eſt, *corpus militum tribus manipulis conſtans, apud Romanos Cohors adpellatur.* Quod vero eodem libro, cap. 33, 1. codices noſtri omnes poſt verba ἐπὶ τέτταρας κοόρτις addunt τοῦτο δ' ἐστὶ σπεῖρα, id conſtanti uſui ſcriptoris noſtri adverſatur, & manifeſte adſutum eſt ſive a librario ſive ab ipſo compilatore horum Excerptorum; qui græcum nomen, quo ſequiores ſcriptores uſi ſunt pro Romanorum *cohorte*, adnotare commodum duxerat; (quemadmodum etiam apud Suidam Κοόρτις exponitur Ῥωμαϊκὴ σπεῖρα;) aut qui fortaſſe verba illa Polybii, paulo ante ex lib. XI. c. 23. citata, perperam erat interpretatus, & id, quod Polybius de *corpore militum tribus* σπείραις *conſtante* dixit, (*adpellari illud apud Romanos* c o h o r t e m,) de *ſingulis* σπείραις acceperat, idque hoc loco in memoriam revocare voluerat lectoribus.

Verſ. 5.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. παθεῖν τι. τὶ carent Aug. & Reg. D. — *Ibid.* τῆς πολεμικῆς χρείας οὐκ ἐπιδεχομένης πρόφασιν. *quoniam res bello gerenda* (vel *miniſterium bellicum*) *non admittit cauſationem, exceptionem, excuſationem.* In proverbio erat apud Græcos: ἀγὼν οὐ δέχεται σκήψεις, ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἀναμένει, de quo vide Eraſmum in Adag. & Suidam in Ἀγών.

Verſ. 8. 9. *Verſ.* 8. ἡγεμονίαν. ἡγεμονείαν Aug. — *Verſ.* 9. ἐξ ἀκεραίου. Temere ἐξ omiſit Hervag. Adjecit Caſaub. conſentientibus msstis.

Cap. XXV.

CAPVT XXV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἴλας. εἴλας Aug. Et mox εἰλάρχας Vrb. & Aug. Perraro IO. HENR. BOECLERVS in Lectionibus Polybianis manuſcripti codicis Auguſtani ad lectionem codicis nonnihil de ſuo adnotavit. Sic autem ille ad hunc locum: Vocem ἴλας & ἰλάρχας mſc. ſemper per diphthongum ſcribit, εἴλας, εἰλάρχας. Gloſſæ græcolatinæ εἴλη, *globus, acies, ala, cohors;* εἰληδὸν, *turmatim.* Homerus Iliad. Β′ verſ. 93. ἰλαδὸν, quod poëticum agnoſcit Pollux lib. IX. c. 8. Ceterum Euſtathius ad hunc Homeri locum diverſam ſcripturam exponit: πρωτότυπον τοῦ Ἰλαδὸν ἡ ἴλη, ὃ σημαίνει τὴν τάξιν. καὶ πάλαι μὲν καὶ ἡ ἴλη καὶ τὸ ἰλαδὸν διὰ τῆς ει διφθόγγου εἶχε τὴν ἄρχουσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ εἰλῶ, τὸ συστρέφω. ἐξ οὗ καὶ τὸ πέδειλον. ὕστερον δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ι αὐτοῖς ἡ γραφή. Videtur duplex ſcriptura a diverſa etymologia repetenda: dum εἴλην alii ab εἰλῶ, ut Euſtathius notat, deducerent; alii ἴλην a Theſſalo quodam, cui nomen Ἰλέων, [ſive Ἰλεὼν,] dictam putant; ut eſt apud Aelianum in Tacticis c. 43.“ — Hæc de ſcriptura hujus nominis Bœclerus. Polybiani codices, ut paſſim monuimus, frequenter εἴλη præſerunt. Lipſium, vocabulum ἴλην primitus pro eodem cum Latinorum *ala* habentem, (de Milit. Rom. II. 6.) carpit Arcerius ad Aeliani Tact. c. 43. Vndecumque derives, certum eſt, vocabulum ἴλη vel εἴλη & hoc loco & pæne conſtanter, cum apud Poly-

Polybium, tum apud alios ſcriptores, qui res Romanas græco ſermone perſcripſerunt, non tam *alæ* Romanorum, quam *turmæ*, reſpondere. Synonymum ἴλης eſt οὐλαμὸς, cap. 28, 3. 29, 3. &c.

Verſ. 3. Ὁ δὲ καθοπλισμὸς &c. De *armatura equitum* vide Lipſium III. 7. — *Ibid.* πρῶτον μέν. Abeſt μὲν Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. — Verſ. 3.

Ibid. ἀλλ' ἐν περιζώμασιν ἐκινδύνευον. Caſaubonus: *ſed in campeſtribus pugnabant:* & in eamdem ſententiam ante eum Laſcaris, *in ſubligaculis.* Contra Lipſius: *in veſte ſuccincti pugnabant.* Nam „quis credet, inquit, nudos eos & campeſtri ſolo tectos pugnaſſe?" — At, *nudos pugnaſſe*, (γυμνοὺς) ipſe mox Polybius ſequenti verſu diſerte ſcribit: quod quidem non reſpectu togæ vel trabeæ intelligendum, ſed reſpectu *thoracis.* Itaque hoc dicit: *pro thorace, equites Romanos nonniſi campeſtribus vel ſubligaculis olim fuiſſe præcinctos;* quod non impedit, quo minus ſimul trabea indutos ſtatuamus. Eodem pertinet, quod Suidas habet: Περίζωμα· τὸ ὑπὸ (περὶ malim) τὰ αἰδοῖα σκέπασμα. γυμνῶν μαχομένων τῶν Ῥωμαίων ἐν τοῖς περιζώμασι. ubi non alium, niſi hunc ipſum Polybii locum in mente habuiſſe videtur grammaticus; & delendam putemus diſtinctionem, quam poſt σκέπασμα vulgo inſeruerunt. Pari vero ratione ſcriptor noſter II. 9, 3. ubi Illyrios *ſine armis*, ſpecie aquandi, Dyrrhachium ingreſſos dicere voluit, αὐτοῖς τοῖς περιζώμασι, *ſolis campeſtribus* ait *ſuccinctos fuiſſe.*

Verſ. 4. καταβαίνειν καὶ ταχέως ἀναπηδᾷν. καταβαίνειν ταχέως καὶ ἀναπηδᾷν voluit Reiſkius. — Verſ. 4.

Verſ. 5. καθ' ἕνα μὲν ᾗ λεπτά. Sic Caſaubonus ex ingenio, ut videtur, correxit. καθὰ μὲν γὰρ λεπτὰ ed. Oporin. & Hervag. & cod. Med. quod ferri poterat, ſi ſequeretur ἐποίουν, non ποιοῦντες. Sic Laſcaris: *quia enim graciles eas faciebant.* καθὰ μὲν ᾗ λεπτὰ vel ᾗ λεπτὰ Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. Lectio Caſauboniana exhibetur in textu Polybiano, qui inſertus eſt Franc. Patricii Libello — Verſ. 5.

Verf. 5. de Re Milit. Roman. in Thef. Græv. T. X. p. 893. nefcimus, utrum quod ita auctor in edit. Veneta invenerit, an quod ab interprete, qui ex italico idiomate librum Patricii in latinum fermonem convertit, aut ab editore Thefauri, Grævio, emendatio illa Cafauboni in locum veteris lectionis fuerit fubftituta.

Ibid. κλαδαρά. Rarioris ufus & dubiæ quodammodo fignificationis vocabulum. Quo minus mirum, & tentatum & corruptum alicubi effe a librariis. Nam ficut h. l. in cod. Reg. D. fuper κ fuperfcripta eft litera π, ut fit πλαδαρὰ, fic in fragmento Polybiano apud Suidam (nobis Fragm. Polyb. Grammat. n. CVI.) unice legitur δόρυ πλαδαρόν. quod vix ferendum & manifefte corruptum videtur; nam πλαδαρὸν eft *humidum*, *madidum*, quod quo pacto ad haftam pertineat, haud adparet. Κλαδαρὰ δόρατα *fragiles haftas* interpretatus eft Budæus, a κλάω, *frango*, unde & latinum *clades* derivatum videtur; *vibratiles* Lafcaris, & *tremulas* Cafaub. cum Lipfio, quibus favet Hefychius, κλαδᾶσαι, σεῖσαι exponens; & κλαδεῖ, σείει, κινεῖ, & κλαδαρόμματοι, εὔσειστοι τὰ ὄμματα. Eft nempe κλαδάω, ex ufitata literarum λ & ρ permutatione, idem quod κραδάω, & κραδαίνω, quæ eamdem vim habent. Eodem epitheto, de *haftis equitum* loquens, ufus eft Leonidas Tarentinus in Epigr. 47. T. I. Anthol. p. 232. ed. Brunck. κλαδαραὶ κάμακες, nam κάμακες funt δοράτια ἱππικὰ, ut docet Hefychius.

Ibid. καὶ πρὸ τοῦ γε. καὶ abeft ed. Hervag. & codd. Aug. & Reg. D. Hinc Reifkius τοῦ τε pro τοῦ γε fcribendum cenfuit; fed in γε confentiunt omnes. Abeft etiam καὶ ab Vrb. nifi adnotare neglexit Spalletus. Adjecit Cafaub. nefcimus, ex conjectura-ne, an ex msstis. Videntur particulam eam agnofcere codd. Med. & Oxon. e quibus certe nullam difceffionem a contextu Cafauboniano adnotavit Gronovius. Habet eamdem partic. contextus apud Patricium.

Verf.

Verf. 6. *Verf.* 6. *μετὰ δὲ ταῦτα κλασθέντων, λοιπὸν ἦν ἄπρακτα αὐτοῖς καὶ μάταια. deinde fractæ, nulli amplius uſui illis erant.* Exſpectaſſes *κλασθέντα*, ſed ita ſolet Polybius genitivis participiorum uti, abſolute poſitis; de quo uſu diximus ad IV. 49, 1.

Verf. 7. *Verf.* 7. *τόν γε μήν. τὸν δὲ μὴν* Reg. D. Oxon. — *Ibid.* *τοῖς ὀμφαλωτοῖς ποπάνοις.* Pollux II. 170. *μεσόμφαλοι καλοῦνται πλακούντων τι εἶδος. Meſomphali,* id eſt *umbilici formam in medio referentes, vocantur placentarum quædam ſpecies.* Nec tamen hoc nomen inter illa bene multa placentarum nomina reperitur, quæ ab Athenæo collecta ſunt in Deipnoſoph. lib. IX. p. 649 ſqq. — *Ibid.* *οὔτε πρὸς τὰς ἐπιβολάς.* conf. verſ. 10. — *Ibid.* *διὰ τὸ μὴ στάσιν ἔχειν.* — „*στάσις* eſt *rigida conſiſtentia, durities corii.*" REISK. — *Ibid.* *καὶ πρότερον ἦσαν. καὶ πρότερον ὄντες* ſuſpicati eramus. — „*πρότερον*, antequam madefierent. *νῦν*, toties quoties madefacta & reſoluta ſunt." — REISKIVS.

Verf. 10. *Verf.* 10. *Ὁ δ' αὐτὸς λόγος.* Perperam vulgo *Ὁ δ' αὐτὸς ὁ λόγος* edd. cum Med. & Vrb. Delevi alterum articulum cum Aug. Reg. D. Oxon. Oporin. & Patric. — *Ibid.* *πρὸς τὰς ἐπιβολὰς καὶ πρὸς τὰς ἐπιθέσεις.* Lipſius, *in aggreſſione & oppoſitione.* Caſaubonus, *& cum ictus inferuntur, & cum hoſtis invaditur.* Vidimus aliàs, *ἐπίθεσιν* eſſe *ſubitam invaſionem e proximo, ex inſidiis*, & opponi *προσβολῇ*, *adgreſſioni manifeſtæ per apertam vim*, I. 57, 3. & *juſtæ pugnæ, ex compoſito utrimque commiſſæ*, I. 74, 13. Adde I. 58, 4. III. 67, 1. Hoc vero loco recte adnotaſſe REISKIVS videtur, (cum ad hunc ipſum verſum, tum ad verſ. 7.) *ἐπιβολὰς* eſſe *tela miſſilia, quæ eminus injiciuntur*, ut ſaxa, ſagittæ, pilæ; *ἐπιθέσεις* autem *tela quæ cominus infiguntur ſcuto*, eique innituntur, idque ſtudent perforare, ut haſtæ & gladii: eſſe itaque illa, *τὰ ἐπιβαλλόμενα βέλη*; hæc, *τὰ ἐπερειδόμενα.*

Ibid. *ἑστηκυῖαν καὶ τεταγμένην ἔχουσι τὴν χρείαν. firmum certumque præſtant uſum.* *ἑστηκὸς* idem eſt ac *στάσιν*

ἔχον verſ. 7. Eademque fere vis eſt vocabuli τεταγμένος, quod, prorſus ut hoc loco, ſic VI. 57, 2. opponitur τῷ ἀστάτῳ, ei quod *incertum* & *inſtabile* eſt: quare ſolicitari a Reiſkio non debuit.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. μεταλαβεῖν. μεταβαλεῖν ſolus Aug. Vide IV. 74, 1. & ibi notata. — *Ibid.* καὶ Ῥωμαῖοι. Particulam καὶ, familiarem Polybio in hujuſmodi connexione, inſeruimus cum Vrb. & Aug. De Romanorum prudentia in adſciſcendis optimis quibuſque inſtitutis atque inventis populorum devictorum, confer quæ habet Athenæus Deipnoſoph. lib. VI. p. 273. laudatus ad hunc locum a Caſaub. in ora Baſil.

Cap. XXVI.

CAPVT XXVI.

Verſ. 1 ſq. *Verſ.* 1. Pro οἱ χιλίαρχοι καὶ ταῦτα παραγγ. haud ſatis ſane idonea de cauſa οἱ στρατηγοὶ καὶ τἄλλα πραγγ. ſcriptum voluit Reiſkius. — *Verſ.* 3. τὸ μέρος τῶν συμμ. Mendoſe τόπος τῶν συμμάχων Reg. D. Oxon.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. παραγίγνονται δὴ πάντες. Ante Erneſtum verba hæc a præcedentibus, interpoſita majori diſtinctione, nullis adhibitis parentheſeos ſignis, diremta erant: unde hiatus oriebatur in oratione, quem Pœſchelius adjecto in fine verſ. 2. poſt ὑπὸ τῶν ὑπάτων verbo παραγίνονται ſupplendam putavit. Et Scaliger monuerat, deeſſe verbum συνέρχονται aut aliud ſimile. Nunc, poſtquam verba τάττει δὲ & quæ ſequuntur, monente Reiſkio, parentheſi incluſa ſunt, ſatis liquida progreditur oratio: & intelligo, ex Polybii uſu, (de quo diximus ad II. 37, 3. & ad loca ibi citata) ne opus quidem fuiſſe particula δὴ ſubſtituta in locum particulæ δὲ, quam eamdem δὲ particulam revocatam velimus & auctori reſtitutam.

Ibid. πλὴν ὀρνιθείας καὶ τῶν ἀδυνάτων. Aulus Gellius Noct. Attic. XVI. 4. ex Cincii libro V. de Re Militari exceptiones recenſet, quæ abſentiam militis eo die, qui præfinitus erat, excuſabant; in his ſunt: *morbus ſonticus; auſpiciumve quod ſine piaculo præterire non liceat; ſacrifi-*

crificiumve anniverſarium quod recte fieri non poſſet, niſi ipſus eo die ibi ſit &c. ἀδύνατα proprium nomen eſt, quo apud Græcos deſignabantur *excuſationes legitimæ, cur quis abeſſet aut muneribus demandatis fungi non poſſet:* de cujus vocab. uſu conf. Reiſkii Indicem græc. Demoſth.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Locum de *Præfectis ſociorum* ex Polybio excerpſit Suidas in Πραίφεκτοι. Quod ſi vera eſt noſtra conjectura, *προβεβλημένοι μὲν ὑπὸ τῶν συμμάχων*, accipietur verbum *προβάλλεσθαι* ea notione, quam apud Demoſthenem notavit Reiſkius in Indice græcitatis Demoſth. *proponere aliquem, edito nomine commendare.* De re confer ad cap. 21, 5.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. *τὸ μὲν τῶν πεζῶν πάρισον, peditum numerum parem:* nempe, demtis eis qui inter *extraordinarios* referuntur, ut docet cap. 30, 2. quos ſi addas, dicendum fuerit peditum numerum ſociorum plerumque quinta parte majorem fuiſſe numero civium Romanorum. conf. mox verſ. ſeq.

Ibid. τὸ δὲ τῶν ἱππέων τριπλάσιον. Sic ed. Caſaub. & ſeqq. in græco contextu, cum Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. ora ed. Herv. & ora cod. Med. Quam ſcripturam merito contra Lipſium II. 7. & Caſaubonum, qui in verſione alteram ſecutus eſt, defendit Gronovius. Nam eodem modo Polybius III. 107, 12. niſi quod ibi addit *ὡς ἐπίπαν, ut plurimum: τὸ δὲ τῶν ἱππέων (πλῆθος) ὡς ἐπίπαν τριπλάσιον.* Nec diſſentit VI. 30, 2. ubi, cum *τὸ δὲ τῶν ἱππέων διπλάσιον* ait, id eſt, *equitum duplum numerum*, diſerte, quo pacto hoc dicat, declarat, nempe *poſtquam de univerſo numero equitum ſociorum demta eſt tertia pars, quæ Extraordinariis adſcribitur.* Quod vero apud Livium XXII. 36. legimus, *ſocii duplicem numerum equitum darent, pedites æquarent;* & ſi qua ſunt alia Livii aut aliorum ſcriptorum in eamdem ſententiam loca; non inde conſequetur, tribus in locis falſum eſſe Polybium, aut in falſam ſcripturam conjuraſſe Polybii librarios; ſed ad ſingulares caſus pertinebunt ea loca, quæ Polybio adverſarii videntur: nec

 enim

enim conſtans ſemper fuit ratio, quemadmodum perſpecte Drakenborchius & Dukerus ad Liv. XXXVIII. 35, 9. & ad XL. 36, 6. docuerunt.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. εὐτρεπῶν ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrſin. Vrb. Reg. D. & Oxon. Sic & apud Patric. in Theſaur. Græv. ſed εὐπρεπῶν Lipſius cum ed. Herv.

Ibid. θεωρήματος ἁπλοῦ περὶ τὰς παρεμβολάς, *una, ſimplex & conſtans ratio diſponendarum copiarum.* θεώρημα eadem notione dicit ac θεωρίαν cap. 42, 6. & alibi. conf. Adnot. ad VI. 6, 7. παρεμβολὰς vulgo *caſtrametationem* interpretantur; qua notione quidem ſequentibus capitibus, & aliâs, frequentatur hoc vocabulum: ſæpe etiam idem prorſus valet ac τὸ στρατόπεδον, *ipſa caſtra.* Sed nec raro *aciem*, & *aciei inſtructionem*, *aciei rationem* denotat. Nempe latius patet hoc nomen, & generatim omnem *collocationem* vel *diſpoſitionem* ſignificat: & hoc quidem loco ex nexu atque filo orationis fit manifeſtum, ea notione accipi, quæ & ad πορείαν, & ad στρατοπεδείαν & ad παράταξιν pertineat, eſſeque *ordinationem, diſpoſitionem, collocationem exercitus ſive in agmine, ſive in caſtris, ſive in acie.*

Verſ. 11. *Verſ.* 11. καὶ παρατάξεις. *Aciei inſtruendæ rationem*, Romanis uſitatam, breviter ſe explicaturum hoc libro pollicetur Polybius. Cujus tractationis proprius locus erat in fine cap. 42. Sed eam partem amputavit compilator horum Excerptorum. Neque vero fuſe admodum locum iſtum hoc libro tractaſſe Polybius videtur; quandoquidem in hiſtoriarum ſuarum curſu ſæpius occaſionem habuit, aciei Romanæ rationem adcurate exponendi. Ab hac tractatione autem diverſi erant, & libro ſeparatim edito comprehenſi *Commentarii Tactici*, ad quos provocat lib. IX. cap. 20. e quibus Fragmenta nonnulla, quæ ſuperſunt, collegimus in Teſtimoniis Veterum de Scriptis Polybii, T. V. noſtræ edit. p. 24 ſq.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. τῶν ἔργων. Neſcimus quid voluerit debueritve Vrb. in quo eſt διὰ τῶν ἔργων. Sic & in Aug. ſed ibi pun-

punctis inferne ut spuria notatur particula διά. In ora edit Hervag. est διὰ τῶν δυνάμεων ἢ διὰ τῶν ἔργων. — *Ibid.* ἑνὸς τῶν ἀξίων. Exspectaveramus ἑνὸς τῶν μάλιστα ἀξίων, aut aliquid simile.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII.

Vers. 1. *Vers.* 1. ἀεὶ tenuimus ex edit. Ernest. Et sic ed. Herv. & Aug. αἰεὶ edit. Casaub. & Gronov. cum Reg. D. & aliis. De *Castrorum forma & distributione apud Romanos*, praeter Lipsium lib. V. dial. 2. & seqq. consulendae Herm. Schelii Notae ad hanc Polybii disputationem, in Thesauro Antiq. Romanar. Graeviano, Tom. X. col. 1148 sqq.

Vers. 2. *Vers.* 2. σημαίας. Perperam σημείας vel σημίας Vrb. nunc & deinde. — *Ibid.* τετράπλεθρον. τετράπλευρον Aug. & hoc alteri lectioni superscriptum in Reg. D. imperite; nam *quadratum* esse locum, modo dixerat: nunc mensuram totius areae declarat, quae *quatuor* fuit *jugerum*.

Vers. 3. *Vers.* 3. ἀεί. αἰεὶ Reg. D. Oxon. — *Ibid.* παραβάλλεται τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατόπεδα, *collocantur Romanae legiones*. Proprium quidem in hac re verbum παρεμβάλλειν est, sive de acie, sive de collocatione in castris agatur, (conf. c. 28, 2. 29, 6 & 8. &c.) non παραβάλλειν. Sed habemus pariter παραβάλλειν I. 40, 7. Nec male utrobique. Nam παρεμβάλλειν proprie *de singulis partibus exercitus* usurpatur, quae respectu aliarum partium certo quodam modo collocantur, & illis sive adjiciuntur sive interferuntur: *de toto exercitu*, (ut h. l.) aut de parte quadam copiarum quae *per se* locatur, *seorsim ab aliis*, (ut I. 40, 7.) commodius παραβάλλειν dici videtur.

Vers. 4. *Vers.* 4. δυοῖν scripsi cum Aug. Med. Reg. D. Oxon. δυεῖν edd. quemadmodum & alibi nonnumquam codices nonnulli Polybiani habent; velut c. 32, 8. 45, 7. 57, 2. conf. Suid. in Δυεῖν, sive Fragm. Polyb. Grammat. n. XL. Sic & passim apud alios scriptores, sine certa lege, ut monuerunt Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 33. l. 11. & Du-

Verf. 5. kerus ad Thucyd. IV. 8. Attamen conftanter fere apud Polybium optimi quique codices in δυοῖν confentiunt. — *Ibid.* στρατοπέδων ὄντων &c. Terminationibus iftis pluralis numeri in Reg. D. fuperfcripta terminatio dualis οιν, recenti quidem manu, & fane citra neceffitatem. — *Ibid.* μεθ᾽ ἑκατέρου. μεθ᾽ ἑκατέρῳ ed. Gron. & Ern. operarum errore.

Verf. 6. *Verf.* 6. πρὸς τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν. Non debuit Schelium turbare particula ἐκτὸς, quam ex ἐντὸς corruptam fufpicatus eft: nec enim ἐκτὸς nunc dicit Polybius refpectu reliquorum caftrorum, de quibus nullum verbum adhuc fecit, fed refpectu areæ illius in qua eft prætorium; ut fit ἡ ἐκτὸς ἐπιφάνεια illa ipfa pars, quæ ab area prætorii & a τῇ προκριθείσῃ τοῦ τετραγώνου πλευρᾷ fpectat verfus reliqua caftra & verfus tentoria legionum, de quibus mox dicet. Comma vero, quod poft ἀπεστραμμέναι vulgo ponunt omnes, rectius tolletur. Poft αἱ δὲ σκηναὶ comma inferuimus, non alio confilio, nifi ut indicaremus, ab iftis verbis cogitatione feparanda effe ea quæ fequuntur, quæ in Erneftina editione, pofito commate poft σχήματος, cum fuperioribus conjuncta erant.

Ibid. ἡ νοείσθω. ἡ σοι ἔστω ed. Oporin. & Hervag. ἡ σοι ἔσθω Med. in textu, & Aug. in ora. ἣν οἰέσθω Vrb. Aug. Oxon. & ora Herv. & ora Med. Sic & fuerat in textu Reg. D. fed ibi ab alia manu deleta eft litera ν, ut fit ἣ οιέσθω. De veritate emendationis Cafauboni nemo puto dubitabit. Eodem verbo νοεῖν pari modo utitur Nofter II. 11, 7. ἣν δεῖ νοεῖν ὡσανεὶ βάσιν. & VI. 32, 6. οὐδὲν ἕτερον δεῖ νοεῖν πλὴν &c.

Ibid. τοῦ παντὸς σχήματος κατὰ πρόσωπον. *Eam partem caftrorum, quam fpectant tribunorum tentoria*, (fi nempe cogitatione progrediaris ab area prætorii, & ab ejus centro, quod erat primum punctum datum pofitumque,) monet nunc Polybius, *& a lectore cogitari debere & a fe adpellatum iri* f r o n t e m (five *anteriorem partem) caftrorum;* idque iterum monet & fignate repetit cap. 29, 7. Nem-

Nempe, ut perſpecte docuit Schelius, intelligi debet, hoc nonniſi docendi cauſa ita poni a ſcriptore noſtro, ea fine, ut faciliori commodiorique opera juſtam notionem formæ caſtrorum animo informare poſſet lector: ceterum, dum id ita monet Polybius, ſatis ipſe ſignificat, eamdem partem aliâs non ut *frontem caſtrorum* ſolere cogitari, neque ita adpellari. Nempe agitur de ea parte caſtrorum, quæ *portam* ſpectat *decumanam*, quæ (in ſimplicibus quidem caſtris) poſterior porta erat, in tergo caſtrorum, in latere ab hoſte averſo: cui portæ oppoſita erat in altera parte, quæ proprie frons caſtrorum & habebatur & nominabatur, *porta prætoria*, haud procul eo loco, quo nunc prætorium ait eſſe intelligendum. Confer cap. 32, 6-8. & ibi notata. — Verſ. 6.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII.

Verſ. 2. *ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου πρὸς ὀρθὰς τῇ γραμμῇ*, *lineæ ex illo puncto ad rectos angulos ductæ.* Videtur in græcis deſiderari participium reſpondens latino verbo *ductæ*. *σημεῖον* cum Caſaubono, ex mathematicorum uſu, *punctum* intelligo, nempe punctum ſectionis: nec video, quid juvet Reiſkii conjectura, qui *ἀπὸ τοῦ ὑπάτου σημείου* ſuſpicatus eſt, & *σημεῖον* intelligit *σημαίαν* illam, quae c. 27, 2. commemorata eſt. Scaliger in hanc ſeriem collocanda verba ſtatuit: *διχοτομήσαντες τὴν προειρημένην εὐθεῖαν πρὸς ὀρθὰς τῇ γραμμῇ, ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου τοὺς ἱππεῖς* &c. — Verſ. 2.

Verſ. 3. *τετράγωνον.* Corrupte *δίγωνον* Vrb. Aug. Oxon. Reg. D. quod ex *δ΄. γωνον* (per notam numericam ſcripto) ortum videtur. — *Verſ.* 4. *ὡς δ᾽ ἐπὶ τὸ πολύ.* *ὡς δ᾽ ἐπιπολὺ* Med. — Verſ. 3.

CAPVT XXIX.

Cap. XXIX.

Verſ. 1. *Γενομένης δὲ τῆς τῶν ἱππέων παρεμβολῆς.* Satis lucide fluere videtur oratio. Gronovius tamen *Γενομένης διὰ τῆς* legendum cenſuit, quia aliâs nuſquam, ut ait, inve- — Verſ. 1.

invenitur, quo respiciant verba illa, quæ sequuntur, ῥύμης τινὸς ἐπικαρσίου.

Verf. 2. 4. *Verf.* 2. ἐπὶ τὸ μῆκος. ἐπὶ τὸ μῆκος δὲ παρεμβεβληκότων ed. Herv. cum Aug. Reg. D. ;Oxon. quod nescimus quo pacto ferri posse putaverit Reiskius. Nempe in eisdem libris, qui ita habent, post αὐλαμῶν inserto puncto perperam terminatur superior oratio, quasi nova verborum periodus inciperet a verbis ἐπὶ τὸ μῆκος. Ea res occasionem dedit inserendæ conjunctioni, quæ neutiquam erat hujus loci. Ex codice Vrb. nullum dissidium ab edit. Herv. notavit Spallettus noster, nec Casaubonus in ora Basil. Sed postquam conjunctio ejecta est a Casaubono, nullum dissensum codicis Med. a textu Casauboniano notavit Gronovius in collatione illius codicis. In Reg. D. particula δὲ lineis superne inferneque adpositis ut spuria notatur. — *Verf.* 4. ἡμίσεις ὡς ἐπίπαν. Sic etiam correxit Scaliger.

Verf. 5. 7. *Verf.* 5. βάθους. Perperam βάρους Reg. D. in contextu, & Oxon. Et aliàs quoque permutata illa nomina a librariis vidimus. — *Verf.* 7. νευόντων. κελευόντων Reg. D. sed vera lectio in marg. ab alia quidem manu. — *Ibid.* καὶ τὰς εἰσβολὰς (scil. τῶν ῥυμῶν) idem sonat ac τὰς ἀρχὰς, *aditus*, vel potius *ingressus*, id est, *initia viarum.* — *Ibid.* ἑκατομπέδου. ἑκατοντπέδου Aug. ἑκατοντπάδου Reg. D. Oxon. *Ibid.* ὑπεθέμεθα κατὰ πρόσωπον &c. Vide c. 27, 6.

Verf. 8. *Verf.* 8. βλέποντα. Ad σχήματα hoc erat referendum, ut vers. 3. συμψαυόντων μὲν τῶν σχημάτων, βλεπόντων δ' ἔμπαλιν &c. Ex sequenti voce συμψαύοντα litera σ adhæsit voci βλέποντα. — *Ibid.* τιθέντες recte edd. & Med. Perperam τίθενται Vrb. Aug. Reg. D. Oxon.

Verf. 9. *Verf.* 9. καὶ κατὰ τὸ μῆκος. Teneri non incommode conjunctio posse videtur: *æquales sunt etiam quoad longitudinem*, scil. quemadmodum quoad latitudinem.

CAPVT XXX.

Cap. XXX. Verſ. 1.

Verſ. 1. ἀντίους παρεμβ. τούτοις. Perperam τούτους ed. Caſaub. & Gronov. cum Vrb. τούτοις reſtituit Ern. quod erat in ed. 1. & msstis omnibus excepto Vrb.

Verſ. 2.

Verſ. 2. In προεῖπα conſentiunt omnes. In uno Aug. ab alia manu mutatum in προεῖπον. Reſpicit autem cap. 26, 7. — *Ibid.* διπλάσιον. Vide Adnot. ad c. 26, 7.

Verſ. 5.

Verſ. 5. ἀφιστᾶσι recte edd. cum Med. ἀφίστησι Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. Conf. c. 31, 11.

Verſ. 6.

Verſ. 6. παρὰ τὰ π έ μ π τ α. Ex notæ numeralis uſu facile accidere potuit, ut πέντε pro πέμπτα a librariis ſcriberetur. Quod ſi tenaciter tueri π έ ν τ ε volueris, intelliges, *quia per quinque utrimque ordines media tranſit illa via.*

CAPVT XXXI.

Cap. XXXI. Verſ. 1.

Verſ. 1. τῆς τοῦ στρατηγίου περιστάσεως. Sic verſ. 7. omnes ſcripti & editi τὴν τοῦ στρατηγίου περίστασιν, rurſuſque cap. 41, 2 ſq. Eſt autem ἡ τοῦ στρατηγίου περίστασις *tota illa area quadrata*, ducentos pedes quaqua verſus patens, *in qua area eſt prætorium* ſive *imperatoris tentorium.* cf. c. 27, 2. — *Ibid.* Ad τῷ τε ταμίᾳ καὶ ταῖς ἅμα τούτῳ χορηγίαις deeſſe fortaſſe verbum ἀνεῖται ſuſpicatus erat Caſaub. in ora Baſil. Sed nil abeſt. Eadem verborum ſtructura c. 27, 5. ἵπποις ἅμα δ' ὑποζυγίοις τόπος.

Verſ. 2.

Verſ. 2. ἐφ' ἑκάτερα ſcil. τὰ μέρη, *in utramque partem, utrimque.* Sic bene codex Bav. III. 72, 9. τοὺς δ' ἱππεῖς διελὼν ἐφ' ἑκάτερα παρέστησε τοῖς κέρασι. Eodem modo ἐπὶ θάτερα verſ. 5. & ſæpe aliàs. Perperam h. l. ἀφ' ἑκάτερα Reg. D. Oxon. — *Ibid.* οἷον ἐπικάμπιον ἔχοντες τάξιν πρὸς τὰς (τῶν χιλιάρχων) σκηνὰς, *veluti forcipis figuram cum tribunorum tentoriis efficientes;* id eſt, *ad angulos rectos tentoriis tribunorum utrimque inſiſtentes.* Conf. ad I. 27, 4. Pro ἐπικάμπιον corrupte ἐστὶ καμπίον habet Aug. (in contextu.) Reg. D. Oxon. — *Ibid.* ἐθελοντηδὸν edd. omnes cum Med. & Oxon. & ora Aug. antiqua manu.

Ibid.

Ibid. ταμιείου. ταμείου ed. I. cum Med. — *Ibid.* οἱ δ' ἐκ θατέρου. Sic Casaub. cum msstis nostris omnibus & ora ed. Herv. Perperam οἱ δ' ἑκατέρου ed. Herv. in contextu.

Vers. 5. *Vers.* 5. παράλληλος. παραλλήλοις Vrb. Oxon. — *Ibid.* τοῦ στρατηγίου καὶ τοῦ ταμιείου. τοῦ utrobique caret Vrb.

Vers. 7. sqq. *Vers.* 7. κατὰ μέσην correxit Casaub. cum quo unus (ni fallimur) facit Oxon. Ceteri omnes cum ed. I. κατὰ μέσον. *Ibid.* καὶ κατ' αὐτὴν τήν. Perperam καὶ κατὰ ταύτην τήν. *Vers.* 9. κένωμα. „Proprie *intervallum.*" Scaliger. — *Vers.* 10. τὰ δὲ κατὰ μέρος ἤδη. εἴδη, quod habet Oxoniensis, probavit Gronovius in Notis msstis, & unice verum esse contendit. Nobis vulgatum probum videtur.

Vers. 11. *Vers.* 11. ἀφιστᾶσι. ἀφιστῶσι Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. *Ibid.* τοῦτο δὲ τὸ κένωμα πολλὰς καὶ δοκίμους αὐτοῖς παρέχεται χρείας. *Varios eosque insignes*, ait, *usus præstare spatium illud, quod inter vallum & tentoriorum strigas*, de quibus adhuc dixit, *relinquitur.* Vsibus, quos ipse enumerat, alium addit Lipsius, de quo tacet hoc quidem loco Polybius. Scilicet, cum in descriptione castrorum nusquam fiat *velitum* mentio; hunc eis locum, ubi tentoria habuerint, juxta vallum eis tribuit Lipsius lib. V. dial. 4. p. m. 237 sq. provocans ad ea quæ habet Noster paulo inferius, VI. 35, 5. quem locum vide. Probabilior vero Franc. Patricii ratio videtur, qui (pag. 887 & 912 sqq.) ex ipso Polybii de tentoriis velitum silentio, collatis eis quæ c. 24, 9. de velitibus, per omnes reliquæ legionis manipulos distributis, idem Scriptor noster dixerat, colligit, eamdem aream in castris adsignatam velitibus fuisse, quam occuparunt manipuli illi, quibus quisque velitum globus erat adtributus.

Vers. 13. *Vers.* 13. τάς τε τῶν παρεισαγομένων θρεμμάτων, καὶ τὰς ἐκ τῶν πολεμίων λείας. Haud satis integra aut emendata hæc verba videntur. Nec satis videtur τά τε τῶν παρεισ. quod est in Aug. Versionem Casauboni tenuimus, ad quam GRONOVIVS in Notis msstis: „An igitur illæ pecudes abactæ non sunt hostibus ademtæ? Intelligo *abactas*

pecu-

pecudes & quæ alia hoſtibus adimi ſolent. In eamdem fere ſententiam interpretatus eſt Lipſius. Sed id græce foret *καὶ τὰς ἄλλας ἐκ τῶν πολ. λείας.* Potuerunt autem pecora etiam partim ſoluto ære comparari, partim a ſociis volentibus ſuppeditari.

Verſ. 14. *Verſ.* 14. *ὀλίγων. ὀλίγον* Reg. D. — *Ibid. διὰ τὴν τῶν σκηνῶν περίστασιν.* Caſaubonus cum Lipſio: *propter circumpoſita tentoria;* ſcilicet quod materia tentoriorum, nempe pelles, vim telorum frangerent, aut ignem prohiberent. Neſcimus vero, an vocabulum *περίστασις* eadem notione ſit accipiendum, quam vidimus verſ. 1 & 7. hujus capitis, pro *tota area*, in qua ſunt cujuſque manipuli tentoria; ita quidem, ut intelligatur, tentoria, quæ ſunt in quaque area, non eſſe in ipſa ora viæ, ſed ex aliquo etiamnum a via intervallo.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII. Verſ. 1. *Verſ.* 1. *δεδομένου. δεδεγμένου*, quod habent alii libri, ex *δεδειγμένου* corruptum videtur; ſicut cap. 35, 7. pro *ἀποδεδειγμένου* codices nonnulli *ἀποδεδεγμένου* habent. Sed in *δεδομένου* h. l. cum editis conſentit Med. Et mox ad unum omnes dant *τοῦ πλήθους δεδομένου.* — *Ibid. τῶν σημαιῶν.* Sic ante Reiſkium jam olim correxerat Scaliger. *Ibid. καὶ τοῦ πλήθους.* Sic ed. Herv. conſentientibus codd. omnibus. Quod *καὶ τοῦ πλάτους* apud Patricium editur in Theſ. Græviano p. 937. id haud dubie ex Caſauboniano exemplo ſive ab interprete latino ſive ab editore Theſauri adſcitum. Quodnam vero *πλάτος* intellexerit Caſaubonus, ubi de *area* agitur, cujus *βάθος* & *μῆκος* jam ſunt commemorata, difficile fuerit dicta. *βάθος*, ubi opponitur *τῷ μήκει*, *longitudini*, eſt *latitudo.* Itaque in dimenſione arearum, quas occupant manipuli, nonniſi *τὸ μῆκος* & *τὸ βάθος* memorata videmus c. 28, 4 ſq. c. 29, 4 ſq. &c. *πλῆθος* vero duobus modis intelligi poteſt: ſive *numerus manipulorum;* ſive *numerus militum* in manipulo, qui vel major vel minor eſt, prout vel 4200 milites, vel 5000.

capit

capit legio. Et nunc quidem posteriori modo accipiendum: aucto enim numero militum in legione, augebatur numerus militum in quoque manipulo, non numerus manipulorum.

Vers. 2. *Vers.* 2. Si συνεφιστάνειν significaret *intelligere*, integra foret oratio. Sed ea non est vis hujus verbi, quod ex Polybii quidem usu nil aliud nisi *attendere*, *considerare* significat, adeoque cum τοῖς βουλομένοις cohæret, *qui voluerint attendere*. Quare omnino desiderari videtur infinitivus γνῶναι, συννοεῖν, aut in eam sententiam alius, qui a συμβαίνει pendeat, & ad τὸ μέγεθος & τὴν ὅλην περίμετρον &c. referatur.

Vers. 4. *Vers.* 4. παρὰ τὸ στρατήγιον, *secundum* vel *juxta prætorium*. Bene haberet, & intelligi posset via illa, centum pedes lata, quæ ante prætorium est, nisi statim adjiceret de foro ad quæstorium translato. Quare ut frequentissime in codicibus nostris, & nuperrime vers. 1. factum vidimus, παρὰ perperam cum περὶ permutatum videtur.

Vers. 6. *Vers.* 6. Πάντων δὲ τῶν τεττάρων στρατοπέδων &c. Perspecte ad hunc locum SCHELIUS in Polybium de Castris, Tom. X. Thesauri Ant. Romanar. Græviani col. 1160. monuit: „Omnes Polybii interpretes hæc ita accipiunt, quasi rem novam hic doceat, de qua antea non sit locutus, præcedentia ad duarum legionum vel consularem exercitum referentes: quod ut clarius exprimeret Casaubonus, vocem δὲ interpretatus est *at*. Nos vero non dubitamus, progredi Polybium in re eadem explicanda, tantum quod, cum antea omnia eodem modo collocarit, nunc differentiam adjiciat, quæ est in compositione duarum & quatuor legionum. Quare convertemus: *Cum igitur quatuor legiones*. Ita supra: Ἀθροισθέντων δὲ καὶ τῶν συμμάχων ὁμοῦ τοῖς Ῥωμαίοις. Item, τούτων δ' εὐτρεπῶν γενομένων.“ — Possis eadem sententia etiam *Iam vero* vertere. De connexione orationis confer vers. 8.

Ibid. οὓς ἐποιοῦμεν εἰς τὴν ὀπίσω βλέποντας ἐπιφάνειαν. *quos diximus illud latus castrorum respicere, quod tergum castro-*

castrorum vel latus posterius cogitandum monuimus. Conf. ad cap. 27, 6. Minus feliciter Scaliger ἃς ἐποίουν μὲν correxerat pro mendoso οὓς ἐποίουν μὲν, quod erat in ed. 1. & in msstis. — *Vers.* 7. ὅτε δή. ἅτε δὴ Reg. D. Oxon. & ora ed. Herv. male. Vers. 7.

Vers. 8. τὴν δ' ἀγορὰν --- μέσον τιθέασι τῶν δυοῖν στρατοπέδων. *forum vero, & quæstorium, ac prætorium, in medio locant utriusque legionis.* Sic vertenda esse græca, (non cum Lipsio & Casaubono, *in medio utriusque exercitus,*) demonstravit SCHELIVS; docuitque, in simplicibus castris, prætorium fuisse in via, quæ a porta prætoria ad decumanam per medias duas legiones transit, paulo ante quintanam; forum, in ipsa quintana, in centro fere castrorum; quæstorium, inter forum & portam decumanam. Nescimus vero, quo pacto, post ea præsertim quæ Schelius adnotavit & calculo suo in Notis editis ad h. l. probavit Gronovius, REISKIVS rursus δύο στρατόπεδα *duo castra* potuerit interpretari, cujus hæc est ad eumdem hunc locum adnotatio: — „ὁμοῦ [initio hujus versus] & χωρὶς videntur transponenda esse. Quoties Consules separata castra habent, tum ea habent designata, ut paulo ante pluribus demonstratum est: sin autem juncta, tum, reliquis omnibus immotis, forum, quæstorium & prætorium amborum media castrorum constituunt." — *Ibid.* δυοῖν tenuimus ex edit. Ernest. & sic dederunt Aug. Reg. D. Oxon. δυεῖν habent superiores editiones, nec adnotatur dissensus ex Vrb. & Med. conf. ad c. 27, 4. Super στρατοπέδων in Reg. D. rursus ut c. 27, 4. superscriptum in fine οιν recentiori manu. Vers. 8.

CAPVT XXXIII.

Cap. XXXIII.

Vers. 1. τοὺς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Casaubonus, *qui in quaque legione sunt:* quæ verba imprudentes tenuimus. Recte vero GRONOVIVS monuit, debuisse verti, *qui in exercitu* (vel, *qui in castris*) *sunt.* — „Erant enim, ait, procerum *servi* cum dominis in exercitu ad sordida munera, pro Vers. 1.

Verſ. 1. quibus & frumentum accipiebant; non vero in legione." — *Ibid.* ὀρκίζουσι correxit Caſaub. cum msstis. Corrupte ὀρμίζουσι ed. Herv. cum Med. Conf. ad III. 61, 10. Iuriſjurandi formulam, de qua hic agitur, exhibet A. Gellius XVI. 4. ex Cincii libris de Re Militari. Conf. Polyb. X. 16, 7.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. κἂν εὕρῃ τι. *Si quid ibi inveneris ſuſtulerisve quod tuum non erit.* A. Gellius loc. cit.

Verſ. 4. 5. *Verſ.* 4. καθημερείαις. Sic quum ſcribendum monuiſſet REISKIVS, rationem adjecit: „Eſt enim a verbo καθημερεύειν. Alterum vulgatum, eſt ab adjectivo καθημέριος." — *Verſ.* 5. τρεῖς ἕκαστος· Mendoſe ἕκαστον edit. Herv. & cod. Med.

Verſ. 6. 7. *Verſ.* 6. ἱστᾶσιν. ἵστασαν cum aliis dare debuiſſe videtur Aug. in quo a prima manu eſt ἵστασιν cum accentu in antepenult. — *Ibid.* τῶν σκευῶν. τῆς τῶν σκ. ἀσφ. χάριν voluit Reiſkius; qua tamen correctione nil opus eſſe videtur. — *Verſ.* 7. παρὰ τοὺς ἵππους. Sic παρ' ἕκαστον τάγμα, παρὰ τὸν ταμίαν, & παρ' ἕκαστον τῶν πρεσβευτῶν, cap. 35, 3.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. *Triarios & velites,* ait, *illo miniſterio non fungi.* De triariis confer mox verſ. 10. Velitibus vero incumbit miniſterium excubandi ad vallum. cap. 35, 5.

Verſ. 9. 11. *Verſ.* 9. εὐχρηστίας. Perperam εὐχαριστείας Aug. — *Ibid.* προστατικόν. προστακτικὸν Reg. D. male. — *Verſ.* 11. πρὸς τὴν χρείαν. Deeſt τὴν Aug. & Vrb. — *Ibid.* μήτε λυόμενοι ed. Caſaub. & ſqq. cum Aug. Reg. D. Vrſin. nec diſſenſus notatur ex Med. μήτε λούμενοι Vrb. μὴ τελούμενοι ed. Herv. — *Ibid.* ἀλλήλοις οἱ ἵπποι Reg. D. Oxon. & ora Herv. & ora Med. ἄλλοις ταραχὰς ed. Herv. & Med. in textu, abſque ἵπποις, quod addunt Aug. & Vrb.

Cap. XXXIV.

CAPVT XXXIV.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. τὴν κατὰ τὸ στρατοπ. τῶν κατὰ τὸ στρ. voluit Reiſk. — *Ibid.* Verba ἀνὰ μέρος & quae ſequuntur uſque λαχόντες deſunt Reg. D. & Oxon.

Verſ.

Verf. 4. ἐστὶ καὶ τῶν Πραιφ. Corrupte μὲν καὶ τῶν ed. Hervag. cum Med. abſque ἐστί. — *Ibid.* περὶ τοὺς συμμάχους. παρὰ τοῖς συμμάχοις Reiſk. Verf. 4.

Verf. 8. ἐκ τῆς δεκάτης σημαίας καὶ τελευταίας στρατοπεδευούσης κατὰ τὰς ῥύμας, *ex decimo ordine* (vel *manipulo*) *qui in extremitate cujuſque ſtrigæ metatur.* conf. c. 29, 9. In ed. 1. & cod. Med. erat ἐκ τῆς δεκάτης σημαίας τοῖς τελευταίοις μέρεσι στρατοπεδεύουσιν κατὰ τὰς ῥύμας. ἐκ τούτων &c. reliqua oratione, inde a verbis ἐκ τούτων, ſeparata a præcedentibus, puncto poſt ῥύμας interpoſito. Quæ verba cum manifeſte corrupta eſſent & ſenſu caſſa, Caſaubonus ex ingenio, adjectis duabus voculis οἱ & ἐν, ſic edidit: οἱ ἐκ τῆς δεκάτης σημαίας ἐν τοῖς τελ. μερ. &c. Articulum οἱ jam in ora exempli Scaligerani notatum video. Caſaubonum, ut conſtanter, ſecuti ſunt poſteriores editores. Sed doctus ille Polybii editor atque interpres, ſi codicum ſcripturam, quam & margo editionis Hervagianæ ex parte exhibet, diligentius conſideraſſet, aliam fortaſſe emendandi rationem fuerat initurus. Scilicet codex Vrb. ſic habet: ἐκ τῆς δεκάτης σημαίας, τιναῖς δ' ἡμέραις καὶ τελευταίαις στρατοπεδεύουσι &c. Conſentit Aug. niſi quod pro τιναῖς, τινὲς habet. δ' ἡμέραις ex Vrb. Spallettus noſter adnotavit: Caſaubonus vero in ora Baſileenſi (ex Gronovii quidem apographo, quod præ oculis habemus) ex eodem codice Vrb. δ' ἡμέρας notavit. Codex Reg. D. & Ox. habent σημαίας τισὶν ἡμέραις καὶ τελευταίαις, quod ipſum in ora notatum habent ed. 1. & codex Med. Similiterque in ora Aug. ab antiqua manu eſt τισὶ δ' ἡμέραις καὶ τελευταίαι (ſic, non τελευταίαις) & videri poteſt τελευταίας voluiſſe debuiſſeve. Quam codicum ſcripturam qui cum ea contulerit, quam ed. Herv. & codex Med. in contextu habent, facile ſibi perſuadebit, deberi hanc viri docti conjecturæ, qui ἡμέραις ex μέρεσι detortum ſuſpicatus eſſet, & ad hanc conjecturam reliquam orationem adaptaſſet. Sed poſtquam cognoverit lector, cap. 40, 11. pro πρώταις σημαίαις in codicibus nonnullis eſſe πρώταις ἡμέραις, Verf. 8.

 (quæ

Verſ. 8. (quæ lectio ortum duxit ex mendoſa ſcriptura, quæ paſſim obtinet, σημεία pro σημαία, & ex permutatione ſatis frequenti literarum ι & ρ, de qua diximus ad III. 47, 3.) intelliget, verba iſta τινὲς δ' ἡμέρας, aut τισὶ δ' ἡμέραις, vel potius δ' ἡμέρας, ex margine temere in contextum eſſe recepta, cum nihil aliud ſignificarent, niſi *quod in aliis codicibus pro σημαίας ſcriptum fuerit δ' ἡμέρας*, ſcilicet eodem errore quo cap. 40, 11. pro πρώταις σημαίαις codices Vrb. & Aug. πρώταις ἡμέραις habent; quo accedit, quod litera σ, a qua incipit vox σημαίας, quæ litera c. 40, 11. ab extremitate vocis præcedentis abſorpta eſt, hoc noſtro loco in illis, de quibus agitur, codicibus, in δ mutata erat; quas literas δ & σ in codicibus nonnullis, negligentius ſcriptis, ſæpe ita ſibi ſimiles vidimus, ut, niſi contextus orationis docuiſſet, neſcires, utram ſcribere voluerit librarius. Poſtquam portentum iſtud lectionis in contextum erat receptum, nil magnopere mirum eſt, reliqua etiam nonnihil eſſe corrupta, præſertim in terminationibus verborum, ubi ob ſcripturæ compendia facillimus lapſus eſt. Sic igitur τελευταίαις perperam ſcriptum eſt pro τελευταίας, & στρατοπεδεύουσιν pro στρατοπεδευούσης. Partem noſtræ emendationis jam propoſuit Gronovius in Notis msstis in ora exempli ſuæ editionis, ubi, deleto articulo οἱ, quem adjecerat Caſaubonus, ſic fortaſſe ſcribendum monuit πεζῶν ἐκ τῆς δεκάτης σημαίας ἐν τοῖς τελευταίοις μέρεσι στρατοπεδευούσης κατὰ τὰς ῥύμας. quod per ſe bene haberet, niſi codicum ſcriptura noſtram emendationem probabiliorem redderet. Conſimilem verborum ſtructuram paulo poſt habemus, verſ. 10. ἕως ἂν ἐπὶ τὰς πρώτας καὶ σύνεγγυς τοῖς χιλιάρχοις στρατοπεδευούσας σημαίας ἐξικνῆται. Pro κατὰ τὰς ῥύμας ſolus Oxon. κατὰ ῥύμας habet, omiſſo articulo.

Ibid. κατὰ τὰς Φυλακάς. Perperam κατὰ τὰς Φυλὰς Aug. & hinc ora Herv. — *Ibid.* δύνοντος. δύναντος Reg. D. Oxon. quod non ſatis convenit cum verſ. 10. ubi ait,

ait, *tabellas omnes relatas ad tribunos oportere ante vesperam.*

Verf. 10. ἐξικνῆται. ἐξικνεῖται Aug. Reg. D. Oxon. male. — *Verf.* 11. διότι δέδοται. δέδοται caret ed. 1. & Med. Reifkius præftare putavit ἐπιδέδοται aut ἀποδέδοται. — *Verf.* 12. οὐχ ἥκει. Perperam caret οὐχ Oxon.

Verf. 10fqq.

CAPVT XXXV.

Cap. XXXV.

Verf. 2. τὰς δὲ neceffario erat fcribendum cum Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. Perperam τοὺς δὲ Med. ficut edd.

Verf. 2.

Verf. 4. παρ' ἕκαστον τῶν πρεσβευτῶν καὶ συμβούλων δύο. *Apud quemque legatorum & confiliariorum duæ conftituuntur cuftodiæ.* Cafaubonus: *ad legatorum* (tutelam,) *qui confilium participant, binæ.* Adfentimur Patricio & Lipfio, πρεσβευτὰς & συμβούλους pro fynonymis accipientibus, pro quo unum latinum nomen *legatos* pofuerunt. Nam quos *legatos imperatorum* Romani vocabant, græce ad verbum quidem πρεσβευταὶ erant dicendi; fed nomen hoc, quoniam aliam vulgo vim habet, commode per vocabulum σύμβουλος, quod *confiliarium* proprie denotat, declaratur. Eodem modo Appianus non folum decem illos legatos, a fenatu mitti folitos, quorum e fententia provincias recens partas ordinarent imperatores, συμβούλους adpellat, (conf. Adnot. noftr. ad Appiani Hift. Hifpan. c. 78.) verum etiam *legatos militares*, qui imperatores comitabantur, five ab ipfis lecti, five a fenatu eis adjuncti, ut & confiliis fuis eos juvarent, &, ubi opus effet, parti copiarum præeffent. Qua notione nomen σύμβουλοι accipiendum apud Appianum eodem loco quem modo citavimus, tum in Hift. Syriaca cap. 21. & 30. coll. Liv. XXXVII. 1. Non dubitamus autem, Polybium five hoc loco five alibi de munere horum legatorum nonnihil dixiffe, quod a compilatore horum Excerptorum prætermiffum eft. Quod autem fuperius nec in difputatione de caftrametatione, nec in difputatione de ducibus & præfectis militum mentionem *legatorum* factam videmus; poteft ea quoque

Verf. 4.

Verſ. 4. epitomatoris culpa eſſe, ſed fortaſſe cauſa hæc eſt, quod Polybii ætate nondum fuerit more receptum, ut cuique imperatori *legati* ſemper eſſent adjuncti, & ut cuique legioni (quod a recentioribus auctoribus vulgo velut conſtans in exercitu Romano mos ſolet perhiberi) *legatus* præeſſet, qui dignitate & imperio inter imperatorem & tribunos militum fuerit medius. Apud Polybium certe nullum ejus rei veſtigium, quod quidem meminerimus, occurrit. Ordinarii conſiliarii imperatorum Tribuni militum erant: & ex his, quicumque vel prudentia & peritia rei militaris, vel virtute, vel fide aut gratia præ ceteris apud imperatorem valebant, ii vice legatorum fungebantur. Sic, ut hoc utamur, quos Livius XXXVI. 17. *conſulares legatos* vocat, iidem *tribuni militum* fuere, ut ex aliorum ſcriptorum luculento teſtimonio Glareanus & Sigonius docuerunt. Extra ordinem vero, his quidem temporibus, factum interdum videtur, ut alii legati imperatoribus adjungerentur. GRONOVIVS vero Polybii verba h. l. melius ſimpliciter verti putavit *legatorum, & aliorum qui conſilium participant;* quo refert primos ordinum ductores ex cap. 24, 2. & præfectos honoratiores, de quibus conferre jubet Manutium ad lib. II. Famil. Cic. ep. 17. Rurſus tamen idem Gronov. in Notis msstis ad oram ſui exempli locum notavit Diodori in Excerptis Valeſ. p. 384. (T. II. ed. Weſſel. p. 607.) ubi pariter, ut h. l. apud Polybium, *σύμβουλος* & *πρεσβευτὴς* pro ſynonymis uſurpantur: *Μάριος εἷς ὢν τῶν συμβούλων καὶ τῶν πρεσβευτῶν, cum Marius unus ex legatis eſſet proconſulis.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *Τὴν δ' ἐκτὸς ἐπιφάνειαν οἱ γροσφομάχοι πληροῦσι* *Exterius latus* (ſcilicet inter caſtra & vallum) *velites implent,* — „crebris ſcilicet vigiliis & ſtationibus;“ — ut interpretatur Schelius p. 1185. Confer ſupra ad cap. 31, 11. Parum commode *κληροῦσι* voluit Gronov. Oportebat ſaltem *κληροῦνται* in paſſivo. — *Ibid. παρακοιτοῦντες.* Perperam h. l. *παροικοῦντες* Reg. D. Oxon. & ora edit. Hervag. — *Ibid. καθ' ἡμέραν, quotidie:* id eſt, velites non per

per vices has excubias agunt cum alio genere militum; sed *quovis die*, id est *semper*, (nempe die nocteque) velites sunt, quibus hoc ministerium incumbit. conf. cap. 36, 5. Perperam *de die* vertit Casaubonus, quasi non item de nocte. — *Ibid.* ἀνὰ δέκα si nonnisi *denos velites* denotat, intelligendum cum Lipsio, alios milites cum his ad portas excubasse. Si soli velites, *decem excubiæ* (id est, *decem quaterniones*) erunt intelligendæ. Vers. 5.

Vers. 6. τὸν τὴν πρώτην μέλλοντα bene Casaub. cum Vrb. & Aug. Vers. 6.

Vers. 7. βραχέα τελέως. Nisi βραχὺν legamus, aut βραχέας & χαρακτῆρας, utique verba βραχέα τελέως interposito commate separanda sunt a sequentibus, quod in ed. Herv. & rursus in Ernestina factum est, & ad ξυλήφια referenda; quod & Casaubonus in versione expressit, *tessellas oppido exiguas*, recte omnino; nam in græcis Casauboni & Gronovii nonnisi operarum errore omissa distinctio est post τελέως, quam repositam velimus: βραχέα enim in accus. sing. non est in usu. Idem exiguum lignum deinde cap. 36, 3. κάρφος adpellatur. — *Ibid.* ἔχοντα χαρακτῆρα, *quæ nota quadam sunt insignitæ.* conf. c. 36, 7. — „Omnino non aliud fuisse videntur quam ligneola, cum nota duplici impressa; altera manipuli, altera vigiliæ ipsius.“ LIPSIVS V. 9. p. 271. — *Ibid.* ἀποδεδειγμένους. ἀποδεδεγμ. ed. Herv. & Med. Vers. 7.

Vers. 8. ἴλης. Constanter εἴλης Vrb. ὕλης mendose Reg. D. Oxon. & sic mox iterum, & deinde. — *Ibid.* τοῖς μέλλουσιν ἐφοδεύειν. — „Subaudi, ὅτι μέλλουσι τοῦτο ποιεῖν. nisi malumus pro τοῖς legere ὅτι. nam aliâs pendebit ἐμφανίσῃ, aut post πρὸ ἀρίστου erit addendum παρεῖναι, *ut ad se adsint.*“ REISKIVS. Vers. 8.

Vers. 9. ἐφοδείας. ἐφοδίας Aug. ut paulo ante. — *Vers.* 10. ταὐτά. ταῦτα Aug. Abest a Regio D. & Oxon. Vers. 9. 10.

Vers. 11. ὑπὸ τῶν οὐραγῶν. ἐκ τῶν οὐρ. Vrb. Reg. D. Oxon. & Aug. sed in hoc ὑπὸ est in ora ab antiq. manu. — *Ibid.* πόστην scil. φυλακὴν ἐφοδεῦσαι δεῖ ἕκαστον, *quanam* Vers. 11.

Verſ. 11. *de vigilia noctis* (proprie, *quota vigilia*) *quiſque eorum debeat circuitionem facere.* Itaque cap. 36, 1. eſt ὁ τὴν πρώτην φυλακὴν λαχών, & verſ. 4. οἱ τὰς τῶν τὰς ἑξῆς φυλακὰς ἐφοδευόντων. Pro πόστην Lipſius p. m. 275. ait legi etiam poſſe πόσην, *quantam;* quod quid ſit, nos quidem non capimus. Et πόσην quidem, ex Lipſii ſententia, edidit Pœſchelius, ſed interpretatus eſt *quotam:* at id πόστην eſt, non πόσην.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. βουκανᾶν. βουκανῶν h. l. Reg. D. & Oxon. itemque ora Aug. ab antiqua manu, & hinc ora Hervag. Literas α & ω & alibi paſſim inter ſe permutatas vidimus a librariis.

Cap. XXXVI.

CAPVT XXXVI.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Vocem παραπλήσιον ignorant Reg. D. & Oxon.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. βουκανᾶν h. l. cum Vrſino correxit Caſaub. — *Ibid.* καθ' ἡμέραν, *quotidie*, id eſt, *ſemper hi*, non alternatim cum aliis. conf. ad c. 35, 5.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τὰ δεδομένα. Caſaubonus, articulum addens, qui ob præcedens πάντα excidere facile potuerat, intelligit omnes teſſeras, quæ *diſtributæ erant excubitoribus.* Sic cap. 34, 11. κἂν μὲν ἀνεχθῇ πάντα τὰ δοθέντα. REISKIVS vulgatum defendit: „nam conſtructio eſt, ait, ἐὰν πάντα (ſc. τὰ συνθήματα) ᾖ δεδομένα χωρὶς ἐγκλήματος."

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἐλάττω caret Reg. D. — *Ibid.* λέλοιπε. Scriptura hæc, in quam conſentiunt reliqui codices, habet etiam ora Med. & ora Hervag. λέλυται Lipſius interpretatur, *quænam vigilia defecerit.* Eamque ſcripturam veram putavit Reiſkius: „non λέλοιπε σύνθημα, ait; ſed λέλυται φυλακεῖον." —

Verſ. 8. *Verſ.* 8. πρὸς τὸν ἔφοδον. Sic omnino legendum cum cod. Oxon. licet ceteri omnes codd. cum editis h. l. in τὴν ἔφοδον conſentiant. ὁ ἔφοδος eſt *circuitor;* qui pro quaque noctis vigilia unus erat, cui negotium obeundi excubias datum, quamquam is nonnullos ex amicis, tamquam teſtes, ſecum habebat, ut docet Polybius cap. 36, 1. Hinc verſ. 6. τῶν ἐφόδων ἕκαστος eſt *quiſque ex illis quatuor circuito-*

euitoribus, qui quatuor noctis vigilias inter se sortiti sunt. Sic rursus cap. 37, 5. in genus masculinum, τοῖς ἐφόδοις. recte consentiunt omnes. Et mox hoc cap. 36, 9. recte εἰς τὸν ἔφοδον edidit Casaub. cum codd. Vrb. Reg. D. & Oxon. ubi (quemadmodum hoc loco) fœmininum εἰς τὴν ἔφοδον habet Hervagius cum Med. & Aug. quod ibi perperam revocarunt Gronov. & Ernest. τὸν ἔφοδον utrobique jam scripserat Scaliger. Vers. 8.

Vers. 9. οὖν ἐν τοῖς φύλαξι. Abest particula ἐν a Reg. D. absorpta a litera finali vocis præcedentis. — *Ibid.* τὸ κακόν. Perperam τὸ καλὸν ora Herv. & ora Med. — *Ibid.* δῆλός ἐστιν &c. Scabrosa nonnihil, ac veremur ut satis integra, oratio. Casaubonus vertit, *confestim qui lustravit, testificatum se esse proximos declarat;* referens participium ἐπιμαρτυράμενος ad δῆλός ἐστιν. Sic delendum fuerit comma post ἔχων. Scaliger pro δῆλός ἐστιν scribendum putaverat δῆλον ποιεῖ. — *Ibid.* τοιοῦτο. τοιοῦτον Reg. D. Oxon. — *Ibid.* εἰς τὸν ἔφοδον revocavi ex ed. Casaub. & consentiunt Vrb. Reg. D. Oxon. Alii εἰς τὴν ἔφοδον. Conf. ad vers. 8. Vers. 9.

CAPVT XXXVII.

Cap. XXXVII.

Vers. 1. συνεδρίου τῶν χιλιάρχων. Quod si servari debet τῷ χιλιάρχῳ, sane non, ut vulgo faciunt, hæ duæ voces interposita distinctione a prioribus separandæ fuerunt; sed καθίσαντος συνεδρίου τῷ χιλιάρχῳ erit *concilium sedebat tribuno.* Vers. 1.

Vers. 4. τοῖς δ' ἐμπεσοῦσιν ed. Herv. in textu cum Med. Reg. A. & ora Aug. ab ant. manu. — *Ibid.* ἐπανελθεῖν. ἐλθεῖν Reg. D. — *Ibid.* ἐν οἰκίᾳ δέξασθαι recte *tecto recipere* interpretatus est Casaub. Nec video, cur ἐν τῇ οἰκείᾳ. id est, *domi, in patria,* voluerit Reiskius. Vers. 4.

Vers. 6. ἰσχυρᾶς οὔσης. οὔσης post τιμωρίας ponit Aug. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὰς recte edd. cum Med. Deest τὰ Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. — *Vers.* 7. δεῖ δὲ προσέχειν &c. Gronovius, excidisse nonnihil suspicans, provocavit ad cap. 34, 5. ἔτι τοῖς ὑπάτοις. ἐπὶ τοῖς ὑπ. Aug. Vers. 6. 7.

 Reg.

Reg. D. ἐπὶ τοὺς ὑπάτους Oxon. Locum de *pœnis militaribus* tractavit Lipsius V. 18.

Verſ. 8 ſqq. *Verſ.* 8. κύριος δ' ἐστὶ καὶ Caſaub. & ſeqq. cum Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. De re, quæ hic agitur, confer Valeſium & Weſſeling. ad Diodor. T. II. p. 564. not. 30. laudatos a Reiſkio ad h. l. — *Ibid.* Πραιφέκτοι. Analogia Πραίφεκτοι requirit, cum accentu in antepenultima, quemadmodum cap. 26, 5. cum Suida ſcripſimus, ubi pariter penacute Πραιφέκτοι dabant edd. & codices noſtri. — *Verſ.* 10. ἀπαγγείλωσι. Perperam ἐπαγγείλωσι ed. Herv. — *Verſ.* 11. τινὲς ἐς ἐφεδρείαν. Perperam carent ἐς Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. ἐφεδρίαν Reg. D. Oxon. Et iidem mox ἐφεδρίας. De re confer I. 17, 11 ſeq.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. πολλαπλασίων recte Caſaub. cum pleriſque msstis. Sic & ora Aug. ab antiq. manu. Perperam πολλαπλασίως ed. Herv. & Aug. in contextu. — *Ibid.* τὴν οἰκείαν τιμωρίαν. — „οἰκείαν, id eſt καθήκουσαν, εἰωθυῖαν, τεταγμένην, ſed malim τὴν ὑπὸ τῶν οἰκείων ὕβριν." REISK. — In latina verſ. ſcribe *uſitatum apud illos ſupplicium metuentes.*

CAPVT XXXVIII.

Cap. XXXVIII. Verſ. 1. *Verſ.* 1. ὁλοσχερῶς ſi ſervamus, ad λιπεῖν erit referendum, non ad proximum πιεσθείσας. Mendoſe πεισθείσας, pro πιεσθείσας, ed. Herv. Aug. Reg. D. Oxon. puto & Vrb.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. προαγαγὼν εἰς μέσον. Particulam εἰς (quam ſolam, abſque μέσον, vulgo ponunt omnes) ignorat alter ex codicibus Mediceis. Et monuit Gronov. in Notis msstis, aut delendam præpoſitionem εἰς, aut ſcribendum εἰς μέσον. εἰς αὐτὸ correxerat Scaliger. Forte ex diverſa lectione orta eſt præpoſitio εἰς, quæ indicare debuerat, εἰσαγαγὼν legendum eſſe pro προαγαγών. Ad verba ὥστε δέκατον &c. deeſſe aliquid viſum erat Reiſkio, ex. cauſa μέρος τοὺς κολαζομένους. Sed hæc verba facile ſubintelliguntur. — *Ibid.* κληροῦται. κληροῦσθαι Aug. quod

quod consulto ita positum videtur a librario, ut referretur ad τὸ τούτους, quod paulo ante præcessit in hoc codice.

Vers. 4. *Vers.* 4. τὸ δυνατὸν εἴληπται, *capitur, eligitur id quod possibile est;* id est *eligitur ratio, quæ una omnium maxime simul valet ad incutiendum terrorem* &c. — *Ibid.* καὶ πρὸς κατάπληξιν. Particulam καὶ (nescimus, casu-ne, an consilio) omisit h. l. Casaub. & cum eo sequentes editotores. Agnoscunt eam cum ed. Herv. codices omnes. Mox vero, pro καὶ διόρθωσιν, analogia requirit καὶ πρὸς διόρθωσιν, quod & Reiskius monuit. πρὸς διόρθωσιν τῶν συμπτωμάτων Casaub. interpretatus est, *ut acceptum detrimentum sarciretur.* Lipsius *correctionem* intellexit; quam in sententiam Reiskius πρὸς διόρθωσιν τῶν παραπτωμάτων vel τῶν διαπτωμάτων legendum censuit. Nobis visus est hoc dicere scriptor noster: *rationem istam unam omnium maxime valere simul ad terrorem incutiendum omnibus,* (adeoque ad deterrendos milites ab ignavia, formidine supplicii,) *simul ad minuendam calamitatem,* quæ nimia esset futura, si omnes simul supplicio adficerentur. conf. vers. 1. Sed, re denuo considerata, probamus Casauboni interpretationem: nempe ea fuit vis istius moris, ut, quicumque sortis favore effugissent supplicium, omnem dehinc navarent operam, ut prima quaque occasione detrimentum, quod per ipsorum ignaviam accepissent Romani, tanto luculentioribus virtutis documentis repararent.

CAPVT XXXIX.

Cap. XXXIX.

Vers. 3. *Vers.* 3. In φιάλην consentiunt omnes. Lipsium, cum nullum de *patera* exemplum meminisset, admodum dubitanter quidem ψάλιον vel ψέλλιον legendum suspicantem, notavit Gronovius, commemorans Masinissam, a Scipione *aurea patera* donatum, teste Livio XXX. 15. & Aelium Tuberonem ab Aemilio Paulo post rem Macedonicam e rep. gestam *argentea phiala* sive *patera*, teste Plutarcho in Aemilio p. 270. — *Ibid.* φάλαρα. Scholion cod. Aug. τὰς μετωπίδας τῶν ἵππων λέγει.

Vers.

Verſ. 4 ſqq. *Verſ.* 4. ἐὰν ἐν ἀκροβολισμοῖς. Carent ἐν Reg. D. & Oxon. abſorptum a præcedente litera ν, ut cap. 36, 9. — *Verſ.* 5. Τοῖς δέ. Mendoſe Τῆς δὲ ed. Herv. Aug. Reg. D. — *Verſ.* 6. καὶ σώσαντας caret Reg. D. Oxon.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. οἵ τε χιλίαρχοι &c. Turbata utique oratio videtur; & vix ſatis eſt, ſi poſt ἐὰν μὲν ἑκόντες ποιῶσιν cum Reiſkio, ex more noto Græcorum ſubintelligamus εὖ τοῦτ' ἐστὶ, καὶ τὸ δέον γίγνεται.

Verſ. 9. 10. *Verſ.* 9. χωρὶς τῆς ἐν τοῖς στρατοπ. &c. Bene habet hic locus, nec ſolicitari debuit a Reiſkio, qui voluit χωρὶς τῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ παραχρῆμα εὐκλείας καὶ τῆς ἐν οἴκῳ φήμης. — *Verſ.* 10. τόπους recte habent edd. cum Med. Deſideratur hoc vocab. in Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. — *Ibid.* ἑαυτῶν ἀρετῆς. αὐτῶν Reg. D. ſed prius fuerat αὐτῶν.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. Ὀψώνιον &c. De *Stipendio militum* vide Lipſium lib. V. dial. 16. & Schelium in Theſ. Græv. p. 1190 ſeqq. — *Ibid.* δυὸ ὀβολούς. *Duo oboli* ſunt tertia pars drachmæ, quæ fere æquivalet denario. Cum igitur denarius (ut ex Plinio novimus XXXIII. 3, 13.) Polybii ætate ſedecim aſſes valeret; conſequitur, duos obolos Romano ære, exactius ſi ſpectes, fuiſſe *quinque aſſes cum triente*. Sed, *quinos aſſes* fuiſſe diurnum ſtipendium Romani militis ante Iulii Cæſaris ætatem, intelligitur ex Sueton. Iul. c. 26. collat. cum Taciti Annal. I. 17. Itaque, cum propius *quinque aſſibus* græce nihil rotunde potuerit dicere Polybius, *duos obolos* dixit; quemadmodum II. 15, 6. *ſemiſſem*, *quartam oboli partem* dixerat, quamquam paulo minus valebat. Conſule Io. Frid. Gronovium de Pecun. Vet. III. 2. p. 120 ſeqq. — *Ibid.* δραχμὴν, *drachmam*, id eſt, *denarium argenteum*, qui ſedecim aſſes valebat.

Verſ. 14 15. *Verſ.* 14. ἴσον. Ἴσον Reg. D. & ſic ille conſtanter. — *Verſ.* 15. πάντων τούτων ὁ ταμίας. πάντων ὁ ταμίας τούτων Aug.

CAPVT

CAPVT XL.

Cap. XL.

Verſ. 2. Ὅταν τὸ πρῶτον σημήνῃ, — „ſcil. tuba vel buccina." CASAVB. in ora Baſil. — *Verſ.* 5. ἀποσκευήν. παρασκευὴν ſolus Oxon. — *Verſ.* 6. ἔπειτα caret Vrb. & Aug. ſed in hoc oræ adjectum ab antiq. manu.

Verſ. 2 ſqq.

Verſ. 8. Προσδοκίας δ' οὔσης. — „Videtur aliquid deeſſe: ex. c. δεινῆς, vel ἐπιθέσεως ἐκ τῶν πολεμίων." REISK. — Facile tamen hoc quidem ſubintelligi poterat. — *Verſ.* 9. τὰ δ' αὐτὰ πάλιν ἔπεται ταῦτα. „Forte τούτων." REISK. — At bene & aliâs dicitur ὁ αὐτὸς οὗτος. — *Ibid.* ἵνα. Perperam ἀνὰ Vrb. Aug. Reg. D. ſed ἵνα ora Aug. & Reg. D. — *Ibid.* κοινωνῶσι recte edd. cum Med. κοινωνοὶ Vrb. Aug. Reg. D. Ox. quod ex κοινωνοῖεν decurtatum ſuſpicari licet cum Gronovio.

Verſ. 8. 9.

Verſ. 11. τριφαλαγγίαν παράλληλον τῶν Ἀστάτων &c. τριφαλαγγία eſt *triplex acies*, ſ. *acies in tres partes diſtincta.* Tres illæ partes ſunt haſtati, principes & triarii. Hi iuſta acie ita locantur, ut τριφαλαγγία ſit ἐπάλληλος, id eſt, *ut alteri pone alteros ſtent*, primum haſtati, dein principes, extremi triarii. In itinere, ubi periculum ab hoſte ab alterutro latere imminet, ſi per campum ſatis latum inſtituitur iter, τριφαλαγγίαν faciunt παράλληλον, id eſt, ut *æquata fronte* tres illæ partes ſive tres acies incedant, interjectis inter manipulos ſeſe ſubſequentes impedimentis. Et haſtati quidem locantur ab eo latere, a quo hoſtis exſpectatur; juxta hos principes; ad alterum latus triarii. Vbi adparent hoſtes, convertit ſe verſus illud latus agmen totum, & procedunt extra agminis & impedimentorum ſeriem primo haſtati, ſequuntur principes & triarii: atque eo ipſo totum agmen in juſtæ aciei formam eſt diſpoſita. Quod ſi præter opinionem accidit, ut ab altero latere adpareat hoſtis; progredi neceſſe eſt primum triarios, qui ab eo latere ſtant: ſed mox ſuccedentes *principes & haſtati*, *a tergo triariorum* extra agmen progreſſorum *ſubducuntur*, ut per manipulorum intervalla procedentes ante illos locentur. Hoc eſt, putamus, quod

Verſ. 11.

verſ.

Verf. 11. *verf.* 13. dicit, ἐὰν μή ποτε προσεξελίξαι δέῃ τοὺς Ἀστάτους.

Pro Ἀστάτων, corrupte Aug. Vrb. & Oxon. ἀναστάτων habent. Pro σημαιῶν in Aug. Reg. D. & Oxon. nefcimus an & in Vrb. eft σημείων. Eo ex errore natus alter, ut mox pro πρώταις σημαίαις fit πρώταις ἡμέραις in Aug. & Vrb. De quo errore diximus ad cap. 34, 8. neque opus eft, ut ἡμέραις cum Gronovio fufpicemur ex μοίραις vel σπείραις corruptum.

Verf. 13 fq. *Verf.* 13 feq. προσεξελίξαι. προελίξαι Vrb. προσελίξαι Oxon. De re confer quæ paulo ante dicta funt. — *Ibid.* Pro ἐὰν μή ποτε eft ἐὰν δέ ποτε in ora Aug. ab antiq. manu. In eademque ora Aug. & ora Reg. D. *verf.* 14. pro τὸ δὲ eft τότε, quod editio Herv. cum Med. in contextu habet. Sed recte τὸ δὲ edidit Cafaubonus, quod in contextu habent Aug. & Reg. D. & refertur ad τὸ μὲν τῶν ὁπλ. σύστημα.

Cap. XLI.

CAPVT XLI.

Verf. 3 fqq. *Verf.* 3. παρεμβάλλειν ed. Cafaub. & fqq. cum Aug. Reg. D. Oxon. putamus & Med. παρεμβαλεῖν ed. Hervag. — *Verf.* 4. τῆς σκηνῆς. ταῖς τῆς σκηνῆς edd. Delevimus importunum priorem articulum, quem nec agnofcit Aug. a prima manu, nec Reg. D. — *Verf.* 5. Γενομένων. γινομένων Reg. D. — *Ibid.* καταμέτρησιν. καταμέτρητον Med.

Verf. 6. 7. *Verf.* 6. Bene habet μετὰ δὲ ταῦτα. Vide ad I. 29, 6. — *Ibid.* παρ' ἣν τίθενται correxit Cafaub. præeunte Scaligero. παρεντίθενται ed. Herv. cum msstis. — *Verf.* 7. Φοινικᾶς reftituimus ex ed. Cafaub. & Herv. Φοινικὰς Reg. D. & ed. Gron. & Ern. — *Ibid.* τὰ δ' ἐπὶ θάτερα, *quod ad alteram partem adtinet.* Mendofe τὰς δ' ἐπὶ Aug. Reg. D. Oxon.

Verf. 9 fqq. *Verf.* 9. γίγνηται εὐσύνοπτος. Sic perfpicue Aug. Mendofe γίνετ' edd. — *Verf.* 11. διακλίναντες recte Cafaub. & fqq. cum Aug. & Vrb. Ceteri διακλίναντας. — *Ibid.* καὶ κατὰ μέρος. Deeft καὶ Reg. D. — *Verf.* 12. τὸ δὲ παραπλήσιον. τὸ δὴ παραπλ. malebat Reifk.

CAPVT

CAPVT XLII.

Cap. XLII. Verf. 2. 3.

Verf. 2. Duæ voces τῶν τόπων defunt Vrb. & Reg. D. — *Verf.* 3. τὴν τῆς ὅλης. Deeft τὴν Reg. D. — *Ibid.* πρὸς ἄλλους καὶ ἀκαταλλήλους. Poſſis & ἄλλους καὶ ἄλλους fufpicari: fed illud & fignificantius eft, & propius fcripturæ librorum. ἀκατάλληλος, *diſſentaneus*, *diſſimilis*.

Verf. 4.

Verf. 4. ἄστατον recte Cafaub. Et eft hoc Polybianum verbum. Sæpe vero & haftatorum (ἀστάτων) nomen in ἀναστάτους corruperunt noftri librarii. — *Ibid* ἑκάστῳ. Aut ἕκαστον aut ἑκάστων legendum perfpecte monuit Reifkius. Nam ἑκάστῳ fi teneas, non videmus, quo pacto τὸν κατὰ μέρος τόπον denotare poſſit *locum ſingulorum ordinum*, quæ fententia h. l. requiritur & recte a Cafaubono expreſſa eft.

Verf. 5. 6.

Verf. 5. παρεπόμενα. Corrupte παρεσόμενα Aug. & hinc ora Reg. A. — *Verf.* 6. περὶ τὰ στρατόπεδα, *de legionibus Romanis* interpretatus eft Cafaubonus; nos latiori notione, *de militia Romana*: veremur ne non fatis adcurate uterque, & videntur vertenda illa verba fuiffe *de Caſtris*; tum vero καὶ μάλιστα περὶ τὰς παρεμβολάς, *& maxime de ratione metandorum caſtrorum*, quam partem præ ceteris copiofe & enucleate expofuit. Ceterum confer quæ notavimus ad cap. 26, 11. Pro παρεμβολάς, mendofe ἐμβολάς habent Vrb. Aug. Reg. D.

CAPVT XLIII.

Cap. XLIII.

Titulum Σύγκρισις τοῦ Λακώνων &c. adoptavi ex Reg. E. qui eum ad verbum ita exhibet. Habet autem hoc Excerptum Reg. E. ufque ad finem hujus Libri, (ad finem dicimus cap. 58.) ut jam monuimus in Præf. T. II. p. 13. Eumdem titulum editio Hervag. in ora habet; & codex Aug. in ora, fed a recentiſſima manu. Ab antiqua manu in ora Aug. eft titulus περὶ δυναστειῶν &c. quem editio Herv. in contextu habet cum Med. Vrb. Reg. D. & Oxon. Argumenta quæ h. l. habet editio Cafaub. & feqq. Πολιτεύματα παλαιὰ &c. ab ipfo Cafaubono funt conficta, ficut

cetera

cetera omnia, quæ ſequentium librorum reliquiis vulgo præfixa leguntur.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. περί τε τοῦ Λακεδ. Sic Vrb. & Reg. D. & Reg. E. ſed in Reg. D. ſuper τοῦ ſuperſcriptum τῆς. περί τε τοῦ τῶν Λακεδ. Med. περὶ δὲ τῶν Λακεδ. ed. Herv. mendoſe: quod in περί τε τῶν Λακεδ. mutavit Caſaub. & ſic exhibet Aug. — *Ibid.* Μαντινέων. *Mantinenſium rempublicam* prorſus ſilentio deinde præterit. Leges horum, breviter quidem & jejune, laudat Aelianus Var. Hiſt. II. 22. Rempublicam Mantinenſium, cum Laconica & Cretenſi republica, inter Ariſtocratias refert Maximus Tyr. Diſſert. VI. quod convenit cum eo, quod de eiſdem Mantinenſibus Ariſtoteles commemorat Polit. IV. 6.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Ἐγὼ δὲ ταύτας μὲν ἐῶ. τὴν δ' Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων οὐ πάνυ τι &c. — „Poſſet ταύτας accipi pro ἐκείνας, & ſæpe οὗτος & ἐκεῖνος ita permutant vices inter ſe, ut illud remotius, hoc propius ſignificet. Sed de Cretenſibus, Lacedæmoniis & Carthaginienſibus ſigillatim deinde loquitur: quod non poſſet facere, ſi voluiſſet ταύτας ad eos populos referri. Quare ταύτας neceſſe eſt ad proximum, more ſolito, ſcil. ad Athenienſium & Thebanorum reſpublicas referri, & ſic proinde legi: ἐγὼ δὲ ταύτας μὲν ἐῶ, τὴν Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων, ἃς οὐ πάνυ τι &c. Conf. c. 44. extr." REISK. — Quidquid ſit, turbatum utique nonnihil hoc loco videtur, quod non dubitamus compilatoris culpa eſſe factum. — *Ibid.* πάνυ τι ſcripſi cum Vrb. πάνυ τοι edd. cum aliis. — *Ibid.* πολλοῦ caret Oxon.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ὥσπερ ἐκ προσπαίου τινος τύχης, *velut ex ſubito quodam fortunæ caſu.* Perperam προστροπαίου Aug. & hinc ora Hervag. προσπταίου Reg. D. Ceteri cum editis conſentiunt. Neque vero opus erat, ut hanc lectionem ſolicitaret Reiſkius, qui προσπαιούσης vel προσπταιούσης ſuſpicatus eſt. Vide Henr. Stephanum in Indice Theſ. & viros doctos ad Heſychium in Πρόσπαιον. — *Ibid.* λάμψαντας recte Caſaub. cum Reg. D. Oxon. & Med. λάμψαντος ed. Herv. Aug. Reg. E. — *Ibid.* τὸ δὴ λεγόμενον haud

ſatis

satis adparet, ad præcedentia ne, an ad sequentia referatur: sed, ni fallimur, ex usu sermonis semper ad id, quod sequitur, refertur illa formula. Itaque veluti proverbialiter dictum significatur illud δοκοῦντας ἀκμὴν καὶ μέλλοντας εὐτυχεῖν. Quæ verba, verum si spectes, sunt versus jambicus, quem a nescimus quo poëta mutuatus est scriptor noster. Vers. 4.

Vers. 5. οὐχ ἡ τῆς. Mendose οὐχὶ τῆς Reg. E. — *Vers.* 7. ἐξ ὧν. Perperam ἐφ' ὧν Reg. C. & sic ora Aug. ab antiq. manu, & ora Hervag. Vers. 5.

CAPVT XLIV.

Cap. XLIV.

Vers. 2. συναυθήσασα. συναντήσασα Aug. Reg. D. E. male. — *Vers.* 3. τὸν τῶν Ἀθην. τὸν carent ed. 1. & Med. — *Vers.* 4. γίγνεται τὸ δέον. τὸ δεινὸν Reg. E. — *Vers.* 5. ταὐτά. Sic recte Casaub. cum Reg. E. & Vrsino. ταῦτα ed. 1. cum aliis. Vers. 2. sqq.

Vers. 6. ἔτι πλεῖν. Corrupte ἐπιτυχεῖν Reg. E. — *Ibid.* τῶν μὲν ἐκσειόντων τοὺς κάλους, *aliis quidem excutientibus, explicantibus rudentes.* Sic recte Aug. Reg. D. E. Et parum abit Vrb. qui habet ἐκσιόντων τοὺς λάλους, eodemque modo alter ex Mediceis, & codex Vrsini. Sed ed. Hervag. omisso prorsus isto verbo habet τῶν μὲν τοὺς σκαλμούς. Alter Mediceus τῶν μὲν τοὺς ἄλλους σκαλμούς. κάλους recte Casaubonus restituit; unde vero ἐκσυρόντων arripuerit, aut cur a certa satis codicum scriptura discesserit, non videmus. — *Ibid.* κοινωνήσασι. κοινωνοῦσι Reg. E. Vers. 6.

Vers. 8. ἐν ταῖς ἀπεριστάτοις ῥαστώναις. Quid sit ἀπερίστατος, intelligitur ex vi vocabuli περίστασις, quod modo præcessit; nempe, *quem nulla circumstant pericula, cui nullum extrinsecus periculum imminet.* Vers. 8.

Vers. 9. οὐδὲν δεῖ οὐ δεῖ Reg. E. Vers. 9.

CAPVT XLV.

Cap. XLV.

Vers. 1. Κρητῶν. Κριτέων Vrb. quod ex Κρηταιέων corruptum, qua forma sæpius deinde utitur codex Vers. 1.

Verf. 1. ille cum aliis. Vide ftatim cap. 46, 1. — *Ibid.* μεταβάντες ἄξιον ἐπιστῆσαι. Aut μεταβάντας aut ἀξιοῦμεν legendum contendit Reifkius; & μεταβάντας correxit Scaliger. Sed vide ad I. 14, 8.

Ibid. Ἔφορος. Quæ *Ephorus* de repub. *Cretenfium* difputavit, eorum fummam enucleate fatis exhibet Strabo lib. X. p. 480 feq. — *Ibid.* Καλλισθένης, Πλάτων. Imperite ante Καλλισθ. particulam καὶ inferuit Hervag. cum Aug. Eam, inde ejectam, ante Πλάτων repofuit Cafaub. ubi nullus codex eam agnofcit, nec quifquam admodum defideraverit. De Cretenfium repub. & ejus fimilitudine cum rep. Spartanorum confer quæ difputavit Ariftoteles Politic. lib. II. c. 8.

Verf. 3. *Verf.* 3. διέξιμεν. διέξειμεν Aug. διεξίωμεν Reg. C. — *Verf.* 4. δεύτερον δέ. δὲ omittunt Vrb. Aug. & Reg. D. non male. conf. Adnot. ad II. 39, 4. p. 436. — *Ibid.* τὴν τοῦ διαφόρου τίμησιν bene edd. cum Med. *æftimationem pecuniæ*. cf. c. 46, 2.

Cap. XLVI.

CAPVT XLVI.

Verf. 1. 4. *Verf.* 1. Κρηταιεῦσι edd. cum Med. Aug. Vrb. Sic rurfus verf. 3. — *Verf.* 4. τὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς recte Cafaub. cum Reg. E. Ceteri carent τὰ cum ed. 1.

Verf. 7. *Verf.* 7. δυοῖν γὰρ ὄντων. δυεῖν ex cod. Lugdun. citavit Gronov. in Notis editis ad h. l. Noftri codices omnes cum edd. in δυοῖν confentiunt. Vide Adnot. ad VI. 27, 4. — *Ibid.* συνανῃρηκέναι. συνῃρηκέναι Aug. Vrb. — *Verf.* 8. τῶν κακῶν τούτων. Mendofe τοῦ κακοῦ τούτων Hervag. cum Med. Ceteri recte. — *Ibid.* συμφρονεῖν ταὐτά. Sic Cafaub. & feqq. cum msstis. Mendofe συμφρονεῖν ταῦτα. ταῦτα δ' ἀποφῆν. ed. 1. Satis erat συμφρονεῖν. ταῦτα δ' ἀποφ. Et delendum ταὐτὰ vifum eft Reifkio.

Verf. 9. *Verf.* 9. Κρηταιεῖς διὰ edd. cum Med. Aug. & Vrb. Defunt duæ voces Reg. E. Pro Κρηταιεῖς vero eft Κρῆτας in Reg. D. Κρῆτες in Oxon. — *Ibid.* ἰδίᾳ καὶ κατὰ κοινὸν

per-

perſpecte Caſaub. conf. c. 47, 2 & 4 ſq. — *Ibid.* σφᾶς. σφὰς Aug. conſtanter.

Verſ. 10. προσέχοι dederunt Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. — *Verſ.* 11. ᾗ μὲν οὖν ex Vrb. adoptavit Caſaub. cui conſentit Aug. & cod. Vrſini. Ceterum parum refert, ᾗ an οἷς legamus. Et οἷς habet etiam ora Aug. ab antiq. manu. — *Ibid.* Duæ voces οὔτε ζηλωτὴν deſunt Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* διέξιμεν. διέξειμεν Vrb. Aug.

Verſ. 10 ſqq.

CAPVT XLVII.

Cap. XLVII.

Verſ. 1. τὰς δυνάμεις τῶν πολιτειῶν non incommode h. l. *formam rerumpublicarum* interpretatus eſt Caſaubonus. Poſſis pariter *rationem* exponere; eodem modo quo latine *vim alicujus rei* dicimus, pro *ejus ratione & natura.*

Verſ. 1.

Verſ. 4. οὕτως ὅταν τούς τε. ὅταν abeſt ab ed. 1. & codicibus noſtris omnibus, excepto Reg. E. Recte particulam adjecit Caſaubonus, præeunte Scaligero.

Verſ. 4.

Verſ. 5. Κρηταιέων. Κρητῶν Reg. D. E. Oxon. & ora Herv. — *Ibid.* εὕροι τις. Perperam εὕρῃ τις Reg. D. Oxon. — *Ibid.* κατὰ λόγον, quod cum ed. 1. habent codices omnes, nihili eſt hoc loco. Requiritur omnino dictio oppoſita ei, quæ præceſſit, κατ' ἰδίαν. Eſt autem ea κατὰ κοινόν. conf. v. 2 & 4. & cap. 46, 9. XXI. 10, 6. VII. 8, 5.

Verſ. 5.

Verſ. 8. τῶν τεχνιτῶν. τεχνῖται intelligendi *artifices ſcenici*, ut XVI. 21, 8. Conf. Weſſeling. ad Diodor. IV. 5. *Ibid.* μὴ νενεμημένους correxit Caſaub. Et ſic dant Aug. & Med. Sic & debuit Vrb. in quo eſt μὴν ἐνεμημένους. Mendoſe μὴν νενεμημένους ed. 1. & ſic Reg. D. ſed. in hoc ſuperſcr. μή. Perſpecte autem Caſaub. interpretatus eſt, *qui in album non fuerint recepti.* Vide Sueton. Neron. c. 21. & Fabrum in Agoniſt. l. III. c. 16. Ceterum nuſquam alibi hoc verbum, cujus quænam h. l. vis ſit ignorare ſe profeſſus eſt Reiſkius, ita uſurpatum novimus. Vſitatius eſſe προσνέμεσθαι monuit Erneſtus. Proprium aliàs in ea re verbum ἀπογράφεσθαι perhibetur. — *Ibid.* παρίεμεν.

Verſ. 8.

μεν. Mendoſe περίεμεν Vrb. Reg. D. Oxon. — *Ibid.* ἀθλητικούς. κτητικοὺς iidem Reg. D. & Oxon. — *Ibid.* ἔργων ἀληθινῶς. ἀληθινῶν in contextum receptum velimus. Sic ἀληθινὰ πράγματα V. 36, 2. & ἀληθινοὶ κίνδυνοι XXII. 6, 11. Conf. I. 21, 3.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ἀγομένης dederunt Vrb. Aug. Reg. D. E. quod, ex Aug. cognitum, probavit etiam Reiſkius. — *Ibid.* συγκρίνοι. συγκρίνῃ Reg. E. συγκρίνει Reg. D. Oxon. Viciſſim mox, pro ὑπάρχῃ, ὑπάρχοι habet Reg. D. & ὑπάρχει Reg. E. ſed ὑπάρχοι idem inter lineas.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τήν γε συγκρ. Caſaub. & ſeqq. cum Reg. D. E. Oxon. τὴν δὲ ed. 1. cum Med. — *Ibid.* ἀπεμφαίνουσαν. ἀποφαίνουσαν Reg. D. Oxon. ἀπεοικυίαν prius habuerat Reg. E. ſed ſtatim idem librarius in ἀπεμφαίνουσαν mutavit. Suidas ἀπεμφαίνει, ἀπέοικεν.

Cap. XLVIII.

CAPVT XLVIII.

Verſ. 2 ſqq. *Verſ.* 2. διαφυλάττειν. φυλάττειν Reg. D. Oxon. — *Verſ.* 3. ἀφέλεια. Mendoſe ὠφέλεια Aug. ἀσφάλεια Reg. D. *Ibid.* ἀποτελέσειν. ἀποτελέσει Vrb. Aug. — *Verſ.* 4. καὶ σωφροσ. Perperam ἢ σωφροσύνης ed. 1. & Med. — *Verſ.* 5. τὴν πολιτείαν. Reſtituimus articulum, operarum errore omiſſum in ed. Caſaub. & ſeqq. — *Ibid.* αὐτοῖς ἀπέλιπε. — „Forte εἰσαῦτις, *in poſterum*, pro αὐτοῖς.“ REISK.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. καθάπαξ. καθάπερ Reg. C. Vide ad V. 67, 2.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. Λοιπὸν ἦν. Λοιπὸν ἢ tenens Reiſkius, δεῖ in ἔδει mutatum voluit. Quod ſi ἢ voluiſſet Polybius, poſt τοῖς πολίταις nobis viſus eſt repoſiturus fuiſſe illam particulam. Poſtquam ἦν in ἢ fuit corruptum, inſeruit aliquis verbum δεῖ ad complendam ſententiam. conf. ad III. 28, 5.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. πρὸς τοὺς ἄλλους Ἑλλ. Deeſt τοὺς Vrb. Reg. D. E. Oxon. Et in Aug. intra lineas adſcriptum, a prima tamen manu, ut videtur.

CAPVT

CAPVT XLIX.

Cap. XLIX. Verf. 1.

Verf. 1. διότι. ὅτι Reg. D. E. Oxon. — *Ibid.* ἐπ᾽ ἐξανδραποδ. ὑπ᾽ ἐξανδραποδ. ed. 1. temere & invitis msstis. ἐπ᾽ ἀνδραποδ. Reg. D. Oxon. — *Ibid.* Μεσσηνίοις. Μεσηνίοις Reg. E.

Verf. 3.

Verf. 3. τὴν ἐν τοῖς Ἑλλ. Carent ἐν Reg. D. Oxon. — *Ibid.* τούτοις αὖθις. Speciofum eft τούτοις αὐτοῖς, & id habet Med. Ab auctoris mente prorfus aberravit Reifkius, cum ait, fententiam poftulare τούτους ἠνάγκασαν αὐτοῖς ὑπομεῖναι ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, id eft, *hos* (a fe devictos populos) *coëgerunt*, *fibi* (Lacedæmoniis) *morem gerere & dicto audientes effe.* Perfis dicto audientes fuiffe Spartanos dicit Polybius, eo quod infamis pacis Antalcidicæ arbitrum regem Perfarum fecerunt. Vide *verf.* 5. & de *Pace illa* ἐπ᾽ Ἀνταλκίδου conf. ad I. 6, 2. *Eod. verf.* 5. εὐπορῆσαι. ἀπορῆσαι ora Aug. ab antiq. man.

Verf. 6.

Verf. 6. ἐλλιπές. Suidas ἐλλιπές· τὸ ἐνδεές. Et rurfus idem: Ἐλλεῖπον· τὸ ἐνδεές. Ἐλλιπὲς δὲ, διὰ τοῦ ι.

Verf. 7.

Verf. 7. τὰς εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανόδους καὶ παρακομιδάς. Veremur ne non fatis recte hæc interpretati fimus, *vel domum ipfi repetere, vel res neceffarias advehendas curare.* Non agitur fane de *rebus domo advehendis*, nam εἰς τὴν οἰκείαν pariter ad ἐπανόδους & ad παρακομιδὴν refertur. Rectius fortaffe Caufaubonus: *quum brevi tempore & domum ipfi repeterent, & fua etiam conveherent.* Sed aliâs παρακομιδὴ eft *trajectio fluminis vel maris*, III. 43, 5. V. 5, 3. Itaque videndum, an ποιούμενοι τὰς εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανόδους καὶ παρακομιδὰς fit *domum revertentes five pedibus five navibus:* neque enim obftat, quod deinde demum verfu feq. *claffes* commemorat; ibi enim eas dicit quæ extra Peloponnefum funt miffæ, nunc vero de expeditionibus loquitur in alias partes ipfius Peloponnefi fufceptis, quæ & terra & mari fieri potuerunt.

Verf. 10.

Verf. 10. ἀργυρολογεῖν. ἀργυρολόγων Reg. D. Oxon.

CAPVT L.

Cap. L.

Verf. 1. 2. *Verſ.* 1. παρεξέβην. παρέβην Reg. D. Oxon. — *Verſ.* 2. ἀποδεχ. τῆς πολιτείας. τῆς πολιτ. ἀποδεχ. Reg. D. E. Oxon.

Verſ 3. *Verſ.* 3. In κἀκείνου cum edd. conſentit Med. Præferendum autem κἀκεῖνο videtur, ſcil. τὸ πολλῶν μὲν &c. Nam ſi referretur ad id quod præceſſit, dicturus fuiſſe videtur καὶ τούτου κάλλιον. κἀκεῖνο κάλλιον - - τὸ πολλῶν μὲν ἡγεῖσθαι eodem modo dictum eſt, ac οὐ τοῦτο εἶναι ὑποληπτέον τέλος - - τὸ νικῆσαι, III. 4, 9. & alia ejuſmodi, quæ collecta a nobis vide ad IX, 3, 9. — *Ibid.* πρὸς αὐτὸν adoptavimus ex Aug. Reg. D. E. Oxon. & Leid, quod neceſſario requiri monuerat jam Gronovius.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. αὐτοῖς τῆς. αὐτῆς τῆς εὐπορίας Reg. D.

CAPVT LI.

Cap. LI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. De *Carthaginienſium Republica* conf. Ariſtot. Polit. lib. II. cap. 9. — *Ibid.* συνεστᾶσθαι edd. Aug. Vrb.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τὸ γερόντιον. τὸ carent Reg. D. Oxon. Pro γερόντιον, in quod excepto Reg. E. conſentiunt ſcripti libri cum editis, γεροντεῖον vel γεροντιεῖον legendum ſuſpicatus eſt Reiſkius. Nec vero temere quidquam mutandum. Heſychius: Γερῶα· γεράντια. ἦν γὰρ σύστημα γερόντων. Rurſus vero idem: Γερωνία· γεροντία, παρὰ Λάκωσι, Καρχηδονίοις, (ſic enim pro vulgato Λακεδαιμονίοις utique legendum,) καὶ Κρησί. Ad quæ loca prætermiſſum eſſe ab Interpretibus hunc Polybii locum monuit Erneſtus in Lexic. Polyb. Non diſplicet τὸ γεροντικὸν, quod cum Reg. E. habet ora Hervagii. Γερουσίαν Carthaginenſium dicit Ariſtot. II. 9. & eodem modo Polyb. X. 18, 1. ubi γερουσίαν diſtinguit a συγκλήτῳ. — *Ibid.* καθηκόντων αὐτῷ. Perperam αὐτῶν Aug.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Ἀννιβιακὸν Med. Aug. Vrb. cum edd. Mendoſe Ἀννιβικὸν Reg. D. Oxon. Vide ad I. 3, 2.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. καὶ πράξεως. Haud ſatis adparet, quo pacto πρᾶξις conferri poſſit cum σώματι & πολιτείᾳ, & quod

quod si de quaque πράξει, de *quaque re gesta*, dici utcumque potest, habere eam primo *incrementum*, & deinde *florem vigoremque*, tamen ægre intelligitur, quo pacto cuique rursus φθίσιν etiam tribuat. Itaque vide an τάξεως scripserit Polybius, ut τάξιν intelligat quamcumque *constitutionem* vel *ordinationem*, *quodcumque institutum*. Apud Aristotelem quidem l. c. ἡ τάξις τῶν Καρχηδονίων est *institutum Carthaginiensium*, aut *constitutio reip. Poenorum*. Vers. 4.

Vers. 5. παρήκμαζεν, *deflorebat, in eo erat ut defloreret & senesceret*. Imperfectum illud tempus dederunt Vrb. Aug. Reg. D. E. παρήκμασεν Med. cum edd. quod Casaubonus *defloruerat & effœta jam erat* interpretatus est, aoristo primo in notione plusquamperfecti accepto. Vers. 5.

Vers. 7. τὰ Ῥωμαίων Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. τὰ τῶν Ῥωμ. edd. cum Med. — *Vers.* 8. ᾗ καὶ bene habet, *quare etiam*. Mendose ἡ καὶ ed. 1. — *Ibid.* τῷ βουλεύεσθαι. Perperam τὸ βουλ. ed. 1. & Aug. Vers. 7. 8.

CAPVT LII. Cap. LII.

Vers. 1. πρὸς τὰς κατὰ θάλατταν adoptavimus ex Aug. & intelligimus χρείας, quemadmodum mox vers. 2. dicit τὸ δὲ περὶ τὰς πεζικὰς χρείας. πρὸς τοὺς κατὰ θαλ. Reg. D. Oxon. πρὸς τὰ κατὰ θαλ. edd. cum Med. Vrb. Reg. E. quod & ipsum ferri poterat. Vers. 1.

Vers. 3. περὶ τοῦτο recte Vrb. Aug. Reg. C. D. Oxon. & Leid. Vers. 3.

Vers. 7. Verba οἱ γὰρ absorberi potuerunt a sequente ὑπέρ. Sive autem οἱ γὰρ, sive ἐκεῖνοι γὰρ, aut aliud quid scripsit h. l. Polybius, manifestum est relatum id fuisse ad *Romanos*, non ad Pœnos. Vers. 7.

Vers. 9. τῆς ναυτικῆς χρείας. Præferendum hoc putavimus, quod dederunt Aug. Reg. D. E. Oxon. τῆς ναυμαχικῆς χρείας edd. cum Med. & Vrb. — *Vers.* 10. ψυχικαῖς. εὐψυχικαῖς ed. 1. cum Med. Vers. 9. 10.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. *τυχεῖν ἐν τῇ πατρίδι.* Quod deſideratur vulgo *ἐν* in edd. & plerisque msstis, ſæpe id factum vidimus præcedente litera *ν*, quæ eam particulam abſorpſit: ſic c. 36, 9. 39, 4.

Cap. LIII.

CAPVT LIII.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου*, *cum reliquo omni cultu, ornatu, honorum inſignibus*, quibus vivus uſus erat. Adjectum vocab. *λοιποῦ* refertur ad cetera, quæ nunc ad pompæ ſplendorem accedunt, & quæ ſingularia erant apud Romanos in iſta cærimonia; ac præcipue, quod eum, qui ſic efferebatur, comitabantur imagines majorum, de quibus dicit verſ. 6 ſqq.

Ibid. *ἑστὼς ἐναργής*, *ſtans conſpicuus*, vel *erectus ut conſpici poſſit.* Non de ipſo corpore mortui hoc videtur intelligendum, quod arca incluſum latebat; (conf. Dionem LVI. 34.) ſed de cerea imagine, quæ ad defuncti ſimilitudinem erat efficta, ut in Cæſaris funere apud Appian. Civil. II. 147. & in Auguſti apud Dionem Caſſium l. c. vel potius de vivo homine, qui, corporis habitu quam ſimillimus defuncto, vultum impoſitum gerebat ad ejuſdem defuncti ſimilitudinem cera expreſſum. Nam quod de imaginibus majorum mox dicit verſ. 6. funus comitantibus, ſi conferas quæ apud Dionem Eclog. V. ex lib. XXXI. legimus, (T. II. ed. Weſſel. p. 518 ſq.) intelliges, eamdem rationem fuiſſe perſonæ defuncti, quæ in exſequiis conſpiciebatur. Atque id ipſum ſignificare Polybius videtur verſ. 4 ſqq. & planius etiam fortaſſe h. l. rem expoſuerat, ſed turbatum aut prætermiſſum nonnihil videri poteſt ab Excerptorum horum compilatore aut a librariis. *ἑστὼς* vero, cum opponitur *τῷ κατακεκλιμένῳ*, *reclinato*, non ſolum de eo dicitur qui *pedibus ſtat*, ſed & de eo *qui erectus ſedet in lectulo vel in curru.* Sic quidem apud Herodian. IV, 2, 19. (cujus verba mox proferemus ad verſ. 6.) *ἐφεστῶτες* dicuntur qui *in curribus ſedent.* Atque eodem modo

hic

hic videtur vertendum ἑστὼς, *erectus*, ut intelligatur *erectus sedens*.

Verf. 2. *Verf.* 2. ἂν μὲν υἱὸς ἐν ἡλικίᾳ καταλείπηται. καταλέλειπται Reg. D. E. Oxon. De re confer Reimar. ad Dion. l. c. not. 179. — *Ibid.* λέγει περὶ τοῦ τετελευτηκότος τὰς ἀρετάς. Abundare utique videri poteſt præpoſitio περὶ, ſed a Polybiano ſtylo non alieni ſunt hujuſmodi pleonaſmi. conf. ad c. 56, 4.

Verf. 3. *Verf.* 3. τῶν κηδευόντων. Perſpecte Caſaubonus, *eorum ad quos funus pertinet*: & in ora Baſil. notaverat: „ſcribe κηδευόντων."

Verf. 5. *Verf.* 5. ἡ δὲ εἰκὼν, ἔστι πρόσωπον &c. πρόσωπόν ἐστι Oxon. Plinius Hiſt. Nat. XXXV. 2. *expreſſi cera vultus ſingulis diſponebantur armariis, ut eſſent imagines quæ comitarentur gentilitia funera.* — *Ibid.* κατὰ τὴν ὑπογραφήν. Perperam μετὰ Aug. Reg. D. Oxon. & ἀπογραφὴν Reg. D. E. Oxon. & ora Aug. Proprium vocabulum ἡ ὑπογραφὴ, de *fuco & pigmentis*, quibus color quem volumus conciliatur faciei.

Verf. 6. *Verf.* 6. ταύτας δή. Bene habet vulgatum ταύτας δὲ, in quod cum editis conſentiunt Med. Reg. D. E. Oxon. Atque id revocatum velim. Nulla ſignata vis eſt h. l. particulæ δή. — *Ibid.* θυσίαις ἀνοίγοντες. θυσίας ἀνάγοντες Reg. E.

Ibid. περιτιθέντες ὡς ὁμοιοτάτοις εἶναι δοκοῦσι κατά τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἄλλην περικοπήν. δοκοῦσι reſtitui ex Vrb. & Aug. cum mendoſe vulgo δοκῶσι legeretur cum Med. Reg. D. E. & Oxon. Plana oratio: περιτιθέντες (ſcil. τὰς εἰκόνας, τὰ πρόσωπα illa, de quibus dixit verſ. 5.) τοῖς δοκοῦσιν εἶναι ὡς ὁμοιοτάτοις &c. Et perſpicua ſententia: *vultus illos cera expreſſos circumponunt* (vel *imponunt*) *hominibus, qui videntur defunctis ſimillimi eſſe & ſtatura & reliquo corporis habitu*, vel *reliqua corporis forma.* Vocabulum περικοπὴ ſæpius apud Polybium de *exteriori corporis habitu cultuque* uſurpatur, (vide V. 81, 3. X. 25, 5. XXXII. 20, 2 & 5. & XXXII. 16, 5.) & ſigillatim quidem

Verſ. 6. de *veſtitu* & alio *adparatu;* ſed nihil impedit, quo minus de *ipſius corporis habitu & forma* intelligamus, quæ notio & convenientiſſima huic loco eſt, & origini vocabuli maxime conſentanea. Nam quod a *comæ circumciſione* ductam ſimilitudinem putavit Reiſkius, id quidem neſcimus quo fundamento nitatur: immo vero idem eſt περικοπὴ ac ὅλη τοῦ σώματος περιγραφὴ, qua ipſa dictione in eadem re, quæ hic agitur, uſus eſt Diodorus loco jam laudato: (T. II p. 519.) quod ipſum perſpecte GVIL. BVDAEVS, de Diodoro quidem nihil cogitans, veluti divinatione quadam vidit, cum in Comment. Ling. Græc. adlatis Polybii verbis, in quibus hæremus: „Hic περικοπὴ, ait, ſignificat, niſi fallor, τὰ πέρατα τοῦ σώματος, hoc eſt, *lineamenta*, καὶ τὴν τοῦ σώματος περιγραφήν." — Nempe *forma*, *figura*, *exterior rei conformatio* περικοπὴ dicitur, a *circumciſis* undique *atque definitis limitibus*. Eademque prorſus ratione Plutarchus in Amatorio, pag. 765. ed. Wechel. cognato vocabulo περίκομμα uſus eſt, ubi, tranſlato ad animi habitum ſermone, περίκομμα τοῦ καλοῦ καὶ εἴδωλον, *honeſti formam atque imaginem* ſive *ſpeciem* dicit, quæ in animo cernitur hominis virtutem colentis, & ex dictis ejus factiſque elucet: & ibidem quidem, ſi contuleris quæ præceſſerunt, intelliges, vocabulum εἴδωλον quidem reſpondere τοῖς χρώμασι καὶ εἴδεσι, *coloribus atque ſpeciebus*, περίκομμα vero τοῖς σχήμασι, quatenus σχῆμα *figuram* ſive *formam geometricam* ſignificat *ſuis lineis determinatam ac veluti circumciſam.* Mire vero a Polybii ſententia aberravit Caſaubonus, qui locum hunc latine ſic eſt interpretatus, *ad funeris elationem eas (imagines) proferunt, &, ut quam ſimillimæ ſint defuncto, reliquum etiam corporis* t r u n c u m *adjiciunt:* quam interpretationem alii docti viri, qui de Antiquitatibus Romanorum ſcripſerunt, bona fide ſecuti ſunt. Imo vero, vivos fuiſſe homines, qui, impoſito cereo vultu ad mortuorum ſimilitudinem expreſſo, & veſtibus eorum induti, perſonas eorumdem referebant, ex tota Polybii deſcriptione ſatis adparet. Pro-

inde

inde & ſtatim ſubjicit, *οὗτοι δὲ προσαναλαμβάνουσιν ἐσθῆτας* &c. *hi vero induunt veſtes*, & verſ. 8 ſq. *αὐτοὶ μὲν οὖν οὗτοι ἐφ' ἁρμάτων πορεύονται* &c. *hi ipſi curribus vehuntur .. &, poſtquam ad Roſtra venerunt, ordine omnes ſellis inſident eburneis.* Eademque res ex ſæpius laudata Diodori ecloga, quamquam nimis mutila atque contracta, ſatis etiam nunc intelligitur. Quin etiam ad Herodiani uſque ætatem aliquid duraſſe illius moris, perſpicue docet hic ſcriptor in illuſtri illa deſcriptione cærimoniæ Conſecrationis defunctorum Cæſarum lib. IV. c. 2. ubi verſ. 19. ait: *ἅρματά τε περιέρχεται, φέροντα τοὺς ἐφεστῶτας ἠμφιεσμένους μὲν τὰς περιπορφύρους ἐσθῆτας, προσωπεῖα δὲ περικειμένους, εἰκόνας ἔχοντα ὅσοι Ῥωμαίων ἐνδόξως ἐστρατήγησαν ἢ ἐβασίλευσαν.* Id eſt: *circumaguntur currus, quibus inſident homines, togis veſtiti purpureis, & larvas induti, quæ imagines referunt celeberrimorum imperatorum principumque Romanorum.* Ad efficiendam ſententiam quam Caſaubonus in Polybii verſione h. l. expreſſit (ut alia jam taceam incommoda, quibus illa premitur) pro *ὁμοιοτάτοις* ſcriptum oportebat *ὁμοιοτάτας*, quo pacto ex conjectura ſcripſit Budæus loco paulo ante laudato; ſed in vulgatam lectionem recte conſentiunt libri omnes. Reiſkius *ὁμοιότατοι* ſuſpicatus erat, ſubintelligens *ἑαυτοῖς*, & alia inſuper partim temere mutans, partim in tranſverſum rapiens; neque tamen commodam ſententiam extricavit.

Verſ. 6.

Verſ. 7. *οὗτοι δέ.* Caret *δὲ* ed. 1. invitis msstis noſtris. — *Ibid.* *προαναλαμβ.* *προσλαμβάνουσιν* Reg. D. — *Ibid.* *ἐσθῆτας* adſcivimus ex Aug. & id requirebatur ob id quod ſequitur *περιπορφύρους* &c. Perperam *ἐσθῆτα* edd. cum aliis msstis. *περιπορφύρους* vero corriget æquus Lector: imprudentibus nobis, error operarum ex Erneſtina editione in noſtram eſt propagatus. — *Ibid.* Quatuor verba *ἐὰν δὲ τιμ. πορφ.* deſunt Reg. E.

Verſ. 7.

Verſ. 10. *παραστῆσαί τινα* idem eſt ac *παραστῆσαί τινι ἑρμὴν* I. 45, 3. IV. 5, 9. & ſæpius alibi.

Verſ. 10.

CAPVT

Cap. LIV.

CAPVT LIV.

Verf. 3.

Verf. 3. συνακολουθούσης. ἀκολουθούσης Aug.

Verf. 4. 5.

Verf. 4. προδήλους εἵλοντο θανάτους. Nota omnibus exempla; quorum nonnulla collegit Valerius Max. V. 6. — *Verf.* 5. τοὺς ἰδίους υἱοὺς &c. Sic L. Iunius Brutus, Liv. II. 5. A. Poftumius, Liv. IV. 29. T. Manlius Torquatus, Liv. VIII. 7.

Cap. LV.

CAPVT LV.

Verf. 1.

Verf. 1. Κόκλην &c. Vtique cum Reifkio malimus Ὁράτιον γὰρ τὸν Κόκλην ἐπικληθέντα. Sane fic, fi non fcripfit, fcribere debuit Polybius. Ceterum in *Horatiorum* nomine ficut in latino fermone brevem faciunt primam fyllabam, fic & græce apud Dionyfium Halic. & apud Caffium Dionem ο breve conftanter ufurpatum fcimus, quemadmodum h. l. apud Polybium cum plerifque msstis Ὁράτιον editum erat. Conf. quæ notavimus ad Appiani lib. I. Eel. 9. Cum vero apud Polybium III. 22, 1. in ω longum, quod h. l. antiquiffimus codex Vrb. exhibet, libri confentiant omnes, putavimus ea fcriptura ufum effe Polybium, quafi a græco ὥρα derivatum effet nomen. Apud Plutarchum Ὁράτιος quidem per ο editum eft T. II. p. 307. ed. Wechel. fed Ὡράτιος ibid. p. 3‥9. & T. I. p. 105. Apud Suidam tam in ferie vocum ab Ω incipientium occurrit hoc nomen quam in eorum quæ primam literam ο breve habent. — *Ibid.* καταντικρὺ Aug. Vrb. Reg. D. Oxon. κατ' ἀντικρὺ Reg. E. κατ' ἀντικρὺς edd. cum Med. — *Ibid.* πέρατι. Corrupte, περάτῳ edd. cum Med. — *Ibid.* τοῖς κατόπιν. τοῖς κατὰ πόλιν Reg. D.

Verf. 2.

Verf. 2. τραυμάτων πλῆθος. καὶ τραυμ. πλ. edd. cum Med. & Aug. Delevimus conjunctionem cum Vrb. Reg. D. E. Oxon. — *Ibid.* καὶ διακατέσχε. καὶ deeft hoc loco foli Aug. qui præterea κατέσχε habet pro διακατέσχε.

Verf. 3.

Verf. 3. κατὰ προαίρεσιν μετήλλαξε τὸν βίον. Cafaubonus: *fpontaneam mortem oppetiit.* Ad quem locum hæc notavit PALMERIVS: „Hoc loco diffentit a Polybio Livius

vius [II. 10.] & cum eo Dionyſius Halicarnaſſeus, [V. 24.] a quo credo Livius plura mutuatus eſt. Potior tamen mihi Polybii antiquioris & vetuſtioris fides: poſteriores, ut hiſtoriam bellam facerent, ſic mutarunt." — At, quemadmodum dubie de ea re locutus Livius eſt, cum, *rem auſum*, ait, *plus famæ habituram ad poſteros, quam fidei*, pariterque Florus I. 10. ſic conſulto ambiguis quodammodo verbis uſus Polybius videtur: nam *κατὰ προαίρεσιν μετήλλαξε τὸν βίον* pariter de eo dici poteſt, *qui periculo ſponte ſuſcepto ſuccumbit*, ac de eo, *qui*, *cum morti ſe deſtinaſſet, incolumis tamen evadit.*

Verſ. 3.

CAPVT LVI.

Cap. LVI.

Verſ. 2. *οὐδὲν αἰσχρόν.* *αἰσχρὸν οὐδὲν* Reg. D. Oxon. — *Ibid. καὶ τοῦ πλεονεκτεῖν.* Carent h. l. *τοῦ* Reg. D. E. Oxon. — *Verſ.* 3. *κατὰ τοσοῦτον.* *κατὰ τοσοῦτο.*

Verſ. 2. 3.

Verſ. 4. *σημεῖον δὲ τοῦτο.* Sic Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. & Vrſin. Corrupte *σημεῖον δὲ τῶν παρὰ μὲν* ed. 1. cum Med. Conf. III. 30, 2. Sed ut h. l. Caſaub. *τούτων* poſuit, ſic IV. 44, 3. omnes dant *σημεῖον δὲ τούτου.* — *Ibid. θάνατός ἐστι περὶ τοῦτο πρόστιμον.* Sic Vrb. Aug. Reg. E. Mendoſe *παρὰ τοῦτο* Reg. D. Oxon. *περὶ τούτου* edd. cum Med. Satis fuerat *τούτου* abſque *περί*. Sed & illud ferri poſſe videtur. Forſan autem ad *πρόστιμον* articulum *τὸ* adjecit Polyb. ut VI. 16, 2.

Verſ. 4.

Verſ. 5. *ἀνόμοιον.* Mendoſe *ἄνομον* Vrb. & Aug. in contextu. — *Verſ.* 6. *πρὸς τὸ βέλτιον.* Perperam carent *τὸ* Vrb. & Aug. — *Verſ.* 7. *τοῖς ἄλλοις.* Mendoſe *τοῖς ὅλοις* iidem. — *Verſ.* 8. *ἐκτετραγῴδηται* ed. Caſaub. & ſeqq. cum Vrb. Aug. Reg. E. — *Verſ.* 10. *εἰ μὲν γάρ.* Perperam caret *γὰρ* ed. 1. — *Ibid. ἴσως οὐδὲν ἦν ἀναγκ.* *ἴσως οὐδὲν ἂν ἦν ἀναγκ.* Reg. E. Vtrumque recte. Conf. ad I. 1, 1.

Verſ. 5 ſqq.

Verſ. 12. *οἱ νῦν εἰκῇ* &c. *εἰκῇ καὶ ἀλόγως οἱ νῦν* Reg. C. quod magis placet.

Verſ. 12.

Verſ.

Verf. 13. *Verf.* 13. ἐὰν ταλάντου μόνον πιστευθῶσιν. Sic Vrb. & Aug. τάλαντον edd. cum Med. & Reg. E. & ora Aug. ab antiq. manu. ταλάντων Reg. D. Oxon. Non afpernamur τάλαντον, fed ταλάντου Polybianum effe putavimus. Sic XVIII. 38, 6. πιστευθεὶς γὰρ τῆς Κύπρου. Et intelligitur præpofitio περί. Conf. Weffeling. ad Diodor. T. II. p. 364.

Cap. LVII.

CAPVT LVII.

Titulum in Codicibus nullum habet hæc Ecloga. Sed novum hoc effe Excerptum, nec proxime cohærere cum eis quæ præcedunt, fatis adparet, & in Cod. Vrb. fignificatur peculiari figno, quo initium novæ cujufque Eclogæ fignari folet.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. προσδεῖ λόγων Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. — *Verf.* 2. In δυοῖν confentiunt omnes libri noftri cum editis: in Lugdunenfi effe δυεῖν notavit Gronov. ad cap. 46, 7.

Verf. 2. *Verf.* 2. τεταγμένην fcribendum perfpecte monuit Vrfinus, neque vero difceffum ab exemplo Cafauboniano ad hunc locum ex codice Mediceo notavit Gronov. in collatione illius codicis. Sicut τὸ τεταγμένον hic opponitur τῷ ἀστάτῳ, fic cap. 25, 10. pro fynonymis ufurpantur ἑστηκὼς & τεταγμένος. ἄστατον ἔχει θεωρίαν, *non habet certam rationem*; τεταγμένην, *certam.*

Verf. 3. 4. *Verf.* 3. εἰς ἄλληλα recte Cafaub. cum Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon. εἰς ἄλλα ed. Herv. cum Med. Vide cap. 5, 1. & de tota re conf. cap. 5 feqq. — *Verf.* 4. προσειπεῖν. Mendofe προσειπεῖν Vrb. Aug.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἄρξει Cafaub. cum Vrb. Aug. Reg. D. Oxon. Mendofe ἄρξη Reg. E. ἀρχὴ ed. 1. cum Med. ubi ficut litera χ mendofe pro ξ pofita eft, fic viciffim vulgo ab omnibus ξ pro χ fcriptam vidimus I. 59, 8.

Ibid. τὸ τῆς ἀδοξίας ὄνειδος. REISKIVS, fic fcribere jubens, interpretatus eft *ignominia conditionis privatæ.* — „Nam ἀδοξία eft, inquit, cum quis eft ἄδοξος, *inglorius, ignobilis, honoris & publici muneris exfors:* quo fenfu legitur hæc vox apud Diodor. Sicul. T. I. p. 71. lin.

lin. 76. Male apud Dionem Caſſium p. 118, 87. ἀδοξία vertitur *ignominia:* eſt enimvero *conditio privata;* nam opponitur regno ſeu regiæ majeſtati. Sic quoque eſt apud Plutarch. p. 1064, 12." — Cum haud dubie corrupta eſſet vulgata ſcriptura, Reiſkii adoptavimus emendationem, non quod certiſſimam putarem, ſed quod certius nihil haberemus. Et intelleximus quidem, ſpecie non carere id quod eſt in cod. Reg. E. εὐδοξίας εἶδος, quaſi dicat *ſpecies*, ſive *ſplendor* & *illecebræ gloriæ ac celebritatis:* ſed neſcimus quid alieni ab uſu græci ſermonis, certe a Polybiano ſtylo, viſum eſt habere vocab. εἶδος iſta connexione iſtaque notione uſurpatum.

Verſ. 6.

Verſ. 7. λήψεται δὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς μεταβολῆς ὁ δῆμος &c. *titulum* vel *nomen factæ mutationis feret populus; auctor mutationis populus habebitur celebrabiturque:* (conf. I. 31, 4. X, 23, 2.) ſcilicet *populi* nomine ſe tegent ii, qui multitudini blandiuntur, & ad moliendas res novas eam excitant: itaque novum rerum ſtatum *ſtatus popularis* & *libertatis* nomine decorabunt; ſed revera erit *dominatio multitudinis* atque *turbæ*, abſque legum verecundia, ſtudio, ira, invidia, cupiditate omnia agentis, & in eam partem ſemper ſeſe moventis, in quam ab adſentatoribus fuerit abrepta; donec inveniatur, qui, obſervata occaſione, ſublatis æmulis, de improviſo regnum atque tyrannidem rurſus eſt occupaturus. (conf. cap. 9, 5-9.) Eum dicit ſtatum, qualem noſtris his diebus eſſe novam Franciæ conſtitutionem calumnioſe clamant hi, qui, fractas ſuas immodicas opes & repreſſam inſolentiam dolentes, ignoſcere philoſophiæ non poſſunt, quod adflictum miſerata ſtatum quo nimis diu populus Francorum depreſſus jacuerat, deſcendere tandem de cœlo, ſedemque inter nos figere, & ordinare moderarique res noſtras dignata eſt. Romam quidem cogitatione ſi redeas, & turbas cogites Gracchanas, tum Syllæ, Cæſaris, Triumvirorumque tempora, intelliges, non nimis longe a vero aberaſſe Polybii præſagium.

Verſ. 7.

Ibid.

Ibid. ἀδικεῖσθαι. Mendoſe & invitis msstis διακεῖσθαι ed. 1. — *Ibid.* δὲ χαυνωθῇ. Perperam δ' ἐχαυνώθη Aug. Reg. D. E.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. ὧδέ πῃ vel ὧδέ πῃ Vrb. Aug. Reg. D. E. Oxon.

Cap. LVIII. CAPVT LVIII.

Verſ. 1 ſqq. *Verſ.* 1. παρεξέβημεν recte dederunt Aug. Reg. C. ut II. 36, 1. V. 13, 1. & alibi. — *Verſ.* 2. περὶ Κάννας. In ſing. numero utitur illo nomine III. 107, 2. IV, 1, 2. & alibi. — *Ibid.* συνεχώρησε. Mendoſe συνεχώριζε ed. 1. & Med. — *Verſ.* 3. ἐξέπεμψε. ἔπεμψε Reg. D. E.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἐκπορευόμενος ed. 1. conſentientibus msstis: id eſt, *cum jam egrederetur caſtris.* ἐκπεπορευομένος ed. Caſaub. operarum errore, cum ἐκπεπορευμένος voluiſſet editor, quod expreſſit Gronov. & Erneſt. & commodius utique erat, nec tamen neceſſarium. Sic vero Cicero, de Offic. III. 32. ipſum Polybium auctorem citans, ait: *unum ex decem, qui paullo poſtquam egreſſus erat e caſtris rediſſet, quaſi aliquid eſſet oblitus, Romæ remanſiſſe.* Pariter Livius XXII. 58. *quum egreſſi caſtris eſſent, unus ex iis &c.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. μὴ φθονῆσαι τοῖς ἑαλωκόσι τῆς σωτηρίας. Sic recte Aug. & Reg. C. Et ſic poſcebat græci ſermonis uſus. — *Ibid.* τρεῖς μνᾶς, *tres minas*, id eſt, *trecenos denarios argenteos* ſ. *numos quadrigatos*, ut in hac hiſtoria ait Livius XXII. 52. & 57.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. κατὰ τὰς μάχας περιπεπτ. ἐλαττώμασι. μεγάλοις περιπεπτωκότες ἐλαττ. κατὰ τὰς μάχας Reg. D. Oxon. — *Ibid.* ἐστερημένοι τότε τῶν συμμάχων recepi ex Vrb. Reg. D. E. & Oxon. Mendoſe ἐστερημένοι τῶν τότε τῶν συμμάχων ed. 1. & Med. ἐστερημένοι τῶν τότε συμμάχων Caſaub. & ſeqq. cum Vrſino & ſic. Aug. — *Ibid.* πατρίδος αὐτοῖς. πατρίδος αὐτῆς ſolus Oxon.

Verſ.

Verſ. 9. εὐπορῆσαι. Corrupte ὑποχορῆσαι ed. 1. cum Med. — *Verſ.* 10. τοσοῦτον ἀπέσχον ſcripſimus cum Aug. Vulgo ceteri τοσοῦτ' ἀπέσχον. — *Ibid.* ὥς τε οὔτε. ὡς οὔτε Reg. D. Oxon. Verſ. 9 ſq.

Verſ. 11. τοῖς τε παρ' αὐτῶν, *ſuis.* Sic recte libri noſtri omnes. conf. ad III. 9, 2. — *Ibid.* ἡττωμένοις reſtituimus ex ed. 1. & msstis, qui in hoc conſentiunt. conf. ad IX. 3, 8. — *Verſ.* 13. χαρῆναι νικήσαντα. νικήσαντα χαρῆναι Reg. E. — *Ibid.* καταπλαγέντα. Perperam καταπληγέντα Aug. Verſ. 11 ſq.

CAPVT LIX. Cap. LIX.

Ἀποσπασμάτια iſta, id eſt *minora Fragmenta* ex partibus eis libri ſexti, quæ periere, decerpta, & partim in Eclogis Valeſianis, partim in ora Codicis Vrbinatis, partim ab Athenæo, partim denique a Stephano Byzantino conſervata, congeſſimus in hoc caput, & ad finem reliquorum Excerptorum ex hoc libro rejecimus, quoniam, ex quanam parte libri decerpta ſint, haud ſatis adparebat. Quod ſi tamen conjecturæ locus eſt, videntur pleraque, ſi non omnia, ex priore libri parte, quæ Archæologiam Romanam, id eſt vetuſtiorem Romanorum Hiſtoriam continebat, delibata.

Verſ. 3. κατὰ τὸν Ἡσίοδον. Vide Ἔργ. καὶ Ἡμερ. verſ. 40. (30. ed. Brunck.) Adde Polyb. V. 32, 1. & ibi notata. Verſ. 3.

Verſ. 4. ὑπόθυψις, *fomes, incentivum.* Conf. ad V. 42, 3. Verſ. 4.

Verſ. 6. Ῥύγχος reſcripſimus ex Athenæo, cum Ῥύγκος eſſet in editionibus Polybii in fragmentis Polybianis, errore operarum Caſauboni in ceteras editiones propagato. Ῥύγχος recte dederat Vrſinus in Polybii Fragmentis p. 229. errore putamus operarum Caſauboni. Fragmentum autem hoc ad alium potius quemcumque librum Polybii, Verſ. 6.

quam ad fextum hunc videtur pertinere, in quo non adparet, quo pacto *Aetoliae* facta fuerit mentio. Et facile credi poteft, errauiffe in numero librarios Athenaei.

Verf. 7. *Verf.* 7. Ὄλκιον. — „Videtur hoc fragm. ad bella Romanorum cum Hetrufcis pertinere." REISK. De *Volcis* vel *Volcio* (fic enim latino ore efferebatur, & *Volcium* in latina noftra verfione refcriptum malimus;) vide Cluveri Ital. Antiq. lib. II. cap. 3. p. 514 fq.

ADNO-

ADNOTATIONES

AD

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI VII.

RELIQVIAS.

Lib. VII.

CAPVT I.

Cap. I.

Verſ. 1. De defectione Campanorum ad Hannibalem vide Liv. XXIII. 2 ſeqq. Adde Fragmentum, quod eſt apud Suidam in Καπύη, quod retulimus in Spicilegio Fragmentorum ex lib. VII. Tom. V. p. 32. — *Verſ.* 2. διόπερ ὑπὸ Ῥωμ. ἀνήκεστα δεινὰ ἔπαθον. De pœna, quas deinde Campani dederunt Romanis, vide Liv. XXVI. 15 ſeq.

Verſ. 1. 2.

Verſ. 3. Πετηλινοί. De nomine confer Adnot. ad Appiani Hiſt. Annibal. c. 29. & c. 57. De *Petelinorum* fide erga Romanos, & de urbe eorum capta vide Appian. l. c. cap. 29. & Liv. XXIII. 20. & 30. — *Ibid.* συνευδοκούντων τῶν Ῥωμαίων, *non improbantibus, conſentientibus*, immo *fidem eorum collaudantibus Romanis.* Convenit hæc ſententia eum reſponſo, quod Petelinis legatis datum a ſenatu Romano Livius refert XXIII. 20.

Verſ. 3.

CAPVT II.

Cap. II.

De totius Eclogæ hujus argumento, confer Livium XXIV. 4 ſeqq. Ad emendandam vero primam hanc Eclogam de legationibus, quæ ſatis quidem emendate ab Vrſino edita eſt, nihil ſubſidii ex codice Bavarico illo, qui Legationes continet, petere potuimus; quoniam ibi Legationes ex Polybio excerptæ nonniſi ab ea Ecloga incipiunt quæ in Vrſini codice numero ſexta erat.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἐκχωρήσαντος τοῦ Θράσωνος, intellige ἐκ τοῦ βίου, vel ἐκ τοῦ ζῆν, quæ verba adjicit Polybius II. 21, 2. Livius XXIV. 6. *Thrafone fublato e medio.* — *Ibid.* τὸν Ζώϊππον. Mendofe *Zoilum* nominant codices Liviani XXIV. 4. fed iidem ad Polybii fcripturam accedunt cap. 26. ubi vide quæ notarunt Io. Frid. Gronov. & Drakenb.

Verf. 4. *Verf.* 4. παρὰ Καρχηδονίοις ex Vrfini editione reftituimus. — *Ibid.* Ἀγαθάρχῳ. — „Vide Valef. ad Diodor. Sic. T. II. p. 559." REISK.

Cap. III.

CAPVT III.

Verf. 1. *Verf.* 1. Poft verba τῶν Ῥωμαίων, & rurfus poft συνθήκας, afterifcum pofuit Vrfinus, & queritur in Notis, locum hunc in codice mutilum effe & mendofum; quid vero fit, quod exhibet codex, non declarat. In eifdem Notis, ubi repetit verba eadem, quæ in contextu funt pofita, adjectam videmus vocem εὐθέως ante ἔπεμψε πρεσβευτὰς, nefcimus utrum ex codice, ut per errorem omiffa fit in contextu, an ex Livio, qui XXVI. 6. fic habet: *Ap. Claudius prætor, cujus Sicilia provincia erat, ubi ea accepit, extemplo legatos ad Hieronymum mifit.*

Verf. 2. *Verf.* 2. ἅτε ἐν μίσει ὄντων τῶν πρεσβευτῶν. Sic bene Cafaubonus. Contra Vrfinus, cum in contextu, tum in Notis: ὁ δὲ Ἱερώνυμος, εἴτ' ἐν μίσει ὄντων τῶν πρεσβευτῶν, εἴτ' ἐν μίσει ὄντων τῶν Καρχηδονίων. Vbi quidem, cum corrupte εἴ τε pro ἅτε, ut putamus, fuiffet in codice, imperite omnino five a librario, five ab Vrfino, alterum membrum orationis εἴτ' ἐν μίσει ὄντων τῶν Καρχηδ. adfutum videtur. — *Ibid.* συλλυπεῖσθαι τοῖς Ῥωμαίοις. Satis intelligitur, per ludibrium hoc dici. Neque fane nos quidem particulam negantem cum Reifkio defideremus.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἤρετο correximus. Perperam vulgo εἴρετο, & fic cap. 5, 7. & paffim aliàs in Excerptis de Legationibus fcriptum editumque. In aliis hiftoriæ Polybianæ partibus codices noftri in veram formam ἤρετο confentiunt. — *Ibid.*

πῶς,

πῶς, pro διὰ τί, nil erat cur follicitaret Reifkius, qui ποτέρως maluerat, *utrum verum effet.*

Verf. 6. *Verf.* 6. οἱ ἐν ταῖς Συρακούσαις καταφρονήσαντες. Sic recte Cafaubonus, ex ingenio (putamus) corrigens mendofam codicis Vrfiniani fcripturam.

Verf. 7. *Verf.* 7. διὸ καὶ παρομολογούντων. Commodius videri poteft παρωμολόγουν, quod maluerat Reifkius. Sed bene habet vulgata; & ad illa verba referuntur ea quæ fequuntur *verf.* 8. πάλιν ὑπολαβὼν τὸ μειράκιον, ubi, quoniam interjecto fermone legatorum fufpenfa fuit quodammodo oratio fcriptoris, facilioris connexionis caufa interferuntur ifta, ῥηθέντων δὲ τούτων. — *Ibid.* ἐάσατε τοίνυν &c. Haud fatis adparet acumen refponfi: fed nec opus eft, ut in ludibrio, ab inflato protervoque juvene, qualis hic rex fuit, projecto, exquifitum falem quæramus.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Verf. 2. *Verf.* 2. συνεκβαλόντας. Sic fcribendum monuit REISKIVS. — „Redit enim, inquit, ad Carthaginienfes: *poftquam, opera cum Hieronymo conjuncta, Carthaginienfes ejeciffent copias Romanas e Sicilia.*" — συνεκβάλλοντα Vrfin. συνεκβαλόντα Cafaub. & feqq. Ceterum VRSINVS in Notis, totum hunc verfum & nonnulla quæ præcedunt & quæ fequuntur repetens, ait: Polybii verba in manufcripto exemplari corrupte leguntur: fed nos ita protulimus hæc & alia, ut emendari debere exiftimavimus." — Atque ita hic Editor, quam plurimis in locis filentio premens codicis fui fcripturam, noluit ut de pretio emendationum, quæ ex ipfius ingenio profluxerunt, judicare lectores poffent. In eis vero Eclogis, quæ codice Bavarico continentur, paratum remedium hujus quidem incommodi nobis obtulit ipfe ille codex, quem cum Vrfini codice plerumque confentientem comperimus.

Verf. 4. *Verf.* 4. τὰς ἐν Ἰταλίᾳ πορείας Ἀννίβου. Non fatis adcurate Cafaubonus: *quomodo in Italiam Hannibal veniffet.* πορείας Polybius dicit (ut monuit ad h. l. REISKIVS)

 omnia

omnia illa itinera militaria cum exercitu in agmine incedente, *quibus Italiam perſultavit Hannibal.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. μηδενὶ καθήκειν μᾶλλον. -- ὡς ἐκείνῳ. — „Non reſpondent inter ſe μᾶλλον & ὡς, ſed aut μᾶλλον ſequente ἢ eſt optandum, aut οὕτως & ὡς ἐκείνῳ." REISKIVS. — At ſic amat Polybius, μᾶλλον ſeq. ὡς. Vide XI. 2, 9 & Adnot. ad III. 12, 5.

Verſ. 6 ſeq. *Verſ.* 6 *ſeq.* Ἀκμὴν τῶν περὶ Ἀγαθ. Sic, præcedente majori diſtinctione, edidit Caſaubonus; qua ratione fit, ut & in μετεωρισθὲν ſuſpenſa hiet oratio, & ad ἀκμὴν conjunctio requiratur οὖν aut διόπερ. Rectius, & convenienter ſtylo Polybiano, tali modo orationem diſtinxit Vrſinus: διὰ τὸ καὶ φύσιν μὲν ἀκατάστατον ὑπάρχειν· ἔτι δὲ μᾶλλον ὑπ' ἐκείνων τότε μετεωρισθὲν, ἀκμὴν τῶν περὶ Ἀγάθαρχον &c. Atque ita repoſitum velimus. Multo hoc quidem commodius certiuſque eſt, quam quod Reiſkius ſuaſit, aut ὑπάρχον legendum eſſe pro ὑπάρχειν, aut pro μετεωρισθὲν ſcribendum μετεωρισθῆναι, quod ille malle ſe ait.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. συνθεωρούμενοι. — „Aut συνθεωροῦντες legendum, aut συνθεώμενοι. Vidimus jam in ſuperioribus eumdem errorem, atque notavimus." REISKIVS. — Quod quamvis & erudite & acute monitum concedamus, tamen obſecundare veriti ſumus doctiſſimo viro. Vide Adnot. ad I. 57, 1.

Cap. V.

CAPVT V.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τί δεῖ ποιεῖν. Sic διηπόρει τί δεῖ χρῆσθαι τοῖς ποιοῦσι I. 60, 6. conf. IV. 69, 3. 70, 6. &c. Poſſis & δέοι ſuſpicari; ſed præſtat indicativus. δέῃ voluit Reiſkius in conjunctivo, quem nullo modo hujus loci eſſe putaverimus nos quidem.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τοὺς περὶ τὸν Ἱπποκράτην tenuimus editum inde a Caſaubono. τὸν Ἱπποκράτην ed. Vrſin. ſed monuerat Vrſinus in Notis, videri ſine dubio legendum τοὺς περὶ τὸν Ἱπποκρ. quoniam ſequitur ποίας μετέχουσι γνώμης in plurali numero.

Verſ.

Verſ. 8. ἐνῆγον τὰ τοῦ πολέμου. Vtique ἐνήργουν legendum videtur: *ſedulo agebant ea quæ ad bellum pertinebant*, *ſedulo bellum parabant*. Vide I. 13, 5. III. 6, 5. IX. 13, 9. Nam aliud eſt ἐνάγειν τὸν πόλεμον, *concitare bellum*, apud Thucyd. II. 21. & Plutarch. in Compar. Coriolani & Themiſtocl. p. 235. Eſt enim ibi ἐνάγειν idem quod κινεῖν, παρακινεῖν, παραπείθειν, *incitare homines ad bellum*. Conf. Suid. in Ἐνάγει & Ἐνῆγεν. Nec dici poſſe videtur ἐνάγειν τὰ τοῦ πολέμου.

Verſ. 8.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Pertinebat hoc Fragmentum ad hiſtoriam *cædis Hieronymi*, quam in *Leontinorum* urbe factum eſſe diſcimus ex Livii lib. XXIV. c. 7.

Verſ. 3. ἀποῤῥῶγα συνεχῆ. ἡ ἀποῤῥὼξ, ſubſtantive, idem valet ac ὁ κρημνός. conf. verſ. 5 ſeq. adde III. 54, 7. & ibi notata.

Verſ. 3.

Verſ. 4. ἀπὸ τοῦ πρὸς μεσημβρίαν πέρατος. Licet in hanc ſcripturam libri conjuraverint omnes, vix tamen videmus, quomodo defendi poſſit: & omnino adoptari debebat Reiſkii emendatio ἐπὶ τοῦ, eoque magis quod mox ἐπὶ τοῦ πρὸς ἄρκτους habemus; ubi quidem alio errore ἐπὶ τοὺς πρ. ἀρκτ. legebatur in editis & codicibus omnibus, præter unum Med. e quo ἐπὶ τοῦ reſtituimus, quod ipſum ita corrigendum idem Reiſkius pariter monuerat. Scaliger, ſicut ἀπὸ τοῦ πρὸς μεσημβρίαν hic habent omnes, ſic & mox ἀπὸ τοῦ πρὸς ἄρκτους pro ἐπὶ ſcribendum cenſuit. — *Ibid.* τὰ Λεοντῖνα καλούμενα πεδία. Sic ſcripſimus, cum vulgo omnes Λεοντινὰ darent. conf. VIII. 11, 13.

Verſ. 4.

Verſ. 5. ποταμὸς ὃν καλοῦσι Λίσσον. Nulli alii ſcriptori, quoad novimus, memoratus *Liſſus* amnis; quem in Teriam influere Cluverus ait, (Sicil. Antiq. p. 128.) qui ab altera parte Leontinos ex modico intervallo præterfluit.

Verſ. 5.

Verſ. 6. τὴν προειρημένην ὁδόν. *Viam* illam *anguſtam* dicit, *in qua confoſſum a conjuratis Hieronymum* Livius narrat loc. cit.

Verſ. 6.

Cap. VII.

CAPVT VII.

Verf. 1. *Verf.* 1. τινὲς τῶν λογογράφων, *nonnulli hiſtoriæ ſcriptores.* Vocabula λογογράφος & λογοποιὸς notum eſt opponi τῷ ποιητῇ, & *ſolutæ orationis ſcriptorem* denotare, ſive *fabularum ſcriptorem*, ſive *oratorem*, ſive ſigillatim *hiſtoricum;* quo pacto Thucydides I. 21. Herodotum λογογράφου nomine deſignat. Confer Harpocrat. in Λογοποιὸς, & quæ ibi notaverunt Mauſſacus & Henr. Valeſius. Ceterum totum fere hoc caput ex Conſtantini Porphyrogeniti Excerptis de Virtutibus & Vitiis in ſuum Lexicon tranſtulit Suidas.

Ibid. αὐτοῖς ſi teneas, referetur ad *Syracuſios*, quod haud incommode fieri poſſe videtur.

Verf. 2. *Verf.* 2. ὥστε μήτε Φάλαριν - - μήτ᾽ ἄλλον μηδένα γεγονέναι τύραννον ἐκείνου πικρότερον, *quaſi nemo acerbior fuiſſet tyrannus;* proprie, *ut nemo fuerit*, (ſcil. ex illorum ſcriptorum ratione, ſi verum eſt quod illi ſcribunt) *ſævior tyrannus.*

Verf 3. *Verf.* 3. καὶ παῖς. In mendoſam mutilamve ſcripturam conſentit Suidas. καί περ παῖς ſcripſiſſe Polybium arbitramur. — *Ibid.* οὐ πλείους τριῶν καὶ δέκα. Suidas: οὐ πλείους τριῶν ἢ δώδεκα. Voluit putamus debuitque τριῶν ἢ δύο καὶ δέκα.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἕνα μέν τινα καὶ δεύτερον ἐστρεβλῶσθαι. Vide Liv. XXIV. 5.

Verf. 5. *Verf.* 5. Magis placet Φατέον, quod ex Peireſciano codice editum eſt, quam Φασὶν, quod Suidas habet. — *Verf.* 6. οἱ τὰς ἐπὶ μέρους γράφοντες πράξεις. Confer ad III. 32, 11. — *Ibid.* εὐπεριλήπτους (ſic corrigendum adparet errorem operarum noſtrarum) *quæ anguſto circulo circumſcribuntur, quæ non late patent:* ſecus nempe ac hoc argumentum, quod Polybius tractavit, cujus molem excuſat lib. III. c. 32.

CAPVT

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 4.

Verf. 4. ἔτη γὰρ ν΄. καὶ τέτ]αρα βασιλεύσας, *nam cum annos quatuor & quinquaginta regnaverit.* — Ad h. l. VALESIVS; „Quot annos, inquit, regnarit *Hiero*, Hieroclis filius, inter auctores non convenit. Lucianus in Longævis [c. 10. T. III. edit. Wetften. p. 214.] LXX. annos ei tribuit ex Demetrio Calatiano. Paufanias lib. II. Eliac. [VI. 12. p. 479.] fcribit, Hieronem regnum iniffe anno 2. Olymp. CXXVI. [nempe ex Cafauboni emendatione ad Polyb. I. 8, 3.] Itaque cum Olymp. CXLI. anno primo fit mortuus, relinquitur ex Paufaniæ fententia, ut fexaginta annos regnaverit. Sed Polybius 54. annos Hieroni duntaxat attribuit, qui ex anno 4. Olymp. CXXVII. confurgunt; quo anno, victis ingenti prælio Mamertinis, Hiero, qui tunc Prætor Syracufanorum erat, Rex publice eft falutatus, ut refert Polybius lib. I. [c. 9.] quamquam Diodorus Siculus lib. XXII. [ecl. XV. T. II. p. 500.] in ejus prælii defcriptione Hieronem Regem vocat, quafi jam tum Rex effet. Quocirca facile adducor ut credam, quofdam regnum Hieronis ab initio Præturæ ejufdem deduxiffe, quam fufcepit Hiero anno 2. Olymp. CXXVI. Certe verba Paufaniæ tam de prætura quam de regno accipi poffunt. Ait enim: τὴν δὲ ἀρχὴν ἔιχεν ἔτει δευτέρῳ τῆς ἕκτης Ὀλυμπιάδος ἐπὶ ταῖς ἔικοσι καὶ ἑκατόν. Itaque in Luciano mendum effe puto, ac pro ἑβδομήκοντα legendum effe ἑξήκοντα." — Hæc Valefius. Confer Adnot. ad I. 8, 3.

Ibid. διεφύλαξε δ᾽ αὐτῷ. δ᾽ αὑτῷ ed. Mediolan. Suidæ non male.

Verf. 5. 6.

Verf. 5. ἐπιβαλόμενος. ἐπιβαλλόμενος Suid. quod minime fpernendum. — *Verf.* 6. εὐεργετ. καὶ φιλοδοξ. γενόμενος εἰς τοὺς Ἕλληνας. Conf. I. 16, 10. & V. 88, 5 feqq.

Verf. 9.

Verf. 9. Γέλων. — „Intelligo Gelonem, Hieronis filium, Hieroclis nepotem." VALESIVS. Ceterum quam laudem Geloni huic tribuit Polybius, eam fufpectam facit Livius XXIII. 30.

Cap. IX.

CAPUT IX.

De *Fœdere inter Philippum & Hannibalem*, per *Xenophanem* Philippi legatum conclufo, vide Livium lib. XXIII. cap. 33 feq. ubi docet, cum redeuntes ab Hannibale legati Philippi, una cum Hannibalis legatis, capti effent a Romanis, inventa apud eos effe pacta pacis inter regem Macedonum Pœnumque ducem. Igitur hiftoriæ fuæ inferuit Polybius ipfam formulam fœderis, cujus argumentum breviter oftendit Livius XXIII. 33. integram autem formulam ex Polybiana hiftoria confervavit nobis compilator Excerptorum illorum, quæ Antiqua a nobis vocantur. In qua formula mirum videri non debet quod difficilia nonnulla loca & haud fatis emendata occurrant, quibus corrigendis parum etiam profuit magna copia librorum manufcriptorum, quos vel ipfi nos confuluimus vel e quibus excerptæ Lectiones nobifcum communicatæ funt: de quibus codicibus diximus in Præfatione Tomo II. præmiffa, cap. I. art. I. & II. p. IV - VII. & art. IV. p. X - XIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. Μάγωνος, Μύρκανος. Μάγωνος non poteft effe genitivus cafus, quoniam fatis conftat, Hannibalem Hamilcaris fuiffe filium, non Magonis. Satis vero intelligitur, viros eos, qui hoc loco nominantur, fuiffe nobiliffimos ex Pœnis, qui cum Hannibale erant, concilii participes. Et *Magonem* quidem hunc dubitari non debet fuiffe Hamilcaris filium, Hannibalis fratrem, de quo vide, quæ adnotavimus ad Appiani Hift. Hannibal. cap. 20. Cujus nomen licet aliàs ὁ Μάγων in primo cafu efferatur, nil tamen impedit, quo minus credamus, terminationem græcam ος fuiffe nunc exotico nomini adjectam, quod idem ipfum in fequentibus etiam nominibus Μύρκανος, Βαρμόκαρος factum videmus, in quibus terminatio ος utique nonnifi ex Græcorum more adjecta videri debet; quæ nomina Punico ore *Murcan*, vel *Murcal* aut *Myrcal*, & *Barmocal* vel *Barmucal*, aut aliquid fimile, fonabant. Itaque nullo modo opus videtur, ut cum Reifkio fufpicemur, fcriptum fortaffe a Polybio fuiffe Μάγων ὁ Σμυρκανὸς, & deinde

deinde anxie quæramus, quidnam tandem ſit *Smyrcanus*, gentile-ne, an dignitatis alicujus nomen? Verſ. 1.

Ibid. Βαρμόκαρος. Βαρκόμαρος unus Med. — *Ibid.* πάντες γερουσ. πάντες οἱ γερουσιασταὶ ſcriptum voluit Reiſkius; pariterque mox inter Καρχηδόνιοι & στρατευόμενοι inſertum eumdem articulum voluit. — *Ibid.* Ἀθηναῖον recte ex Vrſini conjectura adoptavit Caſaubonus, & ſic alter ex codicibus Vindebon. & (ni fallimur) codex Med. & Tübing. idque inter lineas ſcriptum in cod. Veſontino a prima manu, ſed idem codex Veſont. in contextu cum ed. 1. & reliquis codicibus Ἀθηναίων habet.

Verſ. 2. Ἐναντίον Διὸς καὶ Ἥρας &c. Alternis vicibus nominantur Græcorum numina, rurſuſque Pœnorum. Itaque REISKIVS: „Sacramentum hoc, ait, ita eſt ἐναλλὰξ conſcriptum, ut modo Xenophanes per deos græcos juret, modo Hannibal per Carthaginienſes, ad hunc quaſi modulum: Verſ. 2.

Philippus.	*Hannibal.*
1. *per Iovem, Iunonem, & Apollinem.*	1. *per Genium (ſeu Fortunam) Carthaginis, Herculem & Iolaum.*
2. *per Martem, Tritonem, Neptunum.*	2. *per deos commilitones, & Solem, Lunam, & Terram.*
3. *per rivos, lacus, fontes.*	3. *per deos agri Carthaginienſis.*
4. *per Deos Macedoniæ & Græciæ.*	4. *vacat: occupatum enim jam erat.*

Communiter ambo: per deos commilitones, qui huic jurijurando præſunt."

Ibid. ἐναντίον δαίμονος Καρχηδονίων recte edd. & ſic alter ex duobus codicibus Mediceis, is cujus præcipuam rationem habuit Gronovius. Verba autem iſta Caſaubonus interpretatus eſt, *coram Dea Carthaginienſium*, Aſtarten intelligens, ſive cœleſtem quæ dicebatur Venerem. Reiſkii interpretationem, *per genium* ſ. *fortunam Carthag.* paulo ante vidimus.

Ibid.

Verf. 2. *Ibid.* ἠκὴ Ἡρακλέους καὶ Ἰολάου. *Herculem* a Pœnis, utpote Tyriorum posteris, religiose fuisse cultum, satis notum est. *Iolaum*, Herculis comitem, ab eisdem Pœnis cultum nemo alius prodidit auctor. In Sicilia, in Sardinia cultum fuisse scimus; (Diodor. IV. 25. & 29 sq. Pausan. X. 17. p. 837.) sed non eis in partibus, quæ Pœnorum parebant imperio. Pro Ἰολάου Scaliger Ἰαάου legendum putavit, idque cum *Iehova* Hebræorum contendit.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἐφεστήκασιν recte Casaub. & seqq. Et sic Vesont. intra lineas, nec dissensus adfertur ex Tubing. ἀφεστήκασιν ed. 1. cum ceteris codd.

Verf. 4. *Verf.* 4. καὶ πάντες οἱ Καρχηδονίων. Et hoc emendationi debetur Casauboni. καὶ πάντων Καρχηδονίων ed. 1. consentientibus msstis. — *Ibid.* γερουσιασταὶ h. l. ex ingenio corrigendum ait Vrsinus. Sic vero Vrb. Aug. & omnes nostri codices excepto Med. & ita edidit Casaub. — *Ibid.* ὃ ἂν δοκῇ. REISKIVS, cum hanc esse scripturam codicum cognovisset, suspicatus est, in sequentibus excidisse nonnihil, atque sic fortasse scripsisse Polybium: ὃ ἂν δοκῇ ὑμῖν, καὶ ἡμῖν δοκεῖν· καὶ τὸν ὅρκον τοῦτον θέσθαι περὶ φιλίας καὶ εὐνοίας καλῆς, ὡς πρὸς φίλους καὶ οἰκείους &c. Si, nil mutatis ceteris, teneas ὃ ἂν δοκῇ, sententia erit, *quidquid tandem vobis nobisque* (de aliis rebus) *videatur, amicitiam jungemus his legibus.* — *Ibid.* ὑμῖν καὶ ἡμῖν. Sic edd. cum Med. Aug. & Vrb. Verba καὶ ἡμῖν desunt Regiis nostris F. G. Vindobonensibus, Vesont. & Tubing.

Verf. 5. *Verf.* 5. Ad σωζομένους adjecisse Polybium suspicatur Reiskius καὶ φυλαττομένους, ut vers. 7. eaque verba sic exponit: *ut deducantur in itineribus suis, & alibi ubicunque protegantur a Philippo.* — *Ibid.* τοὺς Καρχηδονίων ὑπάρχους, *qui sub imperio sunt Carthaginiensium.* Suidas: Ὕπαρχος· ὁ ὑποτεταγμένος ἑτέρῳ. Distinguuntur tamen ὕπαρχοι ab ὑπηκόοις, qui mox seorsim memorantur; intelliguntur que haud dubie ὕπαρχοι, qui melioris sunt conditionis, quam ὑπήκοοι, ac fortasse pro eo, quod sequitur,

ὅσοι

ὅσοι τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρῶνται, scripserat Polybius τοῖς αὐτῶν νόμοις, *qui imperio quidem Carthaginiensibus sunt subjecti, sed suis tamen legibus utuntur:* quo ex genere nominatim commemorantur *Vticenses*, ut nobilissimi omnium, qui æquissima conditione imperio Pœnorum erant subjecti, & pro fœderatis magis, quam pro subditis, habebantur. Vers. 5.

Vers. 6. πρὸς ἅς ἐστιν. Proxime præcedens nomen ἔθνη utique πρὸς ἅ ἐστιν requirere videtur. — *Ibid.* ᾗ τε ex ᾗ ἔσται corruptum suspicatus est Reiskius, *quibuscum nobis amicitia aut nunc est, aut in posterum erit:* sed id ipsum quidem paulo post seorsim ac diserte adjicitur. — *Ibid.* Κελτίᾳ. Mendose Βελτίᾳ h. l. Reg. F. Tubing. & duo Vindob. κ cum β permutato, ut aliàs vidimus — *Ibid* Λιγυστίνῃ in nonnullis codd. in Λυγιστίνῃ, in aliis in Λυγιστήνῃ est corruptum. Et sic mox rursus vers. seq. Vers. 6.

Vers. 7. ὑπὸ Καρχηδονίων τῶν συστρατευομένων. Sic Vrb. Aug. Regii, Vindobonenses & Vesont. Cum editis & Med. facit Tubing. e quo certe nullum dissensum ab editis notavit Reussius. — *Ibid.* ἐν τοῖς κατ᾽ Ἰταλίαν τόποις τούτοις, *in his Italiæ locis.* Deletam vocem τούτοις voluit Reiskius, ut perperam repetitam e τόποις, aut vero post τόποις legendum censuit ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπιβουλ. *his de caussis*, aut *hac lege, hac conditione non machinabimur mutuas insidias.* In codicibus nonnullis, velut in Aug. in Regiis & Vesontino, posito puncto post τόποις, sequitur τούτοις οὐκ ἐπιβουλ. At rectius utique editores cum aliis codicibus τόποις τούτοις conjunxerunt: & facile quidem abesse patiamur τούτοις, sed cum in cunctis compareat libris, dele re non ausimus. In phrasi, quæ huic parallela est, vers. 6. dixerat ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ. — *Ibid.* οὐδὲ λόχῳ χρησόμεθα. Nil videmus, quid opus sit λόχῳ in δόλῳ mutare cum Reiskio; nam id quidem non satis caussæ est, quod mox dicit ἄνευ δόλου. Vers. 7.

Vers. 8. μετὰ δὲ πάσης προθυμίας δὲ abest ab aliis; in Aug. & Vrb. post πάσης locatur, sic, μετὰ πάσης δὲ προ- Vers. 8.

Verf. 8. προθυμίας, quod teneri potuerat debueratque. — *Ibid.* ἐσόμεθα πολέμιοι. — „Poſt πολέμιοι excidit ὑμεῖς μὲν, ſcil. ἔσεσθε πολέμιοι. *tu quidem Philippe, & vos Macedones atque Græci, eritis hoſtes hoſtibus Carthaginienſium.*" REISK. — *Ibid.* πρὸς οὓς ὑμῖν εἰσιν ὅρκοι. Cum vulgo ἡμῖν conſentientibus msstis legeretur, recte REISKIVS: „Imo vero ὑμῖν, ait, *vobis.* Nam Carthaginienſes ubique per hoc fœdus loquuntur, &, cum obligant fidem ſuam, dicunt, *nos faciemus;* cum autem aliquid exigunt a fœderatis, & eorum fidem ſibi oppignorant, tum dicunt, *vos facietis.*" —

Verf. 10. *Verſ.* 10. ἔσεσθε δὲ καὶ ἡμῖν πρὸς τὸν πόλεμον. In tota hac formula fœderis nuſquam uſurpatur infinita oratio; quare haud dubie accidit hoc loco librariis, quod ſexcentis aliis in locis, ut ε cum αι permutarint. Sed aut nomen σύμμαχοι vel φίλοι adjiciendum, aut verbum adhibendum compoſitum, συνέσεσθε vel παρέσεσθε. — *Ibid.* ἕως ἂν ἡμῖν καὶ ὑμῖν. Caret duobus verbis καὶ ὑμῖν unus Vindob. Alter cum Veſont. mendoſe habet ἡμῖν καὶ ἡμῖν. — *Ibid.* εὐημέριαν, *ſucceſſum*, *victoriam.* A verbo εὐημερέω legitima hæc forma nominis eſt εὐημερία, quam eamdem & Suidas & Heſychius adnotarunt. εὐημέρειαν Aug. & codex Dorvill. εὐημερείαν Reg. F. G. & alter Vindob. In Veſontino utraque jungitur ſcriptura.

Verf. 11. *Verſ.* 11. βοηθήσετε δέ. βοηθήσειν δὲ Scaliger, ut Caſaub. — *Ibid.* ὡς ἂν χρεία ᾖ. Pari modo verſ. 15. βοηθήσομεν ἀλλήλοις εἰς τὸν πόλεμον, καθὼς ἂν ἑκατέροις ᾖ χρεία. Quod Caſaubonus habet ὧν ἂν, neſcimus an e codice aliquo duxerit: ex Med. certe nullum diſſenſum ab exemplo Caſauboniano notavit Gronov. & ὧν ἂν adfertur ex altero Vindob.

Verf. 12. *Verſ.* 12. Ποιησάντων δὲ τῶν θεῶν &c. Cum ποιήσει τῶνδε τῶν θεῶν daret edit. 1. cum codd. omnibus, acute vidit REISKIVS, in prioribus duabus vocibus latere genitivum pluralem participii ſequente conjunctione δέ: ſed nimis a veſtigiis ſcripturæ, & hoc ipſo loco, & in eis

quæ

quæ ſequuntur, recedit, cum totam orationem ita reſingit: πεισάντων δὲ τῶν θεῶν ἡμᾶς μετὰ τὸν πόλεμον τῇ παρὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἀξιώσει, Ῥωμαίοις συντίθεσθαι. Quæ ſic interpretatur: *Cum autem dii, bello debellato, per Romanorum & ſociorum deprecationem, hortabuntur cum Romanis paciſci, paciſcemur.* Imo vero nihil planius, nihil certius videtur, niſi hoc, ut ſtatuamus, mendoſam illam codicum ſcripturam ex ποιησάντων eſſe ortam. Ac fortaſſe ne opus eſt quidem, ut nomen aliquod, veluti εὐημερίαν aut aliquod ſimile, excidiſſe ſuſpicemur. Poterit fortaſſe nomen illud ex ſuperioribus ſubintelligi: aut poſſis phraſin illam ποιησάντων δὲ τῶν θεῶν &c. ita interpretari: *quod ſi vero effecerint* vel *praeſtiterint nobis dii*, ſcil. ut pacem petant Romani; *ſi petent, ita eis pacem dabimus, ut vos eodem fœdere comprehendamini:* aut denique, ad ſimilitudinem uſus linguæ Hebrææ, (quam propinqua cognatione attigit Punica,) ποιησάντων δὲ τῶν θεῶν idem prorſus fortaſſe valebit ac δόντων δὲ τῶν θεῶν εὐημερίαν vel τὴν νίκην, qua ratione interpres græcus I. Samuel. 14, 6. veritus non eſt, ne nimis fieret obſcurus, ſi verba illa hebræa אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ (id eſt, *fortaſſe Deus faciet pro nobis*, vel *faciet nobiſcum; fortaſſe Deus victoriam nobis præſtabit*) his græcis redderet, εἴ τι ποιήσαι κύριος ἡμῖν. Ceterum fatemur, non ſatis commodum nobis hoc loco videri illud ὑμῖν μὲν καὶ ἡμῖν. Nam quandoquidem Pœni Græcis promittunt, ſe illos, ſi pax convenerit, eodem pacis fœdere comprehenſuros; haud ſatis conſentaneum videtur, ut dicant, *ſi vobis dii proſperum ſucceſſum dederint.* Itaque abeſſe hoc loco malimus illa verba ὑμῖν μὲν καὶ, aut certe ἡμῖν præpoſitum, ὑμῖν poſtpoſitum velimus. Quidquid ſit, ferenda non videtur Caſauboni ratio; qui in progreſſu quidem hujus periodi rectiſſime cum Vrſino & cod. Vrb. τὸν πρὸς Ῥωμαίους poſuit pro eo, quod in ed. 1. erat, τῇ πρὸς Ῥωμαίους, & ἂν ἀξιῶσι pro ἀξιώσει, priorem vero partem, inſertis ex ingenio verbis οὐ δόντων, in alienam ſententiam detorſit. Græca Ca-

Verſ. 12.

ſau-

Vers. 12. sauboni contextui nostro subjeci: latina ejusdem interpretatio hæc est: *Sin deorum auxilium vobis nobisque in hoc bello adversus Romanos & ejus socios defuerit, & postulatum a nobis fuerit, ut amicitiam cum Romanis jungamus; sic jungemus*, &c. Neutiquam probabile est, istam mali ominis hypothesin, *si deorum auxilium defuerit*, in fœderis formula fuisse expressam. Quod τῇ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους pro τὸν plerique omnes habent libri, id satis adparet deliberato factum esse, postquam ἀξιῶσι, quod sequitur, in ἀξιώσει corruptum erat, & particula ἂν interciderat. ἀξιῶσι, præter Vrbinatem, Mediceus etiam codex præfert sed is alium errorem sibi proprium habet, τοὺς συμμάχους αὐτοὺς ἀξιῶσι, cum ceteri omnes in τοὺς συμμάχους αὐτῶν consentiant. Paulo ante vero, ubi in πρὸς Ῥωμαίους consentiunt ceteri omnes, editio Hervag. cum uno Med. παρὰ Ῥωμαίους habet; quam præpositionem arripiens Reiskius, suam illam conjecturam τῇ παρὰ Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἀξιώσει effinxit. Denique quod Ῥωμαίοις συντίθεσθαι scripserunt omnes, duplicata litera sigma, & altera ad priorem vocem adhærente, adeo pervulgatum id genus erroris est, ut neminem morari debeat: neque vero intelligi facile error, restituique nominativus Ῥωμαῖοι potuit, postquam verbum ἀξιῶσι corruptum erat, ad quod nominativus ille referebatur.

Ibid. ὥστ' εἶναι πρὸς ὑμᾶς τὴν αὐτὴν φιλίαν. Sic recte edd. cum Med. Ceteri πρὸς ὑμᾶς. Cum editis tamen, ni fallimur, consentit etiam h. l. Vrb.

Vers. 13. *Vers.* 13. ἐφ' ᾧ τε. Particula ista τε refertur ad μηδὲ quod sequitur. — *Ibid.* ἄρασθαι πρὸς ὑμᾶς rursus recte edd. cum Med. Mendose ceteri ἄρασθαι πρὸς ὑμᾶς. — *Ibid.* De *Corcyræis*, *Apolloniatis* & *Dyrrhachinis* confer lib. II. c. 11. — *Ibid.* μηδὲ Διμάλλης. Sic bene Casaub. cum Vrb. & Vrsino putamus & Med. & Tubing. Mendose μὴ δὲ δὴ μάλης ed. 1. cum Aug. Reg. F. Vesont. & utroque Vindob. μηδὲ δημάλης Reg. G. Vide III. 18, 1. & ibi notata. — *Ibid.* Παρθίνων ex edit. Gron. & Ernestina in nostram irrepsit.

irrepsit. In ed. Casaub. cum literis quadratis tota hæc foederis formula expressa sit, accentus nusquam sunt adjecti. Scribe Παρθινῶν cum ed. 1. & msstis, vel Παρθηνῶν. Confer Adnot. ad II. 11, 11.

Vers. 15. ἡ χρεία bene Casaub. & seqq. monente Vrsino. ἡ χρεία ed. 1. cum msstis. Conf. vers. 11. Vers. 15.

Vers. 17. δοκῇ ἡμῖν. Temere factum est, ut in brevibus Notis ad h. l. diceretur: „*Alii* δοκεῖ ἡμῖν." Scriptum debuit: „*Alii* δοκῇ ὑμῖν." Nempe sic ed. 1. cum Aug. Vesont. & duobus Vindob. minus recte. Vers. 17.

CAPVT X.

Cap. X.

Exposuisse hoc libro Polybium *res a Philippo Messenæ gestas*, adparet cum ex nostro cap. 11. quod caput tertium erat in Excerptis antiquis ex eodem libro VII. tum ex cap. 12, 10. & cap. 13 sq. quæ in Excerptis Valesianis conservata sunt & ibi proxime sequuntur Eclogam de *Gorgo*, quam hoc cap. exhibemus. Seriem illarum rerum, quæ in his Fragmentis abrupta est, & occasionem qua Philippus hoc tempore Messenam venit, discimus ex Plutarchi Arato p. 1050. Scilicet occasione intestinarum turbarum, quæ Messenios diviserant, advenerat Philippus, specie compositurus turbas & conciliaturus litigantes; revera majores concitans motus, & dirarum calamitatum Messeniis auctor.

Vers. 1. Οὔσης δημοκρατίας παρὰ τοῖς Μεσσηνίοις &c. Conjectura ducti, suspicati sumus, Fragmentum hoc, quod nominatim Polybio Suidas tribuit, pertinere ad illas *Messeniorum dissensiones*, quarum Plutarchus loc. cit. meminit, adeoque ex historia *rerum a Philippo Messenæ gestarum* esse decerptum. In titulo quem huic Fragmento in latina versione præfiximus, Ἰσηγορία rescribe pro Ἰσηγορίαι, quod operæ nostræ errarunt. In Suidæ vero editionibus facile adparet, pro eis quæ vulgo sic exhibentur: Ἰσηγορεῖ. ἐπίσης λέγει: tum Ἰσολογεῖ. Πολύβιος· Οὔσης δημοκρατίας &c. Vers. 1.

hoc

hoc modo scriptum oportuisse: Ἰσηγορεῖ. ἐπίσης λέγει, ἰσολογεῖ. tum vero, Ἰσηγορία. Πολύβιος· Οὔσης δημοκρ. &c.

Verf. 2. *Verf.* 2. Γόργος, ὁ Μεσσήνιος. Fuit hic haud dubie in eorum numero magistratuum vel principum civitatis, quos contra plebem concitavit Philippus, eodem tempore, quo vicissim plebem contra illos exasperavit. Erat autem idem *Gorgus* jam olim ad Philippum legatus, & opem ejus pro Messeniis adversus Lycurgum, Lacedæmoniorum regem, imploraverat. vide V. 5. Γοργὸς, cum accentu in ultima, vulgo edebatur hoc loco: retraximus accentum, quod in proprio nomine requirebat grammatica ratio; & penacute exhibent hoc nomen libri Polybiani V. 5, 4 seq. & Suidas in eodem hoc nostro Fragmento, quod ille totum Lexico suo inseruit. Eodemque modo apud Pausaniam editur, qui statuæ meminit *Gorgi Messenii, Eucleti filii, victoris quinquertii.* lib. VI. c. 14. p. 487.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀναγωγίας. Vide Toupii Curas Noviss. in Suidam, ad vocab. Γόργος. Ἀναγωγίαν Suidas ἀπαιδευσίαν interpretatur. Adjectivum ἀνάγωγος, quod idem exponit per ὁ μὴ τυχὼν τῆς δεούσης ἀγωγῆς, habemus apud Polyb. XII. 25, 6. & XXXIV. 14, 3. Prætererat elegans Toupii emendatio acumen Reiskii, qui mendosam quidem viderat vulgatam scripturam, sed ἀγνοίας, ἀμαθίας & alia nomina in mente habuit.

Cap. XI.

CAPUT XI.

De totius hujus capitis argumento conferendus Plutarchus, loco supra citato, in vita Arati cap. 50. p. 1050. edit. Wechel.

Verf. 1. *Verf.* 1. τυθέντων. Mendose τιθέντων edit. 1. & cod. Vesont. — *Ibid.* διακλίνας, *inclinans in alteram partem.* Plutarchus: παρὰ μέρος ἀποκλίνων εἰς ἑκάτερον. — *Ibid.* τί δοκεῖ τὰ ἱερὰ σημαίνειν; Nil opus est emendatione Casauboni. Eodem vocabulo τὰ ἱερὰ in eadem re Plutarchus utitur: τί καθορῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς. Et recte quidem, ut monuit

monuit REISKIVS: „Nam τὰ ἱερεῖα, ait, ſunt *totæ victimæ*, ſed τὰ ἱερὰ tantum *exta*, de quibus hic agitur.“

Verſ. 2. Δημήτριος. *Demetrius Pharius.* cf. c. 13, 4. — *Ibid.* ἐκ τοῦ προβεβηκότος. Commode Caſaubonus, *e re nata.* Conſentit ERNESTIVS, qui addit: „*ex tempore*, id eſt *ex eo quod in medio erat*, (extis eorumque ſignis,) quod appellari poſſe τὸ προβεβηκὸς vix dubitem.“ — In qua interpretatione adquieſcendum putamus, donec certius quid & liquidius proferatur. Frigidum ſane videri debet quod ad iſtam phraſin REISKIVS commentatus eſt: „Cum jam præceſſiſſet, inquit, Demetrius, Philippus reſtitiſſet, tum Demetrius retro converſus, ex aliquo intervallo, quo ab eo in anterius progreſſus aberat, ad eum ſic locutus eſt. τὸ προβεβηκὸς eſt idem atque τὸ προβεβηκέναι, vel ἡ πρόβασις, ἡ ἀπόστασις τοῦ προβεβηκότος ἀπὸ τοῦ ἐπακολουθοῦντος.“ — Quæ interpretatio manifeſte pugnare videtur cum αὐτόθεν, quod præcedit, id eſt, *e veſtigio.*

Verſ. 2.

Ibid. ζητῆς recte Caſaub. & ſeqq. cum Aug. putamus & cum Med. Perperam ζητεῖς ed. 1. Regii, Veſont. neſcimus an & Vrb.

Verſ. 3. μόνως ἄν. Vitioſe μόνος ἂν Aug. Regii, Veſont. — *Ibid.* τὸν βοῦν. τὴν βοῦν habet Strabo loco mox citando. — *Ibid.* τὸν Ἰθωμάτην. Mendoſe τὸν Ἰθωμάτην ed. 1. Reg. G. Veſont. In articulo vero maſc. τὸν conſentiunt libri omnes. Sic & verſ. 6. omnes εἰ δὲ τοῦτον καταλαβὼν, in maſculino genere. Itaque temere h. l. τὴν Ἰθωμάτην ediderunt Gron. & Ern. Satis adparet, de *arce Meſſeniaca* agi, cui aliâs ἡ Ἰθώμη nomen eſt, cum apud Pauſaniam, tum apud Strabonem, qui lib. VIII. p. 361. eamdem rem narrat, quam hic Polybius exponit. Nec vero Stephanus Byzantinus (quoad quidem hodie opus docti hujus grammatici habemus, ab epitomatore mutilatum) aliud nomen quam ἡ Ἰθώμη habet. Sed apud Plutarchum l. c. τὸν Ἰθωμάταν legitur, pariter ut apud Polybium, excepta Dorica terminatione αν. Et apud eumdem quidem Plutarchum ibidem unum codicem Ἰθώμαν habere

Verſ. 3.

 repe-

Verf. 3. reperimus, fed rurfus duo alii Ἰθωμάνταν, quod ex Ἰθωμάταν corruptum eft. REISKIVS, rationem redditurus differentiæ nominum: „ὁ Ἰθωμάτης, inquit, eft nomen *arcis*, ἡ Ἰθώμη vel Ἴθωμα nomen *oppidi*." — Quæ ratio veremur, ne nullo prorfus nitatur fundamento. Quod fi enim in unum conferas varia loca, ubi Paufanias de *Ithome* Meffeniaca loquitur; (lib. IV. cap. 1. p. 280. c. 9. p. 301. c. 31. p. 356. &c.) fatis adparet, eamdem Ἰθώμην, quam & *montem* & *oppidulum* dicit, *arcem* fuiffe *Meffeniorum*; quandoquidem ipfa urbs Meffena in radice Ithomes montis, in quo fuit illud oppidulum, condita erat, & Meffena atque Ithome communi muro deinde fuere comprehenfæ. Et quod fi de ratione quis dubitat, qua corruptam apud eumdem Paufaniam fcripturam p. 356. emendandam Kühnius cenfuit, fautorem & adfertorem fuæ fententiæ Strabonem advocare Kühnius potuerat, qui loco paulo ante citato, ubi hanc ipfam, in qua verfamur, hiftoriam exponit, difertiffimis verbis fcribit: Ἡ δὲ Μεσσηνίων πόλις ἔοικε Κορίνθῳ· ὑπέρκειται γὰρ τῆς πόλεως ἑκατέρας ὄρος ὑψηλὸν καὶ ἀπότομον, τείχει κοινῷ περιειλημμένον, ὥστ' ἀκροπόλει χρῆσθαι· τὸ μὲν καλούμενον Ἰθώμη, τὸ δὲ Ἀκροκόρινθος. Itaque dubitari non debet, eamdem Meffeniorum arcem, quæ apud Polybium & Plutarchum ὁ Ἰθωμάτης vel Ἰθωμάτας vocatur, Ἰθώμην a Paufania & Strabone adpellari. Et fufpicari licet, de duplice nomine monere voluiffe Stephanum Byzantinum, fed, quæ is in hanc partem fcripferat, corrupta effe ab Epitomatore. Nam quod nunc ibi legitur: τὸ ἐθνικὸν, Ἰθωμαῖος καὶ Ἰθωμαία, καὶ Ἰθωμήτης διὰ τοῦ η, καὶ Δωρικῷ τρόπῳ Ἰθωμάτας. ἀφ' οὗ ὁ πολίτης Ἰθωμάτας, καὶ Ζεὺς Ἰθωμάτας. in his quidem corruptelam prodit difcrimen quod hic fit inter τὸ ἐθνικὸν, & ὁ πολίτης, quod difcrimen nufquam alibi Stephanus facit, fed pro idem valentibus promifcue utitur duobus illis vocabulis, ita, ut modo τὸ ἐθνικὸν dicat, modo ὁ πολίτης, nonnumquam etiam ὁ οἰκῶν, & numquam aliud effe nomen ἐθνικὸν perhibeat, aliud nomen τοῦ πολίτου. Quid fit autem, quod pro illis

illis verbis ἀφ' οὗ ὁ πολίτης, an ἀφ' οὗ ἡ ἀκρόπολις, scripserit ipse Stephanus, definire nos quidem non ausimus. Sed quod *Ithome* arx apud Polybium Plutarchumque ὁ Ἰθωμάτης vel ὁ Ἰθωμάτας dicatur, gentili nomine & masculino genere, id quidem inde factum suspicamur, quod apud Messenios a *Iove Ithomata*, cujus celebre in arce illa templum fuit, (Pausaniæ IV. 3. p. 287. III. 26. p. 277. IV. 33. p. 361. & Stephano Byzantino memoratum) fortasse ipsa etiam tota arx ὁ Ἰθωμάτας vulgo adpellaretur. — Vers. 3.

Vers. 4. ταὐτὰ correxit Casaub. quod commodius erat. *Ibid.* αὐτὸ λέγειν ἠξίου τὸ φαινόμενον, *postulavit, ut ad id ipsum diceret quod sibi videretur, neque quidquam dissimularet.* αὐτὸν, quod vulgo hic præferunt libri, probare non possumus: ferremus, si transpositis verbis esset λέγειν αὐτὸν ἠξίου. Nunc vero, ante λέγειν positum pronomen vim quamdam singularem habere debet, quæ tamen in αὐτὸν nulla est: in αὐτὸ ea vis inest, quam modo declaravi. — Vers. 4.

Vers. 5. Ὁ δὲ διαπορήσας. — „Ante διαπορήσας videtur aut οὐδὲν aut μικρὸν aut ἐπὶ βραχὺ deesse.“ REISK. Nil opus nobis visum est. διαπορήσας h. l. est *cogitabundus hæsitans*, fere ut IV. 71, 5. — Vers. 5.

Vers. 6. ἣν παρέλαβες παρ' Ἀντιγόνου, φρουρούμενος τοὺς συμμάχους. ᾗ, pro ἥν, & dein φρουρουμένους scribendum censuit REISKIVS, hac sententia: *eam custodiam, qua custoditos socios ab Antigono traditos accepisti.* Qua emendatione facile caremus. — Vers. 6.

Vers. 8. Ὁ οὖν Φίλιππος. Intelligi utique debet, aut conjunctione οὖν, aut alia quacumque ratione usum h. l. esse Polybium, qua sequentem orationem cum præcedentibus connecteret. Ὁ δὴ Φίλιππος suspicatus erat Reiskius. Possis pariter conjicere: τοὺς λοιποὺς συμμάχους· οὓς ὁ Φίλιππος &c. — Vers. 8.

Vers. 9. ἐπιτετιμημένος &c. *quum paulo ante acriter fuisset a juniore Arato increpatus propter cædem virorum.* Cædem dicit ducentorum fere nobilium Messeniorum, quos occiderat plebs, concitata a Philippo. Conf. Plutarch. l. c. — Vers. 9.

Ibid. μὴ παρακοῦσαι τῶν λεγομένων. Sic Casaub. consentientibus msstis, quibus invitis nescimus quo casu παρακούσαντος λεγομένων est in ed. 1.

Vers. 10. *Vers.* 10. Ἄγωμεν, *redeamus* scil. *cum militibus qui nobiscum sunt.* conf. vers. 7.

Cap. XII.

CAPVT XII.

Vers. 1. 4. *Vers.* 1. ἐπιστήσας τὴν διήγησιν, *narrationis cursum sistam.* Observationes, quas hic inserit Polybius *de Philippi moribus in pejus mutatis*, pollicitus erat lib. IV. c. 77. *Vers.* 2. τοῦτο παράδειγμα. Scripsisse Polybium putemus τοῦτο τὸ παράδειγμα. — *Vers.* 4. καί τοι νέῳ ὄντι παραλαβόντι. Cogitaveram νέῳ ἔτι παλαβ.

Vers. 6. *Vers.* 6. Ἀλεξάνδρου. *Alexander* iste satellitio erat præpositus, cf. IV. 87, 8 sq. ac fortasse idem, quem *Acmeti filium* dixit, bello Cleomenico Chalcaspidis præpositum ab Antigono, II. 66, 5. ut quidem Reiskius putavit. *Ibid.* Χρυσογόνου. De hoc conf. V. 9, 4. 17, 6. 97, 3 sq. IX. 23, 9.

Vers. 7. *Vers.* 7. Ἀκαρνάνων. καὶ Ἀκαρνάνων voluit Reiskius: a quo miramur nil aliud ad totum hunc locum esse adnotatum, nisi quod probet Valesii conjecturam τῶν δὲ Πελοπονν. pro τὴν δὲ Πελ. Nobis quidem, nisi graviori vulnere affecta hæc periodus est, saltem legendum videbatur οὐδὲ περὶ τῆς Πελοποννησίων &c. scil. εὐνοίας καὶ προθυμίας.

Vers. 9. *Vers.* 9. τὸ πάντας Κρηταιεῖς συμφρονήσαντας, καὶ τῆς αὐτῆς μετασχόντας συμμαχίας, ἕνα προστάτην ἑλέσθαι τῆς νήσου Φίλιππον, καὶ ταῦτα συντελεσθῆναι χωρὶς ὅπλων καὶ κινδύνων. Hæc verba sic interpretatus est VALESIVS: *quod omnes simul Cretenses, concordia inter se ac societate inita, unum Philippum dictatorem ad res insulæ constituendas publice elegerunt, quodque citra vim & periculum cuncta effecta sunt.* Poterat satis videri, si προστάτης *dux* vel *præses* exponeretur; sed *dictatorem ad res insulæ constituendas* prætulit Valesius, cum ob id quod mox subjicitur, *omnia sine violentia & periculo confecta esse,* tum ob ea quæ rur-

rurſus cap. 15, 4. de rebus a Philippo in Græcia geſtis breviter meminit Polybius. Mirum vero utique videri debet, quod earumdem rerum in ſuperioris hiſtoriæ curſu nulla prorſus mentio occurrat: niſi forte in libri ſexti parte aliqua, quæ intercidit, res iſtas Polybius expoſuerat. Nam quæ lib. IV. c. 55. de ſocietate a Polyrrheniis Lampæiſque & horum ſociis cum Philippo adverſus Cnoſſios inita narrantur, non ſunt ejuſmodi, ut ad ea referri id, quod nunc dicit, commode poſſit. Nec apud alium ſcriptorem ulla hujus rei mentio occurrit, ſi brevia verba Plutarchi excipias, in Arato p. 1049. ἡ πρὸς Κρῆτας (τοῦ Φιλίππου) ὁμιλία, δι' ἧς ὅλην προσηγάγετο τὴν νῆσον ἡμέραις ὀλίγαις. quæ verba Xylander interpretatus eſt, *colloquium cum Cretenſibus, quo paucis diebus totam ſibi adjunxit inſulam.* Verſ. 9.

Verſ. 11. συντελείαις ἐγκυρήσειν ἐναντίαις. Eodem modo verbum ἐγκυρεῖν uſurpatur VIII. 1, 5. XV. 36, 6. XXXIII. 12, 8. Verſ. 11.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Verſ. 2. κατὰ τὴν ἑ. βίβλον. Vide lib. V. c. 12, 7 ſq. *Ibid.* καὶ φάσει μόνον. καὶ ἀποφάσει maluerat Reiſk. quo vocabulo mox utitur, rurſusque verſ. 5. Verſ. 2.

Verſ. 3. ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος τῆς διηγήσεως ἐπέστημεν. Tenuimus Valeſii verſionem: *cum eo loci conſtitiſſemus.* Rectius fuerat, *cum ad eum locum* (vel *ad eam partem narrationis*) *perveniſſemus.* conf. ad III. 118, 11. Aliud eſt ἐπιστήσας τὴν διήγησιν, cap. 12, 1. Verſ. 3.

Verſ. 4. ἀπολογεῖσθαι τοῦ μηδὲν ἂν ποιῆσαι μοχθηρόν. Poſſis intelligere (περὶ) τοῦ, ſed quandoquidem præceſſit περὶ τοῦ Ἀράτου, incommodum hoc videtur, & legendum putemus ἀπολογεῖσθαι τὸ μηδὲν ἂν &c. Verſ. 4.

Verſ. 5. τὴν πίστιν τῆς στερηθείσης ἀποφάσεως. Quid velit vox στερηθείσης, neminem dicere poſſe ſibi perſuaſerat Gronovius. Videndum tamen, ne στερηθεῖσα (ſcil. πίστεως) ἀπόφασις, idem ſit ac ἀνυπόδεικτος verſ. 2. *enunciatum demonſtratione nudatum.* Verſ. 5.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. καθάπερ ἂν ἐγγευσάμενος αἵματος. — „Forte καθαπερανεὶ (aut καθάπερ ἂν εἰ) γευσάμενος. Nam ἐγγεύειν aut ἐγγεύεσθαι non eſt in uſu.“ REISK. — Nos quidem nobis viſi ſumus veſtigia verbi ἐγγεύεσθαι alibi etiam apud ſcriptorem noſtrum reperire: vide XVII. 11, 7.

Ibid. ὥς φησιν ὁ Πλάτων. Vide Platon. de Repub. lib. VIII. haud procul a fine. Confer quæ mox monemus ad verſ. 8.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. Cum poſt illa verba, τὸ περὶ τῆς ἄκρας συμβούλευμα, vulgo inſerta legerentur iſta, τὸ ῥηθὲν ἐν τοῖς Πολιτικοῖς, ad hæc ſic commentatus eſt VALESIVS: „Hæc non ſunt Polybii verba, ſed ejus qui hæc Excerpta [de Virtutibus & Vitiis] compilavit. Intellige autem illud conſilium, quod Demetrius Pharius dedit Philippo, ut bovem utroque cornu teneret, quod habet in lib. VII. c. 3. [ſcil. cap. 3. Excerptorum Antiquorum; nobis cap. 11.] Qui locus a Conſtantino Porphyrogenneta relatus fuerat in librum περὶ Πολιτικῶν διοικήσεως, qui liber una cum reliquis fere omnibus periit. Hujus mentio fit in Excerptis Diodori, ubi ad marginem notatum reperimus, Ζήτει ἐν τῷ περὶ Πολιτικῶν διοικήσεως.“ — Fieri tamen poteſt, ut verba iſta ἐν τοῖς Πολιτικοῖς ex ſuperioribus perperam huc tranſlata fuerint, cum referenda fuiſſent ad illa verba ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ut intelligerentur *Platonis libri de Republica,* quæ Reiſkii fuit ſententia. Id ſi ſtatuas, intelligendum erit, verba hæc, de quibus agitur, in margine fuiſſe ſcripta ad verſ. 7. & imperite huc tracta. Tum vero ſimul teneri poterit verbum ῥηθὲν verſ. 8. hoc modo, τὸ περὶ τῆς ἄκρας συμβούλευμα ῥηθὲν, vel τὸ ῥηθὲν περὶ τῆς ἄκρας συμβούλευμα.

Cap. XIV.

CAPVT XIV.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἡ τῶν παρεπομένων φίλων ἐκλογή. Ad hunc locum Gronovius in ora ſui libri laudavit verſum quem Sophocli tribuit Aulus Gellius XIII. 13,

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ.

id eſt:

Sapientes ſunt reges, amicis ſi utuntur ſapientibus.

CAPVT

CAPVT XV.

Cap. XV.

Dixerat Polybius V. 87, 8. & 107, 4. *Antiochum*, qui *Magnus* eſt cognominatus, pace compoſita cum Ptolemæo Philopatore, omnia ſua conſilia in *bellum adverſus Achæum* convertiſſe, & ineunte æſtate anni ab V. C. 738. ſuperato Tauro bellum illud ſuſcepiſſe. Res initio illius belli geſtas, expoſuit putamus ſcriptor noſter in poſteriore parte libri ſexti, quæ intercidit: tum hoc libro VII. ea, quæ altero illius belli anno geſta ſunt, enarravit; (vide verſ. 2. hujus cap.) cujus narrationis partem hanc, ſane memorabilem, quæ de *capta per Antiochum urbe Sardibus*, quæ ſedes erat imperii Achæi, agebat, conſervavit nobis compilator Fragmentorum horum, quæ *Antiqua Excerpta* nominavimus.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ἐπιθέσεως, *ſubitæ invaſionis.* Conf. I. 57, 3. 74, 13. — *Ibid.* Ante τῶν στρατιωτῶν perperam inſerit τὴν ed. 1. cum Aug. Regiis Veſont. Tubing. putamus & Vrb. Sed in Aug. ut ſpurius notatur ille articulus. — *Ibid.* οὐ μόνων ἀνωφελὲς, ἀλλὰ καὶ μακρόν. Inverſam verborum ſeriem voluit Reiſkius: οὐ μόνον μακρὸν, ἀλλὰ καὶ ἀνωφελὲς, *non ſolum longum*, *ſed etiam inutile.*

Verſ. 2. *Verſ.* 2. τὸ δὲ πέρας adverbialiter hic ſumendum eſſe, monuit Reiſkius, *tandem*, *poſtremo.* Recte: nec vero aliter accepiſſe Caſaubonus videtur, licet in lat. verſ. ſcripſerit *finem impoſuit.* Ad verbum dicere oportebat: *Ad extremum Lagoras Cretenſis* &c. Sed longiorem periodum (nam verbum, quod reſpondet nominativo ὁ Λαγόρας, ſequitur demum verſ. 5. τοσούτῳ μᾶλλον προσεῖχε) commode in latina verſione diviſit Caſaubonus. — *Ibid.* ὁ Κρής. Sic Caſaub. cum ora ed. 1. & ora Aug. putamus & ora Med. Et ſane aut hoc oportebat, aut ὁ Κρητεὺς, aut ὁ Κρηταιεύς. Conf. VIII. 17, 1.

Ibid. τὰς ὀχυρωτάτας πόλεις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ &c. *evenire utplurimum*, *ut munitiſſimæ quæque urbes negligentia oppidanorum capiantur* &c. Argumentum hoc (ut monuit Caſaub. in ora Baſil.) tractavit Onoſander in Strategico;

Verſ. 2. ſcil. cap. 42. p. 112. edit. Rigaltii, ubi titulum adſcripſit Rigaltius in hunc modum: *Loca, quæ obſeſſi inacceſſa exiſtimant, obſidentibus ſæpenumero prodeſſe.* Et ſimillima quadam ratione olim a Cyro captam eamdem urbem Sardes eſſe, docet Herodot. I. 84. & Xenoph. in Cyropæd. VII. 2.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *καὶ τοῦτο δ' αὖ ἐπεγνωκώς.* Sic ex ingenio correxit Caſaubonus: quod nunc demum videmus citra neceſſitatem eſſe factum, & revocatam velimus conſentientem codicum omnium & editionis primæ ſcripturam, quæ commodiſſime ſic habet, *καὶ τούτων αὐτῶν ἐπεγνωκὼς διότι συμβαίνει ἁλάσεις γίγνεσθαι κατὰ τοὺς ὀχυρωτάτους τόπους.* Quorum verborum naturalis ſeries hæc eſſe intelligitur: *καὶ ἐπεγνωκὼς, διότι συμβαίνει τὰς ἁλώσεις τούτων αὐτῶν* (ſcil. *τῶν ὀχυρωτάτων πόλεων*) *γίγνεσθαι κατὰ τοὺς ὀχυρ. τόπους.* In uno vocab. *ἁλώσεις* (quod recte dedit Caſaub. cum Vrb. Aug. & Vrſin.) aberrarunt nonnulli codices: *αὐλώσεις* ed. 1. Med. Tubing. *αὐλώσεις* Regii & Veſont. — *Ibid. ἀπηλπίσθαι* recte Caſaub. cum Vrſino. Conf. XVIII. 6, 4. VIII. 15, 3. Vitioſe *ἀπαντῆσθαι* ed. 1. Med. *ἀπηντῆσθαι* Aug. Regii, Veſont. *ἀπυντῆσθαι* Tubing. Proxime a vero abeſt Vrb. *ἀπηντίσθαι* ſcribens, NT pro ΛΠ.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. *ὡς διὰ τοιαύτης πράξεως κυριεύσειν αὐτῆς.* *κυριεύειν* ed. 1. cum Med. *τοιαύτης πράξεως.* — „facinore aliquo, ex eo genere quod initio hujus Excerpti commemoratur.“ REISK.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *πάντα τόπον.* cf. verſ. 6. & 11. Nil frequentius iſta permutatione vocabulorum *τόπος* & *τρόπος.* Vide ad IV. 70, 9. V. 60, 8. &c.

Verſ. 6. 7. *Verſ.* 6. *Πρίονα* recte Caſaub. cum Vrb. & ora ed. 1. ex Aug. *τρίονα* ed. 1. cum Med. Regg. Veſont. Tubing. — *Verſ.* 7. Recte idem Caſaub. ex conject. correxit *συνεθεώρησε*, cum *συνθεωρῆσαι* dediſſent codd. omnes cum edit. 1.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. *κοιλίας interanea* vertit Caſaub. Prætuli *cadavera*, quod habet Muſculus, ex cujus verſione interpre-

tatio

tatio ista in lexica translata est. Videtur tamen magis convenire Casauboni interpretatio.

Verf. 10. *Vers.* 10. ἐξήτασε. Sic oportuit; & sic dant omnes VIII. 19, 2. — *Ibid.* τὰς προσβάσεις Casaubonus vertit *qua adiri locus posset.* Sic IV. 56, 8. πρόσβασις est *accessus, aditus.* Sed sicut verbum προσβαίνειν, sic & nomen πρόσβασις, apud Polybium plerumque de *adscensu* usurpatur; quae notio & in hunc locum perapte convenire videtur, *qua conscendi murus posset.* Vide Adnot. ad II. 67, 6. & ad I. 55, 10. ubi quidem in ipsa Adnotatione nostra, nescimus, quo errore, bis pro vocabulo ἀναβολὴ perperam προσβολὴ scriptum est; quod sphalma facile corriget aequus Lector.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Vers. 2. *Vers.* 2. παρακελεύσαντα συστῆσαι συνεπιδοῦναι, *sibi adjungere, & hortari daret sese in commune periculum.* Trajectio verborum, non aliena a stylo Polybiano. Nec opus videtur, ut, transpositis verbis, cum Reiskio legamus συστῆσαι, παρακελεύσαντα &c. συστῆσαι vero recte edd. cum plerisque msstis. συστῆναι ora ed. 1. & ora Aug. ab antiqua manu, & sic statim fuerat in Reg. F. sed mox ab eadem manu correctum. — *Ibid.* τῆς ἐπιβολῆς (*caepti, conatus, molitionis*) adscivimus ex Vrb. Aug. Vesont. Vidit etiam & perspecte monuit Reiskius. Perperam τῆς ἐπιβουλῆς edd. cum aliis codd. — *Ibid.* ἱκανὴν δύναμιν ἔχειν καὶ τόλμαν. δύναμιν *robur* interpretatus est Casaub. Videtur potius *ingenium dexteritatemque* h. l. denotare hoc vocabulum, de qua notione diximus ad I. 83, 6.

Vers. 3. *Vers.* 3. ἐτήρουν νύκτα τὸ περὶ &c. Sic recte edd. cum Med. νύκτα τοῦ περὶ Vrb. Aug. Regii, Vesont.

Vers. 4. *Vers.* 4. λαβόντες δὲ τοιαύτην, - - - τῇ πρότερον. Sic recte ed. 1. consentientibus msstis. Quod cum Vrsinus citra necessitatem in λαβόντες δὲ ταύτης - - - τὴν πρότερον mutatum voluisset, Casaubonus, Vrsino parens, simul (nescimus quo consilio sive casu) τοιαύτην ante ταύτης servavit,

vit, atque ita totam orationem turbavit, cujus plana erat ſententia: *nacti talem noctem, pridie ejus dieì quo exſequi conſilium cogitabant* &c.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τοὺς στροφεῖς καὶ τὸ ζύγωμα τῶν πυλῶν. οἱ στροφεῖς haud dubie ſunt *cardines.* τὸ ζύγωμα Caſaub. interpretatus eſt *jugamentum* ſive *tignum transverſarium.* Et in ora Baſil. ait: „ζύγωμα eſt *aſſis transverſarius, quo clauditur janua,* ut in noſtra domo; & hoc eſt quod græce dicunt ἐπιζυγοῦν τὴν θύραν.“ — Vide Interpretes Heſych. ad v. Ἐπεζύγωσε. & Interpr. Pollucis X. 26. Sed ea quidem ratione τὸ ζύγωμα non differet a τῷ μοχλῷ, qui intus eſt, cum nunc agatur de parte exteriori. Et habemus quidem vocabulum a verbo ζυγοῦν derivatum, quod idem valet ac ὁ μοχλὸς, ſed id τὸ ζύγωθρον eſt, non τὸ ζύγωμα. At ea notio, ut diximus, neutiquam convenit huic loco. Itaque videndum, ſit-ne fortaſſe τὸ ζύγωμα idem quod τὸ θύρωμα, id eſt, *poſtes portæ*, qui trabe transverſim ſuperne impoſita ζυγοῦ (id eſt *jugi*) ſpeciem referunt; an ſint *vincula* ſive ferrea ſive lignea, quibus firmatur porta & inter ſe continentur variæ tabulæ e quibus compacta porta eſt. Nobis fatemur non liquere.

Ibid. τὰς βαλανάγρας. Scholiaſta Thucydid. II. 4. βάλανός ἐστι, ait, τὸ βαλλόμενον εἰς τὸν μοχλὸν σιδήριον, ὃ καλοῦμεν μάγγανον. (id eſt, *peſſulus, repagulum.*) ὅθεν καὶ ἡ κλεὶς καλεῖται βαλανάγρα, παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. (*eo quod capiat peſſulum.*) Eodem modo Schol. Ariſtoph. ad Veſp. 155. & ex his Suidas.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἀκολουθήσαντας ed. Caſaub. & ſeqq. Et ſic Aug. putamus & Med. & Tubing. ἀκολουθήσαντες ed. 1. Regii, Veſont. & (ni fallimur) Vrb. — *Ibid.* τὴν τοῦ θεάτρου στεφάνην, *aream theatrum ambientem.* — „Quænam ſit theatri στεφάνη, intelligitur ex illa Emanuelis Martini epiſtola, qua theatrum Seguſianum deſcribit.“ REISK.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. διέδωκε λόγον, *ſermonem ſparſit.* Vide I. 72, 3. III. 78, 8. XV. 22, 3. XXIII, 2, 2.

CAPVT

CAPVT XVII.

Cap. XVII. Verſ. 1. 2.

Verſ. 1. ὑπέστειλαν. Temere & invitis msstis ἐπέστειλαν ed. 1. — *Ibid.* προπίπτοντα. conf. VIII. 6, 8. Sic *mons in mare prominens* eſt ὄρος προπεπτωκὸς εἰς τὸν ὠκεανὸν apud Diodor. III. 53. ad quem locum plura hujus verbi, in eamdem ſententiam accepti, exempla ex Strabone a Weſſelingio collecta ſunt. — *Ibid.* ὀφρὺν ſcribendum putavimus, cum ὀφρῦν h. l. darent edd. & mssti. — *Verſ.* 2. ἀνύποπτον recte Caſaub. cum Vrb. & Vrſin. & ſic ora Aug. ab antiq. manu. ἀνυπόστατον ed. 1. Med. Aug. Regii, Veſont. Tubing. quod ex ἀνεπίστατον, id eſt, *haud obſervatum*, *haud animadverſum*, corruptum ſuſpicatus eſt Reiſkius. ἀνύπτωτον ora ed. 1. & ora Med.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. δυοῖν κλιμάκων. δυσὶν κλιμ. Veſont. quod proxime ex δυεῖν corruptum eſt. — *Ibid.* Pro δι' ἧς utrobique eſt διεῖς in ed. 1. & msstis. Solus Aug. utrobique in ora verum habet ab antiqua manu.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τοὺς προσβαίνοντας, *adſcendentes.* Sic recte edd. cum Med. Vrb. Aug. Tubing. Conf. Adnot. ad II. 67, 6. Vitioſe προβαίνοντας Regii & Veſont. — *Ibid.* παραβαλλομένων, *periclitantium.* Mendoſe παραλαμβανομένων Reg. G. & Veſont.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. οἱ μὲν ἐκπεπληγμένοι τὸ παράδοξον, οἱ δὲ προορώμενοι καὶ δεδιότες τὸ συμβησόμενον, ἀχανεῖς, ἅμα δὲ περιχαρεῖς ὄντες, ἕστασαν. *Alii admirantes novitatem conatus, alii de eventu dubitantes timenteſque, ſtabant ſilentio defixi, ſimul vero lætitia geſtientes.* Verbum προορᾶσθαι ſicut h. l. cum δείδειν conjungitur, ſic & aliâs plerumque in ſiniſtram & ominoſam partem accipitur a Polybio, pro *ſuſpectum habere*, *non bene ominari*, *dubitare de eventu.* Vide I. 65, 7. 66, 9. II. 47, 4. XVIII. 6, 5. & 26, 2. &c.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. προῆγε τὴν δύναμιν. Hoc primum oportuit: *exercitum e caſtris eduxit:* tum ſequitur καὶ προσέβαλλε.

Verſ.

Verf. 7. *Verf.* 7. παρηλλαγμένον. Polybianum verbum reſtituit Caſaub. cum Vrb. & Vrſin. Vitioſe παρηλεγμένον ed. 1. Med. παρηλαγμένον Aug. Regii, Veſont.

Verf. 8. *Verf.* 8. τοὺς ἀπαντήσαντας εἰς τὴν πύλην. Scil. ad portam eam quæ proxima erat loco, ubi Lagoras cum ſociis adſcendit; (conf. c. 18, 2.) quos quidem non conſpexerat Achæus, ſed moliri hoſtes aliquid ab ea parte intellexerat, quoniam in eam oculos omnium e caſtris converſos viderat.

Verf. 9. *Verf.* 9. Ἀρίβαζος. Sic rurſus c. 18, 4. Sed eumdem Ἀριόβαζον vocant codices omnes VIII. 23, 9.

Cap. XVIII.

CAPVT XVIII.

Verf. 3. *Verf.* 3. κατελάβοντο. Licet eodem hoc cap. verf. 8. κατειλήφει τὴν πόλιν in activa verbi forma dicat; tamen conſtanter aliàs (ubi quidem præterito imperfecto aut aoriſto ſecundo utitur) in medio genere frequentat hoc verbum. vide I. 58, 2. III. 19, 3 & 11. V. 17, 1. &c. Et manifeſte latuerat h. l. terminatio το in particula τε, quæ nullo modo hujus erat loci, nec habebat quidquam quo referretur.

Verf. 4. *Verf.* 4. σπεύδοντες παρεγγυᾷν ἐπὶ τοὺς εἰσπεπτωκότας. Caſauboni eſt hæc interpretatio, quam in loco difficili tenuimus: *ſignum ad conveniendum adverſus eos, qui erant ingreſſi, cunctis dare feſtinantes.* Eodem vero modo σπεύδοντες παρεγγυᾷν nunc dicit Polybius, ut σπουδῇ παρηγγύων I. 76, 2. Sicut autem ibi verbum παρεγγυᾷν a Gronovio *adpropinquare*, & ab Erneſtio *impetum facere*, *irruere* expoſitum vidimus: ſic rurſus h. l. ab eodem Erneſtio in eamdem fere ſententiam, *occurrere ad obſiſtendum* exponitur; quæ interpretatio, ab omni reliquo uſu græci ſermonis abhorrens, jam ex Muſculi verſione harum Eclogarum Polybii in vetera Lexica græco-latina recepta erat, & ab Henr. Stephano probata. Sed quemadmodum ad I. 76, 2. monuimus, nil opus ibi videri, ut ignotum reliquis omnibus ſcriptoribus uſum hujus verbi adfingamus Polybio: ſic nec hoc loco recedendum putamus ab eadem notione, qua

cum

cum apud alios auctores, tum præfertim apud Xenophontem (II. 3, 21. III. 2, 6 & 8. III. 3, 42 & 58 & 61 & 69. &c.) in re bellica idem verbum frequentatur; ubi, de imperatore ufurpatum, denotat *imperare, imperium dare, quod veluti per manus traditum ab uno ordine ad alium propagetur, donec ad omnes pervenerit;* de militibus, *repetere imperium datum & commilitonibus tradere, adeoque fefe mutuo cohortari.* Itaque fententia iftius phrafeos *σπεύδοντες παρεγγυῶν ἐπὶ τοὺς εἰσπεπτωκότας* ad verbum hæc fuerit: *propere imperium* (five a duce datum, five fibi ipfi dantes) *alii aliis tradiderunt, commilitonibus adclamarunt,* (intellige, *eundum, pergendum effe*) *adverfus eos qui in urbem* (ab alia parte) *jam irrupiffent.* Et videri quidem poteft, in eam fententiam, pro *σπεύδοντες παρεγγυῶν,* commodius fuiffe *σπεύδειν παρεγγυῶντες*: neque tamen nos quidem in re non nimis liquida quidquam temere mutaverimus. Ceterum velimus, unum nobis exemplum five ex Polybio, five ex alio fcriptore proferatur, ubi *παρεγγυῶν* nil aliud nifi *παρεγγίζειν* aut *ἀπαντῶν* denotare poffit; & lubentes interpretationem illam, de qua fupra diximus, amplectamur. Verf. 4.

Verf. 6. *ἤδη τούτοις κατὰ τὸ συνεχές.* Sic Aug. Vrb. Regii, Vefont. Ex Tubing. nulla difceffio a vulgata fcriptura adfertur. — *Ibid. τὰς παρακειμένας διέκοπτον πύλας. proximam effregere portam.* conf. VIII. 31, 4. Itaque verf. 8. ait, *omni ex parte jam irrupiffe exercitum.* — *Verf.* 7. *ἐπὶ βραχὺ* utique fuit refcribendum, licet in *ἐπὶ βραχεῖ* cum editis confentiant libri noftri omnes. Verf. 6. 7.

Verf. 10. *Σάρδεων - - ἐγένετο κύριος Ἀντίοχος.* Ad urbem hoc pertinet Sardes: arx anno fequenti demum Antiocho tradita. Vide VIII. 23. Verf. 10.

CAPUT XIX. Cap. XIX.

Verf. 1. *Μασσύλοι.* Vide Adnot. ad III. 33. 15. Qua vero occafione *Maffylorum* hoc libro VII. meminerit Polybius, haud liquet. Galæ, ejufque filii Mafiniffæ, qui Verf. 1.

reguli

reguli fuerunt Numidicæ hujus gentis, prima apud Livium mentio occurrit lib. XXIV. c. 48 ſq. in rebus A. V. 541, quas res libro VIII. perſcripſerat Polybius: ſed ea quidem pars hiſtoriæ Polybianæ prorſus intercidit.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Οἱ δὲ τὸν Ὠρικὸν &c. *Orici* a Philippo capti, & a Romanis recepti, meminit Livius XXIV. 40. in rebus A. V. 540. cujus anni res geſtas libro VIII. expoſitas fuiſſe a Polybio docent Excerpta Antiqua ex lib. VIII. cap. 5 ſeqq. (nobis cap. 6 ſqq.) collato Liv. XXIV. 33 ſq. Conf. Adnot. ad Polyb. VIII. 10, 1. At nihil magnopere obſtat, quo minus, quum Stephanus Byzantinus verba ſupra ſcripta *apud Polybium lib. VII.* legi (ni in numero errarunt librarii) diſerte dicat, credamus, ejuſdem oppidi Orici mentionem a Polybio jam in rebus ſuperioris anni fuiſſe factam. Λέγεται ἀρσενικῶς, ait Stephanus, (id eſt, *in maſculino genere uſurpatur hujus urbis nomen;*) ὡς Πολύβιος ἑβδόμῳ· Οἱ δὲ τὸν Ὠρικὸν κατοικοῦντες &c. Fieri etiam poteſt, ut, quæ res in annalibus, quos ſecutus Livius eſt, ad conſules anni 540. referebatur, eamdem alii annales, quos Polybius probavit, ad annum 539. retulerint.

Ibid. παρὰ τὴν εἰσβολήν. περὶ ſcriptum oportuit, idque corrigi velimus. Sic enim & ratio grammatica poſtulat, & dant codices Stephani a Salmaſio laudati, & Euſtathius ad Dionyſii Perieget. verſ. 321. ubi eadem repetuntur Polybii verba.

ADNO-

ADNOTATIONES

AD

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI VIII.

RELIQVIAS.

Lib. VIII.

CAPVT I. ET II.

Cap. I. II.

Fragmentum hoc, quod *cap.* 1. & 2. continetur, divelli non debuisse, ait REISKIVS, ab illo, quod deinde cap. 12 - 18. Excerptorum Antiquorum (nobis cap. 17 seqq.) legitur, ubi narratur, quibus artibus Achæus ex arce sua extractus & Antiocho proditus sit. Eamdem fuisse CASAVBONI sententiam, ex ora Basil. intelligimus, ubi hæc notantur: „Hæc disputatio maxime locum habet ob Achæi ἅλωσιν, quæ nondum est narrata. Et fortasse loco motum hoc fragmentum." — Denique in eadem opinione Ernestius fuit, qui perturbatum esse hoc loco Excerptorum ordinem contendit in Præfat. ad Polyb. p. 15. Iam nos quidem, loco moveri potuisse fragmenta nonnulla a compilatoribus Excerptorum, minime negaverimus. Etenim in Constantini quidem Eclogis, cum eis de Virtutibus & Vitiis, tum de Legationibus, manifeste aliquoties id factum observare nobis visi sumus; ita quidem, ut ipsi in hac nostra Polybii editione nonnumquam conati simus in pristinum ordinem ea restituere. Et in Antiquis, quæ vocamus Excerptis, licet nusquam nos quidem turbatum observare Eclogarum ordinem meminerimus, tamen potuisse id pariter fieri, facile largiemur. At hanc, quam præ manibus habemus, Polybii disputationem quo minus referendam putemus ad illam Achæi calamitatem, quam deinde exponit, obstat id quod legimus cap. 2. vers. 6. unde perspi-

cue intelligi videtur, disputationem hanc alia occasione fuisse institutam. Et ex oppositione quidem calamitatis Achæi, quam mox expositurum se significat, cujus calamitatis causam nullam ipsi Achæo tribui posse ait, quoniam is omnem, quæ fieri poterat, cautionem adhibuerat: ex ista igitur oppositione, collata cum ipso initio hujus fragmenti, intelligi videtur, hoc loco expositum fuisse a Polybio casum hominis, (& quidem ducis copiarum, ἡγεμόνος, vide cap. 1, 2.) qui sua quadam culpa suaque imprudentia in cladem inciderat, & copias sibi commissas perdiderat. Quisnam vero ille sit, reperire adhuc non potuimus. Pro eo ordine, quem aliâs Polybius, ex quo cœpit historiam per singulos annos digerere, (inde ab Olymp. CXLI. ab A. V. 539.) tenere consuevit, ut cujusque anni historiam a rebus in Italia gestis inciperet, tum ad res Siculas progrederetur, ac deinde demum ad res in aliis regionibus gestas converteret narrationem: pro illo igitur rerum ordine consentaneum est, ut casum eum, qui occasionem dedit Polybio hæc disputandi, vel in Italia accidisse putemus, vel in Sicilia. Nam quæ deinde sequuntur fragmenta, (cap. 5 seqq.) ex rebus in Sicilia sub finem anni 540. gestis excerpta sunt: quæ vero cap. 3 sq. exhibetur disputatio, ea utrum ex occasione rerum in Italia gestarum instituta sit, an occasione novi gravisque belli in Sicilia adversus Syracusanos a Romanis suscepti, dubitari potest, quamquam hoc quidem nobis verosimilius videtur. Iam vero in Italia apud Livium quidem, qui tamen res in Italia gestas inprimis copiose exponere consuevit, in hujus anni 540. historia nihil reperimus, quod disputationi huic de qua quærimus, *de cautione in fide habenda hostibus*, occasionem dare facile potuerit. In rebus Siculis vero, ante susceptum a Romanis pertinax illud cum Syracusanis bellum, occurrit apud Livium mentio *præsidii Romani*, quod ab Appio Claudio ad tuendos sociorum agros fuerat missum, *inter conditiones pacis interfecti*. lib. XXIV. c. 29 sq. Eam calamitatem, quam nonnisi brevibus verbis tetigit

Livius,

Livius, fusius fortasse exposuerat Polybius, & eadem occasione disputationem hanc, de qua quærimus, instituerat. Fortasse vero de Andranodoro agebatur, qui sua imprudentia exitium sibi contraxit: cujus casum breviter Livius XXIV. 24. exponit; quo etiam pertinere videtur sententiola illa, quam in hac regione in ora habet codex Vrb. quæ a nobis ad finem hujus libri cap. 38, 1. rejecta est.

Cap. I. Vers. 2 sqq. CAP. I. *Vers.* 2. *ἀργῶν.* — „hoc est, *δι' ἀργίαν, ὄκνῳ τῆς ἐπιπόνου σκέψεως.*" REISK. — *Vers.* 3. *Ἀρχίδαμος.* De hujus casu conf. lib. V. c. 37. — *Ibid.* *ὑπιδόμενος.* Perperam *ἐπιδόμενος* ed. 1. cum Med. — *Ibid.* *ἐνεχείρισεν ἑαυτόν.* Teneri poterat *αὑτὸν* vel *αὐτὸν*, quod dabant libri. — *Vers.* 5. *ἐγχειρίσας αὑτὸν* ed. Casaub. & seqq. & Aug. ex emend. ab ead. manu. *αὐτὸν* ed. 1. cum ceteris codd.

Vers. 6. *Vers.* 6. *Πελοπίδας ὁ Θηβαῖος.* Vide Plutarch. & Cornel. Nep. in ejus vita. — *Ibid.* *πολεμιωτάτους αὑτῷ νομίζει.* Sic poscebat grammatica ratio: & modo vers. 4. *αὑτῷ* in *αὐτῶν* vulgo corruptum vidimus. & mox rursus vers. 8. videbimus; nunc vero, cum proximum verbum a litera *ν* incipiat, pronior etiam fuit librariorum lapsus. *αὐτοῦ*, quod vulgo edebatur, nonnisi ex ingenio primi editoris esse videtur: & licet ex codd. Med. & Tubing. nullum dissensum ab edd. videamus notatum, suspicamur tamen, hos a reliquis nostris codicibus, in mendosum *αὐτῶν* consentientibus, non discedere.

Vers. 9. *Vers.* 9. *Γνάϊος ὁ Ῥωμαίων στρατηγός.* In græco correximus, quod in latina versione Casaubonus jam correxerat. Rem exposuit Polyb. I. 21. ubi de nomine vide quæ adnotavimus ad vers. 4. Sed in eadem Adnotatione, quod diximus, *Gronovium in lat. versione invito Casaubono Cajum* (pro Cnæo) *invexisse*, nescimus quo pacto id imprudentibus nobis exciderit: sane Gronovius, quamquam in Notis ad h. l. dubium nectit de Cn. Cornelio, quem nulla sua culpa incidisse in potestatem hostium contendit, tamen in Casauboni versione nihil mutavit: quare indictum illud velimus, &

in fine prædictæ Adnotationis nil aliud repositum, nisi hæc verba: *errorem Gronovius in græco servavit.*

Cap. II. Vers. 4. CAP. II. *Vers.* 4. ᾗ καί. *quapropter etiam.* Saepe in illa particula ᾗ eodem modo atque hoc loco peccarunt librarii. — *Ibid.* Cum ἀναλογηθῆναι sit in ed. 1. consentientibus msstis, dividendum id putavit Reiskius in duo vocabula ἂν ἀλογηθῆναι. Nos quidem cum nullam vim h. l. videremus, quæ particulæ ἂν inesset, præferendam putavimus Casauboni rationem. Et sæpe in nomine ἀλογία simillimo modo errarunt librarii, ἀναλογίαν perperam scribentes.

Vers. 5. *Vers.* 5. μὲν τὰς τοιαύτας. Sic legendum suspicatus erat Reiskius: & sic habet Aug. articulo τὰς inter lineas adjecto a prima manu. μὲν, τοιαύτας ed. Casaub. & seqq. cum Vrb. Vesont. & Reg. G. quod & ipsum ferri poterat. μέντοι αὐτὰς Reg. F. μέντοι τὰς αὐτὰς ed. 1. & Med. — *Ibid.* ζητεῖν πίστεις δεῖ, δι' ὧν. Cum abesset δεῖ ab ed. 1. & codd. omnibus, Casaubonus ex conjectura edidit ζητεῖν δεῖ πίστεις. Nobis placuit post πίστεις reponere δεῖ, quo ex loco a sequenti particula δι' videtur fuisse depulsum illud verbum.

Vers. 6. *Vers.* 6. τῶν κατὰ λόγον recte ex ora ed. 1. recepit Casaub. Sic autem habet Aug. ab antiq. manu, unde in ed. 1. transiit. — *Ibid.* ἄν που correxit Casaub. ἄν του ed. 1. cum msstis: ex codice Med. tamen nullam deflexionem ab exemplo Casauboniano notavit Gronov. — *Ibid.* τῆς παρὰ τοῖς. Corrupte τοῖς παρὰ τῆς Aug. Regii, Vesont.

Vers. 7. *Vers.* 7. ἐναργέστερον recte edd. Nec vero videmus, cur ἐναργέστατον malimus cum Reiskio. — *Ibid.* τὸ κατ' Ἀχαιὸν συμβάν. Vide infra cap. 17 sqq.

Vers. 9. *Vers.* 9. παρὰ τοῖς ἐκτός. Sic recte & unice Vrb. qui ignorat πᾶσι, sed præpositionem hanc παρὰ eo compendio effert, in quo fere nil aliud conspicitur nisi litera π & superscripta litera α, (conf. Montfauc. Palæogr. Græc. p. 345. col. 2. sub med.) unde alii perperam πᾶσι pro παρὰ lege-

legerunt scripseruntque, quem errorem rursus errarunt librarii nostri cap. 3, 5. & IX. 19, 2.

CAPVT III.

Cap. III.

De Argumento Excerpti, quod cap. 3 sq. continetur, diximus nonnihil in argumento cap. 1 & 2. Occasione *rerum in Sicilia a Romanis anno* 540. *gestarum* digressionem hanc fecisse Polybius videtur, quam dignam censuit compilator quæ in Eclogarum harum numero referretur. Cohærere hoc fragmentum cum præcedente, contendit Reiskius; sed, quidnam spectans ita judicaverit, non explanavit.

Vers. 1. *Vers.* 1. Οὐκ ἀλλότριον. In edit. 1. ad oram h. l. adscripta hæc verba sunt *ἐπὶ τὸ καὶ*, quæ quid monstri alant, lubet exponere, ne quis frustra torqueat ingenium, vim eorumdem requirens. In libris msstis, sicut in eadem ipsa editione Basileensi, novum quodque Excerptum continua linea plerumque jungitur Eclogæ præcedenti; nonnisi duobus punctis, quæ colon adpellare consuevimus, aut alio ejusmodi signo, ab illa distinctum. In nonnullis Codicibus præterea etiam vocabulum Ἐπιτομὴ, in ora adscriptum, eam vim habet, ut significet, in illa linea, cui id vocabulum adscriptum est, novum incipere Excerptum. Id cum alibi, tum ad hujus Eclogæ initium factum videmus in codice Augustano, qui in usum editionis Basileensis cum manuscripto codice Hervagii, qui hæc Excerpta continebat, collatus est. Sed quum postrema syllaba vocis ἐπιτομὴ nexu quodam scripturæ esset expressa, qui similis fere est illi nexui, quo particula καὶ solet designari; imperite, pro Ἐπιτομὴ, ἐπὶ τὸ καὶ legit is qui codicem Augustanum cum Hervagiano contulit.

Ibid. ἡμῶν. Vitiose ὑμῶν ed. 1. Mox eadem προαιρέσεων, pro προαιρέσεως; utrumque contra codicum omnium nostrorum fidem.

Vers. 2. *Vers.* 2. τηλικοῦτον μὲν πόλεμον. Nil perspectius, neque certius hac, Casauboni emendatione. Conf. Adnot.

 ad

Verf. 3. ad I. 75, 2. — *Verf.* 3. In veram formam ἠμφισβήτουν cum edd. confentit Med. nifi errorem cum ceteris noftris codicibus communem adnotare neglexit Gronovius. Sic omnes III. 2, 4. V. 93, 5. Et fic alii fcriptores. ἀμφεσβήτουν ex recentiore & barbara græcitate effe videtur.

Verf. 4. *Verf.* 4. δύο δὲ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν. τὴν, quod abeft ab aliis, recepi ex Vrb. παρὰ δύο δὲ κατὰ Ἰβηρ. Med. Videtur præpofitio παρὰ ex ora iniquo loco in contextum illata. Pertinebat illa ad verf. feq. ubi pro πᾶσι, quod plerique codices habent, παρὰ legendum eft.

Verf. 5. *Verf.* 5. οἰκείως per ὁμοίως interpretatur Suidas, hæc ipfa Polybii verba citans. ὁμοίως tamen apud Polybium malle fe ait Reifkius. Nos vero non videmus cur dubitemus, οἰκείως fcripfiffe Polybium: fubintelligendum vero putamus dativum τούτοις, *convenienter his, pro horum ratione.* Mox autem pro ταῦτα fcribendum ταὐτὰ videtur, *eadem, paria* fiebant apud Pœnos. cf. verf. 8. — *Ibid.* παρὰ Καρχηδονίοις. Sic recte Suidas & alter ex Mediceis. Mendofe πᾶσι ceteri omnes codd. cum edd. Conf. Adnot. ad c. 2, 9. & ad c. 3, 4.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐπιβολαῖς recte Aug. Ceteri vitiofe ἐπιβουλαῖς, quod tenuere editores omnes.

Cap. IV. CAPVT IV.

Verf. 1. *Verf.* 1. δι' ὧν. Videri poterat διὸ vel δι' ἃ fcribendum, quod fonat *propterea, igitur.* Sed poterit δι' ὧν veluti per adpofitionem referri ad id quod fequitur δι' αὐτῶν τῶν ἔργων.

Verf. 4 fqq. *Verf.* 4. τὸ πάντα τὰ γνωριζόμενα μέρη &c. Conf. ad I. 4, 1. — *Verf.* 6. ἡγεμονίας ex edit. Erneft. tenuimus. ἡγεμονείας fuperiores editiones, confentientibus msstis. — *Verf.* 8. Perperam ante λεγόμενον inferit articulum τὸ editio 1. cum Med. Regiis, & Vefont. Delevit eum Cafaub. nec agnofcit Aug.

Verf. 9. *Verf.* 9. πολλαπλασίων ex Cafaub. emendatione eft, quam nefcimus an confirmet Med. e quo fane nullam ab

ifta

ista scriptura discrepantiam adnotatam videmus. Sed teneri pariter poterat πολυπλασίων, in quam formam consentiunt ceteri libri. Vide Henr. Stephani Indic. Thes. hac voce.

CAPUT V.

Cap. V.

Quæ hoc capite continentur, primus edidit Casaubonus in Fragmentis Polybianis p. 1031. ex codice manuscripto Anonymi Tactici, ut ipse ait, scil. ex HERONIS libello *de repellenda Obsidione*, de quo diximus in Præf. Tom. I. p. 13. Mireris vero, quod idem Casaubonus hoc Fragmentum non produxerit ultra illa verba, quæ habes initio vers. 5. *τοιαύτην ἡτοίμασε παρασκευὴν ὁ προειρημένος ἀνήρ.* cum tamen continuo filo in eodem libello pergat narratio non solum usque ad illa verba cap. 6, 1. *ὁ δὲ Μάρκος ἑξήκοντα σκάφεσι,* (quæ cum reliqua narratione in Excerptis Antiquis cap. 5 seqq. exhibentur,) sed porro etiam usque ad verba illa *οὐκ ἐθάῤῥουν οὐδ᾽ ἐπιβαλέσθαι,* quæ nobis cap. 9, 6. sunt, continuetur. Verba quæ omiserat Casaubonus, *ἐντὸς τῆς πόλεως - - - τῶν ἀνατολῶν,* (cap. 5. vs. 6 sq.) Iacobus Gronovius, a nescimus quo Viro omni laude clarissimo (Henr. Valesium, putamus, dicit) sibi ex eodem regio Codice Parisiensi communicata adjecit, & totum hoc Fragmentum suo loco libro hoc VIII. inseruit. Nusquam quidem Hero Polybium nominatim auctorem laudavit: sed, esse ista Polybii, & totus color orationis, & connexio manifesta cum reliqua narratione Polybiana, & Suidas evincit, qui in vocab. Ἀνυστικωτέρα verba illa, quæ vers. 3. hujus cap. 5. leguntur, nominatim Polybio tribuit. Adde quæ ex eodem Suida mox notabimus ad vers. 1.

Vers. 1.

Vers. 1. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, πολιορκοῦντες τοὺς Συρακουσίους, ἔργου εἴχοντο· Ἄππιος δ᾽ ἦν ἡγεμών. Hero, (loc. cit. p. 326.) narrationem Polybianam *de oppugnatione Syracusarum*, cum præcedente sua disputatione his verbis connectit: Τῶν γὰρ Ῥωμαίων πολιορκούντων τὴν Συρακου-

 σαν,

σαν, Ἄππιος δ' ἦν ἡγεμὼν, καὶ τῇ μὲν πεζῇ &c. quæ verba eodem modo Caſaubonus in Fragm. Polyb. repetiit. Gronovius, intelligens putamus, nominis formam illam τὴν Συράκουσαν non eſſe Polybianam, videnſque præterea hiatum eſſe in oratione, quia conjunctio δὲ poſt Ἄππιος nil habet quo referatur, priora verba, quæ ſunt apud Heronem, amputavit, & Fragmentum ex abrupto ab his verbis inchoavit: Ἄππιος δ' ἦν ἡγεμών. Nos vero, videntes apud Suidam ad voc. Ἔργον, Polybio nominatim tribui verba hujuſmodi: Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πολιορκοῦντες τοὺς Συρακουσίους, ἔργου εἴχοντο, οὐ λογισάμενοι τὴν Ἀρχιμήδους δύναμιν. cum & ex re ipſa, & ex eis quæ leguntur verſ. 3. hujus cap. intelligeremus, verba iſta ex eadem hac parte narrationis Polybianæ eſſe decerpta, in fronte hujus Eclogæ reponenda illa verba, quæ offerebat Suidas, putavimus. Conferendus autem de tota re Livius XXIV. 33. & Plutarchus in vita Marcelli.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. κατὰ τὴν Σκυθικὴν στοὰν προσαγορευομένην. Cum partium fere quarumque inſigniorum urbis Syracuſarum mentio apud veteres ſcriptores occurrat: (quorum teſtimonia magno ſtudio collegit Cluverus in Sicil. Antiq. lib. I. c. 12.) in omni illa copia veſtigium nullum deprehenditur nominis alicujus, quod cum *Scythis* quidquam habeat commune; nec alioquin ullo modo adparet, quid Syracuſiis cum Scythis negotii eſſe potuerit, quo factum ſit, ut parti alicui ſuæ urbis nomen ab illo populo imponerent. Τύχην, *Tycham*, fuiſſe unam ex quatuor illis vel quinque partibus Syracuſarum, quarum quæque per ſe ipſa urbis inſignis ſpeciem præ ſe ferebat, ſatis conſtat ex teſtimoniis Ciceronis, in Verr. IV. 53. Livii XXIV. 2. & XXV. 5. Plutarchi in Marcell. p. 308. Vetuſtiori urbis parti, cui *Achradina* nomen, quæ mari adluebatur, ad ſeptentrionem ſita erat, & valido muro ab eo ſejuncta: quare a Plutarcho ἡ ἔξω πόλις vocatur, & alii de ea tamquam diſtincta a Syracuſis urbe loquuntur; quo pertinet quod Stephanus Byzantinus ſcribit: Τύχη, πόλις Σικελίας,

λίας, πλησίον Συρακουσῶν. Ad illam igitur Τύχην referendam esse hanc corrupto nomine in fragmento nostro Polybiano Σκυθικὴν vel Σκυτικὴν στοὰν adpellatam, confirmatur inde, quod ad eamdem urbis partem mox vers. 6. τὰ Ἑξάπυλα ponuntur. *Hexapyla* autem (vel, ut alii scribunt, *Hexapylum*) fuisse portam majorem, quæ ex *Tycha* Megara versus & in Leontinos emittebat, ex Plutarcho Livioque docuit Cluverus p. 149. Rationem nominis *Tychæ* Cicero aperit, loco citato ita scribens: *tertia est urbs, quæ, quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tycha nominata est.* Quo minus dubitandum esse de vera nominis scriptura videri poterat. Et haud cunctanter nos quidem Τυχικὴν στοὰν scripsissemus, nisi aliunde rursus aborta fuisset dubitatio. Primo enim de χ litera dubitare subibat: non tam quod apud Livium veteres nonnulli codices *c* pro *ch* habent; (id enim per se turbare nominem debebat;) quam quod apud Diodorum, pro Τύχην, lib. XI. c. 28. Ἰτύκην dant libri, quod ex Τύκην potius, quam ex Τύχην corruptum videri debet; tum quod apud Thucyd. VI. 98. alii quidem Σικῆν, sed meliores libri Συκῆν scribunt idem nomen, ubi rursus litera κ pro χ comparet. Nec facit satis, quod Ionica dialecto χ in κ mutatum in hoc nomine contendit Cluverus; qui, dum id scripsit, oblitus videtur, non Ionicæ originis, sed Doricæ fuisse Syracusanos, Corintho in eas oras transvectos. Sed rursus eadem ipsa scriptura, quæ apud Thucydidem occurrit, si cum illa confertur quam ex Polybio codex Heronis h. l. profert, novam movere debuit dubitationem. Nam, & de eadem urbe vel de eadem parte urbis Syracusarum, de qua nunc quærimus, locutum esse Thucydidem loco citato, & antiquissimam saltem esse eam scripturam Συκῆν, quam hodieque codices habent, dubitare nos non sinit Stephanus Byz. qui, sicut sub litera T. habet id quod supra retulimus, Τύχη, πόλις Σικελίας, πλησίον Συρακουσῶν, sic sub litera Σ. ad voc. Συκαὶ scribit: Καὶ ἄλλη Συκὴ (nisi Συκῆ malis) πλησίον Συρακουσῶν καὶ Κιλικίας.

Vers. 2.

(ubi

Verſ. 2. (ubi omnino Σικελίας legendum pro Κιλικίας.) Neque enim videmus cur dubitemus, quin Stephani illa verba ad Thucydidis locum laudatum ſint referenda. Et quamvis notatio nominis, quam Cicero tradit, utique ſcripturam Τύχη poſcat, credi tamen poteſt, duo fuiſſe ejuſdem loci nomina, quorum alterum antiquius, Συκή vel Συκῆ, a *ficuum* copia traxerit originem, alterum a Τύχης id eſt *Fortunæ* fano, quod in illo erat celebre. Et eo quidem magis in proclivi fuit, ut alterum cum altero permutaretur; quia illa literæ σ & τ, κ & χ, quibus inter ſe differunt duo nomina, frequenter in ore græce loquentium inter ſe commutabantur. Quod ſi igitur ſtatuamus, ſicut Thucydides Συκῆν nominavit illam Syracuſarum partem, ſic Polybium τὴν Συκικὴν στοὰν ſcripſiſſe; facile intelligitur, quo pacto librarii ignotum ſibi nomen Συκικὴν in Σκυθικὴν (ut edidit Caſaubonus) vel Σκυτικὴν (ut in Heronis libello editum eſt) corruperint. Quare cum ancipites hæſerimus, Τυχικὴν an Συκικὴν ſcriptum fuiſſe a Polybio ſtatueremus; mendoſam ſcripturam, inviti quidem, tenendam in contextu putavimus, donec certior in utramvis partem ratio adparuiſſet. Quænam vero aut qualis fuerit illa *Tychica porticus*, nos non definiemus. In Achradina pulcherrimas fuiſſe porticus, Cicero docet loco citato: ab illis hæc στοὰ, de qua hic agitur, cognomento Τυχικὴ vel Σικυκὴ diſtinguitur, quam prope murum fuiſſe intelligitur inter Hexapylum & mare, ipſi mari imminentem.

Ibid. ἑτοιμασάμενοί τε correxit Gron. ἑτοιμασαμένων τε Caſaub. & Hero editus. — *Ibid.* κατήλπισαν. ἤλπισαν Caſaub. καὶ ἤλπισαν ms. quod in κατήλπισαν mutavit Gronov. Et ſic etiam Hero ed. — *Ibid.* καταταχήσειν ex emendatione Caſauboni eſt. Vitioſe ms. & Hero editus κατασχήσειν. — *Ibid.* ἐν τῇ παρασκευῇ. Delendam putamus præpoſitionem ἐν, quam poſt vocem in ν definentem ſæpe temere invectam a librariis videmus.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. οὐ λογισάμενοι &c. Verba hæc citata a Suida ad voc. Ἔργον ſupra vidimus ad verſ. 1. — *Ibid.* μία ψυχὴ

ψυχὴ τῆς ἁπάσης &c. Laudat Suidas in Ἀνυστικωτέρα. De ſententia confer I. 35, 4.

Verſ. 5. Novem verba ὥστε μηδὲν ἐκ τοῦ καιροῦ - - ἀμυνομένους, quæ ex msto ſibi communicata edidit Gronovius, prætermiſſa ſunt in Herone edito. Verſ. 5.

Verſ. 6. τοῖς Ἑξαπύλοις correxit Gronov. Mendoſe Ἑξατύλοις ms. Vide Adnot. ad verſ. 2. Verſ. 6.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verſ. 1. Ἀχραδινὴν recte Caſaub. cum Vrb. Aug. & Herone. Mendoſe Ἀχρανδινὴν ed. 1. Med. Regg. Veſont. ſed in hoc litera ν ſubſcripto puncto notatur ut ſpuria. Verſ. 1.

Verſ. 2. ἅμα δὲ τούτοις, ἅμα δὲ τούτῳ Hero. — *Ibid.* παραλελυμέναις τοὺς ταρσοὺς, *quibus ſoluti*, id eſt, *ademti erant remi.* Sic Hero editus, quemadmodum ſuſpicatus erat Reiſkius, itemque Gronov. in Nota msta. Corrupte παραλεμμένους ed. 1. & ſic codices noſtri omnes, literis λυ imperite in μ mutatis. In Aug. vero ſuper prima μ ſuperſcripta eſt ab eadem (ut videtur) manu ſyllaba λει, ut indicetur παραλελειμμέναις; in Veſontino autem ſyllaba λε, ut ſit παραλελεμμέναις, quod ipſum etiam in ora libri Scaligerani notatum eſt, & ſic edidit Caſaub. tamquam a verbo inuſitato παραλέπω; παραλελειμμέναις vero, monente Vrſino, ediderunt Gronov. & Erneſt. a παραλείπω. Ex codd. Med. & Tubing. nil ad h. l. notatum eſt. In prælio navali τοὺς ταρσοὺς παρέλυον XVI. 4, 5. eſt *remos detergebant*: & ibid. verſ. 14. οἷς δὲ παρέλυον ἀεί τι τῶν πρὸς τὴν χρείαν ἀναγκαίων, *aliis ſemper aliquid ex eis, quæ ad pugnæ uſum neceſſaria ſunt,* *auferebant; abstrahebant.* Et, ne longius abeamus, hoc eodem cap. verſ. 9. παραλύειν τὰ γέῤῥα eſt *removere crates.* — *Ibid.* συνεζευγμέναις. Perperam συνεζευγμένας ed. 1. Med. & Hero. — *Ibid.* πρὸς τὸ τεῖχος. τὸ abeſt a Regiis, Veſont. Tubing. Verſ. 2.

Ibid. Σαμβύκας penacute noſtro nomine ſcripſimus, tamquam a nominativo ἡ σαμβύκη, unde eſt τῆς σαμβύκης

verſ.

Verſ. 2. verſ. 8 & 10. & τῇ σαμβύκῃ verſ. 11. & αἱ σαμβύκαι cap. 7, 4. quo etiam pertinet, quod σαμβύκλας h. l. det Hero, (editus certe,) mendoſe id quidem, ſed penacute tamen; plane vero σαμβύκας idem Hero cap. 7, 8. Sed in Σάμβυκας tamquam a ſing. ἡ σάμβυξ, hoc loco cum ſuperioribus Polybii editionibus conſentiunt codices Polybiani omnes, rurſuſque cap. 7, 8. ubi invitis codicibus Caſaubonus σαμβύκας poſuit. Quæ forma quum nullo modo repugnet analogiæ, quumque ex eadem forma etiam nominativum σάμβυκες ex Polybio Suidas laudet, ubi ait: Σάμβυκες· εἶδος μηχανήματος πολιορκητικοῦ, ὥς φησι Πολύβιος, revocatam & h. l. & cap. 7, 8. ſcripturam manuſcriptorum Σάμβυκας velimus. Conf. quæ & de nomine & de re monuimus in Adnot. ad V. 37, 10. & in Emendationibus & Obſervatt. in Suidam p. 71 ſqq. Tum de *Sambuca* & tota hac Polybii deſcriptione conſule Lipſii Poliorcet. dial. 6. Mireris vero, apud Livium in hac hiſtoria XXIV. 34. *ſambucarum* nullam prorſus mentionem factam. Is nempe pro his *turres contabulatas machinamentaque alia quatiendis muris* impoſita navibus nobis narrat, quæ ignorat Polybius.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Τὸ δὲ γένος τῆς κατασκευῆς. Particulam δὲ, quæ aberat vulgo, adoptavimus ex Herone. Adjiciendam etiam monuerat Reiſkius. Pro γένος vero mendoſe σκεῦος legitur apud Heronem. Ex Suidæ verbis modo citatis ſuſpicari poſſis, εἶδος fortaſſe ſcripſiſſe Polybium. Sed bene habet γένος, nec ſolicitari debet.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἐξ ἀποβάσεως. — „*ex ima ſcalæ parte, qua ſcala imponitur ſolo ad aliquam a muro diſtantiam.* cf. IX. 19, 7.“ REISK. — „ἀπόβασις *diſtantia ima a muro cui applicatur.*“ ERNEST. — Scilicet, *diſtantia* quidem græce ἀπόστασις eſt, ἀπόβασιν vero Polybius proprie *eum* dicit *locum, unde conſcendimus ſcalam, locum cui inſiſtit ima pars ſcalæ cum eſt ad adſcendendum erecta & muro adplicata;* quem quidem locum abeſſe debere ex aliquo intervallo a baſi muri, per ſe intelligitur. Nunc igitur hoc dicit: *altitudinem ſcalæ non ſolum eam fuiſſe, ut per ſe murum*

murum æquaret; ſed tantam, ut, poſtquam ex conſentaneo a baſi muri intervallo inferne inſiſtens erecta fuiſſet ad ſcandendum, & ad murum fuiſſet adplicita, tunc æquaret muri altitudinem. Ex REISKII vero ſententia vocabulum ἀπόβασις propria ſua vi idem ac ἀπόστασις, id eſt *diſtantia, intervallum*, valet. Ait enim: „ἀπόβασις ideo dicitur, quia ſcala ἀποβαίνει *diſtat*, διάστημά τι ἀπὸ τοῦ τείχους, ᾧ ἐπερείδεται.“ — Quæ ſi vera eſt interpretatio, (quod nec confirmare nos quidem, nec pernegare auſimus;) tamen verbum ἀποβαίνειν, in præſentis temporis forma, dubitamus an pro *diſtare* umquam uſurpetur; ſed derivanda iſta notio nominis ἀπόβασις a notione verbi ἀποβεβηκέναι (in præterito tempore) fuerit. Sicut enim βεβηκέναι (in præterito) idem valet ac στῆναι vel ἑστάναι, *ſtare, ſitum eſſe, collocatum eſſe;* (velut hoc ipſo cap. verſ. 10. & lib. IX. 21, 8.) ſic ἀποβεβηκέναι valere fortaſſe poterit ἀποστῆναι, & inde ἀπόβασις idem eſſe poterit ac ἀπόστασις.

Verſ. 4.

Ibid. ἰσοϋψῆ. Sic ante Caſaub. jam correxerat Scaliger in ora ſui libri. In edit. Caſaub. penacute ſcribitur ἰσοΰψη, quemadmodum etiam bis eadem linea editum vidimus in Apollodori Poliorceticis, in Veterum Mathematicorum operibus p. 40. Accentum in ultimam recte deduxit Gronov. Eſt hoc Polybianum vocabulum, ἰσοϋψής, (vide IX. 21, 10. & 41, 6.) quod cum ignoraret is qui ad oram cod. Aug. vocem ἴσον adſcripſit, intelligitur, corrigere hunc voluiſſe εἰς ἴσον ὕψος. Emendationem Caſaubono præiverat Scaliger. ἐν ὕψει conjecerat Vrſin.

Ibid. ἑκατέραν τὴν πλευρὰν δρυφακτώσαντες καὶ σκεπάσαντες ὑπερπετέσι θωρακίοις. Caſaubonus: *utrumque latus velut cancellis muniunt, & loriculis præaltis contegunt.* Quam verſionem cum ante oculos haberemus, verbum δρυφακτώσαντες per ſe poſitum, & interjecta minuta diſtinctione ſeparandum putaveramus a ſequentibus, quaſi aliud eſſet δρυφακτώσαντες, aliud rurſus σκεπάσαντες ὑπερπετέσι θωρακίοις. In eodem errore nos confirmaverat Lipſii interpretatio, Poliorcet. p. 36. *duo latera*

pluteis

Verſ. 4. *pluteis muniunt, ſuperne loriculis tegentes.* Itaque in cæteris Caſaubonum ſecuti, a Lipſio id ſumſimus, ut poſteriora verba græca, quæ Caſaub. interpretatus erat *loriculis præaltis tegunt*, his latinis redderemus, *loriculis ſuperne etiam* (nam *ſupernæ* ex operarum eſſe ſphalmate adparet) *tegentibus muniunt.* Et de utraque pariter interpretatione olim cogitaſſe Caſaubonum, ex ora Baſil. intelligimus, ubi hæc ab eo notata ſunt: „ὑπερπετέσι θωρακίοις varie exponi poteſt: vel de *tegmine ſublimi*, vel de *alta munitione ad latera*, quæ tegeret τοὺς ἐνόντας.“ — Nunc Polybii verba denuo legentes relegenteſque, videmus in ſcirpo nodum nos quæſiſſe, & *perperam inſeruiſſe comma poſt* δρυΦακτώσαντες, quod nec codices agnoſcunt, & *deletum ocyus velimus.* Verbum δρυΦακτώσαντες non minus, quam σκεπάσαντες, referendum eſt ad ὑπερπετέσι θωρακίοις, & cum his cogitatione jungendum: nec de alio genere loricarum hic agitur, niſi quæ ἑκατέραν τὴν πλευρὰν, id eſt, *latus utrumque* tegebant. θωράκιον, in muro, eſt *pinna*, *lorica*, ſive *propugnaculum muri* lapideum: ſed alibi poteſt etiam, pro re de qua agitur, ſive ligneum eſſe ſive vimineum θωράκιον, & tunc non differt a δρύΦακτος, quod nomen habuimus I. 22, 6. Itaque apud Suidam ΔρύΦακτοι exponuntur per ξύλινοι θώρακες, κιγκλίδες, περιΦράγματα, id eſt, *ligneæ loricæ*, *cancelli*, *ſepimenta.* Viciſſim Θωρακίοις· δρυΦάκτοις, λωρικίοις, id eſt, *ſeptis* vel *cancellis*, *loricis.* Igitur verbum δρυΦακτόω, quod a δρύΦακτος derivatur, denotat *ſepire*, *cancellare:* & δρυΦακτοῦν καὶ σκεπάζειν θωρακίοις, eſt, *loricis ſepire tegereque.* De tegmine ſuperne prætento, præter loricam quæ ab utroque latere erat, cogitari hic nullo modo debet: recte vero & perſpecte Caſaubonus ὑπερπετέσι θωρακίοις *præaltis loriculis* interpretatus eſt; ſcilicet ita altæ erant loricæ ad utrumque latus, ut nullum telum ex obliquo a muro miſſum tangere ſcandentes poſſet, ſed aut loricæ inhærerent, aut *ſuper capita virorum avolarent.* conf. c. 7, 3. & XVIII. 13, 3.

Ibid.

Ibid. ἔθηκαν πλαγίαν &c. *cohaerentibus copulatarum navium lateribus ex transverso eam imponunt.* Quod πλαγίαν, id est *e transverso*, dicit, ita intelligi par est, ut scala, priusquam ea uterentur, sic deponeretur ad horizontem in navi, ut directio scalae e transverso opposita esset directioni trabium quae super naves junctas stratae erant. Itaque quum trabes illae e transverso impositae essent junctis navibus; scala rursus, his eisdem trabibus e transverso incumbens, porrigebatur *secundum longitudinem navium*, vel *secundum latera*, ut ait Casaub. in versione, quod eodem redit; & quoniam insigni longitudine erat scala, *multum prominebat*, ut ait Polybius, *ultra rostra navium.* — Vers. 4.

Vers. 5. προσήρτηντο recte Casaub. cum Vrb. Aug. & Herone. Mendose προσηρτηντο ed. 1. cum Med. Regiis & Vesont. a pr. manu. — Vers. 5.

Vers. 6. ὅταν recte edd. cum Herone. ὃ ἂν Vrb. Aug. & ceteri mssti. ὅταν tamen habet ora Aug. ab ant. manu. — *Ibid.* ἐγγίσωσι τῆς χρείας. — „Verbum ἐγγίζω non modo cum dativo, sed etiam cum genitivo construitur: de quo interdum est dubitatum; ut Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 132, 4. veterem lectionem non malam ἤγγισαν ἀλλήλων mutavit cum ἤγγ. ἀλλήλοις, auctoribus tamen ille codd. msstis. Idem tamen p. 203, 20. reliquit ὡς δὲ τῆς Φάραγγος ἤγγισαν. vide Nostri p. 916, 17. 998, 16." REISKIVS. — Loca Polybii, a viro docto citata, sunt XII. 7, 1. & XV. 31, 3. Alia Index noster dabit. Conf. Adnot. ad IV. 62, 5. — Vers. 6.

Ibid. ἕλκουσι διὰ τῶν τροχιλιῶν τούτους. Nil caussae erat, cur deletam postremam vocem voluerit Vrsinus; quae bene habet, licet absit a Vesont. & Tubing. τούτους, intellige κάλους. Nec obstat, quod praecedunt genitivi absolute positi. — *Ibid.* ἕτεροι δὲ παραπλησίως. — „Forte ἕτεροι δὲ ἑστῶτες παραπλ. Nam, nisi ἑστῶτες additur, inutile est παραπλησίως." REISK. — *Ibid.* ἀντηρίσιν correxit Casaub. Mendose ἀντιρίσιν ed. 1. Aug. Regii & Vesont. ἀντιρήσιν Vrb. ἀντείρησιν Hero. — *Ibid.* ἄρσιν.

Cor-

Corrupte ἄρισιν Vrb. Aug. Reg. G. & Vesont. a pr. manu. ἄρησιν Reg. F.

Vers. 7. *Vers.* 7. ἀφ' ἑκατέρου intell. μέρους. conf. vers. 9. Consecutionem vero orationis sic cogita: διὰ τῆς εἰρησίας τῆς τῶν ἐκτὸς ταρσῶν ἀφ' ἑκατέρου μέρους. — *Ibid.* τὸ προειρημένον ὄργανον recte Casaub. cum Vrb. Vrsin. & Herone. Mendose τῶν προειρημένων ὀργάνων ed. 1. cum cett. codd.

Vers. 8. *Vers.* 8. πέτευρον recte Casaub. cum Vrb. & Aug. e quo & in oram ed. 1. receptum. πότερον ed. 1. in text. cum ceteris codd. Cum vero *tabulam* perspecte interpretatus esset vocab. istud Casaubonus, nescimus quid spectans Ernestus in Lexic. Polyb. simpliciter *perticam* vertit, quæ notio sane non convenit huic loco. Accurate diligenterque de hoc vocab. egit H. Stephanus in Indice Thesauri in Πέταυρον. Diserte Hesychius: Πέτευρον· σανὶς ἐφ' ἧς αἱ ὄρνεις κοιμῶνται· καὶ πᾶν τὸ ἐμφερὲς τούτῳ. καὶ πᾶν τὸ μακρὸν καὶ ὑπόπλατυ, ἔτι δὲ (sic enim legendum pro vulgato ἔστι δὲ) λεπτὸν (adde, vel intellige ξύλον, ex Lex. ms. Photii apud Albert. ad Hesych. vel σανίδιον, ex Schol. Theocrit. apud H. Steph. l. c.) ὅταν ἐν μετεώρῳ κείμενον ᾖ, πέτευρον λέγεται. Id est: Πέτευρον, *tabula vel asser, cui insidentes dormiunt gallinæ: item, quidquid huic simile est. Porro, omne lignum oblongum, tenue, modica latitudine, in alto suspensum, (omnis asserculus in alto horizontaliter suspensus)* Πέτευρον *vocatur.*

Ibid. τέτταρες ἐπιβεβηκότες. Scribe τέτταρες ἄνδρες ἐπιβεβηκότες cum cod. Vrb. & Herone. — *Ibid.* πρόθεσιν. Mendose πρόθεσιν Hero.

Vers. 9. *Vers.* 9. ὅταν - - ὑπερδέξιοι γένωνται τοῦ τείχους, *muro superiores facti.* Consentaneum enim est, ea altitudine fuisse scalam, ut supremus ille gradus, qui in tabulam aliqua latitudine exibat, nonnihil emineret supra murum vel supra turrim, cui adplicabatur; ita, ut deinde, amotis hostibus, desilire ex ea tabula in murum milites in utramvis partem, dextrorsum vel sinistrorsum, possent. Pro ὑπερδέξιοι apud Heronem δέξιοι ὑπεράνω legitur, ubi ὑπεράνω

ex

ex interpretatione eſt, imperite autem vocabulum ὑπερδέξιοι capite truncatum. Verſ. 9.

Ibid. τῶν γέῤῥων correximus. Perperam vulgo γεῤῥῶν, & ſic pariter apud Heronem, rurſuſque infra cap. 9, 3. Magis vero corrupte στεῤῥῶν Regii, Veſont. & Tubing.

Verſ. 10. *Deletum* velimus *comma poſt* ἀσφαλῶς, & poſt τούτοις repoſitum, ubi rectius poſuerat Caſaubonus. Diſtinctio prorſus abeſt ab ed. 1. & msstis. Commodius autem ἀσφαλῶς ad βεβηκυίας refertur: *firmiter, tuto inſiſtente ſcala.* De verbo βέβηκα, in præterito tempore, idem valente ac ἕστην, ἕστηκα, *ſto*, diximus ad vocab. ἀπόβασις verſ. 4. & perſpicuum exemplum ejus ſignificatus habemus IX. 21, 8. Sed hoc loco ſcabroſa utique, ac neſcimus an mutila oratio, τοῖς κάλοις βεβηκυίας τῆς κλίμακος εἰς ἀμφοτέρας τὰς ναῦς. Verſ. 10.

Verſ. 11. τὸ κατασκεύασμα. Articulum, cum deſideraretur in ed. 1. & msstis Polybianis, recte ex Herone adoptavit Caſaubonus, monente etiam Vrſino. Mendoſe κατασκέβασμα Reg. F. & Tubing. Verſ. 11.

Ibid. ἐπειδὰν γὰρ ἐξαρθῇ, γίγνεται τὸ σχῆμα τῆς νεὼς ταύτης καὶ τῆς κλίμακος ἑνοποιηθὲν, παραπλήσιον σαμβύκῃ. Id eſt ad verbum: *Cum ſcala in altum ſublata eſt, fit figura navis atque ſcalæ in unam juncta ſimilis ſambucæ.* Muſicum illud inſtrumentum, quam σαμβύκην vocabant Græci, a cujus ſimilitudine machina bellica obtinuit nomen, Suidas ait fuiſſe εἶδος κιθάρας τριγώνου, *genus citharæ triangularis*, & apertius etiam Porphyrius in Comment. ad Ptolemæi Harmonica docet, *eſſe triangulare inſtrumentum, quod ex inæqualibus & longitudine & craſſitie nervis efficiebatur:* quare haud immerito cum *harpa* noſtra, quam vocamus, *ſambucam* contulerunt Turnebus Adverſar. XX. 1. & Marcellus Donatus ad Liv. XXXIX. 6. Quod ſi vero quærimus de ratione ſimilitudinis machinæ noſtræ bellicæ cum muſico illo organo, videmus quidem Vegetium de Re Milit. IV. 21. ſic ſcribentem: *Sambuca dicitur a ſimilitudine citharæ; nam quemadmodum in cithara chordæ ſunt,*

Verſ. 11. *ita in trabe, quæ juxta turrim ponitur, funes ſunt, qui pontem de ſuperiori parte trochleis laxant, ut deſcendat ad murum.* Quo & pertinet quod Feſtus habet: *Sambuca, organi genus, a quo Sambuciſtriæ dicuntur: machina quoque, qua urbs expugnatur, ſimiliter vocatur; nam ut in organo chordæ, ſic in machina intenduntur funes.* Sed quacumque ratione animo fingas illam quam hi dicunt figuram, parum videtur horum ratio ad explicandam machinæ Polybianæ cum ſambucæ muſicæ ſimilitudinem valere. Primum enim non loquuntur illi de ſambuca qualem Polybius deſcribit, e navibus erecta, ſed de ponte quodam ſublicio, qui ex erecta ab oppugnatoribus turri in oppoſitum murum funium ope ſuperne demittitur. Tum, ſi illam explicationem ad Polybii hanc vel Marcelli potius ſambucam velis utcumque adplicare; figura triquetra, quam cogitare oportet, formabitur ſcala, malis, funibus: nec vero in his ſimilitudinem harpæ intelligere adhuc nobis licet; niſi fortaſſe dicas, ab utroque latere ſcalæ non modo unum funem ab extremitate ſcalæ ad trochleam mali, qui ab utralibet parte eſt, eſſe progreſſum, ſed per totam ſcalæ longitudinem ex modicis intervallis plures funes ad reſpondentes trochleas, e malo ſupenſas, eſſe progreſſos. Sed ne ſic quidem adparet, cur Polybius *figuram ipſius navis in unum collatam junctamque cum ſcala* præbuiſſe dicat *ſambucæ* ſpeciem: quod ipſum pariter diſerte urget Athenæus Deipnoſoph. lib. XIV. c. 8. p. 634. *ὅταν ἐξαρθῇ (τὸ ὄργανον πολιορκητικὸν, τὸ ἐπὶ δύο νεῶν προσαγόμενον τοῖς τῶν ἐναντίων τείχεσι, ὃ καλεῖται σαμβύκη,) γίνεται σχῆμα νεὼς καὶ κλίμακος ἑνοποιούμενον ὅμοιον τῷ τῆς σαμβύκης.* (tali enim quodam modo legenda haud dubie poſteriora verba.) Quare videndum eſt, ne ad figuram triangularem, in qua inerat ſimilitudo machinæ noſtræ cum ſambuca muſica, nihil pertineant nec mali, nec duo funes quos ab extremitate ſcalæ ab utraque parte ad trochleas e malis ſuſpenſas pertinebant; ſed unum latus trianguli formaverit ipſa ſuperficies navis, alterum latus formaverit

ſcala

Verſ. 11.

ſcala oblique erecta, tum vero ſublicæ ad perpendiculum erectæ, (verſ. 6.) quæ ſcalam fulciebant, (aliæ aliis longiores & firmiores, quo longius vel propius a baſi ſcalæ aberant,) ſimul chordarum, ſimul tertii lateris trianguli ſpeciem retulerint. Quod ſi hæc, & paſſim id genus alia curioſius a nobis & nimis ſubtiliter quæſita videbuntur nonnullis, rurſuſve ſi aliis indoctius & parum ad rem apte videbuntur diſputata; petimus ab utriſque, veniam dent homini, Polybio illuſtrando operam navanti, ſi in infinita rerum varietate, quæ in hujus ſcriptoris lectione occurrunt, nec omnia pariter ad liquidum perducere valeat, &, cum multa (ut quidem ſperamus) probabiliter explicaverit, ſuper aliis, in quibus interpretandis hæſerit ei aqua, dubitationes ſuas proponendo provocare elicereque ſtudeat doctiorum virorum acutiorumque dilucidationes. Hoc nobis præcipue ſemper debere propoſitum eſſe interpreti viſum eſt, ut claram perſpicuamque notionem earum rerum, quæ auctoris verbis ſignificantur, primum ſuo, tum Lectorum animo informare laboret.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verſ. 1.

Verſ. 1. τοῖς πύργοις, Vitioſe τῶν πύργων Hero.

Verſ. 2.

Verſ. 2. παρεσκευασμένος ὄργανα. Sic recte libri omnes; ne ex παρασκευασάμενος corruptum putes id quod operarum errore habet ed. 1. παρασκευασμένος. — *Ibid.* ἐμβελὲς διάστημα. Sic recte Caſaub. cum Herone & Suida in Ἐμβελὲς, ubi verba nonnulla ex hoc Polybii loco proferuntur. Mendoſe ἐμμελὲς ed. 1. conſentientibus fere msstis. Eadem nominis formâ, ſed diverſa notione, dicitur συμβελὴς, I. 40, 13. *telis confoſſus, telis obrutus.* ἐμβελὴς idem eſt ac ἐν βέλει vel ἐντὸς βέλους; *intra teli jactum.* Nec enim opus videtur, ut cum Reiſkio dicamus differre inter ἐμβελὴς vel ἐν βέλει, & inter ἐντὸς βέλους, ut ἐν βέλει εἶναι ſit *in eo loco eſſe quo poſſit telum pervenire*, ἐντὸς βέλους vero (verſ. 5.) *citra teli conjectum eſſe.* Sane, ſi quid videmus, inter ἐμβελὲς hoc verſu, & ἐντὸς

 βέλους

βέλους verſ. 5. nil aliud intereſt, niſi quod priori loco vocab. βέλος latiore notione de *quovis miſſili* accipiatur, adeoque & de majoribus telis quæ ex catapultis, & de lapidibus qui e balliſtis conjiciebantur; poſteriori vero loco de *minoribus vulgatiſque telis.*

Verſ. 3. *Verſ.* 3. κωλύειν αὐτῶν τὴν ὁρμήν. κολούειν Scalig.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. νυκτὸς ἔτι ποιήσασθαι τὴν παραγωγήν. Sic correximus, monente Reiſkio & Gronov. in Notis msstis. Et ſic jam videmus correctum a Scalig. in ora ſui exempli, ubi citavit c. 15, 5. Perperam vulgo omnes atque etiam Hero νυκτὸς ἐπιποιήσασθαι, verbo Græcis omnibus, ea quidem notione quæ hic requirebatur, inaudito. De permutatione vocularum ἐπὶ & ἔτι vide Adnot. ad V. 46, 12. ad V. 42, 1. & ad V. 55, 10. ſub finem. νυκτὸς ἔτι eſt *ante lucem*, ut c. 15, 5. & ſæpe aliâs.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐντὸς βέλους. conf. ad verſ. 2. Temere βέλος ed. 1. & ἐκτὸς eadem in marg. invitis msstis.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ὡς ἀνδρομήκους ὕψους, *ex altitudine fere ſtaturæ humanæ.* Caſaubonus: *ad humanæ ſtaturæ modum.* Nil variant libri græci. Neſcimus vero, ſit ne ὡς ἐξ ἀνδρομ. ὑψ. legendum, an ὡς pro ἕως intelligendum. Livius: *murum ab imo ad ſummum crebris cavis aperuit.* Idem Livius pro *palmari* magnitudine *cubitalem* ponit. — *Ibid.* σκορπίδια, *ſcorpiunculos.* Laudat hunc Polybii locum Suidas ad hoc vocab. De hoc teli genere breviter Lipſ. in Poliorcet. lib. III. dial. 4. Vegetius IV. 22. *Scorpiones dicebant, quas nunc manubaliſtas vocant: ideo ſic nuncupati, quod parvis ſubtilibuſque ſpiculis inferant mortem.* Scorpiunculi fabricam deſcripſit Philo in libello de Telorum conſtructione, inter Veterum Mathematicorum opera p. 73. ubi imperite & in græco contextu, & in latina verſione & in Indice σκοπίδιον, *ſcopidium* eſt editum.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὰς σαμβύκας. Sic Caſaub. & Hero editus. τὰς σάμβυκας ed. 1. conſentientibus msstis noſtris. Vide Adnot. ad cap. 6. 2. — *Ibid.* ἐγχειρήσαιεν correximus. Perperam vulgo omnes ἐγχειρίσαιεν. — *Ibid.* ἐξαίρειν ὄργανα

γανα. Sic recte cum Herone scripsit & distinxit Casaub. Perperam ὄργανα ἐξαίρειν ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* ἀνιστάμενα. Temere ἀνιστάμενος ed. 1. — *Ibid.* προπίπτοντα recte dedit Hero, & sic corrigendum monuerunt Reisk. & Ernestus. Eodem modo Scaliger, provocans ad Livii verba, *imminente tollenone.* Mendose vulgo προσπίπτοντα edd. & mssti. Vers. 8.

Vers. 9. σηκώματα μολίβδινα. σήκωμα non solum *aequipondium* vel *libramentum* significat, sed & simpliciter *pondus*, ut XXII. 10, 4. Vers. 9.

Vers. 10. περιαγόμεναι καρχησίῳ, *charchesio circumacta.* De vocabuli καρχήσιον significatione, praeter Hesychium ejusque Interpretes, confer quae congesserunt H. Stephanus in Indice Thes. Graec. Ling. & Foesius in Oeconom. Hippocratis ad hanc vocem. Hoc loco *carchesium versatile* intelligendum, Vitruvio memoratum lib. X. c. 5. & 22. id est, machina illa tractoria, satis etiam in vulgus nota, quae his verbis describitur in Lexico Vitruviano Bernardini Baldi & Ioannis de Laet: *Est trabs erecta, robusta quidem & annulis ferreis revincta, ad instar mali; in cujus superiore parte ferreae fibulae inserta transversa alia trabs librata continetur & facile circumvertitur: ab altera extremitate ferrei harpagones dependent, quibus onera annexa sublevantur, & machina vectibus circumversa curribus facillime imponuntur.* Vers. 10.

Ibid. σχαστηρίας & hoc loco & rursus cap. 8, 3. cum Herone recte scripsit Casaubonus, monente etiam Vrsino. Vtrobique corrupte χαριστηρίας ed. 1. cum Regiis, Vesont. & Tubing. Propius ad verum χαστηρίας Vrb. & Aug. & hinc ora ed. 1. De vi vocabuli σχαστηρία rursus, praeter ea quae Henr. Stephanus habet, Foesii Ooconomiam Hippocratis, in verbo σχάζω, consuluisse neminem poenitebit. Adde Casauboni Animadvv. in Athenaei lib. IV. cap. 2. Sicut verbum σχάζειν, quod fere convenit cum χαλᾶν, est *laxare, remittere, solvere* &c. sic σχαστηρία apud Mechanicos est pars ea majoris machinae, sive tro-

Verf. 10. chlea, five rota dentata, five quod aliud inftrumentum, *cujus ope id, quod intentum erat, laxatur; id quod fufpenfum erat, demittitur.* Sæpius in veterum Mechanicorum fcriptis occurrit hoc vocab. *σχαστηρία*, neque tamen ufquam fatis clare, quale fit quod ita dicitur, explicatur. Perperam autem vulgo in editis & msstis h. l. verba *διά τινος σχαστηρίας*, quæ manifefte ad fequentia pertinent, cum prioribus erant conjuncta. Delevimus nos quidem comma, quod poft *σχαστηρίας* erat, & poft *κεραίαι* repofuimus.

Verf. 11. *Verf.* 11. *συνθραύεσθαι*. Mendofe *συνδραύεσθαι* ed. 1. cum Med.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. *ἐπὶ τοὺς ἐφορμῶντας*. In latina verfione hoc expreflerat Cafaubonus, *invadentes*, quod Hero græce dabat. Quod fi quis vero vulgatum prætulerit, *ἐφορμοῦντας*, non admodum repugnamus: & fatis commoda fententia erit, *contra eos qui pro muro ancoras jecerant, qui ad murum in ancoris ftabant.* Livius: *qui propius fubierant.* Plutarchus: *ὡς οὖν προσέμιξαν οἰόμενοι λανθάνειν.* in Marcello p. 306 extr.

Verf. 3. *Verf.* 3. *ὅτε δὲ κουφίζων* recte edd. & Med. *ὅτε δ' ἐκούφιζον* ceteri mssti & Hero. — *Ibid. ἐπὶ πρύμναν. ἐπὶ τὴν πρύμναν* Hero. — *Ibid. τὰς μὲν πρώρας τῶν ὀργάνων.* — „Omnino *πτέρυγας*, aut *κεραίας*. *πτέρυγας* etiam Valefio occurrebat, vulgatum plane damnanti." GRONOV. *in Notis msstis.* — REISKIVS: „Imo *κεραίας*, ait, id eft, *antennas machinarum rotatilium verfatilium Archimedearum.*" — Nobis præferendum *πτέρυγας* vifum erat ob id quod fequitur *εἰς ἀκίνητον καθῆπτε*, atque id in verfione latina expreffimus. Mutare autem græcum non fumus aufi, quoniam non fatis certi eramus, an, ficut *prora* navis *roftrata* eft, fic fortaffe *πρώρα* machinæ dicatur pro *roftro*, ut *πρώρα* fere idem fuerit in hac connexione ac *κεραία*. Cafaubonus: *machinarum proras.* — *Ibid. καθῆπτε, adligabat. καθῆπται* ed. 1. cum msstis.

Ibid.

Ibid. In ἐξέραινε consentiunt scripti & editi, nisi quod levitur abeant codices nonnulli: ἐξαίραινε Reg. F. ἐξάραινε Reg. G. ἐξέρεναι Vrb. Ipsum autem ἐξέραινε sive ab ἐκραίνω deducas cum Ernesto, sive ab ἐξεραίνω, quod tamen in imperf. ἐξήραινε proprie requirebat; neutrum quidem horum verborum frequentatum aliâs novimus, sed satis notum vicinum verbum ἐξεράω, ἐξεράσω, quod *evacuare, effundere, evomere, educere, expromere, extrahere, ejicere* exponitur. ἐξεῖρεν voluerat Scaliger, ab ἐξείρω, *exsero.* — *Ibid.* σχαστηρίας. Vide ad c. 7, 10. Vers. 3.

Vers. 4. γενομένου. γινομένου Hero. — *Ibid.* ῥιφθείσης haud dubie recte habet. Cum ῥηθείσης esset in codicibus Polybianis, Vesontinus in ora hanc notam habet: ἴσως γρ'. ἀρθείσης. Vers. 4.

Vers. 6. ταῖς μὲν ναυσὶν αὐτοῦ κυαθίζειν &c. Verba ista recitans Athenæus lib. XIV. p. 634. nominatim provocavit ad Polybii Historiarum librum octavum. Eadem fere verba Plutarchus habet in Marcello p. 307. sed misere corrupta vulgo, & ex msto anonymo, cujus lectiones in calce editionis Wechelianæ exhibentur, corrigenda. — *Ibid.* τὰς δὲ σαμβύκας ῥαπιζομένας &c. σαμβύκας penacute nunc scripserunt omnes, secus ac cap. 6, 2. & 7, 8. Sed utrovis modo scribas, σαμβύκας an σάμβυκας, utique sal omnis joci perire videtur, (ut monuimus ad V. 37, 10.) nisi statuamus, vulgari sermone τὴν σαμβύκην vel τὴν σάμβυκα non modo *sambucam*, id est ipsum illud *instrumentum musicum*, de quo supra diximus, sed etiam *sambucistriam*, id est, *puellam sambuca canentem*, adpellari solitam. Satis enim adparet, respici (ut LIPSIVS ait, Poliorcet I. 6.) „ad convivantium morem, qui citharœdos, sambucistrias, & id genus, male canentes, aut non placentes, colaphizabant & ejiciebant. Ita igitur sambucis factum Marcellus dicit, quæ lapidibus, ut colaphis, percussæ, in mare e navi ejectæ essent." Vers. 6.

Ibid. ὥσπερ ἐκσπόνδους, *velut communis libationis expertes*, vel *communi libatione indignos.* — „Id quod accidat

cidat illis, qui, non vocati, ad facra, hoc eft ad convivium, cujus nullum jus participent, veniant, eique fe ingerant, & hilares convivas adventu fuo interpellent atque conturbent." REISKIVS. Athenæus, ἐκ πότου fcribens, fententiam quam verbum exprimere maluit.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Verf. 2. *Verf.* 2. χορηγοῦ edidit Cafaub. cum Herone, Vrb. Vrfin. & ora Aug. ab antiq. manu, unde & ed. 1. in ora habet; (quamquam hæc quidem mendofe χωρηγοῦ,) nefcimus vero an confentiat Med. e quo nulla difcrepantia ab exemplo Cafauboniano notata eft. ἀρχηγοῦ ed. 1. Aug. in contextu Reg. F. G. Vefont. Tubing. Livius: *Hieronis impenfis curaque, Archimedis unica arte.*

Verf. 3. *Verf.* 3. γέῤῥων. γεῤῥῶν rurfus ed. 1. confentientibus msstis & Herone, ut cap. 6, 9. — *Ibid.* ταῖς διὰ τοῦ τείχους τοξοτίσιν. τοῦ cum abeffet vulgo, adjecimus cum Herone, Vrb. Med. & Aug. In τοξοτίσιν confentiunt codices noftri cum editis; apud Heronem autem τοξότισιν editur, tam in hujus ejufdem fragmenti ferie p. 327. quam alio loco p. 319. ubi ait, Ἀρχιμήδης περιεγένετο τῶν πολεμίων, τοξότισι καταπυκνώσας τὸ τεῖχος, refpiciens Polybii verba illa, quæ legimus cap. 7, 6. κατεπύκνωσε τρήμασι τὸ τεῖχος &c. ad quæ ipfa hoc loco remittit Polybius: unde etiam intelligi videtur, recte Cafaubonum τοξότιδας vel τοξοτίδας interpretatum effe *feneftras murales*, fcil. *per quas fagittæ emittuntur.*

Verf. 4 fqq. *Verf.* 4. ἐξαιροῦντες. ἐξαίροντες Scaliger, ut Reifkius. — *Verf.* 5. ὡς καὶ τέλος. ὡς καὶ τὸ τέλος Reg. F. & Tubing. — *Verf.* 6. πεῖραν ἔτι λαβεῖν. Sic fcripfimus cum Vrb. & Herone. Vulgo ἔτι πεῖραν λαβεῖν.

Verf. 7. *Verf.* 7. μία ψυχή. Sic haud dubie fuit corrigendum. Eodem modo μία ψυχὴ dederunt omnes cap. 5, 3. In eamdem vero fententiam I. 35, 5. εἷς ἄνθρωπος καὶ μία γνώμη dixerat. Et Plutarchus p. 307. τῷ γὰρ ὄντι πάντες οἱ λοιποὶ Συρακούσιοι σῶμα τῆς Ἀρχιμήδους παρασκευῆς ἦσαν·

ἦσαν· ἡ δὲ κινοῦσα πάντα καὶ στρέφουσα, μία ψυχή. De literis Τ & Ψ perperam inter se commutatis a librariis conf. Adnot. ad II. 59, 5. & III. 9, 6. ubi in eodem hoc vocabulo ψυχὴ idem error commissus.

Vers. 8. 9. *Vers.* 8. Συρακουσίων. Possis Συρακούσιον suspicari: sed nil adtinet, & in vulgatam consentiunt libri. — *Ibid.* κυριεύσειν. κυριεύειν Med. — *Vers.* 9. οὐδ' ἐπιβαλέσθαι adoptavimus ex Aug. & Herone, qui in his ipsis verbis finit hoc fragmentum. Mendose ἐπιβαλλέσθαι Regii & Vesont. ἐπιβάλλεσθαι edd. cum Med.

Vers. 11. 12. *Vers.* 11. μὴ ποιεῖν. Perperam carent μὴ Regii, Vesont. & Tubing. — *Vers.* 12. τοὺς τὰ Καρχηδ. Articulum τὰ, cum abesset vulgo, adjecimus cum Med. & Vesont. qui eum inter lineas quidem, sed a prima tamen manu adjectum habet. Inferendum monuerunt etiam Ursin. & Reisk.

CAPVT X.

Cap. X.

Eclogam *de rebus Philippi*, quæ a cap. 10. usque cap. 13 extr. progreditur, ex codice Peiresciano exhibens Valesius in Excerptis de Virtutibus & Vitiis, docet, in eodem codice post extrema verba cap. 13. παρέπεσε τοῦ καθήκοντος, continuo filo secuta esse illa, Φίλιππος δὲ τοὺς μὲν Μεσσηνίους &c. quæ in Excerptis Antiquis ex libro VIII, cap. 9-11. (nobis cap. 14 & 15.) leguntur. Quare secundum rationem nostram Ecloga illa Valesiana utique hoc loco fuit reponenda.

Vers. 1. *Vers.* 1. Φίλιππος παραγενόμενος εἰς τὴν Μεσσήνην &c. Conf. c. 14, 1. *Res Philippi in Messenia gestas*, quarum occasione disputationem hanc Polybius instituit, quæ his proximis capitibus continetur, prætcrierunt compilatores Excerptorum. Tangit eas Plutarchus in Arato p. 1051. & proxime connectit cum illis rebus, quas Livius habet lib. XXIV. 40. ad A. V. 540. Scilicet post fœdam illam cladem ad Apolloniam acceptam, quam l. c. Livius exponit, idem quidem Livius *Macedoniam petiisse* ait *Philippum*,

Verf. 1. *pum*, Plutarchus vero *in Peloponnefum* fcribit *rediiffe*. Quæ fortaffe ita conciliari poffunt, quemadmodum Dacierius (fua quidem auctoritate) in gallica Plutarchi verfione fecit, ut primo Macedoniam petiiffe Philippum ftatuamus, inde vero in Peloponnefum rediiffe. Ibi tum, ut fcribit Plutarchus, Meffenen rurfus per dolum adgredi conatus, cum minus fuccederet dolus, aperta vi egit, finefque Mef-feniorum vaftavit. Confer quæ notavimus ad III. 19, 11. Videri autem poffunt res hæ ad annum fequentem, A. V. 541. referendæ, quo eos Simfonus in Chronico Vniverfali retulit; præfertim cum poft ea, quæ ad Apolloniam acciderunt, imminuiffe hiemem intelligatur ex Liv. XXIV. 40 extr. Sic vero ftatuendum fuerit, Achæum & arcem Sardium (hoc lib. cap. 17 feqq.) tertio demum anno poft captam urbem (VII. 15 fqq.) in Antiochi perveniffe poteftatem; quamquam ægre tibi perfuadeas, tertium in annum Antiochum ipfum cum exercitu ad arcem Sardenfem adfediffe. (VIII. 19, 1. 20, 9. 22, 8.)

Verf. 3. *Verf.* 3. διὰ τῆς προτέρας βίβλου, *fuperiori libro.* VII. 10 feqq.

Verf. 4. *Verf.* 4. τοὺς δὲ καθόλου. Aut τοῖς δὲ h. l. fcribendum Reifkius pro τοὺς δὲ putavit, aut mox νενομικέναι aut aliud fimile verbum pro γεγονέναι. Nobis vifum eft, τοὺς δὲ fine magno incommodo referri poffe ad διασαφεῖν ὑμῖν, adeoque nulla opus effe mutatione.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων. περὶ τοὺς ἄλλους voluit Reifkius, quoniam præceffit περὶ Μεσσηνίους. Sed quandoquidem utramque conftructionem admittit præpofitio περὶ, (vide ad I. 54, 5.) licitum fuit putamus Polybio variare orationem.

Verf. 7. *Verf.* 7. ὃ πολλοῖς ἤδη συμβέβηκεν. Forfan δὴ pro ἤδη fcripfit Polybius. — *Ibid.* Imprudentibus nobis ac temere prorfus factum eft, ut προειρημένοις ederetur, cum προγεγραμμένοις darent editiones omnes ex codicis Peirefcani præfcripto, *quod verbum* rogamus æquum Lectorem, *ut in locum fuum reftituat.* Valefium autem videmus fufpi-

ſuſpicatum fuiſſe *προκεπραγμένοις*, vertit enim *factis ac conſiliis conſentaneum ſermonem.* — *Ibid.* *τὸν παρέποντα.* *τὸν παρεπόμενον* corrigere juſſit Reiſkius; ac id certe & reliquus græci ſermonis uſus, & Polybianus ſtylus requirere videtur. conf. II. 56, 10. X. 24, 8.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *τῆς περὶ Φιλίππου συντάξεως.* *Theopompus* Chius *Φιλιππικῶν* ſive *τῶν περὶ Φίλιππον ἱστοριῶν* libros edidit LVIII. teſte Diodoro Siculo & Photio. Vide Voſſ. de Hiſtor. Græc. lib. I. c. 7. Forſan *τῆς Φιλίππου*, abſque *περὶ*, defenſum iverit aliquis ex cap. 13, 4. ubi, poſtquam *τῇ περὶ τῆς Ἑλλάδος* dixerat, mox nude & abſque præpoſitione *ἐν τῇ Φιλίππου* ait. — *Ibid.* *δι' αὐτό.* *δι' αὐτὸν* voluit Reiſkius, id eſt, *propter ipſum*, Philippum puta. Imo *δι' αὐτὸ*, ut ſæpe aliâs, refertur ad id quod ſequitur *διὰ τὸ μηδέποτε* &c. & idem eſt ac *δι' αὐτὸ τοῦτο.* conf. ad IX. 3, 9. — *Ibid.* *μάλιστα παρορμηθῆναι.* Recitavit hæc & ſequentia verba Suidas in *Παράπαν.*

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *μετὰ ταῦτα* &c. Habet Suidas in *Παραπόδας.* Quæ ſequuntur, citat idem in *Ἐσφαλκέναι* & in *Προστασία.* — *Ibid.* In *προστασίαν* utroque loco Suidas conſentit cum cod. Peireſciano. Quod ſi Polybii eſſent verba, de quibus agitur, nil dubitaremus quin verum pronunciarem *παράστασιν*, quod, ut recte Erneſtus monuit, eſt Polybianum vocabulum pro *furore.* Poſſes etiam cum eodem Erneſto *ἀκρασίαν* ſuſpicari. Sed quoniam, quid ferat Theopompi ſtylus, difficile judicatu eſt, nihil temere ſollicitandum. Et poterit *προστασία*, quod apud Polybium etiam *magnificentiam* interdum denotat, apud Theopompum *profuſionem* ſignificare, ut idem obſervavit Erneſtus. Quo referendum eſt fortaſſe vocabulum *πολυτελεῖς*, quo utitur verſ. 7.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *περὶ τὰς τῶν φίλων καὶ συμμάχων κατασκευὰς* videtur ſignificare *in parandis amicis atque ſociis:* ſed, quo pacto *injuſtum in his parandis* Philippum dicere potuerit, non

Verſ. 3. non videmus. Itaque per ſe ſtare debet *ἀδικώτατον*, & nonniſi vocabulum *κακοπραγμονέστατον* ad ſequentia trahendum; *doloſiſſimum in parandis amicis;* niſi *κατασκευὴν τῶν φίλων* intelligere velis *rationem tractandi amicos, agendi cum amicis*, quod tamen dubitamus an ferat græci ſermonis uſus. — *Ibid.* Quæ ſequuntur verba, excerpſit hinc Suidas in Ἐξηνδραποδισμ. & in Πραξικοπήσας.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. *πρὸς τὰς ἀκρατοποσίας.* Sic legendum videri cum Suida in Ἐκπαθὴς, monuerat jam Valeſius. Perperam vero apud Suidam verba iſta Aeliano tribui, poſt eumdem Valeſium monuit Küſterus. Confirmat iſtam Suidæ lectionem id quod alio loco idem lexicographus habet: Ἀκρατοπότης· ὁ μέθυσος, ὁ τὸν ἄκρατον οἶνον ἀπλήστως πίνων. — Ἀκροποσίαν Erneſtus in Lexic. Polyb. interpretatus eſt *ſummam intemperantiam vini.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνάτης καὶ μ'. αὐτῷ βίβλου, principium libri, qui ei eſt quadrageſimus nonus. αὐτῷ* in dativo caſu ſcripſit, ob ſequentem genitivum *βίβλου*, aliò pertinentem.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Εἰ γάρ τις ἦν &c. — „Hic locus Theopompi integrior extat apud Athenæum lib. IV. p. 167. & lib. VI. p. 260. ubi poſt *λάσταυρος* additur, *ἢ βδελυρὸς*, & pro *τοίγαρ* legitur *τοιγαροῦν*, rectius; illud enim nimis poëticum eſt.“ VALESIVS. — Conf. ad verſ. 9. Priora verba habet etiam Suidas in Λάσταυρος.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. *τί γὰρ τῶν αἰσχρῶν* &c. Verba hæc uſque *ἀπῆν* habet etiam codex Vrbin. ad oram Excerptorum Antiquorum. Eadem verba, ſimul cum ſuperioribus, *Τοιγαροῦν οὐ μόνον ταῦτ' ἔχειν* &c. protulit Suidas in Ἀθλητὰς, ubi perperam Aeliano hæc tribuuntur; niſi forte eadem ex Theopompo Aelianus alicubi citavit. Apud Suidam igitur ibi pariter *Τοιγαροῦν* legitur, quemadmodum ex Athenæo jam correxerat Valeſius, pro *τοίγαρ* quod erat in cod. Peireſc. Pro *ταῦτ' ἔχειν* apud Athenæum eſt *τοιαῦτ' ἔχειν*, apud Suidam vero in Küſteri quidem editione

tione τοῦτ᾽ ἔχειν, ſed editio princeps Mediolanenſis in ταῦτ᾽ ἔχειν cum cod. Peireſc. conſentit.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. οὐχ ἑταίρους. — „Addidi ex Athenæo ἀλλ᾽ ἑταίρας, in quo tota ſententiæ venuſtas poſita eſt: quæ quidem alluſio etſi urbanitatem aliquam videtur habere, tamen hiſtoriæ ſcriptore prorſus indigna eſt. Ejuſmodi ſunt & quæ ſequuntur, ἀνδροφόνοι & ἀνδροπόρνοι, quæ & turpia & nimis affectata ſunt. Ex quibus apparet, Theopompum verborum curioſiorem fuiſſe quam rerum.“ VALESIVS. — In eamdem ſententiam REISKIVS monuit, ea, quæ mox ſequuntur de Centauris & Læſtrygonibus, prodere ingenium Theopompi luxurians & theatricum atque ſophiſticum, non viri gravis, non ſcriptoris accurati.

Verſ. 13. *Verſ.* 13. καὶ τοσούτων μοι πραγμάτων ἐπικεχυμένων, *cum tot ac tanta mihi negotia incumbant.* — „Verſatus eſt in republica Theompus Chius, in qua adminiſtranda adverſarium habuit Theocritum Chium, oratorem ex Iſocratis ſchola, ut teſtis eſt Strabo lib. XIII. [p. 645.] & Suidas [in Θεόκριτος.] Contra quem invehitur Theopompus in Suaſionibus ad Alexandrum, ut refert Athenæus lib. XII. [p. 540.] ubi Θεόκριτος ὁ σοφὸς dicitur perperam, cum σοφιστὴς legendum ſit ex Strabone. Clemens Alex. in Protrept. [p. 45. ed. Sylburg.] ἄγαμαι τὸν θεῖον σοφιστήν· Θεόκριτος ὄνομα αὐτῷ. lege Χῖον.“ VALESIVS. — *Ibid.* τοιούτους τὸν τρόπον. conf. verſ. 12. Cum τοιοῦτον τρόπον daret codex Peireſcianus, τοιουτότροπα legendum ſuſpicatus erat Valeſius.

Ibid. Λαιστρυγόνας. Vide Homeri interpretes ad Odyſſ. X. 82. & Schol. ad Lycophr. Caſſandr. 956. citatum a Clark. ad Homer. l. c. — *Ibid.* τὸ Λεοντῖνον πεδίον. conf. VII. 6, 4. & Diodor. Sicul. V. 2. Citavit hunc locum Suidas in Κενταυρικῶς.

CAPVT

Cap. XII.

CAPVT XII.

Verf. 4.

Verf. 4. ἡ ἐπιγραφή. — „Hoc epigramma legitur apud Clementem lib. II. Στρωμ. [p. 301. ed. Sylb.] & Athenæum lib. 7. [lib. VIII. p. 235 fq.] Sed Cicero in quinta Tufculana [c. 35.] diftichon tantum agnofcit, quod fic vertit:

Hæc habeo, quæ edi, quæque exfaturata libido
haufit, at illa jacent multa & præclara relicta."

VALESIVS. — Confer Davif. ad Cic. l. c. qui plura huc fpectantia congeffit.

Verf. 7 fqq.

Verf. 7. Neceffario utique requirebatur ἐπὶ Φιλίππου, *fub Philippo, regnante Philippo.* — *Verf.* 10. μετ᾽ αὐτὸν cum Reifkio fcripfimus. In eamdem fententiam μετ᾽ ἐκεῖνον conjectaverat Valefius. — *Verf.* 11. τὴν ἑαυτῶν δόξαν correxit Valefius, cum in ms. effet τὴν ἑαυτοῦ δόξ.

Cap. XIII.

CAPVT XIII.

Verf. 2.

Verf. 2. διὰ τῆς ἀλόγου καὶ ἐπικλήτου λοιδορίας, *per abfurdam & culpabilem* (vel *merito caftigandam*) *vituperationem.* — „Ἐπίκλητος, *vituperandus.* Sic videtur & Iofephus XV. 2, 5. dixiffe. Compofitum quidem ἀνεπίκλητος Xenophon Agef. c. 1. & alii dixere; & ἀνεπικλήτως Thucyd. I. 92. vid. Interpr. ad Thuc. l. c. & nos ad Xenoph. l. c." ERNESTVS. — *Ibid.* παραδοχῆς. Polybianum eft hoc vocabulum παραδοχὴ, idem valens ac ἀποδοχή. Vide I. 1, 1. I. 5, 5. VI. 2, 14. Eodem Sextus Empir. utitur VII. 443.

Verf. 3.

Verf. 3. τὴν μὲν Ἑλλάδα μεταξὺ &c. — „Theopompus hiftoriam rerum græcarum fcripferat a pugna navali ad Cynoffema, in qua definit Thucydides, ufque ad prælium navale ad Cnidum libris XII. ut fcribit Diodorus Siculus lib. XIV. [c. 84.] cui accedit Photius in Bibliotheca [cod. CLXXV.] qui duodecimum librum τῶν Ἑλληνικῶν Theopompi abs fe lectum effe teftatur. Suidas XI. tantum enumerat. Idem Theopompus Philippica fcripfit libris LVIII. [conf. ad c. 11, 1.] tefte eodem Diodoro, orfus ab

anno

anno 1. Olymp. cv. Itaque inter utramque historiam Theopompi intervallum erat quinque circiter ac triginta annorum." VALESIVS.

Ibid. Non solicitari debuit μεταλαβὼν, quod idem fere significat ac μεταβαλὼν, vel ἄλλην λαβὼν, ut ait Reiskius. Vide ad I. 61, 3. & ad IV. 74, 1. Nec vero inde consequitur, vers. 7. rursus verbo μετέλαβε usum esse Polybium quod voluit Reiskius; sane, quamvis commodius hoc sit, & Polybii stylo conveniens, illud tamen absque codicum suffragio mutare non ausimus.

Vers. 5. *Vers.* 5. καὶ τυχὼν ἐξουσίας. — „Lege τυχόν." [id est, *fortasse.*] VALESIVS. — Contra REISKIVS: „Recte habet τυχὼν, ait, sed καὶ delendum est. *Nemo tametsi regiis captus & occupatus sit beneficiis, omittat, ubi nactus sit libere scribendi potestatem, opportuno loco transire ad Græciæ nomen atque majestatem.*" — At βασιλικὴ δυναστεία non sunt regia beneficia.

Vers. 6. *Vers.* 6. τὸ συμφέρον, *utilitas.* — Licet vero hoc loco cum REISKIO quærere: „Sed qui potuit utilitatem spectare in condenda historia, qui eum, quem laudare profitetur, accerrime exagitat? Non certe a Philippo, neque ab Alexandro, neque ab ullo Macedonum videtur Theopompus operæ suæ dignam mercedem retulisse." —

Vers. 7. *Vers.* 7. μετέβαλε. Vide ad vers. 3.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Vers. 1. *Vers.* 1. Φίλιππος δὲ &c. Hæc, quæ in Excerptis Antiquis conservata sunt, in codice Peiresciano in Eclogis de Virtutibus & Vitiis continuo filo junguntur eis quæ modo præcesserunt. Et fieri potest ut sic subito ex diverticulo in viam redierit Polybius: fortasse tamen nonnihil interseruerat, quod prætermissum fuit ab illo compilatore. De re confer quæ diximus ad cap. 10, 1.

Vers. 2. *Vers.* 2. δυσαρεστηθέντα nescimus an ex ingenio correxerit Casaubonus: sed sic oportebat utique. Eodem modo Scaliger. Vitiose δυσαρεστηθέντος ed. 1. δυσαρεστηθέντων

Verſ. 2. ϑέντων Aug. Regii, Veſont. Ex Vrb. Med. & Tubing. nil notatur, quorum prior codex cum ed. 1. duo poſteriores cum contextu Caſauboniano collati ſunt. Putamus, in veteri codice compendii cauſa in fine vocis literam τ ſuper ν fuiſſe ſcriptam, omiſſamque pro more terminationem α. — *Ibid.* μετὰ Ταυρίωνος, *adjutore Taurione, Taurionis opera.* Plutarchus Arat. p. 1051. Ταυρίωνα ἐκέλευσεν ἐν ἀδήλῳ τρόπῳ τοῦτο ποιῆσαι.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. παρὰ τοῖς ἐκτὸς correxit Caſaub. cum Scalig. παρ' αὐτοῖς ed. 1. Vrb. Aug. Regii, Veſont. Tubing. Ex Med. tamen nil notatur. οἱ ἐκτὸς, *extranei, qui concilii vel conſilii non ſunt participes, vulgus.* II. 47, 10. IX. 23, 4. &c. — *Ibid.* οὐ τῶν παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ἀπολλυουσῶν. Vtique ἀπολλύντων malimus cum Scalig. nempe Φαρμάκων. — *Ibid.* διάθεσιν ἐργαζομένη, *corporis adſectionem morboſam operans.* Conf. ad II. 70, 6. Adde Plutarch. l. c. — *Ibid.* τὸ κακόν. Imperite τὸ καλὸν ed. 1. contra fidem noſtrorum codicum: ſed & alibi paſſim duo iſta vocabula inter ſe permutarunt librarii.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἕνα τῶν ὑπηρετῶν. τῶν συνήθων ait Plutarchus, id eſt, *familiarium*, quod commodius videtur: nam *famuli* nomen non videntur edituri fuiſſe ſcriptores. — *Ibid.* κατὰ τὴν ἀῤῥ. τὰ κατὰ τὴν ἀῤῥ. ed. 1. cum msstis. Articulum recte delevit Caſaub. — *Ibid.* τῆς πρὸς Φίλιππον. τῆς abeſt a ſolis Reg. F. & Tubing.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. εἰ τοσούτων. Sæpe εἰ & ἢ confunduntur a librariis. Sic infra cap. 17, 6. perperam εἰ poſuerunt pro ἤ. Valet autem hoc loco εἰ, ut paſſim alias, idem fere ac ὅτι, *quod;* quem uſum obtinere docent Grammatici poſt verba admirandi, gaudendi, dolendi & id genus alia.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. καὶ παρὰ τῇ πατρίδι καὶ παρὰ τῷ κοινῷ. Sic libri omnes, excepto cod. Peireſc. in quo mendoſe erat καὶ τῇ περσίδι, abſque παρά. Commodius videri poterat καὶ παρὰ τῆς πατρίδος καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ, quod repoſitum voluit Reiſkius. Sed & vulgatum ſtare poteſt: conf. III. 31, 8.

31, 8. III. 9, 2. (δύναται θεωρεῖσθαι παρὰ τοῖς ἐντυγχάνουσιν.) X. 34, 7. X. 40, 5.

Verſ. 8. αἰώνιον Caſaub. cum Vrb. Aug. Med. αἰωνίαν ed. 1. Regii Veſont. — *Ibid.* ἀποιχομένους. Mendoſe ἀποιμαχομένους ed. 1. Regii, Tubing. Veſont. ſed in hoc ut ſpuriæ notantur literæ μα. Verſ. 8.

CAPVT XV.

Cap. XV.

Verſ. 1. Recte hæc a ſuperioribus ſeparavit Caſaubonus. Et novam hanc eſſe Eclogam, cum præcedenti non proxime cohærentem, claris ſignis indicant codd. Vrb. & Aug. Verſ. 1.

Verſ. 2. παρὰ τὸν Ἀρδάξανον ποταμόν. Exiguus videtur rivus fuiſſe *Ardaxanus*, quem quidem tacent Strabo & Ptolemæus. In nomine conſentiunt libri Polybiani, niſi quod Ἀρδέξανον det alter ex Mediceis. Ab altera urbis parte Drilo fluvius fuit. Verſ. 2.

Verſ. 3. τῆς μὲν περὶ τοῦτον, ſcil. τὸν Ἀκρόλισσον. Recte ſic dederunt Aug. Regii & Veſont. Perperam περὶ τούτων edd. cum ceteris codd. — *Verſ.* 4. τοῦ Λίσσου reſtituit Caſaub. monente etiam Vrſino. Mendoſe h. l. τοῦ μέσου ed. 1. conſentientibus msstis. — *Ibid.* ἐπιβολὴν correxit idem Caſaub. Mendoſe μεταβολὴν ed. 1. cum msstis. — *Verſ.* 5. τῶν εὐζώνων recte Caſaub. cum Vrſin. τῶν εὐσώμων ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* ἐπὶ τῆς μεσογαίου rurſus debetur Caſaubono. ὑπὸ τῆς μεσ. ed. 1. conſentientibus msstis. — *Verſ.* 7. δῆλος ἦν Caſaub. cum Vrb. & Vrſin. Sic & Aug. ex emend. ab antiq. manu. δῆλον ἦν ed. 1. cum ceteris msstis. — *Ibid.* ποιησόμενος. ποιησάμενος ora ed. 1. imperite & invitis libris. Verſ. 3 ſqq.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Verſ. 5. ἥκειν recte Caſaub. cum Vrſino. Mendoſe ἧκεν ed. 1. cum msstis. In uno Veſont. inter lineas vera lectio indicatur. — *Ibid.* ἔλαθον Caſaub. cum Vrb. Vrſ. & ora ed. 1. Puto ſic & Med. ἦλθον ed. 1. in textu, cum Re- Verſ. 5.

Regiis, Vefont. Tubing. In ora Aug. eft ἔλαθον ab antiq. manu, & ἔθεον a recentiori. — *Ibid.* ἐκκληθέντες. Reftituit Cafaubonus Polybianum verbum. Perperam ἐγκληθέντες ed. 1. cum msstis.

Verf. 6. *Verf.* 6. καὶ τροπῆς. ἐκ τροπῆς ora ed. 1. invitis msstis.

Verf. 7. *Verf.* 7. οἱ τὰς ἐνέδρας - - διαλαβόντες, *qui infidias occupaverant, qui in infidiis erant difpofiti.* conf. Adnot. ad II. 33, 5. Tom. V. p. 420. — *Ibid.* ἐνεργὸν ἐποιήσαντο τὴν ἔφοδον. Perperam ἐνεργῶν Vrb. Regii, Aug. Vefont. fed Aug. intra lineas habet terminationem ὸν, Vefontinus vero ῶς. ἐνεργὸν cum edd. & Med. agnofcit Suidas, ad hoc ipfum vocab.

Verf. 9 fqq. *Verf.* 9. τὸν δὲ Λίσσον. Rurfus τὸν δὲ μέσον ed. 1. cum msstis. — *Verf.* 10. τῶν προειρ. τόπων. Vltima vox abeft a Regiis, Vefont. Tubing. conf. ad II. 17, 8. — *Ibid.* ὥστε recte dederunt codd. noftri omnes, Vrb. Aug. Regii, Vefont. Tubing. quod nefcimus cur in ὡς mutarint editores. — *Ibid.* ἐθελοντήν. ἔθελον ed. 1. imperite & invitis msstis. — *Verf.* 11. ἔτι legendum ex ingenio viderat Reifkius, pariterque Scaliger. — *Ibid.* ἀσφάλεια. Mendofe ἀσφάλειαν ed. 1. Regii, Vefont.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

Sardibus captis ab Antiocho (lib. VII. c. 15-18.) fupererat *arx* munitiffima, quam *Achæus* adhuc tenebat. De Chronologia confer quæ monuimus ad cap. 10, 1.

Verf. 1. *Verf.* 1. Κρής. Mendofe Κρήτης ed. 1. cum msstis, ficut VII. 15, 2. Κρὴς tamen habet ora Aug. ab antiq. manu, & hinc ora ed. 1. Κρηταιεὺς correxit Scaliger.

Verf. 2. *Verf.* 2. τοῦτον ὁ Σωσίβιος πιστωσάμενος. Suidas, hæc verba citans, πιστωσάμενος interpretatur πίστεις καὶ συνθήκας ποιησάμενος. Et mox idem πιστῶ σε ὅρκῳ, ait, ἀντὶ τοῦ ὅρκον ἐκ σοῦ λαμβάνω. πιστοῦμαί σε ὅρκῳ, ἀντὶ τοῦ, ὅρκον σοι δίδωμι. Itaque Küfterus Polybii verba, quæ Cafaubonus vertit, *ubi multis fermonibus fidem illius fibi conciliaffet,*

ciliaſſet, rectius ſic eſt interpretatus: *cum ei pluribus verbis fidem dediſſet.* Verſ. 2.

Ibid. ἐν τῇ βασιλείᾳ; *in aula Ptolemæorum* interpretatus eſt Caſaubonus, tamquam eſſet ἐν τῷ βασιλείῳ vel ἐν τοῖς βασιλείοις. Satis erat, ad verbum *in regno* dicere; ſcil. *Aegypti*, quod intelligitur cum ex Soſibii mentione, qui regni illius fuit adminiſter, tum ex ipſius Ptolemæi (Philopatoris) verſ. 10. — *Ibid.* Verbum λέγων cum ed. 1. agnoſcunt codices omnes: ac nonniſi operarum errore omiſſum videtur in ed. Caſauboni, qui in latina verſione illud non neglexit. — *Verſ.* 3. Φήσας ἐπισκέψασθαι. Vide Adnot. ad II. 64, 5. Verſ. 3.

Verſ. 4. πλείω χρόνον. Sic Vrb. & Suidas in Ἐμπειρεῖν. χρόνον πλείω edd. cum ceteris codd. — *Ibid.* παρ' Ἀντιόχου. Ferri poſſet τῶν παρ' Ἀντιόχου Κρητῶν, ſed cum verbo στρατευομένων neceſſario requiri videtur παρ' Ἀντιόχῳ, *qui apud Antiochum militabant:* atque ſic, refragantibus licet libris, repoſitum velimus. Verſ. 4.

Verſ. 5. τῇ δὲ συνεχείᾳ τῶν ὑπὸ τὸν Καμβ. τεταγμ. ἀνδρῶν ἐτηροῦντο. τῇ συνεχείᾳ *ſtatione aſſidua* Caſaubonus. Perſpecte vero REISKIVS: „Dubium, ait, utro modo vocabulum accipiatur: eone, quo Caſaubonus accepit, an pro *prætentura*, ſi verbo Marcelliniano licet uti, h. e. longa ſerie hominum armatorum, per exigua intervalla diſpoſitorum iis in locis, quæ communiri nequeunt. Ego quidem poſteriorem modum præferam." — Sic conveniret cum gallico *cordon*, vel *lignes de circonvallation.* Verſ. 5.

Verſ. 6. ἢ μὴ correxit Caſaub. cum Vrſino. Mendoſe εἰ μὴ ed. 1. cum msstis noſtris, nec aliter putamus Med. licet ex eo nil notetur. Verſ. 6.

Verſ. 7. προσεδίδου erit fortaſſe qui poſſe defendi putet ex Xenoph. Memorab. I. 2. 29. aut ex Luciani Mercede Conducto c. 20. Sed προεδίδου & res ipſa flagitare videtur, & locus parallelus c. 18, 7. ut taceamus frequentem librariorum errorem in confundendis voculis πρὸ & πρός. — Verſ. 7.

Ibid. ὑπισχνεῖτο. ἐπισχνεῖτο ed. 1. operarum errore, repetito in ed. 2.

Verſ. 8. 9. *Verſ.* 8. παρ' αὐτοῦ τοῦ βασ. παρὰ τοῦ βασ. voluit Reiſk. παρ' αὐτοῦ τοῦ βασ. καὶ παρὰ τοῦ σωζομ. Scaliger. — *Verſ.* 9. ὑπομείνας. ἐπιμείνας utique ſcribendum. Eadem confuſio III. 50, 5. vulgo obtinuerat. Et aliàs ſæpe confunduntur ἐπὶ & ὑπό. — *Ibid.* συνθήματα, *teſſeras.* συνθηματικὰ γράμματα, c. 18, 9. ἐπιστολαὶ γεγραμμέναι συνθηματικῶς, c. 19, 4. coll. verſ. 8. *literæ arcanis ſignis ſcriptæ; literæ arcanæ, de quarum ſcriptura* atque notis, quibus utimur, *convenimus cum eo ad quem ſcribimus.* Confer Aeneæ Commentar. Poliorcet. c. 31. & ibi Caſaub. — *Ibid.* Μελαγκόμαν. Μελανκόμαν Vrb.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τά τε πρὸς τὸν Πτολεμαῖον. Rhodiis intercedentibus Ptolemæus Andromachum, patrem Achæi, ex captivitate Alexandrina dimiſerat: & credibile eſt, aliis præterea rebus aulam Aegyptiacam gratificatam & opitulatam eſſe Achæo, cum ab Antiocho, hoſte Aegypti, defeciſſet. — *Ibid.* ἐπιβολὰς cum Vrſin. correxit Caſaub. Corrupte ἐπιβὰς ed. 1. cum msstis.

Cap. XVIII. CAPVT XVIII.

Verſ. 1. 2. *Verſ.* 1. ταττομένων. Mendoſe ταττόμενον ed. 1. cum msstis. Correxit Caſaub. cum Vrſ. — *Verſ.* 2. συμμῖξαι. ξυμμῖξαι Aug. & Regii, ſed mox iidem cum ceteris conſentiunt in συμμίξαντος, nec familiaris eſt Polybio attica illa forma. — *Ibid.* διόπερ ᾤετο δεῖν. Emendationis Reiſkianæ δι' ἃ παρεγένετο, ὥστε &c. hæc eſt ſententia: *velle cum eo de rebus quibuſdam neceſſariis, quarum cauſa illuc profectus eſſet, conferre, ideoque oportere* &c. — *Ibid.* αὐτοῖς συναντήσουσι. αὐτοὶ συναντησ. correxit Scaliger; percommode: *quo ipſi ſoli convenirent.*

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἐβάσταζε corrreximus ex Suida, apud quem verba hæc Polybii citantur, alieno quidem loco, in Βαρυδαίμων. Eſt autem ἐβάσταζε idem quod διεσκέπτετο, vel ἐδοκί-

ἐδοκίμαζε, ut interpretatur Suidas & l. c. & in Βαστάσας, & in Ἐβάστασε, id eſt, *librabat, agitabat, verſabat animo & cogitatione*, ut ait Reiſkius. Neſcimus vero, quo pacto vulgatum ἐβάσταξε probare idem Reiſkius potuerit. Requirebatur ſane imperfectum tempus, &, ſi locum haberet aoriſtus, oportebat ἐβάστασε. Literas ζ & ξ temere inter ſe permutatas ſæpe vidimus errore librariorum. Verſ. 4.

Verſ. 6. σφίσιν αὐτοῖς. Temere σφίσιν αὐτοῦ ed. 1. invitis msstis. — *Verſ.* 7. προδεδομένα. conf. c. 17, 8. — *Verſ.* 8. δηλώσαντας. δηλώσαντες Vrb. cum Aug. a pr. manu. — *Ibid.* ἐγχειριεῖν. Mendoſe ἐγχειρεῖν ed. 1. Regii, Veſont. — *Verſ.* 9. τὰ κατά. τὰ carent Reg. F. & Tubing. — *Ibid.* συνθηματικὰ γράμματα. conf. c. 19, 4. & Adnot. ad c. 17, 9. συνθήματα καὶ γράμματα Scaliger, ut Aug. intra lineas. Verſ. 6 ſqq.

Verſ. 9. πάλιν ἀπελθεῖν correxit Caſaub. ex Vrb. monente etiam Vrſino. ἐπελθεῖν ed. 1. cum ceteris codd. quod in ἐξελθεῖν mutandum cenſuit Reiſkius. — *Verſ.* 11. οὕτως ἔφη δώσειν ὁ Βῶλις αὐτὸν εἰς τὴν χρείαν, *ita ſe ſuſcepturum negotium ajebat Bolis.* Deleta velimus commata, quæ ante & poſt ἔφη primus interſeruit Erneſtus; quæ turbant magis, quam explanant orationis ſtructuram. χεῖρα pro χρείαν habet ora ed. 1. imperite & invitis msstis. Verſ. 9. 11.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

Verſ. 1. Καμβῦλος. Καμβύλος cum acuto accentu h. l. Aug. Regii, Veſont. qui ſupra cum ceteris circumflexerunt penultimam. Verſ. 1.

Verſ. 2. πρὸς τρόπον. Sic edd. & codices noſtri omnes; quod ferri tamen nullo modo poſſe videtur. Sane cum genitivo caſu conſtrui præpoſitionem πρὸς in iſtis formulis, πρὸς τρόπου, πρὸς θυμοῦ, & harum ſimilibus, recte docent grammatici. Et aliâs quidem in ſingulari numero uſurpatur πρὸς τρόπου, *ad ingenium, ad animum meum*, id eſt, *acceptum, gratum mihi:* ſed nihil impedire videtur, quo minus etiam in plurali dici potuerit πρὸς Verſ. 2.

 τρό-

τρόπων, quo pacto Suidas legit, qui hæc ipsa Polybii verba recitavit in Πρὸς τρόπων. προστρόπου una voce voluerat Vrsinus, referens ad ἐπαγγελίας, tamquam a nomine adjectivo ὁ καὶ ἡ πρόστροπος, quod tamen nusquam ista ratione occurrit.

Verſ. 4. 7. *Verſ.* 4. συνθηματικῶς. Vide Suidam, in hac ipsa voce. Conf. c. 19, 4. & Adnot. ad c. 17, 9. Perperam συνθητικῶς Reg. G. Quæ sequuntur verba, transponenda putavit Gronovius; vulgatam verborum seriem, nonnihil licet conturbatam, Polybio vindicavit Reiskius. — *Verſ.* 7. αὐτοπαθῶς, *ex proprio adfectu, ex vero animi sensu.* Vide Suidam h. v. ubi citat hunc locum Polybii.

Verſ. 6 sqq. *Verſ.* 6. πάλην. Corrige πάλιν, & typothetæ condona errorem. — *Verſ.* 10. ἦν γάρ τις ἐπίνοια περὶ τὸν Ἀχαιόν. Bene habet vulgata. conf. ad V. 110, 7. — *Ibid.* διὰ προόδου. Quid sit hoc, nescimus. Casaubonus, ingenium magis suum, quam usum sermonis secutus, *in ipso exitu* interpretatus est. — „Locus est vitiosus, ait ERNESTVS: contextus desiderare videtur, *cùm elapsus esset ex urbe in qua obsidebatur.*" — REISKIVS: „Forte δίχα προόδου, *sine processione*, h. e. sine prædicatione sui nominis & jactatione suæ conditionis, sed celato & dissimulato cum nomine, tum fortuna, & consiliis, denique id quod nos *incognito* dicimus. πρόοδος & προέλευσις est *processio pompatica in publicum* ad populum, cum significatione imperii alicujus aut etiam regiæ majestatis. δίχα & διὰ sæpe in libris permutantur." — Possis etiam δίχα προόδου intelligere *nullo adventus sui nuncio præmisso*, id est, *subito, inopinato*; (conf. verſ. seq.) proprie *sine præeunte*, ab ὁ πρόοδος, quod notat *eum qui præit*, quemadmodum ὁ ἔφοδος est *qui circumit, circuitor.* — *Verſ.* 11. κατὰ Κοιλ. Συρ. κατὰ τὴν Κοιλ. Συρ. solus Vesont.

Cap. XX.

CAPVT XX.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. μετὰ ταῦτα νυκτὸς εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολήν. *postea noctu castra ingrediuntur.* Quis? an Boiis & Cam-

bylus? At deinde demum (verf. 9.) primum ad Cambylum in caftra venit Bolis. (cf. verf. 10.)

Verf. 6. διὰ τὸ τῆς. τῆς deeft Regiis, Vefont. & Tubing. — *Verf.* 8. τοὺς ἐνεδρ. τοὺς συνεδρ. Vefont. — *Ibid.* μήτ' αὐτόν. Particulam καὶ, quæ præmittebatur, ex ingenio delevit Cafaub. — Verf. 6. 8.

CAPVT XXI. — Cap. XXI.

Verf. 1. ἐκτενῶς Suidas interpretatur ὁλοψύχως, προθύμως, *toto animo, promte*, laudans hunc Polybii locum, quem eumdem citavit in Βῶλις. Vtrobique vero pro φιλοφρόνως habet φιλανθρώπως. — Verf. 1.

Verf. 2. ἕλκοντα τὸ τῆς πράξεως στάσιμον, *tanti ponderis incepto parem*. Nolimus folicitatum verbum ἕλκοντα, quod in ἔχοντα mutandum fufpicatus eft Reifkius. conf. XII. 28, 6. — *Verf.* 3. ὑπάρχων δὲ ex ed. 1. & msstis reftitui. — *Ibid.* ὅμως non ad ἔκρινε referendum, fed ad μὴ πᾶσαν & ea quæ fequuntur: quare delevimus comma, quod poft ἔκρινε incommode vulgo infertum erat. — *Verf.* 4. οὐκ ἔστι recte Cafaub. cum Vrb. & ora ed. 1. Mendofe οὐκ ἔτι ed. 1. in contextu, cum plerifque msstis. — Verf. 2 fqq.

Verf. 5. τὸ δὴ τὸ λεγόμενον. Sic editi & fcripti libri omnes, perperam. Recte Reifkius *delere alterum* τὸ juffit, in quo obtemperare viro docto debueramus. Vulgatiffima formula, τὸ δὴ λεγόμενον, ubi adducitur proverbium aut proverbialis locutio. vide IV. 52, 3. VI. 43, 3. 46, 1. &c. — *Ibid.* πρὸς Κρῆτα κρητίζων. Vide Suidam in Πρὸς Κρῆτα. — Verf. 5.

Verf. 6. συνεξαποστέλλειν. συνεξαποστελεῖν malimus. — *Ibid.* μέμειν προσέταξε. Sic cum Vrb. edidit Cafaubonus, delens ἔφη, quod importune erat infertum. Illud ἔφη ex ἐκεῖ corruptum jam ante Reifkium fufpicatus erat Scaliger. — *Ibid.* κατὰ τοῦ πέλας Cafaubonus *in alienam perniciem* interpretatus eft. Satis putamus fuerat, *de aliis, in* vel *ab aliis, alios quod attinet.* — *Verf.* 8. μετρίας dant libri noftri omnes, Vrb. Aug. Med. Regii, Vefont. Tubing. — Verf. 6. 8.

bing. — *Ibid.* λιτὴν recte Casaub. cum Vrsin. Aug. Vesont. Mendose λιπὴν ed. 1. cum cett. codd. λισπὴν ora ed. 1. & ora Med. — *Vers.* 9. ἀπεὶ ἀπόκριν. Sic unus Aug. in ora ab antiq. manu, unde & ora ed. 1. ex qua in contextum recepit Casaub. Mendose contextus ed. 1. consentientibus msstis εἶεν ἀπόκριν. — *Ibid.* φᾶναι. Sic edd. cum msstis. Rectius fuerit φάναι.

Verſ. 9.

Cap. XXII.

CAPVT XXII.

Verſ. 2. *Vers.* 2. καὶ πᾶν ἄν τι. Sic recte Casaub. καὶ πᾶν ἀντὶ κατὰ ed. 1. cum msstis; unde delendum ἀντὶ suspicatus erat Vrsinus, & mox pro ὑποπτ. legendum ἀνθυποπτεύσας. Pro πᾶν ἄν τι Scaliger τἀναντία suspicatus erat, quod non placet.

Verſ. 5. *Vers.* 5. In προσυρίξας consentiunt omnes; nec opus erat ut solicitaretur, licet alibi duplex σσ reperiatur. (vide c. 27, 10. & 31, 5.) Neque vero in vocula πρὸ, verbo præposita, premamus cum Reiskio significationem *ante*, vel *prius*, quasi hoc dicat Polybius, *Bolidem prius sibilum edidisse, quam tesseram voce articulata ederet.* προσυρίζειν ipsius etiam vi præpositionis nil aliud notare videtur quam *sibilum edere.* Quare locis paulo ante citatis deletam alteram literam σ, quam h. l. adjectam, malimus. — *Ibid.* ἀπέδωκε malle se REISKIVS ostenderat: „nam ea, ait, ἀποδίδονται, *redduntur*, quæ debentur dari vel edi ex pacto & condicto." — Imo necessario id requirebatur; neque enim aliud, quam ἀποδιδόναι τὸ σύνθημα, fert sermonis usus. Vide II. 67, 1. III. 84, 1. IV. 78, 10. V. 60, 6. &c.

Verſ. 6. *Vers.* 6. ἐπιβάλλοιτο, *conaretur*, *tentaret*. Sic Scaliger etiam correxerat. ἐπιλάβοιτο quid sit, in quod cum editis consentiunt codices omnes, nemo facile dixerit, nisi librariorum errore corruptum. — *Ibid.* εἶχε μάχαιραν ὑφ' αὑτῷ παρεσκευασμένος. Mire dictum ὑφ' αὑτῷ, pro ὑφ' ἱματίῳ, *sub veste*, ni ex hoc ipso corruptum. — „Forte ἐφ' αὑτὸν, *contra semet, in suam ipsius necem.*" REISKIVS.

Vers.

Verf. 11.

Verf. 11. Ἀνδρομάχου μὲν υἱός. cf. IV. 51. — *Ibid.* ἔγημε δὲ Λαοδίκην τὴν Μιθριδάτου τοῦ βασ. θυγατ. conf. V. 74, 5. & ibi Adnot. Erat autem & *Laodice, Mithridatis filia,* ipfi Antiocho nupta. V. 43, 1-4. An ergo Laodice hæc, uxor Achæi, foror fuit illius Laodices, uxoris Antiochi? Mirum vero, non diferte hoc commemorari a Polybio, qui id h. l. non videtur fuiffe prætermiffurus.

CAPVT XXIII.

Cap. XXIII.

Verf. 3.

Verf. 3. ἀκρωτηριάσαι, *extrema membra præcidere,* veluti manus, pedum digitos, fed potiffimum *nares & aures,* (cf. I. 80, 13.) & maxime quidem *aures*, ut ex Etymologo monuit H. Stephanus in Thefauro. *τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντας αὐτοῦ, καὶ καταῤῥάψαντας εἰς ὄνειον ἀσκὸν, ἀνασταυρῶσαι τὸ σῶμα.* Imprudentes nos in eamdem fententiam cum fuperioribus interpretibus, Mufculo & Cafaubono, verba ifta fic fumus interpretati: *ut, amputato capite & utri afinino infuto, truncus in crucem tolleretur.* In quem errorem induxit nos incifum illud, quod poft *ἀσκὸν* vulgo interferitur: quo deleto, probabilior multo & haud dubie vera exfiftet fententia, quam a Paulo Leopardo Emend. lib. I. c. 20. (in Gruteri Thef. Crit. T. III. p. 17.) expreffam videmus his verbis: *deindeque capite illius defecto, corpus in utrem afininum infutum fufpendere.* Nempe *truncus, utri afinino infutus,* (fortaffe, quo diutius duraret, & ne ftatim a beftiis difcerperetur) *e cruce fufpenfus eft: abfciffum caput, fummo crucis palo præfixum.* Apud Plutarchum, in vita Cleomenis fub finem, legimus, Cleomenis corpus, culleo infutum, (cf. Cafaub. ad Sueton. Iul. c. 74.) e cruce fuiffe fufpenfum, fed ita, ut caput nudum emineret. Monuit Leopardus loco citato, ad hoc fupplicium Achæi adludere Ovidium in Ibide v. 301 fq.

Verf. 4.

Verf. 4. *τῆς Λαοδίκης - - συνειδυίας.* *τὴν Λαοδίκην - - συνειδυῖαν* voluit Scalignr, qua correctione facile caremus. Sed *comma* deletum velimus, quod poft *ἄκρας* Cafaubonus interferuit: adverbium vero *μόνον* (quo fæpius utitur Polybius,

lybius, ubi commodius videri poterat adjectivum) ad τῆς Λαοδίκης, non ad τὴν ἔξοδον, referendum videtur; ut sententia sit, *quum ex omni arce Laodice sola cognitum habuisset exitum mariti.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τίθεσθαι τὰ πράγματα. Casaubonus: *ut curam rerum se abdicaret.* In eamdem sententiam Ernestus, *deponere imperium.* Reiskius, Casauboni versionem non audens praecise aspernari, suspicatus est, τιθ. τὰ πραγμ. h. l. significare *convasare*, *sarcinas colligere*, *res domesticas ordinare;* quod faciunt, ait, qui quodam e loco migrare ad alterum volunt. Imo vero τίθεσθαι τὰ πράγματα, ex usu styli Polybiani, idem est ac συντίθεσθαι τὰ πραγμ. *res componere*, *componere bellum.* Sic τίθεσθαι εἰρήνην, V. 4, 7. τίθεσθαι συνθήκας, I. 11, 7. &, quod in primis huc valet, τίθεσθαι τὰ πρός τινα, V. 60, 9.

Verſ. 9 ſqq. *Verſ.* 9. Ἀριόβαζον. Ἀρίβαζον VII. 17, 9. & 18, 7. — *Ibid.* παρέδοσαν αὐτοὺς edd. αὐτοὺς Aug. Perperam αὐτοῖς Regii & Vesont. quod ex αὐτοὺς corruptum. — *Verſ.* 10. τοῖς ἐσομένοις. τοῖς ἐπεσομένοις Vrb. — *Verſ.* 11. μεγαλαυχεῖν. Imperite μεγαλαυχὴν ed. 1. Reg. F. & Vesont. a pr. manu. μεγαλαυχῆν Reg. G. — *Ibid.* πᾶν δέ. πάντα δὲ solus Reg. G.

Cap. XXIV.

CAPVT XXIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Καύαρος. Ex eis, quae de hoc *Cavaro* in transitu commemoraverat Polybius IV. 46, 4. intelligere licet, excerptam esse hanc Eclogam ex ea parte historiae, quae *de exstinctione regni Gallorum in Thracia*, agebat. Retulimus autem hanc Eclogam, cum ea quae cap. 25. sequitur, ad A. V. 541. non quod certi simus, ad hunc annum eas pertinere; sed ne prorsus vacuus ille annus praetermitteretur. Ecloga, quae est cap. 20. de rebus Antiochi ad Armosatam gestis, haud dubie post narrationem captae arcis Sardium, quam ad A. V. 540. posuimus, erat rejicienda. Proditionem autem Tarenti, quae exponitur

cap.

cap. 26 seqq. ad A. V. 542. esse referendam, Livius docebat.

Vers. 2. καὶ Βιθυνούς. καὶ Ῥοδίους legendum suspicatus est Baumgarten ad Histor. Vniversal. ex anglico sermone in german. conversam, Tom. VI. Adnot. 564. — Vers. 2.

Vers. 3. Χαλκηδόνιος. Monuimus ad IV. 39, 5. nomen istud in codicibus Polybianis aliâs, permutatis literis X & K, scribi Καλχηδ. Noluimus tamen nunc scripturam, quam apud Athenæum exhibent libri, mutare. — Vers. 3.

CAPVT XXV.

Cap. XXV.

Vers. 1. Ἀρμόσατα. „Civitas est Armeniæ majoris in ea parte, quæ meridiem spectat, Ptolemæo Ἀρσαμόσατα & Plinio.“ VALESIVS. Vide Plinium VI. 9, 10. & ibi Notas & Emend. Harduini. Adde Cellar. Geogr. Antiq. lib. III. c. 11. p. 390 *sq.* — Vers. 1.

Vers. 2. καὶ τἄλλα τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν αὐτῷ διατραπῇ. Valesius: *ne regnum ipsius omne everteretur.* Rectius vero & usui sermonis, Polybiano certe stylo convenientius, dixeris: *ne & reliquæ regni partes perturbarentur, consternarentur, terrore injecto ab ipsius fide averterentur.* conf. V. 4, 10. & Lexic. Polyb. — Vers. 2.

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

De *Tarento Hannibali prodita* conf. Liv. XXV. 8 sqq. & Appian. Histor. Hannibal. c. 32. Proxime autem ante hanc Eclogam ponendum Fragm. quod Suidas in Προσπεσόντων, quod retulimus in Spicileg. Fragmentor. ex lib. VIII. Tom. V. p. 32.

Vers. 1. ὡς ἐπ' ἐξοδίαν ὁρμήσαντες. Livius l. c. *per speciem venandi urbem egressi.* Sed confer nostrum mox vers. 7. & c. 27, 4 seqq. Laudat hunc locum Suidas in Ἐξοδία. — *Ibid.* Φιλήμενος & h. l. & deinde scripsit Casaub. cum Vrb. Leviter corrupte Φιλίμενος constanter ed. 1. cum ceteris msstis. Est autem, ut monuit Reiskius, Φιλήμενος idem quod πεφιλημένος, & ex eo factum abjecto augmento & — Vers. 1.

mutato

Verſ. 1. mutato accentu; cujus generis nominum, augmento perfecti truncatorum, exempla collegiſſe ſe ait Reiſkius ad Conſtantini Ceremoniale. Apud Livium alii libri *Philemenus*, alii *Philomenus* præferunt. Apud Appianum ὁ Κονωνεὺς vocatur hic juvenis. Confer Oudendorp. ad Frontin. III. 3, 6.

Verſ. 2 ſqq. *Verſ.* 2. αὐτὸ δὲ μόνον. Temere αὐτὸν δὲ ed. 1. Mox eadem *Verſ.* 4. temere & invitis msstis. περὶ δὲ τὸν, & περὶ τὸν, pro τῶν. — *Ibid* ἐμβαίνειν, quod ex Vrb. recepimus, ex conject. ſcribere juſſerat Reiſkius. Vide Lexic. Polyb. Suidas: Ἐμβαίνειν· ἀρχὴν λαμβάνειν. — *Verſ.* 5. συμμιγνύναι cum acuto ſcripſimus. Vulgo συμμιγνῦναι edd. & mssti. cf. c. 27, 4.

Verſ. 6. 8. *Verſ.* 6. ἐξελαθέντων. ἐξελασθέντων Aug. Med. Conf. ad VI. 22, 4. — *Ibid.* Cum προθρεμμάτων vulgo ederetur, ſimplex θρεμμάτων ponere juſſerat Vrſinus: pariter Reiſkius, niſi deeſt (inquit) aliquid, cujus pars fuerit πρό. Erneſtus in Lexico Polyb. corrigere juſſerat τῶν προεξελαθέντων θρεμμάτων. In veri veſtigium, de quo nemo putamus dubitabit, deduxit nos codex Vrb. — *Ibid.* μελήσειν recte Caſaub. Perperam μελλήσειν ed. 1. cum msstis, ut paſſim alibi. — *Verſ.* 8. ἐπιβολὴν dedit nobis Vrb. & Aug. Perperam vulgo ἐπιβουλήν.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Τότε οὖν. Neceſſario requirebatur conjunctio, quam eamdem paſſim errore librariorum prætermiſſam notavimus. Conf. ad III. 12, 7. & 13, 3. Aut δὴ inſerere juſſerat Reiſkius, aut paulo ante pro ἔτι δὲ τὴν λείαν ſcribere ἐπεὶ δ' ἐδόκουν τὴν λείαν, & eam ῥῆσιν cum hac connectere, quod minime placet. — *Ibid.* ἀποδόμενοι haud dubie verum, licet libri omnes præter unum Vrb. in vulgatum σπενδόμενοι conſentiant.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII. Verſ. 1. 2. *Verſ.* 1. παραπλησίως. Temere παραπλησίους ed. 1. invitis omnibus codd. Pariter ἔδοξαν eadem pro ἔδοσαν. — *Verſ.* 2. Φόρους. Mendoſe Φόρας ed. 1. cum Med. —

Ibid.

Ibid. Teneri poterat πράξασθαι, licet & præcedat futurum & sequatur. conf. ad II. 64, 5. — *Ibid.* κατὰ μηδένα τρόπον tenuimus, correctum ab Ernesto, sicut monuerat Reiskius, & ante eum Gronovius in Notis msstis, & Scaliger in ora sui libri. Ante Ernestum, consentientibus msstis, editum erat κατὰ μηδ. τόπον. — *Ibid.* τῶν Ῥωμαίων. Articulum, qui aberat vulgo, adjecimus ex Vrb. & Aug. — *Ibid.* οἰκίας correxit Ernestus, monente Reiskio. Sic vero est in Aug. & Vesont. Ceteri vulgo οἰκείας. — *Vers.* 4. συμμιγνύναι. Rursus συμμιγνῦναι cum circumflexo dant edd. cf. c. 26, 5. — *Ibid.* ἐξοδίαν. ἐξοδείαν h. l. Aug. Vers. 3. 4.

Vers. 5. ἀπέταξαν recepimus ex Vrb. & Aug. Veram esse hanc scripturam monuerant jam Reiskius & Ernestus. conf. X. 16, 3. X. 18, 9 sq. — *Vers.* 6. διὰ γὰρ τὴν ὑπερβάλλουσαν &c. Citat Suidas in Διάληψις. Et, quæ mox sequuntur, habet idem in Προυργιαίτερον. Vers. 5. 6.

Vers. 7. πρῶτον μὲν τόν. τὸν carent Regii & Vesont. — *Ibid.* Γάϊον Λίβιον. Constanter *Caii* prænomen servant libri Polybiani omnes, & hoc loco, & deinde. *Marcum* vocat Livius XXIV. 20. XXVI. 39. XXVII. 25. & Plutarch. in Apophthegm. p. 195. & in Fabio p. 187. Conf. Wesseling. Obs. lib. II. c. 5. — *Ibid.* τοὺς Φυλάττοντας. τοὺς μὲν Φυλαττ. ed. 1. cum Med. Regiis, Vesont. & Tubing. Importunam particulam non agnoscit Vrb. nec Aug. & delevit Casaub. monitus etiam ab Vrsino. — *Ibid.* τὸν πυλῶνα τὸν ὑπὸ τὰς Τημενίδας προσαγορευομένας πύλας. τὰς Τεμενίδας ed. 1. consentientibus msstis, ut videri possit, portas illa a *fano* quodam (τεμένει) nomen habuisse, quemadmodum Syracusis pars quædam urbis ab Apollinis fano ὁ Τεμενίτης est adpellatus, de quo vide Cluverum in Sicil. Antiq. p. 151. Sed quoniam infra c. 30, 2. codices omnes in Τημενίδας per η in prima syllaba consentiunt, eodem modo hic rescripsit Casaubonus; recte: nempe a Temeno heroe (de quo conferendus Pausanias & Apollodorus in Bibliotheca) nomen habebat illa porta Tarentina, Vers. 7.

ut

Verf. 7. ut monuit Heynius in Opufc. Academ. T. II. p. 220. Conf. infra c. 35, 9. De præpofitione vero ὑπὸ REISKIVS monuit: „Imo vero κατά. Nam πυλὼν non eft ὑπὸ πύλας, fed ὑπὲρ τῶν πυλῶν. Eft enim πυλὼν *turris impofita portæ urbis.* [conf. ad II. 9, 3.] Poffit quoque legi ἐπὶ τῆς Τημενίδος προσαγορευομένης πύλης. conf. verf. 10. & c. 30, 4. Sæpe vitiofe ὑπὸ cum ἐπὶ permutatum.“ — Sane placeret pofterior ratio ἐπὶ τῆς Τεμενίδος &c. nifi nimis multa mutanda forent.

Verf. 8. 9. *Verf.* 8. εἰσέφερε τῶν θηρίων, intellige τὶ, vel τινά. Conf. Gronov. ad I. 42, 9. — *Ibid.* ἀνοίγειν αὐτῷ recte Cafaub. cum Vrb. & Vrfin. αὐτοὺς ed. 1. Regii, Vefont. Tubing. αὐτὰ Aug. & inde ora ed. 1. Nefcimus quid habeat Med. e quo nil ad h. l. notatum. — *Verf.* 9. ἐποιεῖτο. Perperam ἐπῄει Suidas in Ἁρμοζόμενος, ubi laudat hunc Polybii locum.

Verf. 10. *Verf.* 10. κατεσκευασμένου recte Cafaub. cum Aug. & Reg. G. forte & Med. & Tubing. Id in κατκσκευασμένου corruptum in ed. 1. Reg. F. & Vefont. quod monemus, ne quis hoc in κατασκευασαμένου mutandum putet. Sic ἡτοιμασμένοι σάλπιγγας VIII. 32, 7. *cum paratas haberent tubas.* — *Ibid.* προσσυρίξαι fcripfimus cum ed. 1. Vrb. Aug. Regiis, Tubing. Vefont. Id cum in edit. Cafaub. in προσσυρίξαιε effet corruptum, in προσσυρίξειε mutavit Gronov. quem fecutus eft Erneftus: fed ifta attica optativi forma rarius utitur Polybius. Nos quidem προσυρίξαι refcriptum velimus per fimplex σ, quemadmodum eft in Vrb. Conf. ad c. 22, 5. & c. 31, 5.

Verf. 11. *Verf.* 11. τὸν ἐπὶ τῆς πόλεως ἄρχοντα. Sic oportuit. *Caium Livium* intelligit, Vrbis præfectum. vide c. 29, 1. & conf. c. 27, 7. — *Ibid.* ἀφ' ἡμέρας, *de die.* cf. c. 29, 1. 4. & 6. adde Valef. ad Diodorum T. II. p. 577. ed. Wefl̄el.

CAPVT

CAPUT XXVIII.

Cap. XXVIII. Vers. 4 sqq.

Vers. 4. Dele comma post ἀναζυγὴν, & repone post ἑωθινήν. — *Vers.* 5. κατοπτεύσῃ. Semper in activo usurpatur hoc verbum, apud Polybium certe. Tum in Aoristo passivi dicendum fuerat κατοπτευσθῇ, non κατοπτευθῇ, quod mendose dant edd. & mssti. — *Ibid.* οἱ μὲν - - τῶν διαπιπτόντων. Perperam Casaubonus: *quicumque in eos incidissent.* Imo vero, *qui profugissent, qui dilapsi essent.* — *Ibid.* εἰς τὴν πόλιν. Sic scripsimus cum Vrb. Aug. Vrsin. Regiis, Vesont. Tubing. — *Vers.* 6. ποταμὸν non opus erat ut solicitaretur. Si τόπου voluisset Polybius, ἐν τόπῳ erat dicturus vel πρὸς τόπον, ut c. 29, 4. non παρὰ τόπον. — *Vers.* 7. κυρίως. conf. ad IV. 38, 2. — *Ibid.* οὐ διεσάφει recte Casaub. monente Vrsino. Perperam οὖν διεσαφ. ed. 1. cum msstis. Livius XXV. 9. *ne ibi quidem nunciato, quo pergerent.* — *Ibid.* ἐπιβολήν. ἐπιβουλὴν Regii & Tubing.

Vers. 9. 10.

Vers. 9. μηδὲν ἰδιοπραγεῖν recte Casaubonus recepit ex ora ed. 1. quæ id tenet ex ora Aug. ab antiq. manu. Corrupte μηδενὶ δικαιοπραγεῖν ed. 1. cum msstis; quem eumdem errorem Suidas jam habet in Δικαιοπραγεῖν, ubi citantur hæc Polybii verba, & ibi μηδενὶ etiam legitur in principe editione Mediol. quod posteriores editores in μηδὲν mutarunt. — *Vers.* 10. διαφεὶς τοὺς ἡγεμόνας. Sic recte edd. & mssti omnes in contextu, & consentit Suidas in Διαφεὶς & in Κνέφας. διασαφήσας τοῖς ἡγεμόσι, ora ed. 1. cum ora Med. & ora Aug. ab antiqua manu.

CAPUT XXIX.

Cap. XXIX. Vers. 1.

Vers. 1. πρόληψιν nil causæ videmus, cur in πρόλεξιν, *prædictionem,* mutatum voluerit Reiskius. — *Ibid.* πότου Casaub. cum ora ed. 1. & ora Aug. ab ant. manu. Mendose τόπου ed. 1. consentientibus msstis. Sic rursus *vers.* 4. τόπον, pro πότον, ed. 1. cum msstis, excepto Vrb.

Vers. 4.

Vers. 4. διακεχυμένοι. Ernestus: „*hilariores, (inprimis e convivis,)* ut apud Lucian. in Sympos. c. 20.“ —

Nempe

Verſ. 4. Nempe ſic Lucianus, T. III. ed. Wettſt. p. 431. ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν, *quo magis etiam exhilararentur convivæ.* Polybii verba citavit Suidas in ipſo verbo Διακεχυμ. quod interpretatur ἐκλελυμένοι τὴν ψυχὴν ὑπὸ χαρᾶς. — *Ibid.* καί τι καὶ προσπαίζοντες. Repetitam Polybiano more particulam καὶ adoptavimus ex Suidæ l. c. ubi eam certe exhibent ediones veteres, & temere omiſit Küſterus, putamus quod in Polybii editionibus non invenit. — *Ibid.* Quæ ſequuntur, ὡς ἂν ὑποκρινόμενοι &c. recitat idem Suidas in Ὑποκρίνεσθαι & in Συνουσία.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἠλλοιωμένων. ἠλλοιωμένοι cum codd. noſtris habet Suidas in Ὑποκριν. ἠλλοιωμένους idem in Συνουσία, mendoſe utrumque.

Verſ. 7 ſqq. *Verſ.* 7. ἀπολελειμμένοις recte Caſaub. cum Vrſino, & ſic intra lineas habet codex Veſont. ἀπολελημμ. ed. 1. & Regii. ἀπολελιμμ. Vrb. Aug. Ex Med. nulla notatur diſſenſio ab exemplo Caſauboni. — *Verſ.* 8. ἀνοιαθήσεται ex Vrb. correxit Caſaub. & conſentit ni fallimur, codex Med. ἀνυαθήσεται Aug. Regii, Veſont. Vrſin. ἀνηαθήσεται ed. 1. — *Verſ.* 9. ὡς δὲ αἱ Caſaub. cum Vrſin. Corrupte ὡς δ' ἀεὶ ed. 1. cum msstis.

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verſ. 2 3. *Verſ.* 2. κατὰ τὴν ἀπό. Mendoſe κατὰ τὴν τῆς ἀπὸ ed. 1. Regii, Veſont. — *Ibid.* Τημενίδας. Vide ad c. 27, 7. — *Ibid.* ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ - - Ὑακίνθου, *in Hyacinthi tumulo.* Hyacinthum Spartanum heroëm colebant Tarentini, Lacedæmone oriundi. conf. c. 35, 9. — *Ibid.* Ἀπόλλωνος Ὑακίνθου. *Apollinis* ſacra cum *Hyacinthi* ſacris conjuncta fuiſſe, docet Pauſanias in Lacon. c. 10. p. 228. & c. 19. p. 257. Ὑακύνθου per υ in penult. habet unus Vrb. — *Verſ.* 3. ἀντιπυρσεῦσαι Caſaub. cum Vrb. Aug. Veſont. & ora ed. 1. Corrupte ἀντιπερσεῦσαι ed. 1. in text. & Reg. F. a pr. manu. ἀντιπερισεῦσαι Tubing. & Reg. F. ex emend. ἀντιπερισσεῦσαι Reg. B.

Verſ.

Verſ. 6. παρ' αὐτοῖς. — „Narrat Polybius ut rem, Tarentinis propriam, aliis Græcis inuſitatam: nam in aliis græcis urbibus erant ſepulcra extra mœnia. conf. IX. 17, 2 & 6. & Valeſ. ad Ammian. Marcellin. XVIII. 7." REISKIVS. — *Ibid.* ἐντὸς τῶν τειχῶν. Duo poſteriora verba deſiderantur in ed. 1. Med. Regiis & Tubing. Adjecit Caſaub. cum Vrb. & Aug. ἐντὸς τείχων Veſont. — *Verſ.* 7. μετὰ τῶν πλειόνων. τοὺς πλείονας dici pro τοὺς τεθνεῶτας vel τοὺς ἀποιχομένους ſatis notum, & monuit Euſtath. ad Iliad. p. 451, 37. ed. Baſil. & ad Odyſſ. p. 7, 52. Verſ. 6. 7.

Verſ. 9. πρὸς τὸν τοῦ Πυθιονίκου τάφον. Quis fuerit ille *Pythionicus*, non habemus compertum. Vocabulum Πυθιονίκης non modo generatim denotat eum *qui Pythia vicit*, ſed etiam *proprium nomen* eſt, auctore Suida. Verſ. 9.

Verſ. 12. εὐροήσαντος correxit Caſaub. cum Scaligero. conf. IV. 48, 11. εὐρώσαντος ed. 1. cum msstis. — *Verſ.* 13. παρόδου pariter ingenio debetur Caſauboni & Scaligeri. πάροδον ed. 1. cum msstis, quod in παρ' ὁδὸν mutatum voluit Vrſinus. Verſ. 12. 13.

CAPVT XXXI.

Cap. XXXI.

Verſ. 1. τῆς Βαθείας, intell. ὁδοῦ, quemadmodum ad πλατεῖαν ex pervulgato ſermonis uſu ὁδὸν intelligitur. Sic quidem interpretatus eſt Caſaubonus. Reiſkius contra βαθείαν nomen eſſe *portæ* contendit, (conf. c. 35, 6.) ut Conſtantinopoli (ait) erat porta quædam, κοίλη ſeu *humilis* vel *profunda* dicta. Pariter Scaliger πύλης intelligendum ad Βαθείας monuit. Verſ. 1.

Verſ. 2. ἀπέλιπον. ἀπέλειπον Vrb. in imperfecto, commode. — *Ibid.* ἐκτὸς τοῦ τείχους Caſaub. cum Vrb. & Vrſin. Perperam ἐντὸς ed. 1. cum ceteris codd. — *Ibid.* τὰς ἔξωθεν ἐπιφανείας. — „ἐπιφάνειαι hic non ſunt *latera*, ut alibi; ſed οἱ ἐπιφαινόμενοι." CASAVB. *in ora Baſil.* [vel τὰ ἐπιφαινόμενα.] conf. I. 76, 5. & Lexic. Polyb. Verſ. 2.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἐπέστησαν κατὰ πορείαν. „κατὰ πορείαν, *in armis, in acie.*" REISKIUS. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὸν Φιλήμενον, *quæ ad Philemenum pertinebant.* τὰ ex ingenio recte adjecit Cafaubonus; qui articulus cum abesset ab ed. 1. & msstis, κατὰ deletum voluit Vrfinus. αὐτοὶ δὲ καὶ τὸν Φιλιμ. Scaliger.

Verf. 4. *Verf.* 4. Ὅτε γάρ. Sic rurfus optime Cafaub. Mendofe οὔτε γὰρ ed. 1. cum msstis, quod in οἵ τε γὰρ mutare jufferat Vrfinus. — *Ibid.* In Φερέτρῳ confentiunt edd. & fcripti. Solus Suidas Φέρτρῳ legit, locum hunc citans ad ipfum vocabulum Φέρτρον. Idem ibidem τὸν πεφιλημένον fcripfit pro τὸν Φιλήμενον. Quod vero apud eumdem Suidam ibidem pro vulgato τὸν υἱὸν corrigendum ex Polybio τὸν ὗν ait Küfterus, fi editionem Suidæ Mediolanenfem infpexiffet, veram fcripturam, τὸν ὗν, ibi erat inventurus. — *Ibid.* τὴν παρακειμένην πύλην, *proximam portam.* Aut τὴν προειρημένην legi voluit Reifkius, aut συγκειμένην, *ex pacto conditam.* Cogitaveramus nos quidem τὴν ἀντιπαρακειμένην, *oppofitam.* Sed nil opus videtur vulgatam follicitare fcripturam. Philemenus fuerat cum Hannibale, & cum haud procul ab urbe abeffent, tum demum ab eo fe feparaverat: Hannibal per portam Temenidem urbem ingreditur; Philemenus ad aliam portam, huic *proximam*, fe confert. conf. VII. 18, 6.

Verf. 5 fqq. *Verf.* 5. προσεσύριξε. Sic corrigere juffit Paulus Leopardus Emendatt. lib. IV. c. 13. & lib. V. c. 11. in Gruteri Thefauro Crit. T. III. p. 77. & p. 95. Poterat vero etiam teneri Cafauboni προεσύριξε, quod & Scaligero placuerat. Conf. ad c. 22, 5. & c. 27, 10. — *Verf.* 6. ἀνέῳξε μετὰ σπουδῆς &c. Citavit Suidas in Μερίτης. — *Ibid.* τῶν περὶ τόν. Mendofe τὸν περὶ τὸν ed. 1. & τὸ περὶ τὸν Regii, Tubing & Vefont. — *Verf.* 7. νομαδικήν. Νομαδικὴν litera majufcula fcribitur in ed. Cafauboni; minus recte. Recte tamen habet ejufdem verfio: *habitu paftoritio.*

Verf.

Verf. 8. τὸν ὖν. Corrupte τὸν οὖν ed. 1. Regii, & Vefont. a pr. manu. — *Ibid.* αὐτοῦ πατάξαντες, *ibi loci, eodem ipfo in loco.* Sic recte Vrb. & Aug. & fic corrigendum monuerat Vrfinus (ex fuo putamus codice) & Reifkius ex ingenio. Conf. III. 116, 11. V. 76. 4. &c. — *Verf.* 9. τοὺς μοχλούς. Mendofe τοῖς μοχλοῖς ed. 1. cum Med. — *Verf.* 10. ἀσφαλῶς. Perperam ἀσφαλῶν Vrb. Aug. — *Verf.* 11. Dele comma poft Ἀννίβας, quod perperam ex fuperioribus editionibus irrepfit.

Verf. ὖ fqq.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII.

Verf. 1 fqq.

Verf. 1. τῶν χειριζόντων τὴν πρᾶξιν Cafaub. cum Vrb. Aug. Vrfin. putamus & Med. Corrupte τὴν χειριζόντων πρᾶξιν ed. 1. τῶν τὴν πρᾶξιν Regii, Vefont. & Tubing. & carent χειριζόντων. — *Verf.* 2. δὲ καὶ τῶν. δὲ carent Regii, Tub. Vefont. — *Verf.* 3. ἐξαιρεῖσθαι, *eximere periculo.* conf. I. 36, 5. I. 11, 11. Mendofe ἐξερεῖσθαι folus Reg. G. Poft verbum hoc autem, interferto puncto, fic pergit ed. 1. cum msstis omnibus, παρήγγειλε δὲ καὶ σώζειν. Importunam particulam δὲ, una cum puncto, merito fuftulit Cafaub. — *Ibid.* ἀναβοῶντας. ἀναβοῶντες ora ed. 1. temere & invitis msstis.

Verf. 4. 6.

Verf. 4. Κελτῶν. Βελτῶν Reg. F. Tubing. — *Ibid.* προσταχθέν. πραχθὲν Reg. F. Sed ejufmodi fingulares aberrationes unius vel alterius codicis nil adtinet cunctas adnotare. — *Verf.* 6. διαδύς. Mendofe διαδὶς ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* λαβόμενος ἀκατίου correxit Cafaub. monente Vrfino, & fic ora ed. 1. & ora Med. Ceteri omnes & ipfa ed. 1. in contextu corrupte habent λίβανος ἀκατίου.

Verf. 7.

Verf. 7. Μετὰ δέ. Sic omnes fcripti & edd. Nec tamen umquam aliâs legere meminimus μετὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, fed vel μετὰ ταῦτα, vel κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. Et Κατὰ h. l. refcribendum putemus. Sicut β, fic & μ paffim a librariis cum κ confunditur: fic paulo ante, pro ὁρμούντων, ὁρκούντων habet Reg. G. — *Ibid.* ἡτοιμασμέ-

νοι. conf. ad c. 27, 10. — *Ibid.* καί τινας τῶν αὐταῖς χρῆσθαι δυναμ. Perspecte correxit Casaubonus. καὶ τινῶν αὐταῖς χρ. δυν. ed. 1. consentientibus msstis.

Verf. 8. *Verf.* 8. εἰς τὴν ἄκραν, *in arcem, ad arcem, versus arcem*, εἰς τὴν ἄκραν πόλιν Vrfinus; quod, quamquam non adjecit formulam *ex ingenio*, qua in his uti folet, tamen nonnifi ex ipfius conjectura effe videtur, ut fententia fit *in fuperiorem urbem, in fuperiorem urbis partem.* Sane vocabulum πόλιν ignorant libri noftri omnes, & facile eo caremus.

Verf. 9. *Verf.* 9. παραγενόμενοι recte edd. cum Med. e quo certe nulla notatur difcrepantia. Perperam παραγενόμενος Vrb. Aug. Regii, Tubing. Vefont. fed in Vefont. prius aliud quid fuiffe videtur. Mox γὰρ ταῖς πλατ. correxit Cafaub. cum Vrb. confentiente Vrfino & codice Med. ni fallimur. Mendofe δὲ ταῖς πλατ. ed. 1. Aug. Regii, Vefont. Tubing. Sæpius inter fe permutatas iftas particulas videre licet.

Verf. 10. *Verf.* 10. τάξασθαι τὸ συμβαῖνον, *certo fecum ftatuere quid rei effet.* — „Forte τάξασθαι πρὸς τὸ συμβαῖνον, *fefe accommodare rebus præfentibus, ordinare fuas res ad eventa præfentia.*" REISKIVS. διατάξασθαι fe fufpicari fignificavit mihi alius Vir doctiffimus. ERNESTVS in Lexico Polybiano: „Res poftulat, inquit, hunc fenfum, *nondum poterant plane fcire quid eveniffet*, quafi effet στοχάζεσθαι. Ac, nifi vitium eft in τάξασθαι, fignificat, *eventum ad fuum* (vel, *ad certum*) *genus referre.*" — Nobis non folicitanda vulgata lectio videtur. Ex Ernefti interpretatione τάττεσθαι h. l. idem fuerit ac ὑποτάττειν τι ὑπὸ τὸ ἴδιον ὄνομα vel γένος, de qua notione verbi ὑποτάττειν diximus ad III. 36, 4 & 7. Et fimpliciori etiam ratione phrafis illa, οὐδέπω δυναμένων τάξασθαι τὸ συμβαῖνον, ita intelligi poterit, *nefcio quo loco apud fe ponerent rem*, id eft, *nefciebant quid de ea cogitarent.* Accedit, quod τάξασθαι apud Polybium fæpe ponitur pro συντάξασθαι. Itaque, quemadmodum τάξασθαί τινι (vel πρός τινα) περί τινος vel feq. infinitivo, II. 59, 8. V. 91, 3. &c. (conf. Adn. ad II. 59, 8.) figni-

fignificat *conftituere cum aliquo*, *agere cum aliquo*; fic τάξασθαί τι abfque cafu perfonæ denotare poterit *conftituere aliquid fecum*, & velut *in animo fuo aliquid componere & ordinare*, id eft, *certam fibi notionem rei informare*, *certum judicium ferre*. Nefcimus vero, an eodem etiam referri quodammodo poffit illa dictio, τεταγμένη θεωρία, VI. 57, 2. *certa cognitio*, *certa ratio*. Verf. 10.

Verf. 12. τῷ δὲ πολλούς. Perperam τὸ δὲ πολλ. ed. 1. confentientibus msstis, nifi forte verum habet Med. e quo nil notatur. — *Ibid.* σκυλεύεσθαι. συλεύεσθαι ora ed. 1. invitis msstis. Verf. 12.

CAPVT XXXIII.

Cap. XXXIII.

Verf. 3. συνηθροίζοντο. Corrupte συνηθροίσοντο Reg. G. & Vefont. in contextu. Hinc συνηθροίσαντο Reg. F. & Tubing. — *Verf.* 4. ἐπανελθόντας. Conftructio ad fenfum, ut ajunt grammatici, licet præcefferit fingularis ἕκαστον. — *Verf.* 5. τῷ δὲ ἐπὶ τὴν &c. Habet Suidas in Κατάλυσις. — *Verf.* 6. πολεμίας νομίζειν τάς. Sic recte codices noftri omnes Vrb. Aug. Regii, Vefont. Tubing. Ex folo Med. diffenfum nullum ab editis notavit Gronovius. — *Ibid.* τούτοις ἐφέδρους recte Cafaub. ex ora ed. 1. cum qua facit ora Aug. ab antiq. manu. τούτους ἐφεδρ. ed. 1. in contextu, cum msstis. Verf. 3 fqq.

CAPVT XXXIV.

Cap. XXXIV.

Verf. 1. τοῖς Καρχηδ. τῆς Καρχηδ. ed. 1. cum msstis. Correxit Cafaub. — *Verf.* 2. ἠυλίσθησαν. Corrupte κυλίσθησαν foli Regii. ἐκυλίσθησαν ed. 1. imperite & invitis msstis. — *Verf.* 3. τῇ πρὸ τούτου τάφρῳ correxit Cafaub. cum Vrfino. τῷ pro τῇ dabat ed. 1. cum msstis. Verf. 1 fqq.

Verf. 4. σαφῶς δὲ διαγινώσκων. Et hoc rurfus debetur Cafaubono. σαφῶς διεγίνωσκον ed. 1. cum msstis. Rurfus tamen ex Med. nullum diffenfum ab exemplo Cafauboni notatum videmus; fed jam pridem nobis videmur obfervaffe, quo longius progrediuntur hæc Excerpta Polybii, Verf. 4.

Verſ. 4. lybii, eo parciorem fuiſſe Gronovium in adnotanda ex illo codice (vel ex duobus illis codicibus; nam duo ſunt, ut in Præfatione diximus, qui tamen ob perpetuum fere inter ſe conſenſum pro uno haberi poſſunt) lectionis varietate, præcipue ubi manifeſte mendoſa codicis ſcriptura erat. In ſuperioribus autem libris nullas, ne manifeſtiſſime quidem vitioſas lectiones præteriiſſe videtur. Eamdem rationem in conferendo codice Tubingenſi tenuiſſe Reuſſius videtur, ut, cum initio vel leviſſimas enotaſſet aberrationes, paulatim parcior fieret. Neque id mirum. Nam & tædii plenus hic labor eſt, librariorum halucinationes quaſque adnotandi; & fructus, quamquam interdum haud ſpernendus, (de quo in Præfat. Tomo V. præfixa diximus p. 12 ſq.) incertus tamen remotuſque, & qui per ſe exilis pleriſque haud immerito videatur. Omnino vero, qui unum tantum aut alterum codicem manuſcriptum cum impreſſo conferendum ſuſcipit, ægre dijudicare poteſt, quidnam adnotari mereatur, quid minus. Nam ſicut ſingularem unius vel alterius librarii aberrationem adnotare, niſi peculiaris quædam ratio adſit, nil adtinet; ſic, ubi codices omnes in eumdem errorem conſentiunt, aut ubi in varias partes a vera lectione, aut ab ea quam liber impreſſus habet, abeunt omnes, operæ pretium utique eſt, errores iſtos adnotare, ut ſciatur, vulgatam lectionem nonniſi conjecturæ atque correctioni editoris deberi: de cujus conjecturæ pretio liberum deinde cuique viro docto eſſe debet, ſuum interponere judicium, & meliorem, ſi qua occurrit, tentare; ſi commoda videtur emendatio, æquum eſt, ut ſciat lector, quænam gratia debeatur eis viris, quorum ingenio & doctrina pertinacique labore purgata ab errorum monſtris & genuinæ puritati reſtituta ſunt veterum ſcriptorum monumenta.

Ibid. ἐάσοντας Caſaub. cum Vrb. Aug. Vrſin. ἐάσοντες ed. 1. Reg. G. ἐάσαντες Reg. F. Tubing. Veſont. — *Ibid.* ἐναποδειξομένους Vrſinus ex ingenio ſcribere juſſit, cui obtemperavit Caſaub. ἐναποδειξαμένους in aoriſto habet ed. 1. cum

eum msstis, quod teneri fortasse poterat, quemadmodum aoristus infinitivi sæpe pro futuro ponitur. — *Ibid.* τὴν αὐτῶν δύναμιν recte edd. τὴν αὐτὴν δύναμιν Aug. Vrb. Vesont. Tubing. Reg. G. τὴν αὐτοῦ δύναμιν Reg. F.

Vers. 5 sqq. *Vers.* 5. προέπεσον. Livius XXIV. 11. *si ferocius procurrissent.* — *Ibid.* προσέβαλε Casaub. cum Vrsin. Aug. Reg. F. Vesont. προσέβαλλε ed. 1. προσέλαβε Reg. G. — *Vers.* 6. ἰσχυρᾶς. ἰσχυρῶς ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* περιτετειχισμένῳ Casaub. & Vrsin. ex ingenio. περιτετειχισμένων ed. 1. cum msstis. — *Vers.* 7. ἐν χειρῶν νόμῳ Casaub. cum Vrb. Aug. Vrsin. ἐν χειρῶν νόμων ed. 1. Reg. F. G. Vesont. Hinc ἐν χερσὶ Νομάδων ora ed. 1. ex imperita conjectura.

CAPVT XXXV.

Cap. XXXV.

Vers. 1. *Vers.* 1. προβαλόμενος in aoristo voluit Reiskius: „requiritur enim, ait, tempus præteritum; *quum sibi circumfudisset* aut *prætendisset vallum.*“ —

Vers. 3. *Vers.* 3. τοιοῦτον. τοιοῦτο Vrb. — *Ibid.* παρέστησε. Mendose παρέτησε ed. 1. cum Regiis & Vesont in contextu. — *Ibid.* ἱκανοὺς αὐτοὺς ὑπολαμβάνειν ἔσεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις. Post ἔσεσθαι deesse videntur verba πρὸς τὸ ἀντέχειν, aut in eamdem sententiam alia. Dubitamus enim, an ἱκανὸς τοῖς Ῥωμαίοις græce dicatur pro *par Romanis.*

Vers. 4. *Vers.* 4. ἀποστήσας active significat, itaque cogitatione referendum ad sequens τάφρον.

Vers. 5. *Vers.* 5. παρ᾽ ἥν. παρ᾽ ἦν ed. Casaub. errore operarum, quem correxit Gronov. — *Ibid.* ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ πόλει χεῖλος τοῦ χοὸς ἀνασκευομένου. *quum a latere* (fossæ) *urbi obverso ex effossa terra structus esset agger.* χεῖλος non modo de *fluminis ripa* usurpatur, sed & de *latere fossæ* X. 31, 8. Idem vero vocab. χεῖλος X. 44, 11 sq. in pluribus ex nostris codicibus bis in τεῖχος corruptum videbimus; quo credibilius est, eumdem errorem hoc loco erratum esse a librariis. Rectius autem fortasse fuerit ἐπὶ τῷ πρὸς τῇ πόλει χείλει, in dativo casu: & ἐπὶ τῷ habet

 Aug.

Verſ. 5. Aug. in contextu, cui ἐπὶ τὸ nonniſi intra lineas ſuperſcriptum eſt; codices vero Regii, Veſont. & Tubingenſis, omittentes novem verba, τῆς ἄκρας uſque ἐπὶ τὸ, derivati e codice videri poſſunt, cujus ſcriba ex uno τῷ (καὶ τῷ) ad alterum τῷ (ἐπὶ τῷ) aberraverat. Si quis pro τοῦ χοὸς nude χοὸς maluerit, abſque articulo, non repugnabimus. Caſaubonus in lat. verſione, de græco vocab. χεῖλος vel χείλει jam cogitaverat, ſed ſimul τεῖχος etiam expreſſit, *in propiore mœnibus urbis labro;* minus commode. ἐκ μεταβολῆς vero recte *vice verſa* eſt interpretatus: ſcilicet arx ab urbe ſeparata erat foſſa, quæ a parte urbis erat, & muro, qui a parte arcis; (cap. 34, 3.) nunc, *vice verſa*, urbs adverſus arcem munita erat foſſa, quæ arcem ſpectabat, & valido aggere cum vallo, qui muri inſtar erat, a parte urbis.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τῆς Σωτείρας cum Vrſino correxit Caſaub. τῆς Σωτῆρας ed. 1. cum msstis. *Soteram* & *Batheam* Reiſkius *portam* intellexit, (cf. ad c. 31, 1.) Caſaubonus *viam.*

Verſ. 8 ſqq. *Verſ.* 8. Γαλαῖσον. Vide Liv. XXV. 11. & alios auctores, laudatos a Cluvero in Ital. Antiq. p. 1238. — *Ibid.* ἐπωνυμ. ταύτην. Correxit Caſaub. ἐπωνυμ. αὐτὴν ed. 1. cum msstis. — *Verſ.* 9. πρὸς Λακεδαιμονίους recte Caſaub. cum Vrb. Perperam παρὰ Λακεδ. ed. 1. cum msstis. πρὸς tamen habet & Aug. in ora ab antiq. manu. — *Verſ.* 10. Formam nominis συνεργίαν probat analogia, a verbo συνεργέω.

Cap. XXXVI.

CAPVT XXXVI.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. συνισταμένου revocavimus ex ed. 1. cum qua conſentiunt codices omnes. Malimus tamen tenuiſſemus emendationem Caſauboni συνεσταμένου, in præterito tempore, quod ob vocabulum ἐντελεῖς neceſſario h. l. requiri videtur. — *Ibid.* ἐκ Μεταποντίου. Sic recte ed. 1. cum msstis. Temere ἐκ Μεταπόντου ed. Caſaub. & ſeqq. Μεταπόντιον Græci omnes uſurpant nomen illius urbis.

Verſ.

Verf. 3.

Verf. 3. τῶν κατὰ τὸν εἴσπλουν τόπων correxit Cafaubonus cum Vrfino & ex parte cum Vrb. qui τῶν quidem habet, fed deinde τόπον. τὸν κατὰ τὸν εἰσπ. τόπον ed. 1. cum ceteris msstis. Livius XXV. 11. *Arx*, in *peninfula pofita*, *imminet faucibus portus.* Fauces iftas adeo anguftas fuiffe, ut ponte jungerentur clauderenturque, Strabo docet lib. VI. p. 278. & Appianus in Hift. Hannibal. c. 34.

Verf. 5.

Verf. 5. παρὰ πόδας. Mendofe παρὰ πόδαν Aug. Reg. F. G. & Vefont. fed in hoc παρὰ πόδα inter lineas. — *Ibid.* αὐτοὶ δι' αὐτῶν, *ipfi per fe.* Sic mox αὐτοὺς δι' αὐτῶν verf. 8.

Verf. 6. 8.

Verf. 6. γένοιτο τοῦτο κατὰ τὸ παρόν. Sic rectiffime Vrb. & Aug. γένοιτο τὸ παρὸν edd. cum ceteris codd. — *Verf.* 8. ὅσον ἤδη. Vide ad II. 4, 4.

Verf. 11.

Verf. 11. πορείων ὑποτρόχων correxit Cafaub. cum Scaligero. Corrupte πορείαν ὑπὸ τροχῶν ed. 1. Regii, Tubing. Vefont. πορείων ὑποτροχῶν Vrb. πορείων ὑπὸ τροχῶν Aug. in contextu, fed recte ὑποτρόχων idem in ora ab antiq. manu. Πορεῖον idem fere eft ac πορθμεῖον, *id cujus ope trajicimus*, *quo ad trajiciendum utimur*, five terra, five mari, adeoque vel *navis* vel *vehiculum;* quare πορεῖα, quibus ufi funt Tarentini ad tranfvehendas per ifthmum naves, ὑπότροχα fuiffe, confulto monet Polybius. Confer Henr. Steph. Thef. T. II. col. 180. &, quem is laudat, Pollucem in Onomaft. I. 83. & III. 92.

Verf. 12.

Verf. 12. ὑπερνεολκήσαντες. Sic quidem fcripti & editi. Rectius vero fuerit ὑπερνεωλκήσαντες per ω, quemadmodum I. 29, 3. in νεωλκήσαντες confentiunt omnes. conf. Fragm. Polyb. hiftoric. n. LXVII. T. V. p. 73. Sic Strab. VI. p. 278. ὥστ' ἐπὶ χεῤῥονήσῳ κεῖσθαι τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα ὑπερνεωλκεῖσθαι ῥαδίως ἑκατέρωθεν, ταπεινοῦ ὄντος τοῦ αὐχένος. Apud Euftathium vero ad Dionyf. Perieg. verf. 375. ubi Strabonis illa verba repetuntur, duplici errore ὑπερνεολκοῦσθαι editur.

CAPVT XXXVII.

Cap. XXXVII.

Ad duo Fragmenta, quæ huc retulimus, ex *historia expugnationis Syracusarum* petita, alia nonnulla, ad eamdem rem pertinentia, adjecimus, cunctaque simul secundum rerum gestarum seriem ordinata Adnotationibus illustravimus in Spicilegio Fragmentorum ex lib. VIII. Tomo V. p. 32 sqq.

CAPVT XXXVIII.

Cap. XXXVIII. Vers. 1.

Vers. 1. Οὕτως οἱ πλείους &c. Haud procul initio Excerptorum Antiquorum ex libro VIII. sententia hæc oræ inscripta est codicis Vrbinatis. Forte pertinebat ad imprudentiam Andranodori Syracusani, tragico actori arcana maximi momenti incaute aperientis; de quo Livius XXIV. 24.

Vers. 2.

Vers. 2. Πᾶσα γὰρ ἐλευθερία &c. Fragmentum hoc codex Vrbinas in ora habet circa finem ejus Excerpti, quod finitur cap. 23. nostræ editionis: pertinere autem videtur ad eam rem, de qua agit Excerptum proxime ibi sequens, *de Tarento Hannibali prodito*, quod in nostra editione incipit a cap. 26. Scilicet Tarentini, libertatis moderatæ impatientes, per vices Pyrrhum, Romanos, Pœnos nacti sunt dominos.

Vers. 3.

Vers. 3. Ἄγκαρα. Quod Cluverus Ital. Antiq. III. 7. p. 986. urbem hanc eamdem statuat cum *Antio*, satis noto Volscorum oppido, veremur cum Abr. Berkelio ad Stephanum Byz. ne gratuito prorsus id sumtum sit a docto viro. Quodnam autem, quave in parte Italiæ fuerit *Ancara* oppidum, aut quanam occasione mentionem ejus hoc libro Polybius fecerit, non liquet. An in eorum oppidorum fuit numero, quæ Livius XXIV. 20. cum a Romanis defecissent, a Q. Fabio recepta scribit?

Vers. 4.

Vers. 4. Δασσαρῖται. Conf. ad V. 108, 8. & Cellar. Geogr. Antiq. II. 13. p. 1027. Meminisse hujus populi potuit

potuit hoc libro Polybius, in *Philippi rebus ad Liſſum* geſtis, de quibus agitur c. 15 ſeq. Plinius III. 23, 26. *A Liſſo, Macedoniæ provincia: gentes Partheni, & a tergo eorum Daſſaretæ.* In eiſdem Philippi rebus locus eſſe potuit, commemorandi alterum Illyriæ oppidum *verſ.* 5. cui *Hyſcana* nomen.

Verſ. 4.

* * *

Fragmentis hiſce adde illud, ex *Rebus a Cn. Scipione in Hiſpania* A. V. 542. geſtis excerptum, quod retulimus in Spicilegio Fragmentorum ex lib. VIII. num. III. T. V. p. 35.

ADNO-

ADNOTATIONES
AD
POLYBII HISTORIARVM
LIBRI IX.
RELIQVIAS.

Lib. IX.

CAPVT I.

Cap. I.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ὑπὸ τῆς προειρημένης Ὀλυμπιάδος. *Olympiadem dicit centeſimam quadrageſimam ſecundam.* — *Ibid.* τετραετοῦς διαστήματος, ὃ Φαμὲν δεῖν Ὀλυμπιάδα νομίζειν. — „Hoc dicit ratione rerum Romanarum: vult enim, quatuor annos conſulares eſſe vel haberi pro una Olympiade.“ CASAVB. *in ora Baſil.* — Conf. Spicileg. Fragm. ex lib. VI. T. V. p. 31. δεῖν pro δεῖ recte ſcripſit Caſaubonus. Poteras δὴ ſuſpicari, & intelligere δεῖν, ſed illud utique commodius videtur.

Verſ. 2. 3. *Verſ.* 2. καὶ κρίνεσθαι. — „Subaudi ὑπ' αὐτοῦ, *& ab eo ſolo probari.*“ REISK. κρίνειν *probare, eligere.* V. 52, 1. VI. 7, 4. Sic ἐγκρίνειν mox cap. 2, 4. — *Verſ.* 3. πολλοὺς ἐφέλκονται recte edd. πολλοῖς Vrb. Aug. Regii, Veſont.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τὸν μὲν γὰρ Φιλήκοον correxit Caſaub. cum Vrſino. Recte: ſic enim mox omnes τὸν δὲ πολυπράγμονα. Mendoſe τὸ μὲν γὰρ Φιληκ. ed. 1. cum msstis. — „Φιλήκοοι dicuntur homines, veterum poetarum, fabularum & gloſſarum ſtudioſi, ruſpatores antiquitatis.“ REISKIVS. — ERNESTVS: „Φιλήκοος, qui delectatur narratiunculis variis, nec aliud ſpectat præter voluptatem audiendi vel legendi.“ — Sed apud Polybium quidem aliàs Φιλήκοος generatim idem ſonat quod Φιλομαθής, ut Suidas interpreta-

pretatur. Sunt autem hæc verba non Polybii, fed Ephori, ut mox diferte docet ipfe Polybius. Verf. 4.

Ibid. ὁ γενεαλογικὸς τρόπος. Vide quæ ad illuftrandum hunc locum, & quæ feqquntur, diximus in Adnot. ad lib. I. c. 2, 8. T. V. p. 127 feq. Confer. Diodor. Sicul. initio libri IV. — Perfpecte vero HEYNIVS, vir doctiffimus, ad Apollodori Biblioth. p. 921 fqq. „Prima hiftoriarum, inquit, inter Græcos elementa ducta fuere ex *deorum genealogiis & heroum rebus geftis*, adeoque e mythis popularibus. Hinc intelligitur, cur antiquiffimorum fcriptorum libri infcripti erant περὶ Γενεαλογιῶν. - - Traducta dein opera ad Κτίσεις, h. e. ad mythos *de urbium & infularum originibus*. - - Proceffum tandem eft ad illud *hiftoriarum* genus, quod eo nomine vere dignum haberi debet, ut perfcriberentur ea, *quæ eveniffe aliquis aut ipfe vidiffet, aut ab iis qui vidiffent, cum fide traditum accepiffet.*"

Ibid. ἐπισπᾶται. Scimus defendi poffe ἐφίσταται, quod ex Cafauboni erat conjectura; quod ille *moratur* vertit, & probat REISKIVS; nam — „ἐπιστῆναι, ait, eft *infiftere*. ἐφίσταται eft ergo *apud fefe facit infiftere in veftigio*, h. e. retinet penes fe, aut ad fe adducit." — Sic & Erneftus: ἐφίστασθαι, *attentum retinere in cognofcendo.* Quum vero nullibi aliâs ita ufurpatum inveniatur illud verbum, præferendam Vrfini putavimus conjecturam. ἐπισπᾶσθαι idem fonat quod ἐφέλκεσθαι verf. 3. *invitare, ad fe trahere, adlicere.* Hinc ἐπισπαστικὸς, *ad adliciendum comparatus*, V. 84, 6.

Ibid. συγγενείας. — „Videatur hoc idem effe cum genealogiis, hoc eft cum genere ftudii priore: fed differunt αἱ γενεαλογίαι & αἱ συγγένειαι. *Genealogiæ* funt origines deorum & heroum fabularium. συγγένειαι autem funt *cognationes & propagationes populorum per colonias, quaquaverfum terrarum fparfas.*" REISKIVS. — *Ibid.* παρ' Ἐφόρῳ. Confer Diodor. initio lib. IV. — *Ibid.* τὸν δὲ πολιτικὸν recte edd. τῶν δὲ πολιτικῶν mssti noftri. —

Ibid.

Ibid. δυναστῶν bene habet; nec opus eſt ut in δυναστειῶν mutemus cum Vrſino.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Ἐφ' ὧν ἡμεῖς ψιλῶς κατηντηκότες. *Ad quas* (ſcil. *res geſtas*) *cum nude me converterim;* id eſt, *quas ſolas quum in ſcribendo ſpectaverim*, ut interpretatus eſt Erneſtus. Aliàs καταντᾶν ἐπί τι dicitur cum accuſat. caſu, vel εἰς τὶ, *aliquo pervenire:* ſed ἐπὶ cum genit. ſæpe pariter motum ad locum ſignificat, hoc diſcrimine, ut non tam *in*, quam *ad*, vel *verſus*, ſit interpretandum; ut ἔπλεον ἐφ' Ἑλλησπόντου, IV. 50, 5. ὥρμησεν ἐπὶ νήσων, IV. 16, 8. ποιούμενος τὸν πλοῦν ὡς ἐπ' οἴκου, IV. 16, 9. Itaque καταντᾶν ἐπί τινος, erit *tendere aliquo, petere aliquem locum, ſpectare aliquid.* Et hac quidem ratione defendi fortaſſe utcumque poterit vulgata ſcriptura ἐφ' ὧν. Neſcimus tamen an verior ſit Reiſkii conjectura, ἐφ' ὃν ſcil. τρόπον, & deinde περὶ τοῦτον. conf. c. 2, 4 & 6.

Ibid. τάξιν an verum ſit, etiam atque etiam dubitamus. σύνταξις *ſcriptio*, *liber*, *opus*, præſertim *hiſtoricum*, familiare Polybio vocabulum. Sic mox verbo συντάττεσθαι utitur c. 2, 2. — *Ibid.* ἕν μέν τι καὶ γένος. ἕν μέν τι καὶ μόνον γένος ſuſpicatus eſt Reiſkius: aliâs καὶ ante γένος delendum cenſuit. Sed non videmus, quid incommodi habeat καὶ, *ad unum etiam genus auditorum nos adcommodavimus:* ad γένος enim ex ſequentibus intelligendum ἀκροατῶν, quare commodius poſt ἡρμόσμεθα comma, quam punctum, ponetur. — *Ibid.* παρεσκευάκαμεν. Mendoſe παρασκευάκαμεν ed. 1. cum msstis; in uno Aug. inter lineas ſcripta ε litera.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. ἐν ἑτέροις. Vide lib. I. c. 1. & c. 35. & III. 31. — *Ibid.* ἐμφάσεως χάριν, *quo magis adpareat.*

Cap. II.

CAPVT II.

Verſ. 1. 4. *Verſ.* 1. κτίσεις recte Caſaub. cum Vrſin. κτήσεις ed. 1. cum msstis. Κτίσεις ἐθνῶν καὶ πόλεων ſcripſit Hellanicus aliique. — *Verſ.* 4. ἐνεκρίθη, i. q. προῄρηται c. 1, 6. *prælatum, probatum eſt a nobis.* cf. ad VI. 7, 4. Sic ſimplex

plex κρίνειν c. 1, 2. — „ἐνεκρίθη est idem quod προσεκρίθη. οἱ ἔγκριτοι in palæstricis certaminibus sunt iidem atque οἱ πρόκριτοι." REISKIVS. — *Ibid.* καινοποιεῖσθαι. — „Subaudi τὰ πράγματα aut τὴν διήγησιν." IDEM. — *Ibid.* τῷ μὴ συμβατὸν εἶναι. Correxit Casaub. cum Scaligero. τὸ συμβ. εἶναι ed. 1. cum msstis. — *Vers.* 6. προσσχόντων. προσχόντων vulgo edd. cum msstis, quod velimus in προσεχόντων mutassemus, monente Reiskio: commodius certe verbum præsens, quam aoristus, videtur. — Vers. 4. 6.

CAPVT III. — Cap. III.

Vers. 1. Ἀννίβας δὲ &c. Confer Livium XXVI. 7 sqq. — *Vers.* 5. οὐ μόνοις Ἐμοὶ δ' οὐ μόνῳ scripsit Scaliger in ora sui libri. — *Vers.* 6. οὐ τολμῶντες δέ. Particulam δὲ, temere omissam in ed. Casaub. & seqq. restituimus ex ed. 1, & msstis. — Vers. 1 sqq.

Vers. 7. ὑπωρείαις. ὑπωρίαις ed. 1. Reg. G. Vesont. — *Ibid.* καθιστάντες εἰς τὰ πεδία. — „Aut καθεσταμένοι legendum, aut καταστάντες, aut καθεστῶτες, aut καθίσαντες, aut καθέντες. Potest tamen vulgata defendi, subaudiendo ἑαυτοὺς, quod idem in καθέντες item debet subaudiri." REISKIVS. — De verbo καθιέναι, reciproce sumto pro καθιέναι ἑαυτὸν, vide Adnot. ad III. 48, 4. Ac fieri sane potest, eadem ratione verbo καθιστάναι usum esse Polybium. Attamen XX. 16, 9. cum vulgo legeretur ἵστασαν ἄφωνοι πάντες, temperare nobis non potuimus, quin ἕστασαν scriberemus: & XII. 16, 10. pro καθιστάντων τῶν χιλίων, καθισάντων scripsimus. Rursus III. 106, 4. ἐπέστησεν vulgo scripsere omnes pro ἐπέστη vel ἐφεστήκει, *præfuit.* Pro eo vero quod h. l. καθιστάντες in activa forma est, habemus συγκαθίστασθαι in passivo vers. 6. Ceterum alia etiam ratione in usu verbi ἵστημι & ejus compositorum a communi lege discessisse nonnumquam Polybium, monuimus ad III. 94, 7. — *Ibid.* οὐδ' ἐπινοήσαντες, *ne cogitatione quidem.* — Vers. 7.

Vers.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ἐνίοις καιροῖς. Sic ed. 1. conſentientibus msstis, quod ex ἐν τοῖς τότε καιροῖς corruptum ſuſpicatus eſt Reiſkius. — *Ibid.* τῶν ἡτ]ωμένων (in partic. præſ. & imperf.) adoptavimus ex antiquo codice Vrb. Sic enim & mox verſ. 10. in ἡτ]ωμένων conſentiunt libri omnes, & ſine cauſa id ibi mutavit Gronovius. Cf. IX. 10, 6. Pariter VI. 58, 11. ἡττωμένοις dant codices, quod temere a Caſaub. in ἡτ]ημένοις erat mutatum. Similique ratione ejuſdem ſignificationis verbum λειπόμεθα in præſenti tempore uſurpat noſter III. 85, 8. ubi aliquis in præterito perfecto, λελείμμεθα dictum oportuiſſe ſuſpicaretur.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. αἴτιον τοῦτο γεγονέναι τῆς ἑκατ. προαιρέσεως, τὸ παρ᾽ ἀμφ. τεθεωρῆσθαι. Poſtremum verbum correxit Caſaub. cum mendoſe τεθεωρεῖσθαι daret ed. 1. conſentientibus msstis. Ceterum nil variant libri; nec opus fuiſſe videtur, ut ſolicitaretur vulgata ſcriptura a Reiſkio, legendum conjiciente αἴτιον τούτου γεγονέναι τὸ διάφορον τῆς ἑκατέρων προαιρέσεως, τῷ παρ᾽ ἀμφοῖν. Pronomen τοῦτο, ad quod refertur deinde τὸ, pleonaſtice quodammodo poſitum videri poterat, nec tamen emphaſi caret. Similiter III. 4, 9. οὐ τοῦτο εἶναι ὑποληπτέον τέλος - -, τὸ νικῆσαι. II. 37, 11. τούτῳ μόνῳ διαλλάτ]ειν - -, τῷ &c. II. 30, 7. αὐτῷ τούτῳ - - λειπόμενοι, ταῖς τῶν ὅπλων κατασκευαῖς. conf. ad VI. 50, 3. Vice verſa, poſtpoſito nomine οὗτος, VI. 5, 7. τὸν τῇ σωματικῇ ῥώμῃ διαφέροντα, τοῦτον ἡγεῖσθαι.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. ἡτ]ωμένων. Vide ad verſ. 8. — *Ibid.* κατ᾽ αὐτῶν, ſcil. τῶν Καρχηδονίων, *illæ profectiones Romanorum per montana a latere hoſtium* c o n t r a *hos erant*, i. e. *cum detrimento hoſtium erant conjunctæ:* eſt enim id ipſum, quod verſ. 8. dixit ἐδυσχρηστοῦντο οἱ Καρχηδόνιοι. Nihili eſt κατ᾽ αὐτὸν, quod vulgo hic dabant omnes. Aut κατ᾽ αὐτὸ, *hac ratione*, aut κατ᾽ αὐτοῦ, *contra eum*, ſcil. *Hannibalem*, corrigere juſſerat Reiſkius. κατ᾽ αὐτῶν videmus placuiſſe Scaligero, qui ita in ora ſui libri correxit.

CAPVT

CAPVT IV.

Cap. IV. Verf. 2 3.

Verf. 2. εἶδος recte Cafaub. cum Vrb. εἰδὼς ed. 1. cum msstis. — *Verf.* 3. τοῖς νώτοις pertinet ad κομίζοντας. Putaveramus idem denotare ac ἀπὸ νότου, *a tergo advehere:* fed lubentes tenuimus Cafauboni verfionem, *doſſuariorum vectione*; fcil. dorfis jumentorum, quæ νωτοφόρα vocantur & νωτοφόροι ἡμίονοι. cf. Polluc. II. 180. — *Ibid.* Pro κομίζοντας temere νομίζοντας habet ed. 1. & *verf.* 4. προσβεβλημ. pro προβεβλημ. utrumque invitis omnibus noftris msstis.

Verf. 4.

Verf. 4. τοὺς ἐπικαθισταμένους ἐπ' αὐτούς. Sic ex ingenio fcripfit Cafaub. & in verf. lat. multis verbis fententiam, quam illis verbis fubjectam putavit, expreffit; nec nos ab illius verfione h. l. difceffimus. Nunc vero demum videmus, longe felicius a SCALIGERO reftitutum effe corruptum vulgo locum. Scilicet, quum τοὺς ἐπικαθισταμένους ὑπ' αὐτοὺς legeretur in ed. 1. confentientibus msstis, perfpectiffime ille ὑπάτους in ora fui libri correxit. Itaque in contextu noftro fic fcriptum velimus τοὺς ἐπικαθισταμένους ὑπάτους. Tum in Scholio infra contextum: *ὑπάτους ex Scaligeri emendatione recepimus. Mendofe ὑπ' αὐτοὺς ed. 1. cum msstis, quod in ἐπ' αὐτοὺς ex ingenio mutavit Cafaubonus.* Denique latinam verfionem fic correctam velimus. *Præterea vero verebantur, ne advenientes novi Confules caſtra caſtris ſuis opponerent.* οἱ ἐπικαθιστάμενοι ὕπατοι vel στρατηγοὶ funt *conſules poſt alios creati, novi conſules.* cf. I. 24, 9. III. 70, 7. Q. Fulvio, Appio Claudio, prioris anni confulibus, prorogatum erat ad Capuam imperium: novi confules anni ab urbe condita 543. erant Cn. Fulvius Centumalus, P. Sulpicius Galba. Liv. XXVI. 1. Conf. Polyb. IX. 6, 6.

Verf. 6.

Verf. 6. λῦσαι cum circumflexo accentu fcripfimus, ex grammaticorum præfcripto & analogia. λύσαι h. l. edd. & mssti.

Cap. V.

CAPVT V.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. αὐτομολῆσαι. Mendofe αὐτομολῆται ed. 1. cum Regiis. — *Verf.* 2. κἄπειτα idem valet ac fimplex ἔπειτα. conf. ad I. 4, 8. — *Ibid.* ἀπηλπισμένοι recte Cafaub. cum Vrb. & Vrfin. ἀπελπισάμενοι ed. 1. cum cett. codd.

Verf. 3 fqq. *Verf.* 3. Διὸ γράψας. διαγράψας ed. 1. quod ex δι' ἃ γράψας ortum videri poffit, fed in Διὸ cum Cafaub. confentiunt fcripti libri omnes. — *Ibid.* ἐπιβολῆς correximus cum Aug. & Vefont. ἐπιβουλῆς ed. 1. cum aliis. — *Ibid.* De ἧς, quod vulgo inferunt omnes poft ἐπιβολῆς, monuerat Reifkius, aut delendum effe, aut ei addendum εἶχεν. — *Ibid.* τῇ μετὰ τὴν ἀναζυγὴν, *poftridie quam moviffet caftra.* Immo videtur debuiffe ante profectionem mittere nuncium, aut faltem eodem die, quo illam parabat. Id indicare voluit codex Med. κατὰ fcribendo pro μετά. Et ipfum difceffum Hannibalis deinde demum verf. 7. exponit fcriptor nofter. Mox vero pro καὶ τὸν χωρισμὸν neceffaria utique fuit Reifkii emendatio, κατὰ τ. χωρισμ. *confilium fui difceffus a Capua.* — *Verf.* 4. ὀρθοὶ ταῖς διανοίαις &c. Habet Suidas in Ὀρθοί. — *Verf.* 5. ὅλοι. Mendofe ὅλον ed. 1. cum msstis. Correxit Cafaub. — *Verf.* 6. προκειμένων. Imperite ἀντικειμένων ora ed. 1. ex ora Aug.

Verf. 8. *Verf.* 8. προπορείαις perfpicue Aug. & hinc ora ed. 1. Eodem modo Med. & προπορίαις Vrb. Corrupte προρείαις ed. 1. in contextu cum Reg. F. Tubing. & Vefont. a pr. manu. πορείαις Reg. G. πρωτοπορείαις in ora habet codex Vefont. fed a pofteriori manu. Differre autem videntur πρωτοπορεία & προπορεία, ita quidem, ut illud fit *primum agmen* vel *prima acies*, hæc vero *militum manus, reliquo agmini præmiffa*, ad explorandam viam, ad parandos commeatus, ad metanda caftra, aliofve ufus. Et nomen quidem προπορεία fruftra in Lexicis quæras, verbum vero προπορεύεσθαι & οἱ προπορευόμενοι eadem notione habemus apud Polyb. II. 27, 2. VI. 41, 1.

Verf.

Verf. 9. Ἀννίωνα edd. cum ora Aug. ab antiq. manu. Bene: perinde enim *Anio* & *Anien* a Romanis vocatur hic fluvius. Corrupte Ἀννίωρα Aug. in contextu, & reliqui codd. omnes. — *Ibid.* μὴ πλείω τετταράκοντα σταδίων, *non amplius* XL. *ftadia*, id eft, *quinque millia passuum.* Non nifi *tria millia* edunt Livius, Plinius, Florus. *Quatuor milliaria* Eutropius, cum Appiano, qui XXXII. *ftadia* habet.

Verf. 9.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verf. 2. μὲν ὄντος. Imperite μένοντος ed. I. cum msstis. — *Ibid.* μηδέποτε τὸν Ἀννίβαν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπηρκέναι τῆς πόλεως. — „Mira vox ἀπηρκέναι, pro *accessisse*: nam contrarium potius fignificat. Vide Suidas in ἀπηρκότος, quod exponit ἀναχωρήσαντος. [Conf. Lexic. Polyb.] Sed mirum, eumdem Suidam ἀπαίρειν exponere παραγενέσθαι, quod plane huic loco convenit." CASAVB. *in ora Bafil.* — Erneftus fufpicatus erat, excidiffe fortaffe præpofitionem ἐπὶ, quæ adjecta eft XXXII. 25, 10. ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατείρων, *verfus Thyatira difceffit:* fed hujus quidem dictionis alia ratio eft. Alius vir doctiffimus ἐπηρκέναι τῆς πόλεως maluerat: neque vero verbi ἐπαίρειν, ifto modo conftructi, eave fententia ufurpati, quæ h. l. defideratur, exemplum ullum reperitur. Nobis, donec certius quid adferatur, recte monuiffe Reifkius videtur, ἐπὶ τοσοῦτον ἀπηρκέναι τῆς πόλεως eodem modo dictum effe, quo latine dicimus *tamprope abfuiffe ab urbe.* ἀπῆρε in aor. primo eft *difceffit, profectus eft:* ἀπῆρκε, in præterito perfecto, *abfuit.*

Verf. 2.

Verf. 3. περιπορευόμεναι opportune codex Vrb. dedit. quod & Reifkius fufpicatus erat. Perperam vulgo παραπορευόμεναι. — *Ibid.* πλύνουσαι ταῖς κόμαις. — „Videbatur aliquando auctor dediffe πλύνουσαι τοῖς δάκρυσι, καὶ σαίρουσαι ταῖς κόμαις. Sed bene habet vulgata. πλύειν dicitur de rebus tam humidis quam ficcis, quibus *fordes* ab aliqua re alia *abfterguntur.* Sic Plutarch. Opufc. p. 1113.

Verf. 3.

Verſ. 3. dixit τῇ τῶν γεηρῶν τραχύτητι τὸν ῥύπον καταπλύνειν, *aſperitate terrenorum ſordes eluere*, h. e verrendo & fricando expurgare." REISKIVS. — Etiam Scaligero ſuſpectum fuerat verbum πλύνουσαι, qui καλλύνουσαι eſt ſuſpicatus, quo verbo, eadem notione, qua hic locum habet, uſus eſt Polybius VI. 33, 4. Livius XXVI. 9. *circa Deûm delubra diſcurrunt, crinibus paſſis aras* [an *areas?* τὰ ἐδάφη] *verrentes, nixæ genibus.*

Verſ. 4 ſqq. *Verſ.* 4. αὐταῖς ἔθος. αὐτοῖς ed. 1. invitis msstis. — *Verſ.* 5. τῇ μετὰ ταῦθ' ἡμέρᾳ. Corrupte τῇ μεταυθημέρᾳ ed. 1. cum ſolo Med. — *Ibid.* αὐτῆς τῆς πόλεως perſpecte ex ingenio correxit Caſaub. αὐτοὺς τῆς πολ. ed. 1. cum msstis. — *Verſ.* 6. τότε τὰς καταγραφάς. τότε καὶ τὰς καταγρ. edd. invitis msstis, niſi forte ita habet Med. — *Ibid.* καὶ δοκιμασίας. καὶ τὰς δοκιμασίας ed. Caſaub. & ſeqq. adjecto articulo, quem ignorant codices omnes, quo facile etiam caremus. — *Verſ.* 9. εἰς ἄκραν neſcimus cur diſplicuerit Reiſkio, qui ἔπαυλιν, ἔρκος, & denique λαῦραν ſuſpicatus eſt, quæ nemo deſideraverit. — *Ibid.* πολέμιον. πολέμιος ed. 1. non incommode, ſed contra librorum fidem.

Cap. VII.

CAPVT VII.

Verſ. 1 ſqq. *Verſ.* 1. παραβόλως recte Caſaub. cum Vrb. & Vrſino. Corrupte παρεμβόλως ed. 1. cum ceteris codd. — *Verſ.* 2. καταλιπόντας. καταλειπόντας Vrb. quod ſive ex hoc ipſo, ſive ex καταλείποντας corruptum. — *Verſ.* 3. ὧν ὁπότερον &c. Familiaris Polybio conſtructio, quam non ſolicitare debuit Reiſkius, qui aut ὧν delendum, aut mox ὑπειλήφει cenſuit legendum.

Verſ. 5. 6. *Verſ.* 5. Vnice verum eſt καταβαλόντες, *cæſis trecentis.* cf. III. 94, 6. V. 17, 4. καταλαβόντες *captis trecentis* interpretatus erat Caſaub. Sed καταλαμβάνειν eſt *deprehendere, adſequi, invenire;* pro *capere* nuſquam uſurpatur. Eadem verba καταβάλλειν & καταβῆν a librariis nonnullis perperam conſuſa habes X. 32, 5. — *Verſ.* 6. ταῖς παρωρείαις

ωρείαις

φωρείαις recte Casaub. cum Aug. ταῖς παροφίαις ed. 1. ταῖς παρωρίαις Vrb. Vef. Reg. F. G. Vrsin. ἐν ταῖς παρωρείαις voluit Reiskius: sed nil opus est præpositione. vide III. 53, 4.

Verf. 7. *Verf.* 7. μετὰ δὲ πέμπτην. Sic omnes, absque articulo. — *Ibid.* ἐπιτίθεται νυκτὸς ἔτι τῇ στρατοπεδείᾳ. ἐπιτίθεσθαί τινι, non ἐπιτίθεσθαι ἐπί τι vel ἐπί τινα, & alii omnes græci scriptores dicunt, & ipse Polybius noster I. 17, 10. I. 79, 1. I. 86, 5. &c. *invadere aliquem* vel *aliquid*. Contra, nil frequentius apud eumdem nostrum phrasi illa νυκτὸς ἔτι, *dum adhuc nox erat, ante lucem:* vide IV. 25, 3. 57, 6. VIII. 15, 5. X. 31, 3. &c. Nullum vero item frequentius librariorum nostrorum peccatum, quam vocularum ἔτι & ἐπὶ permutatio, de qua diximus ad VIII. 7, 4. & aliis locis, citatis ad I. 55, 10. T. V. p. 290. Qui error postquam commissus fuit hoc loco, consequens erat, ut τῇ στρατοπεδείᾳ in τὴν στρατοπεδείαν mutaretur.

Verf. 9. 10. *Verf.* 9. προσκαρτερεῖν τούτοις Sic correximus, monente Gronovio in Notis msstis, & Reiskio. — *Verf.* 10. διὰ τῆς Δαυνίας, *per Apuliam Dauniam* vertit Casaub. Nempe Daunia pars erat Apuliæ: cf. III. 88, 4.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. ἐπισημήνασθαι. Mendose ἐπισημείνασθαι ed. 1. Regii, Vesont. — *Verf.* 2. Καθάπερ γὰρ Ἐπαμεινώνδαν &c. Totum hunc locum usque ad finem hujus cap. libello suo *de Obsidione toleranda* inseruit HERO p. 323. De re confer Xenoph. Hist. Græc. lib. VII. p. 503 sq. ed. Leuncl. & Diodor. Sicul. XV. 83 seq. — *Ibid.* Τέγεαν scripsimus cum msstis, & sic aliâs etiam editum apud nostrum, sed h. l. Τεγέαν erat. — *Ibid.* παραταξομένους. Omnino futurum tempus h. l. requirebatur. In παραταξαμ. autem cum codicibus nostris Polybianis consentit Hero.

Verf. 5. *Verf.* 5. τῇ πόλει absque ἐν habet Hero, & alter ex Mediceis; recte. Sic mox vers. 9. omnes, προσέμισγε τῇ Μαντινείᾳ. Ex litera ν, in quam exit vox præcedens,

 hoc

hoc loco, ut ſæpe aliàs, ortum duxit inſerta perperam vo-
Verſ. 6. cula ἐν. cf. IV. 17, 4. V. 35, 6. — *Verſ.* 6. διαπεσόντος. περιπεσόντος Hero, minus recte. — *Ibid.* καὶ διασαφῇσ. recte edd. cum ora Aug. ab antiq. manu, & cum Herone. Perperam οὐ διασαφῇσ. habet Aug. in contextu, & ceteri mssti. Voluerunt putamus οὗ, quod tamen minus commodum videtur.

Verſ. 7. 10. *Verſ.* 7. προσαναλαβὼν bene habet: nec opus eſt Reiſkii conjectura, qui προαναλαβὼν voluit, ut eſſet *prius reficiens*, ſcil. *quam caſtra moveret.* conf. V. 80, 4. XXII. 25, 6. III. 60, 8. — *Verſ.* 10. κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν Hero.

Verſ. 13. *Verſ.* 13. ἐπιμέμφονται τοῖς προειρημένοις ἔργοις, *queruntur de iis quæ tunc geſta ſunt;* nempe *fortunam accuſant.* Xenophon, de his rebus loquens, ait, ἔξεστι μὲν τὸ θεῖον αἰτιᾶσθαι. Hiſt. Græc. VII. p. 504. Itaque non deſiderat hic locus REISKII emendationem, ſcribentis: „Forte οὐκ ἐπιμέμφονται. *Hæc Epaminondæ & Hannibalis auſa atque facinora non culpant, neque audaciæ & temeritatis inſimulant.*" — *Ibid.* Ad ὅσον ἀγαθῷ στρατηγῷ commode intelligi poteſt πράσσεται vel πεπρᾶχθαι προσήκει. Nec vero opus videtur, ut cum Reiſkio aut ἀγαθοῦ στρατηγοῦ legamus, aut ſupplementum aliquod contextui adjiciamus: nam quod lacunæ ſignum vulgo poſt iſta verba ponitur, id unius Caſauboni auctoritate factum eſt, nec tamen veſtigium in libris ſcriptis comparet. — *Ibid.* τὸν Ἐπαμεινώνδαν recte edidit Caſaub. Sic Hero, & ora cod. Aug. ab antiq. manu, item Vrſinus, neſcimus utrum ex cod. an ex ingenio. τῶν Ἐπαμεινώνδου ed. 1. cum msstis noſtris. τὸν Ἐπαμεινώνδα ora ed. 1.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Τὸ δὲ παραπλήσιον &c. Reſpondent hæc illis verbis cap. 8, 2. καθάπερ γὰρ Ἐπαμεινώνδαν, quæ ſi propriora his eſſent, præſtaret nunc utique Τὸ δὴ παραπλήσιον, aut alia potius particula quæ magis proprie reſpondeat

deat illi καθάπερ. Sed cum nimis multa interjecta sint, suo more Polybius justam adcommodationem sermonis sequentis ad eum qui præcesserat non nimis religiose curat.

Vers. 3. συμπέμψαι μὲν τοὺς ἑπομένους. — „συμπέμπειν τοὺς ἑπομένους potest, Polybiana dictione, significare *reprimere insequentes hostes, & in angustum compellere territos, ut nos insequi desistant.* Prius enim omni ex parte exercitus consulum Sulpicii & Fulvii fuerant Hannibali circumfusi, eumque undique vexaverant & carpserant. Ille vero palantes illos & undique adorientes globos συνέπεμψε, *unum in exiguum locum brevemque gyrum compulit & coërcuit.*" REISKIVS. — Nil variant libri. Nam quod συμπέμψαιμεν una voce (pro συμπέμψαι μὲν) habet ed. 1. & quod deinde δὲ post ἐφεδρεῦσαι eadem omisit, proprii hi illius editionis errores sunt, quos non agnoscunt scripti libri; quare nec opus est, ut immoremur conjecturæ, quam his erroribus Reiskius superstruxit. Simili quadam ratione Polybius συμπέμπειν τοὺς πολεμίους dicere potuit, qua non solum ἀναστέλλειν, *repellere, reprimere hostes*, pervulgato ac veluti proprio in ea re verbo dicunt Græci, sed etiam συστέλλειν, *cohibere, compescere.* GRONOVIVS, collato c. 7, 7. pro συμπέμψαι, ait, requiritur verbum, quod significet προσδέξασθαι, sive id sit συμμεῖναι, aut ὑπομεῖναι. Et sententia: *quod ex regressu substiterit & exspectaverit sequentes Romanos, & interim velut e specula observaverit.*" — Reiskius συγκόψαι, συντρίψαι, aliaque tentaverat.

Vers. 4. μὴ λῆξαι τῆς προθέσεως, πρὶν εἰς τὴν τῶν ἐχθρῶν βλάβην ἀποσκῆψαι. Numquam satis mihi fecerat illa particula πρὶν, a Casaubono invitis libris adjecta: & tamen, ea remota, non satis commode fluere videbatur oratio. Nunc placet & pæne certa videtur Scaligeri emendatio, nullam inserentis vocem, sed sic legentis, μὴ λήξαντα τῆς προθέσεως εἰς τὴν τῶν ἐχθρῶν βλάβην ἀποσκῆψαι. Quare versionem sic corrige: *postremo, quod ab incepto non destiterit in hostium perniciem incumbendi.*

 Vers.

Verf. 5. *Verf.* 5. θαυμάσαι. Sic ed. 1. 2. confentientibus msstis; quod, cum in θαυμάσαιε corruptum effet in editione Gronoviana, Erneftus in θαυμάσειε mutavit: & fic Suidas videri poteft legiffe in Ἐπισημήνασθαι. Nec tamen opus erat, ut attica illa forma obtruderetur Polybio, licet mox κρίνειε fequatur; nam promifcue utraque forma, & frequentius etiam vulgari hac & communi, quæ in αι definit, uti confuevit.

Verf. 7. 8. *Verf.* 7. ἔσωσαν recte Cafaub. cum Vrb. Vrfin. & Vefont. item ora Aug. ab ant. manu. Mendofe ἐώσαν ed. 1. Aug. Reg. F. ἔωσαν Reg. G. Imperite ἔστησαν ora ed. 1. — *Verf.* 8. τοῖς Καπυανοῖς. Cap. 5, 2 & 6. οἱ Καπυηνοὶ dabant omnes. Sed alibi rurfus in Καπυανοὶ confentiunt libri, ut III. 118, 3. quam formam gentilis hujus nominis unice agnofcit Stephanus Byz. in Καπύη.

Verf. 9. *Verf.* 9. τῶν Ῥωμαίων ἢ Καρχηδ. ἐγκωμίου. Scribe τοῦ Ῥωμ. ἢ Καρχ. ἐγκωμίου cum Vrb. & Aug. Articulum prorfus omittebant vulgo edd. cum aliis msstis, minus commode. Imprudentibus autem nobis accidit, ut τῶν poneret typotheta pro τοῦ. Pro οὕτω, quod præcedit, οὕτως habet Vrb. quam formam plerumque ufurpatam videmus apud Polybium, licet fequatur litera confonans. — *Ibid.* ἐπεσημήναμεν. Merito utique videtur Reifkius ἐπεσημηνάμεθα voluiffe: conftanter certe in medio genere ufurpatur hoc verbum; & pronus inprimis in terminationibus vocum error librariorum eft, ob fcripturæ compendia. Vnus eft locus, X. 38, 3. ubi pariter vulgo activum legebatur ἐπεσήμηναν τὸ ῥηθὲν, fed ibi quidem fatis patebat, ἐπεσημήναντο fcriptum oportuiffe.

Ibid. τῶν ἡγουμένων παρ' ἀμφοτέροις ἕνεκα. Sic recte edd. confentiente putamus Vrb. Perperam παρ' ἀμφοτέρους Aug. Regii, Vefont. Nefcimus quid Med. & Tub. e quibus nil notatur. De mente vero fcriptoris videmus dubitari. Cafaubonus vertit, *eorum gratia qui apud utrumque populum bella gerunt. Vtrumque* autem *populum* non videmus quos alios dicere potuerit, nifi Romanos & Carthagi-

thaginienſes. Contra — „παρ' ἀμφοτέροις, REISKIVS ait, non eſt *apud Romanos & Carthaginienſes:* (nam hi quidem tum temporis, quum hæc ſcriberet Polybius, nulli erant, deleta dudum Carthagine:) ſed *apud Romanos & Græcos.* Latiniſmus eſt, *uterque populus*, pro Græcis & Romanis; ut, *uterque ſermo*, pro græco & romano.“ — Ad quæ plura ſunt quæ regeri poſſunt. Primum enim, an hæc ſcripſerit Polybius poſt everſam Carthaginem, dubitari poteſt. Cum enim eas res, quæ aliquanto poſt compoſitum bellum Macedonicum geri cœptæ ſunt, *novo ſcribendi initio facto* a ſe expoſitas eſſe doceat lib. III. 5, 13. intelligi videtur, hanc partem hiſtoriarum, quæ res ante id tempus geſtas comprehendit, jam ante Bellum Punicum tertium fuiſſe compoſitam, licet fortaſſe in lucem non continuo fuerit edita. Sed, quod ad rem propius ſpectat, cum hoc ipſo loco, in quo verſamur, diſertiſſimis verbis modo ſcripſerit οὐχ οὕτω τοῦ Ῥωμαίων ἢ Καρχηδ. ἐγκωμίου χάριν, ſane illud παρ' ἀμφοτέροις, quod continuo ſequitur, niſi vim facere orationi velimus, non de aliis, niſi de eiſdem *Romanis & Carthaginienſibus* intelligi poterit. At οἱ ἡγούμενοι παρ' ἀμφοτέροις non ſunt, *qui apud utrumque populum bella gerunt*, ſed *duces utriuſque populi:* ac ne nos quidem ſatis adcurate in verſione noſtra, *qui apud utrumque populum rebus praeſunt*, poſuimus, ſed *præfuerunt* oportuerat ſcriptum, in præterito tempore; de qua vi participii illius, quod præſentis vel imperfecti temporis dici ſolet, cum ſæpe aliàs monuimus, tum in ipſo initio harum Adnotationum ad I. 1, 1. Et ita quidem hoc obvium eſt, ut vix notationem mereatur. Itaque cum hoc capite, in quo verſamur, verſ. 6. & 8. generatim *Romanos* nominaſſet Polybius; monet nunc verſ. 9. ſe tamen totam hanc digreſſionem non eo feciſſe, ut generatim *Romanorum*, id eſt populi Romani, *aut Carthaginienſium virtutem* nunc prædicaret, id quod ſæpe aliàs a ſe factum ait; ſed *ducum, qui utriuſque populi rebus tunc præfuerunt, prudentiam, virtutem, præſentiam animi atque con-*

Verſ. 9.

ſtantiam nunc inſignire ſeſe voluiſſe; & hortari eos, qui poſthac apud quemcumque populum rebus præfuturi ſunt, ut eorum exemplum ante oculos ſibi proponant.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τῶν μὲν ἀναμιμνησκόμενοι, τὰ δ' ὑπὸ τὴν ὄψιν λαμβάνοντες. Non ſatis adparet, quo ſpectet τῶν μὲν ἀναμιμν. & quo τὰ δ' ὑπὸ τὴν ὄψ. λαμβ. Caſaubonus, cujus tenuimus verſionem, τῶν μὲν ad *duces*, τὰ δὲ ad *res geſtas* retulit. Poſſis vero etiam ſuſpicari, prius membrum ad res vetuſtiores pertinere, quas commemoravit a Græcis geſtas; alterum ad has propiores, a Romanis & Pœnis. Fuit etiam cum cogitaremus, τῶν μὲν ἀναμιμν. ſpectare ad ea, quæ per fortunæ caſum incidere poſſunt; τὰ δ' ὑπὸ τὴν ὄψιν λαμβ. ad res, prudenter fortiterque geſtas ab imperatoribus. — *Ibid.* ζηλωταὶ γίγνωνται. — „Videtur locus utcunque ſic poſſe farciri: ζηλωταὶ γίγνωνται, οὐ τῶν δοκούντων παράβολον ἔχειν τι καὶ κινδυνῶδες, ἀλλ' ὅσα τοὐναντίον ἀσφαλῆ μὲν &c. *æmulentur non ea, quæ cum temeritate & periculis conjuncta videantur eſſe, ſed quæ habeant cautam & lapſus immunem fiduciam.*" REISKIUS. — *Ibid.* καλὴν ἔχει. Probabile videri poteſt ἔχῃ, quod dant Aug. & Reg. F. (qui codex per errorem *Reg. A.* h. l. inſignitus eſt in ſcholio noſtro infra contextum;) ſi paulo ante, pro ὅσα δοκεῖ, ſic ſuppleas, οὐχ οὕτως ὅσα ἂν δοκῇ.

Cap. X.

CAPVT X.

Inter caput IX. & X. interſeri poterat Fragmentum, *de Bomilcare, præfecto Punicæ claſſis, Tarentinis auxiliatum profecto;* quod Fragmentum, conſervatum ab Herone in libello de Obſidione toleranda, exhibuimus in Spicilegio Fragmentorum ex lib. IX. num. I. Tom. V. p. 35 ſq. conf. Liv. XXVI. 20.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Οὐκ ἐκ τῶν ἔξω &c. Vrſinus & Caſaubonus, in Polybii Fragmentis illis minoribus, in ora codicis Vrbinatis conſervatis, non niſi priora ſex verba hujus ſententiæ exhibuerant; quare nec amplius quid habent poſteriores editio-

editiones. Reliqua fex, ἀλλ' ἐκ τῆς &c. ex eodem codice defcripta, (quæ nefcimus, cur neglecta ab illis fuerint) diligentiffimus Spallettus nofter ex Bibliotheca Vaticana, ubi nunc eft ille codex, nobifcum communicavit. De re, quæ agitur hoc Fragmento, confer Liv. XXVI. 21. & XXV. 40. Adde Plutarch. in Marcello p. 310.

Verf. 1.

Verf. 3. Poft πεπρᾶχθαι commode reponetur comma, quod habent fuperiores editiones, quod nefcimus quo pacto a nobis neglectum eft. — *Verf.* 4. Poft εἰκότως ex ufu græci fermonis requiri videtur particula ἂν, fed eam paffim & alibi neglectam a fcriptore noftro vidimus.

Verf. 3. 4.

Verf. 7. Ὁ γὰρ οὕτως * ὁρμώμενος &c. Afterifcum, in fignum defectus aut corruptelæ, adpofuit Cafaubonus. Tum vero REISKIVS ad h. l. fic monuit: „Forte θεώμενος legendum eft, & delendus aftericus: *nam qui fic fpectat,* (fcil. figna deorum affabre facta, his modis parta, & templa deorum, & bafilicas, atque fora, & publica atque privata ædificia ad hunc modum, fpoliis puta gentium devictarum, exornata;) *ille nunquam beatos prædicat eos, quibus cum invidet, tum una quoque fubit eum, cum invidentia adverfus raptores, commiferatio erga fpoliatos.* Apparet ex hac interpretatione, fic diftinguendum & legendum effe: οἷς φθονεῖ ἅμα, καί τις ἔλεος αὐτὸν (non αὐτῶν) ὑποτρέχει." — Omnino aut ὁ θεώμενος legendum videtur, ficut τοὺς θεωμένους habemus verfu 9. aut ὁ ὁρώμενος, ut Homerico more verbo medio pro activo ufus fit, (conf. Adnot. ad I. 57, 1.) aut ὁρῶν μὲν, fequentibus fortaffe aliis nonnullis verbis quæ interciderunt. Sed ipfa illa mira ratio, qua fe torfit Reifkius, ut ex verbis ὁ γὰρ οὕτως θεώμενος fententiam aliquam exprimeret, fatis oftendit, alia etiamnum ex parte laborare orationem; cui facillime medebimur, putamus, fi (ut diximus) οὐ γὰρ οὕτως - - μακαρίζει legimus, & deinde ὡς φθονεῖ ἅμα, καί τις ἔλεος &c. vel ὡς φθονεῖ, ἅμα δὲ καί τις ἔλεος. Præterea αὐτῶν defendi quidem poterit, referendo ad τῶν ἀποβαλόντων, fed commodius utique videtur αὐτὸν vel

Verf. 7.

αὐτῷ

αὐτῷ ὑποτρέχει, *subit eum misericordia;* nam cum utroque casu, tertio & quarto, perinde constructum illud verbum hac notione invenitur. vide XVI. 6, 10. & XXXI. 8, 11. αὐτὸν placuisse videmus Scaligero, ut Reiskio.

Vers. 8. *Vers.* 8. καὶ ταῦτα συγκαλεῖ. — „Forte καὶ πάντας συγκαλῇ." REISKIVS. — Et συγκαλῇ quidem utique corrigendum, quod pendeat a præcedente ἐπάν. Sed teneri ταῦτα poterit ita, ut sit nominativus, *atque si hæc advocent:* alioquin διὰ ταῦτα mallemus, quam πάντας.

Vers. 11. *Vers.* 11. μὴ οὐ τοῖς. μὴ οὕτοις ed. 1. imperite & invitis nostris msstis.

Cap. XI. CAPVT XI.

Vers. 1. *Vers.* 1. κρατήσαντες τῶν ὑπεναντίων. *Carthaginiensium duces* (in Hispania) *cum superiores fuissent hostibus:* scilicet, occisis P. & Cn. Scipionibus, & exercitibus eorum cæsis profligatisque A. V. 542. cf. Liv. XXV. 34 sqq. Appian. de Rebus Hispan. c. 16.

Vers. 2. *Vers.* 2. πόλεμον ἀνῃρηκέναι, *bellum sustulisse*, id est, *confecisse, finem bello imposuisse.* A sententia auctoris prorsus aberravit Valesius, vertens: *qui bellum adversus populum Romanum suscepisse videbantur:* quam eamdem interpretationem amplexus Reiskius, ἀνῃρῆσθαι pro ἀνῃρηκέναι legi voluit. Et est sane ἀναιρεῖσθαι πόλεμον *suscipere, movere bellum:* sed nec hujus loci erat hæc notio, nec ea vis inest verbo activo ἀναιρεῖν, quod *tollere, e medio tollere, delere* significat. Eodem modo ἆραι πόλεμον dicit Noster XI. 5, 6. cui opponitur τὴν δ' εἰρήνην ἑλέσθαι, *tollere bellum, & capessere pacem; finem facere bello, pacemque amplecti.*

Ibid. πρὸς αὐτοὺς ἐστασίαζον, *inter se dissidebant.* Huc pertinet, quod P. Scipio, Publii in Hispania occisi filius, apud Livium XXVI. 41. ait: *Tres duces discrepantes, prope ut defecerint alii ab aliis, trifariam exercitum in diversissimas regiones distraxere.* Confer Polyb. X. 6, 5.

Vers.

Verf. 3. *Vers. 3.* Ἀνδοβάλην correxit Valesius, quum truncato nomine h. l. δοβάλην daret codex Peiresc. in quo tamen paulo post recte Ἀνδοβάλην erat scriptum. — „Sic Polybius semper appellat, quem Livius & Zonaras ex Dione *Indibilem*. Polybius libro 9. [immo lib. X. c. 18.] hunc Ilergetum regulum vocat; sed in eo loco Λεγἰητῶν, non Ἰλεργητῶν habebat noster codex. [is qui nobis nota *Reg. E.* insignitur.] Livius quidem lib. XXIX. initio Indibilem Ilergetem vocat.“ VALESIVS. — Conf. Liv. XXII. 21. & XXVI. 49.

Verf. 4. *Vers. 4.* δοῦναι τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας. Excidit fortasse καὶ τὴν γυναῖκα, quod suppleri potest ex X. 35, 6. ubi ad hunc locum remittitur lector. Adde X. 18, 7 & 13. De avaritia superbiaque Carthaginiensium, & omnis generis in se injuriis conquerentem apud Romanos Indibilem inducit Livius XXVII. 17.

CAPVT XII.

Cap. XII.

Digressionem de *Partibus Artis Imperatoriæ*, quæ hoc & seqq. capitibus continetur, Reiskius suspicatus est pertinuisse ad cædem P. & Cn. Scipionum in Hispania, qui partim imprudenter commisso nocturno prælio, partim perfidia Celtiberorum periere: vel potius ad irritum aliquem dolum, a Philippo rege in Megalopolin structum. Nobis probabilius visum erat, institutam a Polybio hanc disputationem esse occasione expeditionis a P. Scipione, Publii filio, adversus Novam in Hispania Carthaginem tam callide prudenterque & perite, quam feliciter, susceptæ; de qua vide Liv. XXVI. 42-46. & Appian. Hispan. c. 19-23. Quæ si vera esset conjectura, pertineret hoc Fragmentum ad res A. V. 544. gestas, & reponendum fuerit post Eclogam Valesianam, cap. 22-26. quæ continet res A. V. 544. in Italia gestas. At ei conjecturæ rursus adversabatur, quod sententia illa, quæ in ista Ecloga Valesiana cap. 22, 6. legitur, in ora Codicis Vrbinatis scripta esset in fine hujus Excerpti, quod a cap. 12-21. decurrit. Itaque eum ordi-

ordinem in collocandis Excerptis tenuimus, quem vestigia Codicum indicabant.

Vers. 3. *Vers.* 3. αὐτῶν τῶν ἐν καιρῷ. Deest τῶν Reg. F. G. & Vesont. ἐν καιρῷ idem est quod paulo ante σὺν καιρῷ.

Vers. 4. *Vers.* 4. οὐδεὶς τοῦτ' ἀπορήσειε. Scriptura hæc est editionum omnium, quam nullus ex nostris codicibus agnoscit, nisi fortasse Med. e quo dissensum nullum adnotavit Gronov. Ex scriptura cod. Vrb. & Aug. suspicari licet, sic legendum esse: οὐδὲ τοῦτ' ἀπορήσειε τις. Τίς οὖν ὁ τρόπος &c. Fortasse etiam satis fuerit hoc ipsum οὐδὲ τοῦτ' ἀπορήσειε, intelligendo nimirum ὁ βουλόμενος καταμαθεῖν. Duo Regii, qui cum aliis οὐδὲν habent, deinde ἀπορήσεις dant pro ἀπορήσειε. ἀπορήσειεν Vrb. in quo sæpe ν litera ultimæ vocali verborum promiscue adjicitur, etiam ubi proxima vox a consona incipit.

Vers. 5. *Vers.* 5. Τίς οὖν ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης διαθέσεως &c. Obscurior ac fortasse haud satis integra oratio: cujus vim quum non satis perceptam haberemus, Casauboni versionem, cujus veritatem præstare non ausimus, presso pede tenuimus. Eam in reliquis partibus si probes, videndum, an verbum πάρεστι non tam *licet*, quam *convenit*, fuerit exponendum; de qua notione notavimus nonnihil ad IV. 27, 4. Sed rectius fortasse totum hunc locum expedivisse REISKIVS censeri debebit, cum ad verba illa τῆς τοιαύτης διαθέσεως notavit: — „scilicet, ut aliquis ῥᾳδίως ἐν ἑκάστοις εὐστοχῇ, πράττων σὺν νῷ τὸ προτεθὲν, ut paulo ante dixerat." — Sic fuerit sententia totius dictionis hujusmodi: *Quonam igitur modo dispositus*, id est, *comparatus & instructus esse debeat imperator, ut certa ac solerti ratione, quidquid sibi proposuerit, exsequi possit, considerare nunc licet.* Et quod ait, *considerare nunc licet*, referri debebit ad ea, quæ ante dixerat, quibus viam ad hanc disputationem paraverat; sed quæ prætermissa sunt a compilatore horum Fragmentorum.

Vers. 6. *Vers.* 6. Τὰ μὲν οὖν ἀπροθ. &c. Habet Suidas in Ἀπροθέτως.

Vers.

Verſ. 8. Πάσης δὴ πράξεως. Eſt quidem generatim πρᾶξις *actio, res geſta:* ſed ſigillatim hoc loco, ut perſæpe aliâs apud Noſtrum, intelligitur *actio callide ſuſcepta, ad decipiendos & inopinato invadendos opprimendoſque hoſtes comparata;* quo etiam pertinent exempla, quæ deinde adferuntur. conf. c. 17, 1. c. 18, 1 & 5. — Verſ. 8.

Verſ. 10. ἀποτυχίας neſcimus an habeat codex Med. e quo nullum ab textu Caſauboniano diſſenſum notavit Gronovius. conf. c. 14, 11. 17, 8. — Verſ. 10.

CAPVT XIII. — Cap. XIII.

Verſ. 4. τῇ γλώττῃ. τῆς γλώττης ed. 1. perperam & invitis msstis. — Verſ. 4.

Verſ. 6. ἡμερησίους reſtituimus ex msstis, contra quorum fidem ἡμερησίας erat editum. — *Ibid.* τὰ διανύσματα τούτων, ſcil. τῶν πορειῶν, *confectiones itinerum.* Caſaubonus interpretatus eſt de *modo conficiendorum itinerum:* rectius fortaſſe intelligemus de *temporis ſpatio, intra quod poſſit iter confici.* Ceterum aliâs τὸ διάνυσμα pro ipſo *itinere*, & pro ſynonymo vocabuli πορεία uſurpatur; c. 14, 8. c. 15, 3. — Verſ. 6.

Verſ. 7. τῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος καιρῶν, & deinde τούτων, recte Caſaub. cum Vrb. & Vrſino. Perperam τὸν - - καιρὸν & deinde τοῦτον ed. 1. cum ceteris codd. De vocab. περιέχον conf. notata ad III. 36, 6. οἱ ἐκ τοῦ περιέχοντος καιροὶ, per ſe ſi ſpectes hanc phraſin, videri poterant eſſe *opportunitates e tempeſtate*, ut interpretatus eſt Erneſtus in Lexic. Polyb. ad verbum περιέχειν, a quo partem verſionis noſtræ mutuati ſumus. Sed connexionem orationis ſi conſideres, conferaſque cap. 12, 8. & potiſſimum cap. 14, 6 ſqq. & totum caput 15. perſpicuum fit, agi hoc loco de *temporis ſive diurni, ſive nocturni notatione, de hora ſive diei, ſive noctis cognoſcenda, ex coeli adſpectu habituque.* Itaque revocatam Caſauboni verſionem velimus, quæ percommode ſic habet: *Tertium & maximum eſt, ut temporum, quæ cæli obſervationibus diriguntur, notitiam* — Verſ. 7.

tiam habeas. Ad verba ἐκ τοῦ περιέχοντος intelligendum videtur γνωστέων, aut aliquid ſimile: *temporum ex cœli habitu cognoſcendorum.*

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὸν τόπον τῆς πράξεως, *locum rei gerendæ.* conf. cap. 12, 8. & c. 14, 2. Vocabula τόπος & τρόπος inter ſe permutata a librariis cum alibi vidimus, tum IV. 70, 9. & V. 60, 8. — *Ibid.* παρὰ τοῦτο, ſcil. παρὰ τὸ οὐκ ἐν μικρῷ ἢ παρὰ τὸ ἐν μικρῷ θέσθαι. Nihil opus eſt, ut cum Reiſkio παρὰ τοῦτον corrigamus.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. συνθημάτων καὶ παρασυνθημάτων. παρασυνθήματα Caſaubonus *ſigna muta* vertit & h. l. & c. 17, 9. & apud Aeneam Poliorcet. c. 25. ubi vide quæ adnotavit vir doctiſſimus. Non vero ſemper *mutum* eſſe *ſignum*, quod παρασύνθημα adpellant Tactici, ſed poſſe etiam *vocale* eſſe, teſtatur primum exemplum παρασυνθήματος, ab ipſo Aenea l. c. prolatum. Itaque *ſignum duplicatum* dicere maluimus, coll. c. 17, 9. Eſt enim *ſignum, quo in ſubſidium utimur ſimul cum teſſera*, quo minus falli poſſimus.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. τὰ δ' ἐξ ἱστορίας. Vide Adnot. ad I. 57, 5. De triplici vero genere, quod dicit, conf. fragmentum a Suida conſervatum in Στρατηγία, quod retulimus ad lib. XI. c. 8. — *Ibid.* θεωρεῖται. Perperam θεωρῆται ed. 1. Reg. F. G. Veſont.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. μὴ πιστεύειν. Particula negans perperam deeſt omnibus codicibus noſtris, recte adjecta ab editoribus.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. τὰ δ' ἐξ ἐμπειρίας, nempe μεθοδικῆς, ut dixit verſ. 1. — *Ibid.* τὸ μὲν ἔργον οὐ μέγα - - τὸ δὲ χρῆμα μέγα. *labor non magnus; res ipſa vero magna,* vel, *uſus vero magnus:* nam nil vetat, quo minus χρῆμα pro χρήσει accipiamus. — *Ibid.* ἐπιβολάς. conf. c. 12, 1 & 9. c. 13, 1. & hoc cap. 14, 12.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. Ἀναγκ. δ' αὐτοῦ. αὐτοῦ ſi probum eſt, referetur ad ἔργον vel ad χρῆμα. — *Ibid.* περὶ τὰς νυκτερινὰς θεωρίας

θεωρίας καὶ τὰς ἡμερινάς. — „θεωρίαι sunt naturæ & *rationes* rerum, quatenus obſervatione deprehenduntur, memoria continentur, judicio deliguntur, & præceptis conſtrictæ menti infiguntur. Sunt igitur αἱ νυκτεριναὶ καὶ ἡμεριναὶ θεωρίαι *rationes præceptis traditæ noctium atque dierum.*" REISKIVS. — Conf. ad VI. 6, 7. — *Ibid.* οὐδ' ἧς τινος ἂν ex edit. 1. & msstis revocavimus. οὐδ' ἡστινοσοῦν ἀσχολίας ſua auctoritate edidit Caſaub. Sic pro μηδ' ἐν ὁποίᾳ IV. 21, 6. & pro οὐδ' ὁποίας IV. 65, 3. idem Caſaubonus cum uno recentiſſimo Regio μηδ' ἐν ὁποιᾳοῦν, & οὐδ' ὁποιασοῦν edidit.

Verſ. 6.

Verſ. 9. καὶ μὴν οὐδέν. οὐδὲ voluit REIRKIVS, cujus hujuſmodi eſt ad h. l. adnotatio: „Sententia videtur eſſe: qui neſcit, quantum itineris die æſtivo, & quantum hiberno, rurſuſque noctibus alternis conficere queat; ille neſcit, poſſitne ad locum aliquem adhuc κνεφαῖος & tenebris tectus intra certum horarum ſpatium pervenire: item, num eo poſſit pervenire tempeſtate frigida, aut cœlo pluvio, & ſolo lubrico atque cœnoſo. Rurſus qui temporum differentiam ignorat, neſcit, poſſit ne certo quodam tempore noctium æſtivarum hoſtes adhuc dormientes in lectis deprehendere, & quæ ſunt alia ejuſmodi. Hoc poſterius eſt, πρὸς τὸν δέοντα καιρὸν ἐξικέσθαι." — Poſt hæc ſcripta videmus demum, οὐδενὸς pro vulgato οὐδὲν correxiſſe Scaligerum; quod veriſſimum putamus. Genitivus pendet a verbo ἐξικέσθαι, quod illum caſum deſiderat.

Verſ. 9.

Verſ. 10. τὸ προτερεῖν Caſaub. cum Vrb. & Vrſin. Mendoſe τὸ πρότερον ed. 1. cum cett. codd. — *Verſ.* 12. In mendoſam ſcripturam, ὁ δὲ προειρημένος λαβὼν, cum editis conſentiunt codices omnes. ὁ δὲ προλαβὼν correxit Scaliger, ut voluit Reiſkius.

Verſ. 10.

CAPVT XV.

Cap. XV.

Verſ. 2. μόνως. Mendoſe μόνος ed. 1. cum Aug. Reg. F. G. Veſont. — *Verſ.* 4 ſq. Quinque verba καὶ τὰς ἀναζυγὰς οὐ γὰρ deſunt codicibus Regiis, Veſont. & Tubing.

Verſ. 2. 4.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. συνθεωρεῖν. In compoſitum verbum, quod amat Polybius, cum editis conſentiunt Regii, Veſont. & Tubing. — *Ibid.* ἐπὶ τοῦ κόσμου, *in cælo.* κόσμος, *cælum.* Sic mox rurſus verſ. 12. & XII. 25, 7. in verbis ex Timæo citatis. conf. Menag. ad Laërt. VII. 137 ſeq. & Weſſeling. ad Diodor. III. 56.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. τοὺς δὲ τῆς νυκτός. τῆς deeſt Regiis, Veſont. Tubing. — *Ibid.* ἐὰν μή τις ἐπὶ τοῦ Φαινομένου τῇ τῶν δωδ. &c. Caſaubonus: *niſi quis, ea quæ in cælo apparent ſidera contuens, duodecim ſignorum diſpoſitionem atque ordinem valeat aſſequi.* ἐπὶ τοῦ Φαινομένου videtur idem eſſe ac ἐπὶ τοῦ κόσμου, *in cælo viſibili, in cælo oculis noſtris patente.* Sicut τὰ Φαινόμενα ſunt *quæ in cælo adparent*, & potiſſimum *ſidera*, intelligendo ἄστρα, (unde dein etiam per metonymiam *ſiderum notitia* eodem nomine adpellata eſt) ſic τὸ Φαινόμενον nunc dicit Polybius *totum cæli ſpectaculum oculis noſtris expoſitum.* Verba ἐπὶ τοῦ deſunt Reg. F. & Tubing. συμπεριΦέρονται mendoſe Reg. F. G. & Veſont. pro συμπεριΦέρηται.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. ἐξ ἀναΦέρεσθαι correxit Caſaub. cum Vrſino, & ſic ora Aug. antiqua manu. ἐξαναΦέρεσθαι ed. 1. ἐξαΦέρεσθαι Aug. in contextu, Reg. F. G. Veſont. — *Ibid.* ἐν τοῖς αὐτοῖς μέρεσι, *in eiſdem partibus*, idem (putamus) valet, ac ἐν ἴσοις μέρεσι, *in partibus æqualibus.*

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ἐπιτέλλειν. Haud cunctanter adoptandam duximus certiſſimam emendationem, quam quidem timidiuſcule ab acutiſſimo Reiſkio propoſitam mireris. Sed ingenue profeſſus eſt vir cetera doctiſſimus, obſcurum ſibi eſſe hunc locum, utpote rationum aſtronomicarum imperito.

Verſ. 10. 11. *Verſ.* 10. ἠνύσθαι. ἠνῦσθαι Reg. F. Veſont. — *Verſ.* 11. τοιούτους Caſaub. cum Aug. Regiis, Veſont. Vrſin. τούτους ed. 1. cum Med.

Verſ. 13. 14. *Verſ.* 13. ἐκ τῶν περὶ τὰς ἀνατολὰς καιρῶν καὶ τόπων. μερῶν pro καιρῶν ſuſpicatus eſt Scaliger. — *Verſ.* 14. τροϋπαρχού-

κρχούσης καὶ περί. *καὶ ὑπαρχούσης καὶ περὶ* dant ſcripti libri omnes. Alterum *καὶ* omiſit ed. 1.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Verſ. 1. Ἧι *καὶ* perſpecte correxit Caſaub. Εἰ *καὶ* ed. 1. cum msstis, frequente errore. — *Ibid.* *ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τάς.* Et hoc Caſaubono debetur: eodemque modo Scaliger correxerat. *ἀλλὰ καὶ τὰς περὶ τὰς* dabat ed. 1. cum msstis; unde Reiſkius effectum voluit *ἀλλὰ καὶ τὰς περιττὰς ἐν τῇ γῇ πράξεις,* quod interpretatus eſt: *ſed etiam ad cœpta terreſtria cum arte quadam & calliditate haud tralaticia gerenda.* Eam ſubtilitatem nemo, putamus, requiret.

Verſ. 1.

Verſ. 2. Ἱκανὰ γὰρ &c. Hæc vulgo ita legebantur: *ἱκανὰ γὰρ καὶ τὰ παράδοξα γιγνόμενα τυγχάνειν προνοίας ἀκριβῶς, εἰς τὸ πολλὴν ἀπορίαν παρασκευάζειν καὶ πολλάκις.* Quæ ſic interpretatus eſt Caſaubonus: *Nam etiam illa quæ cum admiratione hominum ſolent evenire, puta, effuſiones imbrium - - & ſimilia his alia, provideri ita exacte queunt, ut hac ratione hoſtem in magnas ſæpe conjicias difficultates.* Quam interpretationem, haud vereamur contendere, plurimum aberrare ab auctoris ſententia; quæ, generatim quidem, ex connexione præcedentium atque ſequentium, & ex ipſis verbis, quamvis corruptis defectiſque, ſatis etiam nunc elucet. REISKIVS tali modo conſtituendum hunc locum ſuſpicatus eſt: „Forte (ait) *ἱκανὰ γὰρ καὶ τὰ περὶ ταύτην παρὰ δόξαν γιγνόμενα, μὴ δυνάμενα τυγχάνειν προνοίας ἀκριβῶς, εἰς τὸ* &c. *nam quæ etiam in hac* (ſcil. *terra*) *præter opinionem eveniunt, ideo quod non poſſunt plane præcaveri, ſatis magnam afferre poſſunt homini terrorem atque conturbationem.*" — Nominis *ἱκανὰ*, ſi per ſe ſtat ſine regimine, hæc vis eſt: *ſatis multa ſunt, quæ præter opinionem incidere poſſunt, neque præcaveri poterant;* ſi referendum ad *εἰς τὸ πολλὴν ἀπορίαν κατασκευάζειν,* eam habebit vim quam in verſione expreſſimus. *ἀκριβοῦς*, pro *ἀκριβῶς*, conſpicitur in Aug. ſive quod ita pri-

Verſ. 2.

Verf. 2. primum ibi fuerit, & inde factum ἀκριβῶς, five quod ex ἀκριβῶς factum fit ἀκριβοῦς, neque enim fatis id quidem difcerni poteft. Terminationem οῦς cum ῶς permutatam vidimus I. 19, 11. & VI. 3, 1. ἀκριβοῦς h. l. correxit etiam Scaliger.

Ibid. καὶ πολλάκις. Etiam h. l. deeffe nonnihil putavit Reifkius, & καὶ ὅλως ἀνατρέπειν πολλάκις fcriptum olim fufpicatus eft. Temere. Nihil fane defideratur, & particula καὶ ad πολλάκις adjecta eft eadem ratione, qua καὶ πλείους, καὶ λίαν & id genus alia fæpenumero legimus apud Polybium, de quo ufu diximus ad I. 20, 6. conf. ad III. 40, 9.

Verf. 4. *Verf.* 4. ὀλιγωρήσομεν. Mendofe ὀλιγωρήσαμεν ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀφροντιστητέον Scaliger etiam correxerat. ἀφροντιστέον, non ἀφροντιστέω, (quod operarum errore pofitum in fcholio noftro) dat ed. 1. confentientibus msstis, tamquam a verbo ἀφροντίζω, quod ex vulgatis ante fuam ætatem lexicis abfque alia auctoritate citavit Henr. Stephanus in Indice Thefauri. Verbo ἀφροντιστεῖν Polybius utitur IX. 13, 1. — *Ibid.* περιπίπτωμεν. περιπίπτοιμεν ed. 1. invitis noftris codicibus.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἐπιβαλόμενος. ἐπιβαλλόμενος ed. 1. cum Aug. Regiis & Vefont. putamus & cum ceteris codd. Et id quidem fervari potuerat. — *Ibid.* παραγενηθέντα. Perperam παραγεννηθέντα ed. 1. 2. — *Ibid.* In mendofam fcripturam ἐπὶ πρεπίου cum editis confentiunt Vrb. Med. Aug. Reg. F. Vefont. Tubing. Ex fcriptura, quam habet alter Med. & ora Aug. fufpicari poffis, vel ἐπιμένειν legendum, ut c. 18, 6. vel περιμένειν. Sed fic particulæ ὡς nulla vis fuerit, nifi ex οὕτως corruptam conjicias, ut fit οὕτως ἐπιμένειν, vel οὕτως περιμένειν, *ita manere, ita exfpectare.* ἐπὶ Λεπρέου, quod primum in mentem venerat Reifkio, alienum prorfus eft. Eft enim Lepreum

preum Triphyliæ oppidum, cum Cynætha in maxime septemtrionali parte Arcadiæ fuerit fita. Specie non caret alterum, ὡς ἐπὶ Ἡρείου. Sed veritatem quis præftabit? Minime omnium placet Gronovii conjectura, ὡς ἐπ' ἐρειπίων, quafi de *ruderibus* quibufdam aut *parietinis* ageretur, quæ prope Cynætham fuerint; cujufmodi ἐρείπια etiam apud Lafionem ait memorari apud Noftrum V. 102, 6. nempe ex Cafauboni conjectura, quæ ipfa lubrico admodum nititur fundamento. Meminimus ab erudito viro juvene P. C. Buttmann Francofurdenfi, cum in conferendis Polybii codicibus Parifienfibus amicam fociamque operam olim nobis navaret, fagacem doctamque conjecturam ad hunc locum propofitam, ὡς ἐπὶ ἄρκτου, quæ hoc unum incommodum habet, quod, quanam ratione notum fatis vocabulum ἄρκτου in obfcurum πρεπίου corruptum fuerit, haud facile intelligitur: ceterum verum eft, fluvium eum, ad quem fita Cynætha erat, (five Crathis is fuit, ut habet Danvillii tabula, five Selinus, ut habet tabula quæ ad cap. LII. Itinerum minoris Anacharfidis pertinet) verfus feptemtrionem ab oppido illo decurriffe. — Verf. 1.

Ibid. ἐνσχολήσαντα, *otium ibi agentem, morantem*, rarum utique verbum, & vix alias auditum; nec tamen contra analogiam formatum. Habet illud Aug. cum editis, nec diffentit putamus Vrb. nec Med. Mendofe ἐνασχολήσαντα Reg. F. G. Vefont. & Vrfin. ἐλλοχήσαντα maluerat Reifkius. conf. verf. 4.

Verf. 2. — *Verf.* 2. ὅτε λάβοιεν. Perperam ἤτε λαβ. Regii & Vefont. — *Ibid.* τὸν καιρόν. Aut τὸν delendum cenfuit Reifkius, aut εὔθετον legendum. Nobis fatis facit vulgata. — *Ibid.* συνταχθέντα correxit Cafaub. cum Vrfino: fic vero habet & Aug. in quo tamen litera τ poftmodum, fed ab antiqua manu, inferta videtur. συναχθέντα ed. 1. cum ceteris msstis. — *Ibid.* τάφον correxit idem Cafaub. cum Scaligero, & hic, & rurfus verf. 6. cum utrobique τάφρον daret ed. 1. confentientibus omnibus msstis.

 Et

Et articulus masculini generis & res ipsa τάφον utique desiderabat.

Vers. 3. *Vers.* 3. εἰθισμένοις. ἠθισμένοις Aug. Regii, Vesont.

Vers. 5. *Vers.* 5. τοῦ καιροῦ συνάψαντος. συνάξαντος ferri potuisse existimavit Reiskius, nescimus quid respiciens, nisi forte V. 24, 1. Sed ibi συνάγειν est *compellere, urgere:* nunc vero nil aliud dicere voluisse videtur Polybius, nisi *adpetente tempore, cum adesset tempus.* Itaque rectum putavimus συνάψαντος, quod familiare Polybio est in ea re verbum.

Vers. 6. *Vers.* 6. πρόβατα μαλακὰ — „sunt *oviculæ tenellæ*, a partu recentes. Ita Cicero de Senectute: *vetulis equis teneros anteponere solemus.* De *pellitis ovibus*, quas latina Casauboni dat interpretatio, vide Varronem de Re Rust. II. 2." — Hæc bene REISKIUS: sed supra modum indulsisse ingenio censendus est, cum dehinc sic legendum conjecit: τῶν εἰθισμένων Ἥρᾳ παρὰ τῆς πόλεως τρέφεσθαι, *quas oves civitas Cynæthensium solebat publice Iunoni alere.* Quod quidem τρέφεσθαι voluit, pro τρέφειν, id vero recte fecisset, si ea sententia esset, quam in latina versione Casaubonus expressit, quem & nos temere sumus secuti, *quod genus (ovium) circa urbem solet pasci.* Sed nihil impedit, quo minus genitivum τῶν εἰθισμένων referamus ad τις, *habebat oves delicatas aliquis eorum qui prope urbem consueverant oves alere.* (De pellitis ovibus conf. Casaub. ad Polyb. lib. IV. p. 196. & interpretes Horat. ad lib. II. od. 6, 10.)

Ibid. βιωτικὸν ex Aug. habet etiam ed. 1. in ora & est haud dubie vera lectio, quam & Reiskius probavit. Est autem βιωτικὸν idem fere ac ἰδιωτικὸν, *ad rem familiarem, ad privatum vitæ usum pertinens, res privata.* Vide IV. 37, 8. & XIII. 1, 3. quo loco post κατὰ τὰς οὐσίας ἐνδεδεμένους inserenda verba sunt, nostra culpa prætermissa, εἰς πολλὰ τῶν βιωτικῶν συναλλαγμάτων. Confer Wesseling. ad Diodor. Tom. II. p. 611. & Wetstenium ad I. Epist.

Epist. ad Corinth. 6, 3. — *Ibid.* ἐπὶ τὸν αὐτὸν τάφον. Vide ad vers. 2.

Vers. 8. *Vers.* 8. ἡτοιμάσθαι. Sic ed. 1. Aug. Reg. G. Vesont. ἡτοιμᾶσθαι ed. 2 & sqq. cum Reg. F. — *Ibid.* προβληθέντες, *in judicium adducti.* conf. Reiskii Ind. Demosth. in προβάλλεσθαι.

CAPVT XVIII.

Cap. XVIII.

Vers. 1. *Vers.* 1. τὴν τῶν Μεγαλ. πόλιν Casaub. cum Aug. Reg. F. G. Vesont. τὴν deest ed. 1. perperam. τὴν Μεγαλ. absque τῶν habet Vrb. & Vrsin. — *Ibid.* τὸν Φωλεόν. In hanc scripturam consentiunt omnes, excepto Reg. F. in quo est Φωλαιόν. conf. II. 55, 5. & ibi notata.

Vers. 2 sqq. *Vers.* 2. βραχείας. βραχέας Vrb. In latina versione, pro *esse brevissimas*, quae Casauboni sunt verba, scribe, *jam admodum esse breves.* — *Vers.* 3. τῆς ἡμέρας καταλαμβανούσης, intellige αὐτὸν, *quum lux ei superveniret.* — *Vers.* 4. ὃς, εἰ κατὰ &c. Sic rectissime dant edd. cum quibus facit (ni fallimur) codex Med. Perperam ὡς εἰ κατὰ Vrb. Aug. Reg. F. G. Vesont.

Vers. 5. *Vers.* 5. ὡς ἐπάνω προεῖπον. Vide lib. V. c. 97. — *Ibid.* Μελιταιέων recte Casaub. conf. V. 97, 5. & Steph. Byz. Μελιτεαίων ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vesont. Ex ceteris nil adnotatum. Mox *vers.* 6. Μελιταίων dant iidem Aug. & Regii & Vesont. cum ed. 1. — *Ibid.* ἐπιμένειν. ἔτι μένειν voluit Scaliger; sed probum & Polybianum verbum est ἐπιμένειν, pro simplici μένειν.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

Vers. 1. *Vers.* 1. Νικίας. Conf. Thucyd. lib. VII. c. 50 sqq. & Plutarch. in Nicia p. 538 sqq. — *Ibid.* τὸ περὶ τὰς Συρ. στράτευμα. τὰ - - στρατεύματα solus Vesont. sed & in hoc vera lectio ab eadem manu indicatur intra lineas. — *Ibid.* σελήνης. Mendose ἑλλήνης ed. 1. cum Med.

Vers. 2. *Vers.* 2. παρὰ τοῦτο Casaub. cum Vrb. & Vrsino. Corrupte πᾶσι τοῦτο ed. 1. cum reliquis codicibus. conf. ad

 VIII.

Verſ. 2. VIII. 2, 9. — *Ibid.* κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτοῦ νύκτα ποιησαμένου τὴν ἀναζυγήν. αὐτοῦ, quod habent editiones omnes, utrum ex conjectura ductum ſit, an ex msto libro, neſcimus. αὐτῷ habent Vrb. Aug. Regii, Veſont. Tubing. & Vrſin. Ceterum non inſequente nocte, ſi Thucydidem audimus Plutarchumque, diſceſſum molitus eſt Nicias; ſed uſque ad proximum plenilunium manere conſtituerat: nec inſequente nocte, ſed octavo demum die in Syracuſanorum pervenit poteſtatem.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. δυνατὸς ἦν οὐχ οἷον παραλιπεῖν &c. Particulam ἂν adjicias, an minus, parum intereſt. Sed ad παραλιπεῖν neceſſario deſiderari *particula negans* videtur; & utique οὐχ οἷον οὐ παραλιπεῖν vel οὐχ οἷον μὴ παραλιπεῖν ſcriptum oportuiſſe putemus. Prætermitti illa particula utcumque potuiſſet, ſi poſt ἀλλὰ ſequeretur negatio; quemadmodum latine dicimus *non modo hoc*, (pro *non modo non hoc*,) *ſed ne illud quidem*.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. ἐμπείροις. Mendoſe ἐμπειρίοις ed. 1. invitis noſtris msstis. — *Ibid.* μέχρι τῶν προειρημ. Perperam τῶν deeſt Regiis & Tubing.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Περὶ δὲ τῆς τῶν κλιμάκων θεωρίας. De hoc argumento dicturum ſe promiſerat lib. V. c. 98. — *Ibid.* τοιοῦτός τις. τις deeſt Regiis, Veſont. & Tubing.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. οἷον γὰρ ἂν δέκα τινῶν, — „ſcil. pedum, aut cubitorum, aut orgyarum." REISK. — *Ibid.* συμβαίνῃ. Vide Suidam in Δαψίδων. — *Ibid.* τὰς κλίμακας. Articulum, quem adjiciendum Reiſkius monuit, non neglexit Suidas l. c. — *Ibid.* δαψιλῶν recte edd. cum Vrb. & Regiis & Aug. a prima manu. Sic etiam debuit Suidas, apud quem corrupte quidem δαψίδων legitur, quod ex δαψιλῶν ortum, non ex δαψιλῶς.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. τὴν δ' ἀπόβασιν, *diſtantiam vero ab imo muro.* — „ἀπόβασις eſt idem, quod ἀπόστασις τῆς κλίμακος ἐν τοῖς κάτω πρὸς τῷ ἐδάφει μέρεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους." REISK. — Vide ad VIII. 6, 4. Dubitatio vero, quæ de menſurarum ratione, hic & verſ. præced. tradita, oborta Reiſkio erat, nemi-

neminem turbabit geometricarum rationum paululum peritum. — *Ibid.* γίγνωνται. Perperam γίγνονται ed. 1. Reg. F. G. Vesont. — *Ibid.* ὀρθότεραι. ὀρθώτεραι ed. 1. Aug. Regii, Vesont.

Vers. 8. ὕψους. ὕψος ed. 1. Reg. F. & Reg. G. a secunda manu. Sic & Vesont. in contextu, sed ὕψους intra lineas. — *Ibid.* ἐπιπέδοις correxit Casaub. ὑποπέδοις ed. 1. consentientibus omnibus msstis. — *Ibid.* πολυπραγμονεῖν τὰ παρὰ τῶν μαθηματικῶν, *tractare, discere ea, quae traduntur a Mathematicis.* Sic ex Casauboni emendatione, quae specie non caret, & analogiae est consentanea. Rectius vero, judice Reiskio, abest τὰ ab edit. 1. cum qua consentiunt scripti libri omnes, nisi forte articulum agnoscit unus codex Med. e quo nihil notavit Gronovius. — „πολυπραγμονεῖν παρά τινος (ait REISKIVS) est, *aliquid ab aliquo sedulo diligenterque percunctando requirere, sciscitari.*" — Sic igitur ad πολυπραγμονεῖν intelligendum fuerit αὐτὸν, scil. τὸν πρόπον τῆς λήψεως, & sententia erit: *qui eum discere volent a Mathematicis.*

Vers. 8.

CAPVT XX.

Cap. XX.

Vers. 1. γεγεωμετρηκέναι correxit Casaub. γεωμετρηκέναι ed. 1. Aug. Regii, Vesont. putamus & ceteri codd. — *Ibid.* τελείως Casaub. cum msstis nostris. τελέως ed. 1.

Vers. 1.

Vers. 3. τὸ περιλαμβανόμενον τῇ στρατοπεδείᾳ χωρίον, *spatium* vel *area quam occupant* vel *comprehendunt castra.* Vtique mendosum est παραλαμβανόμενον, quod h. l. habent vulgo omnes, scripti & impressi. Conf. V. 24, 2. ubi in eadem fere connexione περιλαβομένων correxerat Casaubonus, pro περιβαλομένων, quod tamen ibi teneri debebat & a nobis revocatum est. — *Ibid.* κατὰ λόγον recte Casaub. cum ora ed. 1. & ora Aug. ab ant. manu; sic vero & Med. in contextu, ni fallimur, & codex Vrsini. κατ' ὀλίγον ed. 1. & Aug. in contextu Vrb. Regii, Vesont. Tubing. Conf. ad VIII. 2, 6.

Vers. 3.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἐν τοῖς περὶ τὰς Τάξεις ὑπομνήμασιν. παρὰ cum περὶ commutatum, cum perſæpe aliàs, tum modo nunc verf. præced. vidimus, in παραλαμβανόμενον pro περιλαμβανόμενον. Commodiſſime autem τὰ περὶ τὰς Τάξεις ὑπομνήματα *commentarios Tacticos* latine reddi poſſe putavimus. Sunt enim αἱ τάξεις non ſolum *ratio inſtruendæ aciei,* ut III. 72, 11. & c. 109, 2. (quæ proprie ἡ παράταξις dicitur, VI. 26, 11. & perſæpe aliâs) ſed omnes eæ partes, circa quas verſatur ipſa illa ars, quam vulgatiſſimo vocabulo τὴν Τακτικὴν vel τὰ Τακτικὰ vocant Græci: quas partes ſuccincte enumeravit Aelianus, Tactic. c. 4. Quare ipſi commentarii Tactici ſive Ars Tactica Aeliani, in vetuſtiſſimis quidem exemplaribus, hunc titulum habent, περὶ στρατηγικῶν Τάξεων. Quod autem ὑπομνήματα dicit Polybius, id eſt, *Commentarios;* (non τὸν περὶ τὰς Τάξεις vel περὶ τῶν Τάξεων λόγον, quemadmodum *diſputationem de forma Reipublicæ Romanæ*, libro ſexto Hiſtoriarum inſertam, τὸν περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας λόγον vocat V. 111, 10.) ſatis ſignificare videtur, *peculiari ſcripto Præcepta Tacticæ artis a ſe eſſe expoſita:* quod ſcriptum etiam diſerte laudatum videmus ab Aeliano & Arriano in Tacticis. Vide Teſtimonia Veterum de Scriptis Polybii, collecta a nobis Tom. V. p. 24 ſq. Dubitaveramus aliquantiſper, recte ne περὶ τὰς Τάξεις in accuſativo dicatur, cum περὶ τῶν Τάξεων dicendum videri poſſet: ſed bene id habet, eademque ratione dictum eſt, qua ὁ περὶ τὰς ἀποικίας καὶ κτίσεις τρόπος IX. 1, 4. & ὁ περὶ τὰς πράξεις ibidem; & τὰ περὶ τὰς γενεαλογίας καὶ μύθους IX. 2, 1. & ſexcenta id genus alia. Lectionem illam περὶ Παρατάξεων, quam nullus codex in contextu habet, ingenio docti alicujus viri deberi, qui mendoſam eſſe ſcripturam librorum παρὰ τὰς Τάξεις vidiſſet, ſatis intelligitur. Et in commentariis περὶ Παρατάξεως, id eſt, *de inſtruenda acie,* ne proprius quidem locus futurus erat, de his rebus, quas hic dicit, commentandi.

Verf. 5.

Verf. 5. Οὐ γὰρ οἴομαι τοῦτό γε μετρίως ἡμῖν ἐποίσειν οὐδένα, διότι &c. Perperam ὑμῖν, pro ἡμῖν, habent Regii & Vefont. In ὑποίσειν vero confentiunt fcripti & editi omnes; nifi quod unus Reg. G. corruptiffime prorfus ὑποιήσειν habet. Verba autem ifta fic vertit Cafaubonus: *neque enim fore arbitror, qui modeftia quadam nobis objiciant.* Et Erneftus in Lexic. Polyb. ὑποφέρειν τι τινὶ, interpretatus eft *objicere, excipere.* Ac fane, five ὑποίσειν five ἐποίσειν legamus, de notione verbo ifti h. l. fubjecta non dubitare nos finit connexio fermonis. Iam vero verbo quidem ὑποφέρω ab Henr. Stephano in Thef. Gr. Ling. cum Guil. Budæo videmus hanc fignificationem tribui, *objicio, exprobo.* At unicus locus, ad quem hi provocant, eft ille Herodiani, Hiftoriar. II. 5. ubi vulgo fic legitur: ὡς, εἴ τι ὑποπτεύετε, ἑτέροις ὑποφέρειν τὸ ἔγκλημα. Sed ibidem non folum Andr. Schotti codex msstus ἐπιφέρειν, non ὑποφέρειν, dabat, verum in eamdem fcripturam ἐπιφέρειν probatiffimi quique codices, Vindobonenfis, Venetus, & Bavaricus, quem ipfi contulimus, confentiunt. Quæ fcriptura, monente etiam Andr. Schotto, haud dubie auctori Herodiano jam pridem reftitui debuerat. Nam ὑποφέρειν τί τινι, *objicere alicui aliquid, culpam in aliquem conferre,* nufquam aliâs, quod fciamus, reperitur: vulgatiffima vero dictio eft, & Polybio juxta cum optimis quibufque fcriptoribus frequentata, αἰτίαν, διαβολὴν, ὑπόνοιαν, ἔγκλημα (& fimilia) ἐπιφέρειν τινί. vide III. 5, 4. V. 41, 3. &c. Quare quo frequentius & aliâs ὑπὸ & ἐπὶ permutata inter fe a librariis novimus, eo minus dubitandum duximus, quin ἐπιφέρειν hoc loco reftitueremus Polybio. Ceterum, adverbio μετρίως quamnam notionem nunc fubjicerit fcriptor, haud fatis adparet. Cafauboni quidem iftam interpretationem, *modeftia quadam,* vix ferendam effe, nemo putamus dubitaverit. Miramur intactum relictum effe hunc locum a Reifkio. Erneftus in Lexico Polybiano, hunc ipfum locum citans, μετρίως *facile, temere* exponit: quæ commodiffima fane foret fententia,

Verf. 5. tentia, *id quidem neminem puto mihi facile* (vel *temere*) *objecturum;* sed exempla hujus usus requirimus, quæ nusquam comparent. Nos hunc nostrum locum conferentes cum illo, quem XVII. 15, 4. legimus, putavimus, μετρίως Polybium dixisse pro *convenienter*, *recte*, *cum ratione*, *jure aliquo*, *merito;* eadem prorsus ratione, qua latine, *modo ac ratione*, dicimus, pro *bono modo*, *recte*, *convenienter*.

Ibid. τοὺς ὀρεγομένους αὐτῆς recte Casaub. τοὺς ὀρεγ• αὐτὴν ed. 1. cum msstis nostris.

Verf. 6. *Verf.* 6. χάριν τῆς ἐν ἑκάστοις ἐπιφάσεως, *ostentationis causa; ut in eorum quoque gloriari aliquis possit.* In eamdem sententiam commode Casaubonus: *ad inanem duntaxat speciem.* Nescimus vero quid Ernestus spectarit, cum in Lexic. Polyb. hunc locum citans scripsit, ἡ ἐν ἑκάστοις ἐπίφασις, *judicium de singulis rebus.* Vocabulum ἀπόφασις obversatum fuisse animo docti viri videtur. — *Ibid.* στωμυλίας correxit Casaub. Et sic habet cod Vesont. στομυλίας, per ο breve, edit. 1. cum Aug. & Regiis: fortasse ne id quidem male. — *Ibid.* πολύ τι μᾶλλον ἀποδοκιμάζων. Adverbium μᾶλλον non ad πολὺ referendum, ut πολὺ μᾶλλον sit *multo magis:* sed constructio verborum in hunc modum intelligenda, ἐγὼ δὲ μᾶλλον ἀποδοκιμάζων πολύ τι, id est, *ego vero potius valde improbans* &c. Qua notione, *potius*, *quin potius*, *immo vero*, passim illam particulam frequentat noster, ut II. 56, 2. II. 71, 1. IX. 23, 4. &c. quo & pertinere videtur I. 55, 7.

Ibid. Post ἐπιτάττειν, monente etiam Reiskio, comma interposuimus, quo magis adpareret ratio constructionis; ad quam non satis adtendens Casaubonus, alienam Polybio sententiam adfinxit, cum græca verba inde a παραπλησίως δὲ ita vertit: *sic etiam præcipiendi, ut necessaria præsidia earum rerum quas usus quotidianus postulat, aliquanto longius repetantur, acerrimus sim auctor.* — *Ibid.* Φιλοτιμότατος. In ω longum & hoc loco & vers. 9. consentiunt cum editis codices nostri omnes; cum tamen, ex

præ-

præceptis grammaticis, præcedens ſyllaba longa τι neceſſario ο breve requireret. — *Ibid.* φιλοτιμότατός εἰμι καὶ σπουδάζων. Languere videri poteſt καὶ σπουδάζων, poſt φιλοτιμότατος, quod fortius eſt. Id putamus ſpectans Reiſkius, φιλοτιμοτάτως εἰμὶ κατασπουδάζων legendum ſuſpicatus eſt; ſed minus etiam concinna ac prorſus inuſitata videbatur periphraſis hujuſmodi, εἰμὶ κατασπουδάζων, pro κατασπουδάζω. Cogitaveramus φιλοτιμότατός εἰμι κατασπουδάζων, ut participium penderet a nomine φιλοτιμ. Sed ne hoc quidem ſatis placuit: itaque in vulgata adquievimus.

Verſ. 6.

Verſ. 7. ἢ τοὺς αὐλητικῆς reſtituimus ex msstis noſtris Aug. Regiis, Veſont. & Tubing. ἢ τῆς αὐλητικῆς dabant edd. — *Ibid.* τὸ τέλος ἑκατέρου τῆς τῶν προειρημ. συνεργίας. — „Legendum tranſpoſitis vocabulis τῆς ἑκατέρου. τέλος redit ad artem ſaltandi & tibiis canendi: τῶν προειρημένων redit ad rythmos, præcepta muſica & palæſtrica exercitia.“ REISKIVS. — At, interjecta particula ἢ, diſtinxerat Polybius τοὺς ὀρχηστικῆς & τοὺς αὐλητικῆς ἐφιεμένους, quare τὸ τέλος ἑκατέρου ad utramque harum artium referendum videtur.

Verſ. 7.

Verſ. 8. ἀσχάλλειν recte Caſaub. cum Aug. & Vrſino. Perperam ἀσχάλειν ed. 1. Regii, Veſont. putamus & Vrb. — *Ibid.* εἰ δεήσει τῶν ἐκτὸς ἐπιτηδευμάτων μέχρι τινὸς ἀναλαβεῖν, *ſi alias nonnullas artes, extrinſecus adſumendas, oporteat ipſos aliquatenus delibare.* ἀναλαμβάνειν τὰς τέχνας, eſt, *addiſcere, attingere, tractare artes;* quo pertinet etiam fortaſſe illa phraſis ἀναλαμβάνειν βίβλον, *attingere, tractare, legere librum*, III. 9, 2. & alibi. Sed cum quarto caſu, non cum ſecundo, conſtruitur illud verbum. Quare h. l. videri poterat, ad τῶν ἐκτὸς ἐπιτηδευμάτων intercidiſſe aut intelligendum eſſe pronomen τὶ vel τινά. Sed, ni nos ratio fallit, pendet ille genitivus τῶν ἐπιτηδευμάτων a phraſi μέχρι τινὸς, & ἀναλαβεῖν μέχρι τινὸς τῶν ἐπιτηδευμάτων idem valet ac ἀναλαβεῖν τὰ ἐπιτηδεύματα μέχρι τινὸς ſc. μέρους, ſive ἀναλαβεῖν μέρος τι τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Verſ. 8.

Verſ.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. τοὺς περὶ τὰς βαναύσους τέχνας ἀσκοῦντας. — „Subaudi ἑαυτοὺς aut τὰ σώματα. Solent Graeci ἀσκεῖν in activo pro ἀσκεῖσθαι uſurpare. vid. Dion. Chryſoſt. p. 616, 3. Arrian. Diſſert. Epict. p. 253. ult. & p. 399, 1. Dion. Caſſ. p. 922, 66. & p. 1111, 8. Diodor. Sic T. I. p. 153, 22. Ipſi Latini *exercere* ſimpliciter dixerunt pro *exercere ſe*, ut apud Ciceronem de Orat. II. 71. *ut M. Lepidus, cum cæteris in campo exercentibus, in herba ipſe recubuiſſet;* ubi male editio Pearcii ad *cæteris* addit *ſe*." REISKIVS. — Eodem modo verbo compoſito utitur Polyb. I. 63. 9. ἐν τοιούτοις πράγμασιν ἐνασκήσαντες. Dicunt autem promiſcue ἀσκεῖν τέχνην, & ἀσκεῖν (ſcil. ἑαυτὸν, aut τὸ σῶμα, aut τὴν ψυχὴν) περὶ τέχνην, & ἀσκεῖν (τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν vel ἑαυτὸν) πρός τι, velut apud Xenoph. II. 1, 20. ἀσκεῖν τὰ σώματα πρὸς ἰσχύν. Eademque ratione cognatæ ſignificationis verbum ἐκπονεῖν non modo cum accuſativo conſtruitur, ut ἐκπονεῖν τὰ καλὰ, ἐκπονεῖν τὸ σῶμα, ἐκπονεῖν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, τὰ περὶ τοὺς θεοὺς, (quam in partem exempla collecta vide a Zeunio in Indice Græcitatis ad Xenoph. Cyropæd.) verum etiam abſolute, id eſt, non diſerte expreſſo accuſativo, ἐκπονεῖν πρός τι, ut apud eumdem Xenoph. in Memorab. Socr. lib. II. c. 4, 13. ἢ ῥώμην ἀσκῆσαι, ἢ πρὸς μάθησιν ἐκπονῆσαι (nempe τὴν ψυχὴν vel ἑαυτὴν, quoniam præceſſit hoc ipſum nomen ἡ ψυχή.) Quod eo monuimus, quoniam in prædicto Xenophontis loco præter rationem (ut nobis quidem perſuaſum eſt) eruditus editor, quem paulo ante nominavimus, mendoſam judicans vulgatam ſcripturam, aut τὰ πρὸς μάθησιν legendum ſtatuit, aut (quod ipſe prætulit ediditque) προσμάθησιν (una voce) ἐκπονῆσαι.

Ibid. προαιρουμένων. Monuerat Reiſkius, aut delendum eſſe articulum τῶν, quem ante προαιρουμένων repetunt vulgo editi cum msstis, aut addendum πάντων vel ἄλλων. Haud dubie tollendus fuit, quem inſeruit imperitia hominis, qui connexionem ſermonis non habuerat perſpectam. Satis adparet naturalis ordo conſtructionis, τῶν προαι-

προαιρουμένων διαφέρειν περὶ τὰ κάλλιστα. Magis corrupte, quam ceteri, Reg. F. & Tubing. dant τῶν προειρημένων διαφέρειν. — *Ibid.* ὁμολογήσειε ſcripſimus cum Aug. & Veſont. Perperam ὁμολογήσαιε edd. ὁμολογήσεε Regii.

CAPVT XXI.

Cap. XXI.

Verſ. 1. Οἱ δὲ πλεῖστοι &c. — „Fragmentum hoc univerſe quidem cum ſuperioribus cohæret: ſic tamen, ut intermedia quædam deſint; quod apparet e verbo προειρημένων, quod redit ad πόλεων. id tamen non præceſſit.“ REISKIVS. — Plerique codices mssti Fragmentum hoc a ſuperiori diſtinguunt.

Verſ. 4. τούτου δ' ἐστὶν αἴτιον. Sic correxit Caſaub. cum quo neſcimus an faciat Med. e quo nil notatum. Ex codice Vrbinate nunc & abhinc nihil amplius proferre nobis licet, niſi quæ Caſaubonus in ora Baſileenſi adnotavit: quæ a Spalletto nobiſcum ex illo codice communicata ſunt, non ultra caput proxime præcedens progrediuntur.

Verſ. 5. ἐκπλήττεσθαι &c. — „Forte ſic ordinanda ſunt verba: ποτὲ μὲν ἐκπλήττεσθαι, θαυμάζοντας, εἰ δυνατόν.“ REISKIVS.

Verſ. 7. ἀδίκημα. — „Recte reddidit Caſaubonus ἀδίκημα per vocabulum *error*. τὸ δίκαιον ſæpe *verum* & *rectum* eſt. vide Kypke T. I. p. 374. Obſervv. ad N. T. Adeoque ἀδίκημα eſt aberratio a vero, etiam in opinatione.“ REISKIVS. — *Ibid.* περὶ τὰς τῶν πόλεων ἀποφάσεις· περὶ τὰς τῶν πολλῶν ὑπὲρ τῶν ὀρεινῶν πόλεων ἀποφάσεις ſuſpicatus eſt idem Reiſkius. Poſſis minori molitione περὶ τὰς ὑ π ὲ ρ τ ῶ ν πόλεων ἀποφάσεις conjicere. Sed ne hac quidem novatione opus videtur. Bene habet vulgata ſcriptura, intelligenda per ellipſin præpoſitionis περὶ, quæ ad τῶν πόλεων omiſſa eſt, ne bis eadem vox concurreret. Simillima ratione Diodorus Siculus lib. I. c. 6. ait: περὶ τῶν μυθολογουμένων ἑκάστου τῶν ἀθανάτων, τὰ μὲν πολλὰ συντάξασθαι πειρασόμεθα, id eſt, *de eis quæ de unoquoque deorum*

Verſ. 7. *rum fabuloſe narrantur* &c. Iurares, ſcribendum fuiſſe ὑπὲρ vel περὶ ἑκάστου.

Ibid. πλείους οἰκίας ὑπολαμβάνουσι κατέχεσθαι. Aut πλείοσιν οἰκίαις legendum contendit Reiſkius, aut πλείους οἰκίας ὑπολαμβ. κατέχειν, in activa verbi forma. — Niſi forte κατέχεσθαι in medio genere haud incommode ponitur, pro *in ſeſe comprehendere.*

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὰς οἰκίας τῶν οἰκοδομιῶν. Non ſatis liquet, quid ſit quod dicit οἰκίας τῶν οἰκοδομιῶν, *domos* vel *ædes ædificationum* aut *ædificiorum.* An οἰκοδομίας dicit *integras ſeries ædificiorum, inſulas, domos complures continentes?* An verborum ſententia non alia niſi hæc eſt: *non enim in aedificando ædes eriguntur ad lineam, quæ inclinationi ſoli ad rectos angulos inſiſtit?* Reiſkius putavit, pro οἰκοδομιῶν ſententiam poſtulare ὀρεινῶν, vel βουνωδῶν, aut ἐν βουνοῖς ᾠκοδομημένων. Eodem jure dicere liceret, ſententiam requirere τὰ τείχη τῶν οἰκιῶν, *muros ædium.* Nos quidem nihil immutare auſimus. Quod vero deinde pro μὴ τοῖς ἐγκλίμασι τῶν ἐδάφων Reiſkius ſcribendum contendit μὴ ἐν τοῖς κλίμασι τῶν ἐδάφων, haud dubie fefellit virum doctum conjectura; & nihil facit ad illius ſtabiliendam ſententiam, quod paulo poſt τὰς ἐν τοῖς κλίμασιν οἰκίας ſcribit Polybius. Recte vero ἐγκλίμασι habent h. l. editi, pro mendoſo ἐγκλήματι quod eſt in Aug. Regiis & Veſont. — *Ibid.* οἰκοδομεῖσθαι. Poſſis ἐνοικοδομεῖσθαι conjicere, ut ab hoc verbo pendeant dativi τοῖς ἐγκλίμασι & τοῖς ἐπιπέδοις. Nunc iidem dativi pendebunt a verbis πρὸς ὀρθάς. — *Ibid.* βεβηκέναι, *ſtare, inſiſtere.* conf. VIII. 6, 10. & Adnot. ad VIII. 6, 4.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. Γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τοῦ φαινομένου παιδικῶς ὅπως (ſive παιδικῶς πῶς malueris) τὸ λεγόμενον. In latina verſione præteriit hæc verba Caſaubonus; nec defectum (ut paſſim aliàs fecit) ſupplevit Gronovius. In eiſdem interpretandis, ab auctoris ſententia plurimum aberravit Reiſkius, græca tali modo conſtituenda ſuſpicatus: Γνοίη δ' ἄν τις ἐκ μὲν τοῦ φαινομένου παιδικῶς, ἀλλ' ὅμως, τὸ

λεγόμε-

λεγόμενον. Nobis ſententia Polybii haud obſcura videtur; in verbis non omnia ad liquidum perducta ſunt. Recte Caſaubonus παιδικῶς edidit, cum πεδικῶς daret editio 1. cum msstis. In ὅμως, quod nullo modo videtur eſſe hujus loci, cum editis conſentit Aug. ὅπως ex ingenio, ut ipſe ait, reſcribere juſſerat Vrſinus; id ipſum vero exhibuerunt codices noſtri Regii, Veſont. & Tubing. e quibus adoptavimus. Iam non aliud quidem in promtu habemus exemplum, ubi ὅπως eadem ratione, qua enclitica particula πως uſurpetur: ſed quemadmodum ὅπως ſæpe idem fere quod πῶς valet, ſic & eamdem vim ac enclitica particula πως poterit habere. Igitur παιδικῶς ὅπως fuerit *puerili quadam ratione*. ἐκ τοῦ φαινομένου eſt *ex eo quod adparet*, *quod manifeſtum eſt*. Et totius ſermonis hæc fuerit ſententia: *Cognoſcat vero aliquis ex eo quod vel puerili quadam ratione cuivis adparet; ex ratione quæ vel pueris perſpicua atque evidens eſt*. Sic XVII. 1, 12. ἁπλοῦν λόγον καὶ φαινόμενον dicit *ſermonem ſimplicem atque planum, perſpicuum, facile omnibus intelligendum, nihil reconditi habentem*.

Verſ. 9.

Verſ. 10. εἰ γὰρ νοήσαι τις. Sic recte Caſaub. & ſeqq. In νοήσαι conſentiunt Vrb. Aug. Regii, Veſont. Tubing. Mendoſe νοήσας ed. 1. & Med. νοήσει præter rationem voluit Reiſkius. τις carent Aug. Regii, & Veſont. ſed habent cum editis Vrb. & Med. item Aug. in ora ab antiq. manu. Quod ſi ab omnibus abeſſet, non magnopere deſideraſſemus: ſed oblatum a probis codicibus, & jam receptum ab editoribus, loco noluimus movere. — *Ibid.* εἰς ὕψος ἀνατεταμένας τὰς ἐν τοῖς κλίμασιν οἰκίας. Ante εἰς ὕψος ſcripti omnes cum editis articulum τὰς ponunt, quem eumdem deinde repetunt iidem ſcripti libri ante ἐν τοῖς, excepto Med. qui habet τὰς εἰς ὕψος ἀνατ. καὶ ἐν τοῖς, quod eodem modo habuiſſe videtur codex Hervagii. Hinc τὰς εἰς ὕψος ſervavit editor, καὶ vero ante ἐν τοῖς delevit, & eodem modo poſteriores editores. Nobis Polybiano ſtylo convenientius viſum eſt, delere cum Reiſkio articu-

Verſ. 10.

Verf. 10. lum ante εἰς ὕψος, eumdemque cum plerifque codicibus ante ἐν τοῖς κλίμασιν reponere. ἀνατεταμένας recte edidit Cafaub. cum Aug. Regiis, Vefont. Tubing. Sic ἀνάτασις εἰς ὕψος, *altitudo*, V. 44, 3. & aliâs. Mendofe ἀνατεταγμένας ed. 1. Med. & Vrb. — *Ibid.* ἰσοϋψεῖς recte edd. ἰσοϋφεῖς Vrb. Aug. Regii, Vefont. — *Ibid.* κατὰ τὰ τέχη. Perperam τὰ deeft Regiis & Vefont. — *Ibid.* οἰκιῶν. οἰκειῶν ed. 1. & codd. Regii; eodemque modo fuerat in Aug. & Vefont. fed in his correctum ab antiq. manu.

Ibid. παράλληλον ἔσται τοῦτο τῶν τοῖς λόφοις ὑποκειμένων - - ἐπιπέδων. τῷ - - ὑποκειμένῳ - - ἐπιπέδῳ malimus cum Reifkio. Invenitur quidem & aliâs παράλληλος cum genitivo cafu, pro dativo conftructum, VI. 41, 3. fed haud fatis aptus videtur pluralis numerus.

Cap. XXII.

CAPVT XXII.

De Argumento hujus Eclogæ confer Liv. XXVI. 37 fq. Cæterum *de ingenio & moribus Hannibalis* confuli poteft Dio Caffius (laudatus ad h. l. a Reifkio) in Excerpt. Peirefc. XLVII. T. I. p. 21 feqq. ed. Reimari, & alii qui ibi a docto editore laudantur fcriptores.

Verf. 2. *Verf.* 2. διὰ τοῦ πρεσβύτου Μάγωνος. *Per Magonem majorem* vertit Valefius. Ad quæ verba GRONOVIVS: „Quis igitur, ait, minor Mago? neque enim quifquam auctorum fratrem Annibalis, aut quem infra vocat Magonem Samnitem, [cap. 25, 4.] aut cujus mentio eft lib. VII. c. 2. Magonem vocat alterius Majoris refpectu Minorem. Scriberem πρεσβευτοῦ, & verterem *per legatum Magonem.*" — *Mago* ille quis fuerit, qui poft Hafdrubalem rebus Pœnorum in Hifpania præfuit, fatis ex Livio & Appiano difcimus: nempe idem ille frater Hannibalis, cujus III. 79, 4. & 114, 7. mentionem fecit Polybius; qui poft pugnam Cannenfem victoriæ nuncius ab Hannibale Carthaginem, & paulo poft a Pœnis cum novis copiis in Hifpaniam miffus eft, de quo vide quæ collegimus ad Appiani Hiftor. Hannib. c. 20. Vnde vero factum fit, ut nunc πρεσβύτης

his

hic Mago adpelletur, nos quidem non adfequimur. πρεσβευτοῦ, pro πρεσβύτου, nobis pariter venerat in mentem. Sed nec hoc facit fatis: nam fi Romano more *legatum* Hannibalis Magonem dixit, (conf. VI. 35, 4.) eodem modo Hafdrubalem legatum dicere poterat; at hunc non πρεσβευτὴν, fed πρεσβύτερον dicit. Vtique uterque frater, Hafdrubal & Mago, natu minores videntur fuiffe Hannibale: fed ex his duobus Hafdrubal fenior fuit, minor natu Mago. Itaque aut νεωτέρου fcribendum fuit pro πρεσβύτου, (conf. XXXI. 20, 8.) aut hæc vox plane omittenda. Et quoniam intelligi non poteft, quo pacto factum fit, ut νεωτέρου in πρεσβύτου corrumperetur a librariis, probabile fit nobis, nude διὰ τοῦ Μάγωνος fcripfiffe Polybium; vocabulum vero πρεσβύτου, cum in ora alicujus codicis pro fynonymo τοῦ πρεσβυτέρου aut pro diverfa lectione effet notatum, iniquo loco in contextum effe infertum. Ac fortaffe ipfum illud πρεσβύτου genuina Polybii fcriptura erat pro πρεσβυτέρου, quod temere in illius locum fubftitutum videri poteft, eodem modo quo lib. XXXI. 20, 8. ex Vrfini conjectura vulgo πρεσβυτέρου editum eft, (quod & nos ibi non recte tenuimus,) pro πρεσβύτου, quod & Vrfini codex & Bavaricus dabat. Recte vero fervarunt editores πρεσβύτου XXVIII. 19, 4. cum utroque loco dicatur de *natu majore* ex duobus fratribus.

Verf. 2.

Verf. 3. οἱ γὰρ τοὺς τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὺς ἀποκτείναντες ἅμα κατὰ τὴν Ἰβηρίαν ἦσαν οὗτοι. Quænam vis hic infit voci ἅμα, haud fatis adparet. An *eodem tempore?* ut hoc dicat: *Nam hi funt, qui eodem tempore, quo ifta in Italia geffit Hannibal, Scipiones in Hifpania occiderunt.* An intercidit nonnihil, ad illam particulam ἅμα pertinens, veluti ἅμα τῷ τοῦ Γέσκωνος Ἀσδρούβᾳ, *fimul cum Afdrubale, Gifconis filio?* (Conf. Liv. XXV. 32 fqq. & Appian. Hifpan. c. 16.) aut aliquid, quo fignificaretur, has res in Hifpania *aufpiciis Hannibalis* effe geftas?

Verf. 3.

Verf. 4. διὰ Μυττόνου. — „Hic eft qui *Mutines* a Livio dicitur in fine libri XXV. [& fæpe alibi, præfertim

Verf. 4.

Verf. 4. XXVI. 40.] Libyphœnicum generis, Hippone oriundus: quem in locum Hippocratis Hannibal in Siciliam miferat, ut teftis eft Livius. Hic poftea præfectura fua fpoliatus ab Hannone, ad Valerium Lævinum Cof. tranffugit, eique Agrigentum prodidit, quam ob cauffam civitate Rom. donatus eft, ut præter Livium lib. XXVI. [c. 40. & XXVII. 5.] docet Varro apud Afconium in Pifonianam. Μουτίνας dicitur a Zonara Tom. II. Annal. ex Dione." VALESIVS.

Verf. 6. *Verf.* 6. Οὕτω μέγα τι χρῆμα &c. — „Hanc fententiam ex codice Vrbinate refert Cafaubonus in Fragmentis, & libro IX. infertam fuiffe teftatur: ex quo patet, recte hoc Fragmentum libro IX. Polybii a nobis adfcriptum fuiffe." VALESIVS. — Nempe in cod. Peirefciano ad alias Eclogas in ora notatus erat numerus libri, e quo ductæ effent, ad alias non notatus; & in his quidem Valefius conjecturam aut certas quafdam rationes fecutus definivit, quoad fieri poterat, ad quemnam librum quæque Ecloga pertineret. Scripta vero hæc fententia in codice Vrbinate eft ad oram Excerptorum ex libro IX. & quidem eo fere loco, ubi definit Excerptum Antiquum de Arte Imperatoria, cap. 21. & ubi incipit Excerpt. de Agrigento cap. 27. Quare hanc Eclogam de Hannibale inter utraque illa Excerpta inferuimus. Conf. notata ad initium cap. 12. In eodem vero cod. Vrb. fententia ifta his verbis comprehenfa legitur: Ο ὕ τ ω ς μέγα τι φ ύ ε τ αι χρῆμα καὶ θαυμάσιον &c. atque hanc veram putemus Polybii fcripturam, quam in contextum receptam vellemus.

Ibid. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν, *fecundum id quod initio conftitutum eft.* Sic XVI. 34, 11. pro κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς στάσιν, pariter σύστασιν haud dubie legendum.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἦχε. conf. ad III. 111, 3. εἰς ἐπίστασιν ἄγειν τινὰ, familiaris Polybio dictio, X. 40, 4. XXVIII. 3, 6. & alibi. ἦγε legendum monuerat Valefius. Sed præftat præteritum perfectum, quod & ad codicis fcripturam propius accedit.

Verf.

Verf. 8. Τινὲς μὲν &c. Carthaginenses avaritiæ, Romani crudelitatis Hannibalem accusabant: vide cap. 26, 11. — *Verf.* 9. ἀνασταλῶνται. *Texerint* vertit Valesius, nempe *ingenium*. Rectius, *sese continuerint*, *sese repreſſerint* vel *inhibuerint*. — *Verf.* 10. τὰς τῶν φίλων παραθέσεις esse *amicorum ſuggeſtiones*, recte monuit Erneſtus. conf. c. 23, 5. c. 26, 1 & 10. Minus adcurate Valesius, *amicorum gratia*, *ob amicorum gratiam*. Quas παραθέσεις nunc dicit Polybius, ὑποβολὰς dicit c. 24, 3. aliàs vero ὑποθέσεις.

Verf. 8 ſqq.

CAPVT XXIII.

Cap. XXIII.

Verf. 1. Γνοίη δ' ἄν τις ἐπὶ πολλῶν τῶν ἤδη γεγονότων, ἐπιστήσας. Nusquam orationem distinxerat Valesius, nec Gronovius. Erneſtus poſt τις comma posuit, quasi ἐπὶ πολλῶν &c. penderet ab ἐπιστήσας. At ἐπιστῆσαι ἐπί τι dicitur, & poteſt etiam abſolute ἐπιστῆσαι poni, *animum advertere*; sed ἐπιστῆσαι ἐπί τινος numquam reperitur. Diſtinctionem posuimus poſt γεγονότων, ut connexio atque ordo orationis clarius pateret. Sententiam auctoris, nobis judicibus, rectiſſime Valesius expreſſit, cujus verſionem fere ad verbum tenuimus.

Verf. 1.

Verf. 2. νομίσας βεβαίως ἐνδεδέσθαι τὴν Σικελιωτῶν ἀρχὴν, *poſtquam exiſtimavit, ſatis firmiter ſibi conciliatum ſe habere Siculorum imperium*.

Verf. 2.

Verf. 6. Χάρητος. — „Vide Diodorum Sicul. T. II. p. 78. & ibi Weſſeling.“ REISKIVS. — Ad hunc vero locum pertinere idem Reiſkius putavit minutum illud fragmentum, in ora cod. Vrb. conſervatum, quod posuimus cap. 40, 1.

Verf. 6.

Verf. 9. Χρυσόγονος. Confer VII. 12, 6. & ibi notata.

Verf. 9.

CAPVT XXIV.

Cap. XXIV.

Verf. 3. ὑποβολάς. Manifeſte τὰς τῶν περιστάσεων καὶ τῶν φίλων ὑποβολὰς dicit, quas cap. 22, 10. & locis ibi citatis τὰς παραθέσεις dixit, quas aliàs ὑποθέσεις dicit.

Verf. 3.

 Atti-

Verſ. 3. Attigimus hunc locum in Adnot. ad II. 7, 7. Quam alienum vero a ſcriptoris ſententia ſit ὑπερβολὰς, ſentire debuerat Valeſius, cum τὰς τῶν περιστάσεων ὑπερβολὰς interpretatus eſt *caſuum quibus conflictatus eſt magnitudinem*, τὰς τῶν Φίλων ὑπερβολὰς vero *amicorum diſcrepantiam*: ut mirum ſit utique, nullam viro doctiſſimo de illa voce ſuſpicionem eſſe obortam. ὑποβολὴν pro ὑπομνήσει, id eſt, pro *admonitione* vel *ſuggeſtione* uſurpavit Xenoph. Cyropæd. III. 3, 37. Verbi vero ὑποβάλλω, eadem notione uſurpati, plura etiam exempla Guil. Budæus & Henr. Stephanus congeſſerunt. Idem vocabulum ὑπερβολὴ, alia quidem notione, cum ὑποβολὴ perperam a librariis commutatum vidimus III. 104, 4. Perſpicaciſſimum REISKIUM deſeruit h. l. acumen: „Poſt τὰς δὲ τῶν Φίλων (ait) videtur διαΦορὰς deeſſe, id quod etiam latina Valeſii ſubjiciunt. Si quis tamen tueri vulgatam velit, poterit ὑπερβολὰς a communi repetitum ſubaudire. ὑπερβολαὶ τῶν Φίλων ſunt *amici, in ſuo quiſque genere excellentes in utramque partem*." —

Ibid. καὶ διὰ μιᾶς γνώμης ἱκανὴν τοῦ πράγματος ἔμΦασιν λαβόντος. Vocabulum ἔμΦασις Polybius hoc loco (quemadmodum cap. I, 6.) uſurpat pro ἐμΦάνεια vel ἐμΦανισμὸς, ab ἐμΦανὴς, *perſpicuus*, *clarus*, *manifeſtus*, vel ἐμΦανίζω, *declaro*, *palam oſtendo*. Sic ἐμΦάσεως χάριν IX. 1, 6. eſt *perſpicuitatis cauſa*, *quo clarius res pateat*. Iam ἔμΦασιν λαβεῖν dupliciter dictum intelligi poteſt: ſive de homine, ſive de re. Si de homine intelligas, fuerit ἔμΦασιν λαβεῖν πράγματος eodem modo dictum, ut ἔννοιάν τινος λαβεῖν I. 4, 9. & I. 57, 3. ubi etiam adjicitur ἱκανὴν ἔννοιαν λαβεῖν. (Aliter eadem dictio, ἔννοιαν λαβεῖν, uſurpatur hoc ipſo cap. lib. IX. 24, 7.) Iſto igitur modo ſi accipias hanc dictionem ἔμΦασιν λαβεῖν, ſuſpicari licet, tenendo ſcripturam codicis λαβεῖν, ita medendum eſſe hianti orationi, ut legamus: ἄλλως τε, καὶ διὰ τὸ ἐκ μιᾶς γνώμης ἱκανὴν τοῦ πράγμ. ἔμΦασιν λαβεῖν, ſcil. τοὺς ἀκούοντας, id eſt, *præſertim quoniam ex una quadam ſententia*

ſatis

satis perspicuam certamque notitiam hujus rei capere possunt lectores. Sed ἔμφασις ad *rem* potius pertinere videtur, quæ *clara & perspicua* est, quam ad *notitiam quæ homini inest;* ut *res* dicatur ἔμφασιν λαβεῖν, id est, *perspicuitatem accipere.* Ad quam sententiam adcommodata est emendatio nostra, τοῦ πράγματος ἔμφασιν λαβόντος, pro λαβεῖν. Quod si tenendum urgeas *infinitivum*, in eamdem sententiam majore opus fuerit mutatione, legendumque καὶ διὰ τὸ ἐκ μιᾶς γνώμης ἱκανὴν τὸ πρᾶγμα ἔμφασιν λαβεῖν. Quam autem μίαν γνώμην, *unicam sententiam* dicit, illa est, quam aperuit Hannibal Monomachus, collata cum Hannibalis & cæterorum Hannibalis amicorum de eadem re sententia. — Vers. 3.

Vers. 4. μεγίστης προφαινομένης &c. Habet Suidas in Ἀνήνυτον. — Vers. 4.

Vers. 5. δοκεῖ, *fertur, perhibetur.* cf. ad cap. 25, 1. — Vers. 5.

Vers. 6. ἀνθρωποφαγεῖν. Sævitatis istius vulgo accusari solitum esse Hannibalem, intelligitur ex Varronis consulis oratione apud Livium XXIII. 5. *Militem, natura & moribus immitem ferumque, insuper dux ipse efferavit, - - vesci humanis carnibus docendo. Hos, infandis pastos epulis,* &c. — Vers. 6.

Ibid. περὶ Στρατηγημάτων est unus ex LII. Titulis, per quos distributa erant Excerpta, ex Romanæ historiæ scriptoribus Græcis jussu Constantini Porphyrogeniti collectæ. Sub eo Titulo igitur eadem hæc disputatio Polybii fuit relata: nescimus an uberius, quam hic; certe nihil, vel parum admodum hoc loco prætermissum a compilatore videtur.

Vers. 7. τοῦ δὲ πράγματος ἔννοιαν λαβεῖν. Satis adparet, alia nunc notione dictionem ἔννοιαν λαβεῖν accipi, atque eis locis, quæ paulo ante ad vers. 3. citavimus. Nec tamen significat *periculum facere*, quæ Valesii est interpretatio, quam & nos imprudentes tenuimus: sed *rem in animum admittere, in animum inducere, serio de re cogitare*, ut XVII. 11, 4. XVII. 14, 3. — Vers. 7.

 Vers.

Verf. 8.

Verf. 8. Τούτου δ' ἀνδρὸς εἶναί φασιν ἔργα καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν εἰς Ἀννίβαν ἀναφερόμενα περὶ τῆς ὠμότητος· οὐχ ἧττον δὲ καὶ τῶν περιστάσεων. *Hujus igitur viri esse dicunt etiam facinora in Italia commissa, quae Hannibali vulgo tribuuntur, crudelitatem quod adtinet: neque vero minus casuum atque temporum* (fcil. esse dicunt illa facinora.). Commode & post Ἰταλίαν, & post ἀναφερόμενα, levibus incisis distinguetur oratio, quo clarius pateat ratio constructionis. Haud magni momenti est, quod Reiskius monuit, ἔργα καὶ τὰ &c. idem esse ac si dixisset καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἔργα. Immo vero significanter vocabulum ἔργα initio ponitur: *in Hispania saevam sententiam proposuerat* Hannibal ille Monomachus: *ad eumdem igitur virum dicunt referenda etiam saeva facinora, quae in Italia patrata sunt.* φασὶν, *dicunt*, nempe *Poeni*, & omnino illi, qui crudelitatis crimen ab Hannibale amoliuntur, conf. c. 26, 11. περὶ τῆς ὠμότητος, *crudelitatem quod adtinet;* qua ratione praepositio περὶ accipitur I. 82, 6. XVI. 20, 8. & saepe aliâs. Duo capita accusationis proferuntur contra Hannibalem, alterum *crudelitatis*, de quo agitur hoc capite, alterum *avaritiae*, de quo cap. seq. Verba, οὐχ ἧττον δὲ τῶν περιστάσεων manifeste referuntur ad τούτου δ' ἀνδρός. Dixerat, cap. 22, 10. multa facta imperatorum, non tam ipsorum ingenio & moribus esse tribuenda, quam partim amicis, partim temporibus. Eam sententiam ubi ad facta adplicat, quae Hannibali tribuuntur, primum de *amicis* loquitur; & quidem quod ad *crudeliter* facta adtinet, cap. 24. quod ad *avare*, cap. 25. deinde de *temporibus*, cap. 26. Quae cum plana mihi videantur, miramur, REISKIUM quid commoverit, ut ad hunc locum sic commentaretur: „Verba περὶ τῆς ὠμότητος οὐχ ἧττον καὶ τῶν περιστάσεων videntur e margine irrepsisse, ubi aliquis hunc argumenti indicem adscripserat, memoriae suae adminiculum.“ —

CAPVT

CAPVT XXV.

Cap. XXV. Verf. 1.

Verf. 1. δοκεῖ & *videtur* poteft verti, & *fertur*, *perhibetur*, qua notione fæpe ufurpatur illud verbum apud Polybium, intelligendo πολλοῖς, vel τοῖς ἀνθρώποις. Manifefte ifta notione accipitur cap. 24, 5. Conf. II. 33, 1. IX. 43, 2. X. 3, 5. &c.

Ibid. Μάγωνι τῷ τὰ κατὰ Βρεττίαν χειρίζοντι. Articulum τὰ adjicere jufferunt Gronov. & Keifk. Et poftulabat eum reliqua ratio grammatica, tum ufus Polybianus, de quo vide Lexic. Polyb. in χειρίζειν. Ex ipfa autem orationis connexione manifeftum fieri videtur, *Magonem* hunc, *qui res in Bruttiis adminiftravit*, eumdem effe cui cognomentum *Samnitis* fuiffe mox verf. 4. ait. Ejufdem cognominis *Samnitem* aliquem *Hamilcarem* memorat Appian. Punic. c. 68. *Mago* vero hic *Samnis* (cujus maximam fuiffe poft Hannibalem in Pœnorum exercitu in Italia auctoritatem dignitatemque, ac fere parem Hannibalis poteftati, ait fuiffe verf. 6.) idem fuiffe videtur qui fœderi, ab Hannibale cum Philippo rege inito, nomen fubfcripfit, lib. VII. 9, 1. Nam alter quidem Mago, Hannibalis frater, de quo ad cap. 22, 2. diximus, per id tempus non amplius cum fratre in Italia erat. Alium *Magonem*, *Bruttium* cognomine, commemorat Polybius XXXVI. 1, 8. & 3, 1. quem eumdem effe Reifkius putavit cum hoc qui nunc *res Pœnorum in Bruttis adminiftraffe* dicitur, in quo nos adfentiri viro docto vetat temporum ratio, quia legatio illa, cujus focium Magonem iftum Bruttium Polybius facit loco citato, fexagefimo fere anno poft hoc tempus, in quo nunc verfatur hiftoria, peracta eft. Credi autem poteft, fuiffe Magonem iftum Bruttium filium hujus Magonis Samnitis, qui res in Bruttiis adminiftravit, ac fortaffe & ipfe ex ea re *Bruttius* a nonnullis fuerat cognominatus.

Verf. 2.

Verf. 2. Ταύτην δὲ ἱστορίαν &c. Rurfus nodum in fcirpo quæfiffe nobis acutiffimus REISKIVS videtur, ad hunc locum ita fcribens: „Poft χειρίζοντι deeft Ζήτει ἐν τῷ περὶ Ἠθῶν, aut tale quid. Nam hiftoria ipfa, quam de-

Verſ. 2. deſignat his verbis ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν, hic abeſt, & relata fuit ab Excerptore ad alium quemdam titulum." — Immo vero, *hiſtoria hæc*, quam dicit, vel potius *res*, quam *a Carthaginenſibus percunctando accepiſſe ſe* ait, (id enim ſonat græcum vocab. ἱστορία) eadem ipſa eſt, quam mox ex Maſiniſſæ ore narrat, a quo confirmatam ſibi eamdem & enucleatius etiam expoſitam dicit. Quo vero planius pateat orationis connexio, commodum fuerit, in fine hujus verſus, pro *puncto majore* poſt Καρχηδονίων, *minus punctum* ponere, & verba illa Ἐπιχώριοι γὰρ uſque γινώσκουσιν *parentheſeos ſignis* includere.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Ἐπιχώριοι γὰρ οὐ μόνον τὰς τῶν ἀνέμων στάσεις &c. Ἐγχώριοι legit Suidas in Ἀνέμων στάσεις, & in Ἐγχώριον, ubi hæc Polybii verba profert. Vtrumque vero recte dicitur. Apud Michaëlem Apoſtolium his verbis proverbium illud continetur: Ἐπιχώριοι οὖρον ἴσασι, id eſt, τὸν ἐπιτήδειον ἄνεμον. De dictione ἀνέμου στάσις diximus ad I. 48, 2.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. Φέροντος ἀπολογισμούς. Valeſius: *argumenta afferebat.* Satis fuerat, *differebat.* — *Ibid.* Μάγωνος τοῦ Σαυνίτου &c. Vide ad verſ. 1.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἔφη γενναιότατα κεκοινωνηκότας ἑαυτοῖς πραγμάτων τοὺς προειρημένους. Valeſius: *Inter cetera enim ajebat, ante dictos homines jam inde a prima ætate in republica ſimul verſatos.* At de *republica* ne γρὺ quidem in græcis Polybii. κοινωνεῖν τινι πραγμάτων eſt *conſilia* (atque etiam *arma*) *cum aliquo communicare, communibus conſiliis agere, juvare aliquem*, I. 6, 7. II. 42, 5. IX. 31, 4. quod & κοινοπραγίαν & κοινοπραγεῖν dicit Polybius. In verbis πρὸς τοῖς ἄλλοις non dubitamus mendum ineſſe: certe eam vim hoc loco non habent, quam Valeſius eis ſubjecit, *inter alia*, aut *præter alia*, quæ vulgo eis ſubjecta eſt: ſatis enim intelligitur, opponi inter ſe hæc duo, πρὸς τοῖς ἄλλοις κεκοινωνηκότας ἑαυτοῖς πραγμάτων, & οὐδέποτε μετεσχηκέναι τῆς αὐτῆς πράξεως ἀλλήλοις. Quid vero illorum verborum loco ſcripſerit Polybius,

lybius, confidentius definire nos quidem non aufimus. Sed videtur utique πρὸς τοὺς ἄλλους legendum; quod five *adverfus alios* intelligi poffit, five magis generatim *refpectu aliorum, alios quod attinet.* (cf. V. 56, 8. V. 105, 6. IX. 42, 1.) Vt fententia hæc fit: *alios quidem quod adtinet,* (nempe five minores duces Pœnorum, ubi quærebatur quod cuique mandatum vel negotium daretur; five hoftes, cum quærebatur, qua ratione bellum effet adverfus eos adminiftrandum) *communi confilio femper egerant omnia, confilia femper fecum communicaverant, femper ftudiofiffime fefe mutuo adjuverant.* Quod fi tamen liceret longius nonnihil a veftigio fcripturæ recedere, fatemur, πρὸς γὰρ τἄλλα nos malle, *ceteris in rebus, ceteras res omnes quod adtinet.*

Verf. 5.

Ibid. ἀλλήλοις fcribendum fuiffe pro ἀλλήλους, res ipfa docet, & Gronovius Reifkiusque monuerunt.

Verf. 6. μᾶλλον ἑαυτοὺς ἢ τοὺς πολεμίους στρατηγεῖν. Defendi fortaffe tenerique hæc fcriptura ita poteft, ut verbum στρατηγεῖν ea notione accipiatur, qua nomen στρατήγημα vulgatiffime frequentatur, ut fit *machinationibus, artibus, dolis uti, quibus folent imperatores:* quam in partem exempla nonnulla poft Gu. Budæum, H. Stephanus (Thef. Gr. Ling. T. III. col. 1069. e. & g.) ex Plutarcho & Gregorio Nazianz. protulit. Et eadem ratione, ut hoc loco, cum accufativo conftructum verbum illud apud Polyb. III. 71, 1. habent codices noftri Vat. Flor. Aug. & Vrfini, στρατηγεῖν τοὺς ὑπεναντίους, ubi καταστρατηγεῖν habent editi cum Bav. & Reg. A. — (Atque id notatum velimus ad illum locum, quod, nefcimus quo cafu, a nobis & in Scholio infra contextum & in uberioribus Adnotationibus prætermiffum nunc demum animadvertimus. Nempe ita *in Scholio ad* III. 71, 1. fcriptum oportuerat: „πρὸς τῷ. πρὸς τὸ *edd. cum Bav. & Aug.* — *Ibid.* καταστρατηγεῖν. στρατηγεῖν *abfque præpofitione,* ed. 2. *cum Aug. Vat. Flor. Vrfin.*“ — Et in Adnotatione ad eum locum fic erat fcribendum: — „*Ibid.* πρὸς τῷ dederunt

Verf. 6.

Verf. 6. runt Vat. Flor. Reg. A. & cod. Vrfini: fic & correxit pro fuo more Scaliger. πρὸς τὸ edd. cum Bav. & Aug. Conf. ad l. 26, 3. & 30, 3. — *Ibid.* καταστρατηγεῖν ed. Cafaub. cum Bav. Reg. A. B. Mendofe καστρατηγεῖν ed. 1. στρατηγεῖν ed. 2. cum Aug. Vat. Flor. Vrfin.") — Vt eo redeamus, unde digreffi fumus: ad locum hunc, in quo verfamur, hæc monuit REISKIVS: — „στρατηγεῖν, æque ac καταστρατηγεῖν Valefii, [id in margine pofuerat Valefius] ab h. l. alienum eft. Sententia poftulat δεδιέναι, vel fimile quid: *eos non tam hoftes, quam inter fe reformidaffe.*" — Nos quidem fatis commodam fententiam ineffe verbo στρατηγεῖν, ea ratione qua diximus accepto, putavimus. Si quid mutandum foret, παρατηρεῖν utique, quam δεδιέναι, mallemus, id eft, *fefe mutuo obfervare;* quod verbum haud ita longe a fcriptura librorum recedit.

Cap. XXVI.

CAPVT XXVI.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἀντιπαρατάττόντων defendi quidem poffe ait Reifkius, & ἑαυτοὺς fubaudiri; fed maluerat tamen ille ἀντιπαραγόντων. Nos, licet alibi nonnifi in paffivo vel medio ἀντιπαρατάττεσθαι occurrat, ut II. 43, 9. XXII. 10, 1. & 11, 5. tamen adquiefcendum hoc loco in codicis fcriptura putavimus: quæ fi minus ferenda effet, nefcimus quidni ἀντιπαραταττομένων mallemus. Particulam καὶ, ad πλείοσι, folenni more redundare, recte Reifkius monuit.

Verf. 5. *Verf.* 5. αὐτὸς συμπαρεῖναι. De αὐτὸς, pro αὐτοῖς fcribendo, fimpliciter monuit Reifkius. Et fatis erat monuiffe: nam vel femel monito lectori per fe res evidens videri debebat. συμπαρῆται, quod pro συμπαρεῖναι habet editio Gronovii, eft vitium typographicum ex editione Valefii in Gronovianam traductum, de quo ipfe monuerat Valefius in erratorum indice, & corrigendum curavit Erneftus.

Verf. 6. *Verf.* 6. μὴ κατὰ τὰς μεταβολὰς τῶν πραγμάτων συγκαταφθείρῃ τοὺς ἰδίους στρατιώτας. Cum συγκαταφθερῇ vulgo fcriberetur: nefcimus quid in mente habuerit REISKIVS,

KIVS, monens: „Forte μὴ καὶ αἱ μεταβολαὶ τῶν πραγμάτων συγκαταΦθείρῃ &c.“ — An ἡ μεταβολὴ voluit? an συγκαταΦθείρωσι? Sed non tanta opus erat novatione. Satis fuit συγκαταΦθείρῃ, & planus sensus: *verebatur, ne, ubi res mutarentur*, (id est, *si res novas molirentur cives & ad Romanos deficerent*) *simul cum civitatibus milites suos amitteret.* Nam καταΦθείρειν non modo est *perdere, corrumpere, devastare*, verum etiam *amittere*, ut III. 64, 8. quemadmodum & διαΦθείρειν, III. 60, 5. — Vers. 6.

Vers. 7. μετανιστὰς εἰς ἄλλας πόλεις. *transductis in alias urbes civibus.* Id Herdoneensibus accidisse docet Liv. XXVII. 2. — Vers. 7.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII.

De Fragmenti hujus argumento confer Livium XXVI. 40. Ad hoc autem caput referendum erat, & quidem ante ea, quae hoc Excerpto continentur, reponendum illud minutum Fragmentum, quod *ex Stephano Byzantino* retulimus in *Spicilegio Fragmentorum ex lib.* IX. n. II. Tom. V. p. 37.

Vers. 1. Inter προειρημένα & διαΦέρει verbum διεΦθαρμένα interseruerat ed. 1. cum Med. Regiis, Vesont. & Tubing. Idemque verbum ex codice Memmiano etiam adnotavit Gronov. in ora sui exemplaris. Importunum adsumentum, (quod, ut Reiskius monuit, ex fine & initio utriusque hinc & illinc proximae vocis monstrose coaluit) delevit Casaub. cum Vrb. Aug. & Vrsin. In Aug. a recentissima manu inter lineas scriptum est. — *Ibid.* ἀλλὰ καὶ κατά. Caret καὶ ed. 1. cum Regiis, Vesont. Tubing. Et ab Aug. statim aberat, sed mox a primi scribae manu suppletum. — Vers. 1.

Vers. 4. ἐπὶ πέτρας ἀκροτόμου καὶ περιῤῥῶγος. Casaubonus πέτραν ἀκρότομον interpretatus est *rupem nudi praedurique saxi;* pariterque Ernestus, *petram durissimam:* nempe Suidam secuti, apud quem Ἀκρότομος πέτρα exponitur — Vers. 4.

Verf. 4. nitur ἡ σκληρὰ καὶ ἄτμητος, id eft, *petra dura & quæ fecari non poteft.* In eamdemque fententiam apud Hefych. ἀκροτόμῳ· λίθῳ σκληρῷ τέμνοντι. Nos vero rectius ab Henr. Stephano πέτραν ἀκρότομον *præaltam petram & abruptam expofitam putemus*, (quam *abfciffam* latine dicimus,) nempe, *cujus extremitates*, ut ait ille, *quafi ferro fectæ funt;* vel, quæ *a fummo ad imum abfciffa eft.* Nec obftat, quod adjicit Polybius καὶ περιῤῥῶγος, id eft, *& circumcirca abruptæ:* nec enim afpernatur fcriptor nofter fynonymorum cumulationem. *Altitudinis* notionem vocabulo ἀκρότομος inclufam, pariter & Suidas & Hefychius adnotarunt.

Ibid. περιῤῥῶγος. περίῤῥωγος dabant edd. confentientibus msstis. Accentum in penultimam deduximus, analogiam vocabuli ἀποῤῥὼξ fecuti, & Suidam in hac voce, ubi fragmentum citavit, quod & ipfum nobis vifum eft colorem habere Polybianum. vide Fragm. Polyb. Grammat. num. CV. — *Ibid.* αὐτοφυῶς. Parum convenire hanc fcripturam ratus Gronovius, αὐτοφυοῦς ex ed. 1. revocavit, provocavitque ad XIV. 10, 5. διαφέρει δ' ὀχυρότητι καὶ φυσικῇ καὶ χειροποιήτῳ. Gronovium fecutus eft Ernestus. Nobis vifum eft, probatiorum codicum fcripturam tenere. A qua parte ftet Med. incertum: hoc tantum videmus, nil ex eo adnotaffe Gronovium.

Verf. 7. *Verf.* 7. Διὸς Ἀταβυρίου. De *Atabyrio Iove*, a Rhodiis culto, conf. fcriptores laudatos nobis ad Appiani Mithrid. c. 26. — *Ibid.* καθάπερ καί. Perperam abeft καὶ ab ed. 1. invitis msstis.

Verf. 8. *Verf.* 8. Ἀκράγαντος ὑπὸ Ῥοδίων ἀπῳκισμένου. Vid. Thucyd. VI. 4. — *Ibid.* ὁ θεὸς οὗτος correxit Cafaub. monente Vrfino. ὁ θεὸς οὕτω ed. 1. Aug. Regii, Vefont. Ex Med. & Tubing. nullus difceffus ab exemplo Cafauboniano notatur.

Verf. 9. *Verf.* 9. ὁ τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου νεὼς συντέλειαν μὲν οὐκ εἴληφε. Cum πολυτέλειαν vulgo darent omnes, fic monuit REISKIVS: „Eft aliquid abhorrens in ipfa dictione

πολυ-

πολυτέλειαν οὐκ εἴληφε, pro πολυτελῶς μὲν οὐ κεκόσμηται. Pulchre fanarunt hoc vitium, de quo ipfa dictionis inconcinnitas admonet, Cluverius & Weffeling. ille Sicil. Antiq. lib. I. p. 205. hic ad Diodor. Sicul. T. I. p. 607. reponentes συντέλειαν, *perfectum quidem & exædificatum non eft illud templum.* Poffit quoque legi ἀποτέλειαν vel ἐπιτέλειαν. De Cluvero jam admonuit Gronovius." — Amat illam dictionem Polybius, συντέλειαν λαβεῖν. vide I. 38, 6. VIII. 35, 10 &c. Quod fi vero preffius infiftere velimus codicum fcripturæ, παντέλειαν legemus, quod Ernefto in mentem venit, & paulo etiam fignificantius eft, *non quidem omni ex parte abfolutum eft.* Quare receptum hoc velit. Habet idem vocabulum Polybius I. 48, 9. Quod fequitur κατὰ δὲ τὴν ἐπιβολὴν, opponitur τῇ συντελείᾳ vel παντελείᾳ, unde etiam magis adparebat emendandi neceffitas, quam cum maxime extra dubitationem ponunt ea, quæ de illo templo Diodorus fcribit XIII. 82.

Verf. 9.

Ibid. οὐδ᾽ ὁποίου ex msstis noftris revocavimus, qui in hoc confentiunt. Vnus Auguftanus in ora, ab antiqua quidem manu, habet οὐδ᾽ ὁτιοῦν, quod amplexus eft editor Bafileenfis. Quam fcripturam cum altera quodammodo componens Cafaubonus, οὐδ᾽ ὁποίου οὖν edidit, quod tenuere pofteriores. Nec vero opus erat adjecta particula οὖν, quam omittere in illa locutione confuevit Polybius. Vide IV. 21, 6. IV. 65, 3. V. 21, 7. &c. ὁτιοῦν, quod eft in ed. Herv. ex ὅτου οὖν corruptum putavit Reifkius.

Verf. 10. Ἀγάθυρνα. Hoc loco mentionem hujus urbis feciffe Polybium intelliges, fi cum Stephani Byz. teftimonio Livium contuleris XXVI. 40. fub finem.

Verf. 10.

Verf. 11. Ὁ δὲ Μάρκος &c. Vide Livium ibidem.

Verf. 11.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII.

Pertinet hoc Fragmentum ad *focietatem belli ab Aetolis cum Romanis & Lacedæmoniis initam adverfus Philippum & Achæos, quorum fœderati erant item Acarnanes.* vide Liv. XXVI. 24 feqq." REISKIVS. — Recte: fed

quæ

quæ Livius l. c. exponit, pertinent ea ad A. V. 543. Polybii vero hiſtoria h. l. verſabatur in rebus A. V. 544. quod cum ex ipſa ſerie Excerptorum intelligitur, tum ex cap. 39, 2. collato cum Liv. XXVI. 24 extr.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. Ὅτι μὲν οὖν &c. *Aetoli* hominis hanc eſſe orationem, ex toto cap. 31. ſatis adparet. *Chlæneæ* homini nomen fuiſſe, diſcimus ex cap. 31, 7. 32, 6. &c. — *Ibid.* Μακεδόνων. Sic ſcribendum fuiſſe, res ipſa docebat. Simillimum librariorum errorem notavimus ad IV. 1, 5 & ad IV. 29, 1. In aliorum auctorum ſcriptis eamdem incuriam a librariis admiſſam notavit Dorvillius ad Charitonem p. 606. — *Ibid.* τοῖς Ἕλλησι δουλείας. τῆς, pro τοῖς, Aug. Regii, Veſont. Sed in ora Aug. correctum ab antiq. manu. — *Ibid.* οὐδ' ἄλλως εἰπεῖν οὐδένα πέπεισμαι τολμῆσαι. Caſaubonus: *perſuaſus ſum, fore neminem qui negare auſit:* quaſi ἄλλως εἰπεῖν idem ſonaret ac ἀντειπεῖν, *contradicere, negare;* quod veremur, ut ferat uſus ſermonis. Nobis οὐδ' ἄλλως ἀντειπεῖν videtur legendum, id eſt: *neque aliás* (vel, *neque facile, neque temere*) *fore qui contradicat.* Particula οὐδὲ refertur ad id quod ſequitur, σκοπεῖν δέ. Poſt οὐδένα, malim ἂν τολμῆσαι.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ἀπῴκισαν & Χαλκιδεῖς correxit Caſaub. Mendoſe ἀπῴκησαν & Χαλκηδεῖς ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* In ὧν μέγιστον conſentiunt libri omnes. Imperite ὃ μεῖζον ora ed. 1. neſcimus unde.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. πολλοῦ γε. Perperam πολλοῦ δὲ Reg. F. Tubing. — *Ibid.* ἐθελοντήν. ἐθελοντὶ voluit Scaliger, citra neceſſitatem.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. σὺν καιρῷ. ἂν καὶ σὺν καιρῷ Reg. F. & Tubing. male. — *Ibid.* προστήσεσθαι recte edd. cum Aug. προσθήσεσθαι Regii, Veſ. Tub.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. κατέφθειρε δ' αὐτῶν τὰς οἰκίας. Sic ed. 1. cum Aug. Vrb. & ceteris omnibus codd. niſi quod in Regiis, Veſont. & Tub. perperam inter κατέφθειρε & δ' αὐτῶν interſeritur μέν. Ad αὐτῶν intelligendum ὑμῶν, *veſtrûm ipſorum, veſtras domos.* Neque vero videmus, quid amplius

amplius desideremus, aut cur sive Casauboni egeamus emendatione, sive Reiskii, qui κατέφθειρε δ' ἀνασπῶν τὰς οἰκίας conjectatus est, id est, *e fundamento revellens domos.*

Vers. 7. *Vers.* 7. ἀποτεμόμενος Casaub. & seqq. Et sic ora Aug. ab ant. manu. Mendose ἀποτεμούμενος ed. 1. consentientibus msstis & Aug. in contextu. — *Ibid.* προσένειμε τὴν μὲν Ἀργείοις &c. — „Quae Polybius hic *de agro Spartano* dicit, *a Philippo rege*, *Amyntae filio*, acciso, & *Argivis aliisque distributo*, de eo silent omnes praeter Pausaniam p. 152. [voluit haud dubie p. 154. lib. II. c. 20.] & p. 549. [VII. 11.] Vt Philippus ea in Lacedaemonios acerbitate sit usus, eo tempore factum necesse est, quo post Chaeronensem victoriam Graeciae imperator est renunciatus. vide infra, p. 788." [c. 33, 8 seqq.] REISKIVS. — *Ibid.* Τεγεάταις. Corrupte γεάταις Regii & Tubing. — *Ibid.* Μεγαλοπολίταις. Μεγαπολίταις sola ed. 2. operar. errore.

Vers. 8. *Vers.* 8. ἔναυσμα. Mendose ἔνασμα Regii & Vesont. sicut habebat codex Peiresc. in Diodori Fragmentis, Tom. II. ed. Wesseling. p. 556. In ora Aug. scholion est, ἀρχάς, ἐμπυρεύματα, nempe ex Suida in Ἐναύσματα. Confer quae de usu hujus vocabuli monuerunt Valesius & Wesseling. ad Diodor. l. c. — *Ibid.* καταλιπέσθαι. καταλείπεσθαι, in passivo, utique legendum, ut perspecte correxit Scaliger in ora sui libri. Et sic Aug. intra lineas; & consentiunt Regii & Vesont. in quibus καταλίπεσθαι statim quidem erat, sed id mutatum in καταλείπεσθαι.

CAPVT XXIX.

Cap. XXIX.

Vers. 1. 2. *Vers.* 1. λέγειν perperam abest a Regiis, Ves. & Tub. — *Vers.* 2. οὐδείς ἐστι τῶν ὄντων οὕτως ἀπράγμων. οὐδεὶς τῶν ὄντων Casaubonus intellexit *nemo vivus*, *nemo eorum qui vivunt*: in quo haud satis scimus, an consentientem habeat usum sermonis. Quum igitur vocem οὕτως ignorent libri, videndum est, an verior sit REISKII emendatio, τῶν ὄντων ἀπραγμένων: *quotquot sunt otii amantes*,

Verſ. 2. *tes, & a rerum, quæ in republica geruntur, percunctatione alieni, nemo tamen eſt omnium tam ignarus, ut fando non audiverit.* — *Ibid.* πέπυσται recte Caſaub. cum Veſont. πέπισται ed. 1. & Regii. πέπεισται Aug. — *Ibid.* Ἀντίπατρος μὲν ἐν τῇ περὶ Λαμίαν μάχῃ &c. Vide Diodor. Sicul. lib. XVIII. c. 12 ſeq. & c. 17 ſq. Apud Stephanum Byzant. ubi Polybius auctor citatur, pro Λάμια, quod vulgo editur cum accentu in antepenultima, Λαμία penacute ſcribendum eſt. cf. XX. 11, 4. — *Ibid.* ὁμοίως Caſaub. cum Vrb. Aug. Regiis, Veſont. Tubing. & Vrſin.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Φυγαδοθήρας. Et de nomine, & de re, quæ hic agitur, confer Plutarchum in vita Demoſth. p. 859. — *Ibid.* ἐπὶ τοὺς ἀντειρηκότας, *adverſus oratores qui adverſus Macedonas ſermones ad populum fecerant.* vide Plutarch. l. c. Haudquaquam opus eſt, ut cum Reiſkio ἀντηρκότας ſuſpicemur, quod ille *rebellantes, tumultuantes* eſt interpretatus. Temere etiam Vrſinus ἀντιῤῥηκότας. — *Ibid.* λελυπηκότας. Corrupte λελυπτικότας ed. 1. invitis msſtis. — *Ibid.* τι τήν. Mendoſe τιμὴν ed. 1. Regii, & Veſont. — *Ibid.* οἰκίαν. οἰκείαν ed. 1. & Veſont. In latina verſione commodius fuerit, ad verba *regiam Macedonum* adjicere *familiam* vel *domum.*

Verſ. 4. *Verſ.* 4. πλὴν ἑνὸς αὐτοῖς τοῦ τῶν Αἰτωλῶν ἔθνους. Sic recte Caſaub. cum ora ed. 1. quæ habuit ex ora Aug. ubi ita correctum ab ant. manu. Eodem vero modo alter Med. in contextu habet, alter in ora. πλὴν ἐν αὐτοῖς τοῦ τῶν Αἰτ. ed. 1. in contextu cum Aug. Regiis, Veſont. & altero Med. Vnde Reiſkius legendum putavit πλὴν ἐν ἄντροις τοῦ τῶν Αἰτ. &c. Vocabulum Αἰτωλῶν in ἐντολῶν corrupit Reg. G. qui error notandus ob alium ſimilem cap. 31, 4.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Κασσάνδρῳ. Κασάνδρῳ ed. 1. Aug. Veſont. Κασάνδρων Regii. — *Ibid.* προσφάτως correxit Caſaub. cum Vrſino. ἀπποσφάτους ed. 1. invitis msſtis noſtris. ἀπροσφάτως Aug. Regii, Veſ. Tub.

Verſ.

Verf. 7.

Verf. 7. ἐπάνειμι. — „Non *redeo;* nam hunc Antigonum antea non commemoraverat, fed *converto me ad.*" REISKIVS. — *Ibid.* ἐπὶ τὸν τελευταῖον Ἀντίγονον. Cum vulgo confentientibus msstis legeretur ἐπὶ τὸ τελευταῖον Ἀντιγόνου, monuit GRONOVIVS: „Locutus eft in proximis de Antigono Gonata: nunc nulla addita diftinctionis nota ait, *fe acceffurum ad noviffima Antigoni facta,* ut vertit interpres, [Cafaubonus,] quafi de eodem Antigono fermo procederet, cum tamen fequentia de Antigono Tutore agant, quod nemo poteft nefcire. Ne putes, hanc ambiguitatem a Polybio effe: nam ille fcripfit, quomodo pofthac legendum eft, ἐπὶ τὸν τελευταῖον Ἀντίγονον, *ad poftremum Antigonum.*" — Gronovii emendationem calculo fuo adprobavit Reifkius; nec tamen recepit Erneftus, quippe cui conftitutum erat, a Cafauboniano non recedere exemplo. Eodem vero modo jam correxerat Scaliger in ora fui libri.

Ibid. τὴν ἐκ τούτου πρᾶξιν. Sic, ut edidit Cafaubonus, eft in ora Aug. ab antiq. manu. Abeffe poterat præpofitio ἐκ, fed amat eam, pleonaftica quadam ratione fic adjectam, Polybius. cf. I. 81, 6. II. 40, 5. III. 6, 13. III. 7, 2. &c. Quod ex codicum fcriptura, τὴν ἐμὴν ἐκ τούτου, REISKIVS collegit, Polybium dediffe τὴν ἑλληνικὴν τούτου πρᾶξιν, id ita interpretatur ipfe: — „Libertatis (inquit) hæc reftitutio & liberatio Lacedæmoniorum & Peloponnefiorum a tyrannide Cleomenis, erat Antigoni poftremi ἑλληνικὴ πρᾶξις, *negotium græcum,* non ideo folummodo, quod in bonum Græcorum ceffit, fed etiam quod ea folum res Antigono cum Græcis communis fuit. Reliqua enim bella omnia cum barbaris Thracibus geffit; neque ante iftud Cleomenicum bellum Antigono fuit cum Græcis ulla rerum communio, neque poftea. Recte igitur ἡ ἑλληνικὴ Ἀντιγόνου πρᾶξις appellatur hoc bellum." — Nobis quidem vir doctus fententiam fuam non perfuafit. — *Ibid.* ἀκάκως recte edd. Corrupte ἄκος Aug. Regii, Vef. Tub.

Verf. 10. *Verf.* 10. *ἐσομένην* cum Vrfino correxit Cafaub. Mendofe *εἴσω μένειν* ed. 1. confentientibus msstis. — *Ibid.* *καταστήσησθε.* *καταστήσησθαι* ed. 1. & Regii. In lat. verfione, *fi veftrum femel imperium* &c. deletam malim vocem *femel*, & totam phrafin fic redditam: *fi vos imperium in Peloponnefios vobis erigeretis.* — *Ibid.* *πρὸς δὲ τούτῳ*, *præterea.* Immo vellemus, refragantibus licet libris, obtemperaffemus REISKIO, perfpectiffime monenti, *πρὸς δὲ τοῦτο* effe fcribendum, id eft, ut ipfe interpretatur, *ad hoc autem efficiendum accommodatiffimum a natura factum Cleomenem*, fcil. *πρὸς τὸ καταστήσασθαι εἰς τὴν Πελοποννησίων ἀρχὴν τοὺς Λακεδαιμονίους*, [fic h. l. fcripfit Reifkius, quafi in contextu paulo ante legeretur *ἐὰν ὑμεῖς εἰς τὴν Πελοπ. ἀρχὴν κατασταθήσησθε*] *ad conftituendum & conftabiliendum Lacedæmoniis principatum Peloponnefi.* — Nifi forte eâdem fententia perinde *πρὸς τούτῳ*, atque *πρὸς τοῦτο*, dicere potuit, quemadmodum etiam promifcue *πρός τι* & *πρός τινι εἶναι* fcriptum reperimus, de quibus diximus ad I. 26, 3. Sed quandoquidem *πρὸς τούτῳ* vulgo diverfa notione frequentatur, commodius utique *πρὸς τοῦτο* videtur.

Verf. 11. *Verf.* 11. *ἀφελούμενος* correxit Cafaub. Et requirebatur utique futurum tempus. Perperam *ἀφελόμενος* ed. 1. cum msstis.

Verf. 12. *Verf.* 12. *ὀφείλετε* Cafaub. cum Vrfino. Mendofe *ὀφείλεται* ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* Particulam *ὅτι* non magis Vrfinus agnofcit, quam ed. 1. codicefque noftri: itaque in fcholio infra contextum fcribendum fuit: *Ex conject. inferuit Cafaubonus:* non, *Ex Vrfini conject.* Recte vero fuiffe infertam ab hoc Editore, & neceffario fuiffe inferendam, res ipfa docet & univerfa connexio orationis. Quod vero mox *κυριεύσαντας* & deinde *ἣν διήρπασαν* habet editio 1. in eo quidem refragantur codices noftri omnes, cum quibus *κυριεύσαντες* & *οὐ διήρπασαν* recte edidit Cafaub. — *Ibid.* *ἐφ' ὅσον.* Satis fuerat *ὅσον.* Sed nec illud afpernandum.

CAPVT

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verf. 1.

Verf. 1. ἱκανὸν ὑπόδειγμα αἱ περὶ τοὺς &c. Sic ex perfecta Vrfini conjectura edidit Cafaub. Sic vero & ora codicis Aug. a manu (ut mihi videtur) primi fcribæ. Corrupte ed. 1. cum msstis ἱκανὸν ἀποδέδειγμαι περὶ τοὺς &c. De *Thermo* & rebus ibi a Philippo geftis, vide lib. V. c. 8. feq. — *Ibid.* Μεσσηνίους. Μεσην. Aug. Reg. G. De re confer lib. VIII. c. 10.

Verf. 3.

Verf. 3. Αἰτωλοὶ γὰρ μόνοι μὲν τῶν Ἑλλήνων ἀντωφθαλμ. πρὸς Ἀντίπατρον. Vide Diod. Sic. XVIII. 24 *fq.* — *Ibid.* ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδίκως ἀκληρούντων ἀσφαλείας. conf. fupra c. 29, 2. — *Ibid.* πρὸς τὴν Βρέννου. Caret τὴν ed. 1. cum Regiis & Vefont. — „Aetolorum ftrenuam operam in bello Galatico ad Delphos Græciæ præftitam celebrat Paufanias [lib. X. c. 22.] p. 851 feq." REISKIVS. — Conf. Polyb. infra, cap. 35.

Verf. 6.

Verf. 6. οὐχ οἷον δεῖν ἡσσωμένους βλάπτειν &c. Sic fatis integra atque emendata oratio videtur. Et confentiunt cum ed. 1. fcripti libri omnes. ἡσσωμένους non neceffe effe in præteritum ἡσσημένους mutare, vidimus ad IX. 3, 8 & 10. (ἡσσημένους autem habent h. l. ed. 2 & feqq. non ἡττημένους, quod in fcholio minus adcurate dictum.) Tum vero δεῖν βλάπτειν idem fonare videtur ac βλάψειν in futuro; ut non opus fit δεῖν in δεῖ νομίζειν mutare cum Reifkio. Vrfinus vero quid profeciffe fibi vifus fit, οἷον δεῖν in οἷόν τ' ἦν mutans, nos quidem haud perfpicimus. Ferri poffet οὐχ οἵους τ' εἶναι. — *Ibid.* Μεσσηνίων. Μεσηνίων Aug. Regii, Vefont. pro more.

Verf. 7.

Verf. 7. Φίλιππον δὲ πάντως πέπεισμαι &c. Sic, plane ut Reifkius, jam pridem correxerat Scaliger in ora fui libri.

Verf. 8. 9.

Verf. 8. εὐμαρῶς ἐστι συλλογίσασθαι Non folicitari debuit hæc conftans librorum fcriptura. Adparet, εὐμαρῶς ad verbum συλλογισ. effe referendum, non ad ἐστί. — *Verf.* 9. πρὸς μόνους Αἰτωλοὺς correxit Cafaub. cum Vrfino. πρὸς μόνον Αἰτωλοὺς ed. 1. cum msstis omnibus, ex-

Verf. 9. cepto Aug. in quo tamen & ipfo primum μόνον fuerat, mox vero correctum ab eadem manu. Sæpius quidem adverbio μόνον utitur Polybius, ubi commodius videri poterat nomen adjectivum; fed inter præpofitionem & nomen fubftantivum interclufum adverbium ferri nullo pacto potuit. Cæterum notum eft, quam exiguo apice differat forma illa compendiofa, qua terminatio ους exprimitur, ab ea quæ terminationem ου indicat.

Cap. XXXI.

CAPVT XXXI.

Verf. 1. *Verf.* 1. προεισδεδεμένους. Perperam προεισδεδομένους Regii & Vefont. — *Ibid.* βουλευομ. βουλομ. Vefont. & fic rurfus idem verf. 4.

Verf. 2 3. *Verf.* 2. Ἂν δὲ καὶ προκατέχεσθε. Omnino Εἰ, pro ἂν, defiderari videtur. Nec enim per fe, in hac connexione, commoda erat particula ἂν, &, fi fervatam velimus, fequi debebat conjunctivus verbi modus, non indicativus. προκατέχεσθαι mendofe dant Aug. Regii & Vefont. — *Verf.* 3. ὑμῖν πρὸς ἡμᾶς. Perperam ὑμῖν πρὸς ὑμᾶς Aug. Regii, Vefont.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἣν οὗτοι παρ' ἕκαστον ὑμῖν ὀνειδίζουσι. Ingeniofa utique emendatio; cujus ficut veritatem præftare non aufimus, fic commodius certiufve nihil habemus, quod in medium proferamus. Quo pacto in lectione editionis Hervagianæ adquiefcere potuerint Vrfinus atque Scaliger, haud fatis perfpicimus; illud videmus, poft ὀνειδίζουσι in illa editione puncto majori diftinctam effe orationem, quod tamen parum confert ad planiorem reddendam fententiam. εἰσὶν, quod ibidem legitur, poffimus ex εἰς ἣν corruptum fufpicari, fi quid juvarent ea quæ fequuntur. Cogitet eruditus perfpicaciorque Lector. REISKIVS nunc quidem non fatisfacit, cui vifus erat Polybius ita fcriptum reliquiffe: εἰ δή εἰσιν, ὡς λέγουσιν, οἱ τούτων ἕκαστον ὑμῖν ὀνειδίζουσι. Quorum verborum hanc voluit effe fententiam: *fi modo falus & libertas ifta vera eft,*

quam

quam ajunt esse illi, qui vobis hæc tanta beneficia identidem contumeliose exprobrant. Vers. 4.

Ibid. μετὰ δὲ ταῦτα. — „Hic redundat δὲ more Homerico & Herodoteo: nam proximum δὲ præmissum poterat sufficere. vide p. 822, 7." [id est lib. X. c. 16, 7.] REISKIVS. — Vide quæ notavimus ad I. 29, 6. I. 30, 14. II. 37, 3. — *Ibid.* βουλευόμενοι. Aut βουλευσάμενοι legendum contendit Reiskius, aut delendam particulam καὶ quæ sequitur.

Ibid. εἵλεσθε μετέχειν Αἰτωλοῖς. Et in versione latina hoc jam expresserat Casaubonus, & græcum vocabulum in ora Basileensi notaverat. Timidiuscule, quod mireris, Reiskius ad vulgatam lectionem ἐν πολλοῖς (in quam conjurarunt libri omnes) sic monuit: „Videtur in his verbis latere Αἰτωλοῖς." — Nos quidem non dubitandum duximus, quin in contextum adoptaremus emendationem, quæ nobis certissima visa est. Simili ratione vocabulum Αἰτωλῶν cap. 29, 4. in ἐντολῶν corruptum vidimus a negligentiori quodam librario. — *Ibid.* τὸν πρώην. Mendose τῶν πρώην ed. 1. Regii, Vesont.

Vers. 5. παρεγράφη. — „*Circumscripta*, h. e. *finita, interemta, exstincta sunt.* Sic Aristides 61. II. p. 246, 16. παραγράφεσθαι τὰς συμφορὰς dixit, *calamitates ex hominum memoria delere.* Idem T. I. p. 566, 16. δεῖν τὰ μὲν χρηστὰ τῇ μνήμῃ σημειοῦσθαι, τὰ δὲ φαῦλα τῇ λήθῃ παραγράφεσθαι, *oblivione concludi, consepiri.* Alia exempla hujus usus dedi ad Diodori Siculi T. I. p. 51, 13. Sic Noster infra p. 1019, 16. [XVI. 12, 10.] δυσπαράγραφον ποσότητα, & ἀπαράγραφον, dixit *eam quantitatem, quæ aut ægre aut plane nullo modo potest definiri & circumscribi.*" REISKIVS. — In eamdem partem interpretatus est ERNESTVS in Lexico Polyb. „παραγράφεσθαι (ait) *circumscribi e rationibus, libro* &c. id est, *tolli;* quod, quæ sublata & omissa volumus, ea circumducimus. Hinc Iosephus XVI. 11, 5. παραγραφὴ κακῶν, *sublatio malorum & liberatio a malis.*" — At *circumscribere* ista notione non tam est, Vers. 5.

Verf. 5. παραγράφειν, quam περιγράφειν, (conf. Suid. in Περιγράψαι,) quod verbum & ipfum frequentiffime notione *finiendi* ufurpatur, & fæpe perperam a librariis mutatum eft in παραγράφειν, ut perfpecte eruditeque monuit Wesfeling. ad Diodor. l. c. Interdum tamen ipfos etiam veteres auctores verbo παραγράφω pro περιγράφω ufos effe intelligitur ex Harpocratione, qui ad vocem Παραγραφὴ monet, Hyperidem oratorem μέχρι παραγραφῆς dixiffe, pro μέχρι τινὸς ὡρισμένου χρόνου καὶ παραγεγραμμένου, ὅ ἐστιν περιγεγραμμένου, *ad definitum aliquod & circumfcriptum tempus;* qua ratione apud Polybium, loco a Reifkio citato, itemque XVII. 13, 3. occurrunt adjectiva verbalia δυσπαράγραφος & ἀπαράγραφος, *definitu, explicatu difficilis.* Hoc vero loco, in quo verfamur, verbum παρεγράφη ex illo fori ufu intelligi debet, quo παραγραφὴν *præfcriptionem* dicunt, id eft, *exceptionem quæ ab agendo removet accufatorem.* Nempe eadem ratione παραγραφῆναι dicitur ea res, quæ *jam præfcripta* eft, id eft, *jam olim judicata atque decifa; de qua quid ftatui debeat jam ita definitum eft, ut non amplius in quæftionem difceptationemque adduci poffit.* Conf. Suid. in Παραγράφεται & in Παραγραφή.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἢ δι' Αἰτωλῶν - - ἢ διὰ Μακεδόνων. Speciofæ utique atque admodum probabiles funt Reifkii emendationes, ἤδη Αἰτωλῶν & ἢ νὴ Δία Μακεδόνων, præfertim hæc pofterior, fi conferas c. 32, 7. Ex eodem vero loco fufpicari etiam poffis, pro ἢ δι' Αἰτωλῶν, non ἤδη hoc loco, fed ἤτοι Αἰτωλῶν fcribendum. Quoniam vero ferri pariter vulgata fcriptura poffe videbatur, in quam confentiunt libri, loco eam movere noluimus. — *Ibid.* δεῖ μετά. Perperam δεῖ με μετὰ ταῦτα ed. 1, invitis libris noftris, excepto Reg. G. — *Ibid.* μηδετέρου bene Cafaub. & feqq. ex Vrfini emendatione. μὴ δι' ἑτέρου ed. 1. cum msstis.

Ibid. οὐ προσέσχετε τὸν νοῦν, τούτων νῦν ἐντραπέντες. Sic Cafaub. & feqq. nifi quod προσέσχεσθε, in verbo medio, dant cum ed. 1. in quo nefcimus an cum his faciant

ciant codices Vrb. & Med. e quibus in hoc verbo nulla discrepantia adnotata nec a Casaub. nec a Gronovio. *προσέχετε* dant Vesont. & Tubing. *προσέχεται* Aug. & Regii; sed in Aug. inter lineas ab antiqua & eadem (ut videtur) manu correctum *προσέσχετε*, quod adoptandum utique putavimus. Nusquam enim apud Polybium quidem, quod meminerimus, in medio genere usurpatur hoc verbum. *τὸν νοῦν* post *προσέσχετε* nullus codex in contextu agnoscit: sed, pro *τούτων νῦν ἐντραπέντες*, (in quod consentiunt Vrb. Aug. in contextu, Regii, Vesont. Tubing.) *τούτων τὸν νοῦν ἐντραπέντες* habet ed. I. cum Med. Et Aug. in ora ab antiqua manu habet *τὸν νοῦν*, quæ verba nescias utrum ad *προσέσχετε* relata voluerit librarius, an ut diversam lectionem adtulerit pro *νῦν*, quod ipsum eo credibilius est, quod nec necessariæ sunt hæ voces ad verbum *προσέσχετε*, & quod alii libri (ut dixi) *τὸν νοῦν* pro *νῦν* habent. Probabile autem porro est id quod a Scaligero notatum videmus, has ipsas voces *τὸν νοῦν* ex *το νῦν* esse corruptas. Quæ momenta si in unum colligas, verisimile fiet, sic scripsisse Polybium: *δικαίως οὐ προσέσχετε, τούτων το νῦν ἐντραπέντες.* Genitivus *τούτων*, quem uno consensu agnoscunt codices omnes, non placuit Vrsino & Reiskio; quorum ille prorsus eum deletum voluit, hic in accusativum *τούτους* mutatum; sine causa. Nam *ἐντραπῆναι τὶ* vel *τινὰ* quidem dicimus, *revereri aliquem* vel *aliquid; ἐντραπῆναι* vero, *curare aliquem* vel *aliquid*, *rationem alicujus habere*, non magis cum accusativo, veluti infra cap. 36, 11. & XXII. 27, 6. quam cum genitivo casu, & cum hoc quidem frequentius, construitur; quam in partem plura exempla collegit Henr. Stephanus in Thes. Gr. Ling.

Vers. 6.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII. Vers. 4.

Vers. 4. *Ὥσπερ δὲ καὶ.* *καὶ* bene h. l. habet ex more Polybiano, nec solicitari debuit a Reiskio, qui deletum voluit. Neque incommode *καὶ* post *συμβαίνει* posuit Ca-

ſaubonus pro διὰ, quod ibi habebat ed. 1. cum msstis: ſed ibi quidem lubentes adſentimur Reiſkio, ſatis fuiſſe, ſimpliciter delere importunam vocem διά. — *Ibid.* ἐμπεριέχεται. ἐμπεριέχεσθαι edd. cum Regiis, Veſont. Tubing.

Verſ. 7. 8. *Verſ.* 7. θέσθαι ex msstis & ed. 1. reſtituimus. θέσαι ed. 2 & ſqq. propagato operarum errore. — *Verſ.* 8. ἀνασκευάσειν Reiſkius etiam ſuaſerat, interpretatus, *fore ut evertamus, ut labefactemus.*

Verſ. 9. *Verſ.* 9. πρὸς αὐτοὺς Αἰτωλούς. — „Forte πρὸς αὐτοὺς καὶ Αἰτωλοὺς, *cum iis*, Græcis puta, *& Aetolis.* Aut αὐτοὺς cum τοὺς eſt mutandum." REISKIVS. — Immo ſignate πρὸς αὐτοὺς Αἰτωλοὺς dicit, *cum ſolis Aetolis.* Nempe nunc non cum his ſolis, ſed ſimul cum barbaro populo & extraneo Græciæ hoſte (populo Romano) ſocietas proponebatur Lacedæmoniis. conf. c. 37, 5 ſeqq. — *Ibid.* εὐηθέστατος ὑπάρχειν perſpecte correxit Caſaub. εὐηθεστάτους h. l. rurſus ed. 1. cum msstis, ut ſupra.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. Χλαινέαν Caſaub. cum Vrſino & Veſont. Χλαινέα ed. 1. Aug. Regii.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. Παραγιγνόμεθα. Perperam παραγινώμεθα Aug. in ſubjunct. — *Ibid.* Commodius ſic diſtinguetur oratio: Παραγιγνόμεθα μὲν οὖν, ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου πεπεισμένοι δεῖν ἡμᾶς ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι. *Adſumus perſuaſi de hoc ipſo nobis eſſe verba facienda* &c. Scilicet verba ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου non pendent a παραγιγνόμεθα, ſed a ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, tum vero ὑπὲρ τοῦ &c. declarat quid ſit *hoc ipſum.* Vide Adnot. ad IX. 3. 9. Pro ἡμᾶς perperam eſt ὑμᾶς in ed. 1. & Med. Et pro ποιεῖσθαι in ed. 1. Regiis & Veſont. — *Ibid.* ἀκούσαντας τῆς ἐπιφερομ. Reiſkius inſerendam putavit præpoſitionem περὶ, quæ tamen haud incommode ſubintelligi poterat. — *Ibid.* τῶν ἐλπίδων. — „Subaudi τῶν αὐτῶν." REISK.

Verſ. 12. *Verſ.* 12. ταύτων τὴν ἡσυχίαν ἔχειν. Recte hoc dictum, nec debuit ſolicitari: *abſtineatis his rebus, nihil vos immi-*

ſceatis

sceatis his rebus. Dicunt enim Græci *ἡσυχίαν ἔχειν* vel *ἄγειν περί τινος*, & *τινὸς* absque præpositione.

CAPVT XXXIII.

Cap. XXXIII.

Vers. 1. *Vers.* 1. *διαλεχθέντας.* Sic ante Casaub. correxerat Scaliger. Præstabat vero *διαλεχθέντα*, atque id receptum malimus cum Reiskio.

Vers. 4. *Vers.* 4. *Φιλόμηλος* Casaub. cum Vrsin. & Aug. De illa *Onomarchi* & *Philomeli* expeditione vide Diodor. Sicul. XVI. 30. & quos ibi laudavit Wesseling.

Vers. 6. *Vers.* 6. *αὐτὸν ἐπιδοὺς* scripsimus cum Aug. Regiis, Vesont. *αὗτὸν* edd. conf. ad vers. 9. & 11. — *Ibid. ἐπανείλετο.* Frequentissime utitur hoc verbo Polybius, nec umquam aliter quam in medio genere. — *Ibid. ἐλευθερίας.* Temere *ἐλευθερείας* ed. 1.

Vers. 8. *Vers.* 8. *Νὴ Δία* recte ad sequentia retulit Casaubonus. Perperam mssti & ed. 1. jungunt cum superioribus. *νὴ Δία ἀλλὰ*, *at enimvero, at mehercle;* cum orator respondet ad objectionem. conf. c. 36, 8.

Vers. 9. *Vers.* 9. *καλούμενος δὲ* &c. Confer lib. XVII. c. 14. — *Ibid. καὶ πολλάκις ὀνομαζόμενος.* Intelligimus, si abesset verbum *ὀνομαζόμενος*, neminem illud facile desideraturum fuisse, & percommode *καὶ πολλάκις* referri potuisse ad *καλούμενος δέ.* Sed id ipsum argumento est, non esse temere a librario aliquo adsutum; præsertim quum satis constet, amare Polybium copiam verborum. Est autem *ὀνομάζειν* idem quod *ὀνομαστὶ* vel *ἐπ' ὀνόματος, καὶ μετ' ὀνείδους* (ut ait Reiskius) *ἐπικαλεῖν*, *nominatim citare aliquem, nomen ejus sermone celebrare, semper in ore habere, iterum iterumque vocitare.* Nec videmus cur Ernestus, se non satis concoquere hoc verbum in hac re & sententia, professus sit. — *Ibid. ὑπὸ τῶν ἐκ Πελοποννήσου φίλων.* Sic edd. cum quibus putamus faciunt Med. & Vrb. *ἐν Πελοποννήσῳ* Aug. Regii & Vesont. quod commodius videri poterat: sed illud amat Polybius. Sic *ὑπὸ τῶν ἐκ Μακεδονίας βασιλέων* II. 40, 5. *οἱ ἐκ τῆς πόλεως*, *oppidani*, IV. 71,

71, 11. & id genus alia. — *Ibid.* αὐτὸν ἐπέδωκε imprudentibus nobis propagatum eſt ex ed. Erneſt. Reſcribe αὑτὸν cum ſuperioribus editionibus & msstis. Vnus Aug. αὑτὸν habet, ex correctione. conf. ad verſ. 6.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. πρᾶξαι. πράξαι Aug. & Regii. — *Ibid.* Ante τὴν τοιαύτην temere τοὺς inſerit Med. — *Ibid.* αὑτὸν ἐνέδωκε edd. & mssti. Vnus Aug. αὐτόν.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. κἀκείνους καὶ τούτους, *& illos, & hos. Illi* ſunt οἱ ἀστυγείτονες, *finitimi*, nempe Argivi & alii, qui nominantur cap. 28, 7. Conf. Pauſan. p. 154. *Hi* ſunt Lacedæmonii, de quibus in tertia perſona loquitur, (ſicut cap. ſeq. verſ. 3.) ſermone ad Chlæneam Aetolum converſo. Expeditior autem certiorque erat iſta Caſauboni emendatio, τοὺς in τούτους mutantis, quam ſi cum Scaligere ἐλθόντας aut aliquam ſimilem vocem excidiſſe ſtatueremus. Nam, & ad ſententiam, & ad verbum κἀκείνους, nihil commodius convenientiuſque, quam καὶ τούτους. Et ſimillimo modo, ut hic, ſæpius in his Excerptis peccarunt librarii. — *Ibid.* διὰ λόγου recte Caſaub. cum msstis. Imperite διαλόγου ed. 1.

Verſ. 13. *Verſ.* 13. ὀνείδους καὶ προφορᾶς. Sic recte Caſaub. cum Vrb. Aug. & Vrſino. Mendoſe προσφορᾶς ed. 1. Regii, Veſont. & codex Dorvillii; quod fruſtra defendit vir eruditus ad Charit. p. 144. Nam quod in Lexicis nonnullis προσφορὰ latine redditur *reprehenſio*, (vid. H. Steph. Theſ. T. IV. col. 119.) illius ſignificationis nullum aliud adferunt exemplum, niſi hanc ipſam mendoſam in Polybii editione Baſileenſi ſcripturam. Notus verbi προφέρειν apud Homerum uſus, ſimillimus latino *objicere*. Suidas: Πρόφερε, ὀνείδιζε.

Cap. XXXIV.

CAPVT XXXIV.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. ὠνείδισας recte Caſaub. ὀνειδίσας ed. 1. cum msstis noſtris.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. πάντας ὑμᾶς. Verius videtur ἡμᾶς, quamquam in vulgatam conſentiunt omnes. — *Ibid.* Ἀθηναίους

ναίους καὶ τοὺς τούτων προγόνους ἀγωνοθετεῖν. Recte Reiſkius monuit, τούτων referri ad *Lacedæmonios*, apud quos verba facit orator, quos etiam ipſos adlocutus erat initio orationis: ſed nunc ad Aetolos converſa eſt oratio. Eodem modo τούτους cap. 33, 11. & τούτοις cap. 35, 7. ad eoſdem refertur Lacedæmonios. Rurſus vero, ubi ad Lacedæmonios ſe convertit, οὗτοι ſunt Aetoli: ut cap. 36, 2. Pariter apud Demoſthenem, ubi Athenienſes adloquitur, οὗτος eſt adverſarius; ubi ad adverſarium convertit orationem, οὗτοι ſunt Athenienſes. ἀγωνοθετεῖν ſatis notum eſt dici proprie de eis qui *ludos gymnicos curant, apparant, eis præſunt, palmaſque victoribus proponunt & diſtribuunt.* Hinc tranſlato uſu ad alia certamina, ἀγωνωθετεῖν τινι, apud Plutarchum & Libanium, ut monuit ad h. l. Reiſkius, eſt *auctorem alicui certaminis aut victoriæ eſſe.* Et ἀγωνοθετεῖν τινας nunc apud Polybium eſt *aliquos veluti ſpectaculi cauſſa committere inter ſe, ut bella invicem gerant;* vel ſimpliciter idem quod ἐν ἀγῶνι τιθέναι, εἰς ἀγῶνα καταστῆσαι, *incitare ad bellum, in certamen committere.* Eadem ſententiâ διαγωνοθετεῖν τὰ κατά τινας dicit Noſter XXVI. 7, 7. *bellum inter aliquos ſuſcitare.* Et Ioſephus Ant. XVII. 3, 1. citatus ab Erneſto, ἀγωνοθετεῖν στάσιν, *ſeditionem ciere.* συμβάλλοντες correxit Caſaub. cum Vrſin. & Reg. G. Atque ita debuerant Aug. Reg. F. & Veſont. in quibus eſt συμβάλοντες, quod in συμβαλόντες mutavit editor Baſileenſis.

Verſ. 4. τῶν διαδεξαμένων. ſcil. τὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀρχὴν, vel τὰ τοῦ Ἀλεξ. πράγματα, ut eſt c. 29, 1. Ceterum notum eſt, nude etiam ac ſimpliciter τοὺς διαδόχους dici *Alexandri ſucceſſores.* — *Ibid.* τολμᾶτε. τολμᾶται ed. 1. Med. & Regii.

Verſ. 5. ἂν ἐξείη. Certiſſima nobis hæc viſa eſt emendandi ratio. ἂν ἔξει Aug. & Tub. ἂν ἔξει Regii, Veſont. & cod. Vrſini; nempe neglecta ultima vocali, quæ pro more inter lineas fuerat ſcripta. Non placet παρέξει, quod ſuaſit Reiſkius, idem eſſe aiens atque ἐνδέξεται,

Verſ. 3.

Verſ. 4.

Verſ. 5.

ξεται, *iis licebit, fas & integrum erit;* & longius abest, quod eidem in mentem venit, ἴσως ἂν καλῶς ἕξει, *eos decebit.* Imo post ἂν, in hac quidem connexione, desiderabatur optativus modus.

Vers. 6 sqq. *Vers.* 6. ἐπὶ διαιρέσει τοῦ τῶν Ἀχ. ἔθνους. Conf. II. 43, 10. — *Vers.* 7. πρὸς τὸν Ἀλεξ. τὸν Ἠπειρ. Vide II. 45. — *Vers.* 8. κατὰ κοινόν. κατὰ τὸ κοινὸν soli Regii. — *Ibid.* οἵους ἡμεῖς monente Casaubono correxit Gronov. & tenuit Ernestus. Perperam οἵους ὑμεῖς ed. 1. 2. cum msstis.

Vers. 9. *Vers.* 9. ὧν Τίμαιος μέν. Sic percommode Casaub. & seqq. ὡς Τίμαιος μὲν ed. 1. consentientibus omnibus codicibus; quod tenendum fuisse videbitur nonnullis. — *Ibid.* ἐπὶ Ταινάρῳ correxit Casaub. cum Vrsino. ἐπί τε μάρῳ ed. 1. ἐπὶ τεμάρῳ Vrb. Med. Reg. F. Vesont. Tubing. Sic & Aug. in quo tamen pro τε inter lineas eadem manu scriptum ται, & in ora ἴσως Ταινάρῳ. ἐπί τε μέρῳ Reg. G. *Templi Neptuni in Tænaro,* Laconiæ promontorio, meminit Pausan. III. 14. & 25. — *Ibid.* καὶ τὸ ἐν Λούσοις ἱερὸν Ἀρτεμ. Nil variant libri. Confer Polyb. IV. 18.

Vers. 10. 11. *Vers.* 10. Φάρυκος. Φάρακος Regii & Vesont. — *Vers.* 11. τὴν τῶν Παμβοιωτίων πανήγυριν. Conf. IV. 3, 5.

Cap. XXXV.

CAPVT XXXV.

Vers. 2. *Vers.* 2. εἰ διὰ μίαν Casaub. cum ora ed. 1. & ora Aug. ab antiq. manu. Corrupte εἴ δημίαν (sic) ed. 1. & Regii. εἰδημίαν Aug. Vesont. putamus & alii. — *Ibid.* τὸν πλείω τοῦ βίου χρόνον. βίος, non de singuli hominis vita, sed *ævum, tempus, hominum vita,* ut V. 33, 7.

Vers. 4. *Vers.* 4. ἅμα γὰρ τῷ correxit Casaub. ἅμα γὰρ τὸ ed. 1. cum msstis nostris. — *Ibid.* Πτολ. τὸν Κεραυνόν. τὸν carent Regii, Ves. & Tub. De re, quæ hic agitur, consule Pausaniam in Phocicis, id est, lib. X. cap. 19. — *Ibid.* οἱ περὶ Βρέννον Casaub. cum Vrsino. οἱ περὶ Βέρνων ed. 1. Regii, Tub. Ves. οἱ περὶ Βέρνον Vrb. Aug. οἱ περὶ Βέρνους ora ed. 1. ex ora Aug. antiq. manu.

Vers.

Verf. 5. ἔχων πολλὰ λέγειν. ἔχων carent Regii, Vef. Tub. Verf. 5.

Verf. 6. ὠνείδισαν — „ſcilicet Aetoli. Subito convertit orationem ab Aetolis rurſus ad Lacedæmonios, & paulo poſt rurſus ab his ad illos, quemadmodum fieri ſolet ἐν τοῖς ἐναγωνίοις.“ REISK. — Conf. ad cap. 34, 3. — *Ibid.* ἐν Δίῳ. vide IV. 62. — *Ibid.* ἐν Δωδώνῃ. vide IV. 67. — *Ibid.* ἐχρῆν. ἔχρην ſola ed. Caſaub. invitis msstis. — *Ibid.* τοῦτο πρῶτον. Mendoſe τοῦτον Reg. F. Veſ. Tub. & carent πρῶτον. τοῦτο Reg. G. & caret πρῶτον. Verf. 6.

Verf. 7. ἐξηγήσασθε. Temere ἐξηγήσεσθε ed. 1. — *Verf.* 8. Cum in editione Baſileenſi eſſet οὐ τοῖς ἄρχουσι, notavit Caſaubonus ad oram ſui libri: „Videtur deeſſe aliquid, velut οὐκ ἄλλοις ἤ.“ — Verf. 7. 8.

CAPVT XXXVI.

Cap. XXXVI.

Verf. 1. πρᾶξιν. πράξιν Aug. Regii, Veſont. Verf. 1.

Verf. 7. ἑαυτοὺς προσνέμειν recte Caſaub. cum Vrſino. ἑαυτοῖς ed. 1. cum msstis. — *Verf.* 8. παραβήσεσθε. Mendoſe παραβήσεσθαι ed. 1. conſentientibus codd. — *Ibid.* ποιήσετε. ποιήσεται Regii & Veſont. Verf. 7. 8.

Verf. 9. ἐν στήλῃ γεγονότα καὶ καθιερωμένα. Videntur hæc non debuiſſe ſolicitari. Reiſkius tamen, aut delendum καὶ poſt γεγονότα, contendit, aut ſi conjunctionem ſervatam velis, pro γεγονότα legendum γεγραμμένα. — *Verf.* 10. Poſt πῶς δὲ τούτους inſertum μὲν voluit idem Reiſkius. — *Ibid.* βουλεύεσθαι. Vitioſe βουλεύεσθε ed. 1. cum msstis. Verf. 9. 10.

Verf. 11. In hiatu verba τοῖς δ' εὐεργέταις οὐ ponenda monuit Reiſkius. In eamdem ſententiam Caſaubonus, in verſione, lacunam ſupplevit. Suſpicari tamen aliquis poſſit, conſulto iſta verba per apoſiopeſin ab oratore eſſe prætermiſſa. — *Verf.* 12. τοῖς σώσασι Caſaub. cum Vrb. & Vrſino. Perperam τοῖς σώμασι ed. 1. cum ceteris codd. — *Ibid.* Pro ὃ νῦν, corrupte ἐν ἦν Reg. F. & Veſont. ἐν ἦν Reg. Verf. 11. 13.

Reg. G. — *Ibid.* ἀξιοῦντες. Mendose ἀξιοῦν Regius uterque & Vesont.

Cap. XXXVII.

CAPVT XXXVII.

Vers. 1. *Vers.* 1. κρινέσθω edd. cum ora Aug. ab antiq. manu. κρίνεσθαι Aug. in contextu, Regii, Vesont. — *Ibid.* Φιλοτιμότερον correximus. Φιλοτιμώτερον edd. cum msstis. conf. ad cap. 20, 6. Verba παρὰ τοῖς Φιλοτιμότερον διακειμένοις sic interpretatus est REISKIVS: ab hominibus elegantioribus, qui nimis difficilem & miseram & putidam diligentiam in demonstrando, aut etiam sui nimiam jactationem, pro illiberali affectatione fastidiunt." — *Ibid.* ὡς οὗτοί φασιν perspecte Casaubonus. De οὗτοι, quod ad Aetolos nunc refertur, conf. notata ad cap. 34, 3. & c. 35, 6. Sic mox vers. 2. τὴν πρὸς τούτους συμμαχίαν. Iam vero diserte quidem dixerat Aetolus Chlæneas, esse hoc τὸ συνέχον, sed re ipsa satis significaverat in fine suæ orationis, (cap. 31.) *caput esse hoc causæ:* quare & Lyciseus cap. 32, 6. ait: Χλαινέας ἀπότομόν τινα συγκεφαλαίωσιν ἐποιήσατο &c. Est autem συγκεφαλαίωσις idem quod τὸ συνέχον. — *Ibid.* ἐπάνιμεν. ἐπάνειμεν ed. 1. cum msstis.

Vers. 2. *Vers.* 2. ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχαῖς εἶναι. Hæc Casaub. sic vertit: *Manebit namque idem, qui fuit a principio, rerum status.* Quam in sententiam, ut Reiskius monuit, in græcis sic fere scriptum oportebat: ταὐτὰ γὰρ τοῖς ἐν ἀρχαῖς εἶναι.

Vers. 4. *Vers.* 4. ὦ Κλεώνικε. — „Hic est ille *Cleonicus* Naupactius, qui etiam negotio conciliandæ pacis inter Aetolos & Philippum Achæosque post bellum Sociale fuerat adhibitus, ut narravit p. 613 sqq. [V. 102.] quæ pax etiam hic loci voce τότε designatur." REISKIVS. — *Ibid.* ἔχοντες recte Casaub. cum Aug. & Vrsin. ἔχοντας ed. 1. cum ceteris codd.

Vers. 5. *Vers.* 5. τῶν βαρβάρων. *Barbaros* Romanos dicit. cf. V. 104, 1. Nempe quia ἀλλόφυλοι, ut ait mox vers. 7.

Vers.

Vers. 8 9.

Verf. 8. ἐπισπᾶσθαι. ἐπεσπᾶσθαι voluit Reiſkius, in præterito, quoniam ſequitur ἐπεσπασμένοι. Sed & illud ferri poteſt. — *Verſ.* 9. τῆς αὐτῶν δυνάμεως. Imperite & invitis msstis τῆς αὐτῆς δυνάμεως ed. I. — *Ibid.* ἀπωθοῦνται correxit Caſaub. cum Vrſino. Mendoſe ἀπωθοῦντας ed. I. ἀποθοῦντας Aug. Regii, Veſont.

Verf. 10.

Verſ. 10. αὐτοῖς ἐπισπασάμενοι, *ſibi*, id eſt, *adverſus ſe attrahere.* Revocavimus ſcripturam conſtantem & unice veram librorum omnium. Eodem modo Lacedæmoniis paulo ante dixerat, verſ. 8. *eos* κατὰ σφῶν αὐτῶν, id eſt, *adverſus ſe ipſos advocare barbaros.* Videtur autem αὐτοὺς h. l. in editionem Caſaub. ex typothetæ errore irrepſiſſe: certe in verſione ipſe etiam interpres *adverſus ſeſe* ſcripſit. — *Ibid.* τηλικοῦτον νέφος recte Caſaub. cum Vrſino. conf. V. 104, 10. τηλικοῦτον ἐφ' οἷς ed. I. Aug. Regii, Veſont. Tub. nec dubitamus quin & Med. quamquam ex hoc nil notatum. ἐφ' ἧς Vrb. — *Ibid.* ἐπισκοτήσει rurſus correxit Caſaub. cum Vrſino. Vitioſe ἐπισκοπήσει ed. I. Regii, Veſont. Tubing. Et ſic primum fuerat etiam in Aug. ſed ibi alterum cornu literæ π eraſum, ut ſit τ.

CAPVT XXXVIII.

Cap. XXXVIII. Vers. 2.

Verſ. 2. ὑμετέρους. Perperam ἡμετ. Regii & Veſont. — *Ibid.* καθ' οὓς καιροὺς ὁ Ξέρξης ἀπέστειλε πρεσβευτὴν &c. — „Herodotus libro VII. [c. 133.] pluribus hanc hiſtoriam exſequitur. Sed *Darium*, non *Xerxem*, miſiſſe hos legatos narrat. Ergo hoc loco notare licet Polybii μνημονικὸν σφάλμα, niſi dicamus bis a Perſis idem factum." PALMERIVS. — Confer Suidam in Δᾶτις καὶ 'Αρταφέρνης.

Ibid. ἀπώσαντας. ἀπόσχντας mendoſe ed. I. Regii, Veſont. — *Ibid.* προσεπιβάλλοντας τῆς γῆς. Intellige τι, ut monuit Gronov. ad I. 42, 9. Licet vero præceſſerit ἀπώσαντας in aoriſto, non tamen neceſſe puto, ut προσεπιβάλλοντας contra librorum conſenſum in προσεπιβαλόντας mutemus, quod voluit Reiſkius; qui & mox κελεῦσαι ἀπαγγέλλειν ſcribere juſſit pro κελεύειν ἀπαγγεῖλαι, quæ

Verſ. 2. bene habere nobis viſa ſunt. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν — „ſunt *imperata*, *poſtulata*; ſive ea quæ Xerxes nuncio mandaverat, ſive potius ea quæ per nuncium Lacedæmoniis imperabat. vide ad Lyſiæ p. 155, 1. dicta. [nempe in Animadverſſ. ad Græcos auctores Vol. II. p. 41.] Suidas: Ἐπαγγέλλει, ἐπιτάσσει. Et eſt verbi hic uſus multo creberrimus.“ REISKIVS. — Idem vir doctus in Indice Græcitat. Demoſth. verbum ἐπαγγέλλειν interpretatur *denunciare*, *ſive indicando rem factam*, *ſive imperando faciendam*. De qua quidem poſteriori ſignificatione ſatis jam monuerat H. Stephanus in Ἐπαγγέλλω, & in Ἐπαγγέλλομαι. τὰ ante κατὰ τὴν ἐπαγγ. perperam omittunt Regii, Veſ. Tub. Habet articulum Aug. cum editis.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐθελοντὴν Caſaub. cum Aug. Regiis, Veſont. Tub. ἐθελοντὶ ed. 1. Med.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας προκινδυνεύειν. Et nude poſitum ſæpius abſque regimine, & cum genitivo caſu, & cum præpoſitione ὑπὲρ conſtructum reperitur verbum προκινδυνεύω. Paſſim vero ὑπὲρ a librariis noſtris cum περὶ commutatum videre licet, veluti VI. 56, 12. X. 46, 3. quare & nunc ὑπὲρ ſcriptum reliquiſſe Polybium ſuſpicati eramus. Si quis tamen omnino ſervatum περὶ cupierit, ne cum hoc quidem pertinacius contendemus. Rectius vero fortaſſe prorſus *delebitur præpoſitio*, quod Scaligero & Reiſkio placuit; quemadmodum &, paulo ante, nudum genitivum caſum cum ed. 1. agnoſcunt codices omnes.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Ἄξιόν γε. In vulgato ἔξόν γε (quod Caſaubonus interpretatus eſt, *licitum eſt ſcilicet vobis*) adquieſcat cui hoc placere poteſt. Nobis Reiſkianum illud Ἄξιόν γε, ironice dictum, *decet profecto*, *ſi diis placet*, *tantorum virorum nepotes* &c. tam mirifice excogitatum & unice verum viſum eſt, ut, quamquam ab illo cum dubitationis ſignificatione propoſitum, non dubitandum duxerimus, quin in contextum reciperemus. Eodem verbo utitur Noſter cap. 33, 13. ἄξιόν γε τὸ γεγονὸς ὀνείδου. Et

diverſo

diverso quidem vocabulo, sed in eamdem sententiam, eademque orationis structura; cap. 39, 4. *καλόν γε*, ait, *ταύτης τῆς συμμαχίας μετασχεῖν*. *ἄξιον* enim, sequente infinitivo, idem sonat ac *καλόν ἐστι*, *decet*, *convenit*: itaque &, quod h. l. *ἄξιον* dicit, ei vers. seq. opponitur *αἰσχρόν*. — Vers. 5.

Ibid. Ἀκαρνᾶσι. Sic h. l. omnes, cum acuto accentu. Ex ratione vero, quam alibi secuti sumus, Ἀκαρνᾶσι rescribere debueramus. — *Ibid.* Βοιωτοῖς, Θετταλοῖς. καὶ Βοιωτοῖς, Θετταλοῖς ed. 1. cum msstis. Βοιωτοῖς καὶ Θετταλοῖς Casaub. & seqq. Conjunctionem prorsus delevimus, quod & maluerat Reiskius, & suadebat Polybii usus.

Vers. 6. *εἴ γε μόνον*. Sic Casaub. cum Vrsin. & Aug. — Vers. 6. inter lineas quidem scripta particula *γε*, sed id ab antiqua, & (ut videtur) a prima manu. In Vrb. (referente Casaub. in ora Basil.) inter *εἰ* & *μόνον* est *ἴθυ*, quod quid valeat nescire se fatetur Casaub.

Vers. 7. *προσδοκᾶν*. *προδοκᾶν* ed. 1. temere & invitis msstis. — *Ibid.* *ἀπεργασομένους* & *προσειλήφασι* suo ex ingenio correxit Casaub. — Vers. 7.

Vers. 8. *οἵ γε* Casaub. cum Vrsino. Quoniam vero *οἱ δὲ* est in ed. 1. consentientibus msstis, quæri cum Reiskio poterit: „num ergo legendum *οὐχ οἵδε* — *nonne hi sunt qui* &c.? — *Ibid.* Πύλον &c. Vide IV. 16 seqq. & IV. 25, 6. — Vers. 8.

Vers. 9. *καθάπερ ἐπάνω προεῖπον*. Respicit cap. 34, 6 sq. — *Ibid.* *περί τε*. *κατά τε* maluerat Reiskius, ob sequens *κατὰ πάσης* &c. Commoda quidem emendatio, sed minus necessaria. — Vers. 9.

CAPVT XXXIX.

Cap. XXXIX.

Vers. 1. *μισῆσαι*. Minus recte *μισῆσαι* Aug. & Vesont. Sic nempe solent illi in optativo, spreta grammaticorum lege. — *Ibid.* *ὅτι* recte edd. *οὗτοι* Vrb. Aug. Regii, Tub. *οὗ* Vesont. — Vers. 1.

Vers. 2. Οἰνιάδας καὶ Νῆσον. conf. Liv. XXVI. 24 seq. — *Ibid.* *ταλαιπώρων* correxit Casaub. *ταλανιώρων* ed. 1. cum — Vers. 2.

 msstis.

msstis. — *Ibid.* Ἀντικυρέων πόλιν. Liv. XXVI: 26. Ἀντικυραίων Vesont. Vulgatam nominis formam probat Steph. Byzant.

Verf. 3. *Verf.* 3. τὰ μὲν τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας &c. Vide lib. XVIII. c. 21, 7. In *conditionibus conscriptis, quibus in amicitiam societatemque populi Romani venirent Aetoli,* hanc refert Livius XXVI. 24. ut *urbium*, quae caperentur, *solum tectaque & muri, cum agris, Aetolorum, alia omnis praeda populi Romani esset.* — *Ibid.* εἰκός ἐστι πάσχειν τοῖς - - πεσοῦσι. Nil variant libri. Vtique commodius videri poterat τοὺς - - πεσόντας, quod malle se ait Reiskius.

Verf. 4 sqq. *Verf.* 4. κατὰ προαίρεσιν. — „καὶ ταῦτα κατὰ προαίρεσιν. *idque studio, & data opera, atque consulto,* non coactos, ut olim Thebani erant." REISKIVS. — *Verf.* 5. ἐψηφίσαντο δεκατεύσειν τοῖς θεοῖς. Vide Herodot. VII. 132. & quos ibi citavit Valkenar. — *Verf.* 6. κακοπραγμοσύνην ex Vrb. recepit Casaub. & ex ora ed. 1. quae habet ex ora Aug. Recte vero: nam aliud est κακοπραγμοσύνη, nempe *nequitia, improbitas, malae artes;* aliud κακοπραγία, *infelicitas, res adversae.* — *Verf.* 7. ὁρμήσατε καὶ μὴ μετάσχητε. ὁρμήσαντες μὴ μετάσχητε alter Med.

Cap. XL.

CAPVT XL.

Verf. 1. *Verf.* 1. Τὸ γὰρ τοιοῦτον ἔθος &c. Quum non liqueret, de quonam *more Atheniensium*, quave ex occasione, hoc dictum esset, eo loco inseruimus minutum hoc Fragmentum, quo orae codicis Vrbinatis inscriptum illud esse docuit Casaubonus. Reiskius (animadvv. ad Polyb. p. 735 seq.) putavit, pertinere ad IX. 23, 6. Licebat etiam conjectare, in concilio illo Lacedaemonum, in quo habitae sunt orationes, quas hactenus vidimus, adfuisse quoque Atheniensium legatos, qui de rebus, ad communem Graecorum salutem pertinentibus, mandata haberent. Eosdem Athenienses deinde tertio abhinc anno legatos ad Philippum Aetolosque ad dirimendum inter hos bellum misisse, discimus ex Livio XXVII. 30. Fortasse vero agebatur de legatione

tione, ab Acarnanibus Athenas miſſa, qua auxilium ab Athenienſibus petierint Acarnanes.

Verſ. 2. Προθυμίαν γὰρ φίλων &c. In codd. msstis proxime hæc ſequuntur poſt extrema verba capitis præcedentis. Et nullum quidem in aliis codd. lacunæ aut hiatus adeſt indicium; unus codex Vrb. diſerte indicat, aliud Fragmentum ab his verbis incipere. Suſpicamur autem, eſſe hæc verba *nunciorum, ab Acarnanibus ad Philippum miſſorum*, qui, *quanto res in diſcrimine eſſet*, docentes, *omittere Philippum, id quod in manibus erat, coëgerunt bellum*, ut ait Livius XXVI. 25. Nam quod βούλονται verſ. 3. in plurali numero dicit, poterit ad *Macedonas* referri. Nec magnopere obſtat, quod ad annum ſuperiorem hæc res a Livio videtur referri; nam ſi conferas Liv. XXVI. 26. intelliges, ad initium A. V. 544. rem illam pertinere. — REISKII ad h. l. hæc eſt Adnotatio: „Fragmentum hoc non pertinet ad orationem Lycíſci; ſed videtur potius reliquum eſſe ex oratione Chlæneæ, aut alicujus alius, Aetolorum partes defendentis, & Lacedæmonios ad eorum atque Romanorum fœdus invitantis, & illam orationem Acarnanicam refutantis.“ —

Verſ. 2.

Ibid. συμφόρως μὲν γιγνομένην. — „συμφόρως hic eſt, raro ſenſu, pro ἐν τῷ δέοντι καιρῷ, προσκαίρως.“ REISK. — *Ibid.* μεγάλην παρέχεσθαι χρείαν. Sic libri noſtri omnes, Aug. Med. Regii, Veſ. Tub. Item Memmianus & Leidenſis, teſte Gronovio. — *Ibid.* ἀνωφελῆ. Mendoſe ἀνωφελεῖν ποιεῖν Regii & Tubing.

Verſ. 3. μὴ τοῖς ῥήμασι μόνον. καὶ ante μὴ temere inferunt Regii. ῥήμασι vero cum Scaligero correxit Caſaub. Mendoſe πράγμασι ed. 1. conſentientibus omnibus msstis. Sed, ut propius ad ſcripturæ veſtigia accedens, ſic verius rectiuſque fuerat putamus γράμμασι, quod etiam ipſum in ora Baſil. notavit idem Caſaubonus. γράμματα autem intelligi debebunt *conditiones ſcripti fœderis*, & ipſum *fœdus ſcripto conſignatum*, quemadmodum XI, 6, 2. Eoque credibilius eſt, vocabulum πράγμασι,

Verſ. 3.

 quod

quod h. l. libri habent, ex γράμμασι corruptum a librariis esse, quoniam eodem modo XI. 6, 3. vocabulum πράγματα ex γράμματα manifeste ab eisdem librariis corruptum est; quod perspecte ibi Casaubonus vidit correxitque.

Vers. 4 sqq. *Vers.* 4 seqq. Duo Fragmenta, a Suida conservata, huc fuisse a nobis reponenda, docet Livius XXVI. 25. ad quem etiam provocavit Casaubonus in Polybii Fragmentis. Pars fragmenti prioris repetitur apud eumdem Suidam in θυμομαχοῦντες.

Vers. 5. *Vers.* 5. μήτε πῦρ ἐναύειν. Fortasse μηδὲ πῦρ τούτῳ ἐναύειν.

Cap. XLI. CAPVT XLI.

Vers. 1. *Vers.* 1. τῆς πόλεως. De *Echino* agi, Thessaliæ urbe, constat ex vers. 11. ubi situm etiam urbis describit. Eam urbem in Aetolorum tunc fuisse potestate, aut certe Aetolis fœderatam, cum ex cap. 42. intelligitur, tum ex XVII. 3, 12. & XVIII. 21, 3. — *Ibid.* δύο. Mendose δύο ed. 1. & Reg. F. — *Ibid.* χελώνας κατεσκεύαζε χωστρίδας. *Aggestitias testudines* vocat Lipsius Poliorcet. I. 8. *testudines ad congestionem fossarum* Vitruvius X. 20. ubi earum construendarum rationem docet. Eodem pertinet *testudo æquandi loci caussa facta* apud Cæsarem Civil. II. 2. Conf. Polyb. X. 31, 8 & 10. & mox hoc cap. vers. 4.

Ibid. στοὰν, *porticum.* Confer Adnot. ad I. 48, 2, Scilicet στοαὶ in urbium oppugnatione sunt *plures in unum ordinem junctæ vineæ; sub quibus* (ut ait Vegetius IV. 15.) *subsidentes* (sive cum aliis *obsidentes* malis) *tuti ad subruenda murorum penetrant fundamenta.*

Vers. 3. 4. *Vers.* 3. γέῤῥων. γεῤῥῶν ed. 1. consentientibus msstis, ut jam alibi observavimus. — *Vers.* 4. ἀνωμαλίας. — „Herwag. ἄνω κάνας. [& sic scripti libri omnes.] Iuvat interdum tam portentosa exempla mendarum proponere, ut adolescentes criticæ dediti assuescant natales errorum eos deprehendere, qui cernuntur in permutandis similibus literarum ductibus." REISKIVS.

Vers.

Ibid. ἐπὶ τῇ τῶν ἐσχαρίων ἐΦόδῳ, *quo promoveri bases possent.* Casaubonus: *dum bases promoverentur.* An, *in via qua promovebantur bases?* ἐσχάριον est *basis turris mobilis* vel *testudinis*, ut monuit Vitruv. X. 20. Conf. Diodor. Sicul. XX, 91. & ibi Wesseling. — Vers. 4.

Vers. 5. δεύτερον &c. Decem verba, usque καὶ τὰ, desiderantur in Regiis, Vesont. & Tub. — *Ibid.* ἐμπυρισμοὺς εἶχε. Verbum εἶχε, quod aberat ab editis, inseruimus cum Aug. & altero Med. Mendose εἶλε habet Vrb. & alter Med. ἐμπυρισμοὺς dedit Vrb. Aug. & alter Med. ἐμπιρισμοὺς ed. 1. & alter Med. ἐμπρησμοὺς Casaubonus, sua auctoritate. Quod usum vocabuli ἐμπυρισμὸς improbat Phrynichus p. 148. id quidem turbare neminem debet: confer Pollucem IX. 156. & ibi Iungerm. — *Ibid.* καταπελτικὰ recte Casaub. pro mendoso καταπλατικὰ, quod habebat ed. 1. cum msstis. — Vers. 5.

Vers. 6. ἐΦεστήκει correxit Ernestus. Mendose ἐΦιστήκει ed. 1. 2. cum msstis, quod in ἐΦειστήκει debuerat mutari. vide I. 6, 1. II. 28, 9. III. 105, 4. &c. — Vers. 6.

Vers. 8. ταλαντιαῖος. Licet sequatur τριακονταμναίους in accusativo, ad λίθους relatum, percommode tamen ταλαντιαῖος λιθοβόλος dicitur, *ballista talentaria*, id est, *emittens lapides sexaginta librarum pondere.* Vide Lipsii Poliorcet. lib. III. dial. 3. p. m. 130. — Vers. 8.

Vers. 9. βλάπτεσθαι μηδέν. Post βλάπτεσθαι comma ponunt, & dein μηδὲ habent mssti & ed. 1. Id si verum est, oportet nonnihil excidisse. μηδὲν correxit Casaub. — Vers. 9.

Vers. 11. Ἐχιναιεῖς. Ἐχιναεῖς edd. cum Aug. Ἐχειναεῖς Regii & Vesont. — „Ἐχιναεῖς recte formatur ab Ἐχῖναι & Ἐχινάδες. Num autem ab Echino, Thessaliae oppido, sic formetur gentile, dubito. vid. Steph. Byz. h. v. & v. Ἀλόπη." REISKIVS. — Stephanus scilicet gentile hoc ὁ Ἐχιναῖος facit, & Ἐχινaιεύς. Apud Heronem (nobis cap. 42, 1.) editum est Ἐχιναίων, Casaubonus vero in Fragmentis Polybii ex eodem Herone Ἐχιναιέων ediderat. Tum cap. 42, 3. Casaubonus quidem Ἐχιναεῖς — Vers. 11.

 edidit,

edidit, sed in msto & in Herone edito est Ἀχινεεῖς, quod ex Ἐχινουεῖς utique corruptum videtur. Nam quod in ora Heronis editi quæritur: *An* Ἐχιναεῖς? in eo scripturam Casauboni in mente habuit editor.

Cap. XLII.

CAPVT XLII.

Vers. 1. *Vers.* 1. Πόπλιος ὁ τῶν Ῥωμαίων &c. Ex Libro manuscripto Anonymi Tactici, ut ait, primus hoc caput edidit Casaubonus in Fragmentis Polybii. (Conf. Præfationem nostram, Tomo I. Polybii præmissam, pag. 13. num. IX.) In Heronis editione legitur id Fragmentum p. 323. Mirum vero est quod accidit h. l. CASAVBONO. Nam licet imperatoris Romani nomen bis in hoc Fragmento, Πόπλιος, diserte edatur, nec *Marci* ullius fiat mentio; tamen, perinde ac si Μάρκος legeretur, hanc Adnotationem adjecit ille: — „*Marcus* Consul, est M. Fulvius Nobilior, qui cum collega Cn. Manlio Volsone honorem illum gessit circa finem Olympiadis CXLVII. [nempe A. V. 565.] Hic Fulvius cum exercitu in Epirum & Græciam venit." — Imo vero de *Publio* agitur, non de *Marco*: & A. V. 544. non 565. pertinet hæc res. *Publius* igitur, quem hic dixit Polybius, est *P. Sulpicius Gallus*; qui cum Consul esset A. V. 543. sub finem ejus anni in Macedoniam missus, Lævino successit. vide Liv. XXVI. 22. Eidemque prorogatum in sequentem annum imperium est, hac lege, ut *omnem exercitum, præter socios navales, juberetur dimittere.* Liv. XXVI. 28. Itaque Aetoli quidem, ut ait Polybius in fragmento nostro vers. 2. pedestri exercitu ad Echinum accesserunt, Publius vero cum sua classe, Philippum coacturi, ut ab oppugnatione desisteret: sed utrique nihil ad liberandam urbem profecerunt. Idem Sulpicius apud Nostrum lib. X. 41, 1. rursus simpliciter Πόπλιος vocatur, in rebus anni ab V. C. 546. atque etiam tum classi præfuit, nam per plures continuos annos quotannis prorogatum ei imperium est. cf. Liv. XXVII. 22. &c.

Ibid. Ἐχινουέων. vide ad cap. 41, 11.

Vers.

Verf. 2. παραγενόμενοι αὐτοί. Poffis αὐτοῦ vel αὐτῷ fufpicari. — *Ibid.* ὁ μὲν Πόπλιος. μὲν, omiffum a Cafaubono, adjeci ex Herone edito. — *Ibid.* προσβαλόντες ex Herone ed. recepi. προσβάλλοντες Cafaub. & feqq. in Fragm. Polybii.

Verf. 2.

Verf. 3. Verbum ἀπελπίσαντες prætermiferat Cafaubonus & fequentes Polybii editores; fed habet illud Hero editus. — *Ibid.* θαλάσσης. θαλάττης Hero ed.

Verf. 3.

CAPVT XLIII.

Cap. XLIII.

Verf. 1. Ὁ γὰρ Εὐφράτης &c. — „Fragmentum hoc videtur nonnulla neceffitudine cum illo conjunctum effe, quod p. 1380, 27 fqq. [nobis lib. VIII. c. 25.] legitur.“ REISKIVS. — Nempe utrumque Fragmentum pertinet ad res ab Antiocho in fuperiori Afia geftas; fed illud agit de re annis fuperioribus gefta. — *Ibid.* διὰ Συρίας. Mendofe τὸν διὰ Συρίας ed. 1. cum msstis omnibus, excepto altero Med. Hinc deinde τόπον habet ed. 1. cum illo Med. in quo eft τὸν ante διά. Alter Med. τῶν διὰ habet; & fic Vrfinus, nefcimus utrum ex ing. an ex fuo codice. Rectius articulum ante διὰ delevit Cafaub. Mox in τόπων cum Cafaub. confentiunt codices omnes, excepto altero Med. de quo fupra diximus.

Verf. 1.

Verf. 2. δοκεῖ μὲν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἐμβάλλειν θάλατταν. *Videtur in mare Erythræum fe exonerare.* Immo *fertur*, *perhibetur.* conf. ad IX. 25, 1. — *Ibid.* Pro οὐ μὴν, miro errore, eft σημεῖον in ed. 1. & Med. Ceteri libri in veram confentiunt fcripturam, quam edidit Cafaub.

Verf. 2.

Verf. 3. καθ' οὓς ἂν πλείους τόπους. — „Plebeia eft dictio, idem fignificans atque καθ' ὅσῳ ἂν πλείους τόπους, *quo plura ad loca difperguntur.* Similiter Diodorus Siculus T. II. p. 447. dixit ἐπιλέξαντες οὓς ἐδύναντο πλείστους. Dicere quoque licuiffet καθ' ὅσους ἂν πλείους. vid. p. 284. [III. 51, 10.]“ REISKIVS.

Verf. 3.

Verf. 4. *Verf.* 4. πλεῖστος γίγνεται τῷ ῥεύματι κατὰ Κυνὸς ἐπιτολήν. Eamdem rem, fatis quidem obviam, monuerat etiam de Pado fluvio, lib. II. c. 16, 9.

Verf. 5. *Verf.* 5. συῤῥύσεως recte Cafaub. & feqq. cum Vrfin. & Aug. συῤῥήσεως ed. 1. cum ceteris. — *Ibid.* ἐπὶ τὰς ἀρδεύσεις. Fortaffe fufius aliquanto Polybius h. l. dixerat *de irrigatione arvorum ex Euphrate fluvio*, eaque occafione ufus erat illo vocabulo Φρεατοτύπανα, quod ex Polybio citavit Hefychius. Vide Polybii Fragm. Gramm. n. CXXXV. Tom. V. p. 100 fq. & quæ ibi adnotavimus.

Verf. 6. *Verf.* 6. συμβαίνει γίγνεσθαι. Ita hoc dictum eft, tamquam id *fieri f o l e r e t.* Sed ex eo, quod fequitur κατηγόμων μὲν ὄντων τῶν πλοίων, *quum magno onere prementur naves*, intelligitur, egiffe hoc loco Polybium de re femel gefta; nempe de expeditione quadam Antiochi, qua copias navibus per Euphratem fecundo fluvio deportavit. Ad *id tempus*, fi quid videmus, refertur particula τότε, non ad ortum caniculæ, ut Reifkius voluit, cum agri funt irrigandi. Pro συμβαίνει γίγνεσθαι vero, aut συνέβη γενέσθαι aut συνέβαινε γίγνεσθαι fcriptum putemus reliquiffe Polybium. — *Ibid.* Pro μὲν ὄντων, perperam eft μενόντων una voce in ed. 1. & msstis. — *Ibid.* τῶν πλοίων. Articulus abeft a Regiis & Vefont.

Cap. XLIV.

CAPVT XLIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. Ῥωμαῖοι πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλαν. — „Videtur hoc Fragmentum ad illam Legationem pertinere, quam tefte Livio XXVII. 4. M. Atilius & Manius Acilius ad Ptolemæum Philopatorem A. V. 543. [A. V. 544.] obiere." REISKIVS. — Neque vero obftat, quod de *frumento petendo* tacet Livius.

Verf. 3. *Verf.* 3. ὥστε τὸν Σικελικὸν μέδιμνον πεντεκαίδεκα δραχμῶν ὑπάρχειν, *ut medimnus (tritici) Siculus drachmis quindenis veniret.* Hoc pretium fi conferas cum eis pretiis, de quibus diximus ad II. 15, 1. invenies quintuplo majus ea, quod Ciceronis ætate legitimum erat in Sicilia; fed qua-

quatuor & viginti partibus majus eo, quo Polybius sua memoria sæpius veniisse in Gallia Cisalpina ait tritici medimnum Siculum.

CAPVT XLV.

Cap. XLV.

Vers. 2. Ἀρσινόη. Inter complures hujus nominis urbes, eam, quam octavo loco posuit Stephanus, *Aetoliæ* esse ait. Ea vero Ἀρσινοΐα vocatur in Excerptis Valesianis, nobis lib. XXX. 14, 5. Fortasse autem hoc libro nono de *cædibus illis intestinis Aetolorum ad Arsinoën patratis* verba fecerat Polybius, quarum deinde in transcursu, loco modo citato, mentionem facit.

Vers. 2.

Vers. 3. Ἀτελλανοὶ παρέδοσαν ἑαυτούς. Livius XXVI. 16. in rebus anni ab V. C. 543. *Atella & Calatia in deditionem acceptæ.*

Vers. 3.

Vers. 4. Φόρουννα, πόλις Θρᾴκης. Philippum sub finem anni 543. vel sub initium anni 544. expeditionem in Thraciam suscepisse, docet Livius XXVI. 25. Occasione ejus belli mentionem facere hujus urbis potuit Polybius.

Vers. 4.

Quod vero in Scholio infra contextum retulimus Fragmentum, in eo per errorem operarum Gronovii, propagatum in Ernestinam editionem, Σ υ ν ί α scriptum erat pro Ξ υ ν ί α. Vide Spicilegium nostrum Reliquiarum ex Polybii libro IX. Tomo V. p. 37. num. III.

ADNO-

ADNOTATIONES

AD

POLYBII HISTORIARVM

Lib. X.

LIBRI X.

RELIQVIAS.

Cap. I.

CAPVT I.

„Fragmentum hoc pertinet ad narrationem de *Tarento a M. Fabio Cunctatore recepta.*" REISKIVS. — Vide Livium XXVII. 15.

Verf. 1. *Verf.* 1. Ῥηγίνων, ex ingenio correxit Gronov. Sic vero eft in Aug. & Reg. E. (nam in eo codice, quem hac nota *Reg. E.* infignivimus, continetur magna pars Excerptorum Antiquorum ex hoc libro decimo, quod jam monuimus, ubi de illo codice verba fecimus, in Præfat. Tom. II. p. XIII feq.) Ῥηγίνον Regii & Vefont. Ῥηγίνου ed. 1. 2. cum Med. Sed *Rheginorum* in verf. lat. jam fcripferat Cafaub.

Verf. 2. *Verf.* 2. Σικελικόν. Σικελιακὸν Regii, Vefont. Tubing. — *Ibid.* ἔχει δὲ τῶν τε Sic fcripfimus cum Vrb. Aug. & Reg. E. ἔχει τῶν τε ed. 1. cum Reg. F. G. Nefcimus quid Med. e quo nil notavit ad h. l. Gronov. ἔχει τῶν γε Tub. ἔχει τῶν βαρβ. Vefont. ἔχει δὲ τῶν βαρβ. ed. 2 & feqq. cum Vrfino.

Verf. 3. *Verf.* 3. καί τινα μέρη τῶν Δαυνίων. Quum Σαυνίτων vulgo legeretur confentientibus libris, monuit ad h. l. GRONOVIVS: „Quid *Samnitibus* cum Magna Græcia fit, & cur inter tam propinquos mari Siculo populos numerentur, vix difpicio. Diferte Samnitas a Magna Græcia Livius fecernit, XXXI. 7. *Nec Tarentini modo, oraque*

illa

illa Italiæ quam Majorem Græciam vocant, ſed Lucanus & Bruttius & Samnis a nobis defecerunt. Verum & ex accentu liquet, depravatum eſſe nomen. [Scilicet, ſi de *Samnitibus* ageretur, Σαυνιτῶν oportebat.] Scribo Δαυνίων. Nam cum recenſeat aliquas *Dauniorum* partes, reſpicit ad diviſionem Iapygiæ in lib. III. factam." — Vide lib. III. c. 88. Adoptavimus Gronovii emendationem, non ob iſta Livii verba, quippe quibus & Bruttii & Lucani a Magna Græcia ſeparantur, qui tamen ab aliis & ab ipſo Polybio recte eidem accenſentur; ſed quod *Dauniis*, non *Samnitibus*, hic locus, hæc ſedes erat. Dicit autem, *Dauniorum partes nonnullæ;* quia major pars Dauniæ mediterranea erat. Verſ. 3.

Verſ. 4. Καυλωνία recte utique Caſaub. Καυλωνὰ ora Aug. ab antiqua eaque prima manu. Ceteri omnes Καυλώα. Verſ. 4.

Verſ. 5. Quatuor verba ἀπὸ Σικελίας καὶ τοὺς per errorem prætermiſſa ſunt in edit. 3 & 4. — *Ibid.* λιμέσι. Perperam λιμένεσι ed. 1. Reg. F. G. Veſ. Tub. — *Verſ.* 6. τοῦ τόπου recte Caſaub. τοῦτό που ed. 1. Hinc mox poſt εὐδαιμονίας ſupplendum verbum συλλογιζόμενος putavit Scaliger. — *Ibid.* ὅρμους. ὅρκους Reg. F. G. Veſont. μ cum κ commutato, ut paſſim alibi. Verſ. 5. 6.

Verſ. 8. τὰς ἀλλαγὰς καὶ μεταθέσεις. Caſaub. *ad permutandas aut tranſferendas merces.* Dubitamus an μετάθεσις de *tranſferendis mercibus* recte dicatur: & malimus utique διαθέσεις. Frequentiſſime in præpoſitionibus peccarunt librarii: cujus erroris novum exemplum habemus proximo *verſu* 10. ubi in mendoſum ὑπερβολὴν, pro ἐπιβολὴν, cum editis conſentiunt libri omnes, excepto uno Reg. E. ac fortaſſe codice Vrſini: Vrſinus certe, ſic corrigere jubens, non, ut alibi, ſuo ingenio eam emendationem acceptam refert. Pro ἐμπορίῳ *verſ.* 8. ἐμποϱείῳ dant Aug. & Reg. E. ut ſæpe aliâs probati libri. conf. ad I. 82, 6. Verſ. 8.

Verſ.

Verf. 9.

Verf. 9. οὐδέπω γὰρ συνέβαινε τότε τὴν τῶν Βρεντεσινῶν ἐκτίσθαι πόλιν. Βρεντεσινῶν recte Cafaub. cum Aug. & Vrfin. Βρενθεσινῶν Reg. E. Βρετεσινῶν ed. 1. Med. Βρετεσιῶν Reg. F. G. Vefont. Tub. Quæ autem de *Brundufio* hic dicit Polybius, non fatis concordant cum his, quæ & de antiquitate hujus urbis & de præftantia portus Brundufini alii tradunt fcriptores. Vide Iuftin. XII. 2. & Strab. III. p. 382. De fcriptura nominis diximus ad II. 11, 7. & III. 61, 1.

Cap. II.

CAPVT II.

Narrationis ordo.

Notabile hoc fragmentum *de ingenio Scipionis*, tum de *primis ejus rebus in Hifpania geftis*, primum ex Excerptis Antiquis editum eft in editione Bafileenfi, inde a verbis, quæ in noftra edit. funt cap. 2, 5. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες &c. Cum autem initium ejufdem hujus Eclogæ, ufque ad verba τοῖς ὑπ' ἐκείνου πεπραγμένοις, (cap. 3, 2. noftræ editionis) a Suida infertum effet fuo Lexico in Πόπλιος, præpofitis ante verba Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, hifce: Πόπλιος. Περὶ τούτου τοῦ στρατηγοῦ ζητοῦσί τινες, τίνι τρόπῳ ἐγένετο ἐπιφανέστατος, ἀπὸ ποίας φύσεως ἢ τριβῆς ὁρμηθείς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι &c. Cafaubonus, monitus ab Vrfino, ifta verba, quæ apud Suidam quidem leguntur, nec vero funt in codicibus qui Excerpta Antiqua exhibent, reliquo Excerpto præpofuit; in quo eum fecuti funt pofteriores Editores. Valefius vero, in Excerptis de Virtutibus & Vitiis, ex Codice Peirefciano editis, primam Eclogam ex Polybii libro X. ab his incipit verbis: Ὅτι μέλλοντες ἱστορεῖν τὰ πραχθέντα Ποπλίῳ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν &c. ufque καὶ παραβολώτατα τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. (cap. 2, 1-4. noftræ edit.) Tum docet idem VALESIVS, *in eifdem Excerptis de Virt. & Vitiis poft* πεπραγμένων. *continuo fequi illa verba* Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι *& cætera, quæ edita funt* [in Excerptis Antiquis] *lib.* X. *c.* 2. Quare nos non dubitandum duximus, quin Valefianum hoc Excerptum cum Excerpto Antiquo eadem ratione conjungeremus, refectis

illis

illis verbis, quæ ex Suida præpofuerat Cafaubonus; præfertim quum fatis adpareret, ipfa illa Suidæ verba, quæ fupra adpofuimus, ex eifdem Polybianis verbis, quæ Valefius ex codice Peirefciano edidit, effe contracta.

De rebus, quæ hac Ecloga exponuntur, conferendus Livius lib. XXVI. c. 41 feqq. Sed in temporum ratione nonnihil a Livio difcedit Polybius. Livius captam a Scipione novam Carthaginem ftatuit eo anno quo confulatum geffere M. Claudius Marcellus IV. M. Valerius Lævinus II. id eft A. V. 544. At profitetur ipfe Lib. XXVII. c. 7. *quosdam effe, qui anno infequenti captam tradiderint.* In horum vero numero fuiffe Polybium, ipfe locus, quem tribuit ille huic rei in libro X. hiftoriarum, poft Tarentum receptam, (X. 1. coll. Liv. XXVII. 15.) fatis evincit. Recepta eft enim Tarentus a Fabio Confule A. V. 545. Et præterea ex eis, quæ ipfe Polybius dixit lib. IX. c. 1. intelligebatur etiam, decimum hunc librum, in quo nunc verfamur, res comprehendere, duobus pofterioribus annis Olympiadis CXLII. id eft annis ab V. C. 545 & 546. geftas. Conftat autem fibi Polybius in temporum ratione, quibus cæteras res in Hifpania a Scipione geftas fcribit. Rurfus enim res anno infequenti in Hifpania geftas refert ad eum annum quo cecidit Conful Marcellus, id eft, ad A. V. 546. ut adparet ex ferie narrationis earum rerum, quæ in Excerptis Antiquis cap. 29 & 31. (nobis X. 32 & 34.) exponuntur: quas eafdem res Scipionis Livius XXVII. 17. in annum eum retulit, qui poftremum Marcelli confulatum præceffit, id eft, in A. V. 545. conf. Liv. XXVII. 22 & 27. Ceterum etiam omnino paulo majorem natu Scipionem, cum res in Hifpania gereret, Polybius facit, quam Livius. Hic enim lib. XXVI. 18. (in rebus anni 543.) *quatuor & viginti ferme annos natum* Scipionem facit cum Proconful creatus eft in Hifpaniam; ut, ex ejufdem Livii ratione, idem Scipio anno fequenti, Novam Carthaginem capiens, annum egerit quintum & vicefimum. Polybius vero diferte X. 6, 10. *feptem & viginti annos natum* Scipionem,

Chronologia.

Chronologia. pionem, cum Novam Carthaginem caperet, scribit. Contra vero, quod idem rursus Polybius X. 3, 4. ait, Scipionem, quo tempore patrem in pugna ad Padum e præsenti vitæ periculo eripuit, id est A. V. 536. *decimum septimum annum egisse*, id rursus magis cum Livii ratione, quam cum ipsius Polybii, consentire videtur. Nam qui A. V. 536. natus est annos 17. is A. V. 544. (quo Proconsulem creatum Scipionem, ut diximus, Livius tradit) erit annos natus viginti quatuor, quos Scipioni eo tempore Livius tribuit; anno vero ab V. C. 545. non erit annos natus *septem & viginti*, quos Polybius Scipioni illo anno tribuit, sed annos *viginti sex*. Sed hæc quidem minutiora. conf. ad c. 3, 4.

Vers. 1. *Vers.* 1. προεπιστῆσαι, *prius attentos reddere*. Sic recte Valesius & Gronovius, ex codicis Peiresciani (ut putamus) præscripto. Quod προσεπιστῆσαι editio Ernestina habet, casu potius ac temere, quam consilio & ratione, factum videtur.

Vers. 5. *Vers.* 5. ἐπιτυχῆ recte Casaub. cum Suida & Vrb. Mendose ἐπὶ τύχην ed. 1. ἐπὶ τύχῃ Aug. Reg. E. F. G. Tub. ἐπιτύχῃ Vesont. — *Ibid.* ταὐτομάτῳ restituimus ex ed. 1. cui adsentiuntur Aug. Regii tres, Vesont. Tub. putamus & Vrb. & Med. τῷ αὐτομάτῳ Suidas & Vrsin. τῷ ταυτομάτῳ minus recte ed. Casaub. & seqq.

Vers. 6. 7. *Vers.* 6. ἐν ἑκάστοις πραττόντων. ἐν ἕκαστον πραττόντων correxit Scaliger; ingeniosa ratione nec tamen necessaria. — *Vers.* 7. ὑπάρχει. ὑπάρχον Suidas: recte fortasse, (intelligendo ἐστὶ ex præcedentibus,) ut ex hoc corruptum sit ὑπάρχειν, quod habent libri nostri.

Vers. 8 sqq. *Vers.* 8. Ἐμοὶ δέ. Etiam Suidas cum codd. nostris conjunctionem omittit, sed ille post Πόπλιος inserit hæc verba, Φησὶν ὁ Πολύβιος. — *Ibid.* ἐσχηκέναι. ἔσχε solus codex Peiresc. — *Vers.* 9. περιποιῆσαι τῇ πατρίδι. τῇ πατρίδι περιποιῆσαι Suidas. — *Vers.* 10. παραβάλλεσθαι recte ex Suida adoptavit Casaub. monitus etiam ab Vrsino. —

Vers.

Verſ. 11. ἀεί. αἰεὶ Reg. E. & ſic mox rurſus. — *Ibid.* Verba καὶ πιστοτέρας deſunt Reg. E. Verſ. 11.

Verſ. 12. Verba ἐνεργαζομ. uſque πολλοῖς omiſit Suid. De ipſo verbo ἐνεργαζομ. conf. c. 3, 2. — *Ibid.* ἐπιπνοίας recte Caſaub. cum Suida. ἐπινοίας h. l. ed. 1. cum mstis. Sed cap. 5, 7. omnes in verum conſentiunt. — *Ibid.* προθυμοτέρους recte Caſaub. cum Reg. E. προθυμωτέρους ed. 1. Aug. Reg. F. G. Veſont. Verba καὶ προθυμ. omiſit Suidas. — *Ibid.* κατεσκεύαζε. παρεσκεύαζε Suid. Verſ. 12.

CAPVT III.

Cap. III.

Verſ. 1. ὅτι δ' ἀγχ. Colorem Polybianum habet διότι, quod eſt apud Suidam. — *Ibid.* συμβεβιωκότων ed. Caſaub. & ſeqq. cum Suida, monente etiam Vrſino. Sicut hoc loco, ſic rurſus cap. 9, 3. vitioſe codices omnes συμβεβηκότων dant. — *Ibid.* ὑπ' αὐγὰς cum Vrſino correxit Caſaub. ὑπ' αὐτὰς ed. 1. Aug. Vrb. Reg. E. Veſont. ὑποστὰς Suidas. ὑπ' αὐτοὺς Reg. F. G. Tubing. Recte omnes V. 35, 10. — *Verſ.* 2. καὶ λόγου caret ſolus Reg. E. Verſ. 1. 2.

Verſ. 3. ἔφη γάρ. *Narrabat autem (Lælius).* In vivis ne adhuc fuerit Lælius hic A. V. 588. quo tempore primum Romam venit Polybius, ut ex ipſius ore audire rem potuerit, non habemus dicere. Potuit vero ex Lælio filio, Africani minoris amico, qui a patre acceperat, cognoſcere. Exſtitiſſe *Lælii librum de Vita Scipionis*, notavit Scaliger in ora ſui Polybii: eum vero librum nulli ſcriptori memoratum novimus. P. Tuberoni, Africanum avunculum laudanti, orationem ſcripſiſſe C. Lælium, docet Cicero de Orat. II. 84. ſed is Lælius fuit filius, & Africanus minor, cujus ſoror, L. Aemilii filia, mater fuerat illius Tuberonis. — *Ibid.* περὶ τὸν Πάδον. Vide Adnot. ad III. 65, 1. Verſ. 3.

Verſ. 4. τότε γὰρ ὡς ἔοικεν ἑπτακαιδέκατον ἔτος ἔχων *Eo tempore annos circiter decem & ſeptem natus.* Ex ea ratione, quam tradit cap. 6, 10. (de qua diximus ad initium cap. 2.) oportebat nunc *annum* ponere *octavum* cum Verſ. 4.

Verſ. 4. *decimo.* At nec præciſe nunc annum definit, ſed adjicit dubitationis aliquam ſignificationem ὡς ἔοικε, quod verbum vel eodem modo accipi poterit, ut δοκεῖ mox verſ. 5. *fertur*, *perhibetur*; vel uſitato modo, *ut videbatur*, ſcil. eis qui ei pugnæ intererant, aut *ut videbatur Lælio*. Cæterum parum utique intereſt. Id vero mirum videri debet, quod in illius pugnæ narratione lib. III. c. 65. ne verbo quidem mentionem hujus rei fecit Polybius: cujus ſilentii cauſſa poterat in eo fortaſſe quæri, quod incerta quodammodo ejus rei fama fuerit, ut ex Livio XXI. 46 extr. intelligitur; ſed, quandoquidem nunc ipſum Lælium teſtem ejus rei advocat Polybius, probabilior etiam fit ſuſpicio illa, quam in Adnot. ad III. 65, 11. alia ratione niſi ſignificavimus, intercidiſſe ibi partem aliquam narrationis Polybianæ. — *Ibid.* βοηθῆσαι. Perperam βοῆσαι Reg. F. G. Veſ. Tub.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐπὶ ποσόν. Corrupte ἐπίσον Reg. F. G. & Tubing. conf. Adnot. ad II. 30, 7. — *Ibid.* δοκεῖ, *fertur*, *perhibetur*. conf. ad IX. 25, 1.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ὅταν εἰς αὐτὸν ἀναρτηθεῖεν ὑπὸ τῆς πατρίδος αἱ τῶν ὅλων ἐλπίδες. Cum ἀναγκασθεῖεν darent libri omnes, CASAVBONVS in ora Baſil. notavit: „forte ἐγκλειθεῖεν, ut fere p. 239." — (reſpiciens ſcil. ad illa verba, XI. 20, 7. ὑπὸ δὲ τῶν πραγμάτων συγκλειόμενος. At συγκλείειν, ſive etiam ἐγκλείειν, in iſta connexione idem fere ſonat ac ἀναγκάζειν: quod ſi igitur illud bene hoc loco haberet, ne hoc quidem opus eſſet ſolicitare.) REISKII eſt ad h. l. adnotatio hujuſmodi: „Fuit cum ἀνακλασθεῖεν conjicerem, inductus a loco, qui eſt p. 1101, 35. [nobis XVIII. 22, 4.] Sed vulgata hic loci bene habet. ἀναγκάζειν eſt *in anguſtum locum compellere*, *contrudere*, *cogere.* vid. p. 314, 22. [nobis III, 74, 4.]" — At quam commode dici poteſt, *compulſum aliquem* vel *coactum fuiſſe temporibus*, *rebus ipſis*, vel *ab hoſtibus*, *a circumſtantibus*, & quæ ſunt hujus generis alia; tam incommoda alienaque videri debet hæc dictio, *quotieſcumque ſumma ſpei in eum*

con-

compulsa est a patria. Nempe ex præcedentibus verbis animo librarii obversabatur verbum ἀναγκασθῆναι, qui dormitans illud nunc repetiit loco ejus, quod hic scripserat Polybius. Cogitaveramus statim ἀνενεχθεῖεν, quod etiam Scaligero videmus in mentem venisse. Atque id perpulcre & rei de qua agitur convenit, & stylo Polybiano: nam quemadmodum XV. 11, 4. utitur Polybius hac phrasi, ἀναφέρειν τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἐπί τινα, eodem modo & εἰς τινὰ dicere poterat. Sed cum exquisitius, tum significantius esse judicaveramus neque minus conveniens Polybio, ἀναρτηθεῖεν. Nam sicut X. 33, 5. ait πάσας ἐξηρτῆσθαι τὰς ἐλπίδας ἑκάστοις ἐκ τῶν ἡγουμένων, sic probabile est, nec aspernaturum fuisse phrasin ἀναρτᾷν τὰς ἐλπίδας εἰς τινὰ, *spem suam in aliquo reponere;* quam in partem Henr. Stephanus ex Chrysostomo citat, ἀνηρτῆσθαι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας εἰς ἕτερον μηδὲν, *salutis spes non aliunde pendere;* similique ratione Demosthenes Epist. 3. 1480. ed. Reisk. εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσαντας ἑαυτοὺς dixit, *qui spes fortunasque suas ex inconstantia popularis auræ suspenderunt.* Quod si quis vero ἀνενεχθεῖεν prætulerit, cum eo nos quidem non modo non contendemus, sed fatebimur etiam, nobis quoque (ut nunc quidem stat sententia) hoc ipsum probabilius videri, præsertim quum ad codicum scripturam propius etiam quodammodo accedat.

Verf. 7

Ibid. ὅπερ ἴδιόν ἐστιν οὐ τῇ τύχῃ πιστεύοντος. Sic Casaub. & seqq. cum Aug. Reg. E. F. G. Tub. & Vrsini codice. ὅπερ οὐκ ἴδιόν ἐστι νοῦ τῇ τύχῃ ed. 1. Med. Vesont. Hinc ὅπερ οὐκ ἴδιόν ἐστι τοῦ τῇ τύχῃ legendum suspicatus erat Vrsinus.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Vers. 1. τὴν ἀγορανομίαν, *ædilitatem.* Aedilem curulem fuisse Scipionem cum M. Cornelio Cethego, Consulibus Q. Fulvio Flacco, Ap. Claudio, id est A. V. 542. scribit Livius XXV. 2. ignorans Lucium, fratrem Scipionis.

Verf. 1.

nis. Confer Livii interpretes ad eum locum, & qui ab his citantur auctores.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἐφιζόμενον. Mendoſe ἀφιζομ. Reg. E. — *Ibid.* μόνως οὕτως correxit Caſaub. μόνος οὗτος ed. 1. cum msstis. Poterat & μόνον οὕτως corrigi, quod voluit Vrſinus. — *Ibid.* καθίξεσθαι. Perperam καθίζεσθαι ed. 1. cum mss. conf. c. 5, 7. — *Ibid.* συμφρονήσαντες. συμφωνήσαντες ſolus Reg. E.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἔμελεν αὐτῷ correxit Caſaub. Mendoſe ἔμελλεν αὐτῷ ed. 1. cum msstis, excepto Reg. E. qui pejus etiam ἔμελλ' ἑαυτῷ. Adparet, ἧς ad matrem referri, αὐτῷ vero ad Scipionem. Ceterum, quum verba iſta proxime poſt τὴν μητέρα videri poſſint collocanda fuiſſe, huc rejecta ſunt a ſcriptore, ne longius abeſſent ab his quæ ſequuntur τὸν μὲν γὰρ πατέρα &c.

Verf. 5. *Verf.* 5. τὸν μὲν γὰρ πατέρα τότε πλεῖν συνέβαινεν εἰς Ἰβηρίαν. *Pater enim per id tempus cum claſſe abierat in Hiſpaniam.* Sic Caſaub. Rectius fortaſſe feciſſemus, ſi, ut Reiſkius admonuit, *comma tranſtuliſſemus ante* εἰς Ἰβηρίαν, ut hæc verba referrentur ad ea quæ ſequuntur. Monuit autem idem Reiſkius, πλεῖν hic non ſignificare *navigare*, ſed *cum claſſe domo abeſſe.* Et hanc quidem interpretationem utique res ipſa poſtulat; nam in Hiſpaniam profectus erat P. Scipio pater anno 537. (Liv. XXII. 22.) res autem quæ hic agitur, accidit anno 542. Ac ſcimus nos quidem, verbum πλεῖν de nautis atque de mercatoribus dici, qui *mare exercent;* (quod πλοΐζεσθαι dicit Polyb. II. 8, 1.) tum vero intelligimus, de claſſium ducibus etiam poſſe uſurpari, qui *in mari verſantur* & mari potiſſimum res gerunt, quo pacto accipi poteſt IV. 29, 7. Sed Scipio, quamquam cum claſſe in Hiſpaniam profectus, tamen non tam mari, quam terra res in Hiſpania gerebat. Idem vero verbum πλεῖν, de duce claſſis dictum, proprie *proficiſci cum claſſe* ſignificat, ut I. 21, 11. 41, 3. &c. quæ & ipſa notio IV. 29, 7. percommode locum habet. Itaque incommodi aliquid h. l. illa phraſis habere videtur

πλεῖν

πλεῖν συνέβαινε, & exspectaveramus saltem πεπλευκένα συνέβαινε, quod in plusquamperfecto reddi posset, *cum classe profectus erat.* Neque tamen novare quidquam ausimus. Vers. 5.

Ibid. Verba δὶς ἤδη τὸν αὐτὸν desunt Aug. in contextu, Regiis F. G. Vesont. Tubing. & Reg. E. sed in hoc spatium dimidiæ fere lineæ vacuum est relictum; in Aug. vero oræ inscripta sunt illa verba ab antiqua eaque prima manu.

Vers. 6. ἀναβαίνειν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ὡς ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Monuerat alibi Reiskius, (ad verbum ἀνῆγον II. 8, 2. conf. ejusdem Indicem Græcitat. Demosthen. v. ἀναβαίνειν, & καταβαίνειν.) Græcos, sicut ἀναβαίνειν εἰς τὰ ἱερὰ, *adscendere in templa*, dicebant, sic & ἀναβαίνειν εἰς τὴν ἀγορὰν dicere solitos, *adscendere in forum, prodire in forum;* & καταβαίνειν, *domum e foro redire;* contra quam Romanos, qui *adscendere* quidem *in Capitolium* dixere, sed *descendere in forum.* Nunc igitur, in Romana re, Romanum loquendi morem secutum esse ait Polybium, cum ἀναβαίνειν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς usurpat pro *domum e foro redire.* Vers. 6.

Vers. 7. καί τι προσεπιφθεγξαμένης. καὶ δὴ προσεπιφθ. reponendum suspicatus est Ernestus in Addendis ad Lexic. Polyb. voc. δή. Si verum est τὶ, intelligendum fuerit τὶ τοιοῦτον, *aliquid hujusmodi.* Quod si vero prorsus abesset h. l. vocula, nemo desideraverit: contra, pro eo quod præcedit τὸ γυναικεῖον πάθος, commodius utique videri debebat τῆς δὲ παθούσης τι γυναικεῖον πάθος. Nam *adfectus muliebris*, quem hic dicit, fuerit *cupiditas quædam subito oriens, cum tremula aliqua spe conjuncta.* Atqui fuerit hæc quidem γυναικεῖόν τι πάθος, sed, quo pacto præcise τὸ γυναικεῖον πάθος dicatur, haud satis adparet. Est enim aliud γυναικεῖον πάθος, ut hoc utar, *Zelotypia*, de qua Appianus Civil. V. 19. τότε δὴ γυναικός τι παθοῦσα ἡ Φουλβία. Est rursus aliud γυναικεῖον τι, *ira præceps & impotens*, Polyb. II. 4, 8. coll. c. 8, 12. Nisi forte τὸ γυναικεῖον πάθος *credulitatem* dixit Polybius, & *superstitiosam* Vers. 7.

 somnio-

Verf. 7. *fomniorum reverentiam;* qui fere habitus animi maxime proprius folet haberi mulieribus.

Ibid. γένοιτο recte Cafaub. cum Aug. Reg. E. G. γένητο ed. 1. cum Reg. F. & Vefont.

Verf. 8. *Verf.* 8. ὡς οὐ τολμήσοντος. Sic bene edd. ὡς οὐ τολμήσαντος Aug. Reg. E. ὡς ἀτολμήσαντος Reg. F. G. Vefont. Tubing. — *Ibid.* τήβενναν. τηβένναν ed. 1. minus recte. Mendofe τίβενναν Aug. Reg. F. G. Vefont. τίβεναν Reg. E.

Cap. V.

CAPVT V.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. ὁ δὲ λαβὼν πρῶτον. — „Forte ὁ δὲ λαβὼν τότε πρῶτον." REISK. — *Verf.* 2. διὰ τὸ παραδ. Perperam carent τὸ Reg. F. G. Vefont. Tub. Iidem mox ὑπάρχουσαν habent, pro προϋπάρχ.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἔτι δὲ μᾶλλον. Carent δὲ Regii tres, Vefont. & Tub. In Aug. intra lineas adfcripta particula, fed a prima ftatim manu. — *Ibid.* ὕπαρ. Imperite ὑπὲρ ed. 1. invitis msstis. — *Ibid.* μεθ' ἡμέραν. μεθ' ἡμέρας mendofe Reg. F. G. & Tubing. Sic & Dorvillius (ad Charit. p. 412.) citat e fuo codice Polybiano, qui codex in corruptiffimam quamque fcripturam cum peffimis ex noftris codicibus confentiebat.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ὧν οὐδὲν ἦν ἐνύπνιον. ᾧ οὐδὲν ed. 1. invitis noftris codicibus, ex ingenio (ut videtur) editoris, non recordantis, pluralem ὧν referri ad id quod matri dixerat cap. 4, 5. *bis idem fomnium fe vidiffe.* Fortaffe & alia fomnia Polybius dicit, a Scipione paffim venditata.

Verf. 7 fqq. *Verf.* 7. καθίκετο recte Cafaub. cum Aug. καθήκετο ed. 1. Regii tres, Vefont. — *Verf.* 8. καὶ προνοίας. καὶ cum Scaligero adjecit Cafaubonus: ignorant conjunctionem codices noftri & ed. 1. — *Verf.* 9. ἐπ' αὐτῶν τῶν πράξεων. ἀπ' αὐτῶν maluerat Scaliger, præter rationem.

Cap. VI.

CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf.* 1. μὴ καταπεπλῆχθαι τὴν προγεγενημένην περιπέτειαν. Cafaubonus: *ne propter acceptam prius cladem*

terra-

terrerentur. — „Aut τῇ προγεγενημένῃ προπετείᾳ legendum est in dativo, aut διὰ, vel παρὰ, vel κατὰ τὴν προγεγενημένην περιπέτειαν. Quod editum est, id aliud quid significat, scil. *expavescere calamitatem*, velut adhuc imminentem. Designat autem cladem patris & patrui. vide p. 808. [X. 7, 1.] & Liv. XXVI. 41." REISKIVS. — Nec vero videmus nos quidem, quid magnopere incommodi habeat, si intelligamus *expavescere calamitatem præteritam*, scil. ut omen & præsagium novarum calamitatum. conf. c. 7, 1 seq. Præterea vero καταπεπλῆχθαι cum accusat. casu sæpius etiam apud Polybium *mirari* significat, quæ notio perapta est huic loco: *ne mirarentur superiorem calamitatem.* — Vers. 1.

Vers. 2. καὶ τῇ προπετείᾳ. Putaveramus, haud admodum convenire juvenis Scipionis personæ, patrem *temeritatis* accusare. Itaque περιπέτειαν ad *Hispanorum levitatem inconstantiamque* referre malueramus. Sed intelligimus, post προδοσίᾳ parum roboris inesse vocabulo προπετείᾳ, ad eosdem homines relato. Quare, quum præsertim & ipsa structura & connexio orationis flagitare videatur, mutata sententia, *repositum comma ante* καὶ τῇ προπετείᾳ velimus, ut hæc verba cum sequentibus jungantur, & de *imperatorum Romanorum temeritate* dicta intelligantur, qui non satis caute in fide habenda Hispanis essent versati. — *Ibid.* διακλεισθέντων recte Casaub. cum Aug. Reg. E. & Vrsin. Corrupte διαλλεισθέντων ed. 1. Reg. F. G. Vesont. Tub. qui iidem eodem errore διαλλείουσι dant pro διακλείουσι, X. 32, 4. — Vers. 2.

Vers. 3. ὧν ἑκάτερα νῦν ἔφη recepimus ex Reg. E. Mendose ὧν ἑκατέραν ἔφη νῦν Aug. Reg. F. G. Vesont. ὧν ἑκάτερον ἔφη νῦν ed. 1. ἑκάτερα vero legendum monuit etiam Vrsinus. — *Ibid.* διεσπασμένους Casaub. cum Aug. Vrsin. Reg. E. F. G. Vesont. Tubing. διεσπασμένως ed. 1. quod nescimus cur præferendum visum fuerit Reiskio. — *Ibid.* ἀπηλλοτριωκέναι Casaub. cum Aug. Vrsin. & Reg. E. Mendose ἀπηλλοτριοκέναι ed. 1. Pejus etiam ἀπηλλοτριωμέναι — Vers. 3.

μέναι Regii, Vesont. — *Ibid.* πολεμίους αὐτοὺς παρεσκευακέναι. αὐτοῖς malimus, vel αὑτοῖς cum Reiskio, *sibi inimicos fecisse.*

Vers. 4. 5. *Vers.* 4. σφᾶς. σφὰς Aug. Reg. E. Vesont. — *Vers.* 5. δὲ μάχεσθαι, quod est in libris, ex μὲν μάχεσθαι corruptum judicavit Reiskius. Nos quidem verum utique putamus διαμάχεσθαι, *depugnare, prælio decernere.* — *Ibid.* Verba εὐχειρ. ὑπαρχ. διὸ βλέποντας desunt Reg. E.

Vers. 7. *Vers.* 7. πεντακοσίους ἱππεῖς. *Trecentos* tantum commemorat Livius XXVI. 42. — *Ibid.* Μάρκον. *Marcum Silanum.* Liv. l. c. — *Ibid.* τὸν συνάρχοντα. *Adjutorem ad res gerendas Scipioni Silanum datum fuisse*, docet idem Livius XXVI. 19.

Vers. 8. *Vers.* 8. πρὸς τοὺς πολλοὺς recte Casaub. cum Reg. E. πρὸς πολλοὺς ed. 1. cum Med. Aug. Reg. F. G. Ves. Tub. Nescimus quid Vrb.

Vers. 10. *Vers.* 10. ἔτος γὰρ ἕβδομον ἔχων πρὸς τοῖς εἴκοσι. Aliter Livius XVI. 18. ut monuimus ad initium cap. 2. Et cum Livio consentiunt Valerius Max. IV. 3, 1. Appian. Hispan. c. 18. Oros. IV. 18. Apud Orosium vero codices nonnulli XXVII. annos ponunt. — *Ibid.* αὐτὸν ἔδωκε. Sic scripsimus cum Aug. Regiis tribus & Vesont. αὑτὸν edd. — *Ibid.* τελέως. τελείως Aug. Reg. F. G. Vesont. — *Ibid.* τῶν προγεγον. τῶν caret ed. 1. invitis nostris codd.

Vers. 11. *Vers.* 11. δοὺς αὐτὸν, scil. ἐπὶ τὰς πράξεις. — *Ibid.* μήτε παρὰ τοῖς πολεμίοις. Defectus signa adjecit Casaubonus. — „Videtur deesse μήτε παρὰ τοῖς φίλοις ὕποπτα, vel προσδοκηθέντα, vel similis sententia. Aut, si nihil deest, legendum μηδὲ, & subaudiendum προφαινόμενα, & tum παρὰ delendum." REISK. — Posterior ratio minus placet. — *Ibid.* προετίθετο. προσετίθετο solus Reg. E.

Cap. VII.

CAPVT VII.

Vers. 1. *Vers.* 1. ἔτι μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. — „ἔτι cohæret cum ἐν τῇ Ῥώμῃ, *cum adhuc Romæ esset.* ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, *statim*, cum rumor de cæde Scipionum in Hispania Ro-

mam

mam eſſet perlatus.“ REISKIVS. — *Ibid.* ἱστορῶν Caſaub. cum Aug. Reg. E. Vitioſe ἱστοριῶν ed. 1. Regii, Veſont.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. μετὰ δὲ ταῦτα. Conjunctio δὲ temere omiſſa eſt in ed. 2 & ſeqq. — *Ibid.* ἐντὸς Ἴβηρος recte Caſaub. cum Vrſin. Perperam ἐντὸς Ἴβηρας ed. 1. cum msstis. Conf. ad III. 76, 6. & ſub finem illius Adnotationis pro οἱ ἐντὸς Ἴβηρες, quod a typotheta peccatum eſt, corrige οἱ ἐντὸς Ἴβηρος. — *Ibid.* πρὸς αὐτούς. Mendoſe παρὰ αὐτοὺς Reg. E. — *Ibid.* σφᾶς. σφὰς Aug. Reg. E. Veſont. ut alibi.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. πάντας ἀνακινῶν. πάντας caret Reg. E. male. ἀνακρίνων pro ἀνακινῶν adnotavit Caſaub. in ora ſui libri. Sed ſolicitari non debuit vulgata. ἀνακινεῖν τινα, *excitare* aliquem, & quaſi *excutere*, ſcil. *ſciſcitandi cauſa.* Sic fere κινεῖν paſſim apud Platonem, veluti de Repub. lib. I. p. 10. ed. Maſſey Cantabr. ἐγὼ ἀγαϑεὶς αὐτοῦ εἰπόντος ταῦτα, βουλόμενος ἔτι λέγειν αὐτὸν, ἐκίνουν καὶ εἶπον.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. ἐντὸς Ἡρακλείων στηλῶν, *ultra Herculis columnas.* Polybium *columnas Herculis* ad ipſum fretum ſtatuiſſe, diſerte Strabo teſtatur: vide Reliquias libri Polybiani XXXIV. c. 9, 4. *Conii* vero, vel *Cunei*, quos mox nominat, in extrema maris Atlantici ora, *ultra fretum* ſedes habebant. Neque vero idcirco neceſſe fuerit, ut ἐκτὸς pro ἐντὸς legendum conjiciamus. Nam ſicut ἐντὸς Ἴβηρος, de *Romanis* dictum, eſt *ab oriente, verſus Pyrenæum montem;* de *Pœnis* vero dictum, eſt *ab occaſu, verſus Atlanticum mare:* (quemadmodum monuimus ad III. 14, 2. & ad III. 76, 6.) ſic omnino, quicumque in Hiſpania ponatur terminus a quo, ut ajunt in ſcholis, id quod eſt ἐντὸς illius termini, ubi de *Pœnis* agitur, intelligendum videtur de *parte occidentali* ſive *verſus mare Atlanticum;* ubi de *Romanis*, de *parte orientali*, *Pyrenæum verſus.* Ceterum de tractibus Hiſpaniæ, in quibus quiſque ex illis tribus Pœnorum ducibus hiberna tunc egerat, plurimum a Polybio diſſentit Livius XXVI. 20. Conf. Appian. Hiſp. c. 24.

Verſ. 5. *Ibid.* περὶ Τάγου ποταμοῦ στόμα κατὰ τὴν Λυσιτανήν. Si *circa ostium fluminis in Lusitania;* vix aliud flumen, quam *Tagus*, fuerit: nec multum abit τάγου a τούτου, præsertim quum α & ου, rurſuſque Γ & Τ literas, paſſim inter ſe commutatas norimus. Quo minus dubitandum duximus, quin emendationem, quam in verſione latina jam pridem Caſaubonus expreſſerat, in græcum adoptaremus contextum. Literarum γ & τ inter ſe commutatarum proximo ſtatim verſu in verbo προητῆσθαι exemplum habemus. De ου & α diximus ad I. 75, 5. p. 324. ad II. 6, 9. ad III. 35, 2. & paſſim alibi.

Ibid. οὐδένα δὲ τῶν ex ingenio correxit Caſaub. οὐδὲν τῶν ed. 1. cum msstis. οὐδένα τῶν ſcribere Vrſinus juſſerat. — *Ibid.* ἐλάττω Caſaub. conſentientibus codicibus. Temere ἐλάττων ed. 1. cui ſi adſentirentur ſcripti libri, poſſet illud ex ἔλαττον corruptum videri, quemadmodum h. l. correxit Scaliger. — *Ibid.* Καινῆς πόλεως. vide II. 13, 1. III. 39, 6. Mendoſa κενῆς πόλεως ed. 1. cum msstis.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τὸ μὲν πρὸς πάντας ἅμα κινδυνεύειν τελέως. Si nihil intercidiſſe ſtatuas, oportebit cum Caſaubono poſt ἅμα *interpoſito commate* diſtinguere orationem, & ibi ex præcedentibus ſubintelligere εἰς μάχην συνιέναι. Quam rationem probans Vrſinus, κινδυνεύσειν pro κινδυνεύειν ſcriptum voluit. Sed plura ſunt, quæ huic rationi obſtant. Nam cum modo dixiſſet εἰς μάχην συνιέναι τοῖς πολεμίοις, in dativo caſu, non videtur nunc, ubi idem verbum συνιέναι non adjicitur, ſed ſubintelligitur, alia conſtructione, πρός τινα, fuiſſe uſurus; ac dubitamus omnino, recte-ne græce dictum foret εἰς μάχην συνιέναι πρός τινα, pro τινί. Tum vero verbum κινδυνεύειν, de homine quidem uſurpatum, ſignificat *periculum adire:* at *de re*, vel *de actione, quæ periculoſa ſit*, non videtur dici poſſe, *eam rem* κινδυνεύειν: nam in huiuſmodi quidem dictionibus, qualis illa eſt, κινδυνεύει Ῥωμαίοις τὰ ὅλα X. 16, 8. verbum κινδυνεύειν non ſignificat, *periculoſum, periculi plenum eſſe*, ſed *periclitari, in periculo verſari.* Contra nil frequentius illo

uſu

usu ejusdem verbi, quo accipitur pro *periclitari prælio, discrimen prælii adire:* & κινδυνεύειν πρός τινα commodissime dicetur, *prælii periculum cum aliquo adire; prælio cum aliquo decertare.* Itaque probamus Reiskium, distinguentem post κινδυνεύειν, & hæc verba jungentem τὸ μὲν πρὸς πάντας ἅμα κινδυνεύειν, deinde vero ad τελέως nonnihil intercidisse statuentem. Et ille quidem supplendum putat, σφαλερὸν (vel ἄβουλον, vel tale quid) εἶναι. Nos, si in istam sententiam excidit vocabulum, ἐπισφαλὲς probamus, quod amat Polybius, vide XI. 20, 6. X. 21, 8. Et quidem hoc ordine scripta verba reliquisse suspicamur Polybium, τὸ μὲν πρὸς πάντας ἅμα κινδυνεύειν, ἐπισφαλὲς εἶναι τελέως. Quo sumto, intelligitur simul ratio, qua fieri facillime potuerit, ut omitterentur verba ἐπισφαλὲς εἶναι, nempe culpa hominis, qui interpretamentum hoc esse verbi κινδυνεύειν putaret.

Vers. 6.

Vers. 7. κἄπειτα, pro simplici ἔπειτα, abundante καὶ, ut sæpe aliâs, vid. ad I. 4, 8. — *Ibid.* κατάφοβος ἦν. — „Lege κατάφοβος ὢν, propter præmissum νομίζων. Nam dimidia pars periodi finit in verbis περιπέσῃ συμφοραῖς, [in fine hujus versus;] & a διὸ, quod Polybius usurpare solet pro διὰ τοῦτο, incipit apodosis, seu completio sententiæ, vel posterius membrum periodi. Aut si hoc minus probamus, sed potius ἦν servamus, & a διὸ novam periodum ordimur; quæ est sane planissima ratio; tum νομίζων erit reddendum, non per *existimans*, sed *secum disputans*, vel *deliberans*, συλλογιζόμενος. & porro τελέως ἀπέγνω legendum, *adversus eum* [*eos*, putamus, voluit] *dimicare, plane damnavit & repudiavit.*" REISKIVS. — Harum rationum, a docto viro propositarum, altera, quam posteriori loco posuit, nec satis expedita videtur, &, quod de significatu verbi νομίζων statuit, ab usu sermonis alienum; prior vero ratio, ut commoda videri possit, neutiquam tamen necessaria. Vtique naturalis maxime structura verborum a vers. 6-8. hæc erat futura: Νομίζων - - ὑπεναντίους· ἐὰν δὲ - - συγκλεισθῇ που, κατάφοβος ὢν - - -

Vers. 7.

συμ-

Verf. 7. συμφορᾶς· τοῦτο μὲν τὸ μέρος ἀπεδοκίμασε. Nunc vero, amans ἀνακολουθίας hujufmodi in loquendo Polybius, alterum protafeos membrum fuo verbo finito completum interferit veluti per parenthefin, apodofin autem fuo more præmiffa particula διὸ incipit, quæ fimul ad membrum proxime præcedens, fimul ad fufpenfum initio periodi participium νομίζων refertur. Simillima ratione mox cap. 8. hujus libri, poftquam periodum verf. 2. incepit a participio ἀκούων, fufpenfam fic relinquit orationem, &, priufquam claudat periodum, omnibus numeris completam, aliam phrafin (καὶ μὴν οὐδὲ - - ἠγνόει· διά δέ τινων - - ἐξητάκει &c. verf. 6 & 7.) interferit: tum ad extremum denique (verf. 8.) refumens pridem fufpenfam orationem, pergit ἐξ ὧν συλλογισάμενος - - περὶ ταύτην ἐγένετο τὴν παρασκευήν. De quo genere ἀνακολουθίας, & de fimili ufu particularum διὸ & διόπερ confer quæ notata funt ad I. 82, 13.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. βλάπτειν καὶ κατά. — „βλάψειν κατά." REISK. — *Ibid.* αὐτόν. αὐτοῦ, quod eft in libris, rectius fortaffe, ut Reifkius monuit, in αὐτοὺς foret mutatum, fcil. τοὺς Ῥωμαίους. — *Ibid.* ἐξητάκει - - τῶν εἰδότων. Cafaubonus: *exquæfiverat a captivis;* tamquam effet τῶν αἰχμαλώτων aut τῶν ἁλόντων. — „Mihi verifimilius eft, ait REISKIVS, Polybium dediffe aut τῶν εἰδότων, ut hic genitivus pendeat ab ἐξ, quod ineft in verbo ἐξητάκει, vel etiam παρὰ τῶν εἰδότων, *exploraverat atque percunctando cognoverat hæc ex hominibus, illarum regionum rerumque peritis.* Aut in εἱλώτων latet nomen populi alicujus Hifpanici, e. c. Ἰλεργητῶν, vid. p. 825, 17. [X. 18, 7.] ut fententia fit: *comperiebat ab Ilergetibus, cum penes eos hibernaret.*" — Prior ratio haud dubie vera, ad quam proxime etiam accedit fcriptura codd. Vrb. & Med. Quam facilis vero fit ex Δ in A tranfitus, & viciffim, nil opus eft ut moneamus. Paulo poft, verf. 7. ait διά τινων ἁλιέων τῶν ἐνειργασμέ-

φασμένων τοῖς τόποις ἐξητάκει. Et eodem ipſo verbo Diodorus utitur lib. I. c. 39, παρὰ τῶν εἰδότων πεπυσμένος. Sic Xenoph. Memorab. Socr. IV. 7, 9. παρὰ τῶν εἰδότων μανθάνοντας. Præpoſitio autem παρὰ vel διὰ, ſicut non aſpernanda foret, ſi darent libri, ſic contra librorum fidem nil neceſſe eſt ut obtrudamus Polybio. Quemadmodum πυνθάνεσθαί τινος, abſque præpoſitione, ſic & ἐξετάζειν τι τινὸς, *exquirere aliquid ex aliquo*, commodiſſime dicetur. διὰ τῶν εἰδότων corrigendum jam monuerat GRONOVIVS in Notis msstis: & διὰ quidem abſorptum contendit ab ultimis literis præcedentis vocis; εἰδότες vero, ait, ſunt *locorum periti*, & conferre juſſit I. 47, 3. & III. 78, 6. Cetera hujus verſus bene habent; neque videmus, cur neceſſe ſit ἐξητάκει γὰρ legere cum Reiſkio, verbaque iſta uſque] εἰδότων parentheſi (ut ille juſſit) includere, & deinde, pro ἀκούων δὲ, ἀκούων δὴ vel οὖν ſcribere. — Verſ. 1.

Verſ. 2. Ἀκούων δὲ &c. — „Apodoſis hujus longiſſimæ periodi eſt p. 811, 9. [verſ. 10. hujus cap.] in verbis οὕτως ἀφέμενος.“ REISKIVS. — De periodi hujus ratione modo diximus ad cap. 7, 7. conf. Adnot. ad I. 82, 13. — *Ibid.* μόνη. Perperam μόνιμον σχεδὸν ſolus Reg. E. — *Ibid.* ἅμα δὲ καὶ &c. Citavit Suidas in Δίαρμα. — *Ibid.* ἀπὸ τῆς Λιβύης. τῆς carent Reg. F. G. Veſont. Tub. Habent Aug. & Reg. E. cum editis. — Verſ. 2.

Verſ. 3. τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος. Articulum τῶν, qui aberat vulgo, accepimus ab Aug. & Reg. E. — *Ibid.* Poſt τῆς Ἰβηρίας deeſſe vocabulum εὐφυεστάτους, ſuſpicatus erat Reiſkius; difficile dictu, quid ſecutus. Livius XXVI. 42. prorſus conſentiens Polybio, *ibi arma*, ait, *ibi pecunia, ibi totius Hiſpaniæ obſides erant.* — Verſ. 3.

Verſ. 4. εἰς χιλίους. Sic rurſus c. 12, 2. Parum probabiliter Appianus Hiſp. c. 19 ſqq. μυρίους, *decem millia*, tradit fuiſſe. Conſentire cum Polybio Livius videtur XXVI. 44. ſed vide quæ de diſcrepantia auctorum ſcribit cap. 49. — *Ibid.* ἐπινοήσει recte dedit Reg. E. Mendoſe ἐπινοήσι Regii & Veſont. ἐπινοήσῃ edd. cum Aug. & Med. — Verſ. 4.

Verſ.

Verf. 5. *Verf.* 5. ὃ κατὰ τῆς πόλεως. Sic Cafaub. cum Vrb. Aug. Vrfinf. Regiis tribus, Vefont. & Tub. ᾧ κατὰ &c. ed. 1.

Verf. 7. *Verf.* 7. διὰ δέ τινων ἁλιέων τῶν ἐνειργασμένων τοῖς τόποις. *per pifcatores quofdam, qui pifcatoriam in eis locis exercuerant.* conf. IV. 50, 3. & Weffeling. ad Diodor. T. I. p. 651, 94. Temere, & invitis omnibus noftris libris, ἡλιέων & ἐνεργασμ. habet ed. 1. Nullam vero cauffam videmus, cur cum Reifkio διὰ δέ τινων Μασσαλιέων τῶν ἐνεργασαμένων &c. malimus; quod ille fic vertit: *e mercatoribus quibufdam Maffilienfibus, qui navicularíam illuc exercuerant, merces ultro citroque vectitando.* — *Ibid.* διότι recte Cafaub. cum Reg. E. & Aug. διόπερ τι καθόλου ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἐπὶ δείλην ὀψίαν. Conf. ad III. 41, 2. & 83, 7. Poft ifta verba fufpicari cum REISKIO licet intercidiffe nonnulla, quæ referantur ad præcedens vocabulum τοσαύτην, in hanc fententiam: ὥστε τὸν βουλόμενον ταύτῃ ἀσφαλῶς πρὸς τὸ τεῖχος παριέναι δύνασθαι. conf. c. 14. Fortaffe tamen (quemadmodum idem monuit vir doctus) mente etiam intelligi, ex eis quæ præcefferunt, haud incommode poterant hæc fere verba, ὥστε βατὴν εἶναι τὴν λίμνην. Sed id fi ftatuas, pro τοσαύτῃ legendum videtur τοιαύτῃ, de quo ufu vocabuli τοιοῦτος difputavit Reifkius ad II. 70, 6. & nos ibidem nonnihil adtigimus.

Verf. 8. *Verf.* 8. Ἐξ ὧν. — „Sic dixit pro more fuo (de quo vide ad p. 117, 5. [nobis I. 82, 13.] dicta) pro Ἐκ τούτων οὖν. Nam ni fic accipias, pendebit ἀκούων [verf. 2.] neque habebit fundamentum quo nitatur." REISKIVS. — Conf. quæ monuimus ad X. 7, 7. — *Ibid.* καθικόμενος recte Cafaub. cum Vrfino & Aug. καθηκομ. ed. 1. cum ceteris codd.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἀσφαλίσηται. Mendofe σφαλίσηται Aug. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* ἀπεσπάσθαι. ἀπεσπᾶσθαι Reg. E.

CAPVT

CAPVT IX.

Cap. IX. Verf. 1.

Verf. 1. μέχρι πάλιν αὐτὸς ἔκρινε φανερὸν ποιεῖν. Reſtituimus conſentientem cum ed. 1. librorum noſtrorum omnium ſcripturam, quae non videmus cur offendere Caſaubonum debuerit, ut πάλιν in πᾶσιν mutaret. Immo vero — „πάλιν (ut perſpecte REISKIVS monuit) non ſemper *iterationem ejuſdem facti* ſignificat, ſed etiam haud raro exordium vel ſuſceptionem facti, antea non tentati, ſed quod *contrarium* ſit ſuperioris facti vel inſtituti; quod hic uſu venit. Antea celaverat omnes Scipio ſuum conſilium: nunc *rurſus*, (πάλιν) h. e. contra, illud proferebat & divulgabat.“ — Eodem modo particula iſta uſurpatur cap. 16, 3. & ſaepe aliâs. Ex codicibus Mediceis quidem nullam hoc loco diſcrepantiam ab exemplo Caſauboniano notatam videmus: ſed rarus admodum in tota hac regione Gronovius fuit in adnotanda ex illis codicibus varietate lectionis. Caſaubonus vero in ora Baſil de diſceſſu codicis Vrb. a lectione editionis Baſileenſis nihil monuit.

Verf. 2.

Verf. 2. τῆς πράξεως. Articulum, qui aberat ab editis, dederunt codices noſtri omnes. — *Ibid.* οὐκ οἶδ' ὅμως. Mendoſe οὐκ οἶδα δ' ὅπως Reg. F. G. Tubing.

Verf. 3.

Verf. 3. συμβεβιωκότων cum Vrſino correxit Caſaub. Conf. ad cap. 3, 1. — *Ibid.* διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν Φίλιππον. Articulum τὸν, quem ignorant alii omnes, recepimus ex Reg. E. Poſt bellum Macedonicum, quo tempore adverſus Antiochum in Aſiam expeditionem cum Lucio fratre ſuſcepit Scipio, notum eſt amicum Romanorum fuiſſe Philippum, multaque officia Scipionibus praeſtitiſſe. Ea res occaſionem dare potuit commercio epiſtolarum inter Scipionem Philippumque. Alterius Scipionis, cognomine Naſicae, epiſtolam de rebus a ſe geſtis, ad neſcimus quem regem datam, commemorat Plutarch. in Paulo Aemilio p. 262 extr. quod etiam Caſaubonus h. l. ad oram Baſil. adnotavit. — *Ibid.* ἐκτεθεικότος. Mendoſe ἐκτεθηκότος ed. 1. Reg. F. G.

Verſ.

Verf. 4. 7. *Verf.* 4. τῷ μὲν ἐπὶ cum Vrfino correxit Cafaub. τὰ μὲν ἐπὶ ed. 1. cum msstis. — *Verf.* 7. αὐτὴ γὰρ recte Cafaub. αὕτη ed. 1. cum msstis.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 1. *Verf.* 1. ὡς εἴκοσι σταδίων - - ὡς δέκα. Hinc corrigendos effe codices Livianos XXVI. 34. ibique pro *quingentos paſſus* ponendum MMD. *paſſus*, & ad *paululo plus paſſuum* adjiciendum numerum M recte monitum eft a Sigonio & Dukero.

Verf. 3 fqq. *Verf.* 3. Vocab. εὐδίαν perperam abeft a Reg. E. — *Verf.* 5. χεῤῥονησίζον. χεῤῥονησιάζον Reg. E. — *Ibid.* περιεχομένην correxit Cafaub. cum Vrfino. Perperam περιεχομένης ed. 1. περιεχομένη Aug. Reg. E. F. G. Vefont. — *Ibid.* Ad τοῦ πρὸς ἄρκτον μέρους intellige pronomen τι. conf. Gronov. ad I. 42, 9. — *Verf.* 6. ὡς καί. Carent καὶ Regii F. G. & Vefont.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἡ δὲ πόλις αὐτὴ, *urbs ipſa.* Sic omnino fuit fcribendum. Sæpiffime in ifto pronomine peccarunt librarii; ficut paulo ante, cap. 9, 7. — *Ibid.* μεσόκοιλος, *in medio cava, vallem habens tranſeuntem per mediam urbem.* Mendofe μεσόκυλος Reg. E. μεσόκωλος Vrb. — *Ibid.* δυσὶν μέν. Satis fuerat δυσὶ μὲν, ut eft in Aug. & Reg. E. — *Ibid.* ὀρεινοῖς. Mendofe ὀρινοῖς ed. 1. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* σπιλώδεσι ex ed. 1. & msstis reftituimus, qui confentiunt omnes, præter Reg. E. in quo σπειλώδεσι fcribitur. Et eft probum vocabulum, quamquam ignorent vulgo lexica, σπιλώδης, idem fonans ac πετρώδης, a σπῖλος, *rupes*, *petra*, *tophus;* (de qua voce vide Hefychium & ejus interpretes in Σπίλον, Σπῖδος, & Σπίλων,) unde & αἱ σπιλάδες Polyb. I. 37, 2. quo nomine defignantur figillatim αἱ περιεχόμεναι τῇ θαλάσσῃ πέτραι. Cafu potius, quam confilio, putamus, in editionem Cafauboni irrepfit σπηλώδεσι, quod retinuere pofteriores editores. Miramur ficco pede hunc locum præteriiffe Reifkium.

Verf.

Verf. 9.

Verf. 9. τούτῳ δ' ὁ ἀπὸ Cafaub. cum Aug. Regiis tribus &c. Sed abeft ὁ ab ed. 1. & Med. — *Ibid.* καὶ βασίλεια κατεσκεύασται. Perperam καὶ ἡ βασίλεια Reg. E.

Verf. 10.

Verf. 10. αἱ δὲ λοιπαί. Reifkius, οἱ δὲ λοιποὶ corrigens, λόφοι fubintellexit. Pariter Gronov. in Notis msstis: „Scribendum neceffario οἱ δὲ λοιποὶ, nempe λόφοι tres, qui fuperfunt ex quinque." — Eodem modo etiam Scaliger in ora fua libri correxit. Sed, quid fit hoc, οἱ λοιποὶ (λόφοι) ταῖς τῶν ἐλαττόνων βουνῶν ὑπεροχαῖς &c. fatemur, nos non intelligere.

Verf. 11.

Verf. 11. ὁ συνεχής. Placuit hoc, quod in contextu habent Reg. E. F. G. & Vefont. & intra lineas a prima manu fcriptum habet Aug. ὁ σύνεγγυς edd. & Aug. in contextu, putamus & Med. & Vrb. e quibus nulla difcrepantia adnotata eft. — *Ibid.* Ἀλήτου. Ἀλύτου unus Med. *Aletes*, Hifpaniæ heros, in deorum numerum relatus, nulli auctori præter Polybium memoratur. Si quis ex etymologica conjectura explicatum id nomen defiderat, adeat Bochartum de Coloniis Phœnicum lib. I. c. 35. p. 690. De argentifodinis in Carthaginis novæ vicinia vide Reliq. lib. XXXIV. c. 9. & feqq. — *Ibid.* τετευχέναι cum Scaligero correxit Cafaub. τέτευχέ τε ed. 1. cum msstis. τέτευχέν τε Vrb. Reg. E.

Verf. 12.

Verf. 12. σύῤῥουν γεγονέναι. Conf. c. 14. 8.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Verf. 1. 3.

Verf. 1. στρατοπεδείαν. στρατοπεδίαν h. l. ed. 1. & cod. Vefont. male. — *Verf.* 3. ἁρμοζόμενος. Mendofe ἁρμοζάμενος Reg. F. G. Vefont. Iidem mox ἀνεμποδίστοις perperam, pro ἀνεμποδίστους.

Verf. 4.

Verf. 4. οὐ πλεῖον εἴκοσι σταδίων. Sic libri omnes, & fic folet Polybius, πλεῖον adverbialiter ufurpare: nec ulla neceffitas cogit, ut πλείων fcribamus cum Reifkio. — *Ibid.* ὑπῆρχε cum Vrfino ex conject. correxit Cafaub. Sic vero & perfpicue fcriptum in Reg. E. Mendofe ὑπερεῖχε ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Vefont. Tubing. quod Reifkius,

Verſ. 4. neſcimus quid ſpectans, adfirmavit probari poſſe, ſi quis voluiſſet. — *Ibid.* αὐτόπται γεγονότες, μετ' ἐπιστάσεως ἀποφαινόμεθα. Deletum *comma* velimus poſt γεγονότες, & *poſt* ἐπιστάσεως *repoſitum;* quod & a Scaligero in ſuo libro factum videmus. Verba enim μετ' ἐπιστάσεως, *cum cura, cum diligentia, cum attentione*, ad αὐτόπται γεγονότες utique referenda videntur. — *Ibid.* συνήρηται cum Scaligero correxit Caſaubonus. συνείρηται ed. 1. Med. Aug. Reg. E. putamus & Vrb. permutatis inter ſe ει & η, ut ſæpe aliâs. συννοῆται Reg. F. G. Tub. συννόηται Veſont. συννοεῖται ora Med. & ora ed. 1.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. πεπεικώς. Temere & invitis libris omnibus πεποιηκὼς habet ed. 1. — *Ibid.* αὐτὸν bene habet: nec opus eſt αὑτὸν corrigere cum Scalig. licet ita ſit in Reg. E.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. δυνατὴν recte Caſaub. cum Aug. & Reg. E. δυνατὸν ed. 1. cum ceteris codd. — *Ibid.* ἐλάττωσιν τῶν ὑπεναντίων, αὔξησιν δὲ τῶν σφετέρων. Tria verba τῶν ὑπεναντ. & αὔξησιν ab Vrſino adoptavit Caſaubonus: quæ quum & optimi & antiquiſſimi ex noſtris codicibus ſimul cum ceteris ignorent, ne Vrſinus quidem e codice, ſed *ex ingenio* (quamquam id diſerte non declaravit) adjeciſſe videtur. Pro αὔξησιν ſuſpicari pariter poſſis προκοπὴν, quod Caſaubono in mentem venerat, ut in ora Baſil. adnotavit, ubi etiam particulam μὲν poſt ἐλάττωσιν inſeruit. — *Ibid.* τοῖς πρώτοις ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβᾶσι. Et hoc cum Vrſino correxit Caſaub. τοῖς πρώτως &c. ed. 1. conſentientibus msſtis. Infra lib. XII. 4, 7. τοὺς πρώτους ἀκούσαντας dant libri omnes, *qui rem primo audiunt*. Et X. 49, 8. συνέβαλλε τοῖς πρώτοις ἐπιφερομένοις. — *Ibid.* ἀνδραγαθήσασι edd. cum optimis quibuſque codicibus. cf. I. 45, 3. III. 71, 10. ἀνδραγαθήμασι Reg. F. G. Tubing.

Verſ. 8. *Verſ.* 7. κατ' αὐτὸν edd. ex emendatione primi editoris. Nam καὶ αὐτὸν habent ſcripti libri omnes, quod referri poterat ad Ποσειδῶνα, *etiam ipſum ſibi adfuturum;* ſed

fed tum interciderit præpofitio *κατὰ*, inferenda poft *καὶ* *αὐτόν*. Verf. 8.

Ibid. *γενέσθαι*. Sic libri omnes. Gronovius ad oram fui exempli adnotaverat primum, videri fibi *γενήσεσθαι* legendum; fed mox rurfus induxit: recte; nam, præcedente futuro *συνεργήσειν*, indefinitum tempus *γενέσθαι* futuri notionem participat.

CAPUT XII.

Cap. XII.

Verf. 1. *ἐνήρχετο τῆς πολιορκ.* recte Cafaub. cum Reg. E. Corrupte *ἀνήρχετο* ed. 1. cum ceteris codd. Familiare Polybio verbum *ἐνάρχομαι*. — *Verf.* 2. *ἀπέλιπε*. *ἀπέλειπεν* Reg. E. In eodem Reg. E. deinde defunt complura verba, ab *ἐπὶ τοῦ πρὸς* ufque *δισχιλίους*. Verf. 1. 2.

Verf. 4. *διασημῆναι τὸν καιρὸν τῆς προσβολῆς*. Poterat utique accufativus *τὸν καιρὸν* ad verbum *διασημῆναι* referri: fed quemadmodum verbum *σημαίνειν*, non modo cum accufativo conftruitur, (ut cap. 14, 4.) verum etiam abfolute ponitur, hac notione *fignum dare*, puta five *vafa colligendi*, five *proficifcendi*, five *pugnam committendi*, five quidquid eft de quo agitur; (conf. VI. 40, 2 feq.) fic & hoc loco *διασημῆναι* abfolute ftare poterat, *fignum per totum exercitum dare*, fcil. *adgrediendi hoftem*: tum vero particula *καὶ*, quam habent libri omnes, ex *κατὰ*, ut fæpe aliâs, corrupta putari debebit; (conf. Adnot. ad III. 23, 3.) quæ & Scaligeri fufpicio fuit, & Cafauboni, ut ex ora Bafil. intelligimus. Atque ita nos quidem refcriptum malimus: *Ἅμα δὲ τῷ τὸν Πόπλιον ταῖς σάλπιγξι διασημῆναι, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσβολῆς, ἐξαφίησι* &c. Quod fi enim accufativus aliquis jungendus in hac connexione foret verbo *διασημῆναι*, dicendum (putamus) fuerat *διασημῆναι τὴν προσβολὴν*, non *τὸν καιρὸν τῆς προσβολῆς*. Verf. 4.

Verf. 5. *τοῖς ἰδίοις ἑκατέρων ἐπιβοώντων*. — „Forte *τοὺς ἰδίους*. Nam, fi bene memini, *ἐπιβοᾶν τινα* dicitur, non *τινί*." REISKIUS. — At & hic & XVIII. 8, 1. Verf. 5.

in dativum casum libri consentiunt omnes. Nec aliter Thucydides V. 65. de quo etiam H. Stephanus in Thesauro Gr. Ling. monuit. Aliud est ἐπιβοᾶσθαί τινα, *implorare aliquem.*

Vers. 6. *Vers.* 6. σταδίοιν deest Regiis F. G. & Vesont. — *Ibid.* κατὰ πολὺν τόπον. κατ' οὐ πολὺν τόπον ex ingenio rescribere jusserat Vrsinus. Sed facile patet, verba κατὰ πολὺν τόπον opponi illis διὰ μιᾶς πύλης.

Vers. 7. *Vers.* 7. οἱονεὶ στόμα τοῦ κατὰ τὴν πόλιν πλήθους, velut os sive *acies*, id est, *præcipuum robur multitudinis quæ in urbe erat.* — „Fors. στόμωμα. *acies, mucro.*" REISK. — Nil opus videtur. Respicit Homericum illud πολέμου vel ὑσμίνης στόμα, quod Hesychius interpretatur τὸ κατεργαστικότερον μέρος τοῦ πολέμου. De nominis ratione, ab *acie ferri* desumta, confer utique Aeliani Tact. c. 13. & Arrian. p. 34. ed. Blancard. & simul videbis, pro στομώματι, quod apud Arrianum legitur, bis vocabulum στόμα usurpare Aelianum. — *Ibid.* διατραπήσεται. Mendose διατραπείσηται Reg. E.

Vers. 9. *Vers.* 9. κατὰ τὴν ἀποχώρησιν. Post κατὰ τὴν importune τῶν inserunt ed. 1. & Med. — *Ibid.* ὑπ' αὐτῶν ἠλοήθησαν, *a se ipsis, alii ab aliis protriti, conculcati sunt.* Possis suspicari ὑφ' αὐτῶν, cum Toupio ad Suidam, loco mox citando, sicut est XIV. 4, 10. & alibi; item αὐτοὶ ὑπ' αὐτῶν, ut V. 47, 2. Sed bene habet vulgata, in quam consentiunt libri: sæpenumero enim αὐτῶν, αὐτοῖς, αὐτοὺς, pro ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλους usurpata vidimus; & simillima ratione, ut hic, sic XI. 33, 4. consentientibus libris omnibus ait, πλείους ὑπ' αὐτῶν ἢ τῶν πολεμίων διεφθείροντο. Verbum vero ἠλοήθησαν perspecte ex conjectura correxit Casaubonus; cum ἠλογήθησαν esset in ed. 1. & in codicibus, quotquot supersunt omnibus: qui error illum etiam codicem invaserat, ex quo sua Suidas hausit, quem vide in ipso verbo Ἠλογήθησαν, & confer Toupii Emend. in Suidam, Part. II. p. 162 sq. ed. Lipsiens. Sed tamen veram scripturam intellexisse Suidas videtur; veram

certe

certe interpretationem, κατεπατήθησαν, adjecit, quae interpretatio ex ipso Polybio depromta videri potest, si conferas IV. 58, 8. & XIV. 4, 10. Et alibi idem verbum, de quo quaerimus, eadem notione, absque mendo idem habet Suidas, in Ἀλοᾷ· ubi Ἀλοώμενος interpretatur πατούμενος, συντριβόμενος, adlato exemplo ex nescimus quo scriptore, quem Iosephum esse Hemsterhusius ait ad Pollucem X. 160. ubi pluribus de hoc verbo egit vir ille doctus. Adde Valckenarium ad Ammon. p. 21 seq. Posses vero h. l. eadem notione, quae est exposita, ἠλοιήθησαν quoque suspicari, quod paululo etiam propius ad librorum scripturam accedit, ut literam I in Γ a librariis, quibus non familiare illud verbum fuisset, mutatam statuas: idque ipsum Casaubono primum in mentem venerat, quod ex ora Basileensi adnotavit Gronovius; sed ea quidem verbi forma magis poëtica est, ut monuit Valckenarius, ob eamque caufam fortasse relicta a Casaubono. Vers. 9.

Vers. 11. τάς γε κλίμακας, *scalas saltim*, *scalas certe*. Sic oportebat: quandoquidem τε nihil habebat, ad quod referretur. Literam Γ cum T commutatam vidimus X. 7, 5 & seq. Confer mox ad c. 13, 8. — *Ibid.* προσήρεισαν. προσήρησαν Reg. E. male. Vers. 11.

CAPVT XIII. Cap. XIII.

Vers. 1. ἐδίδου μὲν αὐτόν. Sic Reg. E. & sic primum fuerat in Aug. mutatum dein in αὐτὸν, quod habent editi. conf. X. 3, 7. & c. 6, 10 seq. Vers. 1.

Vers. 2. μεθ' ἑαυτοῦ. μεθ' αὑτοῦ Reg. E. — *Ibid.* θυρεοφοροῦντας. Mendose θυραιοφορ. Aug. Reg. E. F. G. Vesont. qui omnes mox etiam θυραιοὺς scribunt pro θυρεούς. Vers. 2.

Vers. 5. ἐλλειπές. ἐλλιπὲς solus Reg. E. Confer ad VI. 49, 6. Vers. 5.

Vers. 7. ἐπεῤῥώσθησαν. ἐπεῤῥώθησαν Reg. F G. Vesont. Tub. — *Ibid.* κατὰ τὰ τείχη. τὰ post κατὰ deest ed. 1. & msstis. Recte ex ingenio adjecit Casaubonus. — *Ibid.* Vers. 7.

 τῶν

Verf. 7. τῶν συμβαινόντων. Commode τῶν ἀναβαινόντων Scaliger. — „Videbatur aliquando, legendum esse τῶν ἀναβαινόντων vel προσβαινόντων. Sed bene habet vulgata. ἡ τῶν συμβαινόντων δυσχρηστία est idem, ac συμβαίνοντα τούτοις, οἷς συμβαίνει, δύσχρηστα. Sententia itaque est: *videntes Carthaginienses, eas res, quae Romanis acciderent, esse ipsis perquam molestas, & tractatu superatuque perdifficiles.*" REISKIVS.

Verf. 8. *Verf.* 8. — „μέγεθος h. l. idem est atque μῆκος vel ὕψος, ut saepe de statura corporis humani μέγεθος dicitur. Significatur h. l. *altitudo scalarum.*" REISK. — *Ibid.* ἀνάτασιν recte Casaub. cum Vrb. Aug. Reg. E. ἀνάγκασιν ed. 1. Vesont. quod in ἀναύγασιν mutandum putaverat Vrsinus, in ἀνάβασιν Scaliger. ἀνάγ[?]ασιν habent Reg. F. G. & Tub. — *Ibid.* σφᾶς. σφὰς Aug. Vesont. — *Ibid.* ἀπό. ὑπὸ Reg. F. G. Tub.

Verf. 9. *Verf.* 9. δοκοῦς ἤ τι perspecte correxit Casaub. δοκοῦσι τὶ ed. 1. cum msstis omnibus. Hinc δοκοῦντι Vrsinus, parum feliciter. — *Ibid.* οἱ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων. Cum ἀπὸ τῶν ἐπαλξ. absque οἱ esset editum, sic monuit REISKIVS: „Herwag. & Aug. ἐπὶ, quod si sequimur, legendum erit οἱ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων, & lectio existet non spernenda." —

Verf. 10. *Verf.* 10. Οὐ μὴν ἀλλὰ &c. Citavit Suidas in Ἀπαντᾶν.

Verf. 11. *Verf.* 11. τετριμμένων. Quum statim τετρυμμένων fuisset scriptum in Reg. E. duo puncta deinde posita sunt super υ, quod in isto codice signum est, ι pro υ fuisse scribendum aut ab aliis poni. Ad vulgatam scripturam REISKIVS adnotavit: „Forte τετρυμμένων. vid. ad p. 88, 33. [I. 62, 7.] aut τεθρυμμένων a θρύπτω." — Vide ad I. 11, 2. I. 62, 7. & I. 71, 3. & confer quae notavimus ad Appiani Hist. Hannib. cap. 7. & Hist. Punic. cap. 31.

Cap. XIV.

CAPVT XIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἀποτετριμμένοι τὸν κίνδυνον. Sic jusserunt Wesseling. ad Diodor. Tom. II. p. 292. & Ernestus in Lexico Polybiano; eodemque modo jam pridem in suo exem-

exemplo correxerat Scaliger. Rem probavimus; rationem vero emendationis, quam reddidit Ernestus, non probamus: ait enim, si *ἀποτετραμμένοι* servatum vellemus, oportuisse τοῦ κινδύνου vel τῶν κινδύνων; quod nobis quidem non videtur necessarium. Cautior hoc loco REISKIVS: — „Forte *ἀποτετριμμένοι*, ait, ab *ἀποτρίβεσθαι*. vid. ad p. 403. [IV. 20, 11.] Non valde tamen id hoc quidem loco urserim; nam *ἀποτρέπεσθαι τὸν κίνδυνον* potest bene dici, *a se avertere periculum*, quamquam Wesseling. quoque alterum suasit." — Conf. III. 8, 10. III. 102, 5 & 7. V. 104, 1. XVI. 23, 4. Vers. 1.

Vers. 2. *ἀναπώτεως*. *ἀναπώσεως* Reg. E. — *Vers.* 3. *προσβαινόντων* recte Casaub. cum Aug. & Reg. E. *προβαινόντων* ed. 1. Reg. F. G. Vesont. Vers. 2. 3.

Vers. 6. *τῶν βελῶν*. *τῶν* deest Reg. F. G. Vesont. Tub. — *Ibid.* *λειπόντων* revocavimus ex ed. 1. Sic quoque primum fuerat in Aug. sed dein in *λιπόντων* mutatum, quod expressit Casaub. cum Reg. F. Vesont. Tub. *λοιπόντων* Reg. E. F. — *Ibid.* *ἀθυμίαν ἄγοντες* & sequentia, usque *Κατὰ*, desunt Reg. E. — *Ibid.* *ἠμύνοντο*. *ἠμύναντο* Reg. F. G. Vers. 6.

Vers. 7. *ἄμπωτιν*. *ἀνάμπωτιν* h. l. Reg. E. — *Vers.* 8. *ἀπέλειπε* adoptavimus ex Reg. E. Requiri enim utique videbatur imperfectum tempus; quemadmodum etiam praecedit *ἤρχετο*, & sequitur *ἐφέρετο*. *ἀπέλιπε* edd. cum ceteris msstis. Vers. 7.

Vers. 9. *ἑτοίμους*. *ἑτοίμως* ed. 1. male & invitis msstis. — *Ibid.* *παρεκελεύετο* recte Casaub. cum Vrb. Aug. Vrsin. Reg. E. F. G. Vesont. Tub. nec dubitamus, quin & Med. e quo nulla discrepantia notata. *παρεκελεύσατο* editur vulgo apud Suidam in Εὖ πεφυκώς, ubi hoc ipsum εὖ πεφυκώς exponitur per *ἁρμόδιος*, id est, *aptus*. In codice vero mssto Suidae, qui in Collegio Corporis Christi servatur Oxoniae, legitur *παρεκελεύετο* prorsus ut in codicibus Polybianis, quod adnotavit Gronov. ad oram sui Polybii T. III. p. 1562. Vers. 9.

Vers. 10. *Verf.* 10. συμπαθεῖς ποιῆσαι τοὺς παρακαλουμένους. — „In eodem cafu verba hæc advocantur a Suida, nifi quod παρακελευομένους. Neutrum probo: nam legendum τοῖς παρακαλουμένοις, *ut pro ipfius adhortatione adfecti effent.* Sic II. 56, [7.] σπουδάζων δ' εἰς ἔλεον ἐκκαλεῖσθαι τοὺς ἀναγινώσκοντας, καὶ συμπαθεῖς ποιεῖν τοῖς λεγομένοις." GRONOVIVS. — Eamdem emendationem Cafaubonus etiam in ora Bafil. adnotaverat. Ac fane magnam ea fpeciem habet: at poteft tamen vulgata locum fuum tenere, intelligendo ad accufativum perfonæ ipfum hunc dativum rei τοῖς παρακαλουμένοις; quemadmodum viciffim, fi hunc dativum pofueris, fubintelligendus fuerit accufativus perfonæ, veluti τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἀκούοντας, aut ipfum hoc τοὺς παρακαλουμένους. REISKIO fufpectum fuit vocab. συμπαθεῖς. — „Forte συμπειθεῖς, ait, per duplex ει, *obfequentes, facile parentes*, a συμπείθεσθαι, ubi συν in ea compofitione fignificat *univerfitatem, complexum omnium eorum qui parent.*" Et — „locus, inquit, [II. 56, 7.] quem Gronovius in Nota ad h. l. recitat, tuendæ vulgatæ nil facit." — Nos vero ademtum Polybio peraptum huic loco vocabulum ægre patiamur, cujus vim bene in verfione latina Cafaubonus expreffit. Ejufdem CASAVBONI in ora Bafil. hujufmodi exftat adnotatio: συμπαθεῖς. *animos audientium ad quofcunque vellet ipfe affectus adducere.* Quinctilianus: *animum audientium fimilem iis quæ dicit efficit.* Silius: *orando fingere mentem.* — Mire vero huc facit id, quod de eodem Scipione, milites fuos alia quidem occafione ad pugnam fortiter capeffendam cohortante, Appianus fcribit Hifpan. c. 26. cujus verba latino faltim fermone adponemus. *Dum hæc loquitur*, inquit, *aves quafdam videns prætervolantes, ingenti illico ardore clamoreque, in eas converfus, monftrat militibus, & hæc quoque ait victoriæ figna divinitus fibi miffa. Tum qua volatu ducebant alites, velut divino quodam furore percitus, fefe convertit, refpiciens vociferansque. Simulque cunctus exercitus ad imperatoris inftar, ut illum*

illum huc illuc se convertentem videt, sic & ipse una varie circumagitur; omnesque tamquam ad paratam victoriam incenduntur.

Vers. 11.

Vers. 11. ὑπέλαβε. Perperam ὑπέβαλε Reg. F. G. Vesont. — *Ibid.* ἔξωθεν ἐπεχείρουν & reliqua omnia, quæ sequuntur post πρὸς τὴν πύλην, miro saltu & summa incuria prætermisit scriba codicis Reg. E. usque cap. 15, 2. ita ut post πρὸς τὴν πύλην continuò sequantur illa verba ἔξωθεν εἰσέπιπτον, οἱ δὲ διὰ τῶν κλιμάκων &c.

Vers. 13sqq.

Vers. 13. τῷ τείχει. Mendose τῷ τάχει ed. 1. invitis nostris codd. — *Vers.* 14. τῶν ἔνδον. Temere τῶν ἔνδων eadem ed. 1. — *Ibid.* τοὺς κατὰ τὸν ἰσθμόν. τοὺς, cum abesset ab editis, adscivimus ex Aug. Reg. F. G. Vesont. Tub. — *Ibid.* τὴν ταύτῃ πύλην recte Casaub. cum Vrsin. & Aug. Perperam τὴν ταύτην πύλην ed. 1. Med. Reg. F. G. Ves. Tub. — *Vers.* 15. οὐ δυναμένων. ἀδυναμένων ed. 1. & Med. Ceteri recte.

CAPVT XV.

Cap. XV.

Vers. 1.

Vers. 1. ἀποσύροντες τοὺς πολεμίους. In ἐπισύροντες consentiunt scripti libri cum editis. Sed aliud est ἐπισύρειν, de quo verbo fuse Reiskius disputavit ad IV. 49, 1. Aliud ἀποσύρειν, *abstrahere*, *dejicere*, quod paulo ante vidimus, cap. 13, 9. Apud Diodorum Sicul. XX. 48. τὰς ἐπάλξεις ἀπέσυρε vulgo vertitur *pinnas detersit*; perspecte vero Reiskius, per metonymiam, accepit pro *nudavit defensoribus mœnia & pinnas propugnaculorum.* — *Ibid.* αὐτοῖς τῆς. αὐτῆς τῆς soli Regii F. G. Ad τῆς ὁπλίσεως notavit CASAVB. in ora Basil. „*genus armorum*; quod videlicet undique tecti erant.“ —

Vers. 2. 4.

Vers. 2. ἐπέβαινον. ἀπέβαινον ed. 1. invitis msstis. — *Vers.* 4. ἐπεί. Perperam ἐπὶ Aug. Reg. F. G. Vesont. — *Ibid.* παραγγείλας κλείνειν &c. Habet Suidas in Ὠφελείας. — *Ibid.* μέχρις ἄν. Sic ed. 1. consentientibus msstis & Suida. μέχρι ἂν ed. 2 & seqq.

Verf. 5. *Verf.* 5. τοὺς κύνας edd. cum Med. Reg. F. G. Vef. Tub. Mireris vero, antiquiores probatioresque ex codicibus noftris in χῆνας, id eft, *anferes*, confentire. — *Ibid.* δεδιχοτομημένους. Mendofe δεδοχοτομένους ed. 2. & δεδιχοτομένους ed. 3. 4. — *Ibid.* παρακεκομμένα. — „Forte κατακεκομμένα." REISK. — Iumenta fimul cum hominibus in caftris Samnitium captis cæfa memorat Livius IX. 14.

Verf. 7. *Verf.* 7. τὴν ἄκραν. Vitiofe τὸν ἄκραν ed. 1. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* ἐπεβάλλετο edd. Reg. E. putamus & Med. & Vrb. Sic & Aug. in marg. ab antiq. manu. ἀπέβαλε Aug. Tub. ἀπέβαλλε Reg. F. G. Vefont.

Verf. 9. 10. *Verf.* 9. οἰκιῶν correxit Cafaub. cum Vrfino. οἰκείων ed. 1. & Regii tres. οἰκειῶν Vefont. — *Ibid.* ἀθροίσαντας. ἀθροίσαντες Reg. E. & fic videtur primum fuiffe in Vefont. — *Ibid.* σημαίας edd. & Aug. in ora ab antiq. manu. σημείας Aug. in context. Reg. E. F. G. Vef. — *Verf.* 10. τὸν ἀπὸ τῶν ἀνατολῶν. Sic bene Cafaub. & feqq. cum Vrfino. τῶν ἀπὸ τῶν ἀνατολῶν ed. 1. Aug. Reg. E. F. ἀπὸ τῶν ἀνατ. abfque τὸν Reg. G. τὸν ἀπὸ ἀνατολῶν, abfque τῶν, Med.

Cap. XVI.

CAPVT XVI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῆς τῶν πολιτικῶν καὶ ἐργαστικῶν κατασκευῆς. Confentiunt libri omnes, & Suidas in Ἐργαστικός. neque opus eft, ut cum Reifkio ἐργατικῶν fufpicemur fcribendum. Licet enim ab ἐργάτης proxime ἐργατικὸς formetur; tamen, quemadmodum & ἐργαστὴρ & ἐργαστήριον dicitur, fic nihil impedit, quo minus & ἐργαστικὸς pro legitima nominis forma habeamus. πολιτικοὺς autem dicit qui funt *ex ordine civium*, *e civium claffe*, ut idem fere valeat illud vocabulum ac τοὺς πολίτας; (conf. c. 17, 6. XIII. 7, 3. XXI. 3, 4. Diodor. Sicul. XX. 54.) ἐργαστικοὺς vero dicit, qui funt e genere vel e claffe *opificum*, τῶν ἐργατῶν, quos eofdem dein cap. 17, 6 & 9. χειροτέχνας vocat. Neque vero *opifices* hos *fervilis* ait fuiffe in urbe *conditionis*, quem-

quemadmodum acceperat Reifkius in Animadvv. ad Polybii lib. III. p. 367, 10. (id eft, ad III. 114, 5.) ubi, occafione vocabuli τῶν ἱππικῶν, de nominibus in — ικὸς definentibus difputavit. Opifices hos Polybius c. 17, 6. ficut Livius XXVI. 47. in numero *decem millium captivorum virilis fexus* comprehendit, quem univerfum numerum *libera capita* fuiffe diferte Livius fcribit, & a fervis diftinguit. Fuere ergo hi incolæ urbis, liberi quidem, fed non pleno jure civitatis fruentes, adeoque deterioris nonnihil conditionis, quam ceteri. Quare quum apud Suidam, loco paulo ante citato, corrupte vulgo fic legatur: Ἐργαστικός. Πολύβιος· Ἰδέως δὲ τῶν πολιτικῶν καὶ τῆς τῶν ἐργαστικῶν κατασκευῆς. fufpicati eramus olim, (in Emendatt. & Obfervatt. in Suidam p. 51 feq.) fic fortaffe fcripfiffe Lexicographum: Ἐργαστικός· ἰδιώτης. Πολύβιος. τῆς τῶν πολιτικῶν καὶ τῆς τῶν ἐργαστικῶν κατασκευῆς. ut ἰδιώτης intelligatur *plebejus*, *homo de plebe*.

Verf. 1.

Verf. 2. τοιαύτη τις ἡ. Sic Cafaub. confentientibus msstis. Imperite τοιαύτης ἡ ed. 1. — *Ibid* ἀπομερίζονται τῶν ἀνδρῶν. Sic omnino corrigendum putavimus, intelligendo vocab. μέρος, vel τινάς. Vide Adnot. ad II. 34, 6. & ibi pro „τινάς. *ut* XVI. 10, 2." fcribe „τινὰς, *ut* X. 16, 2." Sane, quænam vis fit vulgatæ fcripturæ in hac quidem connexione, non perfpicimus: nam τὰ τῶν ἀνδρῶν dici pro τοὺς ἄνδρας non aufimus ftatuere. — Hæc jam fcripferamus, quum advertit nos fagaciffimi REISKII Adnotatio ad ifta verba, quæ, confentientibus msstis, fic vulgo edebantur: ποτὲ μὲν γὰρ ἑκάστης ἡμέρας πρὸς τὴν πρᾶξιν ἀπομερίζονται τὰ τῶν ἀνδρῶν· — „Forte (inquit) ἑκάστης σημαίας πρὸς τὴν πρᾶξιν (id eft, πρὸς ταύτην τὴν πρᾶξιν, τὴν διαρπαγὴν δηλονότι) ἀπομερίζονται τακτοὶ ἀριθμοὶ τῶν ἀνδρῶν." — Iam τὰ τῶν ἀνδρῶν quidem, quod habent libri, ex τακτοὶ ἀριθμοὶ τῶν ἀνδρῶν decurtatum effe, non aufimus confirmare: poteratque aliud quid in illo τὰ latere. Sane fatis foret τινὲς τῶν ἀνδρῶν, ac fufpicari fortaffe licet, fcriptum fuiffe in exemplari,

Verf. 2.

Verſ. 2. plari, e quo noſtri codices fluxere, τιν cum ſuperſcripta inter lineas nota illa compendiaria, quæ ες ſignificat, quæ parum admodum differt ab ea quæ deſignat ευ, & perinde atque hæc (de qua diximus ad III. 90, 8.) facile cum α confunditur: quo fieri potuit, ut librarius, qui illo uſus eſt exemplo, τὰ pro τινὲς legeret. Sed de hac quidem parte quidquid ſtatuerimus, ex altera certe Reiſkii emendatione, cum σημαίας pro ἡμέρας reponere juſſit, divinum prorſus in hoc genere ingenium viri elucere fatendum eſt. Etenim alienum aliquid utique, & in quo offendere neceſſe erat attentum lectorem, habebat vulgata ſcriptura ἑκάστης ἡμέρας, *ſingulis diebus*: raro enim ultra unius diei ſpatium extenſam fuiſſe conſentaneum eſt captæ urbis direptionem. Mire vero convenit ἑκάστης σημαίας, (aut, ſi mavis, adjecta præpoſitione, ἐξ ἑκάστης σημαίας,) hac ſententia: *aliâs ex quoque manipulo numerus aliquis militum ad hoc negotium ſecernitur, aliâs e toto exercitu integros aliquos manipulos ad hoc mittunt.* Huic vero Reiſkianæ emendationi, quæ per ſe nonniſi probabilitatis quemdam gradum, ſed eum quidem inſignem, habebat, plenæ certitudinis rationem accedere intelligemus, ſi, quæ de eodem vocabulo σημαία, a librariis noſtris cum ἡμέρα permutato, ad VI. 34, 8. & VI. 40, 11. adnotavimus, (quæ quidem Reiſkium latuerant,) contulerimus.

Ibid. σημαίας. σημείας Reg. E. Veſont. & Aug. in contextu, ſed σημαίας intra lineas.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. οὐδέποτε δὲ recte Caſaub. Et ſic eſt in Veſont. neſcimus an & in Med. e quo nil enotatum. Ceteri cum ed. 1. carent δέ. — *Ibid.* κατὰ τὰς τάξεις. Sic editi; recte, ſive ex msto libro duxerit primus editor, ſive ex conjectura, conf. verſ. 9. Adde Adnot. ad VI. 51, 4.

Ibid. πρὸς τὸ δεικνύειν. — „Forte πρὸς τὸ δεικνύον, ſubaudi τῆς περιστάσεως. Et idem Caſaubonus quoque videtur in animo habuiſſe, ut latina fatis produnt. Notum eſt proverbium: αὐτὸ δείξει, h. e. αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δείξει

δεῖξαι ἐν τῷ πράττειν τὸ πρακτέον. Sic p. 1423, 30. [XVII. 15, 12.] Φήμη συνυποδεικνύουσα est *fama, varias proditoribus nocendi vias demonstrans, & docens quid in eos parandum sit.*" REISKIVS. — Casauboni versionem h. l. tenuimus, *prout indicati periculi ratio postulaverit.* In ora vero Basil. ad vulgatam in graeco lectionem Notam hanc adscripserat idem doctissimus interpres: „*Lego* πρὸς τὸ δεικνύμενον." Tum rursus: „An πρὸς τὸ δεικνύμενον δέος!" — Lipsius, totam hanc pericopam, a vers. 2. hujus cap. usque ad finem, inserens libro V. de Militia Romana, Dialog. 15. græca verba, de quibus quærimus, his latinis reddidit: *ita ut semper tamen se ostendant.*

Vers. 3.

Vers. 4. ποτὲ δὲ καὶ σπανίως, Confer III. 107, 14. ποτὲ edidit Casaub. nescimus consilio-ne, an τότε voluerit, an ποτέ. ποτὲ servavit Gronov. τότε dedit Ernest. quod erat in ed. 1. consentientibus msstis. Particularum ποτὲ & τότε, errore librariorum inter se commutatarum, exempla vidimus III. 17, 8. ubi vide Adnot. & IV. 38, 6. Adde quæ notata sunt ad IV. 44, 4. — *Ibid.* τεττάρων. τεσσάρων Reg. E.

Vers. 4.

Vers. 5. πραθέντων τούτων, *his venditis.* Dubitare utique licet, satis-ne caussæ fuerit Casaubono, ut consentientem librorum omnium scripturam, πραχθέντων τούτων, id est, *quo facto*, quæ per se nihil incommodi videtur habere, desereret. Nam licet apud Livium lib. X. c. 17. & 20. legamus, *prædam vendere coactum esse militem mercatoribus agmen sequentibus, ne alibi, quam in armis, animum haberet;* tamen ex ipsis scriptoris verbis ibi intelligi videtur, prædam ipsam, priusquam vendita esset, militibus cessisse, & ab ipsis deinde esse venditam. Et cum persæpe prædæ militibus divisæ mentionem idem Livius faciat, nonnisi unum tamen invenimus locum, XXXV. 1. ubi dicat, *prædam vendendam quæstori datam; quod inde refectum, militibus divisum.* Aliâs *prædam ipsam*, ait, *exceptis corporibus captivis*, (quæ a quæstore vendebantur, ut, quod inde refectum esset, in publicum redigere-

Vers. 5.

Verf. 5. geretur) *militibus cum cura, ut quam æquissima esset, per milites esse divisam.* Vide Liv. XXXVIII. 23. & loca, quæ ibi citavit Dukerus; fcil. V. 22. VII. 27. X. 46. XXIII. 37. XXIV. 16. XXVII. 19. XXXVI. 30. XXXVII. 5. Denique quid multa? hoc ipfo loco, in quo verfamur, (verf. 1.) diferte Polybius fcribit, farcinas militum Pœnorum, & fupellectilem civium ac opificum militibus Romanis effe diftributas. Confer c. 17, 6. XIV. 7, 2 feq. III. 76, 13. &c. Quæ cum ita fint, reftitutum Polybio id, quod ei libri tribuunt, πραχθέντων τούτων velimus.

Ibid. διανέμουσι πᾶσιν ἴσον. ἶσον Reg. E. Exemplum prædæ inter omnes fumma æquitate divifæ vide apud Liv. XXXVIII. 23.

Verf. 6. *Verf.* 6. Περὶ δὲ τοῦ μηδένα νοσφίζεσθαι μηδὲν - - , ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πίστιν, κατὰ τὸν ὅρκον ὀμνύουσι πάντες. *Nihil averfuros effe de præda, jurant in eo facramento quod dicunt quando primum in caftra conveniunt.* Sic utcumque intelligi hæc poffunt. Sed rectius nos facturos fuiffe intelligimus, fi REISKIO effemus obfecuti, fic fcribere jubenti, τηρεῖν τὴν πίστιν κατὰ τὸν ὅρκον, ὃν ὀμνύουσι πάντες ὅταν ἀθροισθῶσι &c. Tum vero *in fine verfus*, poft πολεμίαν, pro puncto majori, *minus punctum* erat ponen-

Verf. 7. dum: & *verf.* 7. particula δὲ, poft ὑπὲρ τούτου, (ut idem REISKIVS monuit,) intelligenda tamquam iteratio fuperioris δὲ, (initio verf. 6.) ut fententia ibi cœpta nunc expleatur; utque pofterius hoc δὲ latine reddendum fit *igitur.* De quo ufu illius particulæ fæpius diximus, & inprimis ad I. 29, 6. — *Ibid.* ἐν τοῖς περὶ τῆς Πολιτείας. Vide VI. 33, 2.

Verf. 8. *Verf.* 8. κινδυνεύει. Verum effe videtur συμβαίνει κινδυνεύειν.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἐπίσης, vel ἐπ' ἴσης, (fcil. μοίρας) *æqualiter, pariter.* Latere hoc in ἐπὶ τῆς, quod habent libri, perfpecte jam viderat Reifkius. Commodius autem putavimus, ἐπίσης fcribere, una voce; ut fit ab adjectivo ἐπίσος,

σου, *aequalis*, quo utitur noster III. 115, 11. ἐξ ἴσου suaserat Vrsinus ex cap. 17, 5.

CAPVT XVII.

Cap. XVII.

Vers. 2.

Vers. 2. μόναρχος ἢ στρατηγός. Sic Casaub. cum Reg. E. F. μόναρχος ἢ στρατηγὸς ed. 1. cum ceteris codicibus: quod tenens Vrsinus, deinde pro mendoso ἐπιμελεῖς, ex conjectura καὶ ἐπιμελῶς scribere jusserat, quo nempe sibi responderent verba ἢ & ἐπιτάξῃ. Casaubonus vero, ἢ quidem in ἢ mutans, καὶ ἐπιμελῶς tamen ab Vrsino adoptavit, quamvis particulam καὶ omnes ignorent libri. Nos codicum vestigiis presse inhaesimus.

Vers. 3.

Vers. 3. διό. Imperite & invitis msstis nostris ed. 1. Scribit διὰ τῶν πολλῶν, & haec cum superioribus connectit.

Vers. 6.

Vers. 6. ὃ συνέβη. Mendose ἢ συνέβη Reg. E. — *Ibid.* μικρῷ λεῖπον τῶν μυρίων. Perperam vulgo λειπόντων edd. & mssti, excepto Reg. E. in quo magis corrupte scribitur λοιπόντων. λεῖπον τῶν scribendum monuit Gronov. in Notis ineditis, & Reiskius. conf. X. 27, 13. XII. 16, 13.

Vers. 9.

Vers. 9. κατὰ τὸ παρὸν εἶπε &c. κατὰ παρὸν absque artic. Reg. F. G. Vesont. — „Trajecit verba: quod, cum laudari non possit, tolerari debet. Simplicior narrandi ordo fuisset: εἶπε, διότι κατὰ τὸ παρὸν δημόσιοι τῆς Ῥώμης εἰσί.“ REISKIVS. —

Vers. 10.

Vers. 10. Ῥωμαϊκὸν cum Vrsino correxit Casaub.

Vers. 11.

Vers. 11. προσέμιξε τοῖς αὐτοῦ πληρώμασι. *suis sociis navalibus immiscuit.* Casaubonus: *in classem ad supplementum remigum dedit:* ad solos *remiges* restringens, quod de omni genere *navalium sociorum* Polybius intellectum voluit. Sunt enim πληρώματα, (id est, *socii navales*,) in bellicis navibus, non modo *remiges* reliquique *nautae*, verum etiam *classiarii milites*. Et interdum quidem ad solos *remiges nautasque* restringitur illud vocabulum; ubi nimirum τὰ πληρώματα opponuntur τοῖς ἐπιβάταις, de qua notione diximus ad I. 47, 8. Sed h. l. latiori notione esse

acci-

Vers. 11. accipiendum, manifeste docent ea quæ proxime sequuntur; ubi non solum *nautarum universum numerum dimidia parte auctum esse* ait, *atque ita completas* XVIII. *naves captas, quæ ad priores* XXXV. *recesserant*, verum etiam *numerum virorum, qui in unaquaque navi erant, propemodum duplicatum.* Ex quo adparet, maximum numerum eorum, quos hic dicit τοῖς αὐτοῦ πληρώμασι miscuisse Scipionem, in *militum classiariorum* numerum fuisse relatos. Ex Livio verba ista expresserat Casaubonus: at satis adparet, Livium hoc loco aut non intellexisse Polybium, aut presso pede eum sequi noluisse.

Vers. 12. *Vers.* 12. ποιήσας ἡμιολίους. *numero dimidia parte aucto.* Sic recte Ernestus in Lex. Polyb. græca verba accepit: & in eamdem sententiam Reiskius *ita auctum esse numerum*, intellexit, *ut duabus, quæ antea fuissent, partibus æqualibus tertia pars accederet.* Quod etiam concinit (ut idem Reiskius monuit) ei quod subjicit Polybius, *ad* XXXV. *naves, quas ante habuisset Scipio, adjectas ab eodem esse octodecim.* Fortasse autem non ita solum dicit, *dimidia parte auctum esse universum nautarum numerum*, ut cuique ex XVIII. captis navibus eumdem numerum nautarum, qui inerat cuique ex XXXV. navibus Romanis, imposuerit Scipio; sed ut *in unaquaque ex omni numero navium numerum nautarum dimidia parte auxerit.* Atque id ipsum verbis Polybii videtur significari, & apte convenit cum eis quæ mox adjicit. Novimus præterea, non nimis magna copia solertium nautarum abundasse Romanos: inprimis vero in hoc genere exercitati erant Pœni; & magnus id genus hominum numerus debuit Carthagine reperiri, quod etiam ipse Polybius diserte supra significavit, cap. 8, 7. Perperam verba supra scripta interpretatus est Casaubonus: *numero sesqui altera portione amplificato;* quod ita ille (quemadmodum in ora Basil. ipse adnotavit) intellexerat, ut *remigum numerum*, quem ante habuerat Scipio, nunc *triplum factum* putaret. conf. VI. 32, 7.

Ibid.

Verf. 12.

Ibid. τοὺς πάντας ναύτας ἢ πρόσθεν. Vocabulum ναύτας, quod abeft ab ed. 2 & feqq. reftituimus ex ed. 1. & ex codicum omnium confenfu: ac videtur, non Cafauboni confilio, qui in lat. verfione illud expreffit, fed operarum errore fuiffe prætermiffum. ἢ recte Cafaubonus fcripfit, & fic habet Reg. E. Mendofe ἣ ed. 1. cum ceteris codd. ut fæpe aliâs, & paulo ante verf. 1. hujus capitis. Poterat dicere τοῦ πρόσθεν, ut VI. 32, 7. & ut apud Suidam in Ἡμιολία· ὀψώνιον ἡμιόλιον τοῦ νῦν διδομένου· ad quæ loca Erneftus provocavit. Atque ita fortaffe fcripturus fuerat h. l. Polybius, fi proxime præcederet vocab. illud ἡμιολίους; nunc, nonnullis verbis interjectis, perfpicuitati infervit hæc conftructio per particulam ἢ, quæ illa non eft deterior: fic enim v. c. etiam dicit διπλασίους ἢ πρὶν, I. 72, 2. ubi pariter verba nonnulla inter διπλασίους & πρὶν interjecta funt. Quare nullam rationem videmus, cur verba ifta ἢ πρόσθεν cum eodem Ernefto (in Lexic. Polyb. voc Ἡμιόλιος) ut gloffam inutilem fufpecta habeamus. Quod autem idem vir doctus *aut* πάντας *aut* ναύτας *legendum* h. l. cenfuit; putaverat, alteram vocem folam in aliis effe libris, in aliis alteram; nefciveratque utramque in codicibus omnibus conjungi. Quod vero adtinet ad ipfum hoc vocabulum ναύτας, non fumus nefcii, effe viros doctos, qui inter *nautas remigefque* diftinguendum putent, & *nautas* intelligendos eos, qui in regendis velis operam præftant, qui malum confcendunt, aliaque nautica minifteria, excepto remigio, faciunt. Ac fieri poteft, ut interdum ea ratione ab ἐρέταις οἱ ναῦται diftinguantur: fed haudquaquam perpetuum illud difcrimen eft, & perfæpe, qui remis incumbunt, ναῦται adpellantur. Quo pertinet illa phrafis, quam ut pervulgatam Pollux profert I. 116. ἀκρατεῖς τῶν κωπῶν ἦσαν οἱ ναῦται. Quin etiam interdum univerfum τὸ πλήρωμα navis, atque etiam bellicæ navis, (quod πλήρωμα cum ex *nautis* illis, ftrictiore fenfu dictis, tum ex *remigibus*, denique ex *militibus claffiariis* conftat) communi nomine τῶν ναυτῶν comprehendi

Verſ. 12. videntur, ut apud Polybium noſtrum I. 49, 1 ſeq. & X. 35, 5. putamus, quoniam & milites claſſiarii nonnumquam ad remos ſedebant & remiges interdum ad pugnam armabantur. conf. X. 35, 5. Sed ſigillatim atque proprie ναῦται iidem ſunt, qui τὰ πληρώματα τοῦ στόλου ſtrictiore ſignificatu (de quo ad verſ. 11. monuimus) dicuntur, nempe *remiges* & qui alia quæcumque *miniſteria nautica* faciunt. Vide I. 49, 1 ſeq. & verſ. 5. (ubi ναῦται iidem, qui & τὰ πληρώματα vocantur, ab ἐπιβάταις, id eſt *militibus claſſiariis*, diſtinguuntur.) adde I. 59, 12. Atque ea notione ſi hoc loco idem vocabulum ναύτας accipiamus, evaneſcet illa repugnantia, quam in his verbis, ποιήσας ἡμιολίους τοὺς ναύτας ἢ πρόσθεν, collatis cum eis quæ ſequuntur, ὥστε τοὺς ἄνδρας ἑκάστῳ σκάφει βραχύ τι λείπειν τοῦ διπλασίους εἶναι, maniſeſtiſſimam deprehendere ſibi viſus Reiſkius erat. Sane enim, quod *nautarum* numerus *dimidia parte* eſt auctus, id non impedit, quo minus *hominum* omnino numerus, qui in quaque navi erant, ratione ſimul habita *militum claſſiariorum, propemodum fuerit duplicatus.*

Ibid. Non moramur mirum Io. Schefferi lapſum in interpretando verbo τοὺς ὑπάρχοντας; ſed miramur alios viros doctos, & in his Potterum in Archæol. lib. III. c. 18. in eumdem errorem abduci ſe paſſos. οἱ ὑπάρχοντες, *qui nunc erant*, tam commode, quam maniſeſte, opponuntur τοῖς προγενομένοις, *qui prius fuerant:* nec ulla videtur ratio eſſe, cur προγενομένων in προσγενομένων cum Reiſkio mutatum velimus.

Verſ. 13. *Verſ.* 13. αἱ μὲν γὰρ &c. Velut in parentheſi poſita intelligenda fuerint iſta verba. *Erant enim* (vel, *Erant autem) captivæ naves numero octodecim; cum prius XXXV. habuiſſet.* Sed neſcimus quid non ſatis emendatum ineſſe in eiſdem verbis ſuſpicamur. Vocabulum quidem ὀκτωκαίδεκα non ſolicitem: nam multo verſimilius hoc, quam quod Livius habet, *octo* tantum naves captivas numerans, lib. XXVI. c. 47.

Verſ.

Verſ. 14. τὴν αὐτῶν εὔνοιαν. Poterat ſimpliciter intelligi *benevolentiam ſuam.* Id vero non placuit REISKIO, hæc adnotanti ad iſta verba: „Forte τὴν αὐτὴν εὔνοιαν, *eandem benevolentiam*, ſubaudi, *atque illi opifices*, de quibus paulo ante dictum. Poteſt tamen etiam non incommode vulgata ferri & exponi. ἡ αὐτῶν εὔνοια erit tum ἡ πρὸς αὐτοὺς (ſcil. τοὺς Ῥωμαίους) εὔνοια.“ — Collegit deinde ſimilia, cum ex Polybio, tum ex aliis ſcriptoribus exempla. Scilicet Polybius X. 34, 1. τὴν αὐτῶν φιλίαν καὶ πίστιν dicit, pro εἰς αὐτούς. Sic X. 37, 10. τῆς εὐνοίας τῆς ἐκείνων idem eſt ac τῆς πρὸς ἐκείνους εὐνοίας. X. 40, 9. ἡ τῆς πατρίδος πίστις eſt *fides erga patriam.* X. 41, 4. πρόνοια τῶν πολεμίων eſt *diligentia in providendo & occurrendo hoſtium inſidiis.* XVIII. 28, 9. τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔκλειαν eſt idem atque τὴν τῶν Ῥωμαίων παρὰ τῶν Ἑλλήνων (vel παρὰ τοῖς Ἕλλησιν) εὔκλειαν. Neque vero nos quidem cum eodem Reiſkio huc referamus id quod vulgo apud Suidam ex Polybio legitur, (Polybii Fragm. Grammat. n. IX. T. V. p. LXXVII.) πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πολεμίων, quaſi hoc eſſet *ſecuritatem ab hoſtibus:* nam ibi non dubito, recte a nobis πόλεων eſſe ſcriptum. (conf. Adnot. noſtra ad I. 75, 2.). Sed rurſus apud Dionem Caſſium p. 28, 58. ed. Reimari εὔνοιαν αὐτοῦ eſt idem atque εὔνοιαν πρὸς αὐτόν. Et ibid. p. 31, 47. Εὐμενοῦς ἐπιβουλαὶ ſunt *inſidiæ in Eumenem.* Apud Diodorum Sic. T. II. p. 92, 37. σπουδὴ ἐκείνων eſt *ſtudium erga eos.* Confer Taylorum ad Lyſiam p. 239. ed. Reiſk. & quos Weſſeling. laudat ad Diodor. T. I. p. 617, 27. Perizonium ad Aeliani Var. Hiſt. II. 35. & Burmann. in Phædr. lib. II. 8, 2.

Verſ. 16. In fine verſ. 15. poſt ἐλευθερίας minus punctum vulgo ponunt; poſt πρόνοιαν vero majus. Reiſkius illic majus, huc minus reponere juſſit, ut nova periodus incipiat ab ἡμιόλιον δὲ, ſed de lacuna nil cogitans, verba ſequentia μετὰ δὲ ταῦτα &c. pro apodoſi hujus periodi habuit, particula δὲ ex initio protaſeos, per pleonaſmum, uſitatum Polybio, repetita. Nos vero hujuſmodi repeti-

 tionem

Verf. 16. tionem particulæ δὲ, de qua jam fæpius dictum eft, nonnifi poft longiores protafes, aut poft complura quædam verba, inter protafin apodofimque interjecta, ufurpatam obfervaffe nobis videmur; quod hoc quidem loco contra eft. Deinde admodum etiam incommode duo ifta, de claffe aucta, & de Magone aliifque captivis, in unam periodum coguntur. Itaque aut intercidiffe aliquid fatendum erit, aut, fi nihil deeft, fuperioribus hæc (ἡμιόλιον δὲ &c.) jungenda funt, &, pro δὲ ποιήσας, δ' ἐποίησε legendum; quæ ratio fortaffe ad verum proxime accefferit.

Cap. XVIII.

CAPVT XVIII.

Verf. 1. 2. *Verf.* 1. Μάγωνα. *Magonem;* eum qui urbi Pœnorum nomine præfuerat, ut docuit cap. 12, 2. — *Ibid.* πέντε. Mendofe τήν τε Reg. F. G. Vefont. — *Verf.* 2. καὶ τούτους. Temere καὶ τούτοις ed. 1.

Verf. 3. *Verf.* 3. καθ' ἕνα recte Cafaub. cum Regiis, Aug. Vef. Tub. Sic vero ex ingenio fe corrigere ait Vrfinus. Mendofe καθ' ἕνεκα ed. 1. Med. πρὸς ἕνα vett. editiones Suidæ, in Καταψήσας. — *Ibid.* προσαγόμενος. προσαγαγόμενος folus Aug. προαγόμενος Reg. E. Ceteri & Suidas confentiunt cum edd. — *Ibid.* καταψήσας Cafaub. cum Suida & ora Aug. ab antiq. manu; monuerat etiam Vrfinus. Mendofe καταψηφίσας Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. καταψηφήσας Reg. E. καταψυχήσας Med. καταψιχήσας Vrb. — *Ibid.* γράφειν αὐτοὺς, *fcriberent ipfi.* — *Ibid.* πρὸς τοὺς αὐτῶν ἀναγκ. Sic recte edd. cum Reg. E. putamus & Med. & Vrb. Perperam πρὸς αὐτὸν ἀναγκαίους Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. fed Aug. verum habet inter lineas.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἀποκαταστῆσαι. Temere ἀποκαταστήσας ed. 1.

Verf. 6. *Verf.* 6. ταῖς μὲν παισὶ reftituimus ex ed. 1. & msstis, contra quorum fidem Cafaubonus, Vrfinum fequens, τοῖς μὲν ediderat, quod & Suidas habet in Κόννους. perperam; nam fexus diftinguit Polybius, quemadmodum ipfum Scipionem feciffe modo dixerat.

Ibid.

Ibid. κόνους. κόννους scribit Suidas, Polybii verba citans, nec tamen vim vocabuli ullo modo declarans. Casaubonus *icunculas* interpretatus erat, intellexeratque (ut in ora Basil. adnotavit) *icunculas puellarum & pupas*, εἰκόνια scribendum suspicatus. Locum hunc erudite interpretatus est TOVPIVS in Emend. in Suidam Part. II. p. 234 seq. docens, idem esse κόνον, κόννον & κῶνον, & generatim significare *quidquid fastigiatum sit aut in acutum exeat*, quod vel ex Hesychio ait liquere; sigillatim vero *ornamentum muliebre, quod auribus scilicet appendebatur*, a forma ita dictum, quia *conum* seu κῶνον referebat: verbo *inaurem.* — *Ibid.* ψελλία. Sic penacute & cum duplici λλ scripsit Casaub. & seqq. ψέλια ed. 1. Regii tres, Vesont. ψέλια Aug. Rectius fuerit ψέλλια, ut est apud Suidam in Κόννους. Apud eumdem tamen Suidam & ψέλιον & ψέλλιον scribitur, in hoc ipso vocab. Est autem ψέλλιον, Suida interprete, κόσμος τῆς χειρὸς, *id est, armilla.*

Ibid. ῥαμφὰς scripsimus, monentibus Scaligero & Toupio ex Hesychio, apud quem Ῥαμφὴ exponitur κοπὶς, μάχαιρα. Corrupte prorsus δραμβὰς habet Suidas in Κόννους. Quod ῥάμψας καὶ μάχαιρας scribitur in Vrsini Emendationibus, prius vocabulum operarum errore corruptum est: nihil in hac voce mutatum Vrsinus voluit; sed, cum abessent ab ed. 1. duo verba καὶ μαχαίρας, monitum voluit lectorem, adjicienda esse illa verba, quæ nimirum & Suidas habet, & cum Vrsini codice habent codices nostri omnes, excepto Med.

Vers. 6.

Vers. 7. Ἰλεργητῶν correxit Casaub. Conf. ad III. 35, 2. & 33, 15. & ad IX. 11, 3. Adde Liv. XXVI. 49. & passim alibi. De *Indibili*, obsides dare coacto Pœnis, conf. Polyb. IX. 11. & X. 35, 6.

Vers. 7.

Vers. 8. ἤρετο. Vsitatam hanc formam, quam alibi frequentat Polybius, restituimus in locum Ionicæ & poëticæ formæ εἴρετο, quam, ut hoc loco, sic VII. 5, 2. & passim alibi dederant libri nostri, ει & η confundentes. —

Vers. 8.

 Ibid.

Ibid. αὐταῖς. Sicut h. l. omnes, ſic mox *verſ.* 10. ed. 1. & Reg. E. perperam αὐτοῖς præferunt. Sed recte *verſ.* 11. in αὐτὰς conſentiunt omnes. Vbique manifeſte ad *mulieres* refertur id pronomen: & αὐταῖς h. l. corrigendum eſſe, ante Reiſkium jam Gronovius monuerat in Notis ineditis.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. τὸν αὐτὸν εἰπούσης λόγον. Sic recte Caſaub. & ſeqq. cum Reg. E. & Vrſin. τὸν αὐτῆς ἐπιούσης λόγον ed. 1. Med.* τὸν αὐτῆς εἰπούσης λόγον Vrb. Aug. Reg. F. G. Veſ. — *Ibid.* διαπορήσας Caſaub. cum Vrb. & Reg. E. putamus & Med. Perperam διατηρήσας ed. 1. cum Aug. Reg. F. G. Veſ. Tub. quod non defendere debuerat Reiſkius. — *Ibid.* ψευδῶς. Temere ψευδῶν ed. 1.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. ἵνα μηδὲν αὐτὰς ἐλλείπῃ. Mendoſe ἐλλείπει ed. 1. cum msstis omnibus, excepto Aug. qui verum habet, quod inde enotare neglexit Bœclerus. Conjunctivum ponendum monuerant jam Vrſin. Gronov. & Reiſk. De conſtructione verbi ἐλλείπω conf. Adnot. ad I. 60, 2. & adde ibi hoc exemplum.

Verſ. 12. 13. *Verſ.* 12. ὦ στρατηγέ. Suidas in Ἐκδέχῃ. De ſententia mulieris conf. c. 38, 1. — *Verſ.* 13. Ἀνδοβάλου correximus. Perperam vulgo edd. & ſcripti h. l. Ἀνδοβούλου, confuſis ου & α, ut paſſim aliàs; de quo errore monuimus ad I. 75, 5. p. 324. III. 35, 2. X. 14, 15. &c. Conſtanter aliàs Ἀνδοβάλην vocat hunc regulum. Sic paulo ante verſ. 7. confer III. 76, 6. & loca ſupra citata ad verſ. 7.

Verſ. 14. 15. *Verſ.* 14. Φανερὸς Caſaub. cum Vrſino, & ſic Reg. E. inter lineas a prima manu. Mendoſe Φανερῶς ed. 1. cum msstis. — *Verſ.* 15. γὰρ poſt πρόνοιαν abeſt ab ed. 1. & msstis, ex ingenio adjectum a Caſaubono. Scaliger orationem interpunxit poſt ἄλλας, & deinde ὅμως ποιήσεσθαι ſcripſit pro ὁμοίως. — *Ibid.* συστήσεσθαι Caſaubonus correxit cum Scaligero. συστήσασθαι ed. 1. conſentientibus msstis.

CAPVT

CAPVT XIX.

Cap. XIX. Verf. 1.

Verf. 1. δημόσια correxit Cafaub. & fic habet Reg. E. Perperam δημοσία (quod valet δημοσίᾳ) ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* κατελήφθη. μετελήφθη Reg. E.

Verf. 2.

Verf. 2. προστεθέντων Cafaub. cum Vrfino & Reg. E. προτεθέντων ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid.* τετρακοσίοις. Perperam τετρακοσίους ed. 1. & Med. — *Ibid.* τὴν ὅλην παράθεσιν αὐτῷ γενέσθαι. Sic correximus, monente Cafaubono in ora Bafil. & Ernefto in Lex. Polyb. voc. παράθεσις. At intelligimus tamen, ferri potuiffe vulgatam, atque adeo, quoniam confentiunt codices, fervari debuiffe. Eft autem παράθεσις τῆς χορηγίας, *adparatus pecuniæ*, *pecunia repofita;* quemadmodum παράθεσις τοῦ σίτου III. 69, 2. *adparatus frumenti*, *frumentum repofitum.*

Verf. 3.

Verf. 3. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον &c. Quæ fequuntur, inde ab hoc verfu ufque ad finem cap. 22. de *Continentia Scipionis* & de *Exercitationibus militaribus*, *ab eo inftitutis*, non folum in ferie Excerptorum Antiquorum fuo loco leguntur in eis Codicibus, qui ifta Excerpta continent, verum etiam in plerifque eorumdem codicum in extremo volumine denuo hæc feparatim repetuntur, præmiffo hoc titulo: Ἐκ τοῦ ιθ'. λόγου. Περὶ τῆς Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ ἡγεμονικῆς ἐμπειρίας. atque adeo pro *Excerptis ex libro XIX. Polybii* venditantur. Adjiciuntur vero etiam ibidem prætere a nonnulla, ad Scipionem nil pertinentia: fcilicet, primo Fragmentum illud quod continuo fequitur cap. 23. tum id quod in ferie Excerptorum Antiquorum proxime fequebatur, cap. 24. (quod nobis eft cap. 27.) cui titulum præfigunt Περὶ Μηδίας. Huc fpectant ex Codicibus quos vel ipfi contulimus, vel e quibus Varietatem lectionis excerptam in manibus habemus, *Codices Regii F.* & *G.* tum *Codex Vefontinus* & *Tubingenfis* e quibus fi quam lectionem adferemus e fine voluminis, quæ differat ab ea lectione quæ exhibetur in ferie continua Excerptorum Antiquorum, adjiciemus notam *b.* verbi

Verf. 3. caufa, *Reg.F.b. Vefont.b.* &c. Eadem Fragmenta, excepto illo περὶ Μηδίας, habet etiam Codex *Reg.D.* is qui ceteroquin nonnifi Excerpta Antiqua ex fexto Libro continet: fed in hoc quidem recte fragmenta hæc, quæ dicimus, *ad Librum X. Polybii* referuntur, non ad librum XIX. quod ex librariorum fraude in illis factum eft, de quibus paulo ante monuimus. Confer quæ de omnibus his Codicibus, & aliis fimilibus, dicta funt in Præfatione noftra Tomo II. præfixa, pag. VIII-XIII. Denique in Codice *Reg.E.* (de quo ibidem diximus, p. XIII feq.) exhibentur continuo filo Excerpta Antiqua ex libro X. a cap. 1-20 extr. tum vero, prætermiffis reliquis, fequuntur ea quæ funt in edit. Gronov. & Erneft. cap. 29-37. nobis cap. 32-40. Denique hiftoriam, quæ hoc cap. 19. narratur, de *Scipionis continentia*, ex Polybio excerptam, Lexico etiam fuo inferuit Suidas in Πόπλιος. Ejufdem vero rei memoria nobilitata eft celebri illo argenteo *Scipionis Clypeo*, qui in Collectione Regis Nationifque Gallo-Francorum Parifiis fervatur, cujus defcriptionem Iacobus Sponius in Difquifitionibus Antiquariis *(Recherches d' Antiquité)* dedit. De eadem re confer Livium XXVI. 50.

Ibid. συνειδότες fcripfimus cum Reg.D. Reg.F.*b.* Reg. G.*b.* Vefont.*b.* & Tub.*b.* συνιδόντες edd. Reg.E. Suidas, putamus & Vrb. & Med. συνιδόντων Aug. Reg.F.G. Vef. Tub. fed in Aug. inter lineas fuperfcripta eft terminatis εο. — *Ibid.* Φιλογύνην edd. confentientibus msstis omnibus in ferie Excerptorum. Φιλόγυνον Reg.G.*b.* Vefont.*b.* Prorfus corrupte Φιλογύνσω Reg.F.*b.* Φιλογύναιον Suidas in Πόπλιος. Sed videndum, an ad Polybium referendum fit, quod in ferie literæ Φ idem Suidas, nullo quidem adlato exemplo, fic habet: Φιλογύνις, Φιλογύνιδος.

Verf. 4. *Verf.* 4. Commodius delebitur comma poft καταπλαγεὶς, ut hoc verbum fimul cum fequenti θαυμάσας ad τὸ κάλλος referatur. Sic καταπλαγεῖσα τὸ πλῆθος καὶ τὸ κάλλος II. 8, 4. & paffim alibi. — *Ibid.* ἥδιον ἄν. ἂν ἥδιον Suid. — *Ibid.* οὐδ' ὁποίαν ἂν ἧττον. Sic Cafaub. & feqq. cum

cum Reg. D. E. & Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* Tub. *b.* Mendofe ὁ δ' ὁποίαν ἧτ]ον ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. omiffa particula ἂν, quæ requiritur, non quidem ut ad ὁποίαν referenda, (conf. Adnot. ad IX. 27, 9.) fed ad verbum δέξαϑαι, in modo potentiali fumtum. Nefcimus quid det Vrb. e quo nihil enotavit Cafaubonus. Alio errore Suidas οὐδ' ὁποιασοῦν ἧτ]ον, in genitivo; quod non videmus, qui probare potuerit Vrfinus.

Verf. 4.

Verf. 5. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ. — „ὡς *quapropter*, vel *adeoque.* Videtur tamen Polybius potius h. l. ὃς dediffe, qui latinifmus ei familiaris eft: *Qui* (Scipio puta) *mihi videtur* &c.“ REISK. — Nil cauffæ nos quidem videmus, cur formulam illam ὡς ἐμοὶ δοκεῖ non pervulgata illa notione, *ut mihi videtur*, accipiamus. Particulam μὲν, quam ignorant vulgo editi, inferuimus cum Reg. D. E. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* Tub. *b.* — *Ibid.* Poft ἐν τῷ ζῆν, perfpicuitatis cauffa, teneri debuerat *comma*, quod cum msstis interpofuerant editiones fuperiores, deletum ab Ernefto. — *Ibid.* ἡδείας Cafaub. cum Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* (putamus & Vefont. *b.* & Tub. *b.*) ἠδίας ed. 1. Aug. Reg. E. Reg. G. Vef. ἠδίαις Reg. F. ἡδέως Reg. D. ἡδίστας Suidas, quod probavit Vrfinus. Acute Scaliger, pro ἠδίας quod ed. 1. dabat, ἰδίας fcribendum conjecerat. — *Ibid.* καὶ κατὰ σῶμα καὶ κατὰ ψυχήν. Priorem particulam καὶ, cum ignorarent ed. 1. & 2. adjecit Gronovius, ex Peirefciano codice, ut ait in Notis editis ad hunc locum, & ex codice Lugdunenfi. Quem autem Peirefcianum vocat, non Peirefcii ille codex eft, e quo editæ funt Eclogæ de Virtutibus & Vitiis, fed eft Codex Regius Parifinus, e quo Lectiones nonnullas enotatas edidit Valefius in fine Eclogarum, ex Cod. Peirefc. editarum: eft autem (ut jam aliàs monuimus, & in Præfat. T. II. p. XIV.) idem hic Codex, quem nos *Reg. E.* infignivimus: is igitur καὶ κατὰ σῶμα habet, (nam quod καὶ κατὰ τὸ σῶμα Valefius ait, error eft;) & eodem modo Reg. D. Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* καὶ κατὰ ψυχὴν καὶ κατὰ σῶμα Suidas.

Verf. 5.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. καὶ δοὺς αὐτὴν ἐκ χειρὸς revocavimus ex ed. 1. cum qua conſentiunt codices omnes, excepto Tub. e quo adfertur δοὺς αὐτῷ ἐκ χειρὸς, ſed in Tub. *b.* (id eſt, in eodem cod. Tubing. in fine) pariter eſt καὶ δοὺς αὐτὴν ἐκ χειρός. Caſaubonus, monente Vrſino, cum Suida edidit δοὺς αὐτῷ ταύτην, nulla idonea de cauſſa; nam commodiſſime ſubintelligi poterat αὐτῷ. Ceterum ἐκ χειρὸς nil opus eſt a præcedentibus ſejungere. conf. c. 38, 4. — *Ibid.* ἐκέλευε. ἐκέλευσε Suidas. — *Ibid.* ᾧ ποτ᾽ ἄν. Temere prorſus & contra librorum omnium fidem ὅτῳ ἂν edidit Caſaub. & ſeqq. Suum Polybio reſtituimus.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. δι᾽ ὧν. διὸ unus Tubing. — *Ibid.* ἀποδοχήν. Perperam ὑποδοχὴν Suidæ editio Mediol. — *Ibid.* ἐνειργάζετο. εἰργάζετο Suidas male. — *Ibid.* ὑποταττομένοις. ὑποτεταγμένοις Suidas. Sic libri omnes cap. 22, 3. Sed perinde eſt. conf. III. 13, 8.

Verſ. 8. *Verſ.* 8. τὰ λοιπὰ τῶν αἰχμ. Sic recte edd. & ſic Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* τὰ λοιπὰ τὰ τῶν αἰχμ. Aug. Reg. E. F. G. Veſont. ἐξέπεμψε Γάϊον τὸν Λαίλιον &c. — „Roma reverſum in Hiſpaniam Lælium videmus p. 846. [X. 37.]" REISK. — *Ibid.* δηλώσοντα. δηλώσαντας ed. 1. Reg. F. G. Veſont. δηλώσοντας ed. Caſaub. & ſeqq. nullo adſentiente codice. δηλώσαντα Reg. D. E. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Eodem modo Aug. ſed inter lineas δηλώσοντα, quemadmodum ex ingenio corrigere juſſit Vrſinus, ſuffragante Gronov. & Reiſkio; nec enim ad Carthaginienſes, ſed ad ſolos Romanos referri debet hoc verbum; id ipſum vero in contextu habet alter Med. & codex Lugdunenſis.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. σαφῶς ᾔδει Caſaub. cum Vrb. Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* ἤδη ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Veſ.

Cap. XX.

CAPVT XX.

Verſ. 1. 2. *Verſ.* 1. τοιοῦτόν τινα τρόπον. τινα τρόπον τοιοῦτον Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* — *Verſ.* 2. τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν. πρώτην caret ed. 1. temere & invitis msstis. —

Ibid.

Ibid. σταδίους corrigere Reiſkius juſſit: ſic autem dant Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Veſ. *b*. & Suidas in Τροχάζειν. σταδίοις edd. cum cett. codd.

Verſ. 3.

Verſ. 3. ἐσκυτωμέναις μετ' ἐπισφαιρῶν μαχαίραις. Perperam & invitis msstis ἐπισφαίρων penacute Caſaub. & ſeqq. — „Gladii hi erant corio toti induti, & habebant in loco cuſpidis pilam coriaceam, pilis aut fœno refertam." REISK. — *Ibid.* τοὺς δὲ τοῖς ἐσφαιρωμένοις γρόσφοις. Ex conjectura ſic edidit Caſaubonus. τούτοις pro τοῖς habet ed. 1. cum msstis omnibus. Tum ἐσφερομένους ed. 1. cum aliis; alii ἐσφαιρομένους; ἐσφαιρωμένους Veſ. *b*. & ſic etiam in Aug. videtur primum fuiſſe, ſed ibi terminatio ους in οις mutata; rurſus vero ſuperſcr. ab eadem manu ἐσφερομ. Vide vero, an Polybius ſcripſit τοὺς δὲ τούτους ἐσφαιρωμένοις γρόσφοις ἀκοντίζειν, *alios vero juſſit præpilatis miſſilibus hos petere*, nempe *hos qui rudibus pugnabant.* Ita fuerit exercitationis genus ſimile fere ei, quod deſcribitur apud Xenoph. Cyrop. II. 3, 17 ſeq. Poſſis fortaſſe eadem ſententia etiam τούτοις tenere, ſi dein eſſet εἰσακοντίζειν, pro ἀκοντίζειν; quamquam εἰσακοντίζειν εἰς τινὰ quidem dici meminimus; an εἰσακοντίζειν τινὶ pariter recte dicatur, haud ſatis ſcimus. — *Ibid.* τοὺς αὐτοὺς δρόμους recte edd. cum Aug. Reg. D. E. Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Veſ. *b*. αὐτοὺς carent Reg. F. G. Veſ. Tub. — *Ibid.* κατὰ τὴν ἀρχήν. κατὰ videtur ingenio deberi primi editoris. Quod ſi teneas, fuerit cum Reiſkio τοῖς κατὰ τὴν ἀρχὴν legendum: ſed præferamus nos quidem οὓς καὶ τὴν ἀρχήν.

Verſ. 4.

Verſ. 4. ἵνα μὴ δέ τι. Sic ſcripſimus veſtigia librorum ſecuti. ἵνα μὴ δὲ τῇ ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Veſ. Tub. ἵνα μήτε τι Reg. D. Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Tub. *b*. Veſ. *b*. ἵνα δὲ μηδέ τι ex ingenio edidit Caſaubonus. Malim ex Vrſini conjectura ἵνα δὲ μήτε τι. Pro τι τῶν, tranſpoſitis verbis τῶν τι maluerat Reiſkius, id poſtulare ajens linguæ græcæ uſum. — *Ibid.* τὴν πλείστην. τὴν

δὲ

δὲ πλείστην Reg. D. & Vef. *b.* — *Ibid.* ἐποιεῖτο σπουδήν. σπουδὴν ἐποιεῖτο iidem Reg. D. & Vef. *b.*

Verf. 5. *Verf.* 5. ἐΦεστάκει edidit Cafaub. confentientibus libris omnibus, excepto Med. qui cum ed. 1. ἐΦεστάνει habet. Forte ἐΦιστάνει aut ἐΦίστανε volebat librarius, ut monuit Reifkius. Sed eodem Reifkio judice Polybianum eft ἐΦεστάκει, activa notione, *conftituerat fuper, præfecerat.* Vide Adnot. ad III. 94, 7. — *Ibid.* ἐπάνω προεῖπον. Vide c. 17, 10. — *Ibid.* ἐπεπορεύετο. Sic ante Reifkium jam monuerat Gronov. in Notis msstis. Sæpe in hoc verbo peccarunt librarii. Recte tamen omnes illud expreflerunt cap. 21, 7. — *Ibid.* δι' αὑτοῦ ed. 1. confentientibus libris. δι' αὐτοῦ Cafaub. citra neceffitatem. δι' αὑτοῦ reftituit Gronov. & tenuit Erneft.

Verf. 6. *Verf.* 6. τῶν δὲ ναυτικῶν δυνάμεων &c. Citat Suidas in Ἀναπείραις. — *Ibid.* ἀκονώντων. Mendofe nonnulli ἀκουώντων. — *Ibid.* οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἄν. Sic Cafaub. cum Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* Tub. *b.* οὐκ ἔστιν ὃ οὐκ ἂν ed. 1. Med. οὐκ ἔστιν οὐκ ἂν Reg. D. E. F. G. Vef. Tub. Sic & ftatim fuerat in Aug. fed dein poft ἔστιν inter lineas fcriptum ὡς antiqua manu. οὐκ ἔστιν ὃς οὐκ ἂν Vrfin. οὐκ ἔστι, κατὰ τὸν ΞενοΦῶντα, ὃς θεασάμενος &c. Suidas in Ἐργαστήριον. — „Locus *Xenophontis*, ad quem hic Polybius digitum intendit, eft in Agefilao p. 655. edit. Wechel.“ REISKIVS. — Eumdem locum Xenophontis, de Ephefo verba facientis, jam indicaverat Küfterus ad Suid. l. c. Eadem vero dictione idem Xenophon rurfus utitur in Hift. Græc. lib. III. p. m. 390. edit. Bafil. 1569. — *Ibid.* ἐργαστήριον correximus, confentiente cum Xenophonteis libris Suida & codicibus Polybianis omnibus, excepto Tub. *b.* qui cum editis εἰργαστήριον habet.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἐξησκῆσθαι recte Cafaub. cum Reg. D. ἐξησκεῖσθαι ed. 1. cum plerifque codd. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὴν πόλιν. τὰ deeft Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* καὶ τῇ ναυτικῇ Cafaub. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Perperam τῇ h. l. abeft ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Vef. — *Ibid.* Ταράκωνος.

κωνος. Sic hoc quidem loco mssti omnes cum editis, quemadmodum & aliâs paſſim unus aut alter e noſtris codicibus. Rectius tamen fortaſſe feciſſemus, ſi Ταῤῥάκωνος cum dupl. ρρ hoc loco, ut alibi edidiſemus. conf. III. 76, 12. III. 95, 5. & Fragm. Hiſtor. n. LXVII. Tom. V. p. 73. Rurſus tamen ἐν Ταρακῶνι ſcripſerunt X. 34, 1. cum ſimpl. ρ. & cum circumflexo in penultima.

Verſ. 8.

CAPVT XXI.

Cap. XXI & XXII ad Philopœmenem pertinent, non ad Scipionem.

Ab hoc Capite *novum* incipere *Excerptum*, cujus Titulus deeſt, perſpecte Reiſkius vidit monuitque. Ac licet in pleriſque Codicibus continuo filo, nullo nec ſpatio relicto, nec nota ulla adjecta, conjungatur hæc narratio cum præcedentibus, tamen & in cod. Vrb. (ut notavit Caſaub. in ora Baſil.) ſeparatur hoc Fragmentum a ſuperioribus, & in Reg. D. a nova linea incipit, relicto etiam inter lineas ſpatio pro Titulo hujus Eclogæ, quem tamen titulum adſcribere neglexit librarius. Neque vero vel Reiſkio vel Caſaubono in mentem veniſſe videtur, ad alium hominem, præter *Scipionem*, cujus rebus hæc narratio adtexta erat, eamdem referre. Nobis vero, ſæpius legentibus relegentibuſque expoſitionem iſtam *Equeſtrium Exercitationum*, quæ hoc & ſequenti capite continetur, ſemper & totus color hujus eclogæ, & ſingulæ rurſus nonnullæ ejus partes, (inprimis cap. 21, 9.) alienæ eſſe a rebus Romanis viſæ erant, & nihil cum rebus, præſertim a Scipione in Hiſpania geſtis, commune habere. Quo accedebat, quod capite ſuperiori penitus ad finem perductam videremus narrationem de exercitiis, a Scipione inſtitutis; (vide cap. 20, 8.) in hac vero expoſitione nuſquam nec nomen commemoratum, nec veſtigium ullum adpareret, quo mens lectoris ad *Scipionis* cogitationem neceſſario duceretur. Noveramus quoque, & in ſchedis noſtris adnotaveramus diſerta aliorum Scriptorum verba, quibus ſimillimæ his, de quibus hic agitur, exercitatio-

Cap. XXI. & XXII.

citationes equeſtres ad Achæum *Philopœmenem* referebantur; ita quidem, ut jam neſciamus ipſi, quid olim nos retinuerit, quo minus confidenter pronunciaremus id, quod nunc, omnia denuo reputantes momenta, temperare nobis non poſſumus quin præciſe confirmemus, *ad Scipionem hæc nihil pertinere*, ſed *de Philopoemene ſcripta eſſe a Polybio.* Ecce Polyæni verba, Strategem. lib. VI. c. 4, 1. *Φιλοποίμην οὐκ ἐνόμιζε προσήκειν ἀγαθῷ στρατηγῷ τῆς Φάλαγγος ἡγεῖσθαι· ἀλλὰ τοτὲ μὲν ἐν πρώτοις, τοτὲ δὲ ἐν ἐσχάτοις, πολλάκις δὲ καὶ κατὰ μέσους παριππεύων, καὶ ἐφορῶν, ἀεὶ τὸ ἁμαρτανόμενον ἐπανορθοῦτο.* Verbotenus ad *Philopœmenem* referuntur, quæ Polybius habet cap. 23, 4 ſeq. ita, ut dubitari non debeat, ex ipſo Polybio hæc ſumſiſſe Polyænum. Iam vide, de *Exercitiis, quibus Achæorum equites Philopœmenes in omne genus motuum tacticorum erudivit*, quæ Plutarchus ſcripſit, in Philopœm. p. 359 ſeq. *καὶ ἐν τοῖς τακτικοῖς ἐλαφροὺς καὶ ὀξεῖς παρέστησεν, ὥστε τὰς κατ᾽ οὐλαμὸν ἐπιτροφὰς, καὶ περισπασμοὺς, καὶ τὰς καθ᾽ ἵππον ἐπιστροφὰς καὶ κλίσεις ἀπειργάσατο καὶ συνείθισεν, ὡς ἑνὶ σώματι κινουμένῳ καθ᾽ ὁρμὴν ἑκούσιον ἐοικέναι τὴν ὅλην τοῦ συστήματος ἐν ταῖς μεταβολαῖς εὐχέρειαν.* Hæc confer cum his, quæ legimus apud Polyb. cap. 21. & vix poteris quin tibi perſuadeas, de eodem homine utrumque auctorem hæc ſcripſiſſe. Quonam vero tempore iſtas exercitationes inſtituit *Philopœmenes?* Cum *ἵππαρχος*, id eſt *Præfectus Equitum*, creatus eſſet *Achæorum*, ut docet Plutarch. ibid. p. 359. Atque de Scipione ubi loquitur Polybius, non *ἵππαρχον*, ſed *στρατηγὸν*, *imperatorem Romanum*, ut erat, adpellat; hæc vero exercitia, ab *ἱππάρχῳ*, *a præfecto equitum*, inſtituta eſſe ſignificat c. 22, 4. Quid multa? Hoc ipſo libro X. hiſtoriarum, poſt res a Scipione in Hiſpania geſtas, in *rebus Achæorum, de Philopœmene* copioſe verba feciſſe Polybium, docet Ecloga Valeſiana, quam in cap. 24 & ſeq. hujus libri rejecimus. Et ea quidem occaſione de hoc viro loqui ibi inſtituerat, (vide cap. 24, 1 ſq. & cap. 25, 6.) quod hoc tem-

tempore primum ad rempublicam *Philopœmenes* accesserat, & ἱππάρχης vel ἵππαρχος (id enim perinde est) id est, *præfectus equitum creatus erat ab Achæis.* Iam lege quæ ibidem cap. 25, 6 & seqq. scribit Polybius, & confer partim cum eis quæ Plutarchus & Polyænus habent locis paulo ante citatis, partim vero cum hoc ipso Excerpto, de quo nunc agimus: neque dubitabis, ad eumdem *Philopœmenem* hoc pertinere, & in historia Polybiana olim integra præcessisse statim ea, quæ habet prædicta Ecloga Valesiana, tum vero proxime, ac nonnisi paucissimis fortasse verbis interpositis, quæ nunc interciderunt, secuta esse hæc verba Ἦσαν δὲ κινήσεις & quæ sequuntur cap. 21 & 22. Cum quo etiam mire congruit, quod, quemadmodum compilator Eclogarum de Virtutibus & Vitiis in fine prædictæ Eclogæ ait, *Reliqua, quæ apud Polybium sequebantur, quærenda esse in illis Eclogis, quibus Titulus est* περὶ Στρατηγημάτων, sic hæc ipsa, quæ in eo, de quo nunc quærimus Excerpto continentur, a Polyæno ad eumdem titulum περὶ Στρατηγημάτων sint relata. Reliquum est, ut fateamur, *alio ordine collocari a nobis debuisse in hac regione Reliquias libri hujus decimi.* Scilicet post RES SCIPIONIS cap. 20. finitas, debuerat hic statim Titulus a nobis poni:

III.

RES GRAECIAE.

Deinde:

(I.) *Res* ACHAEORVM. *Philopœmen, præfectus equitum.*

CAP. XXI. Εὐρυλέων ὁ τῶν Ἀχαιῶν &c. (quod nunc nobis est cap. 24.)

CAP. XXII. Φιλοποίμην τοίνυν &c. (nunc nobis cap. 25.)

CAP. XXIII. Ἦσαν δὲ κινήσεις &c. (nunc cap. 21.)

CAP. XXIV. Προκατασκευασάμενος &c. (nunc cap. 22.)

Tum:

Tum:

(II.) *Res* AETOLORUM.

CAP. XXV. Εἶναι γὰρ τὸ νῦν γιγνόμενον &c. (nunc cap. 23.)

(III.) *Res* PHILIPPI.

CAP. XXVI. Φίλιππος, ὁ βασιλεὺς Μακεδόνων &c. (nunc pariter cap. 26.)

Reliqua eodem ordine quo nunc ſunt diſpoſita.

His, quæ modo diximus, conſentaneum eſt, ut in *verſione latina* cap. 21, 1. & cap. 22, 2 & 5. *deleamus vocabulum* Scipio, quod cum Caſaubono temere inſerueramus.

Cap. XXI. Verſ. 1. CAP. XXI. *Verſ.* 1. συνειθίσθαι correxit Caſaub. Et ſic fere Reg. D. συνειθίσθαι dedit. Mendoſe συνηθεῖσθαι ed. 1. Sic Aug. ſuperſcripta litera η inter lineas, nam in contextu eſt συνιθεῖσθαι, ut in Reg. F. & Veſont. Alii in alia varie diſcedunt: συνειθῆσθαι, συνειθέσθαι, συνιδεῖσθαι.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. κλίσεις recte Caſaub. cum pleriſque msstis. κλήσεις Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* Temere prorſus κρίσεις ed. 1. Vocant autem Tactici Κλίσιν *inclinationem* ſive *converſionem ſimplicem*, id eſt, *quæ quadrantem circuli efficit*, ſive ad dextram, ſive ad ſiniſtram. Et quidem nonniſi de *ſingulis viris* vel *ſingulis equitibus*, quorum quiſque per ſe illam converſionem facit, vocabulum hoc κλίσις proprie uſurpatur. Quod ſi vero *confertum quoddam corpus militum ſimul, in modum navis, ſeſe ita convertit, ut quadrantem circuli deſcribat ea converſio*, tum Ἐπιστροφὴ vocatur. De quibus & reliquis vocabulis tacticis, quæ hoc capite occurrunt, vide Aeliani Tactica cap 24. & Arrian. p. 54 ſqq. ed. Blancardi, & ex his ductam brevem Interpretationem Vocabulorum Tacticorum, quæ Suidæ Lexico in fine adnexa eſt. Totum vero hoc caput præclaris adnotationibus & perſpicua interpretatione illuſtratum reperies a Carolo Guiſchardto in *Memoires Militaires*, Tom. I. cap. 5. pag. 97 ſqq. edit. in 8vo.

Ibid. ἐφ' ἡνίαν, καὶ πάλιν ἐπὶ δόρυ. Quæ κλίσις, id eſt, *inclinatio* ſive *converſio*, in *peditibus*, ἐπ' ἀσπίδα fieri dicitur,

dicitur, ea in *equitibus* fieri ajunt ἐφ' ἡνίαν, *ad frenum*, id eſt, *ad ſiniſtram*. ἐπὶ δόρυ, *ad dextram*. Verſ. 2.

Ibid. πρὸς δὲ τούτοις μεταβολή. πρὸς δὲ τούτοις ἀναστροφὴ καὶ μεταβολὴ (ut jam in ſcholio monuimus) dant ſcripti libri omnes cum ed. 1. neque aliter eſſe videtur in Vrb. e quo ſane nullam ab ed. 1. diſcrepantiam in ora Baſil. notavit Caſaubonus, qui ſua auctoritate πρὸς τούτοις μεταβολὴ edidit; in quo eum, ut aliâs, ſecuti ſunt poſteriores editores. Quod igitur particulam δὲ omiſit, id quidem operarum fortaſſe factum eſt errore, aut certe nullo editoris conſilio. Quod vero verba ἀναστροφὴ καὶ e ſede, quam eis tribuebant libri ad unum omnes, expulit, & deinde poſt ἐπιστροφὴ rejecit; videre quidem nobis videmur, quid ſecutus ſit vir doctus. Nempe Ἀναστροφὴν definiunt Tactici, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν προτέραν χώραν, *reſtitutionem epiſtrophes in locum priorem*. Itaque quoniam ἐπιστροφὴ (ut paulo ante monuimus) de *converſione conferti alicujus corporis*, quod velut una maſſa movetur, proprie dicitur; videri poterat vocabulum ἀναστροφὴ pariter ad *integrum aliquod corpus militum, ſimul commotum*, unice pertinere. Quare exiſtimavit Caſaubonus, hoc vocabulum ἀναστροφὴ alieno loco hic eſſe poſitum, ubi de *converſionibus ſingulorum agitur*, & reponendum deinde eſſe in numero earum converſionum, quæ κατ' οὐλαμὸν, id eſt *turmatim* fiunt. At nihil impedire videtur, quo minus ἀναστροφὴν pariter de *ſingulorum converſione ea* dicere potuerit Polybius, *qua locum ſtatumque, quo prius fuerant, recipiunt*: quemadmodum vocabulum ἐπιστροφὴ Plutarchus (in Philopœm. p. 360.) non ſolum de converſione κατ' οὐλαμὸν, verum etiam καθ' ἵππον uſurpavit. Rurſus vero ſcrupulum injicere illud poterat Caſaubono, quod, ubi de *ſingulorum* agitur converſione, is, qui poſt converſionem ſiniſtrorſum factam rurſus ad dextram ſe convertit, eumdem locum ſtatumque capit, quem antea tenuerat: quo ſit, ut, poſtquam κλίσεις ἐφ' ἡνίαν, καὶ πάλιν ἐπὶ δόρυ dixit Polybius,

Verſ. 2. ſuperfluum eſſe videatur adjicere *ἀναστροφὴν*, id eſt *reverſionem in priorem locum; quia κλίσις ἐπὶ δόρυ*, poſt *κλίσιν ἐφ᾽ ἡνίαν*, revera nil aliud eſt niſi reverſio in priorem locum ſtatumque: quod in ea quidem converſione, quæ *turmatim* fit, ſecus eſt. Sed hoc ipſum dubium pariter elevabitur, ſi in illo, *ἐφ᾽ ἡνίαν, καὶ πάλιν ἐπὶ δόρυ*, particulam *πάλιν* non ſtrictiſſimo ſenſu *rurſus, retro, viciſſim* interpretemur, ut præciſe præcedere intelligatur converſio *ἐφ᾽ ἡνίαν*, tum ſequi *ἐπὶ δόρυ*; ſed ſi verba iſta ſic interpretemur: *Converſiones ſingulorum, ſive ad ſiniſtram, ſive ad dextram*, (vel, *aliâs ad ſiniſtram, aliâs ad dextram*; cf. X. 16, 3. & Adnot. ad c. 9, 1.) *tum vero*, vel *porro*, (nempe, ſive ad ſiniſtram, ſive ad dextram facta fuerit prima converſio) *reverſio in priorem locum ſtatumque*, id vero eſt *ἀναστροφή*, quam & *ἀποκατάστασιν* vocabant. Confer formulas, quibus imperia enunciantur a duce, apud Aelianum Tact. cap. 53. & Arrian. p. 73. In *converſionibus ſingulorum* ſequitur denique *μεταβολή*, id eſt *converſio retrorſum, converſio in partem oppoſitam*, ſemicirculum deſcribens; nempe duplex *κλίσις* in eamdem partem. Sic enim definiunt Tactici: *Αἱ δὲ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ γινόμεναι κλίσεις, ἐπὶ τὴν κατὰ νώτου ἐπιφάνειαν τὴν ὄψιν τοῦ ὁπλίτου μετατιθέασι, καὶ τὸ τοιοῦτο καλεῖται* Μεταβολή. Et poteſt hæc *μεταβολὴ* perinde ſive *ἐπὶ δόρυ* fieri, ſive *ἐπ᾽ ἀσπίδα*, vel in equitibus *ἐφ᾽ ἡνίαν*.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Κατ᾽ *οὐλαμὸν δ᾽ ἐπιστροφή.* Quid *ἐπιστροφὴν* dicant Tactici, monuimus ad verſ. 2. ubi de *κλίσει* diximus.— *Ibid.* Verba *καὶ ἀναστροφὴ* temere a Caſaubono huc tranſlata videri, paulo ante ſignificavimus. — *Ibid. καὶ περισπασμός.* Ei converſioni *ſingulorum*, quæ *μεταβολὴ* dicitur, reſpondet *περισπασμὸς*, ubi agitur de *integro quodam militum corpore, quod ſimul veluti una maſſa movetur.* Eſt enim Περισπασμὸς *ἐκ δυσὶν ἐπιστροφοῖν τοῦ τάγματος πεπυκνωμένου κίνησις, ὥστε μεταλαμβάνειν τὸν ὀπίσω τόπον.* — *Ibid. ἐκπερισπασμὸς* eſt *converſio integri alicujus corporis militum* (veluti manipuli, turmæ &c.)

quæ

quæ tribus ſimplicibus converſionibus in eamdem partem abſolvitur, adeoque dodrantem circuli deſcribit: ἡ ἐκ τριῶν ἐπιστροφῶν τοῦ τάγματος κίνησις, ὥστε μεταλαμβάνειν, ἐὰν ἐπὶ δόρυ γένηται, τὴν ἐξ ἀριστερῶν ἐπιφάνειαν· ἐὰν δ' ἐπὶ ἀσπίδα, τὴν ἐκ δεξιῶν.

Verſ. 4. κατὰ λόχους καὶ διλοχίας. Vocabulum λόχος in exercitu duobus modis uſurpatur: aliâs de *manu* quadam vel *numero militum*, ut cap. 22, 7. qui numerus varius atque varius eſſe poteſt: velut apud Xenophontem λόχος eſt quarta pars τάξεως & continet 25 milites, Cyropæd. VI. 3, 21. apud Lacedæmonios λόχος erat militum 512. Thucyd. VI. 68. & ibi Schol. &c. Vnde latine modo *decuria*, modo *centuria*, modo *manipulus*, modo *cohors* verti poteſt ſoletque. conf. Henr. Steph. Theſ. Gr. Ling. hoc vocab. Aliâs vero de *ordine* dicitur *quo locati ſunt inceduntve milites*; & tunc λόχος idem valet atque στίχος, id eſt, *verſus* ſive *ſeries* τῶν ἐπιστατῶν, *militum quorum alter poſt alterum eſt locatus:* cui opponitur τὸ κατὰ ζυγὸν, quæ *ſeries* eſt τῶν παραστατῶν, id eſt, *eorum quorum alter ſtat juxta alterum.* Vide Aelian. Tact. c. 4 ſeq. & Arrian. p. 18-21. ed. Blanc. Et iſta notione hoc loco apud Polybium vocabulum iſtud cum Guiſchardto accipiendum videtur, qui κατὰ λόχους καὶ διλοχίας vertit *ſur une ou ſur deux files jointes enſemble*, id eſt, *ſecundum ſingulos aut binos verſus*, vel *longis ordinibus*, *longis ſeriebus*, *unum aut binos ad ſummum equites in fronte habentibus:* quam ſententiam vetus interpres germanicus Guil. Xylander perſpecte jam expreſſerat. Quod vero λόχον *decuriam* hic vertit Caſaubonus, in eo quidem præeuntem habuit Aeliani interpretem, qui latino illo nomine uſus eſſe videtur, quoniam & Aelianus & Arrianus docent, λόχον ſive στίχον a nonnullis etiam δεκανίαν (quod gloſſæ *decuriam* interpretantur) fuiſſe nominatum; nempe, ut Arrianus ſuſpicatur, quoniam apud hos ex *decem* viris in phalange conſtabat στίχος ſive λόχος, qui apud alios 8, apud alios 12, apud alios 16 virorum erat. Sed, ut diximus,

Verſ. 4.

Verf. 4. mus, hoc loco de *verſu*, de *ſerie*, atque *ordine*, *quo incedebant*, non de *numero* agi videtur: latinum autem nomen *decuria*, de equitibus uſurpatum, non ad diſpoſitionem aliquam tacticam, ſed ad numerum *denarium* referebatur, & tertiam turmæ partem ſignificabat, quam ſecundum Polyb. VI. 25, 1 ſeq. δεκαδαρχίαν græce dixeris.

Ibid. ἀφ᾽ ἑκατέρων τῶν κεράτων. Sic Caſaub. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* ἐφ᾽ ἑκατ. ed. I. Aug. Reg. F. G. Veſ. Tub. Ex Med. & Vrb. nil enotatum reperimus. Eſt autem ἀφ᾽ ἑκατέρων τῶν κεράτων non *ab utroque cornu* ſimul intelligendum, quemadmodum Caſaubonus vertit, ſed *ab alterutro cornu*. Hoc enim dicit, *eductionem illam mox ab alterutro cornu, mox a media acie incepiſſe præfectum equitum.* conſ. ad verſ. 5.

Ibid. συναγωγαὶ πάλιν μετ᾽ ἐποχῆς εἰς οὐλαμούς τε καὶ εἰς ἱππαρχίας. Arcerius, in Notis ad Aeliani Tact. c. 19. p. 141. totum hoc caput Polybii græce & latine inſerens, verba iſta ſic vertit; *rurſum, reductiones ſervato ordine cujuſque turmæ ad hipparchias.* Caſaubonus: *& iterum adunatio ſervato ordine ad ſuam turmam vel alam ſive præfecturam.* Guiſchardt: *enſuite de ſe ſerrer en traverſant, pour ſe former en compagnie, en eſcadron, ou en gros corps.* Nos vero, non videntes, quo pacto verba μετ᾽ ἐποχῆς vel *ſervato ordine* ſignificent, vel eam vim habeant quam Guiſchardtus expreſſit, *inhibito curſu* ſcripſimus, reſpicientes pervulgatam illam *inhibendi* vel *cohibendi* notionem, verbo ἐπέχειν ſubjectam. Ceterum veritatem hujus verſionis præſtare nos quidem nolimus, & ingenue fatemur, totam ſententiam eorum, quæ hoc verſu Polybius dicit, haud ſatis nobis eſſe perſpectam. Reliqua quod adtinet verſus hujus verba, ſatis quidem adparet, in corrupta codicum ſcriptura, εἰς οὐλαμοὺς θεειλὰς (vel θεείλας, ut eſt in Reg. D. in Veſ. & in Tub. *b.*) εἰς ἱππαρχίας, latere vocabulum εἴλας vel ἴλας. Sed unde natæ ſint duæ illæ priores corrupti vocabuli literæ θε, haud adparet. REISKIVS, cum in ora ed. I. καθ᾽ ἴλας notatum videret, ad hunc

Verf. 4.

hunc locum fic commentatus eft: „Forte εἰς οὐλαμοὺς, αἵ τε κατ' ἴλας εἰς ἱππαρχίας. In αἵ τε fubauditur (ait) ἐξαγωγαὶ & συναγωγαὶ, *eductiones & conductiones* τῶν λόχων εἰς οὐλαμοὺς, & τῶν ἰλῶν εἰς ἱππαρχίας." — Nos quidem fufpicati eramus, ex nota marginali in contextum tranflatam effe totam illam corruptam vocem; ac fuit, cum θε fignificare conjectaremus θὲς, id eft, *pone, fcribe*; (conf. ad cap. 22, 7.) ut, pro οὐλαμοὺς, aliquis monuerit, *vocabulum* ἴλας *fibi videri ponendum* Quod fi quis utrumque vocabulum ita fervatum cupiat, ut εἰς οὐλαμόν τε καὶ ἴλας καὶ εἰς ἱππαρχίας legamus, aut preffius etiam nonnihil premendo librorum veftigia, εἰς οὐλαμοὺς, εἰς ἴλας, εἰς ἱππαρχίας, quæ Scaligeri fuit conjectura, nihil utique repugnabimus. Illud monemus, οὐλαμὸν & ἴλην pro fynonymis aliâs ufurpari a Polybio. Sane in Romano equitatu, VI. 25, 1. ἴλη (five, ut alii fcribunt εἴλη) manifefte eft *turma*, *triginta equitibus conftans*: & τρεῖς ἴλαι quas dicit Polybius XI. 23, 1. funt *tres turmæ equitum* apud Livium XXVIII. 14. Quos vero rurfus οὐλαμοὺς vocat idem Polyb. VI. 28, 3. 29, 2 fq. 33, 10. non minus perfpicue *eædem* funt *turmæ*. Rurfus vero in rebus Antiochi quos οὐλαμοὺς commemorat, omnia fi circumfpectes, non aliud valere intelliges, nifi quas ἴλας Tactici vocant; (apud quos (apud Aelianum certe Arrianumque, nifi memoria nos fallit) ne occurrit quidem ufquam vocabulum οὐλαμὸς, forte quoniam vix ufquam, nifi apud Lacedæmonios, definitum aliquem numerum indicabat hoc vocabulum. (conf. Plutarch. in Lycurgo p. 54. & Interpretes Hefychii ad voc. Οὐλαμός.) Polybius vero mox eodem hoc capite noftro verf. 7 & 8. bis rurfus vocabulo οὐλαμὸς, non ἴλη, utitur. Ceterum nec ἴλης numerus conftans femper aut idem apud omnes fuit. Commemorantur apud græcos Tacticos ἴλαι equitum triginta fex, aliæ equitum fexaginta quatuor; quo numero *Polybium* (putamus in Commentariis Tacticis) *ufum effe* Aelianus fcribit cap. 21. aliæ equitum centum & tredecim. Denique diferte idem Aelianus ait, licere

 cuique

Vers. 4. cuique ἴλας pro arbitrio & majores & minores facere. Quod vero pro *duabus ἴλαις*, quas in Romanis rebus Polybius X. 32, 2. nominavit, *equites CCXX.* Livius numerat lib. XXVII. c. 26. potest in eis numeris vel error latere sive apud græcum, sive apud latinum scriptorem; vel alios auctores Polybius, alios Livius secuti videri possunt. Iam *ἱππαρχία* est *majus quoddam corpus equitum, quantum* scilicet *sub unius præfecti equitum solet esse imperio, (un Regiment de Cavalerie;)* quod DXII. equitum esse Aelianus dicit c. 20. & Arrianus p. 51. quam *a Romanis* εἴλην (sive ἴλην) id est, *alam dici*, idem Arrianus ait, ubi vide quæ notavit Schefferus; nam Schefferi, non Blancardi istæ sunt Adnotationes. Eadem vero latissima notione vocabulum ἴλη Polybius cepisse videtur lib. X. 42, 6. ubi Philippi ἴλην βασιλικὴν, id est, *regiam alam* commemorat. De vocab. ἱππαρχία conf. X. 46, 10. De ἴλη adde quæ notavimus ad Appiani Punic. cap. 101. & ad Polyb. VI. 25, 1. Pro ἱππαρχίας perperam h. l. ἐπαρχίας habent Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* & Tub. *b.* Confer c. 48, 10.

Vers. 5. *Vers.* 5. ἐπὶ δὲ τούτοις restituimus ex Vrb. Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Tub. *b.* Ves. *b.* Perperam ἐπὶ δὲ τούτων edd. cum Aug. Reg. F. G. Ves. Tub. — *Ibid.* ἐκτάξεις ἐφ' ἑκατέρων τῶν κεράτων. Quatuor posteriora verba imprudentibus nobis prorsus prætermissa sunt in latina versione. Casaubonus cum Arcerio: *ordinationes in utroque cornu.* Imo vero: *ordinationes* s. *aciei instructiones in alterutrum cornu*, vel *in alterutrum latus*, in quam sententiam recte sane, si quid videmus, Guischardtus: *Pour faire front sur l'une ou l'autre flanc.*

Ibid. ἢ διὰ παρεμβολῆς. Prorsus in alienum sensum Casaubonus, *vel ab initio in aciei instructione.* Licet enim aliâs hanc vim habeat vocabulum παρεμβολὴ, de quo diximus ad VI. 26, 10. haud dubie tamen h. l. illa notione accipiendum est, quæ & origini vocabuli maxime convenit, & Tacticis familiaris est, quam exposuerunt Aelianus cap. 30. & Arrianus pag. 63 sq. ut διὰ παρεμβολῆς sit *per insertionem*

tionem vel *interpolationem ordinum.* Guischardtus: *il faisoit ou doubler a plusieurs reprises les files.* Scilicet: si tota acies subito in latus, verbi causa, dextrum esset dirigenda; conversis omnibus ad dextram, extendebant sese paullatim magis magisque ordines qui nunc in fronte erant, & in intervalla succedebant ordines qui nunc a tergo stabant; quo facto ab ea parte, quae paulo ante latus fuerat aciei, nunc frons explicata stabat.

Vers. 5.

Ibid. ἢ διὰ παραγωγῆς τῆς παρὰ τοὺς οὐραγούς. Casaubonus: *vel postea per circumductionem pone tergum aciei.* παραλογῆς, quod cum ed. 1. agnoscunt codices omnes, videri utique poterat ex παραλλαγῆς esse corruptum, quod alter Med. in marg. habet, & intelligi illud vocabulum ex pervulgata notione verbi παραλλάσσειν, *praeterire*, poterat; nisi usitatum apud Tacticos nomen παραγωγὴ esset, (Aelian. c. 36. & Arrian. p. 66.) ad indicandum ipsum illum motum, de quo hic agitur: scilicet, ubi, postquam manipuli sive turmae omnes versus illud latus, quod frontem fieri volunt aciei, converterunt vultus, primus manipulus sive prima turma, quae est in eo latere, immota stat, reliquae vero omnes obliqua profectione, & obliquis lineis parallelis (brevioribus longioribusve, prout sunt propriores illi lateri aut remotiores) in idem latus tendunt, ita ut remotiores post terga priorum praetereant, & eo usque progrediantur, donec in eodem latere omnes aequata fronte consistant. Quare Casauboni emendationem, in qua praeeuntem Scaligerum ille habuit, solicitatam nollemus. Graeca autem verba commode his latinis reddentur: *sive per deductionem obliquam post terga praecedentium turmarum.* Pluribus verbis Guischardtus: *ou bien (il les faisoit) deployer de façon que les sections ayant marché plus du moins en avant pour prendre leurs distances, & formé une espece d'échelle, elles alloient en marchant par le flanc, former la ligne.* τῆς, post παραγωγῆς, deest Reg. F. G. & Tub.

Vers. 6.

Vers. 6. τὰς μὲν γὰρ κατὰ περίκλασιν (intellige ἐκτάξεις ἐφ' ἑκατέρων τῶν κεράτων) οὐ προσδεῖσθαι μελέτης &c. *In-*

 structio-

Verſ. 6. *ſtructionem aciei in alterutrum latus, quæ ſit per inflexionem, non indigere cenſebat peculiari exercitatione, quoniam fere profectionis* (vel *itineris*) *rationem haberet.* Guiſchardtus: *Car de faire défiler ſimplement la ſection de l'une ou de l'autre aile en avant, & de la faire ſuivre par les autres ſections, qui devoient ſucceſſivement ſe tourner à l'endroit d'où la prémiere ſection étoit partie, pour former la colonne & enſuite le front; il trouvoit ce mouvement trop long, & aſſez facile pour n'avoir pas beſoin d'une grande étude, puiſqu'il ne différoit pas de la marche ordinaire d'une troupe.* Verbum περικλᾷν, aut *κατὰ περίκλασιν ducere,* neſcimus an apud alios legatur tacticos ſcriptores; ſed apud Polyb. h. l. & XI. 23, 2. videtur utique eſſe *poſteriores ordines circum eos, qui ante ſunt locati, ita circumducere, ut ingrediantur in linea ad angulum rectum inflexa ſive fracta:* quo genere proceſſus in conſuetis itineribus ſæpe utitur agmen, ſcilicet ut ad angulum rectum inflectatur. In græcis verbis variant nonnihil libri. τὰς μὲν γὰρ dedit Aug. (e quo perperam Boeclerus τοὺς enotavit;) ſic & Reg. D. & Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* τοὺς μὲν γὰρ Reg. F. G. Tub. Veſ. Vrſin. ταῖς μὲν γὰρ ed. 1. cum Med. τῆς μὲν γὰρ Caſaub. & ſeqq. ex conjectura parum felici, ut nimirum referretur ad μελέτης, quod recte poſuit idem Caſaub. cum Vrſin. & Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* pro μελέταις, quod habebat ed. 1. cum Aug. Med. Reg. F. G. Veſ. Tub. (conf. Adnot. ad verſ. 10.) μελέται Reg. D.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἐπαγωγάς. Ἐπαγωγὴ eſt *eductio adverſus hoſtem, manipulis ſ. turmis in linea recta ſeſe invicem excipientibus;* cui opponitur παραγωγὴ, de qua paulo ante dictum, quæ fit *in linea obliqua.* — *Ibid.* δεινῷ τῷ τάχει correxit Caſaubonus. Quandoquidem τῷ vulgo ita ſcribi ſolet a librariis, ut litera τ ſuperne imponatur literæ ω, debuerant hoc loco duæ literæ ω ſeſe excipere, altera ex voce δεινῷ, altera ex τῷ, quarum altera alteram expulit, ut pro δεινῷ ſupereſſet δεῖν, quod habet ed. 1. Aug. Reg. D. Reg.

Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* Vesont. utrimque: denique nova decurtatione δεῖ τῷ Reg. F. G. Tub. In Tub. *b.* tamen esse δεινῷ τῷ ait Reussius. — *Ibid.* συζυγοῦντας recte Casaub. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* Mendose συζυγογοῦντας ed. 1. Vrb. Reg. F. G. Sic & Aug. sed in eo literæ γο punctis notantur ut spuriæ. συζυγοροῦντας Med. συζυγεῖν ad παραστάτας pertinet, in ordine stantes; συστοιχεῖν ad ἐπιστάτας. — Vers. 7.

Vers. 8. τὴν ἐν οὐλαμοῖς. Cum in τῶν consentiant libri omnes, Reiskius hoc ex αὐτῶν decurtatum conjecit; quod hactenus commodius ei visum erat, quoniam, si τὴν legamus, oportere ait ἐν τοῖς οὐλαμοῖς, non ἐν οὐλαμοῖς. — Vers. 8.

Vers. 9. ταῦτα δ' ὑποδείξας. ταῦτα ἀποδείξας, absque conjunctione, Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* — *Ibid.* τοῖς τε πολλοῖς καὶ τοῖς ἀποτελείοις. Nemo *in militia Romana*, τῶν ἀποτελείων nomen umquam audivit. Quinam vero sint hi ἀποτέλειοι, qui τοῖς πολλοῖς opponuntur, mox clare ipse scriptor indicat, nempe οἱ κατὰ πόλεις ἄρχοντες, *singularum civitatium magistratus.* At *quarum civitatium?* Quis credat, Scipionem, Romanum imperatorem, ipsum Hispanos milites & civitatium magistratus in armis exercuisse? Immo vero ἀποτελείους nomen fuisse *magistratuum civitatium Achaicarum*, ipse docet Polybius XVI. 36, 3 sq. Nam quod apud Suidam vulgo legitur: Ἀποτέλειοι· οἱ κατὰ πόλεις ἡγεμόνες τῶν Ἰουδαίων, perspecte Toupius monuit, (Emend. in Suid. P. I.) librarii alicujus oscitantia id factum, qui, cum in præcedenti articulo nonnihil de Iudæis legisset, *Iudæos* pro *Achæis* supposuit. Nempe vir, de quo agitur hac Ecloga, qui & vulgus equitum & magistratus civitatium ad bellicos motus exercuit, non *Scipio* Romanus est in Hispania, sed *Philopoemenes, equitum præfectus Achæorum*, ut monuimus ad initium hujus capitis. — Vers. 9.

Ibid. συμπεριφέρονται. Mendose συμφέρονται Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* — *Ibid.* παραγγελλομένοις. παραγγελομένοις Reg. D. Reg. F. utrobique, & Reg. G. *b.*

Verf. 9. *Ibid.* εἰ κρατοῦσιν οἱ κατὰ πόλεις ἄρχοντες τοῦ - - διδόναι τὰ παραγγέλματα. Nefcimus quem nodum in fcirpo hic quæfivit REISKIUS: — „κρατοῦσιν (ait) fufpectum; mihi quidem obfcura eft dictio: κρατοῦσιν οἱ ἄρχοντες τοῦ διδόναι παραγγέλματα δεόντως, pro μνημονεύουσιν, *funt memores dandi præcepta convenienter.*" — Quæ adnotatio ERNESTUM deinde videtur conturbaffe, ut κρατεῖν cum genit. *de fervando officio* h. l. ufurpari contenderet, (in Lex. Polyb. ad verbum κρατεῖν) & Polybii verba fic interpretaretur: *an (præfecti) fervarent officium, recte & perfpicue præcipiendo militibus, quæ facienda & difcenda effent.* Optime vero jam olim Cafaubonus: *an, qui per urbes Præfecturas adminiftrabant, ad dictata hujufmodi perfpicue & rite danda effent idonei.* Nempe κρατεῖν τινὸς, eft *compotem effe alicui rei, fcire, tenere, bene rem callere.* Qua notione etiam verbo compofito utitur Polybius lib. XL. 6, 4. κατακρατεῖν τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, *bene callere græcam linguam.*

Verf. 10. *Verf.* 10. τῆς - - ἐμπειρίας correxit Cafaub. cum Scaligero. ταῖς - - ἐμπειρίαις ed. 1. confentientibus codd. omnibus, eodem errore quo verf. 6. pro τῆς μελέτης plures codices ταῖς μελέταις fcripferant.

Cap. XXII.

CAPUT XXII.

Verf. 1. *Verf.* 1. δι' αὐτοῦ. δι' αὐτοῦ Cafaub. & feqq. invitis msstis. — *Ibid.* αὐτὸς idem valet ac δι' αὐτοῦ, quod modo præceffit. Sic verf. 5. omnes ἐφορῶν αὐτός. — *Ibid.* ἐξοπλισίας correxit Cafaub. cum Urfino. ἐξοπλησίας ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefont. ἐξοπλίσεως h. l. Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* conf. verf. 4. & XI. 9, 4 & 9. ἐξοπλισία, *exercitium armorum, exercitatio in armis, decurfio militaris.*

Verf. 2. *Verf.* 2. οὐ προηγούμενος πάντων &c. Vide Polyæn. VI. 4, 1. cujus verba fupra retulimus, initio Adnotat. ad cap. 21. — *Ibid.* ἡγεμονικήν. ἡγεμονικῶν Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Tub. *b.* ἡγεμονικὸν Vef. *b.*

Verf.

Verf. 3. τί γὰρ ἀπειρότερον. Cum praecedat χώραν, duae poftremae illius vocis literae per incogitantiam repetitae funt a vetere aliquo librario, unde ἀντὶ γὰρ vel ἄν τι γὰρ in libros omnes irrepfit. ἐστὶ γὰρ ab antiqua quidem manu fcriptum eft in ora Aug. unde editor Bafileenfis accepit; fed haud dubie ex conjectura five librarii five alius docti viri natum. Nobis noftra conjectura expeditior commodiorque vifa eft. Reifkius, de veritate verbi ἔστι nil dubitans, ἔστι γὰρ οὐδὲν ἀπειρότερον fcribendum cenfuerat. — *Ibid.* ἄρχοντος, ὃς ὁρᾶται. Pronomen ὃς perfpecte ex ingenio inferuit Cafaubonus, cum ignorarent illud fcripti libri & ed. 1. interceptum a terminatione vocis praecedentis. Perperam ἄρχοντες ὁρᾶται Reg. D. & Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.*

Verf. 3.

Verf. 4. ἅμα δὲ καὶ δυνάμεως. δύναμις, ut faepe alias, de *ingenio* & *folertia* accipiendum. — *Ibid.* δεῖγμα perperam deeft Reg. D. — *Ibid.* ἵππαρχον Cafaub. cum Vrfin. Aug. Reg. G. Vefont. Mendofe & invitis msstis ὕπαρχον ed. 1. ἵπαρχον Reg. F. ἱππάρχειν Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* ex ἱππάρχην corruptum, quod recte habet Reg. D. fic etiam Vef. *b.* ex correctione, cum prius pariter fuiffet ἱππάρχειν. conf. cap. 25, 6. — *Ibid.* ἐξοπλισίαις Cafaub. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Vef. *b.* conf. ad verf. 1.

Verf. 4.

Verf. 5. προσδιασαφῶν. Sic Cafaub. ex ingenio edidit, commodo quidem verbo, & familiari Polybio. Nec tamen fatis idonea fuiffe cauffa videtur, cur confentiens librorum fcriptura προδιασαφῶν, id eft, *ante oftendens*, defereretur. Et hoc pariter verbo Polybius ufus eft XL, 6, 12.

Verf. 5.

Verf. 7. Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. *Demetrium Phalereum duos libros* Στρατηγικῶν *fcripfiffe*, docet Diogenes Laërt. V. 80. — *Ibid.* ἕως λόγου. Mendofe ἐς λόγου Reg. G. *b.* & Vef. *b.* ἐλόγου Reg. F. *b.* — *Ibid.* ἐν οἰκοδομίαις. ἐν οἰκοδομίας ed. Cafaub. operarum errore, quem correxit Gronov.

Verf. 7.

Ibid.

Verſ. 7. *Ibid.* πλίνθον θῇς. Tenuimus hoc a Caſaubono ex conjectura ſic poſitum. πληνθυνθεὶς ed. 1. πληνθονθεὶς Reg.F.G. Veſ. πλίνθον θεὶς Aug. Reg.D. Vrſin. Reg.F.*b*. Reg.G.*b*. Veſ.*b*. Tub. utrobique. Corruptum eſſe θεὶς, facile adparebat: & expeditiſſima emendandi ratio erat, qua uſus eſt Caſaubonus, θῇς ſcribens; quamquam & conſtructionis ratio & ipſa ſententia nonnihil incommodi habet. Sed de conſtructione quidem leve eſt, quod a ſecunda perſona, ἐὰν θῇς, ſubito ad tertiam tranſit, καὶ ἐπιμελείας τύχῃ. Illud gravius, quod, hanc ſcripturam ſi teneas, veluti magnum aliquid laudatur, ſi in ſtruendo muro *ſinguli lateres ponantur;* quod tamen vix umquam aliter fieri ſolet, Nec ſane illud laudandum, ſi *ſinguli ponantur lateres*, ſed ſi *bene & cum cura ponantur*. Quare etiam Caſaubonus, ſuccurſurus laboranti orationi, vocem *rite* inſeruit: *ſi ſinguli lateres rite fuerint diſpoſiti*. At nihil eſt in græcis, quod ei voci reſpondeat: egregie vero omnia haberent, ſi prorſus abeſſet verbum θῇς; ſic enim perapte cohærerent illa, ἐὰν κατὰ μίαν πλίνθον καὶ καθ' ἕνα δόμον ἐπιμελείας τύχῃ τὸ παρατεθέν. Id incommodum ſentiens Reiſkius, εὐθὺς pro θῇς ſcribendum ſuſpicatus erat: acute ſane, & percommode. Nobis vero, cum mox ſequatur diverſa in diverſis libris lectio, in aliis δόμον, in aliis δεσμὸν, alia in mentem venerat conjectura, ut θεὶς, quod habent libri, ex θὲς, id eſt, *pone*, *ſcribe*, corruptum ſuſpicaremur; (confer quæ de corrupta voce θεειλὰς ad cap. 21. 4. notavimus.) quæ nota fortaſſe in margine vetuſti cujuſpiam libri ſic ſcripti erat, θὲς καθ' ἕνα δόμον, vel θὲς καθ' ἕνα δεσμὸν: cujus notæ vim cum non ſatis perciperet alius librarius, non ſolum vocabulum δόμον vel δεσμὸν, verum etiam illud θὲς, in θεὶς corruptum, in contextum adoptavit.

Ibid. καὶ καθ' ἕνα δόμον. Sic Aug. Reg.D. Reg.F. utrobique, pariterque & Reg. G. & Veſont. & Tubing. utrobique. καὶ καθ' ἕνα δεσμὸν ed. 1. & Med. Et δεσμὸν in ora habet Aug. antiqua manu. Ex Vrb. in ora Baſil.

nihil

nihil adnotatum eſt: fortaſſe & ille, ut Aug. alterum in contextu, alterum in ora habet. Quidquid ſit, contra omnium librorum fidem, ac nulla cogente cauſſa, utramque ſcripturam ita, ut in ſcholio diximus, conjunxit Caſaubonus. Nobis unice vera ſcriptura viſa eſt *δόμον*, non ſolum ut plurimorum librorum auctoritate fulta, verum etiam ut quæ vocabulo paulo exquiſitiore ac minus in vulgus noto, nec tamen inuſitato ſcriptori noſtro, eamdem ſententiam exprimat, quam illi, qui *δεσμὸν* ſubſtituerunt, in animo habuiſſe videntur. *δόμος* in muro quid dicatur, (ſcilicet ſic dici *ſeriem, ordinem vel ſtratum lapidum*,) poſt Gronovium ad Herodot. I. 179. & Weſſeling. ad Diodor. I. 64. monuimus in Emendatt. & Obſervv. in Suidam p. 83. & in Adnott. ad Spicilegium Reliquiarum ex Polybii libro VIII. Tom. V. Polybii noſtri p. 33. Ceterum perſpicuum eſt, quod etiam Reiſkius monuit, *κατὰ πλίνθον* conferri cum *κατ᾽ ἄνδρα*, *κατὰ δόμον* vero cum *κατὰ λόχον*.

Verſ. 7.

Ibid. τὸ παρατεθέν. Eſt quidem verbum in bello uſitatum, *παραῤῥηγνύναι*, unde derivatur *παραῤῥαγὲν*, quod vulgo hic legitur. Dicunt enim *παραῤῥῆξαί τι τῆς Φάλαγγος*, *rumpere aciem*, ut Pollux docet in Onomaſt I. 166. At hic quidem neque de *ſarciendo ædificio rupto*, nec de *rupta acie* agitur; ſed de *ratione, qua & ædificio recens exſtruendo, & exercitui inſtruendo, firmitas atque robur conciliatur;* nempe ſi & ſingulæ partes, & partium compoſitio ac coagmentatio recte curentur. Itaque nunc, in ſimilitudine a *muri conſtructione* petita, ubi *tam ſinguli per ſe lapides, quam ſinguli lapidum ordines, cum cura adponendi ſunt;* quum, pro vulgato *παραῤῥαγὲν*, Reg. F. *b.* & Veſont. *b.* *παραγὲν* darent, in Veſont. *b.* autem ſuperſcriptâ inter lineas literâ *θ* ſuper *γ* indicaretur *παραθὲν*, denique quum in Reg. G. *b.* *παρατιθὲν* eſſet; in hiſce ſcripturis, etiam ſic quidem adhuc corruptis, veræ ſcripturæ veſtigia, *παρατεθὲν*, inveniſſe nobis viſi ſumus. Ipſe etiam Caſaubonus intellexiſſe videtur incommodum,

Verſ. 7. modum, quod verbo παραῤῥαγὰν ineſſet, cui incommodo interpretatione hujuſmodi ſtuduit mederi: *cum ſinguli lateres rite ſuerint diſpoſiti, & ſinguli ordines affabre ſic facti, ut nullus relinquatur hiatus.* Reiſkius initio periodi, poſt verba ἐν οἰκοδομίαις excidiſſe nonnihil ſuſpicatus erat; v. c. τὸ ὅλον συμβαίνει ἰσχυρὸν εἶναι. Sed ſatis facile ex eis verbis quæ ſunt in fine periodi, ὅλην ποιεῖ τὴν δύναμιν ἰσχυρὰν, ſententiam abruptæ in priori membro orationis animo ſupplere lector poſſe videtur.

Ibid. κατὰ λόχον. Perperam κατὰ λόγον Reg. D.

Cap. XXIII.

CAPVT XXIII.

Argumentum. *Aetolorum querimoniam de Romanis* contineri hoc Fragmento, ait Caſaubonus in Argumento, quod ei præmiſit: rurſuſque verſionem latinam ab his verbis incepit: *Dicebant Aetoli, quod nunc fieret, ſimillimum eſſe* &c. Sed, nec Aetolos, nec aliquem Aetolum hic loqui, ſatis adparet ex verſ. 4. Quod intelligens ipſe Caſaubonus, in Corrigendis monuit, pro *Aetoli* in verſ. lat. ſcribendum eſſe *illi.* Gronovius vero, *Dicebat ille,* ſcripſit; ſed Argumentum Caſauboni intactum reliquit. Quod ſi cum hoc Excerpto Antiquo contuleris Eclogam illam Valeſianam, quam cap. 26 ſeq. poſuimus; deinde ſi cum utroque iſtorum Fragmentorum filum narrationis apud Livium lib. XXVII. cap. 30 ſeq. contuleris, intelliges, recte a nobis Eclogam illam Valeſianam proxime poſt hoc Fragmentum, de quo nunc quærimus, eſſe locatum, & excerptum eſſe hoc ipſum Fragmentum ex oratione habita ab aliquo ex eis *legatis,* quos conveniſſe Livius ait (XXVII. 30.) *ad dirimendum inter Philippum atque Aetolos bellum:* quamquam in temporis ratione non exactiſſime cum Polybio convenit Livius, ad annum ab V. C. 446. res iſtas referens, quo anno Marcellus conſul occiſus eſt; (Liv. XXVII. 27.) cum a Polybio eædem res in annum, qui præceſſit Marcelli extremum conſulatum, fuerint relatæ, ut ex ſerie Excerptorum Antiquorum ſatis adparet. Sed & in aliis rebus,

rebus, quas hoc libro X. exponit Polybius, in temporis ratione a græco ſcriptore diſcedere Romanum obſervavimus jam initio Adnotationum ad lib. X. cap. 2. Adde quæ notabuntur ad cap. 26, 1.

Verſ. 1. *Verſ.* 1. *περὶ τὰς παρατάξεις.* Pro mendoſo *παρὰ*, *κατὰ* aut *περὶ* legendum eſſe monuit Reiſkius. Eſt autem præpoſitionis *περὶ* proprius locus cum vocabulo *οἰκονομία*, ut X. 16, 2. Et nil frequentius prava iſta præpoſitionum *παρὰ* & *περὶ* permutatione in codicibus noſtris. vide ad I. 52, 4. ad IX. 20, 4. &c.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Poſt *ὡς ἐπίπαν* perperam inſerunt *καὶ προεπίπαν* Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* Erroris originem cognoſces, ſi verba proxime ſequentia inſpexeris. — *Ibid.* *καὶ προαπόλλυνται* recte Caſaub. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* *προσαπόλλυνται* ed. 1. cum Aug. Reg. F. G. Veſ. Tub. Ex Vrb. & Med. nil enotatum. — *Ibid.* *τὴν δ' ἐπιγραφὴν τῶν ἐκβαινόντων, laudem vero rerum geſtarum.* Conf. Reiſk. ad II. 2, 9.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. *προκινδυνεύουσι.* Simpl. *κινδυνεύουσι* Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſont. *b.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *νικησάντων* recte edd. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* & Tub. *b.* Sic & ora Aug. ab antiqua manu. *νικήσαντες* Aug. in contextu, & Reg. F. G. Ex Vrb. & Med. nihil notatur. — *Ibid.* *ἅμα τούτοις.* Sic Caſaub. & ſeqq. cum Reg. D. Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* *ἅμα καὶ τούτοις* ed. 1. cum Aug. Med. Reg. F. G. Veſ. Tub. Error ſive Reiſkii, ſive operarum eſt, cum is ex ed. 1. & Aug. *ἅμα καὶ τούτους* refert. Sunt autem *hi, quos ſimul cum reliquis Græcis oppreſſum iri* ait, ipſi *Aetoli.* conf. IX. 37, 8 & 10. — *Ibid.* *ὑφ' αὑτούς.* *ὑφ' ἑαυτοὺς* Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Veſ. *b.* Tub. *b.* — *Ibib.* *ἐκεῖνοι, illi*, ſc. *Romani.* Sic omnino fuit ſcribendum, quod miramur a nemine interpretum obſervatum; quamquam in latina quidem verſione recte ſententiam expreſſit Caſaubonus. — *Ibid.* *ποιήσονται* bene edd. Sic vero ex codicibus noſtris nonniſi Aug. in ora: neſcimus an & Vrb. & Med. e quibus nil

nota-

notatum videmus in schedis. Mendose ποιέενται Aug. Reg. F. G. Vef. ποίενται Tub. ποιοῦντας Reg. D. Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Vef. *b*. Tub. *b*. quod ex ποιοῦνται proxime est corruptum.

In hoc Fragmento desinit codex Reg. D.

Verf. 6. *Verf.* 6. Πᾶσαν γὰρ &c. Minutum hoc Fragmentum in ora Codicis Vrbinatis eo loco esse scriptum, ubi in contextu legitur Excerptum illud quod modo exhibuimus, docet Casaubonus in Fragmentis Polybianis.

Cap. XXIV.

CAPVT XXIV.

Eclogam Valesianam *de Philopœmene*, quæ cap. 24 seq. continetur, reponi a nobis debuisse ante Excerptum Antiquum, quod cap. 21 seq. legitur, docuimus initio Adnotationum ad cap. 21.

Verf. 1. *Verf.* 1. Εὐρυλέων, ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγός. *Euryleo*, *prætor Achæorum.* Expediendam seriem successionemque, quæ his temporibus fuit, *Prætorum Achæorum*, & Livium cum Polybio conciliandum, doctioribus, qui & ingenio & otio valent, relinquere debeo. *Euryleonem*, quem hic Polybius nominat, nemini alii auctori commemoratum reperimus. Ejus prætura nescimus an in annum ab V. C. 544. ponenda sit, ut desierit initio æstatis A. V. 545. *Cycliadam*, *Achæorum prætorem*, Livius nominat XXVII. 31. in eis Achæorum rebus, quas ipse quidem ad consules Romanos anni ab V. C. 546. retulit, quas easdem vero Polybius ad annum 545. in quo nunc versatur historia, refert. Vide Polyb. X. 26. coll. cap. 23. & Liv. XXVII. 30 seq. Tum *Niciam*, *prætorem Achæorum*, memorat Livius XXVIII. 8. in rebus Achæorum eo anno gestis, qui secutus est postremum Marcelli consulatum, id est, in rebus anni ab V. C. 547. quas easdem res Achæorum Polybius in annum 546. in ipsum Marcelli consulatum posuit, lib. X. c. 41 sqq. Quod vero eodem anno qui secutus est Marcelli consulatum, id est A. V. 547. celebrata esse Olympia Livius significat XXVII. 35. & XXVIII. 7. in

in eo consentit Polybius, qui ab A. V. 547. (lib. XI. 1.) novam Olympiadem incipit. (Conf. Adnot. ad IV. 14, 9.) Post hæc, per biennium res Græcorum prætermisit Livius, usque ad lib. XXIX. 12. Itaque de *Philopœmenis prima prætura* tacet, quæ secundum Polyb. XI. 10, 7. in A. V. 547. ponenda videtur, quo anno in pugna ad Mantineam Machanidam, Lacedæmoniorum tyrannum, Philopœmenes occidit. Quod autem haud multo post eam victoriam *iterum prætorem Philopœmenem* Nemeorum ludicro interfuisse Plutarchus scribit p. 362. id hanc habet dubitationem, quod, si in proximum annum 548. istam ponas præturam, non conveniet annus quo celebrari Nemea consueverunt, de quo ad cap. 26, 1. dicemus; sin in annum 549. rejicias, parum aptum fuerit quod paulo post Mantinensem victoriam id factum Plutarchus scribit, in quo cum Plutarcho consentit Pausanias VIII. 50. p. 701. CASAUBONUS in Chronologia Polybiana Cycliadæ præturam retulit ad consules anni 546. (quem is annum 545. numeravit;) Niciæ præturam ad consules anni 547. Philopœmenis præturam primam ad A. 548. Ejusdem alteram præturam ad consules anni 549. De Livii Chronologia in rebus Græciæ horum temporum confer quæ notamus ad cap. 47 extr.

Vers. 1.

Vers. 2. τοῦ καιροῦ - - ἐφεστηκότος ἡμᾶς, *cum tempus nos perduxerit.* Eadem modo XXXII. 9, 1. τῶν καιρῶν ἐφεστηκότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην. De præterito verbi ἵστημι & compositorum, activa notione usurpato apud Polybium, vide Adnot. ad III. 94, 7. (ubi pro XXII. 9, 1. corrige XXXII. 9, 1.) De notione verbi ἐφίστημι & ἐπιστῆναι in ista phrasi, conf. ad III. 118, 11. & ad IV. 40, 1.

Vers. 2.

Ibid. ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Φιλοποίμενος πράξεως, *ad initium rerum a Philopœmene gestarum.* Primum quidem cum virtus tum prudentia Philopœmenis cognita nobilitataque erat bello Cleomenico A. V. 531. in pugna Antigoni cum Cleomene, Polyb. II. 67 sq. sed tunc & juvenis admo-

Vers. 2. dum & privatus erat. Nunc agitur de tempore quo primum ad rempubl. accessit, & publico munere fungi cœpit, scil. *Magistri vel Præfecti Equitum* Achæorum (cap. 25, 6.) qui gradus fere erat ad præturam. Eo magistratu Damophantum, magistrum equitum Eleorum, in prælio ad Larissum fluvium, sua manu occidit, & equitatum Aetolorum Eleorumque in fugam vertit; ut docet Plutarch. p. 360. & Pausan. VIII. 49 extr. p. 700. De quo eodem prælio verba faciens Livius XXVII. 32. (coll. cap. 31 extr.) rei a Philopœmene bene gestæ non meminit: sed deinde cap. 33. aliam pugnam ab Achæis cum Aetolis Eleisque haud procul Messene prospere factam commemorat; quam eamdem esse cum illa, quam ad Larissam pugnatam Plutarchus ait, contendit Casaubonus in Chronologia Polybiana ad A. V. 545. qui nobis 546. est. Olymp. CXLII. 4.

Vers. 3. *Vers.* 3. ἐπεκτίσθησαν idem esse ait Ernestus ac simplex ἐκτίσθησαν. Quod hactenus concedimus, quatenus ipsum etiam simplex verbum κτίζειν non solum denotat *novam condere urbem;* sed etiam, urbem, quæ jam condita erat, *instaurare, amplificare, colonis frequentare.* — *Ibid.* διαθέσεις *constitutiones* interpretatus est Valesius: sed id quidem ne de politica constitutione intelligamus, vetare videtur vers. 4. ubi urbes, cum hominibus comparatas, ἄψυχα κατασκευάσματα vocat. Erit igitur nunc διάθεσις *status & conditio exterior*, id est & situs (θέσις, X. 9, 8.) & reliqua ratio qua constructæ urbes sunt.

Ibid. ἀγωγὰς καὶ ζήλους. — „ἀγωνίας, *certamina, labores, discrimina:* potest ferri; sed haud scio, an ἀγωγὰς sit præferendum; quod expressit etiam in latinis Valesius, [*institutionem,*] quamquam nihil de ea suspicione sua admonuit.“ REISKIVS. — ἀγωγὰς recta corrigere jussit Ernestus in Lex. Polyb. Est autem ἀγωγὴ *institutio, institutum, disciplina;* quo vocabulo & frequenter aliâs, & hoc cap. vers. 2. & vers. 5. 6 & 7. utitur scriptor noster, & posteriori quidem loco rursus cum ἀγωγῇ vocabulum ζήλους conjungit. Ceterum, quandoquidem optimi qui-

que

que fcriptores (quorum loca collegit Henr. Stephanus in Thef. quibus facile alia etiam adjici poterant) vocabulo ἀγωνία non folum pro ἀγῶνι, id eft, *certamine*, verum etiam pro *exercitationibus juvenum ad quafvis artes* ufi funt; fatemur, teneri fortaffe codicis Peirefciani lectionem ἀγωνίας potuiffe: quamquam aliâs hoc vocabulum nonnifi *timoris*, *horroris*, *anxietatis* fignificatu frequentat Polybius, ut VIII. 21, 2. XVIII. 8, 1. qua notione etiam verbo ἀγωνιᾷν familiariffime utitur. Rurfus vero ἀγωνίας vulgo ex ἀναγωγίας corruptum vidimus VII. 10, 5. — Verf. 5.

Verf. 4. εὐψύχους. Haud dubie verum ἐμψύχους, nam τῷ ἀψύχῳ opponitur ἔμψυχος, (ut I. 4, 7.) non εὔψυχος. — *Ibid.* εἰκὸς εἰς ἐπανόρθωσιν. Ad vulgatam fcripturam ipfe monuerat VALESIVS: „Deeft πρὸς, aut quid fimile." — *Verf.* 6. ὑπὲρ αὐτοῦ πεποιήμεθα λόγον. Nil cauffæ videmus, cur περὶ pro ὑπὲρ maluerit Valefius. — Verf. 4. 6.

Verf. 7. κατὰ μέρος - - κατὰ μέρος. — „Idem eft atque ἐν μέρει, *modo - - modo; ex hac parte, & rurfus ex illa*, velut per compenfationem." REISKIVS. — Conf. ad III. 103, 7. — Verf. 7.

CAPVT XXV. — Cap. XXV.

Verf. 1. Φιλοποίμην τοίνυν. Confer Plutarchum in vita hujus viri, & Paufan. VIII. 49 fq. — *Ibid.* πρῶτον. πρῶτα Suidas in Φιλοποίμην. — *Ibid.* ἔφυ καλῶς. Diximus de hac phrafi ad III. 87, 6. — *Ibid.* παιδευθεὶς ὑπὸ Κλέανδρον. De dictione παιδεύεσθαι ὑπό τινι vel (quod perinde eft) ὑπό τινα confer dicta ad VI. 7, 2. De *Cleandro* monuit VALESIVS: „Apud Plutarchum in vita Philopœmenis perperam Κάσανδρος fcribitur, contra auctoritatem codicis Vulcobiani; & Paufaniam in Arcadicis, & Suidam, qui hunc Polybii locum ex Conftantini noftri Excerptis more fuo defcripfit." — *Ibid.* Μαντινέα. Scribe τὸν Μαντινέα cum Suida. — Verf. 1.

Ibid. Φυγαδεύοντα. — „Verbum hoc aliâs ufurpatur pro *expellere in exfilium*. Quare fufpicabar, legendum effe

Verſ. 1. Φυγαδευθέντα. Sed potuit Polybius hoc verbo uſus eſſe in ſignificatione *exſulandi*, quia verba pleraque, in ευειν exeuntia, ſignificant conditionem eam, quæ primitivo ineſt unde ducuntur. Vt δουλεύειν eſt ἔιναι δοῦλος, ſic quoque Φυγαδεύειν erit ἔιναι Φυγάς." REISKIVS. — Ceterum aliàs conſtanter activa notione verbo iſto utitur Polybius.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. Ἐκδήμου. — „Ita etiam nominatur a Plutarcho in Philopœmenis vita; ſed in vita Arati perperam *Ecdelus* ſcribitur: ὁ δὲ Ἔκδηλος Ἀρκὰς ἦν ἐκ Μεγάλης πόλεως. lege Ἔκδημος. Quamquam & Pauſanias in Arcadicis [VIII. 49.] *Ecdelum* nuncupat, & *Megalophanem*; ſed corrupte utrumque, cum *Ecdemum* ac *Demophanem* dicere debuiſſet." VALESIVS.

Ibid. Ἀρκεσίλα. Plutarchus in Arato p. 1028. de *Ecdemo* loquens, ait Ἀρκεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ γεγονὼς ἐν ἄστει συνήθης. Conf. eumdem in Philopom. p. 356. — *Ibid.* Ἀριστοδήμου τοῦ τυράννου. De hoc Megalopoleos tyranno vide Pauſaniam VIII. 27. p. 656. & VIII. 36. p. 673. — *Ibid.* Poſt συστησάμενοι vulgo inſerunt δὲ, quam particulam expunximus, ipſo admonente Valeſio.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. Νικοκλέους. Perperam Νεοκλέους Suid. — *Ibid.* Κυρηναίων. Vide Plutarch. in Philop. pag. ead.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. λιτὸς κατὰ τὴν περικοπήν. conf. XI. 10, 3. — *Ibid.* τοιαύτας τινάς. τὰς τοιαύτας Suid.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. κατασταθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἱππάρχης. Confer quæ dicta ſunt initio Adnotationum ad cap. 21. & ad cap. 24, 2. — *Ibid.* κατεφθαρμένων. Imo κατεφθαρμένα, quemadmodum monuit Reiſkius, ut referatur ad συντάγματα. Suidas: παραλαβὼν δὲ τοὺς ἱππεῖς παντὶ τρόπῳ διεφθαρμένους.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. εἰς ἀληθινὴν ἄσκησιν. Exercitationes, quas cum equitibus Achæis inſtituit Philopœmenes, fuſius deinde expoſuit Polybius. Vide caput 21. quod poſt hanc Eclogam Valeſianam reponi debuerat. Biennio poſt, prætor Achæorum, in pedeſtribus etiam copiis corruptam diſciplinam reſtituit idem Philopœmenes. Vide XI. 8 ſqq.

Verſ.

Verf. 9.

Verf. 9. ἐξεριθεύονται τοὺς νέους. — „Rarum hoc verbum fignificat ἐξεργάζονται feu κατασκευάζουσιν ἑαυτοῖς συνερίθους, *comparant fibi operas, adminiftros & focios laborum.* REISKIVS. — Nempe συνέριθοι funt figillatim quidem αἱ συνυφαίνουσαι, generatim vero οἱ συνεργοί, ut docet Hefychius, cujus confule Interpretes ad eam vocem. Et Ἔριθοι, docente eodem Hefychio, funt οἱ γεωργοί, & οἱ ἐριουργοί, & generatim οἱ μισθωτοί, *mercede conducti.* Hinc Ἐριθεύεσθαι, interprete Suida, idem fere fonat ac δεκάζεσθαι, id eft, *mercede* vel *muneribus corrumpere.* Ἐξεριθεύονται vero idem Suidas, hunc ipfum Polybii locum refpiciens, interpretatur πρὸς κακίαν ἐκκαλοῦσι, id eft, *ad nequitiam invitant.*

Ibid. Ante συμπεριστέλλοντες deeffe particulam ἀλλά, aut aliquid fimile, fufpicatus eft Valefius. Nos quidem veremur, ut præcedentia verba fana fatis atque emendata fint.

Verf. 10.

Verf. 10. τῶν ἀρχόντων. „Forfan τῶν ἱππαρχόντων.“ ait Valefius. Sed nil opus: generatim nunc de eis loquitur Polybius, qui five peditibus five equitibus præfunt. — *Ibid.* κακοζηλίαν. Confer XI. 8, 4-7.

De verbis Ζήτει ἐν τῷ περὶ Στρατηγημάτων confer quæ notavimus ad initium capitis 21.

CAPVT XXVI.

Cap.XXVI.

Verf. 1. Nemea.

Verf. 1. Φίλιππος - - μετὰ τὸ ἐκτελέσαι τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα. Vide Liv. XXVII. 30 extr. & feq. & confer quæ fupra notavimus de Argumento cap. 23. Livius hæc in rebus anni ab V. C, 546. (Olymp. CXLII. 4.) narrat; Polybius ad A. V. 545. Olymp. CXLII. 3. retulit. Cum quo convenit, quod *Nemearum ludicrum,* quod hoc anno actum uterque fcriptor ait, cum tertio quoque anno agi folitum fit, ex Polybii ratione non (ut vulgo ferunt) in fecundum & quartum, fed *in primum & tertium quemque annum cujufque Olympiadis,* & *in impares annos ab Vrbe condita,* incidit. Quod probant omnia exempla, ubi apud Polybium

Verſ. 1. Nemea. bium *Nemeorum* mentio occurrit: velut II. 70, 4. Ol. CXXXIX. A. V. 531. Rurſus V. 101, 5. Ol. CXL. 3. A. V. 537. Nunc X. 26, 1. Ol. CXLII. 3. A. V. 545. Denique XXIII. 10, 1 ſeq. Ol. CXLVIII. 3. A. V. 569. Rurſus Livius XXXIV. 41. celebratum *Nemeorum* ludicrum commemorat L. Valerio, M. Porcio Coſſ. id eſt, A. V. 559. Ol. CXLVI. 1. Cum vero Plutarchus celebrata *Nemea* ait quo tempore iterum Prætor Achæorum fuit Philopœmenes, id quo pertineat haud ſatis in liquido eſſe profeſſi ſumus in Adnot. ad X. 24, 1. De ratione, qua *annos Olympios* numeravit Polybius, & cum *annis conſularibus Romanorum* contulit, diximus ad IV. 14, 9.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. *κώμους ποιούμενος ἐπὶ τὰς οἰκίας. cum bacchantium turba domibus inſultans*, vel *in domos impetum faciens.* Conf. Muſgrav. & Barneſ. ad Euripid. Cyclop. verſ. 39.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. *ἀναίδην. ἀνέδην* velimus in contextum receptum, ut fecimus XV. 20, 3. Alibi, II. 5, 6. ubi recte *ἀνέδην* editum eſt, pariter in *ἀναίδην* aberrarunt nonnulli codices. *ἀνέδην*, ab *ἀνίημι*, (ut *συστάδην* a *συνίστημι*, *βάδην* a *βαίνω* vel *βῆμι*, & ſimilia) eſt *ἀκωλύτως*, *ἐκκεχυμένως*, *ἐκλελυμένως*, *effuſe*, *licenter*, *effrenate* &c. ut docent grammatici græci. Conf. Perizonium ad Aelian. I. 4. Ἀναίδην, licet haud raro inveniatur in libris, & in Suidam etiam irrepſerit, ex mero errore orta vox, merito damnata a Weſſelingio ad Diodor. II. 59. & XVI. 37. aliiſque diligentibus græcorum ſcriptorum editoribus. Ab *ἀναιδὴς*, *impudens*, adverbium eſt *ἀναιδῶς*, non *ἀναίδην*: & adverbia, in *δην* exeuntia, a verbis derivantur, non a nominibus. Quare miramur, non ſolum gratiam feciſſe mendoſæ voci, ſed etiam ex profeſſo eam defendiſſe eumdem Weſſelingium ad Diodor. T. II. p. 586, 51. ubi, *αἱ ἀναίδην ἡδοναὶ* quænam ſint, difficile dictu fuerit; *αἱ ἀνέδην ἡδοναὶ* ſunt *effuſæ*, *effrenatæ libidines.*

Verſ. 9. *Verſ.* 9. Ἡμεῖς δ' οὐκ ἐν τοῖς προοιμίοις. Cum in msto libro fuiſſet Καθάπερ ἡμεῖς οὐκ, VALESIVS ex conject. edidit

edidit Ἅπερ ἡμεῖς οὐκ, in Notis vero ait: „Legendum videtur, περὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ." — REISKIVS: „Videtur καθάπερ (inquit) defendi posse, si accipitur pro διόπερ, *quapropter*. κατὰ sæpe idem notat ac διὰ, *propter*." — Nobis vox καθάπερ, per librarii incuriam, repetita ex præcedentibus visa est; quo facto deinde expulsam putavimus particulam δὲ, quam ex conjectura restituimus. — *Ibid.* ὥσπερ τῶν λοιπῶν συγγραφέων τινές. Cum abesset τινὲς ab editis & a cod. msto, aut Reiskiana ista emendatio fecit adoptanda, aut ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν συγγραφέων scribendum, quod Valesius suasit in Notis ad hunc locum. Vers. 9.

CAPVT XXVII. Cap. XXVII.

Vers. 1. Ἔστι τοίνυν ἡ Μηδία. De *Media* confer quæ jam dixit Polybius lib. V. c. 44. & quæ ibi adnotavimus. Nunc de eadem regione verba facit occasione *expeditionis ab Antiocho M. per Mediam in Parthiam susceptæ adversus Pharnacen*, ut patet ex cap. 28 sq. Μηδία h. l. recte habent libri omnes, qui alibi fere in Μήδεια consentiebant, quemadmodum mox vers. 4. rursus. Μηδείας habet Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* Vers. 1.

Vers. 2. τοῖς γὰρ ζώοις τούτοις σχεδὸν ἅπασαν χορηγεῖ τὴν Ἀσίαν. Sic cum Vrsino correxit Casaub. quum mendose χορηγίαν fuisset in ed. 1. Aug. Vrb. Reg. F. G. Ves. Tub. Eamdem constructionem verbi χορηγεῖν cum accus. pers. & dativo rei habemus III. 49, 11. & III. 68, 8. πάσῃ χορηγεῖ τῇ Ἀσίᾳ Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Ves. *b.* & Tub. *b.* (nisi quod in hoc pro πάσῃ sit πᾶσι.) Et invenitur quidem aliâs quoque hoc verbum cum dativo personæ, ut I. 62, 2. χορηγεῖν ταῖς δυνάμεσι, I. 83, 7. χορηγεῖν τοῖς πολεμίοις, *commeatus suppeditare exercitui, hostibus*: at cum duplici dativo, altero personæ, altero rei, nusquam quod sciamus. Vers. 2.

Ibid. τῷ καὶ τὰ βασιλ. — „Videtur hic aliquid deesse e. c. ὃ καὶ αἴτιον ἦν τῷ." REISK. — At αἴτιον cum geni-

Verf. 2. tivo caſu, non cum dativo, conſtrui ſolet. Nec, ſi nexum orationis recte inſpexeris, deſideraveris quidquam. — *Ibid.* τῶν ἱπποτροφιῶν ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Veſ. ἱπποτροφίων Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Non ſperno ἱπποτροφείων; ſed, ſi hoc vocabulo uti voluit Polybius, ſatis erat dicere τὰ βασιλικὰ ἱπποτροφεῖα, quemadmodum V. 44, 1. τὰ ἱπποφόρβια dixit, nec opus erat συστήματα adjicere.

Ibid. Μήδοις recte Caſaub. & ſeqq. cum msstis omnibus, excepto Aug. qui in contextu quidem cum ceteris conſentit, ſed inter lineas Μήδους habet, quod adoptavit editor Baſileenſis. Et ferri quidem Μήδους poterat, ſequente verbo ἐπιτετράφθαι, quoniam perinde & ἐγὼ ἐπιτρέπομαι τοῦτο dicitur, & τοῦτο ἐμοὶ ἐπιτρέπεται. Sed nil cauſſæ eſt, cur Μήδοις ſolicitetur.

Ibid. ἐπιτετράφθαι. Non videmus quo pacto mendoſum ὑποτετράφθαι ferre potuerint Vrſinus, Caſaubonus, Scaliger, Gronovius; quorum nemo ne dubitationem quidem ullam de corrupto iſto verbo ſignificavit. Vtique aut ἐπιτετάχθαι fuit corrigendum, aut ὑποτετάχθαι ſcribendum cum Reg. F. *b*. & Reg. G. *b*. Tub. *b*. In eamdem ſententiam Μήδοις ἐγκεχείρισται ait V. 44, 1. — *Ibid.* Tria verba διὰ τὴν εὐφυΐαν ignorant Reg. F. *b*. Reg. G. *b*. Tub. *b*. Solum vocab. εὐφυΐαν ed. 1. cum Aug. Med. Reg. F. G. Veſ. Tub. putamus & Vrb. qui ignorant διὰ τὴν, quæ verba ex ingenio adjecit Caſaubonus. Brevius Vrſinu δι' εὐφυΐαν, probabili utique ratione, quoniam literæ Δι facillime abſorberi potuerunt a literis AI in quas exit verbum præcedens.

Verf. 3. *Verſ.* 3. τῶν συγκυρούντων αὐτῇ βαρβάρων, *adverſus conterminos barbaros.* Videri poſſit συνορούντων legendum; ſed conf. III. 59, 7.

Verf. 6. *Verſ.* 6. Ὀρόντην. Expreſſerat hoc jam Caſaub. in lat. verſ. & id ipſum, Ὀρόντην, (non Ὀρόνταν, ut Bœclerus citavit) habet codex Aug. in ora, ab antiq. manu. Eſſe autem *Orontem* Mediæ montem, prope Ecbatana, & Diodo-

Diodorus Sicul. docet II. 13. & Ptolemæus VI. 2. p. 170. & Ammian. XXIII. 6. quos ad Diodorum laudavit Wesseling. De admirabili munitione *arcis Ecbatanorum* conf. Herodot. I. 89.

Verf. 7. περὶ ὧν. Sic pro Περσῶν fcribendum CASAVBONVS jam monuerat in ora Bafil. idque ipfum in verfione latina expreſſerat. Rurfus vero REISKIVS, dubitanter quidem, — „forte βασίλεια, inquit, περὶ ὧν καὶ τὸ λέγειν.“ — Sane literas C (id eft σ) & I fæpe inter fe permutatas a librariis vidimus. conf. Adnot. ad I. 15, 10. I. 23, 2. &c. In codice Med. (fi recte enotavit Gronovius) eft βασίλεια Περσῶν· περὶ ὧν καὶ τὸ λέγειν. Ceteri omnes folum Περσῶν habent, & περὶ ὧν ignorant. — *Ibid.* κατὰ μέρος. Viderit poterat τὰ κατὰ μέρος fcribendum, ut cum Reifkio fcripfimus XI. 3, 5. Sed ferendam tenendamque utrobique vulgatam fcripturam putemus. conf. ad III. 32. 3. — *Ibid.* ὀχυρότητα cum Vrfino correxit Cafaub. ὀχυρώτητα ed. 1. cum msstis.

Verf. 7.

Verf. 8. προφέρεσθαι. Perperam προσφέρεσθαι Reg. F. G. — *Ibid.* ἔνια bene edd. & margo Aug. ab antiq. manu. ἔνη Vrb. ἐν ᾗ Aug. in contextu, Reg. F. G. Vef. Tub. ἔνι Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* cum oblitus effet librarius fuperfcribere terminationem α. — *Ibid.* διαστάσεως. — „μετὰ διαβάσεως λέγειν eft prædicare vultu ad feveritatem & fiduciam compofito, manibus ambabus ad regionem renum converfis, *cruribus diductis, & gradu firmo atque conftanti*, buccis inflatis, clariffima voce, ut circulatores, magna de fe jactantes & profitentes.“ Sic REISKIVS; refpiciens fcilicet (ut monuit Erneftus) ad Homericum illud εὖ διαβὰς, Iliad. M'. 458. quod διαστήσας τὰ σκέλη interpretatur Euftathius p. 284, 19. & 849, 37. & 878, 13 fq. edit. Bafil. aitque atticam effe dictionem. De verbo διαβαίνειν, *cruribus diductis ftare*, conf. Weffel. ad Diodor. lib. I. extr. Nos vero, ad *firmiter* quidem *ftandum*, & ad *commodam habitudinem qua cum valida vi e manu ejici lapis poffit*, (ut apud Homerum) præclare intelligimus,

Verf. 8.

Verf. 8. ligimus, quo pacto pertinere illa phrasis εὖ διαβὰς pertinere possit: sed de eo *qui verba facit cum confidentia aut jactantia*, nusquam usurpatam eamdem dictionem videmus: nudi vero vocabuli διαβάσεως, ista notione usurpati, nullum usquam ne vestigium quidem adparet. Quare probavimus Ernesti conjecturam, qui, quum sensus *exaggerationem* (ut ait) requirat, διατάσεως suspicatus est scripsisse Polybium. Est autem διατείνεσθαι, ex satis pervulgato graeci sermonis usu, *oratione vel voce contendere.* Sic Demosth. pro Coron. p. 275. ed. Reisk. τί οὖν ταῦτα διετεινάμην οὑτωσὶ φοβερῶς. Dionys. Halic. Antiq. Rom. X. 13. νυνὶ δὲ συντεμῶ τὸν λόγον, καὶ παύσομαι τὰ πλείω διατεινόμενος. Lucian. in Abdicato c. 32. T. II. p. 186. ed. Amstelod. διατείνῃ καὶ βοᾷς. Adde quæ collegit Vpton ad Arriani Epictet. p. 567. lin. ult. Vnde μετὰ διατάσεως percommode significabit *cum contentione*, aut, si mavis, *cum exaggeratione.* Pro quo μετ᾽ ἐπιτάσεως dixit Polybius, si non fefellit nos conjectura, lib. XXXIII. 10, 3. Istam notionem verbi διατείνεσθαι, & nominum inde derivatorum, tetigimus in Nota ad Fragmentum Polybii grammaticum XXXVIII. Tom. V. p. 83 seq.

Ibid. καλλίστην ὑπόθεσιν ἡ προειρημένη πόλις παρέχει. Simplex verbum ἔχει ferri h. l. potuisse censuit Reiskius.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἔχοντα, monente Vrsino, correxit Casaubonus. Sic vero recte dederunt Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* Mendose ἔχουσα ed. 1. Aug. Med. codex Vrsini, Reg. F. G. Vef. Tub. Mox iidem Reg. F. *b.* & Reg. G. *b.* rectissime dederunt τῇ δὲ & πολυτελείᾳ, quemadmodum perspecte idem Casaubonus edidit; cum τὴν δὲ & πολυτέλειαν fuisset in ed. 1. consentientibus & ceteris codicibus. — *Ibid.* καταβαλλομένων. Nulla necessitas cogit, ut καταβαλομένων corrigamus cum Reiskio.

Verf. 10. *Verf.* 10. κιππαριττίνης. Temere κιππαριττείνης ed. 1. — *Ibid.* φατνώματα sunt *lacunaria ad præsepis formam fabricata*, ut φάτναι apud Diodor. Sicul. lib. I. c. 66. ubi vide

quæ

quæ adnotavit Wesseling. Passim eodem vocab. φατνώματα utuntur sacrarum scripturarum interpretes. — *Ibid.* περιστύλοις correxit Casaub. & sic etiam correctum in Aug. ab antiqua manu. — *Ibid.* τάς τε κεραμίδας. Vide ad IV. 52, 7.

Vers. 12. *Vers.* 12. τῆς Αἴνης. Consule Bochartum in Geogr. Sacr. P. I. lib. III. c. 14. p. 223. edit. Cadom. & cap. 19. p. 277 sq. — *Ibid.* καὶ ante κεραμίδες, prætermissum in edit. Casaub. (operarum putamus errore, propagato per seqq. editiones) restituimus ex ed. 1. & msstis, qui eam partic. agnoscunt omnes, excepto uno Vес. κεραμίδες ἀργυρᾶ vero, monente Vrsino, recte edidit Casaub. Perperam κεραμίδας ἀργυρᾶς ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vес. Tub. κεραμίδες ἀργυρᾶς Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* Tub. *b.* qui iidem codices ignorant καὶ ante πλείους, nempe pro scripturæ compendio, quod significat καὶ, literam σ posuerunt librarii. — *Ibid.* συνετέθειντο recte Casaub. cum Reg. F. *b.* Reg. G. b. Tub. *b.* συνετέθηντο ed. 1. Aug. Reg. F. G. Ves. Tub. — *Ibid.* πλίνθοι δὲ χρυσαῖ Casaub. cum Reg. F. *b.* Reg. G. *b.* putamus & Tub. *b.* πλήνθοι δὲ χρυσαῖ Ves. putamus & Tub. πλήνθοι χρυσαῖ, absque καὶ, ed. 1. Aug. Reg. F. G.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII. Vers. 1.

Vers. 1. Ἀρσάκης. Antiochi expeditionem adversus hunc *Arsacem*, Parthiæ & Hyrcaniæ regem, breviter tangit Iustinus XLI. 5. postquam de patre hujus, qui regnum condidit Parthorum, fusius egerat. — *Ibid.* τὴν δ' ἔρημον. Monuerat jam Reiskius, cum verbo διεκβαλεῖν non consistere posse εἰς, quod hic invexit Casaubonus: nam, aut διεκβαλεῖν ἔρημον dicitur, inquit, aut ἐμβαλεῖν εἰς ἔρημον. Sic certe cap. 29, 3. consentientibus libris omnibus legitur οὓς (scil. τόπους) ἔδει διεκβάλλειν αὐτόν. Quod si perinde εἰς τὴν ἔρημον διεκβαλεῖν dicere liceret, expeditissima sane ratio foret qua usus Casaubonus est ad hunc locum sanandum, pro Ἀρσάκης δὲ, Ἀρσάκης εἰς δὲ scribens, & post Ἀρσάκης orationem interpungens. De

deserto,

deserto, quod inter Parthiam Mediamque interjacet, diximus ad V. 44, 4.

Vers. 2. *Vers.* 2. οὐδέν ἐστι. Sic recte Casaub. cum Vrb. Aug. & Vrsin. οὐδὲν deest ed. 1. Reg. F. G. Ves. Tub. — *Ibid.* Φρεατίας. Polybii verba nonnulla hinc citavit Suidas ad hoc ipsum vocab.

Vers. 3. *Vers.* 3. τοῖς ἐπί τινας τόπους. Mendose τοὺς ed. 1. cum msstis. Recte τοῖς cum Vrsino correxit Casaub. referendum ad ἐπεισαγομένοις. — *Ibid.* τῶν μὴ πρότερον ἀρδευομένων. τὸ μὴ πρότ. ἀρδευόμενον ed. 1. Reg. F. G. Vesont. Et τὸ quidem habent etiam Vrb. & Aug. sed ἀρδευομένων recte Vrb. atque etiam Aug. in contextu; (nam in hoc quidem inter lineas terminatio ον ab antiqua & prima, ut videtur, manu superscripta est:) unde verum restituit Casaubonus, monente etiam Vrsino, cujus codex cum Vrb. & Aug. consensisse videtur. Forsan τῶν μὴ τὸ πρότερον ἀρδευομένων scripserat Polybius, ut ex illo pronomine τὸ, ad πρότερον adjecto, error natus sit librariorum. Sic τὸ πρότερον II. 38, 10. τὸ πρὶν IV. 81, 13. τὸ τηνικαῦτα I. 40, 6. τὸ τηνικάδε hoc ipso cap. vers. 5.

Vers. 4. *Vers.* 4. ἔχοντας recte edd. ἔχοντες Aug. Reg. F. G. Ves. — *Ibid.* τοῦ Ταύρου. Speciem habet, quod Guil. Xylander ad oram versionis germanicæ notavit, Ζάγρου legendum sibi videri. Sed Strabonem lege lib. XI. p. 522. & intelliges, latissime patere *Tauri* montis nomen, neque adeo solicitari debere consentientem librorum omnium scripturam.

Vers. 5. *Vers.* 5. τῇ διὰ τῆς ἐρήμου. Perperam deest τῇ Reg. F. G. — *Ibid.* ἐνεχείρησε. Mendose ἐνεχείρισε Aug. Med. Reg. F. G. Ves.

Vers. 6. *Vers.* 6. πάλιν ἐξαπέστειλε τοὺς περὶ Νικομήδην. — „Ergo jam ante rex eum illuc miserat, qua de re commemoratum fuit in iis quæ periere.“ REISKIVS. — *Ibid.* τινὰς δέ. δὲ deest Reg. F. G.

Vers. 7. *Vers.* 7. διανύσας. διανοίσας Aug. Reg. F. G. Ves. De *Hecatompylo*, regia Parthorum, confer Freinshem. ad Curt.

Curt. VI. 2. — *Ibid.* τῶν δὲ διόδων Φερουσῶν. Reiſkius corrigi voluerat τῶν δὲ ὁδῶν τῶν Φερουσῶν.

CAPVT XXIX.

Cap. XXIX.

Verſ. 1. πρὸς σφᾶς. πρὸς σφὰς Aug. ſuo more. — *Verſ.* 2. διόπερ ἔκρινε. Vide notata ad I. 82, 13.

Verſ. 1.

Verſ. 3. ἐπὶ Ταγάς. Sic ſcripti & editi omnes, excepta editione Erneſti, in qua, cum accentus evanuiſſet in exemplo Gronoviano, temere ἐπὶ Τάγας expreſſum eſt. — „Forte Τάβας, ut p. 1453, 29. [nobis lib. XXXI. 11, 3.] aut Τάπας, quod idem eſt." REISKIVS. — De *Tabis* illis, quas tamen *in Perſide ſitas* Polybius l. c. facit, vide Cellar. Geogr. Antiq. lib. III. c. 19. p. 813. Cogitaveramus quidem Ῥαγὰς, qua de urbe conſule quæ congeſſit idem vir doctus lib. III. c. 18. p. 781 ſq. Sed utraque iſtarum urbium, *Tabæ* & *Ragæ*, inter Ecbatana & Hecatompylon vulgo ponuntur in tabulis, & quidem ad occidentem ejus montis, in quo ſunt Caſpiæ portæ, cui monti ad orientem hybernum Hecatompylos eſt, quem eumdem montem a meridie circumiviſſe videtur Antiochus, e Media in Parthienem proficiſcens. Vrbs autem, de qua nunc agitur, ultra Hecatompylon erit quærenda, in extremis Parthienes finibus, prope radices ingentis illius montis, quem *Labum* Polybius vocat, qui Hyrcaniam a Parthiene, ut docet idem ſcriptor noſter, ſejungit.

Verſ. 3.

Ibid. τοῦ Λάβου Caſaub. & ſeqq. cum Vrſino. Sic autem & ora Aug. ab antiqua manu: & haud dubie in codice Vrſini ſic erat ſcriptum; nam ex ingenio reſtitutum ab Vrſino eſſe nomen iſtud, ignotum ceteroquin, nullo modo probabile eſt; nec id dicit ipſe, neque ad locum inferiorem (ut aliâs interdum facit) provocavit. Nos vero eo majori fiducia iſtam emendationem tenuimus, quoniam cap. 31, 1. confirmatam vidimus quatuor librorum noſtrorum conſenſu, qui pro mendoſo τὸν λόφον, quod ibi editum erat, perſpicue τὸν Λάβον dederunt, ubi nihil nec ex ſuo codice adnotaverat nec alioquin ſuſpicatus erat Vrſinus.

Verf. 3. finus. Mirum vero videri queat, tam ingentis montis, conf. cap. 30, 2. & c. 31, 1.) quo Hyrcaniam a Parthiene fejungi Polybius ait, apud nullum alium fcriptorem inveniri mentionem. Quæfiverat ad h. l. REISKIVS: „Num 'Αλμοὺτ? Geographi Arabes (inquit) nominant in hac regione الموت *Almut*, caftrum & montem." —

Ibid. ἐφεστώτων monente Vrfino correxit Cafaub. & fic habet Aug. ex emendatione quidem, fed ab ipfius primi fcriptoris manu, cum prius ἐφεστώσαις fcripfiffet, quod habent ceteri codices & ed. 1. — *Ibid.* ταῖς δυσχωρίαις αὐτοῦ, fcil. τοῦ Λάβου ὄρους. Sic libri omnes cum ed. 1. Temere αὐτῷ Cafaub. & fequentes editores.

Verf. 4. *Verf.* 4. μερίζειν. μερίζων Reg. F. G. Vef. Et fic prius in Aug. fuerat, fed ftatim correctum ab eadem manu.

Verf. 5. *Verf.* 5. τάξιν μὲν οὐκ ἔνεμον. Sic recte edd. cum Aug. (putamus & Vrb. & Med.) quod commodiffime Cafaubonus vertit, *ordines non fervabant.* Mendofe οὐκ ἄνεμον Reg. F. G. Vefont. & codex Vrfini, unde ἀνέμενον ex conjectura parum felici corrigere juffit Vrfinus. REISKIVS: „Forte, ait, οἵτινες ἐς τάξιν μὲν οὐκ ἔβαινον, *qui in acie quidem non confueverant procedere.* ἐς τάξιν idem eft atque ἐν τάξει. —

Verf. 6. *Verf.* 6. τελευταίους Cafaub. & feqq. cum Vrfin. & Aug. Mendofe τελευταῖος ed. 2. τελευταίοις Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* θυρεοφόρους. θυραιοφόρους Aug. Reg. F. G. Vef.

Cap. XXX.

CAPVT XXX.

Verf. 2. *Verf.* 2. πολλὰς μὲν eft operarum erratum, nolentibus nobis ex edit. Erneft. in noftram propagatum. Refcribe πολλαὶ μὲν αὐτομάτως. — *Ibid.* ὑπερκειμένων. Sic effe in Vrb. notavit Cafaubonus in ora Bafil. quod cur in ἐπικειμένων mutarit, nil cauffæ videmus.

Verf. 3. *Verf.* 3. πλήθη καὶ μεγέθη. Acute Scaliger πλήθη παμμεγέθη. — *Ibid.* Ad εἰ μὴ διήμαρτον videtur utique aliquid intercidiffe; fed veremur, ne non fatis fit quod Reif-

kius

Reiſkius conjecit: forte *εἰ μὴ τῆς ἐλπίδος διήμαρτον.*" — *Ibid.* *ἐξαδυνατήσαντα* bene Caſaub. cum Aug. *ἐξαδυναστήσαντα* ed. 1. Med. Reg. F. G. Veſ.

Verſ. 4. *Verſ. 4.* *πάντας.* Suſpicati eramus *πάντως*; ſed, quæ proximo verſu ſequuntur, docent non ſolicitandam vulgatam.

Verſ. 5. *Verſ. 5.* *ἐκεῖνο* recte Caſaub. conſentientibus msstis. Imperite *ἐκείνῳ* ed. 1. quod habet ora Aug. ab antiqua manu. — *Ibid.* *ὅτι τὴν μὲν Φάλαγγα καὶ τὴν ἀποσκευήν.* Sic perſpecte Caſaubonus edidit, cum Scaligero inſerens *καὶ* poſt *Φάλαγγα*, quam particulam ignorabat ed. 1. cum msstis omnibus. *Phalangem & impedimenta illac neceſſario, qua illi cogitaverant, ducere oportebat: leviter armati & expediti per montes & rupes ſcandere poterant.* In Aug. inter *ὅτι τὴν* & *μὲν Φάλαγγα*, ſuperne adjecta eſt & ibi inferenda ſignificatur præpoſitio *κατὰ*, ut ſit *ὅτι τὴν κατὰ μὲν Φάλαγγα τὴν ἀποσκευὴν*, nullo ſenſu. *ὅτι τὴν μὲν Φάραγγα τὴν ἀποσκευὴν* habent Reg. F. G. & Tub. ſed in *Φάλαγγα* cum Aug. conſentit Veſ. nec dubitamus quin & Vrb. & Med. Vrſini codex quid habuerit neſcimus, ſed ipſe Vrſinus ſic ſcribere juſſit: *ἐκεῖνο δ' οὐκ ἔβλεψαν, ὅτι κατὰ μὲν τὴν Φάραγγα τὴν ἀποσκευὴν* &c.

Ibid. *ἀλλὰ τοῖς ψιλοῖς.* *ἀλλὰ καὶ τοῖς ψιλοῖς* erat editum. Delevimus inutilem particulam, quam neſcimus unde arripuerit primus editor; ignorant certe codices omnes noſtri, nec agnoſcebat Vrſini codex. Videtur ex conjectura eam inſeruiſſe editor Baſileenſis, ut aliquo modo mederetur pravæ lectioni, quæ ſequebatur, *οὐκ ἂν δυνατὸς ἦν*, pro *οὐκ ἀδύνατος ἦν.* Neminem vero, putamus, morari debet difficultas, quam Reiſkius nexuit, contendens, poſt *μὲν*, quod eſt ſupra in *τὴν μὲν Φάλαγγα*, ſequi non poſſe *ἀλλὰ*, ſed neceſſe eſſe ut *δὲ* ſequatur; quare ſic legendum ſuſpicatus ille erat: „*οὐχ οἷόν τ' ἦν τούτοις προσβαλεῖν ἅμα καὶ τοῖς ψιλοῖς καὶ τοῖς εὐζώνοις· οἷς οὐκ ἀδύνατος ἦν* &c. id eſt: *gravi armaturæ & jumentis non licebat ad montes trajectui aſſitos accedere una cum militibus levis arma-*

Verf. 5. *armaturæ, quibus per ipſas licebat calvas rupes eniti.* Non animadvertiſſe videtur vir doctus, ne ſic quidem poſt μὲν ſequi particulam δὲ, quam neceſſario deſiderari ipſe contendit. Illud etiam fugiſſe videtur Reiſkium, προσβαλεῖν hoc loco ex Polybii uſu *adſcendere* denotare, non *accedere.* — *Ibid.* οὐκ ἀδύνατος ἦν ex perſpecta Vrſini conjectura correxit Caſaub. cum οὐκ ἂν δυνατὸς ἦν eſſet in ed. 1. conſentientibus codicibus omnibus.

Verf. 6. *Verſ.* 6. ἅμα τῷ πρὸς τὸ πρῶτον. Articulum τῷ, qui utique deſiderabatur, cum Scaligero recte adjecit Caſaub. Porro vero pro πρὸς τὸ πρ. Φυλ. idem Scaliger περὶ τὸ πρῶτον Φυλάκιον ſcriptum voluerat, quia ſcilicet ſequebatur προσμίξαι τοῖς περὶ τὸν Διογένην, & deinde ποιουμένοις. Sed multo probabilior certiorque videtur Caſauboni ratio, qui, ſervans πρὸς τὸ πρῶτον Φυλάκιον, ſcil. τῶν πολεμίων, id eſt, *ad* vel *circa primam hoſtium ſtationem,* correxit τοὺς περὶ Διογ. & deinde ποιουμένους. — *Ibid.* ἀλλοιοτέραν ἐλάμβανε διάθεσιν. — „Aut legendum eſt ἐλάμβανον, ut referatur ad οἱ πολέμιοι, aut vulgato ἐλάμβανε addendum eſt τὸ πρᾶγμα.“ REISKIVS. — Sic utique ſcribendum nos quidem putamus, ἀλλοιοτέραν ἐλάμβανε τὸ πρᾶγμα (vel potius τὰ πράγματα, quod in ora Baſil. adnotavit Caſaubonus) διάθεσιν. cf. XVIII. 33, 4.

Verf. 7. *Verſ.* 7. καὶ μάλιστα ταῖς σφονδόναις. Invitis msstis οὓς καὶ μάλιστα edidit Caſaub. quod tenuerunt poſteriores editores. Delevimus pronomen, quod nullo modo deſiderabatur.

Verf. 8. *Verſ.* 8. ἐδίδοτο τοῖς λειτουργοῖς καιρὸς εἰς τὸ πᾶν τὸ πρὸ ποδῶν ἀνακαθαίρειν καὶ λεαίνειν μετ᾽ ἀσφαλείας. *Operariis tunc facultas dabatur, tuto quidquid impediebat purgandi.* Cum κλῆρος vulgo, conſentientibus libris omnibus, legeretur, interpretatus eſt Caſaubonus: *operarum tunc partes erant, purgare &c.* Et REISKIVS: „*dabatur ipſis negotium,* parte operis ſua, & loco, in quo purgando elaboraret, ſuo cuique ſeu per ſortem, ſeu ex arbitrio

arbitrio imperatoris, assignato. Vide p. 81, 18." — Scil. lib. I. c. 57, 1. pro *καιρὸν* legendum fortasse *κλῆρον* suspicatus erat idem Reiskius, respiciens hunc locum, in quo nunc versamur. Nunc vero ita pergit: „Possit quoque *καιρὸς* legi." Sic autem & Casaub. in ora Basil. notaverat: „An *καιρὸς?*" — Quam nos conjecturam haud cunctanter in contextum adoptandam judicavimus. Nam ut alia taceamus, *negotium* quidem vel *mandatum* alicui sive forte sive ex imperatoris arbitrio dari *ad aliquid faciendum* potest: sed nec forte nec ex arbitrio imperatoris mandatur, ut *μετ' ἀσφαλείας*, id est, *tuto & absque periculo faciat.* Quod si quis fortasse urgeat, in sacris scripturis interdum vocabulum *κλῆρος* ea notione usurpari, quæ videri possit huic loco convenire, præsertim in Actis Apost. 1, 17. *ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης*, rursusque vers. 25. *λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης*, is, si diligentius animum adverterit, intelliget, non esse eam exemplorum istorum rationem, quæ ad tuendam apud Polybium h. l. vulgatam lectionem valeat. Sed cum idem vocabulum *κλῆρος* ex sacris scripturis familiare esset librariis, postquam apud Polybium hoc loco in voce KAIPOC evanuerat lineola transversa, qua a litera Λ distinguitur A, in promtu fuit, ut ex KΛIPOC, KΛHPOC facerent. — Vers. 8.

Vers. 9. *σφενδονητῶν.* Mendose *σφενδονηστῶν* Vesont. & *σφενδονιστῶν* Reg. F. G. — *Ibid. συναθροιζομένων.* Temere *συνηθροιζομ.* ed. 1. — *Ibid. τῶν δ' ἀσπιδιωτῶν.* Conjunctionem ignorat ed. 1. cum msstis: ex conjectura adjecit Casaubonus. — *Ibid. ἐφεδρευόντων. ὑφεδρευόντων* ed. 1. cum Med. — *Ibid. ἐν τάξει. τάξει*, absque *ἐν*, habet ed. 1. cum msstis omnibus. Quod ferri potuisse videtur, nec opus admodum erat præpositione, quam ex ingenio adjecit Casaubonus. Potuit tamen ea, ut sæpe alias, absorpta videri ab extrema litera verbi præcedentis. — *Ibid. οὐκ ἔμενον οἱ βάρβαροι.* Sic ed. 1. consentientibus omnibus codicibus, quibus invitis nescimus quid — Vers. 9.

Casaubonum commoverit ut *ἀνέμενον* scriberet, quod tenuerunt posteriores editores.

Cap. XXXI.

CAPVT XXXI.

Vers. 1. *Vers.* 1. *τὸν Λάβον.* conf. ad c. 29, 3.

Vers. 2. *Vers.* 2. *καὶ πεπεισμένων.* Deest *καὶ* Reg. F. G. Ves. Tub. sed habet Aug. cum editis. — *Ibid. τοὺς ὑπερδ. καὶ κατὰ νώτου τόπους.* Sic correxit Casaub. *ὑπερδεξίους καὶ κατὰ νώτου τόπους*, absque *τοὺς*, Vrsinus. Poteras etiam suspicari *ὑπερδεξίους τοὺς κατὰ νώτου τόπους.*

Vers. 5. *Vers.* 5. *ἐπὶ Τάμβρακα.* Vide Cellarii Geogr. Antiq. lib. III. c. 20. p. 825. — *Ibid. βασίλεια* recte edd. & ora Aug. antiqua manu. *βασιλέα* Aug. Reg. F. G. Vesont.

Vers. 6. *Vers.* 6. *Σύριγγα.* Confer Danvillii Geogr. antiq. T. II. p. 294 seq. — *Ibid. ἦν συνέβαινε.* Deest *ἦν* ed. 1. & msstis nostris. Ex ingenio perspecte adjecit Casaubonus, absorptum a terminatione *ιν* vocabuli praecedentis. *συνέβαινε δὲ κεῖσθαι* suaserat Scaliger. Verba *συνέβαινε κεῖσθαι* usque *εὐημερίαν* parenthesi inclusit ed. 1. — *Ibid. τὴν ἄλλην εὐημερίαν.* Sic ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Ves. Tub. nec dubitamus quin & Vrb. e quo nullum dissensum adnotavit Casaubonus. Nec ulla sane causa fuerat, cur repudiaretur probum vocabulum, quo & alias Polybium usum videmus VII. 9, 10. Hesychius: *Εὐημερία· εὐδαιμονία.* ubi vide quae adnotavit doctus Editor. In familiari sermone potissimum usurpari solitum hoc vocabulum Suidas docet.

Vers. 8. *Vers.* 8. *χωστρίσι χελώναις.* Vide Adnot. ad IX. 41, 1. — *Ibid. οὐκ ἔλαττον* recte edd. & sic ora Aug. ab antiq. manu. *οὐκ ἐλάχιστον* Aug. in contextu, Reg. F. G. Ves. Tub. — *Ibid. ἑκάστης.* Perperam *ἑκάστοις* ed. 1. invitis nostris codicibus.

Vers. 12. *Vers.* 12. *ὑπέρβασιν*, quod post *συνθεασάμενος* editio Basil. habet, utram ex mscto codice ductum sit, an ex conjectura editoris, nescimus. Fortasse *ὑπερβάσειν* erat in codice, ut in Reg. F. G. & Vesont. aut *ὑπερβάσαν*, ut in Aug. & Vrb. Ex Tub. & Med. nullus quidem ab editis dissen-

diſſenſus enotatus eſt; nec tamen inde tuto colligitur, exactiſſime illos codices cum edd. conſentire. Scaliger, diſtinctionem tenens quam habet ed. 1. ſic: συνθεασάμενος ὑπέρβασιν, ἀπέστειλε μετὰ τῶν μισθοφόρων, poſt ἀπέστειλε excidiſſe ſuſpicatus erat accuſativum, nomen ducis. Caſaubonus, Ὑπέρβασιν pro proprio nomine utens, ut ſtructuræ orationis conſtaret ratio, neceſſe habuit initio periodi ὁ δὲ βασιλεὺς in ὃ δὴ βασιλεὺς mutare. Nos vero nec improbamus Caſauboni rationem, nec ita certam putavimus, ut in contextum adoptare auderemus: ac videmus, in eadem ſententia Reiſkium fuiſſe. Verſ. 12.

Verſ. 13. διὰ πτάματος. διὰ τοῦ πτώματος malimus cum Reiſkio, ſicut V. 4, 9. — *Ibid.* παρέδοσαν. Perperam παρέδωσαν Aug. Reg. F. G. Veſont. Verſ. 13.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII.

Verſ. 1. Βουλόμενοι δὲ οἱ ὕπατοι &c. De *Marcelli conſulis obitu* confer Liv. XXVII. 26 ſeq. Plutarch. in vita Marcelli p. 315. & Appiani Bellum Hannib. cap. 50. — *Ibid.* ἐπήγγειλαν. Temere & invitis msstis ἐπήγγειλε ed. 1. Verſ. 1.

Verſ. 2. τῶν ἱππέων ἀναλαβόντες ἴλας δύο. Sic h. l. omnes, præter Reg. E. in quo εἴλας eſt. Accipiendum autem h. l. latiori notione vocabulum ἴλη. conf. ad cap. 21, 4. Livius & Plutarchus *cum equitibus ducentis & viginti* egreſſum ſcribunt; Appianus *cum trecentis.* Ceterum & in aliis nonnullis momentis a Polybio hic differt Livius; &, variam fuiſſe famam, ipſe ſignificat XXVII. 27 extr. Verſ. 2.

Ibid. καὶ γροσφομάχους μετὰ τῶν ῥαβδοφόρων εἰς τριάκοντα. Forte τριακοσίους legendum ſuſpicari licet cum Reiſkio. Sane *triginta velites*, comprehenſis etiam eodem numero lictoribus, operæ pretium non erat, ut vel ſecum ſumerent conſules, vel ut commemoraret Polybius: Nec velitum, nec lictorum meminit Livius: *quinque lictores captos* commemorat Plutarchus.

Verf. 3. *Verf.* 3. ὑπεστάλκεισαν. — „Scil. ἑαυτούς." REISK. — conf. ad III. 48, 4. — *Ibid.* ὑπὸ τὸν λόφον correxit Cafaub. cum Scaligero. conf. verf. 1. & Lexic. Polyb. in ὑποστέλλειν.

Verf. 4. *Verf.* 4. παραγίγνονται. Aug. Reg. F. G. παραγίνονται edd. Reg. E. — *Ibid.* παρὰ τὰ πλάγια. τὰ perperam deeft Reg. E. F. G. Tub. — *Ibid.* διακλείουσιν recte Cafaub. cum Vrb. Aug. Vrf. & Reg. E. Corrupte διαλλείουσιν ed. 1. Reg. F. G. Tub. διαλείουσι Vefont. conf. ad X. 6, 2.

Verf. 5. *Verf.* 5. κατέβαλον recte Cafaub. cum Aug. & Reg. E. — *Ibid.* καὶ τὸν υἱὸν &c. Recte huc repofuiffe verba ifta videtur Cafaubonus, nifi quid amplius turbatum aut defectum eft. Ante καὶ τὸν autem deeffe verba ἐν οἷς fufpicatus eft Reifkius.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἀναβοώντων. Perperam ἀναβαινόντων unus Reg. E. ἀναβοᾶν, *conclamare ad arma*, five ore, five buccinis, ut XV. 12, 2. — *Ibid.* πέρας εἶχε τὸ πρᾶγμα. Poft hæc in ed. 1. & msstis omnibus locari illa verba καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Κλαυδίου &c. paulo ante ad verf. 5. monuimus: quæ fi hic fuo loco ftant, manifeftum eft, abruptam effe orationem & intercidiffe nonnihil. Livius: *tumultuatum & in caftris fuerat, ut confulibus irent fubfidio; quum confulem & filium alterius confulis faucios, exiguafque infelicis expeditionis reliquias, ad caftra venientes cernunt.* Fortaffe complura etiam nonnulla, quæ Polybius fcripferat, prætermiffa funt h. l. ab Excerptore, & in his id quod de Hannibale, corpori Marcelli adftante, & vulnera omnia adverfa confpiciente, Appianus ait, *laudaffe Hannibalem Marcellum ut militem, cavillatum effe ut imperatorem.* Conf. Plutarch. p. 315 extr. & Spicileg. Reliquiar. ex lib. X. Polyb. num. I.

Verf. 8. *Verf.* 8. θεωρῶν εἰ καὶ περί τι τῶν τῆς στρατηγίας μερῶν ἄλλο, καὶ περὶ τοῦτο διαμαρτάνοντας τοὺς ἡγεμόνας. Corrupte fcripti libri omnes: θεωρᾶν εἰ καὶ περὶ τῆς στρατηγίας μερῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας τοὺς ἡγεμόνας. In uno Aug. inter περὶ τῆς & στρατηγίας iniquo

loco

loco inferendus indicatur articulus τῶν, inter lineas scriptus a prima quidem manu. Editio Basileensis, tenens cetera, novo præterea errore εἰκὰς pro εἰ καὶ habet. Vrsinus corrigere jussit εἰ καὶ περὶ τῶν τῆς στρατηγίας μερῶν, in reliquis nil mutans. Casaubonus τὶ ante τῶν adjecit, (commoda utique ratione, sed fortasse non necessaria;) tum περὶ τοὺς διαμαρτ. in περὶ τοῦτο διαμαρτ. perspecte mutavit. Denique REISKIVS, dubitanter quidem, monuit: „Forte sic distinguendum & legendum est: μερῶν· ἄλλο, καὶ περὶ τοῦτο.“ Quæ emendatio omnino necessaria nobis visa est. Sic in simillima dictione post εἰ καὶ alibi ἕτερος sequitur, quod idem valet atque ἄλλος, numquam vero sequitur particula ἀλλά. vide III. 95, 7. VI. 25, 11. XVII. 12, 3.

Vers. 8.

Vers. 9. διότι adjecimus cum Med. Reg. E. & ora Aug. ubi ab antiqua manu adscripta hæc particula; quæ cum desideraretur vulgo, Vrsinus deinde ἀπέχειν δεῖ in ἀπέχειν δεῖν jusserat mutare, in quo ei obsecutus est Casaubonus, contra librorum omnium fidem. — *Ibid.* συμπάσχει recte ed. 1. consentientibus msstis. Temere συμπάσχῃ Casaub. & seqq.

Vers. 9.

Vers. 10. τί δ' ἀγνοοῦντος recte scripsit Casaub. Mendose τί δ' ἀγνοοῦντες ed. 1. cum msstis.

Vers. 10.

Vers. 11. ἐν Καρὶ cum Vrb. & Vrsino correxit Casaub. Sic & in Reg. E. cum in contextu esset ἐν καρεῖ, inter lineas correctum ab eadem manu ἐν Καρί. Mendose ἐν ἀκαρεῖ ed. 1. Aug. Reg. F. G. Ves. Tub. Proverbii illius, ἐν Καρὶ τὸν κίνδυνον, vim originemque declaravit Suidas in Ἐν Καρὶ, & paulo etiam uberius Michaël Apostolius in Proverb. Centur. VIII. num. 34. Cares primi omnium mercede militasse perhibentur: unde *in Care periculum* de eis dicitur, qui, mercede conducti, periculo pro aliis sese objiciunt.

Vers. 11.

Post hoc CAPVT XXXII. inferenda fuerint *duo Fragmenta*, num. I & II. quæ retulimus in *Spicileg. Fragment.*

gment. ex libro X. Tom. V. p. XXXVII seq. si modo recte ad Polybium auctorem a nobis relata sunt.

Cap. XXXIII.

CAPVT XXXIII.

Vers. 2. *Vers.* 2. κατὰ τοῦτο δέ. Particulam δὲ ex conject. adjecit Casaubonus.

Vers. 3. *Vers.* 3. ἀσφαλείας αὐτοῦ. Sic ed. 1. cum mssis. αὑτοῦ Casaub. & seqq.

Vers. 4. *Vers.* 4. κἂν ποτε πέσῃ τὰ ὅλα. Reiskius: „Forte πταίσῃ τὰ ὅλα." — Quod speciem habere nobis visum erat, quoniam πταίειν aliquanto minus est quam πίπτειν, & quoniam, πεσόντων τῶν ὅλων, id est, *perdita rerum summa*, videbatur, vix inveniri rationem ullam posse qua reparetur damnum. Sed videmus, πολίτευμα προφανῶς ἄρδην etiam πεπτωκὸς (I. 35, 5.) tamen erectum rursus

Vers. 5. & restitutum esse. Pro πταίσαντος vero *vers.* 5. utique πεσόντος scripsisse Polybium putemus. πταίειν est *offendere, impingere, cladem accipere;* at nunc prorsus de *interitu* agitur.

Eodem vers. 5. τῷ νικᾶν. Sic Casaubonus correxit, nescimus utrum ex ingenio, an ex msto codice; certe sic noster Reg. E. habet. τὸ νικᾶν ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vesont. quod servari poterat, si pro κρατεῖν legeremus καὶ κρατεῖν, quod etiam Reiskio venerat in mentem. Sic c. 37, 4. κἂν μὲν ἡ τύχη δῷ τὸ νικᾶν. — *Ibid.* ἐξηρτῆσθαι. Mendose ἐξηρτίσθαι Reg. E.

Vers. 6. *Vers.* 6. μειρακιώδη στάσιν. Sic Casaubonus ex conjectura edidit; sed interposito ante στάσιν *asterisco* significavit, corruptum sibi videri hoc vocabulum: vertit autem *propter animi levitatem juvenilem.* Nos vero, donec certius aliquid reperiatur, μειρακιώδει στάσει revocatum velimus ex ed. 1. cum qua faciunt Aug. Med. Reg. F. Ves. Tub. nec procul discedunt ceteri; μειρακιώδι στάσι Vrb. μειρακιώδι στάσει Reg. G. μειρακιώδη στάσει Reg. E. REISKIUS: „Forte μειρακιώδη παράστασιν, *impetum mentis motæ, audaciam, temeritatem puerilem.*" — Conf. III, 84, 9.

84, 9. Fortaſſe tamen στάσιν vel στάσει tueri locum ſuum poteſt eadem notione, qua XVI. 34, 11. uſurpatur hoc vocabulum, pro *inſtituto*, *propoſito*.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἐν γὰρ δή τι. Sic Aug. Reg. F. G. & alii cum editis, excepto Reg. E. in quo eſt ἐν γὰρ δεῖ τι. Mox vero γίγνεται ex conject. correxit Caſaub. Perſpecte vero Reiſkius aut ἀεί τι - - γίγνεται, aut δεῖ τι γίγνεσθαι legendum judicavit.

CAPVT XXXIV.

Cap. XXXIV. Verſ. 1.

Verſ. 1. Κατὰ δὲ τὴν Ἰβηρίαν Πόπλιος &c. Manifeſte has res in eumdem annum Polybius refert, quo Marcellus Conſul cæſus eſt, id eſt in A. V. 546. Sed Livius XXVII. 17 ſeqq. in annum ſuperiorem 545. De quo diſſenſu Livii in temporum ratione a Polybio jam diximus ad initium cap. 2. hujus libri.

Ibid. ἐν Ταρακῶνι. Nihil h. l. variant libri. Rectius tamen fuerit ἐν Ταῤῥάκωνι, quam formam unice agnoſcit Stephanus Byz. Conf. ad X. 20, 8. & ad III. 76, 12. Sed mox rurſus hoc cap. verſ. 4. in Ταρακῶνα conſentiunt omnes, pariterque cap. 40, 12. — *Ibid.* ἐν τοῖς πρὸ τούτων. vide cap. 20, 8. καθάπερ πρὸ τούτων, omiſſis verbis ἐν τοῖς, Reg. F. Veſont. Prorſus corrupte καθάπερ πρὸς τούτων Reg. G. Tub. — *Ibid.* εἰς τὴν αὐτῶν φιλίαν. Perperam αὐτῷ Reg. E. neglecta nimirum lineola tranſverſa, ſuperne imponenda ad indicandam literam ν. — „αὐτῶν, *Romanorum* puta, in quibus ipſe inerat Scipio." REISK. Conf. ad III. 76, 5.

Ibid. διὰ τῆς ὁμήρων ἑκάστοις ἀποδόσεως. Cum vulgo omnes in ἐν ἑκάστοις conſentirent, monuit Reiſkius, aut ἐν delendum, aut ἐς ἑκάστους ſcribendum. Priorem rationem ſtylo Polybiano convenientiorem judicavimus. De nominibus ſubſtantivis conſtructis cum dativo caſu, quem adſciſcunt aliàs verba, unde illa nomina derivantur, diximus ad I. 11, 1. T. V. p. 170. Præpoſitionem item ἐν imperite intruſam paſſim a librariis vidimus poſt vocem, in lite-

literam ν exeuntem. Conf. ad V. 35, 6. VIII. 5, 2. IX. 8, 5.

Verf. 2.

Verf. 2. ἐκ ταὐτομάτου, *forte fortuna.* — „Livius videtur male hanc vocem accepiſſe; nam *fortuita inclinatio animorum*, quam ille dicit, [XXVII. 17.] non videtur potuiſſe dici." CASAVBONVS *in ora Baſil.*

Ibid. Ἐδεκῶνα. Sic conſtanter vocat Polybius: *Edeſconem* Livius. — *Ibid.* τὸν * δυνάστην. Livius: *Edeſcon, clarus inter duces Hiſpanos.* Cum omnes vulgo τὸν δυνατὸν δυνάστην darent, Caſeubonus vertit, *notæ inter ſuos potentiæ regulus.* Vocabulum δυνατὸν ut ſuſpectum notavit Scaliger. Sigonius, Polybii iſta verba adferens ad Liv. XXVII. 17. idem vocab. δυνατὸν prorſus prætermiſit. REISKIVS ad hunc locum: „Non improbo quidem, inquit, δυνατὸν, (vid. p. 844, 15.) [id eſt, cap. 35, 6.] Non poſſum tamen diſſimulare, mihi videri in illo vocab. δυνατὸν latere *nomen populi Iberici*, cui Edeco imperitabat." — Quæ conjectura cum per ſe ſpeciem habeat, tum per ſitum regionum licere putavimus, ut ſuſpicaremur, τὸν Ἐδετανῶν δυνάστην ſcripſiſſe fortaſſe Polybium. *Sedetani* vel *Edetani* partim ab occaſu, partim a meridie habitabant Ilergetibus, quibus Indibilis imperabat, propemodum ad viam, qua proficiſcendum fuerat Scipioni, Tarracone Carthaginem Novam ducenti, indeque redeunti. Iidem *Edetani*, *ſocii* deinde vocantur *populi Romani* apud Liv. XXVIII. 24. Et facile ἐδετανῶν, ignotum nomen librariis, in δυνατῶν & dein in δυνατὸν detorqueri potuit. Fuit etiam cum ſuſpicaremur, δυνατὸν ex δυνάστην eſſe corruptum, quemadmodum vſ. 5. pro δυναστῶν Vrb. δυνατῶν habet) & imperite duas lectiones conjunctas eſſe, alteram probam, alteram corruptam. Poſſet etiam utrumque vocabulum teneri, ſi eſſet τῶν δυνατῶν δυναστῶν, ſcil. τινα; ſed τὸν δυνατὸν δυνάστην, nobis quidem judicibus, ferri nullo modo potuit.

Ibid. ἅμ' αὐτῷ προσπεσεῖν. Conjectura hæc fuerat Gronovii, qui eam ad oram ſui libri notavit. In eamdem ſenten-

sententiam Reiskius: „Forte ἅμα τῷ αὐτῷ προσπεσεῖν.“ — Fatemur tamen, ferri vulgatam potuisse, adeoque debuisse, ἅμα τῷ προσπεσεῖν, scil. αὐτῷ, quod quidem pronomen haud ægre subintelligi poterat. — *Ibid.* τὴν τῆς Καρχηδ. ἅλωσιν. τὴν deest ed. 1. & msstis, excepto Aug. in quo quidem pariter primum fuerat τῆς Καρχ. ἁλ. absque τὴν, sed mox ab eadem manu τῆς in τὴν mutatum. Satis fuerat τὴν Καρχ. ἁλ. absque τῆς. — *Ibid.* καὶ τῶν υἱῶν recte edd. conf. vs. 3. καὶ τὸν υἱὸν Aug. Reg. E. F. G. Ves.

Vers. 2.

Ibid. εἶναι ἐβουλήθη. Sic Casaubonus. ἐβουλήθη γενέσθαι Vrsinus: ex conjectura uterque. — *Ibid.* τῆς τοιαύτης ὁρμῆς. Non placet. Imo vero illud τῆς αὐτῆς ὁρμῆς, quod habent libri omnes, ex τῆς αὐτῶν ὁρμῆς corruptum videtur, quod in contextum receptum malimus.

Vers. 3.

Vers. 3. Post πεπεισμένος vulgo inserebatur comma, quod delevimus, monente Reiskio, quoniam cum μάλιστα arctissime in sententia cohæret οὕτως. Sed, quod sequitur καὶ δόξαι, nunc demum animadvertimus, mendosum esse: nam nec sententia bene cohæret, nec constructioni orationis satis constat ratio, quum aut δόξειν oporteret, aut δόξαι ἄν. Nos quidem non dubitamus, εἰ δόξαι scripsisse Polybium, quod refertur ad μάλιστα οὕτως, hac sententia: *hoc maxime modo - -, si existimaretur ipse, non necessitate coactus, sed sponte ad Romanos defecisse.*

Vers. 4.

Vers. 4. μετὰ τῶν οἰκείων καὶ φίλων. Si quis vulgatam defendendam putaverit, quæ ignorat particulam καὶ, cum eo non contendemus nos quidem. Ignorant eam pariter omnes nostri codices, & ex solo Med. enotavit Gronovius. Tamen etiam Casaubonus in vers. lat. eamdem expresserat: *cum amicis & necessariis suis.* Et mox omnes habent τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς.

Vers. 5.

Vers. 5. δυναστῶν. Mendose δυνατῶν Vrb. Conf. ad vs. 2.

Vers. 6.

Vers. 6. οὐ μόνον αὐτόν. αὐτὸν ed. Casaub. et seqq. invitis msstis.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἂν νομισθείη παρ' αὐτῷ φίλος. Putares παρ' αὐτοῦ, vel παρ' αὐτῶν, ut voluit Reifkius: fed fic folet παρὰ cum dativo cafu conftruere, ut monuimus ad VIII. 14, 7. conf. III. 30, 2. X. 40, 5. &c. Malimus tamen cum aliis codicibus παρ' αὐτοῖς, in plurali numero, fcil. Ῥωμαίοις; quo numero et fupra ufus eft verf. 1. εἰς τὴν αὐτῶν φιλίαν.

Verf. 8. *Verf.* 8. πρός τε τὴν φιλίαν αὐτὸν προσδεδεγμένον. αὑτὸν unus Reg. E. Ceteri omnes αὐτὸν, quod ferri poteft, nec opus eft in αὐτῶν mutare; nam aut intelligi poteft αὐτῶν, aut τὴν φιλίαν idem valet ac ταύτην τὴν φιλίαν, nempe φιλίαν αὐτῶν. προσδεδεγμένον cum Scaligero Cafaubonus fcripfit: recte, ut nobis videtur; nam προσδεδεμένον, quod habent libri, (fi modo græca dictio eft, προσδεδεμένος πρὸς τὴν φιλίαν τινὸς,) pertinebit ad eum *qui alterum fua amicitia complectitur, qui alterius amicitiæ fe tradit;* nunc vero id quæritur, an eum *recepturi* fint & *admiffuri in fuam amicitiam* Romani. conf. I. 16, 6 & 8. Videntur librarii in animo habuiffe phrafin illam, qua fupra verf. 1. ufus eft, τοὺς Ἴβηρας εἰς τὴν αὐτῶν φιλίαν καὶ πίστιν ἐνεδήσαντο. Neque vero noftra nos auctoritate aufi fuiffemus fcripturam librorum mutare, cujus defenfionem erunt fortaffe qui fufcipiendam putent.

Ibid. ἐπὶ τὸ παραπλήσιον ἥξειν. Articulum τὸ, qui defiderabatur vulgo, adjecimus cum Vrb. & Med. Et in Aug. inter lineas adjectus eft a prima quidem manu. Pro ἥξειν mendofe ἕξειν habet ed. 1. Aug. & Reg. E. quod ad eumdem errorem pertinet, quo omiffus eft articulus.

Verf. 9. *Verf.* 9. τιμῇ καὶ φιλανθρ. Vocabulum τιμῇ deeft Reg. F. G.

Verf. 10. *Verf.* 10. εἰς τὴν οἰκείαν, ἕως ἂν λαβὼν ἀφορμὴν εὔλογον ἐναποδείξηται τὴν αὐτοῦ &c. Scripti libri omnes cum ed. 1. habent εἰς τὴν οἰκίαν, ἀναλαβὼν ἀφορμήν. Tum εὔλογον quidem ed. 1. fed εὐλόγους Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. quod ex εὐλόγως corruptum videri poterat, quod adverbium & alias frequentavit Polybius. Denique ἂν ἀποδείξηται habet ed. 1. cum Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. putamus etiam

etiam Med. & Vrb. Quæ omnia & emendatione utique indigebant, & præclare a Casaubono emendata videntur. Verbum ἐναποδεικνύναι familiare esse Polybio, docebit Lexicon Polybianum. — *Ibid.* κατὰ δύναμιν bene editum est, nescimus an ex codice msto. Nostri quidem omnes mendose καὶ δύναμιν; sed sæpe κατὰ cum καὶ perperam commutatum a librariis vidimus. Vide loca citata ad III. 23, 3. Vers. 10.

CAPVT XXXV.

Cap. XXXV.

Vers. 1. συλλελογισμένος Casaub. cum Vrb. Reg. E. & cod. Vrsini. Vers. 1.

Vers. 2. παρὰ τὴν συνουσίαν ex ing. correxit Casaub. cum Vrsino. περὶ τὴν συνουσ. ed. 1. cum msstis, confusione solenni librariis, cujus exempla habemus X. 39, 8. X. 23, 1. & sæpe alias. — *Ibid.* οἰκείαν Casaub. οἰκίαν ed. 1, cum msstis. Vers. 2.

Vers. 3. αὐτῶν. αὐτῷ Reg. E. eodem errore quem paulo ante notavimus. Vers. 3.

Vers. 4. καλῶς κατὰ νοῦν. Passim ante κατὰ perperam copulam καὶ omiserunt librarii: sic III. 23, 3. III. 103, 5. Pro νοῦν mendose νῦν habent Reg. F. G. Vesont. Vers. 4.

Vers. 5. Μετὰ δὲ τὸν τούτων χειρισμόν. Sic Casaubonus, dubitans tamen, in ora Basil. notaverat: „*an* χειρισμὸν?“ — Id vero ipsum haud dubie verum pronunciavit Ernestus; cui veremur ne præpropere hoc loco simus obsecuti. Nam μετὰ τὸν τούτων χωρισμὸν, in quod consentiunt libri omnes, id est, *post horum discessum*, poterit fortasse haud incommode ad *discessum Edeconis, & eorum qui cum eo venerant*, referri. Ceterum de vocabulorum χωρισμὸς & χειρισμὸς confusione diximus ad I. 28, 4. conf. ad X. 44, 9. — *Ibid.* τῶν ναυτῶν. De hac correctione monuit Gronov. in Notis msstis. Conf. ad I. 49, 2. De nautis vero in legionariorum numerum, rarius quidem, sed interdum tamen, relatis, conf. quæ notata sunt ad X. 17, 12. — *Ibid.* σημαίας Casaub. & sic Aug. inter lineas ab antiq. manu. σημείας ed. 1. cum cett. codd. Vers. 5.

Vers.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἀνδοβάλης δὲ καὶ Μανδόνιος. Conf. IX. 11. & X. 18, 7 feqq. Ἀνδοβάλης recte Reg. E. & edit. Gron. & Ern. Ἀνδομάλης h. l. Vrb. Sic & Aug. fed in hoc fuperne adfcripta litera β, velut inferenda poft μ. Ἀνδομάλις ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. Ἀνδοβάλις Med. & fic h. l. edidit Cafaub. Aberrant quidem etiam cap. 37, 2. codices nonnulli, β cum μ commutantes; fed in prima declinatione ufurpant omnes hoc nomen, & mox eodem cap. 37, 7. & deinde in Ἀνδοβάλης, Ἀνδοβάλου, Ἀνδοβάλην, confentiunt.

Ibid. ἐπετήρουν. Non improbamus fimplex verbum ἐτήρουν, fed prætulimus compofitum, quia verofimilius eft, ab aliis librariis temere omiffam effe præpofitionem, quam ab hoc adjectam. Nil vero opus videtur, ut cum Reifkio putemus, intercidiffe h. l. verba πρὸς τὸ παρασπονδεῖν, aut in eamdem fententiam alia, quæ facile fubintelligi poterant. — *Ibid.* εἰς ὁμηρίαν Cafaub. cum Reg. E. & Vrfin. Mendofe εἰς ὁμηρίας ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid.* ἐν τοῖς πρὸ τούτων. Vide lib. IX. c. 11.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἐκ τῆς τῶν Καρχηδ. παρεμβολῆς. ἐκ τῶν Καρχ. παρ. Reg. E. F. G. Vef. Sic & Aug. in contextu, fed ab eadem manu punctis ut mendofum notatur τῶν, fuperfcripto articulo τῆς. Ac fane fatis erat ἐκ τῆς Καρχ. παρεμβ. — *Ibid.* αὐτοῖς τὴν ἀσφαλ. Mendofe αὐτῶν ed. 1. & Med.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἀπολιπεῖν. ἀπολειπεῖν (fic) Aug. Reg. E. quod ex illo, non ex ἀπολείπειν corruptum videri debet. Solet enim cum verbo συνέβη aoriftum fecundum infinitivi conftruere Polybius. — *Ibid.* βαρυνομένους. Temere βαρχυνομένους ed. 1.

CAPVT XXXVI.

Cap. XXXVI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τοῦ κατορθοῦν ἐν πράγμασι. Sic correxit Cafaub. τοῦτο κατορθοῦμεν πράγμασι dant libri noftri omnes, Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. τοῦτο κατορθοῦν μὲν πράγμασι ed. 1. τοῦ τε κατορθοῦν μὲν πράγμασι fcribere jufferat

Vrfin.

Vrſin. Poterat ſufficere κατορθοῦν πράγμασι, abſque ἐν, quemadmodum dicit κατορθοῦν τῇ μάχῃ II. 70, 6. At pariter cum præpoſ. ἐν conſtruitur hoc verbum, ut κατορθοῦν ἐν πολλοῖς I. 37, 7. Quare, quoniam particula μὲν, quam inſertam Vrſinus voluerat, (ex κατορθοῦμεν, quod dabant libri) nihil habebat quo referretur, lubentes tenuimus Caſauboni in hac parte emendationem, κατορθοῦν ἐν πράγμασι. Placet vero τοῦ τε pro τοῦτο. Sed in Aug. ab antiqua manu inductæ ſunt duæ poſtremæ literæ vocis τοῦτο, & in ora diſerte ſcribitur τοῦ κατορθοῦν μέν.

Verſ. 1.

Verſ. 3. ὑπολαβόντες. Mendoſe ὑπολαβόντας ed. 1. Reg. F. G. Veſont.

Verſ. 3.

Verſ. 5. ἄλλως μὲν γὰρ ὑπέλαβον. Sic Caſaub. ex conjectura. ἄλλως μὲν οὖν ὑπελ. ed. 1. & Med. ἄλλως μὲν ὑπέλαβον Aug. Reg. E. F. G. Veſ. Tub. — *Ibid.* ἄλλως δὲ τηρεῖν. οὐκ ἔμαθον δὲ, διότι κάλλιστα &c. Et hoc perſpecte Caſaubonus. Ante eum, conſentientibus codicibus, ſic erat editum, ἄλλως δὲ τηρεῖν οὐκ ἔμαθον. διότι κάλλιστα &c. Vbi Vrſinus pro ἄλλως δὲ τηρεῖν ſcribendum putaverat ἀλλ' ὡς δεῖ τηρεῖν. — *Ibid.* οἱ μάλιστα διαμείναντες ſagaciſſime idem Caſaub. reſtituit, cum in corruptiſſimam ſcripturam οὐ κάλλιστα conjuraſſent libri omnes. Sic viciſſim pro κάλλιστα eſt μάλιστα in ed. 1. X. 40, 7.

Verſ. 5.

Verſ. 6. διότι κτῶνται μὲν edd. cum Reg. E. & ora Aug. neſcimus an Vrb. & Med. Corrupte δ' ὅτι ἐκ τῶν τε μὲν Aug. in contextu, Reg. F. G. Veſ. Tub.

Verſ. 6.

Verſ. 7. Octo verba, τυχόντες - - ὑποτεταγμένων deſunt Reg. F. G. Veſ. Tub. — *Ibid.* συμπίπτουσι. — „Forte συμμεταπίπτουσι.“ REISK. — Imo confidenter hoc reſcriptum velimus. Nam μεταπίπτειν, non πίπτειν, eſt *mutari*, quæ notio hic deſideratur; vide V. 49, 7. XXI. 5, 7. Et ipſum verbum συμμεταπίπτειν τινὶ, *ſimul cum aliquo mutari*, habemus IX. 23, 8. — *Ibid.* Καρχηδονίοις. Καρδονίοις ed. 1. operarum errore.

Verſ. 7.

CAPVT

CAPVT XXXVII.

Cap. XXXVII. Verf. 2.

Verf. 2. ἡ περὶ τὸν Ἀνδοβάλην ἀπόστασις. ἡ τῶν περὶ τὸν Ἀνδοβ. aut ἡ κατὰ τὸν Ἀνδοβ. legendum Reiskius cenfuit; haud fane incommode. Conf. verf. 7. Sed ἡ περὶ τὸν Ἀνδοβ. ἀπόστασις dictum videri poterit pro ἡ τοῦ Ἀνδοβάλου ἀποστ. quemadmodum τὰ περὶ τὸν Ἄππιον προτερήματα, I. 16, 1. pro τοῦ Ἀππίου, & ἡ περὶ τὸν ἄνδρα μεγαλοψυχία, X. 40, 7. pro τοῦ ἀνδρὸς, quod eft ibidem verf. 6. & id genus alia. Recte vero Ἀνδοβάλην h. l. Cafaub. & feqq. cum Reg. E. Ἀνδομάλην ed. 1. & Tub. Sic & Aug. fed fuperfcripta litera β fuper μ. Ἀνδομάχην Reg. F. G. Vefont. Vide notata ad cap. 35, 6. — *Ibid.* πρὸς τοὺς ἄλλους. τοὺς abeft ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Vefont. Ex conjectura adjectum videtur a Cafaubono. Ceterum de tota illa phrafi τὴν ἀλλοτριότητα τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς dubitationem movit REISKIVS, haud fatis gravi quidem de cauffa, ut nobis videtur. — „Si bene habet vulgata, inquit, eft enallage dictionis, pro τὴν ὑπάρχουσαν τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς αὐτόν. Aut legendum: αὐτῷ (id eft πρὸς αὐτὸν) πρὸς (id eft παρὰ) τῶν ἄλλων στρατηγῶν.“ —

Verf. 4.

Verf. 4. παρεσκευασμένον recte Cafaub. Vide ad VIII. 7, 2. παρασκευασμένον ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Vef.

Verf. 5.

Verf. 5. Ἀσδρούβας δή. De permutatis inter fe particulis δὲ & δὴ diximus ad I. 20, 9. I, 30, 12. III. 21, 7. — „Forfan Ἀσδρούβας μὲν δή.“ REISK. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὴν μάχην. Sic recte edd. τὰ abeft Reg. F. G. Vef. Tub. In Aug. inter lineas fuperne adfcriptum, a prima tamen utique manu. In Reg. E. fex defiderantur verba, quæ funt inter ἀσφαλῶς & μάχην.

Verf. 6.

Verf. 6. τὸν Λαίλιον recte Cafaub. cum Reg. E. & fic ex conjectura, certiffima fane, fcribere jufferat Vrfinus. Livius XXVII. 17. *Iam enim & Lælius redierat ab Roma, fine quo nihil majoris rei motum volebat.* Confer Polyb. X. 19, 8. & c. 39, 4. Corrupte τὸν Αἰμίλιον ed. 1. Med.

τὸν

τὸν Αἴλιλιον Reg. F. G. Vef. Tub. τὸν Ἄλλιον Aug. — *Ibid.* κατὰ τὴν δίοδον. κατὰ τὴν ὁδὸν Reg. E.

Verf. 7. ἐκ τῆς παρεμβολῆς. Non *e Punicis caftris*, ut interpretatus erat Cafaub. fed *e fuis caftris:* nam Punica caftra jam ante deferuerat cum fuis, & feparatim in muni to loco caftra metatus erat; vide X. 35, 7. & 38, 6. — Verf. 7.

Ibid. ἀπελογίσαντο περὶ τῆς προγεγενημένης σφίσι φιλίας πρὸς Καρχηδονίους. Primum verbum correxit Cafaubonus. ἀπελογήσαντο ed. 1. ἀπελογήσατο Aug. Reg. E. F. G. Vefont. ἀπελογίσατο Tub. De numero, quin in plurali ponendum fuerit verbum, dubitatio effe nulla poteft. De verbo ἀπολογίσασθαι, fæpius a librariis cum ἀπολογήσασθαι commutato, diximus ad II. 12, 4. Videri quidem prima fpecie queat, defendi hic poffe ἀπελογήσαντο, hac fententia, *excufabant amicitiam quam ante hoc tempus cum Poenis coluiffent:* fed ex eis quæ fequuntur, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς χρείας καὶ τὴν ὅλην πίστιν ἐνεφάνιζον &c. denique ex univerfo argumento hujus orationis fatis adparet, non *excufare* voluiffe Indibilem priftinam fuam in Poenos amicitiam, fed *declarare* potius & *multis documentis demonftrare*, (id vero eft ἀπολογίζεσθαι,) *vere fuiffe fe olim fidelem Poenorum amicum;* quo nimirum intelligeret Scipio, nunc, quum gravibus de cauffis a Poenis ad partes Romanorum difcederet, parem fidem Romanis eum præftiturum.

Verf. 10. τῆς εὐνοίας τῆς ἐκείνων, id eft, τῆς εἰς ἐκείνους. Conf. ad X. 17, 14. — *Ibid.* καλὰς ἐλπίδας. Perperam κακὰς ἐλπίδας ed. 1. cum Med. — Verf. 10.

CAPVT XXXVIII.

Cap. XXXVIII.

Verf. 1. καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνων &c. Particula καὶ refertur ad id quod fequitur, μάλιστα δέ. Recte vero ifta habent, nec erat cur folicitarentur a REISKIO, qui — „forte deleto καὶ, ait, legendum τοῖς μὲν ὑπ' ἐκείνων, aut fervato καὶ legendum καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπ' ἐκείνων, aut καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' ἐκείνων." — Nec opus videtur, ut poft μάλιστα δὲ γινώσκειν cum eodem Reifkio inferamus αὐτός. — Verf. 1.

Verf.

Vers. 3.

Vers. 3. ἀνθομολογησαμένων recte Casaub. cum Aug. Reg. E. & Vrsin. ἀνθομολογησομένων ed. 1. Reg. F. G. Vesont. — *Ibid.* διότι παρακολουθοῦσι, *intellexisse*, *cognovisse*, *scire se*, quanta æquitate & clementia obsides tractet Scipio. Diximus de illo verbo ad I. 12, 7. Fatemur tamen, quænam ei hoc loco vis potissimum subjecta sit, non satis nobis liquere. — *Ibid.* προσκυνησάντων αὐτὸν Casaub. cum Reg. E. αὐτῶν ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vesont. quod posset ex αὐτῷ corruptum videri, quemadmodum Vrsinus suspicatus erat, nisi & probatus codex Reg. E. αὐτὸν daret, & alibi constanter cum quarto casu constructum legeretur hoc verbum apud Polybium, ut X. 17, 8. XV. 19, 5. XVIII. 37, 10.

Ibid. ἐπεσημήναντο. Sic corrigendum monuerant etiam Reiskius & Ernestus. Confer tamen notata ad IX. 9, 10. Cum vero in utramque partem, tam in bonam, quam in malam, usurpetur hoc verbum, Casaubonus verba ista οἱ μὲν παρόντες ἐπεσημήναντο τὸ ῥηθὲν interpretatus est, *omnibus qui aderant plausu & acclamatione dictum prosequentibus:* quod bene fortasse habet, præsertim si de præsentibus *Hispanis* intelligas; (de quibus etiam Livius XXVII. 19. sed alia occasione, de qua Polybius deinde cap. 40. loquitur, *multitudo Hispanorum*, ait, *Regem eum ingenti consensu adpellavit:*) nam, *Romanos* quidem cum adplausu excepisse *Regis* nomen Scipioni inditum, non admodum est probabile; quamquam nil magnopere impedit, quin & his non displicuisse illam honoris significationem, a barbaris profectam, putemus. Nos vero, τοὺς παρόντας, quos Polybius dicit, *Romanos* cogitantes, medio quodam sensu accipiendum verbum putavimus, ut hoc dicat, *notavisse illos sibi hoc verbum*, *observasse*, *non inobservatum prætermisisse;* quemadmodum VI. 6, 4 sq. opponuntur inter se *inobservatum prætermittere*, & ἐπισημαίνεσθαι, id est, *notare*, *observare;* & X. 41, 6. pro synonymis usurpantur ἐπισημαίνεσθαι, *observare*, & συνεφιστάνειν τοὺς ἀναγινώσκοντας, *attentos reddere lectores.* At id si dicere voluerat

luerat Polybius, oportebat ftatim adjicere aliquid fimile ei quod deinde cap. 40, 3. ait, nempe τὸν δὲ Πόπλιον ἀνεπιστάτως παρέδραμε τὸ ῥηθὲν, vel ὁ δὲ Πόπλιος οὐκ ἐπιστὰς, aut aliquid fimile; quale nunc quidem nihil comparet; nifi cum REISKIO ftatuas, pro eo quod fequitur ὁ δὲ Πόπλιος ἐντραπεὶς, addita negatione fcripfiffe fortaffe Polybium ὁ δὲ Πόπλιος οὐκ ἐντραπεὶς, quod Reifkius conferens cum cap. 40, 3. fic interpretatus eft: *nullo modo conturbatus; plane nullo figno prodens, ea oratione fe motum, aut eam ad aures fuas allapfam effe, vel in animum fuum defcendiffe.* Nos, ἐντραπεὶς vertentes *rubore fuffufus*, Erneftum fumus fecuti: cum qua tamen interpretatione pugnare videri poteft id ipfum, quod cap. 40, 3. fcriptor nofter dicit, *nunc inobfervatum illud verbum prætervolare paffum effe Scipionem;* nifi ibi non tam intelligas, *quod non obfervaverit ipfe*, quam quod *abfque admonitione ad Hifpanos facta præterire illud fiverit.* Cafaubonus in alia omnia in ejufdem verbi interpretatione difceffit: *Scipio*, ait, *eam appellationem averfatus;* tamquam ἐκτραπεὶς, pro ἐντραπεὶς, legiffet: fed ea quidem fententia nimis manifefte cum prædicto loco cap. 40, 3. pugnat. Ceterum familiaris Polybio notio verbi ἐντρέπεσθαι eft *moveri dictis alicujus, cedere precibus.*

Ibid. θαῤῥεῖν αὐτοὺς παρῄνει. Sic editi, invitis noftris quidem msstis, Aug. Reg. E. F. G. & Vefont. qui in αὐτοῖς confentiunt, quod recipi utique debuerat. Sicut alii omnes fcriptores, fic & Polybius cum tertio cafu conftruit verbum παραινεῖν, I. 81, 4. — *Ibid.* τεύξεσθαι. τεύξασθαι Reg. E. F. G. — *Ibid.* ἁπάντων τῶν φιλανθρώπων. Emendationem iftam præiverunt nobis Vrfinus Reifkiusque, quam non videmus cur præcife improbarit Scaliger, male (ajens) Vrfinus ἁπάντων. Imo vero fic loquitur Polybius: XII. 5, 3. πᾶσιν ἡμᾶς ἠμείψαντο τοῖς τιμίοις καὶ φιλανθρώποις. XII. 12, 5. τήν τε πολιτείαν καὶ τὰ λοιπὰ φιλάνθρωπα.

Verf. 6. *Verf.* 6. *ἐπὶ τὸν Ἀσδρούβαν.* *Hafdrubalem* dicit, Hamilcaris filium, Hannibalis fratrem, ut fatis adparet ex cap. 37, 5. non Gifconis filium, quem anno fequenti a Scipione prælio victum fugatumque narrat lib. XI. c. 20 fqq. Duos viros resque diverfas confudit Appianus Hiftor. Hifp. c. 24 fq. & utramque cladem Hafdrubalem, Gifconis filium, paffum perhibuit.

Verf. 7. *Verf.* 7. *ἐν τοῖς περὶ* Κασταλῶνα *τόποις, περὶ* Βαίκυλα *πόλιν, οὐ μακρὰν τῶν ἀργυρείων μετάλλων.* In Κασταλῶνα confentiunt libri; pariterque rurfus omnes *ἐγγίσας τῷ* Κασταλῶνι XI. 20, 5. ubi manifefte de eadem urbe agitur; de qua, præter alios, confule quæ congeffit Hieron. Surieta ad Antonini Itinerar. p. 402 fq. edit. Weffeling. Apud Stephanum Byz. penacute fcribitur Καστάλων, *μεγίστη πόλις* Ὠρητανίας. Lucas Holftenius vero, in Notis, pariter acuta voce Κασταλὼν expreffit. *Caftulonem* Latini vocant, atque etiam Ptolemæus, Romanorum ufum in efferendis nominibus ubique preffius fequi amans. Ad Bætim fluvium fitam urbem, inter omnes conftat. *Caftulonenfem faltum* in ejufdem rei, de qua nunc Polybius agit, defcriptione commemoravit Livius XXVII. 20. Ejufdem montis, e quo defcendit Bætis fluvius, & *argenti metallorum*, qui in eo funt, Strabo meminit lib. III. p. 148. ubi mendofam fcripturam Κασταῶνι & Κασταῶνος ex Polybio corrigendam perfpecte Cafaubonus vidit. *περὶ* Β α ί κ υ λ α *πόλιν.* Nomen hujus urbis partim jam a Cafaubono, & paulo adcuratius etiam a nobis reftitutum eft ex msstis, collato loco parallelo, quo ejufdem urbis meminit Polyb. XI. 20, 5. Nam ibi *περὶ* Βαίκυλα jam erat editum, confentientibus fere codicibus: hic vero Βάβυλα quidem erat in ed. 1. & Aug. Reg. F. G. Vefont. (permutatis literis *β* & *κ*, ut paffim aliâs vidimus) fed Βάκυλα Reg. E. & Vrb. quod proxime ad id, quod libro XI. legitur, accedit. Confentitque Stephanus Byz. qui diferte Βαίκυλα habet; ceterum in eo diffentire videri poteft, quod *πρὸς ταῖς* Ἡρακλείας *στήλαις* fitam hanc urbem facit; in quo vel cum alia urbe, cui fimile

simile nomen fuit, hanc confudisse censendus est, vel ex auctore quodam illa verba depromsisse, qui *ab Ibero fluvio, aut a citeriori Hispania, versus fretum Herculeum sitam Bæcula urbem* dixerat. Ad Livii auctoritatem timidius provoco, quia apud eum, ubi ejusdem urbis mentio fit, XXVII. 18 & 20. & XXVIII. 13. dissentiunt codices, quorum complures cum vett. edd. *Betulam* præferunt; sed tamen & ibi in *Bæculam* alii consentiunt. Quod vero apud Polybium h. l. Casaubonus Βαίκυλαν edidit, tamquam primæ declinationis nomen, sua id fecit auctoritate, & contra librorum omnium fidem, qui & hic & XI. 20, 5. in eam terminationem, quæ nomen plurale neutrius generis indicat, consentiunt: cum quo etiam convenit, quod vocabulum πόλιν hoc loco adjecit Polybius, quod fere adjicere solet urbium nominibus paulo obscurioribus, quæ sunt pluralis numeri. Ceterum de eadem urbe confer, si lubet, quæ adnotavimus ad Appiani Histor. Hispan. cap. 24. ad p. 130. lin. 84. ubi, quam Βαιτύκην vocant Appiani codices, eamdem hanc *Bæculam* esse existimavit Wesseling. ad Antonini Itiner. p. 411.

Vers. 7.

Ibid. ἀργυρείων. ἀργυρίων Reg. E. F. G.

Vers. 8.

Vers. 8. μετεστρατοπέδευσε recte edd. cum Aug. (putamus & Med. & Vrb.) κατεστρατοπέδ. Reg. E. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἐπίπεδον τόπον, ὀφρὺν προβεβλημένον. Livius XXVII. 18. *Hasdrubal in tumulum copias recipit, plano campo in summo patentem.* Quinque verba, a πλευρὰν usque τόπον, desunt Reg. E. προβεβλημένον correxit Casaubonus; multo sane rectius, quam Scaliger, qui, προβεβλημένην tenens, ἔχουσαν, quod sequitur, in ἔχοντα mutatum voluit. — *Ibid.* Verbum ἔμενεν necessario requisiverat sententia. conf. c. 39, 5.

Cap. XXXIX.

CAPVT XXXIX.

Vers. 1.

Vers. 1. προσβάλλειν πρὸς τὴν ὀφρὺν, *conscendere tumulum;* ut X. 30, 5. III. 94, 1. &c. conf. ad III. 51, 6.

Verf. 2. *Verf.* 2. παραγγελθὲν. Sic cum ed. 1. dederunt Med. Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. Vnus Vrfinus παρακελευσθὲν fcribere juflerat, ex fuo codice putamus, nam abfque codice non videmus qui in eam conjecturam incidere potuerit, cum παρακελεύειν *cohortari* potius, quam *imperare* denotet. Dorvillius vero quid voluerit, non fatis mihi liquet, qui, cum παρακελευσθὲν effet editum, ad Chariton. p. 578. fcribit: „male codex meus gloffam παρακελευσθὲν pro παραγγελθὲν habet."

Ibid. εὐψύχως. ἐκψύχως Reg. F. G. Tub. — *Ibid.* τοὺς παρ' αὐτῶν, fcil. Καρχηδονίων, *fuos*, nempe *Poenos.* Sic enim folet παρὰ cum genitivo cafu uti. confer ad III. 9, 1. Et poterat τοὺς παρ' αὐτοῦ fcribere; fed amat eodem modo pluralem numerum. Vide ad III. 76, 5. Nec aliud debuit Reg. E. in quo αὐτῶ ex αὐτῶν decurtatum eft, ut X. 34, 1. & fæpius aliâs, neglecta lineola transverfa, fuper ω ponenda.

Verf. 3. *Verf.* 3. προσέβαλλε. προσέβαλε Reg. E.

Verf. 4. *Verf.* 4. παρήγγειλε τὴν ἔφοδον. Poterat adjici verbum ποιεῖσθαι, quemadmodum X. 49, 2. ποιεῖσθαι παρήγγειλε τὴν ἀναζυγὴν, & alia fimilia. Videtur tamen nec incommode abeffe poffe, ut παραγγέλλειν τὴν ἔφοδον eadem ratione dictum fit, qua vernacula dicimus *commander l'attaque*, & id genus alia. Conf. ad cap. 41, 3.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἐγχειρεῖν αὐτοῖς cum Vrfino correxit Cafaub. ἐγχ. αὐτοὺς ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* διὸ παρὰ τὴν προσδ. Sic Vrfinus ex ingenio corrigere jufferat: id ipfum vero recte dedit Reg. E. διότι παρὰ τὴν ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Vefont. διὸ καὶ παρὰ τὴν Cafaub. fua auctoritate. — *Ibid.* καθυστέρει monente eodem Vrfino fcripfit Cafaubonus. καθυστερεῖ ed. 1. Reg. E. F. G. &c.

Verf. 6. *Verf.* 6. κατὰ κέρας ποιουμ. τὸν κινδ. Verba κατὰ κέρας, ad fententiam neceffaria, defunt ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. Cum Vrfino adjecit Cafaub. & habet ea Reg. E. Mox vero quatuor verba ἀσφαλῶς ἐπὶ τὴν ὀφρὺν perperam prætermifit idem Reg. E. — *Ibid.* προσάγοντες.

προ-

προάγοντες voluit Scaliger. Sed bene habet vulgata: προσάγειν est *recta ducere ad hostem, signa inferre, prælium committere.* Conf. XI. 1, 2. & Xenoph. Cyrop. I. 6, 43. & Suid. in Προσάγειν ex ejusdem Xenoph. lib. V. de Exped. Cyri. — Vers. 6.

Ibid. τοὺς μὲν αὐτῶν προσπίπτοντας. — „Forte προσπίπτοντες. Potest tamen vulgata servari & defendi, si pro ὑποπίπτοντας ὑπὸ τὰς χεῖρας accipitur." REISK. — Pariter Casaubonus in ora Basil. quæsiverat: *an* προσπίπτοντες? Nulla causa. Imo vero προσπίπτοντας tenendum, & consueta notione intelligendum, *eos qui adgrediebantur Romanos clivum adscendentes;* ab his distinguit illos, quos sive π α ρ ε μ β ά λ λ ο ν τ α ς dicit sive π α ρ ε μ β α λ ό ν τ α ς, id est, *qui locum in acie etiamnum capiebant,* vel *qui in acie stabant.* Dubium videri potest, utrum debuerint librarii dare, παρεμβάλλοντας, an παρεμβαλόντας: nam παρεμβαλλόντας scripserunt omnes, sicut est in ed. 1. cum duplici quidem λλ, sed penacuta voce. Neque vero prætereundum, quod Scaliger utrumque participium in nominativo positum voluit, προσπίπτοντες, & παρεμβάλλοντες vel παρεμβαλόντες.

Vers. 7. *Vers.* 7. κατὰ τοὺς ἐξ ἀρχῆς διαλογισμούς. Vide cap. 37, 4 sq.

Vers. 8. *Vers.* 8. π α ρ ὰ τὸν Τάγον. „Forte πρὸς, ait REISKIVS, aut εἰς τὰ περὶ τὸν Τάγον." — Imo παρὰ, ut legerat Livius XXVII. 19. *p r æ t e r Tagum flumen ad Pyrenæos tendit.* De frequenti præpositionum περὶ & παρὰ confusione modo diximus ad cap. 35, 2. Præpositioni π ε ρ ὶ hic nullus esse potest locus, nisi statuamus, ad verba ὡς ἐπὶ τὰς Πυρήνης ὑπερβολὰς intercidisse participium aliquod, verbi causa προάγων, τὴν πορείαν ποιούμενος, aut in eam sententiam aliud.

Vers. 9. *Vers.* 9. τὴν τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἔφοδον. Articulum τὴν ex ingenio adjecit Casaub. Ignorant eum prorsus ceteri codices cum ed. 1. Vnus Reg. G. habet τῶν ἄλλων στρατηγῶν τὴν ἔφοδον.

Cap. XL.

CAPVT XL.

Verf. 1. *Verf.* 1. καὶ πλείους. Vnus Reg. E. prætermifit καί.

Verf. 2. *Verf.* 2. σφᾶς. σφὰς h. l. non folum Aug. pro fuo more, fed & Reg. E.

Verf. 3. *Verf.* 3. τότε μὲν οὖν ἀνεπιστάτως αὐτὸν παρέδραμε τὸ ῥηθέν. ἀνεπιστάτως, *fine obfervatione, fine animadverfione.* Per fe quidem dupliciter hoc accipi poteft: five *quod ipfe non obfervaverit, & animum non adverterit;* five quod *nihil obfervationis, nihil admonitionis ad Hifpanos adjecerit.* conf. Fragm. Polyb. Grammat. num. XX. T. V. p. LXXX. & Adnot. ad X. 38, 3. Sed quod addit αὐτὸν παρέδραμε τὸ ῥηθὲν, & quod mox ait, τότε εἰς ἐπίστασιν ἤγαγε τὸ γιγνόμενον, docet, priori modo accipiendum, *prius eum ad dictum illud non magnopere advertiffe animum. Nunc vero,* ait Polybius, *quum omnes una voce Hifpani Regem eum adpellarent, advertit ea res Scipionis animum, cogitationem aliquam curamque ea res illi injecit.* De phrafi εἰς ἐπίστασιν ἄγει με τοῦτο diximus ad II. 56, 6. Adde IX. 22, 7. Perperam vero ed. 1. & fcripti libri omnes αὐτῶν παρέδραμε, pro quo recte Cafaub. αὐτὸν pofuit. conf. VI. 6, 4. Ad verbum eadem dictione παρατρέχει με τοῦτο latino etiam fermone utimur, *hoc me præterit.*

Verf. 5. *Verf.* 5. βασιλικὸς recte edd. & id ratio poftulabat. Perperam βασιλικῶς codices noftri Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. Quod difcrimen eft inter ἡγεμόνα & inter virum ἡγεμονικὸν, inter ἄρχοντα & virum ἀρχικὸν, & id genus alia, qualia plura habes apud Xenoph. in Memorab. Socr. lib. I. c. 1, 7. idem difcrimen eft inter βασιλέα & virum βασιλικόν. conf. V. 39, 6. & VIII. 12, 10. — *Ibid.* οὔτε ἐθέλειν εἶναι. Aut fic utique oportuit, aut οὔτ' εἶναι ἐθέλειν. Sed magis placet Cafauboni illa ratio; & potuit facile intercidere verbum εἶναι, ex occafione terminationis ειν, in quam exit verbum præcedens.

Verf. 6. *Verf.* 6. ᾗ correxit Cafaub. cum Vrfino. ἢ ed. 1. Aug. Reg. E. ᾖ Reg. F. G. &c. — *Ibid.* ὑποταττομένους. ὑποτεταμένους Reg. E. ὑποτεταγμένους voluit; fed, non felici-

licitandam esse vulgatam, aliâs jam monuimus. Vide c. 36, 4 & 7. — *Ibid.* ἐξ αὐτῶν restituimus ex ed. 1. & msstis. ἐξ αὑτῶν ed. Casaub. & sqq. — *Ibid.* ἐν ἑαυτῷ. ἐν αὐτῷ solus Reg. E. nec male. Vers. 6.

Vers. 7. πρὸς τοῖς. Mendose πρὸς τοὺς Aug. Reg. E. F. G. Ves. qui tamen iidem mox recte ἔργοις dant. — *Ibid.* κάλλιστα. Mendose μάλιστα, invitis quidem nostris msstis, vide notata ad c. 36, 7. — *Ibid.* τῶν Φιλαίνου βωμῶν. Vide ad III. 39, 2. — *Ibid.* Συρίας. *Assyriæ* nomen cum *Syriæ* nomine frequenter permutarunt librarii, quibus ex sacris scripturis familiare istud nomen erat. — *Ibid.* Cum ἐν οἷς ἐπεβάλλετο καὶ βουληθείη esset in edit. 1. pro καὶ in ora ibidem scribitur εἰ, nempe ex editoris conjectura; nam in καὶ Βουληθείη non minus quam in ἐπεβάλλετο consentiunt codices. Nobis omnino utrobique optativus, quem vocant, sive potentialis modus, cum particula ἂν, requiri videbatur. Vocabulum τόποις, quod sequitur, perperam deest codici Reg. E. Vers. 7.

Vers. 8. οὐ μόνον recte Casaub. cum Reg. E. F. G. Vesont. οὐ μόνην ed. 1. Aug. — *Ibid. & vers.* 9. ὑπερφρονεῖν ἂν ἐποίησε. ὁ δὲ Πόπλιος &c. Sic correxit Casaubonus. ὑπερφρονεῖν ἄν, ὃ ἐποίησε Πόπλιος, τοσοῦτον &c. ed. 1. Med. Vesont. ὑπερφρ. ἂν ἐποίησε Πόπλιος. τοσοῦτον &c. Aug. Reg. E. F. G. ὑπερφρ. ἂν ἐποίησε Πόπλιος δὲ τοσοῦτον &c. scribere jusserat Vrsinus. Vers. 8.

Vers. 9. ὥστε οὐ μεῖζον &c. Et hoc debetur Casaubono, cui quidem hactenus præiverat Vrsinus, ut ὡς οὐ μεῖζον scribere juberet, & deinde οὐ τολμήσειε. In ed. 1. & in codicibus nostris erat ὃς οὐ μεῖζον, & deinde ante τολμήσειε aberat negativa particula. — *Ibid.* τῆς περιβλέπτου. τῆς τε περιβλέπτου erat editum, consentientibus msstis, excepto uno Reg. E. qui ignorat τε. Poterat autem teneri ea particula, quam & restitutam Polybio velimus. Nec enim satis caussæ fuisse fatemur, cur aut codicis illius auctoritati obtemperaremus, aut conjecturæ Reiskii, cui delenda visa erat particula τε, ut nata e proxima sylla- Vers. 9.

Verf. 9. fyllaba πε in vocab. περιβλέπτου. — *Ibid.* Vocabulum δυναστείας nefcimus unde depromferit editor Bafileenfis, a quo accepit Cafaubonus & feqq. Deeft omnibus noftris codicibus Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. De Med. & Vrb. nihil h. l. affirmare poffumus. Sed utique aut id ipfum vocabulum aut aliud fimile requirebatur.

Verf. 11. *Verf.* 11. Πυρηναίων ed. Gron. & Erneft. cum Vrfino. Et eodem modo codex Aug. Πυῤῥηναίων ed. 1. 2. cum cett. codd.

Verf. 12. *Verf.* 12. τῆς ὥρας ἤδη συναπτούσης. τῆς ὥρας συναγούσης ἅπαντας dixerat V. 24, 1. Sed æque commodum & Polybianum verbum συναπτούσης, quod folicitari non debuit. Ad ὥρας intellige τοῦ ἀναχωρεῖν καὶ παραχειμάζειν. — *Ibid.* εἰς Ταραπῶνα cum Vrfino correxit Cafaub. Mendofe εἰς Ταραπῶνας ed. 1. confentientibus msstis. conf. ad c. 34, 1. — *Ibid.* τὴν παραχειμασίαν. Poft hoc Excerptum nihil amplius ex libro X. habet *Codex Reg. E.* Proxima Ecloga, quæ in illo fequitur, eft ex lib. XI. c. 19. deinde vero ex lib. XI. c. 1 - 3. &c.

Cap. XLI.

CAPVT XLI.

Verf. 1. *Verf.* 1. Οἱ μὲν Αἰτωλοὶ προσφάτως ἐπηρμένοι &c. Pæne ad verbum hæc & reliqua hujus capitis & cap. feq. expreffit Livius lib. XXVIII. 5. in rebus quidem anni ab V. C. 547. — *Ibid.* πάντας ἐξέπληττον. πάντες ed. 1. temere & invitis msstis. — *Ibid.* Πόπλιον. *P. Sulpicium Gallum* dicit, ut ex Livio difcimus. confer Adnot. ad IX. 42, 1.

Verf. 2. *Verf.* 2. Μαχανίδαν correxit Cafaub. Μαχανίδα h. l. ed. 1. cum msstis. Erat autem *Machanidas*, Lacedæmoniorum tyrannus, a Philopœmene deinde anno fequenti prælio victus occifusque, ut docet lib. XI. c. 11 feqq.

Verf. 3. *Verf.* 3 Βοιωτοὶ δὲ δεδιότες. δέ, cum perperam deeffet editis & msstis, adjecimus, moniti etiam ab Vrfino, Gronovio & Reifkio. — *Ibid.* φιλοπονώτατα non debuit folicitari. Eft ipfum Latinorum *operofiffime, laboriofiffime.* — *Ibid.* ἠξίουν τινὰ πρόνοιαν τῶν πολεμίων. πρόνοια τῶν πολεμίων

μίων idem est ac πρόνοια κατὰ τῶν πολεμίων, *diligentia in providendo & occurrendo hostibus.* Sed necessario opus esse videtur adjecto verbo ποιεῖσθαι, quam & Reiskii videmus fuisse sententiam. Sane non ita commode dicitur ἤτουν τινὰ πρόνοιαν, absque ποιεῖσθαι, ut παρήγγειλε τὴν ἔφοδον cap. 39, 4.

Vers. 3.

Vers. 4. Σκερδιλαΐδαν. Sic h. l. primus edidit Gronov. cum esset Σκερδιλάϊδον, consentientibus hoc uno loco msstis. conf. Adnot. ad II. 5, 6. *Pleuratum* fuisse filium Scerdilædi, docuimus ibidem ex Livio XXXI. 28.—*Ibid.* Μαιδοὺς scripsimus cum Vrb. & Stephano Byzant. Μαίδους ed. Casaub. cum Vrsino & Aug. Μαέδους ed. 1. Reg. F. G. Med. Ves. — *Ibid.* οἰκίας correxit Casaub.

Vers. 4.

Vers. 5. Pro συγκλείειν & κωλύειν Reiskius συγκλείσειν & κωλύσειν maluerat; sed consentiunt libri, quorum scriptura nihil magnopere incommodi habet.

Vers. 5.

Vers. 6. Δοκεῖ δέ μοι ex conjectura edidit Casaub. Sic vero & prius fuerat in Vesont. sed mox in δὴ mutatum, in quod consentiunt ceteri. — *Ibid.* Vtique κατὰ τὰς ψυχικάς τε καὶ σωματικὰς videtur legendum, quod & Casaubonus in versione latina expressit.

Vers. 6.

Vers. 7. διάδηλα perspecte correxit idem Casaub. διάλληλα Vrb. διάλληλα ed. 1. Aug. Reg. F. G. Ves. Tub.— *Ibid.* ἀλκήν. Corrupte ἀλμὴν Reg. F. G. & Tubing. quod notandum propter rariorem aliâs confusionem literarum κ & μ, quam tamen confusionem non admodum mirabuntur ii, qui meminerint eamdem literam κ cum β frequentius permutatam. — *Ibid.* ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. — „Forte ἐπὶ, *in Philippo.*" REISK.— Nos quidem in vulgata adquiescendum putavimus.

Vers. 7.

Vers. 8. τὰς μὲν πρεσβείας ἀπέλυσε, πάσαις τὰ δυνατὰ ποιήσειν ἐπαγγειλάμενος· τῷ δὲ πολέμῳ πανταχόθεν ἐπεῖχε. Haud incommode sic emendatum esse corruptum vulgo locum, nemo putamus negabit: veritatem autem emendationis præstare nos quidem non ausimus. At αἷς quidem, quod est in ed. 1. & Med. post πάσας, & αι, quod ibidem habet

Vers. 8.

Verf. 8. habet Vrb. (quod & debuerunt putamus illi qui ἃς fcripferunt, literam I cum C confundentes, ut fæpius alibi) indicare utique videtur, pro vulgato πάσας alios codices πάσαις olim prætuliffe; quod cum intra lineas fuiffet notatum, imperite in contextum receptum eft. τὸ, ante τὰ δυνατὰ ποιήσειν, non videmus qui ferri poffit; nam ἐπαγγειλάμενος cum nudo infinitivo conftruitur, nec patitur adjectum articulum. Ceterum quod fi vel conjunctio καὶ, quam habent libri, aut etiam pronomen relativum αἷς, fuo loco hic ftaret; intelligimus, non opus fuiffe adjecta conjunctione δὲ ad τῷ πολέμῳ quod fequitur. Sed particula μὲν, quam agnofcunt omnes in τὰς μὲν γὰρ, neceffario requirere in fequentibus particulam δὲ videbatur: & illa quidem, quæ initio cap. feq. poft προσπεσόντος legitur, nimis remota videtur, quam ut poft interjecta verba προσδοκῶν τῇ &c. ad illam μὲν referri poffit. Rurfus vero, in verbis iftis καὶ τοῖς quid lateat, quærendum putavimus: ac fuit quum καιροῖς in eis latere fufpicaremur, quamquam id ipfum etiam fic mendofum foret. Sed fi hariolari liceret, conjiceremus quidem, πρὸς τοὺς καιροὺς, aut ἐκ τῶν καιρῶν, fortaffe etiam σὺν καιροῖς fcripfiffe Polybium, ea fententia quam Livius his verbis expreffit: *Legationes dimittit, pollicitus, prout tempus ac res fe daret, omnibus laturum fe auxilium.* Et plane fic lubentes apud Polybium legeremus: τὰς μὲν γὰρ πρεσβείας ἀπέλυσε, πᾶσι σὺν τοῖς καιροῖς (vel πᾶσιν ἐκ τῶν καιρῶν) τὰ δυνατὰ ποιήσειν ἐπαγγειλάμενος· τῷ δὲ πολέμῳ &c. Nam, verum ut fateamur, πάσαις haud multo magis, quam πάσας placet; & dativum cafum, qui hoc loco requirebatur, non tam ab ἐπαγγειλάμενος, quam a verbo ποιήσειν, pendere debere putemus. Iam vero non *legationibus* laturum fe auxilium pollicitus eft, fed *fociis* qui illas miferant: itaque πᾶσιν intelligeremus quidem τοῖς συμμάχοις, ad ἐπαγγειλάμενος vero facile fubintelligitur αὐταῖς, fcil. ταῖς πρεσβείαις. Ceterum, quidlibet ftatueris, haud dubia fuerit

Poly-

Polybii ſententia; de verbis nimis prolixe fortaſſe diſceptavimus.

Ibid. πρὸς τίνα. πρὸς τίνας malimus.

CAPVT XLII.

Cap. XLII.

Verſ. 1.

Verſ. 1. προσπεσόντος recte Caſaub. cum Vrſino. Mendoſe προσπεσόντας ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* προσορμήσαντας ex ingenio edidit idem Caſaubonus; non male, τὰς ναῦς intelligendo: ſed nil opus erat, ut loco moveret conſentientem codicum ſcripturam προσορμήσαντας. Probum verbum & convenientiſſimum huic loco προσορμεῖν, quod & diſerte Pollux agnoſcit I. 122. — *Ibid.* τῇ Πεπαρήθῳ recte Caſaub. cum Reg. F. G. Veſ. Tub. & Vrſin. Mendoſe Πεπαροίθῳ ed. 1. Πειρίθῳ Vrb. Πειρίνθῳ Aug. ſed ſuperſcr. Πεπαρήθῳ eadem manu. Conf. verſ. 7. & interpretes Livii XXVIII. 5, 10. De Perintho, Thraciæ urbe, nullo modo cogitari hic debet. Adde cap. 43, 7. — *Ibid.* κατεσχηκέναι. καὶ κατεσχ. ed. 1. cum msstis. Otioſam & importunam particulam delevit Caſaub. cum Scaligero. — *Ibid.* παραφυλάξοντας eidem Caſaubono debetur. παραφυλάξαντας ed. 1. cum msstis.

Verſ. 2.

Verſ. 2. In Πολυφάνται conſentiunt libri Polybiani, nec diſſentit Livius: quo minus opus fuit, ut id nomen ſolicitaret Reiſkius, Πολυφόνται ſuſpicans. — *Ibid.* Ἀγριάνας. Hinc Livium emendarunt viri docti, cum apud eum *Aenianes* vulgo legeretur.

Verſ. 3.

Verſ. 3. εἰς Σκότουσαν. Sic Aug. Reg. F. G. Veſ. putamus & Vrb. εἰς Σκοτοῦσαν Vrſin. Imperite εἰσκόπτουσαν ed. 1. Sed mox recte Σκοτούσης & Σκοτούσῃ eadem ed. 1. conſentientibus msstis. Stephanum Byzantinum ſecutus eſt Caſaubonus, duplex σσ & nunc & deinde ponens: ſed vide Holſtenium ad Steph. h. v. & ad voc. Μελίτουσσα.

Verſ. 4.

Verſ. 4. καταπεπλευκέναι recte Caſaub. cum Vrb. Aug. & Vrſino. Mendoſe κατεπλευκέναι ed. 1. Reg. F. G. Veſ. — *Ibid.* εἰς Ἡράκλειαν. *Heracleam Trachiniam* dicit, ad Maliacum ſinum. — *Ibid.* καταταχῆσαι Caſaub. cum Vrb.

Verf. 4. Vrb. Aug. & Vrfin. κατασχῆσαι ed. 1. Med. Reg. F. Vefont. κατασχῆται Reg. G. Frequenter in illo verbo errarunt librarii.

Ibid. καὶ πτοῆσαι διασύρας. Sic Cafaub. cum Vrb. & Vrfino. Et in διασύρας quidem confentient omnes; pro πτοῆσαι vero editio 1. cum ceteris msstis ποιῆσαι dat, quod præferens Reifkius, in διασύρας ait fefe hærere, & quæfivit „*num* ποιῆσαι διασπαρῆναι τὴν σύνοδον?“ — At verbum διασύρειν non fatis videmus cur fufpectum nobis effe debeat, cum fit ipfum Latinorum *diftrahere*, id eft, *dirimere*, & *diffipare*, quod peraptum videri debet huic loco. ποιῆσαι vero non convenit, & facilius ex πτοιῆσαι in ποιῆσαι aberraffe cenfendi funt librarii, quam vice verfa. At in verbis πτοῆσαι διασύρας terminationes utique perperam inter fe commutatæ funt; nec enim prius *dirimere*, deinde *terrere* voluit, fed *terrendo dirimere*. Itaque in ea perfto fententia, πτοήσας διασύραι legendum. Et eo pronior fuit lapfus librariorum, quod, præterquam quod & frequentiffime aliàs confundere terminationes AI & AC confueverunt, nunc præcedenti verbo καταταχῆσαι conjungendum infinitivum καὶ πτοῆσαι putarunt.

Verf. 5. *Verf.* 5. περὶ τὸν Αἰνιᾶνα κόλπον. Cum vulgo Αἰνείαν κόλπον legeretur confentientibus libris, monuit ad hunc locum PALMERIVS: „Lege τῶν Αἰνειάνων, vel, ut Livius legiffe videtur, Αἰνειάνου κόλπον. Sinus ille maris olim Μηλιεύς, & Μαλιακὸς, & Λαμιακὸς a Melienfibus populis & urbe Lamia vocabatur; fed tempore Polybii, cum prævaluiffent Aenianes, Αἰνείανος, non Αἰνείας, vocabatur.“ — Adde quæ ad Livii lib. XXVII. 5, 15. Glareanus & Io. Frid. Gronovius monuerunt. Stephanus nomine poffeffivo Αἰνιακὸν κόλπον dici ait: fed cum apud eumdem, quemadmodum & apud alios fcriptores, gentile nomen fit ὁ Αἰνειὰν, Io. Frid. Gronovius Αἰνιᾶνα apud Polybium legendum cenfuit. Quandoquidem vero Livius *in finu Aenianum* fcripfit, licebit etiam fufpicari, pari ratione περὶ τὸν Αἰνεάνων κόλπον fcriptum inveniffe eum apud Poly-

Polybium; ſed id quidem minus bene convenire videtur cum eo quod additur περὶ τῶν κατοικούντων.

Verſ. 6. μετὰ δὲ τῶν εὐζώνων καὶ τῆς βασιλικῆς ἴλης. De vocab. ἴλη, in quod nunc conſentiunt omnes, confer quæ dicta ſunt ad cap. 21, 4. Livius, omiſſis τοῖς εὐζώνοις, aut his cum ἴλῃ βασιλικῇ communi nomine comprehenſis, ait, *cum cohorte regia Demetriadem ſeſe recipit.* — *Ibid.* τὰς τῶν ἐπιναυτ. ἐπιβολάς. Articulum τάς, qui aberat ab ed. 1. & msstis, adjecit Caſaub. cum Vrſino. — Verſ. 6.

Verſ. 7. Πεπαρηθίους recte edd. cum Reg. F. G. Veſ. putamus & Med. & Tub. Παρηθίους Vrb. truncato nomine, Πειρινθίους Aug. in contextu, ſed Πεπαρηθίους inter lineas eadem manu. Temere Περινθίους ora ed. 1. conf. ad verſ. 1. — *Ibid.* Εὐβοίας. Εὐσεβείας Reg. F. G. Εὐσεβοίας Veſ. — Verſ. 7.

Verſ. 8. διὰ τῶν πυρσῶν. πυρσοὶ, i. q. φρυκτοὶ, *faces e tæda;* de quibus bene multa collegit Henr. Stephanus in Theſ. ad utrumque horum vocabulorum. Suidas: Πυρσοί· λαμπάδες, πυρκαϊαὶ, λαμπτῆρες, φρυκτωρίαι. — Verſ. 8.

Ibid. ἐπὶ τὸ Τίσαιον. Conſentiunt libri omnes Polybiani, & meliores Liviani, XXVIII. 5, 17. Cum Polybianis codicibus facit Suidas in Περίφασις, ubi Polybii hæc verba citavit. Τισαίην ἄκρην vocat Apollonius Rhod. Argonaut. I. 568. ubi Scholiaſtes, Τίσαιον, ait, ἀκρωτήριον Θεσσαλίας: & ex Apollonio *Tiſæam Dianam* celebravit Valerius Flaccus, II. 7. Quo minus audiendus eſt Palmerius, Κισσαῖον legere ſuadens. Reſtituendum vero nomen illud Appiano in Hiſt. Mithridat. c. 35. ubi pro corrupto vocabulo τὸ Τίθαιον, quod ibi omnes habent, haud dubie τὸ Τίσαιον ſcribendum fuerit; quod nos tunc præterierat, cum in Appiano edendo eſſemus occupati. — *Ibid.* In περιφάσεις conſentiunt omnes, nec opus eſt ut in περιφαύσεις mutetur, quod voluit Scaliger.

CAPVT XLIII.

Cap. XLIII.

Verſ. 1. πυρσείας hic & deinde correxit Caſaubonus cum Scaligero. Et ſic jam Henr. Stephanus in Theſ. ex Poly- — Verſ. 1.

Verf. 1. Polybio citaverat: recte, eft enim a verbo πυρσεύω, *fublatis facibus fignifico.* Habet vero & Aug. πυρσείας, cap. 44, 9. conf. & cap. 45, 1. De Πυρσείαις confule quæ commentatus eft Cafaubonus in Epiftola ad Ioh. a Witten data, epift. 1065. edit. Almelov. — *Ibid.* μεγίστας δή. δὴ debetur Cafaubono: δὲ ed. 1. cum msstis, quod & ex γε corruptum videri poffit. Prorfus abjectam particulam voluit Scaliger. — *Ibid.* ἀνεργάστου. *cum non fatis elaboratum, non fatis perfectum effet.* conf. c. 45, 6.

Verf. 2. *Verf.* 2. Ὅτι μὲν οὖν. Deerat οὖν editis & Reg. F. G. Vef. putamus & Tub. Adjecimus cum Aug. & Med. — *Ibid.* τῶν δὲ πρὸς τοῦτο συναγωνισμάτων. — „Forte πρὸς τοῦτον, fcil. τὸν καιρόν." REISKIVS. — Si verum eft τοῦτο, intelligetur τὸ μέρος.

Verf. 3. *Verf.* 3. μέλει. Perperam μέλλει ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. forfan & alii, ut paffim aliâs.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἔδει recte edidit Cafaub. ex ora ed. 1. in contextum recipiens. ἤδη ed. 1. in contextu, & confentientibus msstis.

Verf. 7. *Verf.* 7. Nil magnopere incommodi habet ὅτι μὲν οὖν, & ferri poffe videtur. REISKIVS, οἷον fcribere jubens: „Sententia, inquit, hæc eft: *ut in re, de qua agitur, fieri poterat, ut per faces fignificaretur, claffem e. c. ad Oreum, aut ad Peparethum, aut ad Chalcidem appuliffe.* Apparet, οἷον in tam brevi intervallo non fine caufa, neque vitiofe, effe bis pofitum, quamquam utroque loco *exempli caufa* fignificat." — *Ibid.* Ὠρεόν, monente Vrfino, correxit Cafaub. Conf. Liv. XXVII. 5-7. ὡραῖον ed. 1. cum codicibus omnibus. — *Ibid.* συνθεμένοις recte idem Cafaubonus. συνθημένοις ed. 1. cum msstis.

Verf. 9. *Verf.* 9. τὰ τοιαῦτα. Cum non fatis bene cohærere hæc viderentur cum præcedentibus, adjiciendam conjunctivam particulam cenfuit Reifkius, v. c. τὰ δὲ τοιαῦτα. Nos confecutioni orationis fatis confultum fore putavimus, fi præcedentia verba, inde a μάλιστα δὲ, *parenthefeos fignis* includerentur.

CAPVT

CAPVT XLIV.

Cap. XLIV. Verſ. 1.

Verſ. 1. Αἰνείας δὲ -- ὁ τὰ περὶ τῶν Στρατηγικῶν ὑπομνήματα συντεταγμένος. Eſt *Aeneas* ille, Tacticus vulgo cognominatus, de cujus *Commentariis Bellicis* reſtat locus ille, qui inſcribitur Περὶ τοῦ Πῶς χρὴ πολιορκούμενον ἀντέχειν, quem una cum Polybio edidit Caſaubonus. De hoc quum Suidas ſcribat: Αἰνείας. οὗτος ἔγραψε περὶ πυρσῶν ὥς φησι Πολύβιος, καὶ περὶ στρατηγημάτων ὑπόμνημα; monuerunt viri docti, (Küſterus ad Suidam, & Fabricius in Bibl. Græc. T. II. p. 765.) ex Polybio περὶ Στρατηγικῶν eſſe corrigendum, præſertim cum & Aelianus, initio Tacticorum, στρατηγικὰ βιβλία hujus Aeneæ commemoret. Nos vero, ſicut nihil utique in Polybio ex Suida hic mutatum cupimus, ſic illud notari velimus, parum differre quoad ſententiam titulum eum, quem Suidas dicit, περὶ Στρατηγημάτων, ab eo quem libri Polybiani præferunt, περὶ Στρατηγικῶν. Eſt enim Στρατήγημα *quidquid ad officium pertinet imperatoris*; quare & idem Suidas non ſolum σόφισμα interpretatur, ſed & ἡ τοῦ στρατηγοῦ ἡγεμονία. Locus de Πυρσείαις in ea parte Commentariorum Aeneæ fuerat, quæ ad noſtram ætatem non pervenit.

Ibid. τὰ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν. Cum τοῦ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν vulgo darent omnes, monuit REISKIVS: „τοῦ ſecundi loco malim τὸ legi. τὸ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν eſt idem quod ἐς τὸ κατ᾽ ἐπίνοιαν, vel brevius ἐς τὴν ἐπίνοιαν, ut ſententia ſit: *Aeneam ab eo, quod oporteret, multum adhuc derelictum manſiſſe, quoad inventionem;* hoc eſt, *permulta non deprehendiſſe eorum, quæ inveniri & excogitari ab eo, aut ab alio quoquam, debuiſſent aut potuiſſent.*" — Non damnamus quidem τὸ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, ſed aliam ei dictioni, ſi ita ſcripſit Polybius, ſubjectam ſententiam putemus. Stylo vero Polybiano convenientius duximus τὰ ſcribere, præſertim quum frequenter a librariis noſtris perperam commutatas inter ſe vocalem α & diphthongum ου ſciamus; de cujus permutationis origine diximus ad I. 75, 5. T. V. p. 324. cujus ejuſdem confuſionis

Verf. 1. fufionis exempla, cum aliâs fæpe multa, tum hoc libro X. vidimus c. 14, 15. c. 18, 13. &c. ἡ ἐπίνοια fc. αὐτοῦ, eft *inventum Aeneæ, ratio ab eo excogitata.* cf. c. 45, 2. & 46, 10. τὸ κατὰ τὴν ἐπίνοιαν vero, ex ufu Polybii, idem valet ac τὰ τῆς ἐπινοίας, id eft, ipfa ἡ ἐπίνοια, *ipfum inventum, ipfa ratio, & quæ ad illam pertinent.* Confer Lexic. Polyb. in κατά.

Ibid. ἀπελείφθη recte Cafaub. cum Scaligero. ἀπελήφθη ed. 1. cum msstis, nimis frequenti errore.

Verf. 2. *Verf.* 2. δεῖν τοὺς μέλλοντας. δεῖν abeffe, ait Gronov. (in Notis msstis) a msto Leidenfi putamus. Agnofcunt id verbum omnes noftri codices cum editis. — *Ibid.* κατασκευάσαι recte edd. κατεσκεύασε Aug. Reg. F. G. Vef.

Verf. 3. *Ibid. & Verf.* 3. Septem verba, πήχεως. εἶτα . . κατὰ πλάτος defunt Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* παρασκευάσαι recte edd. παρεσκεύασε Aug. ut paulo ante κατεσκεύασε. — *Ibid.* φελλοὺς correxit Cafaub. cum Scalig. φελοὺς & nunc & deinde conftanter ed. 1. cum omnibus msstis. — *Ibid.* ἐνδεεῖς eidem debetur Cafaubono, cui rurfus quidem præiverat Scaliger. ἐνδεὲς uno confenfu dant mssti cum editis.

Ibid. Poft ἐμπεπηγέναι delendum comma, invitis nobis ibi fervatum. Cum abeffent ab ed. 1. & libris omnibus tria verba, quæ uncis inclufa adjecimus, Cafaubonus fic edidit: ἐν δὲ τούτοις μέσοις ἐμπεπηγέναι, εἰς ἴσα μέρη τριδάκτυλα . . . . καθ' ἕκαστον δὲ μέρος &c. interpofitis quatuor punctis, quibus lacuna indicaretur. Ad hunc locum autem in ora Bafil. hæc adnotavit idem CASAVBONVS: „Deeft hic aliquid. Nam quid vult infigi iftis fuberibus? Hic quidem non dicit: fed res ipfa declarat; & mox βακτηρίας vocat. [vide verf. 7.] Quare legimus ἐμπεπηγέναι βακτηρίας διῃρημένας εἰς ἴσα μέρη τριδάκτυλα. βακτηρία debet diftincta effe per intervalla τριδάκτυλα, & in fingulis intervallis habere infcriptum aliquid eorum quæ ufus belli poftulat. Debet vero in medium fuber infigi, & in eo recta ftare. Quare effe debet fuber tantæ magnitudinis ut id

id queat fuftinere. Tum ita juncta, fuber & baculus, in vas aqua plenum imponentur. Dein laxabitur canalis in imo vafe, ut aqua fluat. Fiet autem, ut aqua defcendente defcendat & ἡ βακτηρία cum fuo fubere. Quod fi omnia fint in utroque vafe æqualia, & in utroque αὐλίσκος par, femper eadem altitudine exftabit & latebit in utroque vafe ifte baculus." — REISKIVS, in conftituendis verbis haud multum a Cafaubono difcedens, monuit, figna defectus non ibi, ubi Cafaubonus pofuit, fuiffe ponenda, fed poft ἐμπεπηγέναι, ibi enim verba nonnulla deeffe; (quod ipfum perfpecte etiam Cafaubonus vidit, quemadmodum ex ejus Adnotatione, modo adlata, adparet.) Deeffe autem Reifkius ait hac verba, ξύλα aut ξυλήφια κατατετμημένα, vel βακτηρίας κατατετμημένας. Nobis præferenda vifa eft Cafauboni ratio. De ipfa autem re mire a lucida ratione, quam idem Cafaub. ipfis pæne Polybii verbis expofuit, difcedit Reifkius, ut monebitur ad verf. 11.

Verf. 3.

Verf. 5. πεζοὶ βαρεῖς correxit Cafaub. cum Vrfino. πεζῶν βαρεῖς ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* εἶτα, πλοῖα. Etiam hoc ab Vrfino accepit Cafaub. Verf. 5.

Verf. 6. καὶ κατὰ τό. καὶ ex ingenio adjecit Cafaub. Et frequenter fane prætermiffam illam particulam errore librariorum vidimus ante præpofitionem κατά. — *Ibid.* μέχρις ἄν. μέχρι ἄν ed. 1. cum Aug. Reg. F. G. Vef. non male. — *Ibid.* ἐν πάσαις γραφῇ ταῖς χώραις. Perperam ἐν πάσῃ γραφῇ ed. 1. cum msstis omnibus. Haud obfcura erroris origo, quem correxit Cafaub. cum Vrfino. Verf. 6.

Verf. 7. τρῆσαι, *perforare.* Sic fcribendum perfpecte jam olim viderat Scaliger. — *Ibid.* πληρώσαντας correxit Cafaub. cum Scaligero. πληρώσαντες voluerat Vrfinus. Corrupte πληρώσαντος ὕδατος ed. 1. cum msstis. Verf. 7.

Verf. 8. ὁμοίων. ὁμοίως ed. 1. invitis noftris msstis, & reclamante etiam Vrfino. Verf. 8.

Verf. 9. τὰ προειρημένα. Perperam carent τὰ Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* χειρισμόν. χωρισμὸν Reg. G. conf. ad cap. 35, 5. — *Ibid.* ἰσοταχῇ. Perperam ἰσοτυχῇ Suid. in Verf. 9.

Verſ. 9. Χειρισμός. — *Ibid.* κομίσαντας cum Vrſino correxit Caſaub. κομίσοντας ed. 1. cum msstis.

Ibid. ἐφ᾽ ἑκάτερον θεῖναι τῶν ἀγγείων. — „*Vterque ſpeculator ſuo vaſi imponet ſuam* βακτηρίαν." CASAVB. *in ora Baſil.* Iſta ſi vera eſt ſcriptura, in quam quidem mssti noſtri cum editis conſentiunt, erit ad κομίσαντας intelligendus accuſativus τὰ ἀγγεῖα, tum vero ad ἐφ᾽ ἑκάτερον θεῖναι τῶν ἀγγείων rurſus intelligendus erit alius accuſativus, ſcilicet τοὺς Φελλοὺς, ἔχοντας τὰς βακτηρίας, quod duriuſculum utique videri poſſit. Vrſinus *delere* juſſit præpoſitionem ἐφ᾽, ut ἑκάτερον τῶν ἀγγείων a verbo θεῖναι regatur. Commodiſſima foret Reiſkii conjectura, ἐφ᾽ ἑκατέρου (ſcil. τόπου) ἑκάτερον θεῖναι τῶν ἀγγείων, niſi ſic ter intra duas lineas idem vocabulum repeteretur, ἑκάτεροι, ἑκατέρου, ἑκάτερον. Nobis videtur, *ante* ἐφ᾽ ἑκάτερον θεῖναι τῶν ἀγγείων *intercidiſſe* τοὺς Φελλοὺς aut alia quædam in eam ſententiam verba; quæ ſi adeſſent, facile ad κομίσαντας intelligeretur τὰ ἀγγεῖα, & commode procederet oratio.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. εἶτα, πρὸ πάντων, ἂν ἐμπέσῃ τι. Manuſcriptorum codicum ſcripturam, quam in Scholio ſub contextu exhibuimus, denuo nobis recognoſcentibus, ne nunc quidem commodior conjectura occurrit. Reiſkius, non cogitans, unius Caſauboni ingenio deberi vulgatam ſcripturam, per tmeſin eſſe dictum ait πρὸς ὃ ἂν ἐμπέσῃ τι, pro ὅ τι ἂν ἐμπέσῃ. Eamdem tamen emendationem, ὃ ἂν, pro πᾶν, in ora libri Scaligerani, ab ipſius (ut videtur) Scaligeri manu jam videmus adnotatam. — *Ibid.* μένειν, *exſpectare;* — „priusquam ſcil. ſinat aquam e ſitula ſua effluere." REISK. — *Ibid.* ἀνταίρωσιν cum Scalig. correxit Caſaub. Mendoſe ἀντέρωσιν ed. 1. cum msstis.

Ibid. κατὰ τὸ χεῖλος τοῦ τείχους. Sic recte edd. & conſentit Aug. putamus & alii. Sed τὸ τεῖχος pro τὸ χεῖλος corrupte dant Reg. F. G. Veſ. Tub. quæ vocabula jam aliâs permutata inter ſe vidimus, VIII. 35, 5. Mire vero, ut jam paulo ante monuimus, hæc interpretatur REISKIVS: — „Hic,

Verſ. 10.

„Hic, & paulo poſt, χεῖλος τοῦ τεύχους (ait) non ſignificat id, quod ex vulgari horum verborum uſurpatione ſignificare videtur, *labrum vaſis;* ſed *ſummam ſuperficiem aquæ, quæ eſt in teſta:* & dictio, *id, quod tu vis, eorum quæ ſcripta ſunt in baculo, venit ad ſuperficiem aquæ*, eſt inverſa, ideoque durior & obſcurior. Planius & dilucidius dixiſſet ſic: Superficies aquae, ſenſim effluentis, devenit tandem, ſenſim deſcendendo, ad illam partem baculi, in aqua ſtantis, in qua parte ſcriptum eſt illud vocabulum, quod tu ſignificare tuis amicis vis. Non enim baculus deſcendebat in aqua, ſed ſtabat immobilis in ea: aqua autem & ſuber ad longitudinem baculi paulatim deſcendebat. Vnde apparet, paulo ante pro καὶ legendum eſſe κατά. καταβαίνοντος τοῦ φελλοῦ κατὰ τῆς βακτηρίας ſignificat *ſubere propter baculum* (ſeu *ad longitudinem baculi) deſcendente.*“ — Immo vero, *baculos infigendos eſſe ſuberibus*, ſatis diſerte dixerat Polybius verſ. 3. &, *effluente aqua, una cum ſuberibus deſcendere baculos*, docet verſ. 8. Denique, ex Reiſkii ratione, ut multa alia taceamus incommoda, oportebat *pellucida* ſtatuere vaſa; quod de teſtaceis nemo dixerit. Lege, quæ Caſauboni verbis notavimus ad verſ. 3. immo ipſum Polybium lege, & omnia plana videbis; nobis quidem videntur, ut prorſus neſciamus, quem nodum in ſcirpo vir ceteroquin perſpicaciſſimus quæſiverit.

Verſ. 12.

Verſ. 12. ἐπιλαβεῖν τῶν αὐλίσκων, *ſiſtere canaliculos.* Immo τὸν αὐλίσκον ſcribe, ut perſpecte Scaliger monuit. ἐπιλαβέσθαι, in medio genere, cum genitivo caſu conſtruitur. ἐπιλαβεῖν, cum accuſativo. Et ſignificat ἐπιλαβεῖν τὸν αὐλίσκον, *inhibere fiſtulam, ſiſtere aquæ curſum; obturare, claudere canaliculum,* Sic σὺ δὲ ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ, *tu vero ſiſte aquam fluentem*, ſæpius apud Demoſthenem. Et τὴν ῥῖνα ἐπιλαβεῖν, apud Ariſtoph. & τοὺς μυκτῆρας ἐπιλαμβάνειν, apud Galenum, *obſtruere nares.* ἐπιλαβεῖν τὸν αὐλὸν, *obturare tibiam*, apud Ariſtotelem. Quæ omnia Henr. Stephanus in Theſauro collegit exem-

Verſ. 12. pla. Et hoc loco apud Polybium, cum de *altero* ſolum *ex obſervationibus* agatur, *ſingularis* potius, quam *pluralis* numerus, requirebatur.

Ibid. τί κατὰ τὸ χεῖλός ἐστι. In χεῖλος nunc cum ceteris conſentit Reg. F. putamus & Tub. ſed rurſus τεῖχος habent Reg. G. & Veſont. Conf. ad verſ. præced.

Verſ. 13. *Verſ.* 13. ἔσται δὲ ταὐτὸ τῷ δηλουμένῳ. Temere hoc loco partim Caſauboni voluntati, partim Reiſkii, ſumus obſecuti. ταὐτὸ, quod a Caſaubono erat editum, tenuimus: quo poſito, non improbabiliter ſane REISKIVS pro τῶν δηλουμένων, quod dabant libri omnes, τῷ δηλουμένῳ legi voluerat, quod ſic interpretatus eſt: „id literarum, quod ſpeculator ſecundus, cui ſignificatur (quem Polybius h. l. τοὺς ἑτέρους appellat) in ſuo vaſe a ſumma aqua attingi videbit & allui, id erit illud ipſum, quod ſpeculator primus, a quo ſignum ad alterum venit, ei ſignificare voluerat.“ — At quandoquidem non ταὐτὸ, ſed τοῦτο cum ed. 1. dant ſcripti libri omnes, Vrb. Aug. Med. Reg. F. G. Veſ. Tub. & Leidenſis; magis fuerit in promtu, ut τῶν δηλουμένων ex τὸ δηλούμενον corruptum ſtatuamus, in quem errorem ſequens vox πάντων inducere librarios potuit. Atque ita reſcriptum quidem velimus: ἔσται δὲ τοῦτο τὸ δηλούμενον, id eſt, *erit autem hoc, id quod ſignificatur*, vel *id quod ſignificatum alter voluerit.* Eamdem rationem emendandi hujus loci a Scaligero jam propoſitam videmus; qui primum quidem pro τοῦτο in ora ſui libri illud ipſum ταὐτὸ, quod ab eo accepiſſe Caſaubonus videtur, notaverat; ſed deinde, eo obliterato, τὸ δηλούμενον pro τῶν δηλουμένων adſcripſit. Significantius quodammodo expreſſa ſententia ſic foret: ἔσται δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ δηλούμενον, vel ἔσται δὲ (nempe τοῦτο) αὐτὸ τὸ δηλούμενον, *erit autem hoc, ipſum illud quod ſignificatum alter voluerit.* Sed & ſatis eſt id quod diximus, quo & veſtigia ſcripturæ proxime ducunt.

Ibid. πάντων δι' ἴσου τάχους παρ' ἀμφοτέροις κινουμένων. ἀμφοτέροις recte Caſaub. cum Vrſino ex msstis

reſtituit,

restituit, quibus invitis ἀμφοτέρους fuerat in ed. 1. Sed cum in ἴσου τάχους, absque præpositione, cum eadem ed. 1. consentiant libri omnes, commodius fortasse videri debebit, cum Scaligero ἰσοταχῶς corrigere, quam cum Casaubono præpositionem δι' adjicere. Adjectivo nomine ἰσοταχής paullo ante (vers. 9.) usum Polybium vidimus, unde justa analogia adverbium ἰσοταχῶς deducitur, quod apud Strabonem etiam legi H. Stephanus monuit. Terminationum vero οῦς & ῶς, perperam inter se permutatarum a librariis, passim exempla vidimus; I, 19, 11. VI. 3, 1. IX. 16, 1. &c. Conf. ad I. 19, 1. Porro vocabula composita, quæ quidem rarioris sunt usus, haud mirum est, si a librariis nonnumquam in duas voces resoluta corrumpantur. Sic, verbi causa, ἰσοϋψῆ VIII. 6, 4. in εἰς ὕψη & εἰς ὕψει corruptum vidimus. Vers. 13.

CAPVT XLV.

Cap. XLV. Vers. 1.

Vers. 1. τῆς διὰ τῶν συνθημάτων πυρσείας ἐξηλλαχέναι δοκεῖ· ὁμοίως δ' ἐστὶν ἀόριστα. τῆς - - πυρσείας correxit Casaub. τῇ πυρσείᾳ ed. 1. Aug. τῇ πυρσίᾳ Reg. F. G. Ves. Tub. At genitivum casum requirebat verbum διηλλαχέναι, quod generatim quidem *differre* significat, sigillatim vero, prorsus ut verbum διαφέρειν, in meliorem præsertim partem accipitur, pro *præstare, præstantiorem esse;* quemadmodum & nomen adjectivum ἔξαλλος generatim quidem *diversum* denotat, sed sigillatim *cum significatione præstantiæ, eximium*, VI. 7, 7. Eodem modo adverbium ἐξάλλως sumitur XXXII. 25, 7. ubi Suidas καθ' ὑπεροχὴν interpretatur. Quid sit vero, quod lateat in librorum scriptura, (ἐξηλλαχέναι. μηδ' ἐστὶν) definire quidem non ausimus; quare, quod a Casaubono editum invenimus, cum commodissimam præstaret sententiam, tenuimus. Quod vero in codice Leidensi idem fere (adverbium ὁμοίως certe) inter lineas notatum testatur Gronovius, id quidem casu ita factum vix videri potest; sed vel ex illo codice hoc accepisse putemus Casaubonum, vel ex Casauboni editione a recentiori manu in codicem translatum, quod etiam verisimilius vide-

videtur. Scaliger ἐξήλλαχεν, ἅμα δ' ἐστὶν ἀόριστα, conjecerat. Reiſkius: ἐξήλλαχεν, ἐν ἄλλοις δ' ἐστὶν ἀόριστα. quod minus placet.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. δῆλον γάρ ἐστιν cum Scaligero correxit Caſaub. δῆλον γὰρ ἔσται ed. 1. conſentientibus omnibus msstis, non ἔστι, quod operarum errore expreſſum in ſcholio noſtro ſub contextu eſt. — *Ibid.* ἐς τὴν βακτηρίαν ex Vrb. reſtituit Caſaub. monente etiam Vrſino, e ſuo putamus codice. Mendoſe ἐστὶ βακτηρίαν ed. 1. cum cett. codd. quod in ἐπὶ βακτ. mutandum cenſuerat Scaliger.— *Ibid.* ὁπόταν recepimus ex Aug. Reg. F. G. Veſ. Tub. Leid. atque id poſcebat ſubjunctivus συμβαίνῃ, qui ſequitur. Perperam ὁπότε edd. — *Ibid.* ἀνυπονόητά τινα correxit Caſaub. Mendoſe ἀνυπονόητά τι ed. cum msstis. In Aug. vero poſt τι aliquid erat adjectum, quod dein eraſum eſt. ἀνυπονόητόν τι Scaliger: idque & in cod. msto Leid. eſſe ait Gronov. putamus ex emend. a recentiori manu.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. In καὶ μὴν conſentiunt omnes. Ex uno ms. Leid. Οὐ μὴν citavit Gronov.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. τὸ δὲ συνέχον ἐστὶ τοῦτο. Sic recte Caſaub. ex ingenio. ἐπὶ τοῦτο ed. 1. cum msstis. ἐπὶ τούτῳ Vrſin. quod & in Leid. eſſe ait Gronov.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. θαῤῥῆσαι πάλιν. πάλαι, non πάλην, erat in ed. 1. & msstis. πάλιν ea notione accipiendum, de qua diximus ad X. 21, 2. *tum vero, porro;* quemadmodum etiam Latinorum *rurſus* haud raro uſurpatur. Mox vero verba ἢ τοὐναντίον expungenda contendit Reiſkius, ut ſententiam turbantia, & ex varia lectione aut ex ſcholio ad præcedentem particulam πάλιν referendo orta: ac ſæpe, ait, ἢ eſſe notam aut variæ lectionis, aut ſcholii, aut emendationis. Sane τοὐναντίον τοῦ θαῤῥῆσαι fuerit *timere*, aut ſaltem *cavere;* quo utique non opus fuerit *adventante claſſe ſociorum.* Itaque, ſi genuina ſunt ſuoque loco ſtant illa verba ἢ τοὐναντίον, fuerint verba παρὰ τῶν συμμάχων non ex communi ad πᾶσαι νῆες referenda, ſed ſolum ad πόσος σῖτος reſtringenda. At poterit etiam navium numerus, a ſociis

fociis miffus, tam effe exiguus, ut, eo cognito, non tam fiduciam animumque recipere confentaneum fit eos, quibus illæ adveniunt, quam potius intelligere, alias falutis rationes fibi effe circumfpiciendas. — *Ibid.* Verba μὴ συνεὶς abeffe a fuo msto ait Gronov. fed in eodem inter lineas fcripta hæc, μὴ γινώσκων.

Verf. 5.

Verf. 6. Ὁ δὲ τελευταῖος. Vocabulum πρόπος Gronovius in cod. Leid. poft Δημοκλείτου inter lineas adfcriptum ait. — *Ibid.* διὰ Κλεοξένου. Suidas in hac ipfa voce: Κλεόξενος καὶ Δημόκλειτος ἔγραψαν περὶ πυρσῶν· ὧν τὴν πραγματείαν ἐπεξειργάσατο Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ὥς λέγει ἐν τοῖς ἱστορουμένοις. De his auctoribus nihil aliud compertum habemus: ceterum conf. Küfterum ad Suid. & Fabric. Bibl. Græc. T. II. p. 761 fq. — *Ibid.* τυχὼν δὲ τῆς ἐξεργασίας. — „*expolitus*, *&* *emendatus.*" SCALIGER. — *Ibid.* δι' ἡμῶν, ἐστὶ μὲν ὡρισμ. Sic bene verborum feriem ordinavit Cafaub. δι' ἡμῶν μέν ἐστι ὡρισμένος ed. 1. cum msstis noftris. — *Ibid.* Decem verba ἀκριβῶς διασαφεῖν ufque παρατηρήσεως defunt Reg. F. G. Vef. Tub.

Verf. 6.

Verf. 7. λαμβάνοντας διελεῖν. διαλαμβάνοντας ex folo Leid. adtulit Gronov. Ceterum ad διελεῖν poteft quidem mente intelligi verbum δεῖ, ut mox verf. 8. Sed nunc quidem expreffum fuiffe putemus a Polybio, δεῖ διελεῖν. *Ibid.* λείψει cum Vrfino correxit Cafaub. Nos vero ferendum tenendumque λείψοι exiftimamus, in quod confentiunt cum ed. 1. fcripti libri: nec incommodus fane locus videtur optativo modo, *defuerit quidem poftremæ parti una litera.* — *Ibid.* τοῦτο δ' οὐ βλάψει recte Cafaub. cum Vrfino. τούτῳ ed. 1. cum msstis.

Verf. 7.

Verf. 8. παρεσκευάσθαι tenuimus ex ed. Erneft. παρεσκευᾶσθαι ed. Cafaub. & Gronov. præeunte Vrfino. Mendofe παρεσκεύασται ed. 1. Vrb. Aug. Reg. G. Vef. παρεσκέβασται Reg. F. — *Ibid.* In πυρσείαν nunc cum edd. confentiunt Aug. & Vef. πυρσίαν foli nunc Reg. F. G. — *Ibid.* γράψαι τῶν μερῶν ἑξῆς εἰς ἕκαστον πλατεῖον. Perperam πλατεῖαν h. l. ed. 1. in contextu, confentientibus

Verf. 8.

Verſ. 8. msstis. Inter μερῶν & ἑξῆς intercidiſſe Reiſkius ſuſpicatus erat notam έ. id eſt *quinque*; intelligens *quinas ordine literas*. At, *unumquodque* μέρος, excepto poſtremo, *quinque literis conſtare*, modo docuerat Polybius: igitur cuique tabellæ non *quinque* μέρη, ſed non niſi *unum* μέρος fuit inſcribendum. Itaque, ſi quid deeſt, deerit ἓν, vel ἕκαστον, vel τι. Neſcimus vero, an ſatis etiam commode ſubintelligi pronomen τι poſſit; de qua ellipſi vide notata ad I. 42, 9.

Verſ. 9. *Verſ.* 9. ὁ μέλλων. ὁ μέλων ed. 1. perperam & invitis msstis. — *Ibid.* σημαίνειν. Corrupte συμένειν Reg. F. σημαισυμένειν Reg. G. ſub quibus portentis nil aliud niſi ipſum verbum σημαίνειν quærendum. — *Ibid.* πυρσοὺς - - ἅμα καὶ δύο, *faces ſimul duas.* Sicut perſæpe ante vocab. πλείους, ratione quadam non mere pleonaſtica, poſitam particulam καὶ vidimus, ſic & ante quodvis numerale nomen poni poteſt. Nempe ſignanter nunc dicit, *duas* ante omnia *faces* tollere debere eum, qui ſignum dare vult alteri, non *unam*, ut Aeneas præceperat. (cap. 44, 10.) Duas autem requirit faces, fortaſſe non modo ut citius faciliusque conſpicerentur, ſed etiam ut ſtatim liqueret alteri, utra pars ſit dextra, utra ſiniſtra: id enim multum intererat ſcire, quemadmodum ſtatim nunc docebit. — *Ibid.* καὶ μένει. Aut μένει aut μενεῖ neceſſario requirebatur, quoniam manifeſte pendere hoc verbum debet a διότι, non minus quam præcedens αἴρει. — *Ibid.* μέχρις ἄν. μέχρι ἂν ed. 1. Aug. Reg. F. G. de qua ſcriptura confer, ſi tanti videtur, quæ notavimus ad Appiani Procem. T. I. p. 2. lin. 16. — *Ibid.* ἀνταίρῃ cum Scalig. correxit Caſaub. ἀνταίρει ed. 1. cum msstis, & ἀντέρει Reg. G.

Verſ. 10. *Verſ.* 10. ἑαυτοῖς αὐθομολ. Corrupte ἑαυτοῦ αὐθομολ. ed. 1. cum Med. Ceteri recte.

Verſ. 11. *Verſ.* 11. λοιπὸν πρὸς τὸ σημαίνειν. λοιπὸν σημαίνειν ed. 1. cum msstis. πρὸς τὸ ex conjectura adjecit Caſaub. Poterat etiam in eamdem ſententiam cum Vrſino ſcribi λοιπὸν σημαίνων, *ceterum ſignum dans*, id eſt, *ad ſignum*

dandum:

dandum: nam prior elatio facum non nisi attento reddendo socio inservierat. — *Ibid.* αἴρει correxit Casaub. ἐρεῖ ed. 1. cum msstis; pro quo αἱρεῖ scribere jusserat Vrsinus: rectius ἀρεῖ Scaliger. — *Ibid.* τῶν πλατείων ποῖον. Sic cum Vrsino correximus; quod & in cod. Leid. esse ait Gronov. nempe ex Vrsini conjectura (putamus) a recentiori manu correctum: nam ceteri quidem codices omnes cum ed. 1. in mendosam scripturam τὸ πλατεῖον ποίων consentiunt. Satis tamen fortasse fuerat, servato τὸ πλατεῖον, solum ποῖον corrigere, quod fecit Casaubonus. Eodem modo vers. seq. ποῖον γράμμα. — Vers. 11.

Vers. 12. οἷον, ἐὰν μὲν τὸ πρῶτον, ἕν. Imo ἕνα scribe, ut perspecte monuerat REISKIVS; quod nescimus quo pacto effugerit nostram observationem. — „ἕνα, ait, scil. πυρσόν. Idem est, ac si explicate & copiose dixisset ἐὰν μὲν τὸ πρῶτον πλατεῖον δεήσοι σκοπεῖν, αἴρει ἕνα πυρσόν." *Ibid.* Ante ποῖον δεήσει, intellige ex communi διασαφῶν, quod paulo ante præcesserat. ποῖον autem recte scripsit Casaubonus cum Scaligero, pro mendoso ποίων, quod nunc rursus habebat ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* γράμμα τῶν ἐκ τοῦ πλατ. Et hoc debetur Casauboni industriæ, cui rursus præiverat idem Scaliger. Vna voce γραμμάτων ἐκ τοῦ πλατ. ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* γράφειν αὐτὸν τὸν ἀποδεχόμενον. γράφειν αὐτὸν, ἀποδεχόμενον ed. 1. cum msstis. Satis fuerat γράφειν τὸν ἀποδεχόμενον, quod suaserat Scaliger. Nec enim satis commodum videtur, divisis vocibus cum REISKIO scribere αὖ τὸν ἀποδεχ. quamquam illud αὖ non sine causa additum a Polybio Reiskius putavit. „Alter enim speculator (inquit) σημαίνει, præmonstrat literas; ὁ δ' αὖ γράφει, alter autem *ex altera parte* eas excipit & enotat." — Vers. 12.

CAPVT XLVI. Cap. XLVI.

Vers. 1. χωρισθῶσιν. χωρὶς ὦσιν maluit Reiskius. — *Ibid.* διόπτραν. διόπτρα & διοπτὴρ generatim dicitur quodvis *instrumentum dirigendo visui aptum*, quo sive geometræ sive astronomi utuntur ad observandas adcuratius & metien- Vers. 1.

metiendas e longinquo altitudines aut diſtantias locorum. Conf. Suidam in utroque vocabulo. — *Ibid.* δύο αὐλίσκους cum Scalig. correxit Caſaub. διαυλίσκους ed. 1. cum msstis.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. ἐς τὸ τοὺς πυρσούς. ἐς ignorant libri ſcripti cum ed. 1. Ex conjectura adjecit Caſaub. ac facile expelli potuerat a terminatione præcedentis vocis, in easdem literas exeuntis. Quare magis hoc placet, quam τὸ in τῷ mutare cum Scaligero, quod tamen & in ſuo codice ita ſcriptum fuiſſe ait Gronov. — *Ibid.* αἰρομένους μέν. μὲν, temere omiſſum in edit. Caſaub. & ſequentibus, reſtituimus ex ed. 1. & msstis. — *Ibid.* ὑπὲρ ταῦτα, nempe τὰ παραφράγματα, quod vocabulum ex præcedente verbo παραπεφράχθαι facile intelligi poſſe videtur. Sed temere ab Vrſini Caſaubonique emendatione diſceſſiſſe nos intelligimus; & παρὰ ταῦτα reſtitutum velimus, quod & ſententiæ convenientius videtur, & mori librariorum, qui facillime præpoſitione, περὶ & παρὰ, ob ſimilitudinem notarum compendiariarum, permutare inter ſe ſolent. ὑπὲρ ταῦτα tantum ad αἰρουμένους poterit referri, παρὰ ταῦτα etiam ad καθαιρουμένους. Perinde vero ad παρὰ ταῦτα, ut ad ὑπὲρ diximus, intelligenda τὰ παραφράγματα videntur. REISKIVS contra παρὰ ταῦτα interpretatus eſt *propterea,* ſubaudiens γιγνόμενα, ſcilicet παρὰ τὸ (id eſt διὰ τὸ) παραπεφράχθαι τὸν τόπον ἐς τοσοῦτον ὕψος καὶ μῆκος. Quam interpretationem ſi quis præferendam duxerit, cum eo non pertinaciter quidem pugnabimus.

Verſ. 5. *Verſ.* 5. Κρῆτες ἑκατὸν ἀφ' ἡμῶν ηὐτομόλησαν. — „ἀφ' ἡμῶν redundat, & delendum videtur. Vult enim auctor quam breviſſimam orationem, in qua verbum nullum redundet: hæc autem vel ſine illis duobus perſpicue poteſt intelligi.“ REISKIVS. — At quum *Cretas* ſciamus ſæpe in utraque parte militaſſe; non erat ſuperfluum, monere, ab utra parte ad utros tranſierint: nam αὐτομολεῖν tam de eis dicitur, qui noſtra caſtra deſerunt & ad hoſtes tranſeunt, quam de his, qui deſertis caſtris hoſtium tranſeunt ad noſtra.

ſtra. — *Ibid.* διασαφεῖται recte Caſaub. cum Scal. διασαφῆται ed. 1. cum msstis.

Verſ. 6. οὕτω δηλωθήσεται. οὕτω nunc non denotat *hoc modo, tali modo.* Ea ſi eſſet vis hujus particulæ, oporteret deinde, non Πρῶτον δ' ἐστὶ, ſed Πρῶτον γάρ ἐστι, id eſt, *prima ſcilicet litera* &c. οὕτω, ex Polybii uſu, haud raro partim inſervit incipiendæ apodoſi, partim ſimul *tum vero, tum demum, tum deinde,* ſignificat.

Verſ. 6.

Verſ. 7. δεήσει δὲ καὶ πυρσοὺς - - δύο αἴρειν. δύο αἴρειν correxit Caſaub. Poterat & δύ' αἴρειν ſcribere cum Med. Corrupte διαιρεῖν ed. 1. cum ceteris msstis, ſicut verſ. 1. διαυλίσκους ſcripſerant pro δύο αὐλίσκους vel δύ' αὐλίσκους. Minus recte διαίρειν h. l. voluerat Vrſinus, & δεήσει δὲ δύο pro δεήσει δὲ καὶ. Optime vero in δεήσει δὲ καὶ conſentiunt omnes; & refertur illa particula καὶ, id eſt, *etiam, quoque, pariter,* ad paritatem quæ intercedit inter numerum quo inſignita eſt tabella ea de qua agitur, & inter numerum facum tollendarum.

Verſ. 7.

Verſ. 8. εἶτ' ἐκ τῶν δεξιῶν αἴρειν πέντε, διασαφῶν ὅτι κάππα. Sic vulgo omnes, abſque ulla varietate. At neceſſario aut αἴρει fuerit legendum, aut διασαφοῦντα κάππα, cum Scaligero, vel διασαφοῦντα ὅτι κάππα. *Ibid.* πέμπτον. — „ſcil. γράμμα." REISK.

Verſ. 8.

Verſ. 9. τὸ ῥῶ γὰρ τῆς τετάρτης. Omiſſis perperam quatuor verbis præcedentibus, quæ cum Vrſino inſeruit Caſaubonus, εἶτα τοῦ ῥῶ τῆς τετάρτης ed. 1. cum Aug. εἶτα ῥῶ τῆς τέταρτης Reg. F. G. Veſ. Tub. εἶτα τὸ ῥῶ τῆς τετάρτης Med. Nullus vero γὰρ habet poſt ῥῶ. Quare, ne in his verbis quoque fiat mutatio, ſcribi poterat: εἶτα (τέσσαρας ἐκ τῶν εὐωνύμων, ὅτι vel διότι) τὸ ῥῶ τῆς τετάρτης ἐστὶ μερίδος. — *Ibid.* δεύτερον γάρ ἐστι τῆς τετάρτης. Hoc maluimus, quod perſpicue ex Med. notavit Gronov. δεύτερόν ἐστι τῆς τετάρτης, abſque conjunctione, erat in ed. 1. & cett. codd. Vnde ex conjectura Caſaubonus τὸ γὰρ δεύτερόν ἐστι τῆς τετ. edidit. Scaliger ὅτι δεύτερόν ἐστι ſcripſerat. — *Ibid.* ὁ δεχόμενος τοὺς πυρσούς. Potuit nunc, putamus,

Verſ. 9.

putamus, haud incommode ſimplici verbo uti, pro compoſito ἀποδεχόμενος, quo uſus erat c. 46, 7 ſq. & c. 45, 12.

Cap. XLVII.

CAPVT XLVII.

Verſ. 2. *Verſ.* 2. ποιήσῃ. Perperam ποιήσει ed. 2. invitis omnibus noſtris codd. — *Ibid.* δύναται γίγνεσθαι τὸ δέον. γὰρ poſt δύναται inſerunt ſcripti libri omnes, quod cum Scaligero delevit Caſaubonus, rectius facturus, ſi in γε mutaſſet; nam ita ſcriptum reliquiſſe putemus Polybium, δύναται γε γίγνεσθαι τὸ δέον.

Verſ. 3. *Verſ.* 3. καθ' ἑκατέραν. Eodem modo confuſa vocabula ἑκάτερος & ἕτερος vidimus II. 69, 7.

Verſ. 4. *Verſ.* 4. πρῶτον λεγομένων. Poteſt ferri πρῶτον, & nihil utique habet incommodi: ac fortaſſe ex codice ſuo id expreſſit primus editor, neque ex Med. nec ex Vrb. diſcrepantia notatur. Sed verius fortaſſe fuerit πρώτων, in quod ceteri conſentiunt codices & codex Vrſini. Simile ratione τοῖς πρώτοις ἐπιφερομένοις dicit c, 49, 8. & τοὺς πρώτους ἀκούσαντας, *qui rem primo audiunt*, XII. 4, 7. Vocabula γενόμενος & λεγόμενος confuſa vidimus I. 6, 2. ſed id quidem primi editoris ſive incuria ſive intempeſtiva ſedulitate factum. Confer etiam Adnot. ad V. 45, 4. Ceterum hoc loco ſi verum eſt λεγομένων, intelligi debebit, quemadmodum Caſaubonus interpretatus eſt, *quando primum in medium adferuntur*, vel *quando primum proponuntur.*

Verſ. 5. *Verſ.* 5. δυσχερῶν cum Scalig. correxit Caſaub. δυσχερῶς ed. 1. cum msstis. In uno Reg. F. terminatio primum fuerat ῶν, ſed litera ν in ς mutata ab eadem manu. — *Ibid.* τῶν ἀδυνάτων. Perperam τῶν δυνάτων Reg. F. G.

Verſ. 6. *Verſ.* 6. τὸ γενόμενον ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως, *quod fit in legendo.* Eadem comparatione uſus eſt Dionyſ. Halic. in lib. de Compoſitione Verbor. c. 25. T. V. edit. Reiſk. p. 210 ſq. & in lib. de Demoſthenis vi in dicendo, c. 52. T. VI. p. 1114 ſq.

Verſ. 7. *Verſ.* 7. ἔπειτα. κᾄπειτα ex Leid. citavit Gron. Noſtri nil variant.

Verſ.

Verſ. 8. οὐκ ἂν δύναιτο. Mendoſe οὐκ ἂν δύναται Reg. F. G. — *Ibid.* διότι δεῖ πρῶτον. δεῖ cum ed. 1. ignorant ſcripti libri omnes: ex conjectura adjecit Caſaub. cum Scaligero. In msto Leidenſi Gronovius ait, vocem διότι inferne punctis eſſe notatam, ſuperſcriptumque δυνατὸν εἶναι. Ea nimirum recentioris (neſcimus cujus) docti viri erat conjectura.

Verſ. 8.

Ibid. πρῶτον τὰς ὄψεις ἐπὶ τὰ σχήματα ἑνὸς ἑκάστου τῶν γραμμάτων ἐπιστῆσαι. Notari utique in ſcholio ſub contextu debebat, unius Caſauboni ingenio hæc deberi, qui ne ſatis quidem gravi de cauſſa fortaſſe a codicum ſcriptura diſceſſit. πρῶτον ἐπὶ τὰς ὄψεις τὰς ἑνὸς ἑκάστου &c. ed. 1. Aug. Reg. F. G. Veſont. neque ex Vrb. diverſam ſcripturam in ora Baſil. adnotavit Caſaubonus. πρῶτον ἐπὶ τὰς ὄψεις ἑνὸς ἑκάστου Med. & Leid. omiſſo poſteriore articulo τὰς, qui perinde & adeſſe poterat & abeſſe. Ea ſi vera eſt ſcriptura, (quod pernegare quidem non auſimus,) erunt αἱ ὄψεις τῶν γραμμάτων idem ac οἱ τύποι apud Dionyſium Halic. locis modo citatis. Et paulo quidem rarior erit is uſus vocabuli ὄψις, nec tamen ab analogia prorſus alienus, nec ceteroquin inauditus. Sane haud multum diſpari ratione τὴν ὄψιν τοῦ σώματος προορᾶν *corporis ſpeciem* (vel *figuram*) *conſpicere* Thucydides dixit VII. 44. Verbum autem ἐπιστῆσαί τινι non opus habet adjecto accuſativo caſu; ſed, intellecto nomine τὸν νοῦν, ſæpius etiam apud ſcriptorem noſtrum ſignificat *conſiderare, attente adſpicere aliquid.*

Ibid. ποσοῦ χρόνου, *aliquantum temporis.* Recte ποσοῦ Caſaub. præeunte Scaligero. πόσου ed. 1. cum msstis noſtris.

Verſ. 9. ὑπὸ τὴν ἀναπνοήν, *uno ſpiritu.* Præpoſitionem ὑπὸ cum accuſativo caſu *de tempore & duratione* haud raro uſurpare Polybium, monuimus ad II. 19, 10.

Verſ. 9.

Verſ. 10. τὴν ὑπόκρισιν. ὑπόκρισις eſt quam *actionem* vocamus latine, quæ præſertim in vocis modulatione variationeque, tum vero & in vultus conformatione reliquo-

Verſ. 10.

Vers. 10. que gestu & manuum motu inest: de qua præcipientem lege Dionysium Halic. cum alibi, tum in libello de Vi dicendi Demosthenis cap. 53 sq. — *Ibid.* τὰς διαιρέσεις præeunte Vrsino correxit Casaub. τὰς αἱρέσεις ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* δασύτητος καὶ ψιλότητος. De *spiritu* vel *aspero* vel *leniori*, quibus cum vocales, tum consonas nonnullas distinguere consueverunt Græci, contulisse juvabit quæ erudite congessit Villoisonus in Indice Rerum, secundo Tomo Anecdotorum Græcorum subjuncto. — *Ibid.* συσσώζειν, *observare.* Correxit Casaub. cum Vrsino. συσώζειν Aug. Reg. F. G. Vef. σώζειν Tub.

Cum rebus illis Philippi, quæ inde a cap. 42. hujus libri, in rebus anni ab V. C. 546. expositæ sunt a Polybio, quæ eædem a Livio, ut diximus, ad consules anni 547. referuntur, proxime connectit Livius XXVIII. 7. narrationem *de Attalo propemodum capto a Philippo,* cujus narrationis fragmentum ex Polybio decerptum conservavit Suidas in Κατοιμώξας. Quare videri poterat Fragmentum illud hoc loco inferendum Reliquiis Historiæ Polybianæ. Nos illud in *Spicilegiis Reliquiarum ex libro XI.* retulimus; quoniam eodem cap. & sequenti mentionem facit Livius rerum, quas a Polybio in libro XI. in rebus anni ab V. C. 547. fuisse expositas docet series Fragmentorum, quæ cum in Excerptis Antiquis, tum in Valesianis, continentur. Scilicet res Græciæ, quæ a Polybio per duos annos continuos 546 & 547. distributæ sunt, in unum annum 547. conjectæ sunt a Livio.

Cap. XLVIII.

CAPVT XLVIII.

Vers. 1. *Vers.* 1. Οἱ δ' Ἀσπασιάκαι (Νομάδες) κατοικοῦσι. Libri scripti omnes cum ed. 1. dant Οἱ δ' Ἀσπασίαι κατοικοῦσι. Stephanus Byzantinus: Ἀπασιακαί· Μασσαγετῶν ἔθνος. Στράβων ἑνδεκάτῃ. Καὶ Πολύβιος δεκάτῃ· Οἱ δ' Ἀπασιακαὶ νομάδες κατοικοῦσι μὲν ἀνὰ μέσον Ὤξου. Strabonis codices, lib. XI. p. 513. teste Casaubono partim Ἀσπασιάκας, partim Ἀσπασιάτας vocant, quoad initium vocis cum codicibus Polybianis consentientes, quoad exitum cum Stephano.

Verf. 1.

phano. Rectius tamen fortaffe *verf.* 6. Ἀπασιάκαι dant Polybiani codices, ut apud Stephanum: certe facilius intelligitur, quo pacto ex Ἀπασιάκαι in Ἀσπασιάκαι, notioris foni vocabulum, aberrare potuerint librarii. Vocabulum Νομάδες deletum malimus, ut vel ex eis quæ præcefferant apud Polybium, vel ex eis quæ fequuntur, a Stephano Byzantino, aut ejus Epitomatore, huc translatum.

Ibid. καὶ Ταναΐδος. *Tanaim*, qui Europam ab Afia dividit & *in Mæotidem paludem exoneratur*, per errorem confudit Polybius cum alio *Tanai*, qui in mare Cafpium ab oriente influit, & Oxo ad feptemtrionem eft. Ei proprium nomen *Iaxartes* fuit; *Tanaidis* nomine a Macedonibus, Alexandri comitibus, eft infignitus, ut docent Strabo lib. IX. p. 509 fq. Plinius Hift. Nat. VI. 16, 18. & alii: apud Arrianum quidem de Exped. Alex. lib. III. fub fin. corrupte Ὀράντην vulgo edunt.

Verf. 2.

Verf. 2. τὸν Ὄξον. Perperam τὴν Ὄξον ed. 1. cum Reg. F. G. & Vefont. fed in hoc quidem vera fcriptura intra lineas.

Verf. 3.

Verf. 3. εἰσὶ δέ. δὲ perperam abeft Reg. F. G. Vefont.

Verf. 4.

Verf. 4. ἐκ τοῦ Καυκάσου. *Caucafus* ille intelligendus, falfo a Macedonibus nominatus, cui verum nomen Paropamifus fuit vel Parapamifus. Difcriminis caufa, *Indicum Caucafum* hunc cognominant Geographi, alterum *Scythicum*. conf. XI. 34, 3.

Verf. 5.

Verf. 5. ἐπί τινας πέτρας. Quoniam ἐπί τινας καὶ πέτρας dabant fcripti libri, ἐπὶ θῖνας καὶ πέτρας fufpicati funt Scaliger & Gronov. quod non placet, quia θῖνες funt *arenæ cumuli*, aut *colles arenacei*, qui nihil faciunt ad id de quo nunc agitur. Nobis Polybianum utique videtur ἐπί τινας λευκαπέτρας, *ad nuda quædam faxa*, *ad nudas quafdam rupes*. Nam ficut vocabulo τὸ λευκόπετρον & τὰ λευκόπετρα utitur III. 53, 5. & X. 30, 5. eodem modo & ἡ λευκοπέτρα, αἱ λευκοπέτραι ufurpare potuit, ejusdem formæ ejusdemque fere notionis vocabulum cum λεωπέτρα, Ezech. 24, 7. quod λίθος λεῖος interpretatur Hefychius.

Verf. 5. *Ibid.* Verba τὴν καταφορὰν τῶν ὑπερκειμένων τόπων in versione latina conjunxit Casaubonus, & interpretatus est *qui de superioribus locis deorsum feratur*, quasi τῶν ὑπερκ. τόπων idem esset ac ἀπὸ τῶν ὑπερκειμ. τόπων. Cujus versionem tenentes, in græcis post τόπων orationem inciso distinximus: quod quidem nollemus factum. Videtur enim series orationis ita potius concipienda, ut τῶν ὑπερκειμένων ab ἐξωθεῖ & ab ἐπὶ τοσοῦτον pendeat: ὁ ποταμὸς τὸ ρεῦμα τῇ βίᾳ, διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν καταφορὰν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξωθεῖ τῶν ὑπερκειμένων τόπων. Id est: *fluvius undas sua vi* (*magna vi*, conf. V. 84, 3.) *propter copiam & propter lapsum præcipitem ex alto, tam procul a superioribus locis ejicit.* Sic non necesse fuerit, ad REISKII confugere conjecturam, τῶν ὑποκειμένων, pro τῶν ὑπερκειμένων, legendum suspicantis: — „qui genitivus (inquit) cohæret cum τοσοῦτον. Quod idem est, ac si dixisset ἐπὶ τοσοῦτον διάστημα τῶν ὑποκειμένων τόπων. In καταφορὰν autem subauditur τοῦ ῥεύματος. nam loci declivitatem καταφορὰν dici, haud consentaneum videtur." — Recte vero id quidem de vocab. καταφορὰ a Reiskio monitum: nam licet per se utcumque de *declivitate* aut *abrupto præcipitio* intelligi illud posset, tamen mox, paucis verbis interjectis, idem vocabulum bis rursus ita usurpatur, ut manifeste ἡ καταφορὰ τοῦ ῥεύματος, & τοῦ ποταμοῦ, non τῶν ὑπερκειμένων τόπων dicatur.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἀσπασιάκας a Casaubono est. Ἀπασίακας h. l. ed. 1. consentientibus msstis omnibus. Ἀπασιάκας Vrsin. Conf. notata ad vers. 1.

Verf. 7. *Verf.* 7. πλαταμῶνας. Suidas: Πλαταμών· ὁ αἰγιαλός. καὶ λέγεται μὲν ἁπλῶς ἐπὶ γῆς πλάτους ὁ πλαταμών· κυρίως δὲ ἐπὶ θαλάσσης, ἐχούσης καὶ πέτρας ὑποκειμένας. Hesychius: Πλαταμών· τόπος πλατὺς καὶ μέγας ἐπιθαλάττιος. οἱ δὲ λεωπετρία. οἱ δὲ, ὀλισθηρὰ πέτρα. Videntur πλαταμῶνες apud Polybium nunc intelligendi *plana lataque saxa*, vel *nuda saxa quibus planities obsita est;* quorum scilicet intervalla fluvius ex alto præceps ruens excavaverat, ut, infra saxa se insinuans, per aliquod spatium occultus flueret.

Ibid.

Ibid. ὑπὸ γῆν φέρεσθαι. Fluviorum exempla nonnulla, ſub terram labentium, & per aliquod ſpatium occulte fluentium, collegit Strabo lib. VI. p. 275. Eamdem rem Rhodano accidere conſtat, haud ita procul a loco, ubi lacum Lemanum egreſſus eſt. Verſ. 7.

CAPVT XLIX.

Cap. XLIX.

Verſ. 1. Εὐθύδημον. *Antiochus*, Syriæ rex, finito bello Parthico, quod cap. 28 ſqq. hujus libri expoſuit Polybius, adverſus *Euthydemum*, Bactrianæ regem, arma promovit; de quo confer quæ leguntur in Reliquiis lib. XI. c. 34. Ejusdem Euthydemi meminit Strabo lib. XI. p. 514. Perperam hoc loco Εὐθύδηλον habet ſolus Med. Verſ. 1.

Ibid. περὶ Ταπουρίαν. Cum Ταγουρίαν vulgo legerent omnes; REISKIVS — „Haud ſcio, inquit, an Ταπουρίαν legendum ſit, *Tapyriorum regionem*, id eſt, *Thabareſtanam*." — Reiſkii conjecturam confirmat Eratoſthenes apud Strabonem lib. XI. p. 514. docens, inter Hyrcaniam (e qua nunc venit Antiochus, ut ex Polyb. X. 31. coll. c. 48. intelligimus) atque Ariam, (quæ ipſa inter Hyrcaniam & Bactrianam interjacet) Ταπύρους habitaſſe, qui Ταπύριοι vocantur apud eumdem Strab. p. 520. Τάπουροι apud Ptolemæum, & apud Arrian. de Exped. Alex. lib. III. c. 23. De eiſdem confer Holſten. ad Stephanum Byzant.

Ibid. τὸν Ἄριον ποταμόν. *Arii* fluvii Ariæ regionis, quæ Bactrianæ contermina eſt, meminit Strabo lib. XI. p. 515 extr. Plinius VI. 23, 25. & quos ibi laudavit Harduinus. — *Ibid.* τὴν πολιορκίαν. Vrbis nomen, quam tunc obſidebat Antiochus, declaraverat Polybius in ea parte narrationis, quam prætermiſit compilator horum Excerptorum. — *Ibid.* διαβάσεις. Nullo modo dubitandum duximus, quin perſpicaciſſimam Reiſkii conjecturam adoptaremus, quam & grammatica ratio flagitabat, & confirmat id quod ſequitur verſ. 4 ſq. Conf. IV. 64, 5. X. 6, 7. XXI. 10, 7.

Verf. 4. *Verf.* 4. πρός τινα πόλιν οὐκ ἔλαττον εἴκοσι σταδίων διέχουσαν. Verba οὐκ ἔλαττον εἴκοσι σταδίων non facile pendere poſſunt a verbo ὑπεχώρησε, interjectis illis πρός τινα πόλιν. Id præclare vidit Gronovius, deeſſe monens verbum ἀπέχουσαν. Nos διέχουσαν prætulimus, quod & aliàs amat Polybius, (IV. 64, 5. V. 103, 6 &c.) & facile prætervolare potuit librarius, fugiente oculo tranſſiliens ad proximum verbum, ad eiſdem literis incipiens.

Verf. 5. *Verf.* 5. τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἑαυτοῦ δυναμ. Poſt μέρος perperam articulum τὰ repetit ed. 1. cum Med.

Verf. 7. *Verf.* 7. παρεμβαλεῖν ex msstis & ed. 1. revocavimus. Amat Polybius cum verbo παραγγέλλειν & aliis ſimilibus conſtruere aoriſtum ſecundum infinitivi.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἀπαντήσας cum Vrſino correxit Caſaub. ἀπαντῆ ed. 1. cum msstis, mutilato verbo. — *Ibid.* συνέβαλλε. συνέβαλε unus Aug. — *Ibid.* Βάκτρων. Nil opus erat, hoc mutare. Nam perinde & Βάκτρους & Βακτρίους græce dicunt, ut diſerte Stephanus Byz. docet.

Verf. 10. *Verf.* 10. ἱππαρχίας. Diximus de hoc vocabulo ad X. 21, 4. — *Ibid.* κακῶς ἀπήλλαττον. Vſitatiorem eſſe hanc formam in hoc dicendi genere, monuit Reiſkius; atque ita, invitis quidem codicibus, ſcribere non dubitavimus. Nec enim uſquam aliter uſurpat Polybius, non magis quam alii: ſic I. 28, 8. III. 60, 3. 64, 6. &c. Homoeoteleuton ſecutus eſt librarius, cum præceſſiſſet ἐπιέζοντο.

Verf. 11. *Verf.* 11. Πανιαίτωλος, & Πανιαίτωλον verſ. ſeq. correxit Caſaub. πᾶν Αἰτωλὸς & πᾶν Αἰτωλῶν ed. 1. cum msstis. Conf. V. 61, 5. 62, 2. — *Ibid.* ἐδέξατο *ſuſtinuit* vertit Caſaubonus. Rectius: *intra ſuorum ordines recepit.* — *Ibid.* ἠνάγκασε accepimus ab Aug. Reg. F. G. Veſont. ἠνάγκαζε edd. non male, licet ἐδέξατο in aor. 1. præceſſerit.

Verf.

Verſ. 12. ἀπολωλεκότες αὐτῶν. Tenuimus hoc, a Caubono editum. αὐτῶν ed. 1. cum msstis. Verſ. 12.

Verſ. 14. — „Poſt ἵππου non dubitamus aut Ἀντιόχου aut βασιλέως deeſſe.“ REISKIVS. — Vox illa expulſa eſt per librariorum imperitiam, qui pro μὲν ἵππου, Μέπιππον ſcripſerant, viri nomen hoc eſſe putantes. Verſ. 14.

Verſ. 15. εἰς πόλιν Ζαρίασπα. Pluralis numeri nomen, ut περὶ Βαίκυλα πόλιν, X. 38, 7. & id genus alia. Perinde Ζαρίασπα dici, plurali numero, & Ζαριάσπην in ſingulari, monuit Stephanus Byzantinus. Verſ. 15.

Finis Adnotationum ad Polyb. lib. X. & Tomi VI. Hiſtoriarum Polybii.